

T O M O - I

ANTIGUO TESTAMENTO
INTERLINEAL
HEBREO-ESPAÑOL

PENTATEUCO

T O M O - I

**ANTIGUO TESTAMENTO
INTERLINEAL
HEBREO-ESPAÑOL**

PENTATEUCO

Traducción literal al castellano
del texto hebreo del Códice de Leningrado
por
Ricardo Cerni

editorial clie

NOMBRE HEBREO	ESCRITURA FENICIA DEL S. VIII A. C. BAAL LEBANON KARATEPE		ANTIGUA ESCRITURA GRIEGA DEL S. VIII A. C.	CURSIVO HEBREO DEL 600 A. C.	NOMBRE GRIEGO	ESCRITURA GRIEGA MODERNA	ESCRITURA ROMANA MODERNA
ʾĀLEF					ALFA	A	A
BĒT					BETA	B	B
GĪMEL					GAMMA	Γ	G
DĀLET					DELTA	Δ	D
HĒʾ					ÉPSILON	E	E
WĀW							V
ZAYIN					TSETA	Z	Z
ĤĒT					ETA	H	H
ṬĒT					THETA	Θ	
YŌD					IOTA	I	I
KĀF					KAPPA	K	K
LĀMED					LAMBDA	Λ	L
MĒM					MU	Μ	M
NŪN					NU	N	N
SĀMEK					XI		
ʿAYIN					ÓMICRON	Ο	O
PĒʾ					PI	Π	P
ŠĀDĒ							
QŌF							Q
RĒŠ					RO	P	R
ŠĪN					SIGMA	Σ	S
TĀW					TAU	T	T

ESCRITURA SINÁTFICA	DESCRIPCIÓN DEL SIGNO	ESCRITURA CANANEA DEL S. XIII A.C.	ESCRITURA CANANEA DEL S. X A. C.	ESCRITURA SUD-ARÁBICA EDAD HIERRO	ESCRITURA HEBREA MODERNA	VALOR FONÉTICO
	CABEZA DE BUEY					ו
	CASA					ב
?						ג
	PEZ					ד
	HOMBRE ORANDO					ה
?						ו
?						ז
	?		"			ח
	EMPALIZADA					ט
	DOBLE NUDO		"			י
?						כ
?						ל
	PALMA DE LA MANO					מ
	AGUIJADA					נ
	AGUA					ס
	SERPIENTE					ע
?						פ
	OJO					ק
?			"			ר
	PALO ARROJADIZO					ש
?						ת
	FLOR		"			י
	?					כ
	CABEZA HUMANA					ל
	ARCO					מ
	?		"			נ
	SIGNO DE LA CRUZ					ס

ALEFATO

Cananeo	Cuadrada	Raši	Cursiva	Nombre	Transcripción	Valor numérico
א	א	א	א	'ālaēf	'	1
ב	ב	ב	ב	bēṭ	b, <u>b</u>	2
ג	ג	ג	ג	gīmæl	g, <u>g</u>	3
ד	ד	ד	ד	dālaēṭ	d, <u>d</u>	4
ה	ה	ה	ה	hē	h	5
ו	ו	ו	ו	wāw	w (<u>u</u>)	6
ז	ז	ז	ז	zāyin	z	7
ח	ח	ח	ח	hēṭ	ḥ	8
ט	ט	ט	ט	ṭēṭ	ṭ	9
י	י	י	י	yōd	y (<u>i</u>)	10
כ	כ	כ	כ	kaf	k, <u>k</u>	20
ל	ל	ל	ל	lāmæd	l	30
מ	מ	מ	מ	mēm	m	40
נ	נ	נ	נ	nūn	n	50
ס	ס	ס	ס	sāmæḵ	s	60
ע	ע	ע	ע	'āyin	'	70
פ	פ	פ	פ	pē	p, <u>f</u>	80
צ	צ	צ	צ	ṣāḏē	ṣ	90
ק	ק	ק	ק	qōf	q	100
ר	ר	ר	ר	rēš	r	200
ש	ש	ש	ש	śin	ś	300
ת	ת	ת	ת	šīn	š	
ך	ך	ך	ך	tāw	t, <u>t</u>	400

Índice

Prefacio	7
Introducción	9
Génesis	17
Éxodo	229
Levítico	406
Números	540
Deuteronomio	719

Libros CLIE
Galvani, 113
08224 TERRASSA (Barcelona)

**ANTIGUO TESTAMENTO INTERLINEAL
HEBREO-ESPAÑOL Tomo I – PENTATEUCO**

© 1990 por CLIE

Depósito Legal: B-54956-2006 (I) Unión Europea
ISBN-10: 84-7645-397-3
ISBN-13: 978-84-7645-397-1

Ref. 22.35.16
Clasifíquese: HERMENÉUTICA

Printed by Publidisa

Impreso en Colombia
Printed in Colombia

PREFACIO

Cuando en el año 1978, CLIE, dió luz verde a la idea de un NUEVO TESTAMENTO INTERLINEAL GRIEGO-ESPAÑOL, el proyecto era de no quedarse ahí, sino de seguir adelante con un ANTIGUO TESTAMENTO INTERLINEAL HEBREO-ESPAÑOL, tomo a tomo, hasta completar toda la Biblia.

Sin embargo, cuando en Enero de 1983, presentamos públicamente el primer ejemplar del *Nuevo Testamento Interlineal*, el proyecto de seguir adelante con el Antiguo tuvo que suspenderse a causa de las inmensas dificultades técnicas con que tropezamos en la composición del Griego-Español, que en aquellos años se hizo mediante composición mecánica de plomo, línea a línea, encajando palabra por palabra, lo que hacía prácticamente inviable la posibilidad de asumir un trabajo de las porciones de todo el Antiguo Testamento.

Siete años después, ha sido posible aportar al mundo de habla castellana, este primer volumen del *Antiguo Testamento Interlineal* que el lector tiene en sus manos. En ello han intervenido cuatro factores:

La buena acogida y la constante demanda del *Nuevo Testamento Interlineal*, lo que demuestra su utilidad.

Las peticiones de parte de Seminarios, Institutos Bíblicos, profesores, pastores y estudiosos de la Biblia para que siguiéramos adelante con el proyecto del Antiguo Testamento.

Las mayores facilidades técnicas que el descubrimiento de los más modernos microcheaps han traído al mundo de la composición electrónica, permitiendo la escritura simultánea de textos en distintos idiomas y alfabetos.

La buena disposición del pastor Ricardo Cerni, de Barcelona, especialista en la lengua Hebrea, para poner manos a la obra y comenzar a trabajar en

la traducción y composición del texto, aunque fuera en solitario, sin importarle el tiempo empleado ni el esfuerzo que le pudiera costar.

Por este procedimiento, en solitario, Ricardo Cerni completó este primer volumen, que hoy presentamos. Posteriormente, y ante la magnitud del trabajo a realizar, se unieron al equipo la profesora Judith Targarona y su marido, el profesor Ángel Sáenz-Badillos, ambos catedráticos de Lengua y Literatura Hebrea de la Universidad Complutense de Madrid, que han formado un equipo, no tan sólo para la edición de los siguientes volúmenes, que aparecerán hasta completar la obra, en un plazo no superior a dos años, sino también, simultáneamente, de un completísimo DICCIONARIO DE HEBREO BÍBLICO que, junto a la ya editada GRAMÁTICA DEL HEBREO BÍBLICO, de Rudolf Meyer, completará el grupo de herramientas fundamentales para el estudio del texto bíblico, partiendo de sus lenguas originales.

Estamos, pues, ante una obra magna de investigación textual y exegética que con toda seguridad aportará un auxiliar de valor incalculable al mundo cristiano de habla castellana y que CLIE se honra en presentar A MAYOR GLORIA DE DIOS.

LOS EDITORES
Terrassa, enero de 1990

INTRODUCCIÓN

I – Generalidades

La revelación de los textos del Antiguo Testamento fue originalmente hecha en la lengua hebrea y, en algunos fragmentos, en lengua aramea. Ello significa que para acercarnos al sentido real de cada una de las palabras y frases que en su momento fueron inspiradas a los escritores del texto sagrado, tendríamos que ser capaces de leer en la misma lengua que entonces se empleó. Por muchas razones, esto ni es posible ni es exigible, ya que el conocimiento de las lenguas bíblicas requiere una dedicación y unos medios que no están al alcance de todos los interesados. Desde antiguo existen buenas traducciones o «versiones» que suplen eficazmente la necesidad de entender en la lengua vernácula lo que el Dios de Israel habló a su pueblo, Israel y, a través de él, a toda la Humanidad. De esas «versiones» o traducciones del texto bíblico original, unas son más acertadas que otras y, desde luego, carecen del sello de la inspiración y la infabilidad que tanto judíos como cristianos han reconocido generalmente en el texto sagrado.

Una rápida comparación de distintas «versiones» del Antiguo Testamento, vertidas a la misma lengua, nos descubre inmediatamente las diferencias de criterios de los traductores, llegando en algunos momentos a darnos significados muy dispares, cuando no contradictorios. Así pues, aun reconociendo la valía y mérito de las abundantes versiones hoy en uso —también en lengua castellana—, lo cierto es que siempre nos quedamos con la impresión de que existe una forma más directa y exacta de acercarnos al texto original. Nada se había hecho hasta ahora para acercar el texto original del Antiguo Testamento, en su forma original, a los lectores de habla castellana; pero no hay duda de que la necesidad era muy grande, pues la buena hermenéutica y, por ende, la buena exégesis textual, requieren un buen conocimiento de lo que *realmente* nos dice el texto bíblico.

Efectivamente, una buena hermenéutica requiere una buena exégesis; y una buena exégesis exige una buena comprensión del texto *en su forma original*. Cuanto más nos acerquemos al sentido original de las palabras y las frases, más posibilidades tendremos de comprender lo que los autores nos han transmitido por el vehículo de la lengua hebrea y aramea. Así pues, la finalidad de esta traducción literal e interlineal del texto hebreo del Antiguo Testamento, no es otra que darle al lector una perspectiva nueva y mucho más próxima de lo que La Ley, Los profetas y los Escritos nos ofrecen. Si tuviéramos que comparar la diferencia de esta traducción con las versiones normales, podríamos decir que es como si estuviéramos degustando un manjar no elaborado, en estado natural. Es la diferencia entre tomar la miel directamente del panal, o comerla después de haberla procesado y mezclado con colorantes y conservantes. Es como la diferencia, si se quiere, entre la TV en color y la TV en blanco y negro. Nuestra presente traducción es una fotografía en color, que muestra las cosas tal cual son en la realidad, y no en tonos grises.

Pero hay que tomar ciertas precauciones. La literalidad es buena cuando comprendemos el esquema mental y psicológico de aquel que nos proponemos traducir e interpretar. Cada lengua tiene un marco propio de estructuras sintácticas, y una forma peculiar de expresar las relaciones de los individuos con las cosas que les rodean, y de ellos entre sí, así como de las cosas abstractas. Ese marco y esa forma son el resultado de un proceso histórico, de una acumulación de experiencias que van tallando la expresión verbal, como si de un diamante en bruto se tratara, hasta llegar a ser un refinado y pulido brillante al cabo de un largo tiempo.

La lengua hebrea bíblica no es excepción de esta regla. Puesto que el texto bíblico aparece gradualmente a lo largo de muchos siglos, la lengua va cambiando poco a poco. Se va haciendo más pulida y expresiva. Entre el recio y hasta un punto tosco expresarse del, por ejemplo, Pentateuco, y el refinado y complicado lenguaje de un Isafas o un Ezequiel, hay una sustancial diferencia que el lector no dejará de apreciar. Así pues, el conocimiento de la Historia, la cultura y las distintas costumbres que forman el patrimonio vivo de un pueblo, serán de gran ayuda a la hora de hacer una valoración del lenguaje, y de adaptarlo o transportarlo a nuestra propia lengua.

No podemos dejar de hacer una observación negativa de ciertas Versiones modernas que han pretendido «adecuar» el lenguaje de la Biblia al lenguaje actual. Si bien es cierto que toda traducción, incluso la que como la presente quiere ser *muy literal*, requiere una cierta «adaptación» para hacerla inteligible, no es posible aceptar la pretensión de introducir cambios

conceptuales bajo el pretexto de que la mente del hombre moderno piensa según esquemas diferentes. Lo que la Palabra de Dios nos plantea es que el hombre debe «renovar su entendimiento» y adaptarse a la Palabra de Dios, y no al revés. ¡Nada adelantaremos con cambiar la Biblia! Es tarea de los pastores y maestros explicar y aplicar el texto bíblico, y por ello nada mejor que la herramienta que ponemos en sus manos: una traducción literal, palabra por palabra, del texto del A.T.

II – La lengua hebrea

La lengua hebrea pertenece a la familia de las llamadas lenguas «semíticas» y, concretamente, al grupo nor-occidental, junto con el arameo y el fenicio. El hebreo es un desarrollo de la lengua hablada en Canaán antes de la llegada de los israelitas. Aparte de la evolución normal que a través de los siglos experimentó la lengua hebrea, es necesario resaltar que, en general, nos encontramos ante un caso sorprendente de uniformidad lingüística, dada la distancia temporal entre los primeros y los últimos libros del Antiguo Testamento. A grandes rasgos podemos decir que hay dos épocas en el desarrollo de esta lengua: 1) la época clásica o pre-exílica, y 2) la época aramaizante o post-exílica. A este segundo período pertenecen –siempre desde el punto de vista lingüístico– los libros de Eclesiastés, Ester, Esdras, Nehemías y Crónicas. A partir del retorno del exilio babilónico, el pueblo hebreo se ve afectado por la influencia del arameo, que llega a convertirse en lengua hablada –y escrita– de la generalidad, hasta los tiempos de Jesucristo mismo.

También hay que resaltar las diferencias existentes entre la prosa y la poesía. Al igual que en otras lenguas, la poesía utiliza un estilo más libre, tanto en su sintaxis como en su morfología, y ello añade a veces algunas dificultades a la ya difícil tarea con que se enfrenta el traductor. Así por ejemplo, la poesía utiliza vocablos que no se hallan en la prosa –algunos de clara influencia aramea– y también desempolva formas arcaicas y grafías anómalas. El artículo se usa menos que en la prosa, así como también la partícula del relativo, etc.

Podríamos resumir los caracteres generales de la lengua hebrea, tanto escrita como hablada, diciendo:

1º En cuanto a Fonética

- a) El Alefeto (o sea, el alfabeto) se compone exclusivamente de consonantes. Aunque por supuesto, los *fonemas* se componen de consonantes y vocales, la escritura original consistía únicamente de signos

consonánticos, hasta que los gramáticos hebreos del s. VII d.J.C. —los llamados Naqdanim o «puntuadores»— vocalizaron el texto bíblico.

- b) La escritura y la lectura se hacen de *derecha a izquierda*. El lector deberá tener siempre en cuenta este hecho. Nuestra traducción interlineal emplea el sistema más racional y sencillo posible para hacer una lectura inteligible. Cada palabra castellana, escrita en su orden normal, corresponde a la palabra hebrea inmediatamente superior, de modo que empezando a leer cada línea por la derecha, lo único que hay que hacer es seguir el texto castellano en su orden natural, palabra por palabra. En los numerosos casos en que el hebreo presenta varios vocablos unidos (artículo, preposiciones, pronombres, etc.) hemos indicado la unión por medio de un guión.
- c) La lengua hebrea muestra una predilección por las consonantes —y dentro de ellas por las guturales—. Las vocales cambian con la flexión de la palabra, según reglas gramaticales establecidas.

2º En cuanto a Morfología

- a) El hebreo prefiere las raíces trilitéras y consonánticas. Estas raíces dan el sentido fundamental de las palabras que de ellas se derivan.
- b) Se emplea con gran abundancia la circunlocución del llamado «estado constructo», que es una forma especial que presenta el *nombre* (sustantivo, adjetivo y verbales) cuando se une sintácticamente a otro que lo determina y modifica. Por lo general esta forma sirve para indicar la posesión.
- c) Los numerales hebreos presentan una concordancia extraña al oído latino. Así por ejemplo, del 3 al 10 las formas masculinas se unen a nombres femeninos, y viceversa.
- d) En cuanto al verbo, hay que destacar la gran abundancia de formas verbales; hay siete formas de conjugación: tres activas, tres pasivas y una reflexiva. Los modos verbales son dos: indicativo e imperativo; y los tiempos son también dos: el pretérito o perfecto, que indica acciones o estados totalmente realizados, y el futuro o imperfecto, que expresa acciones no acabadas. El Presente se suele expresar con el participio, aunque a veces también se emplea el perfecto, y aun el futuro. Como puede deducirse, uno de los principales problemas en la traducción de la lengua hebrea es el de expresar adecuadamente la temporalidad, y por ello puede hablarse de una cierta vaguedad o indefinición temporal.

3º En cuanto a Sintaxis

Además de lo dicho acerca del verbo, por la repercusión que tiene en la construcción de las oraciones, debemos decir que el hebreo se caracteriza por una gran abundancia de oraciones coordinadas (por medio de la conjunción «y»), y por una escasez de oraciones subordinadas, o mejor dicho, por una reducida cantidad de medios de coordinación.

III. El texto hebreo del Antiguo Testamento

El texto hebreo que el lector va a encontrar en el presente volumen, y en los posteriores, es el del manuscrito de Leningrado B19^A (L) que es, hoy por hoy, el manuscrito más antiguo de todo el Antiguo Testamento. Este texto, junto con la Masora y el aparato crítico, aparece publicado en la llamada «Biblia Hebraica Stuttgartensia», sucesora de la famosa «Biblia Kittel». El lector que desee explorar las cuestiones de crítica textual, deberá dirigirse a la mencionada edición, *ya que en la presente traducción hemos orillado las cuestiones de crítica textual y nos hemos atendido al texto principal.*

El códice de Leningrado es considerado como el más genuino representante de la escuela masorética tiberiense de Ben Aser. Fue esta familia de eruditos escribas judíos, con sus discípulos, la que nos ha legado la presente vocalización y acentuación del texto del A.T., además de componer la Masora, o notas acerca del texto y de sus diversas variantes y posibles lecturas.

IV. Criterios de traducción

Por todo lo antedicho, es evidente que el traductor se ve enfrentado a ciertos dilemas en algunos lugares. El lector deberá tener presente los criterios que han guiado esta obra:

- a) En cuanto al orden de las palabras, como ya hemos indicado, el lector deberá comenzar la lectura por la derecha, leyendo cada palabra o grupo de palabras en el orden normal del castellano. Para facilitar esta tarea se han conectado mediante un guión aquellos grupos de palabras que en hebreo aparecen como un solo bloque.
- b) La traducción de cada palabra se ha hecho de la forma más literal posible, a pesar de que algunas veces el sentido no parezca claro al lector. Hay que tener en cuenta que no existen dos lenguas con estructuras gramaticales iguales, o con un significado equivalente para

sus palabras. El uso de las palabras depende mucho del contexto en que éstas se hallan y, por tanto, el lector no debe esperar que cada signo hebreo corresponda *siempre* a la misma palabra castellana.

- c) El artículo. Sólo existe una forma de artículo determinado y con ella se cubren todas las necesidades de género y número. Así, las formas castellanas «el, la, lo, los, las» corresponden al hebreo «ה» con la vocalización que en cada caso corresponda. Así pues, no hemos empleado el artículo indeterminado «un, una, unos, unas», y el lector deberá suplir esta ausencia cuando el sentido castellano así lo requiera.
- d) El sustantivo. En cuanto al género y el número, hay que insistir en que no siempre coinciden con las formas normales castellanas, y será el lector quien deberá adaptar mentalmente la aparente discrepancia. Los duales se traducen normalmente por plurales. Los plurales siempre por plurales, excepto en casos en que la palabra hace referencia a un solo objeto de ser; p. ej.: ELOHIM se traduce por «Dios», excepto en algunos casos en que claramente se refiere a una diversidad de «dioses» de otras naciones.
El género también presenta dificultades de coordinación entre nuestra lengua y la hebrea. Así por ejemplo, la palabra hebrea BERIHIM (Éxodo 26, 27) que significa «barras» está en masculino plural, mientras que en castellano debemos emplear el género femenino. En algunas ocasiones hemos optado por dejar el género hebreo tal cual está, ya porque exista una concordancia múltiple en la frase, o porque es necesario resaltar el hecho de ser masculino o femenino, independientemente de la concordancia en otras palabras.
- e) Adjetivos. Es de aplicación lo dicho para el sustantivo, teniendo en cuenta que hemos preservado la presencia del artículo acompañante, aunque en castellano suene raro.
- f) Pronombre. En aquellos casos en que el hebreo tiene una forma distinta para el masculino y para el femenino, p. ej. la 2ª persona del singular, y en castellano no hay diferencia, hemos optado por no indicar el género, ya que el contexto aclara suficientemente de quién se trata.
- g) Partículas. 1) Preposiciones.— El hebreo tiene muchas menos preposiciones que el castellano, y hemos tratado de mantener la idea básica de la preposición hebrea, a pesar de que en castellano pudiera ir mejor otra preposición. El lector deberá ejercitar una cierta discreción a la hora de valorar el sentido de las preposiciones. 2) Conjunciones.— Otro tanto cabe decir para las conjunciones, pues ya hemos hecho referencia a la parquedad de medios para expresar la subordinación.

3) Adverbios.— Nada especial debe resaltarse excepto que, una vez más, el castellano tiene una mayor riqueza de formas adverbiales. La partícula indicadora del complemento directo no se traduce normalmente, y en tal caso se coloca el signo ** bajo ella. En algunas ocasiones es posible traducirla por la preposición de acusativo «a».

- h) El verbo: Es imposible hacer una equivalencia de las distintas conjugaciones, modos y tiempos hebreos, con las conjugaciones castellanas. Así pues hemos simplificado el esquema verbal, de forma que se transmita con claridad, pero con sencillez, la idea fundamental. Una vez más, el contexto desempeña un importante papel a la hora de interpretar/traducir el verbo en cuestión. Por lo que se refiere al infinitivo, hemos mantenido en muchas ocasiones la preposición «ל» (para) que es característica del hebreo. En cuanto a los participios, una de las dificultades es que en muchas ocasiones son en realidad sustantivos normales, y en otras deben traducirse por gerundios. Pero en general hemos mantenido la fórmula «el que...», «los que...».

Por lo que se refiere al Nombre Sagrado, lo hemos traducido por Yahweh, en lugar del conocido Jehová, por estar actualmente reconocido como la más apropiada transcripción.

V. Nociones sobre la Escritura Hebrea

Según queda ya indicado, la escritura hebrea es esencialmente consonántica. El sistema vocálico ideado por los Naqdanim del siglo VII, se caracteriza por reflejar tanto la *cantidad* o *timbre* (abiertas y cerradas). Los signos vocálicos se escriben debajo de la consonante, en tanto que los acentos, que marcan la entonación, se escriben encima de la consonante. El lector puede así distinguir de inmediato el significado de cada uno de los símbolos. Para ello adjuntamos unas tablas que contienen el alefeto hebreo, su transcripción y valor numérico —ya que no existen símbolos específicos para indicar los números, excepto las letras mismas—, y la tabla vocálica.

También debe tenerse en cuenta que en hebreo no existen mayúsculas y que, por consiguiente, hemos seguido un criterio convencional para poner mayúsculas. En cuanto a la puntuación, hemos tenido en cuenta los distintos acentos disyuntivos del texto hebreo, hasta donde ha sido posible.

—RICARDO CERNI, Ldo.
Pastor Evangélico

GÉNESIS

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
En principio creó ** Dios los-cielos ** y la tierra (1:1)

וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוֹ וְבָהוּ וְחָשֶׁךְ עַל- פְּנֵי
Y-la-tierra estaba informe y-vacía y-oscuridad sobre faz-del (2)

תְּהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל- פְּנֵי הַמָּיִם : וַיֹּאמֶר
y-espíritu-de Dios volaba sobre faz-de . las-aguas Y-dijo (3)

אֱלֹהִים יְהִי אֹר וַיְהִי- אֹר : וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת- הָאֹר כִּי
Dios sea luz y-fue . luz Y-vió Dios ** la-luz que (4)

טוֹב וַיִּבְרָא אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחָשֶׁךְ :
buena y-separó Dios entre la-luz y-entre la-oscuridad

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָאֹר יוֹם וּלְחָשֶׁךְ לַיְלָה קָרָא לַיְלָה
Y-llamó Dios a-la-luz día y-a-la-oscuridad y-llamó noche (5)

וַיְהִי- עָרֵב וַיְהִי- בֹקֶר יוֹם אֶחָד : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
y-fue tarde y-fue mañana día . primero Y-dijo Dios (6)

יְהִי רָקִיעַ בֵּתוּךְ הַמָּיִם וַיְהִי מִבְדִּיל בֵּין
haya expansión entre las-aguas y-haya separación entre

מַיִם לַמָּיִם : וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת- הָרָקִיעַ וַיִּבְרָא
de-las-aguas E-hizo Dios la-expansión y-separó aguas (7)

הַמַּיִם	וּבֵין	לָרָקִיעַ	מִתַּחַת	אֲשֶׁר	הַמַּיִם	בֵּין
las-aguas	y-entre	de-la-expansión	de-debajo	que	las-aguas	entre
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים	יְהִי־כֵן :	לָרָקִיעַ	מֵעַל	אֲשֶׁר		
Dios	Y-llamó (8)	. así	y-fue	de-la-expansión	de-sobre	que
שֵׁנִי :	בֹּקֶר	וַיְהִי־	עָרֵב	וַיְהִי־	שָׁמַיִם	לָרָקִיעַ
. segundo	día	mañana	y-fue	tarde	y-fue	cielos
וַיִּאמֶר אֱלֹהִים	יָקוּם	הַמַּיִם	מִתַּחַת	הַשָּׁמַיִם	אֶל־	
Y-dijo (9)	a	los-cielos	de-debajo	las-aguas	reúnanse	Dios
מִקּוֹם אֶחָד	וְסִרְעָה	הַיַּבֶּשֶׁה	יְהִי־כֵן :	וַיִּקְרָא		
uno	y-aparezca	la-tierra seca	. así	Y-llamó (10)		
אֱלֹהִים לַיַּבֶּשֶׁה	אֶרֶץ	וּלְמִקְוֵה	הַמַּיִם	קָרָא	יָמִים	
Dios	a-la-tierra seca	tierra	y-al-conjunto de	llamó	mares	
וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב :	וַיִּאמֶר אֱלֹהִים	תִּפְרֹשׂ	הָאֲרֶץ	וַיֵּרָא		
. bueno	que	Dios	y-vio	Y-dijo (11)		
דָּשָׁא	עֵשֶׂב	מִזְרִיעַ	זֶרַע	עֵץ	פְּרִי	עֹשֶׂה
hierba	planta,	con semilla	semilla,	árbol	frutal	productor
לְמִינֵהוּ						
para-su-clase	fruto	semilla	árbol	frutal	productor	fruto
אֲשֶׁר	זֶרַע־וְ	בּוֹ	עַל־הָאֲרֶץ	יְהִי־כֵן :	וַיַּחְזֵק	
que	su-semilla	en-él	la-tierra	sobre	Y produjo (12)	
הָאֲרֶץ	דָּשָׁא	עֵשֶׂב	מִזְרִיעַ	זֶרַע	לְמִינֵהוּ	וַעֵץ
la-tierra	hierba	planta ,	con semilla	semilla ,	para-su-especie	y-árbol
עֹשֶׂה	פְּרִי	אֲשֶׁר	זֶרַע־וְ	בּוֹ	לְמִינֵהוּ	וַיֵּרָא אֱלֹהִים
fruto	productor	que	su-semilla	en-él	para-su-especie	Dios y-vio ,
כִּי־טוֹב :	וַיְהִי־	עָרֵב	וַיְהִי־	בֹּקֶר	יּוֹם	שְׁלִישִׁי :
. bueno	que	Y-fue (13)	tarde	y-fue	tercero	día
וַיִּאמֶר אֱלֹהִים	יְהִי	מֵאֲרֹחַ	בִּרְקִיעַ	הַשָּׁמַיִם	לְהַבְדִּיל	
Y-dijo (14)	Dios	hayán	luces	en-la-expansión-de	los-cielos	para-separar

בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְמֹעֲדִים
entre el-día y-entre la-noche y-sean para-señales y-para-estaciones

וּלְיָמִים וְשָׁנִים: וְהָיוּ לְמַאֲרֹת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם
y-para-días y-años . Y-sean (15) para-luces en-la-expansión-de los-cielos בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם

לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי
para-alumbrar la-ciudad sobre y-fue . así E hizo (16) Dios dos-de ** לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ

הַמַּאֲרֹת הַגְּדֹלִים אֶת-הַמַּאֲוֹר הַגָּדוֹל לְמִשְׁעֶלֶת הַיּוֹם
las-luces las-grandes ** la-luz la-grande para-gobernar el día הַמַּאֲרֹת הַגְּדֹלִים

וְאֶת-הַמַּאֲוֹר הַקָּטָן לְמִשְׁעֶלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:
la-luz y ** la-pequeña para-gobernar la-noche y ** las-estrellas . וְאֵת הַכּוֹכָבִים:

וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ:
Y puso (17) ellas Dios en-la-expansión los-cielos para-alumbrar sobre la-tierra . וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם

וּלְמִשְׁלָל בָּנִים וּבְלַיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין
Y-para-gobernar (18) en-el-día y-en-la-noche y-para-separar entre וּלְמִשְׁלָל בָּנִים

הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיְהִי-
y-entre la-luz , la-oscuridad y-vio , Dios bueno que Y-fue (19) וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:

עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָצוּ
y-fue tarde y-que mañana cuarto día . Y-Dijo (20) Dios rebosen עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר

הַמַּיִם שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-הָאָרֶץ
los-mares criatura aliento-de vida y-ave vuela sobre la-tierra הַמַּיִם שָׂרָץ

עַל-פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתְּנִינִם
sobre faz-de la-expansión-de los-cielos . Y-creó (21) Dios ** las-bestias marinas עַל-פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמַיִם:

הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה הַרְמֹשֶׁת אֲשֶׁר שָׂרָצוּ
las-grandes y ** todo aliento-de lo-viviente lo-moviente que rebosan הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֶפֶשׁ הַחַיָּה

הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ
las-aguas para-su-clase y ** toda ave-de ala para-su-especie הַמַּיִם לְמִינֵהֶם

וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ
fructificad , diciendo Dios a-ellos Y-bendijo (22) . bueno que Dios y-vio

וַרְבוּ וּמָלְאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרְבֶּה
multiplíquese y-el-ave en-los-mares las-aguas ** y-llenad y-multiplicad

בַּאֲרֶץ: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם חַמִּישִׁי: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (24) . quinto día mañana y-fue tarde Y-fue (23) . en-la-tierra

אֱלֹהִים תּוֹצֵא מֵאֲרֶץ הָאֲרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בַּבְּהֵמָה
ganado para-su-especie vida aliento-de la-tierra produzca Dios

וְהַרְמֵשׁ וְחַיֵּי-הָאָרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ
E-hizo (25) . así y-fue para-su-especie tierra y-animal-de y-reptiles

אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּי הָאֲרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
para-su-especie el-ganado y ** para-su-especie la-tierra animal-de ** Dios

וְאֵת כָּל-הַרְמֵשׁ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ: וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב:
y ** todo reptil-de el-suelo para-su-especie Dios y-vio . bueno que

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים וַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוּתֵנוּ
hagamos Dios Y-dijo (26) como-semejanza-nuestra en-imagen-nuestra hombre

וַיְרֻדוּ בְּרֶגֶת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
y-gobiemen en-peces-de el-mar y-en aves-de los-cielos

וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הַרְמֵשׁ
y-en-el-ganado y-en-toda la-tierra y-en-todo el-reptil

הַרְמֵשׁ עַל-הָאָרֶץ: וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם
reptante sobre la-tierra Y-creó (27) Dios ** el-hombre

בְּצַלְמוֹ בְּצִלְמֵם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
en-su-imagen en-imagen-de Dios creó a-él varón y-hembra creó

אֹתָם: וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ
Y-bendijo (28) a ellos Dios a-ellos y-dijo Dios a-ellos fructificad

וּרְבוּ וּמָלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וּבְשָׁתָהּ יִרְדּוּ בְדֶגֶת
y-aumentad y-llenad ** אֶת-הָאָרֶץ וּבְשָׁתָהּ יִרְדּוּ
y-en-ave-de los-cielos y-en-todo-de y-someted-la y-dominad en-pez-de

הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיָּה הָרֹמֶשֶׁת עַל-הַיָּם
el-mar y-en-ave-de los-cielos y-en-todo-de viviente el-reptante sobre

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נֹתְתִי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב זֶרַע
la-tierra . Y-dijo (29) Dios ¡mira! doy ** a-vosotros todo-de planta semillosa

זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פֶּגַע כָּל-הָאָרֶץ וְאֶת-כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ
que semilla faz-de toda-de la-tierra y ** todo-de el-árbol que en-él

פְּרִי-עֵץ זֶרַע וְזֶרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: וְלִכָּל-
Y-para-todo (30) . para-alimento será para-vosotros semilla semilleando árbol fruto-de

חַיַּת הָאָרֶץ וְלִכָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלִכָּל רֹמֶשׁ
animal-de la-tierra y-para-toda ave-de los-cielos y-para-todo reptil

עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת-כָּל-יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ
sobre la-tierra que en-él aliento-de vida ** todo-de planta verde para-alimento

וַיְהִי-כֵן: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה טוֹב מְאֹד
y-fue así . Y-vio (31) Dios ** que todo hizo y-mira! muy bueno

וַיְהִי-עָרֵב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיִּכְלּוּ
y-fue tarde y-fue mañana día sexto . Y-fueron-hechos (2:1)

Cap. 2

הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם: וַיִּבָּל אֱלֹהִים
los-cielos y-la-tierra y-todo . su ejército Y terminó (2) Dios

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלָאכָתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
en-el-día el-séptimo su-obra que hizo y-descansó en-el-día

הַשְּׁבִיעִי מְכֹל-מְלָאכָתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-
el-séptimo de-toda su-obra que hizo . Y-bendijo (3) Dios **

יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכֹל-
día el-séptimo y-santificó a-él porque en-él descansó de-toda

מלאכתו אשר- ברא אלהים לעשות: אלה תולדות השמים
los-cielos generaciones-de Estas (4) . para-hacer Dios creó que su-obra

והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים:
. y-cielos tierra Dios Yahweh hacer en-día en-su-creación y-la-tierra

וכל ושיח השדה טרם יתנה בארץ וכל-
y-de-toda en-la-tierra apareciera antes que campo mata-del Y-de-toda (5)

עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על-
sobre Dios Yahweh hizo llover no porque brotara antes que del-campo planta

הארץ ואדם אין לעבד את- האדמה: ואר יעלה
subía Y-humedad (6) . el-terreno ** para-trabajar no-había y-hombre la-tierra

מן- הארץ והשקה את- כל- פני- האדמה:
. el terreno superficie-de toda ** y-regaba la-tierra de

וייצר יהוה אלהים את- האדם עפר מן- האדמה ויפח
y-sopló el-terreno de polvo el-hombre ** Dios Yahweh Y-formó (7)

באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה:
. viviente para-ser el-hombre y-fue vida aliento-de en-sus-narices

ויטע יהוה אלהים גן- בעדן מקדס וישם שם את-
** allí y-puso en-el Este en-Edén huerto Dios Yahweh Y-plantó (8)

האדם אשר יצר: ויצמח יהוה אלהים מן- האדמה
terreno del Dios Yahweh E-hizo-crecer (9) . formó que el-hombre

כל- עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים
la-vida y-árbol-de para-comer y-bueno para-la-vista agradable árbol todo

בתוך הָנוּן ועץ הדעת טוב ורע: ונהר
Y-río (10) . y-mal bien el-conocimiento-del y-árbol-de el-huerto en-medio-de

יצא מעדן להשקות את- הָנוּן ומשם יפרד
se dividía y-de-allí el-huerto ** para-regar de-Edén salía

וַהֲנָה לְאַרְבַּעָה רְאשִׁים: שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסָּכָב
 recorre él Pisón el-uno nombre-de (11) . corrientes para-cuatro y-era

אֶת כָּל- אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר- שָׁם הַזָּהָב: וְהָבַב הָאֶרֶץ
 la-tierra Y-oro-de (12) . el-oro allí que la-Havilah tierra-de toda **

הַהוּא טוֹב שָׁם הַבָּלָלַח וְאֶבֶן הַשָּׁהִם: וְשֵׁם- הַנָּהָר
 el-río y-nombre-de (13) . ónice y-piedra-de resina allí bueno el-aquel

הַשְּׁנִי זִיזְיוֹן הוּא הַסּוֹבֵב אֶת כָּל- אֶרֶץ כּוּשׁ: וְשֵׁם
 Y nombre-de (14) . Cush tierra-de toda ** el-que rodea él Guijón el-segundo

וְהַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל הוּא קָהֶלֶף קַרְמַת אֲשׁוּר וְהַנָּהָר
 y-el-río Ashur Este-de el-que corre él Jidekel el-tercero el-río

הָרְבִיעִי הוּא פָּרַת: וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם
 y-le-puso el-hombre ** Dios Yahweh Y tomó (15) . Éufrates él el-cuarto

בֵּן- עֵדֶן לְעַבְדָּהּ וַיִּשְׁמְרָהּ: וַיִּצַּו יְהוָה
 Yahweh Y-mandó (16) . y-para-cuidarlo para-trabajarlo Edén en-el-huerto-de

אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ- הַגֶּן אָכַל תֹּאכַל:
 ; comerás comer el-huerto arbol-de de-todo diciendo el-hombre sobre Dios

וּמִעֵץ הַדֹּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי
 porque de-él comerás no y-mal bien el-conocimiento-de y-de-árbol-de (17)

בַּיּוֹם אָכַלְהָ מִמֶּנּוּ מוֹת וְתָמוּת: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים
 Dios Yahweh Y-dijo (18) . morirás morir de-él tu-comer en-día-de

לֹא- טוֹב הֵיוּת הָאָדָם לְבִדּוֹ אֶעֱשֶׂה- לוֹ עֵזֶר כַּנְּגֵדוֹ:
 . que-su-adeuada ayuda para-él haré solo el-hombre estar bueno no

וַיִּצַּר יְהוָה אֱלֹהִים מִן- הָאֲדָמָה כָּל- חַיַּת הַשָּׂדֶה
 el-campo viviente-de todo el-terreno de Dios Yahweh Y-formó (19)

וְאֵת כָּל- עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל- הָאָדָם לִרְאוֹת מַה-
 lo-que para-ver el-hombre a y-llevó los-cielos ave-de toda y **

יִקְרָא לוֹ וְכָל־אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה
viviente ser el-hombre para-él llamaría que y-todo para-él llamaría

וְהָיָה שְׁמוֹ: וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה
los-animales para-todos nombres . el-hombre Y-llamó (20) . su-nombre aquello

וְלַעֲוֵף הַשָּׁמַיִם וְלִכְלֹ תִּתַּת הַשָּׂדֶה וְלָאָדָם לֹא־
no y-para-Adam el-campo viviente-de y-para-todo los-cielos y-para-aves-de

מָצָא עֵזֶר כְּנֻדּוֹ: וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים וַתְּרַדֶּקָה עַל־
sobre sueño-profundo Dios Yahweh E-hizo-caer (21) . que-su-adecuada ayuda halló

הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעָתָיו וַיִּסְגֵּר בָּשָׂר
came y-cerró de-sus-costillas una-de y-tomó y-durmió el-hombre

וַתִּתְקַנָּה: וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הַצִּלְעַ אֲשֶׁר־לָקַח מִן־
de tomó que la-costilla ** Dios Yahweh E-hizo (22) . su-lugar

הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבָאָהּ אֶל־הָאָדָם: וַיֹּאמֶר הָאָדָם
el-hombre Y-dijo (23) . el-hombre a y-la-trajo para-mujer el-hombre

זֹאת הִנֵּה עַתָּה מֵעַצְמוֹ וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת
para-ésta de-mi-came y-came de-mis-huesos hueso el-ahora está

יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָהּ זֹאת: עַל־כֵּן
eso Por (24) . ésta fue-tomada del-varón porque varona será llamado

וַיַּעֲזֹב אִישׁ אֶת־אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וַיִּדְבַּק
y-se unirá su-madre y ** su-padre ** hombre dejará

בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד: וַיְהִיו וַיִּהְיוּ שְׁנֵיהֶם
ellos-dos Y-estaban (25) . una para-came y-serán en-su-mujer

וַתִּתְּנָשׁ הָאִשָּׁה וְהָיָה עָרוֹמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יָחִבְשׁוּשׁוּ:
Y-la-serpiente (3:1) . se avergonzaban y-no y-su-mujer el-hombre desnudos

וְהָיָה עָרוֹם מִכָּל־תִּתַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים
Dios Yahweh hizo que el-campo animal-de de-todo astuta era

וַיֹּאמֶר אֶל-הָאִשָּׁה אַךְ כִּי-אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל
 de-todo comáis no Dios dijo realmente así? la-mujer a y-dijo
 עֵץ הַיָּדָע וְתֹאמַר הָאִשָּׁה אֶל-הַנָּחַשׁ מִפְּרִי
 del-fruto-del la-serpiente a la-mujer Y-dijo (2) . el-huerto árbol-de
 עֵץ הַיָּדָע נֹאכַל: וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ-
 en medio-de que el-árbol Y-del-fruto-de (3) . comemos el-huerto árbol-de
 הַיָּדָע אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְעוּ
 tocaréis y-no de-él comeréis no Dios dijo el-huerto
 בּוֹ פָּךְ תִּמָּתוֹן: וַיֹּאמֶר הַנָּחַשׁ אֶל-הָאִשָּׁה לֹא-מוֹת
 morir no la-mujer a la-serpiente Y-dijo (4) . moriréis o en-él
 תִּמָּתוֹן: כִּי יָדַע אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ
 de-él vuestro-comer en-día-de que Dios sabe Porque (5) . moriréis
 וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וְהִייתֶם כְּאֱלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב
 bien conocedores-de como-Dios y-seréis vuestros-ojos y-serán abiertos
 וְרָע: וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי
 y-que para-comida el-árbol bueno que la-mujer Y-vio (6) . y-mal
 חֲנֹה-הוּא לְעֵינַיִם וְנִחְמַד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקַּח
 y-tomó para-hacerse sabio el-árbol y-descable a-los-ojos él agradable
 מִפְּרִי וַתֹּאכַל וַתֵּן וַתֵּן גַּם-לְאִישָׁהּ עִמָּה
 con-ella a-su-hombre también y-dio y-comió de-su-fruto
 וַיֹּאכַל: וַתִּפְקְחוּהוּ וַיֵּינְךָ שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ כִּי
 que y-conocieron ellos-dos ojos-de Y-fueron-abiertos (7) . y-comió
 עֵרְמָם הֵם וַיִּתְּפְרוּ עֲלֶה תֵּאֲנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם
 para-ellos e-hicieron higuera hoja-de y-cosieron ellos desnudos
 תַּגְרִיחַ: וַיִּשְׁמְעוּ אֶת-קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מְתַהַלְּקִי בְּגֵן
 en-el-huerto andando Dios Yahweh voz-de ** Y-oyeron (8) . vestidos

לָרֶחַח הַיּוֹם וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים
 Dios Yahweh de-la-faz y-su-mujer el-hombre y-se escondió el-día al-viento-de

בֵּיתֶךָ עֵץ הָנֶזֶן: וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הָאָדָם וַיֹּאמֶר
 y-dijo el-hombre a Dios Yahweh Y-llamó (9) . el huerto árbol-de entre

לֹא אֵיכָה: וַיֹּאמֶר אֶח-קִלְךָ שְׁמַעְתִּי בְּנֵן
 en-el-huerto oí tu-voz ** Y-dijo (10) . ¿dónde-tú? a-él

וַאֲרִיא כִּי-עִירָם אָנֹכִי וְאִתְּבֵא: וַיֹּאמֶר מִי הַיֵּיךְ לְךָ
 a-ti dijo ¿quién Y-dijo (11) . y-temí yo desnudo porque y-tuve-miedo

כִּי עִירָם אֵתָה בְּמֶן-הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתִי אֲכַל-מִמֶּנּוּ
 de-él comer para-no mandé-a-ti que el-árbol acaso-de ¿tú desnudo que

אֲכַלְתָּ: וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּלִי הִוא נָתַתָּה-
 dio ella con-migo diste que la-mujer el-hombre Y-dijo (12) . comiste?

לִּי מֶן-הָעֵץ וְאֲכַל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה-
 ¿qué a-la-mujer Dios Yahweh Y-dijo (13) . y comí el-árbol de a-mí

זֹאת עָשִׂית וַהֲאָמַר הָאִשָּׁה הַנִּחַשׁ הִשְׁיָאֲנִי וְאֲכַל:
 . y-comí me-engañó la-serpiente la-mujer y-dijo ¿hiciste esto

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל-הַנִּחַשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹאת אָרוּר
 maldita esto hiciste porque la-serpiente a Dios Yahweh Y-dijo (14)

אֵתָה מְכָל-תְּבַהֲמָה וּמְכָל-תַּיִת הַשָּׂדֶה עַל-נִחְנֶךָ
 tu-vientre sobre el-campo bestia-de y-de-toda animal de-todo tú

חֲלָךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ: וַאֲיִבָּהּ
 Y-enemistad (15) . tu-vida días-de todos comerás y-polvo andarás

אִשִּׁית בֵּינֶךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זֶרְעֶךָ
 tu-descendencia y-entre la-mujer y-entre entre-ti pondré

וּבֵין זֶרְעָהּ הִוא וְשׁוּפָךְ רֹאשׁ וְאֵתָה תִּשְׁוּפָנִי
 le-herirás y-tú cabeza te-aplastará él su-descendencia y-entre

עַקְבֹנוֹךְ אַרְבָּה הִרְבָּה אָמַר הָאִשָּׁה אֶל - עֲקֹב :
tu-dolor aumentaré aumentar dijo la-mujer A (16) . talón

וְהָרַגְךָ בְּעֶצֶב תִּלְדֶּיךָ וְאֵל-בָּנִים תִּלְדֶּיךָ
tu-hombre y-para hijos criarás en-dolor y-tu-parto

וְהָיָה וְהָיָה יְמֵשְׁלֶךָ : וְהָיָה אָמַר כִּי
porque dijo Y-al-hombre (17) . en-ti mandará y-él tu-deseo

שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ וְתֹאכַל מִן-הָעֵץ אֲשֶׁר
que el-árbol de y-comiste tu-mujer a-voz-de escuchaste

צִוִּיתִיךָ לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אָרִירָה הָאֲדָמָה
el terreno maldito de-él comas no para-decir te-mandé

בְּעֶבְרֶיךָ בְּעֶצְבוֹן תֹּאכַלְנָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ :
tu-vida días-de todos lo-comerás en-dolor por-tu-causa

וְקִוִּי וְדָרְדָר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת-עֵשֶׂב
planta-de ** y-comerás para-ti producirá y-cardos y-espinos

הַשָּׂדֶה : בְּזַעַת אִפְיֶךָ תֹּאכַל עַד שׁוּבֶךָ
tu-regresar hasta pan comerás tu-frente con-sudor-de (19) . el-campo

אֶל-הָאֲדָמָה כִּי מִמֶּנָּה לָקַחְתָּ עָפָר אֶתָּה וְאֶל-עָפָר
polvo y-al tú polvo porque fuiste tomado de-ella porque el-terreno a

תָּשׁוּב : וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא
ella porque Havah su-mujer nombre-de el-hombre Y-llamó (20) . volverás

הָיְתָה אִם כָּל-חַי : וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לָאָדָם
para-Adam Dios Yahweh E hizo (21) . vivientes todos madre-de sería

וְלִאִשְׁתּוֹ וְלִבְשָׁתָּהּ עוֹר כְּתוּנֹת וַיֹּאמֶר
Y-dijo (22) . y-los-vistió piel vestidos-de y-para-su-mujer

יְהוָה אֱלֹהִים תֵּן הָאָדָם הַזֶּה כְּאֶתֶר מִלִּפְנֵי לָדַעַת טוֹב וְרָע
y-mal bien para-saber de-nosotros como-uno es el-hombre ¡mira! : Dios Yahweh

וַעֲתָהּ פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים
la-vida del-árbol-de también y-tome su-mano alargue para que no y-ahora

וְאָכַל וְיָמִי לַעֲלָם: וַיִּשְׁלַחְהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן־
del-huerto-de Dios Yahweh Y-lo-envió (23) . para-siempre y-viva y-coma

עֲדָן לַעֲבֹל אֶת־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם: וַיִּגְרֶשׁ
Y-expulsó (24) . de allí fue tomado (del) que el-terreno ** a-trabajar Edén

Cap. 4

אֶת־הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לֵנֹחַ עֲדָן אֶת־הַקִּרְבִּים וְאֵת
y ** los-querubines ** Edén del-huerto-de al-Este y-puso el-hombre **

לְהִטּוֹת הַחֶרֶב הַמְתִּירָהּ לְשָׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים:
. la-vida árbol-de camino-de ** para-guardar la-que daba vueltas la-espada llama-de

וַתֹּאדָם יָדָע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד
y-dio a luz y-concibió (ella) su-mujer Eva ** conoció Y-el-hombre (Adam)

אֶת־לָמֶן וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה: וַתִּסְמָךְ
Y-continuó (2) . Yahweh (a) ** hombre he producido y-dijo (ella) Caín **

לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אָבִיו אֶת־הָאֵל אֶת־הָאֵל וַיְהִי הָבֵל רֹעֵה צֹאן וְכַיִן
y-Caín rebaño pastor-de Abel y-fue Abel ** su-hermano ** para-dar a luz

הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא כַיִן
Caín y-trajo días después-de Y-fue . terreno trabajador-del era

מִפְרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה: וְהָבֵל וְהָבֵא גַם־הוּא
él también trajo Y-Abel (4) . para-Yahweh ofrenda el-terreno del-fruto-de

מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמִחֹלְבָתוֹ וַיִּשַׁע יְהוָה
Yahweh y-miró con favor y-de-su-grasa su-rebaño de-primogénitos-de

אֶל־הָאֵל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: וְאֶל־כַּיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא
no su-ofrenda y-a Caín Y-a (5) . su-ofrenda y-a Abel a

שָׁעָה וַיַּחַר לְכַיִן מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו:
. sus-faces y-decayeron mucho Caín y-se encolerizó miró con favor

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-כַּיִן לָמָּה תָרָה לָךְ וּלְמָה
y por qué , para ti hay ira ¿por qué Caín a Yahweh Y-dijo (6)

נָפְלוּ פְּנֵיךְ : הֲלוֹא אִם- תֵּיטִיב שָׂאתָ
ser levantado haces bien si ¿Acaso no (7) tus-faces? decaen

וְאִם לֹא תֵיטִיב לִפְתּוֹחַ חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁקָחוּ
su deseo? y-para ti yaciente el-pecado a-la-puerta haces bien no y-si

וְאַתָּה תִּמְשָׁל- בּוֹ : וַיֹּאמֶר כַּיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו
su-hermano Abel a Caín Y dijo (8) . en él dominas y-tú

וְגֵלְכָה מִשְׁכָּהּ | וַיְהִי בְהִיוֹתָם בְּשָׂדֶה
en-el-campo en-su-estar y-fue el-campo vayamos a

וַיִּגָּסוּ כַּיִן אֶל-הָבֶל אָחִיו וַיִּתְּרֶהוּ : וַיֹּאמֶר
Y-dijo (9) . y-le-mató su-hermano Abel contra Caín y-se levantó

יְהוָה אֶל-כַּיִן אֵי תֵבֵל אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי
sé no Y-dijo tu-hermano? Abel ¿Dónde : Caín a Yahweh

הַשֹּׁמֵר אָחִי אָנֹכִי : וַיֹּאמֶר מָה עָשִׂיתָ קוֹל
voz-de hiciste? ¿que Y-dijo (10) . yo? mi-hermano ¿Acaso-guarda-de

דָּמִי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן- הָאֲדָמָה : וְעַתָּה
Y ahora (11) . el-terreno desde a-mí clamantes tu-hermano sangres-de

אָרִוּר אַתָּה מִן- הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת- פִּיהָ לִקְחַת
para-coger su-boca ** abrió que el-terreno desde tú maldito

אֶת- דָּמִי אָחִיךָ מִיָּדְךָ : כִּי תַעֲבֹר אֶת- הָאֲדָמָה
el-terreno ** trabajarás Porque (12) . de-tu-mano tu-hermano las-sangres-de **

לֹא- חֲסָף תֵּת- כֹּחַ לָךְ נָע וָנָד
y-errante inquieto para-ti su-fuerza dando continuará no

תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ : וַיֹּאמֶר כַּיִן אֶל- יְהוָה גָּדוֹל עוֹנִי
mi-castigo grande , Yahweh a Caín Y-dijo (13) . en-la-tierra serás

מְנוּשָׂא : הֵן גְּרִשְׁתָּ אֹחִי הַיּוֹם מֵעַל פָּנַי הָאֲדָמָה
 de-soportar . (14) ¡Mira! Echas a-mí hoy de-sobre faz-de el-terreno

וּמִפְנֵיךָ יִהְיֶה נָע אֶסְתֵּר וְהָיִיתִי מֵצֵא
 y-de-tu-faz estaré escondido y-estaré inquieto

וְנָדָה בְּאֶרֶץ וְהָיָה כָּל-מֵצֵא יִהְרָגֵנִי:
 y-errante en-la-tierra y-será todo (el que) me-encuentre . me matará

וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לֹכֵן כָּל-הָרֶגַע לָנֹכַח שִׁבְעָסָמָי
 Y-dijo a-él : Yahweh No-así : Yahweh mate todo (el que) Caín siete veces

יָקָם וַיִּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת-אֹתוֹ
 ; será vengado y-puso Yahweh a-Caín para-no señal a-él matar

כָּל-מֵצֵא : וַיֵּצֵא קַיִן מִלְּפָנֵי יְהוָה
 . encontrándole todo (el que) Y salió (16) Caín de-presencia-de Yahweh

וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ-נוֹד קְדֵמַת-עֵדֶן : וַיִּזְדַּע קַיִן אֶת-אִשְׁתּוֹ
 y-habitó Nod en-tierra-de Este-de Edén . Y-conoció (17) Caín ** su-mujer

וַתִּהְיֶה וַתֵּלֶד וַתִּקְרָא אֶת-חֲנוֹךְ וְהָיָה עִיר
 y-concibió y-dio a luz Enoch ** ciudad construyendo

וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כַּשֵּׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ : וַיִּוְלַד
 y-llamó nombre-de la-ciudad como-nombre-de su-hijo Enoch . (18) Y-le nació

לְחֲנוֹךְ אֶת-עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת-מְהוּיָאֵל וּמְהוּיָאֵל יָלַד
 a-Enoch ** Irad e-Irad engendró a Mehujael Mehujael engendró y-Mehujael

אֶת-מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת-לָמֶךְ : וַיִּקַּח
 a Metusael y-Metusael engendró a Lamech . (19) Y-tomó

לוֹ לָמֶךְ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם הָאֶחָת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית
 para-sí Lamech dos nombre-de , mujeres Ada la-una y-nombre-de la-segunda

צִלָּה : וַתֵּלֶד עָדָה אֶת-יָבָל הוּא תָּהָה אָבִי יֵשֶׁב אֹהֶל
 . Zila (20) Y-dio a luz Ada a Jabal הוא תָּהָה padre-de habitante-de tienda

וּמְקַנָּה : וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הָיָה אָבִי
padre-de fue él Jubal su-hermano Y-nombre-de (21) . y-ganadero

כָּל- חֲפֶשֶׁת כְּנֹר וְעֹנֵב : וַצִּלָּה נָם- הוּא יִלְדָה אֶת-תּוֹבֵל
Tubal a dio a luz ella también Y-Zila (22) . y-flauta arpa tañedor-de todo

כָּן לְשֵׁשׁ כָּל- חֲרָשׁ נְחֹשֶׁת וּבְרֹנֶז וְאַחֲזַת תּוֹבֵל- כָּן
Caín-Tubal y-hermana-de , y-hierro bronce herramienta-de de-toda forjador Caín

נָעֲמָה : וַיֹּאמֶר לָמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה וַצִּלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי
mi-voz escuchad y-Zila Ada a-sus-mujeres Lamech Y-dijo (23) . Naama

נָשִׁי לָמֶךְ הֵאָנְנָה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הִרְגֹתִי לִפְעֻעִי וַיֵּלֶד
y-un joven por-mi-herida maté hombre que mi-palabra oíd Lamech mujeres-de

לְחַבְרָתִי : כִּי שִׁבְעִים יָקָם- כָּן וּלְמֶךְ שִׁבְעִים
setenta y-Lamech , Caín es vengado siete veces Que (24) . por-mi-golpe

וּשְׁבַעַה : וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת- אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֶּן
hijo y-dio a luz su-mujer a otra vez Adam Y-conoció (25) . y-siete

וַתִּקְרָא אֶת- שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׂת- לִי אֱלֹהִים יָרַע אֲחִיר
otro niño Dios a-mí concedió porque Set su-nombre ** y-llamó

תָּחַת הָבֵל כִּי הִרְגָו כָּן : וְלִשֵׁת נָם- הוּא יֵלֵד-
fue nacido él también Y-a-Set (26) . Caín le-mató que Abel en vez-de

בֶּן וַיִּקְרָא אֶת- שְׁמוֹ אֲנֹשׁ אָז הוֹחֵל לִקְרֹא בִשְׁם
en-nombre-de a-llamar empezó entonces ; Enós su-nombre ** y-llamó hijo

יְהוָה : זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בְּדִמּוֹת
en-imagen-de Adam Dios crear en-día-de Adam generacio- nes-de libro-de Este (1) . Yahweh

Cap. 5

אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ : זָכָר וְנִקְבָּה בָרָאם וַיְבַרְךָ אֹתָם
a-ellos y-bendijo los-creó y-hembra Varón (2) . a-el hizo Dios

וַיִּקְרָא אֶת- שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הִבְרָאם :
. crear-de ellos en-día Adam nombre-de ellos ** y-llamó

וַיָּמָת: וַיְחִי קַיִן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיֹּלְדֵה אֶת־
 . y murió (12) Y-vivió Cainán año setenta a y-engendró

מִקְהֶלֶלֶל: וַיְחִי קַיִן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מִקְהֶלֶלֶל אַרְבָּעִים
 . Mahalaleel (13) Y-vivió después-de Cainán a su-engendrar cuarenta Mahalaleel

שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדֵה בָנִים וּבָנוֹת:
 año y-ocho cientos año engendró hijos e-hijas

וַיְהִיו כָּל־יְמֵי קַיִן עֶשְׂרֵה שָׁלִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
 Y-fueron (14) días-de todos Cainán diez años y-nueve cientos año

וַיָּמָת: וַיְחִי מִקְהֶלֶלֶל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
 . y-murió (15) Y-vivió Mahalaleel cinco años y-sesenta año

וַיֹּלְדֵה אֶת־יָרֵד: וַיְחִי מִקְהֶלֶלֶל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
 Jared a Y-vivió (16) después-de Mahalaleel le-engendrar

אֶת־יָרֵד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדֵה בָנִים
 Jared a treinta año y-ocho cientos año engendró hijos

וּבָנוֹת: וַיְהִיו כָּל־יְמֵי מִקְהֶלֶלֶל חָמֵשׁ וּתְשַׁע־
 . e-hijas (17) Y-fueron todos días-de Mahalaleel cinco y-noventa

שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי־יָרֵד שְׁנַיִם
 año y-ocho cientos año y-murió (18) Y-vivió Jared dos

וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּקְצֵה שָׁנָה וַיֹּלְדֵה אֶת־חֵנוֹךְ: וַיְחִי־
 año y-sesenta año y-cien año engendró a Enoc (19) Y-vivió

יָרֵד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֵנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדֵה בָנִים
 Jared después le-engendrar a Enoc ocho cientos año engendró hijos

וּבָנוֹת: וַיְהִיו כָּל־יְמֵי יָרֵד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
 . e-hijas (20) Y-fueron todos días-de Jared dos y-sesenta año

וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: וַיְחִי חֵנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים
 y-nueve cientos año y-murió (21) Y-vivió Enoc cinco y-sesenta

שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־מְתוּשָׁלָח׃ וַיְהִי־לֵךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרָי
 después el-Dios ** Enoc Y-caminó (22) . Matusalén a y-engendró año

הוֹלִידוּ אֶת־מְתוּשָׁלָח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד בָּנִים
 hijos y-engendró año cientos tres Matusalén ** le-engendrar

וּבָנוֹת׃ וַיְהִי כָל־יְמֵי חֲנוּךְ חֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים שָׁנָה
 año y-sesenta cinco Enoc días-de todos Y-fue (23) . e-hijas

וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה׃ וַיְהִי־לֵךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ
 y-no estuvo el-Dios ** Enoc Y-caminó (24) . año cientos y-tres

כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ וַיְחִי מְתוּשָׁלָח שִׁבְעַת וְשָׁמֹנֶה שָׁנָה
 año y-ochenta siete Matusalén Y-vivió (25) . Dios a-él tomó porque

וּמֵאֵת שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ וַיְחִי מְתוּשָׁלָח
 Matusalén Y-vivió (26) . Lamec a y-engendró año y-cien

אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת־לָמֶךְ שְׁתֵּי־וְשָׁמוֹנִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת מֵאוֹת שָׁנָה
 año cientos y-siete año y-ochenta dos Lamec a le-engendrar después

וַיֹּלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ וַיְהִיו כָּל־יְמֵי
 días-de todo Y-fueron (27) e-hijas hijos y-engendró

מְתוּשָׁלָח תִּשְׁעַת וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַתָּשָׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָוֶת׃
 . y-murió año cientos y-nueve año y-sesenta nueve Matusalén

וַיְחִי־לָמֶךְ שְׁתֵּי־וְשָׁמֹנֶה שָׁנָה וּמֵאֵת שָׁנָה וַיֹּלֶד
 y-engendró año y-cien año y-ochenta dos Lamec Y-vivió (28)

בֶּן׃ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר הִנֵּה יִנְחָמְנוּ
 nos-confortará este para-decir Noé su-nombre ** Y-llamó (29) . hijo

מִמַּעַשְׁנוֹ וּמִמַּעַצְבוֹ יָלִינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הָרָה
 la-maldijo que el-terreno de nuestras-manos y-del-trabajo-de de-nuestras-obras

וַיְהִי׃ וַיְחִי־לָמֶךְ אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת־נֹחַ חֲמִשָּׁה וְתִשְׁעִים
 y-noventa cinco Noé a le-engendrar después-de Lamec Y-vivió (30) . Yahweh

שָׁנָה וְחִמֵּשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיֹּזְלֵךְ בָּנִים וּבָנוֹת: יְהִי
 Y-fue (31) . e-hijas hijos y-engendró año cientos y-cinco año

כָּל-יְמֵי-לָמֶךְ שִׁבְעֵי שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאֹת שָׁנָה
 año cientos y-siete año y-setenta siete Lamec días-de todos

וַיָּמָוֶת: יְהִי-נֹחַ בֶּן-חֲמִשׁ מֵאֹת שָׁנָה וַיֹּזְלֵךְ
 y-engendró año cientos cinco hijo-de Noé Y-fue (32) . y-murió

נָח אֶת-שֵׁם אֶת-חָם וְאֶת-יָפֶת: יְהִי-כִי-הֵחֵל הָאָדָם
 . Jafet y-a Cam a Sem a Noé Cap. 6
 Y-fue (1) . el-hombre empezó que

לָרֹב עַל-פָּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יָלְדוּ לָהֶם:
 a-ellos fueron nacidas e-hijas el-terreno faz-de sobre a-aumentar

וַיֵּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת-בָּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת
 hermosas que el-hombre hijas-de a Dios hijos-de Y-vieron (2)

הָנָה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחֲרוּ: וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (3) . eligieron (lo) que de-todo esposas para-ellos y-tomaron ellas

יִהְיֶה לֹא-יָדוֹן רִיחִי בָאָדָם לְעַלְם בְּשָׁנָם הוּא
 él pues-cierta-mente para-siempre con-el-hombre mi-espíritu contendrá no Yahweh

בָּשָׂר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה: הַנְּפִלִים
 Los-Nefilim (4) . año y-veinte cien sus-días y-serán carne

הָיוּ בָּאָרֶץ בֵּינֵיהֶם הָהֵם וְגַם אַחֲרָיו כֵּן אֲשֶׁר
 que después-de y-también los-aquellos en-los-días en-la-tierra estaban

וַיָּבֹאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל-בָּנוֹת הָאָדָם וַיִּזְלְדוּ לָהֶם תְּקָה
 éstos para-ellos y-engendraron el-hombre hijas-de a Dios hijos-de fueron

הַנְּבִרִים אֲשֶׁר מְעוֹלָם אָנֹכִי הַשֵּׁם: וַיֵּרָא יְהוָה כִּי רָבָה
 grande que Yahweh Y-vio (5) . el-nombre hombres- de-siempre que los-héroes

רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל-יִצְרַל מַחְשַׁבָּת
 en-la-tierra el-hombre y-toda inclinación-de pensamientos-de

לְבוֹ רַק רַע כָּל-הַיּוֹם: וַיִּנָּחם יְהוָה כִּי-
que Yahweh Y-lo sintió (6) . el-día todo mal sólo su-corazón

עָשָׂה אֶת-הָאָדָם בְּאֶרֶץ וַיַּחַעֲבֹב אֶל-לְבוֹ: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (7) . su-corazón a y-dolió en-la-tierra el-hombre ** hizo

יְהוָה אִמְלָחָה אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר-בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
la-tierra faz-de de-sobre creé que el-hombre ** eliminaré Yahweh

מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ וְעַד-עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי נִחְמָתִי כִּי
que lo siento que los-cielos ave-de y-hasta reptil a animal a del-hombre

עָשִׂיתִם: וַנֹּחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה: אֵלֶּה תוֹלְדֹת
genera- Estas (9) . Yahweh en-ojos-de gracia halló y-Noé los-hice
ciones-de

נֹחַ נָח אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֵתּוֹ אֶת-הָאֱלֹהִים
el-Dios con en-sus-contemporáneos era íntegro justo varón Noé : Noé

הִתְהַלֵּךְ-נֹחַ: וַיּוֹלֵד אֶת-שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת-חָם וְאֶת-
y ** Cam ** Sem ** hijos tres Noé Y-engendró (10) . Noé caminó

יָפֶת: וַתִּשְׁחָת וַתִּשְׁחָת הָאֲרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמְלֵא
y-estaba llena el-Dios a-faz-de la-tierra Y-se corrompió (11) . Jafet

הָאֲרֶץ חָמָס: וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת-הָאֲרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה
estaba y-he aquí la-tierra ** Dios Y-miró (12) . violencia la-tierra
corrompida

כִּי-הִשְׁתַּחֲוִיתָ כָּל-בָּשָׂר אֶת-דְּרָכּוֹ עַל-הָאֲרֶץ: וַיֹּאמֶר
Y dijo (13) . la-tierra sobre su-camino ** came toda corrompió porque

אֱלֹהִים לְנֹחַ כִּי-מָלְאָה בָּשָׂר כָּל-בָּן לִפְנֵי כִי-מָלְאָה
llena porque a-mi-faz viniendo came toda fin-de a-Noé Dios

הָאֲרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וַהֲנִי מִשְׁחִיתָם אֶת-הָאֲרֶץ:
la-tierra ** destruyéndoles y-he aquí-yo de-faz-de-ellos violencia la-tierra

עָשָׂה לָךְ תִּבְתָּ עֵצִי גִפְרִי קָנִים תַּעֲשֶׂה אֶת-הַתֵּבָה
el-arca ** harás cámaras ciprés madera-de arca-de para-ti Haz (14)

וְכִפַּרְתָּ אֹתָהּ מִבֵּית וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר : וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה
construirás que Y-así (15) . con-brea y-por-fuera por-dentro a-ella y-recubrás

אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אָרְךָ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ
su-anchura codo cincuenta el-arca longitud-de codo cientos tres a-ella

וְשָׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ : צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל-אַמָּה
codo y-para para-el-arca harás Techo (16) . su-altura codo y-treinta

תְּכַלְכְּנָהּ מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תִּשֶׂה
pondrás en-su-lado el-arca y-puerta-de desde-arriba la-terminarás

תַּחְתָּיִם תַּחְתָּיִם שְׁנָיִם וְשָׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה : וְאֲנִי הַנִּי מְבִיא
trayendo ahora-yo Y-yo (17) . harás y-tercero segundo bajos

אֶת-הַמָּבּוּל מַיִם עַל-הָאָרֶץ לְשַׁתֹּת כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-
que carne toda para-destruir la-tierra sobre aguas el-diluvio-de **

בּוֹ רוּחַ תַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ
en-la-tierra (lo) que todo los-cielos de-debajo-de vida espíritu-de en-ella

יָנוּעַ : וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּךְ
contigo mi-pacto ** Y-estableceré (18) . perecerá

וּבָאתָ אֶל-הַתֵּבָה אִתָּהּ וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וְנָשֵׁי-
y-tu-mujer y-tu-mujer y-tus hijos tú el-arca a y-entrarás

בְּנֶיךָ אִתָּךְ : וּמִכָּל-חַי וּמִכָּל-מִכָּל-בָּשָׂר
came de-toda lo-viviente Y-de-todo (19) . contigo tus-hijos

שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל-הַתֵּבָה לְחַיֵּית אִתָּךְ זָכָר וְנִקְבָּה
y-hembra macho contigo para-estar-vivos el-arca a traerás de-todo dos

יִהְיוּ : מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ
para-su-especie el-animal y-de para-su-especie de-el-ave (20) serán

מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ
entrarán de-todo dos para-su-especie el-terreno reptil-de de-todo

אֵלֶיךָ לְחַיּוֹת: וְאַתָּה קַח-לָךְ מִכָּל-מֵאֵכֶל אֲשֶׁר
que alimento de-todo para-ti toma Y-tú (21) . para-estar-vivos a-ti

וַיֹּאכַל וַאֲסַפֶּת אֵלֶיךָ וַהֲיָה לָךְ וּלְהֶם לְאֹכְלָה:
para-alimento. y-para-ellos para-ti y-sea para-ti y-almacena se-come

וַיַּעַשׂ נֹחַ כֹּכֵל אֲשֶׁר צִוָּה אֱתוֹ אֱלֹהִים בֵּן עֶשְׂה:
. hizo así Dios a-él mandó que como-todo Noé E-hizo (22)

וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא-אַתָּה וְכָל-בֵּיתְךָ אֶל-הַתֵּבָה
el-arca a tu-casa y-toda tú entra a-Noé Yahweh Y-dijo (1) Cap. 7

כִּי-אַתָּה רָאִיתִי צָדִיק לִפְנֵי בְדֹרִי הִנֵּה: מִכָּל
De-todo (2) . la-esta en-la-generación ante-mi-faz justo hallé a-ti que

הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה תִּקַּח-לָךְ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ
y-su-hembra macho siete siete contigo toma el-limpio el-animal

וּמִן-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהוֹרָה הוּא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ: נֹחַ
También . y-su-hembra macho dos éste limpio no que el-animal y-de

מִעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת וְרַע עַל-
sobre-especie para-estar-vivas y-hembra macho siete siete los-cielos de-ave-de

פָּנֶי כָל-הָאָרֶץ: כִּי לַיָּמִים עוֹד שִׁבְעָה אֲנֹכִי מִמָּטֵר עַל-
sobre haré llover yo siete ahora a-días Que (4) . la-tierra toda faz-de

הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וּמָחִיתִי אֶת-כָּל-
toda ** y-borraré noche y-cuarenta día cuarenta la-tierra

הַיָּקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פָּנֶי הָאֲדָמָה: וַיַּעַשׂ נֹחַ כֹּכֵל
como-todo Noé E-hizo (5) . el-terreno faz-de de-sobre hice que criatura

אֲשֶׁר-צִוָּהוּ יְהוָה: וַיָּנֹחַ בֶּן-שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
año cientos seis hijo-de Y-Noé (6) . Yahweh le-mandó que

וַהֲמַבּוּל הָיָה מֵיִם עַל-הָאָרֶץ: וַיָּבֹא נֹחַ
Noé Y-entró (7) . la-tierra sobre aguas fue y-el-diluvio

וּבָנָיו	וְאִשְׁתּוֹ	וְנָשֵׁי-	בָנָיו	אִתּוֹ	אֶל-
y-sus-hijos	y-su-mujer	y-mujeres-de	sus-hijos	con-él	a
הַתֵּבָה	מִבְּנֵי	מִי	הַמַּבּוּל:	מִן-	הַטְּהוֹרָה
el-arca	de-la-faz-de	aguas-de	. el-diluvio	De (8)	el-limpio el-animal
וּמִן-	הַבְּהֵמָה	אֲשֶׁר	אֵינָהּ טְהוֹרָה	וּמִן-	הָעוֹף וְכָל אֲשֶׁר-
y-de	el-animal	que	limpio no es	y-de	que y-todo el-ave
רָמַשׁ עַל-	הָאֲדָמָה:	שְׁנַיִם שְׁנַיִם	בָּאוּ	אֶל-	נָח אֶל-הַתֵּבָה וְזָכָר
el-terreno sobre moviente	. el-terreno	(9)	vinieron dos dos	Noé a	varón el-arca a Noé a
וַיִּקְבֹּה	כָּאֲשֶׁר	צִוָּה	אֱלֹהִים אֶת-נָח:	וַיְהִי	לְשִׁבְעַת
y-hembra	como	mandó	Noé a Dios	Y-fue (10)	al-siete-de
הַיָּמִים	וּמִן	הַמַּבּוּל	הָיוּ	עַל-הָאָרֶץ:	בְּשָׁנָת
los-días	y-aguas-de	el-diluvio	fueron	sobre la-tierra . (11)	En-año-de
שֵׁשׁ-מֵאוֹת	שָׁנָה	לְחַיֵּי-	נָח	בַּחֹדֶשׁ	הַשְּׁנִי בְּשִׁבְעָה-עָשָׂר יוֹם
cientos seis	año	a-vida-de	Noé	en-el-mes	día diez en-siete el-segundo
לַחֹדֶשׁ	בַּיּוֹם	הַזֶּה	נִבְקְעוּ	כָּל-	מַעְיִנֹת תַּהוֹם רַבָּה
a-el-mes	en-el-día	el-ese	se-abrieron	todas	grande abismo fuentes-de
וַאֲרָבַת	הַשָּׁמַיִם	נִפְתְּחוּ:	וַיְהִי	הַנֶּשֶׁם עַל-	
y-las-compuertas-de	los-cielos	. se abrieron	Y-fue (12)	sobre la-lluvia	
הָאָרֶץ	אַרְבָּעִים יוֹם	וַאֲרָבָּעִים	לַיְלָה:	בְּעֶצֶם	הַיּוֹם הַזֶּה
la-tierra	cuarenta días	y-cuarenta	. noches	En-mismo	el-aquel el-día
בָּא	נָח	וְשֵׁם-	וַחַם	וַיָּפֶת	בָּנֵי-נָח וְאִשְׁתּוֹ
entró	Noé	y-Sem	y-Cam	y-Jafet	Noé y-mujer-de Noé hijos-de
וּשְׁלֹשָׁת	וְנָשֵׁי-	בָנָיו	אִתָּם	אֶל-	הַמָּה
y-tres-de	mujeres-de	sus-hijos	con-ellos	a	Ellos (14) . el-arca
וְכָל-	הַחַיָּה	לְמִינָהּ	וְכָל-	הַבְּהֵמָה	
y-todo-de	el-animal	a-su-especie	y-todo-de	el-ganado	

הָאָרֶץ	עַל-	הַרֶמֶשׂ	הַרֶמֶשׂ	וְכָל-	לְמִינָהּ
la-tierra	sobre	el-reptante	el-reptil	y-todo-de	a-su-especie
כָּל-	צִפּוֹר	כָּל	לְמִינֵהוּ	וְכָל-	לְמִינֵהוּ
ala	todo-de	pájaro	todo	a-su-especie	el-ave
וְכָל-	אֶל-	אֶל-	נֹחַ	וַיָּבֹאוּ	
la-carne	de-toda	dos	dos	el-arca	a
				Noé	a
				Y-vinieron	(15)
וְנִקְבָּהּ	זָכָר	וְהַבָּאִים	חַיִּים:	רוּחַ	בּוֹ
y-hembra	macho	Y-los	que entraban	(16)	vida
				espíritu-de	en-él
				que	
וַיִּסְגֹּר	אֹתוֹ	אֱלֹהִים	צִוָּה	כָּמוֹ	בָּשָׂר
y-cerró	Dios	a-él	mandó	como	vinieron
				carne	de-toda
וַיְהִי	בַּעֲדָיו:	וַיְהִי	הַמַּבּוּל	אַרְבָּעִים יוֹם	עַל-
Yahweh	tras-él	(17)	Y-fue	el-diluvio	la-tierra
וַיִּרְבּוּ	הַמַּיִם	וַיִּשְׁאוּ	אֶת-	הַתֵּבָה	וַתִּרָּם
y-crecieron	las-aguas	y-levantaron	**	el-arca	y-se elevó
מֵעַל	הָאָרֶץ:	וַיִּגְבְּרוּ	הַמַּיִם	וַיִּרְבּוּ	מְאֹד
de-sobre	la-tierra	Y-subieron	las-aguas	y-crecieron	mucho
עַל-	הָאָרֶץ	וַתִּלָּךְ	עַל-	הַתֵּבָה	הַמַּיִם:
sobre	la-tierra	y-flotó	sobre	el-arca	las-aguas
וְהַמַּיִם	גָּבְרוּ	מְאֹד	עַל-	הָאָרֶץ	וַיִּכְסּוּ
y-las-aguas	crecieron	mucho	mucho	la-tierra	y-fueron-cubiertas
כָּל-	הַהָרִים	הַנָּבָלִים	אֲשֶׁר-	תַּחַת	כָּל-
todas	las-montañas	las-altas	que	bajo	todos
חֲמִשָּׁה עָשָׂרָה	אֲמֹה	מִלְמַעְלָה	נִבְרּוּ	הַמַּיִם	וַיִּכְסּוּ
codo	diez	cinco	crecieron	las-aguas	y-fueron cubiertas
וַיִּנָּע	כָּל-	בָּשָׂר	הַרֶמֶשׂ	עַל-	הָאָרֶץ
Y-pereció	(21)	toda	carne	sobre	la-que se mueve

וּבְחַיָּה	וּבְבִהֶמָּה	בְּעוֹף	הָאָרֶץ
y-con-el-animal	y-con-la-bestia	y-con-el-ave	la-tierra
וְכָל	עַל-הָאָרֶץ	הַשָּׂרֵץ	וּבְכָל-
y-todo	la-tierra sobre	el-(que) reptá	y-con-todo
בְּאַפִּיו	חַיִּים	רוּחַ	אֲשֶׁר וְנִשְׁמַת-
en-sus-narices	vida	espíritu-de	aliento-de que
כָּל-	אֶת-כָּל-	מָתוּ:	אֲשֶׁר בְּחַרְבָּה
todo	**	Y-fue destruido (23)	murieron en-tierra seca que
וְעַד-	בְּהֵמָה עַד-רֶמֶשׂ	מֵאָדָם	הַיָּקִים אֲשֶׁר עַל-פָּנֵי הָאֲדָמָה
y-hasta	reptil hasta	del-hombre	la-tierra faz-de sobre que el-viviente
אֶחָד-	וַיִּשְׁאַר-	הָאָרֶץ	מִן-וַיִּמָּחוּ
sólo	y-quedaó	la-tierra	de y-fueron-destruidos
עַל-	הַמַּיִם	וַיִּגְבְּרוּ	בַּתְּהֵבָה:
sobre	las-aguas	Y-prevalcieron (24)	en-el-arca con-él
וְאֵת-	נֹחַ	וְאֵת-	הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמֵאָה יוֹם:
y	**	Noé	** Dios Y-recordó (1)
בַּתְּהֵבָה	אֶתוֹ	אֲשֶׁר	הַבְּהֵמָה
en-el-arca	con-él	que	la-bestia
כָּל-	וְאֶת-	כָּל-	בְּחַיָּה
todo	y	**	el-animal
וַיַּעֲבֵר	אֱלֹהִים	רוּחַ	עַל-הָאָרֶץ
y-envió	Dios	viento	sobre
וַיִּסְקְרוּ	מַעֲיֵנֹת	תְּהוֹם	וַאֲרָבָת
y-fueron cerradas (2)	fuentes-de	abismo	y-las-compuertas-de
וַיִּפְּלָא	הַגֶּשֶׁם	מִן-הַשָּׁמַיִם:	וַיִּשְׁבּוּ
y-se detuvo	la-lluvia	de los-cielos	Y-retrocedieron (3)
מֵעַל	הָאָרֶץ	הַלּוֹךְ	וַיִּחְסְרוּ
de-sobre	la-tierra	continuar	y-descendieron

מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמֵאָה יוֹם:	וַתָּנַח	הַתֵּבָה	בַּחֹדֶשׁ				
cincoenta al-fin-de	Y-descansó	el-arca	el-mes	(4)	día	y-cien	
הַשְּׁבִיעִי	בַּשְּׁבַעַה-עָשָׂר	יוֹם	לַחֹדֶשׁ	עַל	הָרִי	אַרְרָט:	
el-séptimo	en-siete	día	para-el-mes	sobre	montes-de	. Arrat	
וַהַיִּים	הָיוּ	הַלֹּוֹךְ	וַחֲסֹר	עַד	הַחֹדֶשׁ		
Y-las-aguas (5)	fueron	continuar	y-retroceder	hasta	el-mes		
הָעֲשִׂירִי	בַּעֲשִׂירִי	בְּאַחַד	לַחֹדֶשׁ	נִרְאוּ	רָאשֵׁי		
el-décimo	en-el-décimo	en-primero	para-el-mes	se-vieron	cabezas-de		
הַהָרִים:	וַיְהִי	מִמָּקַץ אַרְבָּעִים יוֹם	וַיִּפְתַּח	נֹחַ	אֶת-		
las-montañas	Y-fue (6)	al fin-de	día cuarenta	y-abrió	Noé **		
חַלּוֹן	הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה:	וַיִּשְׁלַח	אֶת-הָעֹרֹב	וַיֵּצֵא			
ventana-de	que el-arca	Y-envió (7)	el-cuervo **	y-salió			
יֵצֵא	וְשׁוּב	עַד-	יִבָּשֶׁת	הַמַּיִם	מֵעַל	הָאָרֶץ:	
salir	y-regresó	hasta	secarse	las-aguas	de-sobre	la tierra	
וַיִּשְׁלַח	אֶת-הַיּוֹנָה	מֵאִתּוֹ	לִרְאוֹת	הַקָּלִי	הַמַּיִם		
Y-envió (8)	la-paloma **	de-con-él	para-ver	si retrocedían	las-aguas		
מֵעַל	פָּנֵי	הָאֲדָמָה:	וְלֹא-	מָצָאָהּ	הַיּוֹנָה	מָנוּחַ	
de-sobre	faz-de	el-terreno	Y-no (9)	encontró	la-paloma	lugar	
לִכְף-	רְגֵלָהּ	וַתָּשֻׁב	אֵלָיו	אֶל-הַתֵּבָה	כִּי-מַיִם	עַל-	
para-planta-de	su-pie	y-volvió	a a-él	el-arca	sobre aguas	porque	
פָּנֵי	כָּל-	הָאָרֶץ	וַיִּשְׁלַח	יָדוֹ	וַיִּקְחָהּ		
faz-de	toda	la-tierra	y-alargó	su-mano	y-la-tomó		
וַיִּבֶּא	אֵתָּהּ	אֵלָיו	אֶל-הַתֵּבָה:	וַיַּחַל	עוֹד	שִׁבְעַת	
y-trajo	a-ella	a-él	el-arca	Y-esperó (10)	aún	siete	
יָמִים	אַחֲרֵיכֶם	וַיִּסָּף	שִׁלַּח	אֶת-הַיּוֹנָה	מִן-הַתֵּבָה:		
días	además	y-repitó	enviar	** la-paloma	desde	el-arca	

וּתְבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עָרֵב וְהִנֵּה עָלָה-
Y-vino a-él la-paloma al-tiempo la-tarde y-mira! hoja-de (11)

זֵית טָרֵף בְּפִיקָה וַיִּדְעַ נֹחַ כִּי- בָקְלוּ
olivo fresca en-su-pico y-conoció Noé que retrocedieron

הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ: וַיִּתְחַל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אַחֲרָיִם
las-aguas de-sobre la-tierra Y-esperó aún Y-espéro (12)

וַיִּשְׁלַח אֶת- הַיּוֹנָה וְלֹא- יָסְפָה שׁוּב- אֵלָיו עוֹד:
y-envió ** la-paloma y-no repitió volver a-él aún .

וַיְהִי בָאֶחָד וַשֶּׁשׁ- מֵאוֹת שָׁנָה בְּרֵאשִׁיטֹן בָּאֶחָד
Y-fue en-uno y-seis cientos año en-el-principio en-uno

לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיִּסָּר נֹחַ
del-mes se-secaron las-aguas de-sobre la-tierra y-quitó Noé

אֶת- מִכְסָּהּ הַתֵּבָה וַיֵּרָא וְהִנֵּה חָרְבוּ פָנָי
** cubierta-de el-arca y-miró y-mira! secas facés-de

הָאָרֶץ: וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם
el-terreno Y-en-el-mes el-segundo en-siete y-veinte día

לַחֹדֶשׁ יָבֹשָׁה הָאָרֶץ: וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל- נֹחַ לֵאמֹר:
para-el-mes se-secó la-tierra Y-habló a Dios Noé diciendo . (15)

צָא מִן- הַתֵּבָה אִתָּהּ וּבְנֵיךָ וּנְשֵׂי-
Sal de tú el-arca y-tu-mujer y-tus-hijos y-mujeres-de (16)

בְּנֵיךָ אִתָּךְ: כָּל- הַחַיָּה אֲשֶׁר- אִתָּךְ מִכָּל-
tus-hijos contigo . contigo Todo lo-viviente que contigo de-toda

בָּשָׂר בָּעוֹף וּבְבִהֶמָּה וּבְכָל- הָרֶמֶשׂ
carne con-el-ave y-con-la-bestia y-con-todo el-reptil

הָרֶמֶשׂ עַל- הָאָרֶץ הוֹצֵא אִתָּךְ וּשְׂרָצָו
el-que-repta sobre la-tierra saca contigo y-multiplíquense

בָּאָרֶץ וַפְּרוּ וַאֲרֹבּוּ עַל-הָאָרֶץ:
en-la-tierra y-fructifiquen y-aumenten sobre la-tierra

וַיֵּצֵא-נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי-בָנָיו
Y-salió Noé y-sus-hijos y-su-mujer y-mujeres-de sus-hijos

אִתּוֹ: כָּל-חַיָּה הַבָּיָה כָּל-רֶמֶשׂ וְכָל-הָעוֹף
(19) . con-él Todo animal todo el-reptil el-ave

כָּל רֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ לְמִשְׁפַּחְתָּיהֶם יֵצְאוּ מִן הַתֵּבָה:
todo moviente sobre la-tierra por-sus-especies salieron de el-arca

וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה
(20) Y-edificó Noé altar a-Yahweh y-tomó de-toda la-bestia

הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעֲלֶה
la-limpia y-de-todo el-ave el-limpio y-sacrificó

עֹלָה בַּמִּזְבֵּחַ: וַיִּרַח יְהוָה אֶת-רִיחַ הַנִּיחֹה
(21) . en-el-altar holocausto Y-olió Yahweh olor el-agradable

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-לִבּוֹ לֹא-אֶסְףּ לְקַלֵּל עוֹד אֶת-
y-dijo a Yahweh a su-corazón no repetiré a-maldecir otra-vez **

הָאָרֶץ כַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יִצֹר לֵב הָאָדָם רָע
el-terreno a-causa-de el-hombre que inclinación-de corazón-de mal el-hombre

מִנַּעֲרִיו וְלֹא-אֶסְףּ עוֹד לְהַבִּיט אֶת-כָּל-
desde-su-infancia y-no repetiré otra-vez para-destruir ** todo

חַי בְּאֶשֶׁר עָשִׂיתִי: עַד כָּל-יְמֵי הָאָרֶץ יִזְרַע וְיִגָּר
(22) . hice como viviente Mientras todos días-de la-tierra siembra y-siega

וְקָר וְחֹם וְגִיז וְחֹרֶף וַיּוֹם וַיְלֵלָה לֹא יִשְׁבְּחוּ:
y-calor y-verano e-invierno y-noche no cesarán .

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ וְאֶת-בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם
(1) Y-bendijo Dios ** Noé y sus-hijos y-dijo a-ellos

וּמִזֶּרְאֲכֶם וּרְבוּ פָרוּ וּמָלְאוּ אֶת-הָאָרֶץ: יִרְבּוּ וְיִפְרֹצוּ
 Y-temor-de-vosotros (2) . la-tierra ** y-llenad y-aumentad fructificad

וְהִיָּה עַל-כֵּן יִהְיֶה וְהִיָּה עַל-כֵּן יִהְיֶה וְהִיָּה עַל-כֵּן יִהְיֶה
 todo y-sobre la-tierra animal-de todo sobre será y-miedo-de-vosotros

עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכָל־אֲשֶׁר תִּרְמָשׁ הָאֲדָמָה וּבְכָל־דִּגְיֵי
 peces-de y-en-todos el-terreno se-mueve que en-todo los-cielos ave-de

הַיָּם בְּיָדְכֶם נִתְּנוּ: כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר הוּא-חַיִּי
 vive él que moviente Todo (3) . son-dados en-manos-de vosotros el-mar

לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ כִּנְרֶק עֹשֶׂב וְנָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל־
 . todo ** para-vosotros di planta como-verde para-alimento será para-vosotros

אֲדָם בְּשָׂר׃ בְּנַפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא תֹאכְלוּ: וְאָדָם
 Y-de-cierto (5) . comeréis no su-sangre con-su-alma (vida) came Pero (4)

אֶת-דְּמָמְכֶם לְנַפְשֵׁיכֶם אֲדָרְשׁ מִיָּד כָּל־חַיָּה
 animal todo de-mano-de pediré para-vuestras-vidas vuestra-sangre **

אֲדָרְשֶׁנּוּ וּמִיָּד הָאָדָם מִיָּד אִישׁ אָחִיו
 su-hermano varón de-mano-de el-hombre y-de-mano-de le-demandaré

אֲדָרְשׁ אֶת-נַפְשׁ הָאָדָם: שִׁפְךָ דָּם הָאָדָם בְּאָדָם
 por-el el-hombre sangre Derramador (6) . el-hombre vida-de ** demandaré
 -hombre -de -de

דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ כִּי בְּצַלְם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת-הָאָדָם:
 . el hombre ** hizo Dios en-imagen-de pues será-derramada su-sangre

וְאַתֶּם פָּרוּ וּרְבוּ שִׂרְצוּ בְּאֶרֶץ וּרְבוּ
 y-aumentad en-la-tierra multiplicad y-aumentad fructificad Y-vosotros (7)

בָּהּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ וְאֵלֵּךְ בְּנֵי
 . a-decir con-él sus-hijos y-a Noé a Dios Y-dijo (8) . en-ella

וְאֵנִי הִנְנִי מִקְיָם אֶת-בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־
 y-con con-vosotros mi-pacto ** establezco ¡mirad yo! Y-yo (9)

וְרֵעֵכֶם	אַחֲרֵיכֶם :	וְאֵת	כָּל־	נֶפֶשׁ	הַחַיָּה אֲשֶׁר
vuestros -descendientes	. después-de vosotros	Y-con (10)	todo	vida-de	que la-criatura
אִתְּכֶם	בְּעוֹף	בְּבִהֵמָה	וּבְכָל־	תַּיִת	
con-vosotros	con-el ave	con-la-bestia	y-con-todo	animal-de	
הָאָרֶץ	אִתְּכֶם	מִכָּל־	יֵצְאֵי	הַתִּכְה	לְכָל
la-tierra	con-vosotros	de-todo	los-salientes-de	el-arca	a-toda
תַּיִת	הָאָרֶץ :	וְהַקִּמְתִּי	אֶת־	בְּרִיתִי	אִתְּכֶם
criatura-de	. la tierra	Y establezco (11)	**	mi-pacto	con-vosotros
וְלֹא־	יִכְרַת	כָּל־	בְּשָׂר עוֹד	מִמֵּי	הַמַּבּוּל
y-no	cortaré	toda	ya carne	con-aguas-de	el-diluvio
יִהְיֶה	עוֹד מִבּוּל	לְשַׁחֵת	הָאָרֶץ :	וַיֹּאמֶר	אֱלֹהִים זֶאת
ya	diluvio	para-destruir	. la tierra	Y-dijo (12)	señal-de esta Dios
הַבְּרִית	אֲשֶׁר־אֲנִי	נָתַן	בֵּינִי	וּבֵינֵיכֶם	וּבֵינִי
el-pacto	yo que	dando	entre-mí	y-entre-vosotros	y-entre
נֶפֶשׁ	חַיָּה	אֲשֶׁר	אִתְּכֶם	לְדֹרֹת	עוֹלָם :
viviente	criatura	que	con-vosotros	por -generaciones	venideras (13)
נָתַתִּי	בְּעָנָן	וְהָיְתָה	לְאֹת	בְּרִית	בֵּינִי
he-puesto	en-la nube	y-scrá	por-señal-de	pacto	y-entre
הָאָרֶץ :	וְהָיָה	בְּעָנִי	עָנָן	עַל־	הָאָרֶץ
. la tierra	Y-será (14)	en-mi-traer	nube	sobre	la-tierra
וְנִרְאָתָה	תִּקְשַׁת	בְּעָנָן :	וְזָכַרְתִּי	אֶת־	
aparecerá	el-arco	. en-la nube	Y-recordaré (15)	**	
בְּרִיתִי	אֲשֶׁר	בֵּינִי	וּבֵינֵיכֶם	וּבֵינִי	כָּל־
mi-pacto	que	entre-mí	y-entre-vosotros	y-entre	toda
חַיָּה	בְּכָל־	בְּשָׂר	וְלֹא־	יִהְיֶה	עוֹד
criatura	en-toda	carne	y-no	scrá	las-aguas
					por-diluvio

לְשַׁחַת כָּל-בָּשָׂר: וְהָיְתָה הַקִּשְׁתַּ בְּעָנָן וּרְאִיתִיהָ
 . carne toda para-destruir Y-estará (16) el-arco en-la-nube y-lo-veré

לְזָכַר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל-נֶפֶשׁ
 para-recordar pacto eterno Dios entre y-entre todo viviente

תָּה בְּכָל-בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ
 criatura en-toda carne sobre que la tierra (17) Y-dijo Dios a Noé

זֹאת אֹת-הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִּי בֵּינִי וּבֵין כָּל-זֹאת
 señal-de Esta el-pacto que establecí entre-mí y-entre toda

בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ: וַיְהִי בְנֵי-נֹחַ הַיּוֹצֵאִים מִן-
 . la-tierra sobre que carne (18) Y-fueron hijos-de Noé del los (que) saliendo

הַתִּכָּה שֵׁם וְחָם וַיִּגֶּת וְחָם הוּא אָבִי כְנָעַן: שְׁלֹשָׁה
 el-arca Sem y-Cam y-Jafet y-Cam y-Canaán (19) Tres

אֵלֶּה בְנֵי-נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נִפְצָה כָּל-הָאָרֶץ:
 estos hijos-de Noé y-de-éstos se-pobló toda . la-tierra

וַיַּחֲלֵל וְנָח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטֵּעַ כָּרֶם:
 (20) Y-cmpezó Noé hombre-de el-terreno y-plantó . una-viña

וַיִּשְׁתַּ מֶּי-תֵּינִין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְּגַל בְּתוֹךְ
 (21) Y-bebió de el-vino y-se-emborrachó y-yació-desnudo וַיִּתְּגַל en-medio-de

אֶהְלֵה: וַיֵּרָא חָם אָבִי כְנָעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו
 . su-tienda Y vio (22) Cam padre-de Canaán desnudez-de su-padre

וַיַּגֵּד לְשְׁנֵי-אֶחָיו בַּחוּץ: וַיִּקַּח שֵׁם
 y (lo) dijo a-dos-de sus-hermanos . afuera Y-tomó (23) Sem וַיִּקַּח

וַיִּפֹּת אֶת-הַשָּׂמְלָה וַיְשִׁימוּ עַל-שָׂכָם שְׁנֵיהֶם
 Y-Jafet ** el-vestido y-pusieron sobre hombra-de ellos-dos

וַיִּלְכּוּ אֶת־רִנָּתוֹ וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת אָבִיהֶם
 y-anduvieron hacia-atrás y-cubrieron ** desnudez-de su-padre

וּפְנֵיהֶם	אֲחֵרָיִת	וְעֵרֹת	אָבִיהֶם	לֹא	רָאוּ:
y-sus-rostros	hacia-atrás	y-desnudez-de	su-padre	no	vieron
וַיִּקֶּץ	נֹחַ	מִיֵּינוּ	וַיָּדַע	אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה-	(24)
Y-despertó	Noé	de-su-vino	y-conoció	hizo que lo	
לּוֹ	בְּנוֹ	הַקָּטָן:	וַיֹּאמֶר	אֲרוּר	עֶבֶד
a-él	su-hijo	el-pequeño	Y-dijo (25)	maldito	siervo-de
עֲבָדִים	יִהְיֶה	לְאֶחָיו:	וַיֹּאמֶר	בְּרוּךְ	יְהוָה
siervos	será	a-sus-hermanos	Y-dijo (26)	bendito	Yahweh
אֱלֹהֵי	שֵׁם	וַיְהִי	קָנָעַן	עֶבֶד	לָמוֹ:
Dios-de	Sem	y-sea	Canaán	siervo	para-él
לְיָפֶת	וַיֵּשְׁבִן	בְּאַחֲדֵי-	שֵׁם	וַיְהִי	קָנָעַן
a-Jafet	y-habite	en-tiendas-de	Sem	y-sea	Canaán
לָמוֹ:	וַיֵּחִי-	נֹחַ	אַחַר הַמָּבּוּל	שָׁלֹשׁ	מֵאוֹת
para-él	Y-vivió (28)	Noé	el-diluvio	tres	cientos
שָׁנָה:	וַיִּהְיוּ	כָּל-	יְמֵי-	נֹחַ	תִּשְׁעַ
año	Y-fueron (29)	todos	días-de	Noé	nueve
שָׁנָה	וַיָּמָוֶת:	וְאֵלֶּה	תּוֹלְדֹת	בְּנֵי-	נֹחַ
año	y-murió	Y-estas (1)	hijos-de generaciones	Sem	Cam
וַיֻּלְּדוּ	לָהֶם	בָּנִים	אַחַר הַמָּבּוּל:	בְּנֵי	יָפֶת
y-nacieron	a-ellos	hijos	el-diluvio	Hijos-de (2)	Jafet
וּמָגוּג	וּמָדַי	וַיֵּינָן	וּתְבַל	וּמֶשֶׁק	וּתִירָס:
y-Magog	y-Madai	Javán	y-Tubal	y-Mesec	y-Tiras
גֹּמֶר	אֲשֶׁנַּז	וּרִיפָת	וְתוֹגָמָה:	וּבְנֵי	יָוָן
Gomer	Askenaz	y-Rifat	y-Togama	E-hijos-de (4)	Elisa
וְתַרְשִׁישׁ	כְּתִים	וְדַדָּנִים:	מֵאֵלֶּה	נִפְרְדּוּ	אֵי
y-Tarsis	Quitim	y-Dodanim	De-éstos (5)	se-esparcieron	marítimos-de

הַנְּזִימִים בְּאַרְצֵהֶם אִישׁ לְלִשְׁנֹו לְמִשְׁפְּחֹתָם
 los-pueblos en-sus-territorios cada-uno según-su-lengua por-sus-familias

בְּנֵי־הֶם: וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוּט וַיִּכְנַעַן:
 E-hijos-de (6) Cam Cus y-Mizraim y-Fut . y-Canaán . en-sus-naciones

וּבְנֵי כּוּשׁ סֵבָא וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתָּכָא
 E-hijos-de (7) Seba Cus y-Ilavila y-Sabta y-Raama y-Sabteca

וּבְנֵי רַעְמָה שֵׁבָא וַדָּדָן: וְכוּשׁ יֶלֶד אֶת־נִמְרֹד הוּא
 e-hijos-de Raama Seba y-Dedán (8) Y-Cus engendró a él Nimrod

הַחֵל לַהֲיוֹת גִּבּוֹר בְּאַרְצָּ: הוּא־הִיָּה גִבּוֹר־צִיד לִפְנֵי
 primero para-ser poderoso en-la-tierra (9) Él fue poderoso cazador ante

יִהְיֶה עַל־כֵּן יֵאמָר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר צִיד לִפְנֵי יִהְיֶה:
 por Yahweh eso se-dice como-Nimrod poderoso cazador ante . Yahweh

וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאַרְדּוֹ וְאַכַּד
 Y-fue (10) principio-de su-reino Babel y-Erec y-Acad

וּכְלָנָה בְּאַרְצֵי שִׁנְעָר: מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר
 y-Calne en-tierra-de . Sinar (11) Dc la-tierra la-que salió-a Asiria

וַיִּבֶן אֶת־נִינְוָה וְאֶת־רֶחֱבֹת עִיר וְאֶת־לָסֶן בֵּין
 y-edificó ** Nínive y ** Ir Rehobot y ** (12) . Cala entre Resén Y

נִינְוָה וּבֵין כָּלֹל הוּא הָעִיר הַגְּדֹלָה: וּמִצְרַיִם יֶלֶד
 Nínive y-entre él Cala la-ciudad la-grande (13) . Y-Mizraim engendró

אֶת־לֹדִים וְאֶת־עַנְמִים וְאֶת־לֶהָבִים וְאֶת־נַפְתָּחִים: וְאֶת־פַּתְרֻסִּים
 a Ludim y-a Anamim y-a Lehabim y-a Naftuhim (14) . Y-a Patrusim

וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־כַּפְתָּרִים:
 y-a Casluhim que salieron de-allí Filisteos y-a Caftorim

וַיִּכְנַעַן יֶלֶד אֶת־צִידֹן בְּכֹרֹו וְאֶת־חֵת: וְאֶת־
 (15) Y-Canaán a Sidón su-primogénito y-a Het (16) Y-a engendró

הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַגֵּרְגֶּשֶׁסִי : וְאֶת־הַחִוִּי וְאֶת־
 y-a el-jebuseo Y-a (17) . el-gergesco y-a el-amorreco y-a el-heveo

הָעֲרָקִי וְאֶת־הַסִּינִי : וְאֶת־הָאֲרָוֶדִי וְאֶת־הַצִּמְרִי וְאֶת־
 y-a el-araceo Y-a (18) . el-sinco y-a el-arvadco y-a el-zemarco

הַחֲמָתִי וְאֶת־נִפְצֹו מִשְׁפָּחוֹת תִּכְנַעְנִי : יִהְיֶה
 Y-fue (19) . los-canancos familias-de se-esparcieron y-después el-hamateo

וְגִבּוֹל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בָּאֵכָה גֵרָרָה עַד־עֲזָה בָּאֵכָה
 tú-ir a Gaza hasta Gerar tú-ir a de-Sidón el-caneo frontera-de

סֹדֹמָה וְעִמּוֹרָה וְאֲדָמָה וְצִבּוֹיִם עַד־לָשַׁע : אֵלֶּה
 Estos (20) . Lasa hasta y-Zeboim y-Adma y-Gomorra Sodoma

בְּנֵי־חָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְלִשְׁנָתָם בְּאַרְצֵתָם
 en-sus-territorios por-sus-lenguas por-sus-familias Cam hijos-de

בְּנֵיהֶם : וְלָשֵׁם יֶלֶד גַּם־הוּא אָבִי כָל־בְּנֵי־
 hijos-de todos padre-de él también fue-nacido Y-a-Sem (21) . en sus naciones

עֶבֶר אָחִי יַפֶּת הַגָּדוֹל : בְּנֵי שֵׁם עִילָם וְאַשּׁוּר
 y-Asur Elam Sem Hijos-de (22) . el-grande Jafet hermano-de Eber

וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאַרָם : וּבְנֵי אָרָם עוּז וְחֹל וְגֶטֶר
 y-Geter y-Hul Uz Aram E-hijos-de (23) . y-Aram y-Lud y-Arfaxad

וּמָשׁ : וְאַרְפַּכְשָׁד יֶלֶד אֶת־שָׁלַח וְשָׁלַח יֶלֶד אֶת־
 a engendró y-Sala Sala a engendró Y-Arfaxad (24) . y-Mas

עֶבֶר : וְעֶבֶר יֶלֶד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי
 porque Peleg el-uno nombre-de hijos dos fue-nacido Y-a-Eber (25) . Eber

בְּיוֹמֵי נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יֹקָחָן :
 . Jotán su-hermano y-nombre-de la-tierra se-dividió en-sus-días

וְיֹקָחָן יֶלֶד אֶת־אֱלֹמוֹדָד וְאֶת־שֵׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־
 y-a Almodad a engendró Y-Jotán (26) y-a Selef y-a Hazar-mavet

יָרַח: וְאֶת־הָרוֹרָם וְאֶת־אוּזַל וְאֶת־דִּקְלָה: וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־אַבִּימָאֵל וְאֶת־
y-a Abimael y-a Obal Y-a (28) . Dicla y-a Uzal y-a Adoram Y-a (27) . Jera

שֵׁבָא: וְאֶת־אוֹפִיר וְאֶת־חַוִּילָה וְאֶת־יֹזָבָב כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יֶקְתָּן:
. Joctán hijos-de éstos todos Jobab y-a Havila y-a Ofir Y-a (29) . Seba

וַיְהִי מוֹשְׁבָם מִמִּשְׁאָה בְּאֶרֶץ סִפְרָה הָרִי
monte-de Sefar tú-ir a desde-Mesa su-territorio Y-fue (30)

הַמִּזְרָח: אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְשָׁנָתָם
por-sus-lenguas por-sus-familias Sem hijos-de Estos (31) . el-oriente

בְּאַרְצֵתָם לְנוֹיָהֶם: אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־נֹחַ
Noé hijos-de familias Estas (32) . por-sus-naciones en-sus-territorios

לְחֹלְדָתָם בְּנוֹיָהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדּוּ הַגּוֹיִם
las-naciones se-esparcieron y-de-éstas en-sus-naciones por-sus-descendencias

בְּאַרְצָן אַחֵר הַמַּבּוּל: וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שְׂפָה אֶחָת
única lengua la-tierra toda Y-fue (1) . el-diluvio tras en-la-tierra Cap. 11

וּדְבָרִים אֶחָדִים: וַיְהִי בְּנוֹסְעִם מִמִּזְרָח וַיִּהְיוּ
y-hallaron de-oriente en-su-salir Y-fue (2) . únicas y-palabras

בְּקֶעֶה בְּאַרְצָן שִׁנְעָר וַיִּשְׁבּוּ שָׁם: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־
a cada-uno Y-dijeron (3) . allí y-se-quedaron Sinar en-tierra-de llanura

רֵעֵהוּ הִבָּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשָׂרָפָה וַיְהִי
y-fue con-fuego y-cozamos ladrillos fabriquemos ¡ven! su-compañero

לָהֶם הַלְבְּנָה לְאֶבֶן וַתִּתְחַמֵּר הָיָה לָהֶם לַחְמֵר:
en-vez-de-mortero para-ellos era y-el-asfalto en-vez-de-piedra el-ladrillo para-ellos

וַיֹּאמְרוּ תִבְּהָ נִבְנֶה־לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וַיִּרְאֲשֵׁן
y-su-cabeza y-torre ciudad para-nosotros edifiquemos ¡vamos! Y-dijeron (4)

בְּשָׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־לָנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פָּנֵינוּ
faz-de sobre seamos esparcidos no sca que nombre para-nosotros y-hagamos en-los-cielos

כָּל-הָאָרֶץ : וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-
y ** la-ciudad ** para-ver Yahweh Y-descendió (5) . la-tierra toda

הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם : וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם
pueblo ¡mira! Yahweh Y-dijo (6) . el-hombre hijos-de edificaron que la-torre

אֶחָד וּשְׂפָה אֶחָת לְכֻלָּם וְהָיָה לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה
y-ahora a-hacer su-empezar y-éste para-todos-ellos una y-lengua uno

לֹא-יִבָּצֵר יִבָּצֵר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת : הִבָּה
Vamos (7) . para-hacer planeen que todo para-ellos será-imposible nada

נִרְדָּה וְנִבְלָה אֲשֶׁר שָׁם שְׂפָתָם : לֹא
no (para) que su-lengua allí y-confundamos descendamos

וַיִּשְׁמְעוּ אִישׁ שְׁפַת רֵעֵהוּ : וַיִּפֶץ יְהוָה
Yahweh Y-esparció (8) . su-vecino lengua-de uno comprendan

אֹתָם מִשָּׁם עַל-פָּנֵי כָּל-הָאָרֶץ וַיַּחֲדְלוּ לְבָנֵת
edificar y-dejaron-de la-tierra toda faz-de sobre de-allí a-ellos

הָעִיר : עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם בָּלָל
confundió allí porque Babel su-nombre se-llamó esto Por (9) . la-ciudad

יְהוָה שְׁפַת כָּל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם יְהוָה
Yahweh les-esparció y-desde-allí la-tierra toda lengua-de Yahweh

עַל-פָּנֵי כָּל-הָאָרֶץ : אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שָׁם וְשֵׁם בֶּן-
hijo-de Sem : Sem generaciones Estas (10) . la-tierra toda faz-de sobre

מֵאתָ שָׁנָה וַיֹּלֶד אֶת-אַרְפַּכְשָׁד שְׁנַתִּים אַתָּר הַמָּבּוּל : וַיְחִי-
Y-vivió (11) . el-diluvio después dos-años Arfaxad a y-engendró año cien

שָׁם וְאַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת-אַרְפַּכְשָׁד חֲמִשָּׁה מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלֶד
y-engendró año cientos cinco Arfaxad a su-engendrar después-de Sem

בָּנִים וּבָנוֹת : וְאַרְפַּכְשָׁד חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלֶד
y-engendró año y-treinta cinco vivió Y-Arfaxad (12) . e-hijas hijos

אַת־שָׁלַח : וַיְחִי אַרְפַּכְשָׁד אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת־שָׁלַח שְׁלֹשׁ
tres Sala a su-engendrar después-de Arfaxad Y-vivió (13) . Sala a

שָׁנִים וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדַּ בָּנִים וּבָנוֹת : וַשָּׁלַח
Y-Sala (14) . e-hijas hijos y-engendró año cientos y-cuatro años

חִי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלְדַ אֶת־עֵבֶר : וַיְחִי־ שָׁלַח אַחֲרָי
después- Sala Y-vivió (15) . Heber a y-engendró año treinta vivió
de

הוֹלִידוּ אֶת־עֵבֶר שְׁלֹשׁ שָׁנִים וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדַ
y-engendró año cientos y-cuatro años tres Heber a su-engendrar

בָּנִים וּבָנוֹת : וַיְחִי־ עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלְדַ
y-engendró año y-treinta cuatro Heber Y-vivió (16) . e-hijas hijos

אַת־פֶּלֶג : וַיְחִי־ עֵבֶר אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת־פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
año treinta Peleg a su-engendrar tras Heber Y-vivió (17) . Peleg a

וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדַ בָּנִים וּבָנוֹת : וַיְחִי־
Y-vivió (18) . e-hijas hijos y-engendró año cientos y-cuatro

פֶּלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלְדַ אֶת־רְעוּ : וַיְחִי־ פֶלֶג אַחֲרָי
tras Peleg Y-vivió (19) . Reu a y-engendró año treinta Peleg

הוֹלִידוּ אֶת־רְעוּ תִשְׁעַ שָׁנִים וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדַ בָּנִים
hijos y-engendró año y-doscientos años nueve Reu a su-engendrar

וּבָנוֹת : וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלְדַ אֶת־
a y-engendró año y-treinta dos Reu Y-vivió (20) . e-hijas

שְׂרוּג : וַיְחִי רְעוּ אַחֲרָי הוֹלִידוּ אֶת־שְׂרוּג שִׁבְעַ שָׁנִים
años siete Serug a su-engendrar tras Reu Y-vivió (21) . Serug

וּמֵאוֹת שָׁנָה וַיֹּלְדַ בָּנִים וּבָנוֹת : וַיְחִי־
Y-vivió (22) . e-hijas hijos y-engendró año y-doscientos

שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיֹּלְדַ אֶת־נָחֹר : וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרָי
tras Serug Y-vivió (23) . Nacor a y-engendró año treinta Serug

הוֹלִידוֹ	אֶת־נָחוֹר	מֵאתִים	שָׁנָה	וַיֹּלֶד	בָּנִים	וּבָנוֹת :
	Nacor a	doscientos	año	y-engendró	hijos	. e-hijas
וַיְחִי	נָחוֹר	תִּשְׁעָה	וְעֶשְׂרִים	שָׁנָה	וַיֹּלֶד	אֶת־תָּרַח :
Y-vivió (24)	Nacor	nueve	y-veinte	año	y-engendró	. Taré a
וַיְחִי	נָחוֹר	אַחֲרָיו	הוֹלִידוֹ	אֶת־תָּרַח	תִּשְׁעָה־עָשָׂרָה	שָׁנָה
Y-vivió (25)	Nacor	tras	su-engendrar	a	Taré a	año diez nueve
וּמֵאֵת	שָׁנָה	וַיֹּלֶד	בָּנִים	וּבָנוֹת :	וַיְחִי־	
y-cien	año	y-engendró	hijos	. e-hijas	Y-vivió (26)	
תָּרַח	שִׁבְעִים	שָׁנָה	וַיֹּלֶד	אֶת־אַבְרָם	אֶת־נָחוֹר	וְאֶת־הָרָן :
Taré	setenta	año	y-engendró	a Abram a	Nacor a	. Harán y-a
וְאֵלֶּה	הַדּוֹלָרֹת	תָּרַח	הוֹלִיד	אֶת־אַבְרָם	אֶת־נָחוֹר	וְאֶת־
Y-estas (27)	generaciones-	Taré :	engendró	a Abram a	Nacor a	y-a
הָרָן	וְהָרָן	הוֹלִיד	אֶת־לוֹט :	וַיָּמָת	הָרָן	עַל־בְּנֵי תָרַח
Harán ,	y-Harán	engendró	. Lot a	Y-murió (28)	Harán	Taré presencia en de
אָבִיו	בְּאֶרֶץ	מּוֹלָדְתּוֹ	בְּאוּר	כַּשְׂדִּים :	וַיִּקַּח	
su-padre	en-tierra-de	su-nacimiento	en-Ur-de	. Caldeos	Y-tomó (29)	
אַבְרָם	וְנָחוֹר	לָהֶם	נָשִׁים	שֵׁם	אִשְׁת־	אַבְרָם
Abram	Y-Nacor	para-ellos	mujeres	nombre	mujer-de	mujer-de y-nombre-de Sarai Abram
נָחוֹר	מִלְכָּה	בֵּת־	הָרָן	אָבִי־	מִלְכָּה	וַיִּסְכָּה :
Nacor	Milca	hija-de	Harán	padre-de	Milca	. Isca y-padre-de
וְהָיָה	שָׂרָי	עֲקָרָה	אֵין	לָהּ	וְלֹד :	וַיִּקַּח
Y-era (30)	Sarai	no-estéril	no-había	. niño para-ella	Y-tomó (31)	a Taré
אַבְרָם	בְּנוֹ	וְאֶת־לוֹט	בֶּן־	הָרָן	בֶּן־	בְּנוֹ
Abram	su-hijo	y-a	hijo-de	Harán	hijo-de	Sarai y-a
כָּלָתוֹ	אִשְׁת־	אַבְרָם	בְּנוֹ	וַיִּצְאֻ	אִתָּם	
su-nuera	mujer-de	Abram	su-hijo	y-salieron	juntos	

מֵאוּרִּי כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אֶרֶצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ עַד-חָרָן
Harán a y-vinieron Canaán a-tierra-de para-ir Caldeos de-Ur-de

וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיהוָה יָמֵי-חָרָן חֲמִשָּׁה שָׁנִים
años cinco Taré días-de Y-fueron (32) . allí y-se-quedaron

וּמֵאֲתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת חָרָן בְּחָרָן: וַיֹּאמֶר יְהוָה
Yahweh Y-dijo (1) . en-Harán Taré y-murió año y-doscientos Cap. 12

אֶל-אַבְרָם לָךְ-לָךְ מֵאֶרֶץ יִמְּוֹלְדְּךָ
y-de-tu-familia de-tu-tierra para-ti Marcha : Abram a

וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֶרְאֶה:
y-de-cada-de tu-padre a la-tierra que te-mostraré

וְאֶעֱשֶׂה לְנִי לְגוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדֹּל וְאֶנְדֹּלָה
Y-te-haré (2) grande para-nación y-te-bendeciré y-engranderé

שְׁמֹךְ וַיְהִי בְרָכָה: וְאֶבְרַכָּה מְבָרְכֶיךָ
tu-nombre y-serás . bendición Y-bendeciré (3) tus-bendicientes

וּמִקְלָלְךָ אֲמַר וַיִּבְרְכוּ בְךָ כָּל
y-tu-maldiciente maldeciré y-serán-bendecidas todos en-ti

מִשְׁפַּחַת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
la-tierra pueblos-de Y-marchó (4) como Abram habló Yahweh a-él

וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן-חֲמִשָּׁה שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה
y-marchó con-él Lot y-Abram hijo-de años cinco y-setenta año

בְּצֵאתוֹ מִחָרָן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט
de-Harán (5) Y-tomó Sara a Abram Lot y-a su-mujer en-su-salida

בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ
hijo-de su-hermano todas y-a sus-posiciones que ganaron

וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר-עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶצָה
y-a la-gente que adquirieron en-Harán y-salieron a-tierra de para-ir

כָּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹד אַבְרָם בְּאֶרֶץ
 en-la-tierra Abram y-viajó (6) . Canaán a-tierra-de y-llegaron Canaán

עַד מָקוֹם שָׁלֹם עַד אֵלֹן מוֹרֶה וְהַכְנַעֲנִי אִזּוּ בְּאֶרֶץ:
 en-la-tierra. entonces y-el-Cananco Moré árbol-de hasta Siquem lugar-de hasta

וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזֶרְעִי אֲתָן
 daré a-tu-descendencia y-dijo Abram a Yahweh Y-apareció (7)

אֶת-הָאֶרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה
 el-apareciente a-Yahweh altar allí y-edificó la-esta la-tierra **

אֵלָיו: וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם הַהָרָה מִקְדָּם לְבֵית-אֵל
 El a-Bet- al-oriente al-monte dc-allí Y-continuó (8) . a él

וַיִּטֵּא אֹהֶלָה בֵּית-אֵל מִיֵּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיִּבֶן
 y-edificó al-este y-lai al-ocste El Bet- su-tienda y-plantó

שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיִּסַּע
 Y-partió (9) . Yahweh cn-nombre-de c-invocó a-Yahweh altar allí

אַבְרָם הָלֹךְ וְנִסְעָה תְּנִיבָה: וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ
 en-la-tierra hambre Y-hubo (10) . hasta-el-Neguev y-seguir para-ir Abram

וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם לָנוֹר שָׁם כִּי-קָבַד הָרָעֵב
 . el-hambre pesada porque allí a-vivir a-Egipto Abram y-descendió

בְּאֶרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בְּאֶשֶׁר וַיִּבְּרָא לְבֹאֵה מִצְרַיִם
 en-Egipto para-entrar se-acercó cuando Y-sucedió (11) . en-la-tierra

וַיֹּאמֶר אֶל-שָׂרִי אִשְׁתִּי הִנֵּה-נָא יִרְעֵתִי כִי אִשָּׁה יִפְתַּח-מִרְאָה
 vista hermosa-de mujer que sé ahora mira : su-mujer Sarai a y-dijo

אֵת: וְהָיָה כִּי-יֵרָאוּ אֶתְךָ הַמִּצְרַיִם וַאֲמָרוּ
 y-dirán los-egipcios a-ti verán que Y-scrá (12) . tú

אִשְׁתִּי זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֶתְךָ יִחְיֶי: אָמַר-נָא
 ahora Di (13) . dejarán-vivir y-a-ti a-mí y-matarán esta su-mujer

בַּעֲבוּרָךְ por-tu-causa	לִי a-mí	וַיֵּטֶב vaya-bien	לְמַעַן para-quē	אַתָּה tú	אֶתְחִי mi-hermana
כְּבוֹא cuando-entró	וַיְהִי Y-sucedió (14)	בְּגִלְגָּד: . por-tu-causa	נַפְשִׁי mi-alma	וַחַיָּתָהּ y-viva	
אֲבָרָם מִצְרֵימָה ella hermosa	וַיֵּרְאוּ y-vieron	הַמִּצְרִיִּים los-egipcios	אֶת- **	הָאִשָּׁה la-mujer	כִּי- que
מָאֵד: . mucho	וַיֵּרְאוּ Y-vieron (15)	אֶתְּהָ a-ella	שָׂרֵי príncipes-de	פַּרְעֹה Faraón	וַיַּהֲלִלוּ y-alabaron
פַּרְעֹה Faraón	וַתִּקַּח y-fue-llevada	הָאִשָּׁה la-mujer	בֵּית a-casa-de	פַּרְעֹה: . Faraón	וְלֹאֲבָרָם Y-a-Abram (16)
הֵיטִיב hizo-bien	בַּעֲבוּרָהּ por-causa-de-ella	וַיְהִי- y-fue	לּוֹ para-él	צֹאֵן ovejas	וַיִּבְקַרְ y-vacuno
וַחֲמֹרִים y-asnos	וַעֲבָדִים y-siervos	וַשְׁפָּחֹת y-siervas	וַאֲחֻזָּת y-asnas	וַחֲמֹרִים: . y-camellos	
וַיִּנָּע Y-golpcó (17)	יְהוָה Yahweh	אֶת- a	פַּרְעֹה Faraón	נִגְעִים plagas	גְּדֹלִים grandes y-**
בֵּיתוֹ su-casa	עַל- por	רָבָר razón-de	שָׂרֵי Saraí	אִשְׁתּוֹ mujer-de	אַבְרָם: . Abram (18)
פַּרְעֹה לְאַבְרָם Faraón a-Abram	וַיֹּאמֶר y-dijo	מַה- qué ?	זֹאת עָשִׂיתָ hiciste	לִי ¿a-mí	לָמָּה לֹא- por qué? dijiste
לִי a-mí	כִּי que	אִשְׁתְּךָ הוּא: tu-mujer	לָמָּה אָמַרְתָּ dijiste	אֶתְחִי mi-hermana	הוּא ella
לִי para-mí	לְאִשָּׁה ¿ para mujer	וְעַתָּה y-ahora	הִנֵּה ¡mira!	אִשְׁתְּךָ tu-mujer	וְלָךְ: y-marcha (20)
עָלָיו sobre-él	פַּרְעֹה אַנְשִׁים Faraón hombres	וַיִּשְׁלְחוּ y-enviaron	אֹתוֹ וְאֶת- y-a a-él	אִשְׁתּוֹ וְאֶת- su-mujer y-**	כָּל- lo-que

לֹא : וַיַּעֲלֵ אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ
 y-todo y-su-mujer él de-Egipto Abram Y-subió (1) . para-él

אֲשֶׁר-לֹא וְלוֹט עָמָו הַנֶּגֶבִה : וְאַבְרָם
 se-enriqueció Y-Abram (2) . hacia-el-Neguev con-él y-Lot para-él lo-que

מְאֹד בַּמִּקְנָה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב : וַיֵּלֶךְ
 Y-marchó (3) . y-en-el-oro en-la-plata en-el-ganado mucho

לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב עַד-בֵּית אֵל עַד-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה שָׁם
 allí estuvo donde el-lugar hasta El Bet y-hasta del-Neguev para-su-viaje

אֶהְיֶה בְּתוֹכָהּ בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעֵי : אֶל-מָקוֹם
 lugar-de Al (4) . la Hai y-entre El Bet entre al-principio su-tienda

הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם
 Abram allí e-invocó en-el-principio allí hizo que el-altar

בְּשֵׁם יְהוָה : וְגַם לְלוֹט וְגַם אֶת-אַבְרָם הָיָה צֹאן
 ovejas era Abram con el-que-iba para-Lot Y- (5) . Yahweh en-nombre-
 también de

וּבָקָר וְאֶהְיֶה : וְלֹא-נִשְׂאָה אִתָּם הָאָרֶץ לְשֹׁכֶת
 para-estar la-tierra para-ellos era-suficiente Y-no (6) . y-tiendas y-vacas

יַחְדָּו כִּי-הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָדְלוּ לְשֹׁכֶת
 estar podían y-no mucha su-posesión era porque juntos

יַחְדָּו : וַיְהִי-רֵיב רֵיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה-אַבְרָם
 Abram rebaño-de pastores-de entre contienda Y-hubo (7) . juntos

וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה-לוֹט וְהַכְנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי
 y-el-Ferezeo Y-el-Cananeo . Lot rebaño-de pastores-de y-entre

אִזְ יֹשֵׁב בְּאֶרֶץ : וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לוֹט אֵל-נָא תְּהִי מְרִיבָה
 riña haya ** no Lot a Abram Y-dijo (8) . en-la-tierra estaba entonces

בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רְעֵי מִסְתַּחֲסֵי
 y-entre mis-pastores y-entre y-entre-ti entre-mí

רָעִיךָ	כִּי־אָנָשִׁים אֲחִים אֲנַחֲנוּ:	הָלָא	כָּל־	הָאָרֶץ	לִפְנֶיךָ
tus-pastores	porque	Acaso (9).	toda	la-tierra	¿ante-ti
הִפָּרֵד	נָא	מֵעַל־	אִם־הַשְּׂמָאל	וְאִמְנָה	וְאִם־
sepárate	ahora	de-mí	la-izquierda	yo-iré-derecha	la-derecha
וַיִּשְׂאֵלֶּהָ:	וַיֵּשֶׂא	לוֹט	אֶת־	עֵינָיו	וַיֵּרָא
yo-iré-izquierda	(10)	Lot	**	sus-ojos	y-vio
כָּל־	כֶּכֶר	תִּירְדֵּן	כִּי	כָלָה	מִשְׁקָה
toda	llanura-de	el-Jordán	que	toda-ella	de-regadío
יְהוָה אֶת־סֹדֶם וְאֶת־	עֲמֹרָה	כֶּנֶז	יְהוָה	כַּאֲרֵץ	מִצְרַיִם
** Yahweh	Sodoma	y-** Gomorra	Yahweh	como-tierra-de	Egipto
בְּאֶמְקָה	צֹעַר:	וַיִּבְחַר־	לּוֹ	לוֹט אֶת־	כָּל־
ir-tú-a	Zoar (11)	Y-eligió	para-él	** Lot	toda
וַיִּסַּע	לוֹט מִקֶּדֶם	וַיִּפְרְדּוּ	אִישׁ מֵעַל	אָחִיו:	אַבְרָם
y-marchó	al-Este	y-se-separaron	de-junto-a uno	su-hermano	Abram (12)
יָשָׁב	בְּאֶרֶץ־	כְּנָעַן	וְלוֹט	יָשָׁב	בְּעָרֵי
habitó	en-tierra-de	Canaán	y-Lot	habitó	en-ciudades-de
וַיֵּאֱהָל	עַד־	סֹדֶם:	וְאָנָשֵׁי	סֹדֶם	רָעִים
y-plantó-tienda	Sodoma	cerca-de	Y-hombres-de	Sodoma	malos
לִיהוָה	מָאֵד:	וַיְהִי־	אָמַר	אֶל־	אַבְרָם
contra-Yahweh	mucho	Y-Yahweh (14)	a	dijo	después
מִמָּוֶה	שָׂא	נָא	עֵינֶיךָ	וַיֵּרָא	מִן־
de-con-él	ahora	tus-ojos	y-mira	desde	que
צָפֹנָה	וַנִּגְבָּה	וַקֶּדְמָה	וַיִּמּוֹה:	כִּי	אֶת־
al-norte	y-al-sur	y-al-este	(15)	Porque	toda
אֲשֶׁר־אֵתָּה	רָאָה	לָךְ	אֲתֵנָה	וְלִזְרַעָהּ	עַד־עוֹלָם:
tú	viendo	para-ti	la-daré	y-a-tu-descendencia	siempre-hasta

וּשְׁמִי אֶת־ זֶרְעִי כַּעֲפָר הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אִם־
si que la-tierra como-el-polvo-de tu-descendencia a Y-haré (16)

יִיכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־ עֲפָר הָאָרֶץ גַּם־ זֶרְעִי
tu-descendencia también la-tierra polvo-de ** contar alguien pudiera

יִמְנָה: קוֹם הִתְחַלֵּף בָּאָרֶץ לְאֶרְכָּה
a-su-largo en-la-tierra anda ¡Ve! (17) . sería-contada

וְלָרְחֵבָה כִּי לָךְ אֶתְּנָה: וַיֹּאֲתֶל אַבְרָם
Abram Y-quitó-la-tienda (18) . la daré a-ti porque y-a-su-ancho

וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵי אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיְבִנֶה
y-edificó en-Hebrón que Mamre en-el-encinar-de y-se-estableció y-fue

שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה: וַיְהִי בַיּוֹם אִמְרַפֶּל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר
Sinar rey-de Amrafel en-días-de Y-fue (1) . a-Yahweh altar allí

Cap. 14

אֲרִיֹחַ מֶלֶךְ אֵלְסָר כְּדֹרְלֶעֶמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעַל מֶלֶךְ גּוֹיִם:
. Goim rey-de y-Tidal Elam rey-de Quedorlaomer Elasar rey-de Arioc

עָשׂוּ מִלְחָמָה אֶת־ בְּרַע' מֶלֶךְ סֹדֹם וְאֶת־ בִּרְשָׁע מֶלֶךְ עֹמְרָה
Gomorra rey-de Birsá y-contrá Sodoma rey-de Bera contra guerra Hicieron (2)

שִׁנְאָב מֶלֶךְ אַדְמָה וְשִׁמְאֵבֵר מֶלֶךְ צִבּוִיִּים וּמֶלֶךְ בֵּלַע הִיא־צֹעַר:
. Zoar que Bela y-rey-de Zeboim rey-de y-Semeber Adma rey-de Sinab

כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עַמֻּק הַשִּׁדִּים הוּא יָם
Mar que el-Sidim valle-de en se-reunieron éstos Todos (3)

הַמִּלַּח: שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־ כְּדֹרְלֶעֶמֶר וּשְׁלֹשׁ־עָשָׂרָה שָׁנָה
año diez pero-tres Quedorlaomer a sirvieron año diez Dos (4) . el-Salado

מָרְדּוּ: וּבָאֲרֵבַע עָשָׂרָה שָׁנָה בָּא כְּדֹרְלֶעֶמֶר וְהַמְלָכִים
y-los-reyes Quedorlaomer fue año diez Y-en-el-cuatro (5) . se-rebelaron

אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיָּבּוּ אֶת־רִפְאִים בַּעֲשָׂתֹת קַרְנִים וְאֶת־
y-a Karnaím en-Astarot refaitas * y-derrotaron con-él que

הַזִּזִּיתִים בָּתָּם וְאֵת הָאֵימִים בְּשָׁה קָרִיתִים: וְאֵת-הַחֲרִי
 los-horeos Y-a (6) . Quiriataim en-Save los-emitas y-a en-Ham los-zuzitas

בְּהַרְרָם שְׁעִיר עַד אֵיל פָּאֵלֶן אֲשֶׁר עַל-הַמִּדְבָּר:
 . el-desierto en que Parán El hasta Sinar en-su-monte-de

וַיָּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל-עֵין מִשְׁפַּט הוּא קָדֵשׁ וַיִּכּוּ
 y-conquistaron Cades que Mispat En a y-vinieron Y-volvieron (7)

אֶת-כָּל-שָׂדֶה הָעַמְלֵכִי וְגַם אֶת-הָאֲמֹרִי
 el-amorreo ** y-también el-amalecita territorio-de todo **

הַיֹּשֵׁב בְּחֶזְזֹן הָמָר: וַיֵּצֵא מֶלֶךְ-סֹדֹם
 Sodomata rey-de Y-salió (8) . Tamar en-Hazezón el-habitante

וּמֶלֶךְ עֹמְרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צִבּוֹיִם וּמֶלֶךְ בֵּלָע
 Bela y-rey-de Zeboim y-rey-de Adma y-rey-de Gomorra y-rey-de

הוּא-צֹר וַיַּעֲרְכוּ אֹתָם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּׁדִּים: אֵת
 Contra (9) . el-Sidim en-valle-de batalla con-ellos y-entablaron Zoar que

כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶּל מֶלֶךְ שִׁנְעָר
 Sinar rey-de y-Amrafel Goim rey-de y-Tidal Elam rey-de Quedorlaomer

וְאַרְיוֹן מֶלֶךְ אֵלְסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֵת-חֲמִשָּׁה: וְעֵמֶק
 Y-valle-de (10) . los-cinco contra reyes cuatro Elasar rey-de y-Arioc

הַשִּׁדִּים בְּאֶרֶת בְּאֶרֶת חֹמֶר וַיִּגְסּוּ מֶלֶךְ-סֹדֹם וְעֹמְרָה
 y-Gomorra Sodomata rey-de y-huyeron asfalto pozos-de pozos el-Sidim

וַיָּפְלוּ-שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה וַיִּהְיוּ: . huyeron al-monte y-los-restantes en-allí y-cayeron

וַיִּקְחוּ אֶת-כָּל-רִכְשׁ סֹדֹם וְעֹמְרָה וְאֵת-כָּל-
 toda y-** y-Gomorra Sodomata riqueza-de toda ** Y-tomaron (11)

אֲכָלָם וַיִּלְכּוּ: וַיִּקְחוּ אֶת-לוֹט וְאֵת-
 y-se-llevaron (12) . y-se-fueron su-provisión y-** Lot **

יָשָׁב	וְהוּא	וַיֵּלְכוּ	אַבְרָם	אָחִי	בֶּן־	רִכְשׁוֹ
habitaba	y-él	y-se-fueron	Abram	hermano-de	hijo-de	su-riqueza
הָעִבְרִי	לְאַבְרָם	וַיֵּנֶדֶר	הַפְּלִיט	וַיֵּבֶא	(13)	בְּסוֹדֹם: .en-Sodoma
el-Hebreo	a-Abram	e-informó	el-escapado	Y-vino		
וְאָחִי	אֶשְׁכֵּל	אָחִי	הָאֱמֹרִי	מַמְרֵא	בְּאֵלֵי	וְהוּא שָׁכַן
y-hermano-de	Escol	hermano-de	el-amorreo	Mamre	en-encinas-de	moraba y-él
כִּי	אַבְרָם	וַיִּשְׁמַע	אַבְרָם:	בְּרִית־	בַּעֲלֵי	וְהֵם עָנֶר
que	Abram	Y-oyó (14)	. Abram	pacto-de	señores-de	y-ellos Aner
חֲנִיכָיו	אֶת־	וַיִּקְרָא	אָחִיו	נִשְׁבָּה		
sus-servidores	**	y-convocó	su-hermano	estaba-prisionero		
וַיִּרְדֹּף	מֵאוֹת	וּשְׁלֹשׁ	עֶשְׂרִי	שְׁמֹנֶה	בֵּיתוֹ	יְלִידָיו
y-persiguió	cientos	y-tres	diez	ocho	su-casa	nacidos-de
וַעֲבָדָיו	לְיָלֵהָ	עָלֵיהֶם	וַיִּחְלַק	עַד־	דָּן:	הָרֶגֶט
y-sus-criados	él	de-noche	contra-ellos	Y-se-distribuyó (15)	. Dan	hasta
מִשְׁמַאל	אֲשֶׁר	חֹבָה	עַד־	וַיִּרְדֹּפֶם	וַיִּבֹּקֶם	
al-norte	que	Hoba	hasta	y-les-persiguió	y-les-atacó	
לֹט	אֶת־	וְגַם	הָרִכְשׁ	כָּל־	אֶת	וַיִּשָּׁב
Lot	a	y-también	la-riqueza	toda	**	Y-recobró (16)
הַנְּשִׁים	אֶת־	וְגַם	הָשִׁיב	וּרְכֻשׁוֹ	אָחִיו	
las-mujeres	**	y-también	devolvió	y-su-riqueza	su-hermano	
אֲחֵרֵי	לְקַרְאָתוֹ	סוֹדֹם	מֶלֶךְ	וַיֵּצֵא־	הָעָם:	וְיָ־
tras	a-encontrarle	Sodoma	rey-de	Y-salió (17)	. la-gente	y-**
אֵל־	עִיֵּל	הַמְּלָכִים	אֶת־	כְּדֶרֶךְ־	מִהֲבֹת־	שׁוֹבָה
en	con-él	que	los-reyes	y-a	Quedorlaomer	a
מֶלֶךְ	וּמֶלֶךְ־	צִדְקָה	הַמֶּלֶךְ:	עֵמֶק	הָיָה	עֵמֶק
rey-de	Y-Melquisedec (18)		. el-rey	valle-de	que	Save
						valle-de

שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וַיֵּין וְהָיָא כֹהֵן לְאֵל עֲלִיּוֹן:
 . Altísimo para-Dios sacerdote y-él y-vino pan sacó Salem

וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֲלִיּוֹן
 Altísimo por-Dios Abram bendito y-dijo Y-le-bendijo (19)

קִנְיָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ: וַיְבָרְכֵהוּ אֵל עֲלִיּוֹן אֲשֶׁר-
 que Altísimo Dios Y-bendito (20) . y-tierra cielos creador-de

מִגֹּן צָרִיד בְּיָדָהּ וַיִּתֵּן-לוֹ מַעֲשֵׂר
 diezmo a-él y-dio en-tu-mano tus-enemigos entregó

מִכָּל: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ-סֹדֶם אֶל-אַבְרָם תָּן-לִי הַנֶּפֶשׁ
 la-gente a-mí da Abram a Sodoma rey-de Y-dijo (21) . de-todo

וְהִרְכַּשׁ קַח-לָךְ: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-מֶלֶךְ סֹדֶם הָרִימֹתִי
 levanté Sodoma rey-de a Abram Y-dijo (22) . para-ti toma y-la-riqueza

יְדִי אֶל-יְהוָה אֵל עֲלִיּוֹן קִנְיָ שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אִם-
 Que (23) . y-tierra cielos creador-de Altísimo Dios Yahweh a mi-mano

מִחוּט וְעַד שָׁרוּף-לְעַל וְאִם-אֶקַח מִכָּל-אֲשֶׁר-
 lo-que de-todo tomaré y-no sandalia correa-de hasta desde-hilo

לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הִעֲשֵׂרְתִּי אֶת-אַבְרָם: בְּלִעְדִּי רַק
 sólo Nada-para-mí (24) . Abram a hice-rico yo dirás y-no ; para-ti

אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים וַחֲלָקְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עֲנִי
 Aner ; conmigo vinieron que los-hombres y-parte-de los-jóvenes comieron lo que

אֲשָׁכֵל וּמָמְרָא הֵם יִקְחוּ חֵלְקָם: אַתָּה! הַדְּבָרִים
 las-cosas Tras (1) . su-parte tomen ellos , y-Mamre Escol

Cap. 15

הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר-יְהוָה אֶל-אַבְרָם בְּמַחְזָה לֵאמֹר אֶל-חִירָא
 temas no para-decir en-la-visión Abram a Yahweh palabra-de fue las-estas

אַבְרָם אֲנִכִּי מִגֹּן לָךְ שָׂרָה הִרְבָּה מֵאֹד: וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי
 Señor : Abram Y-dijo (2) . mucho ser-grande tu-galardón para-ti escudo yo Abram

יְהוָה מֶה-תַּתֶּן-לִּי וְאַנְכִּי הוֹלֵךְ עִרְרִי וְיֶחֱרֵץ
e-hijo-de ; sin hijo ando si-yo a-mí darás ¿qué Yahweh

מִנְשָׁק בֵּיתִי הוּא רִמְשֵׁק אֶלְיָעָזָר: וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן
jhe : Abram Y-dijo (3) . Eliezer damasceno este mi-casa herencia-de
aquí!

לִּי לֹא נָתַתָּה זֶרַע וְהִנֵּה בֶן-בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי:
de-mí heredero mi-casa siervo-de y-he-aquí descendencia diste no para-mí

וְהִנֵּה דְבַר-יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה
éste te-heredará no para-decir a-él Yahweh palabra-de Y-he-aquí (4)

כִּי-אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּשְׁכֶּיךָ הוּא יִירָשְׁךָ:
te-heredará él de-tu-cuerpo saldrá el-que más-bien sino

וַיֹּצֵא אֹתוֹ חוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט-נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר
y-cuenta a-los-cielos ahora mira y-dijo afuera a-él Y-sacó (5)

הַכּוֹכָבִים אִם-חֹקֵל לִסְפֹּר אַתָּם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה
será así a-él y-dijo ; a-ellas contar puedes si las-estrellas

זֶרַעְךָ: וְהָאֱמֹן וּבִיהֶנָּה וַיְחַשְׁבֶּהָ לּוֹ
para-él y-la-contó en-Yahweh Y-creyó (6) . tu-descendencia

צְדִיקָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אָנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר-
de-Ur-de te-saqué que Yahweh Yo : a-él Y-dijo (7) . justicia

כַּשְׂדִּים לָתֵת לָךְ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (8) . para-poseerla la-esta la-tierra ** a-ti para-dar Caldeos

אֲדֹנָי יְהוָה בְּמָה אֲרַע כִּי אֵידָשְׁנָה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
a-él Y-dijo (9) ¿la poseeré que sabré cómo? Yahweh Señor

קָתָה לִּי עֲזֵלָה מִשְׁלֶשֶׁת וְעַז יְעִזָּה מִשְׁלֶשֶׁת
de-tres-años y-cabra de-tres-años becerra para-mí trae

וְאֵיל מִשְׁלֶשֶׁת וְחֹר וְגֹזֵל: וַיִּקַּח-לּוֹ
a-él Y-llevó (10) . y-palomino y-paloma ; de-tres-años y-camero

אֶת-כָּל- אֵלֶּה וַיִּתֵּן בְּלִיָּהּ אֵלֵיהֶם וַיִּבְתֵּר
 cada y-puso por-la-mitad a-ellas y-partió esto todo **

בְּתָרוֹ לִקְבֹּאת רַעְיָהּ וְאֶת-הַצֶּפֶרֶת לֹא בְּתָר:
 mitad-suya para-enfrentar ; su-otra y-** el-ave no . partió

וַיֵּרֶד עַל-הַנְּפִלִים וַיִּשָּׁב הָעֵיט לַרַּפֶּז
 Y-descendió (11) la-rapaz sobre los-cadáveres y-ahuyentaba

אֵלֵיהֶם אֲבָרָם: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וַתִּרְדָּמָה נָפְלָה עַל-אֲבָרָם
 Abram a-ellas . Y-fue (12) para-ponerse el-sol y-sueño-profundo Abram sobre cayó

וַהֲנֵה אֵימָה חֹשֶׁכָה גְדֹלָה נָפְלָת עָלָיו: וַיֹּאמֶר לְאֲבָרָם
 y-he-aquí temible y-he-aquí grande oscuridad cayó sobre-él . Y-dijo a-Abram

יָדַע תָּדַע כִּי-גֵר יִהְיֶה זֶרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא
 conocer que conoces extranjera será tu-descendencia no en-tierra

לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעָבְדוּ אִתָּם אַרְבַּע מֵאוֹת
 de-ellos y-les servirán y-maltratarán a-ellos cuatro cientos

שָׁנָה: וְגַם אֶת-הַנָּחַי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ בֵּן אֲנֹכִי וְאַחֲרָי-
 año . Pero-también (14) ** la-nación que servirán yo juzgando ; y después

כֵּן יֵצְאוּ בְּרִיקָה גְדֹלָה: וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל-
 ** saldrán con-riqueza grande . Y-tú (15) a irás

אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקְבָּר בְּשִׁבְיָה טוֹבָה: וְדוֹר
 tus-padres ; en-paz serás--sepultado buena en-vejez Y-generación (16)

רְבִיעִי רְשׁוּבוֹ תִּהְיֶה כִּי לֹא-שָׁלָם עָנֹן הָאֱמֹרִי עַד-הֵנָּה:
 cuarta regresarán no porque ; aquí maldad-de plena el-amorreo aquí hasta

וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה וַהֲנֵה תִּנּוֹר עָשָׂן
 Y-sucedió (17) el-sol se-puso y-oscuridad fue ; y-he-aquí humo homillo

וְלִפְרִיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבָר בֵּין הַנְּזָרִים הָאֵלֶּה: בַּיּוֹם
 y-antorcha fuego que pasó entre las-partes las-estas . En el día (18)

הָיוּא כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְיִרְעָךָ דָּרֵי
el-este cortó Yahweh con Abram para-decir pacto a-tu-descendencia

אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנְהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל הַזֶּה
la-tierra **, la-esta desde-río-de Egipto hasta el-río el-grande río-de

פָּרַת : אֶת־הַקִּינִי וְאֶת־הַקֶּנְזִי וְאֶת־הַקַּדְמוֹנִי : וְאֶת־
Éufrates . (19) ** el-ceneo y-** el-cenezo y-** el-cadmoneo . (20) Y-** וְאֶת־

הַחֵתִי וְאֶת־הַפֶּרְזִי וְאֶת־הַרְפָּאִים : וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־
el-heteo y-** el-ferezeo y-** el-refaíta . (21) Y-** el-amorreo y-** וְאֶת־

הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַגֶּרְגֶּסֶזִי וְאֶת־הַיְּבוּסִי : וְשָׂרַי אִשְׁתּוֹ
el-cananeo y-** el-gergeseo y-** el-jebuseo . (1) Y-Sarai mujer-de אִשְׁתּוֹ

אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ
Abram no tenía-hijos ; para-él y-para-ella sierva egipcia y-su-nombre וְשְׁמָהּ

הָגָר : וְהָאֱמֹרִי שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הֵנָּה נָא עֲצָרְנִי יְהוָה מִלְדֹּת
Hagar . (2) Y-dijo Abram a Sarai : ahora mira אֶל־אַבְרָם הֵנָּה נָא עֲצָרְנִי יְהוָה מִלְדֹּת

בֹּא־נָא אֶל־שִׁפְחָתִי אֵילִי אֲבָנָה מִנְהָּ
ahora ve a mi-sierva quiza seré-edificada (en hijos) ; por-ella מִנְהָּ

וַיִּשְׁמַע אַבְרָם לְקוֹל שָׂרַי : וַתֹּקַח שָׂרַי אִשְׁתּוֹ אַבְרָם
y-escuchó Abram a-voz-de Sarai . (3) Y-tomó Sarai שָׂרַי אִשְׁתּוֹ אַבְרָם

אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשְׂרִי שָׁנִים לְשִׁכְתּוֹ אַבְרָם
Hagar a la-egipcia su-sierva al-cabo-de diez עֶשְׂרִי שָׁנִים לְשִׁכְתּוֹ אַבְרָם

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַתֵּלֶן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה :
Canaán en-tierra-de ; y-dio para-Abram a-ella su-marido a-él para-mujer לוֹ לְאִשָּׁה :

וַיָּבֹא אֶל־הָגָר וַתֵּהָרֵם וַתֵּהָרֵם וַתֵּהָרֵם
Y-fue (4) Hagar a ; y-concibió וַתֵּהָרֵם וַתֵּהָרֵם וַתֵּהָרֵם

וַתִּקַּל וַתִּקַּל וַתִּקַּל : וְהָאֱמֹרִי שָׂרַי אֶל־
y-desprecio-a su-ama . (5) Y-dijo Sarai a שָׂרַי אֶל־

וְהָרָא	בְּחִיקוֹךָ	שִׁפְחָתִי	עָלֶיךָ אֲנֹכִי נֹתֵתִי	חֲמָסִי	אַבְרָם
y-ella-ve	en-tu-brazo	mi-sierva	di yo sobre-ti	mi-afrenta	Abram
יְהוָה	יִשְׁפֹּט	בְּעֵינֶיךָ	וְאֵקֵל	הֲלֹתָהּ	כִּי
Yahweh	juzgue	; en-sus-ojos	y-despreciada	está-encinta	que
שִׁפְחָתְךָ	הִנֵּה אֲבָרָם אֶל-שָׂרַי הָגָה	וַיֹּאמֶר	וּבֵינֵךְ :	בֵּינִי	
tu-sierva	he-aquí , Sarai a Abram	Y-dijo	(6) . y-entre-ti	entre-mí	
וַתַּעֲנֶה	בְּעֵינֵיךָ	חָמוּב	לָהּ	עֲשֵׂי-	בְיָדְךָ
y-la-maltrato	; en-tu-ojos	lo-bueno	a-ella	haz	en-tu-mano
עַל- מִלֵּאךָ יְהוָה	וַיִּמְצָאָהּ	מִפְּנֶיהָ :	וַתְּהַרְחַח	שָׂרַי	
junto-a Yahweh	ángel-de Y-la-encontró	(7) . de-su-faz	y-huyó	Sarai	
שׁוּר :	בְּדֶרֶךְ	עַל- הַעֵין	בְּמִדְבָּר	הַמַּיִם	עֵין
. Shur	en-camino-de	la-fuente	junto-a ; en-el-desierto	las-aguas	f fuente-de
וְאֵנָּה	כָּאת	מִזֶּה	אֵי-	שִׁפְחַת שָׂרַי	וַיֹּאמֶר
y-adónde	viniste	de-allí	¿dónde	Sarai sierva-de Hagar	: Y-dijo (8)
בְּרַחַת :	אֲנֹכִי	וּבְרַחֲתִי	שָׂרַי	מִפְּנֵי	וַתֹּאמֶר
. huyo	yo	mi-ama	Sarai	de-faz-de	y-ella-dijo
וּבְרַחֲתִי	אֶל-	שׁוּבִי	יְהוָה	מִלֵּאךָ	לָהּ
; tu-ama	a	regresa	, Yahweh	ángel-de	a-ella
וַתַּעֲנִי	מִלֵּאךָ	לָהּ	וַיֹּאמֶר	יָרִיחָהּ :	תַּחַת
: Yahweh	ángel-de	a-ella	Y-dijo	(10) . tu-mano	bajo y-sométete
יִסְפָּר	וְלֹא	וְרֵעֶךָ	אֶת-	אֲרֻכָּהּ	הֲרַכָּהּ
será-contada	y-no	tu-descendencia	**	aumentaré	aumentar
הָרָה	הִנֵּךְ	יְהוָה	מִלֵּאךָ	לָהּ	וַיֹּאמֶר
encinta	¡mira-tú!	: Yahweh	ángel-de	a-ella	Y-dijo
שָׁמָּה	יִשְׁמָעֵאל כִּי-	שְׁמוֹ	וְקָרָאתָ	בֶּן	וְיִלְדָּתָהּ
oyó	porque	Ismael	su-nombre	y-llamarás	; hijo y-darás-a-luz

יְהוָה אֵל-עֲנִיךָ: וְהוּא יִהְיֶה פָּרָא אָדָם יָדוּ
su-mano , hombre asno-salvaje-de será Y-él (12) . tu-afflicción a Yahweh

בְּכָל-יָדוּ כָּל-בּוֹ וְעַל-פָּנָיו
fases-de y-contr ; contra-él todos y-mano-de contra-todos

כָּל-אֶחָיו יִשְׁכֵּן: וַתִּקְרָא שֵׁם-יְהוָה
Yahweh nombre-de E-invocó (13) . vivirá sus-hermanos todos

הַדִּבֵּר אֵלֶיהָ אֵתָּה אֵל רָאִי כִּי אָמַרְהָ הִנֵּם הֵלֶם רָאִיתִי אַחֲרַי
espalda-de vi aquí ¿acaso , dijo porque ; visión Dios-de Tú : a-ella el-que-hablaba

רָאִי: עַל-כֵּן קָרָא לְבֵּאָר בֶּאֱרֵי לַחֵי רָאִי הִנֵּה בֵּין
entre he-aquí ; Roi Lahai Beer al-pozo llamó eso Por (14) el-que-me-ve?

קָדֵשׁ וּבֵין בֶּרֶד: וַתֵּלֶךְ הָגָר לְאַבְרָם בֶּן וַיִּקְרָא
y-llamó ; hijo para-Abram Hagar Y-dio-a-luz (15) . Bered y-entre Cades

אַבְרָם שֵׁם-בְּנוֹ אֲשֶׁר-יִלְדָּה הָגָר יִשְׁמָעֵאל: וְאַבְרָם בֶּן-
hijo-de Y-Abram (16) . Ismael Hagar dio-a-luz que su-hijo nombre-de Abram

שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלָדָתָהּ הָגָר אֶת-יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם:
para-Abram Ismael a Hagar cuando-dio-a-luz ; años y-seis año ochenta

וַיְהִי אַבְרָם בֶּן-תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתִשְׁעֵי שָׁנִים וַיֵּרָא
y-apareció ; años y-nueve año noventa hijo-de Abram Y-era (1) Cap. 17

יְהוָה אֵל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי-אֵל שְׂדֵי הַתְּהֵלֶךְ לְפָנָי וְהָיָה
y-sé ante-mí anda , Sadai El Yo : a-él y-dijo Abram a Yahweh
(Todopoderoso Dios)

תָּמִים: וְאֶתָּנָה בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינָךְ
y-entre-ti entre-mí mi-pacto Y-confirmaré (2) . íntegro

וְאֶרְבָּה אֶתְּךָ בְּמֵאֹד מֵאֹד: וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל-פָּנָיו
su-faz sobre Abram Y-cayó (3) . mucho en-mucho a-ti y-multiplicaré

וַיְדַבֵּר אֵתָּה אֱלֹהִים לֵאמֹר: אֲנִי הִנֵּה בְּרִיתִי אִתְּךָ וְהָיִיתְ
y-serás contigo mi-pacto he-aquí Yo (4) . diciendo Dios a-él y-habló

לֹאֲבִיחַמֹּן גוֹיִם: וְלֹאֲבִיחַמֹּן יִקְרָא עוֹד אֶת־
por-padre-de muchas . naciones Y-no (5) se-llamará más ** אֶת־

שְׁמִי אֲבְרָם וְהָיָה שְׁמִי אֲבְרָהָם כִּי אֲבִיחַמֹּן
tu-nombre y-será Abram muchas padre-de porque Abraham tu-nombre

גוֹיִם נִתְּתִיךָ: וְהִפְרִיתִי אֶתְּךָ בְּמִאֹד מְאֹד
naciones . te-hice Y-haré-fructificar a-ti mucho en-mucho

וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמֶּנִּי יֵצְאוּ:
y-te-haré ; para-naciones y-reyes de-ti . saldrán

וְהִקְמַתִי אֶת־ בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינְךָ וּבֵין
Y-estableceré (7) ** mi-pacto entre-mí y-entre-ti y-entre

זְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ לְדֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם
tu-descendencia después-de-ti por-sus-generaciones para-pacto ; eterno

לְהִיזֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וְלִזְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ: וְנָתַתִּי
para-ti para-ser por-Dios y-para-tu-descendencia . después-de-ti (8) Y-daré

לְךָ וְלִזְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ אֶת־ אֶרֶץ מִגְרֶיךָ
a-ti y-a-tu-descendencia después-de-ti ** אֶת־ tus-viajes **

כָּל־ אֶרֶץ כְּנָעַן לְאֶחְזָתָהּ עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם
toda tierra-de Canaán para-posesión-de ; siempre y-seré para-ellos

לְאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אֲבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־ בְּרִיתִי תִשְׁמֹר
por-Dios (9) Y-dijo a Dios : Abram a y-tú ** mi-pacto ; guardarás

אֶתְּךָ וְזְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ לְדֹרֹתָם: זֶה
tú y-tu-descendencia después-de-ti por-sus-generaciones (10) Éste

בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינְכֶם וּבֵין
mi-pacto que guardarás entre-mí y-entre-vosotros y-entre

זְרַעְךָ אַחֲרַיִךְ הַמּוֹלֵד לָכֶם כָּל־ זָכָר
tu-descendencia ; después-de-ti ser-circuncidado entre-vosotros todo ; varón

וְהָיָה y-será	עַל־לַחְכֶּם ; vuestro-prepucio	בָּשָׂר came-de	אֶת **	וְנִמְלְצֶתֶם Y-seréis-circuncidados	(11)		
שְׁמֹנֶת יָמִים días ocho	וּבֶן־ E-hijo-de	(12)	וּבֵינֵיכֶם : . y-entre-vosotros	בֵּינִי entre-mí	בְּרִית pacto	לְאֹת para-señal-de	
יָלִיד nacido-de	לְדֹרֹתֵיכֶם por-vuestras-generaciones	זָכָר varón	כָּל־ todo	לָכֶם entre-vosotros	יִמּוּל será-circuncidado		
לֹא no	אֲשֶׁר que	נָכָר extranjero	בֶּן־ hijo-de	מִכָּל de-todo	כֶּסֶף dinero	וּמִקְנָת־ o-comprado-de	בֵּית tu-casa
יָלִיד nacido-de	יִמּוּל será-circuncidado	הַיִּמּוּל Ser-circuncidado	(13)	הוא : . él	מִזֶּרְעֶךָ de-tu-descendencia		
בְּרִיתִי mi-pacto	וְהָיְתָה y-será	כֶּסֶף ; tu-dinero	וּמִקְנָת o-comprado-de	בֵּיתְךָ tu-casa			
אֲשֶׁר que	זָכָר varón	וְעַבְדִּי Pero-incircunciso	(14)	עוֹלָם : . eterno	לְבְרִית para-pacto	בְּבִשְׂרֵכֶם en-vuestra-came	
וְנִכְרְתָהּ y-será-cortada	עַל־לָחֶץ su-prepucio	בָּשָׂר came-de	אֶת־ **	יִמּוּל esté-circuncidado	לֹא־ no		
הִפָּרַד : . rompió	בְּרִיתִי mi-pacto	אֶת־ **	מֵעַמּוּיָהּ ; de-su-pueblo	הָעֵתָה la-esta	הַנֶּפֶשׁ la-persona		
שְׁמָהּ su-nombre	לֹא־תִקְרָא אֶת־ ** se-llamará no	אִשְׁתָּךְ tu-mujer	שָׂרַי : Sarai	אֶל־אַבְרָהָם a Abraham	אֱלֹהִים Dios	וַיֹּאמֶר Y-dijo	(15)
נָתַתִּי daré	וְגַם y-también	אֵלֶיהָ a-ella	וּבִרְכֵתִי Y-bendeciré	(16)	שְׁמָהּ : . su-nombre	שָׂרָה Sara	שָׂרַי ; que Sarai
מֶלְכֵי reyes-de	לְגוֹיִם por-naciones	וְהָיְתָה y-será	וּבִרְכֵתִי y-la-bendeciré	בֶּן ; hijo	לָךְ a-ti	מִמֶּנָּה por-ella	
פָּנָיו su-rostro	עַל־ sobre	אַבְרָהָם Abraham	וַיִּפֹּל Y-cayó	(17)	יִהְיוּ : . serán	מִמֶּנָּה de-ella	עַמּוּם pueblos

וַיֹּלֶד	שָׁנָה	מֵאָה	הַלֵּבָן	בְּלִבּוֹ	וַיֹּאמֶר	וַיִּצְחָק
nacerá (hijo)?	año	cien	¿A-hijo-de	: en-su-corazón	y-dijo	; y-se-rió
אַבְרָהָם	וַיֹּאמֶר	(18)	תִּלְדָּה	שָׁנָה	הַבֵּת	וְאִם־שָׂרָה
Abraham	Y-dijo		dará-a-luz?	año	noventa	¿hija-de Sara Y-aun
אֲלֹהֵי־הָאֱלֹהִים	וַיֹּאמֶר	(19)	לִפְנֶיהָ	וַיְהִי	יִשְׁמַעְאֵל	לוֹ
Pero : Dios	Y-dijo		. ante-tu-faz	viviera	Ismael si sólo	; el-Dios a
יִצְחָק	שְׁמוֹ	אֶת־	וְקָרָאתָ	בֶּן	לָךְ	יִלְדָּת
Isaac	su-nombre	**	y-llamarás	hijo	para-ti	dará-a-luz tu-mujer Sara
עוֹלָם	לְבְרִית	אֶת־	בְּרִיתִי	אֶת־	וְהִקְמַתִּי	
eterno	como-pacto		con-él	mi-pacto	**	y-estableceré
וְהִנֵּה	שְׁמַעְתִּיךָ	וְלִישְׁמַעְאֵל	אַחֲרָיו		לִזְרְעוֹ	
¡mira!	, te-he-escuchado	Y-para-Ismael	(20)	. después-de-él	a-su-descendencia	
בְּרַכְתִּי	אֶת־	וְהַרְבֵּיתִי	אֶת־	וְהַפְרִיתִי	אֶת־	בְּרַכְתִּי
en-mucho	a-él	y-multiplicaré	a-él	y-haré-fructífero	a-él	benediré
מְאֹד	שְׁנֵים־עָשָׂר	נָשִׂאִם	יִלְדֵּי	וְנִתְּתִי	לְנֹי	גָדוֹל
. mucho	dos	; mucho	engendrará	y-le-haré	grande	en-nación
וְאֶת־	בְּרִיתִי	אֶקִּים	אֶת־יִצְחָק	אֲשֶׁר	תִּלְדָּה	לָךְ
Pero (21)	mi-pacto	estableceré	con	el-cual , Isaac	dará-a-luz	para-ti
שָׂרָה	לְמוֹעֵד	הַזֶּה	בְּשָׁנָה	הָאַחֲרֶת	וַיִּכֹּל	
Sara	por-el-tiempo	el-este	en-el-año	. el-próximo	(22)	Y-acabó
לְדַבֵּר	אִתּוֹ	וַיַּעַל	אֱלֹהִים	מֵעַל	אַבְרָהָם	וַיִּקַּח
; con-él	de-hablar	y-se-levantó	Dios	de-sobre	Abraham	Y-tomó (23)
אֶת־יִשְׁמַעְאֵל	בְּנוֹ	וְאֵת	כָּל־	יְלִידֵי	בֵּיתוֹ	וְאֵת כָּל־
Ismael a	su-hijo	y-**	todos	nacidos-de	su-casa	todo y-**
מִקְנֵת	כֶּסֶף	כָּל־	זָכָר	בֵּין	בֵּית	אַבְרָהָם
comprado-de	, su-dinero	todo	varón	entre-hombres-de	casa-de	Abraham

וַיִּמַּל אֶת־בְּשַׂר עֶרְלָתָם בְּעֵצִים הַיּוֹם הַהוּא
el-aquel el-día en-mismo su-prepucio carne-de ** y-circuncidó

כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱתוֹ אֱלֹהִים: וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וְהָשֶׁעַ שָׁנָה
año y-nueve noventa hijo-de Y-Abraham (24) . Dios a-él habló como

בַּהֲמַלּוֹ בְּשַׂר עֶרְלָתוֹ: וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ
su-hijo E-Ismael (25) . su-prepucio carne-de en-su-circuncidar

בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בַּהֲמַלּוֹ אֶת בְּשַׂר עֶרְלָתוֹ:
año diez tres hijo-de en-su-circuncidar carne-de ** su-prepucio

בְּעֵצִים הַיּוֹם הַהוּא נִמְלְוּ אַבְרָהָם וְיִשְׁמָעֵאל
En-mismo (26) el-aquel el-día ser-circuncidados Abraham e-Ismael

בְּנוֹ: וְכָל־אִנְשׁ בֵּיתוֹ יָלִיד בֵּיתוֹ
su-hijo . Y-todo hombre-de su-casa nacido-de casa

וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־זָכָר נִמְלְוּ אֵתוֹ:
o-comprado-de dinero de-** hijo-de extranjero fueron-circuncidados con-él .

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלְנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב
Y-apareció (1) a-él Yahweh en-encinar-de Mamre ; en y-él sentado

Cap. 18

פָּתַח־הָאֵהָל כָּחֶם הַיּוֹם: וַיִּשָּׂא וַיַּיֵּן
puerta-de la-tienda al-calor-de el-día . Y-levantó (2) sus-ojos

וַיֵּרָא וַיְהִי וְהוּא שְׁלֹשָׁה אָנָּשִׁים נֹצְבִים עִלָּיו וַיֵּרָא
y-miró y-he-aquí tres hombres de-pie y-miró ; junto a-él

לִמְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל וַיִּשְׁתָּחוּ אֶל־הָאֵרֶץ:
a-encontrarles de-la-puerta-de , la-tienda y-se-inclinó . a-tierra (3) : Y-dijo

אֲדֹנָי אִם־נָא מְצֹאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֶל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל עַבְדְּךָ:
ahora si mi-Señor favor hallo en-tus-ojos ahora no en-tus-ojos favor hallo ahora si mi-Señor

יָקַח־נָא מֵעֵט־מַיִם וַיְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וַהֲשִׁעֲנוּ
Sea traída (4) ahora un poco-de agua y-lavado ; vuestros-pies y-descansad

תחת העץ: ואקחה פת-לחם וסעדו לבכם אתר
después vuestro y-sustentad pan trozo-de Y-cogeré (5) . el-árbol debajo-de

תעברו כי-על-כן עברתם על-עבדכם ויאמרו בן
bien : y-dijeron ; vuestro-siervo a vinisteis ya-que marcharéis

תעשה כאשר דברת: וימהר אברהם והאילה אלה-שרה
Sara a a-la-tienda Abraham Y-se-apresuró (6) . dijiste como haz

ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לוש ועשי ענזח:
. panes y-haz amasa, fina harina medidas-de tres rápido! Y-dijo

ואל-הבקר גץ אברהם ויטח בן-בקר רך
tierno vacuno hijo-de y-tomó ; Abraham corrió el-rebaño Y-al (7)

וטוב ויתן אל-הנער וימהר לעשות אתו:
. a-él a-preparar y-se-apresuró el-criado a y-dio y-bueno

ויטח חמאה וחלב ויבן הבקר אשר עשה
, hizo que el-vacuno e-hijo-de , y-leche manteca Y-tomó (8)

ויתן לפניהם והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו:
. y-comieron , el-árbol bajo ante-ellos de pie y-él ; ante-ellos y-puso

ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה
he-aquí y-dijo ; tu-mujer? Sara ¿dónde a-él Y-dijeron (9)

באהל: ויאמר טוב אשוב אליך כעת
según-el-tiempo-de a-ti volveré volver Y-dijo (10) en-la-tienda .

חיה והנה-בן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח
puerta-de escuchaba y-Sara ; tu-mujer para-Sara hijo y-he-aquí , vida

האהל ותוא אתריו: ואברהם ושרה זקנים באים
entrados viejos y-Sara Y-Abraham (11) . tras-él y-él la-tienda

בימים חדל להניח לשרה ארח כנשים:
. como-mujeres costumbre a-Sara de-ser pasado ; en-días

וַתִּצְטַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרַי בְּלֹתִי הֲיִתְחַד-
 Y-se-rió Sara en-su-interior a-decir después-de : mi-desgaste habré (12)

לִי עֲדָנָה וְאֵדֹנִי זָקֵן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָהָם
 placer para-mi y-mi-señor viejo? Y-dijo a Yahweh ; Abraham (13)

לָמָּה זֶה צָחָקָהּ שָׂרָה לֵאמֹר הֲאֵף אֲמַנָּם אֵלֶּךְ וְאֲנִי זָקֵנָתִי
 así ¿por qué rió Sara a-decir ahora : de cierto daré a luz y-yo soy vieja? (14)

הִיפֹלָא מִיְהוָה דְּבֵר לְמוֹעֵד אֲשׁוּב אֵלֶיךָ
 ¿Acaso es difícil para-Yahweh ; algo? al-tiempo volveré a-ti (14)

כָּעַתָּה חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה לֵאמֹר לֹא
 al-tiempo-de vida y-a-Sara hijo . mintió Sara : al-decir no (15)

צָחָקָתִי כִּי יִרְאָה וַיֹּאמֶר לֹא כִּי צָחָקָתִי
 me-reí porque tuvo miedo ; Y-dijo no que . te reíste (16)

וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סְדֹם
 Y-se levantaron los-hombres de-allí y-miraron hacia abajo Sodoma ; (16)

וְאַבְרָהָם הִלְךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם וַיְהִיָּה אֲמָר
 y-Abraham anduvo con-ellos para-despedirlos . Y-Yahweh : dijo (17)

הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה וְאַבְרָהָם הִזָּי וַיְהִיָּה
 ¿ocultaré de-Abraham yo lo que yo lo que de-Abraham Y-Abraham ser ser (18)

לְגֹי גָדוֹל וְעֲצוּמָה וְנִכְרְכוּ בּוֹ כָּל
 para-nación grande ; y-poderosa y-serán benditas todas en-él (19)

גֹּיִי הָאָרֶץ : כִּי יִדְעֹתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת-
 naciones-de la-tierra . Porque para le-elegí que para dirija a (19)

בָּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ בְּרֶךְ
 sus-hijos y-a su-casa después de-él y-guardarán camino-de (20)

וַיְהִיָּה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן תָּבִיא יְהוָה עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-
 para-Yahweh hacer para que ; y-juicio traiga Abraham sobre Yahweh lo que ** (21)

דָּבַר עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה וְעֵקֶת סֹדִם וְעִמֹּרָה כִּי-
habló a-él (20) . Y-dijo Yahweh clamor-de Sodoma y-Gomorra que

רָבָה וְחַטָּאתָם כִּי כִבְדָּה מְאֹד: אֲרֹדָה- נָא
; grande y-su-pecado que es grave mucho Descenderé (21) ahora

וְאֵלֶּיָּהּ הִכְצַעְקָתָהּ הִבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ
y-veré si-cómo-su-clamor el-que llega a-mí hicieron

כָּלָה וְאִם- לֹא אֲדַעַה: וַיִּפְּנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים
y-si ; todo no sabré (22) . Y-se volvieron de-allí los-hombres

וַיֵּלְכוּ סֹדֶמָה וְאַבְרָהָם עֹדְרוֹ עָמַד לִפְנֵי יְהוָה:
y-fueron ; hacia Sodoma se quedó y-Abraham de pie delante de . Yahweh

וַיִּגָּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֵאֱמַן תִּסָּפֶה
(23) Y-se acercó Abraham : y-dijo ¿en verdad barrerás

צָדִיק עִם- רָשָׁע: אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ
justo con impío? (24) . Quizá hay cincuenta justos en

הָעִיר הָאֵת תִּסָּפֶה וְלֹא- תִשָּׂא לְמָקוֹם
¿en verdad ; la-ciudad barrerás y-no תִּשָּׂא al-lugar

לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצְדִּיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ: חָלָלָה לָךְ
por causa de los-justos cincuenta que en-su-interio? (25) . Lejos sea de-ti

מִעֲשֵׂתוֹ בְּדָבָר הַזֶּה לְהַמִּית צָדִיק עִם- רָשָׁע וְהָיָה
de-hacer tal-cosa la-esta para-matar justo con impío y-sea

כַּצָּדִיק כַּרָּשָׁע חָלָלָה לָךְ הַשֹּׁפֵט כָּל-
como-el-justo ; como-el-impío lejos sea de-ti , ¿acaso-el juez-de toda

הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם-אֶמְצָא בְּסֹדֶם
no la-tierra hará . juicio? (26) . Y-dijo Yahweh si hallo en-Sodoma

חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר וְנִשְׁאַתִּי לְכָל-
justos cincuenta la-ciudad en entonces-perdonaré a-todo el-lugar

בַּעֲבוּרָם: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא הוֹאֲלֹתִי
me atreví ahora he-aquí : y-dijo Abraham Y-respondió (27) . por-su-causa

לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנָי וְאֵנֹכִי עֹפָר וַאֲפָר: אֲוִלִי יִחְסְרוּן חֲמִשִּׁים
de-cincuenta faltarán Quizá (28) . y-ceniza polvo y-yo mi-señor a a-hablar

הַצְדִּיקִים חֲמִשָּׁה הַתְּשֻׁחִית בְּחֲמִשָּׁה אֶת-כָּל-הָעִיר
la ciudad? toda a por-cinco ¿acaso-destruirás cinco los-justos

וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם-אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וְחֲמִשָּׁה:
. y-cinco cuarenta allí hallo si destruiré no y-dijo

וַיִּסָּף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אֲוִלִי יִמְצְאוּן
se encuentren quizá : y-dijo a-él para-hablar aún Y-repitió (29)

שָׁם אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (30) . los-cuarenta por causa-de haré no y-dijo ; cuarenta allí

אֶל-נָא יִחַר לֵאדֹנָי וְאֶדְבָּרָה אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם
allí se encuentren quizá : y-hablaré al-señor haya enojo ahora no

שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם-אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (31) . treinta allí hallo si haré no y-dijo ; treinta

הִנֵּה-נָא הוֹאֲלֹתִי לְדַבֵּר אֶל-אֲדֹנָי אֲוִלִי יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
veinte allí se hallen quizá , señor al a-hablar me atreví ahora mira

וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים: וַיֹּאמֶר אֶל-נָא
ahora no Y-dijo (32) . los-veinte por causa de destruiré no y-dijo

יִחַר לֵאדֹנָי וְאֶדְבָּרָה אֶת-הַפֶּעַם אֲוִלִי יִמְצְאוּן
se hallen quizá , la-una vez solo y-hablaré al-señor haya enojo

שָׁם עֶשְׂרֵה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרֵה:
. los-diez por causa de destruiré no y-dijo ; diez allí

וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל-אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם
y-Abraham ; Abraham a de-hablar acabó cuando Yahweh Y-marchó (33)

שָׁב לְמִקְמוֹ: וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי מַלְאָכִים סְדֹמָה
a-Sodoma los-ángeles dos-de Y-llegaron (1) . a-su-lugar volvió

בְּעָרָב וְלוֹט יָשָׁב בְּשַׁעַר-סְדֹם וַיֵּרָא לוֹט
Lot y-vio ; Sodoma en-entrada-de estaba sentado y-Lot por-la-tarde

וַיָּקָם לְקִרְאָתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפָּיִם אֶרְצָה: וַיֹּאמֶר הִנֵּה
he aquí Y-dijo (2) . al suelo rostro e-inclinó a-recibir-los y-se-levantó

נָא-אֲדֹנָי סוּרוּ נָא אֶל-בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וְרָחֲצוּ
y-lavad y-pemoctad vuestro-siervo casa-de a ahora volved señores-míos ahora

רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדֶרֶכְכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
no y-dijeron ; para-vuestro-camino y-os-marcharéis y-os-levantaréis vuestros-pies

כִּי בְּרָחוּב נָלִין: וַיַּפְצֵר-בָּם מְאֹד
mucho con-ellos Y-porfió (3) . pemoctaremos en-la-calle que

וַיֵּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ
y-preparó ; su-casa a y-entraron con-él y-fueron

לָהֶם מִשְׁתָּה וּמִצָּנוֹת אָפָה וַיֹּאכְלוּ: טָרֵם
Antes de (4) . y-comieron coció y-panes sin levadura cena para-ellos

יִשְׁכְּבוּ וַאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סְדֹם נִסְבּוּ עַל-
alrededor rodearon Sodoma hombres-de la-ciudad * hombres-de acostarse

הַבַּיִת מִנְעַר וְעַד-זָקֵן כָּל-הָעָם מִקְצֵה:
. hasta el último el-pueblo todo ; viejo * hasta de-joven la-casa

וַיִּקְרָאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-בָּאוּ
vinieron que los-hombres ¿dónde : a-él y-dijeron Lot a Y-llamaron (5)

אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הַזֶּה וַיֹּצִיאֵם אֵלָיו וַיַּדְעָה אִתָּם:
Y-salió (6) . a-ellos y-conoceremos a-nosotros sácalos , esta-noche? a-ti

אֲלֵהֶם לוֹט הִפְתָּחָה וַתַּדְלַח סָגַר אַחֲרָיו: וַיֹּאמֶר אֶל-נָא
ahora no : Y-dijo (7) . tras-él cerró y-la-puerta ; a-la-entrada Lot a-ellos

אָחִי תִרְעוּ: הִנֵּה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
conocieron no que hijas dos para-mí ahora Mira (8) . hagáis mal hermanos-míos

אִישׁ אוֹצִיָּאה- נָא אֶתְהֵן אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כְּטוֹב בְּעֵינֵיכֶם
en-vuestros ojos ; como-bien a-ellas y-haced a-vosotros a-ellas ahora haré salir , hombre

רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל' אֵל-תַּעֲשׂוּ דְכָר-כִּי-עַל-כֵּן כָּאוּ בַצֵּל
bajo-sombra-de vinieron por-que cosa hagáis no los-estos a-los-hombres pero

קִרְתִּי: וַיֹּאמְרוּ וְנִשְׁ-הִלָּאָה וַיֹּאמְרוּ הָאֶתְדֵּ בָא-
vino el-éste y-dijeron , allá quita : Y-dijeron (9) .mi-tejado

לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט וַיִּשְׁפֹּט עַתָּה נָרַע לָךְ
a-ti haremos-mal ahora ; juzgar y-juzgará a-habitar

מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּנָּשׂוּ
y-se-acercaron mucho contra-Lot contra-el-hombre y-empujaron ; que (a) ellos

לְשֹׁכֵר תִּהְלֹת: וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת-יָדָם
su-mano ** los-hombres Y-alargaron (10) . la-puerta para-romper

וַיִּבְיֹאוּ אֶת-לוֹט אֲלֵיהֶם הַבַּיְתָה וְאֶת-הַדֹּלֶת סָגְרוּ:
cerraron la-puerta y ** a-la-casa con-ellos Lot a y-empujaron

וְאֶת-הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-פָּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בְּסַנּוּלִים
con-la-ceguera golpearon , la-casa puerta-de que los-hombres Y ** (11)

מִקָּטָן וְעַד-גָּדוֹל וַיִּלָּאוּ לְמַצָּא הַפֶּתַח: וַיֹּאמְרוּ
Y-dijeron (12) . la-puerta de-buscar y-desistieron ; grande hasta desde-pequeño

הָאֲנָשִׁים אֵל-לוֹט עַד מִי-לָךְ פֹּה חֵתֵן וַיִּבְנֶה
y-tus-hijos yemo aquí contigo quién ¿ aún : Lot a los-hombres

וַיִּבְנֶה וְכָל וְאֲשֶׁר-לָךְ בְּעִיר הוֹצֵא מִן-הַמָּקוֹם:
el-lugar de saca ; en -la-ciudad contigo lo-que y-todo y-tus-hijas

כִּי- מוֹשְׁחִתִּים אֲנַחְנוּ אֶת-הַמָּקוֹם תִּהְיֶה כִּי-גְדֹלָה צַעֲקָתָם
su-clamor grande porque ; el-éste el-lugar ** nosotros destruyendo Porque (13)

וַיֵּצֵא Y-salió	(14)	לְשַׁחֲתָהּ : . a-destruir-la	יְהוָה Yahweh	וַיִּשְׁלַחְנוּ y-nos-envió	יְהוָה , Yahweh	אֶת-פָּנָיו faz-de a
בָּנָיו sus-hijas		לְקָתִי prometidos-de		חַתָּנֵינוּ sus-yemos	אֶל- a	וַיְדַבֵּרוּ y-habló
מִשְׁחִית destruyendo	כִּי- porque	הִנֵּה el-éste	הַמָּקוֹם el-lugar	מִן- de	צֵאוּ ¡salid!	קוּמוּ ¡levantaos!
						י- y-dijo
חַתָּנֵינוּ : . sus-yemos		בְּעֵינָיו en- ojos-de	כַּמְצַחֵק como-burlador	וְהָיָה y- era	הָעִיר ; la-ciudad	אֶת- **
						יְהוָה Yahweh
וַיֹּאמֶר : diciendo	אֶל- a-Lot	הַמַּלְאָכִים los-ángeles	וַיֵּאָצִּי apresuraron	עָלָה llegó	הַשָּׁחַר la-mañana	וְכִמּוֹ Y-cuando
						(15)
הַנִּמְצָאֹת las-que-se-hallan-aquí		בָּנָהּ tus-hijas	וְאֶת- dos-de	שְׁתֵּי y **	אִשְׁתָּךְ tu-mujer	קוּם **
						תֹּמָא ¡levanta!
וַיִּתְמַהֲמָהּ Y-vacilando-él		הָעִיר : . la-ciudad	בְּעֹן en-el-castigo-de	תִּסָּפֶה seréis-barridos	פָּן- o	
אִשְׁתּוֹ su-mujer		וּבִיד- y-por-mano-de	בְּיָדוֹ por-su-mano	הָאֲנָשִׁים los-hombres	וַיִּגְדָּרוּ y-agarraron	
עָלָיו sobre-él	יְהוָה Yahweh	בְּחַמִּלָּת en-misericordia-de	בָּנָיו sus-hijas	שְׁתֵּי dos-de	וּבִיד- y-por-mano-de	
וְהָיָה Y-fue	(17)	לָעִיר : . la-ciudad	מִחוּץ fuera-de	וַיִּנְחֲלוּ y-le-pusieron	וַיִּצְאֻהוּ y-le-sacaron	
אֶל- no	נַפְשָׁךְ tu-vida	עַל- por	וַיֹּאמֶר ¡huye!	י- y-dijo	הַחוּצָה , al-exterior	אֵלֵיהֶם a-ellos
						כְּהוּצָאם al-sacar-los
הַהָרָה hasta-el-monte	הַכֶּבֶד la-llanura	בְּכָל- en-toda	תַּעֲמֹד te-dctengas	וְאֶל- y-no	אֲחֵרָיָה tras-ti	תִּבְטִיט mires
יְהוָה : . señores-míos	אֲדָנֵי ahora	אֶל- no	יְהוָה Lot	וַיֹּאמֶר Y-dijo	(18)	תִּסָּפֶה : . serás-barrido
						וְהָיָה o
						יְהוָה ¡huye!

וַתִּגְדַּל בְּעֵינֶיהָ חַן עַבְדָּתָךְ מָצָא הִנֵּה-נָא
y-engrandeciste en-tus-ojos gracia tu-siervo halló ahora He-aquí
(19)

חֲסִדָּךְ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עֲמָדִי לְהַחְיוֹת אֶת-נַפְשִׁי וְאַנְכִי לֹא אוֹכַל
puedo no y-yo ; mi-vida ** para-salvar a-mí mostraste que tu-merced

לְהַמְלִיט הִהָרָה פֶּן- תִּדְבַּקְנִי הַרְעָה וְנָחִי: הִנֵּה-נָא
ahora ¡Mira! (20) . y-muera el-mal me-alcance no-sea-que al-monte para-huir

הָעִיר הַזֹּאת קְרִיבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִיא מִצָּעַר אֶמְלִטָּה נָא שָׁמָּה
allí ahora huiré ; pequeña y-ella allí para-huir cerca la-esta la-ciudad

הֲלֹא מִצָּעַר הִוא וְחַתִּי נַפְשִׁי: וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה
¡mira! a-él Y-dijo (21) mi-alma? y-vivirá ella pequeña ¿no

נִשְׁאָתִי פְּלִידָה גַּם לְדָבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי הַפְּכִי אֶת-
** destruiré no ; la-ésta para-la-cosa también tu-faz concederé

הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: מִהֵל הַמְלִיט שָׁמָּה כִּי לֹא אוֹכַל לַעֲשׂוֹת
hacer puedo no porque allí huye ¡Rápido! (22) . dices que la-ciudad

דְּבָר עַד- בָּאָה שָׁמָּה עַל-כֵּן קָרָא שֵׁם- הָעִיר צֹעֵר:
Zoar la-ciudad nombre-de llamó esto por ; allí tú-llegar hasta cosa

הַשָּׁמֶשׁ יָצָא עַל- הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צָעָרָה: וַיְהִי
Y-Yahweh (24) . en-Zoar entró y-Lot la-tierra sobre salió El-sol (23)

הַמִּטָּיִר עַל-סֶדֶם וְעַל- עֲמֹרָה גֹּמְרָת וְאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן- הַשָּׁמַיִם:
el-cielo desde Yahweh de y-fuego azufre Gomorra y-sobre Sodoma sobre hizo llover

וַיְהַפֵּךְ אֶת-הָעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל- הַבָּקָר וְאֵת כָּל-
todo y ** el-llano y-todo y ** las-ésta las-ciudades ** Y-destruyó (25)

יֹשְׁבֵי הָעָרִים וְצִמָּח הָאֲדָמָה: וַתִּבֶּט
Y-miró (26) . el-terreno y-vegetación-de las-ciudades habitantes-de

אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וְהָיָה נֹצֵיב מִלֵּחַ: וַיִּשָּׁקֶם
Y-se-levantó (27) . sal pilar-de y-fue detrás-de-él su-mujer

אברהם בבקר אל-המקום אשר-עמד שם את-פני יהוה:
 . Yahweh ante ** allí estuvo donde el-lugar a por-la-mañana Abraham

וישקף על-פני סדם ועמלה ועל-כל-פני
 faz-de toda y-sobre y-Gomorra Sodoma hacia sobre Y-miró (28)

ארץ הכפר וירא והנה עלה קיטר הארץ כקיטר
 como-humo-de la-tierra humo-de subía y-he-aquí y-vio ; el-llano tierra-de

הכבשן: ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר
 el-llano ciudades-de ** Dios en-destruir Y-fue (29) . el-homo

ויזכר ואלהים את-אברהם ושלח את-לוט מתוך
 del-medio-de Lot a y-envió ; Abraham a Dios y-recordó

ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט:
 . Lot en-ellas habitaba que las-ciudades ** en-el-destruir la-catástrofe

ויעל לוט מצווער וישב בהר ושתי
 y-dos-de en-la-montaña y-se estableció de-Zoar Lot Y-subió (30)

בנחיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב
 y-habité en-Zoar permanecer temió porque con-él sus-hijas

במערה הוא ושתי בנחיו: ותאמר הבכירה אל-
 a la-mayor Y-dijo (31) . sus-hijas y-dos-de él en-la-cueva

הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא
 para-venir en-la-tierra no-hay y-hombre ; viejo nuestro-padre : la-menor

עלינו כדרך כל-הארץ: לכה נשקה את-
 a hagamos-beber ; Ven! (32) . la tierra de-toda según-costumbre según

אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו
 dc-nuestro-padre y-conservemos con-él y-acostémonos vino nuestro-padre

ורע: ותשקין את-אביהו יין בלילה הוא
 aquella en-la-noche vino su-padre a E-hicieron-beber (33) . descendencia

וְתָבֵא וְהַבְּכִירָה וְתִשְׁכַּב אֶת־ אֹתִיהָ וְלֹא־ יָדַע
y-entró la-mayor y-yació con su-padre y-no sabía-él

בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ: יְהִי מִמָּחָרָת
cuándo-yació-ella . y-cuándo-se-levantó Y-fue al-día-siguiente (34)

וְהָאִמֶּר הַבְּכִירָה אֶל־ הַצְעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי אִמָּשׁ אֶת־ אָבִי
y-dijo la-mayor a la-menor : la-menor yo-yací jeh! anoche con ; mi-padre

נִשְׁכְּנוּ וְיִין גַּם־ חֲלִילָה וּבֹאִי שָׁכַבְנִי עִמּוֹ
hagámosle-beber vino también esta-noche y-ve yace con-él

וְנַחֲיָה מֵאֲבִינוּ זָרַע: וְתִשְׁקִין גַּם
y-conservemos por-nuestro-padre . descendencia זָרַע: E-hicieron-beber también (35)

בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־ אֲבִיהֶן יִין וְתָקַם הַצְעִירָה
en-la-noche la-aquella a su-padre ; vino y-fue la-menor

וְתִשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־ יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוּמָהּ:
y-yació con-él y-no supo-él cuándo-yació-ella . y-cuándo-se-levantó

וְתִהְיֶינָה שְׁתֵּי בָנוֹת־ לוֹט מֵאֲבִיהֶן:
Y-concibieron dos hijas-de Lot . por-su-padre (36)

וְתִלְדַּר הַבְּכִירָה בֶּן וְתִקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הוּא אָבִי־
Y-dio-a-luz un-hijo la-mayor y-llamó su-nombre Moab ; él padre-de (37)

מוֹאָב עַד־ הַיּוֹם: וְהַצְעִירָה גַם־ הוּא יִלְדָה בֶּן וְתִקְרָא
hoy hasta Moab (38) Y-la-menor ella también un-hijo dio-a-luz y-llamó

שְׁמוֹ בֶּן־ עַמִּי הוּא אָבִי בְנֵי־ עַמּוֹן עַד־ הַיּוֹם: וַיִּסַּע
Cap. 20 su-nombre ; Ammi-Ben hijos-de padre-de él . hoy hasta Amón Y-partió (1)

מִשָּׁם אֲבִרְהָם אֶרֶצָה תְּנֵיב וַיֵּשֶׁב בֵּין־ קָדֵשׁ
de-allí Abraham a-tierra-de el-Neguev y-habité entre Cades

וּבֵין שׁוּר וַיָּגֵר בְּגֵרָר: וַיֹּאמֶר אֲבִרְהָם אֶל־ שָׂרָה
y-entre ; Shur y-residió . en-Gerar Y-dijo (2) de Sara Abraham

אִשְׁתּוֹ אֶתְחִי הִוא וַיִּשְׁלַח אַבִּימֶלֶךְ מֶלֶךְ גֶּרָר וַיִּקַּח
y-tomó Gerar rey-de Abimelec y-envió ; ella mi-hermana su-mujer

אֶת־שָׂרָה : וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל־אַבִּימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר
y-dijo aquella-noche en-sueño Abimelec a Dios Y-vino (3) . Sara a

לֹא הִנֵּה מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא
pues-ella tomaste que la-mujer por-causa-de muerto ¡mira tú! a-él

בְּעַלְתָּ בְּעַל : וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמֶר
y-dijo ; a-ella se-acercó no Y-Abimelec (4) . con-marido casada

אֲדֹנָי הַגּוֹי גַּם־צָדִיק תִּהְיֶה : הֲלֹא הִוא אָמַר־לִי
a-mí dijo él ¿Acaso-no (5) destruirás? justo también ¿acaso señor-mío pueblo

אֶתְחִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוא אָמְרָה אֶתִּי הִוא בְּתָם־
con-sencillez él? mi-hermano dijo ella también y-ella ella mi-hermana

לִבִּי וּבִנְקֹן כָּפִי עָשִׂיתִי זֹאת : וַיֹּאמֶר
Y-dijo , (6) . esto hice mis-manos y-con-limpieza-de de-mi-corazón

אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם־אֲנִכִּי יָדַעְתִּי כִּי בְּתָם־לִבִּי
tu-corazón con-sencillez-de que conocí yo también : en-sueño Dios a-él

עָשִׂיתָ זֹאת וְאֶחָשֶׁד גַּם־אֲנִכִּי אוֹתָךְ מִחַטֹּי־לִי עַל־כֵּן לֹא־
no eso por contra-mí de-pecar a-ti yo también y-libré ; esto hiciste

נִתְחַדָּךְ לִנְנֶה אֵלֶיהָ : וַעֲתָה הָשֵׁב אִשְׁת־הָאִישׁ כִּי־נָבִיא
profeta que el-hombre mujer-de

הִוא וַיַּחְפֹּל בְּעַדָּךְ וַתֵּחַי וְאִם־אֵינְךָ מְשִׁיב יָדַע כִּי־
que entiende devuelves tú-no y-si ; y-vivirás por-ti y-orará él

מֹות תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ : וַיִּשָּׁכֶם אַבִּימֶלֶךְ
Abimelec Y-sc-levantó (8) . contigo lo-que y-todo tú morirás morir

בַּבֶּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־
** y-habló sus-siervos a-todos y-llamó por-la-mañana

כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנוֹהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מֶאֱדָם :
 todas las-palabras las-éstas ; en-sus-oidos y-temieron mucho los-hombres

וַיִּקְרָא אַבִּימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־עָשִׂיתָ לָּנוּ
 Y-llamó (9) Abimelec a-Abraham y-dijo a-él hiciste qué? a nosotros?

וַמֶּה־חָטָאתִי לָךְ כִּי־הִבֵּאתָ עָלַי וְעַל־מִמְלַכְתִּי חַטָּאת
 ¿y-qué he-pecado contra-ti que trajiste sobre-mí y-sobre mi-reino pecado

גְּדֹלָה מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יַעֲשׂוּ עֲשִׂיתָ עִמָּדִי : וַיֹּאמֶר
 no que hechos ; grande se-deben-hacer Y-dijo (10) . conmigo hiciste

אַבִּימֶלֶךְ אֶל־אַבְרָהָם מֶה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה :
 ¿qué ; Abraham a Abimelec que pensaste hiciste ** la-cosa la-ésta?

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאתָ אֱלֹהִים
 Y-dijo (11) : Abraham porque dije ciertamente : Dios temor-de no-hay

בְּמָקוֹם הַזֶּה וַהֲרֹגוּנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי :
 en-el-lugar el-este ; y-me-matarán por asunto-de . mi-mujer

וְגַם־אֶמְנָה אַחֲתִי בַת־אָבִי הִוא אֲךָ לֹא
 Y-además (12) mi-hermana en-verdad hija-de . mi-padre ella aunque no

בַּת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה : וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
 hija-de mi-madre ; y-fue para-mí por-mujer Y-fue (13) cuando

הִתְעַו וַאֲחִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וַאֲמַר לָהּ זֶה
 hizo-salir Dios a-mí de-casa-de , mi-padre y-dije a-ella : ésta

תִּסְדֹּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂי עִמָּדִי אֶל־כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא
 la-merced que harás ; a-mí a todo el-lugar que vayamos

שָׁמָּה אֶמְרִי־לִי אַחִי הוּא : וַיִּקֶּחַ אַבִּימֶלֶךְ צֹאן
 allí de-mi mi-hermano . a-él Y-tomó (14) Abimelec ovejas

וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָלוֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם
 y-vacas y-siervos y-siervos y-dio ; a-Abraham

וַיָּשָׁב לוֹ אֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ הִנֵּה
y-devolvió a-él a Sara a su-mujer Y-dijo (15) Abimelec he-aquí

אֶרֶצִי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ יָשָׁב: וּלְשָׂרָה
mi-tierra ante-ti en-la-buena en-tus-ojos . habita Y-a-Sara (16)

אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֵלַיךְ כֶּסֶף לְאַחֶיךָ הִנֵּה הוּא לְךָ
he-aquí : dijo doy he-aquí mil-de plata , a-tu-hermano para-ti él he-aquí

כְּסוּת עֵינַיִם לְכָל אִשָּׁר אִתְּךָ וְאֵת כָּל וְנִקְחָת: .
velo-de ojos para-todos que y-ante todos y-eres-restaurada .

וַיַּתְפִּיל אַבְרָהָם אֶל-הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת-אַבְיִמֶלֶךְ וְאֵת-
Y-oró (17) Abraham a Dios ; Dios y-sanó a Dios Abimelec a y-a

אִשְׁתּוֹ וְאִמָּהֶטְיוּ וַיִּלְדוּ: כִּי-עָצַר עָצַר
su-mujer y-sus-siervas y-dieron-a-luz . Porque cerrar cerró

וַיְהִי בְעֵד כָּל-רֶחֶם לְבַיִת אַבְיִמֶלֶךְ עַל-דְּבַר שָׂרָה
Yahweh después todo vientre en-casa-de ; Abimelec por asunto-de Sara

אִשְׁתּוֹ אַבְרָהָם: וַיְהִיָּהּ וַיִּחַדּוּ אֶת-שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר
Abraham mujer-de . Y-Yahweh (1) cuidó a Sara como ; dijo

Cap. 21

וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר: וַתַּהַר וַתֵּלֶד
e-hizo Yahweh a-Sara como . habló Y-concibió (2)

וַתֵּלֶד לְשָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזָמְנוֹ לְמוֹעֵד אֲשֶׁר-
y-dio-a-luz Sara para-Abraham un-hijo en-su-vejez ; en-el-tiempo que

דִּבֶּר אֵתוֹ אֱלֹהִים: וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת-שֵׁם בְּנוֹ
habló a-él . Dios Y-llamó (3) Abraham ** nombre-de su-hijo

תְּמוּלֵּד-לֹא אֲשֶׁר-יֵלְדָהּ לוֹ שָׂרָה יִצְחָק: וַיִּמָּל
el-nacido que a-él dio-a-luz para-él . Isaac , Sara Y-circunció (4)

אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן-שְׁמֹנֶת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֵתוֹ אֱלֹהִים:
Abraham a Isaac su-hijo como ; días ocho edad-de a-él ordenó Dios .

וְאַבְרָהָם בֶּן־מֵאת שָׁנָה בְּהוֹלִידָו לוֹ אֵת יִצְחָק
 Y-Abraham (5) edad-de cien año en-nacer a-él Isaac **

בְּנֵוֹ: וְתֹאמַר שָׂרָה צָחֵק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים כָּל־
 su-hijo (6) Y-dijo Sara risa hizo a-mí ; Dios todo

הַשְׁמַע יִצְחָק־לִי: וְתֹאמַר מִי מִלָּל
 el-que-oiga reirá (7) Y-dijo : quién dijera

לְאַבְרָהָם הִינֵנִיקָה בָּנִים שָׂרָה כִּי־יִלְדֶחֱי בֶן לְזָקְנֵוֹ:
 a-Abraham amamantará hijos que ; Sara un-hijo dio-a-luz en-su-vejez

וַיִּגְדַּל הַיֵּלֶד וַיִּנָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל
 Y-creció (8) el-niño y-fue-destetado e-hizo Abraham grande fiesta

בַּיּוֹם הַנִּמָּל אֶת־יִצְחָק: וְתָרָא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָעֵר
 en-día-de destetar a Isaac (9) Y-vio Sara ** hijo-de Hagar

הַמִּצְרִית אֲשֶׁר־יִלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק: וְתֹאמַר לְאַבְרָהָם
 la-egipcia que dio-a-luz para-Abraham se-burlaba (10) Y-dijo a-Abraham

גָּרְשָׁה הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירֶשׁ
 expulsa la-esclava la-ésta y-a su-hijo no porque ; su-hijo heredará

בֶּן־הָאִמָּה הַזֹּאת עִם־בְּנֵי עִם־יִצְחָק:
 hijo-de la-esclava la-ésta con mi-hijo con Isaac .

וַיִּרְעַ הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אוֹלָת
 Y-preocupó (11) el-asunto mucho en-ojos-de por ; Abraham causa-de

בְּנֵוֹ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יָרֵעַ בְּעֵינָיו
 su-hijo (12) Y-dijo a Dios Abraham no haya-temor en-tus-ojos

עַל־הַנַּעַר וְעַל־אִמָּתָהּ כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה
 y-por el-muchacho por ; tu-sierva lo-que todo dijo a-ti Sara

שָׁמַע בְּקוֹלָהּ כִּי בִיִּצְחָק יִקְרָא: לָךְ
 escucha a-su-voz porque en-Isaac será-llamada a-ti

וְנָם אֶת־בֶּן־	הָאִמָּה	לְנִי	אֲשִׁמְנוּ	זָרַע:
hijo-de * Y-también (13)	la-esclava	para-nación	; le-haré	. descendencia
וְזָרַעָּהּ הוּא:	וַיִּשָּׁבֶם	אַבְרָהָם	בְּכֶרֶךְ	כִּי
. él tu-descendencia	Y-se-levantó (14)	Abraham	por-la-mañana	porque
וַיִּקַּח־	לֶחֶם	וְחֶמֶת	מִים	וַיִּתֵּן
y-tomó	pan	y-pellejo-de	agua	a
שִׁכְמָהּ	וְאֶת־הַיֶּלֶד	וַיִּשְׁלַחָהּ	וַתֵּלֶךְ	וַתֵּמַע
; su-hombro	y-a	; y-la-despidió	y-marchó	y-anduvo-errante
בְּמִדְבָּר	בְּאֵר שֶׁבַע:	וַיִּכְלוּ	הַמִּים	מִן־הַחֶמֶת
en-desierto-de	. Seba Beer	Y-se-terminaron (15)	las-aguas	de el-pellejo
וַתִּשְׁלַךְ	אֶת־הַיֶּלֶד	תַּחַת אֶמְרָהּ	וַתֵּלֶךְ	וַתֵּשֶׁב
y-puso	a el-niño	bajo un arbusto	Y-marchó (16)	y-se-sentó
לָהּ	מִנֶּגֶד	הַרְחָק	כְּמִטְחָנִי	קִשָּׁה כִּי אָמְרָהּ אֵל־
sola	cerca	a-distancia	como-tiradores-de	no dijo porque , arco
אָרְאָהּ	בְּמוֹת	הַיֶּלֶד	וַתֵּשֶׁב	מִנֶּגֶד
veré	en-muerte-de	; el-niño	y-se-sentó	y-elevó **
קִלְוָה	וַתִּבְכֶּךְ:	וַיִּשְׁמַע	אֱלֹהִים אֶת־	קוֹל הַנַּעֲרָה
su-voz	. y-sollozó	Y-oyó (17)	** Dios	el-muchacho voz-de
וַיִּקְרָא	מַלְאָךְ אֱלֹהִים	אֶל־הָגָר מִן־	הַשָּׁמַיִם	וַיֹּאמֶר לָהּ מָה־
y-llamó	ángel-de Dios	a Hagar desde	los-cielos	¿qué a-ella y-dijo
לָךְ	הָגָר אֵל־	תִּירָאִי כִּי־	שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־	קוֹל הַנַּעֲרָה בְּאֵשֶׁר
a-ti	Hagar?	no	que el-muchacho voz-de * Dios oyó	porque temas
הוּא־שָׁם:	קוּמִי שָׂאִי אֶת־	הַנַּעֲרָה	וְהַחֲזִיקִי	אֶת־יָדְךָ בְּיָדִי
. allí él	* alza	y-traba el-muchacho	con	pues ; de-él tu-mano
לְנִי	גָּדוֹל	אֲשִׁמְנוּ:	וַיִּפְקַח	אֱלֹהִים אֶת־
para-nación	grande	. le-haré	Y-abrió (19)	** Dios
				eyes-eyes

וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם וַתִּלְךָ וַתִּמְלֵא אֶת-הַחֶמֶת מַיִם
y-vio un-pozo-de aguas ; y-fue y-llenó ** את-החמת מים
aguas el-pellejo

וַתִּשָּׂא וַתִּשְׂקַח אֶת-הַנְּעָר: וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת-הַנְּעָר וַיִּגְדַּל
y-dio-a beber el-muchacho a Y-fue Dios el-muchacho con y-creció
(20)

וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבָּר וַיְהִי לְבָה קִשֵּׁת: וַיֵּשֶׁב
y-habitó en-el-desierto y-fue tirador-de arco . (21) Y-habitó

בְּמִדְבָּר פָּאֲרָן וַתִּקַּח לוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
en-desierto-de Parán y-tomó para-él su-madre de-tierra-de Egipto .
Mizraim

וַיְהִי בְּעֵת הַהוּא וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ וּפִיכֹל
Y-fue (22) en-el-tiempo el-aquel y-dijo Abimelec y-Ficol

שָׂר-צָבָאוֹ אֶל-אַבְרָהָם לֵאמֹר אֵלֵיךְ כָּכָל אֲשֶׁר-אַתָּה
jefe-de su-ejército a Abraham : a-decir Dios contigo en-todo tú que

עֹשֶׂה: וַעֲתָה הִשָּׁבְעָה לִּי בָּאֱלֹהִים הַזֶּה אִם-תִּשְׁקֹךְ
Y-ahora (23) haciendo jura a-mí por-Dios , aquí no ,aquí
tratarás falsamente

לִּי וּלְנִינִי וּלְנִכְדִּי כַחַסְדִּי אֲשֶׁר-
a-mí y-a-mi-niño y-a-mi-descendiente ; como-la-misericordia que

עָשִׂיתִי עִמָּךְ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-גִּרְתָּהּ בָּהּ:
hice contigo muestra y-con la-tierra que en-ella habitas

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֲנֹכִי אֲשַׁבֵּעַ: וַהֲוֹכַח אַבְרָהָם אֶת-
Y-dijo (24) , Abraham yo , juro (25) Y-se quejó Abraham a

אַבִּימֶלֶךְ עַל-אֲדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם אֲשֶׁר נָקְלוּ עֲבָדֵי
Abimelec sobre causa de pozo-de las-aguas que quitaron siervos-de

אַבִּימֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר אַבִּימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי מִי עָשָׂה אֶת-הַדָּבָר
Abimelec (26) Y-dijo Abimelec no sabía quién hizo ** la-cosa

הַזֶּה וְגַם-אַתָּה לֹא-תַגִּידָה לִּי וְגַם אֲנֹכִי לֹא שָׁמַעְתִּי בְּלִמְתִּי הַיּוֹם:
la-ésta y-también tú dijiste no y-también yo escuché hasta hoy .

לְאַבִּימֶלֶךְ וַיִּתֵּן וַבִּקֵּר צֹאן אֲבִרְהָם וַיִּקַּח
a-Abimelec y-dio y-vacas ovejas Abraham Y-tomó (27)

וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית: וַיִּצָּב אֲבִרְהָם אֶת-שִׁבְעַ
e-hicieron ellos-dos . pacto Y-separó (28) Abraham siete **

כְּבֶשֶׂת הַצֹּאן לְבִדְהֹן: וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל-אֲבִרְהָם
corderas-de el-rebaño . aparte Y-dijo (29) Abimelec a Abraham

מָה הִנֵּה שִׁבְעַ כְּבֶשֶׂת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ לְבִדְהֹנָה:
¿qué estas siete corderas las-éstas que separaste aparte?

וַיֹּאמֶר כִּי אֶת-שִׁבְעַ כְּבֶשֶׂת תִּקַּח מִיָּדִי
Y-dijo (30) que siete ** corderas tomarás de-mi-mano

בְּעִבּוֹר תִּהְיֶה- לִי לְעֵדָה כִּי חִפְרָתִי אֶת- הַבְּאֵר הַזֹּאת:
para que seas para-mí para-testigo que cavé ** el-pozo . el-éste

עַל- כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שִׁבְעַ כִּי שָׁם
Por (31) esto llamó al-lugar el-aquel Beer , Seba porque allí

וַשִּׁבְעָו שְׁנֵיהֶם: וַיִּכְרְתוּ בְּרִית בֵּבְאֵר שִׁבְעַ וַיָּקִים
juraron ellos-dos (32) E-hicieron pacto en-Beer ; Seba y-se levantó

אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל' שֶׁר- צָבָאוֹ וַיִּשְׁבּוּ אֶל- אֶרֶץ
Abimelec y-Ficol jefe-de su-ejército y-volvieron a tierra-de

פְּלִשְׁתִּים: וַיִּטֵּעַ אֲשֶׁל בְּבֵאֵר שִׁבְעַ וַיִּקְרָא-
. filisteos (33) Y-plantó un tamarisco en-Beer ; Seba e-invocó

שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם: וַיָּמָר אֲבִרְהָם בְּאֶרֶץ
allí en-nombre-de Yahweh Dios . eterno (34) Y-moró Abraham en-tierra-de

פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: וַיְהִי אַחֲרֵי תִּדְבָּרִים הָאֵלֶּה
filisteos días muchos (1) Y-fue tras las-cosas las-éstas

וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת-אֲבִרְהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבִרְהָם וַיֹּאמֶר
que-el-Dios probó a Abraham ; Abraham a-él Abraham Y-dijo

הֵנִי: וַיֹּאמֶר קַח-נָא אֶת-בְּנֶךָ אֶת-יְחִידָךְ אֲשֶׁר-
que tu-único ** tu-hijo ** ahora toma Y-dijo (2) . heme-aquí

אֶהְבֶּהְּ אֶת-יִצְחָק וְלָךְ-לָךְ אֶל-אֶרֶץ הַמֹּרְיָה וְהַעֲלֵהוּ
y-sacrifica-lo ; el Moriah tierra-de a tú-mismo y-ve Isaac a , amas

שָׁם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ:
. a-ti diré que las-montañas una-de sobre para-holocausto allí

וַיִּשָּׂם אַבְרָהָם בְּבֹקֶר וַיַּחְבֹּשׁ אֶת-חֲמֹלּוֹ
su-asno ** y-enalbardó por-la-montaña Abraham Y-se-levantó (3)

וַיִּקַּח אֶת-שְׁנֵי נַעֲרָיו אֹתוֹ וְיִצְחָק בְּנוֹ
sus-servidores dos-de ** y-tomó Isaac y-a con-él su-hijo

וַיִּבְקַע עֵצִי עֹלָה וַיִּגָּם וַיֵּלֶךְ אֶל-הַמָּקוֹם
el-lugar a y-marchó y-se-levantó holocausto madera-de y-cortó

אֲשֶׁר-אָמַר-לוֹ הָאֱלֹהִים: בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם
Abraham levantó el-tercero En-el-día (4) . el-Dios a-él dijo que

אֶחָד עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-הַמָּקוֹם מְרֹחֵק: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
Abraham Y-dijo (5) . de-lejos el-lugar ** y-vio sus-ojos **

אֶל-נַעֲרָיו שְׁבוּ-לָכֶם פֹּה עִם-חֲמֹלּוֹ וַאֲנִי וְהַנֶּעֱר
y-el-joven y-yo el-asno con aquí vosotros quedad : sus-servidores a

וְלָכָה עִד-כָּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֲלֵיכֶם:
. a-vosotros y-volveremos y-adoraremos ; allí hasta vamos

וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת-עֵצִי הָעֹלָה וַיִּשֶׂם עַל-
sobre y-puso el-holocausto leña-de ** Abraham Y-tomó (6)

יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת-הָאֵשׁ וְאֶת-הַמַּאֲכָלֹת
el-cuchillo y-** el-fuego ** en-su-mano y-tomó su-hijo Isaac

וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-אַבְרָהָם
Abraham a Isaac Y-dijo (7) . juntos ellos-dos y-marcharon

אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי
su-padre : y-dijo ; padre-mío y-dijo heme-aquí ; hijo-mío

וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים וְהָאֵהָבָה וְהַחֵלֶב לְעֹלָה:
: y-dijo he-aquí el-fuego y-las maderas y-dónde el-cordero para-holocausto?

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה-לָּךְ לְפָנָיו הַשֹּׁהַן
Y-dijo (8) : Abraham Dios proveerá para-él el-cordero

לְעֹלָה בְנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו:
para-holocausto ; hijo-mío y-anduvieron ellos-dos . juntos

וַיָּבֹאוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר-לּוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבְנוּ
Y-llegaron (9) a el-lugar que dijo a-él el-Dios y-edificó

שָׁם אַבְרָהָם אֶת-הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֶךְ אֶת-הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת-
allí Abraham ** el-altar y-arregló ** las-maderas a y-ató

יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּשֶׁם וְנִשָּׂם אֹתוֹ עַל-הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לְעֵצִים:
Isaac su-hijo y-puso a-él sobre el-altar encima-de las-maderas

וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת-יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת-הַמַּאֲכָלֹת לְשֹׁהַט אֶת-
(10) Y-extendió Abraham ** , su-mano y-tomó ** para-degollar el-cuchillo **

בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלְאָךְ יְהוָה מִן-הַשָּׁמַיִם
(11) su-hijo . Y-llamó a-él ángel-de Yahweh desde los-cielos

וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: וַיֹּאמֶר אֵל-
: y-dijo Abraham , Abraham y-dijo heme-aquí (12) Y-dijo no

תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל-הַיָּעַר וְאֵל-תַּעַשׂ לֹא מֵאֲמוּנָה כִּי עַתָּה יָדַעְתִּי
extiendas a el-joven y-no , el-joven a tu-mano hagas y-no ; nada a-él

כִּי-יָרָא אֱלֹהִים אֶתָּה וְלֹא חֲשַׁבְתָּ אֶת-בְּנֶךָ אֶת-יְחִידְךָ
pues-no , tú Dios temor-de pues ** tu-hijo ** tu-único

מִמֶּנִּי: וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיִּרְאֵהוּ וַיִּהְיֶה-
(13) de-mí . Y-alzó Abraham ** sus-ojos y-miró y-he-aquí

אַבְרָהָם וַיִּלֶךְ בְּקִרְנֵי בְּסַרְזַל נֶאֱחָז אֵיל אֶחָד
Abraham y-fue por-sus-cuernos en-el-zarzal trabado tras un-camero

תַּחַת לְעֹלָה וַיַּעֲלֶהוּ הָאֵיל וַיִּקַּח
en-lugar-de para-holocausto y-lo-sacrificó el-camero ** y-tomó

בְּנוֹ: וַיִּקְרָא אֲבִרְתָּם שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא יַהְוֵה
Y-llamó (14) Abraham a Yahweh el-aquel su-hijo .

יִרְאֶה אֲשֶׁר יֹאמַר הַיּוֹם בְּהָר יַהְוֵה יִרְאֶה:
por-eso ; proveerá hoy en-monte-de Yahweh . será-provisto

וַיִּקְרָא מַלְאָךְ יַהְוֵה אֶל-אֲבִרְתָּם שְׁנִית מִן-הַשָּׁמַיִם:
Y-llamó (15) ángel-de a Yahweh ; Abraham a segunda desde los-cielos .

וַיֹּאמֶר כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נָא-יַהְוֵה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
Y-dijo (16) por-mí juro declara , Yahweh que , porque así hiciste

אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת-בְּנוֹךְ אֶת-יַחֲדָךְ:
la-cosa ** la-ésta y-no retuviste ** tu-hijo . tu-único

כִּי-בָרַךְ אֲבָרְכֶךָ וְהִרְבֵּה אֲרַבֶּה אֶת-
Que (17) bendecir bendeciré y-multiplicar multiplicaré **

וְרַעְיָךְ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָחֹל אֲשֶׁר עַל-שְׂפַת
tu-descendencia como-estrellas-de los-cielos y-como-la-arena que sobre orilla-de

הַיָּם וַיִּנָּשׂ וְרַעְיָךְ אֶת שַׁעַר אֲנִיבֵי:
; el-mar y-poseerá tu-descendencia ** puerta-de sus-enemigos

וְהִתְבָּרְכוּ בְּזַרְעֶךָ כָּל גּוֹי הָאָרֶץ
Y-serán-benditas (18) en-tu-descendencia todas naciones-de la-tierra ,

עֲקֵב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי: וַיָּשָׁב אֲבִרְתָּם אֶל-
porque así escuchaste . a-mi-voz (19) Y-volvió a Abraham

וַעֲרִיו וַיִּקְמוּ וַיִּלְכוּ יַחְדָּו אֶל-בְּאֵר שֶׁבַע
sus-servidores y-se-levantaron y-marcharon juntos a Beer Seba

וַיָּשֶׁב אַבְרָהָם בְּבֵּאֵר שֶׁבַע: וַיְהִי אַחֲרַיִ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
las-éstas las-cosas tras Y-fue (20) . Seba en-Beer Abraham y-habitó

וַיֵּן לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יִלְדָּה מִלְכָּה נִם-הוּא בָּנִים לְנָחוֹר
a-Nacor hijos ella también Milca parió ¡mira! : a-decir a-Abraham y-fue-dicho

אַחִידָה: אֶחָד-עוֹז בְּכֹרֹ וְאֶת-בּוֹז אָחִיו וְאֶת-קִמּוֹאֵל
Kemuel y-** su-hermano Buz y-** su-primogénito Uz A (21) . tu-hermano

אָבִי אָרָם: וְאֶת-קֶשֶׁד וְאֶת-חָזוֹ וְאֶת-פִּלְדָּס וְאֶת-יִדְלָף וְאֶת-בֶּתוּאֵל:
. Betuel y-** Jidlaf y-** Pildas y-** Hazo y-** Quesed Y (22) . Aram padre-de

וּבֶתוּאֵל יָלַד אֶת-רֵבֶקָה שְׁמֹנֶה אֲלֵהּ יִלְדָּה מִלְכָּה לְנָחוֹר
a-Nacor Milca dio-a-luz éstos ocho ; Rebeca a engendró Y-Betuel (23)

אָחִי אַבְרָהָם: וּפִילְגִשׁוּ וְשִׁמְהָ רְאוּמָה
; Reúma y-su-nombre Y-su-concubina (24) . Abraham hermano-de

וַתֵּלֶד נִם-הוּא אֶת-טֶבַח וְאֶת-גַּחַם וְאֶת-טָחַשׁ וְאֶת-מַעֲכָה:
. Maaca y-a Tahas y-a Gaham y-a Teba a ella también y-dio-a-luz

וַיְהִיו חֵי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעָה
y-siete año y-veinte año cien Sara vidas-de Y-fueron (1) Cap. 23

שָׁנִים שְׁנֵי חֵי שָׂרָה: וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא
que Arba en-Quiriat Sara Y-murió (2) . Sara vidas-de años-de ; años

חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֵא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה
a-Sara a-hacer-duelo Abraham y-vino ; Canaán en-tierra-de Hebrón

וַלְבַּתָּהּ: וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פָּנָי מֵתוֹ
; su-muerto junto-a de-** Abraham Y-se-levantó (3) . y-a-llorar-la

וַיְדַבֵּר אֶל-בָּנָי חַת לֵאמֹר: גֵּר-וַתֹּשֶׁב אֲנִכִּי עִמָּכֶם
entre vosotros yo y-forastero Extranjero (4) . a-decir Het hijos-de a y-habló

תָּנוּ לִי אֲחֻזַּת-קָבֹר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי
mi-muerta y-sepultaré con-vosotros sepultura propiedad-de a-mí dad

מִלְפָּנַי: רִעַנּוּ בְנֵי־חֵת אֶת־אֲבֹרָהֶם לֵאמֹר לוֹ:
 . a-él a-decir Abraham a Het hijos-de Y-respondieron (5) . de-delante-de-mí

שְׁמַעְנוּ | אֲדֹנִי נָשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחָר קִבְּרֵינוּ
 nuestros en-lo-mejor-de entre-nosotros tú Dios príncipe-de señor-mío Óyenos (6)
 sepulcros

קִבֵּר אֶת־מֵתָךְ אִישׁ מִמֶּנּוּ אֶת־קִבְּרוֹ לֹא־יִקְלָה
 negará no su-sepulcro ** de-nosotros hombre ; tu-muerta a sepulta

מִמָּוָה מִקְבָּר מֵתָךְ: וַיִּשְׁתַּחוּ אֲבֹרָהֶם וַיִּקָּם
 y-se-inclinó Abraham Y-se-levantó (7) . tu-muerta para-sepultar de-ti

לְעַם־הָאָרֶץ הַבְּנֵי־חֵת: וַיְדַבֵּר אִתָּם לֵאמֹר
 ; a-decir a-ellos Y-habló (8) . Het a-los-hijos-de la-tierra ante-el-pueblo-de

אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְפָּנַי
 de-delante-de-mí mi-muerta a para-sepultar vuestra-voluntad en hay si

שְׁמַעְנוּ וּפָנְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־זוּר:
 . Zohar hijo-de con-Efrón por-mí e-interceded escuchadme

וַיִּתֵּן לִי אֶת־מַעְבַּת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בְּקֶצֶה
 en-final-de que a-él que la-Macpela cueva-de a-mí Y-entregue (9)

שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף מָלֵא יִתְּנָה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֹת־קִבְּרֵי:
 . sepultura para entre-vosotros a-mí la-entregue cumplido por-dinero su-campo
 lugar-de

וַעֲפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֲפְרוֹן הַחֵתִּי
 el-heteo Efrón y-respondió ; Het hijos-de entre habitaba Y-Efrón (10)

אֶת־אֲבֹרָהֶם בְּאָזְנוֹ בְּנֵי־חֵת לְכָל־בָּאִי שַׁעַר־
 puerta-de entrantes-de a-todos , Het hijos-de a-óidos-de Abraham a

עִירוֹ לֵאמֹר: לֹא־אֲדֹנִי שְׁמַעְנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ
 a-ti doy el-campo , escúchame señor-mío No (11) . a-decir su-ciudad

וְהַמַּעְבָּרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לָךְ נָתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־עַמִּי
 mi-pueblo hijos-de ante-ojos-de la-doy para-ti en-él que y-la-cueva

נִתְּתִיהָ לָךְ קִבְרָה : וַיִּשְׁתַּחֲוֶה אַבְרָהָם לִפְנֵי
 la-tierra pueblo-de en-oídos-de Efrón a Y-habló (13) . tu-muerta entierra ; a-ti la-doy

עַם הָאָרֶץ : וַיְדַבֵּר אֶל-עֶפְרוֹן בְּאָזְנוֹ עִם-הָאָרֶץ
 la-tierra pueblo-de en-oídos-de Efrón a Y-habló (13) . la-tierra pueblo-de

לֵאמֹר אַתָּה אִם-אַתָּה לֹא שָׁמְעִי . נָתַתִּי כֶסֶף הַשָּׂדֶה תֶּחֱ
 toma ; el-campo dinero-de daré , escúchame quieres tú si ahora : a-decir

מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָהָ אֵת-מִתִּי שָׁמָּה : וַיַּעַן עֶפְרוֹן
 Efrón Y-respondió (14) . allí mi-muerta a y-sepultaré de-mí

אֵת-אַבְרָהָם לֵאמֹר לֹא : אֲדֹנִי שְׁמְעִי אֶרְץ אַרְבַּע מֵאוֹת
 cientos cuatro tierra : escúchame Señor-mío (15) . a-él a-decir Abraham a

שֶׁקֶל-כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינָךְ מִה-הוּא וְאֵת-מִתִּי
 tu-muerta y-** eso? ¿qué y-entre-ti entre-mí , plata siclos-de

קִבְרָה : וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל-עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן
 a-Efrón Abraham y-pesó Efrón a Abraham Y-oyó (16) . sepulta

אֵת-הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנוֹ בְּנֵי-חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת
 cientos cuatro ; Het hijos-de a-oídos-de dijo que la-plata **

שֶׁקֶל כֶּסֶף עֲבָרָה לְסַחָר : וַיֵּקָם שָׂדֶה
 campo-de Y-quedó (17) . a-los-comerciantes según plata siclos-de

עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֶּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵה הַשָּׂדֶה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר-
 que y-la-cueva el-campo ; Mamre frente-a que en-él-Macpela que Efrón

בֹּו וְכָל-הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל-וְגִלּוֹ
 . su-linde . en-toda que en-el-campo que la-arboleda y-toda en-él

סָבִיב : לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי-חֵת בְּכָל
 ante-todos ; Het hijos-de a-ojos-de para-propiedad Para-Abraham (18) . alrededor

בְּאֵי שַׁעַר-עִירוֹ : וְאַחֲרֵי-כֵן קִבְרָה אַבְרָהָם אֵת-
 a Abraham sepultó esto Y-tras (19) . su-ciudad puerta-de entrantes-de

שָׂרָה	אִשְׁתּוֹ	אֶל-מְעֵרַת	שָׂרָה	הַמְּכַפֶּלֶה	עַל-פָּנֶי	מִמָּרָא	הוּא
Sara	su-mujer	en	campo-de	la-Macpela	frente-a	Mamre	que
חֲבֵרֹן	בְּאֶרֶץ	כְּנָעַן:	וַיָּקָם	הַשָּׂדֶה	וְהַמְּעֵרָה	אֲשֶׁר-	
; Hebrón	en-tierra-de	. Canaán	(20) Y-quedó	el-campo	y-la-cueva	que	
בּוֹ	לְאֶבְרָהָם	לְאֻחָזַת-	בְּקֹר מֵאֵת	בְּנֵי-	חֵת:	וְאֶבְרָהָם	
en-él	para-Abraham	para-lugar	por	hijos-de	. Het	(1) Y-Abraham	Cap. 24
זָקֵן	בָּא	בְּיָמִים	וַיְהִי	בְּרָךְ	אֶת-אֶבְרָהָם		
viejo	entrado	; en-días	y-Yahweh	bendijo	Abraham a		
בְּכָל:	וַיֹּאמֶר	אֶבְרָהָם	אֶל-	עֲבָדוֹ	זָקֵן		
. en-todo	(2) Y-dijo	Abraham	a	su-siervo	antiguo-de		
בֵּיתוֹ	הַמִּשְׁלָל	בְּכָל-	אֲשֶׁר-	לּוֹ	שִׁים-	נָא	
: su-casa	el-gobernante	en-todo	lo-que	para-él	pon	ahora	
יָדָךְ	תַּחַת	יָרְכִי:	וְאֶשְׁבִּיעֲךָ	בִּיהוָה	אֱלֹהֵי		
tu-mano	bajo	. mi-muslo	(3) Y-te-haré-jurar	por-Yahweh	Dios-de		
הַשָּׁמַיִם	וְאֵלֵהֶי	הָאָרֶץ	אֲשֶׁר	לֹא-	תִּקַּח	אִשָּׁה	לְבִנִי
los-cielos	y-Dios-de	; la-tierra	que	no	tomarás	mujer	para-mi-hijo
מִבְּנוֹת	הַקְּנָעִי	אֲשֶׁר	אֲנֹכִי	יֹשֵׁב	בְּקִרְבּוֹ:	כִּי אֶל-	
de-hijas-de	el Cananeo	que	yo	habito	. en-medio de-él	(4) a Que	
אֶרֶצִי	וְאֶל-	מוֹלְדָתִי	תֵּלֵךְ	וְלִקְחָתִי	אִשָּׁה	לְבִנִי	
mi-tierra	y-a	mi-parentela	; irás	y-tomarás	mujer	para-mi-hijo	
לְיִצְחָק:	וַיֹּאמֶר	אֵלָיו	הָעֶבֶד	אוּלֵי	לֹא-	חֲאֵבָה	הָאִשָּׁה
. para-Isaac	(5) Y-dijo	a-él	: el-siervo	quizá	no	quiera	la-mujer
לָלֶכֶת	אֲחֵרִי	אֶל-	הָאָרֶץ	הַזֹּאת	הָעֶשֶׂב	אֲשִׁיב	אֶת-
venir	a	tras-mí	la-tierra	; la-ésta	hacer-volver	haré-volver	a
בְּנִךְ	אֶל-	הָאָרֶץ	אֲשֶׁר-	יֵצְאָתִי	מִשָּׁם:	וַיֹּאמֶר	אֵלָיו
tu-hijo	a	la-tierra	que	saliste	de-ella?	(6) Y-dijo	a-él

אברהם השמר לך פן תשוב את-בני שמה: יהוה |
Yahweh (7) . allí mi-hijo a haces-volver que-no para-ti Cuida : Abraham

אלהי השמים אשר לקחתי מבית אבי ומארץ
y-de-tierra-de mi-padre de-casa-de me-tomó que los-cielos Dios-de

מולדתי ואשר דבר-לי ואשר נשבע-לי לאמר
a-decir a-mí juró y-que a-mí habló y-que mi-parentela

לזרעך אתן את-הארץ הוא ישלח
enviará él , la-ésta la-tierra ** dará a-tu-descendencia

מלאכו לפניך ולקחת אשה לבני משם: ואם-
Y-si (8) . de-allí para-mi-hijo mujer y-tomaré delante-de-ti su-ángel

לא תאבה האשה ללכת אחריך ונקית משבעתי זאת
éste de-mi-juramento entonces-eres-libre tras-ti venir la-mujer quiere no

רק את-בני לא תשב שמה: וישם העבד את-ידו
su-mano ** el-siervo Y-puso (9) . allá lleves no mi-hijo ** sólo

תחת ירך אברהם אדניו וישבע לו על-הדבר
el-asunto acerca-de a-él y-juró ; su-señor Abraham muslo-de bajo

הזה: ויקח העבד עשרה גמלים מגמלי אדניו
Y-tomó (10) . el-éste el-siervo diez camello de-los-camello-de

ויילך וכל-טוב אדניו בידו ויקם
y-se-levantó ; en-su-mano su-señor bueno-de y-todo-de y-marchó

ויילך אל-אram גהרים אל-עיר נחור: ויברך
E-hizo-arrodillar (11) . Nacor ciudad-de a Nahariam Aram a y-marchó

הגמלים מתוין לעיר אל-באר המים לעת ערב
atardecer al-tiempo-de ; las-aguas pozo-de junto-a la-ciudad fuera-de los-camello

לעת צאת השאבת: ויאמר יהוה אלהי
Dios-de Yahweh : Y-dijo (12) . las-aguadoras salir al-tiempo-de

אֲדֹנָי אֲבִרְהָם הַקָּרָה נָא לִפְנֵי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה-חֶסֶד עִם
mi-señor Abraham, da-éxito a-mí ahora ; hoy y-haz con gracia

אֲדֹנָי אֲבִרְהָם: הִנֵּה אֲנִכִּי נֹצֵב עַל-עֵין הַמַּיִם
mi-señor Abraham (13) . Abraham yo lle-aquí (13) ; las-aguas fuente-de junto-a estoy

וּבָנוֹת אֲנָשִׁי הָעִיר יֵצְאוּ לְשָׂאב מַיִם:
e-hijas-de hombres-de la-ciudad salen a-sacar . aguas

וַהֲיָה הַנֶּעֱבֹר אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֵטִי-נָא כִדְרָךְ
Y-sea la-muchacha que diga : a-ella baja ; ahora tu-cántaro

וַאֲשֶׁמָּה וַאֲמָרָה שָׂמָה וְגַם-וּמְלִיךְ אֲשַׁקָּה אֵתָהּ
; y-beberé y-ella-diga bebe y-también tus-camellos abrevaré a-ella ;

הִכְתֵּתָ לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק וְיָבִיגָה אֲדַע אֲנִי עָשִׂיתָ
elegiste para-tu-siervo para-Isaac y-por-ella sabré que mostraste

חֶסֶד עִם-אֲדֹנָי: וַיְהִי-זֶה הוּא טָרַם כִּלְהָ לְדַבֵּר
con gracia . mi-señor Y-fue (15) esto antes-que acabara de-hablar

וַהֲיָה רֵבֶקָה יֵצְאתָ אֲשֶׁר יָלְדָה לְבֶתְוָאֵל בֶּן-מִלְכָּה אִשְׁתּוֹ
y-he-aquí Rebeca la-cual fue-nacida a-Betuel hijo-de Milca mujer-de

נָחוֹר אָחִי אֲבִרְהָם וְכֵדָה עַל-שְׂכֻמָּה: וַתֵּנַעַר
Nacor hermano-de Abraham ; y-su-cántaro sobre y-su-hombre su-hombre (16) Y-la-muchacha

טֹבַת מְרֹאֶה מְאֹד בְּתוּלָה וְאִישׁ לֹא יָדָעָה וַתֵּרֵד
hermosa-de , mucho aspecto y-hombre virgen no y-descendió ; la conoció

הָעֵינָה וַתִּמְלֵא כֵדָה וַתַּעַל: וַיִּרֶץ
a-la-fuente y-llenó su-cántaro . y-subió y-se-apresuró (17)

הָעֶבֶד לִקְרֹאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגִּמְיָאִי נָא מַעֲט-מַיִם
el-siervo a-su-encuentro y-dijo dame por-favor un-poco-de aguas

מִכְדָּךְ: וַתֹּאמֶר שָׂמָה אֲדֹנָי וַתִּמְהָרַ
de-tu-cántaro Y-dijo (18) bebe ; señor-mío y-se apresuró

וַתִּשְׁקֶהוּ:	יָדָהּ	עַל-	בָּדָהּ	וַתִּתֵּן
. y-le-dio-de-beber	su-mano	sobre	su-cántaro	y-bajó
וַתִּתֵּן	וַתֹּאמֶר	וַתִּשְׁקֶהוּ	וַתִּתֵּן	(19)
a-tus-camellos	también	y-dijo	de-dar-de-beber-a-él	Y-acabó
וַתִּמְחֶר	לְשָׁתָהּ:	כָּלוּ	אִם-	עַד
Y-se-apresuró	(20)	. a-beber	terminen	cuando hasta
וַתַּעַר	וַתִּתֵּן	הַשִּׁקָּה	אֶל-	בָּדָהּ
el-pozo	a	aún	y-corrió	la-pila en su-cántaro
וַתִּשְׁאֹב	וַתִּשְׁאֹב	לְכָל-	וַתִּשְׁאֹב	לְשָׁאֵב
a-ella	observaba	Y-el-hombre	(21)	. sus-camellos para-todos y-sacó ; para-sacar
מִחֲרִישׁ	לְדַעַת	הִתְצַלַּח	יְהוָה	דֶּרֶכוֹ
. no o	su-camino	Yahweh	si-había-prosperado	para-saber callado
וַיְהִי	כַּאֲשֶׁר	כָּלוּ	וַתִּשְׁקֶהוּ	וַיִּתֵּן
el-hombre	y-tomó	de-beber	los-camellos	terminaron cuando Y-fue
(22)				
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
diez	, sus-brazos	para	brazaletes	y-dos ; su-peso un-beka oro zarcillo-de
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
; a-mí	ahora	di	tú	quién hija-de Y-dijo
(23)				
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
Y-dijo	(24)	para-permoctar?	para-nosotros	lugar tu-padre en-casa-de ; acaso-hay
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
. a-Nacor	dio-a-luz	que	Milca	hijo-de , yo Betuel hija-de a-él
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
lugar	también	con-nosotros	mucho forraje	también paja también : a-él Y-dijo
(25)				
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
. a-Yahweh	y-adoró	el-hombre	Y-se-inclinó	(26)
				. para-permoctar

וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אֲבִרְחָם אֲשֶׁר לֹא-
no que Abraham mi-señor Dios-de Yahweh bendito : Y-dijo (27)

עָזַב חֲסִדּוֹ וְאִמְהוֹ מֵעַם אֲדֹנִי אֲנִי
yo ; mi-señor de-con y-su-verdad su-misericordia apartó

בְּדֶרֶךְ נָתַנִּי יְהוָה בֵּית אָחִי אֲדֹנִי :
mi-señor los-hermanos-de a-casa-de Yahweh me-guió en-el-camino

וַתֵּרֶץ וַתִּפְּרֹץ הַנַּעֲלָה וַתֵּגֶד
; su-madre a-casa-de y-contó la-muchacha Y-se-apresuró (28)

פַּדְדָרִים הָאֵלֶּה : וְלִרְבֵּקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן
; Labán y-su-nombre hermano Y-a-Rebeca (29) . las-éstas sobre-las-cosas

וַיֵּרֶץ לָבָן אֶל-הָאִישׁ הַחֹזֵץ אֶל-הַעֵין : וַיְהִי
Y-fue (30) . la-fuente a afuera el-hombre a Labán y-se-apresuró

כַּרְאֵת אֶת-הַנָּזִם וְאֶת-הַצְּמַדִּים עַל-יָדֶי אָחִתּוֹ
su-hermana brazos-de sobre los-brazaletes y-** el-zarcillo ** cuando-vio

וַיִּשְׁמָעוּ אֶת-דִּבְרֵי רִבְקָה אָחִתּוֹ לֵאמֹר כֹּה-דָבַר
habló lo-que a-decir su-hermana Rebeca palabras-de ** y-que-le-oyó

אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל-הָאִישׁ וַהֲנֶה עֹמֵד עַל-הַנְּמָלִים עַל-
junto-a los-camellos junto-a de-pie y-he-aquí el-hombre a y-fue ; el-hombre a-mí

הַעֵין : וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לְמַה תַּעֲמֹד
estás-de-pie ¿por-qué , Yahweh bendito-de ven , Y-dijo (31) . la-fuente

בְּחוּץ וְאֲנִכִּי פָנִיתִי הַבַּיִת וּמְקוֹם לְנִמְלִים : וַיָּבֹא
Y-fue (32) . para-los-camellos y-lugar la-casa preparé yo , fuera?

הָאִישׁ הַבַּיִתָּה וַיִּפְתַּח הַנְּמָלִים וַיִּהְיוּ
paja y-dio ; los-camellos y-descargó a-la-casa el-hombre

וּמִסְפּוֹא לְנִמְלִים וּמֵיִם לְרַחֵץ רַגְלָיו וּרְגְלֵי הָאֲנָשִׁים
los-hombres y-pies-de sus-pies para-lavar y-agua a-los-camellos y-forraje

אֲשֶׁר אִתּוֹ : וַיֵּשֶׁם לִפְנֵי לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֲכַל
que con-él (33) Y-fue-puesto ante-él para-comer no comeré

עַד אִם-דִּבַּרְתִּי דִּבְרֵי וַיֹּאמֶר דִּבֵּר : וַיֹּאמֶר יְהוָה עַבְדְּךָ
hasta cuando diga mis-palabras : y-dijo habla! Y-dijo (34) siervo-de

אֲבִרְהָם אָנֹכִי : וַיְהִיָּה בִּרְךָ אֶת-אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדַּל
Y-Yahweh (35) . yo Abraham a bendijo a mi-señor mucho y-se engrandeció

וַיִּתֵּן-לּוֹ צֹאן וַדָּקָר וַכֶּסֶף וְזָהָב וְעַבְדָּם
y-dio y-vacas ovejas y-plata y-oro y-siervos

וַשְׂפָחֹת וַנְמָלִים וַחֲמֹרִים : וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
y-siervas y-camellos . y-asnos Y-dio-a-luz (36) Sara mujer-de

אֲדֹנִי בֶן-לֹאדָנִי אַחֲרַי זָקֵנָה וַיִּתֵּן-לָּהּ אֶת-כָּל-
mi-señor un-hijo a-mi-señor después-que envejeció y-entregó a-él ** todo

אֲשֶׁר-לִּי : וַיִּשְׁבַּעַנִּי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא-תִקַּח אִשָּׁה
Y-me-hizo-jurar (37) . para-él lo-que mi-señor no : a-decir tomarás mujer

לִּבִּי מִבְנוֹת הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ :
para-mi-hijo de-hijas-de el-cananeo que yo habitante en-su-tierra

אִם-לֹא אֶל-בֵּית-אָבִי תֵלֵךְ וְאֶל-מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ
Si (38) a no casa-de mi-padre y-a irás mi-parentela y-tomarás

אִשָּׁה לִּבְנִי : וַאֲמַר אֶל-אֲדֹנִי אֵלַי לֹא-תֵלֵךְ
mujer para-mi-hijo (39) . Y-dije a mi-señor quizá no venga

הָאִשָּׁה אַחֲרַי : וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר-הִתְּחַלְכְּתִי לִפְנֵי
la-mujer tras-mí (40) Y-dijo a-mí Yahweh que ante-él camino

יִשְׁלָח מַלְאָכּוֹ אִתּוֹ וְהִצְלִיחַ דְּרָכְךָ
enviará su-ángel contigo y-prosperará , tu-camino

וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִּבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית
y-tomarás mujer para-mi-hijo de-mi-parentela y-de-cada-de

אָבִי: אַז תִּנָּקֶה מֵאֲלֹתַי כִּי תָבוֹא אֵלַי-
a vayas cuando de-mi-juramento serás-libre Entonces (41) . mi-padre

מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם-לֹא יִתְּנִי לָךְ וְהִיִּיתָ לָּךְ נָקִי מֵאֲלֹתַי:
. de-mi-juramento libre y-serás a-ti dan no y-si ; mi-parentela

וְאָבָא הַיּוֹם אֵל-הָעֵין וְאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי
mi-señor Dios-de Yahweh : y-dije la-fuente a hoy Y-vine (42)

אֲבִרְהָם אִם-יִשְׁדֶּה-נָּא מִצְלִיחַ דְּרַכִּי אֲשֶׁר אֲנִי הֹלֵךְ
ando yo que mi-senda prosperando ahora tu-voluntad si , Abraham

עָלֶיהָ: הִנֵּה אֲנִי נֹצֵב עַל-עֵין הַמַּיִם וְהִנֵּה הָעַלְמָה
la-muchacha y-sea ; el-agua fuente-de junto-a estoy yo He-aquí (43). en-ella

הַיֵּצֵאתָ לְשֹׂאֵב וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי-נָּא מֵעֵט-מַיִם
agua un-poco-de ahora dame-de-beber a-ella y-diga a-sacar la-que-salga

מִכְנֶהָ: וְאָמַרְהָ אֵלַי נָם-אַתָּה שָׂתָה וְגַם
y-también bebe tú también a-mí Y-diga (44) . de-tu-cántaro

לְגִמְלֵיךְ אֲשַׁאֵב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר-הִכִּיתָ יְהוָה לְבֶן-
para-tus-camellos ; sacaré ella la-mujer que eligió para-hijo-de Yahweh

אֲדֹנִי: אֲנִי טָרַם אֲכַלָּה לְדַבֵּר אֵל-לְבִי וְהִנֵּה רִבְקָה
Rebeca y-he-aquí mi-corazón en de-orar acabara antes-que Yo (45) . mi-señor

יֵצֵאתָ וְכִתְּבָה עַל-שִׁכְמָהּ וְתַרְדּוּ הָעֵינָה
a-la-fuente y-descendió su-hombro sobre y-su-cántaro saliendo

וְתִשָּׂאב וְאָמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא: וְתִמְחֶרָה
Y-se-apresuró (46) . por-favor dame-de-beber a-ella y-dije ; y-sacó

וְתוֹרְדָה מִעָלֶיהָ וְתִאמַר שָׂתָה וְגַם-
y-bajó de-sobre-ella su-cántaro : y-dijo bebe y-también

גִּמְלֵיךְ אֲשַׁקֶּה וְגַם תִּגְמְלִים הַשְׁקַתָּה:
; abrevaré tus-camellos y-también los-camellos . abrevó

וַתֹּאמֶר אֵתָּה מִי בַת- וַאֲמַר אֵתָּה וַאֲשָׁאֵל
: Y-dijo tú? quién hija-de : y-dije a-ella Y-pregunté (47)

בַת- בֶּתְוֹאֵל בֶּן- נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדָהּ- לוֹ מִלְכָּה וַאֲשֶׁם
hija-de Betuel hijo-de Nacor que dio-a-luz para-él Milca y-puse

הַנָּסֹם עַל- אִפְּהָ וְהַצְמִידִים עַל- יָדֶיהָ: וַאֲקֹד
en el-zarcillo su-nariz y-los-brazaletes en sus-brazos Y-me-incliné (48)

וַאֲשַׁתְּמוּנָה לִיהֲנָה וַאֲבָרְךָ אֶת- יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי
y-adoré a-Yahweh y-bendije a Yahweh Dios-de mi-señor

אֲבָרְכֶם אֲשֶׁר הֵנִיחָנִי בְּדַרְכּוֹ אֱמֶת לִקְחַת אֶת- בַת- אָחִי
que Abraham me-condujo en-camino-de para-tomar verdad hija-de hermano-de

אֲדֹנִי לְבִנּוֹ: וְעַתָּה אִם- יִשְׁכֶּם עֹשִׂים תִּפְדּוּ
mi-señor para-su-hijo Y-ahora (49) si vuestra-voluntad haciendo favor

וְאֵמֶת אֶת- אֲדֹנִי תִּפְדּוּ לִי וְאִם- לֹא תִּפְדּוּ לִי
y-fidelidad a mi-señor decid a-mí ; y-si , no decid a-mí

וְאִפְּנָה עַל- יְמִין אוֹ עַל-שְׂמֹאל: וַיַּעַן לָבָן וּבֶתְוֹאֵל
y-me-volveré a o izquierda a Labán Y-contestó (50)

וַיֹּאמְרוּ מִיִּהוָה יָצָא תִּדְבָּר לֹא נוּכָל דִּבֵּר אֵלֶיךָ רָע
: y-dijeron de-Yahweh salió el asunto ; no podemos decir a-ti mal

אוֹ-טוֹב: תִּהְיֶה רֵבֶקָה לְפָנֶיךָ קַח וּלְךָ וּתְהִי אִשָּׁה
(51) . bien o Rebeca He-aquí ante-ti toma ; y-marcha y-sea mujer

לָבָן אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
para-hijo-de tu-señor como dijo Yahweh . (52) Y-fue cuando

שָׁמַע עֶבֶד אֲבָרְהָם אֶת- דְּבָרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה
oyó siervo-de Abraham ** sus-palabras ; y-se-inclinó a-tierra

לִיהוָה: וַיֹּצֵא הָעֶבֶד כֶּל־י כֶּסֶף וּכְלִי
a-Yahweh (53) Y-sacó el-siervo alhajas-de plata y-alhajas-de

וְהָבַּ	וּבְגָדִים	וַיָּתֵן	לְרֵבֶקָה	וּמְנִדָּת	נָתַן	לְאָחִיהָ
oro	, y-vestidos	y-dio	; a Rebeca	y-regalos	dio	a-su-hermano
וּלְאִמָּהּ:	וַיֹּאכְלוּ	וַיִּשְׁתּוּ	הוּא	וְהָאָנָשִׁים	אֲשֶׁר-	
. y-a-su-madre	(54) Y-comieron	y-bebieron	él	que y-los-hombres		
עָמָו	וַיִּלְּנוּ	וַיִּקְוּמוּ	בִּבְקָר	וַיֹּאמֶר		
con-él	y-permoecharon	y-se-levantaron	, por-la-mañana	y-dijo		
שְׁלִחָנִי	לְאֹדְנִי:	וַיֹּאמֶר	אָחִיָּה	וְאִמָּהּ		
envíadme	. a-mi-señor	Y-dijo (55)	su-hermano	: y-su-madre		
תֵּשֵׁב	הַנּוֹעַר	אִתָּנוּ	יָמִים	אֹךְ	עָשׂוֹר	אֶחָד:
permanezca	la-muchacha	con-nosotros	días	unos	después	. marchará
וַיֹּאמֶר	אֲלֵהֶם	אֶל-	תִּתְּנוּ	וַיִּהְיֶה	הַצֶּלֶחַ	דֶּרֶכִּי
Y-dijo (56)	a-ellos	no	detengáis	; a-mí	prosperó	pues Yahweh ; mi-camino
שְׁלִחָנִי	וְאֵלֶיָּה	לְאֹדְנִי:	וַיֹּאמְרוּ	נִקְרָא		
envíadme	e-iré	. a-mi-señor	Y-dijeron (57)	llamemos		
לַנּוֹעַר	וְנִשְׁאַלָּהּ	אֶת-	פִּיהָ:	וַיִּקְרְאוּ	לְרֵבֶקָה	
a-la-muchacha	y-preguntemos	de	. su-boca	Y-llamaron (58)	a-Rebeca	
וַיֹּאמְרוּ	אֵלֶיהָ	חֲתָלְכִי	עִם-	הָאִישׁ	הַזֶּה	וַיֹּאמֶר
y-dijeron	a-ella	¿irás	con	el-hombre	el-éste?	Y-dijo
אֵלַי:	וַיִּשְׁלְחוּ	אֶת-	רֵבֶקָה	אֲחֵתָם	וְאֶת-	מְנוּקְתָהּ
. iré	Y-enviaron (59)	a	Rebeca	su-hermana	y-a	su-nodrizza
וְאֶת-עַבְדִּי	אַבְרָהָם	וְאֶת-אָנָשָׁיו:	וַיִּבְדְּלוּ	אֶת-רֵבֶקָה		
siervo-de y-al	y-a Abraham	. sus-hombres	Y-bendijeron (60)	Rebeca a		
וַיֹּאמְרוּ	לָהּ	אֲחֵתָנוּ	אַתְּ	הִנֵּי	לְאַלְפֵי	רֵבֶקָה
y-dijeron	a-ella	nuestra-hermana	, tú	¡crece!	a-miles-de	; diez-miles
וַיִּיבֶשׂ	זְרַעְךָ	אֵת	שַׁעַר	שׁוֹנְאִיו:		
y-posea	tu-descendencia	**	puerta-de	. su-enemigo		

וַתָּקָם רִבְקָה וַתַּעֲרֹתֶיהָ וַתִּמְלְכוּ עַל-הַגְּמָלִים
los-camellos sobre y-montaron y-sus-servidoras Rebeca Y-se-levantó (61)

וַתֵּלְכֶנָּה אַחֲרֵי הָאִישׁ וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת-רִבְקָה וַיֵּלֶךְ:
y-marchó Rebeca a el-siervo y-tomó ; el hombre tras y-marcharon

וַיֵּצֵקֵן בְּאֵר מְבוֹא בְּאֵר לְחֵי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאַרְצָם
en-tierra-de habitaba y-él Roi Lahai Beer de-ir-a venía E-Isaac (62)

הַנֶּגֶב: וַיֵּצֵא יִצְחָק לִשְׂוֹן בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עָרֵב
; tarde al-ser al-campo a-meditar Isaac Y-salió (63) . el-Negueb

וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה גְמָלִים בָּאִים:
que-venían camellos y-he-aquí y-miró sus-ojos y-levantó

וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת-עֵינֶיהָ וַתִּרְא אֶת-יִצְחָק וַתֵּפֶל
y-descendió Isaac a y-vio sus-ojos ** Rebeca Y-levantó (64)

מֵעַל הַגְּמָל: וַתֹּאמֶר אֶל-הָעֶבֶד מִי הָאִישׁ הַלֵּזֶה
el-aquel el-hombre ¿quién : el-siervo a Y-dijo (65) . el-camello de-sobre

הַחֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאֲנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא
él el-siervo y-dijo a-encontramos? por-el-campo el-que-viene

אֲדֹנִי וַתִּקַּח הַצִּעִיר וַתְּכַסֵּם:
Y-explicó (66) . y-se-cubrió el-velo y-tomó ; mi-señor

הָעֶבֶד לִיִּצְחָק אֶת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה:
Y-la-llevó (67) . hizo que las-cosas todas ** a-Isaac el-siervo

יִצְחָק הָאֲחֵלָה שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת-רִבְקָה
Rebeca a y-tomó su-madre Sara a-la-tienda-de Isaac

וַתְּהִי-לֹו לְאִשָּׁה וַיֵּאֱהָבֶהָ וַיִּנָּחֶם וַיֵּצֵקֵן
Isaac y-ella-fue para-él para-mujer y-la-amó ; y-se-confortó Isaac

אַחֲרַי אִמּוֹ: וַיִּסָּף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה
su-madre después-de (1) Y-repitó Abraham y-tomó mujer

וְשֵׁמָהּ קְטוּרָה: וַתֵּלֶד לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יָקֹשָׁן וְאֶת־
y-a Jocsán y-a Zimram a zpara-él Y-dio-a-luz (2) . Cetura y-su-nombre

מִדְּן וְאֶת־מַדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק וְאֶת־שׂוּיָה: וַיִּקְשֶׁן יֵלֶד אֶת־שֵׁבָא
Seba a engendró Y-Jocsán (3) . Súa y-a Isbac y-a Madián y-a Medán

וְאֶת־דִּדָּן וּבָנָי דִּדָּן אֲשׁוּרִים וּלְטוּשִׁים
y-Letumim Asurim fueron Dedán e-hijos-de ; Dedán y-a

וְלֵאֻמִּים: וּבָנָי מַדְיָן עֵיפָה וְעֶפֶר וְחָנוֹךְ וְאַבִּידָע
y-Abida y-Hanoc y-Efer Efa Madián E-hijos-de (4) . y-Leumim

וְאֶלְדֵּעָה כָּל־אֵלֶּה בָּנָי קְטוּרָה: וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־
a Abraham Y-dio (5) . Cetura hijos-de éstos todos ; y-Elda

כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק: וְלִבְנָי הַפִּילְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם
para-Abraham que las-concubinas Y-a-hijos-de (6) . A-Isaac a-él lo-que todo

נָתַן אַבְרָהָם מִתְּנָת וַיִּשְׁלָחם מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדָיו
mientras-él su-hijo Isaac lejos-de y-les-envió presentes Abraham dio

חַי קִדְמָה אֶל־אֶרֶץ כְּדָם: וְאֵלֶּה יְמֵי שָׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם
Abraham vidas-de años-de días-de Y-estos (7) . este tierra-del en al-este vivía

אֲשֶׁר־חַי מֵאת שָׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחֲמִשׁ שָׁנִים:
. años y-cinco año y-setenta-de año cien-de ; vivo que

וַיָּגֵעַ וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבַע
y-lleño viejo buena en-vejez Abraham y-murió Y-expiró (8)

וַיֵּאסְף וַיִּקְבְּרוּ אֵת־יִצְחָק אֶל־עַמּוּ: וַיִּקְבְּרוּ אֵת־יִצְחָק
Isaac a-él Y-enterraron (9) . su-pueblo a y-fue-reunido

וַיִּשְׁמַעֲאֵל בְּנָיו אֶל־מְעָרָת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־שָׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־
hijo-de Efrón campo-de en ; la Macpela cueva-de en sus-hijos e-Ismael

צֹחַר הַחֲתָי אֲשֶׁר־עַל־פְּנֵי מִמְרָא: הַשָּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה
compró que El-campo (10) . Mamre zona-de junto que el-heteo Zohar

אֲבִרְהָם מָאֵת בְּנֵי-חֵת שָׁמָּה קָבַר אֲבִרְהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ;
 . su-mujer y-Sara Abraham fue-enterrado allí ; Het hijos-de de Abraham

וַיְהִי אַחֲרַי מוֹת אֲבִרְהָם וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת-יִצְחָק
 Isaac a Dios y-bendijo Abraham muerte-de después-de Y-fue (11)

בְּנֵי וַיָּשָׁב יִצְחָק עִם-בְּאֵר לַחֵי רֹאִי: וְאֵלֶּה חֲלֹלֹת
 generaciones Y-estas (12) . Roi Lahai Beer en Isaac y-habitó ; su-hijo
 de

יִשְׁמָעֵאל בֶּן-אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָהּ הָגָר הַמִּצְרִיָּה שִׁפְתָּה שָׂרָה
 Sara sierva-de la-egipcia Hagar dio-a-luz que ; Abraham hijo-de Ismael

לְאַבְרָהָם: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁמֹתָם
 por-sus-nombres Ismael hijos-de nombres-de Y-estos (13) . a-Abraham

לְחֲלֹלֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל' נִבְיֹת וְקֶדָר וְאַבְדֵּעַל
 y-Abdeel y-Cedar Nebaiot Ismael Primogénito-de : por-su-nacimiento

וּמִבְשָׁם: וּמִשְׁמַע וְדוּמָה וּמַסָּא: חֲדָר וַתִּמָּא יֶטוּר
 Jetur y-Tema Hadar (15) . y-Massa y-Duma Y-Misma (14) . y-Mibsam

נָפִישׁ וְקֶדְמָה: אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל' וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
 sus-nombres y-éstos Ismael hijos-de ellos Éstos (16) . y-Cedema Nafis

בְּמִצְרַיִם וּבְטִירָתָם שְׁנַיִם-עָשָׂר נְשִׂאִם לְאֻמָּתָם:
 . por-sus-familias príncipes diez dos y-por-sus-campamentos por-sus-poblados

וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מֵאֵת שְׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שְׁנָה
 año y-treinta año cien-de Ismael vidas-de años-de Y-estos (17)

וַיָּשָׁבֶּ שְׁנַיִם וַיּוֹנַע וַיָּמָוֶת וַיִּאָּסֶף אֶל-
 a y-fue-reunido y-murió y-expiró ; años y-siete

עַמּוּיוֹ: וַיִּשְׁכְּנוּ מִחוּלָּה עַד-שׁוּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי
 frente a que Shur hasta desde-Ilavila Y-se-establecieron (18) . su-pueblo

מִצְרַיִם בְּאֶחָה אֲשׁוּרָה עַל-פְּנֵי כָל-אֶחָיו נִפְּלָ:
 . se opuso sus-hermanos todos frente a a-Ashur yendo-tú Egipto

וַאֲלֵה תוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק׃
 . Isaac a engendró Abraham ; Abraham hijo-de Isaac familias-de Y-ésta (19)

וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בָקָחְתָּ רֵבֶקָה
 Rebeca a en-su-tomar año cuarenta hijo-de Isaac Y-fue (20)

בֵּת־בְּתוּאֵל הָאֲרָמִי מִפָּדָן אָרַם אָחוֹת לָבָן הָאֲרָמִי
 el-araméo Labán hermana-de ; Aram de-Padán el-araméo Betuel hija-de

לֹו לְאִשָּׁה׃ וַיַּעֲתֹר יִצְחָק לִיְהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ
 su-mujer en-favor-de a-Yahweh Isaac Y-oró (21) . para-mujer para-él

כִּי עָקְרָה הָיָא וַיַּעֲתֹר לֹו יְהוָה וַתֵּכֶר רֵבֶקָה
 Rebeca y-concibió Yahweh a-él y-acceptó ; ella estéril porque

אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּתְּרֻצְצוּ הַבָּנִים בְּקֶרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן
 así Si : y-dijo , dentro-de-ella los-hijos Y-luchaban (22) . su-mujer

לָמָּה זֶה אֲנִכִּי וַתִּלְדָּה לְדָרָשׁ אֶת־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ
 a-ella Yahweh Y-dijo (23) . Yahweh a a-preguntar y-fue ¿yo esto por qué

שְׁנֵי גֵוִים בְּבִטְנָהּ וּשְׁנֵי לְאָמִים מִמִּעֲיֹד
 de-tu-interior pueblos y-dos en-tu-vientre naciones dos

וַיִּפְרְדּוּ וּלְאָם וּלְעַם מִלְאָם יֵאָמֵן וְרֵב
 y-el-mayor será-más-fuerte de-pueblo y-pueblo serán-separados

וַיַּעֲבֹד צְעִיר׃ וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לְלֹדֶת
 para-dar-a-luz sus-días Y-se-cumplieron (24) . al-menor servirá

וַהֲנָה תוֹמֵם בְּבִטְנָהּ׃ וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֶדְמוֹנִי
 rubio el-primero Y-salió (25) . en-su-vientre gemelos y-he-aquí

כָּלֹו כַּאֲחֵרֶת שֹׁעַר וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃
 . Esaú su-nombre y-llamaron ; pelo como-pelliza-de todo-él

וַאֲחֵרִי כֵן יָצָא וַיְדוּ אֶחָיו אֶחָדָה
 trabada y-su-mano su-hermano salió esto Y-tras (26)

בַּעֲקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיְצַק בֶּן־שֵׁשִׁים שָׁנָה
año sesenta hijo-de e-Isaac ; Jacob su-nombre y-llamó , Esaú en-talón-de

בְּלָרֶת אֹתָם: וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ
hombre Esaú y-fue los-muchachos Y-crecieron (27) . a-ellos en-su-engendrar

יָדָע צִיד אִישׁ שָׂדֶה וַיַּעֲקֹב אִישׁ חָם יָשֵׁב אֹהֲלִים:
tiendas morador-de quieto hombre y-Jacob ; campo hombre-de caza diestro

וַיֵּאָהֵב וַיְצַק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צִיד בְּפִיו וּרְבֵכָה אֹהֶבָה
amaba y-Rebeca ; a-su-gusto caza pues Esaú a Isaac Y-amó (28)

אֶת־יַעֲקֹב: וַיִּזְדַּ וַיַּעֲקֹב נָזִיד וּבָא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה
el-campo del Esaú y-volvió ; potaje Jacob Y-guisó (29) . Jacob a

וְהָיָה עֵיפָה: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הֲלָעִשְׁתִּי נָא מִן־
de por-favor dame-de-comer : Jacob a Esaú Y-dijo (30) . hambriento y-él

הָאֵדָם הָאֵדָם הָאֵדָם כִּי עֵיפָה אֲנִכִּי עַל־כֵּן קָרָא
llamó esto por ; yo hambriento porque el-éste el-potaje-rojo el-potaje-rojo

שְׁמוֹ אֶדּוֹם: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכַרָּה כִּי־וָם אֶת־בְּכֹרְתָךְ
tu-primogenitura ** hoy vende : Jacob Y-dijo (31) . Edom su-nombre

לִּי: וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנִכִּי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִּי בְּכֹרְתָךְ:
primogenitura? a-mí esto ¿y-qué ; a-morir voy yo he aquí : Esaú Y-dijo (32) . a-mí

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִּי כִּי־וָם וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּמְכֹּר
y-vendió ; a-él y-juró . hoy a-mí jura Jacob Y-dijo (33)

אֶת־בְּכֹרְתוֹ לִיעֲקֹב: וַיַּעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם
pan a-Esaú dio Y-Jacob (34) . a-Jacob su-primogenitura **

וַיִּזְדַּ וַיֵּשֶׁב עַד־שִׁים וַיֵּאָכֵל וַיִּשֶׂת וַיִּלְךָ
; y-marchó y-se-levantó y-bebió y-comió , lentejas y-potaje-de

וַיִּבֹז עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרָה: וַיְהִי רָעֵב בְּאֶרֶץ
en-la-tierra hambre Y-fue (1) . la-primogenitura ** Esaú y-despreció Cap. 2

מִלְכָּר הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה בֵּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ
y-fue ; Abraham en-días-de fue que la-primera el-hambre además-de

וַיָּצֵק אֵל-אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ-פְּלִשְׁתִּים וַיְרָהּ: וַיָּרָא יִצְחָק אֱלֹהִים
a-él Y-apareció (2) . de-Gerar filisteos rey-de Abimelec a Isaac

יְהוָה וַיֹּאמֶר אֵל-תֵּבֶר מַצְרַיִם שָׁכֵן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר
diré que en-la-tierra vive ; a Egipto desciendas no y-dijo Yahweh

אֵלֶיךָ: גֹּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת עִמָּךְ וְאֶבְרַכְךָ
y-te-bendeciré contigo y-seré la-ésta en-la-tierra Habita (3) . a-ti

כִּי-לָךְ וְלִזְרַעְךָ אֶת־כָּל-הָאֲרָצוֹת
las-tierras todas ** daré y-a-tu-descendencia a-ti porque

הָאֵל וְהִקְמַתִּי אֶת-הַשְּׁבָעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
a-Abraham juré que el-juramento ** y-confirmaré , las-éstras

אֲבִיךָ: וְתִרְבִּיתִי אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכּוֹכְבֵּי
como-estrellas-de tu-descendencia ** Y-aumentaré (4) . tu-padre

הַשָּׁמַיִם וְנָתַתִּי לִזְרַעְךָ אֶת־כָּל-הָאֲרָצוֹת הָאֵל
las-éstras las-tierras todas ** a-tu-descendencia y-daré , los-cielos

וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל-גּוֹיֵי הָאָרֶץ:
la-tierra naciones-de todas en-tu-descendencia y-serán-benditas

יֵעֲקֹב אֲשֶׁר-שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקוֹלִי וַיִּשְׁמַר מִשְׁמַרְתִּי
mis-preceptos y-guardó ; a-mi-voz Abraham oyó que Porque (5)

מִצִּוֹתַי מִקְּוֹתַי וְתוֹרֹתַי: וַיֵּשֶׁב יִצְחָק בְּגֵרָר:
en-Gerar Isaac Y-se-quedaó (6) . y-mis-leyes mis-decretos mis-mandamientos

וַיִּשְׁאַלּוּ אֲנָשִׁים מִמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר:
y-dijo , sobre-su-mujer el-lugar hombres-de Y-preguntaron (7)

אֲתָתִי הִוא כִּי יִרָא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶן-יַהַרְגֵנִי אֲנָשִׁי
hombres-de me-maten no sea mi-mujer decir temía porque, ella mi-hermana

הַמָּקוֹם	עַל-	רֵבֶקָה	כִּי-	טוֹבָה	מֵרָאָה	הִיא:	וְהִי
el-lugar	por-causa-de	Rebeca	porque	hermosa-de	vista	.	Y-fue (8)
כִּי	אָרְכוּ-	לּוֹ	שָׁם	הַיָּמִים	וַיִּשְׁקָף	אֲבִימֶלֶךְ	מֶלֶךְ
que	se-alargaron	para-él	allí	, los-días	y-miró	Abimelec	rey-de
פְּלִשְׁתִּים	בְּעַד	הַחֲלוֹן	וַיֵּרָא	וְהִנֵּה	יִצְחָק	מִצְחֶק	אֵת
filisteos	por	; la-ventana	y-vio	y-he-aquí	Isaac	acariciando	a
רֵבֶקָה	אִשְׁתּוֹ:	וַיִּקְרָא	אֲבִימֶלֶךְ	לִיִּצְחָק	וַיֹּאמֶר	אֵת	
Rebeca	. su-mujer	Y-llamó (9)	Abimelec	a-Isaac	y-dijo	De-cierto	
הִנֵּה	אִשְׁתּוֹ הִוא	וְאֵיךְ	אָמַרְתָּ	אֶתְחִי	הִוא	וַיֹּאמֶר	אֵלָיו
he-aquí	ella tu-mujer	dijiste	y-por-qué	ella	mi-hermana	y-dijo	a-él
יִצְחָק	כִּי	אָמַרְתִּי	פֶּן-	אָמוּת	עָלֶיהָ:	וַיֹּאמֶר	
, Isaac	porque	dije	quizá	moriré	por-causa-de-ella	Y-dijo (10)	
אֲבִימֶלֶךְ	מֵה-	זֶאת	עָשִׂיתָ	לָנוּ	כְּמַעַט	שָׁכַב	אַחַד
: Abimelec	¿qué	esto	hiciste	a-nosotros	por-poco	uno	con del-pueblo
אִשְׁתּוֹ	וְהִבֵּאתָ	עָלֵינוּ	אֵשֶׁם:	וַיִּצְוֶה	אֲבִימֶלֶךְ	אֵת-	
, tu-mujer	y-trajiste	culpa	sobre-nosotros	Y-ordenó (11)	a	Abimelec	
כָּל-	הָעָם	לֵאמֹר	הַנֶּגַע	בְּאִישׁ	הַזֶּה		
todo	el-pueblo	: a-decir	el-molestador	al-hombre	el-éste		
וּבְאִשְׁתּוֹ	מִוֹת	יוֹמָת:	וַיִּזְרַע	יִצְחָק			
y-a-su-mujer	morir	. morirá	Y-sembró (12)	Isaac			
בְּאַרְצָן	הַהִוא	וַיִּמְצָא	בַּשָּׂנָה	הַהִוא	מֵאֵת	שָׁעָרִים	
en-la-tierra	, la-aquella	y-cosechó	en-el-año	el-aquel	cien	veces	
וַיִּבְרַכְהוּ	יַהֲוֵה:	וַיִּגְדֵּל	הָאִישׁ	וַיִּגְדֵּל	וַיִּלְךְ	הַלֹּדֶף	
y-le-bendijo	. Yahweh	Y-se-enriqueció (13)	el-hombre	y-creció	y-creció	crecer	
וַיְהִי	עַד	כִּי-	נִגְדַל	מְאֹד:	וַיְהִי-	לּוֹ	
y-fue-rico	hasta	que	se-enriqueció	. mucho	Y-fue (14)	para-él	

וַיִּקְנֶאוּ y-envidiaron	רַבָּה	וַעֲבֹדָה y-servidumbre	בָּקָר vacas	וּמִקְנָה y-posesión-de	צֹאן ovejas	מִקְנֵה־ posesión-de
אָבִיו su-padre	עֲבָדָיו siervos-de	חָפְרוּ excavaron	אֲשֶׁר que	הַבְּאֵרֹת los-pozos	וְכָל- Y-todos	אֹתָם פְּלִשְׁתִּים: (15) . filisteos a-él
פְּלִשְׁתִּים filisteos	סִתְּמוּם los-cegaron	אָבִיו , su-padre	אַבְרָהָם Abraham	בְּיָמָיו en-días-de		
לָךְ marcha	אֲבִימֶלֶךְ אֶל- יִצְחָק , Isaac a Abimelec	וַיֹּאמֶר Y-dijo	עֵפָר: (16) . tierra	וַיִּמְלְאוּם y-los-llenaron		
יִצְחָק מִשָּׁם Isaac de-allí	וַיֵּלֶךְ Y-marchó	מִכְּנוֹי מְאֹד: (17) . mucho que-nosotros	עֲצֻמָּת eres-poderoso	מֵעַמָּנוּ כִּי- porque de-nosotros		
וַיָּשָׁב Y-volvió	שָׁם: (18) . allí	וַיֵּשֶׁב y-habité	גֵּרָר Gerar	בְּנַחַל- en-valle-de	וַיַּחַץ y-acampó	
אַבְרָהָם Abraham	בְּיָמָיו en-días-de	חָפְרוּ abrieron	הַמַּיִם que el-agua	אֶת- בְּאֵרֹת pozos-de **	וַיַּחְפְּרוּ y-reabrió	יִצְחָק Isaac
אַבְרָהָם Abraham	מֹות muerte-de	אַחֲרָיו tras	פְּלִשְׁתִּים filisteos	וַיִּסְתְּמוּם y-cegaron	אָבִיו su-padre	
לָהֶן a-ellos	קָרָא llamó	אֲשֶׁר- que	כַּשְׂמֹת como-los-nombres	שְׁמוֹת nombres	לָהֶן a-ellos	וַיִּקְרָא y-llamó
וַיִּמְצְאוּ- y-hallaron	בְּנַחַל en-el-valle	יִצְחָק Isaac	עֲבָדָיו siervos-de	וַיַּחְפְּרוּ Y-excavaron	אָבִיו: (19) . su-padre	
- עִם con	גֵּרָר Gerar	רֹעִי pastores-de	וַיִּרְיֵבוּ Y-riñeron	חַיִּים: (20) . viva	מַיִם agua	בְּאֵר pozo-de
הַבְּאֵר el-pozo	שֵׁם- nombre-de	וַיִּקְרָא y-llamó	הַמַּיִם ; el-agua	לָנוּ para-nosotros	יִצְחָק לֵאמֹר decir Isaac	רֹעִי pastores-de
אַחֶרֶת otro	בְּאֵר pozo	וַיַּחְפְּרוּ Y-excavaron	עַמּוֹ: (21) . por-él	הִתְעַשְּׂקוּ disputaron	כִּי porque	עֵשֶׂק Esek

וַיָּרִיבוּ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ שִׁטָּה :
y-rifieron y-llamó su-nombre . Sitna

וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אֲחֵרֶת וְלֹא רָבוּ
Y-se-apartó de-allí y-excavó pozo otro y-no disputaron (22)

עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי-עַתָּה הִרְתִּיב
; sobre-él y-llamó su-nombre , Rehobot y-dijo ahora porque dio-lugar

יְהוָה לָנוּ וּפְרִינֹו בְּאֶרֶץ : וַיֵּל מִשָּׁם בְּאֵר
Yahweh a-nosotros y-fruitificaremos . en-la-tierra Y-fue Beer de-allí (23)

שָׁבַע : וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר
Sheba . Y-apareció a-él Yahweh en-la-noche la-aquella y-dijo (24)

אֲנִכִּי אֱלֹהֵי אֲבְרָהָם אָבִיךָ אֵל-תִּירָא כִּי-אֲתָךְ אֲנִכִּי וּבִרְכִיתִיךָ
Dios-de yo , tu-padre Abraham temas no , yo contigo porque y-te-bendeciré

וַהֲרַבְתִּי אֶת-זֶרְעֲךָ עֲבָדֶיךָ אֲבְרָהָם בַּעֲבוּר זֶרְעֲךָ
y-multiplicaré ** tu-descendencia por-causa-de Abraham tu-padre עבדי:

וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה , וַיִּטֵּן
Y-edificó allí altar e-invocó en-nombre-de , Yahweh y-plantó (25)

שָׁם אֶתְלֹו וַיִּכְרוּ-שָׁם עֲבָדֵי-יִצְחָק בְּאֵר : וַאֲבִימֶלֶךְ
allí su-tienda y-excavaron allí siervos-de Isaac בְּאֵר : Y-Abimelec (26) pozo .

הָלַךְ אֵלָיו מִגֶּרָר וַאֲחֻזַּת מִרְעֵהוּ וַיִּפְּקֹל שָׂר-
fue a-él ; de-Gerar y-Ahuzat su-consejero y-Ficol príncipe-de ופיקל:

צָבָאוֹ : וַיֹּאמֶר אֵלָיו וַתִּשְׁלַחְנִי מֵאֲתָכֶם : וְאַתָּם וְאֵלַי וְאַתָּם
su-ejército . Y-dijo (27) a-ellos y-me-expulsasteis de-con-vosotros? vinisteis ; a-mí ואתם:

שָׂנְאֵתֶם אֹתִי וַתִּשְׁלַחְנִי מֵאֲתָכֶם : וַיֹּאמְרוּ
fuisteis-hostiles , a-mí y-me-expulsasteis de-con-vosotros? (28) ויאמרו:

רָאוּ רְאִינוּ כִּי-הָיָה יְהוָה עִמָּךְ וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אֵלָה
ver vimos que estaba Yahweh contigo y-dijimos haya : juramento ahora תהי נא אלה:

בֵּינֵנוּ בֵּינֵנוּ וְנַחֲמֵנוּ בְרִית עִמָּךְ :
entre-nosotros entre-nosotros ; y-entre-ti y-hagamos pacto contigo

אִם-תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כְּאִשְׁרִי לֹא נִגְעֲנוּךְ וְכִאֲשֶׁר
No (29) harás mal con-nosotros te-molestamos no como

עָשִׂינוּ עִמָּךְ רָק-טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עִתָּה בְּרִיךְ
hicimos contigo , bien solo y-te-enviamos bendito-de ahora tú ; en-paz

יִהְיֶה : וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתָּה נִיאָכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ :
Yahweh (30) E-hizo para-ellos fiesta y-comieron y-bebieron

וַיִּשְׁכְּמוּ בִבְקֹר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאֶחָיו
Y-se-levantaron (31) en-la-mañana y-juraron hombre a-su-semejante

וַיִּשְׁלָחֵם וַיִּצְחָק וַיֵּלְכוּ מֵאֵתוֹ בְּשָׁלוֹם : וַיְהִי
y-les-envió Isaac y-marcharon de-con-él en-paz (32) Y-fue

בָּיִם הַהוּא וַיָּבֹאוּ עֲבָדֵי יִצְחָק וַיִּגְדּוּ לוֹ
en-el-día el-aquel y-vinieron siervos-de Isaac y-dijeron a-él

עַל-אֲרוֹת הַבּוֹר אֲשֶׁר חָפְרוּ וַיֹּאמְרוּ לוֹ מָצָאוּ מַיִם :
sobre tema-de el-pozo que excavaron y-dijeron , a-él hallamos agua

וַיִּקְרָא אַתָּה שְׁבַעָה עַל-בֵּן שֵׁם-הָעִיר בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם
Y-llamó (33) ; Seba a-ella por esto Beer la-ciudad nombre-de hasta Seba hoy

הַזֶּה : וַיְהִי עָשׂוּ בֶן-אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת-יְהוּדִית
el-éste (34) Y-fue Esau hijo-de año cuarenta y-tomó a mujer Judit

בֶּת-בְּאֵרִי הַחֲתָנִי וְאֶת-בְּשֵׁמַת בֶּת-אֵילֹן הַחֲתָנִי :
hija-de Beerí el-heteo y-a Basemat hija-de Elón el-heteo

וַתְּהִיֵּן מֵרַח וַיִּצְחָק וַיִּלְבָּקֶהָ : וַיְהִי
Y-fueron (35) Cap. 27 a-Isaac espíritu tristeza-de y-a-Rebeca (1) Y-fue

כִּי-זָקֵן יִצְחָק וַתְּכַתִּיב וַעֲיָנוּ מֵרֵא
que viejo Isaac y-se-debilitaron sus-ojos de-ver

וַיִּקְרָא	אֶת-עֵשָׂו	בְּנוֹ	הַגָּדֹל	וַיֹּאמֶר	אֵלָיו	בְּנִי
y-llamó	a	su-hijo	el-mayor	y-dijo	a-él	hijo-mío
וַיֹּאמֶר	אֵלָיו הֵנָּה:	וַיֹּאמֶר	הֵנָּה-נָא	וְקִנְיִי	לֹא יָדַעְתִּי	
y-dijo	a-él . heme-aquí (2)	: Y-dijo	he-aquí	; yo-viejo	no sé	
יּוֹם	מוֹתִי:	וְעַתָּה	שָׂא-נָא	כְּלִיךָ	תִּלְוָה	
día-de	. mi-muerte (3)	Y-ahora	por-favor-coge	, tus-armas	tu-aljaba	
וְקִשְׁתְּךָ	וְצֹא	הַשָּׂדֶה	וְצֹדֶה	לִי צֹדֶה:	וַעֲשֵׂה-	
y-tu-arco	y-sal	el-campo	y-caza	para-mí . caza (4)	Y-haz	
לִי	מִטְעָמִים	כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי	וְהִבִּיאָה	לִי	וְאֹכְלָה	בַּעֲבוּר
para-mí	guisados	me-gusta como	y-trae	para-mí	; y-comeré	para-que
תִּבְרַכְךָ	נַפְשִׁי	בְּמָרָם אָמוּת:	וְרִבְכָּה	שְׁמַעַת	בְּרַבֵּר	
te-bendiga	mi-alma	. muera antes-que (5)	Y-Rebeca	escuchó	hablar-de	
יִצְחָק אֶל-עֵשָׂו	בְּנוֹ	וַיֵּלֶךְ	עֵשָׂו	הַשָּׂדֶה	לְצֹד	צֹד
Esaú a Isaac	; su-hijo	y-fue	Esaú	al-campo	'a-cazar	caza
לְהִבִּיאַ:	וְרִבְכָּה	אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב	בְּנֶה	לֵאמֹר הֵנָּה		
. para-traer (6)	Y-Rebeca	a dijo	su-hijo	he-aquí : diciendo		
שְׁמַעְתִּי אֶת-	אָבִיךָ	מִרְבֵּר אֶל-עֵשָׂו	אָחִיךָ	לֵאמֹר:	הִבִּיאָה	
a escuché	tu-padre	Esaú a hablando	tu-hermano	. diciendo (7)	Trae	
לִי	צֹד	וַעֲשֵׂה-	לִי	מִטְעָמִים	וְאֹכְלָה	וְאִבְרַכְכָּה
para-mí	caza	y-haz	para-mí	guisados	; y-comeré	y-te-bendeciré
לִפְנֵי	יְהוָה	לִפְנֵי	מוֹתִי:	וְעַתָּה	בְּנִי	שְׁמַעַת
ante	Yahweh	antes-de	. mi-muerte (8)	Y-ahora	hijo-mío	escucha
לֵאשֶׁר אֲנִי מַצְנֵה אֹתָךְ:	לָךְ-נָא	אֶל-הַצֹּאן	וְקַח-	לִי	מִשָּׁם	
lo-que	Ve (9)	a ahora	el-rebaño	y-toma	para-ti	de-allí
שְׁנֵי	גְּדִי	עֲזִים	טֹבִים	וְאֶעֱשֶׂה	אֹתָם	מִטְעָמִים
dos	crías-de	cabras	; buenas	y-haré	con-ellas	guisados

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב בְּנֵהּ: וַיֵּקֶבּ אָבִיו אֶל-וַיָּבֵא (18) . su-hijo Jacob en-mano-de

אָבִי וַיֹּאמֶר הֲלֹנִי מִי אַתָּה בְּנִי: וַיֹּאמֶר Y-dijo (19) . hijo-mío tú ¿quién , heme-aquí y-dijo ; padre-mío

יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו אָנֹכִי עָשׂוּ בְכֹרְךָ עָשִׂיתִי כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלַי ; a-mí dijiste como hice , tu-primogénito Esau yo : su-padre a Jacob

קוֹם-נָא שָׁבָה וְאָכְלָה מִצִּידִי בְּעָבוּר תְּבָרֵכֵנִי me-bendigas para-que de-mi-caza y-come siéntate ahora levántate

נִפְשָׁהּ: וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-בְּנוֹ מִהֲרָה זֶה מִהֲרָה fuiste-rápido esto ¿cómo : su-hijo a Isaac Y-dijo (20) . tu-alma

לְמָצָא בְּנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֶלְהִיךָ לִפְנֵי: . ante-mí tu-Dios Yahweh dio-éxito porque y-dijo ; hijo-mío para-hallar

וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב נָשָׂה-נָּא וַיִּמָּשֶׁךְ יַעֲקֹב בְּנִי יְהוָה וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב נָשָׂה-נָּא y-te-tocaré por-favor acércate : Jacob a Isaac Y-dijo (21)

הָאֵתָה זֶה בְּנִי עָשׂוּ אִם-לֹא: וַיִּנָּשׁ יַעֲקֹב אֶל-יִצְחָק Isaac a Jacob Y-se-acercó (22) . no o Esau mi-hijo éste si-tú

אָבִיו וַיִּמָּשְׁהוּ וַיֹּאמֶר הִקְלִי קוֹל יַעֲקֹב su-padre y-le-tocó : y-dijo la-voz

וַהֲיָדַיִם יָדַי עָשׂוּ: וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי-הָיוּ eran-porque le-reconoció Y-no (23) . Esau manos-de y-las-manos

יָדָיו כִּיָּי עָשׂוּ אָחִיו שְׁעָרֹת וַיִּבְרְכֵהוּ: . y-le-bendijo ; vellosas su-hermano Esau como-manos-de sus-manos

וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עָשׂוּ וַיֹּאמֶר אָנִי: וַיֹּאמֶר Y-dijo (24) . yo : y-dijo ; Esau mi-hijo éste tú Y-dijo (25)

הַנֶּשֶׂה לִי וְאָכְלָה מִצִּיד בְּנִי לְמַעַן תְּבָרֵכָהּ a-mí trae de-caza-de mi-hijo para-que te-bendiga

וַיִּשְׁתֵּי נֶפֶשׁ לֹא וַיֵּאָכֵל וַיֵּצֵא לֹא וַיִּנָּשׂ
vino para-él y-trajo y-comió a-él y-acercó ; mi-alma

וַיִּשְׁתֵּי : וַיֵּאָמֶר אֱלֹהֵי יִצְחָק אָבִיו נָשָׂה נָא
ahora acércate , su-padre Isaac a-él Y-dijo (26) . y-bebió

וַיִּשְׁקֶה לִּי בְנִי : וַיֵּנֶשׁ וַיִּשְׁקֶה לֹא וַיִּלְרַח
y-olió a-él y-besó Y-fue (27) . hijo-mío a-mí y-besa

אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וַיֵּאָמֶר רָאָה רֵיחַ
olor-de mira : y-dijo ; y-le-bendijo sus-ropas olor-de **

בְּנִי בְּרִיחַ שָׂלָה אֲשֶׁר בִּרְכוּ יְהוָה : וַיִּתֵּן
Y-dé (28) . Yahweh le-bendijo que campo como-olor-de , mi-hijo

לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ
la-tierra y-de-las-riquezas-de los-cielos del-rocío-de el-Dios a-ti

וְלִבְּךָ דָּגָן וְחִירָשׁ : וַיַּעֲבְדֶיךָ עַמִּים
pueblos Sirvan-a-ti (29) . y-mosto grano y-abundancia-de

וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ לְאֻמִּים הָיָה גְבִירָה לְאֶחָיְךָ
para-tus-hermanos dueño sé , naciones a-ti y-se-inclinen

וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ בְּנֵי אִמְךָ אֲרֻרֶיךָ
tus-maldicientes ; tu-madre hijos-de a-ti y-se-inclinen

אֲרֻרֶיךָ וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ : וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
cuando Y-fue (30) . benditos y-tus-bendicientes , malditos

כִּלְהָ יִצְחָק לְבָרְךָ אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּצֵא אָדָּא יָצָא יָצָא
salió salir apenas y-fue , Jacob a de-bendecir Isaac acabó

יַעֲקֹב מֵאֵת פָּנָי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂא אָחִיו בָּא
llegó su-hermano y-Esaú ; su-padre Isaac presencia-de de-** Jacob

מִצִּידוֹ : וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטְעָמִים וַיִּבֶא
y-llevó (31) . de-su-caza E-hizo él también

אָבִי padre-mío	יָקָם levántese	לְאָבִיו : a-su-padre	וַיֹּאמֶר y-dijo	לְאָבִיו ; a-su-padre			
נַפְשִׁי: tu-alma	תִּבְרַכְנִי me-bendiga	בְּעָבוֹר para-que	בְּנוֹ su-hijo	מַצִּיד de-caza-de	וַיֹּאכַל y-coma		
אֲנִי yo	וַיֹּאמֶר y-dijo	מִי- אֵתָה ; tú ¿quién	אָבִיו , su-padre	יִצְחָק Isaac	לֹא a-él	וַיֹּאמֶר Y-dijo (32)	
גְּדֹלָה grande	תִּרְדָּה temblor	יִצְחָק Isaac	וַיִּתְּלֶהּ Y-tembló (33)	עֵשָׂו: . Esau	בְּכֹרֶךָ tu-primogénito	בְּנֶךָ tu-hijo	
וַיָּבֵא y-trajo	צִיד caza	הַצֹּדֶה cazando	מִי- אֲפֹא él entonces ¿quién	וַיֹּאמֶר : y-dijo	עַד- מְאֹד mucho hasta		
וְגַם- cierto	וַאֲבִרְכֶהוּ ; y-le-bendije	תִּבּוֹא llegarás	בְּמָרָם antes-que	מִכָּל de-todo	וַיֹּאכַל y-comí	לִי a-mí	
אָבִיו su-padre	דְּבָרֵי palabras-de	עֵשָׂו אָת- ** Esau	כַּשְׁמָע Cuando-oír (34)	יְהִיָּה: . será	בְּרוּךְ bendito		
לְאָבִיו a-su-padre	וַיֹּאמֶר y-dijo	עַד- מְאֹד ; mucho hasta	וַיִּמְרָה y-amargo	גְּדֹלָה grande	צַעֲקָה clamor	וַיִּצְעַק y-clamó	
אֲחִיקָה tu-hermano	כַּאֲ vino	וַיֹּאמֶר : Y-dijo (35)	אָבִי: . padre-mío	גַּם- אֲנִי yo también	בְּרַכְנִי bendíceme		
קָרָא llamó	בְּכִי bien	וַיֹּאמֶר : Y-dijo (36)	בְּרַכְתֶּךָ: . tu-bendición	וַיִּקַּח y-tomó	בְּמַרְמָה en-engaño		
בְּכֹרְתִי mi-primogenitura	אֵת- **	פַּעַמַּיִם dos-veces	זֶה éste	וַיַּעֲקֹבֵנִי pues-me-engaño	יַעֲקֹב : Jacob	שְׁמוֹ su-nombre	
אֶצְלָתְךָ reservaste	הֲלֹא- ¿acaso-no	וַיֹּאמֶר : y-dijo	בְּרַכְתִּי ; mi-bendición	לָקַח tomó	עַתָּה ahora	וְהֵנָּה y-he-aquí	לָקַח tomó
גִּבּוֹר dueño	לְעֵשָׂו ¡mira! a-Esau	וַיֹּאמֶר y-dijo	יִצְחָק Isaac	וַיַּעַן Y-respondió (37)	בְּרַכָּה: . bendición	לִי para-mí	

שָׁמַתִּיו לָךְ וְאֶת-כָּל-אָחִיו וְנָתַתִּי לְךָ לְעֲבָדִים
 le-puse para-ti todos y-** sus-hermanos di a-él por-siervos

וְדָגַן וְתִירָשׁ סִמַּכְתִּיו וְלָכָה אֲפֹא מָה אֲעֹשֶׂה בְּנִי:
 y-grano y-mosto ; le-he-provisto y-para-ti ¿qué entonces haré hijo-mío

וַיֹּאמֶר עֲשֹׂו אֵל-אָבִיו הַבְרָכָה אֶתֶּת הוּא-לָךְ אָבִי
 Y-dijo (38) a Esau : su-padre una ¿acaso bendición para-ti ella padre-mío

בְּרַבְּנִי נִם-אֲנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֲשֹׂו קָלּוֹ וַיִּבְדֹּךְ:
 yo también bendíceme ; padre-mío y-alzó Esau su-voz y-lloró

וַיַּעַן וַיִּצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הֲיֵה מְשֻׁמֵּן
 Y-respondió (39) Isaac su-padre Esau de-riqueza-de he-aquí ; a-él y-dijo

הָאָרֶץ יִהְיֶה מִוְשְׁבֶּךָ וּמִמָּלַח הַשָּׁמַיִם מֵעַל:
 la-tierra será tu-morada y-del-rocío-de los-cielos arriba

וְעַל-תִּרְבֶּנָּה תִּחְיֶה וְאֶת-אָחִיךָ תַּעֲבֹד
 Y-por (40) tu-espada vivirás y-a tu-hermano servirás

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְיֵד וּפְרִקְתָּ עָלָיו
 y-será cuando te-fortalezcas descargarás su-yugo

מֵעַל צְוֹאֲרֶךָ: וַיִּשְׁטֹם עֲשֹׂו אֶת-יַעֲקֹב עַל-
 (41) Y-aborreció a Esau Jacob por de-sobre tu-cerviz

הַבְרָכָה אֲשֶׁר בָּרַכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֲשֹׂו בְּלִבּוֹ
 la-bendición que le-bendijo ; su-padre y-dijo Esau en-su-corazón

יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִל וְאֶהְרֶגָה אֶת-יַעֲקֹב
 están-cerca días-de luto-de a-bi mi-padre y-mataré a Jacob

אָחִי: וַיִּנָּד לְרַבָּקָה אֶת-דְּבָרֵי עֲשֹׂו בְּנֵה
 (42) Y-fue-dicho a-Rebecca ** palabras-de Esau su-hijo mi-hermano

הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן
 ; el-mayor y-envió y-llamó a-Jacob su-hijo el-pequeño

וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֹשֵׂי אֲחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ
y-dijo a-él he-aquí Esaú tu-hermano se-consuela de-ti

לְהִרְגֶנָּה : וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקוֹלִי וְקוּם בָּרַח-
para-matarte (43) Y-ahora hijo-mío escucha a-mi-voz y-levántate y-huye

לָךְ אֶל-לָבָן אָחִי חֲרָנָה : וְיָשְׁבֶתָ עִמּוֹ יָמִים
por-ti a Labán mi-hermano en-Harán (44) Y-habita con-él días

אַחֲרֵים עַד אֲשֶׁר- תָּשׁוּב חֲמַת אֲחִיךָ : עַד- שׁוּב
; pocos hasta que remita ira-de tu-hermano (45) Cuando remita

אָף- אֲחִיךָ מִמָּךְ וְשָׁכַח אֵת אֲשֶׁר- עָשִׂיתָ לוֹ
cólera-de tu-hermano de-ti y-olvide lo-que hiciste a-él

וְשָׁלַחְתִּי וְלִקְחָתִיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֲשַׁבֵּל נָם-
y-enviaré y-te-tomaré ; de-allí ¿por qué perderé también

שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד : וַתֹּאמֶר רֵבֶקָה אֶל-יִצְחָק בְּצִמְתִּי
vosotros-dos . uno (46) Y-dijo a Rebeca Isac (46) estoy-disgustada

בְּחַיִּי מִפְּנֵי בָנוֹת אִם- לִקַּח יַעֲקֹב אִשָּׁה
de-mi-vida a-causa-de hijas-de ; Het si tomando Jacob mujer

מִבָּנוֹת- תֵּת כְּאֵלֶּה מִבָּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִּי חַיִּים :
de-hijas-de Het como-éstas de-hijas-de la-tierra ¿por qué para-mí . vidas

וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיִּצְוֵהוּ
Y-llamó (1) Jacob a Isaac y-bendijo a-él ; y-le-ordenó

Cap. 28

וַיֹּאמֶר לוֹ לֹא- תִקַּח אִשָּׁה מִבָּנוֹת כְּנָעַן : קוּם לֶךְ
y-dijo a-él : no tomes mujer de-hijas-de Canaán (2) . Levanta ve ,

פָּדָן אֲרָם בֵּיתָה בְּתוּאֵל אָבִי אִמְךָ וְקַח
a-Padán Aram a-casa-de Betuel padre-de ; tu-madre y-toma

לָךְ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבָּנוֹת לָבָן אָחִי אִמְךָ :
para-ti de-allí mujer de-hijas-de Labán hermano-de . tu-madre

על-	נָכוֹת	אָחוֹת	אַבְרָהָם	בֶּן-	יִשְׁמָעֵאל	בַּת-	מַחְלַת	אֶת-
junto-a	Nebaiot	hermana-de	Abraham	hijo-de	Ismael	hija-de	Mahalat	a

נָשָׁיו לּוֹ לְאִשָּׁה: וַיָּצֵא יַעֲקֹב מִבְּעֵר סֵבָע
sus-mujeres para-él . por-mujer Y-salió (10) Jacob de-Beer Seba

וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה: וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם וַיֵּדֶן
y-marchó . a-Harán Y-llegó (11) al-lugar y-se-detuvo

שָׁם כִּי-בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנִים מִמָּקוֹם וַיִּשֹׁם
allí se-puso porque el-sol y-tomó de-piedras-de , el-lugar y-puso

מִרְאֲשֵׁיתוֹ וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם הַהוּא: וַיִּחַלֵּם
por-su-cabecera y-durmió en-el-lugar . el-aquel Y-soñó (12)

וְהִנֵּה סֻלָּם מַעֲבָד אֶרֶץ וּרְאֹשׁוֹ מֵנִיעַ הַשָּׁמַיְמָה
y-he-aquí escalera apoyada en-tierra y-su-cabeza alcanzando ; los-cielos

וְהִנֵּה מַלְאָכֵי אֱלֹהִים עֹלִים וַיֵּרָדוּ בּוֹ: וְהִנֵּה
y-he-aquí ángeles-de Dios subiendo y-bajando por-ella (13) Y-he-aquí

יְהוָה נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ
Yahweh estaba sobre-él : y-dijo yo Yahweh Dios-de Abraham tu-padre

וְאֵלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אִתָּה שָׁכַב עָלֶיהָ לָךְ אֲתִנֶּנָּה
y-Dios-de , Isaac la-tierra que tú recostado sobre-ella a-ti te-daré

וְלִזְרַעְךָ: וְהָיָה זֶרְעֶךָ כַּעֲפָר
y-a-tu-descendencia Y-será (14) tu-descendencia como-polvo-de

הָאָרֶץ וַתְּפָרֶצֶת יָמָה וַתִּפְּגַע וַיִּגְנֹב
la-tierra , y-te-csparcirás al-oeste al-este al-norte y-al-sur

וַיְבָרְכּוּ וַתִּבְרַךְ כָּל-מְשֻׁפָּחוֹת הָאָרֶץ
y-serán-benditas en-ti todos pueblos-de la-tierra

וַיִּבְרַעְךָ: וְהָיָה אִתָּךְ עִמָּךְ וַיִּשְׁמְרֵתִיךָ
y-en-tu-dcscendencia (15) Y-hc-aquí yo contigo y-te-protégere

בְּכָל-אֲשֶׁר-תֵּלֶךְ וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת כִּי
en-todo que vayas y-te-volveré-a-tracr a la-tierra ; la-ésta que

לֹא אֶעְזֹבָךְ עַד אֲשֶׁר אֵם-עֲשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לָךְ:
 . a-ti dije que lo haga cuando ** hasta te-abandonaré no

וַיִּיקָץ יַעֲקֹב מִשְׁנֵתוֹ וַיֵּקֶב יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר אָבֹן יֵשׁ יְהוָה
 Yahweh está cierto : y-dijo de-su-dormir Jacob Y-despertó (16)

בְּמָקוֹם הַזֶּה וְאֲנֹכִי לֹא יָדַעְתִּי: וַיִּירָא וַיֹּאמֶר
 y-dijo Y-temió (17) . sabía no y-yo ; el-éste en-el-lugar

מַה-נּוֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אֵם-בֵּית אֱלֹהִים
 Dios casa-de que otro éste no-es ; el-éste el-lugar terrible cuán

וְהָאֵל שָׁעַר הַשָּׁמַיִם: וַיִּשְׁכֶּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח
 y-tomó por-la-mañana Jacob Y-se-levantó (18) . los-cielos puerta-de y-esto

אֶת-הָאֲבֹן אֲשֶׁר-שָׂם מִרְאֲשֵׁיתוֹ וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה
 de-señal a-ella y-alzó por-su-cabecera colocó que la-piedra **

וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל-רֹאשָׁהּ: וַיִּקְרָא אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם
 el-lugar nombre-de ** Y-llamó (19) . su-cima sobre aceite y-derramó

הַהוּא בֵּית-אֵל וְאֵלֶם לֹחַ שֵׁם-הָעִיר לְרֹאשָׁהּ: וַיַּדַּר
 E-hizo (20) . al-principio la-ciudad nombre-de Luz aunque ; El Bet el-aquel

יַעֲקֹב נָדַר לֵאמֹר אֵם-יְהִי אֱלֹהִים עִמָּדִי וַשִּׁמְרֵנִי בַדֶּרֶךְ
 en-el-camino y-me-protège conmigo Dios está si : diciendo voto Jacob

הַזֶּה אֲשֶׁר אֲנִכִּי הוֹלֵךְ וְגַם-לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבְגָד לִלְבָּשׁ:
 . para-vestir y-ropa para-comer pan a-mí y-da ando yo que el-éste

וְשָׁבְתִי בְשָׁלוֹם אֶל-בֵּית אָבִי וְהָיָה
 Yahweh entonces-será , mi-padre casa-de a en-paz Y-vuelvo (21)

לִי לְאֱלֹהִים: וְהָאֲבֹן הַזֶּה אֲשֶׁר-שָׂמְתִי מַצֵּבָה יְהִי
 será por-señal puse que la-ésta Y-la-piedra (22) . por-Dios para-mí

בֵּית אֱלֹהִים וְכָל אֲשֶׁר תִּתֶּן-לִי עֹשֶׂר אֲעֲשֶׂנּוּ לָךְ:
 . a-ti lo-daré diezmo a-mí des lo-que y-todo ; Dios casa-de

וַיֵּשָׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אֶרֶצָה בְּנֵי-
Y-alzó Jacob sus-pies a-la-tierra-de hijos-de (1)

וַיֵּרָא וַהֲנֶה בְּאֵר וַהֲנֶה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֶדְרֵי-
Y-miró (2) . oriente y-he-aquí pozo y-he-aquí en-el-campo tres allí y-he-aquí rebaños-de

צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ בִּי מִן הַבְּאֵר הַהוּא יִשְׁקוּ
recostadas ovejas junto-a-él porque de el-pozo el-aquel abrevaban

הַעֲדָרִים וַהֲאֵבֶן גְּדֹלָה עַל- פִּי הַבְּאֵר : וַנֵּאסְפוּ-
los-ganados y-la-piedra sobre grande boca-de el-pozo . Y-se-juntaban (3)

שָׁמָּה כָּל- הַעֲדָרִים וַנִּלְלוּ אֶת- הָאֵבֶן מֵעַל פִּי
allí los-ganados todos y-removían ** אֶת- הָאֵבֶן מֵעַל פִּי boca-de de-sobre la-piedra

הַבְּאֵר וַהֲשָׁקוּ אֶת- הַצֹּאן וַהֲשִׁיבוּ אֶת- הָאֵבֶן
el-pozo , y-abrevaban ** las-ovejas ; y-volvían-a-poner ** אֶת- הָאֵבֶן la-piedra

עַל- פִּי הַבְּאֵר לְמִקְמָהּ : וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב
sobre boca-de el-pozo a-su-lugar . Y-dijo (4)

אֲחֵי מַעֲיֵן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מִתְרֵן אֲנַחְנוּ : וַיֹּאמֶר
hermanos-míos ¿de-dónde ; vosotros y-dijeron de-Harán . Y-dijo (5)

לָהֶם הִידַעְתֶּם אֶת- לָבֵן בֶּן- נָחֹר וַיֹּאמְרוּ יָדַעְנוּ :
a ¿acaso conocéis a-ellos Labán hijo-de Nacor ; y-dijeron : y-dijeron conocemos

וַיֹּאמֶר לָהֶם הַשְׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שְׁלוֹם וַהֲנֶה רָתֵל
Y-dijo (6) a-ellos la-paz : a-ellos y-dijeron , paz y-he-aquí Raquel

בָּרְטָה עִם- הַצֹּאן : וַיֹּאמֶר תֵּן עוֹד הַיּוֹם
su-hija con las-ovejas . Y-dijo (7)

וְלֹא עַתָּה הָאִסְפָּה הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רָעוּ :
no , largo tiempo-de recoger el-ganado abrevad las-ovejas c-id וּלְכוּ רָעוּ : apacentad

וַיֹּאמְרוּ לֹא נִיכַל עַד אֲשֶׁר יֵאסְפוּ כָּל- הַעֲדָרִים
Y-dijeron (8) no hasta que se-recojan los-rebaños todos

וְהִשְׁקִינוּ	הַבְּאֵר	פִּי	מֵעַל	הָאֶבֶן	אֶת־	וְנִלְוֶהָ
y-abrevaremos	; el-pozo	boca-de	de-sobre	la-piedra	**	y-remuevan
הַצֹּאֵן :	עֹדְנֹו	מְדַבֵּר	עִמָּם	וְרָחֵל	בָּאָה	עִם־ הַצֹּאֵן
las-ovejas	Aún-él (9)	hablando	con-ellos	y-Raquel	venía	con
אֲשֶׁר	לְאִבֶּיהָ	כִּי	רָעָה	הָיָא :	וַיְהִי	כַּאֲשֶׁר רָאָה
que	de-su-padre	porque	pastora	. ella	Y-fue (10)	vio cuando
יַעֲקֹב	אֶת־ רָחֵל	בִּת־	לָבָן	אָחִי	אִמּוֹ	וְאֶת־ צֹאֵן
a Jacob	Raquel	hija-de	Labán	hermano-de	, su-madre	ovejas-de y-**
לָבָן	אָחִי	אִמּוֹ	וַיִּנָּשׂ	יַעֲקֹב	וַיִּנָּל	אֶת־
Labán	hermano-de	; su-madre	y-se-acercó	Jacob	y-removió	**
הָאֶבֶן	מֵעַל	פִּי	הַבְּאֵר	וַיִּשְׁק	אֶת־ צֹאֵן	לָבָן
la-piedra	de-sobre	boca-de	, el-pozo	y-abrevó	**	Labán
אָחִי	אִמּוֹ :	וַיִּשָּׂא	יַעֲקֹב	לְרָחֵל	וַיִּשָּׂא	
hermano-de	. su-madre (11)	Y-besó	Jacob	; a Raquel	y-alzó	
אֶת־	קָלוּ	וַיִּבְכֶּה :	וַיֹּדֵעַ	יַעֲקֹב	לְרָחֵל	כִּי
**	su-voz	. y-lloró (12)	Y-dijo	Jacob	a-Raquel	que
אִבֶּיהָ	הָיָא	וְכִי	בֶן־	רִבְכָּה	הָיָא	וַתֵּגֵד
su-padre	él	y-que	hijo-de	Rebeca	; él	y-corrió
לְאִבֶּיהָ :	וַיְהִי	כַּשְׂמַע	לָבָן	אֶת־	שָׁמַע	יַעֲקֹב
. a-su-padre (13)	Y-fue	cuando-oyó	Labán	**	nueva-de	Jacob
בֶּן־	אָחִתוֹ	וַיִּרְץ	לְקָרְאָתוֹ	וַיַּחְבֵּק־	לָו	
hijo-de	su-hermana	y-corrió	a-encontrarle	y-abrazó	a-él	
וַיִּנְשָׁק־	לָו	וַיְבִיאָהוּ	אֶל־	בֵּיתוֹ	וַיְסַפֵּר	לְלָבָן
y-besó	a-él	y-le-hizo-entrar	en	; su-casa	y-explicó	a-Labán
אֶת־	כָּל־	הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה :	וַיֹּאמֶר	לָו	כֵּן
**	todas	las-cosas	. las-éestas	Y-dijo (14)	a-él	: Labán

עצמי ובשרי אתה וישב עמו חרש ימים:
mi-hüeso y-mi-came ; tú a-Jacob y-habitó con-él mes-de días .

ויאמר לבן ליעקב הכי אתי אתה ועבדתי
Y-dijo (15) Labán a-Jacob : por-qué mi-hermano tú y-me-servirás

חנם הנידה לי מה- משכרתי: וללבן שתי בנות
; gratis a-mí di cuál . tu-salario Y-para-Labán (16) dos hijas

שם הנדלה לאה ושם הקטנה רחל: ועיני לאה
Lea la-mayor nombre-de y-nombre-de la-menor Raquel Y-ojos-de (17) Lea

רבות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה:
; débiles y-Raquel era hermosa-de forma y-hermosa-de aspecto

ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדה שבע שנים
Y-amó (18) Jacob a Raquel : y-dijo te-serviré años siete

ברחל בתך הקטנה: ויאמר לבן טוב תתי
por-Raquel tu-hija la-menor Y-dijo (19) Labán : dame mejor

אתה לך מתתי אתה לאיש אחר שבה עמדי: ויעבד
a-ti ella que-darme ella a-hombre otra : conmigo Y-sirvió (20) .

יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כימים אחרים
Jacob por-Raquel siete años ; y-fueron en-sus-ojos como-días pocos

באהבתו אתה: ויאמר יעקב אל לבן הבה את- אשתי
en-su-amar a-ella : Y-dijo (21) a Jacob Labán : entrega ** mi-mujer

כי מלאי ימי ואבואה אליה: ויאסף
porque cumplidos mis-días ; y-yaceré con-ella (22) Y-reunió

לבן את- כל- אנשי המקום ויעש משתה: ויהי
Labán a todos hombres-de el-lugar e-hizo . fiesta Y-fue (23)

בערב ויקח את- לאה בתו ויבא אתה אליו
al-atardecer y-tomó Lea a su-hija y-llevó a-ella a-él

וַיָּבֹא	אֵלֶיהָ:	וַיִּתֵּן	לָבָן	לָהּ	אֶת־זִלְפָּה	שִׁפְחָתָו
y-se-llegó	. a-ella	Y-dio (24)	Labán	a-ella	Zilpa a	su-criada
לְלֵאָה	בָּתָּו	שִׁפְחָהּ:	וַיְהִי	בִּבְקָר	וַהֲגָה־	
a-Lea	su-hija	. servidora	Y-fue (25)	por-la-mañana	y-he-aquí	
הוּא לֵאָה	וַיֹּאמֶר	אֶל־לָבָן	מַה־זֹּאת	עָשִׂיתְ	לִי הֲלֹא	בְרָחֵל
; Lea ella	y-dijo	a Labán	¿qué	hiciste	por-Raquel , acaso-no	a-mí
עָבַדְתִּי	עִמָּךְ	וְלָמָּה	רְמִיתָנִי:	וַיֹּאמֶר	לָבָן	לֹא־
serví	para-ti	¿y-por-qué	. me-engañaste	Y-dijo (26)	no : Labán	
יַעֲשֶׂה	כֵּן	בְּמִקְוֵנוּ	לָתֵת	הַצְעִירָה	לִפְנֵי	הַבְּכִירָה:
se-hace	así	; en-nuestro-lugar	dar	la-joven	antes-que	. la-primogénita
מִלֵּא	שָׁבַע	זֹאת	וְנָתַתָּה	לָךְ	גַּם־אֶת־זֹאת	בְּעִבְדָּהּ אֲשֶׁר
Cumple (27)	ésta semana-de	y-daremos	ésta	a-ti	** también	que por-trabajo
תַּעֲבֹד	עִמָּדִי	עוֹד	שָׁבַע־שָׁנִים	אַחֲרוֹת:	וַיַּעַשׂ	יַעֲקֹב
trabajes	para-mí	aún	siete años	. otros	E-hizo (28)	así Jacob
וַיִּמְלֵא	שָׁבַע	זֹאת	וַיִּתֵּן־	לּוֹ	אֶת־רָחֵל	בָּתּוֹ
y-cumplió	; ésta semana-de	y-dio	a-él	a	Raquel	su-hija
לּוֹ לְאִשָּׁה:	וַיִּתֵּן	לָבָן	לְרָחֵל	בָּתּוֹ	אֶת־בִּלְהָה	
. para-mujer a-él	Y-dio (29)	Labán	a-Raquel	su-hija	Bilha a	
שִׁפְחָתּוֹ	לָהּ	לְשִׁפְחָהּ:	וַיָּבֹא	גַּם	אֶל־רָחֵל	
; su-sierva	a-ella	. por-servidora	Y-se-llegó (30)	también	Raquel a	
וַיֵּאָהֱב	גַּם־אֶת־רָחֵל	מִלֵּאָה	וַיַּעֲבֹד	עִמָּו	עוֹד	שָׁבַע־שָׁנִים
y-amó	Raquel a más	; que-a-Lea	y-trabajó	aún con-él	años siete	
אַחֲרוֹת:	וַיָּרָא	יְהוָה	כִּי־	שְׁנוּאַתָּה	לֵאָה	וַיִּפְתַּח
. otros	Y-vio (31)	Yahweh	que	menospreciada	Lea	y-abrió
אֶת־רַחֲמָהּ	וְרָחֵל	עָקְרָהּ:	וַתַּהַר	לָאָה	וַתֵּלֶד	
; su-vientre **	y-Raquel	. estéril	Y-concibió (32)	Lea	y-dio a luz	

בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי-רָאָה יְהוָה
y-llamó , hijo su-nombre ; Rubén porque ; vio Yahweh

בְּעֵנִי כִּי עַתָּה יֵאָהֲבֵנִי אִשְׁרִי : וַתֵּהָרֵי
en-mi-miseria ahora porque me-amará . mi-marido Y-concibió (33)

עוֹד וַתֵּלֶד וַתִּלְדֵּם בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי-שָׁמַע יְהוָה כִּי-שְׁנוּאָה
otra-vez y-dio-a-luz , hijo y-dijo : porque oyó Yahweh que menospreciada

אֲנִכִּי וַיִּתֵּן-לִי נֹם-אֶת-זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן :
y-dio , yo a-mí ** ; éste y-llamó su-nombre Simeón

וַתֵּהָרֵי עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר עַתָּה הַפַּעַם
Y-concibió (34) otra-vez y-dio-a-luz hijo : y-dijo ahora esta-vez

יִלְוָה אִשְׁרִי אֵלַי כִּי-יִלְדֵתִי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל-
se-unirá mi-marido , a-mí , a-mí tres para-él di-a-luz por , hijos

בֶּן קָרָא-שְׁמוֹ לֵוִי : וַתֵּהָרֵי עוֹד וַתֵּלֶד
eso llamó su-nombre . Levi (35) otra-vez y-dio-a-luz

בֶּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם אֲוִדָה אֶת-יְהוָה עַל-בֶּן קָרָאָה
y-dijo , hijo esta-vez alabaré a Yahweh por eso llamó

שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעַמֶּד מְלֹדֶת : וַתֵּהָרֵי רָחֵל
su-nombre ; Judá y-cesó-de . dar-a-luz (1) Y-vio Raquel Cap. 30

כִּי לֹא יִלְדָה לִיעֲקֹב וַתִּקְנֶה רָחֵל בְּאֶחָתָהּ
que no engendraba para-Jacob y-tuvo-celos Raquel de-su-hermana

וַתֹּאמֶר אֶל-יַעֲקֹב הִבֵּה לִּי בָנִים וְאִם-אֵין מֵתָה אֲנִכִּי : וַיֵּהָרֵי
y-dijo a Jacob : a-mí da y-si hijos y-ardió (2) . yo muriendo no

אֵף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הִתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִכִּי אֲשֶׁר-כָּנַע מִמֶּךָ
ira-de Jacob contra-Raquel : y-dijo he-acaso Dios yo que impidió de-ti

פְּרִי-בֶטֶן : וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמִיתִי בִלְהָה בָּא אֵלֶיהָ
vientre fruto-de Y-dijo (3) . he-aquí mi-sierva Bilha ve , a-ella

וְחָלָל עַל-בְּרָכִי וְאֶבְנָה נָם-אֲנִי מִמֶּנָּה:
y-dará-a-luz sobre mis-rodillas y-edificaré también yo de-ella

וַתֵּן-לּוֹ אֶת-בִּלְהָ שִׁפְחָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֵא אֵלֶיהָ
Y-dio (4) a-él a Bilha a su-servidora por-mujer y-se-llegó ; a-ella

וַיַּעֲקֹב: וַתֵּהָרֵם בִּלְהָ וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֶּן:
Jacob (5) Y-concibió Bilha y-dio-a-luz para-Jacob hijo

רָחֵל דָּגְנִי אֱלֹהִים וְנָם שָׁמַע בְּקוֹלִי וַיִּתֵּן-
Raquel me-vindicó Dios y-también oyó a-mi-voz y-dio

לִי בֶן עַל-בֶּן קָרָאָה שְׁמוֹ דָּן: וַתֵּהָרֵם עוֹד
a-mí , hijo eso por , llamó su-nombre Dan Y-concibió (7) otra-vez

וַתֵּלֶד וַתֵּלֶד בִּלְהָ שִׁפְחָתָהּ רָחֵל בֶּן שְׁנֵי לְיַעֲקֹב: וַתֹּאמֶר
y-dio-a-luz Bilha sierva-de Raquel segundo hijo para-Jacob (8) Y-dijo

רָחֵל נִפְתָּלִי אֱלֹהִים | נִפְתָּלְתִּי עִם-אֲחֹתִי נָם יָכַלְתִּי
Raquel luchas-de Dios luché con , mi-hermana he-vencido cierto

וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נִפְתָּלִי: וַתֵּרָא לֵאָה כִּי עָמְדָה
y-llamó su-nombre Naftalí (9) Y-vio Lea que cesó-de

מִלְדֹת וַתִּקַּח אֶת-זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ וַתֵּן-אֵתָּהּ
engendrar y-tomó a Zilpa su-servidora y-dio a-ella

לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה: וַתֵּלֶד וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ לֵאָה לְיַעֲקֹב בֶּן:
a-Jacob (10) para-mujer Y-dio-a-luz Zilpa sierva-de Lea hijo

וַתֹּאמֶר לֵאָה בִּנְד וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גָּד:
Y-dijo (11) Lea vino-ventura y-llamó ** su-nombre Gad

וַתֵּלֶד וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ לֵאָה בֶּן שְׁנֵי לְיַעֲקֹב: וַתֹּאמֶר
Y-dio-a-luz Zilpa sierva-de Lea segundo hijo para-Jacob (13) Y-dijo

לֵאָה בְּאִשְׁרֵי כִי אֲשֻׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת-
Lea : cuán-feliz porque me-felicitarán , mujeres y-llamó **

שָׁמוֹ אֲשֶׁר : וַלֵּךְ רֹאבֶן בִּימִי קָצִיר חֲטִים
su-nombre . Aser Y-fue (14) Rubén en-días-de siega-de trigo

וַיִּמְצָא רִידָאִים בַּשָּׂדֶה וַיֵּבֶא אֹתָם אֶל-לֵאָה אִמּוֹ
y-encontró mandrágoras en-el-campo y-llevó a ellas Lea a su-madre ;

וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל-לֵאָה תְּנִי-נָא לִי מְדוּדָאִי מְדוּדָאִי בְנִי :
y-dijo a Raquel da : Lea para-mí por-favor mandrágoras-de tu-hijo

וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּעֲט׃ קַחְתְּךָ אֶת-אִישִׁי וּלְקַחְתָּ
Y-dijo (15) a-ella : acaso-poco tomarte ** mi-marido y-tomas

גַּם אֶת-רִידָאִי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָבֵן יֹשֶׁבֶת
** también mandrágoras-de mi-hijo y-dijo : Raquel bien yacerá

עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת רִידָאִי בְנִי : וַיָּבֵא יַעֲקֹב
contigo esta-noche por mandrágoras-de tu-hijo (16) Y-llegó Jacob

מִן-הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב׃ וַיֵּצֵא לֵאָה לְקָרְאוֹ וַתֹּאמֶר
de el-campo por-la-tarde y-salió Lea a-llamarle y-dijo

אֵלַי תָּבוֹא בִּי שָׂכָר שְׂכָרְתִּי בְּרִידָאִי בְנִי
conmigo llégate porque alquilar te-alquilé por-mandrágoras-de mi-hijo ;

וַיִּשְׁכֵּב וַיָּיָצוּ עִמָּה בַּלַּיְלָה הוּא : וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶל-לֵאָה
y-yació con-ella en-la-noche . aquella (17) Y-oyó Dios Lea a

וַתֵּהָרֵם וַתֵּלֶד לִיעֲקֹב וַתֵּדַר לֵאָה
y-concibió y-dio-a-luz para-Jacob (18) quinto hijo . Y-dijo Lea

נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר-נָתַתִּי שִׁפְחָתִי לְאִישִׁי
Dios dio mi-recompensa porque di mi-sierva a-mi-marido

וַתִּקְרָא שָׁמוֹ יִשְׁשָׁכָר : וַתֵּהָרֵם עוֹד לֵאָה
y-llamó su-nombre . Isacar (19) Y-concibió Lea otra-vez

וַתֵּלֶד בֶּן-שֵׁשִׁי לִיעֲקֹב : וַתֹּאמֶר לֵאָה זָכַרְנִי אֱלֹהִים
y-dio-a-luz para-Jacob sexto hijo (20) Y-dijo Lea Dios me-regaló

אֲחִי יָבֵד טוֹב הַפֶּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי-יִלְדֵתִי לוֹ
para-él di-a-luz porque mi-marido me-honrará esta-vez , bucco regalo a-mí

שֵׁשָׁה בָנִים וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ זָבֻלֹן: וְאַחֵר יִלְדָה
dio-a-luz Y-después (21) . Zabulón su-nombre ** y-llamó ; hijos seis

בֵּת וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמָהּ דִּינָה: וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
Dios Y-recordó (22) . Dina su-nombre ** y-llamó , hija

אֶת-רָחֵל וַיִּשְׁמַע אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת-רַחֲמָהּ:
su-vientre ** y-abrió Dios a-cella y-oyó , Raquel a

וַתֵּהָרֵם וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר בֵּן וַתִּלְדֵּם אֶת-אֶסָף
** Dios quitó y-dijo ; hijo y-dio-a-luz Y-concibió (23)

חֶרְפָּתִי: וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאִמָּר יוֹסֵף
añada : al-decir José su-nombre ** Y-llamó (24) . mi-desgracia

יְהוָה לִי בֵן אַחֵר: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יִלְדָה רָחֵל אֶת-יוֹסֵף
José a Raquel dio-a-luz cuando Y-fue (25) . otro hijo a-mí Yahweh

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-לָבָן שְׁלַחֲנִי וְאֶלְכָה אֶל-מְקוֹמִי
mi-lugar a e-iré envíame : Labán a Jacob y-dijo

וּלְאַרְצִי: תִּנֶּה אֶת-נָשַׁי וְאֶת-יְלָדֵי אֲשֶׁר
por-quienes mis-niños y-** mis-mujeres ** Entrega (26) . y-a-mi-tierra

עֲבַדְתִּי אֹתְךָ בָּהֶן וְאֶלְכָה כִּי אֵתָּה יָדַעְתָּ אֶת-עֲבַדְתִּי אֲשֶׁר
que mi-trabajo ** conoces tú pues e-iré por-ellos a-ti serví

עֲבַדְתִּיךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם-נָא מָצָאתִי חֵן
gracia encontré ahora si : Labán a-él Y-dijo (27) . te-trabajé

בְּעֵינָיִךָ נִחְשַׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בְּגִלְגָּלָה:
por-tu-causa Yahweh que-me-bendijo he-advinado ; en-tus-ojos

וַיֹּאמֶר נִקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וַתַּגֵּדָה
Y-dijo (29) . y-pagaré a-mí tu-salario señala : Y-dijo (28)

מִקְנֶהְךָ וְאֵת אֲשֶׁר-הָיָה לְךָ עָבַדְתִּיךָ כִּי אֵת אֲשֶׁר יָדַעְתָּ אֵלַי אַתָּה : a-él
tu-ganado fue cómo y-** te-trabajé cómo ** sabes tú

אִתִּי : כִּי מְעַט אֲשֶׁר-הָיָה לְךָ לִפְנֵי וַיִּזְכָּרְךָ (30) .
y-aumentó antes-de-mí para-ti era que poco Pues conmigo

לְרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶתְּךָ לְרִגְלֶיךָ וְעַתָּה מִתְּךָ אֶעֱשֶׂה
haré ¿cuándo , y-ahora a-mis-pics a-ti Yahweh y-ha-bendecido en-mucho

גַּם-אֲנִי לְבֵיתִי : וַיֹּאמֶר מָה לָּךְ אֶתֶּן-לָּךְ
a-ti daré ¿qué : Y-dijo (31) . para-mi-casa yo también

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא-תִתֶּנּוּ לִי מֵאִמָּה אִם-תַּעֲשֶׂה-לִּי
para-mí haces si , nada a-mí des no : Jacob y-dijo

תִּדְבָּר תִּזְהַר אֲשׁוּבָה אֲרַעָה צֹאנֶיךָ אֲשָׁמְרָה :
la-cosa : la-ésta volveré apacentaré tus-ovejas . vigilaré

אֶעֱבֹר בְּכָל-צֹאנֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה מִשָּׁם
de-allí separando , hoy tus-ovejas por-todas Pasaré (32)

כָּל-שָׂה נִקְדָּה וְטָלוּא וְכָל-שָׂה-חוּם בְּכִשְׁבִּים
de-los-corderos oscura oveja y-toda , y-moteada manchada oveja toda

וְטָלוּא וּנְקָד וּבְעִיִּים וְהָיָה שְׂכָרִי :
moteado y-manchado ; de-las-cabras y-será . mi-salario

וְעֲנֵתָהּ-כִּי צִדְקָתִי בְּיוֹם מָחָר כִּי-תִבּוֹא
Y-responderá por-mí mi-integridad en-día futuro cuando compruebes (33)

עַל-שְׂכָרִי לִפְנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר-אֵינֶנּוּ נִקְדָּה וְטָלוּא
y-moteado manchado no-es-él lo-que todo ; delante-de-ti mi-salario sobre

בְּעִיִּים וְחוּם בְּכִשְׁבִּים גָּנוֹב הוּא אִתִּי :
de-las-cabras y-oscuro , de-los-corderos robado él . a-mí

וַיֹּאמֶר לָבֵן הֵן לֹא יִהְיֶה כַּדְבָּרְךָ : וַיִּסָּר
Y-dijo (34) Labán ahora , bien sea como-tu-palabra Y-separó (35)

בַּיּוֹם	הָהוּא אֶת־	הַתְּיָשִׁים	הַעֲקָדִים	וְהִטְלֵאִים
en-el-día	el-aquel **	los-machos-cabrios	los-manchados	y-los-moteados
וְאֵת־כָּל־	הָעֲבִים	הַמַּנְחָדוֹת	וְהִטְלֵאֵת	כָּל־
y-**	todas	las-manchadas	y-las-moteadas	todo
אֲשֶׁר־לָבָן	בּוֹ	וְכָל־	חֹשׁ	בְּיָד־
que	en-él	y-todo	oscuro	en-mano-de
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	בְּנָיו:	דְּרָדָךְ	שְׁלֹשַׁת יָמִים	בֵּינוֹ
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם	וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶׁם
(36)	sus-hijos .	camino-de	días	entre-él
וַיַּעֲקֹב וַיִּשֶ				

לֹא עֲדָרִים לְבָדִיז וְלֹא שָׂחָם עַל-צֹאן לָבָן :
 y-no propios rebaños para-él . Labán ovejas-de junto-a los-ponía

וְהָיָה בְּכָל-יָחַם תִּצָּאן הַמִּקְשָׁרוֹת
 Y-fue (41) cuando se-calentaban las-ovejas las-más-fuertes

וְשָׂם יַעֲקֹב אֶת-הַמִּקְלֹת לְעֵינַי הַצֹּאן בְּרֹהֲטִים
 y-ponía ** Jacob las-ramas a-ojos-de las-ovejas en-los-abrevaderos

לִיְחַמְנָהּ בְּמִקְלֹת: וּבִהְעֵטִיף הַצֹּאן לֹא
 para-ayuntarlas . junto-a-las-ramas (42) Pero-si-era-débil la-oveja no

יִשָּׂם וְהָיָה הַעֲשִׂים לָלָבָן וְהַקְשָׁרִים
 ; ponía y-era las-débiles para-Labán y-las-más-fuertes

לְיַעֲקֹב: וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד וַיְהִי-לֹא
 (43) para-Jacob Y-se-enriqueció el-hombre mucho mucho y-fue para-él

צֹאן רַבּוֹת וַשְׁפָחוֹת וְעֲבָדִים וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים:
 ovejas muchas y-siervos y-siervos y-camellos y-asnos

וַיִּשְׁמַע אֶת-דִּבְרֵי בְנֵי-לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֶת
 (1) Y-oyó ** hijos-de palabras-de Labán a-decir : Jacob **

Cap. 31

כָּל-אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵחַ כָּל-
 todo ** hizo de-nuestro-padre y-de-lo-que de-nuestro-padre lo-que todo

הַכֶּבֶד הָזֶה: וַיֵּרָא יַעֲקֹב אֶת-פָּנָי לָבָן וְהָיָה
 (2) la-ésta la-riqueza Y-vio ** Jacob faz-de Labán y-he-aquí

אֵינָנוּ עִמּוֹ כְּתָמוּל שְׁלִשּׁוֹם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יַעֲקֹב שׁוּב
 Y-dijo (3) . antiguamente como-antes con-él él-no-era regresa : Jacob a Yahweh

אֶל-אֶרֶץ אָבוֹתַי וּלְמֹדֵתָי וְאֶהְיֶה עִמָּךְ:
 a tus-padres tierra-de a y-seré y-a-tu-pariente . contigo

וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל-
 (4) Y-envió Jacob y-llamó a-Raquel y-a-Lea a el-campo

צאנו: ויאמר להן ראה אנכי את-פני אביכן
vuestro-padre faz-de ** yo vicndo a-ellas Y-dijo (5) . su-rebaño

כי-איננו אלי כבתול שלשם ואלתי אבי הנה עמדי:
. conmigo está mi-padre pero-Dios-de ;antiguamente como-antes para-mí él-no-es que

ואתנה ודעתן בי בכל-בחי עבדתי את-אביכן:
. vuestro-padre a serví mi-fuerza con-toda que sabéis Y-vosotras (6)

ואביכן תחל בי ותחלף את-משכרתי
mi-salario ** y-cambió a-mí engañó Y-vuestro-padre (7)

עשרת מנים ולא-נתנו אלהים להרע עמדי: אם-כה יאמר
decía así Si (8) . a-mí dañar Dios le-concedió y-no ; veces diez

נקדים יהנה שכרך וילדו כל-הצאן
el-rebaño todo entonces-parían , tu-salario serán manchadas

נקדים ואם-כה יאמר עקדים יהנה שכרך
tu-salario serán moteadas : decía así y-si manchadas

וילדו כל-הצאן עקדים: ויצל אלהים את-מקנה
ganado-de ** Dios Y-quitó (9) . moteadas el-rebaño todo entonces-parían

אביכם ויתן-לי: ויהי בעת יתם
celo en-tiempo-de Y-fue (10) . a-mí y-dio vuestro-padre

הצאן ואשא עיני וארא במלום והנה העתדים
los-machos-cabrios y-he-aquí ; en-sucño y-vi mis-ojos y-alcé las-ovejas

העלים על-הצאן עקדים נקדים וברקדים:
. y-moteados manchados listados las-ovejas sobre los-que-montaban

ויאמר אלי מלאך האלהים במלום יעקב ואמר הנני:
. heme-aquí y-dije ; Jacob en-sucño el-Dios ángel-de a-mí Y-dijo (11)

ויאמר שא-נא עינך וראה כל-העתדים
los-machos cabrios todos y-mira tus-ojos ahora alza : Y-dijo (12)

העלים על- הצאן עקרים נקדים וברדים
los-que-montan sobre , las-ovejas listados manchados y-moteados

כִּי רָאִיתִי אֶת כָּל-אֲשֶׁר לָבֵן עָשָׂה לָךְ: אֲנֹכִי הָאֵל בֵּית-אֵל אֲשֶׁר
vi pues ** lo-que todo Labán hizo a-ti Yo (13) . a-ti El Bet el-Dios donde

מְשַׁחֶתָּה שָׁם מִצְבֵּה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִּי שָׁם נָדַר עֹתָה קוֹם צֹא
ungiste allí pilar donde a-mí hiciste-voto allí sal levanta ahora ; voto

מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל-אָרֶץ מוֹלְדְּתְךָ: וַתַּעַן
de la-tierra la-ésta y-regresa a tierra-de tu-nacimiento Y-contestó (14)

רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמְרֶנָּה לֹא הָעוֹד לָנוּ חֶלֶק וְנַחֲלָה
Raquel y-Lea y-dijeron ¿Todavía : a-él parte para-nosotras y-herencia

בְּבֵית אֲבִינוּ: הֲלֹא נִקְרִינָה נַחֲשָׁבִינוּ לֹא כִּי
en-casa-de nuestro-padre ¿Acaso-no (15) . somos-consideradas extranjerias porque por-él

מָכַרְנוּ וַיֹּאכַל גַּם-אָכֹל אֶת-בְּסָפְנוּ: כִּי כָל-
nos-vendió y-se-comió cierto comer ** nuestro-precio Pues (16) toda

הָעֲשָׂר אֲשֶׁר הֵצִיל אֱלֹהִים מֵאֲבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ
que la-riqueza Dios quitó esa para-nosotras de-nuestro-padre y-para-nuestros-hijos

וְעַתָּה כָּל-אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה: וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת-
lo-que todo y-ahora Dios dijo a-ti haz (17) . Y-se-levantó Jacob y-puso **

בָּנָיו וְאֶת-נָשָׁיו עַל-הַנֶּמְלִים: וַיָּנִיחַ אֶת-כָּל-
sus-hijos y-** sus-mujeres sobre los-camellos Y-condujo (18) ** todo

מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-רֶכֶשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵהוּ
su-ganado y-** todo que su-ganancia , acumuló ganado-de

קָנִינוּ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדָן אֲרָם לְבֹא אֵל-יִצְחָק
su-posesión que acumuló en-Padán Aram para-ir Isaac a

אָבִיו אֶרֶץ כְּנָעַן: וּלְבֵן הָלַךְ לָנוּז אֶת-
su-padre a-tierra-de Canaán (19) . Y-Labán fue a-trasquilar **

צאנו ותגנב רחל את-התורפים אשר לאביה:
 a-su-padre que los-ídolos ** Raquel y-hurtó ; sus-ovejas

ויגנב יעקב את-לב לבן הארמי על-בלי הודיע
 decir no por el-araméo Labán corazón-de ** Jacob Y-engaño (20)

לו כי ברח הוא: ויברח הוא וכל-אשר-לו
 a-él lo-que y-todo él Y-huyó (21) . él marchaba que a-él

ויקם ויעבר את-הנחל וישם את-פניו
 su-rostro ** y-puso ; el-río ** y-cruzó y-se-levantó

הר הנגלעד: ויגד ללבן ביום השלישי
 ; el-tercero en-el-día a-Labán Y-fue-dicho (22) . el Gilead monte-de

כי ברח יעקב: ויגח את-אחיו עמו וירדף
 y-persiguió con-él sus-hermanos ** Y-tomó (23) . Jacob marchó que

אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בקר הנגלעד:
 . en-Gilead en-monte-de a-él y-alcanzó ; días siete camino-de tras-él

ויבא אליהם אל-לבן הארמי בחלם הלילה ויאמר
 y-dijo la-noche en-sueño el-araméo Labán a Dios Y-vino (24)

לו השמר לך פן תדבר עם-יעקב משוב עד-רע:
 . malo ni ni-bueno Jacob con hables que-no para-ti cuidado : a-él

וישג לבן את-יעקב ויעקב תקע את-אחלו
 su-tienda ** plantó y-Jacob ; Jacob ** Labán Y-alcanzó (25)

בקר ולבן תקע את-אחיו ברח
 en-monte-de sus-hermanos con acampó y- Labán , en-el-monte

הנגלעד: ויאמר לבן ליעקב מה עשית ותגנב
 y-engañaste hiciste ¿qué : a-Jacob Labán Y-dijo (26) . el-Gilead

את-לבי ונתנהג את-בנותי כשביות
 como-cautivas-de mis-hijas ** y-te-llevaste a-mi-corazón **

תָּרַב : לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרְחַי וּתְנִיב אֹתִי וְלֹא תִדְּרָה
dijiste y-no a-mí y-engañaste para-huir te-escondiste ¿Por qué (27) . espada

לִי וְאֵשְׁלַחְתָּ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתוֹף
con-tamboril y-con-canciones con-alegría y-te-habría-enviado a-mí

וּבְכִנּוֹר : וְלֹא נִשְׁתַּחֲוִי לְנִשְׁכָּ לְבָנִי
a-mis-nietos besar me-permitiste Y-no (28) . y-con-arpa

וּלְבָנָי וְעַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוּ : יֵשׁ-לְאֵל יָדַי
mi-mano en Está (29) . hacer fuiste-insensato , ahora ; y-a-mis-hijas

לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֵלֹהֵי אֲבִיכֶם אָמַר אָמַר אֵלַי לֵאמֹר
: diciendo a-mí habló anoche vuestro-padre pero-Dios-de ; mal a-vosotros el-hacer

הַשֹּׁמֵר לָךְ מִדְּבַר עִם-יַעֲקֹב מָטוֹב עַד-רָע : וְעַתָּה
Y-ahora (30) . malo ni ni-bueno Jacob a que-decir para-ti cuidado

הִלָּךְ הִלַּכְתָּ כִּי- נִכְסָךְ נִכְסַּפְתָּ לְבֵית אֲבִיךָ לָמָּה
¿por qué . ; tu-padre a-casa-de añoraste añorar porque fuiste ir

נִגַּבְתָּ אֶת- אֱלֹהֵי : וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לַלָּבָן
: a-Labán y-dijo Jacob Y-respondió (31) . mis-dioses ** hurtaste

כִּי יִרְאֵתִי כִּי אָמַרְתִּי כֹן- תִּגְזַל אֶת- **
quitarías-por-la-fuerza que dije porque temí porque

בְּנוֹחִיךָ מִעַמִּי : עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת- אֱלֹהֶיךָ לֹא
no tus-dioses ** encuentres quien Con (32) . de-conmigo tus-hijas

יִחְיֶה נִגַּד אֲחֵינוּ הִכָּר- לָךְ מָה עִמָּדִי וְקַח
y-toma conmigo qué por-ti-mismo mira nuestros-hermanos ante ; vivirá

לָךְ וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל נִגַּבְתָּם : וַיָּבֵא
Y-entró (33) . los-hurtó Raquel que Jacob sabía y-no ; si-tuyo

לָבָן בְּאֵהָל יַעֲקֹב וּבְאֵהָל לֵאָה וּבְאֵהָל שְׁתֵּי
dos-de y-en-tienda-de Lea y-en-tienda-de Jacob en-tienda-de Labán

וַיָּבֹא	לֵאָה	מֵאֶת־לֵדָה	וַיֵּצֵא	מֵצֵא	וְלֹא	הַאֲמָהוֹת
y-entró	Lea	de-tienda-de	y-salió	; halló	y-no	las-servidoras
וַחֲשָׁמָם	אֶת־הַתִּרְפִּים	לָקַחְהָ	וְרָחֵל	רָחֵל:	בְּאֶתֶר	
y-los-puso	los-ídolos **	cogió	Y-Raquel (34)	Raquel	en-tienda-de	
כָּל־	לְבָן	וַיִּמְשָׁשׁ	עָלֵיהֶם	וַתֵּשֶׁב	הַעֲמֹל	בְּקֶרֶן
toda	por Labán	y-buscó	, sobre-ellos	y-se-sentó	el-camello	en-albarda-de
אֶל־	אָבִיהָ	וַתֹּאמֶר	מֵצֵא:	וְלֹא	הָאֶתֶר	
no	: su-padre	a	Y-dijo (ella)	(35)	halló	y-no la-tienda
מִפְּנֵיךְ	לָקוּם	כִּי לֹא אוֹכֵל	אֲדֹנִי	בְּעֵינַי	יֵחֶר	
en-tu-presencia	levantarme	puedo no	que	, mi-señor	en-ojos-de	haya-enojo
אֶת־הַתִּרְפִּים:	מֵצֵא	וְלֹא	וַיִּחְפֹּשׂ	לִי	נָשִׁים	כִּי־הָרָף
. los-ídolos **	halló	y-no	y-registró	; para-mí	mujeres	uso-de porque
יַעֲקֹב	וַיִּשְׁאֵל	בְּלָבָן	וַיִּרְבֵּ	לִי־עַקֵּב	וַיִּחַר	
Jacob	y-preguntó	; con-Labán	y-riñó	Jacob	Y-se-enfadó	(36)
דָּלַקְתָּ	כִּי	חַטָּאתִי	מָה	פֶּשְׁעִי	מָה־	לָלָבָן
perseguiste	que	mi-pecado	cuál	, mi-crímen	¿cuál	: Labán
מֵצֵאתִי	מָה־	כָּלִי	אֶת־כָּל־	מִשְׁשֶׁתְּךָ	כִּי־	אַחֲרַי:
hallaste	¿qué	, mis-bienes	todos	** registraste	Pues (37)	. tras-mí
אֲחֵי	נִגַּד	כֹּה	שִׁים	בֵּיתְךָ	כָּלִי־	מִכָּל־
mis-hermanos	delante-de	aquí	pon	, tu-casa	bienes-de	de-todos
עָשָׂרִים	זֶה	שְׁנֵינוּ:	בֵּין	וַיִּזְכְּרוּ	וַאֲחֵיךָ	
veinte	Ahora	(38)	entre	y-juzguen	y-tus-hermanos	
וְאֵלַי	שָׁכְרוּ	לֹא	וַעֲצִיךָ	רָחֳלֶיךָ	שָׁנָה אֶנְכִּי עִמָּךְ	
y-cameros-de	; abortaron	no	y-tus-cabras	tus-ovejas	contigo yo año	
אֲחַטָּנָה	אֵלַיךְ	לֹא־הִבֵּאתִי	מִרְפָּה	לֹא אֲכַלְתִּי:	צִנָּאךָ	
lo-pagaba	yo	, a-ti	traje	no Desgarrado (39)	. comí	no tu-rebaño

מִיָּדִי	תִּבְקֶשְׁנָהּ	וְנִגְבַּתִּי	יוֹם	וְנִגְבַּתִּי	לַיְלָה:
de-mi-mano	; lo-requerías	robado-de	día	y-robado-de	. noche
הָיִיתִי	בַּיּוֹם	אֲכַלְנִי	חֹרֵב	וְקָרָח	וְהוּא
Estaba (40)	de-día	me-consumía	calor	y-frío	y-huía ; por-la-noche
שְׁנֵתִי	מֵעֵינַי:	זֶה-לִּי	עֶשְׂרִים שָׁנָה	בְּבֵיתִךָ	
mi-sueño	. de-mis-ojos	para-mí Esto (41)	año veinte	en-tu-casa	
עֲבַדְתִּיךָ	אַרְבַּע-עָשָׂר שָׁנָה	בְּשָׁתִי	בְּנֵתִיךָ	וְשֵׁשׁ	שָׁנִים
te-serví	año diez cuatro	por-dos-de	, tus-hijas	y-seis	años
בְּצִאָנְךָ	וְתַחֲלֶךָ	אֶת-מִשְׁכָּרְתִּי	עֲשָׂרָה מָנִים:	לוֹלֵי	אֱלֹהֵי
; por-tu-rebaño	y-cambiaste	** mi-salario	. veces diez	(42) Si-no	Dios-de
אָבִי	אֱלֹהֵי אַבְרָהָם	וּפָחַד	יִצְחָק תִּיהָ	לִי	כֵּן עַתָּה
mi-padre	Abraham Dios-de	y-temor-de	Isaac	, para-mí	ahora cierto
רִיקָם	שְׁלַחְתָּנִי	אֶת-	עָנִי	וְאֶת-	יָנִיעַ
con-manos-vacías	; me-enviarías	**	mi-aflicción	y **	trabajo-de
כִּפְי	רָאָה אֱלֹהִים	וַיּוֹכַח	אָמַשׁ:	וַיַּעַן	לָבָן
mis-manos	Dios vio	y-reprendió	. anoche	Y-respondió (43)	Labán
וַיֹּאמֶר	אֵל-	יַעֲקֹב	הַבָּנוֹת	בְּנֹתַי	וְהַבָּנִים
y-dijo	a	: Jacob	las-mujeres	mis-hijas	y-los-niños
בָּנָי	וְהַצָּאן	צֹאנִי	וְכָל אֲשֶׁר-אֵתָהּ	רֹאֶה לִי-הוּא	
mis-hijos	y-el-rebaño	mi-rebaño	lo-que y-todo	tú	; él para-mí viendo
וְלִבְנֹתַי	מָה-	אֲעֲשֶׂה	לְאַלְהָ	הַיּוֹם	אוֹ
y-acerca-de-mis-hijas	qué	haré	sobre-estas	, hoy	o
לִבְנוֹתָן	אֲשֶׁר יָלְדוּ:	וַעֲתָה לָכֵה	נִכְרְתָהּ	בְּרִית	
acerca-de-sus-hijos	que	Y-ahora (44)	cortemos	pacto	
אֲנִי וְאַתָּה	וְהִנֵּה	לְעֵד	בֵּינִי	וּבֵינָךְ:	וַיִּקַּח
y-tú yo	y-será	por-testigo	entre-mí	. y-entre-ti	Y-tomó (45)

וַיַּעֲקֹב אָבִינוּ וַיִּרְמֶה מַצֵּבָה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאָחָיו
a-sus-hermanos Jacob Y-dijo (46) . pilar y-la-levantó ; piedra Jacob

לְקַטְּוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ-נֶל וַיֹּאכְלוּ שָׁם
allí y-comieron montón e-hicieron piedras y-cogieron piedras recoged

עַל-הַנֶּל: וַיִּקְרָא לוֹ לָבָן יֶגֶר שְׁהָדוּתָא וַיַּעֲקֹב
y-Jacob Sahaduta Jegar Labán a-él Y-llamó (47) . el-montón junto-a

קָרָא לוֹ נֶלְגָד: וַיֹּאמֶר לָבָן הֵנָּה עֵד
testigo el-éste el-montón : Labán Y-dijo (48) . Galaad a-él llamó

בֵּינִי וּבֵינָךְ הַיּוֹם עַל-כֵּן קָרָא שְׁמוֹ נֶלְגָד:
. Galaad su-nombre llamó esto por ; hoy y-entre-ti entre-mí

וַתִּמְצָא אִשְׁרָאֵל אֵמָר יָצָף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינָךְ
y-entre-ti entre-mí Yahweh vigile dijo pues Y-la-Mizpa (49)

כִּי נִסְתַּח אִישׁ מִרֵּעֵהוּ: אִם-תַּעֲנֶה אֶת-
** maltratas Si (50) . de-su-otro uno nos-separemos cuando

בְּנֹתַי וְאִם-תִּקַּח נָשִׁים עַל-בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ
con-nosotros hombre no-hay , mis-hijas además-de mujeres tomas y-si mis-hijas

רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינָךְ: וַיֹּאמֶר לָבָן
Labán Y-dijo (51) . y-entre-ti entre-mí testigo Dios mira

לִיעֲקֹב הֵנָּה הֵנָּה הֵנָּה וְהֵנָּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי
entre-mí levanté que el-pilar y-he-aquí el-éste el-montón he-aquí a-Jacob

וּבֵינָךְ: עֵד הֵנָּה הֵנָּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם-
que el-pilar y-testigo el-éste el-montón Testigo (52) . y-entre-ti

אֲנִי לֹא-אֵעָבֵר אֵלֶיךָ אֶת-הַנֶּל וְאִם-אֶתָּה לֹא-
no tú y-que el-éste el-montón ** hasta-ti pasaré no yo

תַּעֲבֹר אֵלַי אֶת-הַנֶּל הֵנָּה וְאֶת-הַמַּצֵּבָה תִּזָּח לְרַעָה:
. para-dañar el-éste el-pilar y-** el-éste el-montón ** a-mí pasarás

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפָּטוּ בֵּינֵנוּ אֱלֹהֵי
Dios-de entre-nosotros juzguen Nacor y-Dios-de Abraham Dios-de (53)

אֲבִיהֶם וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפֶתֶר אָבִיו יִצְחָק
; su-padre y-juró Jacob por-temor-de su-padre . Isaac

וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בְּהָר יִקְרָא
Y-ofreció Jacob sacrificio en-el-monte y-llamó (54)

לְאָחָיו לֶאֱכֹל-לֶחֶם וַיֵּאָכְלוּ לֶחֶם וַיִּלִּינוּ בְּהָר
a-sus-hermanos para-comer a-sus-hermanos , pan y-comieron y-llamaron en-el-monte

וַיִּשָּׁם לָבָן בִּפְקֹר לְבָנָיו וַיִּנָּשֶׁק
Y-se-levantó Labán por-la-mañana a-sus-hijos y-besó

וּלְבָנוֹתָיו וַיִּבְרַךְ אֹתָהֶם וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב
y-a-sus-hijas y-bendijo ; a-ellos y-marchó y-regresó

לָבָן לְמִקְוָם: וַיַּעֲקֹב הֵלֶךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ-בּוֹ
Labán a-su-lugar Y-Jacob (1) de-él y-salieron-al-encuentro en-su-camino marchó

מִלְאֲכֵי אֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כְּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה
Dios ángeles-de Y-dijo (2) cuando Jacob ; éste Dios campamento-de : les-vio

וַיִּקְרָא שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנֵיִם: וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב
y-llamó nombre-de el-lugar aquel . Mahanaim Y-envió (3) Jacob

מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל-עֵשָׂו אָחִיו אֶרְצָה שְׂעִיר שָׂדֵה אֱדוֹם:
mensajeros a-delante-de-él Esáu a-tierra-de ; su-hermano Seir campo-de Edom

וַיִּצֹו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לְאֲדֹנָי לְעֵשָׂו
E-instruyó así : diciendo a-ellos diréis a-mi-señor a-Esaú

כֹּה אָמַר עֲבָדְךָ יַעֲקֹב עִם-לָבָן וְנִרְתִּי וְאֶחָר עַד
dice así tu-siervo con : Jacob habité hasta y-permanecí

עַתָּה: וְהִי-לִי שׁוֹר וְחֲמֹר צֹאן וְעֶבֶד
Y-es (5) . ahora ganado para-mí y-asno y-rebaño y-siervo

וַשְׁפַּחְתָּ וְאֶשְׁלַחְהּ לְהַגִּיד לְאִמִּי-סֵינִי :
 en-tus-ojos favor encontrar a-mi-señor a-decir y-envié y-sierva

וַיֵּשְׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל-יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֵל-אָחִיךָ
 tu-hermano a fuimos : diciendo Jacob a los-mensajeros Y-volvieron (6)

אֶל-עֵשָׂו וְנָם הִלָּךְ לִקְרַאתָּךְ וְאַרְבַּע-מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ :
 . con-él hombres cientos y-cuatro a-tu-encuentro viniente y-también Esaú a

וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיִּצְרָר לוֹ וַיִּחַץ
 y-dividió ; a-él y-se-angustió mucho Jacob Y-temió (7)

אֶת-הָעֵם אֲשֶׁר-אִתּוֹ וְאֶת-הַצֹּאן וְאֶת-הַבָּקָר וְהַנֶּמְלִים
 y-los-camellos las-vacas y-** las-ovejas y-** con-él que el-pueblo **

לְשָׁנִי מִחֲנוֹת : וַיֹּאמֶר אִם-יָבוֹא עֵשָׂו אֶל-הַמַּחֲנֶה הָאֶחָת
 el-uno el-grupo a Esaú viene si Y-dijo (9) . grupos para-dos

וְהִכָּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לְפִלִּיטָה :
 . a-escapar el-que-quede el-grupo y-sea ; y-le-ataca

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי
 mi-padre y-Dios-de Abraham mi-padre Dios-de : Jacob Y-dijo (10)

וַיִּצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאֶרֶצְךָ וּלְמוֹדֶדְתְּךָ
 a-tu-parentela a-tu-tierra regresa a-mí el-que-dijo Yahweh ; Isaac

וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ : קָטַנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים
 las-mercedes que-todas Soy-menor (11) . a-ti y-haré-prosperar

וּמִכָּל-הַתְּאֻמֹּת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת-עַבְדְּךָ כִּי
 pues ; tu-siervo a hiciste que la-fidelidad y-que-toda

בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת-הַיַּרְדֵּן וְעַתָּה הִנֵּה הֵייתִי לְשָׁנִי
 para-dos soy y-ahora el-éste el-Jordán ** crucé con-mi-cayado

מִחֲנוֹת : הַצִּילֵנִי נָא מִיָּד אָחִי מִיָּד עֵשָׂו כִּי-
 pues Esaú de-la-mano-de mi-hermano de-la-mano-de ahora Sálvame (12) . grupos

יָרָא אֲנִי אֶת־אֱלֹהֵי שָׁר׃ יָבוֹא וְהִכֵּינִי אִם עַל-בָּנִים׃
que a-él yo temiendo venga y-me-ataque con madre . niños

וְאָמַרְתָּ וְאָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עֲמָךְ וְשִׁמְתִּי׃
Y-tú (13) dijiste prosperar prosperar ; a-ti y-haré

אֶת-זֶרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר׃
tu-descendencia a como-arena-de el-mar que no puede-contarse

מֶרֶב׃ וַיֵּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיִּקַּח׃
(14) de-cantidad Y-se-quedó allí por-la-noche ; la-aquella y-tomó

מִן-הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעִשָׂו אָחִיו׃
de lo-que-vino en-su-mano presente para-Esaú su-hermano

עֲצִים מֵאֲתִים וְחִזְשִׁים עֶשְׂרִים רְחִלִּים מֵאֲתִים וְאִילִים׃
(15) Cabras doscientas y-machos-cabrios veinte y-ovejas ; doscientas y-carneros

עֶשְׂרִים׃ נְמִלִּים מִיְּנִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים׃
(16) veinte . Camellos hembras y-sus-crías ; treinta vacas cuarenta

וּפָרִים עֶשְׂרֵה אֲתָנֹת עֶשְׂרִים וְעִזִּים עֶשְׂרֵה׃ וַיִּתֵּן׃
y-toros ; diez y-asnos veinte asnas Y-dio (17)

בְּיַד-עֲבָדָיו עֲדָר עֲדָר לְבָדּוֹ וַיֹּאמֶר אֵל-עֲבָדָיו׃
en-mano-de sus-siervos rebaño rebaño ; por-sí-mismo a sus-siervos

עֲבָדָיו לְפָנַי וַיָּנַח תְּשִׁימוּ בֵּין עֲדָר וּבֵין עֲדָר׃
id delante-de-mí y-espacio guardad entre rebaño y-entre . rebaño

וַיֹּצֵא אֶת-הָרִאשׁוֹן לְאִמְרָ כִּי יִפְגְּשֶׁךָ עִשָׂו אָחִי׃
(18) Y-mandó a : diciendo el-principal cuando te-encuentre Esaú mi-hermano

וְשִׂאֲלֶךָ לֵאמֹר לְמִי-אַתָּה וְאָנֹכָה וְלִמִּי וְאֵלֶּה׃
y-te-pregunte : diciendo a-quién tú y-adónde vas y-a-quién estos

לְפָנֶיךָ׃ וְאָמַרְתָּ לְעַבְדֶּךָ לְעֶקֶב מִנְחָה הוּא׃
(19) . delante-de-ti : Y-dirás a-tu-siervo a-Jacob este regalo

שְׁלֹחָהּ לְאֹדִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה נִם-הוּא אַחֲרֵינוּ:
enviado a-mi-señor ; a-Esaú y-he-aquí también él tras-nosotros

וַיֹּצֵו נִם אֶת-הַשֵּׁנִי נִם אֶת-הַשְּׁלִישִׁי נִם אֶת-כָּל-
Y-ordenó (20) a también el-segundo a también el-tercero a también todos

הַתְּלָכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כְּדָבָר הִנֵּה תִדְבְּרוּן
los-que-fueron tras los-rebaños : diciendo como-la-palabra la-ésta diréis

אֶל-עֵשָׂו בְּמִצְאָכֶם אֹתוֹ: וְאָמַרְתֶּם נִם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב
Esaú a al-encontraros , con-él (21) Y-diréis también he-aquí : también tu-siervo Jacob

אַחֲרֵינוּ כִּי-אָמַר אֲכַפְּרָה פָּנָיו בְּמִנְחָה
pues ; tras-nosotros dijo apaciguaré su-rostro con-el-regalo

הַהֹלֶכֶת לִפְנֵי וְאַחֲרֵי-כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אֹלֵי
el-que-va ante-mí y-tras-mí que veré su-rostro quizá

יֵשָׂא פָּנָי: וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל-פָּנָיו וְהוּא
recibirá . mi-rostro (22) Y-pasó el-regalo por delante-de-él y-he-aquí

לֹן בְּלֵילָה-הַהוּא בְּמַחֲנֶה: וַיָּקָם
se-quedaó por-la-noche la-aquella en-el campamento . Y-se-levantó (23)

בְּלֵילָה הוּא וַיִּקְּחֵהוּ אֶת-שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת-שְׁתֵּי
por-la-noche él y-cogió ** dos sus-mujeres y-** dos

שִׁפְחָתָיו וְאֶת-אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת מַעְבַּר יַבֹּק:
sus-servidoras y-** uno diez sus-niños ; y-pasó ** vado-de Jabbok .

וַיִּקְחֶם וַיַּעֲבֹרֵם אֶת-הַנָּחַל וַיַּעֲבֹר
Y-los-cogió (24) y-les-hizo-pasar ** el-arroyo e-hizo-pasar

אֶת-אֲשֶׁר-לֹו: וַיֹּתֶר וַיַּעֲקֹב לְבָדּוֹ וַיִּלְחָק אִישׁ
a-él lo-que ** (25) Y-se-quedaó-sólo Jacob a-solas y-luchó varón

עָמָּו עַד עֲלֹות הַשָּׁחַר: וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכֹל
con-él hasta llegar el-alba (26) Y-vio que no podía

לֹא וַיִּגַע בְּכַף-יָרְכוֹ וַחֲסַקְעַתְּ כַּף-
con-él y-tocó en-encaje-de ; su-muslo y-se-descoyuntó encaje-de

יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֻלָּקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי
, Jacob muslo-de en-su-lucha . con-él Y-dijo (27) pues déjame-ir Y-dijo

עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶיךָ כִּי אִם-בְּרַכְתִּנִּי:
; el-alba vino y-dijo no te-dejaré-ir que si me-bendigas

וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה-שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב:
Y-dijo (28) a-él ¿cuál ; tu-nombre y-dijo . Jacob

וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֶךָ כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל
Y-dijo (29) no Jacob será-llamado más tu-nombre Israel ahora pero

כִּי-שָׁרִיתָ עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אֲנָשִׁים וַתּוֹקֵל: וַיִּשְׁאַל
pues luchaste con Dios y-con hombres y-venciste (30) Y-preguntó וַיִּשְׁאַל

יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל
Jacob : y-dijo di tu-nombre por-favor שְׁמֶךָ y-dijo preguntas esto ¿por qué

לְשְׁמִי וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ שֵׁם: וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם
; por-mi-nombre y-bendeciré a-él allí (31) Y-llamó nombre-de Jacob

הַמָּקוֹם פְּנִיֵּאל כִּי-רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל-פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי:
el-lugar Peni-El vi pues Dios a cara a cara y-fue-librada mi-alma וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי:

וַיִּזְחַח-לּוֹ הַשָּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת-פְּנִיֵּאל וְהוּא צֹלַע
Y-se-elevó (32) sobre-él el-sol cuando pasó את-פְּנִיֵּאל וְהוּא cojeando y-él

עַל-יָרְכוֹ: עַל-כֵּן לֹא יֹאכְלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד
por-causa-de su-muslo (33) . Por esto no comen בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד fibra-de ** Israel hijos-de

הַנֶּשֶׁה אֲשֶׁר עַל-כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נֹגַע
el-tendón el-muslo articulación-de sobre que el-éste pues נֹגַע tocó

בְּכַף-יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׁה: וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב
en-articulación-de muslo-de Jacob en-fibra-de el-tendón (1) . Y-alzó Jacob וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב

עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנֵה עֹשֵׂה בָּא וְעַמּוֹ אַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ
sus-ojos y-miró Esaú y-he-aquí , venía y-con-él hombres cientos cuatro

וַיִּחַץ אֶת-הַנְּלָדִים עַל-לֵאָה וְעַל-רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי
y-repartió ** los-niños de Lea de Raquel y-de dos-de y-de

הַשְּׂפָחוֹת: וַיָּשֶׂם אֶת-הַשְּׂפָחוֹת וְאֶת-יְלָדֵיהֶן
sus-siervas (2) Y-puso ** las-siervas y-** y-l-d-i-h-n sus-niños

רִאשֹׁנָה וְאֶת-לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ אַחֲרָיִם וְאֶת-רָחֵל וְאֶת-יוֹסֵף אַחֲרָיִם:
Lea y-** delante y-sus-niños y-** Raquel y-** José y-** siguientes

וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה שִׁבְעַת פְּעָמִים עַד-
Y-él (3) pasó delante-de-ellos y-se-inclinó al-suelo al veces siete

וַיִּשָּׂא אֶת-עַד-אָחִיו: וַיֵּרֶץ עֲשָׂה לִקְרֹאתוֹ
hasta su-hermano (4) Y-corrió Esaú a-encontrarle

וַיִּתְּבַקֶּה וַיִּפֹּל עַל-צוּאְרוֹ וַיִּשָּׁקֶהוּ
y-le-abrazó y-le-rodó por su-cuello y-le-besó

וַיִּדְּבֻּ: וַיִּשָּׂא אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-הַנָּשִׁים
y-lloraron (5) Y-alzó ** sus-ojos y-vio ** las-mujeres

וְאֶת-הַנְּלָדִים וַיֹּאמֶר מִי-אַלֶּה לָּךְ וַיֹּאמֶר יֵאמָר הַנְּלָדִים
los-niños y-** los-niños y-dijo : y-dijo ; contigo y-dijo

אֲשֶׁר-תֵּנַן אֱלֹהִים אֶת-עַבְדְּךָ: וַתִּנָּשֵׁן
que por-gracia-ha-dado a Dios tu-siervo (6) Y-se-acercaron

הַשְּׂפָחוֹת הָנָּה וַיִּלְדֵּיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוּ: וַתִּנָּשֵׁן
las-siervas ellas y-sus-niños y-se-inclinaron (7) Y-se acercó

נָם-לֵאָה וַיִּלְדֶּיהָ וַיִּשְׁתַּחוּ וְאַחֵר נָשָׂא יוֹסֵף
Lea también y-sus-niños y-se-inclinaron ; y-después se acercó José

וַיִּרְחַל וַיִּשְׁתַּחוּ: וַיֹּאמֶר מִי לָךְ כָּל-הַמִּחְנֶה
y-Raquel (8) Y-dijo : Y-dijo para-ti qué el-grupo todo

הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי וַיֹּאמֶר לְמַעַן חֵן בְּעֵינַי אֲדֹנִי:
 que el-éste Y-dijo ; me-encontré gracia para-hallar en-tus-ojos señor-mío

וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ יֵשׁ-לִי רַב אֶחָי יְהִי לָהּ
 Y-dijo (9) Esau para-mí hay mucho , hermano-mío sea , para-ti

אֲשֶׁר-לָהּ: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֵל-נָא אִם-נָא מְצָאתִי חֵן
 para-ti lo-que Y-dijo (10) Jacob : si , por-favor no hallé ahora gracia

בְּעֵינָיָהּ וּלְקַחַת מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי עַל-כֵּן
 en-tus-ojos y-tomes mi-regalo de-mi-mano ; eso por pues

רְאִיתִי פָנָיָהּ כְּרָאתָ פָנַי אֱלֹהִים וְתָרַצְנִי: קַח-
 tu-cara veo como-veo Dios cara-de pues-me-recibiste Toma (11)

נָא אֶחָד בְּרַכְתִּי אֲשֶׁר הִבָּאת לָהּ כִּי-תַנִּנִּי
 me-ha-hecho-favor pues para-ti ha-sido-traído que mi-presente ** por-favor

אֱלֹהִים וְכִי יֵשׁ-לִי-כָל וַיִּפְצַר-בּוֹ וַיֹּקַח:
 y-pues Dios hay para-mí ; todo e-insistió con-él . y-tomó

וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנִלְכֶּה וְנִלְכֶּה וְנִלְכֶּה:
 Y-dijo (12) andemos y-marchemos y-marcharé . delante-de-ti

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲדֹנִי יָדַעְתִּי כִּי-הֵילָדִים רַבִּים
 Y-dijo (13) a-él señor-mío que conociendo los-niños tiempos

וְנִתְּנָן וְנִתְּבָקֵר עָלֹת עָלַי וַיִּדְּפָקוּם
 y-las-ovejas y-las-vacas paridas a-mi-cuidado ; y-agotándolas

יּוֹם אֶחָד וְנָתַתִּי כָל-הַצֹּאן: יַעֲבֹר-נָא
 uno día y-morirán todas las-ovejas (14) Pase por-favor

אֲדֹנִי לִפְנֵי עֲבָדִי וְאֲנִי אֶתְנַחֵלָהּ לְאִטִּי לְרִגְלִי
 al-paso-de con-mi-lentitud marcharé y-yo ; su-siervo delante-de mi-señor

הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר-לִפְנֵי וְלִרְגֶלְךָ הֵילָדִים עַד אֲשֶׁר-אָבָא אֵל-
 ante-mí que la-vanguardia y-al-paso-de los-niños hasta que llegue a

אֲדֹנִי שְׁעִירָה: וַיֹּאמֶר עֲשׂוֹ אֶצִּינָהּ נָא עִמָּךְ מִן
mi-señor . en-Seir (15) Y-dijo : Esaú de contigo ahora Dejaré

הָעָם אֲשֶׁר אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה אָמַצְא־ חֵן בְּעֵינַי
la-gente que ; conmigo : y-dijo por-qué halle gracia en-ojos-de

אֲדֹנִי: וַיֵּשֶׁב בֵּיּוֹם הַהוּא עֲשׂוֹ לְדַרְכּוֹ
mi-señor . (16) Y-regresó en-el-día el-aquel Esaú a-su-camino

שְׁעִירָה: וַיַּעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה וַיִּבְנֶן לּוֹ בַּיִת
a Seir . (17) Y-Jacob se-fue a-Sucot y-construyó para-él casa

וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֹכֶת עַל- בֵּן קָרָא שֵׁם- הַמָּקוֹם
y-para-su-ganado hizo por , cobertizos eso llamá el-lugar nombre-de

סֻכּוֹת: וַיָּבֵא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שָׁכֵם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
Sucot . (18) Y-llegó Jacob en-paz ciudad-de Siquem que en-tierra-de

כְּנָעַן בָּבֶלָא מַפְכָּן אָרָם וַיַּחֲן אֶת- פְּנֵי הָעִיר:
Canaán en-su-venir de-Padán ; Aram y-acampó ** frente-a la-ciudad .

וַיִּקֶּן אֶת- חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה שָׁם אֶתְּלוֹ
Y-compró ** parcela-de el-campo que plantó allí su-tienda

מִיד בְּנֵי- חָמוֹר אָבִי שָׁכֵם בְּמֵאָה קִשְׁיָה:
de-mano-de hijos-de Hamor padre-de ; Siquem en-cien monedas .

וַיָּצֵב- שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא- לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:
Y-levantó altar allí y-llamó a-él El Elohe Israel .

וַתֵּצֵא רִינָה בַת- לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתֵּצֵא (1) Cap. 34
Y-salió Dina hija-de Lea que dio-a-luz a-Jacob

לְרִאֲוֹת בְּבָנוֹת הָאָרֶץ: וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֵם בֶּן- חָמוֹר
a-mirar a-mujeres-de . el-pais Y-vio a-ella Siquem hijo-de Hamor

הַחֵוִי נָשִׂא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיֵּשְׁבָּב אִתָּהּ
el-heveo jefe-de , el-pais y-tomó a-ella y-yació con-ella

וַיַּעֲנֶהּ: וַתִּדְבֹק נַפְשׁוֹ בְּרִינָהּ בֶּת-
 Y-se-unió (3) . y-la-violó
 su-alma a-Dina hija-de

יַעֲקֹב וַיֵּאָהֵב אֶת-הַנַּעֲרָה וַיִּדְבֹּר עַל-לֵב הַנַּעֲרָה:
 y-amó Jacob la-muchacha a y-habló corazón-de a
 . la-muchacha

וַיֹּאמֶר שָׁכֶם אֶל-חָמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח-לִי אֶת-הַיְלָלָהּ
 Y-dijo (4) Hamor a Siquem su-padre para-mí toma : diciendo
 la-muchacha

הַזֹּאת לְאִשָּׁה: וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְאָה אֶת-רִינָהּ
 Y-Jacob (5) . para-mujer la-ésta oyó que deshonoró a Dina
 . la-muchacha

בָּחוּ וּבָנָיו הָיוּ עִמָּם מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה
 , su-hija y-sus-hijos estaban con su-ganado en-el-campo

וַהֲחָרַשׁ יַעֲקֹב עַד-בֹּאָם: וַיֵּצֵא חָמוֹר
 y-calló Jacob hasta su-venida Y-salió (6) Hamor

אָבִיו שָׁכֶם אֶל-יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: וּבָנָיו יַעֲקֹב בָּאוּ
 . a-él para-hablar Jacob a Siquem padre-de
 E-hijos-de (7) Jacob vinieron

מִן-הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעֻם וַיִּתְּעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים
 el-campo de cuando-les-oieron y-se-entristecieron los-hombres

וַיַּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי-נִבְלָה עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל לְשָׁכֵב אֶת-
 y-se-enfureció a-ellos ; mucho pues ; vileza hizo en-Israel al-yacer con

בֶּת-יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה: וַיִּדְבֹּר חָמוֹר
 , Jacob no pues-así . se-hacía Y-dijo (8) Hamor

אֲתָם לֵאמֹר שָׁכֶם בְּנִי חֲשָׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְכֶם
 Siquem : a-decir a-ellos mi-hijo se-ha-apegado su-alma a-vuestra-hija

הֲנוּ נָא אִתָּהּ לוֹ לְאִשָּׁה: וַהֲתַחַתְנוּ אִתָּנוּ בְּנִחִיכֶם תַּחֲנוּ
 . para-mujer a-él a-ella ahora dad Y-emparentad (9) con-nosotros vuestras-hijas dad

לָנוּ וְאֶת-בְּנֹתֵינוּ תִקְחוּ לָכֶם: וְאִתָּנוּ תִשְׁבוּ
 y a-nosotros nuestras-hijas para-vosotros tomad Y-con-nosotros (10) ; hazienda

וְהָאָרֶץ וְתָהִי לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וִסְתְּרוּהָ וְהָאֶחָזִיז קָה׃
 . en-ella y-adquirid y-negociad-en-ella habitad , ante-vosotros está y-la-tierra

וַיֹּאמֶר שָׁקֶם אֶל-אָבִיהִי וְאֶל-אָחִיהָ אֲמָצָא׃
 halle : hermanos-de-ella y-a padre-de-ella a Siquem Y-dijo (11)

חַן בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָנָה׃ הֲרָבוּ׃
 Aumentad (12) . daré a-mí digáis y-lo-que en-vuestros-ojos gracia

עָלַי מְאֹד מְזֹהר וּמִתָּן כְּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וְתָנָה׃
 y-dad ; a-mí digáis conforme y-daré , y-presentes dote mucho a-mí

לִי אֶת-הַנַּעֲרָה לְאִשָּׁה׃ וַיַּעֲנוּ בְנֵי-יַעֲקֹב אֶת-שָׁקֶם׃
 Siquem a Jacob hijos-de Y-contestaron (13) . para-mujer la-muchacha ** a-mí

וְאֶת-חָמֹר אָבִיו בְּמַרְמָה וַיְדַבְּרוּ אֲשֶׁר טָמְאָה אֵת דִּינָה׃
 Dina a amancilló pues ; y-hablaron con-engaño su-padre Hamor y-a

אֲחֵתָם׃ וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוֹכֵלִי לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה׃
 la-ésta la-cosa hacer podemos no : a-ellos Y-dijeron (14) . hermana-de-ellos

לָתֵת אֶת-אֲחֵתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר-לוֹ עָרְלָה כִּי-חֲרָפָה הוּא לָנוּ׃
 . para eso desgracia pues prepucio a-él que a-hombre nuestra-hermana ** para-dar nosotros

אֲדֹ-בְזָאת נֵאֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָמוֹנוּ לְהַמּוֹל׃
 ser-circuncidado como-nosotros sois si ; a-vosotros consentiremos con-esto Sólo (15)

לָכֶם כָּל-זָכָר׃ וְנִתְּנוּ אֶת-בְּנֵיתֵינוּ לָכֶם וְאֶת-
 y-** a-vosotros nuestras-hijas . ** Y-daremos (16) . varón todo de-vosotros

בְּנֵיתֵיכֶם נִקְחָ-לָנוּ וַיִּשְׁבְּנוּ אִתְּכֶם׃
 con-vosotros y-habitaremos ; para-nosotros tomaremos vuestras-hijas

וְהָיוּ לָעָם אֶחָד׃ וְאִם-לֹא תִשְׁמָעוּ אֵלֵינוּ׃
 a-nosotros escucháis no Y-si (17) . uno para-pueblo y-seremos

לְהַמּוֹל וְלִקְחָנוּ אֶת-בִּתְּנוֹ וְהִלְכָנוּ׃
 . y-marcharemos nuestra-hija ** entonces-tomaremos para-circuncidar

וַיִּיטְבוּ דְבָרֵיהֶם בְּעֵינָיו חָמוֹר וּבְעֵינָיו
Y-parecieron-bien (18) palabras-de-ellos en-ojos-de Hamor ; y-en-ojos-de

שָׁקֵם בֶּן־חָמוֹר : וְלֹא־ אֶת־ הַנֶּעֱרָ לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר
Siquem Hamor hijo-de Y-no (19) tardó el-joven para-hacer la-cosa

כִּי חֲפֵץ בַּבַּת־ יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבָּד מִכָּל
pues se-deleitaba en-hija-de Jacob y-él distinguido de-toda

בֵּית אָבִיו : וַיָּבֹא חָמוֹר וּשָׁקֵם בְּנוֹ
casa-de su-padre Y-fueron (20) Hamor y-Siquem su-hijo

אֶל־ שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־ אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר :
puerta-de a su-ciudad y-hablaron a hombres-de su-ciudad . diciendo

הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אֲתָנוּ וַיֵּשְׁבוּ
Los-hombres (21) los-éstos pacíficos ellos , con-nosotros y-habiten

בְּאַרְצָן וַיִּסְחָרוּ אֹתָהּ וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבֹת־ יָדִים
en-la-tierra y-comerzien , en-ella y-la-tierra he-aquí grande-de medidas

לִפְנֵיהֶם אֶת־ בָּנֵיהֶם נָקַח־ לָנוּ לְנָשִׁים וְאֶת־
; ante-ellos ** sus-hijas tomemos para-nosotros para-mujeres y-**

בְּנֵיהֶם נָתַן לָהֶם : אֶדְ־ בָּזֹאת יֵאָתוּ לָנוּ
nuestras-hijas demos . a-ellos Sólo (22) en-esto consentirán a-nosotros

הָאֲנָשִׁים לְשֹׁבֵת אֲתָנוּ לְהִזּוֹת לָעַם אֶחָד בְּהֻמּוֹל לָנוּ
para los-hombres para con-nosotros para-ser con-nosotros ; uno por-pueblo a-nosotros en-ser-circuncidado

כָּל־ זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמְלִיכִים : מִקְּנֵיהֶם
todo varón como ellos . están-circuncidados Sus-ganados (23)

וְקִנְיָנָם וְכָל־ בְּהֵמָתָם הָלֹא לָנוּ הֵם אֵד
y-sus-bienes y-todo , animal-de-ellos acaso-no para-nosotros ; ellos así

נִאֲוָתָה לָהֶם וַיֵּשְׁבוּ אֲתָנוּ : וַיִּשְׁמְעוּ אֶל־
consintamos a-ellos y-habiten con-nosotros (24) Y-escucharon a

שַׁעַר	יִצְאִי	כָּל-	בְּנוֹ	שָׁקֵם	וְאֵל-	חָמוֹר
puerta-de	salientes	todos	su-hijo	Siquem	y-a	Hamor
יִצְאִי	כָּל-	זָכָר	כָּל-	וַיִּמְלְאוּ	עִירוֹ	
salientes	todos	varón	todo	y-se-circuncidaron	; su-ciudad	
בְּהִיוֹתָם	הַשְּׁלִישִׁי	בַּיּוֹם	וַיְהִי	עִירוֹ:	שַׁעַר	
en-ser-a-ellos	el-tercero	en-el-día	Y-fue	(25)	. su-ciudad	puerta-de
וְלֵוִי	שִׁמְעוֹן	יַעֲקֹב	בְּנֵי-	שְׁנֵי-	וַיִּקְחוּ	כְּאֲבִים
y-Leví	Simeón	Jacob	hijos-de	dos-de	y-tomaron	, dolorosos
בְּטָח	עַל-הָעִיר	וַיָּבֹאוּ	חֶרֶב	אִישׁ	דִּינָה	אֲחֵי
desprevenida	la-ciudad a	y-fueron	su-espada	cada-uno	, Dina	hermanos-de
בְּנוֹ	שָׁקֵם	וְאֵת-חָמוֹר	וְאֵת-	זָכָר:	כָּל-	וַיַּמָּרוּ
su-hijo	Siquem	y-**	Hamor	Y-**	(26)	. varón todo y-mataron
שָׁקֵם	מִבֵּית	אֶת-דִּינָה	וַיִּקְחוּ	חֶרֶב	לְפִי-	הָרָגוּ
Siquem	de-casa-de	Dina a	y-tomaron	; espada	a-fila-de	mataron
וַיִּבְּאוּ	תַּחֲלָלִים	עַל-	בָּאוּ	בְּנֵי-יַעֲקֹב	וַיֵּצְאוּ:	
y-saquearon	los-muertos	sobre	vinieron	Jacob	Hijos-de	(27) . y-salieron
וְאֵת-	צִאֲנָם	אֶת-	אֲחֻתָּם:	טָמְאוּ	אֲשֶׁר	הָעִיר
y-**	sus-rebaños	**	(28)	. hermana-de-ellos	afrentaron	que la-ciudad
בְּשָׂדֶה	וְאֵת-אֲשֶׁר	בְּעִיר	וְאֵת-אֲשֶׁר-	חֲמֹרֵיהֶם	וְאֵת-	בְּקָרָם
en-el-campo	lo-que y-**	en-la-ciudad	lo-que y-**	sus-asnos	y-**	su-rebaño
וְאֵת-	טַפָּם	כָּל-	וְאֵת-	חֵילָם	וְאֵת-כָּל-	לָקְחוּ:
y-**	sus-niños	todos y-**	su-riqueza	toda	Y-**	(29) . cogieron
בְּבֵית:	וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר	וַיִּבְּאוּ	שָׁבוּ	נְשֵׁיהֶם		
. en-la-casa	lo-que todo también	y-robaron	se-llevaron	sus-mujeres		
אֵתִי	עָכַרְתֶּם	לֵוִי	וְאֵל-	יַעֲקֹב אֶל-שִׁמְעוֹן	וַיֹּאמֶר	
a-mí	turbasteis	Leví	y- *	Simeón a Jacob	Y-dijo	(30)

בְּקַנְעָנִי al-cananeo	הָאָרֶץ , la-tierra	בְּיֹשֵׁב a-habitante-de	לְהַבְאִישָׁנִי al-hacerme-odioso
עָלַי contra-mí	וַנֵּאסְפוּ y-se-juntarán	מִסָּפֵר , número	וְאֵנִי y-yo
וּבִיתִי y-al-ferezeo	וְנִשְׁמְדָתִי y-seré-destruido	אֲנִי yo	וְהִכּוֹנִי y-me-atacarán
וְיֹאמְרוּ (31)	וְיֵשׁוּעַ haría	הַכּוֹזָה ¿acaso-como-a-ramera	אֶת-אֲחוֹתֵנוּ nuestra-hermana a

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב קוּם עֲלֶה בֵּית-אֵל וְשָׁב-שָׁם
Y-dijo Dios a Jacob : levanta : El Bet sube-a , y-queda allí (1) Cap. 35

וְעֹשֶׂה-שָׁם allí y-haz	מִזְבֵּחַ לְאֵל altar a-Dios	הַנִּרְאָה el-que-apareció	אֵלֶיךָ a-ti	בְּנִרְחֹץ en-tu-huida
מִפְּנֵי עֵשָׂו de-faz-de	אֶחָיְךָ tu-hermano	וַיֹּאמֶר Y-dijo	יַעֲקֹב אֶל- a Jacob	בֵּיתוֹ su-casa

וְאֵל כָּל-אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסְרוּ אֶת-אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר בְּתוֹכְכֶם
el-que todo y-a , con-él quitad , el-extraño dioses-de ** entre-vosotros que

וְהִטְהָרוּ y-purificaos	וְהִתְלִיפוּ y-cambiad	שְׁמַלְתִּיכֶם y-vuestros-vestidos	וְנִקְוָמָה Y-levantémonos
-----------------------------	---------------------------	---------------------------------------	-------------------------------

וְנַעֲלֶה y-subamos	בֵּית-אֵל El Bet	וְאֵעֲשֶׂה y-haré	שָׁם מִזְבֵּחַ לְאֵל altar a-Dios	הָעֲנָה el-que-responde
------------------------	---------------------	----------------------	--------------------------------------	----------------------------

אֲתִי בָּנוּם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר הִלְכָתִי
a-mí en-día-de mi-angustia y-fue conmigo que en-el-camino anduve

וַיִּתְּנוּ Y-dieron	אֶל-יַעֲקֹב אֵת כָּל-אֱלֹהֵי הַנֹּכַר אֲשֶׁר Jacob a ** todos dioses-de el-extraño que	בְּיָדָם en-sus-manos
-------------------------	---	--------------------------

וְאֶת-הַזָּרְעִים אֲשֶׁר בְּאָזְנוֹתָם וַיִּטְמֶן אֲחֵם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה
que los-zarcillos y ** en-sus-orejas y-enterró Jacob a-ellos bajo la-encima

אֲשֶׁר עַם-שָׂכָם : וַיִּסְעוּ וַיְהִי חֲתַת אֱלֹהִים עַל-הָעָרִים
 las-ciudades sobre Dios terror-de y-fue Y-se-fueron (5) . Siquem en que

אֲשֶׁר סָבִיב־תִּיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי בְנֵי יַעֲקֹב : וַיָּבֹא
 Y-llegó (6) . Jacob hijos-de tras persiguieron y-no en-torno-a-ellos que

יַעֲקֹב לִזְחָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הוּא בֵּית-אֵל הוּא וְכָל-הָעָם
 el-pueblo y-todo él , El Bet que Canaán en-tierra-de que a-Luz Jacob

אֲשֶׁר-עָמֹד : וַיִּבְנֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לְמָקוֹם אֵל בֵּית-
 Bet El al-lugar y-llamó altar allí Y-edificó (7) . con-él que

אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים בְּדַרְחֹוּ מִפְּנֵי
 de-faz-de en-su-huir el-Dios a-él se-revelaron allí pues El

אָחִיו : וַתָּמָת דְּבִרָה מִיִּנְקַת רֵבֶקָה
 Rebeca ama-de-cría-de Débora Y-murió (8) . su-hermano

וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת לְבֵית-אֵל תַּחַת הָאֵלֶּן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
 su-nombre y-llamó la-encina bajo El a-Bet debajo-de y-fue-enterrada

אֵלֶּן בָּכוֹת : וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאֵ
 en-su-volver aún Jacob a Dios Y-apareció (9) . Bacut Alón

מִפְּנֵן אָרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ : וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים שְׁמוֹ
 tu-nombre Dios a-él Y-dijo (10) . a-él y-bendijo ; Aram de-Padán

יַעֲקֹב לֹא-יִקְרָא שְׁמוֹ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה
 será Israel ahora pues Jacob más tu-nombre se-llamará no , Jacob

שְׁמוֹ וַיִּקְרָא אֹת-שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים
 Dios a-él Y-dijo (11) . Israel su-nombre ** y-llamó tu-nombre

אֲנִי אֵל שַׁדַּי פְּרִיָה וְרִבָּה נָוִי וַיִּקְהַל גּוֹיִם
 naciones y-asamblea-de nación y-multiplica fructifica , Todopoderoso Dios yo

יִהְיֶה מִמֶּנָּה וּמִלְכִּים מִחֻלָּצִיךָ יֵצְאוּ : וַאֲת-
 Y ** (12) . saldrán de-tus-lomos y-reyes de-ti será

הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וְיִצְחָק לָהּ אֶתְנַנָּה
la-tierra que di a-Abraham y-a-Isaac para-ti ; la-daré

וְלִזְרַעְךָ אַתְּ אַתְּ הָאָרֶץ : יִשְׂרָאֵל
y-a-tu-descendencia después-de-ti daré la-tierra ** (13) Y-subió

מֵעַלְיוֹ אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֵתוֹ : וַיַּעֲבֹב יַעֲקֹב
Dios de-sobre-él en-el-lugar que dijo a-él Y-erigió (14) Jacob

מִצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֵתוֹ מִצֵּבַת אֶבֶן וַיִּסֹּךְ
pilar en-el-lugar que habló con-él pilar de ; y-derramó y-derramó

עָלֶיהָ לִסֹּךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שֶׁמֶן : וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת-
libación sobre-ella y-derramó (15) Y-llamó ** Jacob

שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁל דִּבֶּר אֵתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים בֵּית-אֵל : וַיִּסְעוּ
el-lugar nombre-de que habló a-él Dios allí El Bet (16) Y-marcharon

מִבֵּית אֵל וַיְהִי-עוֹד כְּבֵרֶת-הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה
El de-Bet y-era aún distante-de la-tierra para-ir a-Efrata

וַתֵּלֶךְ רָחֵל וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ : וַיְהִי Y-fue (17) . en-su-dar-a-luz y-tuvo-dificultad Raquel y-dio-a-luz

בְּהִקְשָׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְנִלְדָּתָה
en-su-tener-dificultad ; en-su-dar-a-luz y-dijo a-ella la-comadrona

אֵל-תִּירָאִי כִי-גַם-זֶה לִּךָ בֵּן : וַיְהִי Y-fue (18) . hijo para-ti este otro pues temas no

נִפְשָׁהּ כִּי מָתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן-אוֹנִי וַאֲבִיו
pues su-alma murió y-llamó su-nombre Ben Oní y-su-padre

קָרָא-לָהּ בִּנְיָמִן : וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקְבֹּרָהּ בְּדֶרֶךְ
a-él Y-murió (19) . Benjamín Raquel y-fue-enterrada en-camino-de

אֶפְרָתָה הוּא בֵּית לָחֶם : וַיַּעֲבֹב יַעֲקֹב מִצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ
que Efrata Bet Lehem (20) Y-erigió Jacob sobre pilar su-tumba

הָיָא מִצָּבֶת קְבֻרַת- רָחֵל עַד- הַיּוֹם : וַיָּסַע יִשְׂרָאֵל
 , Israel Y-partió (21) . hoy hasta Raquel tumba-de pilar-de que

וַיֵּט אֹהֶלָה מִהַלְאָה לְמִגְדָּל- עֵדֶר : וַיְהִי בִשְׁכֹן
 al-morar Y-fue (22) . Eber a-Migdal más-allá su-tienda y-plantó

יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ תְּחֻמָּה וַיֵּלֶךְ רֹאשִׁיב וַיִּשְׁכַּב אֶת- בִּלְהָה
 Bilha con y-yació Rubén y-fue la-aquella en-la-tierra Israel

פִּילְגָשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל וַיְדַוּ בְּנֵי- יַעֲקֹב
 Jacob hijos-de y-eran ; Israel y-oyó , su-padre concubina-de

שְׁנַיִם עָשָׂר : בְּנֵי לֵאָה בְּכוֹר יַעֲקֹב רֹאשִׁיב וַיִּשְׁמְעוֹן וְלֵוִי
 y-Leví y-Simeón ; Rubén Jacob primogénito-de Lea Hijos-de (23) . diez dos

יְהוּדָה וַיִּשְׁשֹׁכָר וַיְזַבּוּלֹן : בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף וּבִנְיָמִן :
 . y-Benjamín José Raquel Hijos-de (24) . y-Zabulón e-Isacar y-Judá

וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְתָּה וְדָן וְנִפְתָּלִי :
 . y-Neftalí Dan , Raquel sierva-de Bilha E-hijos-de (25)

וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְתָּה לֵאָה נָדָב וַאֲשֶׁר אֵלֶּה בְּנֵי יַעֲקֹב
 Jacob hijos-de éstos , y-Aser Gad , Lea sierva-de Zilpa E-hijos-de (26)

אֲשֶׁר יָלַד- לוֹ בְּפָדָן אָרָם : וַיָּבֵא יַעֲקֹב אֶל- יִצְחָק
 Isaac a Jacob Y-vino (27) . Aram en-Padán a-él fue-nacido que

אָבִיו מִמְרָא קִרְיַת הָאֲרָבָה הָיָא הֶבְרֹן אֲשֶׁר- נָדָב שָׁם
 allí habitó donde Hebrón que el-Arba Kiriath Mamre su-padre

אַבְרָהָם וַיִּצְחָק : וַיְהִי יִמֵּי יִצְחָק מֵאָה שָׁנָה וּשְׁמֹנִים
 y-ochenta año cien Isaac días-de Y-fueron (28) . e-Isaac Abraham

שָׁנָה : וַיָּנוּעַ יִצְחָק וַיָּמָוֶת וַיֵּאסֶף אֶל-
 a y-fue-reunido y-murió Isaac Y-expiró (29) . año

עַמּוּי זָקֵן וְשָׁבַע יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֵת עֵשָׂו וַיַּעֲקֹב
 y-Jacob Esau a-él y-enterraron , días y-lleno-de viejo , su-pueblo

בְּנָיו: וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֲדָוִם: עֵשָׂו לָקַח אֶת-
 Y-estas (1) . sus-hijos Esáu generaciones-de Y-estas (2) . Edom que Esáu tomó **

נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת-עֲדָה בֵּת-אֵילֹן קַחְתִּי וְאֶת-
 sus-mujeres de-hijas-de Canaán ** Ada hija-de Elón y-** el-heteo

אֶהְיִיבָמָה בֵּת-עֲנָה בֵּת-צִבְעֹן קַחְתִּי: וְאֶת-
 Aholibama hija-de Anán hija-de Zibeón . el-heveo (3) Y-*

בְּשֵׁמָתָה בֵּת-יִשְׁמָעֵאל אָחוֹת נָבוֹיֹת: וְתָלַד אֶדָה לְעֵשָׂו
 Basemat hija-de Ismael . Nebaiot Y-dio-a-luz (4) . Ada a-Esaú

אֶת-אֵלִיפָז וּבְשֵׁמָתָה יָלְדָה אֶת-רְעוּאֵל: וְאֶהְיִיבָמָה יָלְדָה אֶת-
 Elifaz a Basemat y-dio-a-luz (5) . Reuel a Y-Aholibama Y-dio-a-luz

יַעֲשֵׂה וְאֶת-יַעֲלָם וְאֶת-קָרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יָלְדוּ-לוֹ
 y-a Jaalam y-a Jesús y-a Coré , éstos hijos-de Esáu que fueron-nacidos a-él

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת-נָשָׁיו וְאֶת-בְּנָיו וְאֶת-
 Canaán en-tierra-de (6) . Esáu ** sus-mujeres y- sus-hijos y-*

בְּנֵיהֶם וְאֶת-כָּל-נַפְשֹׁתַי בֵּיתוֹ וְאֶת-מִקְנֵהוּ וְאֶת-כָּל-
 y-sus-hijas y- sus-casa y- su-ganado y- todo personas-de

בְּהֵמָתוֹ וְאֵת כָּל-קִנְיֹנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
 animal-suyo y- todo bien-suyo que adquirió en-tierra-de Canaán

וַיֵּלֶךְ אֶל-אֶרֶץ מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו: כִּי-הָיָה
 y-marchó a tierra de-delante-de Jacob . su-hermano (7) . Pues era

רַב כּוֹשֶׁם רַב מִשְׁבֵּת יַחְדּוֹ וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ
 posesión-de-ellos mayor que-para-habitar ; juntos y-no ; podía tierra-de

מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹהֶם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם: וַיֵּשֶׁב
 sus-viajes para-sostener a-ellos a-causa-de su-ganado (8) . Y-habitó

עֵשָׂו בְּהַר שְׁעִיר עֵשָׂו הוּא אֲדָוִם: וְאֵלֶּה תִּלְדוֹת עֵשָׂו
 Esáu en-monte-de , Seir que Esáu Edom (9) . Y-estas Esáu generaciones-de

אָבִי אֶדוֹם בֶּכֶר שְׁעִיר: אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-עִשָׂו
 padre-de Edom ; en-monte-de Seir . (10) Estos nombres-de hijos-de Esau

אֵלִיָּז בֶּן-עָדָה אִשְׁתּוֹ רְעוּאֵל בֶּן-בִּשְׁמַת אִשְׁתּוֹ עִשָׂו:
 Elifaz hijo-de Ada mujer-de Esau , Basemat hijo-de Reuel , Esau mujer-de

וַיְהִי בְּנֵי אֵלִיָּז חִימָן אוֹמָר זֶפּוֹ וְגַתָּם וְקֶנָז:
 Y-fueron (11) hijos-de Elifaz , Temán Omar , Zefo y-Gatam y-Cenaz

וַתִּמְנַע וַיְהִי פִלְגֶּשׁ לְאֵלִיָּז בֶּן-עִשָׂו וַתֵּלֶד
 Y-Timna (12) fue concubina para-Elifaz hijo-de Esau , y-dio-a-luz

לְאֵלִיָּז אֶת-עַמְלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אִשְׁתּוֹ עִשָׂו: וְאֵלֶּה
 a-Elifaz ** ; Amalec éstos hijos-de Ada mujer-de Esau . (13) Y-éstos

בְּנֵי רְעוּאֵל נָחַת וְזֶרַח שָׁמָּה וּמִיזָה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי
 hijos-de Nahat Reuel y-Zera Sama y-Miza éstos fueron hijos-de

בִּשְׁמַת אִשְׁתּוֹ עִשָׂו: וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אֲהוֹלִיבָמָה בַּת-
 Basemat mujer-de Esau . (14) Y-éstos fueron hijos-de Aholibama hija-de

עֲנָה בַת-צִבְעוֹן אִשְׁתּוֹ עִשָׂו וַתֵּלֶד לְעִשָׂו אֶת-יֵעִשׁ וְאֵת-
 Ana hija-de Zibeón Esau , y-dio-a-luz a para-Esau Jeús y-a

יֵעֲלָם וְאֵת-קָרַח: אֵלֶּה אֱלֹפִי בְּנֵי-עִשָׂו עִשָׂו בְּנֵי אֵלִיָּז
 Jaalam y-** . (15) Coré éstos jefes-de hijos-de Esau , hijos-de Elifaz

בְּכוֹר עִשָׂו אֱלֹפִי חִימָן אֱלֹפִי אוֹמָר אֱלֹפִי זֶפּוֹ אֱלֹפִי קֶנָז:
 Esau primogénito-de jefes-de Omar jefes , Zefo jefes , Cenaz jefes . (16) Jefe

קָרַח אֱלֹפִי גַתָּם אֱלֹפִי עַמְלֵק אֵלֶּה אֱלֹפִי אֵלִיָּז בְּאֶרֶץ אֶדוֹם אֵלֶּה
 jefes-de Amalec jefes , Gatam jefes , Coré éstos , Edom en-tierra-de

בְּנֵי עָדָה: וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן-עִשָׂו אֱלֹפִי נָחַת אֱלֹפִי
 hijos-de Ada . (17) Y-éstos Reuel hijos-de Esau jefes , Nahat jefes

זֶרַח אֱלֹפִי שָׁמָּה אֱלֹפִי מִיזָה אֵלֶּה אֱלֹפִי רְעוּאֵל בְּאֶרֶץ אֶדוֹם אֵלֶּה
 jefes , Zera jefes , Sama jefes , Miza jefes , Edom en-tierra-de éstos ,

בְּנֵי בַשְׁמַת אִשְׁתּוֹ: וְאֵלֶּה בְּנֵי אַהֲלִיבָמָה אִשְׁתּוֹ
hijos-de Basemat mujer-de (18) . Esaú Y-éstos hijos-de Aholibama mujer-de

עֲשׂוֹ אֶלְיוֹרָא וְעֵשׂוֹ אֶלְיוֹרָא יַעֲלָם אֶלְיוֹרָא קָרַח אֵלֶּה אֶלְיוֹרָא אַהֲלִיבָמָה
Esau jefe , Jeús jefe , Jalaam jefe , Coré jefes-de Aholibama

בֶּת-אָנָה אִשְׁתּוֹ: אֵלֶּה בְּנֵי-עֲשׂוֹ וְאֵלֶּה אֱלֹדֵיהֶם
hija-de Ana mujer-de (19) . Esaú Y-éstos hijos-de y-éstos jefes-de-ellos

הוּא אֲדֹמִים: אֵלֶּה בְּנֵי-שַׁעִיר קַחְלִי יִשְׁבִּי הָאָרֶץ
Edom que (20) . Edom hijos-de Seir el-horeo moradores-de la-tierra

לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וְעָנָה: וְדִשׁוֹן וְעֶזֶר וְדִיֹּשָׁן
Lotán y-Sobal y-Zibeón y-Aná (21) . Y-Disón y-Ezer y-Disán

אֵלֶּה אֱלֹדֵי קַחְלִי בְּנֵי שַׁעִיר בְּאֶרֶץ אֲדֹמִים: וַיְהִיו
jefes-de éstos los-horeos hijos-de Seir en-tierra-de Edom (22) . Y-fueron

בְּנֵי-לוֹטָן חֲרִי וְחִימָם וְנָחֻזַּת לוֹטָן תִּמְנָה: וְאֵלֶּה בְּנֵי
hijos-de Lotán horeo y-Hemam ; y-hermana-de Timna (23) . Y-éstos hijos-de

שׁוֹבָל עֲלָוִן וּמְנַחַת וְעִיבָל שֶׁפּוֹ וְאֹנָם: וְאֵלֶּה בְּנֵי-
Sobal , Alván y-Manahat , y-Ebal Sefo , y-Onam hijos-de Y-éstos (24)

צִבְעוֹן וְאַיָּה וְעָנָה הוּא עָנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת-תִּימָם
Zibeón y-Aja , y-Aná este que Aná halló ** los-manantiales

בְּמִדְבָּר בָּרְעָתוֹ אֶת-הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו:
en-su-apacentar , en-el-desierto ** los-asnos para-Zibeón su-padre

וְאֵלֶּה בְּנֵי-עָנָה דִּישׁוֹן וְאֶהֱלִיבָמָה בֶּת-אָנָה:
Y-éstos (25) . Aná hijos-de Disón y-Aholibama hija-de Aná

וְאֵלֶּה בְּנֵי-רִישׁוֹן חֶמְדָּן וְעֶשְׂבָן וַיְהִי וְיִקְרָן:
Y-éstos (26) . Disón hijos-de Hemdan , y-Esbán e-Itrán y-Querán

אֵלֶּה בְּנֵי-אֶזֶר בִּלְהָן וְזַאבָּן וְעָקָן: אֵלֶּה בְּנֵי-דִישׁוֹן
hijos-de Ezer Bilhan y-Zaaván y-Akán (28) . Éstos hijos-de Disán

עוץ ואָרָן: אֵלֶּה אֱלֹפִי חֲתָרִי אֱלֹיף לוֹטָן אֱלֹיף שׁוֹבָל אֱלֹיף
jefe , Sobal jefe , Lotán jefe , los-horeos jefes-de Éstos (29) . y-Arán Uz

צִבְעוֹן אֱלֹיף עָנָה: אֱלֹיף דִּישֹׁן אֱלֹיף אֶזֶר אֱלֹיף דִּישֹׁן אֵלֶּה אֱלֹפִי
jefes-de éstos , Disán jefe , Ezer jefe , Disón Jefe (30) . Aná jefe Zibeón

חֲתָרִי לְאֶלְפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שְׂעִיר: וְאֵלֶּה הַמְּלָכִים אֲשֶׁר
que los-reyes Y-éstos (31) . Seir en-tierra-de por-sus-divisiones los-horeos

מְלָכֹו בְּאֶרֶץ אֲדוֹם לִפְנֵי מֶלֶךְ-מֶלֶךְ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל:
Israel de-hijos-de rey reinar antes-de , Edom en-tierra-de reinaron

וַיִּמְלֹךְ בְּאֲדוֹם בִּלְע בֶּן-בְּעוֹר וְשֵׁם עִירוֹ דִּנְהָבָה:
Dinaba su-ciudad y-nombre-de , Beor hijo-de Bela en-Edom Y-reinó (32)

וַיָּמָת בִּלְע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן-זֶרַח
Zera hijo-de Jobab después-de-él y-reinó Bela Y-murió (33)

מִבְּצָרָה: וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָּׁם
Husam después-de-él y-reinó , Jobab Y-murió (34) . de-Bosra

מֵאֶרֶץ הַתֵּימָנִי: וַיָּמָת חֻשָּׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
después-de-él y-reinó , Husam Y-murió (35) . el-temanita de-tierra-de

הַחֲדָד בֶּן-בֶּדָד הַמִּכָּה אֶת-מַדְיָן בְּשָׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם
y-nombre Moab en-campo-de Madián a el-que-derrotó , Bedad hijo-de Hadad

עִירוֹ עָוִית: וַיָּמָת הַחֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׁמְלָה
Samla después-de-él y-reinó Hadad Y-murió (36) . Avit su-ciudad

מִמַּשְׂרֻקָּה: וַיָּמָת שַׁמְלָה וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאֻל
Saúl después-de-él y-reinó Samla Y-murió (37) . de-Masreca

מִרְחֹבֹת הַנָּהָר: וַיָּמָת שָׁאֻל וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו
después-de-él y-reinó Saúl Y-murió (38) . el-río de-Rehobot-de

בַּעַל חֲנָן בֶּן-עַקְבֹּר: וַיָּמָת בַּעַל חֲנָן בֶּן-עַקְבֹּר
Acbor hijo-de Hanán Baal Y-murió (39) . Acbor hijo-de Hanán Baal

וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הָדָר וְשֵׁם יְעִיר וּפָאָו וְשֵׁם
y-reinó después-de-él Hadar y-nombre-de su-ciudad Pau , en-nombre-de

אִשְׁתּוֹ מְהֵטָבֶאל בֶּת-מִטְרָד בֶּת-מִי זָאָב: וְאֵלֶּה
su-mujer Mehetabel hija-de Matred hija-de Me Zaab (40) Y-éstos

שְׁמוֹת אֱלֹפִי עֲשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם לְמִקְמֹתָם בְּשִׁמְתָם
nombres-de jefes-de Esauí por-sus-familias por-sus-lugares por-sus-nombres

אֵלֶּיךָ תִּמְנָה אֵלֶיךָ עֲלֵנָה אֵלֶיךָ יֵתֶת: אֵלֶיךָ אֲהוֹלִיבָמָה אֵלֶיךָ אֵלָה אֵלֶיךָ
jefe Timna jefe Alva jefe Jetet (41) Jefe Aholibama jefe Ela jefe

פִּינוֹן: אֵלֶיךָ קֶנָז אֵלֶיךָ תִּמָּן אֵלֶיךָ מִבְּצָר: אֵלֶיךָ מַגְדִּיֵּאל אֵלֶיךָ עִירָם
Pinón (42) Jefe Cenaz jefe Temán jefe Mizbar (43) Jefe Magdiel jefe Iram

אֵלֶּה אֱלֹפִי אֲדוֹם לְמִשְׁבָּתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּהּ הוּא
éstos jefes-de Edom por-sus-moradas en-tierra-de su-poseción éste

עֲשָׂו אָבִי אֲדוֹם: וַיָּשָׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוֵרֵי
Esauí padre-de Edom (1) Y-habité Jacob en-tierra-de viajes-de

אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: אֵלֶּה חִלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן-שִׁבְעָה
su-padre en-tierra-de Canaán (2) Estas generaciones-de Jacob José hijo-de siete

עֲשָׂרָה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת-אָחִיו בְּצֹאֵן וְהוּא נֶעֱר
era año diez pastor con sus-hermanos de-el-rebaño y-él joven

אֶת-בְּנֵי בִלְהָ וְאֶת-בְּנֵי זִלְפָּה וְאֶת-אָבִיו וְיָבָא
con hijos-de Bilha y-** hijos-de Zilpa esposas-de su-padre ; y-llevaba

יוֹסֵף אֶת-דִּבְתָּם רָעָה אֶל-אֲבִיהֶם: וַיִּשְׂרָאֵל אָהָב אֶת-
José ** informe-de-ellos a malo padre-de-ellos (3) E-Israel a amaba

יוֹסֵף מִכָּל-בָּנָיו כִּי-בֶן-זָקֵנִים הוּא לֹו וַעֲשָׂה
José más-que-a-todos sus-hijos pues hijo-de vejez para-él , e-hizo

לֹו כְּתֻנֶּת פָּסִים: וַיֵּרָאוּ אָחִיו כִּי-אֵלֹו אָהָב
para-él túnica-de adornos (4) Y-vieron sus-hermanos , a-él que amaba

אֲבִיהֶם	מִכָּל-	אֶחָיו	וַיִּשְׁנֹאוּ	אֹתוֹ	וְלֹא
padre-de-ellos	más-que-a-todos	, sus-hermanos	y-aborrecieron	, a-él	y-no
יָכְלוּ	דִּבְרוּ	לְשָׁלֵם:	וַיִּחְלֹם	יוֹסֵף	חֲלוֹם
podían	hablar-le	. con-paz	Y-soñó (5)	José	sueño
וַיִּגֵּד	לְאֶחָיו	וַיִּזְכְּרוּ	עוֹד	שָׂנֵא	אֹתוֹ:
y-explicó	, a-sus-hermanos	y-aumentaron	aún	aborrecer	. a-él
וַיֹּאמֶר	אֲלֵיהֶם	שָׁמְעוּ-נָא	הַחֲלוֹם	הִנֵּה	אֲשֶׁר
Y-dijo (6)	: a-ellos	ahora-escuchad	el-sueño	el-éste	que
וְהִנֵּה אֲנִי	מֵאֲלֵמִים	אֲלֵמִים	בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה	וְהִנֵּה	קָמָה
nosotros Y-he-aquí (7)	atando	gavillas	el-campo en-medio-de	y-he-aquí	se-levantó
אֲלֵמִי	וְגַם-	נִצָּבָה	וְהִנֵּה	תִּסְבְּינָה	אֲלֵמֵיכֶם
mi-gavilla	y-también	estaba-derecho	y-he-aquí	se-reunieron	vuestras-gavillas
וַתִּשְׁתַּחֲוֶיּוּ	לְאֵלֵימִי:	וַיֹּאמְרוּ	לּוֹ	אֶחָיו	
y-se-inclinaron	. a-mi-gavilla	(8)	Y-dijeron	a-él	sus-hermanos
הִמְלִיךְ	תִּמְלֹךְ	עָלֵינוּ	אִם-	מִשׁוֹל	תִּמְשָׁל
¿acaso-reinar	reinarás	sobre-nosotros	o	señorear	señorearás
וַיִּזְכְּרוּ	עוֹד	שָׂנֵא	אֹתוֹ	עַל-	וְעַל-
y-aumentaron	más	odiar	a-él	por	y-por
דִּבְּרוּ:	וַיִּחְלֹם	עוֹד	חֲלוֹם	אֲחֵר	וַיִּסְפֹּר
. sus-palabras	Y-soñó (9)	aún	sueño	otro	y-contó
לְאֶחָיו	וַיֹּאמֶר	הִנֵּה	חֲלֹמִי	חֲלוֹם	עוֹד
, a-sus-hermanos	: y-dijo	he-aquí	soñé	sueño	, aún
וְהִנֵּה	וְאַתָּה	עֶשֶׂר כּוֹכָבִים	מִשְׁתַּחֲוִים	לִי:	וַיִּסְפֹּר
y-la-luna	y-una	estrellas	inclinándose	. a-mí	Y-contó (10)
אָבִיו	וְאֵל-	אֶחָיו	וַיִּנְעֵר-	בּוֹ	אָבִיו
su-padre	y-a	sus-hermanos	y-reprendió	a-él	su-padre

וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלֹם מָה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ הֲבֹא
y-dijo a-él : ¿qué el-sueño que el-éste acaso-venir ; soñaste

נִבֹּא אֲנִי וְאִמְךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לָךְ
vendremos yo y-tu-madre y-tus-hermanos a-inclinamos a-ti

אַרְצָה : וַיִּקְנְאוּ בּוֹ אָחָיו
a-tierra . Y-tuvieron-celos de-él ; sus-hermanos pero-su-padre

שָׁמַר אֶת-הַדָּבָר : וַיִּלְכוּ אָחָיו לְרֹעוֹת
recordó . el-asunto ** Y-fueron sus-hermanos a-pastorear

אֶת-צֶאֱן אָבִיהֶם בְּשָׂכָם : וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף
rebaño-de su-padre en-Siquem . Y-dijo José a Israel

חֲלֹא אֲחִיךָ רְעִים בְּשָׂכָם לָכֵה וְאֶשְׁלַחְךָ
¿acaso-no tus-hermanos pastoreando , en-Siquem ven y-te-enviaré

אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנְנִי : וַיֹּאמֶר לוֹ לֵךְ-נָא רֵאֵה אֶת-
; a-ellos y-dijo a-él . heme-aquí Y-dijo : mira **

שָׁלוֹם אֲחִיךָ וְאֶת-שָׁלוֹם הַצֶּאֱן וְהַשְׁבִּנִי דְבָר
paz-de tus-hermanos y-** paz-de el-rebaño y-trae-me ; palabra

וַיִּשְׁלַחְהוּ מַעֲמֶק חֶבְרֹן וַיָּבֹא שָׂכָמָה :
y-le-envió del-valle-de Hebrón y-fue a-Siquem

וַיִּמְצָאֵהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲהָ בַשָּׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ
Y-le-halló y-he-aquí hombre errante en-el-campo y-le-preguntó el-hombre

לֵאמֹר מַה-תִּבְקֹשׁ : וַיֹּאמֶר אֶת-אָחִי אֲנִכִּי מִבְּקֶשׁ
¿qué : a-decir . buscas Y-dijo : a mis-hermanos yo buscando

הִנֵּדֶה-נָּא לִי אִיפֹה הֵם רְעִים : וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נִסְעוּ
ahora di a-mí pastoreando ellos dónde Y-dijo el-hombre marcharon

מִזֶּה כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים גִּלְכָּה דִּתְיִנְחָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַתָּה
de-aquí oí diciendo vayamos ; a-Dothan y-fue José tras

אָהוּ a-él	וַיֵּרְאוּ Y-vieron	(18)	בְּדוֹתָן: . en-Dotán	וַיִּמְצְאוּם y-les-halló	אָחָיו sus-hermanos
מִרְחָק de-lejos	וּבְטָרֵם y-antes-que	יָקָרָב llegó	אֵלֵיהֶם , a-ellos	וַיִּתְנַקְלוּ y-tramaron	אָהוּ לְהַמִּיתוֹ: a-matar a-él
וַיֹּאמְרוּ Y-dijeron (19)	אִישׁ אֶל- a cada-uno	אָחָיו , su-hermano	הִנֵּה בָעַל señor-de he-aquí	הַחֲלָמוֹת los-sueños	הַלָּזָה el-éste
בָּא: . viene	וְעַתָּה Y-ahora (20)	לָכוּ venid	וְנַתְּנוּהוּ y-matémosle	וְנִשְׁלָכֵהוּ y-arrojémosle	
בְּאַחַד en-una-de	הַבְּרוֹת las-cisternas	וְאָמַרְנוּ y-diremos	תְּחָה animal	רָעָה malo	אֲכָלְתָּהוּ le-devoró
וְנִרְאָה y-veremos	מַה- qué	יֵהְיוּ son	חֲלָמוֹתָיו: . sus-sueños	וַיִּשְׁמַע Y-oyó (21)	רֹאשׁוֹ Rubén
וַיַּצְלֵהוּ y-lo-libró	מִיָּדָם , de-mano-de-ellos	וַיֹּאמֶר : y-dijo	לֹא no	נִכְנֹו tomemos	נַפְשׁ: . vida
וַיֹּאמֶר Y-dijo (22)	אֵלֵיהֶם רֹאשׁוֹ a-ellos : Rubén	אֶל-תִּשְׁפְּכוּ-דָם no echad sangre	הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל- en a-él el-pozo	הַבּוֹר el-pozo	
הִזָּה el-éste	אֲשֶׁר que	בַּמִּדְבָּר en-el-desierto	וַיֵּד y-mano	אֶל-תִּשְׁלְחוּ-בּוֹ no pongáis	לְמַעַן a-fin-de
אָהוּ a-él	מִיָּדָם , de-mano-de-ellos	לְהַשִּׁיבּוֹ para-hacerle-volver	אֶל- a	אָבִיו: . su-padre	וַיְהִי Y-fue (23)
בְּאֶשֶׁר- llegó	בָּא cuando	יֹסֵף José	אֶל- a	וַיַּפְשִׁיטוּ y-despojaron	אֶת-יֹסֵף de José
כְּתוּנָתוֹ su-ropa	אֶת-כְּתוּנָתוֹ ropa-de **	הַפָּסִים adornos	אֲשֶׁר עָלָיו: que	וַיִּקְחֵהוּ Y-le-cogieron	(24) . sobre-él
וַיִּשְׁלְכוּ y-arrojaron	אֹתוֹ a-él	הַבּוֹר ; al-pozo	וְהַבּוֹר y-el-pozo	לֹק אֵין , vació no-había	בּוֹ מַיִם: . agua

וַיֵּרְאוּ y-miraron	עֵינֵיהֶם sus-ojos	וַיִּשְׁאוּ y-levantaron	לֶחֶם pan	לֶאֱכֹל a-comer	וַיֵּשְׁבוּ Y-se-sentaron	(25)
וַיָּבִיאוּ y-camellos-de-ellos	מִן־הָאֵלֶּה , de-Galaad	בָּאָה viniendo	יִשְׁמַעֲאֵלִים ismaelitas	אֶרְצָתָם caravana-de	וְהֵנָּה y-he-aquí	
נִשְׂאִים cargados	נִכְאֹת especies	וְצָרִי y-bálsamo	וְלִט , y-mirra	חֹלְקִים yendo	לְהוֹרִיד a-llevar	מִצְרַיִם a-Egipto
וַיֹּאמֶר Y-dijo	יְהוּדָה אֵל- a Judá	אֶחָיו , sus-hermanos	מַה-בְּצֹעַ כִּי qué	נִהְרָג אֶת- matemos		(26)
אֶחָיו nuestro-hermano	וְכִסִּינוּ אֶת- y-encubramos	דָּמוֹ: , su-sangre	לָבוֹ Venid	וְנִמְכְּרֵנוּ vendamos-le		(27)
לְיִשְׁמַעֲאֵלִים a-los-israelitas	וְיָדְנוּ אֵל- y-nuestra-mano	תְּהִי- será	בֹּו כִּי- pues	אֶחָיו nuestro-hermano		
בְּשָׂרֵנוּ הוּא ; él came-nuestra	וַיִּשְׁמְעוּ y-convinieron	אֶחָיו: , sus-hermanos	וַיַּעֲבְרוּ Y-se-acercaron	אֲנָשִׁים hombres		(28)
מִדִּינִים madianitas	סֹחְרִים mercaderes	וַיִּמְשְׁכוּ y-sacaron	וַיַּעֲלוּ y-subieron	אֶת-יוֹסֵף a José	מִן־ de	
חֲבֹר , el-pozo	וַיִּמְכְּרוּ y-vendieron	אֶת-יוֹסֵף a José	לְיִשְׁמַעֲאֵלִים a-los-ismaelitas	בְּעֶשְׂרִים en-veinte	כֶּסֶף ; plata	
וַיָּבִיאוּ y-llevaron	אֶת-יוֹסֵף מִצְרַיִם: a-Egipto	וַיָּשָׁב Y-volvió	רֹאשׁוֹ אֵל- a Rubén	חֲבֹר el-pozo		(29)
וְהֵנָּה y-he-aquí	אֵין no-estaba	יוֹסֵף José	בְּחֹר ; en-el-pozo	וַיִּרְקַע y-rasgó	אֶת- sus-vestidos	
וַיָּשָׁב Y-fue	אֵל- a	אֶחָיו sus-hermanos	וַיֹּאמֶר : y-dijo	הַנֶּלֶד el-niño	אֵינּוּ no-está	וְאֵי adónde
אֵי-כֹה: yendo yo	וַיִּקְחוּ Y-cogieron	אֶת-כְּתֹנֶת יוֹסֵף José túnica-de	וַיִּשְׁחָטוּ y-degollaron	שְׂעִיר macho-de		(31)

עֲזִים וַיַּטְבְּלוּ אֶת-הַכְּתָנֶת בַּדָּם: וַיִּשְׁלְחוּ אֶת-כְּתָנֹת
 túnica-de ** Y-enviaron (32) . en-la-sangre la-túnica ** y-tifieron , cabras

הַפְּסִים וַיָּבִיאוּ אֵל-אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ זֹאת מַצְאֵנוּ
 hallamos esto : y-dijeron , su-padre a y-llevaron los-adornos

הִכָּר-נָא הַכְּתָנֶת בְּנֶךָ הוּא אִם-לֹא: וַיִּכְרָה
 Y-la-reconoció (33) . no o él tu-hijo la-túnica-de ahora reconoce

וַיֹּאמֶר כְּתָנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלְהוּ טָרֵף
 despedazar , le-devoró malo animal ; mi-hijo túnica-de y-dijo

טָרֵף יוֹסֵף: וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלֹתָיו וַיִּשֶׂם
 y-puso sus-vestidos Jacob Y-rasgó (34) . José despedazó-a

שָׁק בְּמַתְנֵיו וַיִּתְאַבֵּל עַל-בְּנוֹ יָמִים רַבִּים:
 . muchos días su-hijo por y-lamentó en-sus-lomos sacó

וַיָּקֻמוּ כָל-בָּנָיו וְכָל-בָּנֹתָיו
 sus-hijas y-todas sus-hijos todos Y-vinieron (35)

לְנַחֲמוֹ וַיִּמְאֵן לְהַחֲנֹחֵם וַיֹּאמֶר כִּי-אֲרֵד
 descenderé pues , y-dijo , ser-confortado y-rehusó , a-confortar-le

אֵל-בְּנִי אָבִל שָׂאֵלָה וַיִּבְכֶּה אֹתוֹ אָבִיו:
 . su-padre por-él y-lloró , al-Seol lamentando mi-hijo a

וַהֲמַדְנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל-מִצְרַיִם לְפֹטִיפָר סָרִיס פַּרְעֹה
 Faraón oficial-de a-Potifar Egipto en a-él vendieron Y-los-madianitas (36)

שָׂר הַטְּבָתִּים: וַהֲיִי בָּעֵת הַהוּא וַיֵּרֶד
 y-descendió , el aquel en-el-tiempo Y-fue (1) . los-guardas capitán-de Cap. 38

יְהוּדָה מֵאֵת אָחָיו וַיֵּשֶׁב עִד-אִישׁ עַדְלָמִי
 adulamita hombre con y-estuvo ; sus-hermanos de-con Judá

וַשְׁמוֹ חִירָה: וַיֵּרָא שָׁם יְהוּדָה בַּת-אִישׁ כְּנַעֲנִי
 cananeo hombre hija-de Judá allí Y-vio (2) . Hira y-su-nombre

וְשֵׁמוֹ שֹׁעַ וַיִּקְחָהּ וַיְבֵא אֵלֶיהָ:
y-su-nombre , Súa y-la-tomó y-fue . a-ella

וַתְּהַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ עֵר:
Y-concibió (3) y-dio-a-luz , hijo y-llamó ** su-nombre . Er

וַתְּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ:
Y-concibió (4) otra-vez y-dio-a-luz , hijo y-llamó ** su-nombre

אֹנָן: וַתִּסָּר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת-
Onán (5) Y-continuó todavía y-dio-a-luz hijo y-llamó **

שְׁמוֹ שֶׁלָּה וְהָיָה בְּכֵזִיב בְּלִדְתָּהּ אֵתוֹ: וַיִּקַּח
su-nombre ; Sela y-fue en-Quezib en-su-dar-a-luz a-él (6) Y-tomó

יְהוּדָה אִשָּׁה לְעֵר בְּכוֹרָהּ וַשְׁמָה תָּמָר: וַיְהִי עֵר
para-Er mujer Judá su-primogénito y-nombre-de-ella Tamar (7) Er Y-era

בְּכוֹר יְהוּדָה רָע בְּעֵינָי יְהוָה וַיִּמְתְּהוּ יְהוָה:
Judá primogénito-de malo en-ojos-de ; Yahweh y-le-mató ; Yahweh

וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאֹנָן בָּא אֶל-אִשְׁתִּי אַחִיהָ
Y-dijo (8) Judá a-Onán ve a אֶל-אִשְׁתִּי tu-hermano

וַיִּבְּם אִתָּהּ וַתֵּבֶן וַתֵּרָע לְאִחֶיהָ:
y-cumple ; con-ella y-produce descendencia a-tu-hermano

וַיֵּדַע אֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַנָּרֶע וְהָיָה אִם-
Y-sabía (9) Onán no que para-él sería la-descendencia y-era cuando

בָּא אֶל-אִשְׁתִּי אָחִיו וַשִּׁתָּה אֶרְצָה לְבִלְתִּי
iba a mujer-de su-hermano y-derramaba en-tierra para-que-no

וַתֵּרָע וַתֵּבֶן לְאִחִיו: וַיֵּרָע וַיִּבְּם
diera descendencia a-su-hermano (10) Y-fue-malo בְּעֵינָי

יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּמָּת גַּם-אֵתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר
Yahweh lo-que hizo ; a-él también y-mató Y-dijo (11) Judá a-Tamar

כָּלֹאָהּ	שְׁבִי אִלְמָנָה	בֵּית־	אָבִיךָ	עַד־	יִגְדֹּל
: su-nuera	viuda permanece	casa-de	tu-padre	hasta-que	crezca
שֶׁלָּהּ	בְּנִי	כִּי	אָמַר	פֶּן־	יָמֹות
Sela	, mi-hijo	pues	dijo	quizá	morirá
וַתֵּלֶךְ	תָּמָר	וַתֵּשֶׁב	בֵּית	אָבִיהָ:	וַיִּרְבוּ
y-marchó	Tamar	y-permaneció	casa-de	su-padre	(12)
הַיָּמִים	וַתָּמָת	בֵּת־	שׁוּעָה	אִשְׁת־ יְהוּדָה	וַיִּנְחָם
los-días	y-murió	hija-de	Súa	mujer-de	Judá
יְהוּדָה	וַיַּעַל	עַל־	נְזִוִּי	צֹאנֹה	הוּא
Judá	y-subió	a	trasquiladores-de	, sus-ovejas	él
רֵעֵהוּ	הָעֶדְלָמִית	תִּמְנָתָהּ:	וַיֵּיגֶד	לְתָמָר	לְאָמַר
su-amigo	el-adulamita	a-Timna	(13)	Y-fue-dicho	: diciendo a-Tamar
הִנֵּה	תָּמָר	עָלָה	תִּמְנָתָהּ	לָנִי	צֹאנֹה:
he-aquí	tu-suegro	subió	a-Timna	a-trasquilar	sus-ovejas
וַתִּסָּר	בְּגָדֶי	אִלְמָנוּתָהּ	מֵעָלֶיהָ	וַתִּכְסֶּ	
Y-se-quitó	ropas-de	su-viudez	de-sobre-ella	y-se-cubrió	(14)
בְּצַעֲרֶיהָ	וַתַּתְּעֶלֶף	וַתֵּשֶׁב	בְּפֶתַח	עֵינָיִם	אֲשֶׁר
con-el-velo	, y-se-disfrazó	y-se-sentó	en-puerta-de	que	Enaim
עַל־ דֶּרֶךְ	תִּמְנָתָהּ	כִּי	רָאָתָהּ	כִּי־	גָדַל
camino	a-Timna	pues	ella-vio	que	creció
נָתַתָּהּ	לּוֹ	לְאִשָּׁה:	וַיִּרְאָהּ	יְהוּדָה	וַיַּחְשְׁבֶהָ
fue-dada	a-él	por-mujer	Y-la-vio	Judá	(15)
לְזוֹנָה	כִּי	כִסְתָּהּ	פָּנֶיהָ:	וַיֵּט	אֵלֶיהָ
, por-ramera	pues	cubría	su-rostro	(16)	Y-fue
הַדֶּרֶךְ	וַיֹּאמֶר	הָבֵה נָא	אֲבֹא	אֵלֶיךָ	כִּי
, el-camini	: y-dijo	ven	, ahora	yaceré	con-tigo
					no
					sabía

כִּי בָלְתָהּ הוּא וַתֹּאמֶר מֶה־תִּתֶּנְךָ לִי כִּי
para-que a-mí darás qué y-dijo , ella su-nuera que

תָּבוֹא אֵלַי: וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי־עִזִּים מִן־הַצֹּאן
el-rebaño de cabras cría-de enviaré yo , Y-dijo (17) . con-migo yazcas

וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֶּן עֵרְבוֹן עַד שְׁלַחְךָ: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (18) . tu-envió hasta prenda entrega ahora , y-dijo

מָה הָעֵרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן לָךְ וַתֹּאמֶר חֲתָמְךָ
tu-sello : y-dijo-ella , a-ti daré que la-prenda cuál

וּפְתִילָךְ וּמַטָּךְ אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וַיִּתֶּן־לָהּ
a-ella y-entregó , en-tu-mano que y-tu-cayado , y-tu-cinto

וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתִּהְרַג וּלְוָ: וַתִּקָּם וַתֵּלֶךְ
y-marchó Y-se-levantó-ella (19) . de-él y-concibió con-ella y-yació

וַתִּסָּר וַתִּשָּׂה מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבָּשׁ בְּגָדֵי
ropas-de y-se-vistió , de-sobre-ella su-velo y-se-quitó

אֶלְמֹנוּתָהּ: וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדֵי הָעִזִּים בִּידֹ
por-mano-de las-cabras cría-de ** Judá Y-envió (20) . su-viudez

רֵעֵהוּ הָעַדְלָמִי לָקַחַת הָעֵרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה
la-mujer de-mano-de la-prenda para-recuperar el-adulamita su-amigo

וְלֹא מִצָּאָהּ: וַיִּשְׁאַל אֶת־אֲנָשֵׁי מַקְמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ
dónde : a-decir su-lugar hombres-de ** Y-preguntó (21) . la-halló y-no

הַקְדָּשָׁה הוּא בְּעִינָיִם עַל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה
estuvo no : y-dijeron ; el-camino junto-a en-el Enaim que la-ramera

בִּזָּה קָדְשָׁהּ: וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא
no : y-dijo Judá a Y-regresó (22) . ramera por-aquí

מִצָּאָתֶיהָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בִּזָּה
por-aquí estuvo no : dijeron el-lugar hombres-de y-también , la-hallé

קדשה:	ויאמר	יהודה	תקח	לה	פן	נהנה
. ramera	Y-dijo (23)	: Judá	tome	para-ella	o	seremos
לבוא	הנה שלחתי	הגביר	תה	ואתה	לא	מצאתה:
, para-burla	envié he-aquí	el-cabrito	el-éste	y-tú	no	la-hallaste
ויהי	כמשלש	חדשים	ויגד	ליהודה	לאמר	
Y-fue (24)	como-tres	meses	y-fue-dicho	a-Judá	a-decir	
וגתה	תמר	כלתך	ונם	הנה	תרה	
hizo-la-ramera	Tamar	tu-nuera	y-también	he-aquí	encinta	
לזנותים	ויאמר	יהודה	הוציאות	והשקף:		
, por-fornicación	y-dijo	: Judá	sacad-la	y-sea-quemada		
תוא	מוצאת	והיא	שלחה אל-	חמיה	לאמר	
Ella (25)	, fue-sacada	y-ella	a envió	su-suegro	a-decir	
לאיש אשר-	אלה	לז אנכי תרה	ותאמר	הכר-נא	למי	החתמת
éstas cuyas por-hombre	a-él	yo ; encinta	y-dijo ;	ahora he-aquí	de-quién	el-sello
והפתילים	והמטה	האלה:	ויגר	יהודה	ויאמר	
y-los-cintos	y-el-cayado	. los-éstos	Y-reconoció (26)	, Judá	y-dijo	
צדקה	מלני	כי-על-כן לא-	נתתיה	לשלה	בני	ולא-
justa	más-que-yo	por-que	le-di	a-Shela	mi-hijo ;	y-no
יסף	עוד	לדעקה:	ויהי	בעת	לדתה	
repitió	más	. yacer-con-ella	Y-fue (27)	en-tiempo-de	su-dar-a-luz	
והנה תאומים	בבטנה:	ויהי	בלדתה	ויסן-		
y-he-aquí	gemelos	. en-su-vientre	Y-fue (28)	en-su-dar-a-luz	en-su-dar-a-luz	
יד	ותקח	המנלדת	ותקשר	על-	ידו	
; mano	y-tomó	la-partera	y-ató	en	su-mano	
שני	לאמר	זה	יצא	ראשנה:	ויהי	במשב
cinta-roja	: diciendo	éste	salió	primero	Y-fue (29)	al-retirar

יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אֶחָיו וְהָאָמֶר מִה־
su-mano y-he-aquí salió , su-hermano cómo
: y-dijo-ella

פָּרַצְתָּ עָלַי פָּרַץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרַץ: וְאַחֲרַי
rasgaste para-ti , rasgar y-llamó su-nombre Fares (30) Y-después

יָצָא אֶחָיו אֲשֶׁר עַל-יָדוֹ הַשָּׁרִי וַיִּקְרָא
salió su-hermano en que su-mano ; cinta-roja y-llamó

שְׁמוֹ זָרַח: יוֹסֵף הוּבָרָה מִצִּיְרָתָהּ וַיִּקְנֶהּ
su-nombre . Zara (1) Y-José fue-llevado a-Egipto y-le-compró Cap. 39

פּוֹטִיפָר סֹרִיס פָּרְעֹה שָׂר הַטְּבָחִים אִישׁ מִצִּיְרָתוֹ מִיָּד
Potifar oficial-de Faraón capitán-de los-guardas hombre egipcio de-mano-de

הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה: וְהִי הוֹרְדָהוּ יוֹסֵף
que los-ismaelitas le-llevaron . allí Y-fue con José

וְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵיתוֹ אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי:
y-fue próspero hombre y-fue su-señor en-casa-de el-egipcio

וַיֵּרָא אֲדֹנָיו כִּי יִהְיֶה אִתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה
Y-vio su-señor que יהוה יהוה ; con-él que y-todo haciendo él

יִהְיֶה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ: וַיִּמְצָא יוֹסֵף תָּן
Yahweh prosperaba . en-su-mano Y-halló José gracia

בְּעֵינָיו וַיִּשְׁרָת אֵתוֹ וַיַּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ
en-sus-ojos y-servía , a-él y-le-puso-al-cargo sobre su-casa

וְכָל־יֶשׁ-לּוֹ נָתַן בְּיָדוֹ: וְהִי עַד-כֵּן מֵאָז
y-todo que-tenía de-él entregó . en-su-mano Y-fue desde-que

הַפְּקִיד אֵתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל־כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ-לּוֹ
puso-al-cargo a-él en-su-casa y-sobre que tenía de-él

וַיִּבְרָךְ יְהוָה אֶת־בֵּיתוֹ הַמִּצְרִי בִּגְלָל יוֹסֵף
y-bendijo Yahweh ** casa-de el-egipcio a-causa-de José

וַיְהִי בְרַבְּתַּי יְהוָה בְּכָל-אֲשֶׁר יֵשׁ-לּוֹ בְּבֵית
en-la-casa-de de-él tenía que en-todo Yahweh bendición-de y-fue
וּבִשְׂדֵהָ : וַיַּעַזֵּב כָּל-אֲשֶׁר-לּוֹ בְּיַד-יוֹסֵף וְלֹא-
y-en-el-campo (6) . Y-dejó de-él lo-que todo y-no José en-mano-de
יָדָע אֵתוֹ מֵאִמָּה כִּי אִם-הֶלֶם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכֵל וַיְהִי
y-fue , comía él que el-pan sólo excepto de-nada con-él se-preocupaba
יוֹסֵף יִפְהוּ חָאֵר וַיִּפָּה מַרְאֶה : וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים
José aspecto hermoso-de y-bello-de vista (7) . Y-fue tras las-cosas
הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אִשְׁתּוֹ אֲדֹנָיו אֶת-עֵינֶיהָ אֶל-יוֹסֵף
las-éstas y-elevó mujer-de su-señor ** אֶת- sus-ojos a , José
וַתֹּאמֶר וַתִּשָּׂא עִמִּי : וַיִּמָּאֵן וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁתּוֹ
y-dijo : yace con-migo (8) . Y-rehusó y-dijo a mujer-de
אֲדֹנָיו תֵּן לִי אֲדֹנִי לֹא-יָדָע אֵתִי מִה-בְּבֵית
su-señor mira : mi-señor no se-preocupa que con-migo en-la-casa
וְכָל אֲשֶׁר-יֵשׁ-לּוֹ נָתַן בְּיָדִי : אֵינִי גָדוֹל
y-todo lo-que hay de-él entregó en-mi-mano (9) . No-hay mayor
בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי וְלֹא-חָשַׁד מִמֶּנִּי מֵאִמָּה כִּי
en-la-casa la-ésta que-yo y-no de-mí excepto nada
אִם-אוֹתָךְ בְּאִשְׁרִי אַתָּה אִשְׁתִּי וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הֲרַעָה
a-ti sólo porque tú , su-mujer y-cómo haré el-mal
הַגְדֵּלָה הַזֹּאת וַתִּשְׁאָתִי לְאֱלֹהִים : וַיְהִי כִּדְבָרָהּ
el-grande el-éste y-pecaré contra-Dios (10) . Y-fue aun-que-hablar-ella
אֶל-יוֹסֵף נֹם | יוֹם וְלֹא-שָׁמַע אֵלֶיהָ לְשָׁכַב אֵצְלָהּ לַהֲזִיזָה עִמָּה :
José a , día y-no , escuchó para con-ella con-ella para-yacer a-ella . con-ella
וַיְהִי כַּהֵנָּה וַיֵּנֶה הַזֶּה וַיֵּנֶה הַבֵּיתָה לַעֲשׂוֹת
Y-ocurrió (11) en-el-día el-aquel y-entró en-la-casa para-hacer

מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית :
 , su-tarea y-no-había hombre de-los-hombres-de la-casa allí en-la-casa

והתפשטה בבגדו לאמר שכבה עמי ויעזב ויהי כגדו
 Y-le-asió-ella (12) por-su-ropa yace : diciendo y-él-dejó , conmigo

בגדו ביהוה וינס ויצא החוצה :
 su-ropa , en-mano-de-ella y-corrió y-salió . afuera

ויהי כראותה כי עזב בגדו ביהוה
 Y-fue (13) cuando-ver-a-ella que dejó su-ropa en-mano-de-ella

וינס החוצה : ותקרא לאנשי ביתה
 y-corrió . afuera (14) Y-llamó-ella a-los-hombres-de su-casa

ותאמר להם לאמר ראו תביא לנו איש עברי לצחק
 y-dijo a-ellos : diciendo , mirad traajo hebreo hombre a-nosotros para-burlarse

בנו בא אלי לשקב עמי ואקרא בקול גדול :
 vino ; de-nosotros a-mí a-yacer con-migo y-grité con-voz . grande

ויהי כשמעו ויהי וקולי ואקרא :
 Y-sucedió (15) cuando-oír-le que levanté mi-voz ; y-grité

ויעזב בגדו אצלי וינס ויצא החוצה :
 y-él-dejó su-ropa junto-a-mí y-corrió y-salió . afuera

ותנח בגדו אצלה עד כוא אדניו אל-
 Y-ella-retuvo (16) ropa-de-él junto-a-ella hasta-que vino a señores-de-él

ביתו : ותברך אלו כדברים האלה לאמר
 . casa-de-él (17) Y-dijo-ella a-él según-las-palabras las-ésta diciendo

בא אלי העבד העברי אשר הבאת לנו לצחק בי :
 vino a-mí el-siervo el-hebreo que trajiste a-nosotros de-mí a-burlarse

ויהי כהרימי קולי ואקרא ויעזב
 Y-sucedió (18) al-levantar-me mi-voz ; y-grité y-dejó

בְּנֶדְוּ אֶצְלִי וַיָּנֶס הַחוּצָה: יְהִי כְשָׁמַע
 su-ropa junto-a-mí y-corrió . afuera Y-sucedió (19) cuando-oyó

אֲדֹנָיו אֶת־ דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה אֵלָיו לֵאמֹר
 sus-señores ** palabras-de su-mujer que habló a-él diciendo

כְּדִבְרֵיהֶם הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עֲבָדְךָ וַיִּחַר אָפוֹ:
 como-las-cosas las-éstas hizo a-mí , tu-siervo y-se-incendió . su-ira

וַיִּקַּח אֲדֹנָיו יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בַּיִת הַסֶּהֶר
 Y-tomó señores-de José a-él y-le-puso en casa-de la-cárcel (20)

מְקוֹם אֲשֶׁר־ אֲסוּרֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־ שָׁם
 que presos-de el-rey , encarcelados y-estuvo allí

בְּבֵית הַסֶּהֶר: וַיְהִי אֶת־ יוֹסֵף וַיִּמָּוֶה
 en-casa-de la-prisión . Y-fue con José y-mostró

אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חֲנּוּן בְּעֵינָיו שָׂר בֵּית־
 a-él misericordia y-le-concedió gracia en-ojos-de שָׂר capitán-de casa-de

הַסֶּהֶר: וַיִּתֵּן שָׂר בֵּית־ הַסֶּהֶר בְּיַד־ יוֹסֵף
 la-cárcel . Y-entregó capitán-de casa-de בְּיַד־ José en-mano-de

אֶת כָּל־ הַאֲסוּרִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֶּהֶר וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים
 todos ** los-presos que en-casa-de la-cárcel y-** lo-que todo haciendo

שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה: אֵין שָׂר בֵּית־ הַסֶּהֶר רֹאֵה
 él allí . haciendo estaba . No-estaba capitán-de casa-de la-cárcel atendiendo

אֶת־ כָּל־ מֵאוֹמְהָ בְּיָדוֹ בְּאֲשֶׁר יִתְּנָה אִתּוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא
 ** todo cada-cosa en-su-mano porque con-él y-lo-que él

עָשָׂה יִתְּנָה מַצְלִיחַ: וַיְהִי אַחֲרַי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
 Yahweh haciendo Cap. 40 . prosperaba (1) Y-fue después-de las-cosas las-éstas

חֲסִידָיו מִשְׁקָה מֶלֶךְ־ מִצְרַיִם וְהַפָּנֶה לְאֲדֹנֵיהֶם
 ofendieron copero-de rey-de Egipto y-el-panadero al-señor-de-ellos

לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם: וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו
al-rey-de Egipto . (2) Y-se-enojó Faraón con dos oficiales-suyos

עַל שֵׁר הַמִּשְׁקִים וְעַל שֵׁר הָאֹפִים: וַיָּסֶן
con jefe-de los-coperos y-con jefe-de los-panaderos (3) Y-puso

אֲלֵהֶם בְּמִשְׁמָר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים אֶל-בֵּית הַסֶּהַר
a-ellos en-custodia-de casa-de capitán-de los-guardas en casa-de la-cárcel ;

מָקוֹם אֲשֶׁר יוֹסֵף אֶסּוֹר: שָׁם: וַיִּפְקֹד
lugar-de donde José encerrado . allí (4) Y-encargó capitán-de שֵׁר

הַטְּבָחִים אֶת-יוֹסֵף אֲלֵהֶם וַיַּשְׁרֵת אֲתָם וַיְהִיו יָמִים
lugar-de donde José a-ellos y-servía ; a-ellos y-fueron días

בְּמִשְׁמָר: וַיִּחְלְמוּ חֲלוֹם וַיְשׁוּהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בַּלַּיְלָה
en-custodia . (5) Y-soñaron חֲלוֹם su-sueño cada-uno ellos-dos חֲלֹמוֹ בַּלַּיְלָה en-la-noche

אַחֵר אִישׁ כְּפַתְרוֹן חֲלֹמוֹ הַמִּשְׁקָה וְהָאֹפָה אֲשֶׁר
cada-uno misma de sentido-propio su-sueño ; el-copero וְהָאֹפָה אֲשֶׁר que y-el-panadero

לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אֶסּוּרִים בְּבֵית הַסֶּהַר: וַיָּבֹא
al-rey-de Egipto que arrestados en-casa-de la-cárcel (6) Y-vino בְּבֵית הַסֶּהַר

אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בִּבְקָר וַיֵּרָא אֲלֵהֶם וַהֵם זֹעֲפִים:
a-ellos José en-la-mañana y-vio a-ellos y-he-aquí-que-ellos z-entristecidos .

וַיִּשְׁאַל אֶת-סְרִיסָיו פַּרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמָר בֵּית
Y-preguntó (7) a oficiales-de Faraón que con-él en-custodia-de casa-de בֵּית

אֲדָנָיו לֵאמֹר מָדוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם: וַיֹּאמְרוּ
sus-señores ¿por-qué: diciendo vuestros-rostros malos hoy . (8) Y-dijeron וַיֹּאמְרוּ

אֵלָיו חֲלוֹם חֲלֵמְנוּ וּפִתְּרָה אֵין אִתּוֹ וַיֹּאמֶר
a-él: sueño soñamos e-intérprete no-hay , para-él y-dijo וַיֹּאמֶר

אֲלֵהֶם יוֹסֵף הֲלוֹא לְאֱלֹהִים פְּתוּרִים סִפְרוּ-נָא לִי: וַיִּסְפֹּר
José a-ellos a-Dios ¿acaso-no ahora decid, interpretaciones a-mí (9) Y-explicó וַיִּסְפֹּר

שֶׁר־ הַמִּשְׁקִים אֶת־ חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ
jefe-de los-coperos ** su-sueño ; a-José a-él

בְּחִלּוֹמִי וְהִנֵּה־ גֵּפֶן לִפְנֵי: וּבִנְּפִן שְׁלֹשָׁה
en-mi-sueño y-he-aquí vid . frente-a-mí (10) Y-en-la-vid tres

שָׂרִיגִם וְהִיא כְּפָרַחַת עֹלֶתָהּ נֹצֶה הַבְּשִׁילּוֹ
, sarmientos y-ella como-brotando sacaba su-flor maduraban

אֲשַׁכְּלֶתֶיהָ עֲנָבִים: וְכֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי וַאֲכַח אֶת־
sus-racimos-de . uvas Y-copa-de (11) Faraón , en-mi-mano y-cogí **

הָעֲנָבִים וַאֲשַׁחֵט אֹתָם אֶל־ כֹּס פַּרְעֹה וַאֲתֵן אֶת־ הַכֹּס
las-uvras y-exprimí en a-ellas copa-de , Faraón y-puse ** la-copa

עַל־ כֶּף פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה בְּתַרְגּוֹ
en mano-de Faraón (12) Y-dijo a-él : José éste su-significado

שְׁלֹשַׁת הַשָּׂרִיגִם שְׁלֹשַׁת יָמִים הֵם: בְּעֹדוֹ שְׁלֹשַׁת יָמִים יִשָּׂא
tres sarmientos tres días ellos (13) Dentro-de , ellos días tres levantará

פַּרְעֹה אֶת־ רֹאשׁוֹ וְהִשְׁכִּיחַ עַל־ בִּנְיָן
Faraón ** , tu-cabeza y-te-restaurará a tu-posición

וְנָתַתְּ כֹס־ פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר
y-darás Faraón copa-de en-su-mano como-la-costumbre la-primera cuando

הָיִיתָ מִשְׁקָהוּ: כֵּן אִם־ זְכַרְתִּנִּי אֵתָּהּ כַּאֲשֶׁר
eras (14) Pues ahora recuerda-me cuando con-tigo

יֵיטֵב לָךְ וַעֲשִׂיתִי־ נָא עִמָּדִי חֶסֶד וְהִזְכַּרְתִּנִּי
, a-ti y-haz con-migo por-favor gracia y-recuérdame

אֶל־ פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־ הַבַּיִת הַזֶּה: כִּי־ גֹבֵב
Faraón a y-me-harás-salir de la-casa la-ésta . (15) Pues כִּי־ ser-forzado

גֹּבְתִי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־ פֹּה לֹא־ עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־
fui-forzado de-tierra-de , los-hebreos y-tampoco , los-hebreos nada hice que

שָׁמוּ שְׁמוֹ אֶתִי בְּבוֹר־ : וַיֵּרָא שֶׁר- הָאֲפִים
pusieran a-mí . en-el-pozo Y-vio jefe-de los-panaderos

כִּי טוֹב פִּתָּר וַיֹּאמֶר אֶל- יוֹסֵף אֶף- אֲנִי בְּחִלּוֹמִי
que bien , interpretó y-dijo a yo también : José en-mi-sueño

וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סִלֵּי חֲרִי עַל- רֹאשִׁי : וּבִסֵּל Y-en-la-cesta (17)
y-he-aquí tres cestas-de en mi-cabeza

הַעֲלִיזוֹן מִכָּל מַאֲכָל פִּרְעֹה מַעֲשֶׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֲכַל
el-superior de-todos de-todos Faraón obra-de , panadero y-el-ave comía

אֹתָם מִן- הַסֵּל מֵעַל רֹאשִׁי : וַיַּעֲנוּ יוֹסֵף וַיֹּאמֶר
ellos de la-cesta de-sobre mi-cabeza Y-contestó José y-dijo

זֶה פִּתְרָנִי שְׁלֹשֶׁת הַסֵּלִים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם : בְּעוֹד
éste : su-significado tres cestas tres días ellos Dentro-de (19)

שְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׂא וְיִטֹּא פִּרְעֹה אֶת- רֹאשִׁי מֵעַלֶּיךָ
tres días quitará Faraón ** את- tu-cabeza de-sobré-ti

וְתָלָה אֹתָךְ עַל- עֵץ וְאָכַל הָעוֹף אֶת- בְּשָׂרְךָ
y-colgará en a-ti ; árbol en-el-ave ** את- tu-carne

מֵעַלֶּיךָ : וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הַלֵּלֶת אֶת- פִּרְעֹה
de-sobre-ti Y-fue (20) en-el-día el-tercero día-de ser-nacido ** את- Faraón

וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל- עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא וַיִּתֵּן אֶת- רֹאשׁ
e-hizo banquete para-todos sus-siervos y-levantó ** את- cabeza-de

שָׂר הַמִּשְׁקָּים וְאֶת- רֹאשׁ שֶׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ
jefe-de coperos y-** את- cabeza-de jefe-de panaderos cn-presencia-de

עֲבָדָיו : וַיָּשֻׁב אֶת- שֶׁר הַמִּשְׁקָּים עַל-
sus-servidores Y-devolvió (21) al jefe-de los-coperos a

מִשְׁקָהּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל- כַּף פִּרְעֹה : וְאֵת שֶׁר
su-posición y-dio en la-copa mano-de Faraón Y ** וְאֵת jefe-de

הַאֲפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פִּתְרָה לָהֶם יוֹסֵף: וְלֹא־
 los-panaderos ; colgó conforme interpretó a-ellos . José (23) Y-no

זָכַר וְיָהִי מִקֵּץ שְׁנֵי יָמִים וּפָרְעָה יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ:
 recordó jefe-de dos-años , completos y-Faraón José a los-coperos y-le-olvidó

וְיָהִי מִקֵּץ שְׁנֵי יָמִים וּפָרְעָה יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ:
 Y-fue al-fin-de dos-años , completos y-Faraón José a los-coperos y-le-olvidó (1) Cap. 41

עָמַד עַל־ הַיָּאֵר: וְהָיָה מִן־ הַיָּאֵר עַל־ שִׁבְעַת פְּרוֹת
 junto-a él-de-pie . el-río (2) Y-he-aquí de el-río vacas siete

יָפוֹת מִרְאֶה וּבְרִיאוֹת בָּשָׂר וּתְרַשְׁנָה בַּאֲחָיו:
 hermosas-de aspecto y-gruesas-de ; came y-pacían . en-el-cañaveral

וְהָיָה שִׁבְעַת פְּרוֹת אֲחֵרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־ הַיָּאֵר
 Y-he-aquí (3) siete vacas otras subían de tras-ellas el-río

רְעוֹת מִרְאֶה וְנִדְּחוֹת בָּשָׂר וַתַּעֲמֻדְנָה אִצְלָן הַפְּרוֹת
 feas-de aspecto y-enjutas-de ; came y-se-pararon junto-a las-vacas

עַל־ שְׂפַת הַיָּאֵר: וַתֹּאכְלֶנָה הַפְּרוֹת רְעוֹת הַמִּרְאֶה
 orilla-de en . el-río (4) Y-devoraron las-vacas feas-de el-aspecto

וְנִדְּחוֹת הַבָּשָׂר אֶת שִׁבְעַת הַפְּרוֹת יָפוֹת הַמִּרְאֶה
 y-enjutas-de la-came ** siete las-vacas hermosas-de el-aspecto

וַתִּבְרִיאוֹת וַיִּקֶּץ פָּרְעָה: וַיִּשְׁן וַיִּחַלֵּם שְׁנִית
 ; y-las-gordas y-despertó . Faraón (5) Y-durmió y-soñó segunda

וְהָיָה שִׁבְעַת שְׂבָלִים עֲלוֹת בָּקָנָה אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת:
 siete y-he-aquí espigas crecían en-tallo gordas y-buenas

וְהָיָה שִׁבְעַת שְׂבָלִים דִּלְגָּדוֹת וַיִּשְׁדֹּפוּת
 Y-he-aquí (6) siete espigas delgadas y-resecas-de

קָרִים צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן: וַתִּבְלַעְנָה הַשְּׂבָלִים
 viento-solano brotando tras-ellas (7) Y-devoraron las-espigas

וְהִמְלֵאֲתָן	הַבְּרִיאֹת	קִשְׁקָלִים	שִׁבְעַ	אֵת	הַדְּלָקוֹת
y-las-llenas	las-gordas	las-espigas	siete	**	las-delgadas
בִּבְקָרְ	וְיָתִי	חֲלוֹם :	וְהֵנָּה	פַּרְעֹה	וַיִּיקֶץ
en-la-mañana	Y-fue (8)	. sueño	y-he-aquí	Faraón	y-despertó
כָּל-	אֵת-	וַיִּקְרָא	וַיִּשְׁלַח	רוּחוֹ	וַיִּתְּעַבֵּם
todos	a	y-llamó	y-envió	su-espíritu	y-se-turbó
לָהֶם	פַּרְעֹה	וַיִּסְפֹּר	חֲכָמִיָּה	מִצְרַיִם וְאֵת-כָּל-	חֲרָטְמֵי
a-ellos	Faraón	y-explicó	; sus-sabios	todos y-a	Egipto magos-de
לְפַרְעֹה :	אֵלֵיהֶם	פֹּתֵר	וְאֵין-	חֲלֹמוֹ	אֵת-
. para-Faraón	a-ellos	intérprete	y-no-había	su-sueño	**
חַטָּאֵי	לֵאמֹר אֵת-	פַּרְעֹה	הַמִּשְׁקִים	שָׂר	וַיְדַבֵּר
mis-pecados	** : diciendo	Faraón	** los-coperos	jefe-de	Y-habló (9)
עֲבָדָיו	עַל-	קִצְף	פַּרְעֹה	הַיּוֹם :	מִזְכֹּר
; sus-siervos	con	se-enojó	Faraón	(10) . hoy	recuerdo
שָׂר	וְאֵת	הַטְּבָחִים	שָׂר	בֵּית	אֵלָיו
jefe-de	y-a	a-mí , los-guardas	jefe-de	casa-de	en-custodia-de
אִישׁ	וְהָיָא	אֶחָד	חֲלוֹם	וַנְּחַלְמָה	הָאִפִּים :
cada-uno	y-él	yo una	en-noche	sueño Y-soñamos	(11) . los-panaderos
נָעַר	אִתָּנוּ	וְשָׁם	חֲלֹמָנוּ :	חֲלֹמוֹ	כְּפִתְרוֹן
joven	con-nosotros	Y-allí (12)	. soñamos	su-sueño	significado-de
וַיִּפְתָּר-	לּוֹ	וַנְּסַפֵּר-	הַטְּבָחִים	לְשָׂר	עֲבָדִי
e-interpretó	a-él	y-explicamos	los-guardas	al-jefe-de	siervo hebreo
וְיָתִי	פִתְּרָה :	כְּחֹלְמוֹ	אִישׁ	חֲלֹמֵינוּ	לָנוּ
Y-fue	(13) . interpretó	su-propio-sueño	cada-uno ; nuestros-sueños	** a-nosotros	
כָּנִי	הָשִׁיב עַל-	אֵתִי	הִנֵּה	לָנוּ כֵּן	כַּאֲשֶׁר
mi-puesto	a devolvió	a-mí	, fue	así a-nosotros	interpretó conforme

וְאֵתוֹ	תָּלָה:	וַיִּשְׁלַח	פַּרְעֹה	וַיִּקְרָא	אֶת-	יוֹסֵף
y-a-él	. colgó	Y-envió	Faraón	y-llamó	a	José
(14)						
וַיִּרְצֻהוּ	מִן-	הַבּוֹר	וַיִּנְלַח	וַיִּחַלֵּף		
y-le-sacaron	de	; la-cárcel	y-se-afeitó	y-se-mudó		
שָׁמְרוּתוֹ	וַיָּבֵא	אֶל- פַּרְעֹה:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה אֶל- יוֹסֵף		
sus-ropas	y-fue	a Faraón	Y-dijo	José a Faraón		
(15)						
חֲלוֹם	חֲלֵמָתִי	וּפִתְרָה	אֵין	אֵתוֹ	וַאֲנִי	שָׁמַעְתִּי
sueño	soñé	e-intérprete	no-hay	a-él	y-yo	he-oído
עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלוֹם לִפְתֹּר אֵתוֹ:	חֲלוֹם	לִפְתֹּר אֵתוֹ:	וַיַּעַן	יוֹסֵף אֶת-		
de-ti	escucha	interpretar	Y-contestó	José a		
(16)						
פַּרְעֹה	לֵאמֹר	בְּלִעְרֵי אֱלֹהִים	יַעֲנֶה	אֶת-	שְׁלוֹם	פַּרְעֹה:
Faraón	: diciendo	; no-en-mí	responderá	**	paz	. Faraón
וַיְדַבֵּר	פַּרְעֹה אֶל- יוֹסֵף	בְּחֻלְמִי	הִנְנִי עֹמֵד	עַל- שֵׁפֶת		
Y-dijo	a Faraón	en-mi-sueño	he-aquí-yo	de-pie	en	orilla-de
(17)						
הִנְיָאֵר:	וְהִנֵּנָה	מִן- הַיָּאֵר	עֹלֵת	שִׁבְעַת פָּרוֹת	בְּרִיאֹת	
. el-río	Y-he-aquí	de	el-río	siete	vacas	gordas-de
(18)						
בָּשָׂר	וַיִּפְתַּח	תֵּאֵר	וַתִּרְעִינָה	בָּאֵחוֹ:	וְהִנֵּה	
carne	y-hermosas-de	; aspecto	y-pacían	en-el-cañaveral	Y-he-aquí	(19)
שִׁבְעַת- פָּרוֹת	אַחֲרוֹת	עֹלֹת	אֲחֵרֵיהֶן	דָּלוֹת	וְרַעוֹת	
siete	vacas	subiendo	tras-ellas	flacas	y-feas-de	
תֵּאֵר מְאֹד	וְרַקוֹת	בָּשָׂר	לֹא- רֵאִיתִי	כַּתְּנָה	בְּכָל- אֶרֶץ	
mucho aspecto	y-enjutas-de	came	no	vi	en-toda	tierra-de
מִצְרַיִם לָרַע:	וַתֹּאכְלֶנָה	הַפָּרוֹת	הַרְקוֹת	וְהַרְעוֹת	אֵת	
Egipto	Y-devoraron	las-vacas	las-flacas	y-las-feas	a	(20)
שִׁבְעַת הַפָּרוֹת	הָרֵאשֹׁנוֹת	הַבְּרִיאֹת:	וַתִּבְאֲנֶה	אֶל-	קַרְבָּנָה	
siete	las-vacas	. las-gordas	Y-fueron	a	su-interior	(21)

וְלֹא	נֹדַע	כִּי-	בָּאוּ	אֶל-	קַרְנֶנָּה	וּמְרֹאֲתֵהוּ
y-no	se-conocía	que	fueron	a	, su-interior	y-su-aspecto
לֵעָם כַּאֲשֶׁר	בְּתַחֲלָה	וַאֲיָקִין:	וַאֲרָא	(22)	בְּחֵלְמִי	וְהִנֵּה
como	; al-principio	. y-desperté	Y-vi		en-mi-sueño	y-he-aquí
שִׁבְעֵ	שִׁבְלִים	עֹלָת	בְּקֶנֶה	אַחַד	מְלֵאָת	וְטֹבוֹת:
siete	espigas	subiendo	en-tallo	uno	llenas	. y-buenas
וְהִנֵּה	שִׁבְעֵ	שִׁבְלִים	צִמְחוֹת	דְּקוֹת		
Y-he-aquí (23)	siete	espigas	marchitas	delgadas		
שְׂדֵפוֹת	קָרִים	צִמְחוֹת	אַחֲרֵיהֶם:			
resecas-de	; viento-solano	brotando	. tras-ellas			
וַתִּבְלָעֵנָּה	הַשִּׁבְלִים	הַדְּקוֹת	אֶת שִׁבְעֵ	הַשִּׁבְלִים		
Y-devoraron (24)	las-espigas	las-delgadas	siete a	las-espigas		
הַטֹּבוֹת	וַאֲמַר	אֶל-	הַחֲרָטְמִים	וַאֲיִן	מַגִּיד	לִי:
; las-buenas	y-dije	a	los-magos	y-no-hay	explicación	. para-mí
וַאֲמַר	יוֹסֵף	אֶל-	פָּרְעָה	חֲלוֹם	פָּרְעָה	אֶת אֲשֶׁר
Y-dijo (25)	José	a	Faraón	, Faraón	uno	que lo ; él
הַיְאֵלִהִים עֹשֶׂה	הִגִּיד	לְפָרְעָה:	שִׁבְעֵ	פָּרַת	הַטֹּבוֹת	שִׁבְעֵ שָׁנִים
Dios	reveló	. a-Faraón	Siete (26)	vacas	las-buenas	años siete
הִנֵּה וְשִׁבְעֵ	הַשִּׁבְלִים	הַטֹּבוֹת	שִׁבְעֵ שָׁנִים	הִנֵּה	חֲלוֹם	אֶחָד
, ellas	las-espigas	las-buenas	siete años	; ellas	sueño	uno
הוא:	וְשִׁבְעֵ	הַפָּרוֹת	הַרְקוֹת	וְהָרַעַת	הָעֹלָת	
él . (27)	Y-siete	las-vacas	las-flacas	y-las-feas	las-que-subían	
אַחֲרֵיהֶן	שִׁבְעֵ	שָׁנִים	הִנֵּה	וְשִׁבְעֵ	הַשִּׁבְלִים	הַרְקוֹת
tras-ellas	siete	años	ellas	y-siete	espigas	delgadas
שְׂדֵפוֹת	הַקָּרִים	וְהָיוּ	שִׁבְעֵ	שָׁנִים	רָעָב:	
resecas-de	; el-viento-solano	son	siete	años-de	hambre	

הוא הדבר אשר דברתי אל-פרעה אשר האלהים עשה הראה את-
a mostró hacedor el-Dios que Faraón a hablé que la-cosa Esta (28)

פרעה: הנה שבע שנים באות שבע גדול בכל-
en-toda grande abundancia ; viniendo años siete He-aquí (29) . Faraón

ארץ מצרים: וקמו שבע שני רעב אחריהן
tras-ellos hambre años-de siete Y-vendrán (30) . Egipto tierra-de

ונשכח כל-השבע בארץ מצרים
; Egipto en-tierra-de la-abundancia toda y-se-olvidará

וכלה הרעב את-הארץ: ולא יודע
se-recordará Y-no (31) . la-tierra ** el-hambre y-consumirá

השבע בארץ מפני הרעב ההוא אחרי-כן כי-
pues ; esto tras la-aquella el-hambre a-causa-de en-la-tierra la-abundancia

כבר הוא מאד: ועל השנות החלום אל-פרעה פעמים כי-
porque , dos-veces Faraón a el-sueño el-repetir Y-sobre (32) . mucho ella grave

וכן הדבר מעם האלהים וממהר האלהים לעשתו:
; lo-hará el-Dios y-pronto , el-Dios por la-cosa decidida

ועתה יבא פרעה איש נבון ויחכם וישתהו
y-ponga-a-él ; y-sabio prudente hombre Faraón busque Y-ahora (33)

על-ארץ מצרים: יעשה פרעה ויפקד
y-nombre Faraón Haga (34) . Egipto tierra-de sobre

פקדים על-הארץ וחמש את-ארץ מצרים בשבע
en-siete Egipto tierra-de ** y-quinte ; la-tierra sobre gobernadores

שני השבע: ויקבצו את-כל-אכל השנים
los-años alimento-de todo ** Y-recogerán (35) . el-hambre años-de

הטובת הבאת האלה ויצברו-כר תחת
bajo grano y-almacenarán ; los-éstos los-que-vienen los-buenos

יָד־	פַּרְעֹה	אֹכֶל	בְּעָרִים	וְשָׁמְרוּ:	וְהָיָה
mano-de	Faraón	alimento	en-las-ciudades	. y-guardarán	Y-será (36)
הָאֹכֶל	לְפָקְדוֹן	לָאָרֶץ	לְשִׁבְעַ	שָׁנָה	הָרָעָב
el-alimento	para-reserva	para-la-tierra	para-siete	años-de	que
וְהָיוּ	בָּאָרֶץ	מִצְרַיִם	וְלֹא־	תִּפְרָחַ	הָאָרֶץ
vendrán	en-tierra-de	; Egipto	y-no	perecerá	la-tierra
בְּרָעָב:	וַיֵּיתֵב	הַדָּבָר	בְּעֵינָיו	פַּרְעֹה	
. por-el-hambre	Y-pareció-bien (37)	la-cosa	en-ojos-de	; Faraón	
וּבְעֵינָיו	כָּל־	עֲבָדָיו:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה	אֶל־
y-en-ojos-de	todos	. sus-servidores	Y-dijo (38)	a	Faraón
עֲבָדָיו	הִנֵּמְצָא	כָּזֶה	אִישׁ	אֲשֶׁר	רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ:
: sus-siervos	¿acaso-encontraremos	como-este	varón	que	. en-él Dios espíritu-de
וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה	אֶל־ יוֹסֵף	אֲחֵרֵי	הוֹדִיעַ	אֱלֹהִים אוֹתָךְ אֶת־
Y-dijo (39)	Faraón	a	José	ya-que	todo ** a-ti Dios mostrar
זֶאת	אֵין־	נָכוֹן	וְחָכָם	כָּמוֹךָ:	אֵתָהּ
esto	no-hay	prudente	y-sabio	como-tú	Tú (40)
בֵּיתִי	וְעַל־	פִּתִּי	יִשָּׁק	כָּל־	עַמִּי
mi-casa	y-sobre	tu-orden	se-someterá	todo	; mi-pueblo sólo
הַכִּסֵּא	אֶנְדֹּל	מִמֶּךָ:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה	אֶל־ יוֹסֵף
el-trono	seré-mayor	. que-tú	Y-dijo (41)	a	Faraón
רֹאה	נִתְּתִי	אֶתְךָ עַל־	כָּל־	אֶרֶץ מִצְרַיִם:	וַיִּסֶּר
, mira	te-doy	a-ti	sobre	toda	tierra-de Egipto
אֶת־	טַבַּעְתּוֹ	מֵעַן־	יָדוֹ	וַיִּתֵּן	אֵתָהּ עַל־
**	su-sello	de-en	su-mano	y-puso	en a-cilla
יוֹסֵף	וַיִּלְבֹּשׁ	אֹתוֹ	בְּגָדֵי־	לִנְשׁ	וַיִּשֶׂם
; José	y-vistió	a-él	ropas-de	lino	y-puso
				רֶכֶת	הַזָּהָב
				cadena-de	el-oro

עַל-צווארוֹ: וַיַּרְכֹּב אֹתוֹ בְּמֶרְכָּבַת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר-
que el-segundo en-carro-de a-él E-hizo-subir (43) . su-cuello en-tomo-a

לֹא וַיִּקְרְאוּ לִפְנֵי אֲבִירָה וַנִּתֵּן אֹתוֹ עַל כָּל-
toda sobre a-él y-poner ; ¡paso! : delante-de-él y-proclamaron , a-él

אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל-יוֹסֵף אֲנִי פֶרְעָה וּבִלְעָדֶיךָ
y-sin-ti ; Faraón yo José a Faraón Y-dijo (44) . Egipto tierra-de

לֹא-יָרִים אִישׁ אֶת-יָדוֹ וְאֶת-רִגְלוֹ בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
. Egipto tierra-de en-toda su-pie o-** su-mano ** hombre alzaré no

וַיִּקְרָא פֶּרְעָה שֵׁם-יוֹסֵף צִפְנָת פַּעֲנֹחַ וַיִּתֵּן לֹא-
a-él y-dio , Paneha Zafnat José nombre-de Faraón Y-llamó (45)

אֶת-אֲסֵנַת בַּת-פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֵן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף
José y-salió ; por-mujer On sacerdote-de Fera Poti hija-de Asenat a

עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיּוֹסֶף בֶּן-שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּעָמְלוֹ
en-su-servir año treinta hijo-de Y-José (46) . Egipto tierra-de por

לִפְנֵי פֶרְעָה מֶלֶךְ-מִצְרַיִם וַיֵּצֵא יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פֶרְעָה
Faraón de-ante José y-salió : Egipto rey-de Faraón ante

וַיַּעֲבֹר בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַתַּעַשׂ הָאֲרֶץ
la-tierra Y-produjo (47) . Egipto tierra-de por-toda y-viajó

בְּשִׁבְעַת שָׁנִים הַשְּׂבַע לְקַמָּצִים: וַיִּקְבֹּץ אֶת-
** Y-recogió (48) . a-montones ; la-abundancia años-de en-siete

כָּל-אֹכֶל שִׁבְעַת שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן
y-puso Egipto en-tierra-de produjeron que años siete alimento-de todo

אָכַל בָּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה-הָעִיר אֲשֶׁר סָבִיבָהּ וַתֵּן
puso la-rodea que la-ciudad campo-de comida-de ; en-las-ciudades comida

בְּתוֹכָהּ: וַיַּצְבֵּר יוֹסֵף בָּרִי כְחוֹל הַיָּם וַתִּרְבֶּה
aumentar el-mar como-arena-de trigo José Y-almacenó (49) . en-su-interior

מָאֵד עַד כִּי־ חָלָה לִסְפֹּר כִּי־ אֵין מִסְפָּר:
hasta ; mucho que paró-de contar porque no-hay . número

וַיִּלְיוֹסֶף יִלְד' שְׁנַי בָּנִים בְּמָטְרָם תְּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב
Y-para-José (50) dos fue-nacido hijos antes-que viniera año-de el-hambre

אֲשֶׁר יִלְדָהּ לוֹ אֲסֵנַת בַּת־ פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹהֵן:
que dio-a-luz para-él Asenat hija-de Poti Fera sacerdote-de . On

וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־ שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה כִּי־ נִשְׁכַּח
Y-llamó (51) José ** nombre-de el-primogénito pues ; Manasés me-hizo-olvidar

אֱלֹהִים אֶת־כָּל־ עֲמָלִי וְאֵת כָּל־ בֵּית אָבִי: וְאֵת
Dios ** toda mi-turbación y-** toda casa-de mi-padre . (52) Y-**

שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־ הִפְרִנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ
el-segundo nombre-de , Efraím pues me-hizo-fructífero Dios en-tierra-de

עָנִי: וַתְּכַלֶּינָה שִׁבְעַ שְׁנַי הַשָּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה
mi-sufrimiento . (53) Y-terminaron años-de siete la-abundancia que fue

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַתַּחֲלִינָה שִׁבְעַ שְׁנַי הָרָעָב לָבוֹא
Egipto en-tierra-de . (54) Y-empezaron años-de siete el-hambre a-venir

כְּאִשֶּׁר אָמַר יוֹסֵף: וַיְהִי רָעַב בְּכָל־ הָאֲרָצוֹת וּבְכָל־
como dijo José ; y-fue hambre en-todos los-países , y-en-toda

אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם: וַתִּרְעַב כָּל־ אֶרֶץ מִצְרַיִם
Egipto tierra-de hubo pan . (55) Y-tuvo-hambre toda tierra-de

וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־ פַּרְעֹה לֵאמֹר: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־
y-clamó a el-pueblo Faraón ; por-pan y-dijo Faraón a-todo

מִצְרַיִם לָבוֹא אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־ יֹאמַר לָכֵם תַּעֲשׂוּ: וַהֲרָעַב הָיָה
id : Egipto a lo-que , José a-haced a-vosotros Y-el-hambre (56) fue

עַל כָּל־ פָּנֵי הָאֶרֶץ וַיִּפְתָּח יוֹסֵף אֶת־ כָּל־ אֲשֶׁר
sobre toda faz-de ; la-tierra y-abrió José ** todo lo-que

בָּהֶם וַיִּשְׁכַּר לְמִצְרַיִם וַיְחִזֶּק הָרָעָב בְּאֶרֶץ
 en-tierra-de el-hambre y-fue-severa , a-los-egipcios y-vendió en-ellos

מִצְרַיִם: וְכָל-הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לְשָׂכַר אֶל-יוֹסֵף קִי-
 pues ; José a a-comprar a-Egipto fue la-tierra Y-toda (57) . Egipto

חֹזֶק הָרָעָב בְּכָל-הָאָרֶץ: וַיֵּרָא יַעֲקֹב
 Jacob Y-vio (1) . la-tierra en-toda el-hambre fue-severa Cap. 42

כִּי יֵשׁ-שָׂבָר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה
 por-qué : a-sus-hijos Jacob y-dijo ; en-Egipto grano había que

תִּתְרָאוּ: וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִי יֵשׁ-שָׂבָר
 granos hay que he-oído he-aquí : Y-dijo (2) . os-miráis?

בְּמִצְרַיִם רָדוּ-שָׁמָּה וַשְׁכֵּרוּ לָנוּ מִשָּׁם וְנָחֵה וְלֹא
 y-no y-vivamos de-allí para-nosotros y-comprad allá descended ; en-Egipto

נָמֹות: וַיֵּרְדּוּ אֲחֵי יוֹסֵף עֲשָׂרָה לְשָׂבָר כֹּר מִמִּצְרַיִם:
 . de-Egipto grano a-comprar diez José hermanos-de Y-descendieron (3) . muramos

וְאֶת-בְּנֵימִן אֲחִי יוֹסֵף לֹא-שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת-אֲחָיו
 sus-hermanos con Jacob envió no José hermano-de Benjamín Y-a (4)

כִּי אָמַר פֶּן-יִקְרָאֵנִי אֶסֶן: וַיָּבֹאוּ בָנָי
 hijos-de Y-fueron (5) . daño le-acontezca quizá : dijo pues

יִשְׂרָאֵל לְשָׂבָר בֵּתוֹךְ תִּבְאִים כִּי-הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
 . Canaán en-tierra-de el-hambre era pues ; los-que-iban entre a-comprar Israel

וַיֹּסֵף הוּא הַשְׂקִיט עַל-הָאָרֶץ הוּא הַמְּשַׁבֵּר לְכָל-
 a-todo el-vendedor él , la-tierra sobre el-gobernador él Y-José (6)

עַם הָאָרֶץ וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ-לּוֹ
 a-él y-se-inclinaron José hermanos-de y-vinieron la-tierra pueblo-de

אָפִים אָרְצָה: וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת-אֲחָיו וַיִּבְרָם
 y-les-reconoció sus-hermanos ** José Y-vio (7) . a-tierra rostros

וַיֹּאמֶר	קָשׁוֹת	אֲתֶם	וַיְדַבֵּר	אֲלֵיהֶם	וַיִּתְנַבֵּר
y-dijo	duramente	a-ellos	y-habló	a-ellos	y-se-hizo-extraño
לְשָׂבֵר-	כָּנָעַן	מֵאֶרֶץ	וַיֹּאמְרוּ	בָּאתֶם	מֵאֵי
a-comprar	Canaán	de-tierra-de	y-dijeron	; venís	¿de-dónde : a-ellos
לֹא	וְהֵם	אֶחָיו	אֶת-	יוֹסֵף	וַיִּכְר
no	y-ellos	; sus-hermanos	a	José	Y-reconoció (8) . alimento
אֲשֶׁר	הַחֲלֻמוֹת	אֵת	יוֹסֵף	וַיִּזְכֹּר	הַכֹּהֲנִי:
que	los-sueños	**	José	Y-recordó (9)	. le-reconocieron
לְרֹאֹת אֶת-	מִרְגְּלִים	אֲתֶם	אֲלֵהֶם	וַיֹּאמֶר	לָהֶם
** para-ver	vosotros	espías	a-ellos	y-dijo	; sobre-ellos soñó
אֲדֹנִי	לֹא	אֵלָיו	וַיֹּאמְרוּ	בָּאתֶם:	הָאֶרֶץ
señor-mío	no	: a-él	Y-dijeron (10)	. vinisteis	la-tierra debilidad-de
וַנַּחֲנוּ	אִישׁ-אֶחָד	בָּנֵינוּ	כָּלֵנוּ	לְשָׂבֵר-אֶכֶל:	וַעֲבָדֶיךָ
nosotros	uno varón	hijos-de	Todos	(11) . comida a-comprar	vinieron sino-que-tus-siervos
וַיֹּאמֶר	מִרְגְּלִים:	עֲבָדֶיךָ	הֵיוּ	אֲנַחְנוּ	לֹא-
Y-dijo (12)	. espías	tus-siervos	son	no	nosotros honrados
וַיֹּאמְרוּ	לְרֹאֹת:	בָּאתֶם	הָאֶרֶץ	עֲרֹת	לֹא כִי-
Y-dijeron (13)	. a-ver	vinisteis	la-tierra	debilidad-de	pues no : a-ellos
כָּנָעַן	בְּאֶרֶץ	אִישׁ-אֶחָד	בָּנֵינוּ	אֲחֵינוּ	עֲבָדֶיךָ
Canaán	en-tierra-de	uno	varón	hijos-de	nosotros hermanos
אֵינֵנוּ:	וְהָאֶחָד	הַיּוֹם	אֲבִינוּ	אֶת-	הַקָּטָן
. no-está	y-el-uno	, hoy	nuestro-padre	con	el-pequeño y-he-aquí
מִרְגְּלִים	לֵאמֹר	הוּא	יֹסֵף	אֲלֵהֶם	וַיֹּאמֶר
espías : diciendo	a-vosotros dije	lo-que	esto : José	a-ellos	Y-dijo (14)
הַצָּא	אִם-	פַּרְעֹה	חַי	תִּבְחָנוּ	בְּזֹאת
saldréis	no	Faraón	vida-de	: seréis-probados	En-esto (15) . vosotros

מִזֶּה כִּי אִם-בָּבוֹא אֶחֱיָכֶם הַקָּטָן הַנֶּה: שְׁלַחוּ מִכֶּם
de-vosotros Enviad (16) . aquí el-pequeño vuestro-hermano venir si excepto de-esto

אֶחָד וְיִקַּח אֶת-אֶחֱיָכֶם וְאַתֶּם הָאֲסוּרוֹ וַיִּבְחֲנוּ
y-se-comprobarán id-a-prisión y-vosotros vuestro-hermano a y-tome uno

דְּבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אַתֶּם וְאִם-לֹא תִי פָרְעָה כִּי מְרֻגְלִים
espías que Faraón vive no y-si en-vosotros si-verdad , vuestras-palabras

אַתֶּם: וַיֹּאמֶר וַיִּשְׁלַח אֶתְּם אֶל-מִשְׁמַר שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
a-ellos Y-dijo (18) . días tres vigilancia en a-ellos Y-puso (17) . vosotros

יוֹסֵף בְּיָוֶם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ וְחַיּוּ אֶת-הָאֱלֹהִים אֲנִי יִרְאֶה:
. temo yo el-Dios a : y-viviréis haced esto : el-tercero en-el-día José

אִם-כְּנִים אַתֶּם אֶחֱיָכֶם אֶחָד וַיֹּאסֶר בְּבֵית
en-casa-de se-quede uno vuestro-hermano vosotros honrados Si (19)

מִשְׁמַרְכֶּם וְאַתֶּם לָכוּ הָבִיאוּ שָׂבָר רַעֲבֹן בְּתֵיכֶם:
. vuestras-casas hambre-de grano llevad id y-vosotros ; vuestra-cárcel

וְאַתֶּם אֶחֱיָכֶם הַקָּטָן תָּבִיאוּ אֵלַי וַיֵּאמְרוּ
y-serán-verificadas , a-mí traed el-pequeño vuestro-hermano Y-a (20)

דְּבָרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ וַיַּעֲשׂוּ כֵן: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-
a cada-uno Y-dijeron (21) . así e-hicieron ; moriréis y-no vuestras-palabras

אָחִיו אָבֶל אֲשָׁמִים! אֲנַחְנוּ עַל-אָחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ
vimos al-cual nuestro-hermano por nosotros castigados cierto : su-hermano

צָרָת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוּ אֲלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ עַל-
por , escuchamos y-no a-nosotros en-su-rogar su-alma angustia-de

כֵּן בָּאָה אֲלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת: וַיַּעַן רֹאבֶן אֲתֶם
a-ellos Rubén Y-respondió (22) . la-ésta la-angustia a-nosotros vino esto

לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם לֵאמֹר אֶל-תְּחַטְּאוּ בִּילְד וְלֹא
y-no contra-el-niño pequéis no diciendo a-vosotros dije ¿acaso-no : diciendo

שָׁמַעְתֶּם וְגַם־ דָּמּוּ הִנֵּה נִדְרָשׁ: וְהֵם לֹא יָדְעוּ
sabían no Y-ellos (23) . se-demanda he-aquí su-sangre y-también ; escuchasteis

כִּי שָׁמַע יוֹסֵף כִּי הַמְלִיץ בֵּינֵהֶם:
que comprendiendo , José , pues el-intérprete entre-ellos

וַיִּסָּב מֵעֲלֵיהֶם וַיִּבְךְּ וַיֹּשֶׁב אֲלֵהֶם וַיֹּדַבֵּר
Y-se-afató de-ellos ; y-lloró y-volvió a-ellos y-dijo (24)

אֲלֵהֶם וַיִּקַּח מֵאֲתָם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֹּאכֹּר אֹתוֹ לְשֵׁינֵיהֶם:
a-ellos y-tomó a de-ellos Simeón a-él y-ató ante-sus-ojos

וַיִּצְוֵה יוֹסֵף וַיִּמְלְאוּ אֶת־כָּלֵהֶם בָּרִי וַיִּתֵּן
Y-mandó José y-llenaron ** a-él y-a-poner grano sus-sacos

כֶּסֶף לְהֵשֶׁת אִישׁ אֶל־שָׁקוֹ וּלְתַתּוֹ לָהֶם צֹדֶה לַדֶּרֶךְ
sus-dineros en cada-uno su-saco y-dar a-ellos a-él para-el-camino provisión

וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן: וַיִּשְׁאוּ אֶת־שֹׁבֶרֶם עַל־
e-hizo para-ellos . así Y-pusieron ** su-trigo sobre

חֲמֹרֵיהֶם וַיִּלְכְּדוּ מִשָּׁם: וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־
; sus-asnos y-marcharon de-allí Y-abrió el-uno **

שָׁקוֹ לְתַתּוֹ מִסָּפֹא לְחֲמֹרוֹ בְּמָקוֹם וַיֵּרָא אֶת־
su-saco pienso para-dar a-su-asno , en-el-lugar y-vio **

כֶּסֶף וַחֲנֹה־הוּא בְּפִי אֲמַתְחָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֶל־
su-dinero y-he-aquí en-boca-de su-saco . Y-dijo (28) a

אֶתְּוֹ הוֹשֵׁב כֶּסֶף וְגַם הִנֵּה בְּאֲמַתְחָתִי
: sus-hermanos fue-devuelto mi-dinero y-también he-aquí ; en-mi-saco

וַיֵּצֵא לָהֶם וַיִּתְרָדּוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר
y-se-salió su-corazón y-temblaron con cada-uno su-hermano diciendo

מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ: וַיִּבְאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם
esto ¿qué hizo a-nosotros? Dios Y-fueron a Jacob su-padre (29)

אֲתָם הַקֶּלֶת כָּל- אֶת לוֹ וַיְבַיְרֻ כְּנָעַן אֶרֶץ
a-ellos los-sucedidos todos ** a-él y-explicaron ; Canaán a-tierra-de

לֵאמֹר: דָּבָר הָאִישׁ אֲדֹנָי הָאָרֶץ אֲתָנוּ קָשִׁית וַיִּתֵּן
Habló (30) . diciendo el-hombre señores-de la-tierra a-nosotros duramente y-trató

אֲתָנוּ כְּמַרְגְּלִים אֶת- הָאָרֶץ: וַנֹּאמֶר אֵלָיו כְּנִים אֲנַחְנוּ לֹא
no como-espías de la-tierra Y-dijimos a-él honrados nosotros Y-dijimos (31) .

הֵינּוּ מַרְגְּלִים: שְׁנַיִם-עָשָׂר אֲנַחְנוּ אֲחִים בָּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד
somos espías Dos (32) . nosotros hermanos hijos-de nuestro-padre el-uno ;

אֵינָנוּ וְהַקָּטָן הַיּוֹם אֶת- אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
no-está y-el-pequeño hoy con nuestro-padre en-tierra-de . Canaán

וַיֹּאמֶר אֵלָינוּ הָאִישׁ אֲדֹנָי הָאָרֶץ בְּזֹאת אֲדַע כִּי
Y-dijo (33) a-nosotros el-hombre señores-de la-tierra : en-esto sabré que

כְּנִים אֲתָם אֲחִיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת- רַעְבּוֹן
honrados vosotros : vuestro-hermano el-uno dejad con-migo y-para hambre-de

בְּתִיכֶם קָחוּ וְלָכוּ: וְהִבִּיאוּ אֶת- אֲחִיכֶם הַקָּטָן
vuestros-casas tomad . y-marchad Y-traed (34) a vuestro-hermano el-pequeño

אֵלַי וְאֶדְעָה כִּי לֹא מַרְגְּלִים אַתֶּם כִּי כְּנִים אַתֶּם אֶת- אֲחִיכֶם
a-mí y-sabré no que espías sino vosotros honrados * vuestro-hermano

אֶתֵּן לָכֶם וְאֶת- הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ: וַיְהִי הֵם
daré y-en a-vosotros la-tierra . negociaréis (35) Y-fue ellos

מְרִיקִים שְׂקֵיהֶם וְהֵנָּה- אִישׁ צֹרֹר- כֶּסֶפוֹ בְּשָׁקוֹ
vaciendo sus-sacos y-he-aquí cada bolsa-de su-dinero ; en-su-saco

וַיֵּרְאוּ אֶת- צֹרֹת כֶּסֶפֵּיהֶם הֵמָּה וְאֲבִיהֶם
y-vieron ** bolsas-de su-dinero ellos y-su-padre

וַיִּירְאוּ: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אִתִּי
y-temieron Y-dijo a-ellos Jacob : su-padre a-mí

שְׂכַלְתֶּם	יוֹסֵף	אֵינּוּ	וְשִׁמְעוֹן	אֵינּוּ	וְאֶת־בִּנְיָמִן	תִּקְחוּ
; privasteis	José	no-está	y-Simeón	no-está	Benjamín y-a	, tomáis
עָלַי	הֵיוּ	כֻּלָּהֶן:	וַיֹּאמֶר	רֹאשׁוֹן אֶל־	אָבִיו	
contra-mí	están	. todas-las-cosas	(37) Y-dijo	a Rubén	su-padre	
לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי	בְּנֵי	תָמִית	אִם־לֹא	אָבִיָּאנוּ	אֵלָיָהּ	תִּנָּתֶה
** : diciendo	dos-de	mis-hijos	no si	le-traigo	; a-ti	entrega
אֹתוֹ עַל־	יָדִי	וְאֵנִי	אֲשִׁיבֶנּוּ	אֵלָיָהּ:	וַיֹּאמֶר	לֹא־
en a-él	, mi-mano	y-yo	le-devolveré	. a-ti	(38) Y-dijo	no
יֵרֵד	בְּנֵי	עִמָּכֶם	כִּי־	אֶחָיו	מָת	וְהוּא
descenderá	mi-hijo	pues , con-vosotros		su-hermano	está-muerto	y-él
לְבָדּוֹ	וְנִשְׁאַר	וְקִרְאָהּ	אֶסּוֹן	בְּדֶרֶךְ	אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־	בָּהּ
sólo-él	queda	y-le-sobreviene	daño	en-el-camino	que	en-él
וְהוֹרֵדְתֶּם	אֶת־	שִׁבְתִּי	בִּינּוֹן	שְׂאוּלָה:		
y-haréis-descender	**	mis-canas	con-dolor	. al-Seol		
וְהָרַעַב	כָּבֵד	בְּאֶרֶץ:	וְהָיָה	כַּאֲשֶׁר	כָּלוּ	
Y-el-hambre	grave	. en-la-tierra	(2) Y-fue	cuando	terminaron	(1) Cap. 43
לֶאֱכֹל אֶת־	הַשֶּׂבֶר	אֲשֶׁר	הָבִיאוּ	מִמִּצְרַיִם	וַיֹּאמֶר	אֲלֵיהֶם
** de-comer	el-grano	que	trajeron	; de-Egipto	y-dijo	a-ellos
אֲבִיהֶם	שָׁבוּ	שָׁבְרוּ־	לָנוּ	מֵעַט־	אָכַל:	וַיֹּאמֶר
: su-padre	comprad	para-nosotros	(3) Y-dijo	comida un-poco-de	a-él	
וְהוֹדִיעָה לֵאמֹר הָעֵד	הָעֵד	בָּנוּ	הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־	תֵּרָאוּ	פָּנֵי	
avisar : diciendo	Judá	a-nosotros	no : diciendo el-varón	veréis	mi-rostro	
בְּלִתי	אֶחָיָם	אִתְּכֶם:	אִם־	יִשְׁקֶה	מִשְׁלַח אֶת־	אֶחָיו
a-menos	vuestro-hermano	. con-vosotros	(4) Si	tu-deseo	** enviando	nuestro-hermano
-que						
אֶתְנוּ	נִרְדָּה	וְנִשְׁבְּרָה	לָךְ	אָכַל:	וְאִם־	אֵינְךָ
descenderemos , con-nosotros		y-compraremos	para-ti	. alimento	(5) Y-si	tú-no

מִשְׁלַח לֹא נָבֵד כִּי-הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא-תֵרָאוּ
veréis no : a-nosotros dijo el-varón pues , descenderemos no enviando

כִּי בִלְתִּי אֲחִיכֶם אֲחֻכֶּם : וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה
¿por qué : Israel Y-dijo (6) . con-vosotros vuestro-hermano excepto-que mi-rostro

הֲרַעַתֶּם לִי לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח :
hermano para-vosotros otro al-varón al-decir , a-mí causáis-mal

וַיֹּאמְרוּ שְׂאוֹל שְׂאוֹל-הָאִישׁ לָנוּ וּלְמִוְלַדְתָּנוּ
y-por-nuestra-familia por-nosotros el-varón preguntó preguntar Y-dijeron (7)

לֵאמֹר הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֵישׁ לָכֶם אָח וְנֹגֵד-
y-dijimos ; hermano para-vosotros hay , vivo vuestro-padre ¿aún : diciendo

לֹא עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִידְוֵעַ נָדַע כִּי יֹאמֶר
diría que sabíamos ¿saber ; las-estas las-palabras boca-de según a-él

הוֹרִידוּ אֶת-אֲחִיכֶם : וַיֹּאמֶר יְהוֹדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיו
su-padre Israel a Judá Y-dijo (8) . vuestro-hermano ** haced-bajar

שְׁלַחָה תִּנְגֶּר אִתִּי וְנִקְוָמָה וְנִלְכָּה וְנִחְיֶה וְלֹא
y-no y-viviremos e-iremos y-nos-levantaremos con-migo el-muchacho envía

נָמוּת גַּם-אֲנַחְנוּ גַּם-אַתָּה גַּם-טַפֵּנוּ : אֲנֹכִי אֲעֲרֹכֶנּוּ
le-garantizo Yo (9) . nuestros-niños cierto tú cierto nosotros cierto moriremos

מִיָּדִי תִּבְקָשְׁנוּ אִם-לֹא תִּבְיָאֲתִיו אֵלַי
a-ti le-devuelvo no si ; le-requerirás de-mi-mano

וְהִצַּגְתִּי לָפְנֶיךָ וְהָטָאתִי לְךָ כָּל-הַיָּמִים :
seré-culpable ante-ti y-le-presento . los-días todos ante-ti

כִּי לֹא-הוּמָדְמָהְנוּ כִּי-עָתָה שְׁבוּ נָה פַעַמִּים :
ahora , antes nos-hubiéramos-detenido si-no Pues (10) . dos-veces aquí habríamos-vuelto

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם-כֵּן אִפּוֹא נָא עֲשֵׂה קָדוּ
tomad, haced, esto pues así si : su-padre Israel a-ellos Y-dijo (11)

מומרת הארץ בכליכם וחזרירו לאיש מנחה
del-mejor-producto-de la-tierra en-vuestras-bolsas y-llevar al-varón regalo

מעט צרי ומעט דבש וקאת ולט בטנים ושקדים:
un-poco-de bálsamo un-poco-de especias , miel , y-mirra nueces . y-almendras

וכסף משנה קחו בידכם ואת-הכסף המושב
Y-plata (12) doble tomad en-vuestras-manos y-** la-plata la-devuelta

בפי אמתחתיכם תשיבו בידכם אולי משנה הוא:
en-boca-de vuestros-sacos devolved quizá , en-vuestra-mano error . ello

ואת אחיכם קחו וקומו שובו אל-האיש: ואל
Y-** (13) Y-Dios (14) . el-varón a id y-levantaos ; tomad vuestro-hermano

שני יתן לכם רחמים לפני האיש ושלח לכם
Omnipotente dé a-vosotros ante mercedes el-varón con-vosotros y-envíe

את אחיכם אחר ואת-בנמין ואני כאשר שכלתי שכלתי:
a vuestro-hermano y-a otro y-yo ; Benjamín si sufro que-sufra

ויקחו האנשים את-המנחה הזאת ומשנה-כסף לקחו
Y-tomaron (15) los-hombres ** el-regalo el-éste y-doble plata tomaron

בידם ואת-בנמין ויקמו וירדו מצרים
en-su-mano y-a ; Benjamín y-se-levantaron y-descendieron a-Egipto

וישמרו לפני יוסף: וירא יוסף את-בנמין
y-se-presentaron ante José . José Y-vio (16) José a con-ellos Benjamín

וילאמר לאשר על-ביתו הבא את-האנשים הביתה
y-dijo al-que sobre : su-casa lleva a los-hombres a-la-casa

וטבח וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים
y-deguella animal , y-prepara porque con-migo comerán los-hombres

בצהריים: ויעש האיש כאשר אמר יוסף ויבא האיש
a-mediodía (17) E-hizo el-hombre como dijo , José y-llevó el-hombre

אֶת־הָאָנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף: וַיֵּרְאוּ הָאָנָשִׁים כִּי
cuando los-hombres Y-temieron (18) . José a-casa-de los-hombres-a

הָיוּבָאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־ דָּבָר
asunto-de acerca-de y-dijeron José casa-de fueron-llevados

הַכֶּסֶף הַשָּׂב בָּאִמְתַּחֲתֵינוּ בְּהַחֲלָה אֲנַחְנוּ
nosotros en-la-primera-vez en-nuestros-sacos la-devolución el-dinero

מוֹבָאִים לְהַתְנַלֵּל עָלֵינוּ וּלְהִתְנַחֵם עָלֵינוּ וּלְקַחַת
y-apoderarse a-nosotros y-vencer a-nosotros para-atacar ; somos-llevados

אֲתָנוּ לְעֲבָדִים וְאֶת־חֲמֹרֵינוּ: וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־
sobre que el-varón a Y-se-acercaron (19) . nuestros-asnos y-de para-esclavos de nosotros

בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו בֵּיתָה: וַיֹּאמְרוּ
Y-dijeron (20) . la-casa entrada-de a-él y-hablaron José casa-de

כִּי אֲרֹנִי יָרַד יִבְדְּנוּ בְּהַחֲלָה לְשִׁבְר־אֶכֶל:
. alimento a-comprar en-la-primera-vez descendimos descender , señor-mío oh

וַיְהִי כִּי־בָאֵנוּ אֶל־הַמָּלֶאךָ וַנִּפְתָּחָהּ אֶת־אִמְתַּחֲתֵינוּ
nuestros-sacos ** y-abrimos el-lugar a llegamos que Y-fue (21)

וְהִנֵּה כֶּסֶף־כַּסְפֵּנוּ אִישׁ־בְּפִי אִמְתַּחֲתָיו כֶּסֶּפֵנוּ
nuestra-plata su-saco en-boca-de cada-uno plata-de y-he-aquí

בְּמִשְׁקָלָו וְנָשַׁב אֹתוֹ בְּיָדֵנוּ: וְכֶסֶף
Y-plata (22) . en-nuestra-mano ello y-traemos , en-su-peso-exacto

אֲחֵר הוֹרְדָנוּ בְּיָדֵנוּ לְשִׁבְר־אֶכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׁם
puso quién sabemos no , comida para-comprar en-nuestra-mano hemos-bajado otra

כֶּסֶּפֵנוּ בְּאִמְתַּחֲתֵינוּ: וַיֹּאמֶר שְׁלוֹם לָכֶם אֶל־תִּירְאוּ
temáis no , a-vosotros paz : Y-dijo (23) . en-nuestros-sacos nuestra-plata

אֱלֹהֵיכֶם וְאֵלֹתַי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מִשְׁמֹן בְּאִמְתַּחֲתֵיכֶם
en-vuestros-sacos tesoro a-vosotros dio vuestro-padre y-Dios-de vuestro-Dios

כִּסְפְּכֶם בָּא אֵלַי וַיֹּצֵא אֶת־שִׁמְעוֹן :
 . vuestra-plata vino a-mí ; y-sacó a-ellos a
 . Simeón a

וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאָנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֵּן מִים :
 Y-llevó (24) a el-hombre los-hombres a-casa-de ; José y-dio agua

וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לַחֲמֻרֵיהֶם :
 y-se-lavaron sus-pies y-dio forraje a-sus-asnos .

וַיִּכְנֻנוּ אֶת־הַמְּנַחָה עִד־בּוֹא יוֹסֵף בְּצֻהָרִים כִּי :
 Y-prepararon (25) ** para el-regalo venir José , al-medioidía pues

שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לֶחֶם : וַיָּבֵא יוֹסֵף תְּבִיטָה :
 oyeron allí que comerían . pan (26) Y-vino José a-la-casa תְּבִיטָה

וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמְּנַחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם תְּבִיטָה :
 e-hicieron-llegar a-él ** el-regalo que en-su-mano a-la-casa ;

וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לוֹ אֶרְצָה : וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם :
 y-se-inclinaron a-él . a-tierra Y-preguntó (27) a-ellos por-bienestar

וַיֹּאמֶר הַשָּׁלוֹם אֲבִיכֶם הִזְקֵן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם הַעוֹדְנוּ חַי :
 ¿tiene-paz vuestro-padre el-anciano que dijisteis todavía-él . vivo y-dijo :

וַיֹּאמְרוּ וַיִּשְׁלֹם שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאֲבִינוּ עוֹדְנוּ חַי :
 Y-dijeron (28) paz a-tu-siervo a-nuestro-padre todavía-él vivo

וַיִּקְרָו וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ : וַיִּשָּׂא עֵינָיו :
 e-hicieron-reverencia y-se-inclinaron (29) Y-alzó sus-ojos

וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵימִין אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר :
 y-vio a Benjamín su-hermano hijo-de , su-madre

הִזֶּה אָחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים :
 el-éste vuestro-hermano el-pequeño que dijisteis a-mí ; y-dijo Dios

יִחְנֶה בְּנִי : וַיִּמְהַר יוֹסֵף כִּי :
 te-haga-misericordia . hijo-mío (30) Y-se-apresuró José porque

לִבְכוֹת	וַיִּבְקֹשׁ	אָחִיו	אֶל-	רַחֲמָיו	נִכְמְרוּ
para-llorar	y-buscó	su-hermano	por	sus-entrañas	se-conmovieron
וַיִּרְחֹץ	(31)	שָׁמָּה:	וַיִּלְלוּ	הַחֲדָרָה	וַיָּבֵא
Y-se-lavó		. allí	y-lloró	a-la-cámara	y-fue
שִׁמּוֹ לֶחֶם:	וַיֹּאמֶר	וַיְחַאֲפֹק	וַיֵּצֵא	פָּנָיו	
. pan poned	y-dijo	y-se-contuvo	; y-salió	su-rostro	
לְבָדָם	וּלְתָם	לְבָדָיו	לִי	וַיַּעֲשִׂימוּ	(32)
aparte	y-para-ellos	aparte	para-él	Y-pusieron	
וַיִּכְלֹן	לֹא	לְבָדָם	אִתּוֹ	הָאֲכָלִים	וּלְמִצְרַיִם
podían	no	pues , aparte	con-él	los-que-comían	y-para-los-egipcios
הַמִּצְרַיִם	לֶאֱכֹל	אֶת-	הָעִבְרִיִּם	לֶחֶם	כִּי- תוֹעֵבָה
los-egipcios	comer	con	los-hebreos	pan	esto abominable
וַיִּשְׁבּוּ	לִפְנָיו	הַבְּכֹרֹת	בְּכִדְרֹתוֹ		
Y-se-sentaron	ante-él	el-primogénito	según-su-primogenitura		(33)
וַהֲצִעִיר	כַּצְעָרָתוֹ	וַיִּתְמָהוּ	הָאֲנָשִׁים		
y-el-joven	, según-su-juventud	y-se-asombraron	los-hombres		
אִישׁ אֶל-	רַעְדּוֹ:	וַיִּשָּׂא	מִשְׁאֵת מֵאֵת	פָּנָיו	אֶל־הֶם
con cada-uno	. su-vecino	Y-puso	porciones	ante-él	para-ellos
וַתֵּרָב	מִשְׁאֵת	בְּנִימָן	מִמִּשְׁאֵת	כֻּלָּם	חֲמִשָּׁה
y-fue-más-grande	porción-de	Benjamín	que-porciones-de	todos-ellos	cinco
יָדוֹת	וַיִּשְׂתּוּ	וַיִּשְׂכְּרוּ	עִמּוֹ:	וַיִּצְוּ	אֶת-
veces	y-bebieron	y-se-alegraron	. con-él	Y-ordenó	a
אֲשֶׁר	עַל-	בֵּיתוֹ	לֵאמֹר מְלֵא	אֶת- אֲמֹתַחַת	הָאֲנָשִׁים
quien	sobre	su-casa	: diciendo	** sacos-de	los-hombres
וַיִּכְלֹן	שָׂאת	וְשִׁם	כֶּסֶף-	בְּפִי	אֲמֹתַחַתוֹ:
puedan	; llevar	y-pon	plata	cada	boca-de
					su-saco
					Y-** (2)

וְבִיעִי וְגִבֵּיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אֶמְתַּחַת הַקֶּלֶן וְאֵת
y ** el-pequeño saco-de en-boca-de pon la-plata copa-de mi-copa

כֶּסֶף שָׁבָרוֹ וַיַּעַשׂ כְּדָבָר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר:
. habló que José según-palabra-de e-hizo ; su-grano plata-de

הַבֶּקֶר אִוֵּר וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ הֵמָּה וְחִמְרֵיהֶם:
. y-sus-asnos ellos fueron-enviados y-los-hombres ; luz La-mañana (3)

הֵם יֵצְאוּ אֶת-הָעִיר לֹא הִרְחִיקוּ וַיּוֹסֶף אָמַר
dijo y-José fueron-lejos no la-ciudad de salieron Ellos (4)

לְאִשֶּׁר עַל-בֵּיתוֹ קִים רֹדֶף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשְׁתַּחֲסֵם
y-alcanza-les ; los-hombres tras ve ¡levanta! : su-casa sobre a-quien

וְאֶמְרַת אֲלֵהֶם לָמָּה שְׁלַמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה: הֲלֹא זֶה אֲשֶׁר
lo-que esto ¿No (5) . bien por mal devolvisteis ¿por-qué : a-ellos y-di

יִשְׁתֶּה אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נִחֵשׁ וְנִחֵשׁ בּוֹ
; por-ello adivina adivinar y-él ; en-ello mi-señor bebe

הִרְעַתְּם אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם: וַיִּשְׁגֹּם וַיִּדְבֶּר אֲלֵהֶם
a-ellos y-dijo Y-les-alcanzó (6) . hicisteis lo-que obrasteis-mal

אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לָמָּה יִדְבֶּר אֲדֹנִי
mi-señor habla ¿por-qué : a-él Y-dijeron (7) . las-éstas las-palabras **

כְּדָבָרִים הָאֵלֶּה תְּלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מַעֲשׂוֹת
de-hacer de-tus-siervos lejos-sea ; las-éstas según-las-cosas

כְּדָבָר הַזֶּה: תֵּן כֶּסֶף אֲשֶׁר מִצְאָנוּ בְּפִי אֶמְתַּחֲתֵינוּ
nuestros-sacos en-boca-de hallamos que plata He-aquí (8) . la-ésta tal-cosa

הָשִׁיבוּ אֵלָיךְ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאִידָּךְ נִגְבֹּל
robaríamos y-por-qué? ; Canaán de-tierra-de a-ti devolvimos

מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב: אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ
con-él se-halle A-quien (9) . oro u plata tu-señor de-casa-de

לֹאֲדֹנִי	וְגַם־אֲנִחנו	וְמָת	מַעֲבָדֶיךָ
a-mi-señor	seremos	nosotros y-también ; y-morirá	de-tus-siervos
לַעֲבָדִים:	וַיֹּאמֶר	גַּם־עַתָּה	כְּדַבְּרֵיכֶם
por-siervos	: Y-dijo (10)	bien	así según-vuestras-palabras
וַיִּמְצָא	אֹתוֹ	יְהִי־לִי	עֶבֶד וְאַתֶּם
se-encuentre	en-él	para-mí sea	seréis y-vosotros
וַיִּמְהָרוּ	וַיֹּזְכְּרוּ	אִישׁ־אֶת־	אֶמְתַּחֲתוּ
Y-se-apresuraron (11)	y-bajaron	** cada-uno	a-tierra su-saco
וַיִּפְתְּחוּ	אִישׁ	אֶמְתַּחֲתוּ:	וַיִּחְפֹּשׂ
y-abrieron	cada-uno	. su-saco	Y-buscó (12)
הֵחֵל	וּבִקְטָן	כָּלָה	וַיִּמְצָא
empezó	y-en-el-pequeño	acabó	la-copa en-saco-de
בְּנִימִן:	וַיִּקְרְעוּ	שְׂמֹלֹתָם	וַיַּעֲמֹס
. Benjamín (13)	Y-rasgaron	; sus-vestidos	en cada-uno
חֲמֹרֹו	וַיָּשֻׁבוּ	הָעִירָה:	וַיָּבֹא
su-asno	y-regresaron	. a-la-ciudad	Judá Y-entró (14)
וְאָחִיו	בֵּיתָה	יֹסֵף	וְהוּא
y-sus-hermanos	en-casa-de	José	y-él
לִפְנֵיו	אֶרְצָה:	וַיֹּאמֶר	לְהֵם
ante-él	. a-tierra	Y-dijo (15)	a-ellos
אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם חֲלוּא	וַיִּדְעֻתֶם	כִּי־נִחַשׁ	וַיִּנְחֹשׁ
que hicisteis no ;	que sabéis	que	hombre adivina
אֲשֶׁר כִּמּוֹנִי:	אִישׁ אֲשֶׁר	וְנִחַשׁ	חֶמֶד־הַמַּעֲשֶׂה
. como-yo	que	que	la-ésta la-acción ¿qué
וַיֹּאמֶר	יְהוּדָה מַה־	נֹאמַר	לֹאֲדֹנִי
Y-dijo (16)	: Judá	qué diremos	qué , a-mi-señor
וַיִּמְהָרְךָ	וַיִּצְטַדֵּק	הָאֱלֹהִים	מָצָא
y-cómo	; nos-justificaremos	el-Dios	descubrió
			אֶת־עוֹן
			** culpa-de

עֲבָדֶיךָ הֵנּוּ עֲבָדִים לְאֲדֹנִי נִם-אֲנֹחֵנוּ וְגַם אֲשֶׁר-נִמְצָא
se-encontró a-quien y nosotros así , a-mi-señor siervos henos-aquí , tus-siervos

הַנְּבִיעַ בְּיָדוֹ: וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִּי מַעֲשֹׂת זֹאת
; esto de-hacer de-mí lejos-sea Y-dijo (17) . en-su-mano la-copa

הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַנְּבִיעַ בְּיָדוֹ הוּא יִהְיֶה-לִּי
para-mí será él en-su-mano la-copa se-encontró a-quien el-hombre

עֲבָד וְאַתֶּם עָלוּ לְשָׁלוֹם אֶל-אֲבִיכֶם: וַיֵּשׁ אֵלָיו
a-él Y-se-acercó (18) . vuestro-padre a en-paz subid y-vosotros , siervo

יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יִדְבָּר-נָא עִבְדְּךָ דְּבַר
palabra tu-siervo ahora hablará mi-señor oh : y-dijo Judá

בְּעִבְדְּךָ אֶפְדָּה וְאֶל-יָחֵר אֲדֹנִי בָּאוּנִי
contra-tu-siervo tu-ira arda y-no mi-señor a-oídos-de

כִּי כְמוֹךָ כִּפְרָעָה: אֲדֹנִי שָׁאַל אֶחָד עֲבָדָיו
sus-siervos a preguntó Señor-mío (19) . que-Faraón tú-igual pues

לֵאמֹר הַיֵּשׁ לָכֶם אָב אֶחָד: וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנִי
mi-señor a Y-dijimos (20) . hermano o padre para-vosotros ¿hay : diciendo

יֵשׁ-לָנוּ אָב זָקֵן וַיֵּלֶךְ זָקֵן קָטָן וְאֶחָיו
y-su-hermano , pequeño vejeces e-hijo-de viejo padre para-nosotros hay

מֵת וַיּוֹתֵר הוּא לְבֶדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו
y-su-padre , para-su-madre sólo él y-quedó muerto

אֶהְבּוֹ: וַהֲאֹמַר אֶל-עֲבָדֶיךָ הוֹרְדָהוּ אֵלָיו
; a-mí haced-le-bajar tus-siervos a Y-dijiste (21) . le-ama

וְאֲשִׁימָה עֵינֵי עָלָיו: וַנֹּאמֶר אֶל-אֲדֹנִי לֹא-יֻכַּל
puede no mi-señor a Y-dijimos (22) . en-él mis-ojos y pondré

הַנֶּעַר לַעֲזֹב אֶת-אָבִיו וְעֹזֵב אֶת-אָבִיו וּמָת:
; su-padre a si-dejara ; su-padre a dejar el-joven . moriría

וַתֹּאמֶר אֶל-עֲבָדֶיךָ אִם-לֹא יֵרֵד אֶחֱיָהֶם
vuestro-hermano desciende no si tus-siervos a Y-dijiste (23)

הַקָּטָן אַתֶּכֶם לֹא חֲסִפּוֹן לִרְאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִי
que Y-fue (24) . mi-rostro ver otra-vez no con-vosotros el-pequeño

עָלִינוּ אֶל-עֲבָדֶיךָ אָבִי וְנִגְדֶּר-לוֹ אֵת דְּבָרֵי
palabras-de ** a-él y-explicamos , mi-padre tu-siervo a subimos

אֲדֹנָי: וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שָׁבוּ שְׁכַרְדֵּי-לָנוּ מֵעֵט-אֶכֶל:
. comida poco-de para-nosotros comprad volved : nuestro-padre Y-dijo (25) . mi-señor

וַיֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם-יֵשׁ אֶחֱיָנוּ הַקָּטָן
el-pequeño nuestro-hermano está si ; descender podemos no Y-dijimos (26)

אֲתָנוּ וְיִרְדְּנוּ כִּי-לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פָּנָי הָאִישׁ וְאֶחֱיָנוּ
si-nuestro-hermano el-varón rostro-de ver podemos no pues bajaremos con-nosotros

הַקָּטָן אֵינָנו אֲתָנוּ: וַיֹּאמֶר עֲבָדֶיךָ אָבִי אֲלֵינוּ
. a-nosotros mi-padre tu-siervo Y-dijo (27) . con-nosotros no-está el-pequeño

אַתֶּם יֹדְעִתֶם כִּי שְׁנַיִם יִלְדָה-לִּי אִשְׁתִּי: וַיֵּצֵא הָאֶחָד
el-uno Y-salió (28) . mi-mujer para-mí dio-a-luz dos que sabéis vosotros

מֵאִתִּי וְאָמַר אֵךְ טָרַף טָרַף וְלֹא רָאִיתִי עַד-הַנֶּה:
. ahora hasta le-vi y-no ; se-destrozó destrozar cierto : y-dije de-conmigo

וּלְקַחְתֶּם גַּם-אֵת-זֶה מֵעַם פָּנִי וְקָרָהוּ אֶסֶן
; daño y-le-ocurre mi-presencia de éste ** también Y-tomáis (29)

וְהוֹרַדְתֶּם אֶת-שִׁיבְתִּי בָרָעָה שְׂאֵלָה: וְעַתָּה
Y-ahora (30) . al-Seol con-mal mis-canas ** y-haréis-descender

כַּבֹּאִי אֶל-עֲבָדֶיךָ אָבִי וְהַנְעַר אֵינָנו אֲתָנוּ
con-nosotros no-esté y-el-joven mi-padre tu-siervo a cuando-mí-volver

וּנְפֹשׁוֹ קְשִׁוּרָה בְּנִפְשׁוֹ: וְהָיָה כִּבְּרָאוֹתָיו
cuando-ver-lo Y-será (31) . con-su-alma ligada y-su-alma

עֲבָדֶיךָ	וְהוֹרִידוּ	וּמָתָה	הַנָּעַר	אֵין	כִּי-
tus-siervos	y-harán-descender	; y-morirá	el-joven	no-está	que
כִּי	שְׂאֵלָה:	בְּיָוֶן	אָבִינוּ	עֲבָדְךָ	שִׁיבָת
Pues (32)	. al-Seol	en-dolor	nuestro-padre	tu-siervo	canas-de **
לֹא	לֵאמֹר אִם-	אָבִי	אֶת- הַנָּעַר מֵעַם	עָרַב	עֲבָדְךָ
no	si : diciendo	mi-padre	a el-muchacho **	garantizó	tu-siervo
הַיָּמִים:	כָּל-	לְאָבִי	וְחַטָּאתִי	אֵלֶיךָ	אֲבִיאָנוּ
. los-días	todos	ante-mi-padre	y-culpable	a-ti	le-traigo
עֲבָד	הַנָּעַר	תַּחַת	עֲבָדְךָ	וְנָא	וְעַתָּה
siervo , el joven	en-lugar-de	tu-siervo	por-favor	quede	Y-ahora (33)
כִּי- אֵיךְ	אֶחָיו:	עִם-	יָעַל	וְהַנָּעַר	לְאֹדֹנִי
¿cómo	Pues (34)	. sus-hermanos	con	suba	y-el-joven ; para-mi-señor
אֲרָאָה	פֶּן	אִתִּי	וְהַנָּעַר	אֲבִי	אֶל-
vea	para-que-no	con-migo	él-no	mi-padre	a
יָכַל-	וְלֹא-	אָבִי:	אֶת-	יִמְצָא	אֲשֶׁר
pudo	Y-no (1)	. mi-padre	a	vendrá	que
בְּלֹעַ	וְיִקְרָא	הַנָּעַר	יֹסֵף	לְהִתְאַפֵּק	יֹסֵף
en-el-mal	Cap. 45	ante-todos	controlarse	José	
אִשׁ	אִשׁ	עָמַד	וְלֹא-	הוֹצִיאֻהוּ	וְיִקְרָא
con-él	hombre	quedó	y-no de-junto-a-mí	hombre todo	haced-salir : y-clamó
אֶת-	וַיִּפֶּן	אֶחָיו:	יֹסֵף אֶל-	בְּהִתְנַדֵּעַ	
**	Y-alzó (2)	. sus-hermanos	a José	al-darse-a-conocer	
בֵּית	וַיִּשְׁמַע	מִצְרַיִם	וַיִּשְׁמְעוּ	בְּבִכּוֹ	קִלְזוּ
casa-de	y-oyó	egipcios	y-oyeron	en-llando	su-voz
אָבִי	אֲנִי יֹסֵף הָעוֹד	אֶחָיו	יֹסֵף אֶל-	וַיֹּאמֶר	פָּרְעֹה:
mi-padre	¿todavía ; José	yo , sus-hermanos	a José	Y-dijo (3)	. Faraón

תִּי וְלֹא-יָקְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֵלָיו כִּי נִבְהָלוּ
 espantados pues a-él responder sus-hermanos pudieron y-no ; vivo

מִפְּנֵיו : וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-יְהוָה אֶתְּמוּ אֵתְּכֶם אֵלָיו
 acercaos sus-hermanos a José Y-dijo (4) . de-su-presencia

נָא אֵלַי וַיִּנָּשׂוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֶחֱיָכֶם אֲשֶׁר-נָא
 que vuestro-hermano José yo : y-dijo ; y-se-acercaron a-mí ahora

מִכֶּרְתֶּם אֶתִּי מִצְרַיִם : וַעֲתָה אֵל-תַּעֲצֹבוּ וְאֵל-
 y-no estéis-tristes no Y-ahora (5) . a-Egipto a-mí vendisteis

יִתֵּר בְּעֵינֵיכֶם כִּי-מִכֶּרְתֶּם אֶתִּי הִנֵּה כִּי לְמַחְיָה
 para-salvar-la-vida pues , aquí a-mí vendisteis que en-vuestros-ojos os-duela

שְׁלַחְנִי אֱלֹהִים לְפָנֵיכֶם : כִּי-זֶה שְׁנָתִים הָרִעֵב בְּקֶרֶב
 en-medio-de el-hambre dos-años ahora Pues (6) . delante-de-vosotros Dios me-envió

הָאָרֶץ וְעוֹל חֲמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין-חֵרִישׁ וְקָצִיר : וַיִּשְׁלַחְנִי אֱלֹהִים
 Dios Y-me-envió (7) . y cosecha siembra no-hay que años cinco y-aún , la-tierra

לְפָנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׂאִרִית בְּאָרֶץ וּלְהַחְיֹת
 y-para-dar-vida en-la-tierra posteridad para-vosotros para-preservar delante-de-vosotros

לָכֶם לְפָלִיטָה גְדוֹלָה : וַעֲתָה לֹא-אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֶתִּי הִנֵּה כִּי
 pues , aquí a-mí enviasteis vosotros no Y-ahora (8) . grande para-liberación a-vosotros

הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁמְנֵי לֹאב לְפָרְעָה וּלְאֶדוֹן לְכָל-
 para-toda y-como-señor para-Faraón como-padre y-me-hizo , el-Dios

בֵּיתוֹ וּמִשְׁלָל בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרָיִם : מַהֲרֵי וַעֲלֹ
 y-subid Apresuraos (9) . Egipto tierra-de de-toda y-gobernador , su-casa

אֵל-אָבִי וְאַמְרַתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׁמֵנִי
 me-hizo : José tu-hijo dijo así : a-él y-decid mi-padre a

אֱלֹהִים לְאֶדוֹן לְכָל-מִצְרָיִם רָחַה אֵלַי אֵל-תַּעֲמֹד : וַיִּשְׁבֶּתָּ
 Y-habita (10) . tardes no , a-mí desciende , Egipto de-todo por-señor Dios

בְּאֶרֶץ־	גֹּשֶׁן	וְהֵיכָן	קְרוֹב	אֵלַי	אַתָּה	וּבְנֵיהֶ
en-tierra-de	Gosén	y-está	cerca	de-mí	tú	y-tus-hijos
וּבְנֵי	בְּנֵיהֶם	וְצֹאֲנָה	וּבְקָרָה	וְכָל־	אֲשֶׁר־	
e-hijos-de	; tus-hijos	y-tus-ovejas	y-tus-vacas	lo-que y-todo		
לָךְ:	וְכָל־פִּלְתִּי	שָׁם	כִּי־	עוֹד	חֲמֵשׁ	שָׁנִים
(11) . contigo	Y-yo-proveeré	, allí	pues	aún	cinco	años
פֶּן־	תִּפְרָשׁ	אַתָּה	וּבֵיתָהּ	וְכָל־	אֲשֶׁר־	לָךְ:
de-lo-contrario	perecerás	tú	y-tu-casa	lo-que y-todo		. contigo
וְהֵנָּה	עֵינֶיכֶם	רְאוּת	וְעֵינַי	אֲחִי	בְּנִימִין	
Y-he-aquí (12)	vuestros-ojos	viendo	y-ojos-de	mi-hermano	Benjamín	
כִּי־	פִּי	הַמְדַבֵּר	אֵלֵיכֶם:	וְהִנֵּדְתֶּם	לְאָבִי	
que	mi-boca	la-que-habla	a-vosotros (13)	Y-decid	a-mi-padre	
אֶת־	כָּל־	כְּבוֹדִי	בְּמִצְרַיִם	וְאֵת כָּל־	אֲשֶׁר	רְאוּתֶם
toda **	mi-gloria	en-Egipto	y-**	todo	lo-que	y-apresuraos
וְהוֹרִדְתֶּם	אֶת־	אָבִי	הֵנָּה:	וַיִּפֹּל	עַל־	צְוֹאֲרִי
y-haced-bajar	a	mi-padre	aquí (14)	Y-se-echó	sobre	su-cuello
בְּנִימִין־	אָחִיו	וַיִּבְכֶּה	וּבְנִימִין	בְּכָה	עַל־	צְוֹאֲרִיו:
Benjamín	su-hermano	y-lloró	y-Benjamín	lloró	sobre	su-cuello
וַיִּנָּשֶׂק	לְכָל־	אָחִיו	וַיִּבְכֶּה	עֲלֵיהֶם	וְאַחֲרֵי	
Y-besó (15)	a-todos	sus-hermanos	y-lloró	sobre-ellos	y-después	
כֵּן	דִּבְּרוּ	אָחִיו	אֵתָּו:	וְהַנִּלָּ	נִשְׁמָע	
de-esto	hablaron	sus-hermanos	con-él (16)	Y-la-noticia	se-oyó	
בֵּית	פַּרְעֹה	לֵאמֹר	בָּאוּ	אֲחֵי	יוֹסֵף	וַיִּטֵּב־
casa-de	Faraón	: diciendo	Vinieron	hermanos-de	José	y-agradó
בְּעֵינָי	פַּרְעֹה	וּבְעֵינָי	עֲבָדָיו:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה	
en-ojos-de	Faraón	y-en-ojos-de	sus-servidores	Y-dijo (17)		

אֶל-יוֹסֵף אָמַר אֶל-אֶחָיו זֹאת עָשׂוּ מֵעַנּוּ אֶת-בְּעִירְכֶם וּלְכוּ
y-marchad vuestra-bestia ** cargad : haced esto tus-hermanos a di : José a

בָּאוּ אֶרְצָה כָּנְעָן: וּקְחוּ אֶת-אֲבִיכֶם וְאֶת-
y-a vuestro-padre a Y-tomad (18) . Canaán a-tierra-de regresad

בְּתֵיכֶם וּבָאוּ אֵלַי וְאֶתְנֶה לָכֶם אֶת-טוֹב אֶרֶץ
tierra-de lo-mejor-de ** a-vosotros y-daré a-mí y-regresad vuestras-casas

מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת-חֶלֶב הָאָרֶץ: וְאַתָּה צִוִּיתָה זֹאת עָשׂוּ
haced : esto manda Y-tú (19) . la-tierra grosura-de ** y-comed , Egipto

קָחוּ-לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגֻלוֹת לְשִׁפְכֶם וּלְנִשְׁיָכֶם
y-para-vuestras-mujeres para-vuestros-niños carros Egipto de-tierra-de para-vosotros tomad

וְנִשְׁאָתֶם אֶת-אֲבִיכֶם וּבָאתֶם: וְעֵינְיָכֶם אֶל-חָס
piense no Y-vuestro-ojo (20) . y-venid vuestro-padre a y-coged

עַל-כְּלִיכֶם כִּי-טוֹב כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הוּא:
ello para-vosotros Egipto tierra-de toda lo-mejor-de pues vuestras-posesiones acerca-de

וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּתֵן לָהֶם יוֹסֵף עֲגֻלוֹת עַל-
por carros José a-ellos y-dio Israel hijos-de así E-hicieron (21)

פִּי פֶרַעַה וַיָּתֵן לָהֶם צֹדָה לְדֶרֶךְ:
para-el-camino provisión a-ellos y-dio ; Faraón boca-de

לְכֻלָּם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֹת וּלְבִנְיָמִן
y-a-Benjamín ; vestidos mudas-de a-cada-uno dio A-todos-ellos (22)

נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלָפֹת שְׂמֹלֹת:
ropas juegos-de y-cinco , plata cientos tres dio

וּלְאֲבִיו שָׁלַח כֹּזֶאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נִשְׂאִים מִטּוֹב
de-lo-mejor cargados asnos diez como-esto envió Y-a-su-padre (23)

מִצְרַיִם וַיַּעֲשֶׂר אֶת־נָשָׂאֵת בָּרָךְ וּלְחֶם וּמִצּוֹן
y-provisión y-pan grano cargadas asnas y-diez de-Egipto

לְאָבִיו לְדֶרֶךְ: וַיִּשְׁלַח אֶת- אָחָיו
para-su-padre . para-el-camino Y-envió a sus-hermanos

וַיֵּלְכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֵל- תִּרְדּוּן בְּדֶרֶךְ: וַיַּעֲלֶה
; y-marcharon y-dijo no a-ellos disputéis . en-el-camino (25) Y-subieron

מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל- יַעֲקֹב אָבִיהֶם:
; de-Egipto y-llegaron tierra-de Canaán a Jacob . su-padre

וַיֹּדְרוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי- הוּא מִשְׁלָה
Y-explicaron a-él aún : diciendo José vivo y-de-cierto él gobernador (26)

בְּכָל- אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְּגַע לִבּוֹ כִּי לֹא- הֵאֱמִין
Egipto tierra-de en-toda-de , y-se-commovió su-corazón no porque creyó

לָהֶם: וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו אֵת כָּל- דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר
a-ellos (27) Y-dijeron a-él ** palabras-de todas-de José que habló

אֲלֵהֶם וַיֵּרָא אֶת- הַעֲגִלוֹת אֲשֶׁר- שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אִתּוֹ
a-ellos y-vio ** que los-carros envió José para-llevar ; a-él

וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב
y-revivió espíritu-de Jacob padre-de-ellos . Y-dijo (28) Israel : basta

עוֹד- יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלַי וְאֶרְאֶנִּי בְּטָרִם אָמוּת:
José todavía mi-hijo ; vivo iré y-le-veré . muera antes-que

וַיֵּסַע יִשְׂרָאֵל' וְכָל- אֲשֶׁר- לוֹ וַיָּבֹא בְּאֶרֶץ שֶׁבַע וַיֵּסַע
Israel Y-salió (1) Cap. 46 lo-que y-todo , de-él y-fue a-Beer ; Sheba

וַיִּזְבֹּחַ זִבְחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו וַיַּחֲקֶה:
y-ofreció sacrificios al-Dios-de su-padre . Isaac (2) Y-dijo

אֱלֹהִים | לְיִשְׂרָאֵל' בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב | יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
Dios a-Israel en-visiones-de la-noche : y-dijo Jacob Jacob y-dijo

הֵגִנִּי: וַיֹּאמֶר אֲנִכִּי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אֵל- תִּירָא
heme-aquí : Y-dijo (3) Yo el-Dios Dios-de ; tu-padre no temas

שם :	אשימך	גדול	לנוי	מצרימה כי-	מדרה
. allí	te-haré	grande	para-nación	porque a-Egipto	de-descender
גם-	אעלה	מצרימה ואנכי	עמך	אחד	אנכי
ciertamente	te-subiré	y-yo a-Egipto	contigo	descenderé	Yo (4)
ויקם	עיניך :	על-	ידו	ישית	ויסוף
Y-se-levantó (5)	. tus-ojos	sobre	su-mano	pondrá	y-José ; subir
אביהם	את-יעקב	בני-ישראל	וישאו	שבע	מבאר
padre-de-ellos	Jacob a	Israel hijos-de	y-tomaron	Sheba	de-Bear Jacob
ואת-	טפם	ואת-נשיהם	בעגלות	אשר-שלח	פרעה
y-a	niños-de-ellos	y-a	esposas-de-ellos	que en-los-carros	Faraón
לשאת אתו :	ויקחו	את-	מקניהם	ואת-	רכושם
. a-él para-llevar	Y-tomaron (6)	**	su-ganado	y-**	sus-posesiones
אשר רכשו	בארץ	בנען	ויבאו	מצרימה יעקב	וכל-
adquirieron que	en-tierra-de	, Canaán	y-fueron	, a-Egipto	Jacob y-toda-de
ורעו	אתו :	בניו	ובני	בניו	אתו
su-descendencia	. con-él	Sus-hijos (7)	e-hijos-de	sus-hijos	con-él
בנתיו	ובנות	בניו	וכל-	ורעו	
sus-hijas	e-hijas-de	sus-hijos	y-toda-de	; su-descendencia	
הביא אתו	מצרימה :	ואלה שמות	בני-ישראל	הבאים	
con-él llevó	a-Egipto (8)	Y-estos	hijos-de	Israel	los-que-fueron
מצרימה יעקב	ובניו	בכר	יעקב ראובן :	ובני	
Jacob a-Egipto	; y-sus-hijos	primogénito-de	Jacob	Rubén . (9)	E-hijos-de
ראובן	חנוד	ופלוא	והזרון	וכרמי :	ובני
Rubén : Hanoc	y-Falú	y-Hezrón	y-Carmi	. (10)	E-hijos-de
המין	ואחד	הזין	זחר	ושאול	בן-
y-Jamín	y-Ohad	y-Jaquín	y-Zoar	y-Saúl	hijo-de
				la-cananea .	

וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וּמְרָרִי: קֹהֵת גֵּרְשֹׁן לֵוִי
Er Judá E-hijos-de (12) . y-Merari Coat Gersón : Leví E-hijos-de (11)

וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וַפְרִיז וְזָרַח וְיָמִית עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ
en-tierra-de y-Onán Er y-murió ; y-Zara y-Fares y-Sela y-Onán

כְּנָעַן וַיְהִיו בְּנֵי-פָרִיז חֶזְרֹן וְחָמוּל: וּבְנֵי יִשְׁשַׁכָּר
Isacar E-hijos-de (13) . y-Hamul Hezrón Fares hijos-de y-fueron , Canaán

תוֹלַע וּפֻבָּה וְיֹזֵב וְשִׁמְרֹן: וּבְנֵי זָבֻלֹן סֶרֶד וְאֵלֹן
y-Elón Sered Zabulón E-hijos-de (14) . y-Simrón y-Job y-Puva Tola

וַיַּחְלֵאל: אֵלֶּה בְנֵי לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפָדָן אָרָם
Aram en-Padán a-Jacob dio-a-luz que Lea hijos-de Estos (15) . y-Jahleel

וְאֵת דִּינָה בָתוֹ כָּל-נַפְשׁ בָּנָיו וּבְנוֹתָיו
y-sus-hijas sus-hijos almas todas , su-hija Dina y-**

שְׁלֹשִׁים וּשְׁלֹשׁ: וּבְנֵי גָד זִפְיוֹן וְחַגִּי וְשֻׁנִי וְעִזְבֹּן עֵרִי
Eri , y-Ezbón Suni y-Hagui Zifión Gad E-hijos-de (16) . y-tres treinta

וְאֶרֹדִי וְאַרְעִלִי: וּבְנֵי אֲשֶׁר יִמְנָה וַיִּשָּׂה וַיִּשְׁרִי
e-Isúí e-Isúa Imna : Aser E-hijos-de (17) . y-Areli y-Arodi

וּבְרִיעָה וְשֶׁרָח אַחֲתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל:
. y-Malquiel Jeber Beria e-hijos-de ; hermana-de-ellos y-Sera y-Beria

אֵלֶּה בְנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר-נָתַן לְלֵאָה לְבָן בָּתוֹ
: su-hija a-Lea Labán dio que Zilpa hijos-de Estos (18)

וּתְלָת אֵת-אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נַפְשׁ: בְּנֵי רָחֵל אִשְׁתּוֹ
mujer-de Raquel Hijos-de (19) . personas diez seis a-Jacob éstos a y-dio-a-luz

יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: וַיֻּלֵּד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
Egipto en-tierra-de a-José Y-fue-nacido (20) . y-Benjamín José : Jacob

אֲשֶׁר יָלְדָה-לּוֹ אֲסֵנַת בַּת-פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֵת-מְנַשֶּׁה
Manasés a , On sacerdote-de Fera Poti hija-de Asenat para-él dio-a-luz que

וְאֶת־אֶפְרַיִם : וּבְנֵי בִלְהָה בְּלָע וּבְקָרַי וְאֶשְׁבֵּל גֵּרָא
 y-a . Efraím (21) E-hijos-de Bela : Benjamín y-Bequer y-Asbel Gera

וְנַעֲמָן אֶתִּי וְרֹאשׁ מִפִּים וְחָפִים וְהָרֵד : אֵלֶּה בְנֵי רָחֵל
 Ehi y-Naámán , y-Ros Mupim y-Hupim y-Hared (22) . Estos hijos-de Raquel

אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר : וּבְנֵי־דָן חֲשִׁים
 que dio-a-luz a-Jacob : todas personas cuatro diez (23) E-hijos-de Dan Husim .

וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצֵאל וְגֻנִי וְיֵזֶר וְשִׁלֵּם : אֵלֶּה
 E-hijos-de Naftalí : Jahzeel y-Guni y-Jezer y-Silem (25) . Estos

בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בָּתָּו וְתָלַד אֶת־
 Bilha hijos-de que dio Labán a-Raquel ; su-hija y-dio-a-luz **

אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שִׁבְעָה : כָּל־הַנָּפֶשׁ הַבָּאָה
 todos , para-Jacob estos siete personas Todas (26) las-personas las-que-fueron

לְיַעֲקֹב מִמִּצְרַיִם יָצְאוּ יָרְכוּ מִלְבָּד וְנָשֵׁי בְנֵי־
 con-Jacob a-Egipto salientes-de su-cuerpo sin esposas-de hijos-de

יַעֲקֹב כָּל־נַפְשׁ שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ : וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יָלַד־
 , Jacob todas y-seis sesenta personas y-seis (27) E-hijos-de José que fue-nacido

לּוֹ בְּמִצְרַיִם נַפְשׁ שְׁנַיִם כָּל־הַנָּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה
 para-él en-Egipto persona dos ; todas la-persona de-casa-de Jacob el-que-fue

מִמִּצְרַיִם שִׁבְעִים : וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹדִיחַ
 a-Egipto . setenta (28) Y-a Judá envió ante-él a-José para-guiar

לְפָנָיו וְנִשָּׂה וְיָבֵאוּ אֶרֶצָה גֹשֶׁן :
 ante-él a-Gosén ; y-fueron a-tierra-de Gosén .

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף מְרַכְבֹּתָיו וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל
 (29) Y-preparó José su-carro y-subió a-encontrar-a Israel

אָבִיו וְנִשָּׂה וַיִּרְא אֵלָיו וַיַּפֵּל עַל־
 su-padre a-Gosén ; y-se-presentó a-él ויפלו y-abrazó sobre

וַיֹּאמְרוּ עָלָיו וַיִּבְכֶּה עַל-צוּאָרָיו וְעַד: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-
a Israel Y-dijo (30) . largamente su-cuello sobre y-lloró su-cuello

יֹסֵף אָמַר: הַיּוֹם אֲמַתָּה אֲחֵרִי רָאוּתִי אֶת-פָּנָיו כִּי עוֹדָה חַי: . vivo aún-tú que tu-rostro ** vi pues el-ahora muera-yo : José

וַיֹּאמֶר יֹסֵף אֶל-אֶחָיו וְאֶל-בֵּית אָבִיו (31)
su-padre casa-de y-a sus-hermanos a José Y-dijo

אֶעֱלֶה וְאֲנַדְּהָ לְפָרְעָה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו אֲחִי
mis-hermanos a-él y-diré a-Faraón y-hablaré subiré

וּבֵית-אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ-כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי: . a-mí vinieron Canaán en-tierra-de que mi-padre y-casa-de

וְהָאֲנָשִׁים רְעִי צֹאֵן כִּי-אֲנָשִׁי מִקְנֶה חַי: son ; ganado cuidadores-de pues ovejas pastores-de Y-los-hombres (32)

וְצֹאֲנָם וּבָקָרָם וְכָל-אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ: . trajeron de-ellos lo-que y-todo y-sus-manadas y-sus-rebaños

וְהָיָה כִּי-יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה-
¿cuál : y-diga Faraón a-vosotros llame cuando Y-será (33)

מַעֲשֵׂיכֶם: וְאָמַרְתֶּם מִקְנֵה חַי: son ; ganado cuidadores-de Y-diréis (34)

עַבְדֶּיךָ מִנְעוּרֵינוּ וְעַד-עַתָּה גַם-אֲנַחְנוּ גַם-אֲבֹתֵינוּ
nuestros-padres; también nosotros también ahora y-hasta desde-nuestras-juventudes tus-siervos

בְּעָבוֹר תִּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי-תוֹעֵבַת מִצְרַיִם כָּל-
todo egipcios abominación-de pues Gosén en-tierra-de os-asentéis para-que

רֹעֶה צֹאֵן: וַיָּבֹא יֹסֵף וַיִּגְדַּל וַיֹּאמֶר
: y-dijo a-Faraón y-contó José Y-fue (1) . ovejas pastor-de

אָבִי וְאֲחִי וְצֹאֲנָם וּבָקָרָם וְכָל-
y-todo y-su-vacuno y-sus-ovejas y-mis-hermanos mi-padre

אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהֵנּוּ בְּגֹשֶׁן :
 lo-que de-ellos vinieron de-tierra-de Canaán y-ahora-ellos en-tierra-de . Gosén

וּמִקְצֵה אָחִיו לָקַח חֲמִשָּׁה אָנָשִׁים וַיַּצְגֵּם
 Y-de-entre (2) sus-hermanos tomó varones cinco y-los-presentó

לִפְנֵי פַרְעֹה : וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל-אָחִיו מִה-
 ante . Faraón (3) Y-dijo a Faraón : sus-hermanos ¿cuál

מַעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ אֶל-פַּרְעֹה רָעָה צֹאן עֲבָדֶיךָ
 ; vuestra-ocupación a y-dijeron Faraón : pastores-de ovejas tus-siervos

נִם-אֲנַחְנוּ נִם-אֲבוֹתֵינוּ : וַיֹּאמְרוּ אֶל-פַּרְעֹה לְגֹר
 como nosotros tanto . nuestros-padres (4) Y-dijeron a Faraón : para-habitar

בְּאֶרֶץ בָּאנוּ כִּי-אֵין מַרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר
 en-la-tierra vinimos pues no-hay pasto para-las-ovejas que

לְעֲבָדֶיךָ כִּי-כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה
 para-tus-siervos pues pesada el-hambre en-tierra-de Canaán y-ahora

יֵשְׁבוּ-נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן : וַיֹּאמֶר
 se-establezcan por-favor tus-siervos en-tierra-de . Gosén (5) Y-dijo

פַּרְעֹה אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ יוֹסֵף : אֵלֶיךָ בָּאוּ
 a Faraón : diciendo José a-ti vinieron y-tus-hermanos

אֶרֶץ מִצְרַיִם לִפְנֵיךָ הוּא בְּמִיטֵב הָאֶרֶץ הוֹשֵׁב אֶת-אָבִיךָ
 Egipto Tierra-de (6) ante-ti la-tierra en-lo-mejor-de ella habite ** tu-padre

וְאֵת-אֶחָיךָ יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם-יָדַעְתָּ
 ; tus-hermanos y-** se-establezcan en-tierra-de Gosén y-si sabes

יֵשׁ-בֶּם אָנָשִׁים חִיל וְשִׁמְתָם
 que-hay entre-ellos hombres capaces pon-los

שָׂרֵי מִקְנֵה עַל-אֲשֶׁר-לִי : וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת-יַעֲקֹב
 encargados-de . mío lo-que sobre ganado (7) Y-llevó Jacob a José

אָביו	וַיַּעֲמֶדְהוּ	לִפְנֵי	פַּרְעֹה	וַיְבָרֶךְ	יַעֲקֹב אֶת־
su-padre	y-le-presentó	ante	; Faraón	y-bendijo	a Jacob
פַּרְעֹה:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב	כָּמֹחַ	יָמֵי	שָׁנָי
. Faraón	(8) Y-dijo	a Faraón	: Jacob	días-de	años-de
חַיֵּיךְ:	וַיֹּאמֶר	יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה	יָמֵי	שָׁנָי	מִגִּדְרֵי
. tus-vidas	(9) Y-dijo	a Jacob	Faraón	días-de	mi-peregrinación
שְׁלֹשִׁים	וּמֵאָת	שָׁנָה	מְעַט	וְרָעִים	הֵיוּ
treinta	y-cien	; año	pocos	y-malos	son
חַיִּי	וְלֹא	הַשִּׁינוּ	אֶת־	יָמֵי	שָׁנָי
, mi-vida	y-no	igualan	**	días-de	años-de
בִּימֵי	מִגִּדְרֵיהֶם:	וַיְבָרֶךְ	יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה	וַיֵּצֵא	
en-días-de	. su-peregrinación	(10) Y-bendijo	a Jacob	; Faraón	y-salió
מִלִּפְנֵי	פַּרְעֹה:	וַיֹּשֶׁב	יוֹסֵף אֶת־	אָביו	וְאֶת־
de-delante-de	. Faraón	(11) Y-estableció	a José	su-padre	y-a
אָחִיו	וַיִּתֵּן	לָהֶם	אֲחֻזָּה	בְּאֶרֶץ	מִצְרַיִם
sus-hermanos	y-dio	a-ellos	propiedad	en-tierra-de	en-lo-mejor-de Egipto
הָאֶרֶץ	בְּאֶרֶץ	רַעֲמֶסֶס	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	פַּרְעֹה:
la-tierra	en-tierra-de	; Rameses	como	mandó	. Faraón
וַיְכַלְכֵּל	יוֹסֵף אֶת־	אָביו	וְאֶת־	אָחִיו	וְאֶת כָּל־
(12) Y-alimentó	a José	su-padre	y-a	sus-hermanos	toda y-a
בֵּית	אָביו	לָחֶם	לְפִי	הַטָּף:	
casa-de	; su-padre	pan	según-el-número	. los-niños	
וְלָחֶם	אֵין	בְּכָל־	הָאֶרֶץ	כִּי־	קָבֵר
Y-pan (13)	no-había	en-toda	la-tierra	pues	grave
וַתָּלָה	אֶרֶץ	מִצְרַיִם	וְאֶרֶץ	כְּנָעַן	מִפְּנֵי
y-desfalleció	tierra-de	Egipto	y-tierra-de	Canaán	a-causa-de
					. el hambre

וַיִּלָּקֶט יוֹסֵף אֶת-כָּל-הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ-
 en-tierra-de el-que-se-hallaba el-dinero todo ** José Y-recogió (14)

מִצְרַיִם וּבְאֶרֶץ כְּנָעַן בַּשָּׂבֶר אֲשֶׁר-הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֹא
 y-llevó ; compraban ellos que por-el-grano Canaán y-en-tierra-de Egipto

יוֹסֵף אֶת-הַכֶּסֶף בֵּיתוֹהָ פָּרְעֹה: וַיִּתֵּם הַכֶּסֶף
 el-dinero Y-se-acabó (15) . Faraón a-casa-de el-dinero ** José

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל-מִצְרַיִם אֵל-
 a Egipto todo y-fueron Canaán y-de-tierra-de Egipto de-tierra-de

יוֹסֵף לֵאמֹר הִבֵּה לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת נִגְדָּךְ כִּי
 pues ; ante-ti moriremos y-por-qué , pan a-nosotros da : diciendo José

אָפֶס כָּסֶף: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הִבּוּ מִקְנֵיכֶם
 vuestro-ganado traed José Y-dijo (16) . dinero se-acabó

וְאִתָּנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם-אָפֶס כָּסֶף:
 . dinero se-acabó pues ; por-vuestro-ganado a-vosotros y-venderé

וַיָּבִיאוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם אֶל-יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם
 pan José a-ellos y-dio José a su-ganado ** Y-llevaron (17)

בְּסוּסִים וּבְמִקְנָה הֲצֹאן וּבְמִקְנָה וּבְמִקְנָה
 las-vacas y-para-el-ganado-de las-ovejas y-para-el-ganado para-los-caballos

וּבְחֲמֹרִים וַיִּנְהֹלֵם וּבְכָל-מִקְנֵיהֶם
 ganado para-todo con-el-pan y-les-proveyó ; y-para-los-asnos

בַּשָּׁנָה הַהִוא: וַתֵּאָכֵל וַתֵּאָכֵל וַתֵּאָכֵל וַתֵּאָכֵל
 y-vinieron el-aquel el-año Y-acabó (18) . el-aquel en-el-año

אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא-נִכְתָּר
 encubrimos no : a-él y-dijeron el-segundo en-el-año a-él

מֵאֲדֹנִי כִי אִם-תָּם הַכֶּסֶף וּמִקְנָה תִּבְהַמָּה אֵל-
 a las-bestias y-ganado-de el-dinero se-acabó ya-que que de-mi-señor

אֲדֹנִי לֹא נִשְׂאָר לִפְנֵי אֲדֹנִי בְלֹתִי אִם-נֹחֲתָנוּ
nuestro-cuerpo excepto nada mi-señor ante queda no , mi-señor

וְאֶדְמָתָנוּ: לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ נָם-אֲנַחְנוּ נָם
moriremos Por-qué (19) . y-nuestra-tierra
como nosotros tanto , ante-tus-ojos

אֶדְמָתָנוּ קָנָה-אֲנָנוּ וְאֶת-אֶדְמָתָנוּ בְּלֶחֶם וְנִהְיָה אֲנַחְנוּ
nosotros y-seremos ; por-el-pan nuestra-tierra y-a a-nosotros compra nuestra-tierra

וְאֶדְמָתָנוּ עֲבָדִים לְפָרְעָה וְתָן זֶרַע וְנִחְיָה וְלֹא נָמוּת
moriremos y-no y-viviremos semilla y-da , a Faraón siervos y-nuestra-tierra

וְהָאֶדְמָה לֹא תִשָּׂם: וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת-כָּל-אֶדְמַת
tierra-de toda ** José Y-compró (20) . será-asolada no y-la-tierra

מִצְרַיִם לְפָרְעָה כִּי-מָכְרוּ מִצְרַיִם אִישׁ שְׂדֵהוּ כִּי-חֲזָק
dura pues su-campo cada-uno egipcios vendieron pues para-Faraón Egipto

עֲלֵהֶם הָרָעָב וְתָתִי הָאָרֶץ לְפָרְעָה: וְאֶת-הָעָם
el-pueblo 'Y-** (21) . para-Faraón la-tierra y-fue ; el-hambre sobre-ellos

יִהְיֶה עִיר אֹתוֹ לְעָרִים מִקְצֵה גִבּוֹל-מִצְרַיִם וְעַד-קִצְהוּ:
otro-extremo hasta Egipto frontera-de de-extremo , a-las-ciudades a-él trasladó

כִּי אֶדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֶק לַכֹּהֲנִים
a-los-sacerdotes ración pues compró no los-sacerdotes tierra-de Solamente (22)

מֵאֵת פָּרְעָה וַאֲכָלוּ אֶת-חֶקם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פָּרְעָה
Faraón a-ellos daba que su-ración ** y-comían Faraón de-**

עַל-כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת-אֶדְמָתָם: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-הָעָם
el-pueblo a José Y-dijo (23) . su-tierra ** vendieron no eso por

הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת-אֶדְמַתְכֶם לָכֵן זֶרַע
semilla para aquí ; para-Faraón vuestra-tierra y ** hoy a-vosotros compré mira

וְתִהְיֶה בַּתְּבוּאָה אֶת-הָאֶדְמָה: וְהָיָה יוֹסֵף
en-las cosechas Y-será (24) . la-tierra ** y-sembraréis

וַתִּתֶּנָּם חֲמִישִׁית לַפַּרְעֹה וְאַרְבַּע תִּדְּלֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע
por-semilla para-vosotros será las-partes y-cuatro a-Faraón el-quinto y-daréis

הַשָּׂדֶה וְלֹאֲכֻלְכֶּם וְלֹאֲשֶׁר בְּבֵתֵיכֶם וְלֹאֲכֹל
y-para-comer en-vuestras-casas y-para-quien y-para-alimento-vuestro el-campo

לְטַפְּכֶם : וַיֹּאמְרוּ הַחַיִּיתִנִּי נִמְצָא-חֵן
para-vuestros-niños (25) : Y-dijeron ; nos-distela-vida hallemos gracia

בְּעֵינַי אֲדֹנִי וְהִינּוּ עֲבָדִים לַפַּרְעֹה : וַיִּשֶׁם
mi-señor en-ojos-de y-seremos siervos para-Faraón Y-estableció (26)

אֶתְּהָ יוֹסֵף לְחֹלְ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם לַפַּרְעֹה
José a-ella hasta por-ley hoy la-ésta sobre tierra-de Egipto para-Faraón

לְחֹמֶשׁ רַק אֶרֶץ הַכֹּהֲנִים לָבְדִּים לֹא הָיְתָה לַפַּרְעֹה :
; el-quinto sólo tierra-de los-sacerdotes para-sí-mismos no, fue para-Faraón

וַיָּשָׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּסֶן
Y-se-estableció (27) Israel en-tierra-de Egipto en-tierra-de Gosén

וַיֹּאחֲזוּ בָּהּ וַיִּפְרּוּ וַיִּרְבּוּ
y-tomaron-poseción en-ella y-fructificaron y-se-multiplicaron

מְאֹד : וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁבְעַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְחִי
mucho Y-vivió (28) Jacob en-tierra-de Egipto siete diez ; año y-fue

יָמֵי-יַעֲקֹב שֹׁנִי חֲמִיּוֹ שִׁבְעַת שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמֵאֹת שָׁנָה :
Jacob días-de años-de sus-vidas siete años y-cuarenta y-cien y-año

וַיָּקָרְבוּ יָמֵי-יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא יְהוָה לְבָנִיו
Y-llegaron (29) Israel días-de para-morir y-llamó a-su-hijo

לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לֹא אֵם-נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׁים-נָא
a-José y-dijo si : a-él ahora hallé gracia pon en-tus-ojos

יָדְךָ תַּתַּת יָרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֲסֹד וְאֵמֶת
tu-mano bajo mi-muslo y-harás con-migo merced y-fidelidad

אֶל-נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרַיִם׃ וְשָׁכַבְתִּי עִם-אֲבוֹתִי
mis-padres con Cuando-descanse (30) . en-Egipto me-entierres por-favor no

וְנִשְׂאֵתִנִּי מִמִּצְרַיִם וְקִבְרַתִּי בְּקִבְרֵתָם וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
yo : y-dijo ; en-tumba-de-ellos y-me-enterrarás de-Egipto y-me-llevarás

אֲנִשָּׂה כְּדָבָרָה׃ וַיֹּאמֶר הַשֹּׁבְעָה לִּי וַיִּשָּׁבַע לּוֹ
; a-él y-juró , a-mí jura : Y-dijo (31) . según-tu-palabra haré

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה יִשְׂרָאֵל עַל-רֹאשׁ הַמֶּטֶה׃ וַיְהִי אַחֲרָיִה הַדְּבָרִים
las-cosas tras Y-fue (1) . la-cama cabeza-de sobre Israel y-se-inclinó

Cap. 48

הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חָלָה וַיִּקַּח אֶת-
** y-tomó , enfermo tu-padre he-aquí : a-José y-dijo las-éstas

שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת-מְנַשֶּׁה וְאֶת-אֶפְרַיִם׃ וַיֹּנֶחַ לְיַעֲקֹב
a-Jacob Y-dijo (2) . Efraím y-a Manasés a , con-él sus-hijos dos-de

וַיֹּאמֶר הִנֵּה בְנִיךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיְחַזְּקֵהוּ יִשְׂרָאֵל
Israel y-se-esforzó ; a-ti vino José tu-hijo he-aquí y-dijo

וַיֵּשֶׁב עַל-הַמֶּטֶה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-יוֹסֵף אֵל שְׁדֵי
Todopoderoso Dios : José a Jacob Y-dijo (3) . la-cama sobre y-se-sentó

נִרְאָה-אֵלַי בְּלֹחַ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְרַךְ אֹתִי׃ וַיֹּאמֶר
Y-dijo (4) . a-mí y-bendijo Canaán en-tierra-de en-Luz a-mí apareció

אֵלַי הֵנִנִּי מִפְּרִיךָ וְהִרְבִּיתִּיךָ וְתִתֶּנִּי
y-te-pondré y-te-multiplificaré te-haré-fructificar heme-aquí : a-mí

לְקָהֵל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת
la-ésta la-tierra ** y-daré pueblos por-comunidad-de

לְזֶרְעִי אַחֲרַיִךְ אַחֲזָתָה עוֹלָם׃ וְעַתָּה שְׁנֵי-
dos-de Y-ahora (5) . perpetua posesión después-de-ti a-tu-descendencia

בְּנֵיךָ הַנוֹלָדִים לָךְ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד-בָּאִי
mi-venida hasta Egipto en-tierra-de a-ti los-nacidos tus-hijos

אֵלֶיךָ מִצְרַיִם לִי-הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כְּרָא יִשְׁמְעוֹן
y-Simeón como-Rubén y-Manasés Efraím ; ellos para-mí a-Egipto a-ti

יְהוּי-לִי: וּמִלְּדֹתַי אֲשֶׁר-הוֹלַדְתָּ אֲחֵרֵיהֶם לָתִי
para-ti tras-ellos engendraste que Y-tus-hijos (6) . para-mí son

יְהוּי-עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקְרָאוּ
serán-llamados sus-hermanos nombre-de por ; son

בְּנִחְלָתָם: וְאֲנִי בָבֹאִי מִפְּדִין מוֹתָה עָלַי
junto-a-mí murió de-Padán en-mi-regreso Y-yo (7) . en-su-herencia

רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּדֶרֶךְ בְּעוֹד כְּבָרְתָּ-אֶרֶץ לָבָא
para-ir tierra lejos-de cuando-aún , en-el-camino Canaán en-tierra-de Raquel

אֶפְרַתָּה וְאֶקְבְּרָה שָׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרַת הָיָא בֵּית לָחֶם:
Lehem Bet que Efrata en-camino-de allí y-la-enterré ; a-Efrata

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת-בָּנָיו יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי-אֵלֶּה:
Y-vio (8) Israel ** hijos-de ; José : y-dijo : éstos ¿quién

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָבִיו בְּנֵי חָם אֲשֶׁר-נָתַן לִי אֱלֹהִים
Dios a-mí dio que ellos mis-hijos : su-padre a José Y-dijo (9)

בְּזֶה וַיֹּאמֶר קָחֵם-נָא אֵלַי וְאֶבְרַכֶּם: וְשֵׁנִי
Y-ojos-de (10) . y-les-bendeciré a-mí ahora tráelos : y-dijo ; aquí

יִשְׂרָאֵל כְּבָדוֹ מִזְקֵן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיִּגֶשׁ אֲתָם
a-ellos y-llevó ver podía no , de-edad pesados Israel

אֵלָיו וַיִּשָּׁק לָהֶם וַיַּחֲבֹק לָהֶם: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (11) . a-ellos y-abrazó a-ellos y-besó a-él

יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף רָאָה פָּנָיִךְ לֹא פָלַלְתִּי וְהִנֵּה הִרָאָה אִתִּי
a-mí hace-ver y-he-aquí esperaba no tu-rostro ver : José a Israel

אֱלֹהִים גַּם אֶת-זֶרְעֶךָ: וַיֹּצֵא יוֹסֵף אֲתָם מֵעֵם
de-entre a-ellos José Y-sacó (12) . tu-descendencia ** también Dios

יֹסֵף	וַיָּקֻם	אַרְצָהּ:	לְאַפּוֹ	וַיִּשְׁתַּחוּ	בְּרִכְיוֹ	
José	Y-tomó	(13)	. a-tierra	con-su-rostro	y-se-inclinó	sus-rodillas
יֹסֵף	יִשְׂרָאֵל	מִשְׁמָאל	בְּיָמִינוּ	אֶפְרַיִם	אֶת־	שְׁנֵיהֶם
y-a	Israel	a-la-izquierda-de	a-su-derecha	Efraím	a	ellos-dos
אֵלָיו:	וַיִּלָּקֵחַ	יִשְׂרָאֵל	מִיְמִין	בְּשִׁמְאֻלּוֹ	מְנַשֶּׁה	
. a-él	y-llevó	; Israel	a-la-derecha-de	a-su-izquierda	Manasés	
רָאשׁ	עַל־	וַיִּשֶׁת	יְמִינוֹ	יִשְׂרָאֵל	וַיִּשְׁלַח	
cabeza-de	sobre	y-puso	su-mano-derecha	** Israel	Y-alargó	(14)
מְנַשֶּׁה	עַל־	רָאשׁ	וְאֶת־	הַצֶּעִיר	וְהוּא	אֶפְרַיִם
Manasés	cabeza-de	sobre	su-mano-izquierda y-**	el-menor	y-él	Efraím
וַיְבָרֶךְ		הַבְּכוֹר:	מְנַשֶּׁה	כִּי	אֶת־	שִׁכְלוֹ
Y-bendijo	(15)	. el-primogénito	Manasés	aunque	sus-manos	** cruzó
לְפָנָיו	אֲבֹתָי	הִתְחַלְּכוּ	אֲשֶׁר	הָאֱלֹהִים	וַיֹּאמֶר	אֶת־
delante-de-él	mis-padres	anduvieron	con-quien	el-Dios	: y-dijo	José a
הַיּוֹם	עַד־	מְעוֹדֵי	אֹתִי	הָרֹעָה	וַיִּצְחָק	אֲבֹרָהָם
hoy	hasta	toda-mi-vida	a-mí	que-pastorea	el-Dios	e-Isaac Abraham
וַיְבָרֶךְ	רָע	מִכָּל־	אֹתִי	הַנָּאֵל	הַמַּלְאָךְ	הֵנָּה:
bendiga	mal	de-todo	a-mí	el-liberador	El-ángel	(16) . el-éste
אֲבֹתָי	וְשֵׁם	שְׁמִי	בָהֶם	וַיִּקְרָא	אֶת־הַנוְּעָרִים	
mis-padres	y-nombre-de	mi-nombre	en-ellos	y-sea-invocado	los-jóvenes a	
הָאָרֶץ:	בְּקֶרֶב	לְרַב	וַיִּדְּנוּ	וַיִּצְחָק	אֲבֹרָהָם	
. la-tierra	en-medio-de	mucho	y-aumenten	e-Isaac	Abraham	
יְמִינוֹ	יָד־	אָבִיו	יָשִׁית	כִּי־	יֹסֵף	וַיֵּרָא
su-derecha	mano-de	su-padre	colocó	que	José	Y-vio (17)
וַיִּתְמָךְ		בְּעֵינָיו	וַיִּרַע	אֶפְרַיִם	עַל־	רָאשׁ
y-cogió		en-sus-ojos	y-desagradó	Efraím	cabeza-de	sobre

יָד- אָבִיו לְהַסִּיר אֶתָּה מֵעַל רֹאשׁ- אֶפְרַיִם עַל-רֹאשׁ מְנַשֶּׁה:
 . Manasés cabeza-de sobre Efraím cabeza-de de-sobre a-ella para-retirar su-padre mano-de

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל- אָבִיו לֹא- כֵן אָבִי כִי- זֶה
 éste pues , padre-mío así no su-padre a José Y-dijo (18)

הַבְּכֹר שֵׁם יְמִינָךְ עַל- רֹאשׁוֹ:
 Y-rehusó (19) . su-cabeza sobre tu-mano-derecha pon , el primogénito

אָבִיו וַיֹּאמֶר יְדַעְתִּי בְנִי יְדַעְתִּי נָם- הוּא יִהְיֶה-
 su-padre : y-dijo yo-sé hijo-mío yo-sé él también yo-sé será

לְעַם וְנָם- הוּא יִגְדֹל וְאֹלִים אָחִיו הַקָּטָן
 el-menor su-hermano y-sin-embargo se-engrandecerá él y-también por-pueblo

יִגְדֹל מִכְּנֹו תִרְעֹו יִהְיֶה מְלֹא-
 será-más-grande que-él y-su-descendencia será multitud-de

הַגּוֹיִם: וַיְבָרֶכֶם בְּיָוִם הַהוּא לְאִמּוֹרָךְ
 . las-naciones (20) Y-les-bendijo en-el-día el-aquel : diciendo por-ti

יִבְרַךְ יִשְׂרָאֵל לְאִמּוֹר יִשְׁמַךְ אֱלֹהִים כַּאֲפְרַיִם וְכַמְנַשֶּׁה
 bendecirá Israel diciendo te-haga Dios como-Efraím y-como-Manasés

וַיִּשֶׁם אֶת- אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל- יוֹסֵף
 . Manasés delante-de Efraím a y-puso José a Israel Y-dijo (21)

הִנֵּה אֲנִי מָת וְהִנֵּה אֱלֹהִים עִמָּכֶם וְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל- אֶרֶץ
 muero yo mira y-será Dios con-vosotros y-hará-volver a-a-vosotros tierra-de a

אֲבֹתֵיכֶם: וְאֵלִי נָתַתִּי לָךְ שָׂכָם אֶחָד עַל- אֲחֵיךָ
 . vuestros-padres (22) Y-yo a-ti daré una porción sobre tus-hermanos

אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחֶרְבִי וּבְקִשְׁתִּי:
 cogí que de-mano-de el-amorita con-mi-espada y-con-mi-arco

וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל- בְּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאֱסָפוּ וְאֲנִידָה
 Y-llamó (1) a Jacob sus-hijos : y-dijo reuniones y-contaré

לָכֶם אֶת אֲשֶׁר- יִקְרָא אֹתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים: הִקְבְּצוּ
 Juntaos (2) . los-días en-posteriores a-vosotros acontecerá lo-que ** a-vosotros

וְשָׁמְעוּ בְנֵי יַעֲקֹב וְשָׁמְעוּ אֶל-יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם: רְאוּבֵן
 Rubén (3) . vuestro-padre Israel a y-escuchad Jacob hijos-de y-escuchad

בְּכֹרִי אַתָּה כָּחִי וּרְאשִׁית אוֹנִי יֵתֶר
 principal-de , mi-vigor y-primero-de mi-fuerza , tú mi-primogénito

שָׁאת וַיֵּתֶר עָז: פָּחַז כַּמִּים אֶל- תּוֹתֶר
 serás-principal no como-las-aguas Impetuoso (4) . poder y-principal-de honor

כִּי עָלִיתָ מִשְׁכַּבְּךָ אֲבִיךָ אֵז חֲלָלְתָּ יְצוּעִי עָלָה:
 . subió mi-estrado te-degradaste entonces ; tu-padre lechos-de subiste pues

שָׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחִים כָּלִי חָמָס מִכַּתְּיָהֶם:
 . sus-espadas violencia armas-de hermanos y-Leví Simeón (5)

בְּסֶדֶם אֶל- תִּבֵּא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם אֶל-
 no en-su-compañía mi-alma entra no En-su-consejo (6)

תִּתַּד כְּבֹדִי כִּי בְּאַפִּם תָּרְגּוּ אִישׁ
 hombre mataron en-su-ira pues mi-gloria se-junte

וּבְרָצֻם עָקְרוּ- שׁוֹר: אָרוּר אָפִם כִּי
 tan su-ira Maldita (7) . toro desjarretaron y-por-su-placer

עָז וְעִבְדֶּתָם כִּי קָשָׁתָה אֲחַלְקֶם בִּיעֲקֹב
 fiero y-su-furor tan ; cruel los-esparciré en-Jacob

וּאֲפִיצֶם בִּישְׂרָאֵל: יְהוּדָה אַתָּה יוֹרְךָ
 y-los-dispersaré . en-Israel (8) . tú Judá te-alabarán

אֲחִיךָ יָדָךְ בְּעֵרְךָ אִיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ לָךְ
 tus-hermanos tu-mano en-cuello-de ; tus-enemigos se-inclinarán a-ti

בִּנְיָ אֲבִיךָ: נֹר אֲרִיָּה יְהוּדָה מִטְרָף בִּנְיָ עָלִיתָ
 subiste hijo-mío de-presa Judá león Cachorro-de (9) . tu-padre hijos-de

כָּרַע רַבֵּן כָּאֲרִיָּה וּכְלָבִיא מִי יִקְמָנוּ: לֹא-
se-encorvó se-echó como-león y-como-leona quíen , y-
No (10) . le-despertará

יָסוּר שֶׁבֶט מִיְהוּדָה וּמַחֲקֶק מִבֵּין רַגְלָיו
partirá cetro de-Judá mi-vara-de-mando de-entre sus-pies

עַד כִּי- יָבֹא שִׁילָה וְלֹא יִקְהַת עַמִּים:
hasta que venga Silo-** y-a-él obediencia-de . pueblos

אֶסְרִי לֹדֶפֶן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנִי
Atando (11) a-la-vid su-pollino y-al-sarmiento hijo-de

אֲחֻזָּה כַּבֵּס בִּינִין לְבִשְׁוֹ וּבְרֵם- עֲנָבִים
; su-asna lavó en-el-vino su-vestido y-en-sangre-de uvas

סוּתָה: חֻלְלֵי עֵינַיִם מִיָּין וְלֶבֶן- שָׁנִים מִחֶלֶב: זְבוּלֹן
su-ropa (12) . Más-oscuras ojos que-vino que-leche dientes y-más-blancos Zabulón (13) .

לְחוּף יָמִים יִשְׁכֵּן וְהוּא לְחוּף אֲנִיֹּת וְנִרְכָּה
a-orilla-de mar habitará y-él , naves para-puerto-de y-su-frontera

עַל- צִידֹן: יִשְׁשַׁכָּר חֲמֹר גָּרֵם רַבֵּן בֵּין חֲמֹשֶׁפְּתַיִם:
Sidón hasta (14) . Isacar asno fuerte echado entre las-dos-albardas

וַיֵּרָא מְנַחֵם כִּי טוֹב וְאֶת- הָאָרֶץ כִּי נְעֻמָּה
Y-vio (15) descanso cuán bueno y-** la-tierra cuán agradable

וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס-
y-doblará su-hombro para-llevar y-será a-tributo

עֹבֵד: דָּן יִדְּן עַמּוֹ כְּאֶחָד שְׁבָטֵי
sometido (16) . Dan juzgará su-pueblo como-una-de tribus-de

יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה דָן נֶחֱשׁ עַל-יְרֵךְ שְׂפִיפֹן עַל-יְאֶרֶחַ תִּנְשָׁה
Israel (17) . Será Dan junto serpiente camino junto víbora senda junto la-mordedora

עֲקָבִי- סוּס וַיַּפֵּל רַכְבּוֹ אַחֲזֹר: לִישׁוּעָתָהּ
caballo talones-de y-derriba jinete . hacia-atrás (18) . Por-tu-salvación

קָרַחְתִּי יְהוָה: בַּד גָּדוֹד יִגְדֵנִי וְהוּא יִגְדֵנִי עֲקֹב: יָגֵד
 . Yahweh . Gad (19) banda le-atacará atacará . talón . rey

מֵאֲשֶׁר שָׂמְנָה לַחֲמוּ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדָיו־ מֶלֶךְ: מֶלֶךְ
 De-Aser (20) sustancioso su-pan dará . rey . rey

נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלָחָה הֵנִיחַן אֲמֵרִי־ שָׁפָר: בֶּן
 Neftalí (21) cierva suelta la-que-lleva halagos-de hermosura . Hijo-de (22)

פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֶי־ עֵין בָּנוֹת צֹעֲדָה
 fructífero José hijo fructífero ; fuente ramas subiendo

עָלֶי־ שׁוֹר: וַיִּמְרְרוּהוּ וְרָבוּ וַיִּשְׁטְמוּהוּ
 . muro sobre Le-amargaron y-dispararon y-le-hostigaron

בְּעָלֵי חֲצִים: וַתֵּשֶׁב בְּאַיְתָן קִשּׁוֹן וַיִּפְּזוּ
 flechas señores-de Y-permaneció (24) firme su-arco y-fueron-flexibles

זֶרְעִי יָגִידוּ אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם
 fuertes-de sus-manos por-manos-de Poderoso-de Jacob por-causa-de

רֹעֵה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל: מֵאֵל אָבִיךָ
 Pastor-de Roca-de . Israel Por-Dios-de (25) tu-padre

וַיַּעֲזֹרְךָ וַאֲתָ שְׂדֵי וַיְבָרְכֶךָ בְּרָכָת שָׁמַיִם מֵעַל
 y-te-ayuda Todopoderoso y-** te-bendice bendiciones-de bendiciones-de arriba cielos

בְּרָכָת תְּהוֹם רַבָּצֶת תַּחַת בְּרָכָת שְׂרִים וְרַחֵם: בְּרָכָת
 bendiciones-de abismo bendiciones-de , abajo está pechos bendiciones-de y-vientre (26) Bendiciones-de

אָבִיךָ גָּדוֹל עַל־ בְּרָכָת הַזֵּי עֲדָה
 tu-padre mayores que bendiciones-de montañas antiguas

תְּאֵנוֹת וּבָעֵת עוֹלָם תִּחְלִין לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקִדְקֹד
 plenitud-de colinas ; eternas reposen en-cabeza-de José y-en-frente-de

נָזִיר אֲחִיו: בֶּנְיָמִין זֶאֵב יִשְׁלָךְ בִּבְקָר
 príncipe-de sus-hermanos (27) lobo , depredador por-la-mañana

יֹאכֵל עַד וְלַעֲרֵב יִחְלֹק שְׁלָלָהּ כָּל-אֵלֶּה
estas Todas (28) . despojos repartirá y-por-la-tarde presa devora

שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנָיִם עָשָׂר וְזֹאת אֲשֶׁר-דִּבֶּר לָהֶם אָבִיהֶם
su-padre a-ellos habló lo-que y-esto diez dos Israel tribus-de

וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר קִבְּרֻתּוֹ בְּרָךְ אֹתָם
. a-ellos bendijo según-su-bendición cuya cada-uno a-ellos y-bendijo

וַיִּצְוּ אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֵלַי נִאֲסָף אֶל-מִי-עַמִּי
mi-pueblo a soy-reunido yo a-ellos y-dijo a-ellos Y-ordenó (29)

קִבְּרוּ אֹתִי אֶל-הַמַּעֲרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה עֵפְרוֹן הַחִתִּי
. el-hitita Efrón en-campo-de que la-cueva en mi-padre con a-mí enterrad

בַּמַּעֲרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מַמְרֵי
Mamré lugar-de cerca que la-Macpela en-campo-de que En-la-cueva (30)

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת-הַשָּׂדֶה מֵעֵפְרוֹן
Efrón de el-campo ** Abraham compró que Canaán en-tierra-de

הַחִתִּי לְאַחֲזֹת-קֶבֶר: שָׁמָּה קִבְּרוּ אֶת-אַבְרָהָם וְאֵת
y-a Abraham a enterraron Allí (31) . sepulcro para-sitio-de el-hitita

שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קִבְּרוּ אֶת-יִצְחָק וְאֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ
su-mujer Rebeca y-a Isaac a enterraron allí , su-mujer Sara

וְשָׁמָּה קִבְּרֵתִי אֶת-לֵאָה: מִקְנָה הַשָּׂדֶה וְהַמַּעֲרָה אֲשֶׁר-
que y-la-cueva el-campo Compra-de (32) . Lea a enterré y-allí

בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי-חֵת: וַיָּבֹל יַעֲקֹב לְצִנֹּת אֶת-
a de-ordenar Jacob Y-acabó (33) . Het hijos-de de en-él

בָּנָיו וַיִּאָּסֶף וַיָּגָעוּ אֶל-הַמִּטָּה רַגְלָיו
y-expiró la-cama en sus-pies y-encogió sus-hijos

וַיִּאָּסֶף אֶל-עַמּוּיוֹ: וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל-רֹאשׁוֹ
Y-cayó (1) . su-pueblo a y-fue-reunido Cap.50

וַיֹּצֵא	לֹא:	וַיִּשֶׁק-	עָלָיו	וַיִּבְכֶּה	אָבִיו
Y-ordenó	(2) . a-él	y-besó	sobre-él	y-lloró	su-padre
אָבִיו	אֶת-	לְחַנֹּט	הַרְפָּאִים	אֶת-	יוֹסֵף אֶת-
su-padre	a	para-embalsamar	los-médicos	**	sus-siervos a José
וַיַּחְנֹטוּ	אֶת-	יִשְׂרָאֵל:	הַרְפָּאִים	וַיַּחְנֹטוּ	
y-embalsamaron	a	Israel (3)	los-médicos		
יּוֹם כִּי	כֵן	וַיִּמָּלְאוּ	יָמָיו	הַחֲנֻטִּים	וַיִּבְכּוּ
así	pues días	tomaban	días-de	el-embalsamamiento	y-lloraron
מִצְרַיִם	שְׁבַע יָמִים:	וַיַּעֲבְדוּ	יָמָיו	בְּכִיתוֹ	וַיֹּדְבֵר
egipcios	. día setenta	Y-pasaron (4)	días-de	su-luto	y-dijo
יֹסֵף אֶל-	בֵּית	פַּרְעֹה	לֵאמֹר אִם-	נָא	מִצְאָתִי חֵן
a José	casa-de	Faraón	si : diciendo	ahora	gracia en-vuestros-ojos
וַדְּבַר-וַיֹּאמֶר	בְּאָזְנוֹ	פַּרְעֹה	לֵאמֹר:	אָבִי	הַשְּׁבִיעֵנִי
ahora	en-oídos-de	Faraón	. diciendo	Mi-padre (5)	me-hizo-jurar
לֵאמֹר הִנֵּה אֲנִכִּי מֵת	בְּקִבְרִי	אֲשֶׁר כָּרַחְתִּי	לִי	בְּאֶרֶץ	כְּנָעַן
yo he-aquí diciendo	muerto	que	para-mí	en-tierra-de	Canaán
שָׁמָּה	תִּקְבְּרֵנִי	וְעַתָּה	אֵעָלֶה-	נָא	וְאֶקְבְּרָה
allí	y-ahora ; me-enterrarás	subiré	por-favor	אֶת-	אָבִי
וְאֶשׁוּבָה:	וַיֹּאמֶר	פַּרְעֹה	עָלָה	וַיִּקְבֵּר	אֶת-
. y-regresaré	Y-dijo (6)	: Faraón	sube	a	tu-padre
כַּאֲשֶׁר	הַשְּׁבִיעֵנִי:	וַיַּעַל	יֹסֵף	לְקַבֵּר	אֶת-
como	te-hizo-jurar	Y-subió (7)	José	a	su-padre
וַיַּעֲלֻוּ	אֹתוֹ	כָּל-	עַבְדָּיו	פַּרְעֹה	זִקְנָיו
y-subieron	con-él	todos	siervos-de	Faraón	ancianos-de
בֵּיתוֹ	וְכָל	זִקְנֵי	אֶרֶץ- מִצְרַיִם:	וְכָל	בֵּית
su-casa	y-todos	ancianos-de	tierra-de	Y-toda (8)	casa-de

יֹסֵף	וְאָחָיו	וּבֵיתוֹ	אָבִיו	רֶכְבּ	טַפָּם
José	y-sus-hermanos	y-casa-de	; su-padre	sólo	sus-niños
וְצֹאֲנָם	וּבְקָרָם	עֲזָבוּ	בְּאֶרֶץ	גֹּסֶן	
y-sus-ovejas	y-sus-vacas	dejaron	en-tierra-de	. Gosén	
וַיַּעַל	עִמּוֹ	גַּם-רֶכֶב	גַּם-פָּרָשִׁים	וַיְהִי	הַמַּחֲנֶה
Y-subió (9)	con-él	carro	; jinetes también	y-fue	el-grupo
כָּבֵד מְאֹד	וַיָּבֹאוּ	עַד-	נָרַן	הָאֲטָד	אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
. mucho grande	Y-llegaron (10)	hasta	era-de	el-Atad	cerca-de que
תִּירְדָּן	וַיִּסְפְּדוּ	שָׁם	מִסְפָּד	גָּדוֹל	וְכָבֵד מְאֹד
el-Jordán	y-lamentaron	allí	con-lamento	grande	mucho y-amargo
וַיִּשְׁמַר	לְאָבִיו	אֵל	שִׁבְעַת יָמִים	וַיָּרָא	
y-guardó	por-su-padre	luto	. días siete	(11)	Y-vieron
יוֹשֵׁב	הָאֶרֶץ	הַכְנַעֲנִי	אֶחָד	הָאֵל	בְּנֵי
habitante-de	la-tierra	el-cananeo	**	el-luto	en-era-de
הָאֲטָד	וַיֹּאמְרוּ	אֵל-כָּבֵד	זֶה	לְמַצְרַיִם	עַל-כֵּן קָרָא
el-Atad	: y-dijeron	luto	grave	este	por eso , por-egipcios
שְׁמוֹ	אֵבֶל מִצְרַיִם	אֲשֶׁר בְּעֵבֶר	תִּירְדָּן	וַיַּעֲשׂוּ	בְּנֵי
allí	Mizraim Abel	cerca-de que	. el-Jordán	E-hicieron (12)	sus-hijos
לֹא	כֵן כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	וַיִּשְׂאוּ	אֹתוֹ	בְּנֵי
para-él	como así	. mandó	(13)	a-él	sus-hijos
אֶרֶץ	כְּנָעַן	וַיִּקְבְּרוּ	אֹתוֹ	בְּמַעְרַת	שְׂדֵה
a-tierra-de	Canaán	y-enterraron	a-él	en-cueva-de	campo-de
קָנָה	אַבְרָהָם	אֶת-הַשְּׂדֵה	לְאַחֲזֹת	קָבֵר	מֵאֵת עֶפְרֹן
compró	Abraham	** el-campo	para-sitio-de	sepulcro	de
עַל-	פְּנֵי מַמְרֵה	וַיָּשָׁב	יֹסֵף מִצְרַיִם	הוּא	וְאָחָיו
	. Mamré lugar-de junto	Y-regresó (14)	José	él a-Egipto	y-sus-hermanos

וְכָל־הַעֲלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו אַחֲרָי
y-todo los-que-subieron con-él a a-enterrar a su-padre después-de

קָבְרוּ אֶת־אָבִיו : וַיִּרְאוּ אֶחָי־יוֹסֵף כִּי־
enterrar-le a su-padre (15) Y-vieron hermanos-de que José

מֵת אָבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוֹ יִשְׁטַמְנוּ
muerto su-padre : y-dijeron nos-aborrecerá

יֹסֵף וְהַשֵּׁב יָשִׁיב לָנוּ אֶת כָּל־הַרָעָה אֲשֶׁר נַמְלָנוּ אִתּוֹ :
; José y-pagar a-nosotros pagaré * todo el-mal que hicimos a-él

וַיֹּצִיאוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי
Y-avisaron a José : diciendo tu-padre antes-de ordenó

מֹותוֹ לֵאמֹר : כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנִי שָׂא נָא פְשַׁע
su-muerte : diciendo Así (17) diréis a-José por-favor perdona ahora maldad-de

אֶחָי וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה נַמְלִיךְ וְעַתָּה שָׂא
tus-hermanos y-su-pecado porque mal , te-trataron y-ahora perdona

נָא לְפָשַׁע עֲבָדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבְכֶּה יוֹסֵף
maldad-de por-favor siervos-de Dios-de ; tu-padre José y-lloró

בְּדַבָּרָם אֵלָיו : וַיִּלְכוּ נָם־אֶחָיו
por-hablar-de-ellos . a-él Y-vinieron también sus-hermanos

וַיִּפְּלוּ לִפְנָיו וַיֹּאמְרוּ הֵנּוּ־אִנִּי לְךָ לַעֲבָדִים :
y-cayeron ante-él : y-dijeron henos-aquí para-ti por-siervos

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אֶל־תִּירְאוּ כִּי הַתַּחַת אֱלֹהִים אֲנִי :
Y-dijo (19) a-ellos : José no porque temáis yo Dios ¿acaso en-lugar-de

וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטָבָה
Y-vosotros (20) pensasteis contra-mí Dios , mal lo-pensó para-bien

לְמַעַן עָשָׂה כְּיוֹם חָזָה לְחַיֵּית עַם־רַב :
a-fin-de hacer como-el-día el-éste para-hacer-vivir pueblo mucho

וַעֲתָה אֶל-תִּירְאוּ אֶנְכִּי אֲכַלְכֶּל אֲתֶכֶם וְאֶת-טַפְכֶּם
 Y-ahora (21) no , temáis yo , sustentaré a-vosotros y-a vuestros-niños

וַיְנַחֵם אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל-לִבָּם: וַיֹּשֶׁב יוֹסֵף
 y-reconfortó a-ellos y-habló a su-corazón (22) José Y-permaneció

בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וְעֶשְׂרִי
 él , en-Egipto y-casa-de ; su-padre José y-vivió cien y-diez

שָׁנִים: וַיֵּרָא יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים גַּם
 . años (23) Y-vio José a-Efraím hijos-de tercera-generación también

בְּנֵי מִכַּיִר בֶּן-מְנַשֶּׁה יָלְדוּ עַל-בְּרָכֵי יוֹסֵף:
 hijos-de Maquir hijo-de Manasés fueron-nacidos sobre rodillas-de . José

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחָיו אֲנִי מָתָה וְאֱלֹהִים פָּקֹד
 Y-dijo (24) José a sus-hermanos yo : muriendo y-Dios ayudar

יִפְקֹד אֲתֶכֶם וְהָעִלָּה אֲתֶכֶם מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל-הָאָרֶץ
 a-vosotros ayudará y-hará-subir de a-vosotros la-tierra a la-ésta la-tierra

אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלִיעֲקֹב: וַיִּשְׁבַּע
 que prometió a-Abraham a-Isaac y-a-Jacob (25) E-hizo-jurar

יוֹסֵף אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֲתֶכֶם וְהָעִלְתֶּם
 a José hijos-de Israel diciendo : ayudará Dios a-vosotros y-llevaréis

אֶת-עַצְמוֹתַי מִזֶּה: וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִי
 ** mis-huesos . de-aquí (26) José Y-murió hijo-de cien y-diez

שָׁנִים וַיִּתְּנוּ אוֹתוֹ וַיִּשֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם:
 ; años y-embalsamaron a-él y-fue-puesto en-el ataúd en-Egipto

ÉXODO

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיִמָּה אֵת
Y-éstos nombres-de hijos-de Israel los (que) fueron a-Egipto con (1)

יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וַיהוּדָה :
Jacob cada-uno y-su-casa fueron (2) Rubén Simeón Leví y-Judá .

יִשָּׁשְׁכָר זָבולֹן וּבִנְיָמִן: דָּן וְנַפְתָּלִי גָד וְאַשֵּׁר :
Isacar (3) Zabulón y-Benjamín Dan (4) y-Neftalí Gad y-Aser .

וְהִיא כָּל-נַפְשׁ יִצְאִי יִרְדֵּי-יַעֲקֹב שִׁבְעִים נַפְשׁ
Y-fue (5) toda persona salientes-de Jacob setenta persona

וַיּוֹסֶף הָיָה בְּמִצְרַיִם: וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל-אֶחָיו
y-José estaba en-Egipto (6) Y-murió José y-todos sus-hermanos

וְכָל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרּוּ
y-toda la-generación la-aquella (7) E-hijos-de Israel fructificaron

וַיִּשְׂרְצּוּ וַיִּרְבּוּ וַיֵּצְמְדוּ בְּמִאֲדָה
y-se-multiplicaron y-aumentaron y-crecieron en-mucho ; mucho

וַתִּמָּלֵא הָאֶרֶץ אֹהֶם: וַיָּקָם מֶלֶךְ-חָדָשׁ
y-se-llenó la-tierra con-ellos (8) Y-se-levantó nuevo rey

עַל-מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא-יָדַע אֶת-יוֹסֵף: וַיֹּאמֶר אֵל-עַמּוֹ הִנֵּה
Egipto sobre que no conocía a José (9) Y-dijo a su-pueblo : he-aquí

עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצּוֹם מִמֶּנּוּ: הִבֵּה
pueblo-de casa-de Israel mucho y (más) poderoso y (10) . que-nosotros Venid

נִתְחַכְמָה לֹא פֶן-יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי-
seamos-astutos o ; con-él crecerá y-será que

תְּקַרְאָנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֶף גַּם-הוּא עַל-שְׂנָאֵינוּ
declararán guerra y-se-unirán también él con nuestros-enemigos

וְנִלָּחֶם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאֶרֶץ:
y-lucharán contra-nosotros y-se-irá de la-tierra

עֲנִיתִי afligirle	לְמַעַן para	מִסִּים esclavos	שָׂרֵי capataces-de	עָלָיו sobre-él	וַיַּעֲשׂוּ Y-pusieron	(11)
בְּסִבְלָתָם ; con-obras-de-ellos	וַיִּבְנוּ y-edificó	עָרֵי ciudades-de	מִסְכְּנוֹת almacenaje	לְפָרְעָה para-Faraón	אֶת- **	פִּתּוֹם Pitom
וְאֶת-רַעְמֶסֶס : y-más	וְכַאֲשֶׁר afligían	יַעֲנִי Y-cuanto-más	אֵלָיו a-él	כֵּן más	וַיִּרְבֶּה crecía	וַיִּבְנוּ y-más
יִפְרֹץ ; se-esparcía	וַיִּקְצֻ y-temían	מִפְּנֵי por-presencia-de	בְּנֵי hijos-de	יִשְׂרָאֵל : Israel	וַיַּעֲבֹדוּ E-hicieron-servir	(13)
מִצְרַיִם a egipcios	אֶת- hijos-de	בְּנֵי Israel	יִשְׂרָאֵל : con-dureza	וַיִּמָּרְרוּ Y-amargaron	אֶת- **	(14)
חַיֵּיהֶם vidas-de-ellos	בַּעֲבָדָה con-trabajo	קָשָׁה duro	בַּחֲמֹר con-barro	וּבִלְבָּיִם y-con-ladrillos	וּבְכָל- y-con-todo	עֲבָדָה trabajo
בַּשָּׂדֶה en-el-campo	אֶת en-el-campo	כָּל- todo	עֲבָדָתָם su-trabajo	אֲשֶׁר- que	עָבְדוּ imponían	בְּהֵם en-ellos
וַיֹּאמֶר Y-dijo	מֶלֶךְ rey-de	מִצְרַיִם Egipto	לְמִילֹדֹת a-las-comadronas	הָעִבְרִית los-hebreos	אֲשֶׁר que	(15)
שֵׁם la-primera	הָאֶחָת la-primera	שִׁפְרָה Sifra	וְשֵׁם y-nombre-de	הַשֵּׁנִית la-segunda	פּוּעָה : Fúa	וַיֹּאמֶר Y-dijo
בִּלְדָּךְ en-vuestro-asistir-al-parto	אֶת- a	הָעִבְרִית las-hebreas	וַיֵּרָא y-veáis	עָל- sobre	(16)	
הָאֲבָנִים si la-mesa-de-parto	אִם- si	בֶּן hijo	הוּא él	וְהַמֶּטֶן **-matáis	אֵלָיו y-si	וְאִם- ella
וַיִּמָּרְרוּ Y-temieron	הַמִּלֹּדֹת las-parteras	אֶת- a	הָאֱלֹהִים el-Dios	וְלֹא y-no	עָשׂוּ hicieron	כַּאֲשֶׁר conforme
דָּבָר a-ellas	אֵלֶיהֶן rey-de	מִצְרַיִם Egipto	וַיַּעֲזִיבוּ y-dejaron-vivir	אֶת- a	הַיָּלְדִים : los-niños	וַיִּקְרָא Y-llamó

מֶלֶךְ-מִצְרַיִם לְמִקְלֹת וַיֹּאמֶר לָהֶן מִדּוּעַ עֲשִׂיתֶן
rey-de a-las-parteras y-dijo a-ellas : hicisteis

הַדָּבָר הֵנָּה וּתְחִיֵּין אֶת-הַיְלָדִים : וּתֹאמְרֶן
la-cosa la-ésta y-dejáis-vivir a los-niños (19) Y-dijeron

הַמִּקְלֹת אֶל-פַּרְעֹה כִּי לֹא כַּנְשִׁים הַמִּצְרִית הָעִבְרִית
las-parteras a Faraón : no porque como-las-mujeres las-egipcias las-hebreas

כִּי- תִנּוֹת הֵנָּה בְשָׂרָם הָבֹיָא אֵלֵיהֶן הַמִּקְלֹת
pues robustas antes (que) , ellas va a-ellas la-comadrona

וַיֵּלְדוּ : וַיֵּיטֵב אֱלֹהִים לְמִקְלֹת
ya-da-a-luz (20) E-hizo-bien Dios a-las-comadronas

וַיִּרָב הָעָם וַיִּצְמְחוּ מְאֹד : וַיְהִי
y-aumentó el-pueblo y-crecieron mucho (21) Y-fue

כִּי- יִרְאוּ הַמִּקְלֹת אֶת-הָאֱלֹהִים וַיַּעַשׂ לָהֶם
que temieron las-comadronas a , el-Dios 'e-hizo para-ellas

בָּתִּים : וַיִּצַּן פַּרְעֹה לְכָל- עַמּוֹ לֵאמֹר כָּל-
casas (22) Y-ordenó Faraón a-todo su-pueblo diciendo : todo

הַבֶּן הַנִּילֹד הַיָּאֲרָה תִּשְׁלִיָּהוּ וְכָל- תִּבַּת
el-hijo el-nacido al-río le-echaréis y-toda la-hija

תְּחִיֵּין : וַיֵּלֶךְ אִישׁ מִבֵּית לֵוִי וַיִּקַּח אֶת-
dejad-vivir (1) Y-fue hombre de-casa-de , Leví y-tomó ** Cap. 2

בַּת- לֵוִי : וַתַּהַר הָאִשָּׁה וַתֵּלֶד בֶּן וַתֵּרָא
hija-de (2) Y-concibió la-mujer y-dio-a-luz ; hijo y-vio

אֲתוֹ כִּי-טוֹב הוּא וַתִּצְפְּנֵהוּ שְׁלֹשָׁה יָרְחִים : וְלֹא- יָכְלָה עוֹלָם
que a-él y-le-escondió él bueno . meses tres Y-no (3) podía más

תִּצְפְּנֵהוּ וַתִּקַּח- לוֹ תִּבַּת גָּמָא וַתַּחְמָרָה
esconder-lo y-cogió para-él cesta-de caña-de-papiro y-la-calafateó

וּבְחֹמֶר וּבְנֹפֶת וַתִּשֶׂם בָּהּ אֶת-הַיֶּלֶד
con-el-alquitrán y-con-la-brea y-colocó en-ella a el-niño

וַתִּשֶׂם בְּסוּף עַל-שְׂפַת הַיָּאָר׃ וַתִּתְּצֵב
y-puso entre-las-cañas junto-a ribera-de el-río (4) Y-se-situó

אָחִיו אַחֲזָק לִרְעָה מִה-יַּעֲשֶׂה לוֹ׃
su-hermana ; de-lejos para-ver qué sucedería a-él

וַתֵּרֶד בַּת-פַּרְעֹה לָרְחֹץ עַל-הַיָּאָר וַנַּעֲרֹתֶיהָ
Y-descendió (5) hija-de Faraón en a-bañarse , el-río y-sus-servidoras

הֹלֶכֶת עַל-יַד הַיָּאָר וַתֵּרָא אֶת-הַתִּבָּהּ בְּתוֹךְ הַסּוּף
andando junto-a orilla-de el-río y-vio ** אֶת-הַתִּבָּהּ entre las-cañas

וַתִּשְׁלַח אֶת-אִמָּתָהּ וַתִּקְחָהּ וַתִּפְתַּח
y-envió a su-esclava y-la-cogió (6) y-abrió

וַתֵּרָאוּ אֶת-הַיֶּלֶד וְהִנֵּה נֹעַר בֹּכֶה וַתִּחַמְלָל עָלָיו
y-lo-vio a el-niño y-he-aquí bebé ; llorando y-se-apiadó de-él

וַתֹּאמֶר מִלִּבִּי הָעִבְרִים זֶה׃ וַתֹּאמֶר אָחִיו
: y-dijo de-niños-de los-hebreos . éste (7) Y-dijo su-hermana

אֵל-בַּת-פַּרְעֹה הָאֵלֶּה וְקָרָאתִי לָּהּ אִשָּׁה מִיִּנְקָת מֶן
a hija-de Faraón : acaso-iré y-llamaré para-ti mujer de-cría de

הָעִבְרִיִּת וַתִּינֶק לָּהּ אֶת-הַיֶּלֶד׃ וַתֹּאמֶר-לָהּ
las-hebreas y-amamantaré a por-ti (8) Y-dijo a-ella

בַּת-פַּרְעֹה לָכִי וַתִּלְּךָ הָעַלְמָה וַתִּקְרָא אֶת-אִם
hija-de Faraón ; ve y-fue la-muchacha y-llamó a madre-de

הַיֶּלֶד׃ וַתֹּאמֶר-לָהּ בַּת-פַּרְעֹה הִילִיכִי אֶת-הַיֶּלֶד
el-niño a ella Y-dijo (9) hija-de Faraón toma a

הַזֶּה וְהִינֵקְהוּ לִי וְאֲנִי אֶתֵּן שְׂכָרְךָ וַתִּקַּח
el-éste y-amamanta-lo para-mí y-yo daré ** ; tu-salario y-tomó

הַאִשָּׁה הַיֵּלֵד וַתַּעֲרָמֵהוּ : וַיִּגְדַּל הַיֵּלֵד
la-mujer el-niño . y-lo-amamantó Y-creció (10)

וַתִּבְאֵהוּ לְבַת-פַּרְעֹה וַיְהִי-לָהּ לְבֵן
y-lo-llevó a-hija-de Faraón y-fue para-ella por-hijo

וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מֹשֶׁה וַתֹּאמֶר כִּי מֵן הַמַּיִם מָשִׁיתָהוּ :
y-llamó su-nombre , Moisés y-dijo pues de las-aguas lo-saqué

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא
Y-fue (11) en-los-días los-aquellos y-creció Moisés y-salió

אֶל-אָחָיו וַיָּרָא וַיֵּצֵא בְּסִבְלָתָם וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרַיִם
a sus-hermanos y-vio y-vio ; en-sus-trabajos y-vio egipcio hombre

מִכָּה אִישׁ עִבְרִי מֵאָחָיו : וַיִּבְּרַן (12)
hebreo hombre golpeando de-sus-hermanos Y-observó allá y-acullá

וַיָּרָא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּדּוּ אֶת-הַמִּצְרַיִם וַיִּטְמְנֵהוּ
que y-vio no-había ; hombre y-mató a el-egipcio y-lo-escondió

בְּחוֹל : וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַהֲנֵה שְׁנַי-אָנָשִׁים
(13) Y-salió en-el-día el-segundo y-he-aquí dos hombres

עִבְרִים נֹצְרִים וַיֹּאמְרוּ לָרָשָׁע : לָמָּה תִּפֶּסֶת
hebreos riendo y-dijo al-malhechor : por-qué pegas-a

רַעְיָךְ : וַיֹּאמֶר כִּי שָׂמוּךְ לְאִישׁ שָׂרָ וְשֹׁפֵט
(14) Y-dijo : tu-prójimo quién te-puso jefe por-hombre y-juez

עָלֵינוּ הֲלֹתֶרְגִּיל אַתָּה אָמַר כַּאֲשֶׁר הִרְגֵּתָ אֶת-הַמִּצְרַיִם
tú ¿acaso-para- : sobre-nosotros matar-a-mí diciendo cómo mataste a el-egipcio

וַיִּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אָכֵן נֹדָע הַדָּבָר :
y-temió Moisés : y dijo ciertamente conocido el-asunto

וַיִּשְׁמַע פַּרְעֹה אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּבְקֹשׁ לְהַרְגוֹ אֶת-
(15) Y-oyó Faraón ** el-asunto el-éste e intentó a matar

מֹשֶׁה וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פַרְעֹה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן
 Moisés y-huyó ; Moisés de-delante-de Faraón y-fue a-tierra-de Madián

וַיֵּשֶׁב עַל-הַבְּאֵר: וַיִּלְכְּתָן מִדְיָן שִׁבְעַת בָּנוֹת
 y-se-detuvo . el-pozo junto-a Madián Y-al-sacerdote-de (16) hijas siete

וַתִּבְאֵנָה וַתִּדְּלָנָה וַחֲמִלָאנָה אֶת-הַתְּרֵמִים לְהִשְׁקוֹת
 y-vinieron y-sacaron y-llenaron ** את-הַתְּרֵמִים לְהִשְׁקוֹת
 para-abrevar los-cántaros

צֹאן אֲבִיהֶן: וַיָּבֹאוּ הָרְעִים וַיִּנְרְשׁוּם
 ovejas-de su-padre (17) Y-vinieron y-las-expulsaron

וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיִּשְׁלֹחַ וַיִּשְׁקוּ צֹאנָם:
 y-se-levantó Moisés y-las-socorrió y-abrevó ** את-צֹאנָם:
 sus-ovejas

וַתִּבְאֵנָה אֶל-רְעוּאֵל אֲבִיהֶן וַיֵּאמֶר מִדְיָן מִחֲרָתָן
 Y-regresaron (18) Rehuel a su-padre ; y-dijo y-por-qué מִדְיָן מִחֲרָתָן
 nos-adelantáis

בָּא הַיּוֹם: וַחֲאֲמָרְןָ אִישׁ מִצְרִי הַצִּילָנוּ
 hoy a-volver Y-dijeron (19) egipcio hombre nos-socorrió

מִיָּד הָרְעִים וְגַם-דָּלָה דָּלָה לָנוּ וַיִּשְׁק
 de-mano-de los-pastores y-también y-abrevó para-nosotros sacó sacar

אֶת-הַצֹּאן: וַיֵּאמֶר אֶל-בָּנָיו וַאֲיוֹ לָמָּה זֶה
 las-ovejas ** Y-dijo (20) a sus-hijas y-dónde-él y-por-qué זֶה
 así

עֲזַבְתֶּן אֶת-הָאִישׁ קְרָאן לֹא וַיֹּאכֵל לֶחֶם: וַיִּיָּאֵל
 a dejasteis el-hombre invitad a-él y-coma pan . (21) Y-aceptó וַיִּיָּאֵל

מֹשֶׁה לְשֹׁכֵת אֶת-הָאִישׁ וַיִּתֵּן אֶת-צִפְרָה בָּתּוֹ לְמֹשֶׁה:
 el-hombre con para-estar Moisés a y-dio Zéfora su-hija a-Moisés

וַתֵּלֶד וַתִּקְרָא בֶן וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁן כִּי אָמַר גֵּר
 Y-dio-a-luz (22) hijo y-llamó ** את-שְׁמוֹ גֵּרְשֹׁן כִּי אָמַר גֵּר
 forastero dijo pues ; Gersón su-nombre

הָיִיתִי בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה: וַיְהִי בַיָּמִים הַרְבֵּים הָהֵם
 fui en-tierra extraña (23) Y-fue en-los-días los-muchos los-aquellos

וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-הָעֲבָדָה
 la-esclavitud de Israel hijos-de y-gemían ; Egipto rey-de y-murió

וַיִּזְעֲקוּ וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל-הָאֱלֹהִים מִן-הָעֲבָדָה:
 . la-esclavitud de el-Dios a su-grito y-subió y-clamaron

וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת-
 ** Dios y-recordó su-clamor ** Dios Y-oyó (24)

בְּרִיתוֹ אֶת-אַבְרָהָם אֶת-יִצְחָק וְאֶת-יַעֲקֹב: וַיֵּרָא
 Y-vio (25) . Jacob y-con Isaac con Abraham con su-pacto

אֱלֹהִים אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּרָע אֱלֹהִים: וּמֹשֶׁה הָיָה
 fue Y-Moisés (1) Dios y-conoció Israel hijos-de a Dios Cap. 3

רֹעֶה אֶת-צֹאן יִתְרוֹ חֹתָנוּ פֶּתֶן מִדְיָן וַיִּלְכֹּד
 y-llevó ; Madián sacerdote-de su-suegro Jetro ovejas-de de pastor

אֶת-הַצֹּאן אַחֲרַיִם הַמִּדְבָּר וַיָּבֹא אֶל-הַר הָאֱלֹהִים חֹרֶב:
 . a-Horeb el-Dios monte-de a y-llegó el-desierto por las-ovejas **

וַיֵּרָא מַלְאָךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּח-אֵשׁ מִתּוֹךְ
 en-medio-de fuego en-llama-de a-él Yahweh ángel-de Y-apareció (2)

הַסִּנְיָה וַיֵּרָא וַהֲנֶה הַסִּנְיָה בָּאֵשׁ וַהֲסִנָּה
 y-el-zarzal en-el-fuego ardiendo el-zarzal y-he-aquí y-miró el-zarzal

אֵינֶנּוּ אֲכָל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶסְרָה-נָּא
 ahora pasará : Moisés Y-dijo (3) . se-consumía él-no

וְאֶרְאֶה אֶת-הַמָּרְאֶה הַגָּדֹל הֲנֵה מֵדוּעַ לֹא-יִבְעַר הַסִּנְיָה:
 . el-zarzal se-consume no por-qué ; la-ésta la-grande la-aparición ** y-veré

וַיֵּרָא וַהֲנֶה כִּי סָר לִרְאוֹת וַיִּקְרָא אֵלָיו
 a-él y-llamó ; para-mirar pasaba que Yahweh Y-vio (4)

אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסִּנְיָה וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲנֵנִי:
 . heme-aquí : y-dijo Moisés Moisés : y-dijo el-zarzal de-en-medio-de Dios

וַיֹּאמֶר אֵל-תִּקְרַב הֵלֶם שֶׁל-וְעֲלִיךָ מֵעַל
Y-dijo (5) no acerques ; más quita tus-sandalias de-sobre

רָגְלֶיךָ כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עומד עָלָיו אֲדָמָת-קָדֵשׁ הוּא:
tus-pies porque el-lugar que tú de-pie sobre-él . el santa tierra

וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֶלְתִּי אֲבִיךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֵלְתִּי
Y-dijo (6) yo Dios-de tu-padre Dios-de Abraham Dios-de Isaac y-Dios-de

יַעֲקֹב וַיִּסְתֵּר מֹשֶׁה פָּנָיו כִּי יָרָא מִהֵבִיט אֶל-הָאֱלֹהִים:
Y-escondió ; Jacob su-rostro pues temió a de-mirar el-Dios .

וַיֹּאמֶר יְהוָה רְאֵה רָאִיתִי אֶת-עַמִּי אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם
Y-dijo (7) Yahweh : vi ver ** miseria-de mi-pueblo que en-Egipto

וְאֵת-צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִפְּנֵי אֵל-נִגְשִׁיו כִּי יָדַעְתִּי
y-** su-clamor escuché a-causa-de sus-opresores pues conocí

אֶת-מַכְאוֹבִיו : וְאֵרָד לְהַצִּילָם מִיַּד מִצְרַיִם
** sus-sufrimientos Y-descendí (8) para-librarlos de-mano-de egipcios

וְלַהֲעֲלֹתוֹ מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל-אֶרֶץ טוֹבָה וְיָרְחָה אֶל-
y-para-hacerle-subir de la-tierra a la-ésta a buena y-ancha a

אֶרֶץ זָבַח חֶלֶב וְדָבָשׁ אֶל-מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְתַתְּחִי
fluyendo-de tierra ; y-miel a territorio-de el-cananeo y-el-hitita

וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרָזִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוֹסִי : וְעַתָּה
y-el-amorita y-el-ferizita y-el-hivita y-el-jebusita Y-ahora (9)

הִנֵּה צַעֲקַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי וְגַם-רָאִיתִי אֶת-הַלֹּחֶץ
he-aquí Israel hijos-de clamor vino a-mí y-también vi ** la-opresión

אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֲתָם : וְעַתָּה לָקַח וְאֲשַׁלְּחָה אֶל-
que egipcios oprimiendo a-ellos . a-ellos Y-ahora (10) ve y-te-envió a

פַּרְעֹה וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם : וַיֹּאמֶר
Faraón a y-saca mi-pueblo de-Egipto Israel hijos-de Y-dijo (11)

מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים מִי אֲנִי כִי אֵלֶיךָ אֶל-פַּרְעֹה וְכִי אוֹצִיא
saque y-que Paraón a vaya que yo ¿quién : el-Dios a Moisés

אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: וַיֹּאמֶר כִּי-אֶהְיֶה עִמָּךְ
con-tigo estaré de-cierto : Y-dijo (12) . de-Egipto Israel hijos-de a

וְהָיָה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנִי שְׁלַחְתִּיךָ בְּהוֹצִיאֲךָ אֶת-הָעַם
el-pueblo a en-tu-sacar te-envío yo pues la-señal para-ti y-esto

מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת-הָאֱלֹהִים עַל הָהָר . הַזֶּה
; de-Egipto serviréis a el-Dios sobre el-monte el-éste

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָאֱלֹהִים הִנֵּה אֲנִי בָא אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתִּי
y-digo Israel hijos-de a voy yo he-aquí : el-Dios a Moisés Y-dijo (13)

לָהֶם אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם וְאָמְרוּ לִי מַה
¿cuál : a-mí y-dirán ; a-vosotros me-envía vuestros-padres Dios-de a-ellos

שְׁמוֹ מַה אָמַר אֲלֵהֶם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה אֶהְיֶה
Yo-soy : Moisés a Dios Y-dijo (14) . a-ellos diré qué , su-nombre

אֲשֶׁר אֶהְיֶה וַיֹּאמֶר כֹּה תֹאמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְיֶה שְׁלַחְנִי
me-envía yo-soy : Israel a-hijos-de dirás así y-dijo : yo-soy el-que

אֲלֵיכֶם: וַיֹּאמֶר עוֹד אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל-בְּנֵי
hijos-de a dirás así : Moisés a Dios aún Y-dijo (15) . a-vosotros

יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי
y-Dios-de Isaac Dios-de Abraham Dios-de vuestros-padres Dios-de Yahweh : Israel

יַעֲקֹב שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם זֶה-שְּׁמִי לְעֹלָם וְהָיָה זִכְרִי
mi-memorial y-éste para-siempre mi-nombre éste : a-vosotros me-envió Jacob

לְךָ דָּר: לָךְ וְאֶסְפָּתָה אֶת-זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
Israel ancianos-de ** y-reúne Ve (16) . generación para-generación

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נִרְאָה אֵלַי אֱלֹהֵי
Dios-de , a-mí apareció vuestros-padres Dios-de Yahweh : a-ellos y-di

אֲבֹרְתֶם יִצְחָק וְיַעֲקֹב לֵאמֹר פָּקֹד פְּקֹדֹתַי אֶתְכֶם וְאֶת־הָעָשׂוֹי	lo-hecho	y-**	a-vosotros	vigilé	vigilar	: diciendo y-Jacob	Isaac	Abraham
לָכֶם בְּמִצְרַיִם: וְאָמַר אֶעֱלֶה אִתְּכֶם מִמִּצְרַיִם	Egipto	de-miseria-de	a-vosotros	haré-subir	: Y-dije	(17)	en-Egipto	a-vosotros
אֶל־אֶרֶץ חֲבֻשָׁנִי וְתַחֲתִי וְהָאֻמְרִי וְהַפְּרִזִּי	y-el-ferizita	y-el-amorita	y-el-hitita	el-cananeo	tierra-de	a		
וְתַחֲתִי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זָבַח חֶלֶב וְדָבָשׁ:	y-el-hivita	; y-el-jebusita	a	tierra	fluyendo	leche	y-miel	
וְשָׁמְעוּ לְקֻלִּי וְבָאתָ אִתָּהּ וְזָקְנֵי	Y-escucharán	(18)	a-tu-voz	e-irás	tú	y-ancianos-de		
יִשְׂרָאֵל אֶל־מֶלֶךְ מִצְרַיִם וְאָמַרְתֶּם אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִיִּים	Egipto	rey-de	a	Israel	y-diréis	los-hebreos	Dios-de	Yahweh
נִקְרָה עָלֵינוּ וְעַתָּה נֵלְכָה־נָּא בְּדֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים	a-nosotros	encontró	y-ahora	iremos	ya	camino-de	tres	días
בְּמִדְבָּר וְנוֹבְחָה לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְאָנִי יִדְעֵתִי	en-el-desierto	y-sacrificaremos	a-Yahweh	a-El-Dios	(19)	Y-yo	sé	
כִּי לֹא־יִתֵּן אִתְּכֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לִמְלָךְ וְלֹא בֶּיַד חֲזָקָה:	no	que	dará	a-vosotros	rey-de	Egipto	para-ir	sino
וְשִׁלַּחְתִּי אֶת־יָדִי וְהִכֵּיתִי אֶת־מִצְרַיִם	Y-enviaré	(20)	**	mi-mano	y-golpearé	a	Egipto	
בְּכָל־נִפְלְאוֹתַי אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה בְּקִרְבִּי וְאַחֲרֵי־כֵן	con-todas	mis-maravillas	que	haré	en-medio-de-él	y-después		
כֵּן יִשְׁלַח אִתְּכֶם: וְנִתַּחֲתִי אֶת־חֵן הָעָם־	eso	a-vosotros	(21)	Y-daré	**	gracia	el-pueblo	
הַזֶּה בְּעֵינָי מִצְרַיִם וְהָיָה כִּי תֵלְכוּן לֹא תֵלְכוּ	el-éste	en-ojos-de	Egipto	y-será	cuando	no	marcharéis	

מִשְׁכָּנְתָּהּ de-su-vecina	אִשָּׁה mujer	וְשָׂאֶלָּה Y-pedirá	(22)	רִיקָם: . de-vacío					
זָהָב oro	וְכֹלֵי y-alhajas-de	כֶּסֶף plata	כְּלִי- alhajas-de	בֵּיתָהּ su-casa	וּמִנְּכֶתָהּ y-de-huéspeda-de				
בְּנֵיכֶם vuestras-hijas	וְעַל- y-sobre	בְּנֵיכֶם vuestros-hijos	עַל- sobre	וְשָׂמְתֶם y-pondréis	וְשָׂמְלָתְכֶם ; y-vestidos				
וַיֹּאמֶר : y-dijo	מֹשֶׁה Moisés	וַיַּעַן Y-respondió	(1)	אֶת-מִצְרַיִם: . Egipto	וְנִצַּלְתֶּם y-despojaréis				
כִּי sino-que	בְּקוֹלִי ; a-mi-voz	וְשָׁמְעוּ escuchan	וְלֹא y-no	לִי a-mí	וְאֲמִינוּ creen	לֹא- no	וְהָן Y-qué-si		
וַיִּהְיֶה Yahweh	אֵלָיו a-él	וַיֹּאמֶר Y-dijo	(2)	וַיִּהְיֶה: . Yahweh	אֵלָיְךָ a-ti	וַיֵּרָא apareció	לֹא- no	וַיֹּאמְרוּ dicen	
וַיִּשְׁלִיכֶהוּ tira-la	וַיֹּאמֶר : Y-dijo	(3)	מִטָּה: . vara	וַיֹּאמֶר : y-dijo	בְּיָדְךָ ; en-tu-mano	מִזֶּה ¿qué-esto			
מֹשֶׁה Moisés	וַיָּנֹס y-corrió	לְנִשְׁשָׁן en-serpiente	וַיְהִי y-fue	אֶרֶץ a-tierra	וַיִּשְׁלִיכֶהוּ y-la-tiró	אֶרֶץ ; a-tierra			
יָדְךָ tu-mano	שָׁלַח extiende	אֶל-מֹשֶׁה Moisés	וַיִּהְיֶה a	וַיֹּאמֶר Yahweh	וַיֹּאמֶר Y-dijo	(4)	מִפְּנֵיו: . de-delante-de-él		
בּוֹ a-él	וַיִּתְּקֵה y-tornó	יָדוֹ su-mano	וַיִּשְׁלַח y-extendió	בְּזִנְבוֹ ; por-su-cola	וַיֶּאֱחָז y-coge				
כִּי- que	וַיִּאֲמִינוּ creerán	לִמְעַן Así-que	(5)	בְּכַפּוֹ: . en-su-mano	לְמִטָּה en-vara	וַיְהִי y-fue			
וַיִּצְחָק Isaac	דֵּיּוֹס-דֵּי Dios-de	אַבְרָהָם Abraham	דֵּיּוֹס-דֵּי Dios-de	; sus-padres	דֵּיּוֹס-דֵּי Dios-de	וַיִּהְיֶה Yahweh	אֵלָיְךָ a-ti	וַיֵּרָא apareció	
יָדְךָ tu-mano	עַתָּה ahora	מֵתֵה mete	: אֲוֵן : aún	אֶל- a-él	וַיִּהְיֶה Yahweh	וַיֹּאמֶר Y-dijo	(6)	יַעֲקֹב: . Jacob	וַיֹּאמְרוּ y-Dios-de

וַיִּצְאָהּ y-la-sacó	בְּחִיקוֹ ; en-su-túnica	יָדוֹ su-mano	וַיִּמֵּט y-metió	בְּחִיקוֹ en-tu-túnica
הִשָּׁב mete	וַיֹּאמֶר Y-dijo (7)	כַּשֵּׁלֵג: . como-la-nieve	מִצְרַעַת leprosa	יָדוֹ su-mano
חִיקוֹ su-túnica	אֶל- en	יָדוֹ su-mano	וַיִּמֵּט y-metió	חִיקוֹ ; tu-túnica
אֶל- en	יָדְךָ tu-mano			
שָׁבָה restaurada	וְהֵנָּה- y-he-aquí	מִחִיקוֹ de-su-túnica	וַיִּצְאָהּ y-la-sacó	
וְלֹא y-no	לָךְ a-ti	יֹאמְרוּ creen	לֹא no	אִם- si
			וְהָיָה Y-será (8)	כַּבְשָׁרוֹ: . como-su-came
וְהָאֲמִינוּ entonces-creerán	הָרִאשׁוֹן , la-primera	הַשֵּׁנִי la-señal	לְקוֹל a-voz-de	יִשְׁמְעוּ escuchan
יֹאמְרוּ creen	לֹא no	אִם- si	וְהָיָה Y-será (9)	הָאַחֲרוֹן: . la-última
לְקוֹלְךָ a-tu-voz	יִשְׁמְעוּ escuchan	וְלֹא y-no	הָאֵלֶּה las-éstas	הַשֵּׁנִי las-señales
			גַּם tampoco	לְשׁוֹנֵי a-dos-de
הַיִּבְשָׁה al-suelo	וְשִׁפְכָהּ y-derramarás	הַיָּאֵר el-río	מִמֵּימֵי del-agua-de	וְלִקְחָהּ entonces-tomarás
וְהָיוּ y-serán	הַיָּאֵר el-río	מִן- de	תִּקַּח tomes	אֲשֶׁר que
			הַמַּיִם las-aguas	וְהָיוּ y-serán
יְהוָה Señor	וְהוֹדָה oh	אֶל- a	וַיֹּאמֶר Y-dijo (10)	בַּיִבֶּשֶׁת: . en-el-suelo
				לְדָם en-sangre
וְדִבַּרְתָּ hablaste	מֵאִזְּ desde-que	גַּם מִשְׁלֹשָׁם ni desde-antes ni	מִתְמוֹל desde-ayer	גַּם ni
				אִישׁ דְּבָרִים yo palabras
לֹא hombre-de no				
לְשׁוֹן אֲנֹכִי: . yo lengua	וּכְבֹּד y-lento-de	פֹּה habla	כְּבֹד- lento-de	כִּי pues
				עַבְדְּךָ ; tu-siervo
				אֶל- a

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו מִי שֵׁם פֶּה לְאָדָם אוֹ מִי יֵשׁוּם אֵלָם
mudo hizo ¿quién o al-hombre boca puso ¿quién : a-él Yahweh Y-dijo (11)

אוֹ חֵלֶשׁ אוֹ פֶקֶח אוֹ עוֹר הֲלֹא אֲנֹכִי יְהוָה : וְעַתָּה לֵךְ וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה
estará y-yo ve Y-ahora (12) . Yahweh yo ¿acaso-no ; ciego o vidente o sordo o

עִם-פִּיהַּ וְהוֹרִיתִיךָ אֲשֶׁר תִּדְבֹּר : וַיֹּאמֶר
Y-dijo (13) . hablarás lo-que y-te-enseñaré tu-boca con

כִּי אֲדֹנִי שָׁלַח-נָא בְיָד-תְּשַׁלַּח : וַיִּסְרֹ-אֵף יְהוָה
Yahweh cólera-de Y-ardió (14) . envía por-otro ahora envía , Señor oh

בְּמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר הֲלֹא אֶחָיו אֶחֱיָהוּ הֲלוֹי יְדַעְתִּי כִּי-
que sé el-levita tu-hermano Aarón ¿acaso-no : y-dijo contra-Moisés

דִּבֶּר דִּבֶּר הוּא וְגַם הֵנָּה-הוּא יֵצֵא לִקְרֹאֲתְךָ וְרָאָה
y-te-verá a-recibirte saliendo he-aquí él y-también ; él habla hablar

וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ : וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו וְשָׂמַח
y-pondrás a-él Y-hablarás (15) . en-su-corazón y-se-alegrará

אֶת-הַדְּבָרִים בְּפִיו וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִם-פִּיהַּ וְעִם-
y-con tu-boca con estaré yo ; en-su-boca las-palabras **

פִּיהוּ וְהוֹרִיתִי אֶתְכֶם אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן : וְדִבֶּר-
Y-hablará (16) . haréis que lo a-vosotros y-enseñaré su-boca

הוּא לֵךְ אֶל-הָעָם וְהָיָה הוּא יִהְיֶה-לָּךְ לִפֶּה
por-boca para-ti será él y-será el-pueblo a por-ti él

וְאַתָּה תִּהְיֶה-לּוֹ לְאֱלֹהִים : וְאַתָּה תִּהְיֶה-לָּהּ לַחֹזֶה
toma la-ésta la-vara Y-** (17) . por-Dios para-él serás y-tú

בְּיָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה-בּוֹ אֶת-הָאֵתֹת : וַיֵּלֶךְ
Y-fue (18) . las-señales ** con-él hagas que en-tu-mano

מֹשֶׁה וַיָּשָׁב אֶל-יֵתֵר חֹתֶנּוֹ וַיֹּאמֶר לֹא
a-él y-dijo su-suegro Jetro a y-volvió Moisés

אֶלְכָּה וְאֶשׁוּבָה אֶל־אֶתְנִי אֲשֶׁר־בְּמִצְרַיִם וְאֶרְאֶה
iré ahora a mis-hermanos a y-veré en-Egipto que

הַעֲוָרִים וַיֹּאמֶר חַיִּים יִהְיֶה אֶל־מֹשֶׁה לְךָ לְשָׁלוֹם:
si-aún-ellos y-dijo ; vivos Jetro a-Moisés ve . en-paz

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמַדְיָן לֵךְ שָׁב מִצְרַיִם כִּי־מָתוּ
Y-dijo (19) a Yahweh Moisés ve : en-Madián vuelve pues Egipto murieron

כָּל־הָאָנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת־נַפְשָׁךְ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־
los-hombres todos lo-que-buscan ** tu-vida Y-tomó (20) Moisés **

אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בְּנוֹ וַיֵּרָכֶם עַל־הַחֹמֶר וַיִּשָּׁב
su-mujer y-** su-hijo sobre y-los-puso el-asno y-regresó

אֶרְצָה מִצְרַיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־מַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ:
; Egipto a-tierra-de Moisés ** vara-de el-Dios . en-su-mano

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּלִכְתְּךָ לְשׁוּב מִצְרַיִמָּה רְאֵה
Y-dijo (21) a Yahweh Moisés en-tu-marcha mira a-Egipto para-volver

כָּל־הַמִּפְתִּימִם אֲשֶׁר־עָמַתִי בְיָדְךָ וַעֲשִׂיתָם לִפְנֵי
todas las-maravillas que puse en-tu-mano y-hazlas delante-de

פַּרְעֹה וְאֲנִי אֶחְזַק אֶת־לְבֹי וְלֹא יִשְׁלַח אֶת־
Faraón y-yo endureceré ** su-corazón y-no enviará **

הָעָם: וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנִי
el-pueblo . Y-dirás (22) a Faraón : así dice Yahweh mi-hijo

בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל: וַאֲמַר אֵלָיךְ שְׁלַח אֶת־בְּנִי
mi-primogénito . Israel Y-dije (23) a ti : en-vía a mi-hijo

וַיַּעֲבֹדֵנִי וְהִמָּאֵן לִשְׁלַחֵהּ הִנֵּה אֲנִכִּי חֹלֵה אֶת־
; y-me-servirá pero-rehusaste ; enviar-lo yo he-aquí ** matando **

בְּנוֹךְ בְּכָרְךָ: וַיְהִי בַדְרֹךְ בַּמִּלּוֹן
tu-hijo . tu-primogénito (24) Y-fue בַדְרֹךְ en-el-camino בַּמִּלּוֹן en-la-posada

וַיִּפְגְּשֵׁהוּ יְהוָה וַיִּבְקֶשׁ מִיָּתוֹ: סֵפֹרָה וַתִּקַּח (25) . matar-lo y-quiso Yahweh y-se-le-encontró

זָר וַתִּכְרַח אֶת-עַרְלַת בְּנֵהּ וַתַּעֲבֹד y-echó su-hijo prepucio-de ** y-contó cuchillo-de-sílex

לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חֵסֶן דָּמִים אֶתָּה לִי: a-sus-pies : y-dijo ciertamente esposo-de sangres tú para-mí

וַיִּרָץ מִמֶּנּוּ אַזְ אָמְרָה חֵסֶן דָּמִים לְמוֹלַת: Y-se-alejó (26) : dijo entonces ; de-él sangres esposo-de por-la-circuncisión

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַהֲרֹן בֵּן לִקְרֹאת מֹשֶׁה הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלֶךְ Y-dijo (27) Aarón a Yahweh ve : al-desierto Moisés a-recibir-a

וַיִּפְגְּשֵׁהוּ בְּהָרֵי הָאֱלֹהִים וַיֵּשֶׁב לוֹ: Y-dijo (28) . a-él y-besó el-Dios en-monte-de y-le-recibió

מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל-דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַח וְאֵת כָּל-מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל-דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַח וְאֵת כָּל-מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן אֵת כָּל-דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַח y-** ; le-envió que Yahweh palabras-de todas a-Aarón Moisés

הָאֵתָּה אֲשֶׁר צִוָּה: וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַאֲהֲרֹן Y-marchó (29) . le-mandó que las-señales

וַיִּתְּכּוּ אֶת-כָּל-זָקְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: Y-habló (30) . Israel hijos-de ancianos-de todos ** y-reunieron

אֲהֲרֹן אֵת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וַיַּעַשׂ Aarón que las-palabras todas ** habló que Moisés a Yahweh e-hizo ;

הָאֵתָּה לְעֵינַי הָעָם: Y-creyó (31) . el-pueblo a-ojos-de las-señales el-pueblo

וַיִּשְׁמְעוּ כִּי-פָקַד יְהוָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְכִי y-oieron que visitó a Yahweh hijos-de Israel y-que

רָאָה אֶת-עֲנִיָּם וַיִּקְרָו וַיִּשְׁתַּחֲווּ: Y-después (1) . y-adoraron y-se-inclinaron , su-miseria ** vio

בָּאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה־אָמַר יְהוָה
Yahweh dice así : Faraón a y-dijeron y-Aarón Moisés fueron

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיְחַנּוּ אֹמִי
a-mí y-celebrén-fiesta mi-pueblo a envía : Israel Dios-de

בְּמִדְבָּר : וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה מִי יְהוָה אֲשֶׁר
obedezca que Yahweh ¿quién : Faraón Y-dijo (2) . en-el-desierto

בְּקוֹלוֹ לְשַׁלַּח אֶת־יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַעְתִּי אֶת־יְהוָה וְגַם אֶת־יִשְׂרָאֵל
Israel a y-también , Yahweh a conozco no ; Israel a para-enviar a-su-voz

לֹא אֲשַׁלַּח : וַיֹּאמְרוּ אֱלֹהֵי הָעִבְרִים נִקְרָא עָלֵינוּ
con-nosotros se-encontró los-hebreos Dios-de : Y-dijeron (3) . enviaré no

נִלְכְּהָ נָא דַרְדָּרִי שְׁלֹשַׁת יָמִים בְּמִדְבָּר וְנִזְבַּחַהּ
y-sacrificaremos en-el-desierto días tres camino-de ahora tomaremos

לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ פֶּן־יִפְגְּעוּנוּ בַּדֶּבֶר אִוּ בַּחֶרֶב :
con-la-espada o con-la-plaga nos-golpeará o nuestro-Dios a-Yahweh

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֶלֶךְ מִצְרַיִם לָמָּה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן תִּפְרִיעוּ אֶת־
a hacéis-parar y-Aarón Moisés ¿por-qué : Egipto rey-de a-ellos Y-dijo (4)

הָעָם מִמְּעֹשָׂיו לָכוּ לְסִבְלַתֵיכֶם : וַיֹּאמֶר
Y-dijo (5) . a-vuestras-tareas id ; de-sus-labores el-pueblo

פַּרְעֹה הֵן רַבִּים עַתָּה עַם הָאָרֶץ וְהַשְׁבַּתֶּם אֹתָם
a-ellos y-deteneís la-tierra pueblo-de ahora muchos he-aquí : Faraón

מִסִּבְלַתֶּם : וַיִּצַּו פַּרְעֹה בְיֹסֵם הַהוּא אֶת־
a el-aquel en-el-día Faraón Y-ordenó (6) . de-sus-tareas

הַנִּזְנָשִׁים בָּעָם וְאֶת־שַׁטְרֵיוֹ לֵאמֹר : לֹא
No (7) . diciendo sus-capataces y-a del-pueblo los-cuadrilleros

תֹּאסְפוּן לָתֵת תֶּבֶן לָעָם לַלֵּבֶן הַלְבִּינִם כְּתָמוּל
como-ayer los-ladrillos para-hacer a-el-pueblo paja para-dar continuéis

וְאֵת־ :תָּבֵן לָהֶם וּקְשֹׁשׁוּ יִלְכוּ הֵם שְׁלֹשָׁם
Y ** (8) . paja para-ellos y-recojan vayan ellos ; antes

מִתְכַּנֵּת הַלְבָּנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תְּמוּל שְׁלֹשָׁם תִּשְׁמוּ עֲלֵיהֶם
de-ellos exigiréis antes ayer haciendo ellos que los-ladrillos número-de

לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ כִּי־ נִרְפִּים הֵם עַל־ כֵּן הֵם צֹעֲקִים
exclaman ellos eso por ellos perezosos pues de-él reduciréis no

לֵאמֹר וְלָכָה נִזְבְּחָה לֵאלֹהֵינוּ: תִּכְבֶּד הָעֵבֶרָה
el-trabajo Agrávese (9) . a-nuestro-Dios a-sacrificar vayamos diciendo

עַל־ הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ־ בָהּ וְאֵל־ יִשְׁעוּ בְּדִבְרֵי־
a-palabras-de atiendan y-no , en-ella y-trabajen los-hombres sobre

שָׁקֶר: וַיֵּצְאוּ נְשֵׁי הָעָם וַיִּשְׁטְרוּ
y-sus-capataces el-pueblo cuadrilleros-de Y-salieron (10) . mentira

וַיֹּאמְרוּ אֶל־ הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר פֶּרְעֹה אֵינֹנִי נָתַן לָכֶם
a-vosotros dando yo-no : Faraón dice así : diciendo el-pueblo a y-dijeron

תָּבֵן: אֲתֵם לָכוּ קְחוּ לָכֶם תָּבֵן מֵאֲשֶׁר תִּמְצְאוּ כִּי אֵין
no pero ; encontréis de-donde paja para-vosotros coged id Vosotros (11) . paja

נִגְרַע נִבְרַחְתֶּם דִּבַּר: וַיִּפֹּץ הָעָם
el-pueblo Y-esparció (12) . nada de-vuestro-trabajo se-reduce

בְּכָל־ אֶרֶץ מִצְרַיִם לִקְשֹׁשׁ קֹשׁ לְתָבֵן:
. por-paja rastrojo para-recoger ; Egipto tierra-de por-toda

וְהַנְּשִׁים אָצִים לֵאמֹר כָּלוּ מַעֲשֵׂיכֶם דִּבַּר־
Y-los-cuadrilleros (13) : diciendo acabad : vuestra-obra cosa-de

יּוֹם בְּיוֹמוֹ כַּאֲשֶׁר בִּהְיוֹת תִּתְּבֵן: וַיִּזְכּוּ
Y-azotaban (14) . la-paja en-tener como en-su-día día

שְׁטָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־ עַלֵּהֶם נִשְׁטְרוּ
cuadrilleros-de sobre-ellos ponían que , Israel hijos-de capataces-de

פָּרַעַה לֵאמֹר מִדּוּעַ לֹא כָלִיתֶם חֲקֻכֶּם לִלְבָּן כַּתְמוּל
como-ayer ladrillo vuestra-cuota-de cumplisteis no por-qué : diciendo Faraón

שְׁלֹשָׁם נִם- הַתְּמוּל נִם- הַיּוֹם : וַיָּבֹאוּ שְׁמִירֵי בְנֵי
hijos-de capataces-de Y-vinieron (15) . hoy ni ayer ni , antes

יִשְׂרָאֵל וַיִּצְעֲקוּ אֶל- פָּרַעַה לֵאמֹר לָמָּה תַעֲשֶׂה כֹה לַעֲבָדֶיךָ :
a-tus-siervos así haces por-qué : diciendo Faraón a y-se-quejaron Israel

תָּבֵן אֵין נָתַן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבָנִים אֲמָרִים לָנוּ
a-nosotros diciendo y-ladillos a-tus-siervos dada no-es Paja (16)

עָשִׂי וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מִכִּים וְחַטָּאת
y-he-aquí tus-siervos azotados y-culpable ; haced

עַמֶּךָ : וַיֹּאמֶר נִרְפִּים אַתֶּם נִרְפִּים עַל- כֵּן
eso por perezosos vosotros perezosos : Y-dijo (17) . tu-pueblo

אַתֶּם אֲמָרִים נִלְכָּה נִזְבַּחַה לַיהוָה : וְעַתָּה לָכוּ עֲבָדוּ
trabajad id Y-ahora (18) . a-Yahweh sacrifiquemos vayamos : diciendo vosotros

וְחָבֵן לֹא- יִנָּתֵן לָכֶם וְחָבֵן לְבָנִים תַּחֲנוּ :
y-paja no será-dada ; a-vosotros ladillos daréis .

וַיִּרְאוּ שְׁמִירֵי בְנֵי- יִשְׂרָאֵל אִתָּם בָּרַע לֵאמֹר
al-decir en-mal a-ellos Israel hijos-de capataces-de Y-vieron (19)

לֹא- תִקְרְעוּ מִלְּבָנֵיכֶם דְּבַר- יוֹם בְּיוֹמוֹ :
no reduciréis de-vuestros-ladillos tarea-de día en-su-día .

וַיִּפְגְּעוּ אֶת- מֹשֶׁה וְאֶת- אַהֲרֹן נִצְּבִים לִקְרֹאתָם
Y-encontraron (20) a Moisés y-a Aarón esperando para-recibir-les

בְּצֵאתָם מֵאֵת פָּרַעַה : וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם יֵרָא
a-su-salida de-** Faraón . Y-dijeron (21) : a-ellos mire

יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט אֲשֶׁר הִבֵּאשְׁתֶּם אֶת- רִיחֵנוּ
sobre-vosotros Yahweh y-juzgue pues habéis-hecho-oler ** nuestro olor

בְּעֵינַי פָּרַעְהַ וּבְעֵינַי לְחַת־חֶרֶב בְּיָדָם
Faraón en-ojos-de y-en-ojos-de para-dar espada sus-siervos en-su-mano

לְהַרְגוֹנִי: וַיֵּשֶׁב מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי לָמָּה
Y-regresó (22) . para-matarnos a Moisés Yahweh : y-dijo por-qué Señor-mío

הָרַעְתָּהּ לָעָם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי:
trajiste-mal al-pueblo : el-éste esto por-qué me-enviaste

וּמֵאֲזַי בָּאתִי אֶל-פָּרַעְהַ לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ הָרַע
Y-desde-que (23) Faraón a fui a-hablar en-tu-nombre ha-afligido

לָעָם הַזֶּה וְהָעַל לֹא-הִצַּלְתָּ אֶת-עַמְּךָ:
al-pueblo ; el-éste y-librar no librabste a tu-pueblo

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עַתָּה תֵּרָאֶה אֲשֶׁר אֲעֲשֶׂה לְפָרַעְהַ
Y-dijo (1) Cap. 6 : Moisés a Yahweh verás ahora lo-que haré a-Faraón ;

כִּי בִידְּךָ חֲזָקָה וְשִׁלַּחְתָּם יִבְנֶה חֲזָקָה
que poderosa les-enviará y-por-mano poderosa

וְיִגְרָשָׁם מֵאֶרֶץ: אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר
los-echará de-su-tierra (2) Y-habló a Dios a Moisés

וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וְאֵרָא אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק וְאֵל-
y-dijo (3) . Yahweh yo : a-él Y-aparecí a Abraham a Isaac y-a

יַעֲקֹב בָּאֵל שְׁדֵי וְשָׁמִי יְהוָה לֹא נִדְעָתִי לָהֶם:
por-Dios Jacob Poderoso y-mi-nombre Yahweh no hice-conocer a-ellos

וְגַם הִקְמַתִי אֶת-בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת-
Y-también (4) establecí ** mi-pacto con-ellos para-dar ** a-ellos

אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מִגְרֵיהֶם אֲשֶׁר-גָּרוּ בָּהּ:
Canaán tierra-de ** tierra-de sus-peregrinaciones que habitaron en-ella

וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת-נֹאקֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם
yo Y-también (5) escuché ** gemido-de hijos-de Israel que egipcios

מַעֲבָדִים	אַתֶּם	וְאָזְכָּר	אֶת־	בְּרִיתִי :	לְכֹן	אֹמֵר
esclavizan	; a-ellos	y-recordé	**	. mi-pacto	(6)	di Por-tanto
לְבָנָיִךְ	יִשְׂרָאֵל אֲנִי	יְהוָה	וְהוֹצֵאתִי	אֶתְכֶם	מִתַּחַת	סִבְלָת
a-hijos-de	: Israel yo	Yahweh	y-sacaré	a-vosotros	de-bajo	yugos-de
מִצְרַיִם	וְהִצַּלְתִּי	אֶתְכֶם	מִעֲבֹדְתָם	וְנָאֵלְתִּי	אֶתְכֶם	
Egipto	y-libraré	a-vosotros	de-su-servidumbre	y-redimiré	a-vosotros	
בְּזְרוֹעַ	נְטִיחָה		וּבִשְׁפָטִים	גְּדֹלִים :		
con-brazo	extendido		y-con-juicios	. grandes		
וְלִקְחֹתִי	אֶתְכֶם	לִי	לְעָם	וְהִיְתִי	לְכֶם	לְאֱלֹהִים
Y-tomaré (7)	a-vosotros	para-mí	por-pueblo	y-seré	a-vosotros	; por-Dios
יִדְעֻתֶם	כִּי אֲנִי	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	הַמּוֹצִיא	אֶתְכֶם	מִתַּחַת
y-conoceréis	yo que	Yahweh	vuestro-Dios	el-que-saca	a-vosotros	de-bajo
סִבְלוֹת מִצְרַיִם :	וְהֵבֵאתִי	אֶתְכֶם	אֶל־הָאָרֶץ	אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי	אֶת־	
yugos-de	Egipto .	Y-llevaré (8)	a-vosotros	que	levanté **	
יָדִי	לָתֵת	אֵתָּה	לְאַבְרָהָם	לְיִצְחָק	וְלְיַעֲקֹב	אֵתָּה
mi-mano	para-dar	a-ella	a-Abraham	a-Isaac	; y-a-Jacob	a-ella y-daré
לְכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה :	וְיִדְבָּר		כֵּן אֶל־	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל		
a-vosotros	Yahweh .	Y-habló (9)	así	Moisés	hijos-de	; Israel
וְלֹא שָׁמְעוּ	אֶל־ מֹשֶׁה	מִקְצָר	רוּחַ	וּמַעֲבָדָה	קָשָׁה :	
y-no	a	Moisés	por-congoja-de .	espíritu	dura y-por-servidumbre	
וְיִדְבָּר	יְהוָה אֶל־ מֹשֶׁה	לֵאמֹר :	בֹּא דַבֵּר	אֶל־ פַּרְעֹה	מֶלֶךְ	
Y-habló (10)	a Yahweh	. diciendo	Moisés	di , Ve (11)	Faraón a	rey-de
מִצְרַיִם וְיִשְׁלַח	אֶת־ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל	מֵאֶרֶצוֹ :	וְיִדְבָּר			
; Egipto	hijos-de	de-su-tierra	Israel	Y-habló (12)		
מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה	לֵאמֹר הֵן	בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל	לֹא שָׁמְעוּ	אֵלַי	וְאֵינִי	
Yahweh ante Moisés	he-aquí : diciendo	Israel	hijos-de	a-mí	por-qué ;	

וַיִּדְבֹר	שִׁפְתָּיִם :	עָרַל	וְאֵנִי	פַּרְעֹה	וְשָׁמְעֵנִי	
Y-habló	(13)	. labios	incircunciso-de	y-yo	Faraón	me-escuchará
יְהוָה אֵל-מֹשֶׁה	וְאֵל-אַהֲרֹן	וַיֹּצֵאֵם	אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל			
Israel	hijos-de	acerca-de	y-les-mandó	Aarón	y-a	Moisés a Yahweh
וְאֵל-פַּרְעֹה	מֶלֶךְ מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֹת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	מֵאֶרֶץ				
Faraón	rey-de	Egipto	para-sacar ;	hijos-de	Israel	y-acerca-de
מִצְרַיִם :	אֵלֶּה רָאשֵׁי בֵּית-אֲבֹתָם	בְּנֵי רְאוּבֵן	בְּכֹר			
Estas	(14)	Egipto	casas-de	cabeceras-de	hijos-de	Rubén
יִשְׂרָאֵל חֲנֹךְ	וּפְלֹא חֲצֵרֹן	וְכַרְמִי	אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת רְאוּבֵן :	וּבְנֵי		
Israel	Hanoc	y-Falú	Hezrón	y-Carmi	(15)	Rubén familias-de éstos
שִׁמְעוֹן יִמּוּאֵל	וְיָמִין	וְאֹהַד	וְיָקִין	וְצֹהַר	וְשָׁאוּל	
Simeón	Jemuel	y-Jamín	y-Ohad	y-Jaquín	y-Zohar	hijo-de
הַכְּנַעֲנִית	אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת שִׁמְעוֹן :	וְאֵלֶּה	שְׁמוֹת בְּנֵי-			
la-cananea	; estas	familias-de	Simeón	Y-estos	(16)	hijos-de nombres-de
לְוִי לְתֹלְדֹתָם	גֶּרְשֹׁן	וְקֹהַת	וּמֶרָרִי	וּשְׁנִי	חֲנִי	
Leví	por-sus-linajes	Gersón	y-Coat	y-años-de	vidas-de	
לְוִי שִׁבְעָה	וּשְׁלֹשִׁים	וּמֵאָתָה	שָׁנָה :	בְּנֵי	גֶרְשֹׁן	
Leví	siete	y-treinta	y-cien	año	Hijos-de	(17)
וְשִׁמְעִי	לְמִשְׁפְּחֹתָם :	וּבְנֵי	קֹהַת	עֲמֶרָם	וְיִצְחָר	
y-Simeí	por-sus-familias	(18)	E-hijos-de	: Coat	Amram	
וְחֶבְרֹן	וְעֻזִּיאֵל	וּשְׁנִי	חֲנִי	קֹהַת	שְׁלֹשׁ	
y-Hebrón	; y-Uziel	y-años-de	vidas-de	Coat	y-treinta	
וּמֵאָתָה	שָׁנָה :	וּבְנֵי	מֶרָרִי	מַחֲלִי	וּמוּשִׁי	
y-cien	año	(19)	E-hijos-de	Merari	Mahli	
חֲלֹנִי	לְחֹלְדָתָם :	וְיָקֹחַ	עֲמֶרָם	אֹת-	יֹכָבֵד	
el-Leví	por-sus-linajes	(20)	Y-tomó	a	Amram	

לְדָתוֹ לֹא לְאִשָּׁה וּתְלָד לֹא אֶת־אֶהְרֹן וְאֶת־
su-tía para-él por-mujer y-dio-a-luz a para-él y-a Aharón

מֹשֶׁה וְשֹׁגִי תָנִי עַמְלֹם שִׁבְעַ וּשְׁלָשִׁים וּמֵאָתָּ שָׁנָה ;
y-años-de ; Moisés y-Elzafán Misael y-Sitri Amram siete y-treinta y-cien . año

וּבְנֵי יִצְחָר קֹרֵחַ וְנֶפֶגַּח זִכְרִי : וּבְנֵי עֲזִיָּאֵל
E-hijos-de (21) E-hijos-de (22) y-Zicri y-Néfeg Coré : Izhar Uziel

מִישָׁאֵל וְאֶלְזַפָּן וְסִתְרִי : וְיֹקֵחַ אֶהְרֹן אֶת־אֵלִישֶׁבַע
Misael y-Elzafán y-Sitri (23) Y-tomó Aharón a Elisabet

בֵּת־ עַמִּינָדָב אֲחֹת וְנַחֲשֹׁן לֹא לְאִשָּׁה וּתְלָד לֹא
hija-de Aminadab hermana-de Nahasón para-él y-dio-a-luz para-él

אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר : וּבְנֵי קֹרֵחַ אַסִּיר
y-a Nadab a y-a Abihú a Eleazar y-a Itamar E-hijos-de (24) Asir Coré

וְאֶלְעָנָה וְאֲבִיאַסָּף אֵלֶּה מְשֻׁפָּחוֹת הַקֹּרֵחִי : וְאֶלְעָזָר בֶּן־
y-Elcaná y-Abiasaf ; estas familias-de el-coraíta Y-Elazar hijo-de (25)

אֶהְרֹן לָקַח לֹא מִבָּנוֹת פּוּטִיָּאֵל לֹא לְאִשָּׁה וּתְלָד
Aharón tomó para-él de-hijas-de Futiel para-mujer y-dio-a-luz

לֹא אֶת־פִּינֶהָס אֵלֶּה רָאשֵׁי אָבוֹת הַלְוִיִּם לְמִשְׁפַּחָתָם :
a para-él ; Finees estas cabezas-de padres-de los-levitas por-sus-familias

הוּא אֶהְרֹן וּמֹשֶׁה אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לָהֶם הוֹצִיאוּ אֶת־בְּנֵי
Aharón Este (26) y-Moisés que dijo Yahweh a-ellos : sacad ** hijos-de

יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל־צְבָאָתָם : הֵם תִּמְדְּבָרִים
Israel de-tierra-de Egipto por sus-grupos . Ellos (27) los-que-hablaron

אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם הוּא מֹשֶׁה
Faraón a rey-de Egipto para-sacar hijos-de Israel él ; de-Egipto Moisés

וְאֶהְרֹן : וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־מֹשֶׁה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם :
y-Aharón (28) Y-fue en-día habló Yahweh a Moisés en-tierra-de de-Egipto

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה דִּבֵּר אֶל-פַּרְעֹה מֶלֶךְ־
 rey-de Faraón a habla : Yahweh yo : diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (29)

מִצְרַיִם אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֲנִי דִבֵּר אֵלֶיךָ : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה הֵן
 he-aquí : Yahweh ante Moisés Y-dijo (30) . a-ti hablando yo lo-que todo ** Egipto

אֲנִי עָרַל שְׂפָתַיִם וְאִידָּהּ יִשְׁמַע אֵלַי פַּרְעֹה : וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (1) . Faraón a-mí escuchará ¿y-cómo , labios incircunciso-de yo

Cap. 7

יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה רְאֵה נִתְחַיָּה אֱלֹהִים לִפְרֹעַה וְאַהֲרֹן
 tu-hermano y-Aharón ; para-Faraón Dios te-hice mira : Moisés a Yahweh

יְהוָה נְבִיאָךְ : אַתָּה תְּדַבֵּר אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֶצְוֶה וְאַהֲרֹן
 y-Aarón ; te-ordene lo-que todo ** dirás Tú (2) . tu-profeta será

אַחֶיךָ וַיִּדְבֹר אֶל-פַּרְעֹה וְשִׁלַּח אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 . Israel hijos-de ** y-enviará Faraón a hablará tu-hermano

מֵאֶרְצוֹ : וְאֲנִי אֶקְשֶׁה אֶת-לֵב פַּרְעֹה
 ; Faraón corazón-de ** endurecerá Y-yo (3) . de-su-tierra

וְהִרְבֵּיתִי אֶת-אַחֲתִי וְאֶת-מוֹפְתֵי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
 . Egipto en-tierra-de mis-maravillas y-** mis-señales ** y-multiplicaré

וְלֹא-יִשְׁמַע אֶלְכֶם פַּרְעֹה וְנִתְחַיָּה אֶת-יָדִי
 mi-mano ** y-pondré Faraón a-vosotros escuchará Y-no (4)

בְּמִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת-צְבָאוֹתִי אֶת-עַמִּי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 hijos-de mi-pueblo a mis-ejércitos a y-sacaré ; en-Egipto

יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּשִׁפְטִים גְּדֹלִים :
 . grandes en-juicios , Egipto de-tierra-de Israel

וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּנִטְתִּי אֶת-
 ** en-mi-extender Yahweh yo que egipcios Y-conocerán (5)

יָדִי עַל-מִצְרַיִם וְהוֹצֵאתִי אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם :
 . de-en-medio-de-ellos Israel hijos-de a y-sacaré ; Egipto sobre mi-mano

וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲתָם כֵּן
así a-ellos Yahweh mandó como y-Aarón Moisés E-hizo (6)

וַיַּעַשׂוּ וּמֹשֶׁה בֶּן-שְׁמֹנִים שָׁנָה וְאַהֲרֹן בֶּן-שָׁלֹשׁ וּשְׁמֹנִים
y-ochenta tres hijo-de y-Aarón años ochenta hijo-de Y-Moisés (7) . hicieron

שָׁנָה בְּדַבְרָם אֶל-פְּרֹעֹה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאַל-
y-a Moisés a Yahweh Y-dijo (8) . Faraón a en-su-hablar ; año

אֶהְיֶה לְאֹמֶר: כִּי יִדְבֹר אֲלֵכֶם פְּרֹעֹה לֵאמֹר תִּנּוּ לָכֶם מוֹפֵת
; milagro para-vosotros haced : diciendo Faraón a-vosotros hable Cuando (8) . diciendo Aarón

וְאָמַרְתָּ אֶל-אַהֲרֹן קַח אֶת-מַטְּךָ וְהִשְׁלַךְ לִפְנֵי-פְרֹעֹה
Faraón ante y-echa tu-vara ** coge : Aarón a entonces-dirás

וְהָיָה לְתַנִּין: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל-פְּרֹעֹה
Faraón a y-Aarón Moisés Y-fue (10) . para-serpiente será

וַיַּעַשׂוּ כֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וַיִּשְׁלַךְ אַהֲרֹן אֶת-
** Aarón y-echó Yahweh mandó como así e-hicieron

מַטְּהוּ לִפְנֵי פְרֹעֹה וּלְפָנָיו
y-fue sus-siervos y-ante Faraón ante su-vara

לְתַנִּין: וַיִּקְרָא גַם-פְּרֹעֹה לַחֲכָמִים
a-los-sabios Faraón también Y-llamó (11) . para-serpiente

וַיַּעַשׂוּ גַם-הֵם חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם
Egipto magos-de ellos también e-hicieron y-a-los-encantadores

בְּלַהֲטֵיהֶם כֵּן: וַיִּשְׁלֹכּוּ אִישׁ מַטְּהוּ
su-vara cada-uno Y-arrojaron (12) . así con-sus-encantamientos

וַיְהִיו לְתַנִּינִים וַיִּבְלַע מַטְּהָ אֶהְיֶה אֶהְיֶה אֶת-מַטְּהֶם:
. vara-de-ellos ** Aarón vara-de y-devoró ; para-serpientes y-fueron

וַיִּחְזַק לֵב פְּרֹעֹה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר
como ; a-ellos escuchó y-no Faraón corazón-de Y-se-endureció (13)

דָּבַר יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כָּבֹד לֵב
 . Yahweh habló Y-dijo (14) a Yahweh Moisés a corazón-de pesado

פָּרַעַה מֵאֵן לִשְׁלַח הָעָם: לֵךְ אֶל-פָּרַעַה בִּבְכוֹר
 ; Faraón no-quiere enviar el-pueblo a Ve (15) Faraón por-la-mañana

הִנֵּה יֵצֵא תַמְיָמָה וְנִצְבָּתָה לִקְרֹאתוֹ עַל-שַׁפְתּוֹ הַיָּאֵר
 ; he-aquí saliendo a-las-aguas y-espere en para-recibir-le orilla-de el-río

וְהַמֶּטֶה אֲשֶׁר-נִהְפָּךְ לְנֹחַשׁ תִּקַּח בְּיָדְךָ:
 y-la-vara que se-volvió en-culebra coge en-tu-mano

וַאֲמַרְתָּ אֵלָיו יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר
 Y-dirás (16) a-él Dios-de los-hebreos me-envió diciendo a-ti

שְׁלַח אֶת-עַמִּי יְהִעֲבֹדוּנִי בְּמִדְבָּר וְהִנֵּה לֹא-
 a envía mi-pueblo y-me-servirán en-el-desierto ; y-he-aquí no

שָׁמַעְתָּ עַד-כֹּה: כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנֹאֶת תֵּדַע כִּי
 escuchaste hasta ahora (17) . dice Así Yahweh en-esto conocerás que

אֲנִי יְהוָה הִנֵּה אֲנֹכִי מַכֶּה בַּמֶּטֶה אֲשֶׁר-בְּיָדִי עַל-הַמַּיִם
 : Yahweh yo he-aquí : Yahweh yo golpeando con-la-vara que en-mi-mano sobre las-aguas

אֲשֶׁר בַּיָּאֵר וְנִהְפְּכוּ לָדָם: וְהִדְגָּה אֲשֶׁר-
 que en-el-río y-se-convertirán en-sangre Y-el-pezu (18) que

בַּיָּאֵר תָּמוּת וּבִאֵשׁ הַיָּאֵר וְנִלְאִי
 en-el-río morirá y-hederá el-río y-no-podrán

מִצְרַיִם לְשִׁתּוֹת מַיִם מִן-הַיָּאֵר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 egipcios beber agua de el-río Y-dijo (19) a Yahweh Moisés

אָמַר אֶל-אַהֲרֹן קַח מַטֵּן וְנִטְּהָ עַל-מֵימַי
 Aarón a di coges tu-vara y-extiende tu-mano sobre aguas-de

מִצְרַיִם עַל-נְחֹתָם: עַל-יְאֲרֵיהֶם וְעַל-אֲנָחִיָּם
 sobre sus-canales y-sobre sus-estranques Egipto

דָּם וְעַל-כָּל-מִקְוֵה מִיְּמֵיהֶם וַיְהִי-וְסֵרָן
sangre y-sobre sus-aguas depósito-de todo y-serán

וַיַּעֲצִים יִתְּיָה וְרָם בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם
y-en-los-cubos-de-madera Egipto tierra-de en-toda sangre y-será

וַיִּבְּאֻנוּם: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּאֲשֶׁר צִוָּה
E-hicieron (20) . y-en-las-vasijas-de-piedra así Moisés y-Aarón como mandó

וַיִּחַהּ וַיִּגָּד וּבְמִשְׁהוֹ וַיִּזְדּוּ אֶת-הַמַּיִם אֲשֶׁר
Yahweh y-alzó con-la-vara y-golpeó ** que las-aguas

בִּיָּאֵר לְעֵינָיו פָּרַעְהַ וְלִעְיֹנָיו עֲבָדָיו
en-el-río a-ojos-de Faraón sus-siervos y-a-ojos-de

וַיִּהְיֶה כָּל-הַמַּיִם אֲשֶׁר-בִּיָּאֵר לְדָם:
y-se-convirtieron todas que las-aguas en-el-río en-sangre

וַתִּמָּוֶת אֲשֶׁר-בִּיָּאֵר מֵתָה וַיִּבְאֵשׁ וַיָּחַדְתָּהּ
Y-el-pez (21) que en-el-río murió y-hedió el-río y-no

יָכְלוּ מִצְרַיִם לְשָׁתוֹת מֵי־הַיָּאֵר וַיְהִי תָדָם
egipcios beber agua de el-río y-fue la-sangre

בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיַּעֲשׂוּ-בֵן חַרְטָמִי מִצְרַיִם
(22) . Egipto tierra-de en-toda igual magos-de Egipto

בְּלִטְיָהֶם וַיִּחְזַק לֵב-פָּרַעְהַ וְלֹא-שָׁמַע אֲלֵהֶם
por-sus-encantos y-se-endureció Faraón corazón-de y-no escuchó a-ellos

כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: וַיָּשָׁב פָּרַעְהַ וַיָּבֵא אֶל-בֵּיתוֹ
Yahweh Y-se-volvió (23) Faraón habló como y-fue a su-casa

וְלֹא-שָׁת לֵבּוֹ גַּם-לָזָאת: וַיִּחְפְּרוּ כָּל-מִצְרַיִם
su-corazón puso y-no para-esto tampoco Y-excavaron todos egipcios

סְבִיבַת הַיָּאֵר מֵי־לְשָׁתוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לְשָׁתוֹת מִמֵּי־
a-lo-largo-de el-río agua no pues para-beber beber de-aguas-de

וַיִּקְלָא : הַיָּאָר : שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרֵי הַכּוֹת־ יְהוָה אֶת־ הַיָּאָר :
 . el-río ** Yahweh golpear tras días siete Y-se-cumplieron (25) . el-río

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה
 así : a-él y-di Faraón a ve : Moisés a Yahweh Y-dijo (1) Cap. 8

אָמַר יְהוָה שְׁלַח אֶת־עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי : וְאִם־
 Y-si (2) . y-me-servirán mi-pueblo a envía : Yahweh dice

מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח הַנָּה אֲנֹכִי נֹגֵף אֶת־כָּל־נְבוֹלָתְךָ בַּצְּפָרְדָּיִם :
 . con-las-ranas tu-país todo a traeré yo he-aquí enviar tú rehúsas
 plaga

וְשָׂרָץ הַיָּאָר צְפָרְדָּיִם וְעָלוּ וַיִּבְאֹוּ
 e-irán y-subirán ranas el-río Y-criará (3)

בְּבֵיתְךָ וּבְחִדְךָ מִשְׁכְּבְּךָ וְעַל־מִטָּתְךָ
 tu-cama y-sobre sueño-tuyo y-a-la-habitación-de en-tu-casa

וּבְבֵית וּבְעַמְּךָ וּבְעַבְדֶּיךָ
 y-en-tus-homos y-en-tu-pueblo tus-servidores y-en-casa-de

וּבְמִשְׁאֲרוֹתֶיךָ : וּבְעַמְּךָ וּבְכָה־
 y-en-tu-pueblo Y-en-ti (4) . y-en-tus-artesas

וּבְכָל־וְעָלֶיךָ וַיֹּאמֶר : הַצְּפָרְדָּיִם יָעָלוּ
 Y-dijo (5) . las-ranas subirán tu-pueblo y-en-todo

יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן נִטָּה אֶת־יָדְךָ
 con-tu-vara tu-mano ** extiende : Aarón a di : Moisés a Yahweh

עַל־הַנְּהֹרֹת עַל־הַיָּאָרִים וְעַל־הָאֲנָמִים וְהָעֹלָאִת
 ** y-haz-subir los-estanques y-sobre los-canales sobre los-arroyos sobre

הַצְּפָרְדָּיִם עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם : וַיִּטּ אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ עַל
 sobre su-mano ** Aarón Y-extendió (6) . Egipto tierra-de sobre las-ranas

מִיַּמֵּי מִצְרַיִם וְהָעֹלָאִת הַצְּפָרְדָּה וְחָכַס
 . Egipto tierra-de ** y-cubrió la-rana y-subió Egipto aguas-de

וַיַּעֲלֹ	בְּלִטְיֵיהֶם	הַחֲרָטְמִים	בֶּן	וַיַּעֲשִׂוּ	(7)
y-subieron	en-sus-encantamientos	los-magos	igual	E-hicieron	
לְמֹשֶׁה	פַּרְעֹה	וַיִּקְרָא	מִצְרַיִם	אֶת-הַצְּפָרְדִּיעִים	עַל-אֶרֶץ
a-Moisés	Faraón	Y-llamó	(8)	. Egipto	tierra-de sobre las-ranas **
מִמֶּנִּי	הַצְּפָרְדִּיעִים	וַיִּסֶּר	וַיֹּאמֶר	הַעֲתִירוּ-אֵל-יְהוָה	וְלֹא-תִהְיֶה
de-mí	las-ranas	y-quite	Yahweh a	orad	: y-dijo y-a-Aarón
וַיִּזְבְּחוּ	הָעָם	אֶת-	וַיִּשְׁלַח	וּמַעֲמִיד	
y-sacrificarán	el-pueblo	a	y-enviaré	y-de-mi-pueblo	
לְמָתִי	עָלַי	הַחֲפָאֵר	לְפָרְעָה	מֹשֶׁה	וַיֹּאמֶר
cuándo	a-mí	declara	: a-Faraón	Moisés	Y-dijo (9)
לְהַכְרִית	וְלַעֲמִיד	וְלַעֲבָדָי	לָךְ	אֶעֱתִיר	
para-quitar	y-por-tu pueblo	y-por-tus-siervos	por-ti	oraré	
תִּשְׁאָרְנָה	בַּיָּאֵר	רַק	וּמִבֵּיתָךְ	הַצְּפָרְדִּיעִים	מִמֶּנִּי
. permanecerán	en-el-río	sólo	; y-de-tu-casa	de-ti	las-ranas
לְמַעַן	כַּדְבָּרְךָ	וַיֹּאמֶר	לְמָחָר	וַיֹּאמֶר	
para-que	según-tu-palabra	: y-dijo	; para-mañana	Y-dijo	(10)
אֱלֹהֵינוּ	כִּיהוָה	אֵין	כִּי-	תִדַּע	
. nuestro-Dios	como-Yahweh	no-hay	que	sepas	
וּמִבֵּיתֶיךָ	מִמֶּנִּי	הַצְּפָרְדִּיעִים	וְסָרְוּ		
y-de-tus-casas	de-ti	las-ranas	Y-se-irán	(11)	
תִּשְׁאָרְנָה	בַּיָּאֵר	רַק	וּמַעֲמִיד	וּמַעֲבָדָי	
. quedarán	en-el-río	sólo	; y-de-tu-pueblo	y-de-tus-servidores	
מֹשֶׁה	וַיִּצְעַק	פַּרְעֹה	מֵעַם	וְאֶחָדָן	מֹשֶׁה
Moisés	y-clamó	; Faraón	de-con	y-Aarón	Moisés
לְפָרְעָה	שָׁם	הַצְּפָרְדִּיעִים	דְּבַר	עַל-	יְהוָה
. a-Faraón	mandó	que	las-ranas	asunto-de	sobre Yahweh a

וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיָּמָתוּ הַצְּפָרְדִּים מִן־הַבָּתִּים
las-casas de las-ranas y-murieron ; Moisés según-palabra-de Yahweh E-hizo (13)

מִן־הַחֲצֵצֶתֶת וּמִן־הַשָּׂדֶת: וַיִּצְבְּרוּ אֹתָם חֲמֹרִם חֲמֹרִם
montones montones a-ellas Y-amontonaron (14) . los-campos y-de los-patios de

וַתִּבְאֵשׁ הָאֲרֶץ: וַיֵּרָא וּפָרְעָה כִּי הָיְתָה הַרְוָחָהּ
el-reposo estaba que Faraón Y-vio (15) . la-tierra y-apestaba

וַהֲכִבְדֹּתָ אֶת־לִבּוֹ וְלֹא־שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר
como a-ellos escuchó y-no su-corazón ** y-endureció

דִּבֶּר יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־אַהֲרֹן
Aarón a di : Moisés a Yahweh Y-dijo (16) . Yahweh habló

נָתַח אֶת־מַטְּנָהּ וְהָיָה אֶת־עֹפָר הָאֲרֶץ
; la-tierra polvo-de ** y-golpea tu-vara ** extiende

וְהָיָה לְכֹנֶם בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: וַיַּעֲשׂוּ
E-hicieron (17) . Egipto tierra-de en-toda en-piojos y-será

כֵּן וַיִּטֵּן אַהֲרֹן אֶת־יָדוֹ בְּמַטְּהוֹ וַיִּגֹּף
y-golpeó con-su-vara su-mano ** Aarón y-extendió así

אֶת־עֹפָר הָאֲרֶץ וַתְּהִי הַכֹּנֶם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה
y-en-la-bestia en-el-hombre el-piojo y-fue la-tierra polvo-de **

כָּל־עֹפָר הָאֲרֶץ הָיָה כֹּנִים בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם:
. Egipto tierra-de en-toda piojos fue la-tierra polvo-de todo

וַיַּעֲשׂוּ־לָהֶם חֲתָטִים כֵּן לְהוֹצִיא אֶת־הַכֹּנִים
los-piojos ** para-producir en-sus-artes los-magos igual E-hicieron (18)

וְלֹא־יָכְלוּ וַתְּהִי הַכֹּנֶם בְּאָדָם וּבַבְּהֵמָה:
. y-en-la-bestia en-el-hombre el-piojo y-fue ; pudieron y-no

וַיֹּאמְרוּ הַחֲתָטִים אֶל־פָּרְעָה אָצְבַּע אֱלֹהִים הוּא
; esto Dios dedo-de : Faraón a los-magos Y-dijeron (19)

יִחְזַק לֵב-פַּרְעֹה וְלֹא-שָׁמַע אֲלֵהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
habló como a-ellos escuchó y-no Faraón corazón-de y-se-endureció

יְהוָה : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה הִשָּׁמַע בִּבְקֹר
en-la-mañana madrugada : Moisés a Yahweh Y-dijo (20) . Yahweh

וְהִתְנַצֵּב לִפְנֵי פַרְעֹה הִנֵּה יוֹצֵא הַמַּיִמָּה וְאָמַרְתָּ אֵלַי
a-él y-dirás a-las-aguas saliendo he-aquí , Faraón ante y-preséntate

כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח עָמִי וַיַּעֲבֹדֵנִי : כִּי
Pues (21) . y-me-servirá mi-pueblo envía : Yahweh dice así

אִם-אֵינְךָ מִשְׁלַח אֶת-עָמִי הֲנִי מִשְׁלִיחַ בְּךָ
contra-ti enviando he-aquí mi-pueblo ** enviando tú-no si

וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמֶיךָ וּבַבְּתוּרָה
** y-contra-tu-casa y-contra-tu-pueblo y-contra-tus-siervos

הָעָרִב וּמָלְאוּ בֵּתֵי מִצְרַיִם אֶת-הָעָרִב וְגַם הָאֲדָמָה
la-tierra y-también la-mosca ** egipcios casas-de y-se-llenarán ; la-mosca

אֲשֶׁר-הֵם עָלֶיהָ : וְהִפְלִיתִי בַּיּוֹם הַהוּא
el-aquel en-el-día Y-apartaré (22) . sobre-ella ellas que

אֶת-אֶרֶץ גּוֹסֵן אֲשֶׁר עָמִי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הֵיוֹת-שָׁם עָרִב
mosca allí será no en-ella habitando mi-pueblo que Gosén tierra-de **

לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי יְהוָה בִּקְרִיב הָאָדָם :
la-tierra en-medio-de Yahweh yo que que sabrás de-modo-que

וְשִׁמְתִּי פֶלֶת בֵּין עָמִי וּבֵין עַמְּךָ
tu-pueblo y-entre mi-pueblo entre diferencia Y-haré (23)

לְמָחָר יִהְיֶה הַאֵת הַזֶּה : וַיַּעַשׂ יְהוָה כֵּן
así Yahweh E-hizo (24) . el-éste el-signo sucederá para-mañana

וְכָבֹא עָרִב כָּבֹד בֵּיתָה פַּרְעֹה וּבֵית עֲבָדָיו
sus-servidores y-casa-de Faraón en-casa-de mucha mosca y-vino

וּבְכָל-
אֶרֶץ מִצְרַיִם תִּשְׁתָּה
הָאֲרֶץ מִפְּנֵי הָעָרָב:
y-en-toda tierra-de Egipto se-arruinó a-causa-de la-tierra la-mosca

וַיִּקְרָא
פַּרְעֹה אֶל-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
וַיֹּאמֶר לָּו
Y-llamó a Faraón Moisés , y-a-Aarón : y-dijo id (25)

זָבָחוּ לֵאלֹהֵיכֶם בָּאֶרֶץ:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא
sacrificad a-vuestro-Dios en-la-tierra Y-dijo no : Moisés (26)

נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן יֵי
נִזְבָּח מִצְרַיִם תּוֹעֵבָת
sacrificáramos egipcios abominación-de pues así hacer conviene

לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן נִזְבָּח
אֶת-תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם לְעֵינֵיהֶם
a-Yahweh si ; nuestro-Dios a-Yahweh sacrificamos abominación-de ** ante-sus-ojos egipcios

וְלֹא יִסְקְלוּנוּ:
דֶּרֶךְ שְׁלֹשַׁת יָמִים גִּלְדִּי
y-no nos-apedrearían Camino-de tres días iremos (27)

בַּמִּדְבָּר וּזְבָחֵנוּ
לִיהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲמַר
; en-el-desierto y-sacrificaremos a-Yahweh nuestro-Dios como dice

אֵלֵינוּ: וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֲנִי
אֶחְכֶּם אֶחְבַּתְּם וְזָבַחְתֶּם
a-nosotros Y-dijo : Faraón yo enviaré a-vosotros y-sacrificaréis (28)

לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּמִּדְבָּר
כִּי תִרְחַק לֹא-תִרְחֲקוּ לָלֶכֶת
a-Yahweh vuestro-Dios en-el-desierto pero alejar no alejaréis para-ir

הַעֲתִירוּ בַּעֲדִי:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנִי יוֹצֵא
por-mí orad Y-dijo de-con-tigo salgo yo he-aquí Moisés (29)

וְהִעֲמַתִּי אֶל-יְהוָה
הָעָרָב וְיָקַר מִפְּרָעָה
y-oraré a Yahweh y-quitará la-mosca de-Faraón

מִעֲבָדָיו וּמֵעַמּוֹ
מָחָר רַק אֶל-יִסֵּף
de-sus-servidores y-de-su-pueblo , mañana no pero repita

פַּרְעֹה הָחַל לְבַלְתִּי שְׁלַח
אֶת-הָעָם לְזָבַח לִיהוָה:
Faraón para-no engañar enviar el pueblo ** a-sacrificar a-Yahweh

וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פַּרְעֹה וַיֹּרֶם אֶל-יְהוָה: (30)
 Y-salió de-con Moisés Faraón a y-oró Yahweh

וַיַּעַשׂ יְהוָה כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה וַיִּסֹּר הָעֹרֹב וַיַּחֲזֶה (31)
 E-hizo Yahweh como-habló Moisés y-quité la-mosca

מִפְרָעָה מַעֲבָדָיו וְיָמַעְמוּ לֹא נִשְׁאַר (32)
 de-Faraón de-sus-servidores ; y-de-su-pueblo no quedó

אַחַד: וַיַּכְבֶּד פַּרְעֹה אֶת-לְבֹו נָם בַּפֶּעַם (32)
 una Y-endureció Faraón su-corazón también en-la-vez

הִנָּחַת וְלֹא שְׁלַח אֶת-הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה (1)
 la-ésta y-no envió el-pueblo Y-dijo Moisés a Yahweh

Cap. 9

בֹּא אֶל-פַּרְעֹה וְדַבֵּר אֵלָיו כֹּה-אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים (2)
 a ve Faraón y-habla así dice Yahweh Dios-de los-hebreos

שְׁלַח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: כִּי אִם-מָאֵן אַתָּה (2)
 envía mi-pueblo . y-me-servirá Pues si rehúsas tú

לִשְׁלַח וְעוֹדֶךָ מַחֲזִיק בָּם: הִנֵּה יָד-יְהוָה הֹוֶה (3)
 enviar y-todavía-tú retienes a-ellos He-aquí mano-de Yahweh estará

בַּמִּקְנֶה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּנִּמְלִים (4)
 en-tu-ganado que en-el-campo en-los-caballos en-los-asnos en-los-camellos

בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דָּבַר קָבֵד מְאֹד: וַהֲפֹלָה (4)
 en-las-vacas ; y-en-las-ovejas plaga grave mucho Y-separará

יְהוָה בֵּין מִקְנֵה יִשְׂרָאֵל וּבֵין מִקְנֵה מִצְרַיִם וְלֹא יָמוּת (5)
 Yahweh entre ganado-de Israel y-entre ganado-de Egipto y-no morirá

מִכֹּל-לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבַר: וַיָּשֶׂם יְהוָה מוֹעֵד לֵאמֹר (5)
 de-nada a-hijos-de Israel . cosa Y-puso Yahweh diciendo tiempo

מָחָר יַעֲשֶׂה יְהוָה הַדָּבָר הַזֶּה בָּאָרֶץ: וַיַּעַשׂ (6)
 mañana hará Yahweh la-cosa la-ésta en-la-tierra E-hizo

יְהוָה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה מִמַּחֲרַת הַיּוֹמָה כֹּל מִקְנֵה
Yahweh ** la-cosa la-ésta al-día-siguiente y-murió todo ganado-de

מִצְרַיִם וּמִמִּקְנֵה בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־מָת אֶחָד׃ וַיִּשְׁלַח
; Egipto y-del-ganado-de hijos-de Israel no murió . uno (7) Y-envió

פָּרְעָה וְהִנֵּה לֹא־מָת מִמִּקְנֵה יִשְׂרָאֵל עַד־אֶחָד וַיִּכְבֹּד
Faraón y-he-aquí no murió del-ganado-de Israel aún uno y-se-endureció

לֵב פָּרְעָה וְלֹא שָׁלַח אֶת־הָעָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
corazón-de Faraón y-no envió ** el-pueblo . Y-dijo (8) Yahweh

אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן קָחוּ לָכֶם מְלֵא חַפְנֵיכֶם פֵּיחַ חֲבוֹשׁ
a Moisés y-a Aarón lleno-de para-vosotros tomad : ceniza-de vuestros-puños a

וְזָרְקוּ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה לְעֵינֵי פָּרְעָה׃
y-esparza-la Moisés a-los-cielos a-los-eyes-de Faraón .

וְהָיָה לְאֵפֶק עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָיָה
Y-será (9) Y-será en-polvo sobre toda tierra-de ; Egipto y-será

עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה לְשָׁחִין עַל־פָּחַח אֲבַעְבַּעַת בְּכָל־אֶרֶץ
y-sobre el-hombre sobre la-bestia en-grano en-grano saliendo úlceras en-toda tierra-de

מִצְרַיִם׃ וַיִּקְחוּ אֶת־פֵּיחַ הַכֶּבֶשֶׂן וַיַּעֲמֵדוּ לִפְנֵי
Egipto . (10) Y-tomaron ** ceniza-de el-homo y-se-presentaron ante

פָּרְעָה וַיִּזְרֹק אֵתֹ מֹשֶׁה הַשָּׁמַיְמָה וַיְהִי שָׁחִין אֲבַעְבַּעַת
Faraón y-esparció a-él Moisés a-los-cielos ; ulcerosos grano y-fue

פָּרַח בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה׃ וְלֹא־יָכְלוּ
eruptando en-el-hombre y-en-la-bestia . Y-no (11) pudieron

הַחֲרָטְמִים לַעֲמֹד לִפְנֵי מֹשֶׁה מִפְּנֵי הַשָּׁחִין כִּי־הָיָה הַגְּרָנוֹ
los-magos ante tenerse Moisés a-cause-de el-grano pues estaba el-grano

בַּחֲרָטְמָם׃ וּבְכָל־מִצְרַיִם׃ וַיִּחֲזַק יְהוָה אֶת־
en-los-magos y-en-todo Egipto (12) Y-endureció Yahweh **

לב פרעה ולא שמע אלהם כאשר דבר יהוה אל-משה:
Moisés a Yahweh habló como a-ellos escuchó y-no Faraón corazón-de

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה הִשָּׁכֶם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצֵּב
y-preséntate por-la-mañana madruga : Moisés a Yahweh Y-dijo (13)

לפני פרעה ואמרתי אליו כה-אמר יהוה אלהי לעבריים
los-hebreos Dios-de Yahweh dice así : a-él y-di Faraón ante

שֶׁלַח אֶת-עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: כִּי בַּפֶּעַם
en-la-vez Pues (14) . y-me-servirá mi-pueblo ** envía

הִזְאֵת אֲנִי שֶׁלַח אֶת-כָּל-מִגְפָּתַי אֶל-לְבָךָ
tu-corazón contra mis-plagas todas ** enviando yo la-ésta

וּבַעֲבָדֶיךָ וּבַעֲמָךְ וּבַעֲבוֹר תֵּדַע
conozcas para-que y-contra-tu-pueblo y-contra-tus-servidores

כִּי אֵין כִּמְנִי בְּכָל-הָאָרֶץ: כִּי עַתָּה שְׁלַחְתִּי
envié ahora Pues (15) . la-tierra en-toda como-yo no-hay que

אֶת-יָדִי וְאֶגְּפוֹ אֹתְךָ וְאֶת-עַמָּךְ בְּבִדָּר
con-la-plaga tu-pueblo y-a a-ti y-golpeo mi-mano **

וְנִתְּכָחַד מִן-הָאָרֶץ: וְאִלֵּם בַּעֲבוֹר זֹאת
éste para-propósito Y-sin-embargo (16) . la-tierra de y-serás-barrido

הָעַמָּה תִּיָּחַד בַּעֲבוֹר הָרְאוּתְךָ אֶת-כֹּחִי וְלִמְעַן סִפֵּר
proclamar y-para mi-poder ** mostrar-te a-fin-de te-levanté

שְׁמִי בְּכָל-הָאָרֶץ: עוֹדָךְ מִסְתַּוְּלָל
te-enfrentas ¿Todavía-tú (17) . la-tierra en-toda mi-nombre

בַּעֲמִי לְבַלְתִּי שְׁלַחֵם: הִנְנִי מִמָּשִׁיר פָּעַת
a-este-tiempo enviando He-aquí-yo (18) . enviar-les para-no , contra-mi-pueblo

מָחָר בָּרָד כָּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא-הָיָה כְּמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לָמָן-
desde en-Egipto como-él fue no que mucho fuerte granizo mañana

הַיּוֹם הַזֶּה הִנֵּסְדָה וְעַד-עֵתָהּ: וְעַתָּה שְׁלַח הָעֵז אֶת-
el-día se-fundó y-hasta (19) . ahora Y-ahora envía ** resguarda

מִמֶּנּוּ וְאֵת כָּל-אֲשֶׁר לָךְ בַּשָּׂדֶה כָּל-הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה
tu-ganado y-** todo ; en-el-campo para-ti lo-que todo el-hombre y-la-bestia

אֲשֶׁר-יִמְצָא בַּשָּׂדֶה וְלֹא יֵאָסֵף a-la-casa sea-llevado y-no en-el-campo se-encuentra que

וַיָּבֶר עֲלֵהֶם הַבָּרָד וּמָתוּ: תִּירָא
y-caerá sobre-ellos el-granizo . y-morirán (20) El-que-temió

אֶת-דְּבַר יְהוָה מִעֲבָדָיו פָּרַעַה הִנִּים אֶת-עֲבָדָיו
palabra-de ** Yahweh de-los-servidores-de Faraón llevó ** sus-siervos

וְאֵת מִקְנֵהוּ אֶל-הַבָּתִּים: וְאֲשֶׁר לֹא-שָׂם לְבוֹ
y-** su-ganado a . las-casas Y-el-que (21) no puso su-corazón

אֶל-דְּבַר יְהוָה וַיַּעַזֵּב אֶת-עֲבָדָיו וְאֵת מִקְנֵהוּ
a palabra-de Yahweh y-dejó ** sus-siervos y-** su-ganado

בַּשָּׂדֶה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה נִטֵּה אֶת-יָדְךָ
en-el-campo (22) . Y-dijo a Yahweh a אל-מֹשֶׁה נִטֵּה אֶת-יָדְךָ
tu-mano ** extiende : Moisés

עַל-הַשָּׁמַיִם וַיְהִי בָרָד בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם עַל-הָאָדָם
los-cielos a y-será granizo en-toda tierra-de Egipto el-hombre sobre

וְעַל-הַבְּהֵמָה וְעַל-כָּל-עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם:
y-sobre la-bestia y-sobre toda planta-de el-campo en-tierra-de Egipto

וַיִּט מֹשֶׁה אֶת-מִטְהוֹ עַל-הַשָּׁמַיִם וַיְהִי נִתָּן
Y-extendió (23) Moisés ** su-vara a los-cielos y-Yahweh dio

קִלְחֵי וּבָרָד וַתִּתְּלֶף אֵשׁ אֶרֶץ וַיִּמְטֹר
y-granizo truenos y-relampagueó fuego a-tierra y-llovió

וַיְהִי בָרָד עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיְהִי בָרָד וַיִּאֵשׁ מִתְּלַחַח
Yahweh en granizo tierra-de Egipto (24) . Y-fue granizo y-fuego relampagueando

בְּתוֹךְ הַגֶּרֶד כְּבֵד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא- הָיָה כְּמֹהוּ בְּכָל- אֶרֶץ
tierra-de en-toda como-él fue no que mucho fuerte el-granizo en-medio-de

מִצְרַיִם מֵאָז הָיְתָה לְגוֹי: וַיִּדּוּ הַגֶּרֶד
el-granizo Y-golpeó (25) . nación fue desde-que Egipto

בְּכָל- אֶרֶץ מִצְרַיִם אֵת כָּל- אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד-
y-hasta desde-hombre en-el-campo lo-que todos a Egipto tierra-de en-toda

בְּהֵמָה וְאֵת כָּל- עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה הִכָּה הַגֶּרֶד וְאֵת- כָּל-
todo y-** el-granizo destrozó el-campo planta-de toda y-** ; bestia

עֵץ הַשָּׂדֶה שָׁבַר: וְרַק בְּאֶרֶץ גּוֹסֵן אֲשֶׁר- שָׁם בְּנֵי
hijos-de allí que Gosén en-tierra-de Sólo (26) . desgajó el-campo árbol-de

יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בָּרֶד: וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
a-Moisés y-llamó Faraón Y-envió (27) . granizo hubo no Israel

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם חֲטָאתִי כִּי יָדָעְתִּי כִּי יָחַד הַצְּדִיק וְאֲנִי
y-yo el-justo Yahweh , esta-vez pequé : a-ellos y-dijo y-a-Aarón

וְעַמִּי הָרָשָׁעִים: הָעִתִּירוּ אֶל- יְהוָה וְרַב מִהֲנֹת
de-ser pues-mucho Yahweh a Orad (28) . impíos y-mi-pueblo

קִלְתָּ אֱלֹהִים וּבָרֵד וַאֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְלֹא
y-no a-vosotros y-enviaré ; y-granizo Dios truenos-de

תִּסְפְּנוּ לְעָמֶד: וַיֹּאמֶר אֵלָיו מֹשֶׁה כְּצֵאתִי
cuando-mi-salida Moisés a-él Y-dijo (29) . quedando seguiréis

אֶת- הָעִיר אֶפְשֶׁ אֶחָד- כָּפִי אֶל- יְהוָה הַקִּלּוֹת
los-truenos , Yahweh a mis-manos ** extenderé la-ciudad de

יִתְדָלוּ וְהַגֶּרֶד לֹא יִהְיֶה- עוֹד לְמַעַן תֵּדַע
conozcas para-que más será no y-el-granizo cesarán

כִּי לִיהוָה הָאֶרֶץ: וְאַתָּה וְעַבְדֶּיךָ יָדַעְתִּי כִּי
que conozco y-tus-servidores Y-tú (30) . la-tierra para-Yahweh que

טַרְם תִּירְאוּן מִפָּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים : יְהִשְׁתָּהּ וְהִשְׁעָרָה
Y-la-cebada Y-el-lino (31) . Dios Yahweh ante teméis todavía-no

נִפְתָּה כִּי הִשְׁעָרָה אָכִיב וְהִשְׁתָּה נִבְעַל : וְהַחֲטָה
Y-el-trigo (32) . caña y-el-lino espigada la-cebada pues fue-destruida

וְהַכְסֵמֶת לֹא נִכְּוּ כִּי אָפִילָת הִנָּה : וַיֵּצֵא
Y-salió (33) . ellas tardíos pues fueron-destruidos no y-el-centeno

מֹשֶׁה מַעַם פָּרַעַה אֶת-הָעִיר וַיִּפְרֹשׁ כַּפָּיו אֶל-יְהוָה
Yahweh a sus-manos y-extendió , la-ciudad de Faraón de-con Moisés

וַיַּחֲדִלוּ וַיִּחַדְלוּ הַקְּלוֹת וְהַבָּרָד וּמָטָר לֹא-נָתַךְ אֲרָצָה :
y-el-granizo los-truenos y-cesaron y-lluvia no cayó . a-tierra

וַיִּבְרַד וַיִּבְרָא פָּרַעַה כִּי-חָלַל הַמָּטָר וְהַבָּרָד
y-el-granizo la-lluvia cesó que Faraón Y-vio (34)

וְהַקְּלוֹת וַיִּסָּף לִחְטֹא וַיִּכְבַּד לִבּוֹ הוּא
y-los-truenos a-pecar y-endureció su-corazón él

וַעֲבָדוּ וַיִּחְזַק לֵב פָּרַעַה וְלֹא שָׁלַח
y-sus-servidores Y-se-endureció (35) . y-no Faraón corazón-de envió

אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה : וַיֹּאמֶר
Y-dijo (1) . Moisés por-mano-de Yahweh habló como Israel hijos-de a Cap. 10

יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בֹּא אֶל-פָּרַעַה כִּי-אֲנִי הִקְבַּרְתִּי אֶת-לִבּוֹ וְאֶת-
y-** su-corazón ** endurecí yo pues Faraón a ve Moisés a Yahweh

לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שְׁתִּי אֶחָתִי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ :
corazón-de sus-siervos para mi-mostrar mis-señales éstas entre-él

וְלִמְעַן יִסְפֹּר בְּאָזְנוֹ בְּנֵי-וְהֵן בְּנֵי
Y-para-que (2) expliques a-oídos-de tu-hijo e-hijo-de tu-hijo

אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלֵתִי בְּמִצְרַיִם וְאֶת-אֶחָתִי אֲשֶׁר-שָׁמַתִּי
que ** castigué a-Egipto y-** mis-señales que realicé

בָּם וַיִּדְעֻם כִּי־אֲנִי יְהוָה : יָבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
y-Aarón Moisés Y-fue (3) . Yahweh yo que y-conoceréis ; en-ellos

אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־ אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־
hasta : los-hebreos Dios-de Yahweh dijo así : a-él y-dijeron Faraón a

מָתַי מֵאִנָּה לַעֲנֹת מִפְּנֵי שְׁלַח עָמִי
mi-pueblo envía ; ante-mí humillarte rehusarás cuándo

וַיַּעֲבֹדֵנִי : כִּי אִם־ מָאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח אֶת־ עָמִי
mi-pueblo ** enviar tú rehúsas si Pues (4) . y-me-servirá

הֲנִי מֵבִיא מָחָר אֲרָבָה בַּגְּבֻלָּה : וְכִסְהָ
Y-cubrirá (5) . en-tu-país langosta mañana trayendo he-aquí

אֶת־ עֵין הָאֶרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹתָ אֶת־ הָאֶרֶץ וְאָכַל
y-se-comerá la-tierra a ver se-podrá y-no la-tierra faz-de **

אֶת־ יֵתֶר הַפְּלֹטָה הַנּוֹשָׁאֶרֶת לָכֶם מִן־ הַבֶּרֶךְ וְאָכַל
y-se-comerá el-granizo de a-vosotros lo-dejado lo-sobrante resto-de

אֶת־ כָּל־ הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־ הַשָּׂדֶה : וּמָלְאוּ
Y-llenarán (6) . el-campo de para-vosotros el-que-crece árbol todo **

בְּתֵיכֶם וּבְתֵי כָל־ עֲבָדֶיךָ וּבְתֵי כָל־
todos y-casas-de tus-siervos todos y-casas-de tus-casas

מִצְרִים אֲשֶׁר לֹא־ רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וְאֲבֹת וְאֲבֹתֶיךָ
tus-padres y-padres-de tus-padres vieron no que egipcios

מִיּוֹם הַיּוֹתָם עַל־ הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּשָּׁן
y-se-volvió ; el-éste el-día hasta la-tierra en su-establecer desde-día

וַיֵּצֵא מֵעַם פַּרְעֹה : וַיֹּאמְרוּ עֲבָדֵי פַרְעֹה אֵלָיו
a-él Faraón servidores-de Y-dijeron (7) . Faraón de-con y-salió

עַד־ מָתַי יְהִיָּה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שְׁלַח אֶת־ הָאֲנָשִׁים
los-hombres ** envía , por-lazo a-nosotros esto será cuándo hasta

וַיַּעֲבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הַיּוֹם כִּי תָדַע הַיּוֹם
y-sirvan a Yahweh a ; Dios-de-ellos todavía-no conoces que

אֲבָרָה מִצְרַיִם: וַיֵּשֶׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־
arruinada . Egipto (8) a E-hicieron-volver a Aarón y-a Moisés

פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לָבוֹאוּ עַבְדֵי אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וּמִי
Faraón , y-dijo a-ellos id : a-ellos ; vuestro-Dios Yahweh y-quién quién

הַהֲלָכִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּנֵעָרֵינוּ
los-que-van . (9) Y-dijo Moisés con-nuestros-jóvenes

וּבְזִקְנֵינוּ וּבְבָנֵינוּ וּבְבָנוֹתֵינוּ
y-con-nuestros-viejos ; iremos con-nuestros-hijos y-con-nuestras-hijas

בְּצֹאֵנָנוּ וּבְבִקְרָנוּ נֵלֵךְ כִּי תֵגֶד יְהוָה לָנוּ:
con-nuestras-ovejas y-con-nuestras-vacas iremos pues Yahweh fiesta-de para-nosotros .

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֹתְכֶם
Y-dijo (10) a-ellos sea : a-ellos Yahweh con-vosotros como a-vosotros envíe-yo

וְאֵת טַפְכֶּם רְאוּ כִּי רָעָה נִגַּד פְּנֵיכֶם: לֹא כֵן לָבוֹאוּ
y-a ; vuestros-niños mirad que mal ante vuestro-rostro . (11) No id , así

נָא הַנְּבָרִים וְעַבְדֵי אֶת־יְהוָה כִּי אַתֶּם אֹתָם מְבַקְשִׁים
ahora los-adultos y-servid a Yahweh pues vosotros a-ella solicitadores

וַיַּגִּדוּ אֲחֵם מֵאֵת פָּנָי פַּרְעֹה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
y-echaron a-ellos de-** presencia-de Faraón . (12) Y-dijo a Yahweh

מֹשֶׁה נֹשֵׂה יָדָךְ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרְצָה
Moisés : extiende tu-mano sobre tierra-de Egipto para-la-langosta

וַיַּעַל עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּאכֶל אֶת־כָּל־עֵשֶׂב
y-subirá sobre tierra-de Egipto y-se-comerá ** toda planta-de

הָאֶרֶץ אֶת כָּל־אֲשֶׁר הִשְׁאִיר הַבָּרָד: וַיִּטּ מֹשֶׁה אֶת־
la-tierra ** lo-que todo dejó el-granizo . (13) Y-extendió Moisés **

מִשְׁהוּ עַל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּהְיֶה נִהַג רִיחַ קָדִים
 su-vara sobre tierra-de Egipto y-Yahweh hizo-soplar este viento-del

בְּאֶרֶץ כָּל-הַיּוֹם הָהוּא וְכָל-הַלַּיְלָה הַבֹּקֶר
 en-la-tierra todo el-día el-aquel y-toda ; la-noche la-mañana

הָיָה וְרוּחַ הַקָּדִים נָשָׂא אֶת-הָאַרְבֶּה: וַיֵּשֶׁל
 fue y-viento-de el-este trajo ** אֶת-הָאַרְבֶּה: . la-langosta (14) Y-subió

הָאַרְבֶּה עַל כָּל-אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיָּנַח בְּכָל-גִּבּוֹל מִצְרַיִם
 la-langosta toda sobre tierra-de Egipto y-se-asmó en-toda región-de ; Egipto

כָּבֹד מְאֹד לְפָנָיו לֹא-הָיָה בֵּן אַרְבֶּה כְּמֹהוּ וְאַחֲרָיו לֹא
 muy muchas ante-él no así fue langosta como-él y-tras-él no

וַיְהִי-כֵן: וַיִּכֹּס אֶת-עֵין כָּל-הָאֲדָמָה
 será . así Y-cubrió ** אֶת-עֵין כָּל-הָאֲדָמָה la-tierra toda superficie-de

וַתִּחְשַׁךְ וַתִּחְשַׁךְ הָאֲדָמָה וַיֹּאכַל אֶת-כָּל-עֵשֶׂב הָאֲדָמָה
 y-se-ennegreció la-tierra y-se-comió ** אֶת-כָּל-עֵשֶׂב הָאֲדָמָה la-tierra planta-de

וְאֵת כָּל-פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר הוֹתִיר הַגֶּרֶד וְלֹא-נֹתַר
 y-** todo fruto-de el-árbol que dejó el-granizo y-no quedó

כָּל-יֵרֶק וְבַעֲשָׂב וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל-אֶרֶץ מִצְרַיִם:
 nada verde en-el-árbol y-en-planta-de el-campo en-toda tierra-de Egipto

וַיִּמְתָּר וַיִּמְתָּר פַּרְעֹה לִקְרֹא לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וַיֹּאמֶר
 Y-se-apresuró Faraón para-llamar a-Moisés y-a-Aarón y-dijo

חֲטָאתִי לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָכֶם: וַעֲתָה שָׂא נָא
 pequé contra-Yahweh vuestro-Dios y-contravosotros Y-ahora (17) ahora perdona

חֲטָאתִי אֵין הַפֶּעַם וַהֲעֵתִירוּ לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם וַיִּסֹּר
 de-nuevo mi-pecado esta-vez y-orad a-Yahweh vuestro-Dios y-quite

מִעַל רַק אֶת-הַמָּוֶת וַיֵּצֵא מֵעַן:
 de-sobre-mí ** también la-muerte . la-ésta Y-salió (18) de-con

עֲמַמְכֶם : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְגַם-אַתָּה תִּתֶּנּוּ בְּיָדֵינוּ
con-vosotros . Y-dijo (25) Moisés : también tú darás en-nuestra-mano

וְעֹלֹת וּזְבָחִים וְעָשִׂינוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ: וְנִם-
 Y-también (26) . nuestro-Dios a-Yahweh y-haremos y-holocaustos sacrificios

מִקָּנֵנוּ יִלָּךְ עִמָּנוּ לֹא תִשָּׂא רַגְלָהּ בִּי מִמֶּנִּי
 de-él pues pezuña quedará no , con-nosotros irá nuestro-ganado

נִקַּח לַעֲבֹד אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַנְחֵנוּ לֹא-נֵדַע מָה-
 qué sabemos no y-nosotros , nuestro-Dios Yahweh a para-servir tomaremos

נִעֲבֹד אֶת-יְהוָה עַד-בֹּאֵנוּ שָׁמָּה: וְחִזַּק
 Y-endureció (27) . allí llegar-nos hasta Yahweh a serviremos

יְהוָה אֶת-לֵב פַּרְעֹה וְלֹא אָבָה לְשַׁלְּחֵם:
 . enviar-les quiso y-no ; Faraón corazón-de ** Yahweh

וַיֹּאמֶר-לוֹ פַּרְעֹה הֵךְ מִעַל הַשָּׁמַר לְךָ אֲלֵ-
 no para-ti asegura , de-mí marcha : Faraón a-él Y-dijo (28)

תִּסְפֹּף רְאוֹת פָּנַי כִּי בָּיֹם רִאֲתָךְ פָּנַי תִּמּוֹת:
 . morirás mi-rostro ver-tú en-día pues mi-rostro ver repitiendo

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בֶּן דְּבָרְךָ לֹא-אֶסֶף עוֹד רְאוֹת פָּנֶיךָ:
 . tu-rostro ver otra-vez volveré no , dices así : Moisés Y-dijo (29)

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עוֹד נֹנֵעַ אֶתֶּר אֲבִיא עַל-פַּרְעֹה
 Faraón sobre traeré una plaga aún : Moisés a Yahweh Y-dijo (1) Cap. 11

וְעַל-מִצְרַיִם אַחֲרַי-כֵּן יִשְׁלַח אֲתֶכֶם מִזֶּה כְּשִׁלְחוֹ
 cuando-su-enviar ; de-aquí a-vosotros enviará esto tras Egipto y-sobre

כָּלָה נִגַּשׁ יִגְבֹּשׁ אֲתֶכֶם מִזֶּה: דַּבֵּר-נָא
 ahora Habla (2) . de-aquí a-vosotros expulsará expulsar completamente

בְּאָזְנוֹ הָעָם וְיִשְׁאַלּוּ אִישׁ מֵאֵת רַעְיוֹ וְאִשָּׁה
 y-cada-una su-vecino de cada-uno y-pedirán el-pueblo en-oidos-de

מֵאֵת רַעְיוֹתָהּ כְּלִי-כֶסֶף וְכָלִי זָהָב: וַיִּתֵּן
 Y-dio (3) . oro y-alhajas-de plata alhajas-de su-vecina de

יְהוָה אֶת־חַן הָעַם בְּעֵינָי מִצְרַיִם גַּם | הָאִישׁ מֹשֶׁה
Yahweh ** gracia el-pueblo en-ojos-de egipcios también ; el-varón Moisés

גָּדוֹל מְאֹד בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּעֵינָי עַבְדֵּי־ פַרְעֹה
grande mucho en-tierra-de Egipto en-ojos-de siervos-de Faraón

וּבְעֵינָי הָעַם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה כֹּה אָמַר יְהוָה
y-en-ojos-de el-pueblo (4) . Y-dijo Moisés así dice Yahweh

כַּחֲצִית הַלַּיְלָה אֲנִי יֹצֵא בְּתוֹךְ מִצְרַיִם: וּמָתָּה כָּל־
como-mitad-de la-noche saliendo yo en-medio-de Mitzraim: Y-morirá todo

בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹר פַּרְעֹה הַיֹּשֵׁב עַל־
primogénito en-tierra-de Egipto del-primogénito-de Faraón el-que-se-sienta sobre

כִּסְאוֹ עַד בְּכוֹר הַשְּׁפָחָה אֲשֶׁר אַתָּה הָרִתִּים וְכָל־
su-trono hasta primogénito-de la-esclava tras que los-molinos y-todo

בְּכוֹר בְּהֵמָה: וְהָיְתָה צַעֲקָה גְּדֹלָה בְּכָל־ אֶרֶץ
primogénito-de . Y-será (6) grande lamento en-toda tierra-de

מִצְרַיִם אֲשֶׁר כָּמֹהוּ לֹא נִהְיְתָה וְכָמֹהוּ לֹא חֹסֶף:
que Egipto como-él no fue no y-como-él . volverá

וְלִכְל | בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחְרֹץ־ כָּלֵב לְשׁוֹ
Y-de-todos (7) hijos-de Israel no ladrará perro su-lengua

לְמֵאִישׁ וְעַד־ בְּהֵמָה לְמַעַן אֲשֶׁר תִּדְעוּן יִפְלָה
desde-hombre y-hasta ; bestia para-que que conozcáis diferencia

יְהוָה בֵּין מִצְרַיִם וּבֵין יִשְׂרָאֵל: וַיֵּרְדּוּ כָּל־
Yahweh entre Egipto y-entre Israel . Y-descenderán (8) todos

עַבְדֵּיךָ אֵלֶּה אֵלַי וְהִשְׁתַּחֲוּוּ־ לִי לֵאמֹר צֵא אֶתָּה
tus-servidores éstos a-mí y-se-inclinarán a-mí : diciendo tú sal

וְכָל־ הָעַם אֲשֶׁר־ בְּרַגְלֶיךָ וְאַחֲרָי־ כֵּן אֵצָא
y-todo el-pueblo que a-tus-pies y-después-de esto ; saldré

וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ פִּרְעֹה בְּתָרִי-אָף: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-
 a Yahweh Y-dijo (9) . cólera en-ardor-de Faraón de-con y-salió

מֹשֶׁה לֹא-יִשְׁמַע אֲלֵיכֶם פִּרְעֹה לִמְעַן רִבּוֹת מוֹפְתָיו
 mis-maravillas multiplicarse para-que ; Faraón a-vosotros escuchará no Moisés

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עָשׂוּ אֶת-כָּל-הַמִּפְתִּים
 las-maravillas todas ** hicieron y-Aarón Y-Moisés (10) . Egipto en-tierra-de

הָאֵלֶּה לִפְנֵי פִּרְעֹה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת-לֵב פִּרְעֹה וְלֹא-
 y-no Faraón corazón-de ** Yahweh y-endureció ; Faraón ante las-éstas

שָׁלַח אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 Yahweh Y-dijo (1) . de-su-tierra Israel hijos-de ** envió

אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר: הִנֵּה לָכֶם
 para-vosotros el-éste El-mes (2) . diciendo Egipto en-tierra-de Aarón y-a Moisés a

רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לַחֲדָשׁ הַשָּׁנָה: וּרְבוּ אֶל-
 a Hablad (3) . el-año para-meses-de para-vosotros él primero meses cabeza-de

כָּל-עֵדַת יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּעָשָׂר לַחֲדָשׁ הַזֶּה
 el-éste del-mes en-diez : diciendo Israel comunidad-de toda

וַיִּקְחוּ לָהֶם אִישׁ שֶׁה לְבֵית-אָבִת שֶׁה לְבֵית:
 . para-la-casa cordero padres para-casa-de cordero cada-uno para-ellos y-tomen

וְאִם-יִמְעַט הַבֵּית מִהֵיֵחַ מֹשֶׁה
 cordero-entero de-tener la-casa es-pequeña Y-si (4)

וְלָקַח הוּא וּשְׂכֵנוֹ הַקָּרֵב אֶל-בֵּיתוֹ
 su-casa con el-cercano y-su-vecino él entonces-tomará

בְּמִכְסֹת וּפְשָׁתַי אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ תִּכְסּוּ עַל-
 sobre decidiréis su-comer según cada-uno personas por-número-de

הַשָּׁה: שֶׁה תָּמִים זָכָר בֶּן-שָׁנָה יִהְיֶה לָכֶם מִן-
 de para-vosotros será año hijo-de macho perfecto Cordero (5) . el-cordero

הַקִּבְשִׁים וּמִן־הָעִזִּים תִּקְחוּ: לָכֵן וְהָיָה
las-ovejas o-de las-cabras . tomaréis con-vosotros Y-estará (6)

לְמִשְׁמֶרֶת עַד אַרְבַּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשִׁחֲטוּ
día diez cuatro hasta para-guarda de-el-mes ; el-éste e-inmolarán

אֹתוֹ כָּל קָהָל עַבְדְּתִי יִשְׂרָאֵל בֵּין הָעֶרְבָיִם: וְלָקְחוּ
comunidad-de asamblea-de toda a-él Israel los-dos-atardeceres entre Y-tomen (7)

מִן־הַדָּם וְנָתַנוּ עַל־שְׁתֵּי הַמְּזוּזֹת וְעַל־
la-sangre y-pongan dos-de sobre los-postes y-sobre de

הַמִּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר־יֹאכְלוּ אֹתוֹ בָּהֶם: וְאָכְלוּ
las-casas sobre el-dintel donde comen a-él en-ellas Y-coman (8)

אֶת־הַבָּשָׂר בַּלַּיְלָה הַזֶּה צֹלִי־אֵשׁ וּמִצֹּת
la-carne ** en-la-noche la-esa asado-de fuego y-ácimos

עַל־מֵרִירִים יֹאכְלֻהוּ: אַל־תֹּאכְלוּ מִמֶּנּוּ נָא וּבָשָׁל
hierbas-amargas con lo-comerán No comeréis de-él o-hervido crudo (9)

מִבָּשָׂל בְּמֵי־כִי אִם־צֹלִי־אֵשׁ רֹאשׁוֹ עַל־
cocido , en-el-agua sólo asado-de fuego su-cabeza con

כָּרְעִי וְעַל־קֶרְבּוֹ: וְלֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־
sus-piernas y-con . sus-entrañas Y-no dejaréis de-él hasta (10)

בֹּקֶר וְתַנְתָּר מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר בָּאֵשׁ תִּשְׂרְפוּ:
y-la-sobra de-él hasta (la)-mañana en-el-fuego quemaréis (la)-mañana

וְקָדְחָם וְתֹאכְלוּ אֹתוֹ מִתְּגִיכֶם תִּנְיִים
Y-así (11) comeréis a-él vuestros-lomos ceñidos

וְעַלֵּיכֶם בְּרִנְיֵיכֶם וּמִקְלָכֶם בְּיָדְכֶם וְאָכַלְתֶּם
vuestras-sandalias en-vuestros-pies y-vuestro-cayado en-vuestra-mano y-comeréis

אֹתוֹ בְּחִפְזוֹן פֶּסַח הוּא לַיהוָה: וְעִבְרָתִי בְּאֶרֶץ־
con-prisa a-él Pascua él a-Yahweh Y-pasaré por-tierra-de (12)

מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה וְהִכִּיתִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
Egipto por-la-noche la-esa y-golpearé todo primogénito en-tierra-de

מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד-בְּהֵמָה וּבְכָל-אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה
Egipto de-hombre y-hasta , bestia y-en-todos dioses-de traaré

שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה: וְהָיָה לָכֵם לְזִכְרוֹן עַל
juicios yo . Yahweh (13) Y-será la-sangre para-vosotros sobre por-señal

הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם וְרָאִיתִי אֶת-הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵיכֶם
las-casas allí vosotros donde y-veré la-sangre y-pasaré sobre-vosotros

וְלֹא-יְהִי בָכֶם נֶגֶף לְמַשְׁחִית לְמִי-גֹלֵעַ בְּאֶרֶץ
y-no será en-vosotros plaga para-destruir en-mi-golpear en-tierra-de

מִצְרַיִם: וְהָיָה הַיּוֹם לְזִכְרוֹן עַל-עֲבֹדַתְכֶם
Egipto (14) Y-será el-día el-ese para-vosotros para-recuerdo y-celebraréis

אֲתוֹ תֵּג תִּהְיֶה לְדֹרֹתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם
a-él fiesta a-Yahweh por-vuestras-generaciones estatuto perpetuo

תִּחְגַּדְהוּ: שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ אֹךְ
lo-celebraréis (15) Siete días ácidos comeréis de-cierto

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תִּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר־מִבֵּיתְכֶם כִּי כָל-אֹכֵל
en-el-día el-primero quitaréis levadura de-vuestras-casas pues comiendo todo-el-que

חֲמֵץ וְנִקְרָתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם
leudado será-cortado la-persona la-aquella de-Israel desde-día

הָרִאשׁוֹן עַד-יוֹם הַשְּׁבִיעִי: וּבַיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא
el-primero hasta día el-séptimo (16) Y-en-el-día el-primero asamblea

לְךָשׁ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל-
santa y-en-el-día el-séptimo asamblea santa será ; para-vosotros todo

מִלֹּאכָה לֹא-יַעֲשֶׂה בָהֶם אֹךְ אֲשֶׁר יֹאכַל לְכָל-נֶפֶשׁ
no trabajó se-hará en-ellos excepto lo-que se-come por-toda persona

הוא	לברו	יעשה	לכם:	ושמרתם	את-
eso	para-sí-mismo	se-hará	para-vosotros	Y-celebraréis	**
המצות	כי	בעצם	היום	הזה	הוצאתי
los-ácimos	pues	en-mismo	el-día	el-ese	saqué
את-	צבאותיכם	מארץ	מצרים	ושמרתם	את-
**	vuestras-multitudes	de-tierra-de	Egipto	y-celebraréis	**
לדורותיכם	חקת	עולם:	בראשון	בארבעה עשר	
por-vuestras-generaciones	estatuto	perpetuo	En-el-primero	en-cuatro	diez
יום	לחדש	בערב	תאכלו	מצת	עד
día	del-mes	por-la-tarde	comeréis	ácimos	hasta
האחד	ועשרים	לחדש	בערב:	שבעת	ימים
el-uno	y-veinte	del-mes	por-la-tarde	Siete	no levadura
ימצא	בבתים	כי	כל-	אכל	מחמץ
se-hallará	en-vuestras-casas	pues	todo	el-que-come	leudado
ונקרתה	הנפש	ההוא	מעדת	ישראל	
será-cortada	la-persona	la-aquella	de-comunidad-de	Israel	
בגר	ובאזרח	הארץ:	כל-	מחמץ	לא
en-el-extranjero	y-en-nacido-de	la-tierra	Todo	leudado	no
תאכלו	בכל	מושבותיכם	תאכלו	מצות:	
, comeréis	en-todas	vuestras-viviendas	comeréis	ácimos	
ויקרא	לכל-	זקני ישראל	ויאמר	אלהם	
Y-llamó	a-todos	ancianos-de	y-dijo	a-ellos	(21)
משוב	וקחו	לכם	צאן	למשפחתכם	ושחטו
elegid	y-tomad	para-vosotros	corderos	para-vuestras-familias	e-inmolad
הפסח:	ולקחתם	אגדת	אזוב	וטבלתם	בדם
la-Pascua	Y-tomad	manejo-de	hisopo	y-mojad	en-la-sangre
(22)					

אֲשֶׁר-בִּסְף וְהִנֵּעְתָם אֶל-הַמִּשְׁקוֹף וְאֶל-שְׁתֵּי
 que en-el-lebrillo y-poned en el-dintel y-en dos
 הַמְּזוּזוֹת מִן-הַדָּם אֲשֶׁר בִּסְף וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ
 de los-postes que la-sangre en-el-lebrillo no y-vosotros nadie
 מִפֶּתַח-בֵּיתוֹ עַד-בֹּקֶר: וְעָבַר יְהוָה לִנְגֹף
 de-puerta-de su-casa hasta (23) . (la) mañana Y-pasará Yahweh a-golpear
 אֶת-מִצְרַיִם וְרָאָה אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּשְׁקוֹף וְעַל
 a egipcios y-verá ** la-sangre sobre los-dinteles y-sobre
 שְׁתֵּי הַמְּזוּזוֹת וַיַּסֵּחַ יְהוָה עַל-הַפֶּתַח וְלֹא
 dos postes y-pasará Yahweh sobre la-puerta y-no
 יִתֵּן הַמְּשַׁחֵת לְבָא אֶל-בְּתִיכֶם לִנְגֹף:
 dejará el-destructor a entrar a vuestras-casas para-golpear
 וּשְׁמֹרְתֶם אֶת-הַדְּבָר הַזֶּה לְחֻק־לָךְ
 Y-guardaréis ** la-palabra la-ésta para-ti
 (24)
 וּלְבְנֵיךָ עַד-עוֹלָם: וְהָיָה כִּי-תֵבֹאוּ אֶל-
 y-para-tus-hijos hasta (25) . siempre Y-será cuando a vayas
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וּשְׁמֹרְתֶם
 que la-tierra dará como a-vosotros Yahweh y-guardaréis , habló
 אֶת-הָעֲבֹדָה הַזֹּאת: וְהָיָה כִּי-יֹאמְרוּ אֲלֵיכֶם
 la-ceremonia la-ésta (26) . Y-será cuando a-vosotros digan
 בְּנֵיכֶם מָה הָעֲבֹדָה הַזֹּאת לָכֶם: וְאַמְרֹתֶם
 vuestros-hijos que la-ceremonia la-ésta (27) . Y-diréis
 זִכַּח-פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל-בְּתֵי בְנֵי-
 Pascua sacrificio-de para-Yahweh esto que pasó sobre casas-de hijos-de
 יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנִגְפוֹ אֶת-מִצְרַיִם וְאֶת-בְּתֵינוּ הִצִּיל
 en-Egipto Israel en-su-golpear ** egipcios y-** nuestras-casas ; libró

וַיַּעֲשׂוּ וַיִּלְכּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ: הָעָם וַיִּקְדּוּ
e-hicieron Y-fueron (28) . y-adoraron el-pueblo y-se-inclinó

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בֶּן עֲשׂוֹ:
. hicieron así y-Aarón Moisés a Yahweh mandó como Israel hijos-de

וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיַּהַרְוֶה יְהוָה כָּל-בְּכוֹר
primogénito todo golpeó y-Yahweh la-noche en-medio-de Y-fue (29)

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר מִפְּרֹעָה הַיֹּשֵׁב עַל-כִּסְאוֹ
su-trono sobre el-que-se-sienta Faraón del-primogénito-de Egipto en-tierra-de

עַד בְּכוֹר בֵּית הַשְּׂבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר וְכָל
y-todo la-cárcel en-casa-de que el-presos primogénito-de hasta

בְּכוֹר בְּהֵמָה: וַיָּקָם פְּרֹעָה לַיְלָה הוּא וְכָל-
y-todos él de-noche Faraón Y-se-levantó (30) . bestia primogénito-de

עֲבָדָיו וְכָל-מִצְרַיִם וַתְּהִי צַעֲקָה גְּדוֹלָה בְּמִצְרַיִם כִּי-
pues en-Egipto grande lamento y-fue Egipto y-todo sus-servidores

אֵין בֵּית אִשָּׁר אֵין-שָׁם מָת: וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה
a-Moisés Y-llamó (31) . muerto allí no que casa no-había

וְלֹאֲהֲרֹן לַיְלָה וַיֹּאמֶר קוּמוּ צֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי גַם-
también mi-pueblo de-entre salid , levantad : y-dijo de-noche y-a-Aarón

אַתֶּם גַּם-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָכֹו עֲבָדוּ אֶת-יְהוָה כְּדִבְרֵיכֶם:
. según-vuestra-palabra Yahweh a servid e-id , Israel hijos-de también vosotros

גַּם-צֹאנֵיכֶם גַּם-בְּקָרְכֶם קָחוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וּלְכוּ
y-marchad dijisteis como coged vuestras-vacas también vuestras-ovejas También (32)

וּבִרְכָתֶם גַּם-אֲתִי: וַתִּחַזַּק מִצְרַיִם עַל-הָעָם לְמַהֵר
a-apresurarse el-pueblo a Egipto Y-apremiaba (33) . a-mí también y-bendecid

לְשַׁלְּחָם מִן-הָאָרֶץ כִּי אָמְרוּ כָּלָנוּ מֵתִים:
. muertos todos-nosotros decían pues la-tierra de para-enviar-les

יִחְמֹץ ; leudase	טָרַם antes-que	בָּצָקוּ su-masa	אֶת- **	הָעָם el-pueblo	וַיִּשָּׂא Y-puso (34)
עַל- sobre	בְּשִׁמְלֹתָם en-sus-sábanas	צֵרָרֹת envueltas	מִשְׁאֲרֹתָם sus-artesas		
מֹשֶׁה Moisés	כְּדָבָר según-palabra-de	עָשׂוּ hicieron	יִשְׂרָאֵל Israel	וּבְנֵי- E-hijos-de (35)	שִׁכְמָם: . su-hombro
זָהָב oro	וּכְלִי y-alhajas-de	כֶּסֶף plata	כְּלִי- alhajas-de	מִמִּצְרַיִם de-egipcios	וַיִּשְׁאֲלוּ y-pidieron
בְּעֵינָי en-ojos-de	הָעָם al-pueblo	חֵן gracia	אֶת- **	נָתַן dio	וַיַּהֲוֶה Y-Yahweh (36)
מִצְרַיִם: egipcios	אֶת- a	וַיִּנְצְלוּ y-despojaron	וַיִּשְׁאֲלוּם ; y-les-otorgaron	מִצְרַיִם egipcios	
כַּשֵּׁשׁ- como-seis	סֻכּוֹתָה a-Sucot	מִרְעָמֶסֶם de-Rameses	יִשְׂרָאֵל Israel	בְּנֵי- hijos-de	וַיִּסְעוּ Y-partieron (37)
וְגַם- Y-también (38)	מִטְףֵּה: . de-niños	לְבָד además	הַגְּבָרִים los-varones	רַגְלֵי a-pie	אֶלֶף mil
עַרְבַּת multitud	רַב grande	עָלָה subió	אִתָּם con-ellos	וַצִּאֲן y-ovejas	וּבִקְרָה y-vacas
מִקְנֵה כְּבֹד מָאֹד: . mucho grande ganado					
עֲגֹת tortas-de	מִמִּצְרַיִם de-Egipto	הוֹצִיאוּ sacaron	אֲשֶׁר que	הַבָּצֵק la-masa	אֶת- **
וַיֹּאפּוּ Y-cocieron (39)					
מִצְוֹת ácimos	כִּי pues	לֹא no	הָיָה había-leudado	כִּי pues	גִּרְשׁוּ fueron-expulsados
מִמִּצְרַיִם de-Egipto					
וְלֹא y-no	יָכְלוּ podían	לְהִתְמַהֵמֶה tomar-tiempo	וְגַם- y-también	צָדָה comida	עָשׂוּ hicieron
לָהֶם: . para-ellos					
וּמוֹשֶׁב Y-tiempo-de (40)	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל Israel	אֲשֶׁר que	יָשְׁבוּ habitaron	בְּמִצְרַיִם en-Egipto	שְׁלֹשִׁים שָׁנָה treinta año
					וְאַרְבַּע y-cuatro

מֵאוֹת שָׁנָה: וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה
; año cientos y-cuatro año treinta al-fin-de Y-fue (41) . año cientos

וַיְהִי בַּעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה יֵצְאוּ כָּל-צְבָאוֹת יְהוָה
Yahweh multitudes-de todas salieron el-ese el-día en-mismo y-fue

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: לֵיל שְׁמֵרִים הוּא לִיהוָה לְהוֹצִיאָם
por-sacar-los para-Yahweh aquel vigilia Noche-de (42) . Egipto de-tierra-de

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הוּא-חַלְלוֹתָ הַזֶּה לִיהוָה שְׁמֵרִים לְכָל-
de-todos vigili-as a-Yahweh el-este la-noche este , Egipto de-tierra-de

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדֹרֹתָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
Moisés a Yahweh Y-dijo (43) . por-sus-generaciones Israel hijos-de

וְאַהֲרֹן זֹאת חֻקָּתָהּ הַפֶּסַח כָּל-בֶּן-זָכָר לֹא-
no extranjero hijo-de todo : la-Pascua ordenanza-de esta y-Aarón

יֹאכֵל בּוֹ: וְכָל-עֶבֶד אִישׁ מִקְנֵת-כֶּסֶף
dinero comprado-de varón siervo Y-todo (44) . en-ella comerá

וּמִלִּתָּהּ אֹתוֹ אָז יֹאכֵל בּוֹ: תוֹשֵׁב
Transeúnte (45) . en-él coma entonces a-él y-circuncidaste

וְשִׁכֵּר לֹא-יֹאכֵל-בּוֹ: בֵּית אֶחָד יֹאכֵל
se-comerá una En-casa (46) . en-él coman no y-jornalero

לֹא-תוֹצִיא מִן-הַבַּיִת מִן-הַבֶּשֶׂר חֻצָּה וְעַצְמוֹ לֹא תִשְׁבְּרוּ-
quebraréis no y-hueso afuera la-came de la-casa de sacarás no

בּוֹ: כָּל-עַדֹת יִשְׂרָאֵל יַעֲשׂוּ אֹתוֹ: וְכִי-
Y-si (48) . ello hará Israel comunidad-de Toda (47) . en-él

יָגוּר אִתְּךָ גֵּר וְעֵשָׂה פֶסַח לִיהוָה הַמּוֹלֵד
circuncida a-Yahweh Pascua y-celebre extranjero contigo mora

לֹו כָּל-זָכָר וְאִזְּבִי יִקְרָב לַעֲשׂוֹתָ וְהָיָה
participe y-entonces varón todo a-él y-será para-su-celebrar

בֹּזֶה : וְכָל-הָאָרֶץ כְּאֹרֶחַ לֹא-יֹאכֵל
 . en-el coma no incircunciso y-todo la-tierra como-nacido-de

תֹּרֶה אֶחָת יִהְיֶה לְאֹרֶחַ וְלֹגֵר הָיָה
 el-que-habita y-al-extranjero al-natural será una Ley (49)

בְּתוֹכְכֶם : וַיַּעֲשׂוּ כָל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 Yahweh mandó como Israel hijos-de todos E-hicieron (50) . entre-vosotros

אֶת-מֹשֶׁה וְאֶת-אַהֲרֹן כֵּן עָשׂוּ : וְהָיָה בַּעֲצָם הַיּוֹם הַהוּא
 el-aquel el-día en-mismo Y-fue (51) . hicieron así Aarón y-a Moisés a

הוֹצִיָּא יְהוָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַל-צְבָאָתָם :
 sus-multitudes por Egipto de-tierra-de Israel hijos-de a Yahweh hizo-salir

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר : קִדְּשׁ לִי כָל-יִדְבָר (1) Cap.13
 todo para-mí Consagra (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló

בְּכֹר פֶּטֶר כָּל-רֶחֶם בְּבֶן יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם
 en-el-hombre Israel en-hijos-de matriz toda que-abre primogénito

וּבְבִהֵמָה לִי הוּא : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם
 el-pueblo a Moisés Y-dijo (3) . él para-mí o-en-la-bestia

זְכוֹר אֶת-הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יִצְאֲתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית
 de-casa-de de-Egipto salisteis que el-éste el-día ** a-recordar

עֲבָדִים בִּי בְחֹזֶק יָד הוֹצִיָּא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא
 y-no de-esto a-vosotros Yahweh sacó mano con-fuerte pues servidumbres

יֹאכֵל חֶמֶץ : הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאֲבִיב :
 . el Abib en-mes-de , saliendo vosotros El-día (4) . leudado se-comerá

וְהָיָה כִּי-יִבְיֹאֵת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֶל-אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
 el-cananeo tierra-de a Yahweh te-meta cuando Y-será (5)

וְהִתְחַיָּה וְהָאֱמֹרִית וְהַחִיטָה וְהַיְבוּסִית
 que y-el-jebusita y-el-hivita y-el-amorita y-el-hitita

וְשָׁבַע לְאֲבֹתֶיךָ לָתֵת לָךְ אֶרֶץ זָבַח חֵלֶב וּדְבַשׁ
 juró a-tus-padres para-dar a-ti tierra fluyendo leche , y-miel

וְעִבְדָּתָּ אֶת- הַעֲבֹדָה הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה: שִׁבְעָתָּ
 observarás ** la-celebración la-ésta en-el-mes el-éste (6) Siete

יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבֵינִים חֲשִׁבְיָי חֹג
 comerás ázimos y-en-el-día el-séptimo fiesta

לַיהוָה: מִצֹּת יֵאָכַל אֶת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא-
 . a-Yahweh (7) Ázimos se-comerá ** siete , los-días y-no

יֵרָאֶה לָךְ חֲמֵץ וְלֹא- יֵרָאֶה לָךְ שֶׁאֵר
 se-verá para-ti leudado y-no se-verá para-ti levadura

בְּכֹל- וּבְלָךְ: וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם
 en-todo . tu-término (8) Y-explica a-tu-hijo en-el-día

הַהוּא לֵאמֹר בְּעִבּוֹר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי
 el-aquel : diciendo A-causa-de lo-que hizo Yahweh a-mí en-mi-salida

מִמִּצְרַיִם: וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל- יָדְךָ וּלְזִכְרוֹן
 . de-Egipto (9) Y-será para-ti sobre por-señal tu-mano y-por-recordatorio

בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָה בְּפִיךָ בִּי
 entre tus-ojos para-que sea ley-de Yahweh en-tu-boca pues

בְּיָד חֲזָקָה הוֹצֵאתָ יְהוָה מִמִּצְרַיִם: וְשָׁמַרְתָּ אֶת-
 con-mano fuerte te-sacó Yahweh . de-Egipto (10) Y-guardarás **

חֲתֻמָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָה מִיָּמִים יָמִימָה: וְהָיָה
 la-ordenanza la-ésta a-su-tiempo de-días . a-días (11) Y-será

כִּי- יִבָּאָה יְהוָה אֶל- אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָךְ
 cuando te-meta a Yahweh tierra-de el-cananeo como juró a-ti

וְלֹאֲבֹתֶיךָ וְנִסַּחְתָּ לָךְ: וְהִשְׁבַּרְתָּ
 y-a-tus-padres y-la-dé . a-ti (12) entonces-dedicarás

כָּל־פֶּטֶר־רֶחֶם לִיהוָה וְכָל־פֶּטֶר | שֶׁנָּרָא בְּהֵמָה אֲשֶׁר
que bestia nacido-de primer y-todo , a-Yahweh matriz que-abre todo

יִהְיֶה לָּךְ הַזָּכָרִים לִיהוָה: וְכָל־פֶּטֶר אֲשֶׁר חֹמֶר
asno primer-nacido-de Y-todo (13) . para-Yahweh el-macho para-ti sea

תִּפְדֶּה בֶּשֶׁת וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וְעֲרַפְתָּ
redime con-cordero no y-si desnucalo

וְכָל־בְּכוֹר אָדָם בְּבִנָּיָה תִפְדֶּה: וְהָיָה
Y-será (14) . redime en-tus-hijos hombre primogénito-de y-todo

כִּי־יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה־זֶּאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
a-él y-dirás , esto ¿qué : diciendo mañana tu-hijo te-pregunte cuando

בְּתוֹזָק יָד הוֹצִיאָנוּ יִהְיֶה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:
servidumbres de-casa-de de-Egipto Yahweh nos-sacó mano con-fuerza-de

וַיְהִי כִּי־הִקְשָׁה פָּרְעֹה לִשְׁלַחְנוּ וַיִּמָּוֶת יִהְיֶה
Yahweh y-mató enviarnos Faraón rehusó cuando Y-fue (15)

כָּל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכֹר אָדָם וְעַד־בְּכוֹר
primogénito-de hasta hombre de-primogénito-de Egipto en-tierra-de primogénito todo

בְּהֵמָה עַל־כֵּן אֲנִי זֹבֵחַ לַיהוָה כָּל־פֶּטֶר רֶחֶם הַזָּכָרִים
los-machos matriz que-abre todo a-Yahweh sacrificando yo eso por , bestia

וְכָל־בְּכוֹר בְּנֵי אֶפְרַיִם: וְהָיָה לְאוֹת
por-señal Y-será (16) . redimo mis-hijos primogénito-de y-todo

עַל־יָדְךָ וּלְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֶיךָ כִּי בְּתוֹזָק יָד
mano con-fuerte pues tus-ojos entre y-por-símbolos tu-mano sobre

הוֹצִיאָנוּ יִהְיֶה מִמִּצְרַיִם: וַיְהִי בְּשִׁלַּח פָּרְעֹה אֶת־
** Faraón en-enviar Y-fue (17) . de-Egipto Yahweh nos-sacó

הָעָם וְלֹא־נָתַם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פִּלְשְׁתִּים כִּי
aunque filisteos tierra-de camino-de Dios les-condujo y-no el-pueblo

קָרוֹב הוּא כִּי | אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בְּרֹאֲתָם
al-enfrentarse-a el-pueblo cambie quizá : Dios dijo pues , el corto

מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרַיִמָּה : וַיִּסָּב אֱלֹהִים | אֶת־הָעָם
el-pueblo a Dios Y-desvió (18) . a-Egipto y-vuelven batalla

בְּרֶדֶךְ הַמִּדְבָּר וַיִּסָּב סוּף וַחֲמֻשִּׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de subieron y-armados , Juncos Mar-de el-desierto camino-de

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם : וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עֲצָמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי
pues con-él José huesos-de ** Moisés Y-tomó (19) . Egipto de-tierra-de

הַשָּׁבַע הַשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פֶּקֶד יִפְקֹד
ayudará ayudar : diciendo Israel hijos-de a hizo-jurar hacer-jurar

אֱלֹהִים אֲתֹכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עֲצָמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם :
. con-vosotros de-aquí mis-huesos ** y-haréis-subir a-vosotros Dios

וַיִּסְעוּ מִסֹּכֶת וַיַּחֲנּוּ בְּאֶתְם בְּקִצֵּה הַמִּדְבָּר :
. el-desierto ' en-borde-de en-Etam y-acamparon de-Sucot Y-partieron (20)

וַיִּתְּלָהּ חֲלָדָה לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בַּעֲמֹד עָנָן לְנַחֲתָם
para-guiar-les nube en-pilar-de de-día delante-de-ellos yendo Y-Yahweh (21)

הַדֶּרֶךְ וּלְיָלָה בַּעֲמֹד אֵשׁ לְהַאֲרִי לָהֶם לֵלֶכֶת יוֹמָם
de-día para-viajar ; a-ellos para-alumbrar fuego en-pilar-de y-de-noche el-camino

וּלְיָלָה : לֹא יָמִישׁ עָמֹד הָעָנָן יוֹמָם וְעָמֹד הָאֵשׁ
el-fuego y-pilar-de de-día la-nube pilar-de se-afortó No (22) . y-de-noche

לֵילָה לִפְנֵי הָעָם : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר :
. diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1) . el-pueblo delante-de de-noche Cap. 14

דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשָׁבוּ וַיַּחֲנּוּ לִפְנֵי פִי
Pi frente-a y-acampen y-regresen Israel hijos-de a Habla (2)

הַחִירֹת בֵּין מִגְדָּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל זִפּוֹן נִכְחוּ
enfrente Zefón Baal junto-a el-mar y-entre Migdal entre Hahiroth

תַּחֲנוּ עַל-הַיָּם : וְאָמַר פַּרְעֹה לְבָנָיו
acamparéis . el-mar junto-a Y-dirá (3) Faraón sobre-hijos-de

יִשְׂרָאֵל וְבָקִים הֵם בְּאֶרֶץ סָגַר עָלֵיהֶם הַמִּדְבָּר :
: Israel perdidos ellos , en-la-tierra cerró sobre-ellos el-desierto

וְחִזְקֵתִי אֶת-לִבִּי פַרְעֹה וּרְבָה אַחֲרֵיהֶם
Y-endureceré (4) ** Faraón corazón-de y-perseguirá tras-ellos

וְאֶקְבְּרָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל-חֵילוֹ
y-me-glorificará en-Faraón y-en-todo su-ejército

וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה וַיַּעֲשׂוּ-כֵן : וַיִּגַּד
y-conocerán egipcios que Yahweh yo e-hicieron ; así Y-fue-avisado (5)

לְמַלְךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם וַיִּהְפֹּךְ לִבִּי פַרְעֹה
al-rey-de Egipto que huyó , el-pueblo y-cambió Faraón corazón-de

וַעֲבָדָיו אֶל-הָעָם וַיֹּאמְרוּ מַה-זֹּאת עֲשִׂינוּ כִּי-
y-sus-servidores contra el-pueblo : y-dijeron ¿qué pues hicimos esto

שֶׁלַּחֲנוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל מֵעַבְדֵּנוּ : וַיִּפְּאֵר וַיִּפְרָא אֶת-רֶכֶב
enviamos a Israel de-servir-nos (6) Y-preparó ** su-carro

וְאֶת-עַמּוֹ לָקַח עַמּוֹ וַיִּקַּח שֵׁשׁ-מֵאוֹת רֶכֶב
y-** su-pueblo tomó con-él (7) Y-tomó seis cientos carros

בָּחֹר וְכָל-רֶכֶב מִצְרַיִם וְשָׁלֹשׁ עַל-כָּל-
escogidos y-todo carro-de , Egipto y-capitanes sobre cada-uno

וַיַּחֲזֶק יְהוָה אֶת-לִבִּי פַרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּרְדֹּף
Y-endureció (8) ** Yahweh Faraón corazón-de rey-de Egipto y-persiguió

אַחֲרָיו בָּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבָנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּמָּרְדּוּ
tras hijos-de ; Israel e-hijos-de Israel marchando con-mano

רָמָה : וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם וַיִּשְׁלַחוּ
alzada (9) Y-persiguieron egipcios tras-ellos y-alcanzaron

אֹתָם חָנִים עַל-הֵם כָּל-סוֹס רֶכֶב פָּרָעָה
a-ellos acampando junto-a el-mar todo caballo-de carro-de Faraón

וּפָרָשָׁיו וַחֲלוֹ עַל-פִּי הַחִירֹת לִפְנֵי בָעַל צִפּוֹן
y-jinetes-de-él , y-ejército-de-él Pi junto-a Hahiroth Baal frente-a Zefón

וּפָרָעָה הַקָּרִיב וַיִּשְׁאַל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-עֵינֵיהֶם
Y-Faraón se-aproximó y-alzaron hijos-de Israel ** sus-ojos (10)

וַהֲגָה מִצְרַיִם נִסַּע אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד
y-he-aquí egipcios marchando tras-ellos y-se-asustaron mucho

וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-יְהוָה: וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה הַמִּבְלִי
y-clamaron Israel hijos-de Yahweh a Y-dijeron (11) a por-qué : Moisés

אֵין-קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לָמוֹת בְּמִדְבָּר מֵה-זֹאת עָשִׂיתָ
en-Egipto sepulcros no-hay nos-trajiste a-morir , en-el-desierto que hiciste esto

לָנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם: הֲלֹא-נָה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ
de-Egipto para-sacarnos a-nosotros esto ¿Acaso-no (12) la-palabra que dijimos a-ti

בְּמִצְרַיִם לֵאמֹר חָבַל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת-מִצְרַיִם כִּי
en-Egipto : diciendo en-Egipto de-nosotros y-serviremos a Egipto pues

טוֹב לָנוּ עָבַד אֶת-מִצְרַיִם מִמָּוְתוֹ בְּמִדְבָּר:
mejor para-nosotros a servir Egipto que-morir-nos en-el-desierto

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אֲלֵ-תִירְאוּ הַתִּיצְבוּ וַיֵּרְאוּ
Y-dijo (13) a Moisés el-pueblo no : el-pueblo estad-firmes y-ved

אֶת-יְשׁוּעָתָהּ יְהוָה אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רִאִיתֶם
salvación-de ** que Yahweh hará ; hoy para-vosotros pues lo-que veis

אֶת-מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תִסִּיפוּ לְרֹאתָם עוֹד עַד-עוֹלָם:
egipcios ** hoy no volveréis a-ver para más siempre

יְהוָה יִלָּחֶם לָכֶם וְאַתֶּם תִּשְׁתַּחֲוּוּ: וַיֹּאמֶר
Yahweh (14) luchará por-vosotros y-vosotros estad-quietos (15) Y-dijo

יְהוָה אֵל-מוֹשֶׁה מַה-תַּצַּעַק אֵלַי דְּבַר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ׃
 . y-anden Israel hijos-de a habla , a-mí clamas ¿por-qué : Moisés a Yahweh

וְאַתָּה הָרַם אֶת-מַטֵּן וְנִמְטָה אֶת-יָדְךָ עַל-
 sobre tu-mano ** y-extiende tu-vara ** alza Y-tú (16)

הַיָּם וּבִקְעָהּ וַיָּבֹאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם
 el-mar en-medio-de Israel hijos-de y-pasen , y-divídelo el-mar

בִּיבֹשָׁה׃ וְאֵי הִנֵּה מִחֲזֹק אֶת-לֵב מִצְרַיִם
 a-tierra-seca . Y-yo he-aquí endureciendo ** corazón-de egipcios (17)

וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֶבְרָכָהּ בְּפָרְעֹה
 e-irán tras-ellos y-me-glorificaré en-Faraón

וּבְכָל-חֵילוֹ בָּרַכְבוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃
 y-en-todo su-ejército en-su-carro y-en-sus-jinetes

וַיֵּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי-אֲנִי יְהוָה בְּהַפְבֵּדִי
 Y-conocerán los-egipcios que yo Yahweh en-mi-glorificarme (18)

בְּפָרְעֹה בָּרַכְבוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃
 en-su-carro y-en-sus-jinetes en-Faraón

וַיֹּסֶעַ מֶלְאָךְ הָאֱלֹהִים הַחֲלֹץ לִפְנֵי מִתְנַה
 Y-se-retiró el-que-marchaba ante multitud-de (19)

יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסָּע עָמֹד לַנּוֹב
 Israel y-fue ; a-su-retaguardia y-se-apartó pilar-de la-nube

מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיָּבֹא בֵּין
 de-delante-de-ellos y-se-colocó . detrás-de-ellos Y-vino entre (20)

מִתְנַה מִצְרַיִם וּבֵין מִתְנַה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי
 Egipto campamento-de y-entre Israel campamento-de la-nube y-fue

וַיִּחְשֹׁךְ וַיֵּאָר וְלֹא-קָרַב
 y-la-oscuridad e-iluminó ** , la-noche y-no se-acercó

וְהָאֵל-זֶה	כָּל-הַלַּיְלָה:	וַיִּט	מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ	
otro a éste	la-noche toda	Y-extendió (21)	Moisés	su-mano **
עַל-הַיָּם	וַיִּזְלַף	יְהוָה	אֶת-הַיָּם	בְּרוּחַ קָדִים עֲזוּהָ
el-mar sobre	y-retiró	Yahweh	** el-mar	Este con-viento-del fuerte
כָּל-הַלַּיְלָה	וַיָּשֻׁם	אֶת-הַיָּם	לְחֶרֶבָה	
la-noche toda	y-volvió	** el-mar	en-tierra-seca	
וַיִּבְקְעוּ	הַמַּיִם:	וַיָּבֹאוּ	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	בְּתוֹךְ
y-se-dividieron	las-aguas	Y-entraron (22)	hijos-de	en-medio-de Israel
הַיָּם	בִּיבִשָּׁה	וּתַמִּים	לָהֶם	חֹמָה
el-mar	en-la-tierra-seca	y-las-aguas	para-ellos	a-su-derecha
וּמִשְׁמַאלָם:	וַיִּרְדְּפוּ	מִצְרַיִם	וַיָּבֹאוּ	אֲחֵרֵיהֶם
y-a-su-izquierda	Y-persiguieron (23)	egipcios	y-fueron	tras-ellos
כָּל-סוּס	פָּרָעָה	רֶכֶבּוֹ	וּפָרָשָׁיו	אֶל-הַיָּד
caballo-de todo	Faraón	su-carro	y-sus-jinetes	medio-de en
הַיָּם:	וַיְהִי	בְּאֶשְׁמֶרֶת	הַבֶּקֶר	וַיִּשְׁקֹף
el-mar	Y-fue (24)	en-vigilia-de	la-mañana	Yahweh y-miró
אֶל-מִחֲנֵה מִצְרַיִם	בְּעַמּוּד אֵשׁ	וַעֲנָן	וַיִּהְיֶה	אֶת מִחֲנֵה
al ejército-de Egipto	desde-pilar-de fuego	y-nube	y-le-llevó	ejército-de ** y-confundió
מִצְרַיִם:	וַיִּסֶּר	אֶת	אֶפְן	מִרְכַּבְתָּיו
Egipto	E-hizo-caer (25)	**	rueda-de	sus-carros
בְּקִבְדָּתָהּ	וַיֹּאמֶר	מִצְרַיִם	אֲנוֹסָה	מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל
; con-dificultad	y-dijo	Egipto	huiré	pues Israel de-delante-de
יְהוָה	וְלָחֶם	לָהֶם	בְּמִצְרַיִם†	וַיֹּאמֶר יְהוָה
Yahweh	lucha	por-ellos	contra-egipcios	Moisés a Yahweh Y-dijo (26)
נִמְשָׁה	אֶת-יָדָהּ	עַל-הַיָּם	וַיָּשֻׁבוּ	הַפָּלִים
extiende	** tu-mano	el-mar	y-volverán	sobre las-aguas

בִּיהֲוָה וּבִמֹּשֶׁה עֲבָדָיו: אָז יִשְׂרָאֵל-מֹשֶׁה וּבָנָיו

en-Yahweh y-en-Moisés su-siervo (1) . e-hijos-de Moisés cantó Entonces Cap. 15

יִשְׂרָאֵל אֶת־ תְּשִׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אֲשִׁירָה
Israel ** el-cántico el-éste a-Yahweh y-dijeron : para-decir Cantaré

לַיהוָה כִּי־ נָאֵה נָאֵה וְנָאֵה סוּס וְלִקְבוֹ דָּמָה
a-Yahweh pues exaltar , se-exaltó caballo y-su-jinete echó

בַּיָּם : עֲנִי חֲמַרְתָּ יְהִי וַיְהִי־ לִי לִישׁוּעָה
(2) . en-el-mar Mi-fortaleza Yah y-mi-canto y-fue para-mí por-salvación

זֶה אֵלֵי וְאֵלֵי וְאֵלֵיהֶם אֵלֵי וְאֵלֵי וְאֵלֵי
este mi-Dios y-le-alabaré Dios-de mi-padre . y-le-ensalzaré

יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ : מֶרְכָּבַת פָּרֹעַה
Yahweh , guerra hombre-de Yahweh su-nombre (4) Carros-de Farón

וְסִילֹ וַיֵּךְ בַּיָּם וַיִּמְכְּרֻ שְׁלִשִּׁי
y-su-ejército echó en-el-mar y-lo-mejor-de sus-capitanes

טָבַעוּ בַּיָּם־ סוּף : תְּהוֹמֹת וַיִּכְסִּימוּ יָרְדוּ
se-ahogaron en-Mar-de Juncos (5) Profundidades les-cubrieron se-hundieron

בְּמִצְרַיִם כְּמֹ־ אֶבֶן : יְמִינָה וְהוֹה נְאֻדָּרִי
en-honduras como . piedra (6) Tu-diestra Yahweh magnificada

בְּכֹחַ יְמִינָה וְהוֹה תִּרְעַץ אֹיֵב :
; en-el-poder tu-diestra Yahweh quebrantó . enemigo

וַיִּכְרַב וַיִּזְנוֹנֶה קָמֹיִךְ
Y-en-grandeza-de (7) tu-majestad derribaste , tus-oponentes

תִּשְׁלַח תִּרְגֵּף יֹאכְלֵמוֹ בְּקֶשׁ : וַיִּבְרִיתוּ
enviaste tu-ira los-consumió . como-hojarasca (8) Y-con-viento-de

אֶפְרַיִם נִשְׁרָמוּ מֵיִם נִשְׁכְּרוּ כְּמֹ־ גֵד נִזְלִים
tus-narices se-amontonaron aguas se-mantuvieron como muro , fluidos

קָפְאוּ תְּהוֹמֹת בְּלִב־ יָם : אָמַר אֹיֵב
se-cuajaron abismos en-corazón-de . mar Dijo (9) enemigo

תִּמְלֵאמוּ se-saciará	שָׁלַל , despojo	אֶחָדָם repartiré	אֲשִׁיג alcanzaré	אֲרֹדָה perseguiré
יָדִי: . mi-mano	תֹּרִישְׁמוּ les-destruirá	תַּרְבִּי mi-espada	אֲרִיב desenvainaré	נַפְשִׁי mi-alma
כַּעֲפֹרֶת como-plomo	אָלְלוּ se-hundieron	יָם mar	כִּסְמוּ les-cubrió	בְּרוּחָהּ con-tu-viento
				וְשָׁפַתָּ Soplaste (10)
כַּמֶּה como-tú	יִהְיֶה quién	בְּאֵלִים Yahweh	מִי כַמֶּה entre-los-dioses	אֲדִירִים: como-tú ¿Quién (11)
				יִמְפְּטוּ impetuosas
כַּמֶּה en-aguas				
פְּלֵא: . prodigios	עֹשֶׂה obrador-de	תַּהֲלֹת maravillas	נֹרָא terrible	בִּקְדָּשׁ en-santidad
נֶחֱיָה Condujiste (13)	אֶרֶץ: . tierra	תִּבְלַעְמוּ les-tragó	יְמִינָהּ tu-mano	נִשְׂתָּה Extendiste (12)
בְּעֻזָּה en-tu-poder	נִהַלְתָּ guiaste	נִאֲלַת , redimiste	וְ que	עַם- pueblo
				בְּחַסְדֶּךָ en-tu-misericordia
יִרְגְּזוּ temblarán	עַמִּים pueblos	שָׁמְעוּ Oirán	קִדְשָׁהּ: , tu-santidad	נֶגְהָ morada-de
				אֶל- a
נִבְהֲלוּ se-terrorizarán	אָז Entonces	פְּלִשְׁתִּי: (15) . Filistia	יֹשְׁבֵי moradores-de	אֲחִזּוּ atenazará
				תִּיל angustia
נִמְגְּוּ se-derretirán	רָעַר , temblor	יֶאֱחֲזְמוּ les-atenazará	מֹאָב Moab	אֵילִי caudillos-de
				אֶדוֹם Edom
				יְהוּדֵי- jefes-de
וְפָחַד y-miedo	תִּרְסָה terror	עֲלֵיהֶם sobre-ellos	תִּפֹּל Caerá	כָּל- todos
				יֹשְׁבֵי moradores-de
				כְּנָעַן: (16) . Canaán
יַעֲבֹר pase	עַד- hasta-que	כָּאֶבֶן como-la-piedra	יִדְמֻ enmudecerán	זְרוּעָהּ tu-brazo
				בְּגִדָהּ por-grandeza-de
קִנִּיתִי: . compraste	וְ que	עַם- pueblo	יַעֲבֹר pase	עַד- hasta-que
				יִהְיֶה Yahweh
				עַמָּהּ tu-pueblo

בְּהַר		וַחֲמַעְמֹו		תְּבַאֲמוּ		(17)	
en-monte-de		y-los-plantarás		Los-introducirás			
יְהוָה	מִקְדָּשׁ	אֲדֹנָי	פָּעַלְתָּ	לְשִׁבְתָּךְ	מָכוֹן	נַחֲלָתְךָ	
, Yahweh	santuario	Señor	hiciste	para-tu-morada	lugar	tu-heredad	
יְהוָה	יְמָלְךָ	וְעַד :	יְהוָה	יָדֶיךָ :	כּוֹנְנֵו		
Yahweh	reinará	y-siempre por-siempre	(18)	tus-manos	establecieron		
בָּרַכְבּוּ	וּבִפְרָשָׁיו	פָּרַעַה	סוֹס	בָּא	כִּי		
con-su-carro	y-con-sus-jinetes	Faraón	caballo-de	entró	Pues (19)		
עֲלֵהֶם	אֶת-	יְהוָה	וַיָּשָׁב	בָּיִם			
sobre-ellos	**	Yahweh	y-volvió	en-el-mar			
בִּיבְשָׁה	בְּתוֹךְ	הַיָּם :	הָלְכוּ	יִשְׂרָאֵל	וּבְנֵי		
en-la-tierra-seca	en-medio-de	el-mar	anduvieron	Israel	e-hijos-de		
אֲחֻזָּת	אֶהָרֹן	אֶת-	הַנְּבִיאָה	מִרְיָם	וַתִּקַּח		
hermana-de	Aarón	**	la-profetisa	Miriam	Y-cogió (20)		
הַנְּשִׁיִּם	אֲחֵרֶיהָ	בְּתָפִים	כָּל-	וַתֵּצֵאוּ	בְּיָדָהּ		
las-mujeres	tras-ella	con-panderetas	todas	y-salieron	en-su-mano		
לָהֶם	מִרְיָם	שִׁירוֹ	לִיהוָה	כִּי-	וּבְמַחֲלָת :		
a-ellos	Y-contestaba	cantad	a-Yahweh	pues	y-con-danzas		
וּרְכַבּוּ	סוֹס	נָאָה	נָאָה	בָּיִם :			
y-jinete	caballo	, se-exaltó	exaltar	en-el-mar			
מִיִּם-	אֶת-יִשְׂרָאֵל'	מֹשֶׁה	וַיִּסַּע	אֶל-			
del-Mar-de	Israel	a Moisés	Y-guió (22)	a			
שְׁלֹשָׁת-	וַיֵּלְכוּ	שׁוּר	מִדְבָּר-	וְלֹא-			
tres	y-anduvieron	; Shur	desierto-de	y-no			
מִרְתָּה	וַיָּבֵאוּ	מַיִם :	מָצְאוּ	לְשִׁתָּה			
a-Marta	Y-llegaron	(23)	agua	hallaron			

מִים מִמָּרָה כִּי מָרִים הֵם עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מָרָה :
 . Mara su-nombre llamó eso por , ellas amargas pues de-Mara agua

וַיִּלְנוּ הָעָם עַל-מֹשֶׁה לֵאמֹר מָה-נִשְׁתָּה :
 . beberemos ¿qué : diciendo Moisés contra el-pueblo Y-murmuraron (24)

וַיַּצְעֵק אֶל-יְהוָה וַיֹּרְהוּ יְהוָה עֵץ וַיִּשְׁלַח אֶל-
 a y-echó madera Yahweh y-le-mostró Yahweh a Y-clamó (25)

הַמֵּים וַיַּמְתְּקוּ הַמֵּים שָׁם שָׁם לֹו חֹק
 decreto para-él puso allí ; las-aguas y-se-endulzaron las-aguas

וּמִשְׁפָּט וְשָׁם נִסָּהוּ : וַיֹּאמֶר אִם-שָׁמָעַתְּ
 escuchas escuchar si Y-dijo (26) . les-probó y-allí y-mandamiento

לְקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשָּׁר וּבְעֵינָיו תַּעֲשֶׂה
 haces en-sus-ojos y-lo-recto tu-Dios Yahweh a-voz-de

וְהִאֲזַנְתָּ לְמַצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל-תִּקְוֵי כָּל-
 toda , sus-decretos todos y-guardas a-sus-mandamientos y-dieres-oído

הַמִּחֲלָה אֲשֶׁר-שָׁמַחַת בְּמִצְרַיִם לֹא-אֲשִׁים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי
 yo pues sobre-ti pondré no en-egipcios puse que la-enfermedad

יְהוָה רִפְאוֹתָ : וַיָּבֹאוּ אֵילִמָּה וְשָׁם שְׁתֵּים עָשָׂר
 diez dos y-allí a-Elim Y-llegaron (27) . tu-sanador Yahweh

עֵינֹת מֵיִם וְשִׁבְעִים הַמָּרִים וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל-הַמֵּים :
 . las-aguas junto-a allí y-acamparon , palmeras y-setenta agua fuentes-de

וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיָּבֹאוּ כָּל-עַבְדֵּי
 comunidad-de todo y-llegaron de-Elim Y-partieron (1) Cap.16

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-מִדְבַּר-סִין אֲשֶׁר בֵּין אֵילִם וּבֵין סִינַי בְּחַמֶּשֶׁה
 en-cinco , Sinaí y-entre Elim entre que Sin desierto-de a Israel hijos-de

עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי לְצֵאתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם :
 . Egipto de-tierra-de de-su-salir el-segundo de-el-mes día diez

וַיִּלְלִינוּ **כָּל-** עַרְתָּ **בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל** **עַל-** מֹשֶׁה
Y-murmuraron (2) toda comunidad-de hijos-de Israel contra Moisés

וְעַל- **אַהֲרֹן** **בַּמִּדְבָּר:** וַיֹּאמְרוּ **אֲלֵהֶם** **בְּנֵי יִשְׂרָאֵל**
y-contra Aarón . en-el-desierto Y-dijeron a-ellos hijos-de Israel (3)

מִי- יִתֵּן **מוֹתֵנוּ** **בְּיַד-** יְהוָה **בְּאֶרֶץ** **מִצְרַיִם** **בְּשִׁבְתֵּנוּ**
quien diera morir-nos por-mano-de Yahweh en-tierra-de Egipto cuando-sentamos

עַל- סִיר **הַבָּשָׂר** **בְּאֲכֻלְנוּ** **לֶחֶם** **לְשַׂבֵּעַ** **כִּי-** הוֹצֵאתֶם אֹתָנוּ
junto-a olla-de la-came pan en-nuestro-comer , a-saciar pues sacaste a-nosotros

אֶל- הַמִּדְבָּר **הַזֶּה** **לְהַמִּית** **אֶת-** **כָּל-** הַקָּהָל **הַזֶּה**
a el-desierto el-éste para-matar ** toda la-asamblea la-ésta

בְּרָעָב: וַיֹּאמֶר יְהוָה **אֶל-מֹשֶׁה** הִנְנִי מַמְטִיר **לָכֶם** **לֶחֶם**
de-hambre Y-dijo יהוה a Moisés he-aquí : pan para-vosotros lloviendo (4)

מִן- הַשָּׁמַיִם **וַיֵּצֵא** **הָעָם** **וַיִּקְטְוּ** **דָּבָר-**
de los-cielos ; y-saldrá el-pueblo y-recogerán cantidad-de

יּוֹם **בְּיוֹמוֹ** **לְמַעַן** **אֲנֻסֶנּוּ** **הַיּוֹלֵךְ** **בְּחֹרְתִי**
día , en-su-día para-que le-pruebe si-anda en-mi-instrucción

אִם-לֹא: וְהָיָה **בַּיּוֹם** **הַשְּׁשִׁי** **וַהֲכִינוּ** **אֶת**
no o Y-será en-el-día el-sexto y-prepararán **

אֲשֶׁר- יִבְיֹאוּ **וְהָיָה** **כַּשְׁנֶה** **עַל** **אֲשֶׁר-** יִלְקְטוּ **יּוֹם | יּוֹם:**
lo-que ; meten y-será doble que lo-que recogeen día día

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה **וְאַהֲרֹן** **אֶל-כָּל-** **בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** **עָרֵב** **וַיִּדְעֻהֶם**
Moisés Y-dijo (6) a y-Aarón todos a hijos-de Israel atardecer y-conoceréis

כִּי **יְהוָה** **הוֹצִיא** **אֹתְכֶם** **מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:** **וּבֹקֶר** **וְרֵאִיתֶם**
que Yahweh sacó a-vosotros de-tierra-de Egipto . Y-por-la-mañana (7) también-veréis

אֶת-כְּבוֹד **יְהוָה** **בְּשִׁמְעוֹ** **אֶת-** **תְּלַנְתִּיכֶם** **עַל-** **יְהוָה**
** gloria-de Yahweh por-su-oír ** contra vuestras-murmuraciones ; Yahweh

וַנִּהְיֶה לָּהּ כִּי תִלְוֶנוּ עָלֵינוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה דָּרָא
 Dará : Moisés Y-dijo (8) . contra-nosotros murmuréis que quién y-nosotros

וַיְהִי לָכֵם בָּעֶרֶב בָּשָׂר לֶאֱכֹל וּלְחֶם בִּבְקָרֹוֹ לִשְׂבַע
 para-saciar en-la-mañana y-pan para-comer carne en-la-tarde a-vosotros Yahweh

בְּשִׁמְעֶךָ יְהוָה אֶת-תִּלְוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר-אַתֶּם מְלִינִים
 murmurando vosotros que vuestras-murmuraciones ** Yahweh por-oír

עָלֵינוּ וַנִּהְיֶה לָּהּ לֹא-עָלֵינוּ תִּלְוֹתֵיכֶם כִּי עַל-יְהוָה:
 . Yahweh contra sino murmurasteis contra-nosotros no , quién y-nosotros ; contra-él

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן אָמַר אֶל-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 Israel hijos-de comunidad-de toda a di : Aarón a Moisés Y-dijo (9)

קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה כִּי שָׁמַע אֶת תִּלְוֹתֵיכֶם: וַיְהִי
 Y-fue (10) . vuestras-murmuraciones ** escuchó pues Yahweh ante venid

כַּדְבָּר אַהֲרֹן אֶל-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּמְרֹאוּ
 y-miraron Israel hijos-de comunidad-de toda a Aharón mientras-hablaba

אֶל-הַמִּדְבָּר וְהֵנָּה קְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּעָנָן:
 . en-la-nube apareciendo Yahweh gloria-de y-he-aquí , el-desierto hacia

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: שְׁמַעְתִּי אֶת-תִּלְוֹתַי
 murmuraciones-de ** Escuché (12) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (11)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּבְּרֹוֹ אֲלֵהֶם לֵאמֹר בֵּין הָעֶרְבִים תֹּאכְלוּ בָשָׂר
 carne comeréis el-atardecer a : diciendo a-ellos di : Israel hijos-de

וּבִבְקָרֹוֹ תִשְׂבַּעְתֶּם לֶחֶם וַיִּדְעֻם כִּי אֲנִי יְהוָה
 Yahweh yo que y-conoceréis , pan os-saciaréis-de y-en-la-mañana

אֱלֹהֵיכֶם: וַיְהִי בָּעֶרֶב וַתַּעַל הַשָּׁלָל
 la-codorniz y-subió por-la-tarde Y-fue (13) . vuestro-Dios

וַתִּכְסֵּם אֶת-הַמַּחֲנֶה וַיִּבְרָק וַיְהִי הָיְתָה שִׁכְבַּת הַפֶּל
 el-rocío capa-de fue y-por-la-mañana el-campamento ** y-cubrió

סָבִיב לַמַּחֲנֶה: וַתַּעַל שִׁכְבַּת הַטָּל וְהָיָה עָלֶיךָ פָּנֵי
 faz-de sobre y-he-aquí ; el-roció capa-de Y-subió (14) . del-campamento en-torno

הַמִּדְבָּר גַּם מִחֶסֶסֶם דָּק כַּפָּר עַל-הָאָרֶץ: וַיֵּרְאוּ
 Y-vieron (15) . la-tierra sobre como-escarcha fino copo fino el-desierto

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו מִן הָיָה כִּי לֹא
 no pues , esto qué? : su-hermano a cada-uno y-dijeron Israel hijos-de

יָדְעוּ מַה-הוּא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם הוּא הַלֶּחֶם אֲשֶׁר נָתַן
 dio que el-pan eso : a-ellos Moisés y-dijo ; aquello qué sabían

יְהוָה לָכֶם לֶאֱכֹלָה: זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לִקְטוּ
 recoged : Yahweh mandó que la-cosa Esta (16) . por-comida a-vosotros Yahweh

מִמֶּנּוּ אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ עֹמֶר לְכָל־זֶלַת מִסְפָּר
 número-de por-cada-uno gomer ; su-comer según cada-uno de-él

נִפְשֹׁתֵיכֶם אִישׁ לְאִשְׁרֵי בֵּיתוֹ תִּקְחוּ: וַיַּעֲשׂוּ כֵן
 así E-hicieron (17) . tomad en-su-tienda para-quien cada-uno vuestras-personas

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּלְקְטוּ הַמְּרֹבָה וְהַמִּמְעִיט:
 , y-el-que-poco el-que-mucho y-recogieron , Israel hijos-de

וַיִּמְדוּ בְעֹמֶר וְלֹא הָעֲדִיף הַמְּרֹבָה
 el-que-mucho tuvo-demasiado y-no por-el-gomer Y-midieron (18)

וְהַמִּמְעִיט לֹא הִחְסִיר אִישׁ לְפִי-אֲכָלוּ
 su-comer según cada-uno ; faltó no y-el-que-poco

לִקְטוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִישׁ אֶל-יֹתֵרוֹ מִמֶּנּוּ
 de-él guardando no cada-uno : a-ellos Moisés Y-dijo (19) . recogieron

עַד-בֹּקֶר: וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל-מֹשֶׁה וַיִּוָּתְרוּ אַנְשֵׁי מִמֶּנּוּ
 de-él hombres y-guardaron Moisés a escucharon Y-no (20) . (la) mañana hasta

עַד-בֹּקֶר נִיָּרַם וַיִּבְאֵשׁ וַיִּקְצָף עֲלֵהֶם
 con-ellos y-se-enfadó ; y-hedió gusanos y-crió mañana hasta

מֹשֶׁה׃ וַיִּלְקְטוּ אֹתוֹ בַּבֹּקֶר בַּבֹּקֶר אֶחָד
Moisés . Y-recogieron (21) a-él por-la-mañana cada-uno

כָּפִי אָכְלוּ וְחָם הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמַס׃ וַיְהִי
según ; su-comer y-calentó el-sol y-se-derritió (22) Y-fue

בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי לָקְטוּ לֶחֶם מִשְׁנֵה שְׁנֵי הָעֹמֶר לְאִתָּהּ
en-el-día el-sexto recogieron pan doble dos el-gomer ; para-cada-uno

וַיָּבֹאוּ כָּל-נְשֵׂי־הָעֵדָה וַיִּנְדְּרוּ לְמֹשֶׁה׃
y-vinieron todos jefes-de la-comunidad e-informaron a-Moisés

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה שְׁבֹתוֹן שַׁבָּת-
Y-dijo : a-ellos lo-que esto habló Yahweh día-de-descanso שְׁבֹתוֹן שַׁבָּת-

קֹדֶשׁ לַיהוָה מָחָר אֵת אֲשֶׁר-הָאָפוּ אָפוּ וְאֵת אֲשֶׁר-חִבְשָׁלוּ
a-Yahweh santo ; mañana ** lo-que cozáis , coced hirváis

בִּשְׁלוּ וְאֵת כָּל-הַתֶּעֱרֹף הַנִּיחִי לָכֶם לְמַשְׁמֶרֶת עַד-הַבֹּקֶר׃
y-** , hervid todo el-sobranate guardad para-vosotros para-mantener hasta la-mañana

וַיִּנְחִי אֹתוֹ עַד-הַבֹּקֶר כַּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה וְלֹא
Y-guardaron (24) a-él hasta la-mañana como mandó Moisés y-no

הַבָּאִישׁ וְרִמָּה לֹא-הָיְתָה בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲכָלְהוּ
hedió y-gusano no estaba en-él . Y-dijo (25) Moisés comed-lo

הַיּוֹם כִּי-שַׁבָּת הַיּוֹם לַיהוָה הַיּוֹם לֹא תִמְצָאֶה
hoy pues sábado hoy ; para-Yahweh hoy no lo-hallaréis

בַּשָּׂדֶה׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תִּלְקְטוּהוּ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
en-el-campo (26) Seis días lo-recogeréis y-en-el-día el-séptimo

שַׁבָּת לֹא יִהְיֶה-בּוֹ׃ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
no sábado será en-él (27) Y-fue en-el-día el-séptimo

וַיֵּצְאוּ מִן-הָעָם לִלְקֹט וְלֹא מָצְאוּ׃ וַיֹּאמֶר
salieron de el-pueblo a-recoger y-no hallaron (28) Y-dijo

יְהוָה אֵל-מֹשֶׁה עַד-אֵנָה מֵאֲנָחִם לְשֹׁמֵר מִצְוֹתַי
 mis-mandamientos guardar rehusaréis cuándo hasta , Moisés a Yahweh

וְתוֹרֹתַי : רְאוּ כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם
 a-vosotros dio Yahweh que Ved (29) . y-mis-instrucciones

הַשָּׁבֶת עַל-כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בֵּינָם הַשֵּׁשִׁי לֶחֶם יוֹמִים
 ; dos-días pan el-sexto en-el-día a-vosotros dando él eso por , el-sábado

שָׁבוּ אִישׁ תַּחְתּוֹ אֵל-יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ בֵּינָם
 en-el-día de-su-sitio nadie salga no su-lugar cada-uno quedad

הַשְּׁבִיעִי : וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם בֵּינָם
 . el-séptimo el-pueblo Y-descansó (30) . el-séptimo

וַיִּקְרָאוּ בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ מִן הוּא כְּגֵרַע
 como-semilla-de y-él maná su-nombre ** Israel casa-de Y-llamaron (31)

נֹר לָלֶן וְטַעְמוֹ כְּצִפִּיתָת בְּדִבְשׁ : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
 Moisés Y-dijo (32) . con-miel como-hojuela y-su-sabor blanco culantro

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה מְלֵא הָעֹמֶר מִלֶּמֶשׁ מֶרֶת
 para-guardar de-él el-gomer llena : Yahweh mandó que la-cosa ésta

לְדֹרֹתֵיכֶם לִמְעוֹן יֵרָאוּ אֶת-הָלֶחֶם אֲשֶׁר הָאֵכְלֹתִי אֹתְכֶם
 a-vosotros di-a-comer que el-pan ** vean para-que por-tus-generaciones

בַּמִּדְבָּר בְּהוֹצִיאִי אֹתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
 Moisés Y-dijo (33) . Egipto de-tierra-de a-vosotros en-mi-sacar en-el-desierto

אֵל-אַהֲרֹן קַח צִנְצָנָת אֶחָת וְתֵן שָׁמָּה מְלֵא הָעֹמֶר מִן
 ; maná el-gomer completo allí y-pon una vasija toma : Aarón a

וְהָנַח אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם : כַּאֲשֶׁר
 Como (34) . para-vuestras-generaciones para-guardar Yahweh ante a-él y-coloa

צִוָּה יְהוָה אֵל-מֹשֶׁה וַיְנִיתָהּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת
 el-Testimonio ante Aarón y-lo-puso , Moisés a Yahweh mandó

לְמַשְׁמֶרֶת: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אָכְלוּ אֶת־הַמֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־
hasta año cuarenta el-maná ** comieron Israel E-hijos-de (35) . para-guardar

בָּאֵם אֶל־אֶרֶץ נִשְׁכַּת אֶת־הַמֶּן אָכְלוּ עַד־
hasta comieron el-maná ** ; habitamiento tierra-de a su-llegada

בָּאֵם אֶל־קֶצֶה אֶרֶץ כְּנָעַן: וְהָעֹמֶר עֲשָׂרִית הָאֵיפָה
el-efa décimo-de Y-el-gomer (36) . Canaán tierra-de borde-de a su-llegar

הוא: וַיִּסְעוּ כָל־עֵדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּדְבָּר־
del-desierto Israel hijos-de comunidad-de toda Y-partieron (1) . él Cap. 17

סִין לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וַיַּחֲנוּ בְּרִפְדִּים
en-Refidim y-acamparon ; Yahweh orden según por-sus-jornadas Sin

וַאִין מִים לְשִׁתָּת הָעָם: וַיִּרָּב הָעָם עִם־
con el-pueblo Y-altercó (2) . el-pueblo para-beber agua y-no-había

מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ תָנוּ לָנוּ מִים וַיִּשְׁתֶּה וַיֹּאמֶר
y-dijo ; y-bebamos agua a-nosotros da : y-dijeron Moisés

לָהֶם מֹשֶׁה מַה־תִּרְיִבֹּן עַמִּלִּי מַה־תִּנְסֹן אֶת־יְהוָה:
. Yahweh a probáis por-qué , con-migo altercáis por-qué? : Moisés a-ellos

וַיִּצְמָא שָׁם הָעָם לָמִים וַיִּלֵּן הָעָם
el-pueblo y-murmuró para-agua el-pueblo allí Y-tuvo-sed (3)

עַל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה הֵעֲלִיתָנִי מִמִּצְרַיִם לְהָמִית אֹתִי
a-mí para-matar de-Egipto nos-hiciste-subir esto por-qué? : y-dijo ; Moisés contra

וְאֶת־בְּנֵי וְאֶת־מִקְנֵי בִצְמָא: וַיִּצְעַק מֹשֶׁה
Moisés Y-clamó (4) . con-la-sed mi-ganado y-a mis-hijos y-a

אֶל־יְהוָה לֵאמֹר מָה אֶעֱשֶׂה לָּעָם הַזֶּה עוֹד מְעַט
un-poco aún ; el-éste al-pueblo haré qué? : diciendo Yahweh a

וּסְקָלְנִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲבַר לִפְנֵי
delante-de pasa : Moisés a Yahweh Y-dijo (5) . y-me-apredrearán

הָעָם וְקַח אִתְּךָ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַטְּךָ אֲשֶׁר
el-pueblo y-toma con-tigo de-ancianos-de y-tu-vara que

הִכִּיתָ בּוֹ אֶת-הַיָּאֵר קַח בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ: הֲנִנִי
golpeaste con-él **, el-río toma en-tu-mano y-marcha He-aquí (6)

עֹמְדִי לִפְנֵיךָ שָׁם | עַל-הַצּוּר בְּחֹרֵב וְהִכִּיתָ בְּצוּר
estoy ante-ti allí en la-roca y-golpea en-Horeb la-roca

וַיֵּצֵא מִמֶּנּוּ מַיִם וְשָׂתָה הָעָם וַיַּעַשׂ
y-saldrán de-él aguas y-beba el-pueblo e-hizo

כֵּן מֹשֶׁה לְעֵינָי זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּקְרָא שֵׁם
así Moisés a-ojos-de ancianos-de . Israel Y-llamó nombre-de (7)

הַמָּקוֹם מִסָּה וּמִרִיבָה עַל-רִיב. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל
el-lugar Masa y-Meriba porque altercar hijos-de Israel y-porque

נִסְתָּם אֶת-יְהוָה לְאֹמֹר הֲיֵשׁ יְהוָה בְּקִרְבָּנוּ אִם-אֵין: וַיָּבֹא
diciendo Yahweh a probar-de-ellos : Yahweh está? entre-nosotros . no (8) Y-vino

עַמְלֵק וַיִּלָּחֶם עִם-יִשְׂרָאֵל בְּרִפְדִּים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
Amalec y-atacó contra Israel en-Refidim Y-dijo a Moisés (9)

יְהוֹשֻׁעַ בַּחֲר-לָנוּ אֲנָשִׁים וַיָּצֵא הִלָּחֶם בְּעַמְלֵק מָחָר אֲנִכִּי נֶאֱבֹ
Josué varones para-nosotros escoge : Josué luchar y-sal contra-Amalec ; mañana yo estaré

עַל-רֹאשׁ הַגְּבֻעָה וּמַטְּהָ הָאֱלֹהִים בְּיָדִי: וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ
cima-de sobre la-colina y-vara-de el-Dios en-mi-mano E-hizo Josué (10)

כַּאֲשֶׁר אָמַר-לּוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֶם בְּעַמְלֵק וּמֹשֶׁה אֶהְרֹן וְחֹדֶר
como dijo a-él Moisés para-luchar contra-Amalec y-Moisés ; Aarón y-Hur

עָלוּ רֹאשׁ הַגְּבֻעָה: וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה
subieron cima-de la-colina . (11) Y-fue cuando alzaba Moisés

יָדוֹ וְנָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ
su-mano entonces-vencía ; Israel bajaba y-cuando su-mano

וְגֵר	עַמְלֶק:	וַיְדִי	מֹשֶׁה	כְּבָדִים	וַיִּקְחוּ	אֲבָן
vencia	Amalec . (12)	Y-manos-de	Moisés	pesadas	y-tomaron	piedra
וַיִּשְׁמְרוּ	תַּחְתָּיו	וַיֵּשֶׁב	עָלֶיהָ	וַאֲהֲרֹן	וְחֹור	תִּמְכִּין
y-pusieron	bajo-él	y-se-sentó	sobre-ella	y-Aarón	y-Hur	sostenían
בְּיָדוֹ	מִזֶּה	אֶחָד	וּמִזֶּה	אֶחָד	וַיְהִי	וַיְהִי
en-sus-manos	de-éste	uno	y-de-éste	, uno	y-fue	sus-manos
אֱמוּנָה	עַד-בֹּא	הַשֶּׁמֶשׁ:	וַיִּחַלֵּשׁ	יְהוֹשֻׁעַ	אֶת-עַמְלֶק	וְאֶת-
firme	ponerse hasta	. el-sol	Y-venció (13)	Josué	a	y-a Amalec
עַמּוֹ	לִפִּי-	חֶרֶב:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל-מֹשֶׁה	כָּתֹב
su-pueblo	a-filo-de	. espada	Y-dijo (14)	Yahweh	a	Moisés escribe
זֹאת	זִכְרוֹן	בְּסֵפֶר	וְשֵׁם	בְּאָזְנוֹ	יְהוֹשֻׁעַ	כִּי-מַחֲה
este	memorial	en-el-libro	y-di	a-oídos-de	Josué	que borrar
אֶמְחֶה	אֶת-זִכְרֵ	עַמְלֶק	מִתַּחַת	הַשָּׁמַיִם:	וַיִּבְנֶן	
borraré	memoria-de **	Amalec	de-bajo	. los-cielos	Y-construyó (15)	
מֹשֶׁה	מִזְבֵּחַ	וַיִּקְרָא	שְׁמוֹ	יְהוָה	נָפִי:	וַיֹּאמֶר
Moisés	; altar	y-llamó	su-nombre	Yahweh	. Nisi	Y-dijo (16)
כִּי-יָד-עַל-	כֶּסֶם	יָהּ	מִלְחָמָה	לִיהוָה	בְּעַמְלֶק	מִדֹּר
contra	trono-de	Yah	guerra	de-Yahweh	contra-Amalec	de-generación
דֹּר:	וַיִּשְׁלַע	יִתְרוֹ	כֹּהֵן	מִדִּיָּן	חֹתֵן	מֹשֶׁה
. generación	Y-oyó (1)	Jetro	sacerdote-de	Madián	suegro-de	Moisés
אֶת-כָּל-אֲשֶׁר	עָשָׂה	אֱלֹהִים	לְמֹשֶׁה	וּלְיִשְׂרָאֵל	עַמּוֹ	כִּי-הוֹצִיא
lo-que	hizo	a-Moisés	Dios	y-a-Israel	, su-pueblo	cómo sacó
יְהוָה	אֶת-יִשְׂרָאֵל	מִמִּצְרַיִם:	וַיִּקַּח	יִתְרוֹ	חֹתֵן	
a	Israel	. de-Egipto	Y-recibió (2)	Jetro	suegro-de	
מֹשֶׁה	אֶת-צִפּוֹרָה	אִשְׁתּוֹ	מֹשֶׁה	אַחֶר	שְׁלִיחֶיהָ:	וְאֵת שְׁנֵי
a	Séfora	mujer-de	Moisés	tras	. salida-de-ella	dos-de Y-** (3)

בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר שֵׁם הָאֶחָד גֵּרְשֹׁם כִּי אָמַר גַּר הָיִיתִי בְּאֶרֶץ
 en-tierra soy extranjero dijo pues Gersón el-uno nombre-de cuyo sus-hijos

וְקָרְיָה: וְשֵׁם הָאֶחָד אֱלִיעֶזֶר כִּי-אֱלֹהֵי אָבִי
 mi-padre Dios-de pues Eliezer el-otro Y-nombre-de (4) . extraña

בְּעֻזִּי בְּעֻזִּי מִתְרַב פָּרְעָה: וַיָּבֹא יֶתְרוֹ
 Jetro Y-vino (5) . Faraón de-espada-de y-me-libró en-mi-ayudador

חָתָן מֹשֶׁה וּבָנָיו וַאֲשֶׁתּוֹ אֶל-מֹשֶׁה אֶל-הַמִּדְבָּר
 el-desierto a Moisés a y-su-mujer y-sus-hijos Moisés suegro-de

אֲשֶׁר-הָיָה חָנָה שָׁם הָרַ מֹנְטֵ-דֵי הָאֱלֹהִים: וַיֹּאמֶר אֶל-מֹשֶׁה אֲנִי
 yo Moisés a Y-dijo (6) . el-Dios monte-de allí acampó él que

חָתָנִי יֶתְרוֹ בָּא אֵלַי וַאֲשֶׁתִּי וּשְׁנַיִם
 y-dos y-tu-mujer a-ti viene Jetro tu-suegro

בְּנֵיהֶם עִמָּהּ: וַיָּצֵא מֹשֶׁה לִקְבֹּלָתָהּ יֶתְרוֹ
 Jetro a-recibir-a Moisés Y-salió (7) . con-ella hijos-suyos

וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּשְׁקֹ-לּוֹ וַיִּשְׁאַלּוּ אִישׁ-לְרֵעֵהוּ
 a-su-prójimo cada-uno y-preguntaron a-él y-besó y-se-inclinó

לְשָׁלוֹם וַיָּבֹאוּ הָאֵתָנָה: וַיְסַפֵּר מֹשֶׁה
 Moisés Y-contó (8) . a-la-tienda y-entraron ; por-bienestar

לְחַתָּנֹהוּ אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְפָרְעָה וּלְמִצְרַיִם
 y-a-egipcios a-Faraón Yahweh hizo lo-que todo ** a-su-suegro

עַל אוֹרֵת יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל-הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מָצָאתָם בְּדֶרֶךְ
 en-el-camino les-salió-al-paso que la-molestia toda ** ; Israel causa-de por

וַיִּצְלָם וַיְהִי: וַיִּיחַד יֶתְרוֹ עַל כָּל-
 todo por Jetro Y-se-alegró (9) . Yahweh y-les-libró

הַטֹּבָה אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִצִּילוֹ מִיַּד
 de-mano-de le-libró que a-Israel Yahweh hizo que el-bien

מִצְרַיִם: וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ בֶּן־רוּדִי יְהוָה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶתְכֶם
egipcios . Y-dijo (10) : Jetro bendito que Yahweh a-vosotros libró

מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד פַּרְעֹה אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הָעָם
de-mano-de egipcios y-de-mano-de ; Faraón libró a el-pueblo

מִתַּחַת יַד־מִצְרַיִם: עַתָּה יָדַעְתִּי כִי־גָדוֹל יְהוָה מִכָּל־
de-debajo-de mano-de egipcios . Ahora que conozco mayor que Yahweh que-todo

הָאֱלֹהִים כִּי בִדְבָרֶךָ אֲשֶׁר זָדוּ עֲלֵיהֶם:
los-dioses pues en-la-cuestión que se-enoberbecieron , sobre-ellos

וַיִּקַּח יִתְרוֹ חֹתֵן מֹשֶׁה עֹלָה וּזְבָחִים
Y-tomó (12) Jetro suegro-de Moisés holocausto y-sacrificios

לָאֱלֹהִים וַיָּבֵא אַהֲרֹן וְכָל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֶאֱכֹל־לֶחֶם עִם־
, para-Dios y-fue Aarón y-todos ancianos-de Israel a-comer pan con

חֹתֵן מֹשֶׁה לִפְנֵי הָאֱלֹהִים: וַיְהִי מִמָּחָרָת
suegro-de Moisés delante-de el-Dios . (13) Y-fue Y-יהי מִמָּחָרָת

וַיָּשָׁב מֹשֶׁה לִשְׁפֹט אֶת־הָעָם וַיַּעֲמֹד הָעָם עִם־
y-se-sentó Moisés a a-juzgar el-pueblo a el-pueblo junto-a el-pueblo

מֹשֶׁה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעֶרֶב: וַיֵּרָא חֹתֵן
desde Moisés hasta la-mañana la-tarde . (14) Y-vio suegro-de

מֹשֶׁה אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה לָעָם וַיֹּאמֶר מַה־הַדָּבָר
Moisés ** todo lo-que él haciendo al-pueblo : y-dijo qué la-cosa

הִנֵּה אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה לָעָם מִדּוּעַ אַתָּה יוֹשֵׁב לְבִדָּךְ
que la-está tu haciendo al-pueblo : al-pueblo por-qué? tú sentado por-ti-mismo

וְכָל־הָעָם נֹצֵב עֲלֶיךָ מִן־בֹּקֶר עַד־עֶרֶב:
y-todo el-pueblo en-pie desde mañana hasta tarde .

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹתְנוֹ כִּי־יָבֵא אֵלַי
Moisés a-su-suegro porque viene a-mí

הָעָם לְדָרֹשׁ אֱלֹהִים: כִּי־יְהִי לָהֶם דְּבַר בָּא אֵלַי
a-mí viene asunto para-ellos es Cuando (16) . Dios a-consultar-a el-pueblo

וְשֹׁפֵטֹתַי בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ וְהוֹדַעְתִּי אֶת־
** y-hago-saber su-vecino y-entre hombre entre y-juzgo

חֲקֵי הָאֱלֹהִים וְאֶת־תּוֹרֹתָיו: וַיֹּאמֶר חֹתֵן מֹשֶׁה
Moisés suegro-de Y-dijo (17) . sus-instrucciones y-** el-Dios decretos-de

אֵלָיו לֹא־טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: נָכַל תִּבָּל
desfallecerás Desfallecer (18) . haciendo tú que la-cosa bueno no : a-él

נִם־אַתָּה נִם־הָעָם הִזֵּה אֲשֶׁר עִמָּךְ כִּי־כָבֵד מִמָּךְ הַדָּבָר
; la-cosa para-ti pesada pues , con-tigo que el-éste el-pueblo tanto tú tanto

לֹא־תוּכַל עָשֵׂהוּ לְבַדְּךָ: עַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלִי
a-mi-voz escucha Ahora (19) . por-ti-mismo hacer-lo podrás no

אֵינִי עֹשֶׂה וַיְהִי אֱלֹהִים עִמָּךְ הִנֵּה אַתָּה לָעָם מוֹל
delante-de , por-el-pueblo tú está ; con-tigo Dios y-sea te-aconsejaré

הָאֱלֹהִים וְתָבֵאתָ אֵת־הַדְּבָרִים אֵל־הָאֱלֹהִים: וְהִזְתִּירְתָּ
Y-enseña (20) . el-Dios a los-asuntos ** tú y-lleva el-Dios

אֶתְּחִים אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַתּוֹרֹת וְהוֹדַעְתָּ לָהֶם אֶת־הַדֶּרֶךְ
el-camino ** a-ellos y-muestra las-instrucciones y-** los-decretos ** a-ellos

יָלְכוּ בָּהּ וְאֶת־הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂוּ: וְאַתָּה
Y-tú (21) . deben-hacer que la-obra y-** en-ella deben-andar

תִּחְזֶה מִכָּל־הָעָם אֲנָשִׁי חִיל יִרְאֵי אֱלֹהִים
Dios temerosos-de capaces hombres el-pueblo de-todo elige

אֲנָשִׁי אֱמֹת שְׂנְאֵי בָצַע וְשֹׂמְתֵי עֲלֵהֶם שְׂרֵי
jefes-de sobre-ellos y-pon soborno aborrecedores-de confianza hombres-de

אֲלָפִים שְׂרֵי מֵאוֹת שְׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׂרֵי עֶשְׂרֹת:
. decenas y-jefes-de cincuentenas jefes-de centenas jefes-de millares

וְהָיָה	עַתָּה	בְּכָל-	הָעָם	אֶת-	וַשְׁפֹּטוּ	(22)
y-será	tiempo	en-todo	el-pueblo	a	Y-juzguen	
הַדָּבָר	וְכָל-	אֵלֶיךָ	יָבִיאוּ	הַגָּדֹל	הַדָּבָר	כָּל-
la-cuestión	y-toda	a-ti	traerán	la-grande	cuestión	toda
מֵעַלֶיךָ	וְהִקַּל	הֵם	וַשְׁפֹּטוּ-	הַקָּטָן		
de-sobre-ti	y-se-aliviará	, ellos	juzgarán	la-pequeña		
וַתַּעֲשֶׂה	הַזֶּה	הַדָּבָר	אֶת-	אָמַר:	וַתִּשְׁאָו	
haces	la-ésta	la-cosa	**	Si (23)	. con-tigo	y-compartirán
כָּל-	וְגַם	עֲמִיד	וְהָיָה	אֱלֹהִים	וַיֹּצִי	
todo	y-también	, continuar	entonces-podrás	Dios	y-te-manda	
בְּשָׁלוֹם:	יָבֵא	מִקְוֹ	עַל-	הַזֶּה	הָעָם	
. con-paz	irá	su-lugar	a	el-éste	el-pueblo	
כָּל אֲשֶׁר	וַיַּעַשׂ	חֹתְנוֹ	לְקוֹל	מֹשֶׁה	וַיִּשְׁמָע	(24)
lo-que todo	e-hizo	; su-suegro	a-voz-de	Moisés	Y-escuchó	
וַיִּתֵּן	יִשְׂרָאֵל	מִכָּל-	חֵיל	אֲנָשִׁי-	וַיִּבְחַר	אָמַר:
y-constituyó	Israel	de-todo	capaces	hombres	Moisés	Y-eligió (25)
						. dijo
מֵאוֹת	שָׂרֵי	אַלְפִים	שָׂרֵי	הָעָם	עַל-	אֹתָם
cientos	jefes-de	' miles	jefes-de	; el-pueblo	sobre	cabezas a-ellos
הָעָם	אֶת-	וַשְׁפֹּטוּ	עֶשְׂרֹת:	וְשָׂרֵי	חֲמִשִּׁים	שָׂרֵי
el-pueblo	a	Y-juzgaron (26)	. decenas .	jefes-de	cincuentenas	jefes-de
וְכָל-	מֹשֶׁה	יָבִיאוּ	הַקָּשָׁה	הַדָּבָר	אֶת-	עַתָּה
y-todo	Moisés	a	la-difícil	la-cosa	** ; tiempo	en-todo
מֹשֶׁה	וַיִּשְׁלַח	הֵם:	וַשְׁפֹּטוּ	הַקָּטָן	הַדָּבָר	אֶת-
** Moisés	Y-envió (27)	. ellos	juzgaban	el-pequeño	el-asunto	
בְּחֹדֶשׁ	אֶרְצוֹ:	לֹא	וַיְהִי	חֹתְנוֹ		
En-el-mes	(1) . su-tierra	a	a-él	y-fue	su-suegro	Cap. 19

השליש השלישי לנאח בני ישראל מארץ מצרים ביום
el-tercero de-salida-de hijos-de Israel de-tierra-de Egipto en-el-día

הנה באו מדבר סיני: ויסעו מרפידים
el-aquel llegaron-a desierto-de Sinai . Y-partieron de-Refidim

תבאו מדבר סיני ויחנו במדבר
y-entraron-en desierto-de Sinai y-acamparon , en-el-desierto y-ahcampó

שם ישראל נגד ההר: ומשה עלה אל-האלהים
allí Israel frente-a la-montaña . Y-Moisés a subió ; el-Dios

ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה תאמר לבית
y-llamó a-él Yahweh מן ההר לאמר כה תאמר לבית
a-casa-de dirás así : diciendo la-montaña desde

יעקב ותגיד לבני ישראל: אתם ראייתם אשר עשיתי למצרים
Jacob y-anunciarás a-hijos-de Israel . Vosotros (4) a-egipto hice lo-que visteis

ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: ועתה
y-tomé a-vosotros sobre alas-de naves y-traje a-vosotros a-él : Y-ahora (5)

אם-שמעו תשמעו בקלי שמרתם בריתי
si obedecer obedecéis a-mi-voz y-guardáis mi-pacto

והייתם לי סגלה מכל העמים כי לי
y-seréis para-mí posesión מכל העמים כי לי
de-todos , los-pueblos para-mí pues

כל הארץ: ואתם תהיו לי ממלכת כהנים ונביא
toda la-tierra . Y-vosotros (6) seréis para-mí reino-de sacerdotes y-nación

קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: ויבא
santo las-palabras éstas ; que a hablarás hijos-de Israel . Y-regresó (7)

משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם
Moisés y-llamó a-ancianos-de el-pueblo ; y-puso ante-ellos

כל הדברים האלה אשר צוהו יהוה: ויענו
todas las-palabras éstas que le-mandó Yahweh : Y-respondieron (8)

כָּל־הָעָם	יחדו	וַיֹּאמְרוּ	כָּל־אֲשֶׁר־דִּבֶּר	יְהוָה	נֹעַשָׂה
el-pueblo	junto	: y-dijeron	lo-que todo	Yahweh	; haremos
וַיֵּשֶׁב	מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם	אֶל־יְהוָה :	וַיֹּאמֶר		
y-llevó	Moisés	palabras-de **	Yahweh a el-pueblo	(9)	Y-dijo
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אֲנִי בָא	אֵלֶיךָ	בְּעָב	הָעֲנָן	בְּעָבֹר	
Yahweh a	Moisés	yo he-aquí :	la-nube	de-modo-que	
יִשְׁמַע	הָעָם	בְּדִבְרֵי	עִמָּךְ	וְגַם־	בָּךְ
oiga	el-pueblo	en-mi-hablar	con-tigo	y-también	en-ti
וַיֹּאמְרוּ	לְעוֹלָם	וַיֹּגֵד	מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם	אֶל־	
confiarán	; para-siempre	y-contó	Moisés	palabras-de **	a el-pueblo
יְהוָה :	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל־מֹשֶׁה	כִּךְ	אֶל־הָעָם
. Yahweh	Y-dijo	Yahweh	a	ve	el-pueblo
	(10)				
וְקִדְשָׁתֶם	הַיּוֹם	וּמָחָר	וּכְבִּסּוּ	שְׂמַלְתֶּם :	
y-santifica-los	hoy	; y-mañana	y-laven	sus-vestidos	
וְהָיוּ	נִכְנִיִּם	לַיּוֹם	הַשְּׁלִישִׁי	כִּי	בַיּוֹם
Y-estén	preparados	para-el-día	el-tercero	pues	en-el-día
הַשְּׁלִישִׁי	יֵרֵד	יְהוָה	לְעֵינַי	כָּל־הָעָם	עַל־
el-tercero	descenderá	Yahweh	a-ojos-de	el-pueblo	sobre
תָּר	סִינַי :	וְהִנָּבֶלְתָּ	אֶת־הָעָם	סָבִיב	לֵאמֹר הַשְׁמָרוּ
monte-de	. Sinaí	Y-limitarás	a el-pueblo	alrededor	guardaos : diciendo
לָכֶם	עֲלֹת	בָּהָר	וְנָגַע	בְּקַצְהוּ	כָּל־
a-vosotros	subir	a-la-montaña	y-tocar	; su-borde	todo
הַנֹּגַע	בָּהָר	מֹות	יָמוּת :	לֹא־	בּוֹ
el-que-toque	en-la-montaña	morir	. morirá	No	en-él
יָד	כִּי־	סָקֹל	יִסָּקֵל	אִו־	יִיָּה
man	pues	apedrear	será-apedreado	o	será-asactado
				asaactear	

אם־ בַּהֶמָּה אם־ אִישׁ לֹא יִחְיֶה בְּמִשְׁנֵהוּ הַיָּבֵל הֵמָּה
si bestia si no hombre si vivirá en-sonar ellos la-trompeta

יַעֲלוּ בָהָר: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־ הָהָר
subirán a-la-montaña (14) Y-descendió de Moisés la-montaña

אֶל־ הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־ הָעָם וַיִּכְבְּדוּ
a el-pueblo y-santificó a el-pueblo y-lavaron

שְׂמֹלֵהֶם: וַיֹּאמֶר אֶל־ הָעָם הָיוּ נִכְנִים
sus-vestidos (15) Y-dijo a el-pueblo estad preparados

לְשִׁלֹּשֶׁת יָמִים אֵל־ תִּנְשָׁו לֹא־ אִשָּׁה: וַיְהִי
no ; días para-tercero-de toquéis a mujer (16) Y-fue

בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹת הַבֶּקָר וַיְהִי קִלְתַּת
en-el-día el-tercero al-venir la-mañana y-fue truenos

וּבִרְקִים וַעֲנָן כָּבֵד עַל־ הָהָר וְקוֹל שֹׁפֵר חֲזָק
y-relámpagos y-nube sobre espesa la-montaña y-voz-de fuerte trompeta

מְאֹד וַיִּתְהַדּוּ כָּל־ הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה: וַיֵּצֵא
; mucho y-tembló todo el-pueblo que en-el-campamento (17) E-hizo-salir

מֹשֶׁה אֶת־ הָעָם לִקְרֹאת הָאֱלֹהִים מִן־ הַמַּחֲנֶה וַיִּתְּצֻבוּ בְּתַחֲתֵיתָ
a Moisés el-pueblo a-recebir el-Dios desde el-campamento y-se-pusieron al-pie-de

הָהָר: וְהָר סִינַי עָשָׁן כָּל־וּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר
el-monte (18) Y-monte-de Sinaí humeaba todo-él porque **

יָרַד עָלָיו יְהוָה בְּאֵשׁ וַיַּעֲלֵה עָשָׁן
descendió sobre-él Yahweh en-el-fuego y-ascendía humo

כַּעֲשָׁן הַכֶּבֶשׂוּ וַיִּתְהַדּוּ כָּל־ הָהָר מְאֹד:
como-humo de el-homo y-tembló todo el-monte ; mucho

וַיְהִי קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחֲזָק מֹשֶׁה
Y-fue (19) voz-de la-trompeta creciente y-fuerte Moisés ; mucho

וַיִּרְדּוּ : בְּקוֹל : יַעֲנֵנִי וְהָאֱלֹהִים יִדְבָּר
 Y-descendió (20) . con-voz le-respondió y-el-Dios habló
 יְהוָה עַל-תֹּר סִינַי אֶל-רֹאשׁ הָהָר סִינַי אֶל-רֹאשׁ הָהָר יְהוָה לְמֹשֶׁה
 a-Moisés Yahweh y-llamó ; el-monte cima-de a Sinaí monte-de sobre Yahweh
 אֶל-רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 el-monte cima-de a Moisés y-subió Moisés Y-dijo (21) . Moisés a Yahweh
 רָד הָעָרַב בָּעָם פֶּן-יִתְרָסוּ אֶל-יְהוָה לְרֹאוֹת
 avisa , descienda a-el-pueblo para-que-no traspasen Yahweh a
 וְנִפְלַח מִמֶּנִּי רַב : וְנָם הַכֹּהֲנִים הַנִּשְׁעִים
 y-caiga de-él muchos (22) . Y-también los-sacerdotes los-que-se-acercan
 אֶל-יְהוָה יִתְקַדְּשׁוּ : פֶּן-יִפְרֹץ בָּהֶם
 Yahweh a se-santificarán para-que-no haga-estrageo contra-ellos
 יְהוָה : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה לֹא-יִקְבַּל הָעָם לָעֲלֹת
 Yahweh Y-dijo (23) . Yahweh a Moisés subir el-pueblo puede no
 אֶל-תֹּר סִינַי כִּי-אַתָּה הִעַדְתָּה בָּנוּ לֵאמֹר הִנֵּבֵל אֶת-
 a Sinaí monte-de tú pues ; avisaste a-nosotros : delimita **
 הָהָר וְקִדְּשָׁתוּ : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי יְהוָה לֵךְ-
 el-monte y-santifica-lo Y-dijo (24) . a-él ve : Yahweh
 רָד וְעָלִיתָ אִתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם
 descienda y-haz-subir tú y-Aarón con-tigo los-sacerdotes y-el-pueblo
 אֶל-יִתְרָסוּ לָעֲלֹת אֶל-יְהוָה פֶּן-יִפְרֹץ
 traspasen para-subir a para-que-no Yahweh haga-estrageo
 בָּם : וַיִּרְדּוּ מֹשֶׁה אֶל-הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם :
 en-ellos Y-descendió (25) . Moisés a el-pueblo y-dijo a-ellos
 וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְאֹמֶר : אֲנִכִּי יְהוָה
 Dios Y-habló (1) Cap. 20 las-palabras todas las-estas Yahweh Yo (2) . diciendo

אַלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים:
tu-Dios que te-sacó de-tierra-de Egipto de-casa-de . servidumbre

לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פָּנַי לֹא
No (3) será para-ti dioses otros ante mi-faz No (4)

תַּעֲשֶׂה-לְךָ פֶסֶל וְכָל-תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם
harás para-ti ídolo y-toda imagen que en-los-cielos

מִמֶּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתַּחַת וְאֲשֶׁר בַּמַּיִם
de-arriba y-que en-la-tierra de-abajo y-que en-las-aguas

מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא
de-abajo a-la-tierra no te-inclinarás a-ellas y-no

תַּעֲבָדֵם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא פֶקֶד עוֹן
les-serviréis yo pues Yahweh tu-Dios Dios celoso maldad-de que-castiga

אֶבְרַת עַל-בָּנִים עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים לִשְׂנֵאִי:
sobre padres hijos hasta terceros y-hasta cuartos a-los-que-me-aborrecen

וַעֲשֶׂה חֶסֶד לְאֲלָפִים לֹא־אֶהְבֵּי וְלִשְׁמֹרֵי
Y-que-hace (6) misericordia a-miles a-los-que-me-aman y-a-los-que-guardan

מִצְוֹתַי: לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
mis-mandamientos No (7) tomarás ** a-t nombre-de Yahweh tu-Dios

לֹא־תִשָּׂא אֶת-שֵׁם יְהוָה יְנַקֶּה כִּי לֹא
, en-vano no pues considerará-inocente a Yahweh a-t tome **

שְׁמוֹ לִשְׁוֹא: זְכוֹר אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת
su-nombre . en-vano (8) Recuerda ** día-de el-sábado

לְקַדְּשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל-
, para-santificar-lo (9) seis días trabajarás y-harás toda

מִלֹּאכְתְּךָ יוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא
tu-obra (10) y-día el-séptimo descanso para-Yahweh tu-Dios no

וּבְתִיךָ y-tu-hija	וּבִנְךָ y-tu-hijo	אַתָּה tú	מְלָאכָה obra	כָּל- ninguna	תַּעֲשֶׂה harás
אֲשֶׁר que	וְגֵרְךָ y-tu-forastero	וּבְהִמְתָּךְ y-tu-bestia	וְאִמְתָּךְ y-tu-sierva	עַבְדְּךָ y-tu-siervo	
וְאַתָּה y-*	הַשָּׁמַיִם los-cielos	אֵת- **	יְהוָה Yahweh	עָשָׂה hizo	כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים días seis
					פֻּסַּת (11) . dentro-de-tus-puertas
בַּיּוֹם en-el-día	וַיָּנַח y-descansó	בָּם en-ellos	כָּל-אֲשֶׁר- lo-que todo	וְאַתָּה- y-*	הַיָּם el-mar
					*, la-tierra
הַשַּׁבָּת el-sábado	יוֹם día-de	אֵת- **	יְהוָה Yahweh	בִּבְרָךְ bendijo	עַל- por
					הַשְּׁבִיעִי el-séptimo
לְמַעַן para-que	אִמְךָ tu-madre	וְאַתָּה- y-*	אָבִיךָ tu-padre	אֵת- **	כְּבֹד Honra
					(12) . y-lo-santificó
נָתַן dando	אֱלֹהֶיךָ tu-Dios	יְהוָה Yahweh	הָאֲדָמָה que la-tierra	עַל- sobre	יָמֶיךָ tus-días
					se-alarguen
לֹא No	(15) .	תִּגְאָלָה adulterarás	לֹא No	(14) .	תִּמָּוֶת matarás
					No (13) . a-ti
עֵד testimonio-de	בְּרַעְיָךְ contra-tu-prójimo	תַּעֲנֶה darás	לֹא- No	(16)	תִּגְנוֹב hurtarás
תְּחַמֹּד codiciarás	לֹא- no	רַעְיָךְ , tu-prójimo	בֵּית casa-de	תְּחַמֹּד codiciarás	לֹא No
					(17) . falso
וְאִמְתּוֹ y-su-sierva	וְעַבְדּוֹ y-su-siervo	רַעְיָךְ tu-prójimo	אִשָּׁתְּךָ mujer-de		
לְרַעְיָךְ tu-vecino	אֲשֶׁר lo-que	וְכָל y-todo	וְחִמְרוֹ y-su-asno	וְשׁוֹר y-su-buey	
וְאַתָּה y-*	הַנִּלְפִידִם los-relámpagos	אֵת- y-*	הַקּוֹלֹת los-truenos	רֹאִים viendo	הָעָם el-pueblo
					Y-todo (18)

קול השפֿר ואֶת־הָהָר עָשָׁן וַיֵּרָא הָעָם
voz-de la-trompeta y-** la-montaña ; humeante y-vio el-pueblo

וַיִּלְעוּ וַיַּעֲמָדוּ מִרְחָק: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה
y-temblaron y-se-pararon . de-lejos (19) Y-dijeron a Moisés

דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יִדְבַּר עִמָּנוּ אֱלֹהִים
y-escucharemos con-nosotros tú habla y-no Dios con-nosotros hable

פֶּן־נָמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אֵל־תִּירְאוּ כִּי
o moriremos (20) Y-dijo Moisés a el-pueblo no el-pueblo temáis pues

לִבְעִבּוֹר נִסּוּת אֲתֻכֶּם בָּא הָאֱלֹהִים וּבְעִבּוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ
a-fin-de a-vosotros probar vino el-Dios y-para-que haya temor-de-él

עַל־פְּנֵיכֶם לִבְלֹתִי תִחַטְּאוּ: וַיַּעֲמֵד הָעָם
ante vuestros-rostros para-que-no pequéis Y-estuvo-parado el-pueblo

מִרְחָק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים:
; de-lejos y-Moisés se-acercó a la-oscuridad que allí שָׁם הָאֱלֹהִים:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם רְאִיתֶם
Y-dijo (22) Moisés a Yahweh así : dirás a hijos-de Israel : visteis vosotros

כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם: לֹא תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהִי
los-cielos desde que con-vosotros hablé No (23) . No (23) . con-vosotros hablé

כֶּסֶף וְאֹלֹתַי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם: מִזְבֵּחַ אֲדָמָה תַעֲשֶׂה־
plata y-dioses-de oro , no para-vosotros hagáis (24) . para-vosotros hagáis

לִי וְזִבַחְתָּ עָלָיו אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־
para-mí y-sacrificarás sobre-él ** אֶת־ tus-holocaustos y-**

שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנֶיךָ וְאֶת־בְּקָרְךָ בְּכָל־
ofrendas-de-paz ** tus-ovejas y-** tu-vacuno y-todo

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ
el-lugar que yo-hiciere-memoria de mi-nombre vendré a-ti

וּבֵרַכְתִּידָּ: וְאִם־מִזְבֵּחַ אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה לִּי לֹא־
no para-mí haces piedras altar-de Y-si (25) . y-te-bendeciré

תִּבְנֶה אֹתָהֶן נִזְתָּ כִּי תִרְבֶּךָ הַנֶּפֶת עָלֶיהָ
sobre-ella usas tu-herramienta pues-si labrado a-ellas construyas

וַתִּחַלְלֶהָ: וְלֹא־תַעֲלֶה בַּמַּעֲלֹת עַל־מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־
no que , mi-altar a en-gradas subas Y-no (26) . entonces-la-envilecerás

תִּגְלֶה עֲרוֹתֶךָ עָלֶיךָ: וְאַלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
que los-mandamientos Y-éstos (1) . sobre-ti tu-desnudez se-descubra

Cap. 21

תָּשִׂים לִפְנֵיהֶם: כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עֲבָדִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד
servirá años seis hebreo siervo compras Si (2) . ante-ellos pones

וּבְשִׁבְעַת יָצָא יְצָא אִם־לְחֶפְשׁ תָּנָם: אִם־
Si (3) . de-balde a-la-libertad saldrá y-en-el-séptimo

בְּנֶפֶס יָבֹא בְּנֶפֶס יֵצֵא אִם־בָּעַל אִשָּׁה הוּא וַיֵּצֵא
y-saldrá él mujer señor-de si ; salga él-solo vino él-solo

אִשָּׁתוֹ עִמּוֹ: אִם־אֲדֹנָיו יִתֹּן לוֹ אִשָּׁה וַיִּלְדֶּה־
y-da-a-luz mujer a-él da su-dueño Si (4) . con-él su-mujer

לוֹ בָנִים אוֹ בָנוֹת הָאִשָּׁה וַיִּלְדֶּיהָ תִּהְיֶה לְאֲדֹנֶיהָ
para-dueño-de-ella será y-sus-niños la-mujer hijas o hijos para-él

וְהוּא יֵצֵא בְּנֶפֶס: וְאִם־אָמַר יֹאמַר הָעֶבֶד
el-siervo dice decir Y-si (5) . él-solo saldrá y-él

אֶתְּבִי אֶת־אֲדֹנִי אֶת־אִשְׁתִּי וְאֶחָ־בְנֵי לֹא יֵצֵא
saldré no mis-hijos y-a mi-mujer a mi-dueño a amo

חֶפְשִׁי: וְהִנִּישָׁהּ יְהִי אֲדֹנָיו אֶל־הָאֱלֹהִים
el-Dios a sus-dueños Y-lo-llevará (6) . libre

וְהִנִּישָׁהּ אֶל־הַדֶּלֶת אוֹ אֶל־הַמִּזְוֶה וְהָרָצָה
y-le-llevará a o la-puerta a al-poste y-horadará

לְעֹלָם:	וְעָבְדוּ	בְּמַרְצָעַ	אָזְנוֹ	אֶת־	אֲדֹנָיו
. para-siempre	y-le-servirá	con-lesna	su-oreja	**	su-dueño
תֵּצֵא	לֹא	בִּתּוֹ	אִישׁ	יִמְכֹּר	וְכִי־
saldrá	no para-sierva	su-hija	**	hombre vende	Y-si (7)
אֲדֹנָיו	בְּעֵינָיו	רָעָה	אִם־	הָעֲבָדִים:	כָּצֵאת
su-dueño	en-ojos-de	desagrada	Si (8)	. los siervos	como-salir
וְכִי־לֹא	לְעַם	וְהַפָּדָה	יַעֲדָה	אֲשֶׁר־לֹא	
no extraño	a-pueblo	; entonces-la-dejará-rescatar	la-eligió	no que	
וְאִם־	בָּהּ:	בְּבִגְדוֹ־	לְמַכְרָהּ	יִמְשֹׁל	
Y-si (9)	con-ella	en-su-romper	a-vender-la	tiene-derecho	
לָהּ:	יַעֲשֶׂה־	הַבָּנוֹת	כְּמִשְׁפָּט	יִיַּעֲדָהּ	לְבָנוֹ
a-ella	hará	las-hijas	como-derecho-de	la-elige	por-su-hijo
כְּסוּתָהּ	שְׂאֲרָהּ	לּוֹ	יָקַח־	אַחֶרֶת	אִם־
su-ropa	su-alimento	para-él	toma	otra	Si (10)
לֹא	וְאִם־שְׁלֹשׁ־	יִנָּרֵעַ:	לֹא	וְעִנְתָּהּ	
no estos tres	Y-si (11)	. retirará	no	y-su-derecho-conyugal	
אִישׁ	מִכָּה:	כֶּסֶף:	אֵין	חֵנָם	יַעֲשֶׂה־
hombre	El-que-hiere (12)	. dinero	sin	libre	hace
וְהָאֱלֹהִים	צָדָהּ	וְאֲשֶׁר־לֹא	יָמָת:	מָוֶת	וְמָת
y-el-Dios	tiene-intención	no Y-el-que (13)	. morirá	morir	y-muere
אֲשֶׁר	מָקוֹם	לָהּ	וְשִׁמַּתִּי	לְיָדוֹ	אָנָּה
que	lugar	para-ti	y-señalaré	; a-su-mano	puso
רֵעֵהוּ	עַל־	אִישׁ	יָד	וְכִי־	יָנוּס
su-prójimo	sobre	hombre	delibera	Y-si (14)	. allí huya
לְמָוֶת:	תִּקְחֶנּוּ	מִזְבֹּחִי	מֵעַם	בְּעֶרְמָה	לְהַרְגוֹ
. para-morir	le-tomarás	mi-altar	de-con	, con-alevosía	para-matar-lo

וּמָתָה: מוֹת וְאִמּוֹ אָבִיו וּמָכָה (15)
 . morirá morir o-su-madre a-su-padre Y-el-que-hiriere

וְנִמְצָא וּמָכְרוֹ אִישׁ וְנָגַב (16)
 o-es-hallado y-lo-vende hombre Y-el-que-secuestra

אָבִיו וּמָקַלְל וּמָתָה בְּיָדוֹ יוּמָתָה: (17)
 su-padre Y-el-que-maldijere . morirá morir en-su-mano

וְהָכָה-וְרִיבָן וְאֲנָשִׁים וְכִי-יוּמָתָה: מוֹת וְאִמּוֹ (18)
 e-hiriere hombres riñeren Y-si . morirá morir o-su-madre

וְנָפַל-וְיָמוּת וְלֹא בְּאֶגְרוֹף אוֹ בְּאֶבֶן רָעוּהוּ אִישׁ אֶת- (19)
 y-cae muere y-no con-puño o con-piedra su-prójimo a hombre

לְמִשְׁכָּב: אִם-יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בְּחוּץ עַל-מִשְׁעֲנֵהוּ (19)
 su-bastón con en-el-exterior y-anda se-levanta Si en-cama

יָתֵן שִׁבְתּוֹ הַמָּכָה תִּקֶּה (20)
 dará su-tiempo-perdido solamente , el-que-hirió entonces-será-absuelto

וְרָפָא וְרָפָא וְכִי-יָכָה אִישׁ אֶת- (20)
 a hombre hiere Y-si . curará y-curar

עַבְדּוֹ אוֹ אֶת-אִמּוֹתָיו בְּשֹׁבֶט וְיָמָת תַּחַת (21)
 su-siervo a o su-sierva con-la-vara y-muere bajo

יָדוֹ וְקָם יִנָּקֵם: אֵךְ אִם-יוֹם אוֹ יוֹמִים (21)
 , su-mano castigar . será-castigado Pero si o día dos-días

יַעֲמֹד לֹא יִקָּם כִּי כִסְפוֹ הוּא: וְכִי- (22)
 Y-si . él su-propiedad pues será-castigado no , está-en-pie

יִנְצִי וְנָפְסוּ אֲנָשִׁים וְנָשָׂא אִשָּׁה הָרָה וְיִצְאוּ יִלְדֶיהָ (22)
 sus-hijos y-salen encinta mujer y-hieren hombres riñen

וְלֹא יִהְיֶה אֶסֶן עָנֹשׁ יַעֲנֹשׁ בְּאִשֶּׁר יִשְׁתֵּה עָלָיו (22)
 de-él demande según será-multado multar , daño hay y-no

בַּעַל הָאִשָּׁה וְנָתַן בְּפָלְאִים: וְאִם-אָסוֹן יִהְיֶה
marido-de la-mujer y-sea-dado por-jueces Y-si (23) . daño hay

וְנָתַתָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ: עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן יָד
entonces-darás vida por vida Ojo por Ojo (24) . mano , diente por diente , ojo

תַּחַת יָד רֶגֶל תַּחַת רֶגֶל: כְּוִיָּה תַּחַת כְּוִיָּה פָצַע תַּחַת פָּצַע חַבּוּרָה תַּחַת חַבּוּרָה:
golpe por golpe herida por herida quema- por Quema- (25) . pie por pie , mano por
dura dura

וְכִי-יִכָּה אִישׁ אֶת-עֵין עֲבָדוֹ אוֹ-אֶת-עֵין
Y-si (26) hiera hombre ** ojo-de su-siervo u ojo-de

אִמְתּוֹ וְשָׂתְתָהּ לְחַפְשִׁי יִשְׁלַחְנִי
su-sierva y-los-destruye a-la-libertad le-enviará

תַּחַת עֵינוֹ: וְאִם-שֵׁן עֲבָדוֹ אוֹ-שֵׁן
por su-ojo Y-si (27) . diente-de su-siervo o diente-de

אִמְתּוֹ יִפֹּל לְחַפְשִׁי יִשְׁלַחְנִי
su-sierva hiciere-caer a-libertad le-enviará

תַּחַת שֵׁנוֹ: וְכִי-יִנַּח שׂוֹר אֶת-אִישׁ אוֹ אֶת-אִשָּׁה
por su-diente Y-si (28) . acomea a toro hombre a o mujer

וְמָתָה סָקוֹל וְיִסְקַל הַשׂוֹר וְלֹא יֵאָכֵל
, y-muere apedrear se-apedreará el-toro y-no se-comerá

אֶת-בְּשָׂרוֹ וּבַעַל הַשׂוֹר נָקִי: וְאִם שׂוֹר נִנָּח
** su-carne y-dueño-de el-toro absuelto Y-si (29) . acomeó toro

הוּא מִתְמַל שְׁלֹשׁ וְהוּעָד בְּעֶלְיוֹ וְלֹא יִשְׁמְרֵנוּ
él pasado desde-ayer y-fue-avisado a-su-dueño y-no lo-ha-encerrado

וְהָמִית אִישׁ אוֹ אִשָּׁה הַשׂוֹר יִסְקַל וְגַם-בְּעֶלְיוֹ
y-mata o hombre , mujer el-toro será-apedreado y-también su-dueño

יּוֹמָת: אִם-כֶּפֶר יוֹשֵׁת עָלָיו וְנָתַן
morirá Si (30) . es-demandado de-él entonces-dará pago

פֶּדְיוֹן נִפְשׁוֹ כֹּכָל אֲשֶׁר-יִשָּׁא עָלָיו: אֹן בֶּן
rescate-de su-vida por-todo lo-que es-demandado a-él Si (31) hijo

יָנֵחַ אֹן בֵּת יָנֵחַ כְּמִשְׁכָּם הִנֵּה יַעֲשֶׂה לָּו:
acomea o hija acomea también-la-ley la-ésta será para-él .

אִם-עֶבֶד יָנֵחַ הַשּׂוֹר אֹן אִמָּה כֶּסֶף | שְׁלִשִּׁים
Si (32) siervo acomea el-toro o , sierva dinero-de treinta

שִׁקְלִים יִתֵּן לְאֹדֹנָיו וְהַשּׂוֹר יִסְקַל:
siclos dará a-su-amo y-el-toro será-apedreado .

וְכִי-יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר אֹן כִּי-יִקְרֶה אִישׁ בָּר וְלֹא
Y-si (33) abre hombre pozo si o pozo hombre y-no

יִכְסֹּנוּ וְנִפְל-שָׁמָּה שּׂוֹר אֹן חֲמֹר: בְּעַל הַבּוֹר
lo-cubre , y-cae allí toro o asno ; amo-de (34) el-pozo

יְשַׁלֵּם כֶּסֶף יָשִׁיב לְבַעֲלוֹ וְהָמָת
resarcirá , pagará a-su-amo y-el-cadáver

יִהְיֶה-לָּו: וְכִי-יִנָּח שׂוֹר-אִישׁ אֶת-שׂוֹר רֵעֵהוּ
será para-él (35) Y-si hiere toro-de a hombre toro-de su-prójimo

וּמָת וּמָכְרוּ אֶת-הַשּׂוֹר הַחַי וְחָצְו
y-muere , entonces-venderán el-toro el-vivo y-partirán

אֶת-כֶּסְפוֹ וְגַם אֶת-הָמָת יִחְצִיּוּ: אֹן
** el-dinero , y-también ** el-cadáver . dividirán (36) Pero

נֹדַע כִּי שׂוֹר נָנַח הוּא מִתְמָוֵל שְׁלֹשׁ וְלֹא יִשְׁמְרֵהוּ
que siendo-conocido toro acomeador él de-ayer y-no pasado y-no le-guardó

בְּעָלָיו שְׁלֹם יִשְׁלֹם שׂוֹר תַּמַּת הַשּׂוֹר וְהָמָת יִהְיֶה-
sus-duños , pagar pagará el-toro por toro y-el-cadáver será

לָּו: כִּי יִנָּב-אִישׁ שׂוֹר אֹן שֶׂה וּמָכְרוּ אֹן
Si (1) . para-él Cap. 22 hurtare toro u oveja y-lo-degüella o

מכרו חמשה בקר ושלם תחת השור וארבע צאן תחת
pagará bueyes cinco ; lo-vende
por ovejas y-cuatro el-toro por

השה: אם במחתרת ימצא הגנב והכה
Si (2) en-el-robo se-sorprende el-ladrón y-es-golpeado . la-oveja

ומת אין לו דמים: אם זרחה השמש עליו דמים
y-muere , no para-él . sangres Si (3) se-levanta el-sol sobre-él sangres

לו שלם אם אין לו ותמכר
restituir , para-él , restituirá si no-hay para-él entonces-será-vendido

בגנבתו: אם המצא תמצא בידו הגנב
Si (4) hallar se-halla en-su-mano lo-robado

משור עד-חמור עד-שה חיים שנים ושלם: כי
de-toro o asno u oveja , vivos doble , pagará Si (5)

יבער-איש שדה או-כרם ושלח את-בעורה
pasta hombre campo o viña y-envía ** su-bestia

ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב
y-pasta en-campo-de otro de-lo-mejor-de su-campo o-de-lo-mejor-de

בכרם ושלם: כי-חצא אש ומצאה
su-viña . pagará Si (6) sale fuego y-se-encuentra

קנים ונאכל גריש או הקמה או השדה
y-se-quema montón-de-grano o gavillas-de-pie o el-campo

שלם ושלם המבער את-הבערה: כי-יתן
pagará pagar el-que-empezó ** el-incendio Si (7) entrega

איש אל-רעהו כסף או-כלים לשמור וגנב
a hombre su-vecino o alhajas para-guardar y-es-robado

מבית האיש אם ימצא הגנב ושלם שנים:
de-casa-de , el-hombre si se-halla el-ladrón pagará doble .

הבית	בעל-	ונקרב	הנזב	ימצא	אם- לא	
la-casa	dueño-de	entonces-se-presentará	el-ladrón	se-halla	no	Si (8)
רעהו:	במלאכת	ידו	לא שלח	אם-	אל- האלהים	
. su-vecino	en-propiedad-de	su-mano	envió no	si	, los-jueces	a
על- ע	על- חמור	על- שור	פושע	דבר-	על- כל-	
oveja	sobre	asno	sobre	posesión-ilegal	asunto-de	todo En (9)
עד	זה	כי- הוא	אשר	אבדה	על- כל-	על- שלמה
ante	, esto	él que	diga que	cosa-perdida	toda	sobre ropa sobre
יחשיעו	אשר	שניהם	דבר-	יבא	האלהים	
condenaren	quien	, ellos-dos	asunto-de	llevará	los-jueces	
אלהים	ישלם	שנים	לרעהו:	כי- יתן	איש אל-	
a	hombre	entrega	Si (10)	. a-su-vecino	doble	pagará jueces
רעהו	חמור	או- שור	או- ע	וכל-	בהמה	לשמר
su-prójimo	asno	o	toro	u	oveja	para-guardar
ומת	או- נשבר	או- נשבה	אין	ראה:	שבעת	
y-muere	o	se-hiere	o	desaparece	, mirando	juramento-de (11)
יהיה	תהיה	בין	שניהם	אם- לא	שלח	ידו
Yahweh	será	entre	, ellos-dos	no	si	su-mano
במלאכת	רעהו	ולקח	בעליו	ולא		
en-propiedad-de	su-prójimo	entonces-aceptará	su-dueño	y-no		
ישלם:	ואם-	נזב	ינזב	מעמו		
. pagará	Y-si (12)	robar	fue-robado	de-con-él		
ישלם	לבעליו:	אם-	טרף	יטרף		
pagará	. a-su-dueño	Si (13)	desgarrar	desgarró		
יבאדו	עד	הטרפה	לא	ישלם:	וכי-	
le-llevará	, prueba	lo-desgarrado	no	. pagará	Y-si (14)	

יִשְׁאֵל אִישׁ מֵעַם רַעְהוּ וְנֹשֶׁבֶר אוֹ-מֵת
pide hombre de-con su-prójimo o muere

בְּעָלָיו אֵין-עִמּוֹ שְׁלֵם יִשְׁלֹם: אִם-בְּעָלָיו
su-dueño , con-él no-estando pagar . pagará Si (15) su-dueño

עִמּוֹ לֹא יִשְׁלֹם אִם-שְׂכִיר הוּא בֹא בְשֹׁכְרוֹ: וְכִי-
no , pagará si entre él alquilado en-su-alquiler Y-si (16)

יִפְתֶּה אִישׁ בְּתוּלָה אֲשֶׁר לֹא-אֶרְשָׁה וְשָׁבַב עִמָּהּ מָהָר
seduce hombre que virgen no que prometida pagar , con-ella y-yace

יִמְתְּנָהּ לּוֹ לְאִשָּׁה: אִם-מָאֵן יִמְאֵן
pagará para-él para-mujer . Si (17) rehusa rehusa

אָבִיהָ לְתַתָּהּ לּוֹ כֶּסֶף יִשְׁלֹם בְּמָהָר
su-padre dar-la , a-él dinero pagará por-dote-de

הַבְּתוּלֹת: מְכַשְׁפָּה לֹא תַחֲיָה: כָּל-
vírgenes (18) Hechicera no . vivirá Todo (19)

שָׁבַב עִם-בְּהֵמָה מוֹת יוֹמָת: זִבְחַת
cohabitante con bestia morir . morirá Sacrificador (20)

לְאֱלֹהִים יִחָרֵם בְּלִתִּי לִיהוָה לְבָדּוֹ: וְגֵר
a-los-dioses , sea-destruido excepto a-Yahweh sólo Y-extranjero (21)

לֹא-תוֹנָה וְלֹא חֲלָצְנוּ כִּי-גֵרִים הֵייתֶם בְּאֶרֶץ
no maltrates y-no , oprimas pues extranjeros fuisteis en-tierra-de

מִצְרַיִם: כָּל-אֶלְמָנָה לֹא תַעֲנוּן: אִם-
(22) Egipto . Toda o-huérfano viuda no . abusarás Si (23)

עָנָה תַעֲנֶה אֹתוֹ כִּי-אִם-צָעַק יִצְעַק אֵלַי
abusar abusas , de-él si entonces clamar clama a-mí

שָׁמַע אֲשַׁמַּע צַעֲקָתוֹ: וְתָרָה אִפִּי
escucharé escuchar . su-clamor Y-se-encenderá (24) mi-ira

וְהָרַגְתִּי	אֶתְכֶם	בְּתֵרֵב	וְהָיוּ	נְשֵׁיכֶם	אֶלְמָנוֹת
y-mataré	a-vosotros	; con-espada	y-serán	vuestras-mujeres	viudas
וּבְנֵיכֶם	וְחִמָּיִם:	אִם-כֶּסֶף	תִּלְוָה	אֶת-	עַמִּי
y-vuestros-hijos	. huérfanos	(25) Si	prestas	a	mi-pueblo
אֶת-הָעֲנִי	עִמָּךְ	לֹא-	תִהְיֶה	לּוֹ	כְּנֹשָׁה
el-pobre a	, con-tigo	no	serás	para-él	, como-usurero
תְּשִׁימוֹן	עָלָיו	נָשָׂה:	אִם-	חֲבֹל	תִּחְבֹּל
impondrás	sobre-él	. interés	(26) Si	tomas-en-prenda	tomar-en-prenda
שְׁלֵמַת	רֵעֶךָ	עַד-	בָּא	הַשָּׁמֶשׁ	תְּשִׁיבוּ
vestido-de	, tu-prójimo	hasta	puesta-de	el-sol	devolverás
הוא	כְּסוּתָהּ	לְבִדָּהּ	הוא	שְׂמֹלָתוֹ	לְעָרוֹ
ella	su-cubierta	sólo-ella	ella	su-vestido	; para-su-cuerpo
יִשְׁכָּב	וְהָיָה	כִּי-	יִצְעַק	אֵלַי	וְשָׁמַעְתִּי
dormirá	y-será	cuando	clame	a-mí	escucharé
חַנּוּן	אֲנִי:	אֱלֹהִים לֹא	תִּקְלָל	וְנָשִׂא	בְּעַמָּךְ
. yo compasivo	(28) Jueces	no	, injuriarás	y-dirigente	no en-tu-pueblo
תֹּאֵר:	מְלֵאֲתָךְ	וְדַמְעָךְ	לֹא	תֵּאָחֵז	
. maldecirás	(29) Tu-plenitud	y-tu-abundancia	no	; retraerás	
בְּכוֹר	בְּנֵיךְ	תִּתֶּן-	לִי:	כֵּן	תַּעֲשֶׂה
primogénito-de	tus-hijos	darás	. a-mí	(30) Así	harás
לְשָׂרְךָ	לְצֹאֲנֶךָ	שִׁבְעַת	יָמִים	יִהְיֶה	עִם-
con-tu-ganado	con-tus-ovejas	siete-de	días	estará	con
אִמּוֹ	בַּיּוֹם	הַשְּׁמִינִי	תִּתְּנֶנּוּ-	לִי:	וְאֲנָשִׁי-
, su-madre	en-el-día	el-octavo	lo-darás	. a-mí	(31) Y-hombres-de
קִדְשׁ	תִּהְיוּ	לִי	וּבָשָׂר	בְּשָׂרָה	טָרְפָה
santidad	seréis	; para-mí	y-came	en-el-campo	desgarrada
				no	comeréis

לְכָלֵב תִּשְׁלַכְוּ אֹתוֹ: לֹא תִפְּסֵם שְׂמָע שְׂוֹא אֶל-
a-el-perro echaréis . a-él (1) No (1) esparcirás noticia falsa , no

תִּשְׁתּוּ יָדְךָ עִם-רָשָׁע לִהְיוֹת עֵד חָמָס: לֹא-
unirás con tu-mano impío para-ser testigo falso . falso (2) No

תִּהְיֶה אַחֲרֵי-רַבִּים לְרָעָה וְלֹא-תִעֲנֶה עַל-רֵב לִנְטֹת אַחֲרַי
estará tras muchos para-mal ; y-no responderás en litigio tras para-ir

רַבִּים לְהַטֹּת: וְלֹא תִהְדָּר בְּרִיבוֹ:
muchos para-injusticia (3) Y-pobre no favorecerás en-su-pleito

כִּי תִפְגַּע שׁוֹר אֵיבֶקְךָ אֹו חֲמֹר תַּעֲה
Si (4) toro-de encuentras o asno-suyo , perdido

הָשֵׁב תְּשִׁיבֵנּוּ לֹו: כִּי-תִרְאֶה חֲמֹר שֹׂנְאֶךָ
devolver devolverás . a-él (5) Si ves asno-de tu-aborrecedor

רַבִּין תַּחַת מִשְׁאֹו וְהִדַּלְתָּ מֵעַבְדְּךָ לֹו עֹזֵב
bajo yaciendo , su-carga entonces-abstente de-abandonar , a-él ayu-

תַּעֲזֹב עִמּוֹ: לֹא תִפְתָּה מִשְׁפַּט אֶבְיֹוֹן בְּרִיבוֹ:
ayudarás con-él (6) No niegues justicia-de tu-pobre en-su-pleito

מִדְּבַר-שָׁקֶר תִּרְחֹק וְנָקִי וְצַדִּיק אֶל-תִּהְיֶה
De-palabra-de (7) mentira , te-apartarás e-inocente y-justo no matarás

כִּי לֹא-אֲצַדִּיק רָשָׁע: וְשֹׁחַד לֹא תִקַּח כִּי תִשְׂחָד
justificaré impío . impío (8) Y-sobomo no , tomarás pues el-soborno

יַעֲרַךְ פְּקָחִים וַיִּסְלַף דְּבָרַי צַדִּיקִים: וְגֵר
ciega los-que-ven y-tuerce palabras-de justos . justos (9) Y-extranjero

לֹא תִלְחֹץ וְאַתֶּם יִדְעֻתֶם אֹת-נַפְשׁ הַגֵּר כִּי-גֵרִים הֵייתֶם
no oprimirás y-vosotros , conocéis ** sentir-de el-extranjero pues fuisteis extranjeros

בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע אֶת-אַרְצְךָ וְאַסַּפְתָּ
Egipto en-tierra-de (10) Y-seis años sembrarás tu-tierra ** y-recogerás

תִּשְׁמְטֶנָּה	וְהַשְׁבִּיעַתָּ	תְּבוֹאֶתָהּ :	אֶת- **
la-dejarás-sin-labrar	Y-el-séptimo	(11) . su-cosecha	
עַמּוּךְ	אֲבִינִי	וְאָכְלוּ	וְנִשְׁמְטָהּ
tu-pueblo	pobres-de	y-comerán	, y-la-dejarás-libre
תַּעֲשֶׂה	כֵּן	הַשָּׂדֶה	חַיַּת
harás	así ;	el-campo	animal-de
			comerá
			y-sus-sobras
מַעֲשֶׂיךָ	שִׁשַּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה	לִזְיתֶךָ :	לְכַרְמֶךָ
tus-obras	harás días Seis	(12) . a-tu-olivar	a-tu-viña
שׁוּרְךָ	יָנוּחַ	לִמְנוּחַ	הַשְׁבִּיעִי
tu-buey	descanse	para-que ,	descansarás
			el-séptimo
וְהָגֵר :	אֲמָתְךָ	בֶּן-	וְנִפְשׁ
. y-tu-extranjero	tu-sierva	hijo-de	y-se-reanime
			y-tu-asno
וְשֵׁם אֱלֹהִים	תִּשְׁמְרוּ	אֲשֶׁר-אָמַרְתִּי	וּבְכָל
dioses y-nombre-de	; obedeced	a-vosotros dije lo-que	Y-en-todo (13)
פִּיךָ :	עַל-	יִשְׁמַע	אֲחֵרִים
. tu-boca	en	se-oiga	no , invocarás no otros
אֶת- חַג	בַּשָּׁנָה :	לִי	תִּחַג
fiesta-de **	(15) . en-el-año	para-mí	celebraréis-fiesta
			veces Tres (14)
מִצּוֹת	תִּשְׁמְרוּ	שִׁבְעַת יָמִים	הַמִּצּוֹת
ázimos	comerás días siete ,	guardarás	los-Ázimos
בּוֹ	כִּי-	הָאֲבִיב	חֹדֶשׁ
en-él	pues	el-Abib	mes-de
			al-tiempo
			te-mandé
			como
רִיקָם :	פָּנִי	יִרְאוּ	וְלֹא-
. de-vacío	ante-mí	se-presentará	y-no
			; de-Egipto
			saliste
תִּזְרַע	אֲשֶׁר	מַעֲשֶׂיךָ	בְּפְרִי
siembras	que	tus-labores	primeros-frutos-de
			, la Cosecha
			Y-Fiesta-de (16)

הַשָּׁנָה el-año בְּצֵאתָ en-fin-de הָאֶסֶף la-Recolección וְחַג y-Fiesta-de בַּשָּׂדֶה ; en-el-campo

בְּאַסְפֶּךָ en-tu-recolectar אֶת- ** מַעֲשֶׂיךָ tus-cosechas מִן- de הַשָּׂדֶה: el-campo שְׁלֹשׁ פַּעַמִּים veces Tres (17)

בַּשָּׁנָה , en-el-año יִרְאֶה comparecerá כָּל- todo זְכוּרְךָ varón-tuyo אֶל- a פָּנָי presencia-de הָאֵלֹהִים el-Señor

יְהוָה: Yahweh (18) לֹא- No תִּזְבַּח ofrecerás עַל- con חֲמִץ leudado דָּם- sangre-de זִבְחִי mi-sacrificio וְלֹא y-no

זֵלִין quedará חֶלֶב- grasa-de חֲנִי mi-ofrenda עַד- hasta בֹּקֶר: mañana רִאשִׁית Primicias-de (19) בְּפְרִי- primeros-frutos-de

אֲדַמְתֶּךָ tu-tierra תָּבִיא llevarás-a בֵּית Yahweh אֱלֹהֶיךָ ; tu-Dios לֹא- no תִּבְשַׁל cocerás גְּדִי cabrito

בַּחֶלֶב אִמּוֹ: su-madre (20) הִנֵּה אֲנִי שֹׁלֵחַ מִלְאָךְ ángel enviando yo לְפָנֶיךָ ante-ti לְשָׁמְרָךְ para-guardar-te

בַּדֶּרֶךְ ; en-el-camino וְלִבְיָאֵךְ y-para-meter-te אֶל- a הַמָּקוֹם el-lugar אֲשֶׁר que תִּכְנֶנִּי: preparé (21) הַשֹּׁמֵר Atiende

מִפְנֵי ante-él וְשָׁמַע y-escucha בְּקוֹל a-su-voz אֶל- no תִּמְנָר desobedezcas בּוֹ ; a-él כִּי no לֹא pues

יִשָּׂא perdonará לְפָשַׁעְכֶם vuestra-rebelión כִּי pues שְׁמִי mi-nombre בְּקִרְבּוֹ: está-en-él (22) כִּי si אִם- si

שָׁמַע escuchar תִּשְׁמַע escuchas בְּקוֹל a-su-voz וְעָשִׂיתָ y-haces כָּל todo אֲשֶׁר lo-que אֶדְבָּר digo

וְאֵיבֹתִי entonces-seré-enemigo אֶת- de אֵיבֶיךָ tus-enemigos וְצִרְתִּי y-afligiré אֶת- a

צָרְרֶיךָ: tus-aflitores (23) כִּי- Pues יֵלֶךְ irá מִלְאָכִי mi-ángel לְפָנֶיךָ ante-ti וְהִבִּיאֶךָ y-te-llevará

וְהַכְנַעֲנִי	וְהַפְרִיזִי	וְהַחִיטִי	הָאֻמְרִית	אֶל-
y-el-cananita	y-el-ferizita	y-el-hivita	el-amorita	a
לֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה	וְהַכְחִדְתִּיו :	וְהִיבֹוֹסִי	הַחִיטִי	
te-inclines	No (24)	y-le-destruiré	y-el-jebusita	el-hivita
תַּעֲשֶׂה	וְלֹא	תַּעֲבֹדֵם	וְלֹא	לֵאלֹהֵיהֶם
hagas	y-no	les-sirvas	y-no	a-sus-dioses
תִּשְׁבֹּר	וְשִׁבֹּר	תִּהְרָסֵם	תִּהְרָס	כִּי כַּמַּעֲשִׂיהֶם
romperás	y-romper	destruirás	destruir	sino , como-obras-de-ellos
וְיִבְרַךְ	אֱלֹהֵיכֶם	אֵת יְהוָה	וְעַבְדֵּיהֶם	מִצִּבְתֵּיהֶם :
y-bendecirá	vuestro-Dios	Yahweh a	Y-serviréis	(25) . sus-estatuas
מִקֶּרְבְּךָ :	מַחֲלָה	וְהִסְרֵתִי	מִיַּמֶּיךָ	וְאֶת-לֶחֶמְךָ
de-en-medio-de-ti	enfermedad	y-quitaré	, tus-aguas	y-** tu-pan **
מִסְפָּר	אֶת-בְּאֶרְצְךָ	וְעָקְרָהּ	מִשְׁכָּלָהּ	תִּהְיֶה לֹא
número-de	** ; en-tu-tierra	y-estéril	abortante	tendrás No (26)
לְפָנֶיךָ	אֲשַׁלְּחֶה	אֶת-אִי־מֹתִי	אֶמְלֵא :	יָמֶיךָ
delante-de-ti	enviaré	mi-terror **	(27) . completaré	tus-días
בָּהֶם	תִּבָּא	הָעָם אֲשֶׁר	כָּל-	וְהִמּוֹתִי
contra-ellos	vayas	que el-pueblo	todo	** y-confundiré
עָרְךָ :	אֶלֶיךָ	אִי־בָנֶיךָ	כָּל-	וְנָתַתִּי
huyendo	contra-ti	tus-enemigos	todos	a y-daré
אֶת-	וְגִרְשָׁהּ	לְפָנֶיךָ	אֶת-הַצִּרְעָה	וְשִׁלַּחְתִּי
**	y-expulsará	delante-de-ti	la-avispa **	Y-enviaré (28)
לֹא	מִלְּפָנֶיךָ :	הַחִיטִי	וְאֶת-הַכְנַעֲנִי	הַחִיטִי
No (29)	de-delante-de-ti	el-hitita	y-** el-cananita	** el-hivita
תִּהְיֶה	פֶּן-	אֶחָד	בְּשָׁנָה	אֶתְּשֹׁנִי
sería	o	, uno	en-año	de-delante-de-ti le-expulsaré

הָאָרֶץ שְׁמָמָה וְרַבָּה עָלֶיךָ חַיֵּת הַשָּׂדֶה: מְעַט
la-tierra desolada y-muchos para-ti animales-de el-campo (30) Poco

מְעַט אֲנִי שְׁנוֹ אֶפְגֹּחַ עַד אֲשֶׁר תִּפְרָה
poco le-expulsaré de-delante-de-ti hasta que aumentes

וְנָחֳלַתְּ אֶת-הָאָרֶץ: וְנָחֳלַתְּ אֶת-זָבְלָךְ
y-poseas la-tierra (31) Y-estableceré ** את- tu-frontera

מַיִם-סוּף וְעַד-יָם פְּלִשְׁתִּים וּמִמֶּדְבָּר עַד-חֵמְדָּה
Mar-de Juncos y-hasta Mar-de Filisteos y-desde-desierto hasta el-Río

כִּי אֶתֵּן בְּיָדְכֶם אֶת-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
pues entregaré en-vuestras-manos ** את- habitantes-de la-tierra

וְנִרְשַׁמְמוּ מִפְּנֵיךָ: לֹא-תִכְלַתְּ לָהֶם
y-le-expulsarás de-delante-de-ti (32) No establezcas con-ellos

וְלֹא-אֶלְהֵיהֶם בְּרִית: לֹא יֵשְׁבוּ בְּאֶרְצְךָ
y-con-sus-dioses pacto (33) No habiten o en-tu-tierra

יִשְׁטִיאוּ אֹתָךְ לִי כִי תַעֲבֹר אֶת-אֱלֹהֵיהֶם כִּי-
harán-pecar a-ti si ; contra-mí a-ti cierto dioses-de-ellos

יִהְיֶה לְךָ לְמוֹקֵשׁ: וְאַל-מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֶל-יְהוָה
para-ti será (1) Y-a para-tropiezo : dijo Moisés a sube Yahweh

אַתָּה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וְשִׁבְעִים מִזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל
tú y-Aarón Nadab y-Abihú y-setenta de-ancianos-de ; Israel

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם מִרְחָק: וְנִגַּשׁ מֹשֶׁה לְבַדּוֹ אֶל-
y-adoraréis de-lejos (2) Y-se-acercará Moisés a solo

יְהוָה וְהֵם לֹא יִגָּשׁוּ וְהָעָם לֹא יַעֲלֶוּ
Yahweh y-ellos no se-acercarán ; el-pueblo no subirán

עִמּוֹ: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְסַפֵּר לָעָם אֶת-כָּל-דִּבְרֵי
con-él (3) Y-fue Moisés y-contó a-el-pueblo ** את- palabras-de todas

יְהוָה וְאֵת כָּל-הַמִּשְׁפָּטִים וַיַּעַן כָּל-הָעָם קוֹל אֶחָד
Yahweh y-** las-leyes todas y-respondió ; una voz el-pueblo todo

וַיֹּאמְרוּ כָל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה : וַיִּכְתֹּב
y-dijeron : las-cosas todas que Yahweh habló que haremos (4) Y-escribió

מֹשֶׁה אֶת כָּל-דִּבְרֵי יְהוָה וַיִּשָּׁבֶם בַּבֹּקֶר וַיִּבְנֶן
Moisés ** todas palabras-de , Yahweh y-se-levantó por-la-mañana y-construyó

מִזְבֵּחַ תַּחַת הַהָר וּשְׁתֵּים עָשָׂר מִצֵּבֹת לְעִשִּׂים עֶשֶׂר שְׁבָטֵי
altar pie-de la-montaña y-dos diez y-estados para-dos diez tribus-de

יִשְׂרָאֵל : וַיִּשְׁלַח אֶת-נְעָרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּעֲלֻ
Israel (5) Y-envió ** jóvenes-de hijos-de Israel y-ofrecieron

עֹלֹת וַיִּזְבְּחוּ וּזְבָחִים שְׁלָמִים לַיהוָה
holocaustos y-sacrificaron sacrificios ofrendas-de-paz a-Yahweh

בָּקָרִים : וַיִּקַּח מֹשֶׁה חֲצִי הַדָּם וַיִּשֹּׂם בָּאֵזֵנוֹת
becerros (6) Y-tomó Moisés mitad-de la-sangre y-puso en-los-tazones

וּחֲצִי הַדָּם זָרַק עַל-הַמִּזְבֵּחַ : וַיִּקַּח סֵפֶר
y-mitad-de la-sangre roció sobre el-altar (7) Y-tomó Libro-de

הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנוֹ הָעָם כָּל-אֲשֶׁר-
el-Pacto y-leyó a-oídos-de el-pueblo ; y-dijeron lo-que todo

דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע : וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-הַדָּם
dijo Yahweh haremos y-obedeceremos (8) Y-tomó Moisés ** la-sangre

וַיִּזְרוֹק עַל-הָעָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה דָם-הַבְּרִית אֲשֶׁר
y-roció sobre el-pueblo : y-dijo he-aquí sangre-de el-pacto que

כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם עַל כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה :
hizo Yahweh con-vosotros según todas las-palabras las-estas

וַיַּעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא וּשְׁבָעִים מִזְקְנֵי
Y-subió (9) Moisés y-Aarón Nadab y-Abihú y-setenta de-ancianos-de

יִשְׂרָאֵל: וַיֵּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַתַּחַת רַגְלָיו
Israel . Y-vieron ** Dios-de ; Israel y-bajo sus-pies (10)

כַּמַּעֲשֶׂה לַבֵּנֶת הַסַּפִּיר וּכְעֵצָם הַשָּׁמַיִם לְטָהָר:
como-suelo-de piedra-de , el-zafiro y-cómo-semejanza-de los-cielos en-claridad לְטָהָר:

וְאֵל-אֲצִילֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יָדוֹ
Y-contrá a-príncipes-de hijos-de Israel no extendió su-mano ; su-mano (11)

וַיַּחְזִיזוּ אֶת-הָאֱלֹהִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
Y-vieron a el-Dios y-comieron y-bebieron . Y-dijo Yahweh (12)

אֵל-מֹשֶׁה עָלָה אֵלַי הַהָרָה וַתֵּיחַ שָׁם וְאֶתָּה
a Moisés a sube a-mí a-la-montaña y-está allí ; allí y-daré וְאֶתָּה

לָךְ אֶת-לֶחֶת הָאֶבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי
a-ti ** tablas-de la-piedra y-la-ley y-el-mandamiento que escribí לָךְ אֶת-לֶחֶת

לְהוֹרֹתָם: וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ מִשְׁרָתוֹ
para-instruir-les (13) Y-se-levantó Moisés y-Josué ; su-ayudante מִשְׁרָתוֹ

וַיַּעַל מֹשֶׁה אֶל-תֹּר הָאֱלֹהִים: וְאֵל-הַזְקֵנִים אָמַר
y-subió a Moisés a montaña-de el-Dios . Y-a (14) los-ancianos dijo וַיַּעַל

שָׁבוּ לָנוּ כִּזְה עַד אֲשֶׁר-נָשׁוּב אֵלֵיכֶם וְהָיָה אֶהְרֹן וְחֹר
que hasta en-aquí a-nosotros esperad y-volvamos a-vosotros ; a-vosotros y-he-aquí Aarón y-Hur שָׁבוּ לָנוּ

עִמָּכֶם מִי-בָעַל דְּבָרִים יֵנָשׁ אֲלֵהֶם: וַיַּעַל
quien , con-vosotros tenga asuntos vaya a-ellos (15) Y-subió וַיַּעַל

מֹשֶׁה אֶל-הָהָר וַיִּכְסֶּה וַיִּקְס וַיִּבֶן עָלָיו אֶת-הָהָר:
Moisés a la-montaña ; la-montaña y-cubrió la-nube ** a-ti . la-montaña וַיִּבֶן

וַיִּשְׁכֵּן כְּבוֹד-יְהוָה עַל-הָהָר סִינַי וַיִּכְסֶּהוּ הָעָנָן
Y-reposó (16) gloria-de Yahweh monte sobre Sinai y-lo-cubrió la-nube וַיִּשְׁכֵּן

שֵׁשׁ יָמִים וַיִּקְרָא אֶל-מֹשֶׁה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ
; días seis y-llamó Moisés a בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִתּוֹךְ de-dentro-de וַיִּקְרָא

הַעֲנָן : וּמְרֹאֶה Y-aspecto-de (17) כְּבוֹד יהוה כָּאֵשׁ אֹכֵלֶת
la-nube . Y-entró (18) . Israel hijos-de a-ojos-de el-monte en-cima-de

בְּרֹאשׁ הַהָר וַיַּעַל אֶל-הַהָר וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר הָעֲנָן בְּתוֹךְ הָעֲנָן
Moisés Y-entró (18) . Israel hijos-de a-ojos-de el-monte la-nube dentro-de

אֶרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר :
y-cuarenta días cuarenta . Y-habló (1) . Y-estuvo el-monte a y-subió la-nube

אֶרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר :
y-cuarenta días cuarenta . Y-habló (1) . Y-estuvo el-monte a y-subió la-nube

דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל-אִישׁ
habla hijos-de a Israel y-tomen para-mí ofrenda de hombre todo (2)

אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לִבּוֹ תִקְחוּ אֶת-תְּרוּמָתִי : וְזֹאת
que le-mueva su-corazón tomaréis ** mi-ofrenda Y-ésta (3)

הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם זָהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֶׁת :
la-ofrenda que tomaréis ; de-ellos oro y-plata y-bronce y-esta

וְהַכֶּלֶת וְאֶרְוֹמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְלִינָה וְעִזִּים :
Azul (4) y-púrpura y-carne-de hilado y-lino y-pelo-de-cabras

וְעֹלֹת אֵילִם מְאֻדָּמִים וְעֹלֹת תַּחְשִׁים וְעֲצֵי
Y-pieles-de (5) carneros enrojecidos y-pieles-de tejones y-maderas-de

שִׁטִּים : שֶׁמֶן לְמָאֵר לְשֶׁמֶן בְּשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה
acacias . Aceite ; para-la-luz especias para-aceite-de la-unción (6)

וּלְקִטְרֶת הַסָּמִים : אֲבִי-זָהָב וְאֲבִי-שֹׁהַם וְאֲבִי-
y-para-incienso-de . los-aromas (7) Piedras-de ónice y-piedras-de

מִלְּאִים לְאֶפֶד וְלִחְשֹׁן : וְעָשִׂי
engaste para-el-efod . y-para-el-pectoral (8) Y-harán

לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנִתִּי בְּתוֹכָם : כָּכֵל אֲשֶׁר אֲנִי מֵרָאֶה
para-mí santuario y-habitaré . entre-ellos (9) lo-que Como-todo yo mostrando

אוֹתָךְ אֶחָד תִּבְנֶה תִּבְנֶה הַמִּשְׁכָּן וְאֵת תִּבְנֶה כָּל-כְּלִיו
 , a-ti modelo-de el-tabernáculo y- modelo-de todos , sus-utensilios

וְכֵן תַּעֲשֶׂהוּ : וְעָשׂוּ אֲרֹן עֲצֵי שִׁטִּים
 y-así haréis (10) Y-harán ; acacias maderas-de arca-de

אֲמֹתַיִם וְחֲצִי אַרְכּוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי רָחְבוֹ וְאֲמָה
 dos-codos y-medio su-longitud y-codo su-anchura y-codo

וְחֲצִי קִמְתּוֹ : וְצִפִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית
 y-medio su-altura (11) Y-recubrirás a-él oro puro de-dentro

וּמִחוּץ וְהִצַּפְנוּ וְעָשִׂיתָ עָלָיו זָהָב סָבִיב :
 y-de-fuera , lo-recubrirás y-harás oro moldura-de sobre-él . alrededor

וְיִצְקָה לּוֹ אַרְבַּע טִבְעֹת זָהָב וְנִתְחָה עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו
 Y-fundirás (12) oro anillos-de cuatro para-él y-sujetará en esquinassuyas cuatro

וְשְׁתֵּי טִבְעֹת עַל-צִלְעוֹ הָאֶחָת וְשְׁתֵּי טִבְעֹת עַל-צִלְעוֹ
 y-dos en anillas su-lado el-uno y-dos en anillas su-lado

הַשְּׁנִייתָ : וְעָשִׂיתָ בָּדִי עֲצֵי שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם
 el-otro (13) Y-haréis ; acacias maderas-de varas-de y-recubrirás a-ellas

זָהָב : וְתִבְאֵת אֶת-הַבָּדִים בְּטִבְעֹת עַל צִלְעֹת הָאָרֶן
 oro (14) Y-meterás ** las-varas en las-anillas en lados-de el-arca ;

לְשֵׂאת אֶת-הָאָרֶן בָּהֶם : בְּטִבְעֹת הָאָרֶן יִהְיוּ
 para-llevar ** el-arca con-ellos (15) En-anillas-de el-arca estarán

הַבָּדִים לֹא יִסְרוּ מִמֶּנּוּ : וְנָתַתָּ אֶל-הָאָרֶן
 no , las-varas serán-quitadas de-él (16) Y-pondrás en el-arca

אֵת הַעֲדוּת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ : וְעָשִׂיתָ כִּפֹּרֶת
 ** el-testimonio que daré . a-ti Y-harás propiciatorio

זָהָב טָהוֹר אֲמֹתַיִם וְחֲצִי אַרְכּוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי רָחְבוֹ :
 , puro oro dos-codos y-medio su-longitud y-codo y-medio su-anchura

וְעָשִׂיתָ שְׁנַיִם קָרָבִים זָהָב מְקֻשָּׁה תַעֲשֶׂה אֲלֵהֶם מִשְׁנֵי קְצוֹתָיִם
extremos-de en-dos a-ellos harás labrado , oro querubines-de dos Y-harás (18)

הַכַּפֹּרֶת: וְעָשִׂה קָרֹב אֶתְדֵּם מְקַצֵּה מִזֶּה וְקָרֹב-אֶתְדֵּם מְקַצֵּה
de-extremo uno y-querubín de-este de-extremo uno querubín Y-haz (19) . el-propiciatorio

מִזֶּה מִן הַכַּפֹּרֶת תַעֲשׂוּ אֶת-הַקָּרָבִים עַל-שְׁנֵי קְצוֹתָיו:
sus-extremos dos en los-querubines ** haréis el-propiciatorio de , de-este

וְהָיוּ הַקָּרָבִים פְּרָשִׁי כַנָּפִים לְמַעַלָּה
los-querubines Y-estarán (20) desplegando alas hacia-arriba

סִכְכִּים עַל-הַכַּפֹּרֶת וּפְנֵיהֶם
cubriendo sobre el-propiciatorio y-sus-rostros

אִישׁ אֶל-אֶחָיו אֶל-הַכַּפֹּרֶת יִהְיוּ פָנֵי
hacia cada-uno ; su-otro el-propiciatorio estarán rostros-de

הַקָּרָבִים: וְנָתַתָּ אֶת-הַכַּפֹּרֶת עַל-הָאָרֶץ מִלְּמַעַלָּה וְאֶל-
los-querubines Y-pondrás (21) ** el-arca sobre el-propiciatorio , encima y-en

הָאָרֶץ תִּתֵּן אֶת-הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲתָן אֵלֶיךָ:
pondrás el-arca ** el-testimonio que di a-ti

וְנִרְעִיתִי לְךָ שָׁם וְדִבַּרְתִּי אֵתְךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת
Y-me-revelaré (22) allí a-ti y-hablaré a-ti de-sobre el-propiciatorio

מִבֵּין שְׁנֵי הַקָּרָבִים אֲשֶׁר עַל-אָרֶץ הָעֵדוּת אֵת כָּל-
de-entre dos los-querubines que sobre arca-de , el-testimonio ** todo

אֲשֶׁר אֶצְנֶה אוֹתָךְ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעָשִׂיתָ שֻׁלְחָן עֲצֵי
mande lo-que a-ti a hijos-de a Israel . Y-haz (23) mesa maderas-de

שְׁטִים אֲמָתִים אָרְכוֹ וְאֲמָה רָחְבוֹ וְאֲמָה וְחֲצִי
dos-codos , acacias su-longitud y-codo su-anchura y-codo y-medio

קִמְרוֹ: וְצִפִּיתָ אוֹר זָהָב טָהוֹר וְעָשִׂיתָ לָּו
su-altura Y-recubrirás (24) a-él oro puro y-harás para-él

וְזָהב סָבִיב: וַעֲשֵׂתָ לּוֹ מִסְנָרֶת טַפֵּחַ סָבִיב
 Y-harás (25) . alrededor oro moldura
 alrededor palmo reborde-de para-él

וַעֲשֵׂתָ זָרָהּ זָהָב לְמִסְנָרֶתוֹ סָבִיב: וַעֲשֵׂתָ לּוֹ
 Y-harás (26) . alrededor en-su-reborde oro moldura-de y-harás
 para-él Y-harás

אַרְבַּע טְבֻעֹת זָהָב וְנִתְּחָן אֶת־הַטְּבֻעֹת עַל אַרְבַּע הַפָּאֵת אֲשֶׁר
 y-sujetarás , oro anillas-de cuatro
 que las-esquinas cuatro a las-anillas **

לְאַרְבַּע רַגְלָיו: לַעֲמֹת הַמִּסְנָרֶת תִּהְיוּן הַטְּבֻעֹת לְבָתִּים
 (27) . patas en-cuatro
 patas en-cuatro Debajo-de el-reborde estarán las-anillas para-sujetadore

לְבָדִים לְשֹׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וַעֲשֵׂתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי
 Y-harás (28) . la-mesa ** para-llevar a-varas
 maderas-de las-varas **

שִׁטִּים וְצִפִּיתָ אֹתָם זָהָב וְנִשָּׂא־בָם אֶת־
 y-será-transportada ; oro a-ellas y-recubrirás acacias
 con-ellas **

הַשֻּׁלְחָן: וַעֲשֵׂתָ קְעֻרָתָיו וְכַפָּתָיו וּקְשֻׁוֹתָיו
 Y-harás (29) . la-mesa
 sus-platos y-sus-cucharones y-sus-jarros

וּמִנְקֵי־יָתֵיוֹ אֲשֶׁר יִסָּד זָהָב טָהוֹר תַּעֲשֶׂה אֹתָם:
 se-libará que y-sus-tazones
 a-ellos harás puro oro en-ellas

וְנָתַתָּ עָלֶיהָ הַשֻּׁלְחָן לֶחֶם פָּנִים לִפְנֵי תָמִיד:
 (30)
 sobre la-mesa pan-de proposición ante-mí siempre

וַעֲשֵׂתָ מְנֹרֶת זָהָב טָהוֹר מְקֻשָּׁה תַּעֲשֶׂה
 Y-harás (31)
 candelabro-de oro , puro labrado será-hecha

הַמְּנֹרֶה יִרְכָּה וְקָנָה וְבִיעֵיָהּ פַּפְתָּרֶיהָ
 el-candelabro su-base y-su-caña y-sus-copas sus-brotes

וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה יִהְיוּ: וְשֵׁשׁ קָנִים
 y-sus-flores de-ella . serán Y-seis (32) ramas

יֵצְאִים מִצִּדֵּיהָ שְׁלֹשָׁה קַנֵּי מְנֹרֶה מִצְדָּהּ
 ; de-sus-lados saliendo
 de-su-lado candelabro brazos-de tres

הָאֶחָד וּשְׁלֹשָׁה קַנֵּי מִנְּהָּ מִצְדָּה הַשֵּׁנִי : שְׁלֹשָׁה
el-uno y-tres brazos-de candelabro de-su-lado el-segundo Tres (33) שְׁלֹשָׁה

וְנָבִיעִים מִשְׁקָלִים בְּקַנָּה הָאֶחָד כַּפֻּלָּה וְפָרַח וּשְׁלֹשָׁה נָבִיעִים
copas como-almendras en-el-brazo el-uno capullo y-flor y-tres copas

מִשְׁקָלִים בְּקַנָּה הָאֶחָד כַּפֻּלָּה וְפָרַח בֵּן לְשֵׁשֶׁת
como-almendras en-el-brazo el-uno capullo , y-flor así para-seis

הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן־ הַמִּנְרָה : וּבַמִּנְרָה
los-brazos los-salientes de el-candelabro (34) Y-en-el-candelabro

אַרְבָּעָה נָבִיעִים מִשְׁקָלִים כַּפֻּלָּה וּפָרַחֶיהָ : וְכַפֻּלָּה
cuatro ; copas como-almendras sus-capullos y-sus-flores (35) Y-capullo

תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה וְכַפֻּלָּה תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים
bajo dos-de los-brazos de-ella y-capullo bajo dos-de los-brazos

מִמֶּנָּה וְכַפֻּלָּה תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים
de-ella y-capullo bajo dos-de los-brazos , de-ella para-seis-de los-brazos

הַיִּצְאִים מִן־ הַמִּנְרָה : כַּפֻּלָּתֵיהֶם וּקְנֹתָם
los-salientes de el-candelabro (36) Sus-capullos y-sus-brazos

מִמֶּנָּה יִהְיוּ כֻּלָּהּ מִקְשָׁה אֶחָד זָהָב טָהוֹר :
de-ella serán toda-ella labrada un oro puro

וַעֲשִׂיתָ אֶת־ נֹרְתֶיהָ שִׁבְעָה וַהֲעַלָּה אֶת־
Y-harás (37) ** sus-lámparas ; siete y-colocarás **

נֹרְתֶיהָ וְהֵאִיר עַל־ עֵבֶר פְּנֵיהָ : וּמִלְקָחֶיהָ
sus-lámparas e-iluminará sobre espacio frente-a-ella (38) Y-sus-despabiladeras

וּמִחֲתָתֶיהָ זָהָב טָהוֹר : כֶּכֶר זָהָב טָהוֹר יַעֲשֶׂה אֶתָּה אֶת
y-sus-platillos oro puro (39) Talento oro puro hará a-ella **

כָּל־ הַכֵּלִים הָאֵלֶּה : וּרְאָה וַעֲשֶׂה בְּתַבְנִיתָם
todos los-utensilios . los-éstos (40) Y-mira y-haz en-modelo-de-ellos

אֲשֶׁר-אֵתָהּ מְרֹאָה בְּהָרָה : וְאֵת-הַמִּשְׁכָּן תַּעֲשֶׂה עֶשֶׂר
 diez harás el-tabernáculo Y-** (1) . en-el-monte fue-mostrado tú que

יְרִיעֹת שֵׁשׁ מִשְׁנֹר וְחִבְלֹת וְאֶרְגָּמָן וְחִלְצֹת וְשִׁי
 , hilado y-escarlata y-púrpura y-azul torcido lino-fino cortinas

כְּרֻבִים מַעֲשֶׂה חֹשֶׁב תַּעֲשֶׂה אֹתָם : אֶרְךְ | הַיְרִיעָה הָאֶחָת
 la-una la-cortina Longitud-de (2) . a-ellos harás perito obra-de querubines

שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בְּאֹמָה וְרֹחַב אַרְבַּע בְּאֹמָה הַיְרִיעָה
 la-cortina por-el-codo cuatro y-ancho por-el-codo y-veinte ocho

הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל-הַיְרִיעֹת : חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת
 las-cortinas Cinco-de (3) . las-cortinas para-todas una medida , la-una

תְּהִיִּין חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל-אֶחָתָהּ וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת
 cortinas y-cinco , su-otra a cada-una unidas estarán

חִבְרֹת אִשָּׁה אֶל-אֶחָתָהּ : וְעֵשִׂיתָ לָלֶאֱת חִבְלֹת
 azul lazadas-de Y-harás (4) . su-otra a cada-una unidas

עַל שִׁפְתָּ הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֶהּ בַּחֲבֵרֹת וְכֵן תַּעֲשֶׂה
 harás y-así , de-el-juego al-final la-una la-cortina orilla-de sobre

בְּשִׁפְתָּ הַיְרִיעָה הַקִּיצוּנָה בַּמַּחְבֵּרֹת הַשֵּׁנִית : חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת
 lazos Cincuenta (5) . el-segundo de-el-juego la-última la-cortina en-orilla-de

תַּעֲשֶׂה חֲמִשִּׁים בַּיְרִיעָה הָאֶחָת וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת תַּעֲשֶׂה בְּקֶצֶה הַיְרִיעָה
 la-cortina al-final-de harás lazos y-cincuenta la-una en-la-cortina harás

אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרֹת הַשֵּׁנִית מִקְבִּילֹת הַלָּלֶאֱת אִשָּׁה אֶל-אֶחָתָהּ :
 . su-otra a cada-uno los-lazos enfrentados ; el-segundo de-el-juego que

וְעֵשִׂיתָ חֲמִשִּׁים קָרְסֵי זָהָב וְחִבְרֹתָ אֶת-הַיְרִיעֹת אִשָּׁה
 cada-una las-cortinas ** y-sujetarás , oro corchetes-de cincuenta Y-harás (6)

אֶל-אֶחָתָהּ בְּקָרְסִים וְהָיָה הַמִּשְׁכָּן אֶחָד : וְעֵשִׂיתָ
 Y-harás (7) . uno el-tabernáculo y-será con-los-corchetes su-otra a

יְרִיעֹת עִזִּים לְאֹהֶל עַל-הַמִּשְׁכָּן עֲשֵׂהָ יְרִיעֹת
cortinas diez una , el-tabernáculo sobre para-tienda pelo-de-cabra cortinas-de

תַּעֲשֶׂה אֹתָם: אַרְבֵּי הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁלִשִּׁים בְּאַמָּה
por-el-codo treinta la-una la-cortina Longitud-de (8) . a-ellas harás

וְלִחְבֹּ אַרְבַּע בְּאַמָּה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְעֲשֵׂתִי עֲשֶׂהָ
diez para-una una medida , la-otra la-cortina por-el-codo cuatro y-anchura

יְרִיעֹת: וַחֲבַרְתָּ אֶת-חֲמִשָּׁ הַיְרִיעֹת לְבָד וְאֶת-שֵׁשׁ
seis-de y-** en-una las-cortinas cinco-de ** Y-unirás (9) . cortinas

הַיְרִיעֹת לְבָד וּכְפֹלָה אֶת-הַיְרִיעָה הַשְּׁשִׁית אֶל-מוֹל
frente al la-sexta ** y-doblarás , en-una las-cortinas

פָּנֵי הָאֹהֶל: וַעֲשֵׂתָ חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שַׁפַּת הַיְרִיעָה
la-cortina orilla-de sobre lazos cincuenta Y-harás (10) . la-tienda cara-de

הָאֶחָת הַקִּיצוֹנָה בַּחֲבֶרֶת וַחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עַל שַׁפַּת הַיְרִיעָה
la-cortina orilla-de sobre lazos y-cincuenta , en-el-juego la-última , la-una

הַחֲבֶרֶת הַשֵּׁנִית: וַעֲשֵׂתָ קֶרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמִשִּׁים וַהֲבֵאתָ אֶת-
** y-pondrás cincuenta bronce corchetes-de Y-harás (11) . el-segundo el-juego

הַקֶּרְסִים בְּלִלְאֹת וַחֲבַרְתָּ אֶת-הָאֹהֶל וְהָיָה אֶחָד:
y-sujetarás en-los-lazos los-corchetes . una y-será la-tienda **

וְסִרְחַ הַעֲלִיף בִּירִיעֹת הָאֹהֶל חֲצִי הַיְרִיעָה
la-cortina mitad-de la-tienda en-cortinas-de el-sobrante Y-longitud-de (12)

הַעֲלִיפָה תִּסְרָח עַל אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן:
el-tabernáculo trasero-de sobre colgará la-sobrante

וְהָאֶמָּה מִזֶּה וְהָאֶמָּה מִזֶּה בְּעֲדָךְ
en-el-sobrante de-aquél y-el-codo de-éste Y-el-codo (13)

בְּאַרְבֵּי יְרִיעֹת הָאֹהֶל יִהְיֶה סוֹיָח עַל-צָדָי
lados-de sobre colgando estará ; la-tienda cortinas-de en-longitud-de

וְעֹשִׂיתָ	לְכַסְתּוֹ:	וּמִזֶּה	מִזֶּה	הַמִּשְׁכָּן
Y-harás	(14) . para-cubrir-lo	y-de-aquí	de-éste	el-tabernáculo
עֹרֹת	וּמִכְסָּה	מֵאֲדָמִים	עֹרֹת	לְאֹהֶל
pieles-de	y-cubierta-de	enrojecidas	carneros	pieles-de para-la-tienda
עֲצֵי	לְמִשְׁכָּן	אֶת-הַקְּרָשִׁים	וְעֹשִׂיתָ	מִלְּמַעַלָּה:
maderas-de	para-el-tabernáculo	los-tablones	** Y-harás	(15) . de-encima tejones
וְאֹמֶה	הַקְּרָשׁ	אָרְזִי	עֶשֶׂר אַמּוֹת	עֲמֻדִים:
y-codo	los-tablones	longitud-de	codos Diez	(16) . rectas acacias
יְדוֹת	שְׁתֵּי	הָאֶחָד:	הַקְּרָשׁ	רָחֵב
espigas	Dos	(17) . el-uno	el-tablón	anchura-de el-codo y-medio-de
לְכֹל	תַּעֲשֶׂה	כֵּן	אֶחָתָהּ	אִשָּׁה אֶל-
a-todos	harás	así	, su-otro	a cada-uno haciendo-paralelo el-uno para-el-tablón
קְרָשִׁי	הַמִּשְׁכָּן:	וְעֹשִׂיתָ	אֶת-הַקְּרָשִׁים	לְמִשְׁכָּן
para-el-tabernáculo	los-tablones	** Y-harás	(18) . el-tabernáculo	tablones-de
עֲשֵׂרִים	לְקָרֵשׁ	לְפָאֵת	גִּנּוּבָה תִּימֹנָה:	וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי-כֶסֶף
harás	plata	basas-de	Y-cuarenta	(19) . al-sur mediodía para-lado tablones veinte
קַחַת	עֲשֵׂרִים	הַקְּרָשׁ	שְׁנֵי אֲדָנִים	תַּחַת-הַקְּרָשׁ
para-dos-de	el-uno	el-tablón	bajo	basas dos-de ; el-tablón veinte bajo
יְדֻתָּיו	וּשְׁנֵי	אֲדָנִים	תַּחַת-הַקְּרָשׁ	הָאֶחָד
para-dos-de	el-uno	el-tablón	bajo	basas y-dos sus-espigas
יְדֻתָּיו:	וּלְצִלָּע	הַמִּשְׁכָּן	הַשְּׁנִית	לְפָאֵת
	Y-al-lado-de	el-tabernáculo	el-otro	al-lado-de (20) . sus-espigas
צִפּוֹן	עֲשֵׂרִים	קְרָשׁ:	וְאַרְבָּעִים	אֲדָנִיהֶם
bajo	bases	dos	; plata	base-de-ellos Y-cuarenta (21) . tablón veinte , norte
הַקְּרָשׁ	הָאֶחָד	וּשְׁנֵי	אֲדָנִים	תַּחַת-הַקְּרָשׁ
el-tablón	el-uno	y-dos	bases	bajo el-uno el-tablón

וְלִירְכֵתִי תְּמֻשָּׁקֶן יָמָה שְׁשֵׁה קָרְשִׁים :
 Y-para-el-posterior-de (22) el-tabernáculo , oeste tablonos seis harás

וּשְׁנֵי קָרְשִׁים תְּמֻשָּׁה לְמַקְצַעַת תְּמֻשָּׁקֶן בִּירְכֵתֵיהֶם :
 Y-dos (23) tablonos harás para-esquinas-de el-tabernáculo . en el-final

וְיִהְיוּ תְּאֻמִּים מִלְמַשָּׁה וְיִתְּחוּ יִהְיוּ
 Y-serán (24) dobles desde-abajo y-unidas serán

תְּמִים עַל- רֹאשׁוֹ אֶל- הַטִּבְעֵה הָאֶחָת בֵּן יִהְיֶה
 en completas su-cima a la-anilla , la-una así será

לְשֵׁנֵיהֶם לְשֹׁנֵי הַמַּקְצַעַת יִהְיוּ :
 para-ambos para-dos-de las-esquinas . serán Y-serán (25)

שְׁמוֹנֶה קָרְשִׁים וְאַדְוֵיתֶם כֶּסֶף שְׁשֵׁה עָשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת
 tablonos ocho y-sus-bases plata seis diez bases dos bases bajo

תַּבְּרֹשׁ הָאֶחָד וּשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת תַּבְּרֹשׁ הָאֶחָד :
 el-uno el-tablón y-dos bases bajo el-tablón . el-uno Y-harás (26)

בְּרִיחֵם עֲצֵי שִׁטִּים חֲמֹשֶׁה לְקָרְשֵׁי צֹלַע- תְּמֻשָּׁקֶן הָאֶחָד :
 barras maderas-de , acacias para-tablonos-de lado-de el-tabernáculo el-uno .

וְחֲמֹשֶׁה בְּרִיחֵם לְקָרְשֵׁי צֹלַע- תְּמֻשָּׁקֶן הַשֵּׁנִית
 Y-cinco (27) barras para-tablonos-de lado-de el-tabernáculo el-segundo

וְחֲמֹשֶׁה בְּרִיחֵם לְקָרְשֵׁי צֹלַע תְּמֻשָּׁקֶן לִירְכֵתֵיהֶם
 y-cinco barras para-tablonos-de lado-de el-tabernáculo a-los-finales

יָמָה : וְתִבְרִיחַ תְּחִיכֶן בְּתוֹךְ הַקָּרְשִׁים מִבְּרַח מִן-
 . oeste Y-la-barra (28) la-central por-medio-de los-tablonos abarcando de

תַּקְצָה אֶל- תַּקְצָה : וְאֶת- הַקָּרְשִׁים תִּצְפֶּה זָהָב וְאֶת- טִבְעֵתֵיהֶם
 el-fin a el-fin Y-** (29) los-tablonos recubrirás oro y-** sus-anillas

תְּעֻשָּׂה זָהָב בָּתִּים לְבָרִיחֵם וְצִפִּיתָ אֹת- הַבְּרִיחֵם
 harás oro sujetadores ; para-las-barras y-recubrirás ** las-barras

וְהָיָה:	וְהָקַמְתָּ	אֶת־	הַמִּשְׁכָּן	כְּמוֹשֶׁפֶלֶא	אֲשֶׁר	הָרָאִיתָ
.	Y-alzarás	**	el-tabernáculo	como-modelo	que	fuiste-mostrado
(30)						oro
בְּהָרֶה:	וְעָשִׂיתָ	כְּרֹכֶת	תְּכֵלֶת	וְאַרְגָּמָן	וְתוֹלַעַת	שָׁנִי
.	Y-harás	cortina	azul	y-púrpura	y-carmesí	hilado
(31)						en-el-monte
וְשֵׁשׁ	מִשְׁזָר	מַעֲשֵׂה	חָשֵׁב	יַעֲשֶׂה	אֵתָהּ	כְּרֻבִים:
y-lino	, torcido	obra-de	experto	hará	a-ella	querubín
וְנָתַתָּה	אֵתָהּ	עַל־אַרְבָּעָה	עַמֻּדֵי	טָשִׁים	מִצָּפִים	זָהָב
Y-pondrás	a-ella	sobre	cuatro	postes-de	recubiertos-de	oro
(32)						
וַיְהִי	זָהָב	עַל־אַרְבָּעָה	אֲדָנִי־כֶסֶף:	וְנָתַתָּה	אֶת־	הַכְּרֹכֶת
sus-ganchos	oro	sobre	plata	bases-de	**	la-cortina
(33)						
תַּחַת	הַקֶּרְשִׁים	וְהִבֵּאתָ	שָׁמָּה	מִבֵּית	לְכַרְכֵּת	אֵת
bajo	los-corchetes	y-colocarás	allí	detrás-de	a-la-cortina	**
						arca-de
הָעֲרוֹת	וְהִבְדִּילָהּ	הַכְּרֹכֶת	לָכֶם	בֵּין		
; el-testimonio	y-hará-separación	la-cortina	para-vosotros	entre		
הַקֹּדֶשׁ	וּבֵין	קֹדֶשׁ	הַקְּדוֹשִׁים:	וְנָתַתָּה	אֶת־	
el-lugar-santo	y-entre	santísimo	de-lugares-santos	Y-pondrás	**	
(34)						
הַכִּפֹּרֶת	עַל	אָרוֹן	הָעֵדֻת	בְּקֹדֶשׁ	הַקְּדוֹשִׁים:	
el-propiciatorio	sobre	arca-de	el-testimonio	en-santísimo-de	los-lugares-santos	
וְשָׂמְתָּ	אֶת־	הַשֻּׁלְחָן	מִחוּץ	לְכַרְכֵּת	וְאֵת־	הַמְּנֹרָה
Y-pondrás	**	la-mesa	fuera	de-la-cortina	y-**	el-candelabro
(35)						
נֹכַח	הַשֻּׁלְחָן	עַל	צִלְעַ	הַמִּשְׁכָּן	חִימוֹנָה	וְהַשֻּׁלְחָן
frente-a	la-mesa	sobre	lado-de	el-tabernáculo	; al-sur	y-la-mesa
						pon
עַל־צִלְעַ	צָפוֹן:	וְעָשִׂיתָ	מִסָּדָה	לְפֶתַח	הָאֹהֶל	תְּכֵלֶת
lado-de	norte	Y-harás	cortina	para-puerta-de	azul	la-tienda
(36)						
וְאַרְגָּמָן	וְתוֹלַעַת	שָׁנִי	וְשֵׁשׁ	מִשְׁזָר	מַעֲשֵׂה	
y-púrpura	y-carmesí	hilado	y-lino	torcido	trabajo-de	

רָקֵם : וַעֲשִׂיתָ לַמִּקְדָּה חֲמִשָּׁה עֶמֶדֶי שִׁטִּים
recamador . Y-harás (37) para-la-cortina cinco postes-de acacias

וַצִּיִּתָּ אֹתָם זָהָב וְיָהָם זָהָב וְיִצְקֶתָ לָהֶם חֲמִשָּׁה
y-recubrirás a-ellos oro sus-ganchos oro y-fundirás cinco para-ellos

אֲדָנִי נְחֹשֶׁת : וַעֲשִׂיתָ אֶת-הַמִּזְבֵּחַ עֲצֵי שִׁטִּים חֲמִשָּׁה
bronce bases-de . Y-harás (1) el-altar ** maderas-de cinco acacias Cap. 27

אֲמוֹת אַרְבֵּי וְחֲמִשָּׁה אֲמוֹת רֹחַב רְבִיעַ יִהְיֶה הַמִּזְבֵּחַ וּשְׁלֹשׁ
codos largo y-cinco codos , ancho cuadrado será el-altar y-tres

אֲמוֹת קִמְתּוֹ : וַעֲשִׂיתָ קִרְנָתָיו עַל אַרְבַּע פְּנֵיָיו
codos su-altura . Y-harás (2) sus-cuernos en cuatro esquinas-de-él

מִמֶּנּוּ תִהְיוּן קִרְנָתָיו וַצִּיִּתָּ אֹתוֹ נְחֹשֶׁת :
de-él serán sus-cuernos y-recubrirás a-él . bronce

וַעֲשִׂיתָ סִירְחָיו לְדַשְׁנוֹ וְעֵינָיו
Y-harás (3) sus-calderos para-recoger-su-ceniza y-sus-palas

וּמִזְרָקָתָיו וּמִזְלָתָיו וּמִחֲתָתָיו
y-sus-tazones y-sus-garfios y-sus-braseros

לְכָל-כֵּלֵי מַעֲשֵׂה נְחֹשֶׁת : וַעֲשִׂיתָ לָּא מִכְבָּר
todos sus-utensilios harás de-bronce . Y-harás (4) para-él enrejado

מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת וַעֲשִׂיתָ עַל-הָרֶשֶׁת אַרְבַּע טַבַּעֲתֵי נְחֹשֶׁת עַל אַרְבַּע
obra-de bronce rejilla-de y-harás en la-rejilla cuatro en bronce anillas-de

קְצוֹתָיו : וְנִתְּתָה אֹתָהּ תַּחַת כֶּרֶב הַמִּזְבֵּחַ מִלְּמַטָּה וְהָיָה
sus-esquinas . Y-pondrás (5) a-ella bajo cerco-de el-altar , debajo y-será

הָרֶשֶׁת עַד חֲצִי הַמִּזְבֵּחַ : וַעֲשִׂיתָ בָּדִים לַמִּזְבֵּחַ בָּדֵי
hasta la-rejilla mitad-de el-altar . Y-harás (6) varas para-el-altar varas-de

עֲצֵי שִׁטִּים וַצִּיִּתָּ אֹתָם נְחֹשֶׁת : וְהִוָּבֵא
acacias maderas-de y-recubrirás . bronce a-ellos (7) Y-se-meterán

אַתְּ בְּרִיּוֹ בַּטָּבָעֹת וְהָיוּ עַל-שְׁתֵּי הַבָּדִים צִלְעֹת
 ** sus-varas en las-varas dos lados-de

הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׂאת אֹתוֹ: נָכוֹב לַחֹת תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר
 el-altar en-llevar a-él harás como (8) Hueco-de

הָרָאָה אֹתָךְ בָּהָר כֵּן יַעֲשׂוּ: וְעָשִׂיתָ אֹת
 se-mostró a-ti en-el-monte así Y-harás ** (9)

חֲצֵר הַמִּשְׁכָּן לִפְאֵת נֹגֵב-תִּימְנָה קָלָעִים לַחֲצֵר
 atrio-de ; el-tabernáculo al-lado sur meridional cortinas para-el-atrio

טָשׁ מְשֹׁר מֵאָה בְּאַמָּה אַרְךָ לִפְאֵה הָאֶחָת:
 lino torcido cien por-el-codo largo para-el-lado el-uno

וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְגָוִי
 Y-sus-postes veinte y-sus-bases veinte , bronce ganchos-de (10)

הָעַמֻּדִים וְחִשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: וְכֵן לִפְאֵת צָפוֹן
 los-postes y-sus-molduras plata . (11) Y-así para-lado-de norte

בְּאַרְךָ קָלָעִים מֵאָה אַרְךָ וְעַמֻּדָיו עֶשְׂרִים וְאַדְנִיָּהֶם
 a-lo-largo cortinas cien , longitud y-sus-postes veinte y-sus-bases

עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת וְגָוִי הָעַמֻּדִים וְחִשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף: וְרֹחַב
 ganchos-de bronce veinte los-postes y-sus-molduras plata . (12) Y-ancho-de

הַחֲצֵר לִפְאֵת-יָם קָלָעִים חֲמִשִּׁים אַמָּה עַמֻּדֵיהֶם עֶשְׂרֵה
 el-atrio al-extremo-de oeste cortinas cincuenta , codo sus-postes diez

וְאַדְנִיָּהֶם עֶשְׂרֵה: וְרֹחַב הַחֲצֵר לִפְאֵת קִדְמָה
 y-sus-bases diez . (13) Y-ancho-de el-atrio Este al-extremo-de

מִזְרָחָה חֲמִשִּׁים אַמָּה: וְחֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה קָלָעִים לִבְתָּף
 hacia-orient e cincuenta codo diez Y-cinco cortinas en-el-lado

עַמֻּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנִיָּהֶם שְׁלֹשָׁה: וְלִבְתָּף הַשְּׂנִית
 sus-postes tres y-sus-bases tres . (15) Y-al-lado el-otro

חֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵה קִלְעִים עֲמֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
 , cinco diez cortinas , sus-postes tres tres y-sus-bases

וְלִשְׁעָרָה קַחצֹר מִסְדָּה עֶשְׂרִים אֹמֶה תְּכֵלֶת וְאַדְמָן
 Y-para-entrada-de (16) el-atrio cortina veinte codo azul y-púrpura

וְתוֹלְעֵת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁנָּה רֶקֶם
 y-carneší hilado y-lino torcido obra-de ; recamador

עֲמֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאַדְנֵיהֶם אַרְבָּעָה: כָּל- עֲמֻדָיָה קַחצֹר
 sus-postes cuatro y-sus-bases cuatro Todos (17) postes-de el-atrio

סָבִיב מִחֻשְׁקִים פֶּסֶף וְיִהְיֶה פֶּסֶף וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת:
 alrededor ceñidas plata y-sus-ganchos plata y-sus-bases bronce

אֶרְךְ קַחצֹר מֵאָה בְּאַמָּה וְרֹחַב חֲמִשִּׁים בְּחֻמָּשִׁים
 Longitud-de (18) el-atrio cien por-el-codo por-el-cincuenta cincuenta y-anchura

וְקִמָּה חֲמִשָּׁה אַמּוֹת שֵׁשׁ מְשֻׁנָּה וְאַדְנֵיהֶם נְחֹשֶׁת:
 y-altura cinco codos lino torcido y-sus-bases bronce

לְכֹל כֵּלֵי הַמִּשְׁכָּן בְּכֹל עֲבֹדָתוֹ
 Y-todos (19) utensilios-de el-tabernáculo en-todo su-sevicio

וְכָל- יִתְדֹתָיו וְכָל- יִתְלָח וְקַחצֹר נְחֹשֶׁת:
 y-todas sus-estacas y-todas estacas-de el-atrio bronce

וְאֹתָהּ תַּצְנֶנָּה אֶת- בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיהָ שֶׁמֶן
 Y-tú (20) ordena a hijos-de Israel y-traigan aceite-de a-ti

וְיֵיתָ בְּתִיחַ לְמָאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: בְּאֹהֶל
 puro oliva machacada para-la-luz para-arder lámpara siempre (21) En-tienda-de

מִזְעֵר מִחוּץ לַפֶּלֶאֶת אֲשֶׁר עַל- הָעֵדוּת יִגְדָּל אֵלָיו
 reunión fuera de-la-cortina ante que el-testimonio guardará a-él

אֶהְיֶה יִבְנֵי מַעֲרָב עַד- בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תִּקֵּט
 y-sus-hijos Aarón desde-tarde hasta mañana ante , Yahweh estatuto

עולם לדרתם מאת בני ישראל: ואתה הקרב
acerca Y-tú (1) . Israel hijos-de entre para-sus-generaciones perpetuo

אליו את-אמרן אחיו ואת-בניו אתו מתוך בני
hijos-de de-entre con-él sus-hijos y-a tu-hermano Aarón a a-ti

ישראל לבנהו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר
e-Itamar Eleazar y-Abihú Nadab Aarón , para-mí para-ser-sacerdotes Israel

בני אהרן: ועשית בגדי-קדש לאהרן אחיו
tu-hermano para-Aarón santidad vestidos-de Y-harás (2) . Aarón hijos-de

לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל-כל חכמי-
expertos-de todos a dirás Y-tú (3) . y-para-honor para-honra

לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את-בגדי אהרן
Aarón vestidos-de ** y-hagan , sabiduría espíritu-de le-llené que corazón

לקדשו לבנהו לי: ואלה הבגדים
los-vestidos Y-éstos (4) . para-mí para-ser-sacerdote-él para-santificar-le

אשר יעשו ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת
mitra bordada y-túnica y-manto y-efod pectoral : harán que

ואבגט ועשו בגדי-קדש לאהרן אחיו
tu-hermano para-Aarón santidad vestidos-de y-harán , y-cinto

ולבנו לבנהו לי: והם יקחו
tomarán Y-ellos (5) . para-mí para-ser-sacerdotes y-para-sus-hijos

את-תורב ואת-התכלת ואת-הארנמן ואת-תולעת השני ואת-
y-** el-hilado carmesí-de y-** la-púrpura y-** el-azul y-** el-oro **

השש: ועשו את-האפד וזהב תכלת וארנמן
y-púrpura azul oro el-efod ** Y-harán (6) . el-lino

תולעת שני ושש משור מעשה חשב: שתי
Dos (7) . experto obra-de torcido y-lino hilado y-carmesí

מִנְדָּבֶלֶת תַּעֲשֶׂה אֹתָם מַעֲשֵׂה עֲבֹת וְנִתְּתָה אֹת-שְׂרָשְׁרֹת
trenzados harás a-ellos obra-de , cuerdas y-fijarás ** cordones-de

הָעֲבֹתֹת עַל-הַמִּשְׁבָּצֹת : וְעָשִׂיתָ חֲשִׁין מִשְׁפָּט
las-cuerdas a las-filigranas (15) . Y-harás pectoral-de juicio

מַעֲשֵׂה חֶשֶׁב כַּמַּעֲשֵׂה אֶפֶד תַּעֲשֶׂנּוּ וְזָהָב תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן
obra-de , experto como-obra-de efod ; lo-harás azul oro y-púrpura

וְחֹלְעֵת וְשָׁנִי וְלִשְׁט מִשְׁזָר תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ :
y-carmesí-de hilado y-lino y-torcido harás a-él .

רָבִיעַ יִהְיֶה כָּפּוֹל זָרֵת אָרְכּוֹ וְזָרֵת
Cuadrado (16) será , doble palmo su-longitud y-palmo

רָחְבוֹ : וּמִלְאָתָּהּ בֹּא מִלְאָתָּהּ אָבֵן אַרְבָּעָה טוֹיִרִים אָבֵן
su-ancho (17) Y-llenarás en-él engaste-de , piedra cuatro filas piedra

טוֹר אָדָם פִּטְרָה וּבִרְקָתָהּ הַטּוֹר הָאֶחָד : וְהַטּוֹר הַשֵּׁנִי
fila-de rubí topacio y-berilo la-fila la-una . (18) Y-la-fila la-segunda

נִפְךָ סַפִּיר וְיִתְקֶלֶם : וְהַטּוֹר הַשְּׁלִישִׁי לְיָשֵׁם שָׁבוֹא
turquesa zafiro y-esmeralda . (19) Y-la-fila la-tercera jacinto ágata

וְאַחֲלָמָה : וְהַטּוֹר הָרְבִיעִי תַרְשִׁישׁ וְשֹׁהַם וְיַשְׁפֵּה
y-amatista (20) Y-la fila la-cuarta crisólito y-ónice y-jaspe ;

מִשְׁבָּצִים זָהָב יִהְיוּ בְּמִלּוֹאֲתָם : וְהָאֲבָנִים
montadas oro estarán . en-sus-engastes (21) Y-las-piedras

תִּהְיוּ עַל-שְׁמֹת הַבָּנִי-יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּים עָשָׂרָה עַל-שְׁמֹתָם
serán para nombres-de hijos-de Israel dos para diez ; sus-nombres

פְּתוּחֵי חֹתֶם אִישׁ עַל-שְׁמוֹ תִּהְיוּ לְשֵׁנֵי עֶשֶׂר שְׁבָטִים :
grabaduras-de sello para cada-una su-nombre serán para-dos לְשֵׁנֵי עֶשֶׂר שְׁבָטִים .

וְעָשִׂיתָ עַל-הַחֲשִׁין שְׂרָשֹׁת נִבְדָּלָה מַעֲשֵׂה עֲבֹת זָהָב
Y-harás (22) para el-pectoral cordones-de obra-de trenza oro ; cuerdas

טְהוֹרִי: וְעִשִּׂיתָ עַל-הַחֹשֶׁן שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב וְנִתְּתָהּ
 puro . (23) Y-harás para el-pectoral dos anillas-de oro ; y-sujetarás

אֶת-שְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת עַל-שְׁנֵי קְצוֹת הַחֹשֶׁן: וְנִתְּתָהּ
 ** dos las-anillas a dos extremos-de el-pectoral . (24) Y-fijarás

אֶת-שְׁתֵּי עֲבֹתָי הַזָּהָב עַל-שְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת אֵל-קְצוֹת הַחֹשֶׁן:
 ** dos cordones-de el-oro a dos anillas-extremos-de a el-pectoral .

וְאֵת שְׁתֵּי קְצוֹת שְׁתֵּי הָעֲבֹתֹת תִּתֵּן עַל-שְׁתֵּי הַמִּשְׁבָּצוֹת
 (25) Y-** dos puntas-de dos atarás a dos las-filigranas ;

וְנִתְּתָהּ עַל-כַּתְּפוֹת הָאֶפֹד אֵל-מִוֶּל פָּנָיו:
 y-sujetarás a hombreras-de el-efod a frontal su-delantera .

וְעִשִּׂיתָ שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב וְשִׁמְתָה אֹתָם עַל-שְׁנֵי
 (26) Y-harás dos anillas-de oro y-fijarás a-ellas a dos

קְצוֹת הַחֹשֶׁן עַל-שִׁפְתּוֹ אֲשֶׁר אֵל-עַבֵּר הָאֶפֹד בֵּיתָהּ:
 extremos-de el-pectoral en su-orilla que en el-efod dentro .

וְעִשִּׂיתָ שְׁתֵּי טַבָּעוֹת זָהָב וְנִתְּתָה אֹתָם עַל-שְׁתֵּי
 (27) Y-harás dos anillas-de oro y-fijarás a-ellas en dos

כַּתְּפוֹת הָאֶפֹד מִלְּמַטָּה מִמּוֹל פָּנָיו לְעִמָּת
 hombreras-de el-efod abajo frontal su-cara junto-a

מִחֻבְרָתוֹ מִמֶּעַל לְחֻשָּׁב הָאֶפֹד: וְיִרְקְסוּ אֶת-
 su-costura de-arriba al-cinto-de el-efod . (28) Y-atarán **

הַחֹשֶׁן מִטַּבָּעָיו אֵל-טַבָּעַת הָאֶפֹד בְּכַתִּיל תְּחִלָּת
 el-pectoral de-sus-anillas a anillas-de el-efod con-cordón-de azul

לְהֵיוֹת עַל-תִּנְשֵׁב הָאֶפֹד וְלֹא-יָנַח הַחֹשֶׁן
 para-estar sobre cinto-de el-efod y-no se-moverá el-pectoral

מֵעַל הָאֶפֹד: וְנִשָּׂא אֶהְרֹן אֶת-שְׁמוֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
 (29) Y-llevará ** Aarón nombres-de hijos-de Israel

אֶל- בָּבֹאוּ לְבֹו עַל- הַמִּשְׁפָּט בְּחֹשֶׁן
a en-su-entrar su-corazón sobre el-juicio en-pectoral-de

הַקֹּדֶשׁ לְזִכְרוֹן לִפְנֵי- יְהוָה תָּמִיד: וְנָתַתָּ אֶל-
el-lugar-santo por-memorial ante Yahweh continuamente (30) . Y-pondrás en

חֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט אֶת- הָאוּרִים וְאֶת- הַתּוּמִּים וְהָיוּ עַל-
pectoral-de el-juicio ** el-urim y-** el-tumim y-estarán sobre

לֵב אַהֲרֹן בָּבֹאוּ לִפְנֵי יְהוָה וְנִשָּׂא אַהֲרֹן
Aarón corazón-de en-su-entrar ante , Yahweh y-llevará

אֶת- מִשְׁפָּט בְּנֵי- יִשְׂרָאֵל עַל- לְבֹו לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד:
** juicio-de hijos-de Israel sobre su-corazón ante Yahweh continuamente .

וְעָשִׂיתָ אֶת- מַעֲיֵל הָאֶפֹּד כָּלִיל: תְּכֵלֶת:
Y-harás ** manto-de el-efod totalmente . azul (31)

וְהָיָה פִּי- רֹאשׁוֹ בְּחוּכּוֹ שְׂפָה יְהִיָּה
Y-será (32) abertura-de su-cabeza , en-su-centro borde será

לְפִיו סָבִיב מַעֲשֵׂה אֲרָג כְּפִי תַּחְרָא
para-su-abertura alrededor obra-de tejido como-abertura-de collar

יְהִיָּה- לֹו לֹא יִקְרַע: וְעָשִׂיתָ עַל- שׁוּלְיוֹ
será para-él no . se-romperá Y-harás (33) para sus-orlas

רִמְנוֹי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְחוּלְעֵת שְׁנֵי עַל- שׁוּלְיוֹ סָבִיב
granada-de azul y-púrpura y-carmesí para tejido para sus-orlas alrededor

וּפַעֲמֹנֵי זָהָב בְּחוּכֶם סָבִיב: פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמְנוֹן
y-campanas-de oro entre-ellas alrededor (34) . Campana-de oro y-granada

פַּעֲמֹן זָהָב וְרִמְנוֹן עַל- שׁוּלְיֵי הַמַּעֲיֵל סָבִיב: וְהָיָה
oro campana-de y-granada en ; orlas-de el-manto alrededor (35) . Y-estará

עַל-אַהֲרֹן לְשֵׁרֶת וְנִשְׁמַע קוֹלֹו בָּבֹאוּ אֶל-
Aarón sobre para-ministrar y-será-oído su-sonido en-su-entrar a

יָמוּת:	וְלֹא	וּבְצֵאתוֹ	יְהוָה	לִפְנֵי	הַמָּקֹדֶשׁ
. morirá	y-no	y-en-su-salir	Yahweh	ante	el-lugar-santo
מִתּוֹתַי	עָלָיו	וּפְתַחְתָּ	וְהָב טָהוֹר	צִיץ	וַעֲשֵׂתָ
grabados-de	sobre-él	y-grabarás	puro oro	plancha-de	Y-harás (36)
וְהָיָה	אָחֻז עַל-פֶּתִיל תְּכֵלֶת	וְשָׁמַתָּ	חֹתֶם קֹדֶשׁ לַיהוָה:		
y-será	azul cordón-de en a-él	Y-sujetarás	(37) . a-Yahweh	santo	sello
וְהָיָה	עַל-הַמִּצְנֶפֶת אֶל-קוֹל	פָּנָיו-הַמִּצְנֶפֶת	יְהוָה:		
Y-estará (38)	. estará	la-mitra frente-de	delante en	la-mitra en	
הַקְּדוֹשִׁים	עָנֹן אֶת-אֶהֱרֹן	וְנִשָּׂא	אֶהֱרֹן	מִצַּח	עַל-מִצְחֵה
los-dones-santos	culpa-de **	Aarón	y-llevará	Aarón	frente-de sobre
קִדְשֵׁיהֶם	מִתְּנָת	לְכָל-	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	יִקְדִּישׁוּ	אֲשֶׁר
sagradas-de-ellos	ofrendas	en-todas	Israel hijos-de	consagran	que
לָהֶם	לְדַצּוֹן	תָּמִיד	מִצְחוֹ	עַל-	וְהָיָה
a-ellos	para-hacer-acceptables	continuamente	su-frente	en	y-estará
מִצְנֶפֶת	וַעֲשֵׂתָ	שֵׁשׁ	הַכְּתָנָה	וְשִׁבְצָתָּ	יְהוָה:
mitra	y-harás	lino	la-túnica	Y-tejerás	(39) . Yahweh
אֶהֱרֹן	וְלִבְנָיו	רָקֵם:	מַעֲשֵׂה	תַּעֲשֶׂה	וְאַבְגֵּט
Aarón	Y-para-hijos-de (40)	. bordador	obra-de	harás	y-cinto , lino
לָהֶם	תַּעֲשֶׂה	וּמִגְבְּעוֹת	לָהֶם אַבְגִּיטִים	וַעֲשֵׂתָ	כְּתָנֹת
para-ellos	harás	y-tiaras	, cintos para-ellos	y-harás	túnicas
אֲחִירָה	אֶת-אֶהֱרֹן	וְהִלְבַּשְׁתָּ	אֹתָם	וְלִתְפָאֶרֶת:	
tu-hermano	Aarón a	con-ellas	Y-vestirás	(41) . y-para-honor	para-dignidad
יָדָם	אֶת-	וּמִלֵּאתָ	אֹתָם	וּמִשְׁחָתָּ	אֹתוֹ
su-mano	**	y-consagrarás	a-ellos	y-ungirás	, con-él
וַעֲשֵׂה	לִי:	וְקִהְיוּ	אֹתָם	וְקִדַּשְׁתָּ	
Y-haz (42)	. para-mí	y-serán-sacerdotes	a-ellos	y-santificarás	

לָהֶם מְכֻסֵּי-בָד לְכִסּוֹת בָּשָׂר עֲרוּגָה מִמַּתְנִים יַעֲד-
para-ellos calzones-de lino para-cubrir cuerpo-de para-cubrir y-hasta de-cintura ; desnudo

וְרִכְּסִים יִהְיוּ: וְהָיוּ עַל-אַהֲרֹן וְעַל-בָּנָיו
muslos serán Y-estarán (43) en Aarón en y-en sus-hijos

בְּבָאֵם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד אוֹ בְּנִשְׁתָּם אֶל-הַמִּזְבֵּחַ
en-su-entrar a tienda-de o reunión a el-altar en-su-acercarse

לְשֵׁנָתָהּ בְּקֹדֶשׁ וְלֹא-יִשְׂאוּ עוֹן וְמָתוּ
para-ministrar en-el-lugar-santo y-no llevarán culpa ; y-morirán

חֻקָּה עוֹלָם לָהֶם וְלִזְרֻעוֹ אַחֲרָיו:
estatuto perpetuo para-él y-para-su-descendencia . después-de-él

וְהָיָה הַדָּבָר אֲשֶׁר-תַּעֲשֶׂה לָהֶם לְקַדֵּשׁ אֲהֵם לְכַהֵן
Y-ésta (1) la-cosa que harás para-ser-sacerdotes a-ellos para-consagrar a-ellos a-ellos

Cap. 29

לִי לָקַח פֶּר אֶתֶד בֶּן-בָּקָר וְאַיִלִם שְׁנַיִם תְּמִימִים:
para-mí uno becerro toma ; para-mí dos y-cameros vacada perfectos

וְלָחֶם וְלִמְצוֹת וְתַלְתָּ מִצּוֹת מִצּוֹת
Y-pan-de (2) ázimos y-tortas ázimos amasadas

בַּשֶּׁמֶן וְרִקְיָבִי מִצּוֹת מִשְׁחֵים בַּשֶּׁמֶן
con-el-aceite y-hojaldres ázimos untados con-el-aceite

סֵלֶת חֲטִיִּם תַּעֲשֶׂה אֲהֵם: וְנָתַתָּ אוֹתָם עַל-סֵל אֶחָד
harás trigo a-ellos Y-pondrás (3) a-ellos en a-ellos una cesta

וְהִקְרַבְתָּ אֲהֵם בְּסֵל וְאֶת-הַבָּקָר וְאֶת-שְׁנֵי הָאֵיִלִם:
y-ofrecerás a-ellos ; en-cesta y-con el-becerro y-con dos los-cameros

וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו תִּקְרֹב אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
Y-a (4) Aarón y-a sus-hijos a acerca a puerta-de reunión tienda-de

וְרִחַצְתָּ אֲהֵם בַּמֵּיִם: וְלָקַחְתָּ אֶת-הַבְּגָדִים
y-lava a-ellos con-agua (5) Y-toma ** las-ropas

והלבשת את אהרן את הכהנת ואת מעיל האפד ואת האפד
el-efod y-** el-efod manto-de y-** la-túnica ** Aarón a y-viste

ואת החשן ואפדת לו בקשב האפד:
el-efod con-cinto-de a-él y-ceñirás ; el-pectoral y-*

ושמת המצנפת על ראשו ונתת את גזר
diadema ** y-sujetarás su-cabeza en la-mitra Y-pondrás (6)

הקדש על המצנפת: ולקחת את שמן המושחה
la-unción aceite-de ** Y-tomarás (7) la-mitra sobre la-sagrada

ויצקת על ראשו ומשחת ואת בניו תקריב
traerás sus-hijos Y-** (8) a-él y-ungirás ; su-cabeza en y-derramarás

והלבשתם כהנת: ונתת אהם אבנט אהרן ובניו
y-sus-hijos Aarón cinto a-ellos Y-ceñirás (9) túnicas y-les-vestirás

ותבשת להם מנבעת ודחת להם קדחה
sacerdocio para-ellos y-será tiaras a-ellos y-atarás

לתקת עולם ומלאת יד אהרן יד
y-mano-de Aarón mano-de y-consagrarás ; perpetuo para-estatuto

בניו: והקרבת את הפר לפני אהל מועד
; reunión tienda-de ante el-becerro ** Y-acercarás (10) sus-hijos

וסמך אהרן ובניו את ידיהם על ראש הפר:
el-becerro cabeza-de sobre sus-manos ** y-sus-hijos Aarón y-pondrá

ושחטת את הפר לפני יהוה פתח אהל
tienda-de puerta-de Yahweh ante el-becerro ** Y-degollarás (11)

מועד: ולקחת מדם הפר ונתתה על קרנת
cuernos-de en y-pondrás el-becerro de-sangre-de Y-tomarás (12) reunión

המזבח המצנפת בראצבעך ואת כל הדם תשפך אל יסוד
base-de a derramarás la-sangre toda y-*

הַמִּזְבֵּחַ: וְלָקַחְתָּ אֶת-כָּל-הַחֵלֶב הַמִּכְבָּשׂ אֶת-
 . el-altar Y-tomarás (13) ** toda la-que-cubre la-grasa **

הַקֶּרֶבֶת וְאֵת הַיִּתְּרֹתָי עַל-הַכֶּבֶד וְאֵת שְׁתֵּי הַכִּלְיֹת וְאֶת-
 la-entraña y-** el-hígado sobre el-recubrimiento y-** dos y-** los-riñones y-**

הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵיהֶן וְהִקְטַרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת-בָּשָׂר
 que la-grasa y-quemas ; sobre-ellas . en-el-altar Y-** (14) carne-de

הַפָּר וְאֶת-עֲרוֹ וְאֶת-פָּרְשׁוֹ וְתִשְׂרֹף בָּאֵשׁ מִחוּץ
 y-** el-becerro su-piel y-** su-estícol quemarás con-fuego fuera

לְמִתְנַהֵג חֲטָאתָ הוּא: וְאֶת-הָאֵיל הָאֶחָד תִּקַּח
 de-el-campamento . ello ofrenda-por-pecado ; Y-** (15) el-camero el-uno tomarás

וְסָמְכוּ אֹהֲרֹן וּבָנָיו אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ הָאֵיל:
 y-pondrán Aarón y-sus-hijos ** sus-manos el-camero cabeza-de sobre

וְשַׁחֲטָתָּ אֶת-הָאֵיל וְלָקַחְתָּ אֶת-דָּמּוֹ
 Y-degollarás y-** el-camero y-tomarás ** את-דָּמּוֹ
 su-sangre

וְרֹצִיָּאתָ עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְאֶת-הָאֵיל תִּכְרֹתָ
 y-rociarás sobre el-altar . alrededor Y-** (17) el-camero el-uno

לְנִתְחָיו וְרָחַצְתָּ קֶרְבּוֹ וּכְרָעָיו וְנִתַּתָּ
 ; en-sus-pedazos y-lavarás sus-intestinos y-sus-piernas y-pondrás

עַל-נִתְחָיו וְעַל-רֹאשׁוֹ: וְהִקְטַרְתָּ אֶת-כָּל-
 con sus-trozos y-con su-cabeza . Y-quemarás (18) ** את-כָּל-
 todo

הָאֵיל הַמִּזְבֵּחַ עֹלָה הוּא לַיהוָה רִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה
 en-el-altar el-camero holocausto él a-Yahweh olor grato de-fuego

לַיהוָה הוּא: וְלָקַחְתָּ אֶת הָאֵיל הַשֵּׁנִי וְסָמְךָ אֹהֲרֹן
 Y-tomarás (19) . él a-Yahweh ** את הָאֵיל הַשֵּׁנִי
 y-pondrá Aarón

וּבָנָיו אֶת-יְדֵיהֶם עַל-רֹאשׁ הָאֵיל:
 y-sus-hijos ** sus-manos el camero cabeza-de sobre Y-degollarás (20)

אֶת־הָאֵיל וְלָקַחְתָּ מִדְּמוֹ וְנָתַתָּה עַל־הַתְּנוּדָאֵן
oreja-de lóbulo-de en y-pondrás de-su-sangre y-tomarás el-camero **

אֶהָרֹן וְעַל־הַתְּנוּדָאֵן בְּנָיו הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן
pulgár-de y-en la-derecha sus-hijos oreja-de lóbulo-de y-en Aarón

יָדָם הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֶן רַגְלָם הַיְמָנִית
el-derecho pie-de-ellos pulgár-de y-en la-derecha mano-de-ellos

וְתִרְקַטְתָּ אֶת־תֶּהֱם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְלָקַחְתָּ
Y-tomarás (21) . alrededor el-altar en la-sangre ** y-rociarás

מִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִשְׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְהִזִּיתָ
y-rociarás la-unción y-del-aceite-de el-altar en que la-sangre de

עַל־אֶהָרֹן וְעַל־בְּנָיו עַל־בְּנָיו וְעַל־בְּנָיו
ropas-de y-sobre sus-hijos y-sobre sus-ropas y-sobre Aarón sobre

בְּנָיו אֵתָּה בְּנָיו וְקִדְּשׁ הוּא וּבְגָדָיו
y-sus-ropas él y-será-santificado ; con-él sus-hijos

וּבְגָדָיו וּבְגָדֵי בְּנָיו אֵתָּה: וְלָקַחְתָּ מִן־
de Y-tomarás (22) . con-él sus-hijos y-ropas-de y-sus-hijos

הָאֵיל הַחֵלֶב וְהָאֵלֶּיָהּ וְאֵת־הַחֵלֶב הַמִּכְסֶּה אֶת־הַקֶּרֶב
el-intestino ** la-que-cubre la-grasa y-** el-hígado cubierta-de y-**

וְאֵת יִתְרַת הַכֹּהֵן וְאֵת שְׁתֵּי הַכִּלְיֹת וְאֵת־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַלֵּהֶן
sobre-ellas que la-grasa y-** los-riñones dos y-** el-hígado cubierta-de y-**

וְאֵת שׁוֹק הַיְמִין כִּי אֵיל מִלְּאִים הוּא: וְכֹכֶר לָחֶם
pan Y-barra-de (23) . él consagraciones camero-de así ; la-derecha espaldilla y-**

אֶחָת וְתֹלַת לָחֶם שֶׁמֶן אֶחָת וְרִיקֵק אֶחָד מִסֵּל־הַמִּצּוֹת
los-ázimos de-cesta-de uno y-hojaldre uno aceite pan y-torta-de una

אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה: וְשָׂמַתָּ הַכֹּל עַל כַּפֵּי אֶהָרֹן וְעַל כַּפֵּי
manos-de y-en Aarón manos-de en el-todo Y-pondrás (24) . Yahweh ante que

בְּנֵי וְהִנֵּפְתָּ אֹתָם הַנֹּזֶחַ לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַחְתָּ
Y-tomarás (25) . Yahweh ante ofrenda-mecida a-ellos y-mecerás ; sus-hijos

אֹתָם מִיָּדָם וְהִקְשַׁרְתָּ הַמִּזְבֵּחַ עַל-הָעֹלָה
el-holocausto con en-el-altar y-quemarás de-mano-de-ellos a-ellos

לִרְיָח נִיחֹחַ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁה הוּא לִיהוָה: וְלָקַחְתָּ
Y-tomarás (26) . para-Yahweh él por-fuego Yahweh ante grato para-olor

אֶת-הַחֶזֶה מֵאֵיל הַמִּלֵּאִים אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וְהִנֵּפְתָּ אֹתוֹ
a-él y-mecerás para-Aarón que las-consagraciones del-camero-de el-pecho **

הַנֹּזֶחַ לִפְנֵי יְהוָה וְתִהְיֶה לְךָ לְמִנְחָה:
Yahweh ante ofrenda-mecida y-será para-ti por-porción

וְקִדְשָׁתָּ אֹתוֹ חֶזֶה הַתְּנוּפָה וְאֵת שֹׁק
Y-santificarás (27) ** pecho-de la-ofrenda-mecida y-espaldilla-de

הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הוּנָף וְאֲשֶׁר הוּרָם מֵאֵיל
la-presentación que fue-mecida y-que fue-presentada del-camero-de

הַמִּלֵּאִים מֵאֲשֶׁר לְאַהֲרֹן וּמֵאֲשֶׁר לְבָנָיו:
de las-consagraciones de para-Aarón y-de para-sus-hijos

וְתִהְיֶה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְחֶק-עוֹלָם מֵאֵת בְּנֵי
Y-será (28) para-Aarón y-para-sus-hijos porción-de perpetuo de hijos-de

יִשְׂרָאֵל כִּי תְרוּמָה הוּא וְתְרוּמָה יְהִיָּה מֵאֵת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
y-ofrenda-elevada ; él ofrenda-elevada por , Israel de hijos-de Israel

מִזְבְּחֵי שְׁלָמֵיהֶם תְּרוּמָתָם לִיהוָה:
de-ofrendas-de paces-de-ellos ofrenda-elevada-de-ellos a-Yahweh

וּבִגְדֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן יִהְיוּ לְבָנָיו
Y-vestiduras-de (29) para-Aarón que la-santidad serán para-sus-hijos

אֲחֵרָיו לְמִשְׁחָה בָהֶם וְלִמְלֵא-בָם אֶת-יָדָם:
y-ser-ordenados en-ellos para-ser-ungidos ; después-de-él en-ellos ** mano-de-ellos

מִבְּנָיו ; de-sus-hijos	תַּחֲסִיו su-sucesor	חִפְתָּן el-sacerdote	וְלִבְשָׁם vestirá	שִׁבְעַת יָמִים días Siete (30)			
וְאֵת Y-** (31)	בְּקֹדֶשׁ: en-lugar-santo	לְשִׁמְחָה para-ministrar	מוֹעֵד reunión	אֶת-אֹהֶל tienda-de	אֶל- a	וּבֵּין entre	אֲשֶׁר que
בְּמִקְוֵם en-lugar	בְּשָׁרוֹ su-carne	אֶת- **	וּבִשְׁלֵת y-cocerás	תֹּמַקָּה ; tomarás	חֲמֻלָּאִים las-consagraciones	אֵיל camero-de	
וְאֵיל וְאֶת- y-** el-camero	בְּשָׁרָה carne-de	אֶת- **	וּבְנָיו y-sus-hijos	אֶהְרֹן Aarón	וְאֹכֵל Y-comerá (32)	קֹדֶשׁ: . santo	
וְאֹכְלֵי Y-comerán (33)	מוֹעֵד: . reunión	אֶהֱלָה tienda-de	פֶּתַח entrada-de	בַּסֵּל ; en-la-cesta	אֲשֶׁר que	הַלֶּחֶם el-pan	
לְקַדְּשׁ para-santificar	יָדָם mano-de-ellos	אֶת- **	לְמַלְאָה para-ordenar	בָּהֶם por-ellos	כָּפֹר fue-hecha-expiación	אֲחֵם que a-ellos	
וְיֹהָר sobra	וְאִם- Y-si (34)	הֵם: . ellos	כִּי-קֹדֶשׁ santo	יֹאכֵל pues	לֹא- no	וְזָר y-extraño	אֲחֵם ; a-ellos
וְשָׂרַף entonces-quemarás	הַבֹּקֶר , la-mañana	עַד- hasta	הַלֶּחֶם el-pan	וּמִן- y-de	חֲמֻלָּאִים las-consagraciones	מִבְּשָׁרָה de-carne-de	
אֶת- **	הַנּוֹתָר lo-restante	בְּאֵשׁ ; en-el-fuego	לֹא no	וְאֹכֵל se-comerá	כִּי-קֹדֶשׁ porque	הוא: . él santo	
וְעָשִׂיתָ Y-harás (35)	לְאֶהְרֹן para-Aarón	וּלְבָנָיו y-para-sus-hijos	כָּכָה así	כָּכָל como-todo	אֲשֶׁר- lo-que		
עֲנִייתִי Y-becerro-de (36)	אֶתְּכָה ; a-ti	שִׁבְעַת יָמִים siete	תִּמְלֵא ordenarás	יָדָם: . mano-de-ellos	וּפֶרֶךְ Y-becerro-de		
חֲטָאתָה ofrenda-de-pecado	תִּשְׁעָה sacrificarás	לְיוֹם al-día	עַל- para	חֲטָאוֹת las-expiaciones	וְתִטְהַרְתָּ y-purificarás		
עַל-הַמִּזְבֵּחַ el-altar	בְּכִפּוּרָה en-tu-expiación	עָלָיו ; sobre-él	וּמִשְׁחָתָה y-ungirás	אֵת a-él	לְקַדְּשׁוֹ: . para-santificarlo		

שבעת ימים תכפר על-המזבח וקדשתי אתו ; a-él y-santificarás el-altar por harás-expiación días Siete (37)

והנה המזבח קדש קדשים כל-הנגע y-será el-altar santo-de santos todo lo-que-toque

במזבח יקדש: וזה אשר תעשה על-המזבח כבשים corderos , el-altar sobre ofrecerás lo-que Y-esto (38) será-santo en-el-altar

בנו-שנה שנים ליום תמיד: את-הכבש האחד el-uno el-cordero ** (39) . siempre al-día dos año hijos-de

תעשה בבקר ואת-הכבש השני ואת-הערבים: ofrecerás el-cordero y-** por-la-mañana ofrecerás . los-crepúsculos entre

ועשרין סלת כליל בשמן פתית רבעה הדין el-hin cuarto-de amasada con-aceite mezclada flor-de-harina Y-décima (40)

והנסד רבעית תדין גין לכבש האחד: ואת Y-** (41) el-uno para-el-cordero , vino el-hin cuarto-de y-libación

הכבש השני תעשה בין הערבים כמנחת הבקר la-mañana como-ofrenda-de , los-crepúsculos entre ofrecerás el-otro cordero

וכנסכה ותעשה-לה לריח ניחח אשה de-fuego grato para-olor , a-ella ofrecerás y-como-su-libación

ליהוה: עלת תמיד לרתיכם פתח puerta-de por-vuestras-generaciones continuo Holocausto (42) . a-Yahweh

אהל-מועד לפני יחנה אשר אועד לכם שמה לדבר para-hablar , allí a-vosotros me-reuniré donde Yahweh ante reunión tienda-de

אליך שם: ונעדתי שמה לבני ישראל ; Israel con-hijos-de allí Y-me-reuniré (43) . allí a-ti

ונקדש בקבדתי: וקדשתי את- y-será-santificado . con-mi-gloria (44) Y-santificaré **

אָהֵל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־אֹהֶל־בְּנוֹי אֶקְדֹּשׁ
 santificaré sus-hijos y-a Aarón y-a ; al-altar y-** reunión tienda-de

לְבִתְנֵן לִי: וְשָׁכְנִיתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִנֵּיתִי
 Y-habitaré (45) . para-mí para-ser-sacerdotes y-seré , Israel hijos-de entre

לָקֵם לָאֱלֹהִים: וְיָדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר
 Y-conocerán (46) . por-Dios para-ellos que su-Dios Yahweh yo que

הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְשָׁכְנִי בְּתוֹכָם אֲנִי יְהוָה
 Yahweh yo ; entre-ellos para-mi-habitar Egipto de-tierra-de a-ellos saqué

אֱלֹהֵיהֶם: וַעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקְטָר קִטְרֹת עֲצֵי אַקָּצִים
 (1) . Dios-de-ellos Y-harás acacias maderas-de ; incienso quemador-de altar

תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: אֵמָה אָרְפוֹ וְאֵמָה יָדְהָהּ
 harás a-él (2) . Codo su-longitud y-codo su-anchura , su-anchura

יִהְיֶה וְאֵמָתָם קָמְתוֹ מִמֶּנּוּ קָרְנֵיהֶם:
 será y-dos-codos ; su-altura de-él sus-cuernos

וַצִּבִּיתָ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר אֶת־נֶגְוֹ וְאֶת־קִירָתוֹ סָבִיב וְאֶת־
 Y-recubrirás (3) a-él oro puro ** y-su-parte superior sus-lados y-** alrededor

קָרְנֵיהֶם וַעֲשִׂיתָ לָּוִי זָר זָהָב סָבִיב: וְשָׁתִּי
 ; sus-cuernos y-harás para-él oro moldura-de alrededor (4) . Y-dos

טַבַּעֲתֵי זָהָב תַּעֲשֶׂה־לָּוִי מִתַּת־לָּוִי לְזָרוֹ עַל־שְׁתֵּי
 oro anillas-de harás para-él para-debajo-de para-su-moldura en dos

צִלְעֹתָיו תַּעֲשֶׂה עַל־שְׁנֵי צַדֵּי וְהָיָה לְבָתִּים
 extremos-de-él harás dos en lados-de-él y-será por-asideros

לְבָדִים לְשֹׂאת אֹתוֹ בְּהִמָּה: וַעֲשִׂיתָ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי
 (5) . con-ellos a-él para-llevar para-varas Y-harás ** las-varas maderas-de

שָׁטִים וַצִּבִּיתָ אֹתָם זָהָב: וְנָתַתָּה אֹתוֹ לִפְנֵי הַפֹּרְכֹת
 ; acacias y-recubrirás (6) . oro a-ellas Y-pondrás ante a-él la-cortina

אֲשֶׁר עַל- אָרֹן הָעֵדוּת לִפְנֵי הַכֹּפֶרֶת אֲשֶׁר עַל-
que frente que el-testimonio delante-de el-propiciatorio que sobre

הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֲנֹכִי לָךְ שָׁמָּה: וְהִקְטִיר עָלָיו
el-testimonio donde me-encontraré contigo . allí Y-quemará (7) sobre-él

אֶהָרֹן קֶטֶרֶת סַמִּים בְּבֹקֶר בְּבֹקֶר בְּהִיטִיבוֹ
Aarón incienso-de aromas por-la-mañana por-la-mañana en-su-preparar

אֶת- הַנֵּרוֹת יִקְטִירֶנָּה: וּבְהִעָלֹת אֶהָרֹן אֶת- הַנֵּרוֹת
** las-lámparas . la-quemará Y-al-encender (8) Aarón ** las-lámparas

בֵּין הָעֶרְבִים יִקְטִירֶנָּה קֶטֶרֶת תָּמִיד לִפְנֵי יְהוָה
entre el-atardecer ; la-quemará incienso continuamente ante Yahweh

לְדֹרֹתֵיכֶם: לֹא- תַעֲלוּ עָלָיו קֶטֶרֶת זֶה
por-vuestras-generaciones . No (9) ofrecerás sobre-él incienso-de otro

וְעֹלָה וּמִנְחָה יִנָּסֵף לֹא תִסְכוּ עָלָיו:
ni-holocausto ; ni-ofrenda y-libación no derramaréis sobre-él

וְכִפֹּר אֶהָרֹן עַל- קַרְנֹתָיו אֶחָת בַּשָּׁנָה מַדָּם
Y-expiará (10) sobre Aarón sus-cuernos una en-el-año de-sangre-de

חַטָּאת הַכֹּפָרִים אֶחָת בַּשָּׁנָה יִכָּפֵר עָלָיו
ofrenda-del-pecado-de expiaciones una en-el-año expiará sobre-él

לְדֹרֹתֵיכֶם קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא לִיהוָה: וַיְדַבֵּר
por-vuestras-generaciones santo-de , santos él a-Yahweh (11) Y-habló

יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה לֵאמֹר: כִּי תֹשָׂא אֶת- רֹאשׁ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
a Yahweh (12) : diciendo Moisés a Yahweh tomes censo-de ** hijos-de Israel

לְפָקְדֵיהֶם וְנָתַנוּ אִישׁ כְּפָדוֹ נַפְשׁוֹ לִיהוָה
para-recuento-de-ellos entonces-pagarán cada-uno rescate-de su-persona a-Yahweh

בְּפָקֶד אֹתָם וְלֹא- יִהְיֶה בָהֶם נֹגֶף בְּפָקֶד אֹתָם:
al-contar y-no , a-ellos será en-ellos plaga al-contar a-ellos

וְזֶה | יִהְיוּ | כָּל- | הָעֶבֶר | עַל- | הַכֹּתוּבִים
 Esto (13) | darán | todo | el-que-pase | a | los-contados

מִחֲצִית | הַשֶּׁקֶל | בְּשֶׁקֶל | הַקֹּדֶשׁ | עֶשְׂרִים | גֵּרָה | הַשֶּׁקֶל
 medio | el-siclo | según-siclo-de | ; el-santuario | veinte | geras | el-siclo

מִחֲצִית | הַשֶּׁקֶל | תְּרוּמָה | לַיהוָה: | כָּל | הָעֶבֶר | עַל-
 medio | el-siclo | ofrenda | a-Yahweh | (14) | Todo | a | el-que-pase

הַכֹּתוּבִים | מִבֶּן | עֶשְׂרִים | שָׁנָה | וְעַד | יֵתֵן
 los-contados | de-hijo-de | veinte | año | y-arriba | dará

תְּרוּמַת | יִהְיֶה: | הָעֲשִׂיר | לֹא- | יִרְבֶּה | וְהַדֹּל' | לֹא
 ofrenda-de | Yahweh (15) | El-rico | no | aumentará | y-el-pobre | no

יִמְעֹט | מִמִּחֲצִית | הַשֶּׁקֶל | לָתֵת | אֶת- | תְּרוּמַת | יְהוָה | לְכַפֵּר
 disminuirá | del-medio | ; el-siclo | para-dar | ** | ofrenda | Yahweh | para-expiar

עַל- | נַפְשֵׁיכֶם: | וְלָקַחְתָּ | אֶת- | כֶּסֶף | הַכֹּפָרִים | מֵאֵת
 por | vuestras-personas (16) | Y-tomarás | ** | plata-de | las-expiaciones | de-**

בְּנֵי | יִשְׂרָאֵל | וְנָתַתָּ | אֹתוֹ | עַל- | עֲבֹדַת | אֹהֶל | מוֹעֵד | וְהָיָה
 hijos-de | Israel | y-darás | a-él | por | servicio-de | tienda-de | ; reunión | y-será

לְבָנֵי | יִשְׂרָאֵל | לְזִכְרוֹן | לִפְנֵי | יְהוָה | לְכַפֵּר | עַל- | נַפְשֵׁיכֶם:
 para-hijos-de | Israel | para-memorial | ante | Yahweh | para-expiar | por | vuestras-personas

וַיְדַבֵּר | יְהוָה | אֶל- | מֹשֶׁה | לֵאמֹר: | וְעָשִׂיתָ | כִּיּוֹר | נְחֹשֶׁת
 Y-habló (17) | a Yahweh | Moisés | diciendo | (18) | Y-harás | fuente-de | bronce

וְכִנּוּ | נְחֹשֶׁת | לְרִחֻצָּה | וְנָתַתָּ | אֹתוֹ | בֵּין | אֹהֶל | מוֹעֵד
 y-su-base | bronce | ; para-lavar | y-pondrás | a-él | entre | tienda-de | reunión

וַיְבִין | הַמִּזְבֵּחַ | וְנָתַתָּ | שָׁמָּה | מַיִם: | וְרָחֲצוּ
 y-entre | el-altar | y-pondrás | allí | . agua | (19) | Y-se-lavarán

אֶהָרֵן | וּבָנָיו | מִמֶּנּוּ | אֶת- | יְדֵיהֶם | וְאֶת- | רַגְלֵיהֶם:
 Aarón | y-sus-hijos | ; en-él | ** | sus-manos | y-** | sus-pies

בבאם אל- אהל מועד ורחצו מים ולא
En-su-entrar (20) tienda-de a reunión se-lavarán-con agua y-no

ימתו או בגשתם אל- המזבח לשלת להקטיר
; morirán también en-su-acercarse a el-altar para-ministrar para-ofrecer להקטיר

אשה ליהנה: ורחצו ידיהם
ofrenda-encendida . a-Yahweh (21) Y-se-lavarán manos-de-ellos

ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק-
y-pies-de-ellos y-no ; morirán y-será estatuto para-ellos להם חק-

עולם לו ולזרעו לדורתם:
perpetuo para-él y-para-sus-descendientes para-generaciones-de-ellos

וידבר יהנה אל- משה לאמר: ואתה קח- לך בשמים ראש
Y-habló (22) a Yahweh diciendo Moisés (23) Y-tú toma para-ti especia fina

מר- דרור' חמש מאות וקנמן בשם מחציתו חמשים
mirra-de líquido cinco , cientos y-canela aromática su-mitad cincuenta מחציתו חמשים

ומאתים וקנה- בשם חמשים ומאתים: וקנה
y-dos-cientos y-caña aromática cincuenta y-doscientos Y-casia (24) וקנה

חמש מאות בשקל חקדש ושמן וית קין:
ciento cinco en-siclo-de el-santuario y-aceite-de oliva hin . וית קין:

ועשית אתו שמן משחת קדש לקח מרקחת מעשה
Y-harás (25) para-él aceite-de unción santa perfume-de fragancia obra-de מרקחת מעשה

לקח שמן משחת קדש יתנה: ומשחת
; perfumista aceite-de unción santa . será (26) Y-ungirás ומשחת

בו את- אהל מועד ואת ארון העדת: ואת השלחן ואת-
con-él ** tienda-de reunión arca-de y-** (27) Y-** testimonio ואת- השלחן ואת-

כל- כליו ואת- המנרה ואת- כליה ואת מזבח
todos utensilios-suyos y-** el-candelabro y-** sus-utensilios y-** altar-de מזבח

הַקְטָרֶת:	וְאֶת־מִזְבֵּחַ	הַעֹלָה	וְאֶת־כָּל־	כְּלִי
, el-incienso	altar-de y-** (28)	el-holocausto	todos y-**	sus-utensilios
וְאֶת־הַכֵּיָר	וְאֶת־כִּנּוֹ:	(29)	וְקִדַּשְׁתָּ	אֹתָם
la-fuente y-**	y-** su-soporte		Y-santificarás	a-ellos
וְהָיוּ	קֹדֶשׁ	כָּל־	חִנּוּגַע	בָּהֶם
y-serán	santo-de	todo	lo-que-tocare	en-ellos
יִקְדָּשׁ:	וְאֶת־אֶחָדָן וְאֶת־	בָּנָיו	תִּמְשַׁח	וְקִדַּשְׁתָּ
(30) . será-santo	Y-a Aarón Y-a	sus-hijos	ungirás	y-consagrarás
אֹתָם לְכַהֵן	לִי:	וְאֶל־	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר	לְאֹמַר שֶׁמֶן
a-ellos para-ser-sacerdotes	para-mí (31) .	Y-a	hijos-de Israel habla	aceite-de : diciendo
מִשְׁחַת־	קֹדֶשׁ יְהוָה זֶה	לִי	לְדֹרֹתֵיכֶם:	עַל־בָּשָׂר
unción	santo es para-mí (32) .		por-vuestras-generaciones	cuerpo-de Sobre
אָדָם לֹא	יִסָּךְ	וּבְמִתְכַּנְתּוֹ	לֹא תַעֲשֶׂוּ	כְּמֹהוּ קֹדֶשׁ
no hombre	se-derramará	y-con-su-composición	no haréis	, como-él 'santo
הוּא קֹדֶשׁ	יְהוָה לָכֶם:	אִישׁ אֲשֶׁר יִרְקַח	כְּמֹהוּ וְאֲשֶׁר	יִהְיֶה
santo él	para-vosotros es (33) .	que Cualquiera	que como-él	y-que
יָתֵן	מִמֶּנּוּ עַל־	וְנִכְרַת	מִעַמּוֹ:	
ponga	de-él sobre , extraño	será-cortado	de-su-pueblo	
וַיֹּאמֶר	יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה	קַח־	לְךָ סַמִּים	וְנָחַף וְשַׁחֲלֹת
Y-dijo (34)	Yahweh a Moisés :	toma	para-ti	y-estacte aromáticas especias
וְחִלְבַּנָּה	סַמִּים	וּלְבָנָה	וְכֹה	בָּדָד
y-gálbano	especias	e-incienso	, puro	por-peso peso
וְעָשִׂיתָ	אֹתָהּ קְטֹרֶת	רִקַח מִנְעֶשֶׂה	רוֹקֵחַ	מִמֶּלֶח טָהוֹר
Y-harás (35)	a-ella	obra-de perfume incienso	, perfumista	puro mezclado
קֹדֶשׁ:	וְשִׁחַקְתָּ	מִמֶּנָּה	תְּדַקֵּךְ	וְנִתְּתָה
santo (36) .	Y-molerás	de-ella	pulverizar	y-pondrás

לפני הַעֲדָה אֲשֶׁר מוֹעֵד בַּאֲהֶל לָךְ
 ante el-testimonio que Y-el-incienso (37) . para-vosotros será santos santo-de allí
 תַּעֲשֶׂה בְּמִתְכַּנְּתָהּ לֹא תַעֲשֶׂוּ לָכֵם קֹדֶשׁ הַחֲגָה לָךְ
 harás con-su-composición no haréis ; para-vosotros santo será para-ti
 לַיהוָה: אִישׁ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה כְּמוֹתָהּ לְהִרִיחַ בָּהּ
 Cualquiera (38) . para-Yahweh haga como-ella para-oler de-ella
 וְנִכְרַת מֵעַמִּי: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-
 entonces-será-cortado . de-su-pueblo Y-habló a Yahweh
 מֹשֶׁה לֵּאמֹר: רֵאה קָרָאתִי בִשְׁם בְּצַלְאֵל בֶּן-אֲוִרִי בֶן-חֹר
 Mira (2) : diciendo Moisés por-nombre elegí hijo-de Bezaleel hijo-de Uri Ur
 לְמִטָּה יְהוּדָה: וְאִמְלֵא אֹתוֹ רוּחַ אֱלֹהִים בְּחָכְמָה
 de-tribu-de . Judá Y-llené (3) a-él espíritu-de , Dios en-sabiduría
 וּבְחִבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל-מְלָאכָה: לַתַּשָּׁב
 y-en-inteligencia y-en-conocimiento y-en-todo . arte (4) Para-hacer
 מִחֲשָׁבֹת לַעֲשׂוֹת בְּזָהָב וּבַכֶּסֶף וּבְנֹחָשֶׁת:
 , diseños para-hacer en-el-oro y-en-la-plata . y-en-el-bronce
 וּבַחֲרָשֶׁת אֲבֵן לְמִלֵּאת וּבַחֲרָשֶׁת עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל-
 Y-en-labrar-de (5) para-engastar piedra y-en-labrar madera para-hacer en-todo
 מְלָאכָה: וְאֵלֵי הִנֵּה נָתַתִּי אֹתוֹ אֶת אֲהִלְיָאֵב בֶּן-
 . oficio (6) Y-yo he-aquí he-puesto a con-él Aholiab hijo-de
 אֲחִיסָמֶקֶד לְמִטָּה-דָּן וּבְלֵב קָל-חָכֵם-לֵב נָתַתִּי
 Ahisamac de-la-tribu-de , Dan y-en-corazón-de todo puse corazón sabio-de
 חָכְמָה וְעָשׂוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר צִוִּיתִךָ: אֶת אֲהֶל מוֹעֵד
 , sabiduría y-harán ** lo-que todo ** te-mandé (7) ** tienda-de reunión

וְאֶת־הָאֹרֶן לְעֵדוּת וְאֶת־הַפְּרֹסִיט אֲשֶׁר עָלָיו וְאֶת כָּל־
 todo y-** ; sobre-él que el-propiciatorio y-** para-el-testimonio el-arca y-**

כְּלִי הָאֹהֶל: וְאֶת־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־כְּלָיו וְאֶת־הַמְּנֹרָה
 el-candelabro y-** sus-utensilios y-** la-mesa Y-** (8) . la-tienda utensilios-de

הַטְּהוֹרָה וְאֶת־כָּל־כְּלֵיהָ וְאֶת מִזְבֵּחַ הַקִּטְרֹת: וְאֶת־
 Y-** (9) . el-incienso altar-de y-** sus-utensilios todos y-** el-puro

מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת־הַכִּיּוֹר וְאֶת־
 y-** la-fuente y-** , sus-utensilios todos y-** el-holocausto altar-de

כִּנּוֹ: וְאֶת בְּגָדֵי הַשֵּׂרָד וְאֶת־בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ
 la-santidad vestidos-de y-** el-servicio vestidos-de Y-** (10) . su-base

לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בְּגָדֵי בָנָיו לְכַהֵן: וְאֶת־
 Y-** (11) . para-ser-sacerdotes sus-hijos vestidos-de y-** el-sacerdote para-Aarón

שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קִטְרֹת הַסַּמִּים לְקֹדֶשׁ כָּכֹל
 como-todo para-el-santuario los-aromas incienso-de y-** la-unción aceite-de

אֲשֶׁר־צִוִּיתִיךָ יַעֲשׂוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 Moisés a Yahweh Y-dijo (12) . harán te-mandé lo-que

לֵאמֹר: וְאַתָּה דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אֵךְ אֶת־שַׁבָּתֵי
 mis-sábados ** cierto : diciendo Israel hijos-de a habla Y-tú (13) . diciendo

וְשָׁמְרוּ כִּי־אֹתִי הוּא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
 y-entre-vosotros entre-mí esto señal pues ; guardaréis

לְדֹרֹתֵיכֶם לְרַעֲיָתָהּ כִּי־אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשְׁכֶם:
 . el-que-os-santifica Yahweh yo que para-conocer por-vuestras-generaciones

וּשְׁמִרְתֶּם אֶת־הַשַּׁבָּת כִּי־קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מִחֻלָּה
 el-que-la-profane ; para-vosotros él santo pues el-sábado ** Y-guardaréis (14)

מֵוֶת יוֹמָתָהּ כִּי־כָל־הָעֹשָׂה בָּהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָהּ
 y-será-cortada trabajo en-ella el-que-haga todo pues morirá morir

הַנֶּפֶשׁ	הָהוּא	מִקֵּרֵב	עַמִּיהָ :	שֵׁשֶׁת יָמִים	יַעֲשֶׂה
la-persona	la-aquella	de-entre	. su-pueblo	Seis (15)	se-hará
מְלָאכָה	וּבַיּוֹם	הַשְּׁבִיעִי	שַׁבָּת	שְׂבִחוֹן קָדֵשׁ	לַיהוָה
trabajo	y-en-el-día	el-séptimo	sábado-de	santo	todo ; para-Yahweh
הַעֲשֵׂה	מְלָאכָה	בַּיּוֹם	הַשַּׁבָּת	מוֹת	יּוֹמָת:
el-que-haga	trabajo	en-día	el-sábado	morir	. morirá
וְשָׁמְרוּ	בְּנֵי־	יִשְׂרָאֵל	אֶת־	הַשַּׁבָּת	לַעֲשׂוֹת
Y-guardarán (16)	hijos-de	Israel	**	el-sábado	para-hacer **
הַשַּׁבָּת	לְדֹרֹתָם	בְּרִית	עוֹלָם:	בֵּינִי	
el-sábado	por-generaciones-de-ellos	pacto	. perpetuo	(17)	Entre-mí
וּבֵין	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	אוֹת הוּא	לְעֹלָם כִּי־	שֵׁשֶׁת יָמִים	עָשָׂה
y-entre	Israel hijos-de	él señal	para-siempre	días seis	Yahweh hizo
אֶת־	הַשָּׁמַיִם	וְאֶת־	הָאָרֶץ	וּבַיּוֹם	הַשְּׁבִיעִי
**	los-cielos	y-**	la-tierra	y-en-el-día	el séptimo
וַיִּנָּקֵשׁ:	וַיִּתֵּן	אֶל־	מֹשֶׁה	כְּבִלְחוֹ	לְדַבֵּר
. y-descansó (18)	Y-dio **	Moisés	cuando-su-terminar	de-hablar	a-él
בְּתֹר	סִינַי	שְׁנֵי	לְחַת	הָעֵדֻת	לְחַת
en-monte	Sinai	dos	tablas-de	. el-testimonio	tablas-de
כְּתָבִים	בְּאֶצְבָּע	אֱלֹהִים:	וַיֵּרָא	הָעָם	כִּי־
escritas	por-dedo-de	. Dios	(1)	el-pueblo	que
בָּשָׂשׁ	מֹשֶׁה	לְבִדָּת	מִן־	הַהָר	וַיִּקְהַל
tardaba	Moisés	a-descender	de	. el-monte	y-se-reunió
עַל־	אֶהָרֹן	וַיֹּאמְרוּ	אֵלָיו	קוּם	וַעֲשֵׂה־
en-tomo	Aarón	y-dijeron	: a-él	ven	que
לְפָנֵינוּ	כִּי־	זֶהוּ	מֹשֶׁה	הָאִישׁ	אֲשֶׁר
ante-nosotros	pues	este	Moisés	que	el-hombre
				nos-trajo	de-tierra-de
					Egipto

לֹא יָדַעְנוּ מָה־הָיָה לוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם אַהֲרֹן פָּרְקוּ
no sabemos qué fue a-él (2) Y-dijo a-ellos Aaron : quitad

נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנֵיכֶם
zarcillos-de el-oro que en-orejas-de vuestras-mujeres vuestros-hijos

וּבְנֹתֵיכֶם וַהֲבִיאוּ אֵלַי: וַיִּתְּפְּרוּ כָל־הָעָם
; y-vuestras-hijas y-traed a-mí (3) Y-se-quitaron todo el-pueblo

אֶת־נִזְמֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַהֲבִיאוּ אֶל־אַהֲרֹן:
** zarcillos-de el-oro que en-orejas-de-ellos ; y-llevaron a Aaron

וַיִּקַּח מֵיָדָם מִזֶּה־אֶחָד בַּחֲרֹט
Y-tomó (4) de-mano-de-ellos y-dio-forma a-él con-el-buril

וַיַּעֲשֵׂהוּ עֵגֶל מִסִּכָּה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶּה אֱלֹהֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
y-lo-hizo becerro-de fundición ; y-dijeron éstos tus-dioses Israel , que

הֵעֲלִיף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַיֵּרָא אַהֲרֹן וַיְבַנֵּן
te-sacaron de-tierra-de Egipto (5) Y-vio Aaron y-edificó

מִזְבֵּחַ לְפָנָיו וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וַיֹּאמֶר תֵּן לַיהוָה
altar delante-de-él ; y-llamó Aaron y-dijo fiesta a-Yahweh

מָחָר: וַיִּשְׁכְּלֵמוּ מִמַּחֲלֹת וַיַּעֲלֶהוּ עֹלֹת
(6) . mañana Y-madrugaron al-día-siguiente y-sacrificaron holocaustos

וַיִּנְשׂוּ וַיִּזְבְּחוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב וַיֹּאכְלֵם
y-ofrecieron ofrendas-de-paces y-se-sentó el-pueblo a-comer

וַשְׁתּוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּךְ־
y-beber y-se-levantó a-divertirse (7) Y-habló Yahweh ve : Moisés **

רָד בִּי שֶׁתָּת עַמִּךָ אֲשֶׁר הָעֵלִיתָ מֵאֶרֶץ
porque se-ha-corrompido tu-pueblo que sacaste de-tierra-de

מִצְרַיִם: סָרוּ מִהֵרָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתָם עָשׂוּ
(8) . Egipto Se- apartaron rápido que el-camino de mandé han-hecho

לָהֶם	עֵגֶל מִסִּכָּה	וַיִּשְׁתַּחֲווּ-	לֹא	וַיִּזְבְּחוּ-	לֹא
para-ellos	fundición becerro-de	y-han-adorado ;	a-él	y-han-sacrificado	a-él
וַיֹּאמְרוּ	אֵלֶּה	אֱלֹהֵיךָ	יִשְׂרָאֵל	אֲשֶׁר	הֵעֲלוּךָ
: y-dijeron	éstos	tus-dioses	, Israel	que	te-sacaron
מִצְרַיִם:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל-	מֹשֶׁה	רְאִיתִי אֶת-
. Egipto (9)	Y-dijo	Yahweh	a	Moisés	he-visto : el-pueblo
עַם-	קָשֶׁה- עֶרֶף	הוּא:	וְעַתָּה	הַנִּתְּחָה	לִי
pueblo	duro-de cerviz	(10) . él	Y-ahora	deja	a-mí
אֲפִי	בָהֶם	וְאֶכְלֵם	וְאֶעֱשֶׂה	אוֹתָךְ	
mi-ira	contra-ellos	y-destruiré-a-ellos	y-haré	a-ti	
לְגֹי	גָדוֹל:	וַיִּתֵּל	מֹשֶׁה	אֶת-	פָּנָיו
para-nación	. grande (11)	Y-buscó	Moisés	** rostro-de	Yahweh
וַיֹּאמֶר	לָמָּה	יְהוָה	יִחַרְהָ	אִפְּךָ	בְּעַמְּךָ
y-dijo	por-qué?	Yahweh	ardará	tu-ira	contra-tu-pueblo
אֲשֶׁר	הוֹצֵאתָ	מִצְרַיִם	בְּכַח	גָּדוֹל	וּבְיָד
que	sacaste	Egipto	con-poder	grande	y-con-mano
לָמָּה	יֹאמְרוּ	מִצְרַיִם	לֵאמֹר	בְּרָעָה	הוֹצִיאָם
Por-qué? (12)	dirán	egipcios	: diciendo	para-mal	sacó-a-ellos
לְהַרְגוֹ	אֹתָם	בַּהָרִים	וּלְכַלֵּתָם	מֵעַל	פָּנָיו
a-ellos para-matar		en-las-montañas	y-para-raer-a-ellos	de-sobre	faz-de
שׁוֹב	מִתְרַן	אִפְּךָ	וְהִנָּחֵם	עַל-	הָרָעָה
vuelve	del-ardor-de	tu-ira	y-retente	sobre	el-mal
לְעַמְּךָ:	זָכֹר	לְאַבְרָהָם	לְיִצְחָק	וּלְיִשְׂרָאֵל	
. a-tu-pueblo (13)	Recuerda	a-Abraham	a-Isaac	a-Israel	
עֲבָדֶיךָ	אֲשֶׁר	נִשְׁבַּעְתָּ	לָהֶם	בְּךָ	וּתְדַבֵּר
tus-siervos	que	juraste	a-ellos	por-ti-mismo	y-hablaste
					a-ellos

אֲרָבָה אֶת-זֶרְעֶכֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל-הָאָרֶץ
multiplicaré ** vuestra-descendencia como-estrellas-de y-toda la-tierra

חָזַאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אִתִּי לְזֶרְעֶכֶם וְנָחְלוּ
la-ésta que : dijiste daré a-vuestra-descendencia y-heredarán

לְעֹלָם: וַיִּנָּחֶם יְהוָה עַל-הַרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר
para-siempre (14) . Y-se-retuvo sobre el-mal que habló

לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ: וַיָּפֹן וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן-הַר
para-hacer (15) . a-su-pueblo Y-volvió y-descendió de Moisés

הָהָר וּשְׁנֵי לַחֹת הַעֲדָת בְּיָדוֹ לַחֹת
el-monte y-dos tablas-de el-testimonio ; en-su-mano tablas

כְּתָבִים מִשְׁנֵי עֲבָרֵיהֶם מִזֶּה וּמִזֶּה הֵם
escritas de-dos-de sus-lados de-éste y-de-aquél ellos

כְּתָבִים: וְהָלַחַת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הַזֶּה וְהַמִּכְתָּב
escritos (16) . Y-las-tablas obra-de Dios ; ellas y-la-escritura

מִכְתָּב אֱלֹהִים הוּא חֲרוּת עַל-הַלָּחַת: וַיִּשְׁמַע יְהוֹשֻׁעַ
escritura-de Dios , él grabado sobre las-tablas (17) . Y-oyó Josué

אֶת-קוֹל הָעָם בְּרָעָה וַיֹּאמֶר אֶל-מֹשֶׁה קוֹל
voz-de ** el-pueblo en-clamor-de-él y-dijo a Moisés : ruido-de

מִלִּחְמָה בַּמַּחֲנֶה: וַיֹּאמֶר אֵין קוֹל עֲנֹת גְּבוּלָה
en-el-campamento batalla (18) . Y-dijo no-es ruido-de grito victoria

וַאֲיֵן קוֹל עֲנֹת חֲלוּשָׁה קוֹל עֲנֹת אֲנָכִי שָׁמַע:
y-no-es ruido-de gritar ; derrota ruido-de yo cantar . oigo

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר קָרַב אֶל-הַמַּחֲנֶה וַיֵּרָא אֶת-הַעֵגֶל
Y-fue (19) . cuando se-aproximó a el-campamento y-vio ** el-becerro

וּמַחֲלֹת וַיַּחֲרֶה אֵף מֹשֶׁה וַיִּשְׁלֹךְ מִיָּדוֹ אֶת-
; y-danzas y-ardió ira-de Moisés y-tiró de-su-mano ** אֶת-

הַלָּחֹת וַיִּשְׁבֵּר אֹתָם תַּחַת תְּהָרָה : וַיִּקָּח אֶת-
las-tablas y-rompió a-ellas a-pie-de el-monte Y-tomó **

הַבֶּעֶרְלָאֵשׁר עָשׂוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ בָאֵשׁ וַיִּמְלִיךְ עַד אֲשֶׁר-
que hasta y-molió en-el-fuego y-quemó hicieron que el-becerro

דָּק וַיִּזְרֹעַ עַל-פָּנָיִם הַמַּיִם וַיִּשְׁקֵא אֶת-
polvo y-esparció sobre superficie-de las-aguas e-hizo-beber a

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן מָה-עָשָׂה לָּךְ
Israel hijos-de Y-dijo (21) Moisés a Aarón qué? a-ti hizo

הָעָם הַזֶּה כִּי-הִבֵּאתָ עָלָיו חַטָּאת נֹדֶחַ : וַיֹּאמֶר
el-pueblo que el-éste sobre-él grande pecado Y-dijo (22)

אַהֲרֹן אַל-יָחַר אָף אֲדֹנָי אֲתוֹדָה יִדְעֶתָ אֶת-הָעָם כִּי
Aarón no arda enojo-de ; mi-señor tú conoces el-pueblo que **

בָּרַע הוּא : וַיֹּאמְרוּ לִי עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכוּ
él hacia-mal Y-dijeron (23) a-mí haz a-nosotros dioses que vayan

לִפְנֵינוּ כִּי-זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֵעֵלָנוּ מִמִּצְרַיִם
este pues ante-nosotros Moisés que el-hombre nos-sacó de-tierra-de Egipto

לֹא יָדַעְנוּ מָה-הָיָה לוֹ : וַאֲמַר לָהֶם לְמִי זָהָב
que sabemos no fue a-él (24) Y-dije a-ellos a-quien oro

הַתַּפְּרָקוּ וַיִּתְּנוּ לִי וַאֲשַׁלְכֶהוּ בָאֵשׁ וַיֵּצֵא
, quitaos y-dieron ; a-mí y-lo-eché en-el-fuego y-salió

הַבֶּעֶרְלָהִזֶּה : וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת-הָעָם כִּי פָרַע הוּא
el-éste el-becerro Y-vio (25) Moisés que el-pueblo que el-desenfrenado

כִּי-פָרַעַה אַהֲרֹן לְשִׁמְצָה בְּקִמְיָהֶם :
pues le-dejó-desenfrenar Aarón para-vergüenza entre-enemigos-de-ellos

וַיַּעֲמֵד מֹשֶׁה בַּשַּׁעַר הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר מִי לַיהוָה
Y-se-puso (26) Moisés en-entrada-de el-campamento y-dijo para-Yahweh quién?

אֵלַי וַיֵּאסְפוּ אֵלָיו כָּל־בְּנֵי לֵוִי: וַיֹּאמֶר לָהֶם
; a-ellos Y-dijo (27) . Leví hijos-de todos a-él y-se-unieron ; con-migo

כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שִׁמּוּ אִישׁ חֶרְבוֹ עַל־יָרְכוֹ
; su-costado sobre su-espada cada-uno poned : Israel Dios-de Yahweh dice así

עָבְרוּ וָשׁוּבוּ מִשַּׁעַר לְשַׁעַר בַּמַּחֲנֶה וְהָרְגוּ אִישׁ־אֶת־
** cada-uno y-mate en-el-campamento a-puerta de-puerta y-volved pasad

אָחִיו וְאִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־קָרְבוֹ:
su-vecino ** y-cada-uno su-amigo ** y-cada-uno su-hermano

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־לֵוִי כִּדְבַר מֹשֶׁה וַיַּפֵּל מִן־הָעָם
el-pueblo de y-cayó Moisés según-palabra-de Leví hijos-de E-hicieron (28)

בַּיּוֹם הַהוּא כַּשְׁלֹשָׁת אֲלָפֵי אִישׁ: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (29) . hombre mil como-tres el-aquel en-el-día

מֹשֶׁה מָלְאוּ יָרְכֵם הַיּוֹם לַיהוָה כִּי אִישׁ בָּבֹנוּ
contra-su-hijo cada-uno pues a-Yahweh hoy vuestra-mano dedicaron : Moisés

וּבְאָחִיו וּלְתַתְּ עֲלֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה: וַיְהִי
Y-fue (30) . bendición hoy a-vosotros y-dar y-contra-su-hermano

מִמָּחָרֹת וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַתֶּם חָטַאתֶם חַטָּאת גְּדוֹלָה
grande pecado pecasteis vosotros : el-pueblo a Moisés y-dijo al-día-siguiente

וְעַתָּה אֶעֱלֶה אֶל־יְהוָה אוּלִי אֲכַפְּרָה בְּעַד חַטֹּאתֵכֶם:
vuestro-pecado por propiciaré quizá , Yahweh a subiré y-ahora

וַיָּשָׁב מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַיֹּאמֶר אֲנִי חָטָא הָעָם
el-pueblo pecó : te-ruego : y-dijo Yahweh a Dios Y-regresó (31)

הַזֶּה חַטָּאת גְּדוֹלָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם אֱלֹהֵי זָהָב: וְעַתָּה
Y-ahora (32) . oro dioses-de para-ellos pues-hicieron grande pecado el-éste

אִם־תִּשָּׂא חַטֹּאתֵם וְאִם־אֵין מִחְנִי נָא מִסְפָּרָךְ
de-tu-libro ahora rae-me no y-si pecado-de-ellos perdona por-favor

אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה מִי אֲשֶׁר חָטָא-
que escribiste (33) Y-dijo a Yahweh el-que pecó

לִי אֶמְחֶנּוּ מִסֵּפֶרִי: וְעַתָּה לֵךְ וְנָתַתָּ אֶת-
le-raeré de-mi-libro (34) Y-ahora ve ** guía contra-mí

הָעָם אֶל אֲשֶׁר-דִּבַּרְתִּי לֵךְ הִנֵּה מַלְאָכִי יֵלֵךְ לִפְנֶיךָ
a el-pueblo hablé donde : a-ti he-aquí mi-ángel va delante-de-ti

וּבַיּוֹם פָּקַדְתִּי וּפְקַדְתִּי עֲלֵיהֶם חֲטֹאתָם:
y-en-día-de mi-castigar entonces-castigaré sobre-ellos pecado-de-ellos

וַיִּנָּח יְהוָה אֶת-הָעָם עַל אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת-הַבְּעֵרָה אֲשֶׁר
E-hirió (35) Yahweh ** lo-que por el-pueblo hicieron con el-becerro que

עָשָׂה אַהֲרֹן: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵךְ עֲלֶה מִזֶּה אַתָּה
Aarón hizo (1) Y-habló a Yahweh a Moisés sube anda : Moisés a Yahweh tú de-aquí

Cap. 33

וְהָעָם אֲשֶׁר הֵשַׁלְתִּי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
y-el-pueblo que trajiste de-tierra-de Egipto a la-tierra que juré

לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַעֲקֹב לֵאמֹר לְזֶרְעֶךָ אֶתְּנֶנָּה:
a-Isaac a-Jacob : diciendo a-tu-descendencia la-daré

וְשִׁלַּחְתִּי לִפְנֶיךָ מַלְאָךְ וַיְגַרְשֵׁנִי אֶת-הַכְּנַעֲנִי
Y-enviaré delante-de-ti , ángel y-expulsaré ** את-הַכְּנַעֲנִי el-cananita

הָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי וְהַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי:
el-amorita el-hitita el-ferizita el-hivita y-el-jebusita

אֶל-אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וּדְבַשׁ כִּי לֹא אֶעֱלֶה בְּקֶרְבָּךְ כִּי
a tierra fluyendo leche ; y-miel no pero subiré en-medio-de-ti pues

עַם-קָשָׁה-עֵרָף אֵתָּה פֹּה-אֲכַלְךָ בְּדֶרֶךְ: וַיֹּשְׁמֶנּוּ
pueblo-de cerviz dura no-sea-que te-destruya en-el-camino (4) Y-oyó

הָעָם אֶת-הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה וַיִּתְּאֲבָלוּ וְלֹא-
el-pueblo ** la-palabra la-adversa la-ésta y-lamentaron y-no

שָׁחוּ אִישׁ עָדָיו עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אֲמַר
di : Moisés a Yahweh Y-dijo (5) . sobre-él sus-atavíos cada-uno pusieron

אֶל-בְּנוֹי-יִשְׂרָאֵל אַתֶּם עִם-קֶשֶׁה-עֶרְףְּ הִנֵּנוּ אֶחָד אֵשְׁלָה בְּקֶרְבְּךָ
en-medio-de-ti subiré uno momento ; cerviz duro-de pueblo vosotros : Israel hijos-de a

וּכְלִיתִיךָ וְעַתָּה הוֹרֵד עָדָיוּךָ מֵעָלֶיךָ
de-sobre-ti tus-atavíos quita y-ahora ; y-te-consumiré

וְאֵדְעָה מָה אֶעֱשֶׂה-לָּךְ: וַיַּחַדְּלוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
hijos-de Y-se-despojaron (6) . a-ti haré qué y-conoceré

יִשְׂרָאֵל אֶת-עָדִים מִתֵּר חֹרֵב: וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת-
** tomó Y-Moisés (7) . Horeb en-monte atavíos-de-ellos ** Israel

הָאֹהֶל וְנָשָׂה-לוֹ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה הִרְחֵק מִן-
de distanciar el-campamento fuera-de para-él y-plantó la-tienda

הַמַּחֲנֶה וַקְרָא לוֹ אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה כָּל-מִבְקֹשׁ
inquiridor todo y-fue ; testimonio tienda-de a-él y-llamó , el-campamento

יְהוָה יֵצֵא אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וְהָיָה
Y-fue (8) . el-campamento en-medio-de que testimonio tienda-de a salía Yahweh

כִּצְאֹת מֹשֶׁה אֶל-הָאֹהֶל יָקִימוּ כָּל-הָעָם וְנִצְבּוּ
y-estaba-en-pie el-pueblo todo se-levantaba la-tienda a Moisés cuando-salir

אִישׁ פֶּתַח אֹהֶל־וְהָבִיטוּ אַחֲרֵי מֹשֶׁה עַד-בָּאוּ
entraba hasta-que Moisés tras y-miraban ; su-tienda puerta-de cada-uno

הָאֹהֶל־הַ: וְהָיָה כָּבֹד מֹשֶׁה הָאֹהֶל־הַ יֵרֵד
descendía , en-la-tienda Moisés cuando-entraba Y-fue (9) . en-la-tienda

עַמּוּד הָעָנָן וְעָמַד הָאֹהֶל וּדְבַר עִם-
con y-habló , la-tienda entrada-de y-permanecía , la-nube columna-de

מֹשֶׁה: וַרְאָה כָּל-הָעָם אֶת-עַמּוּד הָעָנָן עֹמֵד
estando la-nube columna-de ** el-pueblo todo Y-vio (10) . Moisés

פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקָּם כָּל-הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ אִישׁ
puerta-de la-tienda y-se-levantó el-pueblo cada-uno y-adoraron

פֶּתַח אֹהֶלָיו: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה פָּנִים אֶל-פָּנִים
puerta-de su-tienda (11) Y-habló a Yahweh Moisés a cara cara

כַּאֲשֶׁר יִדְבַּר אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ וּשְׁבַל אֶל-הַמַּחֲנֶה
como habla a hombre a ; su-compañero y-volvió el-campamento a

וַיִּשְׁרָטוּ וַיְהִי־שָׁם בֶּן-נֹחַן יוֹשֻׁעַ בְּהוֹשֵׁעַ מִתּוֹךְ הָאֹהֶל:
y-su-ayudante hijo-de Nun , joven , la-tienda de se-separaba no

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה רְאֵה אֶתְּהָ אֲנִי אֲבִי אֶת-הָעָם
Y-dijo (12) a Moisés : Yahweh , mira a-mí diciendo tú el-pueblo a lleva

הֲיָה וְאֶתְּהָ לֹא הוֹדַעְתָּנִי אֵת אֲשֶׁר-תִּשְׁלַח עִמִּי וְאֶתְּהָ
y-tú , el-éste no me-hiciste-saber ** quén enviarás con-migo y-tú

אֲמַרְתָּ יָדַעְתִּיךָ בְּשֵׁם וְגַם-מָצָאתָ חֵן בְּעֵינַי
dijiste te-conozco por-nombre y-también hallaste en-mis-ojos gracia

וַעֲתָה אִם-נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ הוֹדַעְנִי נָא אֶת-דְּרָכְךָ
si Y-ahora (13) ** hallé gracia en-tus-ojos muestra-me ** a-tu-camino

וְאֶתְּבִיךָ לִמְעַן אֲמַצֵּא חֵן בְּעֵינֶיךָ וְרָאֵה כִּי
y-te-conoceré para-que halle gracia en-tus-ojos ; y-mira que

עַמְּךָ הַנָּזִי הַזֶּה: וַיֹּאמֶר פָּנֶי
tu-pueblo la-nación . la-ésta Y-dijo (14) mi-rostro

יָלְכוּ וַתִּנְחַחְתִּי לָךְ: וַיֹּאמֶר אֵלֵי אִם-אֵין
irán y-daré-descanso . a-ti Y-dijo (15) no si : a-él

פָּנֶיךָ חֹלְכִים אֶל-תַּעֲלֵנוּ מִנֶּחָה: וּבִמְהֵרָה
tu-rostro no vienén nos-hagas-subir . de-aquí Y-en-qué (16)

וַיֵּדַע אֲפֹא כִּי-מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַנִּי וְעַמְּךָ
se-conocerá que aquí gracia hallé , en-tus-ojos yo y-tu-pueblo

מִכֹּל-	וְעַמּוּד	אֲנִי	וַתִּפְּלִינוּ	עִמָּנוּ	בְּלִכְתְּךָ	הָלֹא
de-todo	y-tu-pueblo	yo	y-aposados	, con-nosotros	en-tu-andar	sino
וְיָהוָה אֵל-מֹשֶׁה נָם	וַיֹּאמֶר	הָאֶרֶץ:	וַיֹּאמֶר	עַל-פָּנֶי	אֲשֶׁר	הָעָם
también : Moisés a Yahweh	Y-dijo (17)	. la-tierra	faz-de	sobre	que	el-pueblo
חֵן	מִצָּאתָ	כִּי-	אֶעֱשֶׂה	דִּבַּרְתָּ	אֲשֶׁר	הִנֵּה
gracia	hallaste	pues	, haré	hablaste	que	la-ésta
אֶת-	תִּדְבָּר	אֶת-	וְאֶדְעָה	בְּשֵׁם :	וַיֹּאמֶר	בְּעֵינַי
**	ahora	muestra-me	Y-dijo (18)	. por-nombre	y-te-conozco	, en-mis-ojos
עַל-	טוֹבִיל	כָּל-	אֶעֱבִיר	אֲנִי	וַיֹּאמֶר	כְּבוֹדְךָ :
ante	mi-bondad	toda	haré-pasar	yo	Y-dijo (19)	. tu-gloria
לִפְנֶיךָ	יְהוָה	בְּשֵׁם	וְקִרְאתִי	פָּנֶיךָ		
en-tu-presencia	Yahweh	en-nombre-de	y-proclamaré	, tu-rostro		
וְרַחֲמֹתַי	אֲחֹן	אֲשֶׁר	אֶת-	וְחַנּוּתִי		
y-me-compadeceré	tenga-misericordia	de-quien	**	y-tendré-misericordia		
וְיָהוָה אֵל-מֹשֶׁה	וַיֹּאמֶר	לֹא	אֶרְחָם :	אֲשֶׁר	אֶת-	וְיָהוָה
**	ver	puedes	no	: Y-dijo (20)	. me-compadezca	de-quien **
וַיֹּאמֶר	וְחִי :	הָאָדָם	וְרָאִי	כִּי לֹא-	פָּנֶי	
Y-dijo (21)	. y-vivirá	el-hombre	me-verá	no	pues	, mi-rostro
וְיָהוָה	עַל-הַצּוּר :	וְנִצַּבְתָּ	אֲתִי	הֵנָּה	מָקוֹם	יְהוָה
Y-será (22)	. la-roca	sobre	y-estarás	, junto-a-mí	lugar	he Yahweh
וְהַצּוּר	בְּנִקְרַת	וְשִׁמְתִּיךָ	כְּבוֹדִי	בְּעֵבֶר		
; la-roca	en-hendidura-de	entonces-te-pondré	mi-gloria	al-pasar		
וְחִסְרֹתִי	עָבְרִי :	עַד-	עָלֶיךָ	כַּפִּי	וְשִׁבְתִּי	
Y-aposaré (23)	. mi-pasar	hasta	sobre-ti	mi-mano	y-pondré	
לֹא	וּפָנִי	אֲחֵרִי	אֶת-	וְרָאִיתָ	כַּפִּי	אֶת-
no	pero-mi-rostro	mi-espalda	**	y-verás	mi-mano	**

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה פֶסֶל-לָהּ שְׁנֵי יֵרָאוּ: (1)
Y-dijo (1) . serán-vistos
dos para-ti talla : Moisés a Yahweh

לָחַת אֲבָנִים קְרָאשִׁים וְקִתְבֹתֶי עַל-הַלָּחַת אֶחָד
las-tablas sobre y-escibe como-las-primeras piedras tablas-de
**

הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל-הַלָּחַת הָרִאשִׁים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ:
que las-palabras que las-primeras las-tablas en estaban
rompiste que las-primeras

וְהָיָה זָכוֹן לְבָקֶר וְעֲלִיתָ בְּבֹקֶר אֶל-
Y-está (2) preparado ; para-la-mañana
a por-la-mañana y-subirás

תָּר סִינִי וְנִצַּבְתָּ לִּי שָׁם עַל-רֹאשׁ הָהָר: וְאִישׁ
Sinai monte-de y-preséntate a-mí en allí cima-de el-monte (3)
Y-hombre (3) . el-monte

לֹא-יַעֲלֶה עִמָּךְ וְגַם-אִישׁ אֶל-יֵרָא בְּכָל-
no subirá y-también con-tigo no hombre y-también
en-todo se-verá no

הָהָר גַּם-הַצֹּאן וְהַבָּקָר אֶל-יָרְעוּ אֶל-מִוֶּלֶת
el-monte y-tampoco las-ovejas ni-vacuno no
frente-de en pacerán

הָהָר הַזֶּה: וַיִּפְסֹל שְׁנֵי לָחַת אֲבָנִים
el-monte el-éste (4)
Y-talló dos tablas-de piedras

קְרָאשִׁים וַיִּשָּׁלֶם מֹשֶׁה בְּבֹקֶר וַיַּעֲלֶה אֶל-
como-las-primeras y-se-levantó Moisés por-la-mañana al y-subió
al y-subió

תָּר סִינִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
Sinai monte-de como mandó a-él Yahweh
en-su-mano y-tomó ; a-él

שְׁנֵי לָחַת אֲבָנִים: וַיֵּרָד יְהוָה בְּעָנָן וַיִּתְנַחֵב
dos piedras tablas-de (5)
Y-descendió Yahweh en-la-nube y-estuvo

עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבֹר יְהוָה
con-él allí ; e-invocó en-nombre-de Yahweh Y-pasó (6)
Yahweh

עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְנִחְיָן
por delante-de-él y-clamó Yahweh Yahweh Dios misericordioso ; y-gracioso

אָרד אַפִּים וְרֵב-חֶסֶד וְאֵמֶת: נָצַר חֶסֶד
lento-de iras y-abundante-de amor amor
que-mantiene (7) , y-fidelidad

לְאַלְפִים נָשָׂא עֲוֹן וּפָשַׁע וַחֲטָאָה
a-los-millares que-perdona maldad y-rebeldía y-el-pecado

וְנָקָה לֹא וְנָקָה יְנַקֵּה פָקַד אָבוֹת
y-dejar-impune no dejará-impune castigando padres pecado-de

עַל-בָּנוֹת וְעַל-בָּנִים עַל-שְׁלִשִּׁים וְעַל-רְבָעִים:
en hijos y-en hijos-de sobre terceros y-sobre cuartos .

וַיִּמְדָּה מֹשֶׁה וַיִּקְדַּ אֶרֶצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה:
Y-se-apresuró Moisés y-se-prostró a-tierra y-adoró .

וַיֹּאמֶר אִם-נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אֲדֹנָי יִלְוֶהְנָא
Y-dijo si ahora hallé gracia en-tus-ojos señor-mío vaya ahora (9)

אֲדֹנָי בְּקִרְבֵּנוּ כִּי עַם-קָשֶׁה עֵרְף הוּא וְסָלַחְתָּ
con-nosotros mi-señor pues pueblo-de duro-de cerviz él y-perdona

לְעֵוֲנוֹנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וְנִחַלְתָּנוּ:
a-nuestra-iniquidad y-a-nuestro-pecado y-tómanos-por-heredad .

וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲנִכִּי כֹרֵת וְנִחַלְתָּ נֶגְדִי כָל-עַמּוּךָ
Y-dijo he-aquí hago pacto delante-de todo tu-pueblo (10)

אֶעֱשֶׂה נִפְלְאוֹת אֲשֶׁר לֹא-נִבְרְאוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
haré maravillas que no fueron-hechas en-toda la-tierra

וּבְכָל-הַגּוֹיִם וְרָאָה כָל-הָעָם אֲשֶׁר-אַתָּה
y-en-todas las-naciones y-verá todo el-pueblo que tú

בְּקִרְבִּי אַתָּה מַעֲשֶׂה יִחְוֶה כִּי-נִוְרָא הוּא אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה עִמָּךְ:
entre-él obra-de ** que Yahweh admirable lo que yo contigo haciendo

שָׁמֹר-לָךְ אֶת אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצִּוְוָה הַיּוֹם הַנִּיְי גִּרְשָׁה
Guarda para-ti yo que te-mando hoy ; he-aquí expulsando (11)

וְהִחֲתִי y-el-hitita	וְהַכְנַעֲנִי y-el-cananita	הָאֱמֹרִי el-amorita	אֶת- **	מִפְּנֵיהֶם de-delante-de-ti				
לָהּ a-ti	הַשֹּׁמֵר Guarda	(12) . וְהַיְבוּסִי y-el-jebusita	וְהִחֲתִי y-el-hivita	וְהַפְּרִזִּי y-el-ferizita				
עָלֶיהָ a-ella	בָּא entras	אַתָּה tú	אֲשֶׁר que	הָאָרֶץ la-tierra	לְיוֹשְׁבֵיהָ con-moradores-de	בְּרִית pacto	תַּכְרֶת hagas	שֶׁ- que-no
תִּהְיוּ derribaréis	מִזְבְּחֵיהֶם altares-de-ellos	כִּי **	אֶת- Pero	(13) . בֵּין- entre-ti	לְמוֹקֶשׁ por-trampa	וְהָיָה sea	שֶׁ- que-no	
תַּכְרֶתוּן cortaréis	אֲשֶׁרֵינוּ y-Asera-de-él	וְאֶת- y-*	תִּשְׁבְּרוּן romperéis	מִצִּבֹּתָם estatuas-de-ellos	וְאֶת- y-*			
אֵל Dios	שְׁמוֹ su-nombre	קִנְאָה celoso	יְהוָה Yahweh	כִּי pues	לְאֵל אֲחֵר , otro	אֲדֹרָא a-dios	לֹא adorarás	וְעַתָּה no
הָאָרֶץ la-tierra	לְיוֹשֵׁב con-morador-de	בְּרִית pacto	תַּכְרֶת hagas	שֶׁ- Que-no	(15) .	הָאֵל él	קִנְאָה celoso	
לְאֱלֹהֵיהֶם a-dioses-de-ellos	וְזָבְחוּ y-sacrifican	אֱלֹהֵיהֶם dioses-de-ellos	אֲחֵרֵי tras	וְנִי pues-se-prostituyen				
מִזְבְּחוֹ de-sacrificio-de-él	וְאָכַלְתָּ y-comerás	לָהּ a-ti	וְקָרָא e-invitará					
וְנִי y-prostituyéndose	לְבָנֶיךָ para-tus-hijos	מִבְּנוֹתֵי de-hijas-de-él	וְלִקְחָתָהּ Y-tomarás	(16)				
אֶת- **	וְהִנָּחוּ y-harán-prostituirse	אֱלֹהֵיהֶן dioses-de-ellas	אֲחֵרֵי tras	בְּנוֹתֵי hijas-de-él				
אֶת- **	(18) .	לָהּ para-ti	תַּכְרֶת hagas	לֹא no	מִסִּכָּה fundición	אֱלֹהֵי Dioses-de	(17) .	בְּנוֹתֵי dioses-de-ellas
תֹּאכַל comerás	יָמִים días	שִׁבְעָה siete	תִּשְׁמֹר , guardarás	הַמִּצּוֹת ázimos	חַג Fiesta-de			

הָאָבִיב	תָּרַשׁ	לְמוֹעֵד	צִוִּיתִךָ	אֲשֶׁר	מִצֹּחַ
el-Abib	mes-de	al-tiempo-señalado	te-mandé	como	ázimos
פֶּטֶר	כָּל-	מִמִּצְרַיִם:	יֵצֵאתָ	הָאָבִיב	כִּי בְתָרַשׁ
primer-nacido-de	Todo	(19) . de-Egipto	saliste	el-Abib	en-mes-de pues
וְשֹׁה:	שׁוֹר	פֶּטֶר	תִּזְכָּר	מִקְנֶךָ	וְכָל-
. o-rebaño	manada	primer-nacido-de	macho	tu-ganado	y-todo-de , para-mí vientre
תַּפְדָּה	לֹא	וְאִם-	בָּשָׂה	תַּפְדָּה	חֲמוֹר
redimes	no	y-si	con-cordero	redimirás	asno Y-primer-nacido-de (20)
וְלֹא-	תַּפְדָּה	בְּנֵיךָ	בְּכוֹר	כָּל	וְעִרְפָּתוֹ
y-no	redimirás	tus-hijos	primogénito-de	todo ;	entonces-quebrarás-cerviz-de-él
תַּעֲבֹד	יָמִים	שֵׁשׁ	רִיקָם:	פָּנִי	יֵרְאוּ
trabajarás	días	Seis	(21) . con-manos-vacías	ante-mí	comparecerán
בְּחָרִישׁ		תִּשְׁבֹּת	הַשְּׁבִיעִי	וּבְיָוִם	
en-la-arada		; descansarás	el-séptimo	y-en-el-día	
לְךָ	תַּעֲשֶׂה	שָׁבָעַת	וְתֵנּי	תִּשְׁבֹּת:	וּבִקְצִיר
para-ti	celebrarás	Semanas	Y-Fiesta-de	(22) . descansarás	y-en-la-siega
תַּקִּיפֹת	הָאֹסִיף	וְתֵנּי	חֲטִיִּם	קָצִיר	בְּכוֹרֵי
final-de	la-Cosecha	y-Fiesta-de	; trigos	cosecha-de	primicias-de
אֶת-	זָכוּרְךָ	כָּל-	יֵרָאָה	שְׁלֹשׁ פְּעָמִים	הַשָּׁנָה:
**	varón-tuyo	todo	comparecerá	en-el-año veces	Tres (23) . el-año
גּוֹיִם	אֲדִישׁ	כִּי-	יִשְׂרָאֵל:	יְהוָה	הָאֵלֹהִים
naciones	expulsaré	Pues	(24) . Israel	Dios-de Yahweh	el-Señor
יִחְמְדוּ	וְלֹא-	גְבוּלְךָ	אֶת-	וְהִרְבַּתִּי	מִפְּנֵי
codiciará	y-no	tu-territorio	**	y-aumentaré	delante-de-ti
יְהוָה	פָּנִי	אֶת-	לְרֹאוֹת	בַּעֲלֹתְךָ	אֵשׁ
Yahweh	ante	**	para-comparecer	en-tu-subir	tu-tierra
					** nadie

אַל־הֵיךְ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה: לֹא-תִשָּׁחַט עַל-חַמִּץ דָּם־
tu-Dios tres veces en-el-año No (25) . en-el-año veces tres

זִבְחִי וְלֹא-יָלִין לְבָבְךָ זֶבַח
mi-sacrificio , y-no quedará hasta-la-mañana sacrificio-de

חֲגֵי הַפֶּסַח: רְאֵשִׁית בְּכוֹרֵי אֲדָמָתְךָ תָּבִיא
Fiesta-de la-Pascua (26) . Lo-mejor-de primeros-frutos-de tu-tierra llevarás

בֵּית יְהוָה אַל־הֵיךְ לֹא-תִבְשֹׁל נָדִי בְּחֶלֶב אִמּוֹ:
casa-de Yahweh ; tu-Dios cocerás no en-la-leche-de su-madre

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה כְּתֹב לָךְ אֶת-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
Y-dijo (27) a Moisés : escribe para-ti ** las-palabras las-éstas

כִּי עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כָּתַבְתִּי אִתְּךָ בְּרִית וְאֵת־
** pues según las-palabras las-éstas hice con-tigo pacto בְּרִית וְאֵת־ y-con

יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי־שָׁם עִם-יְהוָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם
Israel . (28) Y-estuvo allí con cuarenta cuarenta días y-noches pan

לֹא אָכַל וַיִּמָּוֶם לֹא שָׁתָה וַיִּכְתֹּב עַל-הַלְּחָת אֶת דִּבְרֵי
no comió y-agua no , bebió no y-escribió sobre las-tablas ** אֶת דִּבְרֵי palabras-de

הַבְּרִית עֲשָׂרָה הַדְּבָרִים: וַיְהִי בִּרְדָּת מֹשֶׁה
el-pacto Diez las-Palabras (29) . Y-fue al-descender Moisés

מִתֵּן מִיַּיִן וּשְׁנֵי לַחֹת הָעֵדֻת בְּיַד־מֹשֶׁה
de-monte Sinaí y-dos tablas-de el-testimonio en-mano-de Moisés

בִּרְדָּתוֹ מִן־הַהָר וּמֹשֶׁה לֹא־יָדָע כִּי
en-su-descender de el-monte y-Moisés no sabía que

קָרַן קוֹר פָּנָיו בִּרְבֵּרוֹ אֵתוֹ:
resplandecía piel-de su-rostro por-su-hablar . con-él

וַיֵּרָא אֶת־אָהֳרֹן וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־מֹשֶׁה וְהֵנָּה
(30) Y-vio Aarón y-todos hijos-de Israel a Moisés y-he-aquí

מִנְשָׁה	וַיִּירָאוּ	פָּנָיו	עוֹר	קָרֹן
de-acercarse	y-temieron	su-rostro	piel-de	resplandecía
אֱלֹהֵי אַהֲרֹן	וַיָּשֻׁבוּ	מֹשֶׁה	וַיִּקְרָא	אֵלָיו:
Aarón a-él	y-regresaron	Moisés a-ellos	Y-llamó (31)	a-él
מֹשֶׁה	וַיְדַבֵּר	בְּעֵמֶה	הַנְּשָׂאִים	וְכָל-
a-ellos Moisés	y-habló	; en-la-comunidad	los-jefes	y-todos
וַיִּמְרֹא	יִשְׂרָאֵל	כָּל-	וְנָשָׂיו	כֵּן
y-mandó-a-ellos	; Israel hijos-de	todos	se-acercaron	esto Y-tras (32)
וַיַּאֲבֹד	סִינַי:	בְּהָר	וַיְהִי	וַיִּשְׁמַע
Y-acabó (33)	. Sináí	en-monte	a-él Yahweh	habló lo-que todo **
מֹשֶׁה	וַיְדַבֵּר	אֲתָם	עַל-	פָּנָיו
Moisés	de-hablar	; a-ellos	sobre	su-rostro
וַיִּסֹּר	לְדַבֵּר	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
quitó	, a-él para-hablar	Yahweh	ante	Moisés
וַיִּבְּא	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
Y-al-entrar (34)	ante	Moisés	ante	Moisés
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
hijos-de a y-hablaba	y-salía	; su-salir	hasta	el-velo **
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
hijos-de	Y-vieron	(35)	fue-ordenado	lo-que ** Israel
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
Moisés	volvía-a-poner	Moisés	faz-de	piel-de
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
Moisés	volvía-a-poner	Moisés	faz-de	piel-de
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
con-él	a-hablar	su-entrar	hasta	su-rostro
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
y-dijo	Israel hijos-de	comunidad-de	toda	a Moisés
וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן	וַיִּתֵּן
Seis (2)	a-ellas para-hacer	Yahweh	mandó	que las-palabras éstas : a-ellos

ימים' תעשה מלאכה ובינים השביעי יהיה לכם
para-vosotros será el-séptimo y-en-el-día trabajo harás días

קדש שבת שבתון ליתנה כל- העשה בו מלאכה יומת:
. morirá trabajo en-él el-que-haga todo ; para-Yahweh descanso sábado-de santo

לא- תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת:
. el-sábado en-día vuestras-moradas en-todas fuego enciendas No (3)

ויאמר משה אל- כל- עדת בני- ישראל לאמר זה
ésta : diciendo Israel hijos-de comunidad-de toda a Moisés Y-dijo (4)

הדבר אשר- צוה יהוה לאמר: קחו מאתכם תרומה
ofrenda de-entre-vosotros Tomad (5) . diciendo Yahweh mandó que la-cosa

ליתנה כל- נדיב לבו יביאה את תרומת
ofrenda-de ** traiga su-corazón generoso-de todo , para-Yahweh

יהנה זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארנמן ותולעת
y-ronces y-plata oro ; Yahweh . y-bronce Y-azul (6) y-púrpura y-carmesí

שני וקש ועזים: ועלית אילים מאדמים
y-lino hilado . y-pelos-de-cabra y-piel-de (7) Y-azules cameros enrojecidos

ועלית תחשים ועצי ושמן למאור
y-aceite (8) . acacias y-maderas-de tejones y-piel-de para-la-luz Y-aceite

ובשמים לשמן תמולה ודקטרת תסמים:
. los-aromas y-para-incienso-de la-unción para-aceite-de y-especies

ואבני- שחם ואבני מלאים לאפוד
para-el-efod engaste y-piedras-de ónice Y-piedras-de (9)

ולחשן: וכל- חכם לב בכם
entre-vosotros corazón sabio-de Y-todo (10) . y-para-el-pectoral

יבאו ויעשו את כל- אשר צוה יהוה: את
** (11) . Yahweh mandó lo-que todo ** y-hagan vengan

הַמִּשְׁכָּן אֶת- אֹהֶלוֹ וְאֶת- מִכְסְּהוֹ אֶת- קַרְסָיו וְאֶת-
 el-tabernáculo , ** su-tienda y-** ** ; su-cubierta ** sus-corchetes y-**

קַרְשָׁיו אֶת- בָּרֵיתוֹ אֶת- עַמֻּדָיו וְאֶת- אֲדָנָיו
 sus-tablones ** sus-barras ** sus-postes y-** . sus-bases

אֶת- הָאָרֶן וְאֶת- בָּדָיו אֶת- הַכַּפֹּרֶת וְאֶת- פָּרֹכֶת
 el-arca y-** sus-varas ** (12) el-propiciatorio y-** cortina-de

הַמִּסְכָּה: אֶת- הַשֻּׁלְחָן וְאֶת- בָּדָיו וְאֶת- כָּל- כֵּלָיו
 la-cubierta (13) ** la-mesa y-** sus-varas y-** todos ; sus-utensilios

וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים: וְאֶת- מִנְחַת הַמָּאֹר וְאֶת-
 y-** pan-de la-preposición (14) Y-** el-candelabro-de la-luz y-**

כִּלְיָה וְאֶת- גִּרְתָּיה וְאֶת שָׁמֶן הַמָּאֹר: וְאֶת- מִזְבֵּחַ
 y-sus-utensilios y-** sus-lámparas y-** aceite-de la-luz (15) Y-** altar-de

הַקִּטְרֹת וְאֶת- בָּדָיו וְאֶת שָׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קִטְרֹת
 el-incienso y-** sus-varas y-** aceite-de la-unción y-** incienso-de

הַסַּמִּים וְאֶת- מִסְכָּה הַפֶּתַח לַפֶּתַח הַמִּשְׁכָּן:
 los-aromas y-** cortina-de la-puerta a-entrada-de el-tabernáculo

אֶת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת- מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר- לִי
 altar-de ** el-holocausto y-** rejilla-de el-bronce que para-él

אֶת- בָּדָיו וְאֶת- כָּל- כֵּלָיו אֶת- הַכֵּיז וְאֶת- כִּנּוֹ:
 sus-varas y-** todos y-** sus-utensilios ** la-fuente y-** su-soporte

אֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר וְאֶת- עַמֻּדָיו וְאֶת- אֲדָנֶיהָ וְאֶת-
 cortinas-de ** el-atrio sus-postes y-** sus-bases y-**

מִסְכָּה שַׁעַר הַחֹצֵר: אֶת- יִתְּדֹת הַמִּשְׁכָּן
 cortina-de entrada-de el-atrio ** (18) estacas-de el-tabernáculo

וְאֶת- יִתְּדֵי הַחֹצֵר וְאֶת- מִיתְרֵיהֶם: אֶת- בִּגְדֵי הַשָּׂרָד
 el-atrio estacas-de y-** sus-cuerdas (19) ** vestiduras-de el-servicio

לְשִׁמְתָּהּ לְשִׁמְתָּהּ בְּקֹדֶשׁ אֶת־ בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן
para-Aarón la-consagración vestiduras-de ** ; en-el-santuario para-ministrar

וַיָּצְאוּ הַכֹּהֵן וְאֶת־ בְּגָדֵי בְנֵי לִכְהֹן: בְּנֵי בְּגָדֵי
Y-salieron (20) . para-ser-sacerdotes sus-hijos vestiduras-de y-** el-sacerdote

כָּל־ עֵדָת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה: וַיָּבִיאוּ
Y-vinieron (21) . Moisés de-delante-de Israel hijos-de comunidad-de toda

כָּל־ אִישׁ אֲשֶׁר־ נִשְׂאוֹ לִבּוֹ וְכָל אֲשֶׁר נִדְּבָה
estimuló el-que y-todo ; su-corazón le-movió que aquel todo

רוּחוֹ אֵתוֹ הֵבִיאוּ אֶת־ תְּרוּמַת וְהָיָה לְמַלְאכָתָאֵהָ
tienda-de para-obra-de Yahweh ofrenda-de ** llevaron a-él su-espíritu

מִזֵּדוּתוֹ וְלִכְל־ עֲבֹדָתוֹ וּלְבְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ:
la-consagración y-para-vestiduras-de su-servicio y-para-todo testimonio

וַיָּבִיאוּ הָאֲנָשִׁים עִל־ הַנָּשִׁים כָּל נָדִיב לֵב הֵבִיאוּ
llevaron corazón voluntario todos , las-mujeres con los-hombres Y-vinieron (22)

חֵת וְנָזָם וְטַבַּעַת וְכוּמָז כָּל־ כְּלִי זָהָב וְכָל־
y-todo oro alhaja-de toda y-brazalette y-anillo y-zarcillo broche

אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפֶת זָהָב לַיהוָה: וְכָל־ אִישׁ
aquel Y-todo (23) . a-Yahweh oro ofrenda-mecida-de presentaba que aquel

אֲשֶׁר־ נִמְצָא אִתּוֹ תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְחוֹלְעֵת שָׁנִי וְשֵׁשׁ
y-lino hilado y-carmesí y-púrpura azul con-él se-halló que

וְעִיִּם וְעֹרֹת אֵילָם מְאֻדָּמִים וְעֹרֹת וְתִּיָּשִׁים
tejones y-pieles-de enrojados cameros y-pieles-de y-pelos-de-cabra

הֵבִיאוּ: כָּל־ מְרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף וְנִחְשָׁת
y-bronce plata ofrenda-de los-que-presentaban Todos (24) . llevaron

הֵבִיאוּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא אִתּוֹ
con-él se-halló el-que y-todo Yahweh ofrenda-de ** llevaron

עֲצֵי שִׁטִּים לְכָל-מְלָאכֶת הָעֲבֹדָה הָבִיאוּ: וְכָל-
Y-toda (25) . llevaron la-obra parte-de para-toda acacias maderas-de

אֵשָׁה תְּכֵמֶת-לֵב בִּידֶיהָ מָנוּ וַיָּבִיאוּ מִטּוֹה
producto y-llevaron ; hilaban con-sus-manos corazón sabia-de mujer

אֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאֲרָנָן אֶת-תּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְאֶת-הַשֵּׁשׁ:
el-azul ** y-** la-púrpura ** carmesí-de el-hilado y-** . el-lino

וְכָל-הַנָּשִׁים אֲשֶׁר וָשָׂא לִבָּן אֲתָנָה בְּחֻמָּהּ
Y-todas (26) las-mujeres que movió su-corazón con-sabiduría a-ellas

מָנוּ אֶת-הָעֵצִים: וַתְּנַשֵּׂאם וַיָּבִיאוּ אֶת אֲבָנֵי
hilaron ** los-pelos-de-cabra . los-jefes (27) llevaron ** piedras-de

הַשֹּׁהַם וְאֶת אֲבָנֵי הַמִּלֵּאִים לְאֶפֶד וְלַחֹשֶׁן:
ónice y-** piedras-de engastes para-el-efod y-para-el-pectoral

וְאֶת-הַבֶּשֶׂם וְאֶת-הַשָּׁמֶן לְמָאֹר וְלַשֶּׁמֶן הַמִּשְׁחָה
Y-** (28) la-especia y-** el-aceite para-luz y-para-aceite-de la-unción

וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים: כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר נָדָב
y-para-incienso-de las-fragancias . Todo (29) hombre y-mujer que movió

לִבָּם אֲתָם לְהָבִיא לְכָל-הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
su-corazón a-ellos para-llevar para-toda la-obra que mandó Yahweh

לַעֲשׂוֹת בִּיד-מֹשֶׁה הָבִיאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל נִדְבָה
para-hacer por-mano-de ; Moisés llevaron hijos-de Israel ofrenda-voluntaria

לַיהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה
a-Yahweh (30) Y-dijo a Moisés hijos-de a Israel : eligió Yahweh

בְּשֵׁם בְּצִלְאֵל בֶּן-אֻרִי בֶן-חֹור לְמִטָּה יְהוּדָה: וַיִּמְלֹא
Bezaleel por-nombre hijo-de Uri hijo-de Hur de-tribu-de Judá . (31) Y-Jlenó

אִהוּ רִיחַ אֱלֹהִים בְּחֻמָּה בְּחָבוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל-מְלָאכָה:
a-él Dios espíritu-de con-sabiduría con-habilidad y-con-conocimiento y-con-toda obra

וּבַכֶּסֶף בַּזָּהָב לַעֲשֹׂת מַחֲשַׁבְתֵּי וְלַחֲשֹׁב
y-en-la-plata en-el-oro para-trabajar diseños Y-hacer (32)

וּבַחֲרָשֶׁת אֶבֶן לְמִלְאֵת וּבַחֲרָשֶׁת וּבַנְּחָשֶׁת:
y-para-corte-de para-engastar piedra Y-en-la-talla-de (33) y-en-el-bronce

עֵץ לַעֲשׂוֹת בְּכָל- מִלְאָכָה מַחֲשָׁבֶת: וְלַהוֹרֹת נָתַן
puso Y-para-enseñar (34) . oficio clase-de en-toda para-hacer , madera

בְּלִבּוֹ הוּא וְאַהֲלִיאֵב בֶּן- אַחִיסָמָךְ לְמִטָּה- דָּן:
; en-su-corazón él y-Aholiab hijo-de Ahisamac de-tribu-de Dan

מָלֵא אֵלֵיהֶם חֲכָמָה- לֵב לַעֲשׂוֹתָ כָּל- מִלְאָכָה חָרָשׁ
Llenó (35) sabiduría-de a-ellos para-hacer corazón obra-de toda perito

וְחֹשֶׁבֶן וְרִקְמָם בְּהַבְלֹת וּבְאַרְנָמָן בְּתוֹלְעֵת
y-diseñador y-bordador en-el-azul y-en-la-púrpura y-en-carmesi-de

הַשָּׂנִי וּבְנָשׁ וְאַרְגָּם עֹשֵׂי כָל-מִלְאָכָה
el-hilado y-en-el-lino ; y-tejido hacedores-de obra toda

וְחֹשְׁבֵי מַחֲשַׁבְתֵּי: וְעָשָׂה בְּצִלְאֵל וְאַהֲלִיאֵב
y-diseñadores-de . diseños (1) Y-hará Bezaleel y-Aholiab Cap. 36

וְכָל־ אִישׁ חָכֵם- לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה חֲכָמָה וְתַבּוּנָה
y-todo hombre sabio-de corazón que dio Yahweh sabiduría y-habilidad

בְּחָכְמָה לִנְעֹת לַעֲשׂוֹת אֶת- כָּל- מִלְאָכָה עֲבָדָת הַקֹּדֶשׁ
en-ellos para-saber ** hacer toda obra-de construcción-de el-santuario

לְכָל־אֲשֶׁר- צִוָּה יְהוָה: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל-בְּצִלְאֵל
lo-que para-todo mandó . Yahweh (2) Y-llamó a Moisés Bezaleel

וְאֶל-אֶהֱלִיאֵב וְאֶל- כָּל- אִישׁ חָכֵם- לֵב אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
y-a Aholiab y-a todo varón sabio-de corazón que dio Yahweh

חֲכָמָה בְּלִבּוֹ כָּל־ אֲשֶׁר נִשְׁאוֹ לִבּוֹ לָקְרָה
sabiduría ; en-su-corazón todo el-que le-movió su-corazón para-ir

אֶל-הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה אֵת כָּל-
 toda ** Moisés de-delante-de Y-tomaron (3) . a-ella para-hacer la-opra a

הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר הָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לַמְּלָאכָה עֲבֹדָה
 construcción-de para-opra-de Israel hijos-de llevaron que la-ofrenda

הַקֹּדֶשׁ לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהֵם הָבִיאוּ אֵלָיו עֹד נֹדָה
 ofrenda-voluntaria incluso a-él llevaron y-ellos ; a-ella para-hacer el-santuario

בִּבְקָר בִּבְקָר: וַיָּבֹאוּ כָּל-תַּחֲכָמִים
 los-expertos todos Y-fueron (4) . por-la-mañana por-la-mañana

הַעֲשִׂים אֵת כָּל-מְלָאכָת הַקֹּדֶשׁ אִישׁ-אִישׁ מִמְּלָאכְתּוֹ
 de-su-trabajo cada cada el-santuario obra-de toda ** los-que-hacían

אֲשֶׁר-הָמָּה עֹשִׂים: וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר מְרִבִּים
 mucho-más : diciendo Moisés a Y-dijeron (5) . haciendo ellos que

הָעָם לָהֵבִיא מִדִּי הַעֲבֹדָה לַמְּלָאכָה אֲשֶׁר-צִוָּה
 mandó que para-el-trabajo la-opra que-necesidad-de a-traer el-pueblo

יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַיִּצַּן מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
 voz y-esparcieron Moisés Y-ordenó (6) . a-ella para-hacer Yahweh

בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ וְאִשָּׁה אֵל-יַעֲשׂוּ-מָסַר מִלָּאכָה
 trabajo más harán no y-mujer hombre : diciendo en-el-campamento

לְתְּרוּמַת הַקֹּדֶשׁ וַיִּכְלָא הָעָם מִלָּבִיא:
 de-llevar el-pueblo y-se-impidió-a , el-santuario para-ofrenda-de

וְהַמְּלָאכָה הָיְתָה רַבִּים לְכָל-הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ
 a-ella para-hacer la-opra para-toda bastante-para-ellos era Y-el-material (7)

וְהוֹתֵר: וַיַּעֲשׂוּ כָּל-חָכִים-לֵב בְּעֹשֵׂי
 entre-hacedores-de corazón sabio-de todo E-hicieron (8) . y-ser-más

הַמְּלָאכָה אֵת-הַמִּשְׁכָּן עֶשֶׂר וְרִיעָה שֵׁשׁ מְשֻׁר וְחִבְלָת
 y-azul torcido lino cortinas diez el-tabernáculo ** la-opra

וּמִדָּוָן וְתוֹלַעַת שְׁנֵי קְרָבִים מַעֲשֶׂה חָשָׁב עָשָׂה אֹהֶם:
 . a-ellos hizo experto obra-de querubines hilado y-carnesí y-púrpura

אָרְךְ הַיְרִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בָּאֵמָה וְלַחֹב
 y-ancho por-el-codo y-veinte ocho la-una la-cortina Longitud-de (9)

אַרְבַּע בָּאֵמָה הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת לְכָל- הַיְרִיעֹת:
 . las-cortinas para-todas una medida la-una la-cortina por-el-codo cuatro

וַיִּחְבֹּר אֶת- חֲמֵשׁ הַיְרִיעֹת אֶחָת אֶל- אֶחָת וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת
 . cortinas y-cinco una a una cortinas cinco ** Y-unió (10)

חֹבֵר אֶחָת אֶל- אֶחָת: וַיַּעַשׂ לָלֶאֱת תְּכֵלֶת עַל שְׂפַת
 orilla-de en azul lazadas-de E-hizo (11) . una a una unió

הַיְרִיעָה הָאֶחָת מִקְצֵה בַּמַּחְבֶּרֶת כֵּן עָשָׂה בְּשֵׁפֶת הַיְרִיעָה
 la-cortina en-orilla-de hizo así , en-el-juego al-extremo la-una la-cortina

הַקִּיצוֹנָה בַּמַּחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית: חֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עָשָׂה בִּיְרִיעָה הָאֶחָת
 la-una en-la-cortina hizo lazadas Cincuenta (12) . el-otro en-el-juego la-última

וְחֲמִשִּׁים לָלֶאֱת עָשָׂה בַּקֶּצֶה הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֶּרֶת הַשְּׁנִית
 ; el-otro en-el-juego que la-cortina al-final-de hizo lazadas y-cincuenta

מִקְבִּילָהּ הִלְלֶאֱת אֶחָת אֶל- אֶחָת: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קֶרְסֵי
 corchetes cincuenta E-hizo (13) . una a una las-lazadas enfrentadas

וַיִּתֵּב וַיִּחְבֹּר אֶת- הַיְרִיעֹת אֶת- אֶחָת אֶל- אֶחָת בַּקֶּרְסִים
 con-los-corchetes una a una las-cortinas ** y-enlazó , oro

וַיְהִי הַמִּשְׁכָּן אֶחָד: וַיַּעַשׂ יְרִיעֹת עֲזִים לְאַהֲלָהּ
 para-tienda pelos-de-cabra cortinas-de E-hizo (14) . uno el-tabernáculo y-fue

עַל- הַמִּשְׁכָּן עֶשְׂתֵּי-עֶשְׂרֵה יְרִיעֹת עָשָׂה אֹהֶם: אָרְךְ הַיְרִיעָה
 la-cortina Largo-de (15) . a-ellas hizo cortinas diez uno ; el-tabernáculo sobre

הָאֶחָת שְׁלֹשִׁים בָּאֵמָה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחֵב הַיְרִיעָה הָאֶחָת
 ; la-una la-cortina ancho-de codos y-cuatro , por-el-codo treinta la-una

מִדָּה אֶחָת לַעֲשָׂתֵי עֶשְׂרֵה יִרְיעֵת : וַיַּחְבֵּר אֶת-חֲמֵשׁ הַיִּרְיעֹת
las-cortinas cinco-de ** Y-unió (16) . cortinas diez para-una uno tamaño

לְבָד וְאֶת-שֵׁשׁ הַיִּרְיעֹת לְבָד : וַיַּעַשׂ לָלֶאֱת חֲמֵשִׁים עַל
en cincuenta lazadas E-hizo (17) . en-juego las-cortinas seis-de y-** ; en-juego

שִׁפְתַּת הַיִּרְיעָה הַקִּיצָנָה בַּמַּחְבֶּרֶת וְחֲמֵשִׁים לָלֶאֱת עָשָׂה עַל- שִׁפְתָּהּ
orilla-de en hizo lazadas y-cincuenta ; el-juego la-última-de la-cortina orilla-de

הַיִּרְיעָה הַחֲבֶרֶת הַשֵּׁנִית : וַיַּעַשׂ קָרְסֵי נְחֹשֶׁת חֲמֵשִׁים
cincuenta bronce corchetes-de E-hizo (18) . el-segundo el-juego la-cortina

לְחַבֵּר אֶת-הָאֶהָל לְהִיָּת אֶחָד : וַיַּעַשׂ מִכְסֵּה לָאֶהָל
para-la-tienda cubierta E-hizo (19) . una para-ser la-tienda ** para-sujetar

עֲרֹת אֵלִים מְאֻדָּמִים וּמִכְסֵּה עֲרֹת וְחֻשִׁים מִלְּמַעְלָה :
. para-arriba tejones pieles-de y-cubierta-de ; enrojados cameros pieles-de

וַיַּעַשׂ אֶת-הַקָּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֲצֵי אַצִּיָּא
acacias maderas-de , para-el-tabernáculo las-tablas ** E-hizo (20)

עֲמֻדִים : עֶשְׂרֵה אַמָּת אָרְךָ הַקָּרֶשׁ וְאַמָּה וְחֲצִי
y-medio y-codo ; la-tabla largo-de codos Diez (21) . rectas

הָאֶמָּה רָחֵב הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד : שְׁתֵּי יָדָהּ לְקָרֶשׁ
para-la-tabla espigas Dos-de (22) . la-una la-tabla ancho-de el-codo

הָאֶמָּה מְשֻׁלָּבֹת אֶחָת אֶל-אֶחָת כֵּן עָשָׂה לְכָל קָרָשִׁי
tablas-de para-todas hizo así ; una a una haciendo-paralelas la-una

הַמִּשְׁכָּן : וַיַּעַשׂ אֶת-הַקָּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֶשְׂרִים קָרָשִׁים
tablas veinte para-el-tabernáculo las-tablas ** E-hizo (23) . el-tabernáculo

לְפָאֵת נֹגֵב תִּימָנָה : וְאַרְבָּעִים אֲדָנֶי-כֶּסֶף עָשָׂה תַּחַת עֶשְׂרִים
veinte bajo hizo plata bases-de Y-cuarenta (24) . a-sur sur para-lado-de

הַקָּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת-הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָיו
sus-espigas para-dos-de la-una la-tabla bajo bases dos-de , las-tablas

וְשָׁנִי	אֲדָנִים	תַּחַת	הַקָּרָשׁ	הָאֶחָד	לְשֵׁנִי	יִדְחִיו:
y-dos-de	bases	bajo	la-tabla	la-una	para-dos-de	. sus-espigas
וְלַצֵּלַע	הַמִּשְׁכָּן	הַשֵּׁנִית	לְפָנָתָהּ	צָפוֹן	עָשָׂה	(25)
Y-para-lado-de	el-tabernáculo	el-segundo	para-lado-de	, norte	hizo	
עֲשָׂרִים קָרָשִׁים:	וְאַרְבָּעִים	אֲדָנִיהֶם	כֶּסֶף	שָׁנִי	אֲדָנִים	תַּחַת
. tablas diez	(26) Y-cuarenta	sus-bases	, plata	dos-de	bases	bajo
הַקָּרָשׁ	הָאֶחָד	וְשָׁנִי	אֲדָנִים	תַּחַת	הַקָּרָשׁ	הָאֶחָד:
la-tabla	la-una	y-dos-de	bases	bajo	la-tabla	. la-una
וְלִירְכָתִי	הַמִּשְׁכָּן	יָמָה	עָשָׂה שֵׁשֶׁה קָרָשִׁים:	וְשָׁנִי		
Y-para-extremos-de (27)	el-tabernáculo	oeste	hizo seis	Y-dos-de (28)	. tablas	
קָרָשִׁים עָשָׂה	לְמַקְצַעַת	הַמִּשְׁכָּן	בִּירְכָתָיִם:	וְהָיוּ		
hizo tablas	para-esquinas-de	el-tabernáculo	. en-los-extremos	Y-fueron (29)		
תּוֹאמֶם	מִלְמַטָּה	וַיִּחְדְּדוּ	יָהֲיוּ	תְּמִים	אֶל-	
unidas	desde-abajo	y-juntas	estaban	juntas	por	
רָאשָׁיו	אֶל-	הַטֹּבַעַת	הָאֶחָד	בֵּן	עָשָׂה	לְשֵׁנֵיהֶם
su-cabeza	en	el-gozne	, el-uno	así	hizo	para-dos-de-ellas
לְשָׁנִי	הַמַּקְצַעַת:	וְהָיוּ	שְׁמוֹנֶה קָרָשִׁים	וְאֲדָנֵיהֶם		
para-dos	. las-esquinas	(30) Y-eran	ocho	tablas	y-bases-de-ellas	
כֶּסֶף שֵׁשֶׁה עֲשָׂרִי אֲדָנִים	שָׁנִי אֲדָנִים	שָׁנִי אֲדָנִים	תַּחַת	הַקָּרָשׁ	הָאֶחָד:	
, plata seis diez bases	, bases dos	bases dos	bases	la-tabla	la-una	
וַיַּעַשׂ	בָּרִיתָיו	עֲצֵי	שֵׁטִים	חֲמִשָּׁה	לְקָרְשָׁיו	צֵלַע-
E-hizo (31)	barras-de	maderas-de	, acacias	cinco	para-tablas-de	lado-de
הַמִּשְׁכָּן	הָאֶחָד:	וְחֲמִשָּׁה	בָּרִיתָם	לְקָרְשָׁיו	צֵלַע-	
el-tabernáculo	. el-uno	(32) Y-cinco	barras	para-tablas-de	lado-de	
הַמִּשְׁכָּן	הַשֵּׁנִית	וְחֲמִשָּׁה	בָּרִיתָם	לְקָרְשָׁיו	הַמִּשְׁכָּן	
el-tabernáculo	, el-otro	y-cinco	barras	para-tablas-de	el-tabernáculo	

לִירְכָתִים יָמָה: וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּרָחַ הַצֵּנָחַן
a-los-extremos . oeste E-hizo (33) la-central la-barra **

לְבָרָחַ בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִן־הַקֶּצֶה אֶל־הַקֶּצֶה: וְאֶת־הַקְּרָשִׁים
pasar las-tablas por-medio-de de el-extremo a el-extremo Y-** (34) las-tablas

צָפָה זָהָב וְאֶת־טַבַּעְתָּם עָשָׂה זָהָב בָּתִּים לְבָרִיתָם
recubrió-de oro y-** sus-anillos hizo pasadores , de-oro para-las-barras

וַיִּצָּבֵר אֶת־הַבָּרִיתִים זָהָב: וַיַּעַשׂ אֶת־הַפִּלֹּכֶת
y-cubrió ** las-barras de-oro E-hizo (35) la-cortina **

תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁרִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁר מְעָשָׂה
azul y-púrpura y-carmesí-de hilado y-lino torcido obra-de

חֹשֶׁב עָשָׂה אֹתָהּ כְּרֻבִּים: וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבָּעָה עַמֻּדָי
experto hizo a-ella querubines E-hizo (36) para-ella cuatro postes-de

שִׁטִּים וַיַּצְפֵּם זָהָב וַיְהִים זָהָב וַיִּצֹק לָהֶם
acacias y-las-recubrió-de oro sus-ganchos ; de-oro y-fundió para-ellos

אַרְבַּעַה אֲדָנִי־כֶסֶף: וַיַּעַשׂ מִסְדָּה לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת
cuatro bases-de plata E-hizo (37) cortina para-entrada-de la-tienda azul

וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁרִי וְשֵׁשׁ מְשֻׁר מְעָשָׂה
y-púrpura y-carmesí-de hilado y-lino torcido obra-de

רָקֵם: וְאֶת־עַמֻּדָיו חֲמִשָּׁה וְאֶת־נִיחִים וַצָּפָה
recamador Y-** (38) sus-postes cinco y-** sus-ganchos y-recubrió

רָאשֵׁיהֶם וּמִשְׁקֵיהֶם זָהָב וְאַדְנִיָּהם חֲמִשָּׁה נְחֹשֶׁת:
sus-capiteles y-sus-molduras , oro y-sus-bases cinco , bronce

וַיַּעַשׂ בְּצַלְאֵל אֶת־הָאָרֶן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים וְחָצִי
E-hizo (1) Bezaleel ** el-arca maderas-de , acacias dos-codos y-medio

אָרְכוֹ וְאָמְהָ וְחָצִי רָחְבוֹ וְאָמְהָ וְחָצִי
su-longitud y-codo y-medio su-ancha y-codo y-medio

קמרתו:	ויצפהו	זהב טהור	מבית	ומחוץ	
. su-altura	Y-lo-recubrió (2)	oro	de-dentro	y-de-fuera	
ויגש	לו	זר	זהב סביב:	ויצק	לו ארבע
e-hizo	para-él	moldura-de	oro	Y-fundió (3)	cuatro para-él
טבעת זהב על ארבע פערמתי	ושתי	טבעת על-	צלעו	האחת	
oro	anillos-de	para	anillas	su-lado	el-uno
ושתי	טבעות על-	צלעו	השנית:	ויגש	בדי עצי
y-dos	anillas	para	el-dos	E-hizo (4)	maderas-de varas-de
שטים	ויצרף	אתם זהב:	ויבא	את-	הברדים
acacias	y-recubrió	a-ellos	oro	**	las-varas
בטבעת	על צלעת	הארץ	לשאת	את-	הארץ:
en-las-anillas	en	lados-de	el-arca	**	el-arca (6)
כפפת	זהב טהור	אמתיים	וחצי	ארפה	ואמה וחצי
propiciatorio	oro	puro	dos-codos	su-longitud	y-codo y-medio
רחבה:	ויגש	שני	כרבים	זהב מקשה	עשה אתם
. su-ancho	E-hizo (7)	dos	querubines	oro	labrados
משני קצות הכפרת:	כרוב אחד מקצה	מזה	והרוב אחד		
el-propiciatorio	extremos-de	en-dos	el-propiciatorio	extremo	este en-extremo
מקצה מזה	מן הכפרת	עשה	את-	הכרבים	משני קצותיו:
de	el-propiciatorio	hizo	**	los-querubines	en-dos
ויהיו	הכרבים	פרשי	כנפים	למעלה	
Y-estaban (9)	los-querubines	extendiendo	sus-alas	hacia-arriba	
סבכים	בכנפיהם	על-	הכפרת	ופניהם	איש
cubriendo	con-alas-de-ellos	sobre	el-propiciatorio	y-sus-rostros	cada-uno
אל-	אחיו	אל-	הכפרת	היו	פני הכרבים:
hacia	su-otro	hacia	el-propiciatorio	estaban	rostros-de los-querubines

וַיַּעַשׂ אֶת־הַשֻּׁלְחָן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמָתִים אָרְכוֹ
E-hizo (10) ** la-mesa maderas-de ; acacias dos-codos su-longitud

וְאָמְהָ רָחְבּוֹ וְאָמְהָ וְחֲצִי קִמְחֹהּ: וַיִּצָּף
y-codo su-anchura y-codo y-medio . su-altura Y-recubrió (11)

אֹתוֹ וְהָב טָהוֹר וַיַּעַשׂ לוֹ זָר וְהָב סָבִיב: וַיַּעַשׂ
e-hizo puro oro a-él para-él moldura-de oro alrededor . E-hizo (12)

לוֹ מִסְכַּנְתָּהּ טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ זָר־וְהָב לְמִסְכַּנְתָּהּ
reborde-de a-él palmo , alrededor e-hizo moldura-de oro en-su-reborde

סָבִיב: וַיִּצָּק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֲת וְהָב וַיִּתֵּן אֶת־
alrededor (13) Y-fundió para-él cuatro anillas-de oro , y-puso **

הַטַּבַּעֲת עַל אַרְבַּע הַפְּאֵת אֲשֶׁר לְאַרְבַּע רִגְלָיו: לַעֲמֹת
en las-anillas cuatro que las-esquinas a-cuatro-de sus-patas . Junto-a (14)

הַמִּסְכַּנְתָּהּ הָיוּ הַטַּבַּעֲת בָּתִּים לְבָדִים לְשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן:
estaban el-reborde las-anillas sujetadores para-las-varas para-llevar ** la-mesa .

וַיַּעַשׂ אֶת־הַבָּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצָּף אֹתָם וְהָב
E-hizo (15) ** las-varas maderas-de acacias y-recubrió a-ellos oro

לְשֵׂאת אֶת־הַשֻּׁלְחָן: וַיַּעַשׂ אֶת־הַכֵּלִים אֲשֶׁר עַל־הַשֻּׁלְחָן
la-mesa ** para-llevar E-hizo (16) ** los-utensilios que sobre la-mesa

אֶת־קַעֲרֹתָיו וְאֶת־כַּפְתֵּיו וְאֵל מִנְקִיָּתוֹ וְאֶת־הַקְּשׁוֹת אֲשֶׁר
sus-platos y-** sus-cucharas y-** sus-tazones y-** las-vasijas que

יָסַף בָּתָּן וְהָב טָהוֹר: וַיַּעַשׂ אֶת־הַמְּנֶרֶה
se-libaba , con-ellas puro oro E-hizo (17) ** el-candelabro

וְהָב טָהוֹר מְקֻשֶּׁה עָשָׂה אֶת־הַמְּנֶרֶה יִרְבֵּה וְקָנֶה
labrado , puro oro hizo ** el-candelabro su-base y-su-caña

נְבִיעֶיהָ כַּפְתֵּיהָ וּפְרָחֶיהָ מִמֶּנָּה הָיוּ: וְשֵׁשׁ
sus-copas sus-capullos y-sus-flores de-ella eran . Y-seis (18)

מְנִלָּה	קִנֵּי	שְׁלֹשָׁה	מִצְדֵּיהֶם	יִצְאִים	קָנִים
candelabro	ramas-de	tres	; de-sus-lados	salientes	ramas
מִצְדָּה	מְנִלָּה	קִנֵּי	וּשְׁלֹשָׁה	הָאֶחָד	מִצְדָּה
de-su-lado	candelabro	ramas-de	y-tres	el-uno	de-su-lado
הָאֶחָד כַּפֻּלֹתַי	בְּקִנְיָה	מִשְׁקָלֵיהֶם	שְׁלֹשָׁה וְשֶׁנִּים	הַשְּׁנִי :	
capullo la-una	en-la-rama	como-flores-de-almendro	copas y-tres	(19)	el-otro
וְפָרַח	אֶחָד כַּפֻּלֹתַי	בְּקִנְיָה	מִשְׁקָלֵיהֶם	וּשְׁלֹשָׁה וְשֶׁנִּים	וְפָרַח
; y-flor	capullo una	en-rama	como-almendras	copas y-tres	y-flor
הַמְנִלָּה :	מִן	הַיִּצְאִים	הַקָּנִים	לְשֵׁשֶׁת	בֵּן
. el-candelabro	de	las-salientes	las-ramas	para-seis-de	así
כַּפֻּלֹתֶיהָ	מִשְׁקָלֵיהֶם	אֲרָבָעָה וְשֶׁנִּים	וּבְמִנְלָה		
sus-capullos	como-flor-de-almendra	copas cuatro	Y-en-el-candelabro	(20)	
וְכַפֻּלֹתֶיהָ	תַּחַת שְׁנֵי	הַקָּנִים	וּכַפֻּלֹתֶיהָ	וּפָרַחֶיהָ :	
y-capullo	de-ella	las-ramas	dos-de bajo	Y-capullo	(21)
וּכַפֻּלֹתֶיהָ	תַּחַת שְׁנֵי	הַקָּנִים	וּכַפֻּלֹתֶיהָ	וּכַפֻּלֹתֶיהָ	
las-ramas	dos-de	bajo	y-capullo	, de-ella	las-ramas
וּכַפֻּלֹתֶיהָ	תַּחַת שְׁנֵי	הַקָּנִים	וּכַפֻּלֹתֶיהָ	וּכַפֻּלֹתֶיהָ	
Sus-capullos	(22)	de-ella	las-salientes	las-ramas	para-seis-de ; de-ella
וְזָהָב	אֶחָד	מִקְשָׁה	כֻּלָּהּ	הָיוּ	מִמֶּנָּה
oro	uno-de	labrada	toda-ella	, eran	de-ella
וּמִלְקָחֶיהָ	שִׁבְעָה	נִרְתִּיבָה	אֶת	וַיַּעַשׂ	טָהוֹר :
y-sus-despabiladeras	, siete	sus-lámparas	**	E-hizo	(23)
וּמִחֲתָחֶיהָ	וְזָהָב טָהוֹר	כֶּכֶר	וְזָהָב טָהוֹר	וְזָהָב טָהוֹר :	
todos y-**	a-ella	hizo	puro oro Talento	(24)	puro oro y-sus-platillos
וְעֵצִי	הַקִּטְרֹת	מִזְבֵּחַ	אֶת	וַיַּעַשׂ	כֵּלָיָה :
maderas-de	el-incienso	altar-de	**	E-hizo	(25)
					sus-utensilios

שָׁטִיִּם אֲמָה אַרְכּוֹ אֲמָה רָחְבּוֹ רָבֹעַ וְאַמְתִּים
 y-dos-codos , cuadrado su-anchura y-codo su-longitud codo ; acacias

קָמְחוֹ מִמֶּנּוּ הָיוּ קִרְתָּיו: וַיִּצֹף אֹהֶל זָהָב
 su-altura de-él eran sus-cuernos (26) Y-recubrió oro a-él

טְהוֹר אֶת־ נָנוּ וְאֶת־ קִירְתָּיו סָבִיב וְאֶת־ קִרְתָּיו וַיַּעַשׂ
 ** puro su-tapa y-** sus-lados y-** alrededor sus-cuernos e-hizo

לֹא זָר זָהָב סָבִיב: וַשְׁחִי טַבַּעַת זָהָב עָשָׂה לֹא
 para-él oro moldura-de Y-dos (27) . alrededor oro anillas-de hizo para-él

מִתַּחַת לְזָרוֹ עַל שְׁתֵּי צִלְעָתָיו עַל שְׁנֵי צִדָּיו
 para-debajo-de su-moldura en dos-de en sus-lados dos-de ; sus-lados

לְבָתִּים לְבָדִּים לְשֹׂאת אֹהֶל בָּהֶם: וַיַּעַשׂ אֶת־ הַבָּדִים
 para-sujetadores para-varas para-llevar para-varas a-él con-ellas E-hizo (28) ** las-varas

עֲצֵי שָׁטִיִּם וַיִּצֹף אֹתָם זָהָב: וַיַּעַשׂ אֶת־ שֶׁמֶן
 , acacias maderas-de y-recubrió . oro a-ellas E-hizo (29) ** aceite-de

הַמִּשְׁחָה קֹדֶשׁ וְאֶת־ קִטְרֹת הַסַּמִּים טְהוֹר מַעֲשֵׂה לְבָנָה
 la-unción sagrado y-** incienso-de los-aromas obra-de , puro perfumista

וַיַּעַשׂ אֶת־ מִזְבֵּחַ הָעֹלָה עֲצֵי שָׁטִיִּם חֲמִשָּׁה
 E-hizo (1) Cap. 38 ** altar-de el-holocausto maderas-de cinco acacias

אֲמֹת אַרְכּוֹ וְחֲמֵשׁ אֲמֹת רָחְבּוֹ רָבֹעַ וְשָׁלֹשׁ
 codos su-longitud y-cinco codos su-anchura y-tres

אֲמֹת קָמְחוֹ: וַיַּעַשׂ קִרְתָּיו עַל אַרְבַּע פְּנֵיתָיו
 codos su-altura (2) E-hizo sus-cuernos en cuatro sus-esquinas

מִמֶּנּוּ הָיוּ קִרְתָּיו וַיִּצֹף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ
 , sus-cuernos estaban de-él y-recubrió a-él . bronce E-hizo (3)

אֶת־ כָּל־ כְּלֵי הַמִּזְבֵּחַ אֶת־ הַסִּירֹת וְאֶת־ הַיָּעִים וְאֶת־
 ** todos utensilios-de el-altar ** los-calderos y-** las-palas y-**

הַמִּזְרָקֹת אֶת־ הַמִּזְלָגֹת וְאֶת־ הַמַּחְתֹּת כָּל־ כְּלִי
 los-utensilios todos ; las-sartenes y-** los-garfos ** los-tazones

עָשָׂה נְחֹשֶׁת: וַיַּעַשׂ לַמִּזְבֵּחַ מִכְבָּר מַעֲשֵׂה רֶשֶׁת נְחֹשֶׁת
 ; bronce enrejado-de obra-de parrilla para-el-altar E-hizo (4) . bronce hizo

תַּחַת כְּרָכְבוֹ מִלְמַטָּה עַד־ הַצִּיָּו: וַיֵּצֵק אַרְבַּע טַבָּעֹת
 anillas cuatro Y-fundió (5) . su-mitad hasta hacia-abajo su-cerco bajo

בְּאַרְבַּע הַקְּצִיּוֹת לַמִּכְבָּר הַנְּחֹשֶׁת בְּתִים לִבְדִּים:
 . para-las-varas sujetadores ; el-bronce para-rejilla-de las-esquinas para-cuatro-de

וַיַּעַשׂ אֶת־ הַבְּדִים עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצָּף אֹתָם נְחֹשֶׁת:
 . bronce a-ellas y-recubrió acacias maderas-de las-varas ** E-hizo (6)

וַיָּבֵא אֶת־ הַבְּדִים וְעַל צִלְעֹת הַמִּזְבֵּחַ
 el-altar lados-de en en-las-anillas las-varas ** E-introdujo (7)

לָשֵׂאת אֹתוֹ בָּהֶם נָבוֹב לְחֹת עָשָׂה אֹתוֹ: וַיַּעַשׂ
 E-hizo (8) . a-él hizo tablas hueco-de ; con-ellas a-él para-llevar

אֶת הַכֵּינֹר נְחֹשֶׁת וְאֶת כֵּנוֹ נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֹת הַנְּזָבָאֹת
 las-mujeres-veladoras de-espejos-de , bronce su-soporte y-** bronce la-fuente **

אֲשֶׁר צָבְאוּ פָתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיַּעַשׂ אֶת־
 ** E-hizo (9) . reunión tienda-de puerta-de servían que

הַחֲצֵר לְפָנָיו נֹגֵב תִּימְנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ
 lino el-atrio cortinas-de , al-mediodía sur para-lado-de el-atrio

מִשּׁוֹר מֵאָה בָּאֵמָה: עֲמֻדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם
 y-sus-bases veinte Sus-postes (10) . por-el-codo cien torcido

עֶשְׂרִים נְחֹשֶׁת נֹיֵי הָעַמֻּדִים וְחֲשֻׁקֵיהֶם כָּסֶף: וְלִפְנֵי
 Y-para-lado-de (11) . plata y-sus-molduras los-postes ganchos-de bronce veinte

צָפוֹן מֵאָה בָּאֵמָה עֲמֻדֵיהֶם עֶשְׂרִים וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרִים
 veinte y-sus-bases veinte sus-postes por-el-codo cien norte

נְחֹשֶׁת וְיָיִי הָעַמּוּדִים וְחֲשִׁיקֵהֶם כֶּסֶף וְלִפְאֵת-יָם
 oeste Y-para-lado-de (12) . plata y-sus-molduras los-postes ganchos-de , bronce

קָלָעִים חֲמִשִּׁים בְּאַמָּה עַמּוּדֵיהֶם עֶשְׂרֵה וְאַדְנֵיהֶם עֶשְׂרֵה וְיָיִי
 ganchos-de diez y-sus-bases diez sus-postes por-el-codo cincuenta cortinas

הָעַמּוּדִים וְחֲשִׁיקֵהֶם כֶּסֶף וְלִפְאֵת קֶדְמָה מִזְרָחָה
 del-este oriente Y-al-lado-de (13) . plata y-sus-molduras los-postes

חֲמִשִּׁים אַמָּה קָלָעִים חֲמִשׁ-עֶשְׂרֵה אַמָּה אֶל-הַכֶּתֶף עַמּוּדֵיהֶם
 sus-postes , el-lado en codo diez cinco-de Cortinas (14) . codo cincuenta

שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְלִפְאֵת הַשְּׂנִית מִזֶּה
 de-éste el-otro Y-para-el-lado (15) . tres y-sus-bases tres

וּמִזֶּה וְלִשְׁעַר הַחֲצֵר קָלָעִים חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה
 codo diez cinco cortinas el-atrio a-la-entrada-de y-de-aquel

עַמּוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה כָּל-קָלָעַי
 cortinas-de Todas (16) . tres y-sus-bases tres sus-postes

הַחֲצֵר סָבִיב לִנְשׁ מְשֻׁזָּר וְהָאֲדָנִים לְעַמּוּדִים
 para-los-postes Y-las-bases (17) . torcido lino alrededor el-atrio

נְחֹשֶׁת וְיָיִי הָעַמּוּדִים וְחֲשִׁיקֵהֶם כֶּסֶף וְצִבְיִי
 y-cubierta-de plata y-sus-molduras los-postes ganchos-de bronce

רֹאשֵׁיהֶם כֶּסֶף וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף כָּל-עַמּוּדֵי
 postes-de todos plata moldurados-de y-ellos ; plata sus-cabezas

הַחֲצֵר וּמִסָּד עֲשֵׂה הַחֲצֵר מַעֲשֶׂה
 obra-de el-atrio entrada-de Y-cortina-de (18) . el-atrio

רָלָם תְּכֵלֶת וְאַדְמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְנֹשֵׁא מְשֻׁזָּר
 torcido y-lino hilado y-carnesí-de y-púrpura azul recamador

עֶשְׂרִים אַמָּה אֶרֶץ וְקוֹמָה בְּרֵחַב חֲמִשׁ אַמּוֹת לְעֵמֶת קָלָעַי
 cortinas-de tal-como codos cinco en-ancho y-alto largo codo y-veinte

הַחֲצֵר׃ וְעַמֻּדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְאֲדָוֵיהֶם אַרְבָּעָה נְחֹשֶׁת׃
el-atrio Y-sus-postes (19) cuatro sus-bases cuatro ; bronce

וְיָרֵיחַם כֶּסֶף וְצִפּוּיָּהֶם רֹאשֵׁיהֶם וְחֻשְׁקֵיהֶם כֶּסֶף׃
sus-ganchos plata y-cubierta-de sus-cabezas y-sus-molduras plata ;

וְכָל־הַיִּתְּדֹת לְמִשְׁכָּן וְלַחֲצֵר סָבִיב׃
Y-todas las-estacas para-el-tabernáculo y-para-el-atrio alrededor (20)

נְחֹשֶׁת׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן הַמִּשְׁכָּן הָעֵדוּת אֲשֶׁר׃
bronce (21) Estas cuentas-de el-tabernáculo el-tabernáculo-de el-testimonio que

פֶּקֶד עַל־פִּי מֹשֶׁה עֲבַדְתָּ הַלְוִיִּם בִּיד׃
fue-registrado por ; Moisés obra-de los-levitas por-mano-de

אִיתָמָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן׃ וּבְצַלְאֵל בֶּן־אֲוִרִי בֶן־חֹר׃
Itamar hijo-de Aarón el-sacerdote (22) Y-Bezaleel hijo-de Uri hijo-de Hur

לְמִטָּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
de-tribu-de Judá hizo ** lo-que mandó a Yahweh

מֹשֶׁה׃ וְאֵתוֹ אֶהֱלִיאָב בֶּן־אֲחִיסָמָד לְמַטֵּה דָן חֲבֵשׁ׃
Moisés (23) Y-con-él Aholiab hijo-de Ahisamac de-la-tribu-de Dan artifice

וְחֹשֶׁב וְרָקֵם בַּחֲכָלָת׃ וּבְאַדְרִימָן׃
y-diseñador y-recamador en-el-azul y-en-la-púrpura

וּבַתּוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבַשִּׁשׁ׃ כָּל־הַזֹּהָב׃
y-en-carne-sí-de el-hilado y-en-el-lino Todo-de el-oro (24)

הָעֹשׂוּי לְמַלְאכָה בְּכָל מְלָאכָת הַקֹּדֶשׁ וְיָתִי׃
el-usado para-la-obra en-toda obra-de ; el-santuario y-fue

זָהָב הַתְּנוּפָה תִּשְׁעַ וְעֶשְׂרִים כֶּפֶר וְשִׁבְעַ מֵאוֹת׃
oro-de la-ofrenda-mecida nueve y-veinte talento y-siete cientos

וּשְׁלֹשִׁים שִׁקְלֵי בָשָׂקֶל׃ הַקֹּדֶשׁ׃ וְכֶסֶף וּפְקוּדֵי׃
y-treinta siclos por-siclo-de el-santuario (25) Y-plata-de contados-de

הָעֵדָה מֵאֵת כֶּכֶר וְאֵלֶּף וּשְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה
la-comunidad cien talento y-mil y-siete cientos y-cinco

וּשְׁבָעִים שִׁקֶּל בְּשִׁקֶּל הַקֹּדֶשׁ : בִּקְעָה לְגִלְגֻלֹּת
y-setenta siclo por-siclo-de el-santuario Medio-siclo por-persona

מִחֲצִית הַשִּׁקֶּל בְּשִׁקֶּל הַקֹּדֶשׁ לְכָל הַעֹבֵר
mitad-de el-siclo por-el-siclo-de el-santuario de-todos los-que-pasan

עַל- הַפְּקָדִים מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַעֲלָה לְשֵׁשׁ-
por el-censo de-hijo-de veinte año y-arriba por-seis

מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים :
cientos mil y-tres mil y-cinco cientos y-cincuenta

וַיְהִי מֵאֵת כֶּכֶר הַכֶּסֶף לְצִקָּת אֶת אֲדָנֵי
Y-fue cien talento-de la-plata para-fundir bases-de (27)

הַקֹּדֶשׁ וְאֵת אֲדָנֵי הַפֶּלֶאֶת מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת
el-santuario y-** bases-de la-cortina cien bases por-cien-de

הַכֶּכֶר כֶּכֶר לְאֹדֶן : וְאֵת- הָאֶלֶף וּשְׁבַע הַמֵּאוֹת
el-talento talento por-base Y-** el-mil y-siete-de los-cientos (28)

וַחֲמִשָּׁה וּשְׁבָעִים עָשָׂה וַיֵּם לְעִמּוּדִים וַצִּפָּה רָאשֵׁיהֶם
y-cinco y-setenta hizo ganchos para-los-postes y-recubrió sus-cabezas

וַיַּשֵּׁק אֵת : וַיַּחֲשֵׁת הַתְּנוּפָה שְׁבָעִים כֶּכֶר
e-hizo-molduras a-ellos Y-bronce-de la-ofrenda-mecida setenta talento ;

וְאֲלָפִים וְאַרְבַּע- מֵאוֹת שִׁקֶּל : וַיַּעַשׂ בָּהּ אֶת-
y-dos-mil y-cuatro cientos siclos E-hizo de-ella **

אֲדָנֵי פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת מִזְבֵּחַ הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת- מִכְבַּר
bases-de puerta-de tienda-de reunión y-** altar-de el-bronce y-** rejilla-de

הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר- לוֹ וְאֵת כָּל- כָּלִי הַמִּזְבֵּחַ : וְאֶת- אֲדָנֵי
el-bronce que para-él y-** ; todo utensilio-de el-altar Y-** bases-de (31)

הַחֲצֵר סָבִיב וְאֵת־ אֲרָנֵי שַׁעַר הַחֲצֵר וְאֵת כָּל־
el-atrio y-** bases-de entrada-de el-atrio todo y-**

יִתְּחַת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת־ כָּל־ יִתְּחַת הַחֲצֵר סָבִיב־
el-tabernáculo y-** estacas-de todas el-atrio alrededor .

וּמִן־ הַתְּכֵלֶת וְהָאֲרָנִים וְחֹלְעֵת הַשָּׁי עָשׂוּ
el-azul y-la-púrpura y-carnesí-de hicieron Y-de (1)

בְּגָדֵי־ שָׂרָד לְשָׁרֵת בְּקֹדֶשׁ וַיַּעֲשׂוּ אֶת־ בְּגָדֵי
para-servir en-el-santuario e-hicieron ** vestidos-de

הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר לְאַהֲרֹן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־ מֹשֶׁה
que lo-sagrado para-Aarón como mandó Yahweh a Moisés .

וַיַּעַשׂ אֶת־ הָאֶפֶד וְהָב תְּכֵלֶת וְהָאֲרָנִים וְחֹלְעֵת שָׁי
E-hizo ** el-efod ; azul oro y-carnesí-de hilado (2)

וְשֵׁשׁ מְשֻׁזָּר וַיַּקְעֵוּ אֶת־ פָּתִי וְהָב־
y-lino . torcido Y-batieron ** láminas-de el-oro (3)

וַיַּקְצֵץ פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאֲרָנִים וּבְתוֹךְ
hilos y-cortó dentro-de para-hacer el-azul y-dentro-de la-púrpura y-dentro-de

חֹלְעֵת הַשָּׁי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה חָשָׁב
carnesí-de el-hilado y-dentro-de ; el-lino obra-de experto .

כְּתֻבֹת עָשׂוּ לוֹ חֲבֵרֹת עַל־ שְׁנֵי קְצוֹתָיו
hicieron para-él , unidas sobre dos-de sus-extremos Hombreras (4)

חָבֵר וְחָשָׁב אֶפֶדָּאוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ
Y-cinto-de (5) . estaba-sujeto su-efod que sobre-él de-él

הוּא כַּמַּעֲשֵׂהוּ וְהָב תְּכֵלֶת וְהָאֲרָנִים וְחֹלְעֵת שָׁי וְשֵׁשׁ
él como-su-labor azul oro y-carnesí-de hilado y-lino

מְשֻׁזָּר כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־ מֹשֶׁה וַיַּעֲשׂוּ אֶת־
como ; torcido mandó Yahweh a Moisés (6) . E-hicieron **

מִפְתָּחַת	זָהָב	מִשְׁבָּצֹת	מְסֻבֹּת	הֶשֶׁהם	אֲבָנֵי
grabadas	oro	filigranas-de	engastadas-de	el-ónice	piedras-de
אֲהֵם	וַיִּשְׁמֶם	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	שְׁמוֹת	עַל-	חֹתָם
a-ellos	Y-sujetó (7)	. Israel hijos-de	nombres-de	con	sello grabaduras-de
עַל	כְּתֻפֹת	הָאֶפֶד	אֲבָנֵי	זָכָרֹן	לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר
en	hombreras-de	el-efod	piedras-de	memorial	como , Israel para-hijos-de
צִוָּה	יָחֵה אֶת- מֹשֶׁה:	וַיַּעַשׂ	אֶת-	הַחֹשֶׁן	מַעֲשֶׂה
mandó	. Moisés a Yahweh	E-hizo (8)	**	el-pectoral	obra-de
חֹשֶׁב	כַּמַּעֲשֶׂה	אֶפֶד	זָהָב תְּכֵלֶת	וְאַרְבָּעָן	וְתוֹלַעַת
experto	como-obra-de	, efod	oro	y-púrpura	y-carnesí-de
שְׁנֵי	וְשֵׁשׁ	מְשֻׁזָּר:	רָבֹועַ	הָיָה	כָּפֹל
hilado	y-lino	. torcido	(9)	era	doble
עָשׂוּ	אֶת-	הַחֹשֶׁן	זָרֵת	אָרְכּוֹ	וְזֵרֵת
hicieron	**	; el-pectoral	palmo	su-largo	y-palmo su-ancho
כָּפֹל:	וַיִּמְלְאוּ-	בֹּו אַרְבַּעַת טוֹרֵי אָבֵן	טוֹר אֶדָם	כָּפֹל:	
. doble	(10)	Y-montaron	en-él	cuatro	filas-de ; piedras
הַטָּרֶה וּבִרְקָתָהּ	הַטָּוִיר	הָאֶחָד:	וְהַטָּוִיר	הַשֵּׁנִי	הַטָּוִיר
topacio	, y-berilo	la-fila	la-una	la-segunda	la-segunda
סַפִּיר	וַיִּהְיוּ:	וְהַטָּוִיר	הַשְּׁלִישִׁי	לְשֵׁם	שָׁבוֹ
zafiro	. y-esmeralda	(12)	Y-la-fila	la-tercera	ágata jacinto
וְהַטָּוִיר	הַרְבִּיעִי	תְּרִשִׁישׁ	שֶׁהם	וַיִּשְׁפָּה	מִזְסֻבֹּת
Y-la-fila (13)	la-cuarta	crisólito	ónice	y-jaspe	engastadas-de
מִשְׁבָּצֹת	זָהָב	בְּמִקְלָאֲתָם:	וְהָאֲבָנִים	עַל-	שְׁמוֹת
filigranas-de	oro	. en-sus-encajes	(14)	con	nombres-de
בְּנֵי- יִשְׂרָאֵל הָנָה	שְׁתֵּים עָשָׂרָה	עַל-	שְׁמוֹתָם	פְּתִיחֵי	חֹתָם אֵישׁ
ellos Israel hijos-de	con	diez	nombres-de	grabados-de	cada-una sello

עַל־	שְׁמוֹ	לְשָׁנִים	עָשָׂר	שָׁבָט:	וַיַּעֲשׂוּ	עַל־	הַחֹשֶׁן
con	su-nombre	para-dos	diez	tribu	E-hicieron (15)	para	el-pectoral
וְזָהָב	וּשְׁתֵּי	טִבְעֹת	זָהָב	טָהוֹר:	וַיַּעֲשׂוּ	שְׁתֵּי	מַשְׁבָּצֹת
oro	y-dos	anillas-de	, oro	puro	E-hicieron (16)	dos	engastes-de
וְזָהָב	וּשְׁתֵּי	טִבְעֹת	זָהָב	וַיִּתְּנוּ	אֶת־	שְׁתֵּי	הַטִּבְעֹת
oro	y-dos	anillas-de	, oro	y-pusieron	**	dos-de	en las-anillas
שְׁנֵי	קְצוֹת	הַחֹשֶׁן:	וַיִּתְּנוּ	שְׁתֵּי	הָעֲבֹתָת	שְׁתֵּי	הָעֲבֹתָת
dos	extremos-de	el-pectoral	(17)	Y-pusieron	dos-de	los-cordones	
וְזָהָב	עַל־	שְׁתֵּי	הַטִּבְעֹת	עַל־	קְצוֹת	הַחֹשֶׁן:	וְאֵת
en el-oro	en	dos-de	las-anillas	en	extremos-de	el-pectoral	dos-de Y-** (18)
קְצוֹת	שְׁתֵּי	הָעֲבֹתָת	נִתְּנוּ	עַל־	שְׁתֵּי	הַמַּשְׁבָּצֹת	;
dos-de	extremos-de	los-cordones	sujetaron	en	dos-de	los-engastes	
וַיִּתְּנוּ	עַל־	כַּתְּפָת	הָאֶפֶד	אֶל־	מוֹל	פָּנָיו:	
y-los-fijaron	a	hombros-de	el-efod	al	frente	su-delantera	
וַיַּעֲשׂוּ	שְׁתֵּי	טִבְעֹת	זָהָב	וַיִּשְׁיִמוּ	עַל־	שְׁנֵי	
E-hicieron (19)	dos-de	anillas-de	oro	y-las-fijaron	a	dos-de	
קְצוֹת	הַחֹשֶׁן	עַל־	שְׁפָתוֹ	אֲשֶׁר	אֶל־	עַבְרָה	בְּיָתְהָ:
extremos-de	el-pectoral	en	su-orilla	que	lado-de	el-efod	dentro
וַיַּעֲשׂוּ	שְׁתֵּי	טִבְעֹת	זָהָב	וַיִּתְּנוּ	עַל־	שְׁתֵּי	
E-hicieron (20)	dos-de	anillas-de	oro	y-las-fijaron	a	dos-de	
כַּתְּפָת	הָאֶפֶד	מִלְמַטָּה	מִמּוֹל	פָּנָיו	לְעֵמֹת	כַּתְּפָת	
hombros-de	el-efod	abajo	de-frente	su-delantera	cerca-de	hombros-de	
מִחֻבְרָתוֹ	מִמַּעַל	לְחֹשֶׁב	הָאֶפֶד:	וַיִּרְכְּסוּ	אֶת־	מִחֻבְרָתוֹ	
; sus-costuras	encima-de	cinto-de	el-efod	Y-ataron (21)	**	;	
הַחֹשֶׁן	מִטְּבַעְתָּיו	אֶל־	טִבְעֹת	הָאֶפֶד	בְּפִתְיֵל	חִכְלָח	
el-pectoral	por-sus-anillas	a	anillas-de	el-efod	con-cordón-de	azul	

לְהִיֵּת	עַל־	חָשֵׁב	הָאֶפֶד	וְלֹא־	יִזַּח	הַחֹשֶׁן
para-estar	sobre	cinto-de	el-efod	y-no	se-moviera	el-pectoral
מֵעַל	הָאֶפֶד	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	אֶת־ מֹשֶׁה :	וַיַּעַשׂ
de-sobre	, el-efod	conforme	mandó	a Yahweh	Moisés	E-hizo (22)
אֶת־ מַעֲלֵל	הָאֶפֶד	מַעֲשֵׂה	אָרָג	כָּלִיל תְּכֵלֶת :	וּפִי־	
manto-de **	el-efod	obra-de	tejedor	azul totalmente-de	Y-abertura-de (23)	
הַמַּעֲלֵל	בְּתוֹכוֹ	כָּפִי	תַּחְרָא	שִׁפְהָ	לְפָיו	
el-manto	en-su-mitad	como-abertura-de	, cuello	reborde	para-su-abertura	
סָבִיב	לֹא	יִקְרַע :	וַיַּעֲשׂוּ	עַל־	שׁוֹלֵי	הַמַּעֲלֵל
alrededor	no	se-rompiera	(24)	E-hicieron	orillas-de	el-manto
רְמוֹנֵי	תְּכֵלֶת	וְאֶרְוָמָן	וְחֹלְעֵת	שְׁנֵי	מִשְׁזָר :	
granadas-de	azul	y-púrpura	y-carmesí	hilado	torcido	
וַיַּעֲשׂוּ	פַּעֲמֹנֵי	זָהָב טָהוֹר	וַיִּתְּנוּ	אֶת־הַפַּעֲמֹנִים	בְּתוֹךְ	
E-hicieron (25)	campanas-de	, puro oro	y-pusieron	**	entre las-campanas	
הָרְמוֹנִים	עַל־	שׁוֹלֵי	הַמַּעֲלֵל	סָבִיב	בְּתוֹךְ	הָרְמוֹנִים :
las-granadas	en	orillas-de	el-manto	alrededor-de	entre	las-granadas
פַּעֲמֹן	וְרֵמֶן	פַּעֲמֹן	וְרֵמֶן	עַל־	שׁוֹלֵי	הַמַּעֲלֵל
Campana (26)	y-granada	campana	y-granada	en	orillas-de	el-manto
לְשִׁרְתָּ	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	אֶת־ מֹשֶׁה :	וַיַּעֲשׂוּ	אֶת־
para-ministrar	como	mandó	a Yahweh	Moisés	E-hicieron	**
הַכְּתָנֹת	שֵׁשׁ	מַעֲשֵׂה	אָרָג	לְאַהֲרֹן	וּלְבָנָיו :	
las-túnicas	lino	obra-de	tejedor	para-Aarón	y-para-sus-hijos	
וְאֵת	הַמִּצְנֶפֶת	שֵׁשׁ	וְאֶת־ פָּאֲרִי	הַמְּקַבְּעֹת	שֵׁשׁ	וְאֵת־
Y-** (28)	la-mitra	lino	y-**	las-tiaras	adornos-de	lino
מִכְּנָסִי	הַבֶּדֶד	שֵׁשׁ	מִשְׁזָר :	וְאֵת־	הָאֶבְנֹת	
prendas-de	el-interior	lino	torcido	Y-**	el-cinto	

מַעֲשֵׂה שָׂרִי וְתוֹלַעַת וְאַרְנָמָן וְתִכְלֵת מִשְׁזָר עֵשׂ
obra-de hilado y-carmesí y-púrpura y-azul torcido lino

רָקִים כְּאֶשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה וַיַּעֲשׂוּ אֶת-
** E-hicieron (30) . Moisés a Yahweh mandó como recamador

צִיץ גִּזְרֹת-הַקֹּדֶשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עָלָיו מִכְתָּב
inscripción-de sobre-él y-escribieron , puro oro el-santo diadema-de lámina

פְּתוּחֵי חוֹתָם קָדֵשׁ לַיהוָה: וַיִּתְּנוּ עָלָיו פֶּתִיל
cordón-de en-él Y-pusieron (31) . a-Jehová santo : sello grabados-de

תִּכְלֵת לְתֹתַת עַל-הַמִּצְנֶפֶת מִלְמַעְלָה כְּאֶשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה:
. Moisés a Yahweh mandó como de-arriba la-mitra a para-unir azul

וַתֵּכֵל כָּל-עֲבֹדַת מִשְׁכָּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ
e-hicieron testimonio tienda-de tabernáculo obra-de toda Y-terminó (32)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה כֵּן עָשׂוּ:
. hicieron así Moisés a Yahweh mandó que como-todo Israel hijos-de

וַיָּבִיאוּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן אֶל-מֹשֶׁה אֶת-הָאֹהֶל וְאֶת-כָּל-
todos y-** la-tienda **, Moisés a el-tabernáculo ** Y-llevaron (33)

כֵּלָיו קֶרְסִי קֶרְשָׁיו בְּרִיתּוֹ
sus-barras sus-tablas sus-corchetes ; sus-utensilios

וַעֲמָדָיו וַאֲדָנָיו: וְאֶת-מִכְסָּה עוֹרֹת הָאֵילִם
cameros y-sus-bases . y-sus-bases (34) Y-** cubierta-de pieles-de carnos

הַמֵּאֲדָמִים וְאֶת-מִכְסָּה עֹרֹת הַתְּחָשִׁים וְאֶת פֶּרֶכֶת
cortina-de y-** ; los-tejones pieles-de cubierta-de y-** enrojecidas

הַמִּסְכָּה: אֶת-אָרֶן הָעֵדֻת וְאֶת-בְּדָיו וְאֶת-
y-** sus-varas y-** el-testimonio arca-de ** (35) la-cubierta

הַכִּפְפֹּרֶת: אֶת-הַשֻּׁלְחָן אֶת-כָּל-כֵּלָיו וְאֶת-
y-** sus-artículos todos ** la-mesa ** (36) el-propiciatorio

לָחֶם הַפָּנִים: אֶת־הַמִּנְחָה אֶת־נִרְחִיָּה
 pan-de las-proposiciones ** el-puro el-candelabro sus-lámparas (37)

נָתַתְּ הַמַּעֲרָכָה וְאֶת־כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֶת־שֶׁמֶן הַמָּאֹר:
 lámparas-de la-fila y-** todos sus-utensilios y-** aceite-de la-luz .

וְאֶת־מִזְבֵּחַ הַזָּהָב וְאֶת־שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת־קִטְרֶת
 Y-** (38) altar-de el-oro y-** aceite-de la-unción y-** incienso-de

הַסַּמִּים וְאֶת־מִסְדֵּי פֶתַח הָאֹהֶל:
 ; los-aromas y-** corrina-de puerta-de la-tienda ** altar-de (39)

הַנְּחֹשֶׁת וְאֶת־מַכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־לֹא־אֶת־בָּרִיו וְאֶת־כָּל־
 el-bronce y-** rejilla-de el-bronce que para-él ** sus-varas y-** todos

כֵּלָיו אֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כִּנּוֹ: אֶת־קַלְשֵׁי
 ; sus-utensilios ** la-fuente y-** su-soporte ** (40) cortinas-de

הַחֲצָר וְאֶת־עַמֻּדֶיהָ וְאֶת־אֲרָנֶיהָ וְאֶת־הַמִּסְכָּה
 el-atrio ** sus-postes y-** sus-bases y-** la-cortina

לְשַׁעַר הַחֲצָר וְאֶת־מִיתְרָיו וְיִתְדֵיהֶם וְאֶת־
 para-entrada-de el-atrio ** sus-cuerdas y-sus-estacas y-**

כָּל־כֵּלֵי עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל מוֹעֵד: אֶת־
 todos utensilios-de servicio-de el-tabernáculo para-tienda-de reunión ** (41)

בִּגְדֵי הַשָּׂרָד לְשִׁרְתָּהּ בִּגְדֵי מִשְׁחָה וְאֶת־בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ
 vestidos-de el-tejido para-servir en-el-santuario ** vestidos-de el-sagrado

לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֶת־בִּגְדֵי בָנָיו לְכַהֵן: כָּכָל
 para-Aarón el-sacerdote y-** vestidos-de sus-hijos para-ser-sacerdote Como-todo (42)

אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן־עָשִׂי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־
 lo-que mandó a Yahweh así , Moisés hijos-de Israel , Israel ** todo

הַעֲבֹדָה: וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשִׂי
 . el-trabajo (43) Y-miró Moisés ** toda la-obra y-he-aquí hicieron

אַתָּה כְּאִשָּׁר צִוָּה יְהוָה כֵּן עָשׂוּ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה:
 . Moisés a-ellos y-bendijo , hicieron así Yahweh mandó como ella

וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: בַּיּוֹם-הַרְאִשׁוֹן
 el-primerero el-mes En-día-de (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1)

בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ תָּקִים אֶת-מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד:
 reunión tienda-de el-tabernáculo ** levantáis del-mes en-uno

וְשַׁמֶּתָּ שָׁם אֶת אֲרוֹן הָעֵדוּת וְסִכַּתָּ עַל-הָאָרֶן
 el-arca sobre y-cubrirás el-testimonio arca-de ** allí Y-pondrás (3)

אֶת-הַפָּרֹכֶת: וְהִבַּאתָ אֶת-הַשֻּׁלְחָן וְעִרְכָּתָּ אֹת-
 ** y-arreglarás la-mesa ** Y-meterás (4) . la-cortina con

עֲרֹכָיו וְהִבַּאתָ אֶת-הַמְּנֹלָה וְהַעֲלִיתָ אֹת-
 ** y-prepararás el-candelabro ** y-meterás ; su-material

נִרְתִּיחָהּ: וְנִתְּתָה אֶת-מִזְבַּח הַזָּהָב לְקִטְרֹת לִפְנֵי
 frente-a de-incienso el-oro altar-de ** Y-pondrás (5) . sus-lámparas

אֲרוֹן הָעֵדוּת וְשַׁמֶּתָּ אֶת-מִסְכַּת הַפֶּתַח לְמִשְׁכַּן:
 . para-el-tabernáculo la-puerta cortina-de ** y-pondrás ; el-testimonio arca-de

וְנִתְּתָה אֶת מִזְבַּח הָעֹלָה לִפְנֵי פֶתַח
 puerta-de frente-a ; el-holocausto altar-de ** Y-pondrás (6)

מִשְׁכַּן אֹהֶל-מוֹעֵד: וְנִתְּתָּ אֶת-הַכֵּיָר בֵּין-אֹהֶל
 tienda-de entre la-fuente ** Y-pondrás (7) . reunión tienda-de tabernáculo

מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ וְנִתְּתָּ שָׁם מַיִם: וְשַׁמֶּתָּ
 Y-pondrás (8) . agua allí y-pondrás el-altar y-entre reunión

אֶת-הַחֲצֵר סָבִיב וְנִתְּתָּ אֶת-מִסְכַּת שַׁעַר הַחֲצֵר:
 . el-atrio entrada-de cortina-de ** y-pondrás alrededor el-atrio **

וְלָקַחְתָּ אֶת-שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִשַּׁחְתָּ אֶת-הַמִּשְׁכָּן
 el-tabernáculo ** y-ungirás la-unción aceite-de ** Y-tomarás (9)

וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ	וּקְדָשְׁתָּ	אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־	כָּלִיו
y-consagrarás ; en-él lo-que todo y-*	y-consagrarás	todos y-** a-él	sus-utensilios
וְהָיָה	קֹדֶשׁ:	וּמִשְׁחָתָּ	אֶת־מִזְבֵּחַ
y-será	(10) . santo	Y-ungirás	holocausto altar-de **
כָּל־	כָּלִיו	וּקְדָשְׁתָּ	אֶת־
todos	sus-utensilios	y-consagrarás	el-altar **
הַמִּזְבֵּחַ	קֹדֶשׁ	בְּקֻדְשֵׁים:	וּמִשְׁחָתָּ
el-altar	santo-de	. santos	Y-ungirás (11)
כָּנוֹ	וּקְדָשְׁתָּ	אֹתוֹ:	וְהִקְרַבְתָּ
; su-soporte	y-consagrarás	. a-él	Y-acercarás (12)
בָּנָיו	אֶל־	פֶּתַח	אֹהֶל מוֹעֵד
a sus-hijos	a	puerta-de	; reunión tienda-de
וְהִלְבַּשְׁתָּ	אֶת־אֶהֱרֹן	אֶת־	וּמִשְׁחָתָּ
Y-vestirás (13)	Aarón a	a-él	el-sagrado vestidos-de **
וּקְדָשְׁתָּ	אֹתוֹ	וְכֹהֵן	לִי:
y-consagrarás	a-él	y-será-sacerdote	para-mí (14)
תָּקְרִיב	וְהִלְבַּשְׁתָּ	אֹתָם	כִּתְיֹת:
traerás	y-vestirás	a-ellos	. túnicas
מִשְׁחָתָּ	אֶת־	אֲבִיהֶם	וְכֹהֲנָיו
ungiste	**	padre-de-ellos	y-serán-sacerdotes
לִהְיוֹת	לָהֶם	מִשְׁחָתָם	לְכֹהֲנֵת
ser	para-ellos	su-ungir	para-sacerdocio
וַיַּעַשׂ	מֹשֶׁה	כְּכֹל־אֲשֶׁר	צִוָּה
E-hizo (16)	Moisés	lo-que como-todo	mandó
וַיְהִי	בַּחֹדֶשׁ	הָרִאשׁוֹן	בַּשָּׁנָה
Y-fuc (17)	en-el-mes	el-primero	en-el-año
			el-segundo
			en-uno

לְחֹדֶשׁ הַיּוֹם הַמּוֹשְׁקֵן : וַיָּקָם מֹשֶׁה אֶת-
 ; de-el-mes fue-levantado el-tabernáculo Y-levantó Moisés **

הַמּוֹשְׁקֵן וַיִּתֵּן אֶת-אֲדָנָיו וַיִּשֶׂם אֶת-קַרְשָׁיו
 el-tabernáculo y-puso ** sus-bases y-colocó ** sus-tablas

וַיִּתֵּן אֶת-בְּרִיתָיו וַיָּקָם אֶת-עַמּוּדָיו
 y-puso ** sus-barras y-levantó ** sus-postes

וַיִּפְרֹשׂ אֶת-הָאֹהֶל עַל-הַמּוֹשְׁקֵן וַיִּשֶׂם אֶת-מִכְסֵּה
 Y-extendió ** la-tienda sobre el-tabernáculo y-puso ** cubierta-de

הָאֹהֶל עָלָיו מִלְמַעְלָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה
 la-tienda sobre-él como encima mandó Yahweh a Moisés

וַיִּקַּח וַיִּתֵּן אֶת-הָעֵדוּת אֶל-הָאָרֹן וַיִּשֶׂם אֶת-
 Y-tomó ** y-puso el-testimonio en el-arca , y-puso **

הַבָּדִים עַל-הָאָרֹן וַיִּתֵּן אֶת-הַפָּרֹת עַל-הָאָרֹן מִלְמַעְלָה
 en las-varas el-arca y-puso ** el-propiciatorio sobre el-arca encima

וַיִּבֵּא אֶת-הָאָרֹן אֶל-הַמּוֹשְׁקֵן וַיִּשֶׂם אֶת-פָּרֹכֶת
 Y-metió ** el-arca en el-tabernáculo y-colgó ** cortina-de

הַמִּסְכָּה וַיִּסָּךְ עַל אָרֹן הָעֵדוּת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 la-tapadera y-tapó ** arca-de sobre el-testimonio como mandó

יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה : וַיִּתֵּן אֶת-הַשְּׁלֹחַן בְּאֹהֶל מוֹעֵד עַל
 Moisés a Yahweh (22) Y-puso ** la-mesa en-tienda-de en reunión

יָרֵךְ הַמּוֹשְׁקֵן צָפֹנָה מִחוּץ לַפָּרֹכֶת : וַיִּעֲרֹךְ
 el-tabernáculo lado-de al-norte fuera-de la-cortina Y-colocó (23)

עָלָיו עֵרֶךְ לֶחֶם לִפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה
 sobre-él pan juego-de ante Yahweh como mandó a Yahweh Moisés

וַיִּשֶׂם אֶת-הַמְּנֹרָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד נֹכַח הַשְּׁלֹחַן
 Y-puso ** el-candelabro en-tienda-de reunión frente-a la-mesa

עַל יָרֵךְ הַמִּשְׁכָּן נִגְבְּהָ: וַיַּעַל הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה
 Yahweh ante las-lámparas Y-preparó (25) . al-sur el-tabernáculo lado-de en

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיִּשֶׂם אֶת-מִזְבַּח הָעֹרֹה
 el-oro altar-de ** Y-puso (26) . Moisés a Yahweh mandó como

בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הַפָּרֹכֶת: וַיִּקְרַם עָלָיו
 sobre-él Y-quemó (27) . la-cortina delante-de reunión en-tienda-de

קִטְרֶת סַמִּים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיִּשֶׂם
 Y-puso (28) . Moisés a Yahweh mandó como aromas incienso-de

אֶת-מִסְדֵּי הַפֶּתַח לַמִּשְׁכָּן: וְאֵת מִזְבַּח הָעֹלָה
 el-holocausto altar-de Y-** (29) . al-tabernáculo la-puerta cortina-de **

שָׁם פֶּתַח מִשְׁכָּן אֹהֶל-מוֹעֵד וַיַּעַל עָלָיו אֶת-
 ** sobre-él y-ofreció reunión tienda-de tabernáculo puerta-de puso

הָעֹלָה וְאֵת-הַמִּנְחָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה:
 . Moisés a Yahweh mandó como la-ofrenda-vegetal y-** el-holocausto

וַיִּשֶׂם אֶת-הַכֵּיֹר בֵּין-אֹהֶל מוֹעֵד וּבֵין הַמִּזְבֵּחַ
 ; el-altar y-entre reunión tienda-de entre la-fuente ** Y-colocó (30)

וַיִּתֵּן שָׁמָּה מַיִם לְרִחְצָהּ: וַרְחֲצוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
 y-Aarón Moisés en-él Y-se-lavaron (31) . para-lavarse agua allí y-puso

וּבְנָיו אֶת-יְדֵיהֶם וְאֶת-רַגְלֵיהֶם: כְּבָאֵם
 En-entrar-de-ellos (32) . sus-pies y-** sus-manos ** y-sus-hijos

אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד וּבִקְרֹבָתָם אֶל-הַמִּזְבֵּחַ יִרְחֲצוּ כַּאֲשֶׁר
 como ; se-lavaron el-altar a y-en-acercarse-de-ellos reunión tienda-de a

צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיִּקָּם אֶת-הַחֲצֵר סָבִיב
 alrededor el-atrio ** Y-erigió (33) . Moisés a Yahweh mandó

לַמִּשְׁכָּן וְלַמִּזְבֵּחַ וַיִּתֵּן אֶת-מִסְדֵּי שַׁעַר
 entrada-de cortina-de ** y-puso y-al-altar a-el-tabernáculo

וַיִּכֶס	אֶת־הַמִּלְאָכָה:	מֹשֶׁה	וַיֵּכֵל	הַחֲצֵר
Y-cubrió	(34) . la-obra **	Moisés	y-terminó	; el-atrio
אֶת־מִלָּא	יְהוָה	וַיְכַבֹּד	מוֹעֵד	הָעֶנָן
** llenó	Yahweh	y-gloria-de	reunión	tienda-de ** la-nube
מִוֵּעַד כִּי־	אֶל־אֹהֶל	לְבוֹא	מֹשֶׁה	יָכֹל
porque reunión	tienda-de a	entrar	Moisés	podía
וְלֹא־	הַמִּשְׁכָּן:	(35)	Y-no	el-tabernáculo
שָׁכַן	עָלָיו	הָעֶנָן	וַיְכַבֹּד	יְהוָה
reposaba	sobre-él	la-nube	y-gloria-de	llenó **
הַמִּשְׁכָּן:	אֶת־מִלָּא	יְהוָה	וַיְכַבֹּד	הָעֶנָן
. el-tabernáculo	** llenó	Yahweh	y-gloria-de	la-nube
בְּנֵי	יִסְעוּ	הַמִּשְׁכָּן	מֵעַל	הָעֶנָן
hijos-de	partían	el-tabernáculo	de-sobre	la-nube
וַיְבַהֲעֵלֹת	(36)	Y-al-elevarse		
יִשְׂרָאֵל	בְּכָל־	מִסְעֵיהֶם:	וְאִם־	לֹא
; Israel	en-todos	. viajes-de-ellos	Y-si (37)	no
יִסְעוּ	עַד־	יּוֹם	הָעֲלֹתוֹ:	כִּי־
partían	hasta	día	su-ascender	Pues (37)
עַל־	יְהוָה	עָנָן	יְהוָה	עָלָה
sobre	Yahweh	nube-de	ascendía	la-nube
וְלֹא־	יִסְעוּ	עַד־	יּוֹם	הַמִּשְׁכָּן
entonces-no	partían	hasta	día	el-tabernáculo
כָּל־	לְעֵינָי	בַּיּוֹם	וְאִשׁ	תָּהִיָּה
toda	a-ojos-de	; en-él	y-fuego	de-noche
וְאִשׁ	תָּהִיָּה	לַיְלָה	בַּיּוֹם	וְאִשׁ
de-noche	estaba	de-noche	de-día	de-día
מִסְעֵיהֶם:	בְּכָל־	יִשְׂרָאֵל	בֵּית־	
viajes-de-ellos	en-todos	Israel	casa-de	

LEVÍTICO

וַיִּקְרָא אֶל-מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֵלֶּה מוֹעֵד
Y-llamó a Moisés y-habló Yahweh a-él desde-tienda-de reunión (1)

לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִיִּם כִּי-יִקְרִיב
Habla (2) . diciendo a hijos-de Israel y-dirás que cualquiera : a-ellos traiga

מִמֶּם קָרְבָּן לַיהוָה מִן-הַבְּהֵמָה מִן-הַבָּקָר וּמִן-הַצֹּאן
ofrenda de-vosotros a-Yahweh de ,el-ganado de el-vacuno y-de las-ovejas

תִּקְרִיבוּ אֹתָם קָרְבָּנֵכֶם: אִם-עֹלָה קָרְבְּנוֹ מִן-
ofrenda ** vuestras-ofrendas Si (3) . holocausto de su-ofrenda de

הַבָּקָר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
el-vacuno macho perfecto , lo-ofrecerá en puerta-de tienda-de reunión

יִקְרִיב אֹתוֹ לְרֹצְנוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסַמְדָּה
presentará a-él para-su-aceptación ante Yahweh . Y-pondrá (4)

יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֹלָה וְנִרְצָה לוֹ
su-mano sobre cabeza-de , el-holocausto y-será-aceptado para-él

לְכַפֵּר עָלָיו: וְשָׁחַט אֶת-בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי
por-él para-expiación (5) . Y-degollará ** hijo-de el-vacuno ante

יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בָנָיו אֶחָד־הַכֹּהֲנִים אֶת-הַדָּם
; Yahweh y-traerán hijos-de Aarón los-sacerdotes ** את-הַדָּם

וְהִרְקִי אֶת-הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר-פֶּתַח
y-rociarán ** la-sangre sobre el-altar alrededor סָבִיב en puerta-de

אֹהֶל מוֹעֵד: וְהִפְשִׁיט אֶת-הָעֹלָה וְנִתְמַח
reunión tienda-de (6) . Y-desollará ** את-הָעֹלָה y-descuartizará וְנִתְמַח

אֹתָהּ לְנִתְחִיָּה: וְנִתְּנוּ בָנָיו אֶחָד־הַכֹּהֲנִים אֵשׁ
a-ella en-sus-pedazos (7) . Y-pondrán hijos-de Aarón el-sacerdote הכֹּהֲנִים אֵשׁ

עַל-הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַל-הָאֵשׁ: וְעָרְכוּ
; el-altar en y-colocarán (8) . el-fuego sobre maderas וְעָרְכוּ

בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֵת הַנֹּתָחִים אֶת-הָרֹאשׁ וְאֶת-הַפֶּדֶר עַל-
sobre la-grasa y-** la-cabeza ** los-trozos ** los-sacerdotes Aarón hijos-de

הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל-הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ: וְקָרְבוּ
Y-sus-entrañas (9) . el-altar sobre que el-fuego sobre que las-maderas

וְקִרְעוּ וְרִתְּץ׃ בְּמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-
** el-sacerdote y-quemará ; con-agua lavar y-si-patas

הַכֹּל׃ הַמִּזְבֵּחַ עֲלֶה אִשָּׁה רִיחַ-נִיחֹחַ לַיהוָה:
a-Yahweh grata fragancia de-fuego holocausto en-el-altar el-todo

וְאִם-מִן-הַצֹּאן קָרְבָּנוֹ מִן-הַכֹּשְׁבִים אוֹ מִן-
de o los-corderos de su-ofrenda las-ovejas de Y-si (10)

הָעִזִּים לְעֹלָה זָכָר תְּמִים וְקִרְיָנוּ:
lo-ofrecerá perfecto macho ; para-holocausto las-cabras

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל-יָדוֹ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה:
; Yahweh ante al-norte el-altar lado-de en a-él Y-degollará (11)

וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת-דָּמֹו עַל-
sobre su-sangre ** los-sacerdotes Aarón hijos-de y-rociarán

הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנָתַח אֹתוֹ לְנֹתָחִיו וְאֶת-רֹאשׁוֹ
su-cabeza y-** en-sus-trozos a-él Y-descuartizará (12) . alrededor el-altar

וְאֶת-פֶּדְרוֹ וְעִבְדָּו הִכְתֵּן אֵתָם עַל-הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל-
en que las-maderas sobre a-ellos el-sacerdote y-arreglará ; su-grasa y-**

הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל-הַמִּזְבֵּחַ: וְהִקְרִיב וְהִקְטִיר יְרֵחַ
lavar y-las-patas Y-el-intestino (13) . el-altar sobre que el-fuego

בְּמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת-הַכֹּל׃ וְהִקְטִיר
y-quemará el-todo ** el-sacerdote y-traerá ; con-agua

הַמִּזְבֵּחַ עֲלֶה הוּא אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:
a-Yahweh grata fragancia con-fuego él holocausto en-el-altar

וְאֵם מִן הָעוֹף עֹלָה קָרְבָּנוֹ לַיהוָה
 a-Yahweh su-ofrenda holocausto el-ave de Y-si (14)

וְהִקְרִיב מִן הַתּוֹרִים אֹו מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה אֶת־
 ** la-paloma hijos-de de o las-tórtolas de entonces-ofrecerá

קָרְבָּנוֹ: קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוּ הַכֹּהֵן אֶל־הַמִּזְבֵּחַ
 su-ofrenda Y-lo-traerá (15) el-sacerdote a el-altar

וּמִלֵּק אֶת־רֹאשׁוֹ וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ
 y-quitará ** su-cabeza y-quemará en-el-altar

וְנִמְצָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ: דָּמּוֹ
 y-exprimirá su-sangre en lado-de el-altar

וְהִסִּיר אֶת־מִרְאֹתָיו בְּנִצָּתָהּ וְהִשְׁלִיךְ
 Y-quitará (16) ** su-buche con-plumas-de-ella y-arrojará

אֹתָהּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ קָרְמָה אֶל־מְקוֹם הַדָּשֵׁן: וְשָׂעָה
 a-ella el-altar al-este en lugar-de la-ceniza (17) Y-henderá

אֹתוֹ בְּכַנְפָּיו לֹא יִבְדִּילָהּ וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן
 a-él por-sus-alas no dividirá y-quemará el-sacerdote a-él

הַמִּזְבֵּחַ עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֹלָה הוּא אִשָּׁה רִיחַ
 en-el-altar sobre que las-maderas sobre el-fuego holocausto él de-fuego aroma

נִיחָח לַיהוָה: וְנִפְשׁ כִּי־תִקְרִיב קָרְבָּן מִנְחָה
 grato a-Yahweh (1) Y-persona que traiga ofrenda-de vegetal Cap.2

לַיהוָה סֶלֶת יִתְּנָה קָרְבָּנוֹ וְיִצֵּק עָלֶיהָ שֶׁמֶן
 a-Yahweh flor-de-harina será su-ofrenda y-derramará aceite en-ella

וְנָמַן עָלֶיהָ לְבִנְיָהּ: וְהִבִּיאוּ אֶל־בְּנֵי אַהֲרֹן
 y-pondrá incienso en-ella (2) Y-la-llevará a hijos-de Aarón

הַכֹּהֲנִים וְקָמָן מִשֶּׁם מָלֵא קִמְצוֹ מִסֵּלֶתָהּ
 los-sacerdotes y-cogerá de-allí lleno su-puño de-su-flor-de-harina

וּמִשְׁמֶנָּה עַל-כָּל-לִבְנוֹתָהּ וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן
y-de-su-aceite con todo su-incienso y-quemará el-sacerdote

אֶת-אֹזְקֶתָהּ תִּמְזַגְתָּהּ אֵשֶׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה:
su-poción-memorial en-el-altar por-fuego aroma grato a-Yahweh **

וְהִנֹּחֲלָתָהּ מִן-הַמִּנְחָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
Y-la-sobra de la-ofrenda-vegetal para-Aarón y-para-sus-hijos (3)

קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים מֵאֲשִׁי יְהוָה: וְכִי תִקְרַב
santo-de santos de-ofrenda-quemada-de . Yahweh Y-si traes (4)

קֶרֶבֶן מִנְחָה מֵאֲפָה תִנּוּר סֶלֶת סֶלֶת מִצֹּת
ofrenda vegetal cocida-de ; homo flor-de-harina tortas-de ázimos

בְּלוֹלָתָם בְּשֶׁמֶן וְרִקְיָיו מִצֹּת מִשְׁחִים
mezcladas con-el-aceite y-hojaldres-de ázimos untados

בְּשֶׁמֶן: וְאִם-מִנְחָה עַל-הַמִּנְחָתָה קֶרֶבֶנְךָ
con-el-aceite Y-si (5) ofrenda-vegetal en la-sartén , tu-ofrenda

סֶלֶת בְּלוֹלָה בְּשֶׁמֶן מִצָּה תִדְהֶה: פְּתוֹת
flor-de-harina mezclada con-el-aceite ázimo . será (6) Desmenuzar

אֶתְהָ פִתִּים וַיִּצְקֶתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הוּא: וְאִם-
a-ella trozos y-echarás , aceite sobre-ella ofrenda-vegetal . él Y-si (7)

מִנְחָתָה מִרְחֶשֶׁת קֶרֶבֶנְךָ סֶלֶת בְּשֶׁמֶן תַּעֲשֶׂה:
ofrenda-vegetal-de pan-cocido tu-ofrenda flor-de-harina con-el-aceite . harás

וְהִבֵּאתָ אֶת-הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מֵאֵלָהּ
Y-traerás ** la-ofrenda-vegetal que hizo de-éstas (8)

לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל-הַכֹּהֵן וְהִגִּישָׁהּ אֶל-
a-Yahweh y-la-ofrecerá a el-sacerdote y-la-llevará a

הַמִּזְבֵּחַ: וְהָרִים מִן-הַכֹּהֵן הַמִּנְחָה אֶת-
el-altar Y-tomará (9) de el-sacerdote la-ofrenda-vegetal **

רִיחַ	אֹשֶׁה	הַמִּזְבֵּחַ	וְהִקְטִיר	אֶזְכָּרָתָהּ
aroma	ofrenda-encendida	, en-el-altar	y-quemará	su-porción-memorial
לְאַהֲרֹן	הַמִּנְחָה	מִן־	וְהַנּוֹתֵרֶת	לַיהוָה:
para-Aarón	la-ofrenda-vegetal	de	Y-la-sobra (10)	. a-Yahweh grato
וְהוּנָה:	מֵאֲשֵׁי	קֳדָשִׁים	קָדֹשׁ	וּלְבָנָיו
Yahweh	de-ofrendas-encendidas-a	santos	santo-de	y-para-sus-hijos
תַּעֲשֶׂה	לֹא	לַיהוָה	אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ	הַמִּנְחָה
se-hará	no	a-Yahweh	traigas que	la-ofrenda-vegetal Toda (11)
חֶמֶץ כִּי כָל־	שָׂאֵר וְכָל־	דָּבָשׁ לֹא־	תִּקְטִירוּ	מִמֶּנּוּ
ofrenda-encendida	de-él	quemarás no	miel y-toda	levadura toda pues , leudado
וְאֵל־	לַיהוָה	אֵתָם	תִּקְרִיבוּ	קָרְבָן
y-en	, a-Yahweh	ellas	traerás	primicias Ofrenda-de (12)
וְכָל־	נִיחָח:	לְרִיחַ	יֵעָלוּ	לֹא־
Y-toda (13)	. grato	para-aroma	subirán-en-holocausto	no el-altar
תִּשְׁכֹּת	וְלֹא	תִּמְלֹחַ	בְּמֶלַח	מִנְחָתְךָ
excluirás	y-no	sazonarás	con-la-sal	tu-ofrenda-vegetal ofrenda-de
כָּל־	עַל	מִנְחָתְךָ	מֵעַל	אֱלֹהֶיךָ
toda	en	tu-ofrenda-vegetal	de-en	tu-Dios pacto-de sal-de
בְּפִרְיִם	מִנְחָת	תִּקְרִיב	וְאִם־	תִּקְרִיב מֶלַח:
primicias	ofrenda-de	presentas	Y-si (14)	. sal ofrecerás tu-ofrenda
אֶת	כֶּרֶם־	גֶּרֶשׁ	בָּאֵשׁ	קָלִיב
**	oferecerás grano	molido	en-el-fuego	tostada espiga a-Yahweh
עָלֶיהָ	וְשָׂמַתָּ	עָלֶיהָ שֶׁמֶן	וְנָתַתָּ	בְּפִרְיֶיהָ:
en-ella	y-pondrás	accite en-ella	Y-pondrás (15)	. tus-primicias ofrenda-de
אֶת־	הַכֹּהֵן	וְהִקְטִיר	הוּא:	מִנְחָה
**	el-sacerdote	Y-quemará (16)	. él	ofrenda-vegetal , incienso

אֶזְכְּרָתָהּ אֲשֶׁה מִגֶּרֶשָׁה וּמִשְׁמֶנָּה עַל כָּל-
su-porción-memorial del-grano-de-ella y-del-aceite-de-ella con todo

לְבִנְתָּהּ אִשָּׁה לַיהוָה: וְאִם-זֶבַח שְׁלָמִים
a-Yahweh ofrenda-encendida ; incienso-de-ella Y-si (1) ofrenda-de paces

קָרְבָּנוֹ אִם מִן-הַבָּקָר הוּא מִקְרִיב אִם-זָכָר אִם-נִקְבָּה
su-ofrenda si de si ofreciendo él el-vacuno macho si hembra

תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ
lo-presentará ante Yahweh (2) Y-pondrá perfecto

יָדוֹ עַל-רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וּשְׁחָטוֹ פָּתַח
su-ofrenda cabeza-de sobre su-mano y-lo-degollará entrada-de

אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בָנָיו אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת-
, reunión tienda-de y-rociarán hijos-de Aarón los-sacerdotes **

הַדָּם עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהָקִרִיב מִזֶּבֶחַ
sobre el-altar alrededor Y-traerá (3) de-ofrenda-de

הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לַיהוָה אֶת-הַחֵלֶב אֶת-הַמִּכְסָּה אֶת-
, a-Yahweh ofrenda-encendida las-paces ** la-grasa ** la-que-cubre

הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל-הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל-הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי
el-intestino y-** toda la-grasa que sobre las-entrañas Y-** (4) dos

הַכְּלִיָּת וְאֶת-הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן אֲשֶׁר עַל-הַכִּסְלִים וְאֶת-הַיִּתְּרֹת
los-riñones y-** la-grasa que sobre-ellos que sobre los-ijares y-** ; la-cubierta

עַל-הַכֶּבֶד עַל-הַכְּלִיָּת וְסִירְנָה: וְהִקְטִירוּ אֹתוֹ
los-riñones con el-hígado sobre la-quitará Y-quemarán (5) a-él

בָּנָיו אֶהְרֹן הַמִּזְבֵּחַ עַל-הַעֹלָה אֲשֶׁר עַל-הָעֵצִים אֲשֶׁר
Aarón hijos-de sobre en-el-altar sobre el-holocausto que las-maderas sobre que

עַל-הָאֵשׁ אִשָּׁה רִיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה: וְאִם מִן-
ofrenda-encendida aroma grato a-Yahweh (6) de Y-si

הִצָּאֹן קָרְבָּנוֹ לִזְבֹּחַ שְׁלָמִים לַיהוָה זָכָר אֹן
o macho a-Yahweh paces como-ofrenda-de su-ofrenda las-ovejas

נִקְבָּה תָּמִים יִקְרִיבֵנוּ: אִם-כֶּשֶׁב הוּא- מִקְרִיב אֶת-
** ofreciendo él cordero Si (7) . lo-ofrecerá perfecto hembra

קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיב אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ
Y-pondrá (8) . Yahweh ante a-él y-presentará , su-ofrenda

אֶת- יָדוֹ עַל- רֹאשׁ קָרְבָּנוֹ וְשָׁטַט אֹתוֹ לִפְנֵי
ante a-él y-degollará su-ofrenda cabeza-de sobre su-mano **

אֹהֶל מוֹעֵד וְזָרְקוּ בְּנוֹ אֶהֱרֹן אֶת- דָּמּוֹ
su-sangre ** Aarón hijos-de y-rociarán ; reunión tienda-de

עַל- הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִקְרִיב מִזְבֹּחַ
de-ofrenda-de Y-traerá (9) . alrededor el-altar sobre

הַשְּׁלָמִים אִשָּׁה לַיהוָה חֶלְבּוֹ הָאֵלֶּיָּה תְּמִימָה
entera la-cola su-grasa a-Yahweh ofrenda-encendida las-paces

לְעֵמָתָה הָעֶצֶזָה יִסִּינָהּ וְאֶת- הַחֶלֶב תִּמְכֹּסֶה אֶת-
** la-que-cubre la-grasa y-** , se-la-cortará el-espinazo cerca-de

הַקָּרֵב וְאֵת כָּל- הַחֶלֶב אֲשֶׁר עַל- הַקָּרֵב: וְאֵת שְׁתֵּי
ambos Y-** (10) . las-entrañas sobre que la-grasa toda y-** el-intestino

הַכְּלִיָּת וְאֶת- הַחֶלֶב אֲשֶׁר עָלֵהֶן אֲשֶׁר עַל- הַקְּסָלִים וְאֶת- הַיִּתְּרָתָהּ
la-cubierta y-** los-ijares sobre que sobre-ellas que la-grasa y-** los-riñones

עַל- הַכֶּבֶד עַל- הַכְּלִיָּת יִסִּירָנָהּ: וְהִקְטִירָהּ
Y-lo-quemará (11) . la-quitará los-riñones con el-hígado sobre

הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לֶחֶם אִשָּׁה לַיהוָה: וְאִם- עֵז
cabra Y-si (12) . a-Yahweh ofrenda-encendida pan en-el-altar el-sacerdote

קָרְבָּנוֹ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה: וְסָמַךְ
Y-pondrá (13) . Yahweh ante entonces-lo-presentará , su-ofrenda

אֶת־ יָדוֹ עַל־ ראשוֹ וְשִׁתְמוּ אֵלָיו לִפְנֵי אֹהֶל
 ** su-mano sobre su-cabeza y-degollará a-él ante tienda-de

מוֹעֵד וְחָרְקוּ בְנֵי אַהֲרֹן אֶת־ דָּמֹו עַל־
 , reunión y-rociarán hijos-de Aarón ** sobre su-sangre

הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ קָרְבָּנוֹ אֵשֶׁה
 el-altar . alrededor Y-ofrecerá (14) de-él su-ofrenda de-fuego

לִיהוָה אֶת־ הַחֶלֶב הַמְכֻסָּה אֶת־ הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־ הַחֶלֶב
 a-Yahweh ** la-grasa la-cubierta ** el-intestino y-** toda la-grasa

אֲשֶׁר עַל־ הַקֶּרֶב: וְאֵת שְׁתֵּי הַכִּלְיֹת וְאֶת־ הַחֶלֶב אֲשֶׁר
 (15) Y-** ambos los-rifiones y-** la-grasa que las-entrañas sobre que

עָלֵהֶן אֲשֶׁר עַל־ הַכִּסְלִים וְאֶת־ הַיִּתְרֹת עַל־ הַכֶּבֶד עַל־ הַכִּלְיֹת
 los-ijares sobre que sobre-ellas y-** la-cubierta en el-hígado con los-rifiones

וְיִסְרְנָה: וְהִקְשִׁירָם הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לֶחֶם
 . la-quitará (16) Y-los-quemará el-sacerdote pan , en-el-altar

אֵשֶׁה לְרִיחַ נִיחַח כָּל־ חֶלֶב לִיהוָה: חֻקֹּת
 ofrenda-encendida para-aroma grato toda grasa a-Yahweh (17) Estatuto

עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם כָּל־ חֶלֶב וְכָל־
 perpetuo por-vuestras-generaciones en-todas , vuestras-moradas toda grasa de-toda

דָּם לֹא תֹאכְלוּ: וְדִבַּר יְהוָה אֶל־ מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דִּבֶּר
 (1) Y-habló . comeréis no sangre a-Yahweh Moisés (2) Di

Cap. 4

אֶל־ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי־ חֲחֻטָּא בִּשְׁגָגָה מִכֹּל
 a hijos-de Israel : diciendo que cualquiera peque sin-intención contra-cualquiera

מִצְוַת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא חֲשִׁינָה וְעָשָׂה מֵאֶחָת
 Yahweh mandamientos-de no que se-pueden-hacer y-hace contra-uno

מִהֶנָּה: אִם הַכֹּהֵן הַמְשִׁיחַ יִחֲטָא לְאַשְׁמַת הָעָם
 (3) . de-ellas Si el-sacerdote el-ungido יחטא según-culpa-de , el-pueblo

וְהִקְרִיב ^{עַל} הַטָּאֲחוֹ אֲשֶׁר ^{חָטָא} פָּר ^{בֶּן־} בָּקָר
entonces-traerá para su-pecado que su-pecado para vacuno hijo-de toro pecó

תָּמִים לִיהוָה : לְחַטָּאת : וְהָבִיא אֶת־ הַפָּר
perfecto para-Yahweh para-expiación (4) Y-traerá ** el-becerro

אֶל־ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה וְסָמַךְ אֶת־ יָדוֹ
a puerta-de tienda reunión ante , Yahweh y-pondrá ** su-mano

עַל־ רֹאשׁ הַפָּר וְשָׁחַט אֶת־ הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה :
cabeza-de el-becerro y-degollará ** el-becerro ante . Yahweh

וְלָקַח הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִזֶּם הַפָּר
(5) Y-tomará el-sacerdote el-ungido de-la-sangre-de el-becerro

וְהָבִיא אֹתוֹ אֶל־ אֹהֶל מוֹעֵד : וְטָבַל הַכֹּהֵן
y-llevará a a-él a reunión . Y-mojará (6) el-sacerdote

אֶת־ אֶצְבָּעוֹ בְּדָם וְהִזָּה מִן־ הַדָּם שִׁבְעַ
** su-dedo en-la-sangre y-rociará de la-sangre siete

פַּעֲמִים לִפְנֵי יְהוָה אֶת־ פָּנָי פְּרֻכֶּת הַקֹּדֶשׁ : וְנָחַן
Yahweh ante veces ** frente-a cortina-de el-santuario . Y-pondrá (7)

הַכֹּהֵן מִן־ הַדָּם עַל־ קְרָנוֹת מִזְבֵּחַ קִטְרֶת הַסַּמִּים
el-sacerdote de la-sangre sobre cuernos-de altar-de incienso-de los-aromas

לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל־ דָּם הַפָּר
ante Yahweh que en-tienda-de reunión y-** toda sangre-de el-becerro

יִשְׁפֹּךְ אֶל־ יְסוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר־ פֶּתַח
derramará en base-de altar-de el-holocausto que puerta-de

אֹהֶל מוֹעֵד : וְאֵת כָּל־ חֵלֶב פֶּרֶ הַחַטָּאת יָרִים
(8) Y-** toda grasa-de becerro-de expiación quitará reunión tienda-de

מִמֶּנּוּ אֶת־ הַחֵלֶב הַמְכֻסָּה עַל־ הַקֶּרֶב וְאֵת כָּל־ הַחֵלֶב אֲשֶׁר
** , dc-él la-grasa la-cubierta sobre el-intestino y-** toda la-grasa que

על- הקרב: ואת שְׁתֵּי הַכִּלְיֹת וְאֶת-הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵיהֶן אֲשֶׁר
que en-ellas que la-grasa y-** los-riñones ambos Y-** (9) . el-intestino sobre

על-הַכִּסְּלִים וְאֶת-הַיִּתְחַת עַל- הַכֶּבֶד עַל- הַכִּלְיֹת: יִסְרָהָה:
. la-quitará los-riñones con el-hígado sobre la-cubierta y-** los-ijares en

כַּאֲשֶׁר יוֹרֵם מִשּׁוֹר זָבַח הַשְּׁלָמִים
las-paces sacrificio-de del-buey-de se-quita Como (10)

וְהַקְשִׁירִם חֹלֶהֶן עַל מִזְבֵּחַ הָעֹלֹה: וְאֶת-
Y-** (11) . el-holocausto altar-de sobre el-sacerdote y-las-quemará

עוֹר הַפֶּרֶ וְאֶת-כָּל- בָּשָׂרוֹ עַל- רֹאשׁוֹ וְעַל- כַּרְעָיו
; sus-patas y-con su-cabeza con su-came toda y-** el-becerro piel-de

וְקָרְבוֹ וּפְרָשׁוֹ: וְהוֹצִיא אֶת- כָּל-
todo ** Y-tomará (12) . y-su-estércol y-su-intestino

הַפֶּר אֶל- מִחוּץ לַמִּחֲנֶה אֶל- מָקוֹם טָהוֹר אֶל- שֹׁפַד הַדִּשָּׁן
la-ceniza montón-de a limpio lugar a el-campamento fuera-de a el-becerro

וְשָׂרָף אֹתוֹ עַל-עֵצִים בָּאֵשׁ עַל- שֹׁפַד הַדִּשָּׁן: יִשָּׂרָף:
. será-quemado la-ceniza montón-de en , en-el-fuego leños sobre a-él y-quemará

וְאִם כָּל- עֵדָת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ
errare-sin-intención Israel comunidad-de toda Y-si (13)

וְנִעְלָם דְּבָר וְעִינֵי מִעִינֵי הַקְהָל וְעָשׂוּ אֵת
algo e-hicieren la-comunidad de-ojos-de asunto y-estuviere-oculto

מִכָּל- מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא- תַעֲשִׂינָהּ וְאִשְׁמוֹ:
. entonces-será-culpable se-debe-hacer no que Yahweh mandamientos-de de-cualquier

וְהוֹדְעָה הַחֲשָׂאת אֲשֶׁר חָטְאוּ עָלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ
entonces-traerán , por-ella pecaron que el-pecado Cuando-sea-conocido (14)

הַקָּהָל פֶּר בֶּן- בָּקָר לַחֲשָׂאת וְהִבִּיאוּ אֹתוֹ
a-él y-presentarán por-expiación vacuno hijo-de toro la-comunidad

לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד : וְסִמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת-
 ** ante tienda-de reunión . (15) Y-pondrán ancianos-de la-comunidad

וְיָרִיתָם עַל-רֹאשׁ הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה וְשִׁתָּם אֶת-
 ** sus-manos sobre cabeza-de el-toro ante , Yahweh y-degollará

הַפָּר לִפְנֵי יְהוָה : וְהָבִיא חֹכֵן הַמִּשְׁחָה
 el-toro ante , Yahweh (16) Y-tomará el-sacerdote el-ungido

מִדָּם הַפָּר אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד : וְשָׁבַל חֹכֵן
 de-sangre-de el-toro en tienda-de reunión . (17) Y-mojará el-sacerdote

אֶצְבְּעוֹ מִן-הַדָּם וְהִזָּה שִׁבְעַת פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה
 su-dedo de la-sangre y-rociará (18) Yahweh ante veces siete

אֶת פָּנָיו הַפָּרְכָת : וּמִן-הַדָּם יִתֵּן עַל-קִרְנֹת
 ** frente-a la-cortina (18) Y-de la-sangre pondrá cuernos-de sobre

הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת כָּל-הַדָּם
 el-altar que Yahweh ante que el-altar (19) Y-** toda y- la-sangre

יִשְׁפֹּךְ אֶל-יְסוֹד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר-פֶּתַח
 derramará en base-de altar-de el-holocausto que puerta-de

אֹהֶל מוֹעֵד : וְאֶת כָּל-חֶלְבֹּו יָרִים מִמֶּנּוּ
 tienda-de reunión . (19) Y-** toda su-grasa quitará , de-él

וְהִקְטִיר וְהַמִּזְבֵּחַ : וַעֲשֶׂה לַפָּר כַּאֲשֶׁר
 y-quemará . en-el-altar (20) Y-hará con-el-toro como

עָשָׂה לַפָּר הַחֲטָאתָת כֵּן יַעֲשֶׂה לָּו
 hizo con-toro-de la-expiación así hará a-él ,

וְכִפֵּר עֲלֵהֶם חֹכֵן וְנִסְלַח לָהֶם :
 y-expiará por-ellos el-sacerdote y-será-perdonado a-ellos

וְהוֹצִיא אֶת-הַפָּר אֶל-מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרָף
 Y-sacará ** el-toro a fuera-de el-campamento y-quemará (21)

אֵלֶּיךָ כַּאֲשֶׁר שָׂרַף אֶת הַתּוֹרֶה הָרִאשׁוֹן תַּשְׂאֵת הַקִּהָל
 como a-él quemó ** el-toro el-primerio , el-primero expiación-de תַּשְׂאֵת la-comunidad הַקִּהָל

הוּא : אֲשֶׁר נָשִׂא יִחְטֵא וְעָשָׂה אֶתְּ מִכָּל-מִצְוֹת יְהוָה
 él . (22) Cuando jefe pecare e-hiciere algo de-todos mandamientos-de Yahweh הוּא

אֱלֹהֵיוּ אֲשֶׁר לֹא-תַעֲשֶׂה תַּשְׁנֶה בְּשִׁנְיָהּ וְאָשֵׁם :
 su-Dios que no debe-hacer sin-intención .entonces-es-culpable וְאָשֵׁם

אִי-הוּדָע אֵלֶּיךָ אֲשֶׁר תַּשְׂאֵתוּ אֵלֶּיךָ אֲשֶׁר תַּשְׂאֵת בָּהּ
 Cuando (23) sea-conocido a-él su-pecado que pecó , por-ella אֲשֶׁר תַּשְׂאֵתוּ בָּהּ

וְהֵבִיא אֶת-קָרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים זָכָר תָּמִים :
 entonces-traerá ** su-ofrenda macho-cabrió-de macho cabras עִזִּים זָכָר תָּמִים

וְסָמַךְ יָדוֹ עַל-רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשָׁחַת
 Y-pondrá (24) su-mano sobre cabeza-de macho-cabrió וְשָׁחַת y-degollará

אֵלֶּיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר-יִשְׁחַט אֶת-הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה
 a-él en-lugar que degolló ** ante el-holocausto , Yahweh יִשְׁחַט לִפְנֵי יְהוָה

תַּשְׂאֵת הוּא : וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָם
 expiación . él (25) Y-tomará el-sacerdote de-sangre-de מִדָּמָם תַּשְׂאֵת

תַּחֲטָאֲתוֹ בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל-קֶרְנֵת מִזְבֵּחַ
 la-expiación con-su-dedo y-pondrá en cuernos-de מִזְבֵּחַ תַּחֲטָאֲתוֹ

הָעֹלָה וְאֶת-דָּמָּהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל-יְסוֹד מִזְבֵּחַ
 , el-holocausto y-** su-sangre derramará en base-de מִזְבֵּחַ הָעֹלָה

הָעֹלָה : וְאֶת-כָּל-חֶלְבוֹ יִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ
 el-holocausto (26) Y-** toda su-grasa יִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ

כַּחַלְבַּת וְזָבַח הַשְּׁלָמִים וְכָפַר עָלָיו הַכֹּהֵן
 como-grasa-de ofrenda-de , las-paces y-expiará por-él el-sacerdote הַכֹּהֵן

מִחֲטָאֲתוֹ וְנִסְלַח וְאִם-לֹא :
 por-su-pecado y-será-perdonado . a-él (27) Y-si una persona אִם-לֹא מִחֲטָאֲתוֹ

אֶחָד בַּעֲשׂוֹתָהּ הָאָרֶץ מֵעַם בְּשׁוֹנָה הִתְחַטָּא
uno en-su-hacer la-tierra del-pueblo-de sin-intención pecare

אִם :וְאִשָּׁם תַּעֲשֶׂינָהּ אֲשֶׁר לֹא- יִהְיֶה מִמִּצְוֹת
Si (28) . entonces-será-culpable debe-hacer no que Yahweh de-mandamientos-de

וְהָבִיא חֲטָא אֲשֶׁר חֲטָאוֹ אֵלָיו הוֹדָע
entonces-traerá pecó que su-pecado a-él es-conocido

קָרְבָּנוֹ שְׁעִירַת עִזִּים תְּמִימָה נִקְבָּהּ עַל- חֲטָאוֹ
su-ofrenda cabra-de cabras perfecta hembra por su-pecado

אֲשֶׁר חֲטָא : וְסָמְךָ אֶת- יָדוֹ עַל רֹאשׁ
que pecó (29) Y-pondrá ** su-mano sobre cabeza-de

תִּחַטָּא וְשַׁחֲטָהּ אֶת- תִּחַטָּא בְּמָקוֹם
la-expiación y-degollará ** la-ofrenda-de-expiación en-lugar-de

הָעֹלָה : וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּמָהּ
el-holocausto (30) Y-tomará el-sacerdote de-sangre-de-ella

בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל- קֶרְנֹת מִזִּבְחֵךְ הָעֹלָה
con-su-dedo y-pondrá en cuernos-de altar-de , el-holocausto

וְאֶת- כָּל- דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל- יסוד הַמִּזְבֵּחַ : וְאֶת-
y-** toda su-sangre derramará en base-de el-altar Y-** (31)

כָּל- חֶלְבָּהּ יָסִיר כָּאֲשֶׁר הוֹסִיר חֶלֶב מֵעַל
toda su-grasa quitará como quitó grasa de-sobre

וְנָח הַשְּׁלָמִים וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחַ
ofrenda-de , las-paces y-quemará el-sacerdote en-el-altar

לְרִיחַ נִיחַח לַיהוָה וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן
como-aroma grato a-Yahweh y-expiará por-él el-sacerdote

וְנִסְלַח לוֹ : וְאִם- כֶּבֶשׂ יָבִיא קָרְבָּנוֹ
y-será-perdonado a-él (32) Y-si cordero trae su-ofrenda

וְסָמַךְ Y-pondrá	(33)	וַיֵּבֵאָהּ . la-traerá	תְּמִימָה perfecta	נִקְבָּה hembra	לְחַטָּאת , para-expiación
אֹתָהּ a-ella	וְשָׁחַט y-degollará	הַחֲטָאתָ ofrenda-por-el-pecado	רֹאשׁ cabeza-de	עַל sobre	יָדוֹ su-mano
הַעֲלָהּ . el-holocausto	אֶת- **	יִשְׁחָט degüella	אֲשֶׁר que	בְּמָקוֹם en-lugar	לְחַטָּאת para-expiación
הַחֲטָאתָ la-expiación	מִדָּמָם de-sangre-de	הַכֹּהֵן el-sacerdote	וְלָקַח Y-tomará	(34)	
הַעֲלָהּ el-holocausto	מִזְבֵּחַ altar-de	קִרְנֹת cuernos-de	עַל- sobre	וְתָנָן y-pondrá	בְּאֶזְבְּעוֹ con-su-dedo
וְאֶת- Y-**	(35)	הַמִּזְבֵּחַ . el-altar	בָּסֵד base-de	אֶל- en	יִשְׁפֹּךְ derramará
הַכֶּשֶׁבִּי el-cordero	חֵלֶב- grasa-de	יִסֹּר quitó	כַּאֲשֶׁר como	יִסִּיר quitará	חֵלְבָהּ su-grasa
אֹתָם a-ellas	הַכֹּהֵן el-sacerdote	וְהִקְטִיר y-quemará	הַשְּׁלָמִים las-paces	מִזְבֵּחַ de-sacrificio-de	
עָלָיו por-él	וְכִפֹּר y-expiará	יְהוָה , Yahweh	אֵשׁ fuego-de	עַל sobre	הַמִּזְבֵּחַ en-el-altar
לֹא . a-él	וְנִסְלַח y-será-perdonado	חַטָּא pecó	אֲשֶׁר- que	חַטָּאתוֹ su-pecado	עַל- por
וְהוּא y-él	אֲלֵה acusación	קוֹל voz-de	וְשָׁמְעָהּ cuando-oyere	כִּי- pecare	וְנִפְשׁ Y-alguno
וְנִשָּׂא llevará	יְנִיד denuncia	לֹא no	אִם- si	יָדַע , conoció	אוֹ o
טָמֵא inmunda	דָּבָר cosa	בְּכָל- en-cualquier	וְנָעַר toque	אֲשֶׁר que	אִם alguno
				אִם O	עֲוֹנוֹ . su-culpa

אוֹ בְנֵדָלֶת תְּיָה טְמֵאָה אוֹ בְנֵדָלֶת בְּהֵמָה טְמֵאָה אוֹ
o inmundo ganado en-cadáver-de o inmundo animal en-cadáver-de o

בְּנֵדָלֶת שֶׁרִץ טְמֵא וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא טְמֵא
inmundo reptil en-cadáver-de y-es-inconsciente inmundo entonces-él , de-él

וְאָשָׁם : אוֹ כִּי יִנֹּעַ בְּטִמְאַת אָדָם לְכָל
y-culpable (3) . O si toca en-inmundicia-de hombre en-toda

טְמֵאֲתוֹ אֲשֶׁר יִטְמֵא בָּהּ וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ
su-inmundicia que sería-inmundo , por-ella y-es-inconsciente de-ello

וְהוּא יָדַע וְאָשָׁם : אוֹ נִפְשׁ כִּי תִשָּׁבַע
y-él sabe entonces-es-culpable O (4) . si alguién jurare

לְבִטָּא לְבִטָּא בִשְׂפָתַיִם לְהַרְעַ | אוֹ לְהִיטִיב לְכָל אֲשֶׁר יִבְטֵא
ser-ligero con-labios para-mal o para-bien para-todo que es-ligero

הָאָדָם בִּשְׁבָעָה וְנִעְלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא יָדַע
el-hombre con-juramento y-es-inconsciente , de-ello cuando-él sabe

וְאָשָׁם לְאַתָּה מֵאֵלֶּה : וְהָיָה כִּי יִשָּׁבַע וְאָשָׁם
entonces-es-culpable . de-éstos en-cualquiera Y-será (5) . cuando es-culpable

לְאַתָּה מֵאֵלֶּה וְהִתְוֹדָה אֲשֶׁר חָטָא עָלָיו :
en-uno , de-éstos entonces-confesará que pecó en-ello

וְהָבִיא אֶת־אִשְׁמוֹ לִיהוָה עַל חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא
Y-traerá ** su-expiación a-Yahweh por el-pecado que pecó (6)

נִקְבָּה מִן־הַצֹּאן כְּשֶׁבֶה אוֹ שְׁעִירַת עִזִּים לְחַטָּאת
de hembra , las-ovejas o cordero cabra-de cabra por-pecado

וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחַטָּאתוֹ : וְאִם־לֹא
y-expiará el-sacerdote de-su-pecado (7) . Y-si no

תִּנָּעַ יָדוֹ כִּי־שֹׁה וְהָבִיא אֶת־אִשְׁמוֹ
dispone su-mano (para) cordero entonces-traerá ** su-expiación

אֲשֶׁר חָטָא יִזְנֶה לַיהוָה אֶחָד
que pecó a-Yahweh paloma uno

לַחֲטָאת וְאֶחָד לְעֹלָה: וַהֲבִיא אֹתָם אֶל-
por-pecado y-uno . por-holocausto Y-traerá a ellas

הַכֹּהֵן וְהִקְרִיב אֶת-אֲשֶׁר לַחֲטָאת רִאשֹׁנָה
el-sacerdote y-ofrecerá ** que por-el-pecado , primero

וּמָלַק אֶת-רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֲרֻפוֹ וְלֹא יִבְדִּיל:
y-arrancará ** su-cabeza de-sobre su-cuello pero-no . separará

וְהִזָּה מִדָּם הַחֲטָאתָל עַל-קִיר הַמִּזְבֵּחַ
Y-rociará (9) de-sangre-de ofrenda-de-pecado en lado-de el-altar

וְהַנִּשְׁאָר בְּדָם יִמָּצֶה אֶל-יִסּוֹד הַמִּזְבֵּחַ
y-el-resto de-la-sangre exprimirá en base-de , el-altar

חֲטָאת הוּא: וְאֶת-הַשֵּׁנִי יַעֲשֶׂה עֹלָה
(10) . él ofrenda-por-pecado Y-** el-segundo ofrecerá holocausto

כַּמִּשְׁפָּט כְּמִשְׁפָּט וְכִפָּר עָלָיו הַכֹּהֵן מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר-
según-el-mandamiento y-expiará por-él el-sacerdote por-su-pecado que

חָטָא וְנִסְלַח לָּא: וְאִם-לֹא תִשִּׁי
pecó y-será-perdonado . a-él Y-si (11) no tuviere-suficiente

יָדוֹ לְשֵׁתָיו תְּרִים אוֹ לְשֵׁנָּה בְּנִי-יִזְנֶה
su-mano para-dos tórtolas o para-dos hijos-de paloma

וַהֲבִיא אֶת-קָרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירֶת הָאֶפָה
entonces-traerá ** su-ofrenda que pecó décimo-de el-efa

סֶלֶת לַחֲטָאת לֹא-יִשִּׁים עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְלֹא-יִתֵּן עָלֶיהָ
harina , por-pecado no pondrá en-ella y-no aceite en-ella

לְבִנָּה כִּי חֲטָאת הִיא: וַהֲבִיאָהּ אֶל-הַכֹּהֵן
incienso pues por-pecado היא: Y-la-llevará a el-sacerdote

וְקִמֵּץ הַכֹּהֵן מִמֶּנָּה מְלֵואוֹ קִמְצוֹ אֶת־ אֶזְכָּרְתָּהּ
y-cogerá el-sacerdote de-ella lleno-de su-puño ** porción-memorial-suya

וְהִקְטִיר וְהַמְזִבָּה עַל־ אֲשֵׁי יְהוָה חַטָּאת הִוא:
y-quemará en-el-altar sobre ofrendas-encendidas-a Yahweh ella por-pecado .

וְכִפֶּר עָלָיו הַכֹּהֵן עַל־ חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־ חָטָא
Y-expiará por-él el-sacerdote por su-pecado que pecó (13)

מֵאַחַת מֵאֵלֶּה וְנִסְלַח לוֹ וְהָיְתָה לַכֹּהֵן
por-uno de-éstos y-será-perdonado , a-él y-será para-el-sacerdote

כַּמִּנְחָה : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : נַפֵּשׁ
Y-habló (14) . como-ofrenda-vegetal a Yahweh Yahweh Person (15) . diciendo Moisés

כִּי־ חָמַעַל מֵעַל וְחָטְאָהּ לְמַעַל בְּשִׁנְיָהּ מִקְדָּשִׁי
que cometa falta y-pecare sin-intención en-cosas-santas-de

יְהוָה וְהָבִיא אֶת־ אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֵיל תָּמִים
, Yahweh entonces-traerá ** ofrenda-por-culpa a-Yahweh carnero perfecto

מִן־ הַצֹּאן בְּעֶרְכָּהּ כֶּסֶף־ שִׁקְלִים בְּשִׁקְלֵ־ הַקֹּדֶשׁ
de el-rebaño en-tu-valoración plata siclos según-siclo-de el-santuario

לְאַשָּׁם : וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן־ הַקֹּדֶשׁ
por-ofrenda-de-la-culpa . (16) Y-** lo-que faltó de cosas-santas

וְשָׁלַם וְאֵת חֲמִישְׁתּוֹ יוֹסֵף עָלָיו וְנָתַן אֵתוֹ
restituirá y-** su-quinta añadirá sobre-él y-dará a-él

לַכֹּהֵן , אֶל־הַכֹּהֵן יִכְפֹּר עָלָיו בְּאֵיל
al-sacerdote y-el-sacerdote expiaré por-él con-carnero-de

הָאֲשָׁם וְנִסְלַח לוֹ : וְאִם־ נַפֵּשׁ כִּי
ofrenda-de-la-culpa y-será-perdonado . a-él Y-si (17) cuando alguien

חָטָא וַעֲשָׂהּ אֶחָד מִכָּל־ מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא
y-haga pque uno de-alguno-de mandamientos-de Yahweh no que

וְנָשָׂא וְאָשָׁם יָדַע וְלֹא-חַטְּשִׁינָה
y-llevará entonces-será-culpable sabía y-no se-debían-hacer

מִן-תְּמִימִם אֵיל וְהָבִיא עֲוֹנוֹ:
de perfecto carnero Y-traerá (18) . su-responsabilidad

וְכָפַר הַכֹּהֵן אֶל-לְאָשָׁם בְּעֶרְכָּךְ הַצֵּאן
y-expiará , el-sacerdote a por-ofrenda-de-culpa por-tu-valoración el-rebaño

יָדַע לֹא-וְהוּא שָׁגָג אֲשֶׁר-שָׁגָגְתָּ עַל הַכֹּהֵן עָלָיו
supo no pero-él cometió que su-falta por el-sacerdote por-él

אָשָׁם הוּא אָשָׁם לוֹ: וְנִסְלַח
ofender , ello Ofrenda-por-culpa (19) . a-él y-será-perdonado

אָשָׁם לִיהִנֵּה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:
ofendió Cap. 6 a-Yahweh (1) Y-habló a Yahweh : diciendo Moisés

וְנָפֶשׁ כִּי תִחָטֵּא וְכַשְׁמָל מַעַל וּמַעַלָּה
Persona (2) pecare cuando y-comete falta contra-Yahweh

וְכִחֵשׁ בְּעֵמִיתוֹ בְּפִקְדוֹן אִוֹ-בְּתִשְׁבֹּמַת
y-engañare contra-su-prójimo o sobre-depósito sobre-prenda-de

יָד אִוֹ בְּגָזַל אִוֹ עָשָׂק אֶת-עֵמִיתוֹ: אִוֹ-מִצָּא
o mano o sobre-robado o estafa a su-prójimo O (3) halla

אֲבֵדָה וְכַחַשׁ בָּהּ וְנִשְׁבַּע עַל-שֶׁקֶר עַל-אַחַת
cosa-perdida y-miente sobre-ella y-jura con una sobre falsedad

מִכָּל-אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה הָאָדָם לְחָטָא בָהֶנָּה: וְהָיָה כִּי-
de-todo lo-que de-todo el-hombre hace en-ellas para-pecar Y-será (4) cuando

יִחָטֵּא וְאָשָׁם וְהָשִׁיב אֶת-הַנִּזְלָה אֲשֶׁר-
peque y-es-culpable entonces-devolverá ** que lo-robado

נָזַל אִוֹ אֶת-הָעֵשֶׂק אֲשֶׁר עָשָׂק אִוֹ אֶת-הַפִּקְדוֹן אֲשֶׁר הִפְקֵד
robó o ** que el-objeto defraudó o el-depósito que fue-dejado

אֵתוֹ	אוֹ אֶת-	הָאֲבֵדָה	אֲשֶׁר	מָצָא :	אוֹ	מִכֹּל אֲשֶׁר-
a-él	o **	lo-perdido	que	halló	O (5)	lo-que de-todo
יִשָּׁבַע	עָלָיו	לִשְׁקֹר'	וְשָׁלַם	אֵתוֹ	בְּרֵאשׁוֹ	
juró	sobre-él	con-la-falsedad	y-restituirá	a-él	por-entero	
וְחִמְשָׁתָיו	יֹסֵף	עָלָיו	לְאִשֶּׁר	הוּא	לּוֹ	וְהֵנְנוּ
y-su-quinto	añadirá	, sobre-él	a-quien	él	a-él	le-dará
בְּיוֹם	אֲשַׁמְתּוֹ :	וְאֶת-	אֲשָׁמוֹ	יָבִיא		
en-día-de	su-expiación	(6)	Y-**	traerá		
לִיהֵוָה	אֵיל	תָּמִים	מִן-	הַצֹּאֵן	בְּעֶרְכָּךְ	לְאִשָּׁם
, a-Yahweh	camero	perfecto	de	el-rebaño	por-tu-valoración	por-ofrenda-de-culpa
אֶל- הַכֹּהֵן :	וְכִפֵּר	עָלָיו	הַכֹּהֵן	לִפְנֵי	יְהוָה	
a el-sacerdote	Y-expiará (7)	por-él	el-sacerdote	ante	Yahweh	
וְנִסְלַח	לּוֹ	עַל- אֶתָּה	מִכֹּל אֲשֶׁר- יַעֲשֶׂה	לְאִשְׁמָה	בָּהּ :	
y-será-perdonado	por , a-él	cualquiera	lo-que de-todo	hace	por-ella para-culpa	
וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל- מֹשֶׁה	לֵאמֹר :	צֹו	אֶת- אַהֲרֹן	
Y-habló (8)	Yahweh	a Moisés	diciendo	Manda (9)	Aarón	
וְאֶת- בָּנָיו	לֵאמֹר	זֹאת	תֹּוֹרַת	הָעֹלָה	הוּא	
y-a sus-hijos	diciendo	ésta	ley-de	el-holocausto	ella	
הָעֹלָה	עַל' מִזְבֵּחַ	עַל- הַמִּזְבֵּחַ	כָּל-	הַלַּיְלָה	עַד-	הַבֹּקֶר
el-holocausto	sobre	sobre	toda	la-noche	hasta	la-mañana
וְאִשׁ	הַמִּזְבֵּחַ	תֹּוֹקֵד	בּוֹ :	וְלִבָּשׁ		
y-fuego-de	el-altar	arderá	en-él	Y-se-vestirá (10)		
הַכֹּהֵן	מִדּוֹ	בִּדְ	וּמִכְנֵסִי-	בִּדְ	יִלְבָּשׁ	עַל-
el-sacerdote	su-vestido	lino	y-ropa-interior-de	lino	en se-vestirá	
בְּשָׂרוֹ	וְהָרִים	אֶת- הַדָּשֵׁן	אֲשֶׁר	תֹּאכַל	הָאֵשׁ	
su-cuerpo	y-quitará	**	que	consumió	el-fuego	

אֶת־הָעֹלָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ׃
 ** el-altar sobre el-holocausto y-lo-pondrá junto-a . el-altar

וּפָשַׁט אֶת־בְּגָדָיו בְּגָדִים וְלָבַשׁ יְהוָה יִשְׁמְרֵם
 Y-se-quitará ** sus-vestidos y-se-vestirá vestidos (11)

אֲחֵרִים וְהוֹצֵיא אֶת־הַדָּשֵׁן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה אֶל־מָקוֹם
 y-sacará ** la-ceniza a fuera del-campamento a lugar , otros

טָהוֹר׃ וְהָאֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ תִּוְקַד־בּוֹ לֹא
 Y-el-fuego (12) . limpio en el-altar arderá no en-él

חֲכָכָה וּבָעַר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן עֵצִים בַּבֹּקֶר
 se-apagará y-quemará en-ella el-sacerdote maderas en-la-mañana

בַּבֹּקֶר וְעָבְדָה עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר
 , en-la-mañana y-colocará sobre-ella el-holocausto quemará y-quemará

עָלֶיהָ חֲלָבִי הַשְּׁלָמִים׃ אֵשׁ תָּמִיד
 grasas-de sobre-ella ofrendas-de-paces Fuego continuamente (13)

תִּוְקַד עַל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא חֲכָכָה׃ וְנָאֵת תּוֹרַת
 se-apagará no el-altar en arderá ley-de Y-esto (14)

הַמִּנְחָה תִּקְרַב אֹתָהּ בְּנֵי־אַהֲרֹן לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פְּנֵי
 : ofrenda-vegetal traerá **-ella hijos-de Aarón ante Yahweh a delante-de

הַמִּזְבֵּחַ׃ וְהָרִים מִמֶּנּוּ בָקָמֻצוֹ מִסָּלַת
 . el-altar Y-cogerá de-él con-su-puñado de-harina-de (15)

הַמִּנְחָה וּמִשְׁמְנָה וְאֵת כָּל־הַלֶּבֶנָה אֲשֶׁר עַל־
 la-ofrenda-vegetal y-de-su-aceite y-** todo el-incienso que sobre

הַמִּנְחָה וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ רִיחַ נִיחָח
 , la-ofrenda-vegetal y-quemará el-altar aroma grato

אֲנָכְרָתָה לִיהוָה׃ וְהַנּוֹתֵרֶת מִמֶּנָּה
 porción-memorial-suya . para-Yahweh Y-el-sobrante de-ella (16)

בְּמָקוֹם	תֹּאכֵל	מִצֹּחַ	וּבָנָיו	אַהֲרֹן	יֹאכְלוּ
en-lugar	se-comerá	ázimos	, y-sus-hijos	Aarón	comerán
לֹא	יֹאכְלוּהָ:	מוֹעֵד	אֹהֶל-	בְּחֶצֶר	קֹדֶשׁ
No	(17) . la-comerán	reunión	tienda-de	en-atrio-de	santo
מֵאֲשֵׁי	אֹתָהּ	נָתַתִּי	חֶלְקָם	חֶמֶץ	תֹּאכְלָהּ
de-mis-ofrendas-encendidas	**-ella	di	porción-de-ellos	, levadura	se-cocerá
וְכַאֲשֵׁם:	כַּחֲטָאֹת	לוֹא	קֳדָשִׁים	קֹדֶשׁ	
. y-corno-ofrenda-de-culpa	como-ofrenda-del-pecado	, ella	santos	santo-de	
עוֹלָם	חֹק-	יֹאכְלֶנָּה	אַהֲרֹן	בָּבָנָי	זָכָר
perpetuo	estatuto	la-comerán	Aarón	de-hijos-de	varón
					Todo (18)
יָנוּעַ	אֲשֶׁר-	כָּל	יְהוָה	מֵאֲשֵׁי	לְדֹרֹתֵיכֶם
toca	lo-que	todo	, Yahweh	de-ofrendas-encendidas-de	por-vuestras-generaciones
יְהוָה אֵל-	מֹשֶׁה לֵּאמֹר:	וַיְדַבֵּר	יְקֹדֶשׁ:	בָּהֶם	
. diciendo Moisés	a Yahweh	Y-habló	(19) . será-santificada	en-ellos	
יִקְרִיבוּ	אֲשֶׁר-	וּבָנָיו	אַהֲרֹן	קָרְבֵּן	זֶה
traerán	que	y-sus-hijos	Aarón	ofrenda-de	Ésta (20)
סֶלֶחַ	הָאֵפָה	עֲשִׂירִת	אֹתוֹ	הַמִּשְׁחָה	בַּיּוֹם
flor-de-harina	el-efa	décimo-de	a-él	su-ungir	en-día
					a-Yahweh
וּמִחֲצִיתָהּ	בִּבְקָר	מִחֲצִיתָהּ	תָּמִיד	מִנְחָה	
y-mitad-de-ella	en-la-mañana	mitad-de-ella	, perpetua	ofrenda-vegetal	
תִּשְׁחָרֵץ	בַּשֶּׁמֶן	מִחֲבַח	עַל-	בְּעֶרֶב:	
se-hará	con-el-aceite	sartén	En	(21) . en-la-tarde	
תִּקְרִיב	פְּתִים	מִנְחַת	תְּפִילִּי	תְּבִיאָנָה	מִרְבֵּכָהּ
presentarás	trozos	ofrenda-vegetal-de	pedazos-de	, la-traerás	mezclada
תַּתְּתִּיו	הַמִּשְׁחָה	וְהַכֹּהֵן	לִיהוָה:	נִיחָח	בִּיחַד
tras-él	el-ungido	Y-el-sacerdote	(22) . a-Yahweh	grato	aroma

מִבְּנוֹי יַעֲשֶׂה אֹתָהּ חֹק עוֹלָם לַיהוָה כָּלִיל
de-sus-hijos hará **,-ella estatuto perpetuo a-Yahweh totalmente

חֲקֻמָּהּ : וְכָל־ מִנְחַת כֹּהֵן כָּלִיל
será-quemado Y-toda ofrenda-vegetal-de sacerdote totalmente

וְהָיָה לֹא תֹאכַל : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ מֹשֶׁה
no se-comerá (24) Y-habló a Yahweh Moisés

לֵאמֹר : דִּבֶּר אֶל־ אַהֲרֹן וְאֶל־ בָּנָיו לֵאמֹר זֹאת חֹרֶת
diciendo (25) Habla a Aarón y-a sus-hijos : diciendo ésta ley-de

הַמִּטָּאֵת בְּמָקוֹם אֲשֶׁר תִּשְׁחַט הָעֹלָה
la-ofrenda-de-pecado : en-lugar donde se-deguella el-holocausto

תִּשְׁחַט הַמִּטָּאֵת לִפְנֵי יְהוָה קָדֹשׁ קָדָשִׁים הוּא :
se-degollará ante la-ofrenda-por-pecado Yahweh santo-de קדש ella santos קדשים הוא :

הַכֹּהֵן הַמִּמָּטָא אֹתָהּ יֹאכְלֶנָּה בְּמָקוֹם קָדֹשׁ
El-sacerdote (26) el-que-ofrece ella la-comerá santo en-lugar

תֹּאכַל בַּחֲצֵר אֹהֶל מוֹעֵד : כָּל אֲשֶׁר־
se-comerá en-el-atrio-de tienda-de reunión . lo-que Todo

יָנַע בְּבִשְׂרָהּ יִקְדָּשׁ וְאֲשֶׁר יִזָּה
toque en-su-came , será-santificado y-lo-que es-salpicado יזָה

מִדְּמָהּ עַל־ הַבָּגֶד אֲשֶׁר יִזָּה עָלֶיהָ תִּכְבֹּס
de-su-sangre sobre el-vestido que es-salpicado sobre-ella lavará

בְּמָקוֹם קָדֹשׁ : וְכָל־יָוֶה אֲשֶׁר תִּרְשׁ תִּבְשֹׁל בּוֹ
santo en-lugar (28) Y-vasija-de barro que es-cocida es-cocida בִּשְׁלָה יוֹמָרְקָה

יִשְׁבֹּר וְאִם־ בְּכֵלִי נְחֹשֶׁת בְּשִׁלָּה יִמָּרְקָה
se-romperá y-si en-vasija-de bronce se-cuece se-fregará

וְשִׁטָּף בְּמַיִם : כָּל־ זָכָר בַּכֹּהֲנִים
y-será-enjuagada con-el-agua (29) Todo varón en-los-sacerdotes

יֹאכֵל אֹתָהּ קָדֵשׁ קִדְשִׁים הוּא : וְכָל-חַטָּאת
comerá , ella santo-de santos ella . (30) ofrenda-por-pecado Pero-toda

אֲשֶׁר יוּבָא מִדָּמָהּ אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד לִכְפֹּר
que es-llevada de-su-sangre a tienda-de reunión para-expiar

בְּקָדֵשׁ לֹא תֹאכֵל בָּאֵשׁ תִּשְׂרֹף :
en-el-lugar-santo no ; se-comerá en-el-fuego se-quemará

זֶה הַתּוֹרָה הָאֵשֶׁת קָדֵשׁ קִדְשִׁים הוּא : תּוֹרַת
Y-esto (1) Cap. 7 ley-de ; ofrenda-por-la-culpa santísima-de santos él .

בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָטוּ אֶת-הַעֲלִיָּה יִשְׁחָטוּ
que En-lugar (2) degollaron ** את-הֶעֱלִיָּה degollarán

אֶת-הָאֵשֶׁת וְאֶת-דָּמָהּ יִזְרֹק עַל-הַמִּזְבֵּחַ
** la-ofrenda-por-la-culpa y-** su-sangre rocíará sobre el-altar

סָבִיב : וְאֵת כָּל-חֶלְבֹּ וְיִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֵת הַאֵלִיָּה
alrededor (3) Y-** toda su-grasa ofrecerá , de-él ** את הַאֵלִיָּה la-cola

וְאֶת-הַחֵלֶב הַמִּכְסֶּה אֶת-הַקֶּרֶב : וְאֵת שְׁתֵּי הַקְּלָיִת וְאֶת-
** la-capa-de la-grasa-de y-** el-intestino (4) Y-** ambos שְׁתֵּי הַקְּלָיִת y-** riñones

הַחֵלֶב אֲשֶׁר עָלֵיהֶן אֲשֶׁר עַל-הַקְּסָלִים וְאֶת-הַיִּתְרָהּ עַל-הַכֹּבֵד
que la-grasa que sobre-ellas que sobre los-ijares y-** ; la-capa sobre el-hígado

עַל-הַקְּלָיִת יִסְרֹנָה : וְהַקְּטִיר אִתָּם הַכֹּהֵן
con los-riñones (5) . la-quitará Y-quemará וְהַקְּטִיר אִתָּם הַכֹּהֵן el-sacerdote ellos

הַמִּזְבֵּחַ אֵשָׁה לַיהוָה אֵשֶׁת הוּא : כָּל-זָכָר
en-el-altar ofrenda-encendida , a-Yahweh ofrenda-de-culpa , él . (6) Todo זָכָר varón

בַּכֹּהֲנִים יֹאכֲלֶנּוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ יֹאכֵל קָדֵשׁ
en-los-sacerdotes la-comerá en-lugar , santo comerá santísimo-de

קִדְשִׁים הוּא : כַּחַטָּאת כַּאֲשֶׁר תּוֹרָה אֶחָת
santos (7) . él Como-ofrenda-por-el-pecado ofrenda-por-la-culpa , así-ley una

לָהֶם הִכֹּתוּ אֲשֶׁר יִכְפֹּר-
 Y-el-sacerdote (8) . será para-él con-él expíe que el-sacerdote , para-ellos

הַמִּקְרִיב אֶת-
 el-holocausto piel-de , alguien holocausto-de ** el-que-ofrece

אֲשֶׁר הַקָּרִיב
 ofrenda-vegetal Y-toda (9) . será para-él para-el-sacerdote ofrece que

אֲשֶׁר תֹּאכְלֶה בַּתֵּנוּר
 cazuela y-en en-la-sartén cocinado y-todo en-el-horno se-cuece que

לִפְתָּן הַמִּקְרִיב
 Y-todo (10) . será para-él ella el-que-ofrece para-el-sacerdote

מִנְחָה בְּלוֹלָה-
 Aarón hijos-de para-todos , o-seca con-el-aceite mezclada ofrenda-vegetal

תִּתֶּנָּה אִישׁ כְּאָחִיו:
 ofrenda-de ley-de Y-esto (11) . como-su-hermano cada-uno será

הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב
 acción-de-gracias por Si (12) . a-Yahweh ofrecerá que las-paces

יִקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב
 tortas acción-de-gracias sacrificio-de con entonces-ofrecerá lo-ofrece

מִצּוֹת בִּשְׁמֵן
 y-hojaldres-de con-el-aceite mezcladas ázimas

מִצּוֹת מִשְׁתִּים
 amasada y-flor-de-harina con-el-aceite untados ázimos

חֻלְתַּת בְּלוֹלָה בִּשְׁמֵן:
 leudo pan tortas-de Con (13) . con-el-aceite mezclas tortas

יִקְרִיב קָרְבָּנוֹ
 acción-de-gracias ofrenda-de con , su-ofrenda ofrecerá

קָרְבָּן	מִכָּל־	אֶחָד	מִמֶּנּוּ	וְהָקִירִב	שְׁלָמָיו:	
ofrenda	de-toda	uno	de-él	Y-traerá	(14)	. sus-paces
דָּם	אֶת־	הַזֶּבֶק	לִפְנֵי	לַיהוָה	תְּרוּמָה	
sangre-de	**	el-que-rocía	para-el-sacerdote	a-Yahweh	contribución	
זֶבֶח	וּבָשָׂר		יְהִיָּה:	לּוֹ	הַשְּׁלָמִים	
ofrenda-de	Y-came-de	(15)	. será	para-él	la-ofrenda-de-paces	
יֹאכֵל	קָרְבָּנוֹ	בַּיּוֹם	שְׁלָמָיו	תּוֹדַת		
se-comerá	su-ofrenda	en-día-de	sus-paces	acción-de-gracias		
נָדָבָה	וְאִם־	נָדָרָא	בֹּקֶר:	עַד־	מִמֶּנּוּ	לֹא־
voluntario	o	voto	Y-si	(16)	. mañana	hasta
זֶבֶחוֹ	אֶת־	הַקָּרִיבֹו	בַּיּוֹם	קָרְבָּנוֹ	זֶבֶחַ	
su-sacrificio	**	su-ofrecer	en-día-de	su-ofrenda	sacrificio-de	
מִמֶּנּוּ	וְהַנּוֹתָר		וּמִמָּחֳרָת	יֹאכֵל		
de-él	y-el-sobrante		y-al-día-siguiente	, se-comerá		
בַּיּוֹם	הַזֶּבֶחַ	מִבְּשָׂר	וְהַנּוֹתָר	יֹאכֵל:		
en-día	, el-sacrificio	de-came-de	Y-el-sobrante	(17)	. se-comerá	
יֹאכֵל	הָאָכַל	וְאִם־	יִשְׂרָף:	בְּאֵשׁ	הַשְּׁלִישִׁי	
se-come	comer	Y-si	(18)	. se-quemará	en-el-fuego	el-tercero
לֹא	הַשְּׁלִישִׁי	בַּיּוֹם	שְׁלָמָיו	זֶבֶחַ	מִבְּשָׂר־	
no	el-tercero	en-el-día	sus-paces	ofrenda-de	de-carne-de	
לּוֹ	יִחְשָׁב	לֹא	אֵתֹו	הַמִּקְרִיב	יִרְצֶה	
a-él	será-contado	no	a-él	el-que-ofrece	será-aceptado	
עוֹנָה	מִמֶּנּוּ	הָאֹכֵלֹת	וְהַנֶּפֶשׁ	יְהִיָּה	כִּנּוֹי	
su-iniquidad	de-él	la-que-coma	y-la-persona	, será	impuro	
לֹא	טָמֵא	בְּכָל־	יָנַע	אֲשֶׁר־	וְהַבָּשָׂר	תִּשָּׂא:
no	inmundo	de-todo	toque	que	Y-la-came	(19)
						. llevará

יֹאכֵל יֵאָכֵל בָּאֵשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַבֶּשֶׂר כָּל־טָהוֹר
se-comerá en-el-fuego , se-quemará y-la-carne limpia cualquiera

יֹאכֵל בָּשָׂר: וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בֶּשֶׂר מִזֶּבֶחַ
comerá carne (20) . Y-la-persona que. come carne de-ofrenda-de

הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְטִמְאָתוֹ עָלָיו
las-paces que para-Yahweh y-su-inmundicia , sobre-él

וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמּוּיָהּ: וְהִנֵּפֶשׁ
y-será-cortada la-persona la-aquella de-su-pueblo Y-alguien (21)

כִּי־תִנָּע בְּכָל־טָמֵא בְּטִמְאֹת אָדָם אוֹ בְּבִהֵמָה טָמֵא
que toque en-cualquier inmundo en-inmundicia-de hombre o en-animal inmundo

אוֹ בְּכָל־שִׁקָּץ טָמֵא וְאָכַל מִבֶּשֶׂר־זֶבֶחַ
o en-cualquier abominación , inmunda y-come de-carne-de ofrenda-de

הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַיהוָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
las-paces que para-Yahweh será-cortada la-persona la-aquella

מֵעַמּוּיָהּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דִּבֶּר אֶל־
de-su-pueblo (22) . Y-habló a Yahweh יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: a Di (23)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כָּל־חֵלֶב שֹׁר וְכֶשֶׂב וְעִז לֹא תֹאכְלוּ:
hijos-de Israel : diciendo toda grasa-de שֹׁר וְכֶשֶׂב וְעִז לֹא תֹאכְלוּ: . comeréis no o-cabra u-oveja ganado

וְחֵלֶב וְנִבְלָה וְחֵלֶב וְטֶרֶף יֵעֲשֶׂה לְכָל־
Y-grasa-de (24) animal-muerto y-grasa-de animal-desgarrado se-usará para-cualquier

מִלֹּאכָה וְאָכַל לֹא תֹאכְלוּהוּ: כִּי כָל־אָכַל חֵלֶב מִן־
actividad y-comer no será-comido . Si (25) . de grasa come alguien

תִּבְהַלְמָה אֲשֶׁר יִקְרִיב מִמֶּנָּה לַיהוָה וְנִכְרְתָה
el-animal que presenta de-él ofrenda-encendida a Yahweh entonces-será-cortada

הַנֶּפֶשׁ הַאֹכֶלֶת מֵעַמּוּיָהּ: וְכָל־דָּם לֹא
la-persona la-que-come de-su-pueblo (26) . Y-nada-de no sangre

וְלֶבְהֶמָּה:	לְעוֹף	מִזִּשְׁבֹּתֵיכֶם	בְּכֹל	תֹאכְלוּ
. y-de-bestia	de-ave	vuestras-moradas	en-todas	comeréis
וְנִקְרְתָּהּ	דָּם	כָּל-	אֲשֶׁר-תֹאכַל	נֶפֶשׁ-כָּל-
entonces-será-cortada	, sangre	algo-de	coma que persona	Toda (27)
יְהוָה אֵל-מֹשֶׁה	וַיְדַבֵּר	מֵעַמּוּיָהּ:	הִיא	הַנֶּפֶשׁ
Moisés a Yahweh	Y-habló (28)	. de-su-pueblo	la-aquella	la-persona
וְזָבַח	הַמִּקְרִיב	לֵאמֹר	יִשְׂרָאֵל בְּנֵי	אֵל-בְּנֵי
ofrenda-de **	el-que-traiga	: diciendo	Israel hijos-de a	Di (29) . diciendo
לִיהוָה	קָרְבָּנוֹ	אֵת-	וְבָיָא	לִיהוָה
a-Yahweh.	su-ofrenda	**	traerá	a-Yahweh
וְהָיָה	וְיָבִיאוּ	יָדָיו	שְׁלָמָיו:	מִזִּבְחֵהּ
**	traerán	Sus-manos	(30) . su-paz	de-ofrenda-de
וְיָבִיאוּ	וְיָבִיאוּ	עַל-	אֵת-הַחֵלֶב	וְהָיָה
**	lo-traerá	el-pecho con	la-grasa **	Yahweh ofrendas-encendidas-de
וְהִקְטִיר	לִפְנֵי יְהוָה:	הַחֵזֶה	לְהַגִּיף	אֵתוֹ
Y-quemaré (31)	. Yahweh ante	ofrenda-mecida	a-él para-mecer	el-pecho
לְאַהֲרֹן	הַחֵזֶה	וְהָיָה	הַמִּזְבֵּחַ	הַחֵלֶב
para-Aarón	el-pecho	y-será	, en-el-altar	la-grasa **
תְּרוּמָה	תִּתְּנוּ	הַיְמִין	שׁוֹק	וְאֵת
donativo	daréis	la-derecha	muslo-de Y-**	(32) . y-para-sus-hijos
אֵת-	הַמִּקְרִיב	שְׁלָמֵיכֶם:	מִזִּבְחֵי	לִפְתָּן
**	El-que-ofrece	(33) . vuestras-paces	de-ofrendas-de	, al-sacerdote
לְ	אֶהְרֹן	מִבְּנֵי	וְאֵת-הַחֵלֶב	הַשְּׁלָמִים
para-él	, Aarón	de-hijos-de	la-grasa y-**	, las-ofrendas-de-paces
וְהָיָה	שׁוֹק	הַיְמִין	לְמַנָּה:	כִּי אֵת-
y-**	el-que-se-mece	pecho-de **	Pues (34) . por-porción	la-derecha muslo-de será

שֶׁקֶט	הַתְּרוּמָה	לִקְחֹתִי מֵאֹתָם	בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל	מִזְבְּחִי	
muslo-de	el-donativo	tomé	hijos-de	Israel	de-ofrendas-de
שְׁלֵמֵיהֶם	וְאֵתֵן	אֲלֵהֶם	לְאַהֲרֹן	הַכֹּהֵן	וּלְבָנָיו
paces-de-ellos	y-di	a-ellos	a-Aarón	el-sacerdote	y-a-sus-hijos
לְחֶקֶת	עוֹלָם	מֵאֹתָם	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	נָתַתְּ	מִשְׁתַּתְּ אֶהֱרֹן
por-estituto	perpetuo	de-*	hijos-de	Israel	Aarón
וּמִשְׁתַּתְּ	בָּנָיו	מֵאֲשֵׁי	יְהוָה	בְּיוֹם	הַקָּרִיב
y-porción-de	sus-hijos	de-ofrenda-encendida-de	, Yahweh	en-día	presentó
אֲלֵהֶם	לְכֶהֱן	לִיהוָה:	אֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה
a-ellos	para-ser sacerdotes	para-Yahweh	Que	mandó	Yahweh
בְּיוֹם	מִשְׁחָו	אֲלֵהֶם	מֵאֹתָם	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	חֻקֹּת עוֹלָם
en-día-de	su-ungir	a-ellos	de-*	hijos-de	perpetuo
לְדֹרֵהֶם:	נָתַתְּ	יְהוָה	לְעֹלָה		
. por-sus-generaciones	(37)	Ésta	la-ley	para-el-holocausto	
לְמִנְחָה	וּלְחֻטֹּאת	וּלְאֲשָׁם			
para-la-ofrenda-vegetal	y-para-la-ofrenda-del-pecado	y-para-la-ofrenda-de-la-culpa			
וּלְמִלוּאִים	וּלְזָבַח	הַשְּׁלָמִים:	אֲשֶׁר		
y-para-ofrendas-de-ordenación	y-para-ofrenda-de	las-paces	Que		
צִוָּה	יְהוָה	אֶת־מֹשֶׁה	בְּתֹר	סִינַי	בְּיוֹם
mandó	a Yahweh	Moisés	en-monte	, Sináí	en-día
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	לְהַקְרִיב אֶת־	קָרְבָּנֵיהֶם	לִיהוָה	בְּמִדְבַּר	סִינַי:
Israel	para-traer	sus-ofrendas	a-Yahweh	en-desierto-de	Sináí
וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל־מֹשֶׁה	לֵאמֹר:	קַח	אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־
Y-habló	a Yahweh	Moisés	diciendo	a	Aarón
(1)					
בָּנָיו	אִתּוֹ	וְאֵת	הַבְּגָדִים	וְאֵת	הַמִּשְׁחָה
sus-hijos	con-él	y-*	las-vestiduras	aceite-de y-*	la-unción
					toro-de

- הַחֲטָאת וְאֵת שְׁנֵי הָאֵילִים וְאֵת סֵל הַמִּצֹּתִים :
 la-ofrenda-del-pecado y-** dos-de los-cameros canasta-de y-** los-ázimos
- וְאֵת כָּל-הָעֵדָה אֶל-הַקֹּהֵל וְאֶת-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד :
 Y-** toda la-comunidad en reúne la-comunidad en reunión tienda-de puerta-de (3)
- וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַתִּקְהַל יִשְׂרָאֵל :
 E-hizo Moisés como mandó Yahweh a-él Y-dijo (4)
- הָעֵדָה אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעֵדָה :
 la-comunidad en puerta-de tienda-de reunión (5)
- הָעֵדָה זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת : וַיִּקְרַב :
 la-comunidad : esta la-palabra que mandó Yahweh para-hacer Y-trajo (6)
- מֹשֶׁה אֶת-אֶהֱרֹן וְאֵת-בָּנָיו וַיִּרְחֹץ אֹתָם בַּמַּיִם :
 Moisés a Aarón y-a sus-hijos y-lavó a-ellos con-el-agua (7)
- וַיָּסֹן עָלָיו אֶת-הַכְּתֹנֶת וְאֶת-וִיחֹזֵק אֹתוֹ בַּאֲבֵזֶת :
 Y-puso sobre-él ** la-túnica y-ciñó a-él con-el-cinto
- וַיִּלְבָּשׁ אֹתוֹ אֶת-הַמְעִיל וְיָסֹן עָלָיו אֶת-הָאֶפֶד וַיִּחֹזֵק :
 y-vistió a-él ** el-manto y-puso sobre-él ** el-efod y-ciñó
- אֹתוֹ בַּחֹשֶׁב הָאֶפֶד וַיֹּאפְדוּ לוֹ בּוֹ : וַיִּשֶׂם :
 a-él con-cinto-de el-efod y-ajustó a-él con-él Y-puso (8)
- עָלָיו אֶת-הַחֹשֶׁן וַיָּסֹן אֶל-הַחֹשֶׁן אֶת-הָאוּרִים וְאֶת-הַחֹשֶׁן :
 ** sobre-él ** el-pectoral en y-puso el-pectoral ** el-Urim y-**
- הַתִּמְנִים : וַיִּשֶׂם אֶת-הַמִּצְנֶפֶת עַל-רֹאשׁוֹ וַיָּסֹן עָלָיו :
 el-Tumim Y-colocó ** la-mitra sobre su-cabeza en y-puso (9)
- הַמִּצְנֶפֶת אֶל-מִוֶּלֶת פָּנָיו אֶת צִיץ הַזָּהָב גִּזְרֵה הַקֹּדֶשׁ :
 en la-mitra frente-de su-rostro ** placa-de el-oro diadema la-santa
- כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה : וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-שֶׁמֶן :
 como mandó Yahweh a Moisés Y-tomó Moisés ** aceite-de (10)

הַמִּשְׁחָה	וַיִּמְשַׁח	אֶת־	הַמִּשְׁכָּן	וְאֶת־	כָּל־	אֲשֶׁר־	בּוֹ
la-unción	y-ungió	**	el-tabernáculo	y-**	todo	lo-que	en-él
וַיִּקְדֹּשׁ	אֹתָם :	וַיִּזֶּ	מִמֶּנּוּ	עַל־	הַמִּזְבֵּחַ	שִׁבְעַ	פְּעָמִים
y-consagró	a-ellos (11)	Y-roció	en de-él	el-altar	siete	veces	
וַיִּמְשַׁח	אֶת־	הַמִּזְבֵּחַ	וְאֶת־	כָּל־	כֵּלָיו	וְאֶת־	הַכִּיֹּר וְאֶת־
y-ungió	**	el-altar	y-**	todos	sus-utensilios	y-**	la-fuente
כֵּנוֹ	לְקַדְּשָׁם :	וַיִּצֹק	מִשְׁמֶן	הַמִּשְׁחָה			
su-soporte	para-consagrar-los (12)	Y-derramó	de-aceite-de	la-unción			
עַל־	רֹאשׁ	אַהֲרֹן	וַיִּמְשַׁח	אֹתוֹ	לְקַדְּשׁוֹ :	וַיִּקְרַב	
Aarón	cabeza-de	a-él	y-ungió	para-consagrar-lo	(13)	Y-trajo	
מֹשֶׁה	אֶת־	בָּנָיו	אַהֲרֹן	וַיִּלְבָּשֶׂם	כִּתְּוֹת	וַיַּחֲנֹךְ	אֹתָם
a Moisés	hijos-de	Aarón	y-les-vistió	túnicas	y-ciñó	a-ellos	
אַבְנֵי	וַיַּחֲבֹשׁ	לָהֶם	מִגְבָּעוֹת	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	אֶת־
y-puso	a-ellos	como	, tiaras	mandó	Yahweh	Moisés	
וַיִּגִּשׁ	אֶת־	פָּרִי	הַחֲטָאֹת	וַיִּסְמְךָ	אַהֲרֹן		
Y-presentó (14)	**	becerro-de	, la-expiación	y-puso	Aarón		
וּבָנָיו	אֶת־	וַיִּדְּיָהֶם	עַל־	רֹאשׁ	פָּרִי	הַחֲטָאֹת :	
y-sus-hijos	**	sus-manos	sobre	cabeza-de	becerro-de	la-expiación	
וַיִּשְׁחָט	וַיִּקַּח	מֹשֶׁה	אֶת־	הַדָּם	וַיָּהֲקֵן	עַל־	קַרְנוֹת
Y-degolló (15)	y-tomó	Moisés	**	la-sangre	y-puso	en	cuernos-de
הַמִּזְבֵּחַ	סָבִיב	בְּאֶצְבָּעוֹ	וַיַּחֲטֹא	אֶת־	הַמִּזְבֵּחַ	וְאֶת־	
el-altar	alrededor	con-su-dedo	y-purificó	**	el-altar	y-**	
הַדָּם	יָצַק	אֶל־	וַיִּסֹּד	הַמִּזְבֵּחַ	וַיִּקְדֹּשְׁהוּ	לְכַפֵּר	
la-sangre	derramó	en	base-de	el-altar	y-lo-consagró	para-expiar	
עָלָיו :	וַיִּקַּח	אֶת־	כָּל־	הַחֲלֵב	אֲשֶׁר	עַל־	הַקֶּרֶב
sobre-él (16)	Y-tomó	**	toda	la-grasa	que	sobre	el-intestino

וַיִּקְטֹר	חֵלְבֵנוֹ	וְאֶת־	הַכְּלָיִת	שְׁנֵי	וְאֶת־	הַכֶּבֶד	יָתַרְתָּ
y-quemó	, su-grasa	y-**	los-rifiones	dos	y-**	el-hígado	capa-de
וְאֶת־	בְּשָׂרוֹ	וְאֶת־	עֹרֹ	וְאֶת־ הַפֶּרַח	וְאֶת־	הַמִּזְבֵּחַ:	מֹשֶׁה
y-**	su-carne	y-**	su-piel	y-** el-becerro	Y-**	(17) . en-el-altar	Moisés
צִוָּה	כַּאֲשֶׁר	לְמַחֲנֵה	מִחוּץ	בָּאֵשׁ	שָׂרַף	פָּרְשׁוֹ	
mandó	como	del-campamento	fuera	en-el-fuego	quemó	su-estiercol	
הָעֹלָה	אֵיל	אֶת	וַיִּקְרָב	וְאֶת־ מֹשֶׁה:	יָהוָה	אֶת־	
el-holocausto	camero-de	**	E-hizo-traer	(18) . Moisés	a	Yahweh	
וְיִסְמְכוּ	אֶהָרֹן	וּבָנָיו	אֶת־	יָדֵיהֶם	עַל־	רֹאשׁ הָאֵיל:	
y-pusieron	Aarón	y-sus-hijos	**	sus-manos	sobre	el-camero	
וַיִּשְׁחַט	וַיִּזְרֹק	מֹשֶׁה	אֶת־	הַדָּם	עַל־	הַמִּזְבֵּחַ	
Y-degolló	y-roció	Moisés	**	la-sangre	en	el-altar	
סָבִיב:	וְאֶת־ הָאֵיל	נָחַח	לְנִתְחָיו	וַיִּקְטֹר	מֹשֶׁה	אֶת־	
Y-**	el-camero	Y-**	en-sus-piezas	y-quemó	Moisés	**	
הָרֹאשׁ	וְאֶת־ הַנְּתָחִים	וְאֶת־ הַפֶּרֶר:	וְאֶת־ הַקֶּרֶב	וְאֶת־ הַכַּרְעִים	וְאֶת־	הַכַּרְעִים	
la-cabeza	los-trozos	y-** la-grasa	Y-**	el-intestino	y-**	las-patas	
רָתַחַ	בַּמֵּיִם	וַיִּקְטֹר	מֹשֶׁה	אֶת־	כָּל־	הָאֵיל	
lavó	en-el-agua	y-quemó	Moisés	**	todo	el-camero	
הַמִּזְבֵּחַ	עֹלָה	הוּא	לְרִיחַ־	נִיחֹחַ	אֲשֶׁה	הוּא	
en-el-altar	holocausto	él	para-aroma	grato	ofrenda-encendida	él	
לִיהוָה	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יָהוָה	אֶת־ מֹשֶׁה:	וַיִּקְרָב	אֶת־	
a-Yahweh	como	mandó	Yahweh	Moisés	Y-hizo-traer	**	
הָאֵיל	הַשֵּׁנִי	אֵיל	הַמְּלָאִים	וַיִּסְמְכוּ	אֶהָרֹן	וּבָנָיו	
el-camero	el-segundo	camero-de	las-consagraciones	y-pusieron	Aarón	y-sus-hijos	
אֶת־	יָדֵיהֶם	עַל־	רֹאשׁ הָאֵיל:	וַיִּשְׁחַט	וַיִּקַּח	וַיִּקַּח	
**	sus-manos	sobre	el camero	Y-degolló	y-tomó	(23) . el camero	

מֹשֶׁה מִדְּמוֹ וַיִּתֵּן עַל-תְּנוּךְ אָזְנוֹ אֶהָרֵן תְּמִנִית וְעַל-
y-en , la-derecha Aarón oreja-de lóbulo-de en y-puso de-su-sangre Moisés

בָּהֶן יָדוֹ תְּמִנִית וְעַל- בָּהֶן רִגְלוֹ תְּמִנִית:
el-derecho su-pie pulgar-de y-en la-derecha su-mano pulgar-de

וַיִּקְרַב אֶת-בְּנֵי אֶהָרֵן וַיִּתֵּן מֹשֶׁה מִן-הַדָּם עַל-
en la-sangre de Moisés y-puso Aarón hijos-de ** E-hizo-acercarse (24)

תְּנוּךְ אָזְנוֹ תְּמִנִית וְעַל- בָּהֶן יָדוֹ תְּמִנִית וְעַל-
y-en la-derecha su-mano pulgar-de y-en la-derecha su-oreja lóbulo-de

בָּהֶן רִגְלוֹ תְּמִנִית וַיִּזְרוּ מֹשֶׁה אֶת-הַדָּם
la-sangre ** Moisés y-rocío , el-derecho su-pie pulgar-de

עַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וַיִּקַּח אֶת-הַחֵלֶב וְאֶת-הָאֵלִיָּה וְאֶת-
y-** la-cola y-** la-grasa ** Y-tomó (25) . alrededor el-altar en

כָּל-הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל-הַקֶּרֶב וְאֵת יִתְרָת הַכֹּהֵן וְאֶת-שְׁתֵּי
ambos y-** el-hígado capa-de y-** el-intestino en que la-grasa toda

הַכִּלְיֹת וְאֶת-חֲלֻבָּהּ וְאֶת שׁוֹק תְּמִיִן: וּמָסָה
Y-el-cesto-de (26) . el-derecho muslo-de y-** , su-grasa y-** los-riñones

הַמִּצֹּת אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה לָקַח חֲלֹת מִצָּה אֶחָת
los-ázimos Yahweh ante que los-ázimos

וְחֲלֹת לֶחֶם שֶׁמֶן אֶחָת וְרִקִּיק אֶחָד וַיִּשֶׂם עַל-תְּחֻלָּבִים
los-trozos-de-grasa en y-puso uno y-hojaldre uno aceite pan y-torta-de

וְעַל שׁוֹק תְּמִיִן: וַיִּתֵּן אֶת-הַכֹּל עַל כַּפֵּי אֶהָרֵן
Aarón manos-de en el-todo ** Y-puso (27) . el-derecho muslo-de y-en

וְעַל כַּפֵּי בָנָיו וַיִּזְרוּ אֲתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
Yahweh ante ofrenda-mecida a-ellas y-meció , sus-hijos manos-de y-en

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֹתָם מֵעַל כַּפֵּיהֶם וַיִּקְמָר וַיִּתֵּן עַל-הַמִּזְבֵּחַ
en-el-altar y-quemó sus-manos de-en a-ellos Moisés Y-tomó (28)

עַל-	הָעֹלָה	מִלְאִים	הֵם	לִבְיֹת	נִחַח
sobre	el-holocausto	ofrendas-de-consagraciones	ellos	para-aroma	grato
אֵשָׁה	הוּא	לִיהוָה:	וַיִּקַּח	מֹשֶׁה	אֶת-
ofrenda-encendida	él	a-Yahweh	Y-tomó (29)	Moisés	**
וַיִּנְיֻקְהוּ	תְּנוּפָה	לִפְנֵי	יְהוָה	מֵאֵיל	הַמִּלְאִים
y-lo-meció	ofrenda-mecida	ante	Yahweh	de-carnero-de	las-consagraciones
לְמֹשֶׁה	הָיָה	לְמִנְחָה	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה
para-Moisés	era	por-porción	como	mandó	a
וַיִּקַּח	מֹשֶׁה	מִשְׁמֶן	הַמִּשְׁחָה	וּמִן-	הַדָּם
Y-tomó (30)	Moisés	de-aceite-de	la-unción	y-de	la-sangre
הַמִּזְבֵּחַ	וַיַּז	עַל-אַהֲרֹן	עַל-	וְעַל-	בָּנָיו
el-altar	y-roció	Aarón sobre	sobre	y-sobre	sus-hijos
וְעַל-	בְּגָדָיו	בָּנָיו	אֵתוֹ	וַיִּקְדָּשׁ	אֶת-אַהֲרֹן
y-sobre	vestidos-de	sus-hijos	, con-él	y-consagró	a Aarón a
בְּגָדָיו	וְאֵת-	בָּנָיו	וְאֵת-	בְּגָדָיו	אֵתוֹ:
y-sobre	vestidos-de	sus-hijos	y-a	vestidos-de	sus-hijos
וַיֹּאמֶר	מֹשֶׁה	אֶל-אַהֲרֹן	וְאֵל-	בָּנָיו	בְּשָׁלְוֹ
Y-dijo (31)	Moisés	Aarón a	y-a	sus-hijos	la-came
פָּתַח	אֹהֶל	מוֹעֵד	וְשָׁם	תֹּאכְלוּ	אֹתוֹ
puerta-de	tienda-de	reunión	y-allí	comed	el-pan
בַּסֵּל	הַמִּלְאִים	כַּאֲשֶׁר	צִוִּיתִי	לֵאמֹר	אַהֲרֹן
en-canasta-de	, ofrenda-de-ordenación	como	mandé	decir	Aarón
וּבָנָיו	יֹאכְלֻהוּ:	וְהַנּוֹתָר	בְּבָשָׂר		
y-sus-hijos	lo-comerán	(32)	de-la-carne	Y-el-sobrante	
וּבְלֶחֶם	בָּאֵשׁ	תִּשְׂרְפוּ:	וּמִפָּתַח	אֹהֶל	
y-de-el-pan	en-el-fuego	quemarás	(33)	Y-desde-puerta-de	tienda-de

מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ שִׁבְעַת יָמִים עַד יוֹם מְלֵאת יָמִי
días-de completar día hasta días siete saldrás no reunión

מִלִּיאֵיכֶם כִּי שִׁבְעַת יָמִים וְיִמְלֵא אֶת-יְדְכֶם :
. vuestras-ordenaciones pues siete días llenaré ** vuestra-mano

כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בַּיּוֹם הַזֶּה צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר
hizo Como (34) en-el-día , el-éste mandó Yahweh expiar hacer

עֲלֵיכֶם : וּפְתַח אֹהֶל מוֹעֵד תִּשְׁבּוּ יוֹמָם וּלְיָלָה
por-vosotros (35) Y-puerta-de tienda-de reunión estaréis de-día y-de-noche

שִׁבְעַת יָמִים וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-מִשְׁמַרְתּוֹ יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי-כֵן
y-guardaréis días siete ** y-no Yahweh ordenanza-de así pues moriréis

צִוֵּיתִי : וַיַּעַשׂ אַהֲרֹן וַיְבָנִי אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים
(36) . mandé E-hizo Aarón y-sus-hijos todas las-cosas

אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה : וַיְהִי בַּיּוֹם
que mandó Yahweh por-mano-de Moisés (1) Y-fue en-el-día

Cap. 9

הַשְּׁמִינִי קָרָא מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וּלְזָקְנֵי
el-octavo llamó a-Aarón Moisés y-a-sus-hijos y-ancianos-de

יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר אֶל-אַהֲרֹן קַח-לָךְ עֵגֹל בֶּקָר
(2) . Israel Y-dijo a Aarón toma para-ti becerro hijo-de vacuno

לְחֻטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה תְּמִימִם וַיֵּרָאוּ
para-ofrenda-del-pecado y-camero para-holocausto , perfectos y-tráelos

לִפְנֵי יְהוָה : וְאֵל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר קָחוּ שְׁעִיר-
Y-a (3) . Yahweh ante hijos-de Israel habla : diciendo tomad cabra-de

עִזִּים לְחֻטָּאת וְעֵגֹל וְכֶבֶשׂ בְּנֵי-שָׁנָה תְּמִימִם
para-ofrenda-del-pecado cabras y-becerro y-cordero hijos-de año perfectos

לְעֹלָה : וְשׂוֹר וְאַיִל לְשֻׁלְמִים לְזֶבֶחַ
(4) . para-holocausto Y-vaca y-camero para-ofrenda-de-paces para-sacrificar

לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָהּ בַּשֶּׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה
Yahweh hoy pues con-el-aceite mezclada y-ofrenda-vegetal Yahweh ante

וַיֹּאמֶר אֲלֵיכֶם: וַיִּקְחוּ אֶת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל-
a Moisés mandó lo-que ** Y-tomaron (5) . a-vosotros aparecerá

פָּנֵי אָהֶל מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ כָּל-תְּעֻדָה וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ
y-se-pusieron la-comunidad toda y-se-acercaron , reunión tienda-de frente-de

לִפְנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר-צִוָּה
mandó que la-palabra ésta : Moisés Y-dijo (6) . Yahweh ante

יְהוָה תַּעֲשׂוּ הִנֵּה אֲלֵיכֶם כְּבוֹד יְהוָה: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (7) . Yahweh gloria-de a-vosotros y-aparecerá , haréis Yahweh

מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן קָרַב אֶל-הַמִּזְבֵּחַ וַעֲשֵׂה אֶת-תַּחֲטָאתְךָ
tu-ofrenda-del-pecado ** y-sacrifica el-altar a ven : Aarón a Moisés

וְאֵת-עֹלֹתְךָ וְכֹפֶר בַּעֲרֶךָ וּבַעַר הָעַם וַעֲשֵׂה
y-sacrifica el-pueblo y-por por-ti y-expía tu-holocausto y-**

אֶת-קָרְבַּן הָעַם וְכֹפֶר בְּעֻלָּם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה:
. Yahweh mandó como por-ellos y-expía el-pueblo ofrenda-de **

וַיִּקְרַב אַהֲרֹן אֶל-הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶת-עֹגֶל
becerro-de ** y-la-degolló , el-altar a Aarón Y-se-acercó (8)

הַחֲטָאתָ אֲשֶׁר-לּוֹ: וַיִּקְרְבוּ בָנֵי אַהֲרֹן אֶת-
** Aarón hijos-de Y-trajeron (9) por-él que la-ofrenda-del-pecado

הַדָּם אֵלָיו וַיִּטְבֹּל אֶצְבָּעוֹ בַּדָּם וַיָּתֵן עַל-
en y-puso en-la-sangre su-dedo y-mojó a-él la-sangre

קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֵת-הַדָּם יָצַק אֶל-יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: וְאֵת-
Y-** (10) . el-altar base-de en derramó la-sangre y-** el-altar cuernos-de

הַחֵלֶב וְאֵת-הַכִּלְיֹת וְאֵת-הַיִּתְרֹת מִן-הַכֶּבֶד מִן-הַחֲטָאתָ
la-ofrenda-del-pecado de el-hígado de la-capa y-** los-rifones y-** la-grasa

הַקָּטִיר הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וְאֵת־
quemó en-el-altar como mandó Yahweh a Moisés . (11) Y-**

הַבָּשָׂר וְאֵת־הַעֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּטְהָה:
la-carne y-** la-piel quemó en-el-fuego fuera de-el-campamento .

וַיִּשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה וַיִּמְצְאוּ בָנֵי אַהֲרֹן
Y-degolló ** , el-holocausto y-presentaron hijos-de Aarón (12)

אֵלָיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקֵהוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:
a-él ** la-sangre y-la-roció en el-altar alrededor .

וְאֵת־הָעֹלָה הִמְצִיאוּ אֵלָיו לְנִתְחֶיהָ וְאֵת־הָרֹאשׁ
Y-** el-holocausto presentaron , a-él por-sus-trozos y-** la-cabeza (13)

וַיִּקְטֹר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּרְחֹץ אֶת־הַקֶּרֶב וְאֵת־
quemó en el-altar . (14) Y-lavó ** el-intestino y-**

הַכַּרְעִים וַיִּקְטֹר עַל־הָעֹלָה הַמִּזְבֵּחַ:
las-patas quemó en el-holocausto el-altar .

וַיִּקְרָב אֶת־קָרְבֵּן הָעָם וַיִּלָּחֶם אֶת־שְׂעִיר
Y-trajo ** ofrenda-de el-pueblo y-tomó macho-cabrio de (15)

הַחֲטָאתֹת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחָטֵהוּ וַיִּחַטְּאֵהוּ
que la-ofrenda-del-pecado por-el-pueblo y-lo-degolló y-lo-ofreció-por-el pecado

כְּרִאשֹׁן: וַיִּקְרָב אֶת־הָעֹלָה וַיַּעֲשֶׂה
como-el-primero (16) Y-trajo ** el-holocausto y-la-ofreció

כַּמִּשְׁפָּט: וַיִּקְרָב אֶת־הַמִּנְחָה וַיִּמְלֵא
como-la-ordenanza (17) Y-trajo ** la-ofrenda-vegetal y-llenó

כַּפּוֹ מִמֶּנָּה וַיִּקְטֹר עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִלְכָּד עִלָּת
su-mano de-ella y-quemó en el-altar además-de holocausto-de

הַבֶּקֶר: וַיִּשְׁחַט אֶת־הַשּׂוֹר וְאֶת־הָאֵילָן וְזֶבַח
la-mañana (18) Y-degolló ** el-buey y-** ofrenda-de el-camero

השלמים אשר לעם וימצאו בני אהרן את-
 las-paces que por-el-pueblo y-presentaron hijos-de Aarón **

הדם אליו ויזרקוהו על- המזבח סביב: ואת-
 la-sangre , a-él y-lo-roció sobre el-altar סביב: (19) Y-**

החלקים מן- השור ומן- האיל האלה והקספה
 los-trozos-de-grasa de , el-buey y-de el-camero la-cola והקספה y-la-capa-de-grasa

ותקליח ותתת הפקד: וישמו את- החלקים
 y-los-rifones y-capade el-hígado (20) Y-pusieron ** los-trozos-de-grasa

על- החזות ויקטר החלקים המזבחה: ואת-
 sobre los-pechos y-quemó los-trozos-de-grasa en-el-altar (21) Y-**

החזות ואת שוק הימין הנחף אהרן והנופה לפני
 los-pechos y-** muslo-de la-derecha meció Aarón והנופה לפני ante ofrenda-mecida

יהיה כאשר צוה משה: וישא אהרן את- ידיו
 como Yahweh mandó Moisés (22) Y-alzó Aarón ** su-mano

אל- העם ויברכם אל- העם ויברכם
 hacia el-pueblo y-les-bendijo y-descendió de-sacrificar

תחטאת והעלה והשלמים
 la-ofrenda por-el-pecado y-el-holocausto y-la-ofrenda-de-paces

ויבא משה ואהרן אל- אהל מועד ויצאו
 Y-fue (23) Moisés y-Aarón a tienda-de reunión y-salieron

ויברכו את- העם וירא כבוד- יהוה אל- כל-
 y-bendijeron ** el-pueblo y-apareció gloria-de Yahweh a todo

העם: ותצא אש מלפני יהוה ותאכל
 (24) Y-salió el-pueblo de-la-presencia-de Yahweh y-consumió

על- המזבח את- העלה ואת- החלקים וירא כל-
 el-altar en ** el-holocausto y-** los-trozos-de-grasa y-vio וירא כל- todo

הָעָם הָעֹמְדִים עַל-רֹאשֵׁי הָעָם
el-pueblo sobre sus-rostros y-gritaron

וַיִּקְחוּ בָנֵי-אֶהֱרֹן נָדָב וָאִבִּיחֻזַּאֵשׁ מִחִטָּתוֹ וַיִּתְּנוּ
Y-tomaron (1) Aarón hijos-de Nadab y-Abiú cada-uno su-incensario y-pusieron

בָּהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂמוּ עָלֶיהָ קֶטֶרֶת וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה
en-ellas fuego y-pusieron en-ella , incienso y-ofrecieron ante Yahweh

אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אֹתָם: וַתֵּצֵא אֵשׁ
fuego extraño que no mandó a-ellos Y-salió (2)

מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה
de-presencia-de Yahweh y-consumió a-ellos y-murieron ante Yahweh

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אֶהֱרֹן הוּא אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה לֵאמֹר
Y-dijo (3) Moisés a Aarón : lo-que habló Yahweh diciendo

בִּקְרָבִי אֶקְדֹּשׁ וְעַל-פָּנָי כָּל-הָעָם
en-los-que-se-me-acercan me-santificaré y-en toda presencia-de el-pueblo

אֶכְבֹּד וְיָדָם אֶהְרֹן: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל-
seré-glorificado y-calló . Aarón (4) Y-llamó a Moisés

מִישָׁאֵל וְאֵל עֶזִּיאֵל בְּנֵי אֶלְזָפָן הֵיוּ אֶהֱרֹן וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
y-a Misael Elzafán hijos-de Uziel tío-de Aarón , y-dijo a-ellos

קִרְבּוֹ שָׂאוּ אֶת-אֲחֵיכֶם מֵאֵת פְּנֵי-הַמִּקְדָּשׁ אֶל-מַחוּץ
llevad , venid de-** vuestros-hermanos delante-de el-santuario a- fuera

לַמַּחֲנֶה: וַיִּקְרְבוּ וַיִּשָּׂאֻם בְּכִתְנֹתָם אֶל-
Y-se-acercaron (5) . de-el-campamento y-les-llevaron a en-sus-túnicas

מַחוּץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
fuera del-campamento como habló Moisés (6) Y-dijo a Moisés

אֶהֱרֹן וְאֶלְעָזָר וְיִיטָמָר רָאשֵׁיכֶם אֶל-חִפְרָעוֹ
Aarón y-a-Elazar y-a-Itamar sus-hijos no vuestras-cabezas descubráis

וּבְגָדֵיכֶם לֹא-תַפְּלוּמוּ וְלֹא תָמוּתוּ וְעַל-כָּל-
y-vuestros-vestidos no rasguéis y-con toda moriréis

הָעֵדָה יִקְצֹף וְאַחֵיכֶם כָּל-בֵּית יִשְׂרָאֵל
la-comunidad ; se-enfurecerá pero-vuestros-hermanos toda casa-de Israel

וַיִּכְבּוּ אֶת-הַשָּׂרָפָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוָה:
lamentarán ** el-incendio que encendió . Yahweh

וּמִפֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא תֵצְאוּ כָּן-תָּמוּתוּ כִּי-
Y-desde-entrada-de (7) reunión tienda-de no , muráis para-que-no saldréis pues

שָׁמֶן מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כַדָּבָר מֹשֶׁה:
unción-de aceite-de Yahweh , en-vosotros e-hicieron como-dijo . Moisés

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר: גֵּיז וְשֹׁכַר אֵל-
Y-habló (8) a Aaron . diciendo (9) . Vino y-licor no

תִּשְׁתֶּּה | אֲתָהּ | וּבְנֶיךָ אִתְּךָ בְּבֹאֲתְכֶם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד
tú bebas y-tus-hijos con-tigo en-tu-entrar en tienda-de reunión

וְלֹא תָמוּתוּ חֲקָת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:
y-no , moriréis estatuto perpetuo por-vuestras-generaciones

וְלִהְיוֹתָם יָדִיד בֵּין הַקִּדְּשׁ וּבֵין הַחֹל וּבֵין
Y-para-distinguir (10) entre lo-santo y-entre , lo-profano y-entre

הַטָּמֵא וּבֵין הַטְּהוֹר: וְלִהְיוֹת אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-
lo-inmundo y-entre . lo-limpio (11) a Y-para-enseñar hijos-de Israel **

כָּל-הַחֲקִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיהֶם בְּיַד-מֹשֶׁה:
todos los-estatutos que habló Yahweh a-ellos por-mano-de . Moisés

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל אֶלְעָזָר וְאֶל-אִיתָמָר בְּנֵי
Y-habló (12) a Moisés Aaron a Eleazar y-a Itamar sus-hijos

הַנּוֹתָרִים קָחוּ אֶת-הַמִּנְחָה הַנּוֹתָרָה
: los-que-quecieron ** tomad la-ofrenda-vegetal la-sobrante

מֵאֵשׁ יְהוָה וְאָכְלֶיהָ מִצֹּחַ אֵלֶּיךָ הַמִּזְבֵּחַ
 ; el-altar junto-a sin-levadura y-comed-la Yahweh de-ofrendas-encendidas-de

כִּי קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים הוּא: וְאָכַלְתֶּם אֹתָהּ בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ כִּי
 pues santo en-lugar a-ella Y-comeréis (13) . ella santos santísimo-de pues

חֶקֶךְ חֶקֶךְ וְחֶקֶךְ בְּנֵיךְ הִוא מֵאֵשׁ יְהוָה כִּי-
 pues , Yahweh de-ofrenda-encendida-de ella tus-hijos y-porción-de tu-porción

כֵּן צִוִּיתִי: וְאַתָּה הַתְּנוּפָה וְאַתָּה שֹׁק הַתְּרוּמָה
 la-presentación muslo-de y-** el-mecido pecho Y-** (14) . se-me-ordenó así

תֹּאכְלוּ בְּמָקוֹם טָהוֹר אַתָּה וּבְנֵיךְ וּבְנֵיךְ אִתָּךְ
 con-tigo y-tus-hijas y-tus-hijos tú limpio en-lugar comeréis

כִּי- חֶקֶךְ וְחֶקֶךְ בְּנֵיךְ נָתַנּוּ מִזְבְּחִי
 de-ofrendas-de dados tus-hijos y-porción-de tu-porción pues

שְׁלָמִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: שֹׁק הַתְּרוּמָה וְחֶזֶק
 y-pecho-de la-presentación Muslo-de (15) . Israel hijos-de paces-de

הַתְּנוּפָה עַל אֵשׁ הַחֲלָבִים וְיָבִיאוּ לְהִנִּיחַ
 para-mecer traerán los-trozos-de-grasa ofrendas-encendidas-de con la-mecida

תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה וְהָיָה לְךָ וּלְבְנֵיךְ
 y-para-tus-hijos para-ti y-será Yahweh ante ofrenda-mecida

אִתָּךְ לְחֶקֶךְ עוֹלָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וְאַתָּה שְׂעִיר
 macho Y-** (16) . Yahweh mandó como perpetuo por-estatuto con-tigo cabrío-de

הַחֲטָאתָ דָּרַשׁ דָּרַשׁ מֹשֶׁה וְהִנֵּה שָׂרָף
 , quemado y-he-aquí Moisés preguntó preguntar la-ofrenda-del-pecado

וַיִּקְצַף עַל-אֶלְעָזָר וְעַל-אִיתָמָר בְּנֵי אַהֲרֹן הַנּוֹתְרִים
 los-que-quedaban , Aarón hijos-de Itamar y-contra Eleazar contra y-se-enojó

לֵאמֹר: מָדוּעַ לֹא-אָכַלְתֶּם אֶת-הַחֲטָאתָ בְּמָקוֹם הַקֹּדֶשׁ
 el-santuario en-sitio-de la-ofrenda-del-pecado ** comisteis no Por-qué (17) : diciendo

כִּי קָדֵשׁ קָדְשִׁים הוּא וְאַתָּה וְנָתַן לָכֶם לְשֹׂאֵל אֶת-
 ** para-quitar a-vosotros dio y-ella ella santos santísimo-de pues

עֲנֵן הָעֵדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם לִפְנֵי יְהוָה: הֵן לֹא-
 no Pues (18) . Yahweh ante por-ellos para-expiar la-comunidad culpa-de

הוּבָא אֶת-דָּמָה אֶל-הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה אֲכֹל
 comer , dentro el-santuario a su-sangre ** fue-llevada

תֹּאכְלוּ אֹתָהּ בַּקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי :
 . mandé como en-el-santuario a-ella debisteis-comer

וַיְדַבֵּר אֶהֱרֹן אֶל-מֹשֶׁה הֵן תִּיּוֹם הַקְרִיבוּ אֶת-
 ** sacrificaron hoy he-aquí : Moisés a Aarón Y-habló (19)

חַטָּאתָם וְאֶת-עֹלֹתָם לִפְנֵי יְהוָה
 Yahweh ante su-holocausto y-** su-ofrenda-del-pecado

וַתִּקְרָאנָה אֹתִי כַּאֲלֶה וְאֶכְלֵתִי חַטָּאת הַיּוֹם
 . hoy ofrenda-de-pecado si-comiera , tal-como-estas a-mí y-sucedieron

הֲיִיטֵב בְּעֵינַי יְהוָה: וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
 Moisés Y-escuchó (20) . Yahweh en-ojos-de sería-bueno?

וַיִּיטֵב בְּעֵינָיו: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 Moisés a Yahweh Y-habló (1) . en-sus-ojos y-fue-bueno

Cap. 11

וְאֵל-אֶהֱרֹן לֵאמֹר אֲלֵהֶם: וַדַּבְּרוּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַחַיָּה
 el-animal éste : diciendo Israel hijos-de a Habla (2) . a-ellos diciendo Aarón y-a

אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכָּל-הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל-הָאָרֶץ: כָּל
 Todo (3) . la-tierra sobre que la-bestia de-toda comeréis que

מִפְּרֶסֶת פְּרֹסָה וְשִׁסְעַת שִׁסְעַת פְּרֹסָת מַעֲלַת גִּרָה בִּבְהֵמָה
 entre-la-bestia rumía mastica pezuñas división-de y-dividiendo pezuña hendida

אֹתָהּ תֹּאכְלוּ: אֵין אֶת-זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי
 de-masticadores-de : comeréis no ésta ** Sólo (4) . comeréis ella

הַגִּדָּה וּמִמְפְּרִיטֵי הַפֶּזֻזָּה אֶת־הַנֶּמֶל כִּי־מַעֲלָה
masticador-de aunque el-camello ** la-pezuña y-de-los-de-hendidura-de la-rumia

גִּדָּה הוּא וּפֶזֻזָּה אֵינֶנּוּ מִפְּרִיטִים טָמֵא הוּא לָכֶם: וְאֶת־הַשֶּׁפֶן כִּי־
pues el-conejo Y-** (5) . para-vosotros él inmundo , hendida él-no y-pezuña él rumia

מַעֲלָה גִּדָּה הוּא וּפֶזֻזָּה לֹא יִפְרִיטִים טָמֵא הוּא לָכֶם: וְאֶת־
Y-** (6) . para-vosotros él inmundo , hendida no y-pezuña él rumia masticador-de

הַאֲרִנְבֶּת כִּי־מַעֲלָה גִּדָּה הוּא וּפֶזֻזָּה לֹא הַפֶּרִיסָה טָמֵאָה הוּא
ella inmunda , hiende no y-pezuña ella rumia masticador-de pues la-liebre

לָכֶם: וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מִפְּרִיטִים פֶּזֻזָּה הוּא וְשִׁסְעַת וְשִׁסְעַת
división-de y-dividida él pezuña hendida pues el-cerdo Y-** (7) . para-vosotros

פֶּזֻזָּה וְהוּא גִּדָּה לֹא־יִגָּר טָמֵא הוּא לָכֶם: מִבְּשָׂרָם לֹא
no De-su-came (8) . para-vosotros él inmundo , mastica no rumia pero-él pezuña

תֹּאכְלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגְעוּ טָמֵאִים הֵם לָכֶם:
. para-vosotros ellos inmundos tocaréis no y-en-su-cadáver comeréis

אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמַּיִם כָּל אֲשֶׁר־לוֹ סִנְפִיר
aleta para-él lo-que todo : en-las-aguas lo-que de-todo comeréis esto ** (9)

וּמִשְׁקַשֶּׁת בַּמַּיִם בַּמַּיִם וּבְנִחְלִים אֲתָם תֹּאכְלוּ:
. comeréis a-ellos y-en-los-ríos en-los-mares en-las-aguas y-escama

וְכָל־אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סִנְפִיר וּמִשְׁקַשֶּׁת בַּמַּיִם יִבְנִחְלִים
y-en-los-ríos en-los-mares y-escama aleta para-él no lo-que Y-todo (10)

מִכֹּל־שָׂרִץ הַמַּיִם וּמִכָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה
el-viviente criatura-de y-de-toda las-aguas semoviente-de de-todo

אֲשֶׁר בַּמַּיִם שָׂקִין הֵם לָכֶם: וְשָׂקִין יִהְיוּ
serán Y-abominable (11) . para-vosotros ellos abominable en-las-aguas que

לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ וְאֶת־נִבְלָתָם תִּשְׂקָצוּ:
. detestaréis su-cadáver y-** comeréis no de-su-came , para-vosotros

כָּל אֲשֶׁר אֵין לוֹ סנפיר וְשִׁשְׁקָה בַּמַּיִם שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם:
 . para-vosotros él abominable en-las-aguas y-escama aleta para-él no lo-que Todo (12)

וְאֵת אֵלֶּה תִשְׁקָצוּ מִן הָעוֹף לֹא תֹאכְלוּ
 comeréis no : el-ave de detestaréis éstos Y-** (13)

שֶׁקֶץ הֵם אֵת הַנְּשָׁר וְאֵת הַפֶּרֶס וְאֵת הָעֲזוּנִיָּה:
 . el-azor y-** el-quebrantahuesos y-** el-aguila ** : ellos detestable

וְאֵת הַדָּאָה וְאֵת הָאֵיָּה לְמִינָהּ: אֵת כָּל-
 todo ** (15) . cualquier-clase el-milano y-** el-gallinazo Y-** (14)

עֶרֶב לְמִינֵוּ: וְאֵת בֵּת הַיַּעֲזֻזָּה וְאֵת הַתְּחֻמָּם
 la-lechuza y-** el-avestruz hija-de E-** (16) . de-cualquier-clase cuervo

וְאֵת הַשִּׁחָה וְאֵת הַגֶּן לְמִינֵהוּ: וְאֵת הַבּוֹס וְאֵת-
 y-** el-búho Y-** (17) . según-su-especie el-gavilán y-** la-gaviota y-**

תִּשְׁלַף וְאֵת תִּינְשׁוּף: וְאֵת הַתְּנַשְׁמַת וְאֵת הַקָּאָה
 el-pelicano y-** el-calamón Y-** (18) . el-ibis y-** el-somormujo

וְאֵת הָרֶחֱם: וְאֵת הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה לְמִינָהּ וְאֵת הָאֲבִיבָה
 la-abubilla y-** según-su-clase la-garza la-cigüeña Y-** (19) . el-buitre y-**

וְאֵת הָעִטְלָף: כָּל שֶׁרָץ הָעוֹף הַחֹלֵף עַל-אַרְבַּע
 cuatro sobre el-andador el-volador insecto-de Todo (20) . el-murciélago y-**

שֶׁקֶץ הוּא לָכֶם: אֵךְ אֵת זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל-
 de-todo comeréis esto ** Pero (21) . a-vosotros él detestable

שֶׁרָץ הָעוֹף הַחֹלֵף עַל-אַרְבַּע אֲשֶׁר-לֹא כַּרְעִים מִמַּעַל
 de-arriba patas a-él que cuatro sobre el-que-anda el-ala insecto-de

לְרַגְלָיו לְנִתָּר בָּהֶן עַל-הָאָרֶץ: אֵת אֵלֶּה מֵהֶם
 de-ellos éstos ** (22) . la-tierra sobre con-ellas para-saltar para-sus-pies

תֹאכְלוּ אֵת הָאֲרָבָה לְמִינֵוּ וְאֵת הַסְּלָעִם לְמִינֵהוּ
 según-su-especie el-langostín y-** según-su-especie la-langosta ** : comeréis

וְאֵת־הַחֲרִיֵּל לְמִינֵהוּ וְאֵת־הַחֲתָנִב לְמִינֵהוּ :
 y-** según-su-especie el-saltamontes y-** según-su-especie la-chicharra y-**

וְכָל־שָׂרֵץ הָעוֹף אֲשֶׁר־לוֹ אַרְבַּע רַגְלִים שָׁקֵץ הוּא
 Y-todo (23) insecto-de el-ala que para-él pies él detestable

לָכֶם : וְלֹאֲלֶהָ תִּטְמָאוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ
 Y-por-éstos (24) para-vosotros seréis-inmundos todo el-que-toque

בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעֶרֶב : וְכָל־
 en-cadáver-de-ellos será-inmundo hasta la-tarde Y-todo (25)

הַנִּשְׂאָ מִנִּבְלָתָם יִכְבֶּס בְּגָדָיו
 el-que-recogiera de-cadáveres-de-ellos lavar sus-vestidos

וְשָׂמָא עַד־הָעֶרֶב : לְכָל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
 y-será-inmundo hasta la-tarde A-todo (26) el-animal que

הוּא מִפְּרִסַּת פִּרְסָה וְשִׁסַּע אֵינָנָה שְׁסֵעַת וְגִרָה אֵינָנָה מַעֲלָה
 hendida ella pezuña y-partida partida rumia ella-no mastica ella-no

טָמְאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהֶם יִטְמָא :
 inmundos ellos para-vosotros todos el-que-toque en-ellos será-inmundo

וְכָל־הוֹלֵךְ עַל־פָּפוֹי בְּכָל־תַּחֲיָהּ
 Y-todo (27) andante en sus-garras en-todo el-animal

הַהֹלֶכֶת עַל־אַרְבַּע טָמְאִים הֵם לָכֶם כָּל־הַנֹּגֵעַ
 el-que-anda cuatro en inmundos todos para-vosotros todos el-que-toque

בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעֶרֶב : וְהַנִּשְׂאָ
 en-su-cadáver será-inmundo hasta la-tarde El-que-recoja (28)

אֵת־נִבְלָתָם יִכְבֶּס בְּגָדָיו וְשָׂמָא עַד־
 ** cadáver-de-ellos lavar sus-vestidos y-será-inmundo hasta

הָעֶרֶב טָמְאִים הֵמָּה לָכֶם : וְזֶה לָכֶם הַטָּמֵא
 la-tarde inmundos ellos para-vosotros Y-esto (29) para-vosotros lo-inmundo

בִּשְׂרָץ הַשָּׂרֵץ עַל- הָאָרֶץ הַחֹלֵד וְהַעֲבָרָה
entre-el-arrastrante el-que-se-mueve sobre : la-tierra la-comadreja y-la-rata

וְהַצָּב לְמִינֵהוּ : (30) וְהָאֵרִיצָה וְהַכֹּחַ
y-el-lagarto . según-su-especie Y-el-erizo y-el-cocodrilo

וְהַלָּשָׂה וְהַחֲמָט (31) וְהַתְּשָׁמָת : אֵלֶּה
y-la-lagartija y-el-estinto . y-el-camaleón Estos

הַשְּׂמָאִים לָכֶם בְּכָל- הַשָּׂרֵץ כָּל- תִּגְנַע
los-inmundos para-vosotros de-todo el-que-se-arrastra todo el-que-toque

בָּהֶם בְּמָוֶתָם יִשָּׁמָא עַד- הָעֶרֶב : וְכָל
de-ellos en-su-morir será-inmundo hasta la-tarde Y-todo (32)

אֲשֶׁר-יִפֹּל- עָלָיו מֵהֶם | בְּמָוֶתָם יִשָּׁמָא מִכָּל-
cae lo-que sobre-él de-ellos en-muerte-de-ellos será-inmundo de-todo

כָּלִי- עֵץ אוֹ בָּגָד אוֹ- עוֹר אוֹ שֶׁק כָּל- כָּלִי אֲשֶׁר-
utensilio-de o tejido o piel o saco todo que utensilio אֲשֶׁר-

יַעֲשֶׂה מְלָאכָה בָּהֶם בַּמַּיִם יִבָּא
se-haga obra , con-ellos en-el-agua se-pondrá

וְשָׁמָא עַד- הָעֶרֶב וְשָׁהָר : וְכָל-
y-será-inmundo hasta , la-tarde y-será-limpio Pero-todo (33)

כָּלִי- תְּרֹשׁ אֲשֶׁר-יִפֹּל מֵהֶם אֶל- תּוֹכוֹ כָּל אֲשֶׁר
barro vasija-de que caiga de-ellos en su-interior todo lo-que

בְּתוֹכוֹ יִשָּׁמָא וְאֵתוֹ תִּשְׁבְּרוּ : מִכָּל-
en-su-interior inmundo y-a-él . romperéis De-todo (34)

הָאֵכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל אֲשֶׁר יָבֹא עָלָיו מַיִם יִשָּׁמָא
que el-alimento que se-come que viene sobre-él agua será-inmundo

וְכָל- מִשְׁקָה אֲשֶׁר יִשְׁתָּה בְּכָל- כָּלִי יִשָּׁמָא :
y-todo líquido que se-bebe de-toda vasija . será-inmundo

יִשְׁמָא יְעֲלֶי מִנְבֵּלָתָם יִפֹּל אֲשֶׁר- וְכָל
será-inmundo sobre-él de-cadáver-de-ellos caiga lo-que Y-todo (35)

יִהְיוּ וְיִשְׁמָאִים הֵם שְׂמָאִים יִסָּן וְכִירִים תִּנּוֹר
serán e-inmundos ellos inmundos serán-rotos y-pucheros homo

יִהְיֶה מֵיִם מְקוּהָ וְכוֹר מַעַן אֵךְ לָכֵם:
será aguas de-colector-de o-cistema fuente Pero (36) . para-vosotros

יִפֹּל וְכִי יִשְׁמָא בְּנִבְלָתָם וְנִגַּע שְׁהוֹר
cae Y-si (37) . será-limpio en-cadáver-de-ellos y-el-que-toque limpio

טָהוֹר יִזְרַע מִנְבֵּלָתָם אֲשֶׁר זָרַע זָרַע עַל- כָּל- מִנְבֵּלָתָם
limpio , será-plantada que planta semilla-de toda en de-cadáver-de-ellos

הוּא: וְכִי יִסָּן מֵיִם עַל- זָרַע וְנִפֹּל מִנְבֵּלָתָם
de-cadáver-de-ellos y-cae semilla en agua se-puso Y-si (38) . él

עֲלֵיו שְׂמָא הוּא לָכֵם: וְכִי יָמוּת מִן- הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר-הִיא
ella que el-animal de muere Y-si (39) . para-vosotros él inmundo sobre-él

לָכֵם לֶאֱכֹלָה הַנִּגַּע בְּנִבְלָתָה יִשְׁמָא עַד-
hasta será-inmundo en-su-cadáver el-que-toque para-alimento para-vosotros

יִכְבֹּס מִנְבֵּלָתָה וְהֵאֱכַל הָעָרֵב:
lavará de-su-cadáver Y-el-que-coma (40) . la-tarde

בְּנִדְיוֹ וְשִׁמְאָה עַד- הָעָרֵב יִחַשֵׁא
y-el-que-recoja la-tarde hasta y-será-inmundo sus-vestidos

אֶת- נִבְלָתָה יִכְבֹּס בְּנִדְיוֹ וְשִׁמְאָה עַד-
hasta y-será-inmundo sus-vestidos lavará su-cadáver **

הָעָרֵב: וְכָל- הַשָּׂרִץ הַשָּׂרִץ עַל- הָאָרֶץ
la-tarde (41) . Y-toda la-criatura la-que-se-arrastra sobre la-tierra ,

שָׂמָן הוּא לֹא יֵאָכֵל: כָּל הַזֶּה עַל- גִּחְוֹן וְכָל
y-todo vientre sobre que-se-mueve Todo (42) . se-comerá no el detestable

הוֹלֵךְ עַל-אַרְבַּע עַד כָּל-מְרַבָּה רַגְלִים לָכֵל-
la-que-se-mueve criatura de-toda pies muchos todo o cuatro sobre que-se-mueve

עַל-הָאָרֶץ לֹא תֹאכְלוּם כִּי-שִׁקָּץ הֵם: אֶל-תִּשְׁקָצוּ
contaminéis No (43) . ella detestable pues las-comeréis no la-tierra sobre

אֶת-נַפְשֵׁיכֶם בְּכָל-הַשָּׂרָץ הַשָּׂרָץ וְלֹא
y-no la-que-se-arrastra la-criatura en-cualquiera-de vuestras-personas **

תִּטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם: פִּי
Pues (44) . en-ellos ni-os-contaminéis por-ellos os-hagáis-inmundos

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי
pues santos y-sed y-os-santificaréis vuestro-Dios Yahweh yo

קְדוֹשׁ אֲנִי וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת-נַפְשֵׁיכֶם בְּכָל-הַשָּׂרָץ
la-criatura con-alguna-de vuestras-personas ** contaminéis y-no yo santo

הָרִמַּשׁ עַל-הָאָרֶץ: כִּי אֲנִי יְהוָה הִמָּעֲלָה אֶתְכֶם
a-vosotros el-que-hizo-subir Yahweh yo Pues (45) . la-tierra sobre la-que-se-arrastra

מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהֵיכַל לָכֶם לֵאמֹר וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי:
y-seréis , por-Dios para-vosotros para-ser Egipto de-tierra-de . yo santo pues santos

זֹאת תּוֹרַת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכָל-נֶפֶשׁ
ser y-todo y-el-ave el-animal ley-de Ésta (46)

הַחַיָּה הָרֹמֶשֶׁת בַּמַּיִם וְלֹכֵל-נֶפֶשׁ
ser y-para-todo en-las-aguas el-que-se-mueve el-viviente

הַשֹּׁרֵץ עַל-הָאָרֶץ: לְהַבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא
el-inmundo entre Para-distinguir (47) . la-tierra en el-que-se-mueve

וּבֵין הַטָּהוֹר וּבֵין הַנֹּאכָלִת הַחַיָּה וּבֵין
y-entre el-comestible el-animal y-entre el-limpio y-entre

הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא תֹאכַל: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
el-animal no que el-animal (1) . se-come . Moisés a Yahweh Y-habló Cap. 12

חֲזִרָע	כִּי	אִשָּׁה	לֵאמֹר	יִשְׂרָאֵל	בָּנָי	אֶל-	דִּבֶּר	אֵל-	לֵאמֹר:
conciba	cuando	mujer	: diciendo	Israel	hijos-de	a	Habla (2)	: diciendo	
כַּיֵּמֶי	יָמִים	שִׁבְעַת	וְטִמְאָה	זָכָר	וַיֵּלֶדָה				
como-días-de	días	siete	entonces-será-inmunda	varón	y-dé-a-luz				
הַשְּׁמִינִי	וּבַיּוֹם	תִּטְמָא:	דְּוֹתָהּ	נֶגֶד					
el-octavo	Y-en-el-día	(3)	. es-inmunda	su-menstruación	período-de				
וּשְׁלֹשָׁת	יּוֹם	וּשְׁלֹשִׁים	עָרְלָתוֹ:	בֶּשֶׂר	יִמּוֹל				
y-tres-de	día	Y-treinta	(4)	. su-prepucio	carne-de	será-circuncidado			
לֹא-	קֹדֶשׁ	בְּכֹל-	טְהִרָה	בְּדָמָי	תִּשָּׁב	יָמִים			
no	sagrado	en-todo-de	purificación	en-sangres-de	permanecerá	días			
יָמֵי	מִלֵּאת	עַד-	תָּבֵא	לֹא	הַמִּקְדָּשׁ	וְאֶל-	תִּצֹּעַ		
días-de	cumplidos	hasta	irá	no	el-santuario	y-a	tocará		
וְטִמְאָה	תֵּלֵד	נִקְבָּהּ	וְאִם-	טְהִרָה:					
entonces-será-inmunda	da-a-luz	hembra	Y-si	(5)	. su-purificación				
עַל-	תִּשָּׁב	יָמִים	וְשֵׁשֶׁת	יּוֹם	וְשֵׁשִׁים	כַּנְדָּתָהּ	שְׁבַעִים		
hasta	permanecerá	días	y-seis	día	y-sesenta	como-su-período	dos-semanas		
טְהִרָה	יָמֵי	וּבְמִלֵּאת	וְטִמְאָה:	דָּמֵי					
su-purificación	días-de	Y-cuando-cumplidos	(6)	. purificación	sangres-de				
שָׁנָתוֹ	בֶּן-	כֶּבֶשׂ	תָּבִיא	לְבַת	אוֹ	לְבִן			
su-año	hijo-de	cordero	traerá	por-hija	o	por-hijo			
אֶל-	לְחֻטָּאת	תֹּר	אוֹ-	יוֹנָה	וּבֶן-	לְעֹלָה			
a	para-ofrenda-de-pecado	tórtola	o	paloma	e-hijo-de	para-holocausto			
לִפְנֵי	וְהִקְרִיבֹ	אֶל-	הַכֹּהֵן:	מִזְבֵּד	אֹהֶל-	פֶּתַח			
ante	Y-lo-ofrecerá	(7)	. el-sacerdote	a	reunión	tienda-de	puerta-de		
מִמָּקָר	וְטִהַרָה	עָלֶיהָ	וּכְפָר	יְהוָה					
de-flujo-de	y-será-limpia	por-ella	y-expiará	Yahweh					

דָּמִיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיִּלָּדָה לְזָכָר אוֹ
 , sus-sangres esta ley-de la-que-da-a-luz a-varón o

לְנִקְבָּהּ: וְאִם- לֹא תִמְצָא יָדָהּ דָּי שָׁהּ
 . a-hembra (8) Y-si no alcanza mano-de-ella precio-de cordero

וְלִקְחָהּ שְׁמֵי- תְּרִים אוֹ שְׁנֵי בָנִי יוֹנָה אֶחָד
 entonces-tomará dos o dos hijos-de paloma uno

לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפָּר עָלֶיהָ
 para-holocausto y-uno para-ofrenda-del-pecado y-expiará por-ella

הַכֹּהֵן וְשָׁהֲרָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה וְאֶל-
 el-sacerdote . y-será-limpia (1) Y-habló a Yahweh y-a Moisés Cap. 13

אֶהְיֶה לְאָמַר: אִלֶּם כִּי- יִהְיֶה בְּעוֹר- בָּשָׂרוֹ שָׁאֵת אוֹ-
 cuando Alguien (2) . diciendo Aarón en-piel-de tenga su-carne o hinchazón

סִפְחָת אוֹ בְּהֶרֶת וְהִיא בְּעוֹר- בָּשָׂרוֹ לְנִנֵּעַ
 o erupción mancha y-sea en-piel-de su-carne para-llaga-de

צִרְעַת וְהוּבֵא אֶל- אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל- אֶחָד
 , lepra y-será-traído a Aarón el-sacerdote o uno

מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת- הַנִּנֵּעַ
 de-sus-hijos . los-sacerdotes (3) Y-mirará el-sacerdote ** la-llaga

בְּעוֹר- הַבָּשָׂר וְשֵׁעַר בָּנִיעַ הַפֶּה לָבָן וּמִרְאָה
 en-piel-de la-carne si-pelo en-la-llaga se-tomó blanco y-aspecto-de

הַנִּנֵּעַ עֲמֻקַּיִם מִעוֹר בָּשָׂרוֹ נִנֵּעַ צִרְעַת הִוא
 la-llaga más-profundo que-piel-de , su-carne llaga-de lepra , él

וְרָאָהּ הַכֹּהֵן וְשִׁמָּא אֹתוֹ: וְאִם-
 y-le-reconocerá el-sacerdote y-declarará-inmundo a-él (4) Y-si

בְּהֶרֶת לְבָנָהּ הִוא בְּעוֹר בָּשָׂרוֹ וְעֲמֻקַּיִם אֵין מִרְאָה
 ella blanca mancha en-piel-de su-carne y-más-profundo no-es su-aspecto

מִן־הָעוֹר וּשְׁעָרָהּ לֹא־הִפָּךְ לָבָן וְהִסְגִּירָהּ הַכֹּהֵן
el-sacerdote entonces-aislará blanco se-tomó no y-pelo la-piel que

אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים וְרָאָהּ הַכֹּהֵן
el-sacerdote Y-le-mirará (5) días siete el-llagado a

בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַלֵּגָה עָמַד בְּעֵינָיו
a-sus-ojos está-igual la-llaga y-he-aquí el-séptimo en-el-día

לֹא־פָשָׁה הַנֶּגַע בְּעוֹר הַכֹּהֵן וְהִסְגִּירָהּ הַכֹּהֵן
el-sacerdote y-le-aislará , en-la-piel la-llaga se-esparció no

שִׁבְעַת יָמִים שְׁנִיתֹת: וְרָאָהּ הַכֹּהֵן אֵלָּה בַּיּוֹם
el-el-día a-él el-sacerdote Y-mirará (6) . otros días siete

הַשְּׁבִיעִי שְׁנִיתֹת וְהִנֵּה בָּתָּה הַנֶּגַע וְלֹא־פָשָׁה
el-séptimo otra-vez y-si se-debilitó la-llaga y-no se-esparció

הַנֶּגַע בְּעוֹר הַכֹּהֵן מִסְפַּחַת וְהִנֵּה הַכֹּהֵן
erupción , el-sacerdote entonces-le-declarará-limpio en-la-piel la-llaga

הִיא וְכִבֶּסּ בְּגָדָיו וְשָׁחַר: וְאִם־פָּשָׁה
ella y-lavará sus-vestidos y-será-limpio . Y-si (7) . y-será-limpio

תִּפְשָׁה הַמִּסְפַּחַת בְּעוֹר אַחֲרָיו תִּרְאֶתָּהּ אֵל־הַכֹּהֵן
se-esparce la-erupción en-la-piel tras mostrar-le a el-sacerdote

לְשִׁחָרְתָּהּ וְתִרְאָהּ שְׁנִיתֹת אֵל־הַכֹּהֵן:
para-su-purificación y-comparecerá otra-vez ante el-sacerdote

וְרָאָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה פָּשְׁתָּה הַמִּסְפַּחַת בְּעוֹר
Y-mirará (8) el-sacerdote y-he-aquí se-extendió la-erupción en-la-piel

וְשִׁמָּאָהּ הַכֹּהֵן צָרַעַת הוּא:
lo-declarará-inmundo , el-sacerdote lepra . ella

נִגַע צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בָּאִדָּם וְהוּכָא
Infección-de (9) lepra cuando esté en-hombre , entonces-será-llevado

אֶל-הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שָׂאתָ לְבָנָה
 a el-sacerdote . (10) Y-mirará el-sacerdote y-he-aquí el-sacerdote blanca tumor

בְּעוֹר וְהָיָה הַפֶּכֶה שֵׁעָר לָבָן וּמִתִּיתָ בָּשָׂר חַי
 en-la-piel y-ella cambió vello , blanco y-trozo-de carne vivo

בְּשָׂאתָ: צִרְעַת נוֹשֶׁנֶת הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ
 en-el-tumor Lepra crónica ella en-piel-de su-came

וּמֵמָאֵל הַכֹּהֵן לֹא יִסְגְּלוּ כִי
 y-le-declarará-inmundo , el-sacerdote no le-aislará porque

טָמֵא הִוא: וְאִם-פָּרוּחַ תִּפְרוּחַ הַצִּרְעַת בְּעוֹר
 él inmundo . (12) Y-si brotar brota en-la-piel la-lepra

וְכִסְתָּהּ בְּעוֹר הַצִּרְעַת אֶת כָּל-עוֹר הַנִּגַּע
 y-cubre la-lepra ** toda piel-de el-infectado

מֵרֹאשׁוֹ וְעַד-רַגְלָיו לְכָל-מִרְאָה עֵינָיו הַכֹּהֵן:
 de-su-cabeza y-hasta , sus-pies a-toda visión-de ojos-de el-sacerdote

וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה כִסְתָּהּ הַצִּרְעַת אֶת-כָּל-
 Y-examinará , el-sacerdote y-si cubre la-lepra ** toda

בָּשָׂרוֹ וּטְהַר אֶת-הַנִּגַּע כָּלֹ
 , su-came entonces-declarará-limpio a , el-infectado todo-él

הִפָּךְ לָבָן טָהוֹר הִוא: וּבָיוֹם הַרְאֹתָ בּוֹ בָּשָׂר חַי
 , blanco se-volvió limpio , él . (14) Y-en-día-de aparecer en-él carne vivo

יֵמָאֵל: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת-הַבָּשָׂר אֲחִי
 . será-inmundo (15) Y-mirará el-sacerdote ** al-vivo la-came

וּמֵמָאֵל הַבָּשָׂר חַיִּי טָמֵא הִוא
 ; y-lo-declarará-inmundo al-vivo la-came él inmundo

צִרְעַת הִוא: אֹו כִי יָשׁוּב הַבָּשָׂר חַיִּי וְנִהְפָּךְ
 lepra . (16) él Pero si cambia la-came al-vivo y-se-vuelve

וְלִלְבָן Y-le-mirará	(17)	אֶל-הַכֹּהֵן: el-sacerdote	וַיָּבֹא a	לְלִבָּן entonces-irá	, a-blanco			
וְיִטְהַר entonces-le-declarará-limpio		לְבָנָה blanca	הַלִּלְגָה la-llaga	וַיִּהְיֶה se-volvió	יְהִי y-si	הַכֹּהֵן el-sacerdote		
בֹּה-יִהְיֶה en-él	כִּי-עָמַד está	וַיָּבֹא cuando	יָבֹא Y-came	(18)	אֶל-הַלִּימְּךָ el-llagado	הַכֹּהֵן a el-sacerdote		
וְהַשְׁחִיחוּ el-furúnculo	בְּמָקוֹם en-lugar-de	וְהָיָה Y-hubiere	(19)	וְנִרְפָּא y-sanare	וְהַשְׁחִיחוּ furúnculo	בְּעוֹר su-piel		
אֶל-הַכֹּהֵן: el-sacerdote	a	וְנִרְפָּא y-se-presentará	וְהָיָה rojiza	בְּהִרְחַק blanca	לְבָנָה mancha	אִם o	הַכֹּהֵן blanca	הַכֹּהֵן hinchazón
וְהָיָה que	מִשְׁכָּח más-hondo	מִשְׁכָּח su-aspecto	וְהָיָה y-si	הַכֹּהֵן el-sacerdote	וְיִמְרָא Y-mirará	(20)		
וְיִטְהַר y-le-declarará-inmundo		לְבָנָה blanco	וְיִטְהַר se-volvió	וְיִטְהַר y-su-vello	וְיִטְהַר la-piel			
וְיִטְהַר: se-originó	בְּשִׁחִין por-el-furúnculo	וְהָיָה ella	וְיִטְהַר lepra	וְיִטְהַר infección-de	וְיִטְהַר el-sacerdote			
וְיִטְהַר blanco	וְיִטְהַר vello	וְיִטְהַר en-ella	וְיִטְהַר no-hay	וְיִטְהַר y-si	וְיִטְהַר el-sacerdote	וְיִטְהַר la-examina	וְיִטְהַר Y-si	(21)
וְיִטְהַר entonces-le-aislará		וְיִטְהַר oscura	וְיִטְהַר y-ella	וְיִטְהַר la-piel	וְיִטְהַר que	וְיִטְהַר no-es	וְיִטְהַר y-más-hondo	
וְיִטְהַר por-la-piel	וְיִטְהַר se-extiende	וְיִטְהַר extender	וְיִטְהַר Y-si	(22)	וְיִטְהַר días	וְיִטְהַר siete-de	וְיִטְהַר el-sacerdote	
וְיִטְהַר Y-si	(23)	וְיִטְהַר ella	וְיִטְהַר infección	וְיִטְהַר a-él	וְיִטְהַר el-sacerdote	וְיִטְהַר declarará-inmundo		
וְיִטְהַר él	וְיִטְהַר el-furúnculo	וְיִטְהַר señal-de	וְיִטְהַר se-extiende	וְיִטְהַר no	וְיִטְהַר la-mancha	וְיִטְהַר permanece	וְיִטְהַר en-su-lugar	

וְהִזְהִירָהּ הַכֹּהֵן: אֹרֶז בָּשָׂר כִּי־יִהְיֶה
 y-le-declarará-limpio el-sacerdote O (24) . estuviere cuando carne

בְּעוֹר מְכוּנֶה אֵשׁ וְהִזְהִירָהּ מִחַיֵּית הַמְּכוּה בַּתֵּרֶת לְבָנָה
 , fuego quemadura-de su-piel y-fuere , en-lo-vivo-de blanca mancha la-quemadura

אֲדַמְדֶּמֶת אֹרֶז לְבָנָה: וְרָאָה אֵתָהּ הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִהְפָּךְ
 (25) . blanca o rojiza Y-mirará a-ella el-sacerdote y-si se-volvió

שָׁעַר לָבָן בַּבִּהָרֶת וּמִרְאָהָ עֲמֻק מִן־הָעוֹר צִרְעַת
 en-la-mancha blanco vello y-su-aspecto que más-hondo lepra la-piel

הִוא בַּמְּכוּה פָּרַחָה וְשִׁמָּא הַכֹּהֵן אֵתוֹ
 ; se-originó en-la-quemadura , ella y-declarará-inmundo a-él el-sacerdote

נִגַּע צִרְעַת הִוא: וְאִם יִרְאֶנָּה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
 (26) . ella lepra infección-de y-si el-sacerdote la-examina y-si

אֵין בַּבִּהָרֶת שָׁעַר לָבָן וּשְׁפֻלָּה אֵינָנָה מִן־הָעוֹר
 no-hay en-la-mancha vello blanco y-más-honda que no-es-ella la-piel

וְהִוא כְּהָה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים:
 , oscurecida , entonces-le-aislará el-sacerdote siete días

וְרָאָהּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי אִם־פָּשָׂה
 Y-le-examinará (27) el-sacerdote en-el-día el-séptimo si esparcir

תִּפְשָׂהּ בְּעוֹר וְשִׁמָּא הַכֹּהֵן אֵתוֹ
 se-esparció en-la-piel y-declarará-inmundo a-él el-sacerdote

נִגַּע צִרְעַת הִוא: וְאִם־תַּחֲסִיף תַּעֲמֹד תַּבִּהָרֶת
 (28) . ella lepra infección-de Y-si en-su-lugar permanece la-mancha

לֹא־פָשְׂתָה בְּעוֹר וְהִוא כְּהָה שָׂאתָ הַמְּכוּה הִוא
 no se-esparce en-la-piel y-ella , oscurecida cicatriz-de , ella la-quemadura

וְהִזְהִירָהּ הַכֹּהֵן כִּי־צִרְכָּת הַמְּכוּה הִוא:
 y-le-declarará-limpio el-sacerdote pues señal-de la-quemadura . ella

וְאִישׁ אֹדֹם כִּי־יִהְיֶה בּוֹ נֹגַע בְּרֹאשׁ אֹדֹם בְּזָקֶן׃
 . mentón o en-cabeza llaga en-él esté que mujer o Y-hombre (29)

וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנֹּגַע וְהִנֵּה מִרְאֵהוּ
 su-aspecto y-si la-llaga ** el-sacerdote Y-examinará (30)

עֲמֹק מִן־הָעוֹר וְכֹסֶם שֹׁעַר צָהָב דָּק וְטָמֵא
 entonces-declarará-inmundo , fino amarillo vello y-en-él la-piel que más-hondo

אֲתָוּ הַכֹּהֵן נִתְּקָה הוּא צִרְעָתָה הָרֹאשׁ אֹדֹם בְּזָקֶן הוּא׃ וְכִי־
 . Y-si (31) . él el-mentón o la-cabeza lepra-de , ello 'tiña el-sacerdote examina

יִרְאֶה הַכֹּהֵן אֶת־נֹגַע הַנִּתְּקָה וְהִנֵּה אֵין מִרְאֵהוּ
 su-aspecto no-es y-si la-tiña infección-de ** el-sacerdote examina

עֲמֹק מִן־הָעוֹר וְשֹׁעַר שָׁחֵר אֵין בּוֹ וְהִסְגִּיר
 entonces-aislará , en-él no-hay negro y-vello la-piel que más-hondo

הַכֹּהֵן אֶת־נֹגַע הַנִּתְּקָה שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָה
 Y-examinará (32) . días siete la-tiña infectado-de a el-sacerdote

הַכֹּהֵן אֶת־הַנֹּגַע בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה לֹא־פָשָׁה הַנִּתְּקָה
 la-tiña se-esparció no y-si el-séptimo en-el-día la-infección ** el-sacerdote

וְלֹא־תָהָה בּוֹ שֹׁעַר צָהָב וּמִרְאֵהוּ הַנִּתְּקָה אֵין עֲמֹק מִן־
 que más-hondo no-es la-tiña y-aspecto-de amarillo vello en-él está y-no

הָעוֹר׃ וְהִחִיטָהּ וְאֶת־הַנִּתְּקָה לֹא יִגְלַח
 se-afeitará no la-tiña y-**. Y-será-afeitado (33) . la-piel

וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּתְּקָה שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃
 . otra-vez días siete el-tiñoso a el-sacerdote y-aislará

וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּתְּקָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 el-séptimo en-el-día la-tiña ** el-sacerdote Y-examinará (34)

וְהִנֵּה לֹא־פָשָׁה הַנִּתְּקָה בָּעוֹר וּמִרְאֵהוּ אֵין
 no-es y-su-aspecto en-la-piel la-tiña se-esparció no y-si

עמק מן העור ושתר אחו הכהן
que más-hondo , la-piel entonces-declarará-limpio a-él el-sacerdote

וכבס בגדיו ושתר: ואם-פשה
y-lavará sus-vestidos y-será-limpio (35) Y-si esparcir

יפשה הנחק בעור אחרי שחרתו:
se-esparce la-tiña en-la-piel después-de su-purificación

וראהו הכהן והנה פשה הנחק בעור לא-
Y-le-examinará (36) el-sacerdote y-si se-esparció la-tiña no en-la-piel

יבקר הכהן לשער הצהב טמא הוא: ואם-
busque el-sacerdote por-el-vello , el-amarillo él Y-si (37)

בעיניו עמד הנחק ושער שער צמח בו
en-sus-ojos detenida la-tiña y-vello negro creció en-él

נרפא הנחק טהור הוא ושתרו הכהן:
se-curó , la-tiña , él limpio y-le-declarará-limpio el-sacerdote

ואיש או-אשה כי-יהיה בעור-בשרם בזהלת-בהלת
Y-hombre (38) o mujer que esté en-piel-de su-carne manchas , manchas

לבנות: וראה הכהן והנה בעור-בשרם
(39) Y-mirá el-sacerdote y-si en-piel-de su-carne

בהלת פתות לבנות בזהק הוא פרח בעור טהור הוא:
suaves manchas blancas eczema él brotó en-la-piel limpio él

ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא: ואם-
Y-hombre (40) cuando cayere , su-cabello , él limpio él Y-si (41)

מפאת פגיו ימרט ראשו גבח הוא טהור הוא:
de-frente-de su-cabeza cayere su-cabello calvo él limpio él

וכי-יהיה בקרחת או בגפחת גנע לבן
(42) Y-si está en-la-calva o en-la-calva-lantera blanca la-llaga

אֲדָמָהּם	צִרְעַת	פִּרְחַת	הִוא	בְּקִרְחָתוֹ	אוֹ	בְּנִבְחָתוֹ:
rojiza	lepra	brotando	ella	en-su-cabeza	o	en-su-frente
וְרָאָה	אֹתוֹ	הַכֹּהֵן	וְהִנֵּה	שֹׂאת־	הַנֶּעֱלֶה	לְבָנָה
Y-examinará	a-él	el-sacerdote	y-si	hinchazón-de	la-llaga	blanca
אֲדָמָתָהּ	בְּקִרְחָתוֹ	אוֹ	בְּנִבְחָתוֹ	כְּמֵרָאָה	צִרְעַת	
rojiza	en-su-cabeza	o	en-su-frente	como-aspecto-de	lepra	
עוֹר	בָּשָׂר:	אִישׁ־	צָרוּעַ	הוּא	טָמֵא	הוּא
piel-de	came	Hombre	leproso	él	inmundo	inmundo
יְטַמְּאֵנִי	הַכֹּהֵן	בְּרֹאשׁוֹ	נִגְעוֹ:			
le-declarará-inmundo	el-sacerdote	por-su-cabeza	su-llaga			
וְהִצָּרוּעַ	אִשְׁר־	בּוֹ	הַנֶּעֱלֶה	בְּגָדָיו		
Y-el-leproso	que	en-él	la-llaga	sus-ropas		
יִהְיוּ	פִּרְמִים	וְרֹאשׁוֹ	יִהְיֶה	פְּרוּעַ	וְעַל־	
serán	rasgados	y-su-cabeza	será	descubierta	y-en	
שָׁפֵם	יַעֲטֶהּ	וְטָמֵא	טָמֵא	יִקְרָא:	כָּל־	יָמֵי
rostro-inferior	cubrirá	e-inmundo	inmundo	gitará	Todos	días-de
אֲשֶׁר	הַנֶּעֱלֶה	בּוֹ	יְטַמֵּא	הוּא	בִּדְרֹ	יָשָׁב
que	la-llaga	en-él	es-inmundo	inmundo	solo	morará
מִחוּץ	לַמַּחֲנֶה	מוֹשְׁבּוֹ:	וְהַבְּגָד	כִּי־	יִהְיֶה	בּוֹ
fuera-de	el-campamento	su-morada	Y-la-ropa	que	esté	en-él
נֹגַעַת	צִרְעַת	בְּבֶגֶד	צֹמֶר	אוֹ	בְּבֶגֶד	פִּשְׁתִּים:
infección-de	lepra	en-ropa-de	lana	o	en-ropa-de	linos
בְּשָׂתִי	אוֹ	בְּעֵרֶב	לְפִשְׁתִּים	וְלַצֹּמֶר	אוֹ	בְּעוֹר
en-tejido	o	en-punto	de-los-linos	y-de-la-lana	o	en-piel
בְּכָל־	מְלֶאכֶת	עוֹר:	וְהִיא	הַנֶּעֱלֶה	וְרִקְנָהּ	אוֹ
en-todo	producto-de	piel	Y-es	la-infección	o	verdosa

אֲדָמָהּ	בְּבִגְדוֹ	אוֹ	בְּעוֹר	אוֹ	בְּשֵׁתוֹ	אוֹ	בְּעֶרְבּ
rojiza	en-la-ropa	o	en-la-piel	o	en-el-tejido	o	en-el-punto
אוֹ	בְּכָל־	כָּל־	עוֹר	נֹגַע	צָרַעַת	הוא	
o	en-todo	artículo-de	piel	contaminación-de	lepra	; él	
וְהָרָאָה	אֶת־	הַכֹּהֵן:	וְרָאָה	הַכֹּהֵן	אֵת		
y-será-mostrado	a	el-sacerdote	(50)	Y-examinará	el-sacerdote	**	
הַנֹּגַע	וְהִסְגִּיר	אֶת־	הַנֹּגַע	שִׁבְעַת	יָמִים:		
la-infección	y-aislará	**	lo-infectado	siete	días		
וְרָאָה	אֶת־	הַנֹּגַע	בֵּינִים	הַשְּׁבִיעִי	כִּי־	פָשַׁח	
(51)	Y-examinará	**	la-infección	el-séptimo	si	se-esparció	
הַנֹּגַע	בְּבִגְדוֹ	אוֹ	בְּשֵׁתוֹ	אוֹ	בְּעֶרְבּ	אוֹ	בְּעוֹר
la-infección	en-la-ropa	o	en-el-tejido	o	en-el-punto	o	en-la-piel
לְכָל	אֲשֶׁר־	יַעֲשֶׂה	הָעוֹר	לְמִלְאָכָהּ	צָרַעַת	מִמְאָרְתָּהּ	
para-todo	que	se-haga	la-piel	; para-uso	lepra	destructora	
הַנֹּגַע	טָמֵא	הוא:	וְשָׂרַף	אֶת־	הַבִּגָּד	אוֹ	אֶת־
la-infección	inmundo	él	(52)	Y-será-quemado	**	o	**
הַשֵּׁתִי	אוֹ	אֶת־	הָעֶרֶב	בְּצִמָּוֹ	אוֹ	בַּשָּׁטִיִּים	אוֹ
el-tejido	o	**	el-punto	de-la-lana	o	de-los-linos	o
כָּל־	הָעוֹר	אֲשֶׁר־	יְהִיָּה	בּוֹ	הַנֹּגַע	כִּי־	צָרַעַת
artículo-de	la-piel	que	esté	en-él	la-infección	pues	lepra-de
מִמְאָרְתָּהּ	הוא	בָּאֵשׁ	תִּשְׂרָף:	וְאִם	יִרְאָה		
destrucción	ella	en-el-fuego	será-quemada	Y-si	examina	(53)	
הַכֹּהֵן	וְהִנֵּה	לֹא־	פָשַׁח	הַנֹּגַע	בְּבִגְדוֹ	אוֹ	בְּשֵׁתוֹ
el-sacerdote	y-si	no	se-esparció	la-infección	en-la-ropa	o	en-el-tejido
אוֹ	בְּעֶרְבּ	אוֹ	בְּכָל־	כָּל־	עוֹר:	וְצִוָּה	
o	en-el-punto	o	en-todo	artículo-de	piel	(54)	Y-mandaré

הַנִּגַּע	בּוֹ	אֲשֶׁר-	אֵת	וַיִּלְבְּשׁוּ	הַכֹּהֵן
la-infección	en-él	lo-que	**	y-lavarán	el-sacerdote
וְרָאָה	וְהִסְגִּירוֹ	שִׁבְעַת-	יָמִים	שְׁנִית:	
Y-examinará (55)		otra-vez	días	siete	y-le-aislará
הִכָּהֵן אַחֲרָיו	הַכֶּבֶס	אֵת-	הַנֶּגַע	וְהָיָה לֹא-	הִפָּךְ
tras el-sacerdote	ser-lavada	**	la-ropa	no y-si	cambió
הַנֶּגַע	אֵת-	עֵינוֹ	וְהִנֵּג	לֹא-	פָשָׁה
** la-infección	su-aspecto		y-la-infección	no	se-extendió
בָּאֵשׁ	תִּשְׂרֹפֶנּוּ	פְּתַחַת הָיָה	בְּקִרְחָתוֹ	אוֹ	בְּנִפְחָתוֹ:
en-el-fuego	lo-quemarás	ella moho	en-su-reverso	o	en-su-anverso
וְאִם	רָאָה	הַכֹּהֵן	וְהָיָה	כִּתְיָה	הַנֶּגַע
Y-si (56)	examina	el-sacerdote	y-si	debilitada	tras la-infección
הַכֶּבֶס	אֵתוֹ	וַיִּקְרַע	אֵתוֹ מִן-	הַבִּגְדִּי	אוֹ מִן-
fue-lavado	, él	entonces-cortará	a-él	de la-ropa	de la-piel
אוֹ מִן-	הַשָּׂטִי	אוֹ מִן-	הָעֵרֶב:	וְאִם-	תִּרְאָה
de o	tejido	de o	el-punto	Pero-si (57)	aún reaparece
בִּבְגָד	אוֹ-	בִּשְׂטִי	אוֹ-	בְּעֵרֶב	אוֹ
en-la-ropa	o	en-el-tejido	o	en-el-punto	o
עוֹר	פֶּרַחַת	הָיָה	בָּאֵשׁ	תִּשְׂרֹפֶנּוּ	אֵת אֲשֶׁר-
piel	esparcida	, ella	en-el-fuego	lo-quemarás	en-él lo-que **
הַנֶּגַע:	וְהִנֵּג	אוֹ-	הַשָּׂטִי	אוֹ-	הָעֵרֶב
la-infección	Y-la-ropa (58)	o	el-tejido	o	el-punto
כָּל-	הָעוֹר	אֲשֶׁר	הַכֶּבֶס	וְסָר	מֵהֶם
artículo-de	la-piel	que	lavares	y-salió	de-ellos
וְכִבֵּס	שְׁנִית	וְשָׁהָר:	זֹאת	תּוֹרַת	ley-de
entonces-será-lavado	otra-vez	y-será-limpio	Esta (59)		

נִגַּע- צִרְעַת בִּגְדוֹ הַצֹּמֵר | אִוּ הַפְּשָׁלִים אִוּ הַשָּׂתִי אִו
o el-tejido o los-linos o la-lana ropa-de lepra infección-de

הָעֶרֶב אִו כָּל- קָלִי- עוֹר לְטַהֲרוֹ
o el-punto o todo artículo-de piel para-declarar-lo-limpio

לְטַמְּאוֹ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה לֵּאמֹר: זֹאת
Y-habló (1) . declarar-lo-inmundo Ésta (2) . diciendo Moisés a Yahweh

תְּהִיָּה תוֹרַת הַמַּצְרַע בְּיוֹם טְהַרְתּוֹ
es ley-de el-leproso en-día-de ; su-limpieza

וְהוּבֵא אֶל- הַכֹּהֵן: וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן אֶל- מִחוּץ
cuando-es-llevado a el-sacerdote (3) . el-sacerdote E-irá fuera a el-sacerdote

לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִרְפָּא נִגַּע-
del-campamento y-examinará el-sacerdote y-si es-curada infección-de

הַצִּרְעַת מִן- הַצָּרוּעַ: הַכֹּהֵן וַיִּצְוֶה הַכֹּהֵן
a-lepra de el-leproso (4) . Y-mandaré el-sacerdote

וְלָקַח לְמַטְהַר שְׁתֵּי- צִפֹּרִים תִּיּוֹת
y-tomará para-el-que-se-purifica dos aves vivas

טְהַרְתָּ וְעֵץ אֲרֹז וּשְׁנֵי חוֹלְעֵת וְאַזָּב:
limpias y-madera-de cedro e-hilado-de carmesí e-hisopo

וַיִּצְוֶה הַכֹּהֵן וַיִּשְׁחַט אֶת- הַצִּפֹּר וְהָאֵתָה אֶל-
Y-mandaré (5) el-sacerdote el-sacerdote y-matará ** el-ave el-ave en la-una

כָּלִי- חֶרֶשׁ עַל- מִיָּם תִּיָּם: אֶת- הַצִּפֹּר קִתְּיָה יִקַּח
en barro vasija-de aguas vivas (6) . ** el-ave el-vivo קִתְּיָה יִקַּח

אֵתָה וְאֶת- עֵץ הָאֲרֹז וְאֶת- שְׁנֵי הַחוֹלְעֵת וְאֶת- הָאִזָּב
y-** a-ella madera-de el-cedro e-** hilado-de el-carmesí y-** וְאֶת- הָאִזָּב

וְשָׁבַל אוֹלֹם וְאֵת | הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדָם הַצִּפֹּר
y-mojará a-ellos con el-ave el-ave la-viva en-su-sangre el-ave

וְהָיָה Y-rociará	(7)	הַחַיִּים : . las-vivas	הַמַּיִם las-aguas	עַל sobre	הַשְּׂחֵלָה la-que-es-matada
פְּעָמִים veces	שִׁבְעָה siete	הַצָּרַעַת la-lepra	מִן- de	הַמְטַהֵר el-que-es-purificado	עַל- sobre
הַחַיָּה la-viva	הַצֶּבֶר el-ave	אֶת- **	וְשִׁלַּח y-soltará	וְטָהֲרוֹ y-lo-declarará-limpio	
אֶת- **	הַמְטַהֵר el-que-se-purifica	וְכִבֵּס Y-lavará	(8)	הַשָּׂדֶה : . el-campo	פָּנֵי faz-de
עַל- sobre					
וְרָתַץ y-se-bañará	שְׁעָרוֹ su-cabello	כָּל- todo	אֶת- **	וְנָלַח y-afeitará	בְּגָדָיו sus-vestidos
אֶל- el-campamento	הַמַּחֲנֶה a	יָבוֹא irá	וְאַחֵר y-después	וְטָהֵר y-será-limpio	בַּמַּיִם en-las-aguas
וְהָיָה Y-será	(9)	יָמִים : . días	שִׁבְעַת siete	לְאֹהֶל su-tienda	וְשָׁב y-permanecerá
רֹאשׁוֹ su-cabeza	אֶת- **	שְׁעָרוֹ su-pelo	כָּל- todo	אֶת- **	וְנָלַח y-afeitará
בַּיּוֹם en-el-día	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo				
וְשְׁעָרוֹ su-pelo	כָּל- todo	וְאֶת- y-*	עֵינָיו sus-ojos	נֶבֶת cejas-de	וְאֶת y-*
וְשְׁעָרוֹ su-pelo	כָּל- todo	וְאֶת- y-*	עֵינָיו sus-ojos	נֶבֶת cejas-de	וְאֶת y-*
אֶת- **	וְרָתַץ y-se-lavará	בְּגָדָיו sus-ropas	אֶת- **	וְכִבֵּס y-lavará	וְנָלַח afeitará
הַשְּׁמִינִי el-octavo	וּבַיּוֹם Y-en-el-día	(10)	וְטָהֵר : . y-será-limpio	בַּמַּיִם en-las-aguas	בְּשָׂרוֹ su-cuerpo
אֶחָת una	וְכִבְשָׁה y-cordera	תְּמִימִים perfectos	כְּבָשִׁים corderos	שְׁנֵי- dos	יָבִיחַ traerá
סֹלֶת harina	עֶשְׂרִינִים décimas	וּשְׁלֹשָׁה y-tres	תְּמִימָה perfecta	שְׁנָתָהּ su-año	בִּת- hija-de

מִנְחָה בְּלוּלָהּ בַשֶּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שֶׁמֶן :
ofrenda-vegetal mezclada con-el-aceite y-log uno . aceite

וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְּטַהֵר אֹתוֹ הָאִישׁ
Y-presentará el-sacerdote el-purificador el-hombre **

הַמְּטַהֵר וְאַתָּם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד :
el-purificado y-esas (cosas) ante Yahweh puerta-de tienda-de . reunión

וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת-הַכֹּדֶשׁ הָאֶחָד
Y-tomará el-sacerdote ** el-cordero el-uno

וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאַשָׁם וְאֶת-לֹג הַשֶּׁמֶן וְהִנְיף
y-ofrecerá a-él por-culpa y-** log-de el-aceite y-mecerá

אֹתָם הַנּוֹסֶה לִפְנֵי יְהוָה : וְשָׁתָה אֶת-הַכֹּדֶשׁ
ofrenda-mecida a-ellos ante Yahweh (13) Y-degollará ** el-cordero

בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁחָט אֶת-הַחֲטָאֹת וְאֶת-הָעֹלָה
y-ofrecerá a-él por-culpa ** la-ofrenda-del-pecado y-** el-holocausto

בְּמָקוֹם הַקָּדֹשׁ כִּי כַּחַטָּאת הָאֲשָׁם הוּא
en-sitio-de el-santo pues como-ofrenda-de-pecado la-ofrenda-de-culpa él

לִפְנֵי קָדֹשׁ קָדָשׁ הוּא : וְלָקַח הַכֹּהֵן
para-el-sacerdote santo-de santos él (14) Y-tomará el-sacerdote

מִדָּם הָאֲשָׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל-הַלּוּבָלוֹ
de-sangre-de ofrenda-de-culpa y-pondrá el-sacerdote en lóbulos-de

אָזָן הַמְּטַהֵר הַיְמָנִית וְעַל-בִּזְיוֹן יְדוֹ הַיְמָנִית
oreja-de el-purificado la-derecha y-en pulgar-de su-mano la-derecha

וְעַל-בִּזְיוֹן הַיְמָנִית : וְנָתַן הַכֹּהֵן
y-en dedo-gordo-de su-pie el-derecho el-sacerdote Y-tomará (15)

מִזֵּן הַשֶּׁמֶן וְיָצַק עַל-כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית :
del-log-de el-aceite y-derramará en palma-de el-sacerdote la-izquierda

וּמֹכַרְוֹ הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבְּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן
 el-aceite en el-derecho su-dedo ** el-sacerdote Y-mojará (16)

אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ הַשְּׂמְאֵלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן
 el-aceite de y-rociará la-izquierda su-palma en que

בְּאֶצְבְּעוֹ שִׁבְעַת פַּעַמִּים לִפְנֵי יְהוָה: וּמִיֹּתֵר
 Y-el-resto-de (17) . Yahweh ante veces siete con-su-dedo

הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפּוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־הַלֹּבֵן אָזֵן
 oreja-de lóbulo-de en el-sacerdote pondrá su-palma en que el-aceite

הַמְּטֵהָר הַיְמָנִית וְעַל־בָּהֶן יָדוֹ הַיְמָנִית
 la-derecha su-mano pulgar-de y-en la-derecha el-purificado

וְעַל־בָּהֶן רֵגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־דָּם הָאֵשֶׁם:
 . ofrenda-de-culpa sangre-de sobre el-derecho su-pie dedo-gordo-de y-en

וְהַנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן
 pondrá el-sacerdote palma-de en que del-aceite Y-el-resto (18)

עַל־רֹאשׁ הַמְּטֵהָר וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן
 el-sacerdote por-él y-expiará el-purificado cabeza-de en

לִפְנֵי יְהוָה: וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־תַּחֲטָאֵת
 la-ofrenda-del-pecado ** el-sacerdote Y-sacrificará (19) . Yahweh ante

וּכְפָר עַל־הַמְּטֵהָר מִשְׂמָתָתוֹ
 por-su-inmundicia el-purificado por y-expiará

וְאַחֵר יִשְׁתַּטּ אֶת־הָעֹלָה: וְהִזָּלָהּ
 Y-ofrecerá (20) . el-holocausto ** degollará y-después

הַכֹּהֵן אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ
 el-sacerdote ** el-holocausto y-** la-ofrenda-vegetal en-el-altar

וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן וְשָׁמַר: וְאִם־יָדָל
 y-expiará el-sacerdote por-él el-holocausto . y-será-limpio (21) Y-si pobre

אָהד כָּבֶשׂ וְלָקַח מִשְׁנֵהוּ יָדוֹ וְאֵין הוּא וְאֵין הוּא
uno cordero entonces-tomará ofreciendo su-mano y-no-puede él

אָהד סֶלֶת וְעֶשְׂרֹן עָלָיו לְכַפֵּר לְהִנוּפָה אֲשֶׁם
una harina y-décima , por-él para-expiar para-ofrenda-mecida ofrenda-de-culpa

וּשְׁתֵּי : שֶׁמֶן וְלֹג לְמִנְחָה בְּשֶׁמֶן בָּלוּל
Y-dos (22) . aceite y-log-de para-ofrenda-vegetal con-el-aceite mezclada

יָדוֹ תְּשִׁיג אֲשֶׁר יוֹנָה בְּנֵי שְׁנֵי תְּרִים אֹו
su-mano lo-permita que paloma hijos-de dos o tórtolas

עָלָה: וְהָאֶחֶד חֲטָאת אָהד וְהָיָה
. holocausto y-el-otro ofrenda-del-pecado uno y-será

אֶל- לְשִׁהֲרָתוֹ חֲשִׁמִּינִי בַּיּוֹם אֲלֵהֶם וְהָבִיא (23)
a para-su-purificación el-octavo en-el-día a-ellos Y-traerá

וְלָקַח יְהוָה: לִפְנֵי מוֹעֵד אֶהֱל- פֶתַח הַכֹּהֵן אֶל-
Y-tomará (24) . Yahweh ante reunión tienda-de puerta-de a el-sacerdote

וְהִנִּיף הַשֶּׁמֶן וְאֶת- לֹג הָאֲשֶׁם כָּבֶשׂ הַכֹּהֵן אֶת- כָּבֶשׂ
y-mecerá el-aceite log-de y-** ofrenda-de-culpa cordero-de ** el-sacerdote

אֶת- וְשָׁחַט יְהוָה: לִפְנֵי הַנוּפָה הַכֹּהֵן אֲלֵהֶם
** Y-degollará (25) . Yahweh ante ofrenda-mecida el-sacerdote a-ellos

מִדָּם הַכֹּהֵן וְלָקַח הָאֲשֶׁם כָּבֶשׂ
de-sangre-de el-sacerdote y-tomará ofrenda-de-culpa cordero-de

הַמְּטֻהָר אָזֶן הַלִּבִּי עַל- וְנָתַן הָאֲשֶׁם
el-purificado oreja-de lóbulo-de en y-pondrá ofrenda-de-culpa

וְיָלֹוּ בָּהֶן וְעַל- הַיְמָנִית יָדוֹ בָּהֶן וְעַל- הַיְמָנִית
su-pie dedo-gordo-de y-en la-derecha su-mano pulgar-de y-en la-derecha

כַּף עַל- הַכֹּהֵן יִצֹק הַשֶּׁמֶן וּמִן- הַיְמָנִית:
palma-de en el-sacerdote derramará el-aceite Y-de (26) . el-derecho

הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית: וְהִנֵּה הַכֹּהֵן בְּאַצְבָּעוֹ
 el-sacerdote Y-rociará (27) . la-izquierda el-sacerdote con-su-dedo

הַיְמָנִית מִן־ הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־ כַּפּוֹ הַשְּׂמָאלִית שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי
 ante veces siete la-izquierda su-palma en que el-aceite de el-derecho

יְהוָה: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־ הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־ כַּפּוֹ עַל־
 en su-palma en que el-aceite de el-sacerdote Y-pondrá (28) . Yahweh

הַזָּיִד אֵזֶן הַמִּטְהַר הַיְמָנִית וְעַל־ בָּהֶן יָדוֹ
 su-mano pulgar-de y-en la-derecha el-purificado oreja-de lóbulo-de

הַיְמָנִית וְעַל־ בָּהֶן רִגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־ מְקוֹם דָּם
 sangre-de sitio-de en el-derecho su-pie dedo-gordo-de y-en la-derecha

הָאֵשֶׁם: וְהַנּוֹתָר מִן־ הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־ בָּהֶן
 Y-el-resto (29) . ofrenda-de-culpa palma-de en que el-aceite de

הַכֹּהֵן יָתֵן עַל־ רֹאשׁ הַמִּטְהַר לְכַפֵּר עָלָיו
 cabeza-de en pondrá el-sacerdote para-él para-expiar el-purificado

לִפְנֵי יְהוָה: וְעִשָּׂה אֶת־ הָאֶחָד מִן־ הַתּוֹרִים אֹו
 Y-sacrificará (30) . Yahweh ante o las-tórtolas de el-uno **

מִן־ בְּנֵי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תִּשָּׂי יָדוֹ: אֶת
 de del-cual la-paloma hijos-de de su-mano puede-dar (31) . **

אֲשֶׁר־ תִּשָּׂי יָדוֹ אֶת־ הָאֶחָד תִּטָּאֵת וְאֶת־ הָאֶחָד
 el-otro y-** ofrenda-de-pecado el-uno ** su-mano puede-dar que

עָלָה עַל־ הַמִּנְחָה וְכִפֵּר הַכֹּהֵן עַל
 la-ofrenda-vegetal con holocausto y-expiará el-sacerdote por

הַמִּטְהַר לִפְנֵי יְהוָה: זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־ בּוֹ
 el-purificado ante Yahweh (32) . Ésta ley-de quien en-él

נִנֵּעַ צִרְעַת אֲשֶׁר לֹא־ תִשָּׂי יָדוֹ
 infección-de lepra que no su-mano puede-dar

בְּטַהֲרָהּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר:
 . para-su-purificación (33) Y-habló a Yahweh a Moisés y-a Aarón diciendo

כִּי תָבֹאוּ אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לְאֻחֶיזָה
 (34) Cuando entres a tierra-de Canaán yo daré a-vosotros por-poseción

וַיִּחַתִּי נֹגַע צִלְעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזְתְּכֶם:
 y-pusiere infección-de lepra en-casa-de tierra-de vuestra-posesión

וְכֵן יִבָּא אֲשֶׁר-לוֹ הַבַּיִת וְהִגִּיד לַכֹּהֵן
 (35) Entonces-vendrá el-que de-él la-casa y-avisará al-sacerdote

לֵאמֹר כְּגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת: וְעָנָה
 : diciendo como-plaga apareció a-mí en-la-casa Y-mandaré (36)

הַכֹּהֵן וַיִּפְנוּ אֶת-הַבַּיִת בְּטָרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן
 el-sacerdote y-vaciarán ** entre antes-que la-casa el-sacerdote

לִרְאוֹת אֶת-הַנֹּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל-אֲשֶׁר
 a-mirar ** la-plaga y-no declarará-inmundo todo lo-que

בַּבַּיִת וְאַחֵר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לִרְאוֹת אֶת-הַבַּיִת:
 en-la-casa y-tras eso entrará el-sacerdote para-mirar ** la-casa

וְרָאָה אֶת-הַנֹּגַע וְהִנֵּה יְהִי הַנֹּגַע בְּקִירָת
 (37) examinará ** la-plaga y-he-aquí la-plaga en-paredes-de

הַבַּיִת שִׁקְעָרוֹתָּהּ וְרִקְרִקְתָּהּ אוֹ אֶדְמֻדְמוֹת וּמִרְאִיתָהּ
 la-casa manchas verdosas o rojizas y-su-aspecto

שֶׁפֶל מִן-הַקִּיר: וַיֵּצֵא הַכֹּהֵן מִן-הַבַּיִת
 (38) Y-saldrá el-sacerdote de la-casa que más-hondo la-pared

אֶל-פֶּתַח הַבַּיִת וְהִסְגִּיר אֶת-הַבַּיִת שִׁבְעַת יָמִים:
 a puerta-de la-casa y-cerrará ** la-casa días siete

וְשָׁב הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 (39) Y-volverá el-sacerdote en-el-día el-séptimo

וּרְאָה וַהֲנֶה פָּשָׂה תִּנָּע בְּקִירָת הַבַּיִת:
y-mirará y-si se-esparció la-plaga en-paredes-de . la-casa

וְצִוָּה הַכֹּהֵן וַחֲלָצוּ אֶת־הָאֲבָנִים
Entonces-mandaré el-sacerdote y-arrancarán ** las-piedras

אֲשֶׁר בָּהֶן הַנִּנָּע וַהֲשִׁלְכוּ אֶתְהֶן אֶל־מִחוּץ לָעִיר
que en-ellas la-plaga y-arrojarán a a-ellas fuera-de la-ciudad

אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְאֶת־הַבַּיִת יִקְצֹעַ מִבַּיִת סָבִיב
lugar a inmundo Y-** (41) . la-casa raspará dentro alrededor

וַשְׁפֹּכוּ אֶת־הָעֵפֶר אֲשֶׁר הִקְצֹוּ אֶל־מִחוּץ
y-echará ** el-escombro que raspen a fuera-de

לָעִיר אֶל־מָקוֹם טָמֵא: וְלָקְחוּ אֲבָנִים אֲחֵרוֹת
la-ciudad a lugar inmundo (42) Y-tomarán piedras otras

וַהֲבִיאוּ אֶל־תַּחַת הָאֲבָנִים וְעָפָר אֲחֵר יִקַּח
y-colocarán en lugar-de las-piedras y-mortero otro tomará

וַיִּטֵּחַ אֶת־הַבַּיִת: וְאִם־יָשׁוּב הַנִּנָּע
y-rebozará ** . la-casa (43) Y-si reapparece la-plaga

וַפָּרַח בַּבַּיִת אַחֵר תִּלְךְ אֶת־הָאֲבָנִים וְאַחֲרָי
y-se-esparce en-la-casa después-que arranca ** las-piedras y-después-que

הִקְצֹוֹת אֶת־הַבַּיִת וְאַחֲרָי הִטֹּחַ: וְכָא
raspar ** la-casa tras . rebozar (44) Entonces-entraré

הַכֹּהֵן וַהֲנֶה פָּשָׂה תִּנָּע בַּבַּיִת
el-sacerdote y-mirará y-si se-esparció la-plaga en-la-casa

צִרְעַת מִמְּאֲרַת הָיָה בַּבַּיִת טָמֵא הוּא: וְנִתַּן אֶת־
lepra maligna ella en-la-casa inmundo él . (45) Y-derribará **

הַבַּיִת אֶת־אֲבָנָיו וְאֶת־עֲצָיו וְאֶת־כָּל־עֵפֶר
la-casa ** sus-piedras y-** sus-maderas y-** rebozado-de todo

הַבַּיִת וְחוּצָיָא אֶל-מִחוּץ אֶל-מָקוֹם טָמֵא:
la-casa y-sacará fuera a de-la-ciudad lugar . inmundado

וְהָבֵא אֶל-הַבַּיִת כָּל-יְמֵי הַסִּנּוֹר אֵת
Y-el-que-entre a la-casa cualquier días-de le-cerró a-él (46)

יִטָּמָא עַד-הָעֶרֶב: וְהִשְׁכַּב בַּבַּיִת
será-inmundo hasta la-tarde Y-el-que-duerma en-la-casa (47)

יִכְבֹּס אֶת-בְּגָדָיו וְהֵאָכַל בַּבַּיִת יִכְבֹּס
lavará ** sus-ropas y-el-que-coma en-la-casa lavará

אֶת-בְּגָדָיו: וְאִם-בָּא יָבֹא הַכֹּהֵן וְרָאָה
** sus-ropas Pero-si entrar entra el-sacerdote y-examina

וְהָיָה לֹא-פֶשַׁח תִּנָּעַל הַבַּיִת אַחֲרָיָהּ הִטָּח ** אֶת-
y-si no se-esparció la-plaga en-la-casa tras rebozar **

הַבַּיִת וְטָהַר יִטְהַר אֶת-הַכֹּהֵן כִּי
la-casa y-declarará-limpio el-sacerdote ** la-casa pues

וְנִפָּח הַנֶּגַע: וְלָקַח אֶת-לְחִטָּא אֶת-הַבַּיִת שְׁתֵּי
marchó la-plaga Y-tomará ** para-purificar la-casa dos

צִפְּרִים וְעֵץ אֲרֹז וְשִׁנִּי תוֹלַעַת אֶת-וְאִזָּב:
pájaros y-madera-de cedro e-hilado-de grana e-hisopo

וְשָׁחַט אֶת-הַצִּפֹּר הָאֶחָת אֶל-כְּלִי-חֶרֶשׁ עַל-מַיִם חַיִּים:
Y-matará ** el-ave la-una en barro vasija-de en aguas vivas (50)

וְלָקַח אֶת-עֵץ-הָאֲרֹז וְאֶת-הָאִזָּב וְאֶת-הַשִּׁנִּי
Y-tomará ** el-cedro y-** el-hisopo e-** hilado-de

הַתוֹלַעַת וְאֶת-הַצִּפֹּר הַחַיִּה וְשָׁבַל אֹתָם בְּדָם הַצִּפֹּר
la-grana y-** el-ave el-vivo y-mojará a-ellos en-sangre-de el-ave

וְהִזָּה וּבְמַיִם הַשְׁחִיטָה
y-rocíará las-vivas y-en-las-aguas la-sacrificada

אֶל-הַבַּיִת שִׁבְעַ פְּעָמִים: וְהִטָּא אֶת-הַבַּיִת בְּדָם
 la-casa en siete veces . Y-purificará ** la-casa con-sangre-de

הַצִּפּוֹר וּבָמִים קָחִים וּבִצְפֹר הַחַיִּים
 el-ave y-con-las-aguas las-vivas y-con-el-ave el-vivo

וּבַעֲץ הָאֶרֶז וּבְאַזְבִּי וּבְשֵׁנִי הַחֹלְעֵת:
 y-con-la-madera-de el-cedro y-con-el-hisopo y-con-hilado-de la-grana

וְשָׁלַח אֶת-הַצִּפּוֹר הַחַיִּה אֶל-מִחוּץ לְעִיר אֶל-
 Y-soltará ** el-pájaro el-vivo a fuera de-la-ciudad sobre

פָּנָי הַשָּׂדֶה וְכִפָּר עַל-הַבַּיִת וְשָׁהָר:
 faz-de el-campo y-expiará por la-casa y-será-limpio

זֹאת הַחֹרֶה לְכָל-גֵּנֶה הַצִּרְעָת
 Ésta la-ley para-toda plaga-de la-lepra

וּלְתֹקַם: וּלְצִרְעַת וְהִקָּרָה לַבַּיִת:
 y-para-la-tiña (55) Y-para-la-letra-de la-ropa y-de-la-casa

וּלְשֹׂאֵת וּלְסַפְחָת וּלְבִהָרֵת:
 Y-para-la-hinchazón y-para-la-erupción y-para-la-mancha-blanca

לְהוֹרֹת בָּיִם הַטָּמֵא וּבְיָוִם הַטָּהוֹר זֹאת
 Para-enseñar en-día-de el-inmundo y-en-día-de el-limpio esta

תּוֹרַת הַצִּרְעָת: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן
 la-lepra ley-de (1) Y-habló a Yahweh a Moisés y-a Aarón **Cap. 15**

לֵאמֹר: דַּבְּרוּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמְרָתֶם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה
 diciendo (2) . Hablad a Israel hijos-de y-decid a-ellos tenga cuando cualquiera varón

זָב מִבְּשָׂרוֹ זִזְבוּ טָמֵא הוּא: וְזֹאת
 eyaculación de-su-cuerpo su-eyaculación inmundo él . Y-ésta (3)

תִּהְיֶה טָמְאָתָא בְּזִזְבוּ רָר בְּשָׂרוֹ אֶת-
 su-inmundicia en-su-eyaculación fluya su-cuerpo **

מזוזבו		בשרו		החמים		או-		זוזבו	
de-su-eyaculación		su-cuerpo		retenga		o		su-eyaculación	
עליו		ישב		אשר		המשכב		כל-	
en-él		yazca		que		el-lecho		Todo (4)	
		הוא:		טמאתו				. ella	
		su-inmundicia							
ישב		אשר-		הכלי		וכל-		ישמא	
se-asiente		que		mueble		y-todo		será-inmundo	
		הזב		el-que-eyacula					
במשכבו		יגע		אשר		ואיש		ישמא:	
en-su-lecho		toque		que		Y-cualquiera		(5)	
		. será-inmundo		en-él					
במים		ורחץ		בגדיו		יכבס			
con-el-agua		y-se-lavará		sus-ropas		lavará			
הכלי		על-		והישב		הערב:		עד-	
el-mueble		en		Y-el-que-se-sienta		(6)		. la-tarde	
		hasta		y-será-inmundo					
בגדיו		יכבס		הזב		עליו		אשר-	
sus-ropas		lavará		el-que-eyaculó		sobre-él		se-sentó	
		que							
הערב:		עד-		ושמא		במים		ורחץ	
. la-tarde		hasta		y-será-inmundo		con-el-agua		y-se-lavará	
יכבס		הזב		בבשר		והנגע		(7)	
lavará		el-que-eyaculó		en-cuerpo-de		Y-el-que-toque			
עד-		ושמא		במים		ורחץ		בגדיו	
hasta		y-será-inmundo		con-el-agua		y-se-lavará		sus-ropas	
בטהור		הזב		ילק		וכי-		הערב:	
en-el-limpio		el-que-eyaculó		escupe		Y-si		(8)	
								. la-tarde	
במים		ורחץ		בגדיו		יכבס			
con-el-agua		y-se-lavará		sus-ropas		y-lavará			
אשר		המרכב		וכל-		הערב:		עד-	
que		la-montura		Y-toda		(9)		. la-tarde	
								hasta	
								y-será-inmundo	

וְכָל-

Y-todo

(10)

: יִטְמָא

. será-inmunda

הֵזַב

el-que-eyacula

עָלָיו

sobre-él

יִרְכֹּב

monta

עַד-

hasta

יִטְמָא

será-inmundo

תַּחְתָּיו

bajo-él

יְהִיָּה

estaba

אֲשֶׁר

lo-que

בְּכָל-

en-todo

הִנָּע

el-que-toque

בְּגָדָיו

sus-ropas

וְכַבֵּס

lavará

אֵלֵיהֶם

a-ellos

וְהַנּוֹשָׂא

y-el-que-recoja

הָעֶרֶב

la-tarde

הָעֶרֶב:

. la-tarde

עַד-

hasta

וְיִטְמָא

y-será-inmundo

בַּמַּיִם

con-el-agua

וְרָחַץ

y-se-lavará

וְיָדָיו

y-sus-manos

הֵזַב

el-que-eyacula

בּוֹ

en-él

יָנַע-

toque

אֲשֶׁר

que

וְכָל-

Y-cualquiera (11)

בְּגָדָיו

sus-ropas

וְכַבֵּס

entonces-lavará

בַּמַּיִם

con-el-agua

שָׁטַף

enjuagó

לֹא-

no

הָעֶרֶב:

. la-tarde

עַד-

hasta

וְיִטְמָא

y-será-inmundo

בַּמַּיִם

con-el-agua

וְרָחַץ

y-se-lavará

הֵזַב

el-que-eyacula

בּוֹ

en-él

יָנַע-

toque

אֲשֶׁר-

que

תָּרַשׁ

barro

וְכָל־

Y-vasija-de (12)

בַּמַּיִם:

. con-el-agua

יִשְׁטַף

se-enjuagará

עֵץ

madera

כְּלִי-

utensilio-de

וְכָל-

y-todo

יִשְׁבֵּר

será-quebrada

מִזֹּבּוֹ

de-su-eyaculación

הֵזַב

el-que-eyacula

יִטְהַר

esté-limpio

וְכִי-

Y-cuando (13)

וְכַבֵּס

y-lavará

לְטַהֲרָתוֹ

para-su-purificación

יָמִים

días

שִׁבְעַת

siete

לֹא

para-él

וְסָפַר

entonces-contará

חַיִּים

vivas

בַּמַּיִם

con-aguas

בְּשָׂרוֹ

su-cuerpo

וְרָחַץ

y-lavará

בְּגָדָיו

sus-ropas

לֹא

para-él

יִקַּח-

tomará

הַשְּׁמִינִי

el-octavo

וּבַיּוֹם

Y-en-el-día

(14)

וְיִטְהַר:

. y-será-limpio

שְׁתֵּי תוֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנִי יוֹנָה וּבָא לִפְנֵי יְהוָה
 dos o tórtolas hijos-de paloma y-vendrá Yahweh ante

אֶל-פֶּתַח מוֹעֵד וְהָנִחָם אֶל-הַכֹּהֵן:
 a puerta-de reunión y-los-dará el-sacerdote a .

וַעֲשֶׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חַטָּאת וְהָאֱחָד
 Y-hará a-ellos el-sacerdote uno ofrenda-de-pecado y-el-otro

עֹלָה וּכְפָר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה
 holocausto y-expiará por-él el-sacerdote ante Yahweh

מִזִּבְחוֹ: וְאִישׁ קִי-הֵצֵא מִמֶּנּוּ שְׂכַבְתָּ-זָרַע
 por-su-eyaculación Y-hombre que salga de-él emisión-de semen (16)

וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת-כָּל-בְּשָׁרוֹ
 entonces-se-lavará con-el-agua ** todo

וְשָׂמָּה עַד-הָעֶרֶב: וְכָל-בְּגָד וְכָל-יְהוָה
 y-serán-inmundos hasta la-tarde Y-toda ropa y-toda

עוֹר אֲשֶׁר-יִהְיֶה עָלָיו שְׂכַבְתָּ-זָרַע וּכְבַם
 piel que esté sobre-él emisión-de semen entonces-se-lavará

בַּמַּיִם וְשָׂמָּה עַד-הָעֶרֶב: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר
 con-el-agua y-será-inmundo hasta la-tarde (18) Y-mujer que

יִשְׁכַּב אִישׁ אִתָּהּ שְׂכַבְתָּ-זָרַע וְרָחַצוּ בַּמַּיִם
 hombre yazca con-ella emisión-de semen entonces-se-lavarán con-el-agua

וְשָׂמָּה עַד-הָעֶרֶב: וְאִשָּׁה כִּי-תִהְיֶה
 y-serán-inmundos hasta la-tarde (19) Y-mujer cuando tenga

זָבָה דָּם יִהְיֶה זָבָה בְּבִשְׁמָהּ שִׁבְעַת יָמִים וְתִהְיֶה
 es sangre flujo su-flujo ; de-su-cuerpo siete días estará

בְּנִדְתָּהּ וְכָל-הַנֶּגַע בָּהּ יִשָּׂא
 en-su-impureza y-todo el-que-toque en-ella será-inmundo

בְּנִדְתָּהּ en-su-período	עָלָיו sobre-él	אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב ella-yazca lo-que	וְכָל־ Y-todo	עַד-הָעֶרֶב: la-tarde hasta	(20)
יִטְמָא: será-inmundo	עָלָיו sobre-él	אֲשֶׁר-תִּשְׁב ella-se-asiente lo-que	וְכָל־ y-todo	יִטְמָא será-inmundo	
בְּגָדָיו sus-ropas	יִכְבֵּס lavará	בְּמִשְׁכָּבָהּ en-su-cama	הַנֹּגַע el-que-toque	וְכָל- Y-todo	(21)
הָעֶרֶב: la-tarde	עַד- hasta	יִטְמָא y-será-inmundo	בְּמֵי־ con-el-agua	וְרָחַץ y-se-lavará	
עָלָיו sobre-él	עַל־הָעֶרֶב ella-se-siente	כְּלִי־אֲשֶׁר- que utensilio	בְּכָל־ en-todo	הַנֹּגַע el-que-toque	וְכָל- Y-todo
בְּמֵי־ con-el-agua	וְרָחַץ y-se-lavará	בְּגָדָיו sus-ropas	יִכְבֵּס lavará		
עַל-הַמִּשְׁכָּב הוּא אֹזֶן sobre o él el-lecho sobre	וְאִם Y-si	עַד-הָעֶרֶב: la-tarde hasta	יִטְמָא y-será-inmundo		(23)
יִטְמָא será-inmundo	בּוֹ en-él	בְּנוֹעֵז־ en-su-tocar	יִשְׁכַּח-עָלָיו sobre-él se-sentó	אֲשֶׁר-הִיא ella que	הַכֹּסֶה la-cosa
וְהָיָה y-es	אִתָּהּ con-ella	אִישׁ hombre	יִשְׁכַּב yace	וְאִם Y-si	עַד-הָעֶרֶב: la-tarde hasta
הַמִּשְׁכָּב el-lecho	וְכָל־ y-todo	יָמִים ; días	שִׁבְעַת siete	יִטְמָא entonces-será-inmundo	עָלָיו sobre-él
יָזַב fluya	כִּי- cuando	וְאִשָּׁה Y-mujer	יִטְמָא: (25)	עָלָיו sobre-él	אֲשֶׁר-יִשְׁכַּב yace que
כִּי- cuando	אוֹ o	נִדְתָּהּ su-período	עֵת- tiempo-de	יָמִים רַבִּים y-no muchos	דְּמָהּ su-sangre
טְמֵאָתָהּ su-inmundicia	זָוֵב flujo-de	יָמִי días-de	כָּל־ todos	נִדְתָּהּ su-período	עַל־ sobre
					תָּזַב ella-fluye

כִּימֵן נִדְתָּה תִהְיֶה טְמֵאָה הוּא: כָּל-הַמְשָׁכָב אֲשֶׁר-
que el-lecho Todo (26) . ella inmunda será su-período como-días-de

תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל-יָמֵי זִוְכָּה כְּמִשְׁכָּב נִדְתָּה
su-período como-leche-de su-flujo días-de todos sobre-él yazca

יִהְיֶה לָּהּ וְכָל-הַכֵּלִי אֲשֶׁר תִּשָּׁב עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה
será inmundo sobre-él se-siente que utensilio y-todo para-ella será

כְּטִמְאָת נִדְתָּה: וְכָל-הַנוֹגֵעַ בָּם
en-ellos el-que-toque Y-todo (27) . su-período como-inmundicia-de

יִטְמָא וְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ
y-se-lavará sus-vestidos y-lavará será-inmundo

בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד-הָעֶרֶב: וְאִם
Y-cuando (28) . la-tarde hasta y-será-inmundo en-las-aguas

טָהוּרָה מִזִּוְכָּה וְסָפְרָה לָּהּ שִׁבְעַת
siete para-ella y-contará de-su-flujo esté-limpia

יָמִים וְאַחֵר תִּטְהַר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי תִקַּח
tomará el-octavo Y-en-el-día (29) . será-inmunda y-después días

לָּהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה וְהִבִּיאתָ אוֹתָם
a-ellas y-llevará paloma hijos-de dos o tórtolas dos para-ella

אֶל-הַכֹּהֵן אֵל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַעֲשֵׂה
Y-sacrificará (30) . reunión tienda-de puerta-de a el-sacerdote a

הַכֹּהֵן אֶת-הָאֶחָד חֲטָאת וְאֶת-הָאֶחָד עֹלָה
; holocausto el-uno y-** ofrenda-de-pecado el-uno ** el-sacerdote

וְכִפֹּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה
por-flujo-de Yahweh ante el-sacerdote por-ella y-expiará

טְמֵאָתָה: וְהִזְרַתֶּם אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de ** Y-apartaréis (31) . su-inmundicia

בְּטִמְאָתָם	יָמֹתוּ	וְלֹא	מִטִּמְאָתָם		
en-inmundicia-de-ellos	morirán	y-no	de-inmundicia-de-ellos		
זֹאת	בֵּתוֹכֶם:	אֲשֶׁר	מִשְׁכְּנִי	אֶת-	בְּטִמְאָם
Esta	(32)	. entre-ellos	que	mi-tabernáculo	** en-su-contaminar
שִׁכְבַּת-	מִמֶּנּוּ	הֵצֵא	וְאֲשֶׁר	הַזָּב	הַזֵּרֶה
emisión-de	de-él	sale	y-que	el-que-tiene-flujo	ley-de
בְּנִדְתָּהּ	וְתִדְּוָהּ	כֹּה:	לְטִמְאָה-	זֶרַע	
en-su-período	Y-la-mujer	(33)	. por-ella	para-ser-inmundo	semen
וְלִנְקֵבָהּ	לְזָכָר	זוּבּוֹ	אֶת-	וְהַזָּב	
y-para-la-hembra	para-el-varón	su-flujo	**	y-el-que-descarga	
וְיָהוָה אֵל-	וַיְדַבֵּר	טִמְאָה:	עִם-	אֲשֶׁר יִשְׁכַּב	וְלֹא־אִישׁ
a Yahweh	Y-habló	(1)	. inmunda	con	yace que y-para-hombre
יָהוָה	לִפְנֵי-	בִּקְרִבָתָם	בְּנֵי	שְׁנֵי	מֹשֶׁה אַחֲרַי
Yahweh	ante	en-su-acercarse	Aarón	hijos-de	dos morir tras Moisés
אָחִיו	יְהוָה אֵל-	מֹשֶׁה דִּבֶּר אֶל-	וַיֹּאמֶר	וַיָּמָתוּ:	
tu-hermano	Aarón a	habla : Moisés a	Yahweh	Y-dijo	(2) . y-murieron
מִבֵּית	הַקֹּדֶשׁ	עַל אֶל-	בְּכָל-	יָבֵא	וְאֵל-
detrás	el-santuario	a	tiempo	en-todo	entre que-no
וְלֹא	עַל-הָאָרֶן	אֲשֶׁר	הַכִּפֹּרֶת	פָּנָי	לְפָרֶקֶת
y-no	el-arca	sobre	que	el-propiciatorio	frente-de en de-la-doctrina
בְּזֹאת	הַכִּפֹּרֶת:	עַל-	אֶרְאֶה	בְּעָנָן	יָמוּת
Con-esto	(3)	. el-propiciatorio	sobre	apareceré	en-la-nube porque morirá
לְחִשָּׂאֵת	בֶּן-בֶּקָר	דָּבָר	הַקֹּדֶשׁ	אֶל-	אֶרְוֶן
para-ofrenda-de-pecado	vacada hijo-de	con-toro	el-santuario	a	Aarón
entrará					
יִלְבָּשׁ	קָדֹשׁ	בִּד	קִתְנֹת-	לְעֹלָה:	וְאֵיל
se-vestirá	santo	lino	Túnica-de	(4)	. para-holocausto y-camero

וּבְאַרְבָּנֶיךָ y-con-cinto-de	בְּשָׂרֹךָ su-carne	עַל- sobre	יִהְיוּ estarán	בְּלִין lino	וּמִכְסֵי- y-ropas-interiores-de
בְּגָדֶיךָ vestiduras-de	יִצְבְּרָהָ ; se-cubrirá	בָּד lino	וּבְמִצְנֶפֶת y-con-mitra-de	יִחְזָר atará	בָּד lino
בְּשָׂרוֹ su-came	אֶת- **	בְּמֵי־מַיִם con-aguas	וּרְמָץ y-se-lavará	הֵם , estas	קִנְיָן santidad
יִקַּח tomará	יִשְׂרָאֵל Israel	בְּנוֹ hijos-de	עֲדָת comunidad-de	וּמֵאֲחָת Y-de (5)	וּלְבָשֵׁם: . antes-de-vestir-las
לְעֹלָה: . para-holocausto	אֶחָד uno	וְאֵל y-camero ;	לְחַטָּאת para-ofrenda-de-pecado	עֲצִים cabras	שְׁעִירֵי machos-cabrios-de dos
לוֹ para-él	אֲשֶׁר- que	הַחַטָּאת la-ofrenda-de-pecado	פָּר becerro-de	אֶת- **	וְהִקְרִיב Aarón Y-ofrecerá (6)
וְלָקַח Y-tomará (7)	בֵּיתוֹ: . su-casa	וּבְעַד y-por	בְּעָרוֹ por-él	וּכְפָר y-expiará	
פֶּתַח puerta-de	יְהוָה Yahweh	לִפְנֵי ante	אֵת־לָפָנֶיךָ a-ellos	וְהִצַּגְתָּ y-presentarás	שְׁנֵי las-cabras
וְהִנֵּה dos-de	אֶת־לָפָנֶיךָ **	וְהִנֵּה las-cabras	וְהִנֵּה dos-de	וְהִנֵּה **	
וְהִנֵּה suerte ; suertes	וְהִנֵּה las-cabras	וְהִנֵּה dos-de	וְהִנֵּה sobre	וְהִנֵּה Aarón	וְהִנֵּה Y-echará (8)
וְהִנֵּה una	וְהִנֵּה y-suerte , para-Yahweh	וְהִנֵּה una	וְהִנֵּה y-suerte	וְהִנֵּה una	וְהִנֵּה tienda-de
וְהִנֵּה Aarón	וְהִנֵּה Y-traerá (9)	וְהִנֵּה . para-Azazel	וְהִנֵּה una	וְהִנֵּה y-suerte	וְהִנֵּה una
וְהִנֵּה y-lo-sacrificará	וְהִנֵּה ; para-Yahweh	וְהִנֵּה la-suerte	וְהִנֵּה para-él	וְהִנֵּה cayó	וְהִנֵּה que la-cabra **
וְהִנֵּה para-Azazel	וְהִנֵּה la-suerte	וְהִנֵּה sobre-él	וְהִנֵּה cayó	וְהִנֵּה que Y-la-cabra	וְהִנֵּה (10) . ofrenda-de-pecado
וְהִנֵּה a-él	וְהִנֵּה para-enviar ;	וְהִנֵּה por-él	וְהִנֵּה para-expir	וְהִנֵּה Yahweh	וְהִנֵּה ante vivo será-presentado

לַעֲזָאזֶל	הַמִּדְבָּרָה:	וַהֲקִירֵב	אַהֲרֹן	אֶת־	פָּרֹה
a-Azazel	. al-desierto	Y-traerá	Aarón	**	toro-de
(11)					
הַחֲטָאת	אֲשֶׁר־	לֹא	וְכִפֵּר	בָּעֵד	וּבְעֵד
ofrenda-de-pecado	que	para-él	y-expiará	por-él	y-por
בֵּיתוֹ	וְשָׁחַט	אֶת־	פָּרֹה	הַחֲטָאת	אֲשֶׁר־
su-casa	y-sacrificará	**	toro-de	ofrenda-de-pecado	que
לֹא:	וְלָקַח	מִלֵּא־	הַמִּחְסֵה	גֹּחֲלֵי־	אֵשׁ
. para-él	Y-tomará	lleno-de	el-incensario	carbones-de	fuego
(12)					
הַמִּזְבֵּחַ	מִלִּפְנֵי	יְהוָה	וּמִלֵּא	הַפָּנִי	קֶטֶר
el-altar	de-ante	Yahweh	lleno-de	sus-dos-manos	incienso-de
סִמִּים	דָּגָה	וְהָבִיא	מִבֵּית	לִפְרֹכֶת:	וְנָתַן
aromas	molido	y-llevará	tras	. de-la-cortina	Y-pondrá
(13)					
אֶת־	הַקֶּטֶר	עַל־	הָאֵשׁ	לִפְנֵי	יְהוָה
**	el-incienso	sobre	el-fuego	ante	Yahweh
וְכִפֵּר	עַל־	אֲשֶׁר	הַכֹּפֶרֶת	אֶת־	הַקֶּטֶר
el-incienso	**	que	el-propiciatorio	sobre	el-testimonio
יָמוּת:	וְלָקַח	מִדָּם	הַפָּרֹה	וְהִזָּה	וְהִזָּה
. morirá	Y-tomará	de-sangre-de	el-toro	y-rocíará	
(14)					
בְּאֶצְבָּעוֹ	עַל־	פָּנָיו	הַכֹּפֶרֶת	קִדְמָה	וּלְפָנָיו
con-su-dedo	sobre	frente-de	el-propiciatorio	, delante	y-ante
הַכֹּפֶרֶת	יָזָה	שִׁבְע־	פְּעָמִים	מִן־	הַדָּם
el-propiciatorio	rocíará	siete	veces	de	la-sangre
בְּאֶצְבָּעוֹ:	וְשָׁחַט	אֶת־	שְׂעִיר	הַחֲטָאת	הַחֲטָאת
. con-su-dedo	Y-sacrificará	**	cabra-de	ofrenda-del-pecado	
(15)					
אֲשֶׁר	לְעָם	וְהָבִיא	אֶת־	דָּמוֹ	אֶל־
que	para-el-pueblo	y-traerá	**	su-sangre	a
לִפְרֹכֶת	מִבֵּית	אֶל־	לִפְרֹכֶת	לִפְרֹכֶת	לִפְרֹכֶת

וַעֲשֶׂה אֶחָד־דָּמּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לָרֶם הַפָּר
y-hará con el-toro con-sangre-de hizo como su-sangre con

וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת:
y-rociará sobre con-él el-propiciatorio el-propiciatorio y-delante-de . el-propiciatorio

וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטְמֵאֹת בְּנֵי
Y-expiará por el-santuario por-inmundicia-de hijos-de (16)

יִשְׂרָאֵל וּמִפְשָׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה
Israel y-por-rebeliones-de-ellos por-todos sus-pecados y-así hará

לְאַהֲלָהּ מוֹעֵד הַשָּׁבֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טְמֵאֹתָם:
por-tienda-de reunión el-que-está con-ellos en-medio-de inmundicia-de-ellos

וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּכָאוֹ
Y-cualquier (17) no hombre estará en-la-tienda-de en-su-entrar

לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר
para-expiar en-el-santuario hasta ; su-salir y-expió

בְּעֹדוֹ וּבְעֹד בֵּיתוֹ וּבְעֹד כָּל־קֹהֵל יִשְׂרָאֵל:
por-él y-por su-casa y-por toda congregación-de Israel

וַיֵּצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר
Y-saldrá a el-altar que ante Yahweh y-expiará (18)

עָלָיו וּלְקַח מִדָּם הַפָּר מִדָּם וּמִדָּם הַשְּׂעִיר
por-él y-tomará de-sangre-de el-toro y-de-sangre-de la-cabra

וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְהִזָּה
y-pondrá en cuernos-de el-altar alrededor . Y-rociará (19)

עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שִׁבְעַת פְּעָמִים וְשִׁחָרָו
en-él de la-sangre con-su-dedo , veces siete y-lo-limpiar

וְקִדְּשׁוּ מִטְמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
y-lo-santificará de-inmundicia-de hijos-de Israel

וְכָל־הַ
tienda-de וְאֶת־ הַקֹּדֶשׁ אֶת־ מִכְכָּר וְכָל־הַ
y-** el-santuario ** de-expiar Cuando-acabe (20)

מוֹעֵד וְאֶת־ הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת־ הַשְּׂעִיר הַחַיִּי:
reunión y-** el-altar entonces-traerá ** la-cabra la-viva

וְסָמַךְ אֶת־ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַשְּׂעִיר
Y-pondrá ** ambas-de sus-manos sobre cabeza-de la-cabra (21)

הַחַיִּי וְהִתְנַחֵה עָלָיו אֶת־ כָּל־ עֲוֹנוֹת בְּנֵי
la-viva y-confesará sobre-él ** todas maldades-de hijos-de

יִשְׂרָאֵל וְאֶת־ כָּל־ פְּשָׁעֵיהֶם לְכָל־ חַטֹּאתֵם וְתָתֵן
Israel y-** todas sus-rebeliones por-todos , sus-pecados y-pondrá

אֲחֵם עַל־ רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשַׁלַּח בְּיַד־ אִישׁ עֲתִיד
a-ellos sobre cabeza-de la-cabra y-enviará por-mano-de hombre designado

הַמִּדְבָּרָה:
al-desierto וְנָשָׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת־ כָּל־
Y-llevará (22) la-cabra sobre-él ** todas-de

עֲוֹנוֹתֵם אֶל־ אֶרֶץ וְזָרָה וְשַׁלַּח אֶת־ הַשְּׂעִיר בַּמִּדְבָּר:
sus-iniquidades a tierra solitaria y-enviará ** la-cabra en-el-desierto

וּבָא אַחֲרָיו אֶל־ אֶת־ מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־
Y-entrará (23) a Aarón tienda-de reunión y-se-quitará **

בְּגָדֵי הַלִּיָּן אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבָאָו אֶל־ הַקֹּדֶשׁ
vestidos-de el-lino que se-vistió en-su-entrar a el-santuario

וְהִנִּיחָם שָׁם:
y-los-dejará (24) Y-se-lavará אֶת־ בָּשָׂרוֹ
su-came **

בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־ בְּגָדָיו
en-las-aguas cn-lugar santó y-se-vestirá ** sus-vestiduras

וְיָצָא וַעֲשֶׂה אֶת־ עֹלֹתוֹ
y-saldrá y hará ** su-holocausto

וּבָעֵד y-por בַּעֲדוֹ por-él וְכָפַר y-expiará הָעָם el-pueblo עֹלָתָה holocausto-de וְאֶת־ y-**

הָעָם : וְאֶת Y-** (25) חֵלֶב grasa-de הַחֹטֵאת la-ofrenda-del-pecado יִקְטִיר quemará הַמִּזְבֵּחַ: en-el-altar

וְהִקְשַׁלְתָּ Y-el-que-suelte (26) אֶת־ ** הַשְּׂעִיר la-cabra לְעֶזְאֵזֶל para-Azazel יִכְבֹּס lavará

בְּגָדָיו sus-vestidos וְרָחַץ y-se-lavará אֶת־ ** בְּשָׂרוֹ su-carne בַּמִּים , en-las-aguas וְאַחֲרָיו y-después-de

כֵּן יָבוֹא entrará אֶל־הַמַּחֲנֶה: el-campamento a וְאֶת־ Y-** (27) הַחֹטֵאת ofrenda-de-pecado וְאֶת־ y-** שְׂעִיר cabra-de

הַחֹטֵאת ofrenda-de-pecado אֲשֶׁר que הוּבְאָה fue-traída אֶת־ ** דָּמָם sangre-de-ellos לְכַפֵּר para-expiar

בְּקֹדֶשׁ en-el-santuario יוֹצִיא llevará אֶל־ a מִחוּץ fuera לַמַּחֲנֶה de-el-campamento

וְשָׂרְפוּ y-quemarán בָּאֵשׁ en-el-fuego אֶת־ ** עֹרֹתָם pieles-de-ellos וְאֶת־ y-** בְּשָׂרָם carne-de-ellos וְאֶת־ y-**

פָּרָשָׁם: y-estiercol-de-ellos (28) וְהִשְׂתַּרְף Y-el-que-quema אֹתָם a-ellos יִכְבֹּס lavará בְּגָדָיו sus-ropas

וְרָחַץ y-se-lavará אֶת־ ** בְּשָׂרוֹ su-carne בַּמִּים en-las-aguas וְאַחֲרָיו y-tras כֵּן esto יָבוֹא entrará

אֶל־הַמַּחֲנֶה: el-campamento en וְהָיְתָה Y-será (29) לָכֵם para-vosotros לְחֻקָּה por-estatuto עוֹלָם perpetuo

בַּחֹדֶשׁ en-el-mes הַשְּׁבִיעִי el-séptimo בַּעֲשׂוֹר en-el-décimo לַחֹדֶשׁ de-el-mes תַּעֲנִי afligiréis אֶת־ **

וּפְשִׁיכֶם vuestras-almas וְכָל־ y-toda מְלָאכָהּ no obra תַּעֲשׂוּ haréis הָאֶזְרָח el-nativo וְהַגֵּר y-el-extranjero

הַנֶּהָר בְּתוֹכְכֶם: כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם
que-habita . entre-vosotros Pues (30) en-el-día el-éste por-vosotros expiará

לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּשְׁהוּ: . seréis-limpios Yahweh ante vuestros-pecados de-todos a-vosotros para-limpiar

שַׁבָּת שְׁקֵתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת-נַפְשֵׁיכֶם (31) Sábado-de ella reposo para-vosotros y-afligiréis ** vuestras-almas

חֻקַּת עוֹלָם: וְכִפֹּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר-יִמְשַׁח אֹתוֹ . perpetuo estatuto (32) Y-expiará el-sacerdote que ungió a-él

וְאֲשֶׁר יִמְלֹא אֶת-יָדוֹ לִכְתֹּן תַּחַת אָבִיו וְלִבֵּשׁ אֶת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: y-que ordenó ** su-mano para-ser-sacerdote después-de su-padre vestidos-de el-sagrado

וְכִפֹּר אֶת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ בְּבָגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: Y-expiará ** vestidos-de el-lino vestidos-de בְּבָגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: el-sagrado

וְכִפֹּר אֶת-מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-הַמִּזְבֵּחַ יִכְפֹּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל-כָּל-מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ יִכְפֹּר: Y-expiará ** santuario el-santo tienda-de y-** y-que

וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל-כָּל-מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ יִכְפֹּר: y-que los-sacerdotes y-por todo y-por el-altar y-** reunión

עַם הַקֹּהֵל יִכְפֹּר: וְהָיְתָה זֹאת לָכֶם . expiará la-comunidad pueblo-de (34) Y-será para-vosotros esto

לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֹּר עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל-חַטֹּאתֵם . perpetuo para-estatuto por para-expiar el-para Israel hijos-de por-todos sus-pecados

אֶחָת בַּשָּׁנָה יַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: . una-vez en-el-año e-hizo como mandó Yahweh a Moisés

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בְּנָיִם יְהוָה (1) Cap. 17 Y-habló a Yahweh Moisés a diciendo (2) y-a Aarón a Habla

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵלֶיהֶם זֶה הַדָּבָר וְאֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִדְבֹּר: la-palabra ésta: a-ellos y-dirás Israel hijos-de todos y-a sus-hijos

אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
que Israel de-casa-de cualquiera Varón (3) . diciendo Yahweh mandó que

יִשְׁחַט שׂוֹר אוֹ-כֶשֶׂב אוֹ-עֵז בַּמִּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מִחוּץ
fuera-de sacrifique que o en-el-campamento cabra o cordero o buey sacrifique

לַמִּחֲנֶה: וְאֵל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הָבִיאוּ
lo-trajere no reunión tienda-de puerta-de Y-a (4) . el-campamento

לְהַקְרִיב קָרְבֵּן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם
sangre ; Yahweh tabernáculo-de ante a-Yahweh ofrenda para-presentar

יִחָשֵׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם שֶׁפָּךְ וְנִכְרַת
y-será-cortado derramó sangre el-aquel al-hombre es-culpado

הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ: לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ
traigan que Para (5) . su-pueblo de-entre el-aquel el-hombre

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-זִבְחֵיהֶם אֲשֶׁר הֵם זִבְחִים עַל-פְּנֵי
faz-de en sacrifican ellos que sacrificios-de-ellos ** Israel hijos-de

הַשָּׂדֶה וְהָבִיאוּ לַיהוָה אֶל-פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
reunión tienda-de puerta-de a a-Yahweh y-los-traerán el-campo

אֶל-הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לַיהוָה
a-Yahweh paces sacrificios-de y-sacrificarán el-sacerdote a

אוֹתָם: וְרוֹכַץ הַכֹּהֵן אֶת-הַדָּם עַל-מִזְבֵּחַ
altar-de sobre la-sangre ** el-sacerdote Y-rociará (6) . ellos

יְהוָה וְהָקְטִיר מוֹעֵד אֹהֶל פֶּתַח יְהוָה
para-olor la-grasa y-quemará reunión tienda-de puerta-de Yahweh

נִיחָח לַיהוָה: וְלֹא-יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת-
** más sacrificarán Y-no (7) . a-Yahweh grato

זִבְחֵיהֶם לְשֹׁעִיזִם אֲשֶׁר הֵם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם
; tras-ellos prostituidos ellos que a-las-cabras (idolos) sacrificios-de-ellos

חֻקַּת עוֹלָם תְּהִיָּה זֹאת לָהֶם לְדֹרֹתָם:
estatuto perpetuo será ésta para-ellos para-sus-generaciones

וְאֵלֵיהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר-
Y-a-ellos (8) : dirás hombre hombre de-casa-de Israel de-el-extranjero y-de

יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר-יַעֲלֶה עָלָה אוֹ-זֶבַח: וְאֵל-
habita entre-ellos que ofrece holocausto o sacrificio Y-a (9)

פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יִבְיֹאֲנוּ לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ לִיהְוֶה
puerta-de tienda-de reunión no lo-traerá para-ofrecer a-él a-Yahweh

וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמּוּיוֹ: וְאִישׁ אִישׁ
y-será-cortado el-aquel el-hombre de-su-pueblo hombre Y-hombre (10)

מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר אֲשֶׁר יֹאכַל
de-casa-de Israel y-de el-extranjero el-que-vive entre-ellos come que

כָּל-דָּם וְנִתַּתִּי פָנִי בְּנַפְשׁוֹ הָאֹכֶלֶת
toda , sangre entonces-pondré mi-rostro contra-la-persona que-come

אֶת-הַדָּם וְהִקְרַתִּי אֵתָּה מִקֶּרֶב עַמּוּהוֹ: כִּי
la-sangre ** y-cortaré a-ella de-entre su-pueblo Pues (11)

נַפְשׁ הַבָּשָׂר בְּדָם הִוא וְאֲנִי נִתַּתִּיו לָכֶם עַל-הַמִּזְבֵּחַ
vida-de la-came en-la-sangre ella y-yo lo-di en a-vosotros el-altar

לְכַפֵּר עַל-נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי-הַדָּם הִוא בְּנַפְשׁוֹ יִכָּפֵּר: עַל-
Por (12) . expía por-la-vida él la-sangre pues ; vuestras-vidas por para-expiar

בֵּן אֶמְרָתִי לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל כָּל-נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא-תֹאכַל דָּם
digo eso Israel a-hijos-de toda : persona de-vosotros no comerá sangre

וְהָגֵר וְהַמֹּרָא בְּתוֹכָם לֹא יֹאכַל דָּם: וְאִישׁ אִישׁ
y-el-extranjero el-que-mora entre-vosotros no comerá sangre cualquiera Y-hombre (13)

מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן הַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יִצֹּד
de-hijos-de Israel y-de el-extranjero el-que-mora entre-ellos que caza

דָּמּוּ	אֶת-	וַשִּׁפֹּךְ	וַאֲכַל	אֲשֶׁר	אֹרְזֵי	חַיָּה	אִדָּה
su-sangre	**	y-derramará	, se-come	que	ave	o	salvaje animal
בָּשָׂר	כָּל-	נֶפֶשׁ	כִּי-	בָּעָפָר:		וְכִסְהוּ	
carne	toda	vida-de	Pues	(14)	. con-polvo	y-lo-cubrirá	
כָּל-	דָּם	יִשְׂרָאֵל	לְבָנֵי	וַאֲמַר	הוּא	בְּנִפְשׁוֹ	דָּמּוּ
toda	sangre-de	Israel	a-hijos-de	y-dije	él	en-su-vida	su-sangre
וְהוּא	דָּמּוּ	בָּשָׂר	כָּל-	נֶפֶשׁ	כִּי	תֹאכְלוּ	לֹא
ella	su-sangre	carne	toda	vida-de	pues	comeréis	no
בָּשָׂר							
כָּל-	אֲכָלִי	יִקְרַת:	וְכָל-	נֶפֶשׁ	אֲשֶׁר	תֹּאכַל	
todos	comiendo-lo	(15)	Y-toda	será-cortado	que	comiere	
וְכִסְהוּ	וְשִׁרְפָהּ	בְּאַרְצָהּ	וּבְגֵר	וְכִסְהוּ			
cadáver	o-despedazado	en-el-nativo	o-en-el-extranjero	entonces-lavará			
בְּגָדָיו	וְדִמָּה	בְּמֵי	וְשִׁמָּה	עַד-			
sus-vestidos	y-se-lavará	en-las-aguas	y-será-inmundo	hasta			
הָעָרֶב	וְשִׁקָּהּ:	וְאִם	לֹא	יִכְסֶּה	וּבָשָׂרוֹ		
la-tarde	y-será-limpio	Y-si	no	(los) lava	y-su-came		
לֹא	יִרְמָה	וְשִׁמָּה	עֲוֹנוֹ:	וְיִדְבָּר			
no	lava	entonces-llevará	. su-culpa	Y-habló	(1)		Cap. 18
יְהוָה	אֶל-מֹשֶׁה	לֵאמֹר:	דִּבֶּר	אֶל-	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	וַאֲמַרְתָּ	אֲלֵהֶם
Yahweh	a	diciendo	(2)	Habla	a	hijos-de	ellos
יְהוָה	אֲלֵהֶיכֶם:	כַּמִּשְׁטָה	אֶרֶץ-מִצְרַיִם	אֲשֶׁר	יִשְׁבַּתְתֶּם	בָּהּ	לֹא
Yahweh	. vuestro-Dios	(3)	Como-acto-de	que	habitasteis	en-ella	no
תֵּשְׁבוּ	וּכְמִעֲשֵׂהָ	אֶרֶץ-כְּנָעַן	אֲשֶׁר	אֲנִי	מֵבִיא	אֲתֶכֶם	שָׁמָּה
haréis	y-cómo-acto-de	tierra-de	que	yo	meto	a-vosotros	allí
לֹא	תֵּשְׁבוּ	וּבְחֻקֵּיהֶם	לֹא	תֵּלְכוּ:	אֶת-		
no	haréis	y-en-sus-leyes	no	. andaréis	(4)	**	

מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ לִלְכֹת
mis-mandamientos haréis y-** mis-leyes cuidaréis mis-leyes para-andar

בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֵּי וְאֶת־
y-** mis-leyes ** Y-guardaréis (5) . vuestro-Dios Yahweh yo , en-ellos

מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתָּם הָאָדָם וְתֵי בָהֶם אֲנִי יְהוָה:
hace que mis-mandamientos el-hombre ellos y-vivirá por-ellos . Yahweh yo

אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שָׂאֵר בְּשָׁרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגִלּוֹת
pariente-de todo a cualquiera Hombre (6) su-came no se-acercará para-descubrir

עֲרֹנָה אֲנִי יְהוָה: עֲרֹנָת אָבִיךָ וְעֲרֹנָת
desnudez , yo . Yahweh Desnudez-de (7) tu-padre y-desnudez-de

אִמְךָ לֹא תַגְלֶה אִמְךָ הִוא לֹא תַגְלֶה עֲרֹנָתָה:
no tu-madre , descubrirás ella no su-desnudez descubrirás

עֲרֹנָת אִשְׁתִּי־אָבִיךָ לֹא תַגְלֶה עֲרֹנָת
Desnudez-de (8) mujer-de tu-padre no ; descubrirás desnudez-de

אָבִיךָ הִוא: עֲרֹנָת אָחוֹתְךָ בִּתְּ אָבִיךָ
ella . Desnudez-de (9) tu-hermana hija-de tu-padre

אֹן בִּתְּ אִמְךָ מוֹלְדָת בֵּית אֹן מוֹלְדָת חוּץ לֹא
hija-de o tu-madre nacida-de casa o nacida-de fuera no

תַּגְלֶה עֲרֹנָתָן: עֲרֹנָת עֲרֹנָת בִּתְּ בֶּנְךָ אֹן
descubrirás . su-desnudez (10) Desnudez-de hija-de tu-hijo o

בִּתְּ בֶּתְךָ לֹא תַגְלֶה עֲרֹנָתָן כִּי
hija-de tu-hija no descubrirás su-desnudez pues

עֲרֹנָתָן הֵנָּה: עֲרֹנָת בִּתְּ אִשְׁתִּי אָבִיךָ
Desnudez-de (11) . ellas hija-de mujer-de tu-padre

מוֹלְדָת אָבִיךָ אָחוֹתְךָ הִוא לֹא תַגְלֶה עֲרֹנָתָה:
nacida-de tu-padre tu-hermana , ella no descubrirás su-desnudez

שָׂאֵר , תַּגְלָה לֹא אָבִיךָ אֲחֹת־ עֶרְוַת
pariente-de , descubrirás no tu-padre hermana-de Desnudez-de (12)

תַּגְלָה לֹא אִמְךָ אֲחֹת־ עֶרְוַת : הִוא אָבִיךָ
descubrirás no tu-madre hermana-de Desnudez-de (13) . ella tu-padre

אָחִיר־ עֶרְוַת : הִוא אִמְךָ שָׂאֵר כִּי־
hermano-de Desnudez-de (14) . ella tu-madre pariente-de pues

אָבִיךָ לֹא תַּגְלָה אֶל־ אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דְּרָתָךְ הִוא :
tu-padre no , descubrirás a su-mujer no su-tía tu-tía . ella

עֶרְוַת כַּלְתָּךְ לֹא תַּגְלָה אִשְׁתּוֹ בִּנְךָ
Desnudez-de (15) tu-nuera no , descubrirás mujer-de tu-hijo

הִוא לֹא תַּגְלָה עֶרְוַתָּהּ : עֶרְוַת אִשְׁתּוֹ אָחִיךָ
no ella descubrirás su-desnudez Desnudez-de (16) tu-hermano mujer-de

לֹא תַּגְלָה עֶרְוַת אָחִיךָ : הִוא עֶרְוַת אִשָּׁה
no , descubrirás desnudez-de (17) . ella tu-hermano Desnudez-de tu-hermano

וּבִתָּה לֹא תַּגְלָה אֶת־ בִּתְּךָ וְאֶת־ בִּתְּךָ
y-de-su-hija no , descubrirás ** hija-de su-hijo o-** hija-de

בִּתְּךָ לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֶרְוַתָּהּ שְׂאֵרָה הֵנָּה
su-hija no tomarás para-descubrir su-desnudez pariente ellas

זִמָּה הִוא וְאִשָּׁה אֶל־ אֲחֹתָהּ לֹא תִקַּח לְצַרֵּר
(18) . ello maldad con su-hermana no tomarás para-rivalizar

לְגִלּוֹת עֶרְוַתָּהּ עִלֶּיהָ בְּחַיֶּיהָ : וְאֶל־ אִשָּׁה
para-descubrir su-desnudez con-ella en-su-vida (19) Y-a mujer

בְּנִתָּה שְׂמָאָתָה לֹא תִקְרָב לְגִלּוֹת עֶרְוַתָּהּ :
en-período-de su-inmundicia no te-acercarás para-descubrir su-desnudez

וְאֶל־ אִשְׁתּוֹ עֲמִיתָךְ לֹא תִתֵּן שְׂכַבְתָּךְ לְזֶרַע
(20) Y-a mujer-de tu-vecino no darás tu-emisión de-semen

לְטַמְאָהּ בָּהּ: וּמִזְרַעָהּ לֹא-תֵתֵן לְהַעֲבִיר
para-sacrificar darás no Y-de-tu-descendencia (21) . con-ella para-contaminarte

לְמִלְכָּהּ וְלֹא תַחֲלֵל אֶת-שֵׁם אֱלֹהֶיהָ אֲנִי יְהוָה:
. Yahweh yo tu-Dios nombre-de ** profanarás y-no a-el-Moloch

וְאֵת-זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכַּבִּי אִשָּׁה תוֹעֵבָה הוּא:
. ello abominable , mujer como-yacen-con yacerás no varón Y-** (22)

וּבְכָל-בְּהֵמָה לֹא-תֵתֵן שְׂכַבְתָּהּ לְטַמְאָהּ בָּהּ
con-ella para-contaminarte tu-emisión darás no bestia Y-con-cualquier (23)

וְאִשָּׁה לֹא-תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָה תִּבֵּל
pervisión para-ayuntarse-con-ella bestia ante se-presentará no y-mujer

הוּא: אֵל-תִּטְמָאוּ בְּכָל-אֵלֶּה כִּי בְּכָל-אֵלֶּה
esto en-todo pues , éstos en-ninguno-de os-contaminaréis No (24) . ello

נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם וְאִשְׁרֵי-אֲנִי מִשְׁלַח מִפְּנֵיכֶם:
. de-delante-de-vosotros os-echo yo que los-pueblos se-contaminaron

וּתִטְמָא הָאָרֶץ וְאֶפְקֹד עוֹנָה עָלֶיהָ
sobre-ella su-maldad y-castigué la-tierra Y-se-contaminó (25)

וּתִקָּא וְהָאָרֶץ אֶת-יֹשְׁבֵיהָ: וּשְׁמֶרְתֶּם אֹתָם
vosotros Y-guardaréis (26) . sus-moradores ** la-tierra y-vomitó

אֶת-חֻקֵּי וְאֶת-מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת
las-abominaciones de-todas haréis y-no mis-mandamientos y-** mis-leyes **

הָאֵלֶּה הָאֲזֻרָּה וְהַגֵּר וְהַנֶּגֶר בְּתוֹכְכֶם: כִּי אֶת-
** Pues (27) . entre-vosotros el-que-vive y-el-extranjero el-nativo , las-éstas

כָּל-הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה עָשׂוּ הָאֲנָשִׁי-הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם
delante-de-vosotros que la-tierra hombres-de hicieron las-éstas las-abominaciones todas

וּתִטְמָא הָאָרֶץ: וְלֹא-תִקֵּא הָאָרֶץ אֶתְכֶם
a-vosotros la-tierra vomitará Y-no (28) . la-tierra y-se-contaminó

בְּטִמְאַתְכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־ הַנָּזִי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם׃
antes-de-vosotros que la-nación ** vomitó como a-ella en-vuestro-contaminar

כִּי כֹל־ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה
las-éstas las-abominaciones de-cualquiera-de haga el-que todo Pues (29)

וְנִקְרְתּוּ וְהַנְּפָשֹׁת הַעֹשֶׂה מִקְרָב עִמָּם׃
entonces-serán-cortadas las-personas las-que-hagan de-entre . su-pueblo
וּשְׁמֵרְתֶּם אֶת־ מִשְׁמֶרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מִחֻקֹּת
Y-guardaréis ** para-no mi-ordenanza de-costumbres-de hacer (30)

הַתּוֹעֵבוֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא
las-abominables que fueron-hechas antes-de-vosotros y-no

תִּטְמְאוּ בָהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר
os-contaminéis , con-ellas yo Yahweh . vuestro-Dios (1) Y-habló Cap. 19

יְהוָה אֶל־ מֹשֶׁה לֵּאמֹר דַּבֵּר אֶל־ כָּל־ עַדְתִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
a Yahweh : diciendo Moisés a habla toda hijos-de asamblea-de Israel

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃
y-di : a-ellos santos seréis pues yo Yahweh . vuestro-Dios

אִישׁ אָמֹן וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־ שַׁבָּתִּי
Cada-uno (3) su-madre y-su-padre y-temerá mis-sábados

תִּשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אֶל־ תִּפְּנוּ אֶל־תַּאֲלִילִים וְאֱלֹהֵי
guardaréis yo Yahweh . vuestro-Dios (4) No a volveréis a אל-תַּאֲלִילִים וְאֱלֹהֵי y-dioses-de los-ídolos

מִסֻּכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְכִי
no fundición haréis yo para-vosotros Yahweh . vuestro-Dios (5) Y-cuando

תִּזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לִיהוָה לְרִצּוֹנְכֶם
sacrificuéis sacrificio-de paces a-Yahweh para-vuestra-aceptación

תִּזְבְּחֶהוּ׃ בַּיּוֹם זֶבַחְכֶּם יֵאָכֵל
lo-sacrificaréis (6) En-día-de vuestro-sacrificio será-comido

וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד- יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ
 ; y-el-día-siguiente y-el-resto hasta día-de el-tercero con-el-fuego

יִשְׂבֹּרָהּ: וְאִם הָאָכַל יֵאָכַל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 . será-quemado Y-si comer es-comido en-el-día el-tercero

פָּגוּל הוּא לֹא יִרְצָהּ: וְאָכְלוּ עוֹנֵי
 no él impuro . será-aceptado (8) Y-los-que-lo-comen su-culpa

יֵשֵׁא כִּי-אֵת קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וְנִקְרְתָּהּ
 llevará ** pues Yahweh profanó y-será-cortada

הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מַעֲמִיָּה: וּבִקְצֹרְכֶם אֶת-קִצְרֵי
 la-persona la-aquella . de-su-pueblo (9) Y-en-vuestro-segar ** siega-de

אֲרֻצְכֶם לֹא תִּכְלָהּ פֶּאֶת שְׂדֶךָ לִקְצֹר וְלִקֵּט
 vuestra-tierra no completarás rincón-de tu-campo para-segar , y-espiga-de

קִצְרֶךָ לֹא תִּלְקֹט: וּבְרִמְיָהּ לֹא תַעֲוִלֶּל
 tu-siega no . recogerás (10) Y-tu-viña no rebuscarás

וּפֹרֵט בְּרִמְיָהּ לֹא תִּלְקֹט לַעֲנִי
 y-uva-caída-de tu-viña no ; recogerás para-el-pobre

וְלִגְרִי תַעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִּגְנֹבוּ
 y-para-el-extranjero dejarás yo , ellos Yahweh vuestro-Dios No (11) hurtarás

וְלֹא-תִכְחֲשׂוּ וְלֹא- תִשְׁקְרוּ אִישׁ בְּעֵמִיתוֹ: וְלֹא-
 y-no mentiréis y-no engañaréis hombre contra-su-prójimo (12) Y-no

תִּשְׁבַּעוּ בִּשְׁמִי לַשֶּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת-שְׁם
 juraréis por-mi-nombre para-la-falsedad y-profanarás ** nombre-de

אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא- תַעֲשֶׂק אֶת- רֵעֶךָ וְלֹא תִּגְנֹל
 . Yahweh yo tu-Dios No (13) a defraudarás tu-prójimo y-no robarás

לֹא- תִּלִּין פְּעֻלָּת שְׂכִיר אִתְּךָ עַד-בֹּקֶר: לֹא- תִקְלַל
 no retendrás salario-de jomalero con-tigo hasta mañana No (14) maldecirás

וְיִרְאֶתָּה	מִכְשָׁל	תִּתֵּן	לֹא	עֵוֶר	וְלִפְנֵי	חֵרֶשׁ
y-temerás	, tropiezo	pondrás	no	ciego	y-ante	sordo
לֹא-	בְּמִשְׁפָּט	עוֹל'	תַּעֲשֶׂה	לֹא-	אֲנִי יְהוָה :	מֵאֲלֹהֶיךָ
no	en-la-justicia	perversión	harás	No (15)	. Yahweh	yo a-tu-Dios
תִּשְׁפֹּט	גָּדוֹל בְּצֶדֶק	פָּנֶיךָ	תִּהְיֶה	וְלֹא	פְּנִי-ךָ	חֲשָׂא
juzgarás	con-rectitud grande	cara-de	favorecerás	y-no	pobre	cara-del levantarás
תַּעֲמֹד	לֹא	בְּעַמּוּךָ	רְכִיל'	לֹא-	תִּלְךָ	עֲמִיתֶךָ :
atentarás	no	entre-tu-pueblo	chismeando	andés	No (16)	. tu-prójimo
אֲחִיךָ	אֶת-	לֹא-תִשְׂנֵא	אֲנִי יְהוָה :	רַעְיֶךָ	וְדָם	עַל-
tu-hermano	a	odiarás	No (17)	. Yahweh	yo tu-prójimo	sangre-de contra
תִּשָּׂא	וְלֹא-	עֲמִיתֶךָ	אֶת-	תּוֹכִיחַ	הוֹכַח	בְּלִבְבְּךָ
participarás	y-no	tu-prójimo	a	reprenderás	reprender	, en-tu-corazón
בְּנֵי	אֶת-	חֲטָר'	וְלֹא-	תִקָּם	לֹא-	עָלֶיךָ חֲטָא :
hijos-de	a	tendrás-rencor	y-no	te-vengarás	No (18)	. pecado con-él
אֶת-	אֲנִי יְהוָה :	כְּמוֹךָ	לְרַעְיֶךָ	וְאָהַבְתָּ	עַמּוּךָ	עַמּוּךָ
** (19)	. Yahweh	yo	como-a-ti	a-tu-prójimo	y-amarás	tu-pueblo
שָׂדֶךָ	כְּלָאִים	תִּרְבִּיעַ	לֹא-	בְּהֵמָתְךָ	תִּשְׁמְרוּ	חֻקֹּתַי
tu-campo	; dos-clases	ayuntarás	no	tu-bestia	, guardaréis	mis-estatutos
יֵצֵא	לֹא	שֶׁטֶטְנוּ	כְּלָאִים	וּבִגְדֶךָ	כְּלָאִים	לֹא-תִזְרַע
llevarás	no	tejido	dos-clases	y-ropa	dos-clases	sembrarás no
וְהוּא	זָרַע	שִׁכְבַּת-	אִשָּׁה	אֶת-	יֹשֵׁב	עָלֶיךָ :
y-ella	semen	emisión-de	mujer	con	yace	si Y-hombre (20)
נִפְלְתָהּ	לֹא	וְהִפְדָּהּ	לְאִישׁ	נִחְרַפְתָּ	שִׁפְחָה	שִׁפְחָה
rescatada	no	y-estar-rescatada	a-hombre	prometida	esclava	
יִמָּוֶתוּ	לֹא	תִּהְיֶה	בְּקָרָתָהּ	לָהּ	נָתַן-	לֹא
morirán	no	será	castigo	a-ella	fue-dada	no libertad o

כִּי־ לֹא חֲפֶשֶׁה׃ וְהָבִיֹא אֶת־ אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֵל־
a a-Yahweh su-ofrenda-de-pecado ** Y-traerá (21) . libre no pues

פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל־ אֲשֶׁם׃ וְכִפֹּרִי
Y-expiará (22) . ofrenda-de-culpa camero-de reunión tienda-de puerta-de

עָלָיו הַכֹּהֵן בְּאֵיל־ הָאֲשָׁם לִפְנֵי יְהוָה עַל־
por Yahweh ante la-ofrenda-de-culpa con-camero-de el-sacerdote por-él

חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מִחֲטָאתוֹ
de-su-pecado a-él y-será-perdonado pecó que su-pecado

אֲשֶׁר חָטָא׃ וְכִי־ תָבֹאוּ אֶל־ הָאָרֶץ וְנִטְעַתֶּם כָּל־
cualquier y-plantéis la-tierra a entréis Y-cuando (23) . pecó que

עֵץ מֵאֵכֶל וְעַרְלָתָם וְאֶת־ פְּרִי־
, su-fruto ** su-incircuncisión entonces-consideraréis-prohibido fruta árbol-de

שְׁלֹשׁ שָׁנִים יְהִיָּה לָכֶם עַרְלִים לֹא יֵאָכֵל׃
. se-comerá no incircuncisos para-vosotros será años tres

וּבִשְׁנָה הַרְבִּיעִתָּהּ יְהִיָּה כָּל־ פְּרִי־ קֹדֶשׁ
santa su-fruto todo-de será el-cuarto Y-en-el-año (24)

הַלְוִיִּם לִיהוָה׃ וּבִשְׁנָה חֲמִישִׁיתָּהּ תֹּאכְלוּ אֶת־
** comeréis el-quinto Y-en-el-año (25) . a-Yahweh alabanzas

פְּרִי־ לְהוֹסִיף לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֹא
No (26) . vuestro-Dios Yahweh yo , su-cosecha para-vosotros para-incrementar su-fruto

תֹּאכְלוּ עַל־ דָּמָם לֹא תִנְחֲשׁוּ וְלֹא תַעֲוִינוּ׃
. haréis-brujería y-no haréis-adivinación no la-sangre con comeréis

לֹא תִקְפוּ תְּחִיבֹתֵיכֶם וְלֹא תִשְׁחָתוּ אֶת פְּאֵת
borde-de ** recortarás y-no vuestra-cabeza lado-de cortéis-cabello No (27)

זָקֶנְךָ׃ וְשָׂרֵט לָנֶפֶשׁ לֹא תִתְנוּ בְּבֶשֶׂרְכֶם
en-vuestro-cuerpo haréis no por-el-muerto Y-corte (28) . tu-barba

וּכְתַבְתָּ בְּעֵקֶע לֹא תַחֲנוּ בָכֶם אֲנִי יְהוָה : אֶל-תַּחֲלִל אֶת-
 ** degradarás No (29) . Yahweh yo en-vosotros pondréis no tatuaje y-marca-de

בְּתֶךָ לְהַזְנוֹתָהּ וְלֹא-תִזְנֶה תִזְנֶה הָאָרֶץ
 la-tierra se-prostituirá y-no para-prostituir-la tu-hija

וּמִלֵּאָה הָאָרֶץ זָמָּה : אֶת-שַׁבְּתוֹתַי תִּשְׁמְרוּ
 observaréis mis-sábados ** (30) . maldad la-tierra y-se-llenará

וּמִקְדָּשׁ תִּירְאוּ אֲנִי יְהוָה : אֶל-תִּפְנוּ אֶל-הָאֱבֹת
 los-médiums a os-volváis No (31) . Yahweh yo reverenciareis y-mi-santuario

וְאֶל-חִידְעִים אֶל-תִּבְקְשׁוּ לְטַמְּאָה בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם :
 . vuestro-Dios Yahweh yo por-ellos para-contaminar buscaréis no los-advinos y-a

מִפְנֵי שִׁבְהַ תָּקוּם וְדִרְתָּ פָנָי זָקֵן
 anciano presencia-de y-respetarás te-levantarás canas En-presencia-de (32)

וְיִרְאָתִי מֵאֲלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה : וְכִי-יָגוּר אִתָּךְ
 con-tigo habite Y-cuando (33) . Yahweh yo pues-tu-Dios y-reverenciars

גֵּר בְּאַרְצְכֶם לֹא תִזְנוּ אֹתוֹ : כְּאֶזְרַח מִכֶּם יִהְיֶה
 será de-vosotros Como-nativo (34) . a-él maltratéis no en-vuestra-tierra extranjero

לָכֶם הַגֵּר הַגֵּר אֶתְכֶם וְאַהֲבַת לוֹ כְּמוֹד כִּי-
 pues como-a-ti a-él y-amarás con-vosotros el-que-vive el-extranjero para-vosotros

גֵּרִים הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : לֹא-תַעֲשׂוּ
 haréis No (35) . vuestro-Dios Yahweh yo Egipto en-tierra-de fuisteis extranjeros

עָלַי בְּמִשְׁפָּט בְּמִדָּה בְּמִשְׁקָל וּבְמִשׁוֹרָה :
 . y-en-la-cantidad en-el-peso en-la-longitud en-la-medida deshonestidad

מֵאֲזִי צֶדֶק אֲבוֹי צֶדֶק אִיפֹת צֶדֶק וְחֵין צֶדֶק
 justicia e-hin-de justicia efa-de justicia pesos-de justicia Balanzas-de (36)

יִהְיֶה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם :
 . Egipto de-tierra-de a-vosotros saqué que vuestro-Dios Yahweh yo para-vosotros será

וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-כָּל-חֻקֹּי וְאֶת-כָּל-מִשְׁפָּטֵי וַעֲשִׂיתֶם
y-haréis mis-leyes todas y-** mis-estatutos todos ** Y-guardaréis (37)

אַתֶּם אָנִי יְהוָה : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר : וְאֵל-בְּנֵי
hijos-de Y-a (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1) . Yahweh yo ; ellas Cap. 20

יִשְׂרָאֵל תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַגֵּר הַגֵּר
el-que-vive el-extranjero y-de Israel de-hijos-de cualquiera hombre : dirás Israel

בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵתֵן מִזֶּרְעוֹ לְמֹלֶךְ מוֹת יוֹמָת
morirá morir a-Moloch de-su-descendencia da que en-Israel

עַם הָאָרֶץ יְרוֹמְמוּהוּ בְּאֶבֶן : וְאֲנִי אֶתֵּן
pondré Y-yo (3) . con-la-piedra le-apedrearán la-tierra pueblo-de

אֶת-פְּנֵי בָּאִישׁ הַהוּא וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ מִקֶּרֶב
de-entre a-él y-cortaré el-aquel contra-el-hombre mi-faz **

עַמּוֹ כִּי מִזֶּרְעוֹ וְתֵן לְמֹלֶךְ לְמַעַן טָמֵא
contaminar para a-el-Moloch dio de-su-descendencia pues su-pueblo

אֶת-מִקְדָּשִׁי וְלִחְלָל אֶת-שֵׁם קֹדֶשִׁי : וְאִם
Y-si (4) . mi-santidad nombre-de ** y-profanar mi-santuario **

הַעֲלֵם יְעֲלִימוּ עַם הָאָרֶץ אֶת-עֵינֵיהֶם מִן-הָאִישׁ הַהוּא
el-aquel el-hombre de sus-ojos ** la-tierra pueblo-de cierran cerrar

בְּתֵתוֹ מִזֶּרְעוֹ לְמֹלֶךְ לְבִלְתִּי הַמִּית אֹתוֹ :
a-él dar-muerte para-no a-Moloch de-su-descendencia en-su-dar

וְשָׂמַתִּי אֲנִי אֶת-פָּנָי כְּבָאִישׁ הַהוּא
el-aquel contra-el-hombre mi-rostro ** yo Y-pondré (5)

וּבְמִשְׁפַּחְתּוֹ וְהִכְרַתִּי אֹתוֹ וְאֵת כָּל-הַזֵּמִים
los-que-se-prostituyeron todos y-a a-él y-cortaré y-contr-a-su-familia

אֲחֵרָיו לְזָנוֹת אַחֲרֵי הַמֹּלֶךְ מִקֶּרֶב עַמּוֹם :
su-pueblo de-entre el-Moloch tras para-prostituirse tras-él

וְהִנָּפֵשׁ	אֲשֶׁר	תִּפְנֶנָּה	אֶל-	הָאִבֶּת	וְאֶל-	הַיִּדְעָנִים
Y-la-persona (6)	que	se-vuelve	a	los-médiums	y-a	los-advinos
לְזִנוּת	אֲחֵרֵיהֶם	וְנָתַתִּי	אֶת-	פָּנָיו	בְּנִפְשׁ	
para-prostituirse	; tras-ellos	y-pondré	**	mi-rostro	contra-la-persona	
הַהִוא	וְהִכַּרְתִּי	אֹתוֹ	מִקֶּרֶב	עַמּוֹ :	וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם	
la-aquella	y-cortaré	a-él	de-entre	. su-pueblo	Y-os-santificaréis (7)	
וְהִיִּיתֶם	קְדָשִׁים כִּי	אֲנִי יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם :	וְשָׁמַרְתֶּם אֶת-		
y-seréis	santos	Yahweh	yo	Y-guardaréis ** (8)		
תִּקְחִי	וְעֲשִׂיתֶם	אִתָּם אֲנִי יְהוָה	מִקְדָּשְׁכֶם :	כִּי-אִישׁ		
mis-estatutos	y-cumpliréis	Yahweh	yo	el-que-os-santifica (9)	hombre Si	
אִישׁ אֲשֶׁר	יִקְלָל אֶת-	אָבִיו	וְאֶת-	אִמּוֹ	מֹת	יִמָּת
que alguno	a maldice	su-padre	o-a	su-madre	morir	morirá
אָבִיו	וְאִמּוֹ	קָלַל	דָּמְיוֹ	בּוֹ :	וְאִישׁ	
su-padre	o-su-madre	maldijo	sangres-de-él	. en-él (10)	Y-hombre	
אֲשֶׁר	יִנָּאֵף	אֶת-	אִשׁ	אֲשֶׁר	יִנָּאֵף	אֶת-
que	adultera	con	otro	que	adultera	con
אִשָּׁת	רַעְיוֹ	מֹת-	יִמָּת	הַנָּאֵף		
mujer-de	, su-prójimo	morir	morirá	el-que-adultera		
וְהִנָּאֵפֶת :	וְהִנָּאֵפֶת :	וְאִישׁ	אֲשֶׁר	יִשְׁכַּב	אֶת-	אִשָּׁת
. y-la-que-adultera	(11)	Y-hombre	que	yaciere	con	mujer-de
אָבִיו	עֲרוּת	אָבִיו	וְלָה	מֹת-	יִמָּתוּ	
su-padre	desnudez-de	su-padre	; descubrió	morir	morirán	
שְׁנֵיהֶם	דְּמֵיהֶם	בָּם :	וְאִישׁ	אֲשֶׁר	יִשְׁכַּב	אֶת-
ellos-dos	sangres-de-ellos	. en-ellos	Y-hombre (12)	que	yaciere	con
כָּלָתוֹ	מֹת	יִמָּתוּ	שְׁנֵיהֶם	תָּכַל	עָשׂוּ	
su-nuera	morir	morirán	ellos-dos	, maldad	hicieron	

דְּמֵיהֶם בָּם : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־זָכָר מִשְׁכַּבִּי אִשָּׁה
 mujer yacientes-de varón con yaciere que Y-hombre (13) . en-ellos sangres-de-ellos

תוֹעֵבָה עָשׂוּ שְׁנֵיהֶם מוֹת יוֹמְתוּ דְּמֵיהֶם בָּם :
 . en-ellos sangres-de-ellos morirán morir ellos-dos hicieron abominación

וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשָּׁה וְאֵת־אִמָּהּ זָמָה הִוא
 esto vileza su-madre y-** mōjer ** tome que Y-hombre (14)

בָּאֵשׁ יִשְׂרָפוּ אֹתוֹ וְאֶחָיו וְלֹא־תְהִי זָמָה
 vileza habrá y-no y-a-ellas a-él quemarán en-el-fuego

בֵּתוֹכְכֶם : וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתֵּן שְׂכָבְתּוֹ בְּבִהֶמָּה מוֹת
 morir a-animal su-emisión dé que Y-hombre (15) . entre-vosotros

יוֹמֵת וְאֵת־הַבְּהֵמָה תִּהְרָגוּ : וְאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרַב
 se-llegare que Y-mujer (16) . mataréis al-animal y-** morirá

אֶל־כָּל־בְּהֵמָה לְרִבְעָה אִתָּהּ וְהִרְגִּתָּ אֶת־הָאִשָּׁה
 la-mujer a entonces-matarás con-ella para-ayuntarse bestia cualquier a

וְאֵת־הַבְּהֵמָה מוֹת יוֹמְתוּ דְּמֵיהֶם בָּם : וְאִישׁ אֲשֶׁר
 que Y-hombre (17) . en-ellos sangres-de-ellos morirán morir , la-bestia y-a

יִקַּח אֶת־אֶחָיו אֶת־הִיא בֵּת־בֵּת
 hija-de o su-padre hija-de su-hermana ** tome

אָמֹו וְרָאָה אֶת־עֲרוּתָהּ וְהִיא־תִּרְאָה אֶת־
 ** vea y-ella su-desnudez ** y-vea su-madre

עֲרוּתוֹ תִּקְסַד הוּא לְעֵינָי וְנִקְרְטוּ
 a-ojos-de y-serán-cortados esto detestable desnudez-de-él

בְּנֵי עַמָּם עֲרוּתָהּ וְגִלָּהּ עוֹנוֹ
 su-culpa descubrió hermana-de-él desnudez-de ; pueblo-de-ellos hijos-de

יִשָּׂא : וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת־
 ** y-descubre menstruosa mujer con yaciere que Y-hombre (18) . llevará

אֶת־	גִּלְתָּהּ	וְהִיא	הַעֲלָהּ	מִקְרָהּ	אֶת־	עֲרוּתָהּ
**	destapó	y-ella	descubrió	su-flujo	**	su-desnudez
מִבֵּינָם	שְׁנֵיהֶם	וְנִכְרְתוּ	דָּמֶיהָ	מִקְוֹר		
de-entre	ellos-dos	y-serán-cortados	sangres-de-ella	flujo-de		
וְאֶחָת	אִמָּךְ	אֶחָת	וְעֲרֹת	עִמָּם:		
y-hermana-de	tu-madre	hermana-de	Y-desnudez-de	(19)		pueblo-de-ellos
הַעֲרָהּ	שֹׁאֲרָיו	אֶת־	כִּי	תִגְלֶהּ	לֹא	אָבִיהָ
deshonraría	su-pariente	**	pues	descubrirás	no	tu-padre
אֶת־	וְשָׁכַב	וְאִישׁ	יִשְׁאוּ:	עִנָּם		
con	yaciere	que Y-hombre	(20)	. llevarán		iniquidad-de-ellos
יִשְׁאוּ	חֲטָאָם	גִּלְתָּהּ	יָדָיו	עֲרוּתָהּ	וְדָתָהּ	
llevarán	culpa-de-ellos	descubrió	su-tío	desnudez-de	su-tía	
אִשָּׁת	אֶת־	יִקַּח	וְאִישׁ	יָמָתוּ:	עֲרִירִים	
mujer-de	**	tome	que Y-hombre	(21)	. morirán	sin-hijos
גִּלְתָּהּ	אֶחָיו	עֲרוּתָהּ	הָזֶה	נִבְהָה	אֶחָיו	
descubrió	su-hermano	desnudez-de	esto	impureza	su-hermano	
וְאֶת־	חֻקֹּתַי	כָּל־	אֶת־	וְשָׁמַרְתֶּם	יִהְיוּ:	עֲרִירִים
y-*	mis-estatutos	todos	**	Y-guardaréis	(22)	. serán sin-hijos
הָאָרֶץ	אֶתְכֶם	תִּקְיֵא	אֲתָם	וְעִשִּׂיתֶם	מִשְׁפָּטַי	כָּל־
la-tierra	a-vosotros	vomitará	y-no ellas	y-cumpliréis	mis-leyes	todas
תֵּלְכוּ	וְלֹא	בָּהּ:	לְשֹׁכֶת	שָׁמָּה	אֶתְכֶם	אֲשֶׁר
andaréis	Y-no	(23)	. en-ella	para-habitar	allí a-vosotros	metí yo que
אֵלֶּה	אֶת־	כָּל־	כִּי	מִפְּנֵיכֶם	אֲשֶׁר־אֲנִי	בְּחֻקֹּת
estas	todas	**	pues	de-ante-vosotros	expulso yo	que la-nación en-los-estatutos-de
אֲתָם	לָכֶם	וְאָמַר	בָּם:	וְאֶבְרָץ	עָשׂוּ	
ellos	: a-vosotros	Y-dije	(24)	. contra-ellos	y-aborrecí	hicieron

תִּירְשׁוּ אֶת־ אֲדָמָתָם וְאֲנִי אֶתְּנֶנָּה לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ
poseeréis ** tierra-de-ellos y-yo la-daré a-vosotros para-heredar

אֱלֹהֵי אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבַשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־
tierra , a-ella fluyendo-de leche ; y-miel Yahweh yo que vuestro-Dios

הִבְדַּלְתִּי אִתְּכֶם מִן־ הָעַמִּים: וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־ הַבְּהֵמָה
aparté de a-vosotros los-pueblos (25) Y-distinguiréis entre el-animal

הַטְּהוֹרָה לְטִמְאָה וּבֵין־ הָעוֹף הַטָּמֵא לְטָהוֹר
el-limpio del-inmundo y-entre el-ave la-inmunda y-la-limpia

וְלֹא־ תִשְׁקְצוּ אֶת־ נַפְשֵׁיכֶם אֶת־ בְּבֵהֶמָה וּבְעוֹף
y-no contaminaréis ** vuestras-personas con-el-animal o-con-el-ave

וּבְכָל־ אֲשֶׁר תִּהְיֶה תִרְמָשׁ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־ הִבְדַּלְתִּי לָכֶם
o-con-todo lo-que se-mueve la-tierra que aparto para-vosotros

לְטִמְאָה: וְהִיִּיתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
por-ser-inmundos Y-seréis (26) para-mí santos pues santo Yahweh yo

וְאִבְדַּלְתִּי אִתְּכֶם מִן־ הָעַמִּים לְהִיזֹת לִי: וְאִשׁ אִדְּ אִשָּׁה כִּי־
y-separo de a-vosotros los-pueblos para-ser para-mí (27) Y-hombre o mujer que

יִהְיֶה בֵּינֵם אִיֵּב אוֹ יִדְּעוֹן מוֹת יוֹמְתִי בָאֶבֶן
sea entre-ellos o médium morir espiritista morirá con-la-piedra

יִרְגְּמוּ אִתָּם דְּמֵיתָם כָּם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
apedrearán a-ellos sangres-de-ellos en-ellos (1) Y-dijo a Yahweh

מֹשֶׁה אָמַר אֶל־ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וַאֲמַרְתָּ אֲלֵהֶם לִנְפֹשׁ לֹא־
habla : Moisés a hijos-de los-sacerdotes y-di , Aarón no a-persona a-ellos

יִטְמָא בְּעַמִּיו: כִּי אִם־ לְשֹׂארוֹ
se-contaminará . en-su-pueblo (2) Pero si por-su-pariente

הַקָּרֵב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וּלְבָנוֹ
el-cercano , a-él por-su-madre o-por-su-hijo o-por-su-padre

וְלֹאֲחֹתָּהּ	וְלֹאֲחָיו :	וְלִבְתּוֹ
O-por-su-hermana (3)	. o-por-su-hermano	o-por-su-hija
לָהּ	אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־ הָיְתָה לְאִישׁ	תִּבְתּוֹלָהּ הַקְּרוֹבָהּ
para-ella	para-hombre sea no que a-él	la-cercana la-virgen
בֶּעַל	יִטְמָא	לֹא יִטְמָא :
dirigente	se-contaminará	No (4) . se-contaminará
קִרְחָהּ	יִקְרְחָהּ לֹא־	בְּעַמּוֹ לְהַחֲלוֹ :
tonsura	afeitarán No (5)	. para-ser-inmundo en-su-pueblo
יִנְלָחוּ	לֹא זָקָנָם	וּפִאֲתָ בְּרֹאשָׁם
, se-raparán	no barba-de-ellos	o-borde-de en-cabeza-de-ellos
יִהְיוּ	קִדְשִׁים שְׂרָטָה :	לֹא וּבִבְשָׁרָם
serán Santos (6)	. corte cortarán	no y-en-cuerpo-de-ellos
כִּי אֶת־	שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם	יַחֲלֹלוּ וְלֹא לֹאֲלֵהֶם
** pues	Dios-de-ellos nombre-de	profanarán y-no para-Dios-de-ellos
מִקְרִיבִם	הֵם אֱלֹהֵיהֶם	לֶחֶם יְהוָה אִשִּׁי
ofreciendo	ellos Dios-de-ellos	pan-de Yahweh ofrenda-encendida-de
יִקְחוּ	לֹא וְתִלְלָהּ	אִשָּׁה וְנָה קֹדֶשׁ :
tomarán	no e-inmunda ramera Mujer (7)	. santo y-serán
כִּי־ קֹדֶשׁ	יִקְחוּ לֹא	וְרִוּשָׁה וְאִשָּׁה
santo pues	tomarán no de-su-marido	repudiada y-mujer
אֱלֹהֶיךָ הוּא	כִּי־ אֶת־ לֶחֶם וּקְדָשְׁתּוֹ	הוּא לֹאֲלֵהֶם :
él tu-Dios	pan-de ** porque Y-le-santificarás (8)	. para-su-Dios él
מִקְדָּשְׁכֶּם :	כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה	יִהְיֶה־ לָּךְ
. el-que-os-santifica	Yahweh yo santo	pues para-ti será santo , ofrece
אֶת־	לְזָנוֹת תַּחֲלִי	אִישׁ כֹּהֵן כִּי
a , para-prostituirse	se-contamina si sacerdote	hombre E-hija-de (9)

תִּשְׂרֹף :	בָּאֵשׁ	מִתְלַלֶּת	הִיא	אָבִיהָ
. será-quemada	en-el-fuego	deshonra	ella	su-padre
עַל־ יִצְקֶה	אֲשֶׁר־	מֵאָחִיו	הַזָּרוֹל	וְהַכֹּהֵן
sobre se-derramó	que	entre-sus-hermanos	el-sumo	Y-el-sacerdote (10)
לְלִבָּשׁ יָדָיו	אֶת־	וּמִלָּא	הַמִּשְׁחָה	שֶׁמֶן
para-llevar su-mano	**	y-ordenó	la-unción	aceite-de
וּבְגָדָיו	יִפְלַע	לֹא	רֹאשׁוֹ	אֶת־ הַבְּגָדִים
y-sus-vestidos	descubierta	no	su-cabeza	** los-vestidos **
יָבֵא	לֹא	מֵת	נִפְשֹׁת	כָּל־
; irá	no	muerto	cuerpos-de	cualquier
			Y-a	(11)
יִשְׁמָא :	לֹא	וּלְאִמּוֹ	לְאָבִיו	
. se-hará-inmundo	no	o-para-su-madre	para-su-padre	
אֶת	יִחַלֵּל	וְלֹא	יֵצֵא	לֹא
**	profanará	y-no	saldrá	no
			el-santuario	Y-de (12)
עָלָיו	אֶלֶּהֶיוּ	מִשְׁחָת	שֶׁמֶן	נָזַר
sobre-él	su-Dios	unción-de	aceite-de	dedicado
			pués	su-Dios
				santuario-de
אֶלְמִנָּה	יִקַּח :	בְּתוּלָהָ	אִשָּׁה	וְהָיָה :
Viuda (14)	. tomará	en-su-virginidad	mujer Y-él (13)	. Yahweh yo
כִּי	יִקַּח	לֹא	אֵת־ אֵלֶּהָ	זֹנָה
sino	tomará	no	éstas **	ramera
			o-contaminada	o-repudiada
יִחַלֵּל	וְלֹא־	אִשָּׁה :	יִקַּח	מֵעַמּוֹ
profanará	Y-no	(15) . mujer	tomará	de-su-pueblo
				virgen sólo
מִקְדָּשׁוֹ :	יְהוָה	כִּי	בְעַמּוֹ	וְרֵעֻו
. el-que-le-santifica	Yahweh	yo	pués	en-su-pueblo
				su-descendencia
וְיֹדֵבֵר	יְהוָה	אֶל־ מֹשֶׁה	לֵאמֹר :	דִּבֶּר
Y-habló (16)	a	Yahweh	hablando	habló

מִדְּרָגָךְ לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יְהוָה בּוֹ מוֹם
de-tu-descendencia por-generaciones-de-ellos que tenga en-él defecto

לֹא יִקְרַב לְהִקְרִיב לָחֶם אֱלֹהֵיוֹ: כִּי כָּל- אִישׁ
no se-acercará pan para-ofrecer . su-Dios Pues (18) todo hombre

אֲשֶׁר- בּוֹ מוֹם לֹא יִקְרַב אִישׁ עוֹר אֹז פֶּסֶחַ אֹז חֶרֶם
que en-él no defecto , se-acercará hombre o cojo o ciego mutilado

אֹז שְׁרוּעַ: אֹז אִישׁ אֲשֶׁר- יְהוָה בּוֹ שֹׁכֵר רֵגֶל אֹז שֹׁכֵר
o deformado U (19) haya que hombre en-él parálisis-de pie parálisis-de

יָד: אֹז- גִּבֵּן אֹז- זָק אֹז חֲבֵלָל בְּעֵינָיו אֹז נֶרֶב
O (20) . mano o jorobado o enano o defectuoso en-su-ojo o úlcera

אֹז יִלְפַח אֹז מְרוּחַ אֲשָׁף: כָּל- אִישׁ אֲשֶׁר- בּוֹ מוֹם
o escama o daño-de . testículo Todo (21) que hombre en-él defecto

מִנְרַע' אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לֹא יֵאָשׁ לְהִקְרִיב אֶת-
de-descendiente-de Aarón el-sacerdote no se-acercará para-presentar **

אֲשֵׁי יְהוָה מוֹם בּוֹ אֶת לָחֶם אֱלֹהֵיוֹ לֹא
ofrenda-de-fuego-de , Yahweh defecto en-él ** pan-de su-Dios no

יֵאָשׁ לְהִקְרִיב: לָחֶם אֱלֹהֵיוֹ מִקְדָּשִׁי
se-acercará . para-ofrecer (22) Pan-de su-Dios de-muy-santos-de

הַקֹּדְשִׁים וּמִן- הַקֹּדְשִׁים יֹאכֵל: אֵין אֶל- הַפֹּרֶכֶת לֹא
los-santos y-de los-santos . comerá (23) Pero a el-velo no

יָבֹא וְאֶל- הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵאָשׁ כִּי- מוֹם בּוֹ יִלְאָ
irá y-a el-altar no se-acercará pues defecto en-él y-no

יִחַלֵּל' אֶת- מִקְדָּשִׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מְקֹדְשִׁים:
** profanará mis-santuarios pues yo Yahweh . el-que-los-santifica

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל- אַהֲרֹן וְאֶל- בָּנָיו וְאֶל- כָּל- בָּנָיו
Y-habló (24) Aarón a Moisés y-a sus-hijos y-a todos-de hijos-de

יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-
y-a Aarón a Di (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1) . Israel

בָּנָיו וַיִּגְדְּרוּ מִקֹּדְשֵׁי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de de-ofrendas-sagradas-de y-se-abstendrán sus-hijos

וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת-שֵׁם קֹדֶשׁ אֲשֶׁר הֵם מְקַדְּשִׁים לִי
para-mí santifican ellos que mi-santidad nombre-de ** profanarán y-no

אֲנִי יְהוָה: אֲמַר אֲלֵהֶם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִקְרַב
se-acerque que hombre todo para-sus-generaciones a-ellos Di (3) . Yahweh yo

מִכָּל-זֶרַעְכֶם אֶל-הַקֹּדְשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁ
consagran que las-cosas-sagradas a vuestros-descendientes de-cualquiera-de

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וְטִמְאַתּוּ עָלָיו וְנִכְרְתָהּ
y-será-cortada , en-él y-su-inmundicia a-Yahweh Israel hijos-de

הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת מִלִּפְנֵי יְהוָה: אִישׁ אִישׁ מִנֶּרֶץ
de-descendencia-de alguno Hombre (4) . Yahweh yo de-delante-de-mí la-aquella la-persona

אַהֲרֹן וְהוּא צָרוּעַ אוֹ זָב בִּקְדָשִׁים לֹא יֹאכַל
comerá no en-las-cosas-santas flujo o lepra y-él Aarón

עַד אֲשֶׁר יִטְהַר וְהִנֵּגְוָה בְּכָל-טָמֵא נֶפֶשׁ
persona inmundo-de en-alguno-de y-el-que-toque sea-limpio que hasta

אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר-תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שִׁכְבַּת זָרָע: אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר יִנּוֹעַ
toque que hombre U (5) . semen emisión-de de-él salga que hombre u

בְּכָל-שָׂרֵץ אֲשֶׁר יִטְמָא לוֹ אוֹ בְּאָדָם אֲשֶׁר יִטְמָא-
es-inmundo que por-hombre o , por-él sea-inmundo que reptil en-algún

לוֹ לְכָל טִמְאַתּוֹ: נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תִּגְעַהּ בּוֹ
en-él toque que Persona (6) . su-inmundicia por-cualquiera-de por-él

וְטִמְאַתּוֹ עַד-הָעֶרֶב וְלֹא יֹאכַל מִן-
de comerá y-no la-tarde hasta será-inmunda

הַקֹּדְשִׁים כִּי אִם- רָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם :
 las-ofrendas-sagradas si excepto se-lavó su-cuerpo con-las-aguas

וְכֵן הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁהָר וְאַחֵר יֹאכֵל
 Cuando-se-ponga el-sol entonces-será-limpio y-después comerá (7)

מִן- הַקֹּדְשִׁים כִּי לַחֲמוֹ הוּא : נִבְלָה וְטֶרֶף
 de las-cosas-sagradas pues su-pan éste (8) o-desgarrado Cadáver

לֹא יֹאכֵל לְטַמְּאוֹת- בָּהּ אֲנִי יְהוָה : וְשָׁמְרוּ
 no comerá para-contaminarse , en-ella yo , Yahweh (9) Y-guardarán

אֶת- מִשְׁמַרְתִּי וְלֹא- יִשָּׂאוּ עָלָיו חֵטָא וּמָתוּ בּוֹ
 ** mi-mandamiento y-no llevarán sobre-él pecado o-morirán por-él

כִּי יִחַלְלֵהוּ אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשִׁים : וְכָל- זָר
 pues , lo-profanaron yo , Yahweh el-que-los-santifica (10) Y-ningún extraño

לֹא- יֹאכֵל קֹדֶשׁ תּוֹשֵׁב כֹּהֵן וְשָׂרֵי לֹא- יֹאכֵל
 no comerá ofrenda-sagrada huésped-de ; sacerdote y-jomalero no comerá

קֹדֶשׁ : וְכֹהֵן כִּי- יִקְנֶה נֶפֶשׁ קִנְיָן בְּכֶסֶף הוּא
 ofrenda-sagrada (11) Pero-sacerdote compre que persona comprada-de su-dinero él

יֹאכֵל בּוֹ וְיָלִיד בֵּיתוֹ הֵם יֹאכְלוּ
 comerá , con-él y-nacido-de su-casa ellos comerán

בְּלַחֲמוֹ : וּבֶת- כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה לְאִישׁ זָר
 en-su-comida E-hija-de (12) sacerdote que sea para-hombre extraño

הִוא בְּתֵרוֹמָת הַקֹּדְשִׁים לֹא תֹאכֵל : וּבֶת-
 ella en-porción-de las-cosas-sagradas no comerá (13) Pero-hija-de

כֹּהֵן כִּי תִהְיֶה אֶלְמָנָה וְגִדּוּשָׁה וְזָרָע אֵין לָהּ
 si sacerdote llega-a-ser viuda o-repudiada y-descendencia no-hay para-ella

וְשָׁהָ אֶל- בֵּית אָבִיהָ כְּנַעוּרֶיהָ מִלֶּחֶם
 y-vuelve a casa-de su-padre como-en-sus-juventudes de-pan-de

אָבִיהָ תֹאכַל וְכָל-זֶרֶז לֹא-יֹאכַל כּוֹ: su-padre , comerá y-cualquier no comerá de-él

וְאִישׁ כִּי-יֹאכַל קֹדֶשׁ בְּשׁוֹגָגָה וְהוֹסֵף: Y-hombre (14) si come .cosa-sagrada por-erro entonces-añadirá

חֲמִשִּׁיתוֹ עָלָיו וְנָתַן לַכֹּהֵן אֶת-הַקֹּדֶשׁ: su-quinto sobre-él y-dará al-sacerdote ** la-cosa-sagrada

וְלֹא יִחַלְלֻהוּ אֶת-קֹדֶשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת: Y-no (15) profanarán ** Israel hijos-de cosas-santas-de

אֲשֶׁר-יָרִימוּ לִיהוָה: וְהָשִׂיאוּ אוֹתָם עֲנֹן אֲשָׁמָה: que presentan a-Yahweh (16) Pues-llevarían en-ellos culpa-de pago

בְּאֲכָלָם אֶת-קֹדֶשֶׁיהֶם כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: ** por-comer-de-ellos cosas-santas-de-ellos Yahweh yo pues el-que-los-santifica

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-בָּנָיו וְאֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: Y-habló (17) a Yahweh diciendo Moisés a Habla (18) y-a Aarón a

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: sus-hijos y-a todos Israel hijos-de y-di a-ellos cualquiera hombre :

מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן-הַגֵּר בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִקְרִיב קָרְבָּנוֹ: de-casa-de Israel y-de el-extranjero que en-Israel presente su-ofrenda

לְכָל-נְדָרֵיהֶם וּלְכָל-נְדָבוֹתָם אֲשֶׁר-לְכָל-נְדָבוֹתָם וּלְכָל-נְדָבוֹתָם: para-alguno-de sus-votos o-para-alguna-de sus-ofrendas-voluntarias que

יִקְרִיבוּ לִיהוָה לְעֹלָה: לְרֻצְוָנָם: para-holocausto a-Yahweh Para-vuestra-aceptación (19)

תָּמִים זָכָר בְּבָקָר בְּכֶשֶׂדִּים וּבְעִזִּים: perfecto macho del-ganado de-las-ovejas o-de-las-cabras

כָּל-אֲשֶׁר-בּוֹ מוֹם לֹא תִקְרִיבוּ כִּי-לֹא לְרֻצְוֹן: Todo (20) lo-que en-él defecto no pues traeréis no para-aceptación

יִהְיֶה לָכֶם: וְאִישׁ כִּי-יִקְרִיב זֶבַח-שְׁלָמִים
 será para-vosotros (21) . Y-cualquiera traiga ofrenda-de paces

לִיהוָה לְפָלֵא-נָדָר אוֹ לִנְדָבָה בְּבִקְרָא אוֹ
 a-Yahweh para-cumplir voto o para-ofrenda-voluntaria en-el-ganado o

בַּצֵּאן תָּמִים יִהְיֶה לְרִצּוֹן כָּל-מוֹם לֹא
 o-en-el-rebaño perfecto será para-aceptación cualquier defecto no

יִהְיֶה-בּוֹ: עֹרֵת אוֹ שָׁבוֹר אוֹ-חֲרוּץ אוֹ-יִבֵּלֶת אוֹ
 en-él será (22) . Ciego o lisiado o mutilado o verrugoso o

נָדָב אוֹ יִלְפֹת לֹא-תִקְרִיבוּ אֵלָה לִיהוָה וְאִשָּׁה
 o samoso roñoso no ofrecerán éstos a-Yahweh y-ofrenda-encendida

לֹא-תִתְּנוּ מֵהֶם עַל-הַמִּזְבֵּחַ לִיהוָה: וְשׁוֹר-וְשֶׂה
 no pondréis de-ellos sobre el-altar para-Yahweh (23) . Pero-buey u-oveja

שָׁרִיפִּים וְקָלוֹט נִדְבָה תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ
 deformado o-flaco ofrenda-voluntaria presentarás a-él

וְלִנְדָר לֹא יִרְצֶה: וּמַעֲוָד וְכַתוּת
 pero-por-voto no se-aceptará (24) . Y-herido o-magullado

וְנִתְּיוֹק וְכָרוֹת לֹא תִקְרִיבוּ לִיהוָה וּבְאֶרֶץְכֶּם
 o-desgarrado o-cortado no ofreceréis a-Yahweh y-en-vuestra-tierra

לֹא תַעֲשׂוּ: וּמִנֶּדֶד בֶּן-נָכָר לֹא תִקְרִיבוּ
 no haréis (25) . Y-de-mano-de hijo-de extraño no ofreceréis

אֶת-לֶחֶם אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל-אֵלָה כִּי מַשְׁחָתִים בָּהֶם
 pan-de ** vuestro-Dios de-todos , estos pues su-deformidad en-ellos

מוֹם בָּם לֹא יִרְצוּ לָכֶם: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 defecto no , en-ellos serán-aceptados por-vosotros (26) . Y-habló Yahweh

אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: שׁוֹר אוֹ-כֶשֶׂב אוֹ-עֵז כִּי יוֹלֵד וְהָיָה
 a (27) . diciendo Moisés entonces-será nazca que cabra o oveja u Toro

שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה
siete días bajo su-madre y-desde-día el-octavo y-adelante

יִדְּבָהּ לְקַרְבּוֹ אֵשׁ לִיהוָה: וְשׂוֹר אוֹ-שֶׁה
será-aceptado para-ofrenda-de fuego a-Yahweh (28) . Y-toro o cordero

אֲתוֹ וְאֶחָד-בָּנָיו לֹא תִשְׁחָטוּ בַּיּוֹם אֶחָד: וְכִי-
y-** él-** su-hijo no sacrificarás en-día uno . Y-cuando (29)

תִּזְבְּחוּ זֶבַח-תּוֹדָה תּוֹדָה לִיהוָה לְרִצּוֹנְכֶם
sacrificques ofrenda-de acción-de-gracias a-Yahweh para-vuestra-aceptación

תִּזְבְּחוּ: הַהוּא בַּיּוֹם לֹא-תוֹתִירוּ יֹאכֵל
sacrificaréis . En-el-día (30) el-aquel no dejaréis , se-comerá

מִמָּוְ עַד-בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: וּשְׁמַרְתֶּם מִצְוֹתַי
hasta de-él , mañana yo , Yahweh (31) Y-guardaréis mis-mandamientos

וְעִשִּׂיתֶם אֲתָם אֲנִי יְהוָה: וְלֹא תִחַלְלוּ אֶת-שְׁם
y-cumpliréis yo , ellos (32) . Yahweh Y-no profanaréis ** nombre-de

קִדְשִׁי קִדְשִׁי וְקִדְשִׁיתִי בֵּין יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
mi-santidad y-seré-santificado entre hijos-de Israel yo Yahweh

מִקְדָּשְׁכֶם: הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהִזּוֹת
el-que-os-santifica (33) El-que-sacó a-vosotros de-tierra-de Egipto para-ser

לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
Yahweh yo , por-Dios para-vosotros (1) . Y-habló a Yahweh . diciendo Moisés Cap. 23

וַיְדַבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר-
Habla (2) a hijos-de Israel y-di : a-ellos que Yahweh fiestas-de

תִּקְרְאוּ אֲתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי: שֵׁשֶׁת
proclamaréis ellos , santas asambleas estos ellos mis-fiestas (3) Seis-de

יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שְׁבַת שְׁבַתוֹן
se-hará días trabajo y-en-el-día el-séptimo el-sábado-de reposo

מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֹאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבָּת הוּא לַיהוָה
para-Yahweh esta sábado ; haréis no trabajo todo santa asamblea-de

בְּכָל־מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאִי קֹדֶשׁ
santas asambleas Yahweh fiestas-de Estas (4) . vuestras-moradas en-todas

אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲתָם: בְּתַדְשׁ הָרִאשׁוֹן
el-primero En-el-mes (5) . en-sus-tiempos a-ellos proclamaréis que

בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֶרְבִים פֶּסַח לַיהוָה:
. a-Yahweh Pascua las-dos-tardes entre de-el-mes diez en-cuatro

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה תֵּג הַמִּצּוֹת
los-Ázimos fiesta-de el-éste de-el-mes día diez Y-en-cinco (6)

לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ: בְּיוֹם
En-el-día (7) . comeréis ázimos días siete para-Yahweh

הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֹאכָת עֲבֹדָה לֹא
no servidumbre trabajo-de todo , para-vosotros será santa asamblea el-primero

תַּעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אֹשֶׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים
días siete a-Yahweh ofrenda-encendida Y-ofreceréis (8) . haréis

בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֹאכָת עֲבֹדָה לֹא
no servidumbre trabajo-de todo santa asamblea el-séptimo en-el-día

תַּעֲשׂוּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר אֵל־בְּנֵי
hijos-de a Habla (10) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (9) . haréis

יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
a-vosotros doy yo que la-tierra a entréis cuando : a-ellos y-di Israel

וְקִצְרֹתֶם אֹת־קִצְיָהּ וְהָבֵאתֶם אֹת־עֹמֶר רִאשִׁית
primera gavilla ** entonces-traeréis su-cosecha ** y-cosechéis

קִצְיֹרְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: וְהִנֵּחַ אֹת־הָעֹמֶר לִפְנֵי
ante la-gavilla ** Y-mecerá (11) . el-sacerdote a vuestra-cosecha

יְהוָה יִנְיֶכְנֹוּ לְרֹצְנֵכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת
 la-mecerá el-sábado al-día-siguiente-de para-aceptación-de-vosotros Yahweh

הַכֹּהֵן: וַעֲשִׂיתֶם בְּיוֹם הַנִּיבְכֶם אֶת-הַעֲמֹר
 el-sacerdote Y-ofreceréis (12) . el-sacerdote vuestro-mecer en-día la-gavilla **

כֶּבֶשׂ תָּמִים בֶּן-שָׁנֹוּ לְעֹלָה לִיהוָה:
 cordero perfecto hijo-de su-año por-holocausto a-Yahweh

וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֵלָת בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן
 Y-su-ofrenda-vegetal dos décimas-de flor-de-harina mezclada con-aceite

אִשָּׁה לִיהוָה רֵיחַ נִיחָח וְנִסְכָּה יֵין רְבִיעִית
 ofrenda-encendida a-Yahweh olor grato , y-su-libación vino cuarto-de

הַחֵין: וְלֶחֶם וּקְלִי וְכֹרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד-
 el-hin Y-pan (14) hasta comeréis no y-grano-fresco y-grano-tostado

עֲצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הַבֵּיאֲכֶם אֶת-קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם
 mismo el-día el-éste hasta vuestro-ofrecer ** ofrenda-de קרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם

חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁכְּנֵיכֶם:
 estatuto perpetuo por-vuestras-generaciones en-todas vuestras-moradas

וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם
 Y-contaréis (15) para-vosotros desde-día-posterior-a el-sábado desde-día

הַבֵּיאֲכֶם אֶת-עֲמֹר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שָׁבָּוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה:
 vuestro-presentar ** gavilla-de ofrenda-mecida , sietes semanas completas תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה:

עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמֵשִׁים יוֹם
 Hasta (16) día-siguiente-de el-sábado el-séptimo contaréis cincuenta días

וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לִיהוָה: מִמִּשְׁכְּנֵיכֶם
 y-presentaréis ofrenda-vegetal nueva a-Yahweh (17) De-vuestras-moradas

תְּבִיאֹוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֵלָת תִּהְיֶינָה
 traeréis pan ofrenda-mecida dos-de dos decimas flor-de-harina תְּבִיאֹוּ לֶחֶם תְּנוּפָה

חֶמֶץ תֹּאֲפִינָה בְּכוֹרִים לַיהוָה : וְהִקְרַבְתֶּם עַל-
levadura cocidos primicias a-Yahweh Y-presentaréis con

הֶלֶחֶם שִׁבְעַת כְּבָשִׂים חֲמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפָרָה
el-pan siete corderos perfectos hijos-de año y-toro

בֶּן- בָּקָר אֶחָד וְאַיִלִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה
hijo-de vacuno y-cameros dos serán holocausto a-Yahweh

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם אִשָּׁה רִיחַ-
y-ofrenda-vegetal-de-ellos y-libaciones-de-ellos ofrenda-mecida olor

נִיחָח לַיהוָה : וַעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר- עִזִּים אֶחָד
grato para-Yahweh Y-sacrificaréis macho-cabrío-de cabras uno

לְחֻטָּאת וּשְׁנֵי כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזֶבַח שְׁלָמִים :
para-ofrenda-de-pecado y-dos corderos hijos-de año para-ofrenda-de paces

וְהִנִּיחַ הַכֹּהֵן | אֵלֵיהֶם עַל- לֶחֶם הַבְּכוֹרִים
Y-mecerá el-sacerdote a-ellas con pan-de las-primicias

הַנּוֹפֵחַ לִפְנֵי יְהוָה עַל- שְׁנֵי כְּבָשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ
ofrenda-mecida ante Yahweh con dos corderos ofrendas-sagradas son

לַיהוָה לִפְתָּן : וּקְרֹאֲתֶם בַּעֲצָם | הַיּוֹם הַזֶּה
para-Yahweh para-el-sacerdote Y-proclamaréis en-mismo el-día el-aquel

מִקְרָא- קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל- מְלָאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
asamblea santa será para-vosotros todo trabajo-de no servidumbre haréis

חֻקַּת עוֹלָם בְּכָל- מוֹשְׁבֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם :
estatuto perpetuo en-todas vuestras-moradas por-vuestras-generaciones

וּבִקְצֹרְכֶם אֶת- קִצִּיר אֶרְצְכֶם לֹא- תִכְלֶה פֶּתַח
Y-en-vuestra-cosecha ** cosecha-de vuestra-tierra no segaréis borde-de

שָׂדֶךְ בִּקְצֹרְךָ וְלִקְט קִצִּירָהּ לֹא תִלְגֹּט
tu-campo en-tu-cosecha y-espigado-de tu-cosecha no espigarás

לַעֲנִי וְלִזְרָאֵל תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 para-el-pobre y-para-el-extranjero dejarás yo , a-ellas vuestros-Dios Yahweh

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר:
 Y-habló (23) diciendo Moisés a Yahweh Habla (24) . diciendo Israel hijos-de a

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שְׁבֻחוֹן
 en-el-mes el-séptimo en-uno de-el-mes será para-vosotros descanso

זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא-קֹדֶשׁ: כָּל-מְלָאכְתָּ עֲבֹדָה
 conmemoración-de son-de-trompeta santa asamblea . (25) servidumbre trabajo-de Todo

לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אֵשָׁה לִיהוָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 , haréis no y-presentaréis ofrenda-de-fuego a-Yahweh (26) . Y-habló Yahweh

אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: אִךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה
 a diciendo Moisés a También (27) en-diez-de el-mes el-séptimo el-éste

יֹם הַכִּפְּרִים הוּא מִקְרָא-קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם
 día-de las-expiaciones él santa asamblea será para-vosotros y-afligiréis

אֶת-נַפְשֵׁיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אֵשָׁה לִיהוָה: וְכָל-
 ** vuestras-almas y-ofrecedéis ofrenda-encendida a-Yahweh (28) . Y-todo

מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בַעֲצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כִּפְּרִים הוּא
 no haréis en-mismo el-día el-éste pues día-de expiaciones el

לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי כָל-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
 que la-persona toda Pues (29) . vuestro-Dios Yahweh ante por-vosotros para-expiar

לֹא-תִעָלֶה תַעֲלֶה בַעֲצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִקְרְטָה
 no se-aflija en-mismo el-día el-éste entonces-será-cortada

מֵעַמּוּיָהּ: וְכָל-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָל-מְלָאכָה
 de-su-pueblo (30) Y-toda que la-persona אשר תַּעֲשֶׂה cualquier trabajo

בַּעֲצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהָאֲבִדְתִּי אֶת-הַנֶּפֶשׁ הַהִוא
 en-mismo el-día el-éste entonces-destruiré ** אֶת-הַנֶּפֶשׁ la-aquella

תקנת	תעשו	כל-מלאכה לא	עמה :	מקרב
estatuto	haréis	no trabajo	Cualquier (31) . su-pueblo	de-entre
שבת	משבתיכם :	בכל	לדנתיכם	עולם
Sábado-de	(32) . vuestras-moradas	en-todas	por-vuestras-generaciones	perpetuo
לחדש	בתשעה	את-נפשתיכם	ועניתם	שבתון הוא לכם
de-el-mes	en-nueve	vuestras-almas **	y-afligiréis	para-vosotros él reposo
שבתיכם :	תשבתו	ערב	עד-	מערב
. vuestro-reposo	guardaréis	tarde	hasta	desde-tarde
ידבר	יהוה אל-משה לאמר :	ידבר אל-בני ישראל לאמר		
: diciendo Israel hijos-de a Habla (34) . diciendo Moisés a Yahweh				Y-habló (33)
הסבכות	חג	הזה	השביעי	בתמשה עשר יום
los-tabernáculos	fiesta-de	el-éste	el-séptimo	el-mes día-de diez en-cinco
כל-	מקרא-	ביום הראשון	ליהוה :	שבועת ימים
todo , santa	asamblea	el-primero	En-el-día (35) . para-Yahweh	días siete
מלאכת עבודה לא תעשו :	שבועת ימים	תקריבו	אשה	
ofrenda-encendida presentaréis días Siete (36) . haréis				no servidumbre trabajo-de
ליהוה	ביום השמיני	מקרא-	קדש	יהיה לכם
a-Yahweh	en-el-día	asamblea	santa	para-vosotros será
והקרבתם	אשה	ליהוה	עצרת	הוא כל-
y-presentáis	ofrenda-encendida	a-Yahweh	fiesta	trabajo-de todo ella
עבודה לא תעשו :	אלה מועדי	יהוה אשר-	תקראו	אתם
. haréis no servidumbre	Éstas (37) .	Yahweh	que	ellas proclamaréis
מקראי	קדש	להקריב	אשה	ליהוה
asambleas-de	, santo	para-presentar	ofrenda-encendida	a-Yahweh
ומנותה	זבח	ונסכים	דבר-	יום
y-ofrenda-vegetal	sacrificio	y-libaciones	cosa-de	día

וּמִלְכָּד y-además-de	יְהוָה Yahweh	שַׁבָּתוֹת sábados-de	מִלְכָּד Además-de	(38)	בְּיוֹמוֹ: . en-su-día
כָּל- todas	וּמִלְכָּד y-además-de	נְדָרֵיכֶם vuestros-votos	כָּל- todos	וּמִלְכָּד y-además-de	מִתְּנוּתֵיכֶם vuestros-dones
אֶךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם día diez en-cinco	אֲשֶׁר que	לִיהוָה: a-Yahweh	תִּתְּנוּ dais	נְדָבוֹתֵיכֶם ofrendas-voluntarias	
הָאָרֶץ la-tierra	תְּבוּאָתָא cosecha-de	אֶת- **	בְּאַסְפְּכֶם en-vuestro-recoger	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo	לַחֹדֶשׁ de-el-mes
הָרִאשׁוֹן el-primero	בַּיּוֹם en-el-día	יָמִים , días	שִׁבְעַת siete	יְהוָה Yahweh	תְּחַגּוּ celebraréis
לָכֶם para-vosotros	וְלִקְחֶתֶם Y-tomaréis	(40)	שַׁבָּתוֹן: . reposo	הַשְּׁמִינִי el-octavo	וּבַיּוֹם y-en-el-día
וְעֵנָף y-rama-de	תְּמָרִים palmeras	כַּפֹּת ramas-de	הָדָר selecto	עֵץ árbol	פְּרִי fruto-de
אֱלֹהֵיכֶם vuestro-Dios	יְהוָה Yahweh	לִפְנֵי ante	וּשְׂמַחְתֶּם y-os-alegraréis	נַחַל arroyo	וְעֶרְבֵי- y-sauces-de
שִׁבְעַת יָמִים días siete	לִיהוָה a-Yahweh	תֵּן fiesta	אֶת- **-él	וְתִגַּלְתֶּם Y-celebraréis	(41)
בַּחֹדֶשׁ en-el-mes	לְדֹרֹתֵיכֶם por-vuestras-generaciones	עוֹלָם perpetuo	חֻקַּת estatuto	בַּשָּׁנָה , en-el-año	
שִׁבְעַת יָמִים días siete	תִּשְׁבּוּ habitaréis	בַּסֻּכּוֹת En-los-tabernáculos	אֶת- **-él	תִּתְּנוּ celebraréis	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo
לְמַעַן Para-que	בַּסֻּכּוֹת: en-los-tabernáculos	יִשְׁבּוּ habitará	בְּיִשְׂרָאֵל en-Israel	הָאֹזֶרֶחַ el-nativo	כָּל- todo
בָּנֵי hijos-de	אֶת- **	הוֹשִׁיבֹתָיו hice-habitar	בַּסֻּכּוֹת en-tabernáculos	כִּי que	וְלִחְתִּיכֶם vuestros-descendientes
					יָדְעוּ conozcan

יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאֵי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
Israel en-mi-sacar a-ellos de-tierra-de , Egipto Yahweh yo , vuestro-Dios

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת-מִעֲרֵי יְהוָה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
Y-anunció Moisés ** fiestas-de a Yahweh hijos-de Israel (44)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צֹו אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Y-habló (1) Cap. 24 a Yahweh Moisés (2) . diciendo Israel hijos-de a Manda

וַיִּקְחוּ אֵלָיו שֶׁמֶן זֵית וְנֹךְ קֵתִית לְמֵאֹר לְהַעֲלֹת נֵר
y-traigan a-ti aceite-de oliva puro exprimido para-la-luz para-arder lámpara

תָּמִיד: מִחוּץ לְפָלֶקֶת הָעֵדֻת בְּאֹהֶל מוֹעֵד
(3) . siempre Fuera de-velo-de testimonio en-tienda-de reunión

יִשְׁרָף אֹתוֹ אַהֲרֹן מֵעֶרֶב עַד-בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד
cuidará **-él Aarón de-tarde hasta mañana ante Yahweh siempre

תִּקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: עַל הַמִּנְחָה הַזֹּהָבָה
estatuto por-vuestras-generaciones perpetuo En (4) . el-candelabro el-oro-puro

יִשְׁרָף אֶת-הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד: וְלָקַחְתָּ
cuidará ** las-lámparas ante Yahweh siempre (5) . Y-tomarás

סֶלֶת וְאִסִּית אֹתָהּ שְׁתִּים עֶשְׂרֵה חֲלֹת שְׁנֵי עָשָׂר יִהְיֶה
y-amasarás flor-de-harina **-ella dos diez panes dos decimos será

תַּחֲלָה הָאֶחָת: וְשָׂמַתְּ אוֹתָם שְׁתִּים מֵעֲרֵבוֹת עַל הַמַּעֲרֵכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן
el-pan (6) . el-uno Y-pondrás **ellos la-mesa sobre la-hilera seis-de hileras

הַזֹּהָר לִפְנֵי יְהוָה: וְנָתַתְּ עַל-הַמַּעֲרֵכֶת לְבִנְיָה זָכָה
el-oro-puro ante Yahweh (7) . Y-pondrás en la-hilera incienso puro

וְהָיְתָה לְלֶחֶם לְאֶזְכָּרָה אִשָּׁה לַיהוָה:
y-será para-el-pan para-memorial ofrenda-encendida para-Yahweh

בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת בֵּינִים הַשַּׁבָּת יַעֲרֹכְנֻהּ לִפְנֵי
En-día-de (8) el-sábado en-día-de el-sábado ante lo-preparará

יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
Yahweh , siempre en-nombre-de hijos-de Israel pacto perpetuo

וְהִסֵּחַ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וְאָכְלוּהוּ בְּמָקוֹם
Y-será (9) para-Aarón y-para-sus-hijos y-lo-comerán en-lugar

קָדֵשׁ כִּי קָדֵשׁ קְדָשִׁים הוּא לֹא מֵאֲשֵׁי יְהוָה
pues santo santo-de santos para-él el Yahweh de-ofrendas-encendidas-de

חֵק־עוֹלָם: וַיֵּצֵא בֶן־אִשָּׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בֶן־חֵק־עוֹלָם:
Y-salió (10) hijo-de Y-él israelita mujer hijo-de perpetuo derecho

אִישׁ מִצְרַיִם בֵּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּנָּצְלוּ בְּמַחֲנֶה בֶן־אִישׁ
egipcio hombre entre hijos-de , Israel y-riñeron en-el-campamento hijo-de

הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי: וַיִּקַּבּ בֶּן־הַיִּשְׂרָאֵלִית
la-israelita y-hombre . el-israelí (11) Y-blasfemó hijo-de

הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם וַיִּקַּלְלוּ וַיִּבְאוּ אֹתוֹ אֶל־
la-mujer la-israelita ** el-nombre , y-maldijo y-llevaron a a-él

מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת־דִּבְרִי לְמַטֵּה־
y-nombre-de , a-Moisés su-madre Shelomit hija-de Dibri de-tribu-de

דָּן: וַיִּנְיָחֻהוּ בְּמִשְׁמֶרֶת לְפָרֶשׁ לָהֶם עַל־פִּי
Dan (12) Y-lo-pusieron en-la-custodia hasta-declarar a-ellos por boca-de

יְהוָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: הוֹצֵא אֶת־
Yahweh (13) . Yahweh Y-habló a Yahweh a Moisés . diciendo (14) Saca **

הַמְקַלֵּל אֶל־מַחוּץ לְמַחֲנֶה וְסָמְכוּ כָּל־
el-blasfemador a fuera-de el-campamento y-pongan todos

הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּדְּמֻהוּ אֹתוֹ
los-que-oyeron ** sus-manos sobre , su-cabeza y-apedrearán a-él

כָּל־הָעֵדָה: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ
la-comunidad toda Y-a (15) hijos-de Israel hablarás cualquiera hombre

חַטָּאוֹ:	וְנָשָׂא	אֱלֹהֵיוּ	יִקְלַל	כִּי-		
. su-pecado	entonces-llevará	su-Dios	maldiga	que		
רָגַם	יּוֹמֶת	מוֹת	יְהוָה	שֵׁם-	וְנִקְבַב	(16)
apedrear	morirá	morir	Yahweh	nombre-de	Y-el-que-blasfeme	
כָּאֶזְרַח	כַּנְּרַ	הָעֵדָה	כָּל-	בּוֹ	יִרְגְּמוּ-	
como-nativo	sea-extranjero	la-comunidad	toda	a-él	apedrearán	
כָּל-	יִכָּה	כִּי	וְאִישׁ	יּוֹמֶת:	שֵׁם	בְּנִקְבוֹ-
cualquier	quita	que	Y-hombre	(17) . que-muera	Nombre	en-su-blasfemar
נֶפֶשׁ	בְּהֵמָה	וְנֶפֶשׁ-	וּמִכָּה	יּוֹמֶת:	מוֹת	אָדָם
bestia	vida-de	Y-el-que-quite	(18)	. morirá	morir	hombre
מוֹם	יִתֵּן	כִּי-	וְאִישׁ	נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:	נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ:	יִשְׁלַמְנָה
lesión	cause	que	Y-hombre	(19) . vida	por	vida
שִׁבְרָ	לּוֹ:	יַעֲשֶׂה	כֵּן	כַּאֲשֶׁר	עָשָׂה	בַּעֲמִיתוֹ
Rotura	(20) . a-él	será-hecho	así	hizo	como	en-su-prójimo
תַּחַת שִׁבְרָ	עֵין תַּחַת עֵין	שֵׁן תַּחַת שֵׁן	כַּאֲשֶׁר	יִתֵּן	מוֹם	בְּאָדָם
por	ojo	por	diente	diente	ojo	por
כֵּן	יִנָּתֵן	בּוֹ:	וּמִכָּה	בְּהֵמָה	יִשְׁלַמְנָה	
así	se-dará	. a-él	Y-el-que-mata	(21)	la-restituirá	
וּמִכָּה	אָדָם	יּוֹמֶת:	מִשְׁפַּט אֶחָד	יְהוָה	לָכֶם	כַּנְּרַ
y-el-que-mata	hombre	. morirá	Ley	(22)	como-el-extranjero para-vosotros	será una
כַּאֲזַרְחָ	יְהוָה	כִּי אֲנִי	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם:	וַיְדַבֵּר	מֹשֶׁה
así-el-nativo	será	Yahweh	yo pues	. vuestro-Dios	Y-habló	Moisés
אֶל-	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	וַיֹּצִיאוּ	אֶת-	הַמְקַלֵּל	אֶל-	מִחוּץ
a	hijos-de	y-sacaron	**	el-blasfemador	a	fuera
לַמַּחֲנֶה	וַיִּרְגְּמוּ	אֵתוֹ	אֶבֶן	וּבְנֵי-יִשְׂרָאֵל	עָשׂוּ	כַּאֲשֶׁר
de-el-campamento	y-apedrearon	a-él	piedra	e-hijos-de	hicieron	como

צוה יהוה את-מושה: וידבר יהוה אל-מושה בקר
 en-monte-de Moisés a Yahweh Y-habló (1) . Moisés a Yahweh mandó

סיני לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אלֵהֶם כִּי תבואו
 entréis cuando : a-ellos y-di Israel hijos-de a Habla (2) . diciendo Sinái

אל-הארץ אשר אני נתן לכם ושמרתה הארץ שבת
 reposo la-tierra entonces-guardará a-vosotros daré yo que la-tierra a

ליתנה: שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר
 podarás años y-seis tu-campo sembrarás años Seis (3) . para-Yahweh

כרמך וספסת את-תבואתה: ובשנה השביעית
 el-séptimo Y-en-el-año (4) . su-cosecha ** y-recogerás , tu-viña

שבת שבתון יתנה לארץ שבת ליתנה שדך לא
 no tu-campo , para-Yahweh sábado , para-la-tierra será reposo sábado-de

תזרע וברמך לא תזרע: את ספיח
 producción-libre-de ** (5) . podarás no y-tu-viña sembrarás

קצירך לא תקצור ואת ענבי זינך לא תבצר
 vendimiarás no tu-viñedo uvas-de y-** recogerás no tu-cosecha

שנת שבתון יתנה לארץ: ויהיה שבת הארץ
 la-tierra sábado-de Y-será (6) . para-la-tierra será reposo año-de

לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמנתך
 y-para-tu-sierva y-para-tu-siervo para-ti para-alimento para-vosotros

ולשכירך ולתושבך הנזרים עמך:
 con-tigo los-que-habitan y-para-tu-huésped y-para-tu-jomalero

ולבהמתך ולחיה אשר בארצך ותנה
 será en-tu-tierra que y-para-el-animal-salvaje Y-para-tu-ganado (7)

כל-תבואתה לאכל: וספרת לך שבע שבתות
 sábados-de siete para-ti Y-contarás (8) . para-comer su-producto todo

שָׁנִים שֶׁבַע שָׁנִים שֶׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ לָךְ יָמֵי שִׁבְעַת שָׁבָתָה	años siete años siete veces , y-serán para-ti días-de siete sábados-de
הַשָּׁנִים תֵּשַׁע וָאַרְבָּעִים שָׁנָה:	los-años nueve y-cuarenta . año
בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבַעִי בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים	en-el-mes el-séptimo en-el-diez de-el-mes de-el-mes
תַּעֲבִירוּ שׁוֹפָר בְּכָל-אַרְצְכֶם:	haréis-sonar trompeta en-toda . vuestra-tierra
שָׁנָה תִּתְּמָשִׁים שְׁנַת הַתְּמָשִׁים	año el-cincuenta año-de
לְכָל-יֹשְׁבֵיהָ יִבְלֶה הוּא יִבְלֶה לָכֶם	los-que-la-habitan jubileo jubileo para-vosotros
וְשָׁבְתֶם אִישׁ אֶל-אֶחָדוֹ וְאִישׁ אֶל-מִשְׁפַּחְתּוֹ	y-volveréis a cada-uno a y-cada-uno su-familia
תֵּשָׁבוּ: יִבְלֶה הוּא שְׁנַת הַתְּמָשִׁים שָׁנָה תִּתְּנָה	volveréis . Jubileo esto año-de el-cincuenta año de el-cincuenta será
לָכֶם לֹא תִזְרְעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת-קִפְיֶיהָ וְלֹא	no para-vosotros sembraréis y-no recogeréis ** su-producción y-no
תִּבְצְרוּ אֶת-קִזְרֵיתָ: כִּי יִבְלֶה הוּא קָדֹשׁ תִּתְּנָה	vendimiareis ** sus-viñedos . Pues (12) jubilee santo , esto será
לָכֶם מִן-הַשָּׂדֶה תֹאכְלוּ אֶת-תְּבוּאָתָהּ: בְּשָׁנָה הַיּוֹבֵל	comeréis el-campo de para-vosotros ** su-producción En-año-de (13) el-jubileo
הַזֶּה תֵּשָׁבוּ אִישׁ אֶל-אֶחָדוֹ וְכִי-תִמְכְּרוּ מִמֶּכֶר	el-éste volverá a cada-uno . su-posesión Y-si (14) terreno vendéis
לְעַמִּיתְךָ אִוּ קָנָה מֵנֶדְ	a-tu-compatriota o comprar de-mano-de
אֶל-עַמִּיתְךָ	no tu-compatriota

תִּזְנֶה אִישׁ אֶת-בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחֶר
te-aprovecharás de cada-uno de su-otro (15) Por-número-de años desde

חֵיבוֹל תִּקְנֶה מֵאֵת עִמִּיתְךָ בְּמִסְפַּר שָׁנֵי-תְבוּאָה
el-jubileo comprarás de-** de-tu-compatriota por-número-de años-de cosecha

יִמְכְּרָהּ לָךְ: לְפִי רַב הַשָּׁנִים תִּרְבֶּה
venderá a-ti (16) A-causa-de muchos-de los-años aumentarás

מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעוֹט הַשָּׁנִים תִּמְעָיֵט מִקְנָתוֹ
su-precio su-precio y-a-causa-de pocos-de los-años disminuirás

כִּי מִסְפַּר תְּבוּאָה הוּא מִכָּר לָךְ: וְלֹא תִזְנֶה אִישׁ
Y-no (17) a-ti vendiendo él cosechas número-de pues cada-uno te-aprovecharás

אֶת-עִמִּיתוֹ יִירָאֶת מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
de su-compatriota y-temerás a-tu-Dios Y-ahweh vuestro-Dios

וַעֲשִׂיתֶם אֶת-חֻקֹּתַי וְאֶת-מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ
Y-cumpliréis (18) mis-estatutos y- mis-mandamientos guardaréis

וַעֲשִׂיתֶם אִתְּם וְיִשְׁבַּתֶּם עַל-הָאָרֶץ לְבֶטַח: וְנָתַן
y-haréis y-moraréis en la-tierra con-seguridad Y-dará (19) ellos

הָאָרֶץ פְּרִיָּה וְאִכְלֶתֶם לְשֹׁבַע אִתְּם
la-tierra su-fruto y-comeréis a-la-plenitud y-habitaréis

לְבֶטַח עָלֶיהָ: וְכִי תֹאמְרוּ מָה-נֹאכֵל בַּשָּׁנָה
en-la-seguridad Y-si (20) dijereis qué? comeremos en-el-año

הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרַע וְלֹא נֶאֱסַף אֶת-תְּבוּאָתֵנוּ:
el-séptimo si no plantamos y-no recogemos ** nuestra-cosecha

וְצִנִּיתִי אֶת-בְּרַכְתִּי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשְּׁשִׁית
Y-enviaré (21) mi-bendición a-vosotros en-el-año el-sexto

וַעֲשֶׂתָ אֶת-הַתְּבוּאָה לְשָׁלֹשׁ הַשָּׁנִים:
y-hará ** la-cosecha para-tres-de los-años Y-plantaréis (22)

אַחַת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִית וְאָכְלֶתֶם מִן־הַתְּבוּאָה יֶשֶׁן עַד־הַשָּׁנָה
el-año hasta antigua la-cosecha de y-comeréis el-octavo el-año **

הַתְּשִׁיעַת עַד־בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יֶשֶׁן : וְהָאָרֶץ
Y-la-tierra (23) . antiguo comeréis su-cosecha llegar hasta el-noveno

לֹא תִמְכֹּר לְצִמְתָּת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים וְתוֹשְׁבִים
y-forasteros extranjeros pues la-tierra para-mí pues a-perpetuidad se-venderá no

אַתֶּם עַמִּי: וּבְכָל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם נִאֲלָה
redención vuestra-posesión tierra-de Y-en-todo (24) . para-commigo vosotros

תִּתְּנוּ לָאָרֶץ: כִּי־יִמּוּד אָחִיךָ
tu-hermano empobrece Si (25) . a-la-tierra daréis

וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּנְאֻלָּה
su-redentor entonces-vendrá de-su-propiedad y-vende su-redentor

הַקָּרֵב אֵלָיו וְנֹאֵל יִרְדִּימוּ: מִמָּכַר אֶת
su-hermano venta-de ** y-redimirá a-él el-cercano

וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה לוֹ נֹאֵל וְהִשְׁיִינָה יָדוֹ
su-mano y-prospera redentor para-él es no si Y-hombre (26)

וּמָצָא כְּרִי נֹאֲלָתוֹ: וְחָשַׁב
Y-calculará (27) . su-redención como-bastante-de y-encuentra

אֶת־שָׁנָה מִמָּכָרוֹ וְהָשִׁיב אֶת־הַעֲרֵף לְאִישׁ
a-el-hombre el-resto ** y-devolverá su-venta años-de **

אֲשֶׁר מָכַר לוֹ וְשָׁב לָאֻזָּתוֹ: וְאִם לֹא
no Y-si (28) . a-su-propiedad y-retomará , a-él vendió que

מִצָּאָה יָדוֹ דִּי הָשִׁיב לוֹ וְהָיָה
entonces-será a-él devolver suficiente su-mano hallare

מִמָּכָרוֹ בִּידוֹ הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל
el-jubileo año-de hasta a-él el-comprador en-mano-de su-venta

לְאַחֲזֹתָיו :	וְשָׁב	בִּיּוֹבֵל	וַיֵּצֵא
a-su-propiedad	y-retomará	en-el-jubileo	y-saldrá

וְאִישׁ כִּי-יִמְכַר בֵּית-מִשְׁכָּנוֹ עִיר חוֹמָה וְתִתְּקֶה׃
entonces-será muralla ciudad-de vivienda-de casa-de vende si Y-hombre (29)

וְאֵלֵינוּ עַד- תֵּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֶה su-redención hasta terminar año-de , su-venta (esos) días será

וְאֶלְתָּי: וְאִם-
 לֹא-
וַיָּגֵאל עַד- מְלֹאת לִי שָׁנָה
es-redimido hasta cumplir por-él año
Y-si (30) . su-redención

חֲמָה	לֹא	אֲשֶׁר	בְּעִיר	אֲשֶׁר	הַבַּיִת	וְקָם	תְּמִימָה
muro	para-él	que	en-la-ciudad	que	la-casa	entonces-quedará	completo

לֹא	לְדֹרֹתָיו	אֵתָּהּ	לְקִנְיָהּ	לְצִמְיָתָהּ
no	, para-sus-descendientes	a-él	para-el-que-compra	para-posesión

יֵצֵא בִּיבּוּלִי: וּבֵתָי תְּהָיוּ אֲשֶׁר אֵין־
saldrá en-el jubileo Pero-casas-de (31) los-pueblos que no-hay

להם	חמה	סביב	על-	שדה	הארץ	יהושב
para-ellos	muro	alrededor	como	campo-de	la-tierra	; será-considerado

יָצָא:	וּבִיבֹל	לֵוִי	תִּהְיֶה-	נִאֲלָה
. saldrá	y-en-el-jubileo	para-él	será	redención

אֲחֻזָּתָם	עָרֵי	בָּתֵּי	לֵוִיִּם	וְעָרֵי	
posesión-de-ellos	ciudades-de	casas-de	los-levitas	Y-ciudades-de	(32)

וְגָאֵלְתָּ עוֹלָם תְּהִיָּה לְלוֹוִיִּם: וְאַשֶׁר יִגְאֹלֶה

redimirá Así-que (33) . para-los-levitas es perpetuo redención-de

מִן	מִלֵּוִיִּם	וַיָּצֵא	מִמֶּכֶר-בַּיִת	וָעִיר	אֶחָדָהּ
de	los-levitas	y-saldrá	venta-de	en-ciudad-de	posesión-de-él

אֲחֻזָּתָם	הֵא	לֵוִיִּם	עָרֵי	בָּתֵּי	כִּי	בִּיּוֹבֵל
posesión-de-ellos	esto	los-levitas	ciudades-de	casas-de	pues	en-el-jubileo

בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וְשָׂדֵה מִגֵּרָשׁ עָרֵיהֶם לֹא
entre hijos-de Israel . (34) Y-campo-de pastoreo-de sus-ciudades no

יִמְכְּרֶה כִּי־ אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם : וְיִי־ יִמְכֹּר
, se-venderá pues posesión perpetua él . para-ellos Y-si (35)

יָמִיד יִמְיָד אֲחִיךָ וּמָטָה su-mano empobrece tu-hermano y-se-debilita

עִמָּךְ וְתִסְדָּקָם בּוֹ גֵר וְתוֹשֵׁב יִי־ y-ayudarás para-con-tigo y-vivirá extranjero , a-él y-forastero

עִמָּךְ : אֶל־ תִּקַּח מֵאֲחֻזּוֹ נִשְׂךָ וְסִרְבִּית וְיִרְאֵת
. con-tigo No (36) tomarás de-él interés ni-usura y-temerás

מֵאֲלֹהֶיךָ וְיִי־ אֲחִיךָ עִמָּךְ : אֶת־ כֶּסֶּפְךָ , de-tu-Dios y-vivirá tu-hermano con-tigo ** (37)

לֹא־ תִתֵּן לוֹ בְּנִשְׂךָ וּבְמִרְכָּתָהּ לֹא־ תִתֵּן אֶכְלֶךָ :
no darás a-él con-interés o-por-ganancia no darás tu-alimento

אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתֶת לָכֶם
Yo (38) Yahweh que vuestro-Dios saqué de-tierra-de a-vosotros para-dar Egipto

אֶת־ אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִזָּנֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים : וְיִי־ יִמְוֶה
** tierra-de Canaán para-ser para-vosotros por-Dios Y-si (39) empobrece

אֲחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר־ לָךְ לֹא־ תַעֲבֹד
tu-hermano con-tigo y-se-vende a-ti no harás-servir

בּוֹ עֲבֹדָה עָבֵד : כְּשֹׁכֵר כְּתוֹשֵׁב יִהְיֶה
a-él trabajo-de siervo Como-jomalero Como-morador será

עִמָּךְ עַד־ שְׁנַת הַיְּבֻל יַעֲבֹד עִמָּךְ : וְיִצְאֵךְ
, con-tigo hasta año-de el-jubileo trabajar para-ti Y-saldrá (41)

מֵעִמָּךְ הוּא יִבְנֶיךָ עִמּוֹ וְשָׁב אֶל־
de-con-tigo él y-sus-hijos con-él a y-retomará

מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֵל-אֶחָזָה אֲבֹתָיו יָשׁוּב׃ כִּי-
su-familia y-a posesión-de sus-padres , regresará (42) Pues

עֲבָדֵי הֵם אֲשֶׁר-הוּצֵאתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָא
mis-siervos ellos que saqué de-tierra-de , Egipto no

יִמְכְּרוּ מִמִּכְרָת עֶבֶד׃ לֹא-תִרְדֶּה בּוֹ בְּפִרְךָ
serán-vendidos venta-de siervo . No (43) mandarás con-rudeza en-él

וְיִירָאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ׃ וְעֲבָדְךָ וְאַתָּה י-
y-temerás . de-tu-Dios (44) Y-tu-siervo y-tu-sierva

אֲשֶׁר יִהְיֶה-לְךָ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיכֶם מֵהֶם
que serán para-ti de las-naciones que alrededor-vuestro de-ellos

תִּקְנוּ עֶבֶד וְאַמְחָה׃ וְנָם מִבְּנֵי
compraréis siervo y-sierva (45) Y-también de-hijos-de

הַתּוֹשָׁבִים הַנֹּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ
los-moradores los-que-habitan con-vosotros de-ellos compraréis

וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר בְּאַרְצְכֶם
y-de-su-familia que con-vosotros que engendren de-vuestra-tierra

וְהָיוּ לָכֶם לְאֻחָזָה׃ וְהִתְנַחֵלְתֶּם אֹתָם
y-serán para-vosotros por-posesión (46) Y-podréis-dar-herencia a-ellos

לְבָנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לְרִשְׁתָּהּ אֻחָזָה לְעֹלָם בָּהֶם
a-vuestros-hijos después-de-vosotros por-herencia-de posesión para-siempre de-ellos

תַּעֲבֹדוּ וּבְאֲחֵיכֶם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אִישׁ
, haréis-siervos pero-en-vuestros-hermanos hijos-de Israel hombre

בְּאָחִיו לֹא-תִרְדֶּה בּוֹ בְּפִרְךָ׃ וְכִי
en-su-hermano no dominarás en-él con-rudeza (47) Y-si

תִּשְׁנֶה יָד גֵּר וְתוֹשָׁב עִמָּךְ
se-enriquece mano-de extranjero o-morador con-tigo

וּמָכַר	אָחִיךָ	עִמּוֹ	וְנִמְכַּר	לְגֵר		
y-se-empobrece	tu-hermano	con-él	y-se-vende	a-extranjero		
תּוֹשֵׁב	עִמָּךְ	אוֹ	לְעֵקֶר	מִשְׁפַּחַת גֵּר :	אָחִירִי	נִמְכַּר
morador	con-tigo	o	a-alguno	de-familia-de	Después-que (48)	se-vende
רֵדְיוֹ	תְּהִיָּה	לּוֹ	אֶחָד	מֵאֲחִיו	יִנְאַלְנִי :	
su-tío	será	, para-él	uno	de-sus-parientes	le-redimirá	
אוֹ	רֵדְיוֹ	אוֹ	בֶּן-	רֵדְיוֹ	יִנְאַלְנִי	אוֹ-
O (49)	su-tío	o	hijo-de	su-tío	le-redimirá	o
מִשְׁאֵר	בְּשָׂרוֹ	מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ	יִנְאַלְנִי	אוֹ-		
de-pariente-de	su-came	de-su-familia	le-redimirá	o		
הִשְׁיִגָּה	יָדוֹ	וְנִנְאַל :	וְחָשַׁב			
prosperara	su-mano	se-redimirá	Y-contará (50)			
עִם-	קָנָהוּ	מִשְׁנֵה	הַמְכָּרוֹ	לּוֹ	עַד	שְׁנַת
con	su-comprador	desde-año-de	vender-le	a-él	hasta	año-de
הִיבֵל	וְהָיָה	כֶּסֶף	מִמְכָּרוֹ	בְּמִסְפָּר	שָׁנִים	
el-jubileo	y-será	dinero-de	su-venta	en-número-de	años	
כִּימִי	שָׂכִיר	יִהְיֶה	עִמּוֹ :	אִם-עוֹד רַבּוֹת	בְּשָׁנִים	
como-días-de	jomalero	estará	con-él (51)	Si	de-los-años muchos aún	
לְפִיָּהֶן	יָשִׁיב	נִאֲלָתוֹ	מִכֶּסֶף	מִקְנָתוֹ :		
según-ellos	devolverá	su-rescate	de-dinero-de	su-compra		
וְאִם-	מְעֻט	וְשָׂאֵר	בְּשָׁנִים	עַד-	שְׁנַת	הִיבֵל
Y-si (52)	poco	queda	de-los-años	hasta	año-de	el-jubileo
וְחָשַׁב-	לּוֹ	כָּפִי	שָׁנָיו	יָשִׁיב	אֶת-	
entonces-calculará	para-él	según	sus-años	devolverá	**	
נִאֲלָתוֹ :	כְּשָׂכִיר	שָׁנָה	בְּשָׁנָה	יִהְיֶה	עִמּוֹ	לֹא-
su-rescate	Como-asalariado-de (53)	año	en-año	será	con-él	no

יִרְדְּנוּ בְּרֹדֶף לְעֵינֶיךָ: וְאִם-לֹא
le-dominará con-rudeza ante-tus-ojos Y-si (54) no

יִנְאַל בְּאַלֶּהָהּ הִנָּחֵל בְּשָׁנָה הָיִל הוּא
es-redimido por-éstos entonces-saldrá el-jubileo él

וּבְנֵיו עִמּוֹ: כִּי-לִי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל עֲבָדִים
y-sus-hijos con-él (55) Pues para-mí hijos-de Israel siervos

עֲבָדֵי אֱלֹהֵי-הָאֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה
mis-siervos ellos que saqué a-ellos de-tierra-de Egipto yo Yahweh

אֱלֹהֵיכֶם: לֹא-תַעֲשׂוּ לָכֶם אֱלִילִים וּפְסֵל וּמִצְבֵּה לֹא-
(1) . vuestro-Dios No para-vosotros haréis ídolos ni-imagen , ni-estatua Cap. 26

תִּקְיְמוּ לָכֶם וְאֵבֶן מִשְׁפָּת לֹא תִהְיוּ בְּאֶרֶצְכֶם לְהִשְׁתַּחֲוֹת
para-vosotros levantaréis y-piedra , para-vosotros pondréis no labrada para-inclináros en-vuestra-tierra

עָלֶיהָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אֶת-שְׁבַתְתִּי תִשְׁמְרוּ
a-ella , pues Yahweh vuestro-Dios (2) ** guardaréis mis-sábados

וּמִקְדָּשִׁי תִירָאוּ אֲנִי יְהוָה: אִם-בְּחֻקֵּי תֵלְכוּ
y-mi-santuario yo reverenciareis Si (3) . Yahweh en-mis-decretos andáis

וְאֶת-מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם: וְהָתִיתִי
y-hacéis guardáis mis-mandamientos y-** Entonces-daré (4) . ellos

וְשִׁמְיֵיכֶם בְּעֵתָם וְהָתִיתִי חֶסֶד וְיִבֹּלְהָ
vuestras-lluvias en-su-tiempo y-dará la-tierra su-cosecha

וְעֵץ וְהִשְׁקֵה יִתֵּן פִּרְיוֹ: וְהִשְׁגִּירָא
y-árbol-de daré la-tierra su-fruto Y-seguirá (5)

לָכֶם וְיֵשׁ אֶת-בְּצִיר וּבְצִיר יִשְׁגֶּה אֶת-
para-vosotros trilla a vendimia y-vendimia seguirá a

זֶרַע וְאָכַלְתֶּם לְחֶמֶקְכֶם לְשָׁבַע וְיִשְׁבַּתֶּם
siembra y-comeréis vuestro-pan hasta-saciedad y-moraréis

לְבִטָּח בְּאַרְצְכֶם : וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאַרְצִי
con-seguridad . en-vuestra-tierra Y-daré paz en-la-tierra (6)

וְשָׁכַבְתֶּם וְאֵין מִחְרִיד וְהִשְׁבֹּתִי תַּיָּה
y-dormiréis y-nadie asustando animal y-quitaré

רָעָה מִן הָאָרֶץ וְחָרַב לֹא-תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם :
feroz de la-tierra y-espada no pasará por-vuestra-tierra

וְרָדַפְתֶּם אֶת-אֹיְבֵיכֶם וְנָפְלוּ לִפְנֵיכֶם
Y-perseguiréis a vuestros-enemigos y-caerán ante-vosotros (7)

לְחָרַב וְרָדְפוּ מֵכֶם חֲמִשָּׁה מֵאָה וּמֵאָה
por-la-espada y-perseguirán de-vosotros cinco cien y-cien

מֵכֶם רֶבֶבָה וְרָדְפוּ אֹיְבֵיכֶם
de-vosotros diez-mil , perseguirán vuestros-enemigos y-caerán

לִפְנֵיכֶם לְחָרַב : וְפָנִיתִי וְהִרְבֵּיתִי אֱלֵיכֶם
ante-vosotros por-la-espada (9) Y-miraré a-vosotros y-haré-fructificar

אֲתֶכֶם וְהִרְבֵּיתִי אֲתֶכֶם וְהִקִּמַּתִּי אֶת-בְּרִיתִי אֲתֶכֶם
a-vosotros y-multiplicaré a-vosotros y-afirmaré ** con-vosotros mi-pacto

וְאָכַלְתֶּם יָשֵׁן נֹשֵׂן רֵשֵׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ
Y-comeréis afejo , viejo y-añejo delante-de nuevo

תֹּצִיאֵנִי : וְנָתַתִּי מִשְׁכְּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא-
sacaréis Y-pondré mi-morada entre-vosotros y-no

תִּנְעַל נַפְשִׁי אֲתֶכֶם : וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם
aborreceré mi-espíritu a-vosotros Y-andaré entre-vosotros (12)

וְהִיְיִתִּי לָכֶם לְאֱלֹהִים וְאַתֶּם תְּהִיּוּ לִי לְעָם : אֲנִי
y-seré por-Dios para-vosotros seréis para-mí Yo (13) . por-pueblo

יִתְּנָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִהֵיכַל לָהֶם
vuestro-Dios Yahweh saqué que a-vosotros de-tierra-de Egipto de-ser para-ellos

עֲבָדִים וְאֲשֶׁבֶר מִטַּח עֲלֵכֶם וְאֵלֶיךָ אֲתָכֶם קִוְּמִיּוֹת:
 . cara-alta a-vosotros e-hice-andar vuestro-yugo coyundas-de y-rompí , siervos

וְאִם-לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל-
 todos ** hacéis y-no a-mí escucháis no Y-si (14)

הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה: וְאִם-בְּחֻקְתִּי תִמְאָסוּ וְאִם אֵת-
 ** y-si rechazáis mis-decretos Y-si (15) . los-éstos los-mandamientos

מִשְׁפָּטִי תִנְעַל וּנְפֹשְׁכֶם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתִי
 mis-mandamientos todos ** hacer para-no vuestra-alma aborrece mis-leyes

לְהַפְרֹכֶם אֶת-בְּרִיתִי: אֲנִי-אֶעֱשֶׂה וְאַתָּה לָכֶם
 a-vosotros esto haré yo Entonces (16) , mi-pacto ** para-vuestro-violar

וְהִפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם בְּהִלָּה אֶת-הַשְׁתַּחֲפֹת וְאֶת-הַקִּדְחַת
 la-fiebre y-** la-extenuación ** terror sobre-vosotros y-enviaré

מִכְלֹאֹת עֵינַיִם וּמְדִיבַת נֶפֶשׁ וּזְרַעְתֶּם עַל-רֵיק
 en-vano y-sembraréis , vida y-debilitan ojos que-destruyen

וְזָרַעְכֶם וְאָכְלֶהוּ אֵיבֵיכֶם: וְנָתַתִּי
 Y-pondré (17) . vuestros-enemigos y-lo-comerán vuestra-semilla

פְּנִי בָכֶם וְנִפְתָּם לִפְנֵי אֵיבֵיכֶם
 , vuestros-enemigos ante y-seréis-derrotados contra-vosotros mi-rostro

וְיָרְדוּ בָכֶם שְׂנְאֵיכֶם וְנִסְתָּם וְאֵין
 y-no-hay y-huiréis los-que-os-aborrecen en-vosotros y-dominarán

רֹגֵף אֲתָכֶם: וְאִם-עַד-אֵלֶּה לֹא תִשְׁמְעוּ לִי
 a-mí escucháis no éstos aún-con Y-si (18) . a-vosotros perseguidor

וְיִסְפַּתִּי לְיִסְכָּה אֲתָכֶם שִׁבְעַת עַל-חַטֹּאתֵיכֶם:
 . vuestros-pecados por siete (veces) a-vosotros a-castigar entonces-continuaré

וְשִׁבַּרְתִּי אֶת-נַאֲוֹן עֲזָבֶם וְנָתַתִּי אֶת-
 ** y-daré , vuestro-orgullo soberbia-de ** Y-quebrantaré (19)

שְׁמֵיכֶם כְּבָרָזָל וְאֶת- אֶרֶץכֶּם כְּנֹחֶשֶׁה:
vuestros-cielos como-hierro y-** vuestra-tierra . como-el-bronce

וְתִם לְרִיק כְּחֶכֶם וְלֹא- תִתֵּן
Y-se-consumirá (20) en-vano vuestra-fuerza y-no dará

אֶרֶץכֶּם אֶת- יְבוּלָהּ וְעֵץ הָאָרֶץ לֹא יִתֵּן פְּרִי:
** vuestra-tierra su-cosecha y-árbol-de la-tierra no dará . su-fruto

וְאִם- תֵּלְכוּ עִמִּי קָרִי וְלֹא תֵּאָבִו לִשְׁמֹעַ לִי
Y-si (21) andáis con-migo hostiles y-no queréis a-mí escuchar

וְיִסְפְּתִי עַלְכֶּם מַכָּה שִׁבְעַ כְּחַטֹּאתֵיכֶם:
entonces-añadiré sobre-vosotros aflicción siete (veces) según-vuestros-pecados

וְהִשְׁלַחְתִּי בָכֶם אֶת- חַיַּת הַשָּׂדֶה
Y-enviaré (22) contra-vosotros ** animal-de el-campo

וְשִׁבְלָהּ אֶתְכֶם וְהִקְרִיתָהּ אֶת- בְּהֶמְתְּכֶם
y-arrebatará-hijos a-vosotros v-destruirá ** vuestro-ganado

וְהִקְטִישָׁהּ אֶתְכֶם וְנִשְׁמֹו דְּרָכֵיכֶם:
y-reducirá a-vosotros y-harán-desiertos vuestros-caminos Y-si (23)

בְּאַלָּה לֹא תִּוְסְרוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי קָרִי:
no tras-éstos sois-corregidos para-mí y-andáis con-migo . hostile

וְהִלַּכְתִּי אִף- אֲנִי עִמָּכֶם בְּקָרִי וְהִכִּיתִי
Y-vendré (24) yo ciertamente contra-vosotros con-hostilidad y-afligiré

אֶתְכֶם נִם- אֲנִי שִׁבְעַ עַל- חַטֹּאתֵיכֶם:
siete yo también a-vosotros por vuestros-pecados Y-traeré (25) וְהִבֵּאתִי עַלְיָכֶם חֶרֶב espada sobre-vosotros

נִקְמָתָ נָקָם- בְּרִית וְנִאֲסַפְתֶּם אֶל- עָרֵיכֶם
vengadora venganza-de , pacto y-os-retiraréis a vuestras-ciudades

וְהִשְׁלַחְתִּי רָבָר בְּתוֹכְכֶם וְנִתַּתֶּם בְּיַד-
y-enviaré plaga entre-vosotros y-seréis-entregados en-mano-de

לָחֶם	מִטָּה-	לָכֶם	בְּשַׁבְּרִי	אֹיֵב:
pan	sustento-de	a-vosotros	En-mi-cortar	. enemigo
(26)				
וְהִשְׁבּוּ	אֶחָד	בְּתֵנוּר	לְחֶמְכֶם	עָשָׂר וְשֵׁם
y-devolverán	uno	en-horno	vuestro-pan	mujeres diez
וְאָפוּ				y-cocerán
תִּשְׂבְּעוּ:	וְלֹא	וְאָכַלְתֶּם	בְּמִשְׁקַל	לְחֶמְכֶם
. os-saciaréis	y-no	y-comeréis	, por-el-peso	vuestro-pan
עִמִּי	וְהִלַּכְתֶּם	לִי	תִשְׁמְעוּ	לֹא
con-migo	y-andáis	, a-mí	escucháis	no
בְּאַחַח	וְאִם-			
tras-esto	Y-si			(27)
קָדְרִי	בְּחֵמַת-	עִמָּכֶם	וְהִלַּכְתִּי	קָדְרִי:
hostilidad	en-furor-de	contra-vosotros	Entonces-andaré	(28)
				. en-hostilidad
עַל- חַטֹּאתֵיכֶם:	שִׁבְעַ	אֲנִי	אָחֶכֶם	אָחֶכֶם
. vuestros-pecados por	siete (veces)	yo	ciertamente	a-vosotros
				y-castigaré
בְּנֹתֵיכֶם	וּבִשְׂרָ	בְּנֵיכֶם	בָּשָׂר	וְאָכַלְתֶּם
vuestras-hijas	y-came-de	, vuestros-hijos	came-de	Y-comeréis
				(29)
וְהִכְרַתִּי	בְּמַחֲצֵיכֶם	אֶת-	וְהִשְׁמַדְתִּי	הָאָכֵל:
y-derribaré	vuestros-lugares-altos	**	Y-destruiré	(30)
				. comeréis
עַל-	פְּגִרֵיכֶם	אֶת-	וְנָתַתִּי	חַמְּנֵיכֶם
sobre	vuestros-cadáveres	**	y-pondré	vuestras-imágenes
				**
אֶחֶכֶם:	נַפְשִׁי	וְנִשְׂלָה	גִּלּוּלֵיכֶם	פְּגִרֵי
. a-vosotros	mi-alma	y-aborrecerá	vuestros-ídolos	cadáveres-de
אֶת-	וְהִשְׁמַדְתִּי	חֲרָבָה	עֲרִיכֶם	אֶת-
**	y-destruiré	ruina	vuestras-ciudades	**
				Y-converteré
				(31)
נִיחָחְכֶם:	בְּרִיחַ	אֲרִיחַ	וְלֹא	מִקְדָּשֵׁיכֶם
. vuestro-agrado	en-aroma-de	me-deleitaré	y-no	vuestros-santuarios
עָלֶיהָ	וְשִׁמְמוּ	אֶת- הָאָרֶץ	אֲנִי	וְהִשְׁמַדְתִּי
por-ella	y-se-espantarán	la-tierra	**	yo
				Y-destruiré
				(32)

אֶזְרָחַם esparciré	וְאַתְּכֶם Y-a-vosotros	בָּהּ: (33) . en-ella	הַיִּשָּׁבִים los-que-moren	אֹיְבֵיכֶם vuestros-enemigos
אַרְצְכֶם vuestra-tierra	וְהִיְתָה y-será	אֶחָדֵיכֶם espada	וְהִרִיקֵנִי y-desenvainaré	בְּגוֹיִם por-las-naciones
הָאָרֶץ la-tierra	תִּרְצֶה gozará	אֵל Entonces (34)	יְהִיו serán	וְעָרֵיכֶם y-vuestras-ciudades
בְּאֶרֶץ en-tierra-de	וְאַתְּכֶם y-vosotros	הַשְּׁמָה la-desolación	יָמֵי días-de	שַׁבְּתוֹתֶיהָ sus-sábados
אֶת- **	וְהִרְצֶה y-gozará	הָאָרֶץ la-tierra	תִּשְׁבֹּת reposará	אֵל entonces
אֶת- **	תִּשְׁבֹּת reposará	הַשְּׁמָה la-desolación	יָמֵי días-de	שַׁבְּתוֹתֶיהָ: sus-sábados
עָלֶיהָ: . en-ella	בְּשַׁבְּתוֹתֶיכֶם en-vuestro-habitar	בְּשַׁבְּתוֹתֶיכֶם en-vuestros-sábados	שָׁבַתָּה reposó	לֹא- no
בְּלִבְכֶם en-su-corazón	מִרְדָּ miedo	וְהִבֵּאתִי entonces-traeré	בְּכֶם de-vosotros	וְהִנָּשְׁאָרִים Y-los-que-queden (36)
קוֹל ruido-de	אֲחֵם a-ellos	וְרִבָּה y-hará-huir	אֹיְבֵיהֶם sus-enemigos	בְּאֶרְצֵת en-tierras-de
וְנָפְלוּ y-caerán	תִּרְבֵּה espada	מִנֶּסֶת- huida-de	וְנָסוּ y-correrán	נִדְף movida
בְּאֶחָדֵי con-su-hermano	אִישׁ- cada-uno	וְכָשְׁלוּ Y-tropezarán	רֹבֵף: (37)	וְאֵין y-no-habrá
לְכֶם para-vosotros	תִּהְיֶה será	וְלֹא- y-no	וְרִבָּה y-perseguidor	כְּמַפְנִי- como-filo-de
וְאֶבְרַחֶם Y-pereceréis	(38)	אֹיְבֵיכֶם: . vuestros-enemigos	לִפְנֵי ante	תְּקוּלָּהָ refugio

אִיבֵיכֶם: . vuestros-enemigos	אֶרֶץ tierra-de	אֲתֹכֶם a-vosotros	וְאֶכְלָה y-devorará	בְּנוֹת , en-las-naciones
בְּעוֹן por-su-pecado	יִפְלוּ decaerán	בְּכֶם de-vosotros	וְהַנִּשְׁאָרִים Y-los-que-queden	(39)
אֲבֹתָם sus-padres	בְּעוֹנָה por-pecados-de	וְאִף y-también	אִיבֵיכֶם vuestros-enemigos	בְּאֶרְצֹת en-tierras-de
וְאֶת- y- ^{**}	עוֹנֵם su-iniquidad	אֶת- ^{**}	וְהִתְנִדּוּ Si-confiesan	אִתָּם con-ellos
			(40)	
מַעֲלוּ- prevaricaron	אֲשֶׁר con-que	בְּמַעֲלָם prevaricación	אֲבֹתָם sus-padres	עוֹן iniquidad-de
אֶף- Entonces	בְּקִרְיָ: con-hostilidad	עָמִי contra	וְאִף- anduvieron	כִּי cuando
(41)			y-también	כֹּחַ- contra-mí
בְּאֶרֶץ a-tierra-de	אֵלֶם a-ellos	וְהִבֵּאתִי y-envié	בְּקִרְיָ con-hostilidad	עִמָּם contra-ellos
				אֶלְדֵּי anduve
				יֹאמְרוּ yo
הַעֲלֵל el-incircunciso	לְדַבֵּם su-corazón	יִכְנַע se-humille	אִז- cuando	אִז- entonces
				אִיבֵי־הֶם , sus-enemigos
בְּרִיתִי mi-pacto	אֶת- ^{**}	וְחִדַּרְתִּי Y-recordaré	אֶת- su-iniquidad	יִרְצוּ paguen
		(42)	^{**}	y-cuando
אֲבֹרָתָם Abraham	בְּרִיתִי mi-pacto	אֶת- ^{**}	וְאִף y-también	יִצְחָק Isaac
				בְּרִיתִי mi-pacto
				^{**}
				y-también , Jacob
וְהָאֶרֶץ Y-la-tierra	(43)	אֶזְכָּר: . recordaré	וְהָאֶרֶץ y-la-tierra	אֶזְכָּר recordaré
שְׁבֻתֹתֶיהָ sus-sábados	אֶת- ^{**}	וְתִרְצָ y-gozará	מֵהֶם por-ellos	תִּשָּׁלָה será-abandonada
עוֹנֵם su-iniquidad	אֶת- ^{**}	יִרְצוּ pagarán	וְהֵם y-ellos	מֵהֶם por-ellos
				בְּהִשְׁמָה al-estar-desierta

וְעָלָה וְקִבְּלִי וְיִבְלֶנָּה וְיִבְלֶנָּה וְיִבְלֶנָּה
 aborreció mis-decretos y-** rechazaron a-mis-leyes sí-porque porque

וְנִפְשָׁם וְנִפְשָׁם וְנִפְשָׁם וְנִפְשָׁם וְנִפְשָׁם
 en-tierra-de en-su-estar esto con Y-aún (44) . su-alma

וְעָלִיתִים וְעָלִיתִים וְעָלִיתִים וְעָלִיתִים וְעָלִיתִים
 les-aborreceré y-no les-rechazaré no sus-enemigos

לְכַלֵּתָם לְכַלֵּתָם לְכַלֵּתָם לְכַלֵּתָם לְכַלֵּתָם
 . su-Dios Yahweh yo pues con-ellos mi-pacto para-romper para-destruirles

וְזָכַרְתִּי וְזָכַרְתִּי וְזָכַרְתִּי וְזָכַרְתִּי וְזָכַרְתִּי
 a-ellos saqué que antepasados pacto-de a-ellos Y-recordaré (45)

מִצְרַיִם מִצְרַיִם מִצְרַיִם מִצְרַיִם מִצְרַיִם
 . Yahweh yo por-Dios para-ellos para-ser las-naciones a-ojos-de Egipto de-tierra-de

אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה אֵלֶּה
 dio que y-las-ordenanzas y-las-leyes los-decretos Estos (46)

יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה יְהוָה
 por-mano-de Sinaí en-monte-de , Israel hijos-de y-entre entre-él Yahweh

מֹשֶׁה מֹשֶׁה מֹשֶׁה מֹשֶׁה מֹשֶׁה
 hijos-de a Habla (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1) . Moisés Cap. 2

יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל
 personas en-tu-valor voto haga que cualquiera : a-ellos y-di Israel

לִיתְהֵה לִיתְהֵה לִיתְהֵה לִיתְהֵה לִיתְהֵה
 año veinte de-hijo-de el-varón tu-valor Y-será (3) . a-Yahweh

וְעַד וְעַד וְעַד וְעַד וְעַד
 plata siclo-de cincuenta tu-valor y-será año sesenta hijo-de y-hasta

בְּשָׁקֶל בְּשָׁקֶל בְּשָׁקֶל בְּשָׁקֶל בְּשָׁקֶל
 tu-valor entonces-será ella hembra Y-si (4) . el-santuario por-siclo-de

שְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל: וְאִם מִבֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן-עֶשְׂרִים שָׁנָה
año veinte hijo-de y-hasta años cinco de-hijo-de Y-si (5) . siclo treinta

וְהָיָה עֲרֻכָּךְ הַזָּכָר עֶשְׂרִים שֶׁקֶלִים וְלִנְקֵבָה עֲשָׂרָה
diez y-para-la-hembra , siclos veinte el-varón tu-valor entonces-será

שֶׁקֶלִים: וְאִם מִבֶּן חֹדֶשׁ וְעַד בֶּן-חָמֵשׁ שָׁנִים וְהָיָה
entonces-será años cinco hijo-de y-hasta mes de-hijo-de Y-si (6) . siclos

עֲרֻכָּךְ הַזָּכָר חֲמִשָּׁה שֶׁקֶלִים כֶּסֶף וְלִנְקֵבָה עֲרֻכָּךְ
tu-valor y-para-la-hembra plata siclos-de cinco el-varón tu-valor

שְׁלֹשָׁת שֶׁקֶלִים כֶּסֶף: וְאִם מִבֶּן שְׁשִׁים שָׁנָה וְעַד אִם-זָכָר
varón si y-más año sesenta de-hijo-de Y-si (7) . plata siclos-de tres

וְהָיָה עֲרֻכָּךְ חֲמִשָּׁה עָשָׂר שֶׁקֶל וְלִנְקֵבָה עֲשָׂרָה שֶׁקֶלִים:
. siclos diez y-para-la-hembra siclo diez cinco tu-valor entonces-será

וְאִם-מָדָה הוּא מְעַרְכָּךְ וְהִתְעַמִּידוֹ לִפְנֵי
ante entonces-se-presentará , que-tu-valor él pobre Y-si (8)

הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְהִעֲרִיף אֹתוֹ הַכֹּהֵן עַל-פִּי אֲשֶׁר תִּשְׁגֶּה
alcance que precio por el-sacerdote a-él y-valorará el-sacerdote

יָד הַגֹּדֵל יַעֲרִיכֵנִי הַכֹּהֵן: וְאִם-
Y-si (9) . el-sacerdote lo-valorará el-que-hace-voto mano-de

בְּחֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן
se-da lo-que todo a-Yahweh ofrenda de-ella ofrecen que animal

מִמֶּנּוּ לַיהוָה יִהְיֶה-קֹדֶשׁ: לֹא יִחְלִיפֵנּוּ וְלֹא-
y-no lo-cambiará No (10) . santo será a-Yahweh de-él

יִמִּיר אֹתוֹ טוֹב בָּרַע אִו-רַע בָּטוֹב וְאִם-הָמָר
sustituir y-si , por-bueno malo o por-mala bueno a-él sustituirá

יִמִּיר בְּחֵמָה בְּחֵמָה וְהָיָה-הוּא וְתִמְנִיתוֹ
y-su-sustituto él y-será por-animal animal sustituye

יִהְיֶה־קֹדֶשׁ:	וְאִם־כָּל־בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא־יִקְרִיבוּ	será . santo (11)	Y-si	algún	animal	inmundo	que	no	deben-ofrecer
מִמֶּנָּה קָרְבַּן לַיהוָה	וְהָעֵמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן:	de-ella ofrenda a-Yahweh	entonces-presentará	**	el-animal	ante	el-sacerdote		
וְהִעֲרִיף	הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע	(12)	Y-evaluará	el-sacerdote	como	bueno	o-como	malo	
כְּעֶרְכָּהּ	הַכֹּהֵן בֵּן וְאִם־נָאֵל	según-tu-valor	el-sacerdote	así	será .	Y-si	redimir		
וְנִאֲלָנָה	וְיִסַּף חֲמִישָׁתוֹ עַל־עֶרְכָּהּ:	la-redime ,	entonces-añadirá	su-quinto	sobre	tu-valor	(14)	Y-hombre	
כִּי־יִקְדֹּשׁ אֶת־בֵּיתוֹ	קֹדֶשׁ לַיהוָה וְהִעֲרִיכּוּ	si dedica	**	su-casa	santo	a-Yahweh	y-lo-evaluará		
כַּכֵּן בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּאֲשֶׁר יַעֲרִיף	אֹתוֹ הַכֹּהֵן כֵּן	como el-sacerdote	o-como	según ,	malo	evalúe	a-él	así	el-sacerdote
יָקוּם:	וְאִם־הַמִּקְדָּשׁ יִנָּאֵל	quedará .	Y-si	el-que-dedicó	redime	**	su-casa ,		
וְיִסַּף חֲמִישִׁית כְּסָף־	עֶרְכָּהּ עָלָיו	entonces-añadirá	quinto	precio-de	tu-valor	sobre-él	y-será		
לֹא־יָקֹדֶשׁ:	וְאִם־מִשְׁכַּנָּה	para-él .	Y-si	de-campo-de	su-posesión	dedica	hombre		
לַיהוָה	וְהָיָה עֶרְכָּהּ	a-Yahweh	entonces-será	tu-valor	según	וְרָעוֹ ,	simiente-de		
חֲמֹר שְׁעָרִים בַּחֲמִשִּׁים	שֶׁקֶל כְּסָף:	homer-de	por-cincuenta	siclo-de	plata	Si	en-año-de	el-jubileo	
יִקְדֹּשׁ שָׂדֵהוּ	כְּעֶרְכָּהּ יָקוּם:	dedica	según-tu-valor	su-campo	después-de	Y-si	(18)		

לֹא	וְחִשְׁב־	שָׂדֵהוּ	יִקְדִּישׁ	הַיָּבֵל
para-él	entonces-calculará	su-campo	dedica	el-jubileo
עַד	הַנּוֹתָרִית	הַשָּׁנִים	פִּי	אֶת־ הַכֶּסֶף עַל־
hasta	los-que-quedan	los-años	número-de	por el-dinero ** el-sacerdote
וְאִם־	מֵעֶרְכָּךְ:	וְנָגַרַע	הַיָּבֵל	שָׁנָת
Y-si	(19) de-tu-valor	y-se-rebajará	, el-jubileo	año-de
וְיִסַּף	אֵתוֹ	הַמִּקְדִּישׁ	הַשָּׂדֵה	אֶת־ יִגְאֹל'
entonces-añadirá	, a-él	el-que-dedicó	el-campo	** redime
וְאִם־	לֹא:	וְקָם	עָלָיו	עֶרְכָּךְ
Y-si	(20) a-él	y-volverá	sobre-él	tu-valor precio-de quinto
אֲחֵר	לְאִישׁ	אֶת־ הַשָּׂדֵה	וְאִם־	אֶת־ הַשָּׂדֵה
otro	a-hombre	el-campo	** vendió o-si	el-campo ** redime
הַשָּׂדֵה	וְתִירָה	עוֹד:	יִגְאֹל	לֹא
el-campo	Y-será	(21) ya	redimirá	no
מִתְרַם	כְּשָׂדֵה	לִיתְוָה	קָדֹשׁ	בִּיָּבֵל
la-devoción	como-campo-de	a-Yahweh	santo	en-el-jubileo
שָׂדֵה	אֶת־	וְאִם־	אֲחֻזָּתוֹ:	תִּתֶּנָּה
campo-de	**	Y-si	(22) su-posesión	será
יִקְדִּישׁ	אֲחֻזָּתוֹ	מִשָּׂדֵה	לֹא	אֲשֶׁר
dedica	su-posesión	de-campo-de	no	que
מִכְסֵּת	אֶת	לֹא	וְחִשְׁב־	לִיהֵוָה:
precio-de	** el-sacerdote	para-él	Entonces-calculará	(23) a-Yahweh
הָעֶרְכָּךְ	אֶת־	וְנָתַן	הַיָּבֵל	שָׁנָת
el-valor-de-ti	**	y-dará	, el-jubileo	año-de
יָשׁוּב	הַיָּבֵל	בְּשָׁנָת	לִיהֵוָה:	קָדֹשׁ
volverá	el-jubileo	En-año-de	(24) a-Yahweh	santo
				el-aquel en-el-día

השָׂדֶה לְאִשָּׁר קָנָה מֵאִתּוֹ לְאִשָּׁר-לוֹ אֲהֵנָה
el-campo a-quien lo-compró de-él a-quien posesión-de

הָאָרֶץ: וְכָל-עֶרְכָּךְ יִהְיֶה בְשִׁקְלֵךְ הַקֹּדֶשׁ
la-tierra (25) Y-todo tu-valor será por-siclo-de el-santuario

עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה הַשִּׁקָּל: אֶדְ-בְּכוֹר אִשָּׁר-יִבְכֵּר
veinte geras es el-siclo Pero a-d primogénito que pertenece

לִיהוָה בְּבִהְמָה לֹא-יִקְדִּישׁ אִישׁ אֹתוֹ אִם-שׁוֹר אִם-שֶׂה
a-Yahweh no de-animal a-Yahweh nadie a-él si vaca si oveja

לִיהוָה הוּא: וְאִם בְּבִהְמָה הַטְּמֵאָה וּפְדָה
él para-Yahweh Y-si (27) de-el-animal el-inmundo entonces-rescatará

בְּעֶרְכָּךְ וְיִסַּף חֲמִשָּׁתוֹ עָלָיו וְאִם-לֹא יִנָּאֵל
en-tu-valor y-añadirá su-quinto sobre-él y-si no redime

וְנִמְכַּר בְּעֶרְכָּךְ: אֶדְ-כָּל-חֹרֶם אִשָּׁר
entonces-se-venderá a-tu-valor (28) Pero todo que consagrado

יִחְרַם אִישׁ לִיהוָה מִכָּל-אִשָּׁר-לוֹ מֵאָדָם וּבִהְמָה
hombre consagró a-Yahweh de-todo a-él lo-que de-hombre o-animal

וּמִשָּׂדֶה וּמִשְׂכָּתוֹ אֲחֵזתוֹ לֹא יִמָּכַר וְלֹא
o-de-campo-de su-posesión no se-venderá y-no

יִנָּאֵל: כָּל-חֹרֶם קֹדֶשׁ-קֹדֶשִׁים הוּא לִיהוָה:
, se-redimirá todo consagrado santo-de santos ello para-Yahweh

כָּל-חֹרֶם אִשָּׁר יִחְרַם מִן-הָאָדָם לֹא יִפְדָּה
que consagrado Todo (29) fue-consagrado de el-hombre no se-rescatará

מֹת יוּמָת: וְכָל-מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע
morirá Y-todo (30) diezmo-de la-tierra sea-grano-de

הָאָרֶץ מִפְרִי הָעֵץ לִיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לִיהוָה: וְאִם-
la-tierra o-fruto-de el-árbol para-Yahweh , él santo a-Yahweh (31) Y-si

נָאֵל יִנְאֵל אִישׁ מִמַּעֲשָׂרוֹ חֲמִשִּׁיתוֹ יִסַּף עָלָיו :
redimir redime hombre de-su-diezmo su-quinto añadirá a-él .

וְכָל־ מַעֲשֵׂר בְּקָרֹ וְצֹאֵן כָּל אֲשֶׁר־ יַעֲבֹר תַּחַת
(32) Y-todo diezmo-de vacuno y-ovejas todo lo-que pasa bajo

הַשָּׂבִט הַזֶּשְׁלִי יִהְיֶה־ קֹדֶשׁ לַיהוָה : לֹא יִבְקֹר בֵּין־
la-vara el-diezmo será santo para-Yahweh . (33) No escogerá entre

טוֹב לָרַע וְלֹא יִמְרֹנִי וְאִם־ הִמָּר
bueno de-lo-malo y-no , lo-cambiará y-si cambiar

יִמְרֹנִי וְהָיָה־ הוּא וְתִמְרֹתָיו יִהְיֶה־ קֹדֶשׁ
lo-cambia entonces-será él y-su-cambio santo será

לֹא יִנְאֵל : אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
no se-redimirá (34) . Estos los-mandamientos que mandó a Yahweh

מֹשֶׁה אֶל־ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינַי :
Moisés a hijos-de Israel en-monte-de Sinaí .

NÚMEROS

יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבָּר סִינַי בְּאֶהָל מוֹעֵד
Yahweh a Moisés en-desierto-de Sinaí en-tienda-de reunión Y-habló (1)

בְּאֶהָל לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי הַשֵּׁנִי בַשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתָם
en-uno de-el-mes el-segundo en-el-año el-segundo de-salir-de-ellos

מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם לֵאמֹר: שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֵדָת
de-tierra-de Egipto diciendo Toma ** censo-de toda comunidad-de

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת
hijos-de Israel por-sus-familias por-casa-de sus-padres por-lista-de nombres

כָּל־זָכָר לְגֻלְגֻלָּתָם: מִכֹּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְיִמָּעְלָה כָּל־
todo varón por-sus-cabezas veinte y-más año y-más todo

יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאָתָם אַתָּה
saliente ejército en-Israel contaréis a-ellos por-sus-ejércitos tú

וְאֵדָרְוֶנָּה: וְאַתְּכֶם יְהוֹי אִישׁ אִישׁ לְמִטָּה אִישׁ רֹאשׁ
y-Aarón Y-con-vosotros estará uno hombre cada de-la-tribu cabeza

לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא: וְאַלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
de-casa-de sus-padres él Y-éstos nombres-de los-hombres que

יַעֲמִדוּ אִתְּכֶם לְרֹאוּבֵן אֶלִּיצִיר בֶּן־שִׁימְעוֹן
ayudarán a-vosotros de-Rubén Elisur hijo-de Sedeur שְׁמִימֹן (6) De-Simeón

שֶׁל־מִיֶּאֱל בֶּן־צוּרִישַׁדַּי: לִיהוּדָה נַחֲשֹׁן בֶּן־עֲמִינָדָב:
Selumiel hijo-de Zurisadai De-Judá Naasón hijo-de Aminadab

לְיִשְׁשָׁכָר נַתָּנָאֵל בֶּן־צוּעָר: לְזַבּוּלֹן אֶלִּיאֵב בֶּן־חֶלֹן:
De-Isacar Natanael hijo-de Zuar (9) De-Zabulón Eliab hijo-de Helón

לְבִנֵּי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֶלִּישַׁמֶּע בֶּן־עַמִּיהוּד לְמִנַּשֶּׁה
De-hijos-de José de-Efraím Elisama hijo-de Amihud de-Manasés

וְגַמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָסוּר: לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעוֹנִי:
Gamaliel hijo-de Pedasur De-Benjamín Abidán hijo-de Gedeoni

לָדָן אַחִיעֶזֶר בֶּן־ עַמִּישַׁדַּי: לְאִשֶּׁר פַּגִּיעַל בֶּן־ עֹרָאן:
 (12) De-Dan Ahiezer hijo-de Amisadai (13) De-Aser Pagiel hijo-de Ocrán

לָדָד אֱלִיסַף בֶּן־ דְּעוּאֵל: לְנִפְתָּלִי אַחִירָע בֶּן־ עֵינָן:
 (14) De-Gad Elisaf hijo-de Deuel (15) De-Neftalí Ahira hijo-de Enán

אֵלֶּה קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂאֵי תְּבֻשֹׁת:
 (16) Estos nombrados-de la-comunidad dirigentes-de tribus-de

אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אֲלָפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה
 sus-padres cabezas-de millares-de Israel ellos (17) Y-tomó Moisés

וַאֲהֲרֹן אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר נִקְבְּוּ בְּשֵׁמוֹת: וְאֵת
 y-Aarón ** los-hombres los-éstos que designaron (18) Y-** בְּשֵׁמוֹת: וְאֵת

כָּל־ הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי
 toda la-comunidad reunieron en-uno de-el-mes el-segundo

וַיִּתְּנֻהֶם עַל־ מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם
 e-indicaron-origen por sus-familias לְבֵית אֲבוֹתָם

בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבֶּן עָשָׂר שָׁנָה וּמֵעַלָּה לְגֻלְגֻלָּתָם:
 por-lista-de nombres de-hijo-de veinte año y-más por-sus-cabezas

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־ מֹשֶׁה וַיַּסְקֵם בְּמִדְבָּר
 (19) Como mandó Yahweh a Moisés así-los-contó en-el-desierto

סִינַי: וַיְהִיו בְּנֵי־ רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל וְתוֹלְדֹתָם
 Siná Y-fueron hijos-de Rubén primogénito-de Israel sus-generaciones

לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבוֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגֻלְגֻלָּתָם
 por-sus-familias por-casa-de sus-padres por-lista-de nombres por-sus-cabezas

כָּל־ זָכָר מִבֶּן עָשָׂר שָׁנָה וּמֵעַלָּה כָּל־ יֵצֵא צְבָא:
 todo varón de-hijo-de veinte año y-más todo saliente ejército

פָּקְדֵיהֶם לְמִטָּה רְאוּבֵן שֵׁשָׁה וָאַרְבָּעִים אֲלֶף וַחֲמִשָּׁה
 (21) Cuenta-de-ellos de-tribu-de Rubén seis y-cuarenta mil y-cinco

מאות: לבני שמעון תולדתם למשפחתם
 . cientos De-hijos-de Simeón sus-generaciones por-sus-familias (22)

לבית אבתם פקדיו במספר שמות לנגלתם
 de-casa-de , sus-padres su-cuenta por-lista-de nombres por-sus-cabezas

כל זכר מבן עשרים שנה ולמעלה כל יצא צבא
 todo varón de-hijo-de veinte año y-más todo ejército saliente

פקדיהם למטה שמעון תשעה ותמשים אלף
 Cuenta-de-ellos de-tribu-de Simeón nueve y-cincuenta mil (23)

ושלש מאות: לבני גד תולדתם למשפחתם
 y-tres . cientos De-hijos-de Gad sus-generaciones por-sus-familias (24)

לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ולמעלה
 por-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de veinte año y-más

כל יצא צבא: פקדיהם למטה גד תמשה
 todo saliente ejército . Cuenta-de-ellos de-tribu-de Gad cinco (25)

וארבעים אלף ושלש מאות ותמשים: לבני יהודה
 y-cuarenta mil y-seis cientos y-cincuenta De-hijos-de Judá (26)

תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
 generaciones-de-ellos por-sus-familias por-casa-de sus-padres por-lista-de

שמות מבן עשרים שנה ולמעלה כל יצא צבא:
 nombres de-hijo-de veinte año y-más todo saliente ejército

פקדיהם למטה יהודה ארבעה ושבעים אלף
 Cuentas-de-ellos de-tribu-de Judá cuatro y-sesenta mil (27)

ושלש מאות: לבני יששכר תולדתם למשפחתם
 y-seis . cientos De-hijos-de Isacar sus-generaciones por-sus-familias (28)

לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ולמעלה
 por-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de veinte año y-más

כָּל יֵצֵא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה יִשָּׁשכָר אַרְבָּעָה
 todo saliente . ejército (29) Cuenta-de-ellos De-tribu-de Isacar cuatro

וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: לְבָנֵי זָבֻלֹן תּוֹלְדֹתָם
 mil y-cincuenta y-cuatro . cientos (30) De-hijos-de Zabulón sus-generaciones

לְמִשְׁפַּחָתָם לְבַיִת אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי
 por-sus-familias de-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de

עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנֹמְעָה כָּל יֵצֵא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה
 y-más año veinte todo saliente . ejército (31) Cuenta-de-ellos De-tribu-de

זָבֻלֹן שִׁבְעָה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: לְבָנֵי יוֹסֵף
 siete y-cincuenta mil y-cuatro . cientos (32) De-hijos-de José

לְבָנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבַיִת
 de-hijos-de Efraím sus-generaciones por-sus-familias de-casa-de

אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנֹמְעָה כָּל
 sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de veinte y-más año todo

יֵצֵא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף
 . ejército (33) Cuenta-de-ellos De-tribu-de Efraím cuarenta mil

וְחֲמִשָּׁה מֵאוֹת: לְבָנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם
 . cientos (34) De-hijos-de Manasés sus-generaciones

לְמִשְׁפַּחָתָם לְבַיִת אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי
 por-sus-familias de-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de

עֶשְׂרִים שָׁנָה וְנֹמְעָה כָּל יֵצֵא צְבָא: פְּקֻדֵיהֶם לְמִטֵּה
 y-más año veinte todo saliente . ejército (35) Cuenta-de-ellos De-tribu-de

מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמֵאוֹת: לְבָנֵי בִנְיָמִן
 dos y-treinta mil y-doscientos (36) De-hijos-de Benjamín

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם לְבַיִת אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר
 sus-generaciones por-sus-familias de-casa-de sus-padres por-lista-de

שָׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַעֲלָה כָּל יֵצֵא צָבָא:
nombres de-hijo-de veinte año y-más todo saliente ejército

פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה בִּנְיָמִן חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף
Cuenta-de-ellos de-tribu-de Benjamín cinco treinta mil (37)

וְאַרְבַּע מֵאוֹת: לִבְנֵי דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם
y-cuatro . cientos De-hijos-de Dan por-sus-familias

לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שָׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַעֲלָה
de-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de veinte año y-más

כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה דָן שְׁנַיִם וּשְׁשִׁים
ejército saliente todo . Cuenta-de-ellos de-tribu-de Dan dos y-sesenta

אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת: לִבְנֵי אָסֶר תּוֹלְדֹתָם
mil y-siete . cientos De-hijos-de Aser sus-generaciones

לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר שָׁמֹת מִבֶּן
por-sus-familias de-casa-de sus-padres por-lista-de nombres de-hijo-de

עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַעֲלָה כָּל יֵצֵא צָבָא: פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה
veinte año y-más todo saliente ejército . Cuenta-de-ellos de-tribu-de (41)

אָסֶר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמִשָּׁה מֵאוֹת: בְּנֵי נִפְתָּלִי
Aser uno y-cuarenta mil y-cinco . cientos Hijos-de Neftalí (42)

תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפָּר
sus-generaciones por-sus-familias de-casa-de sus-padres por-lista-de

שָׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וְלַעֲלָה כָּל יֵצֵא צָבָא:
nombres de-hijo-de veinte año y-más todo saliente ejército .

פְּקֻדֵיהֶם לַמִּטָּה נִפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
Cuenta-de de-tribu-de Neftalí tres y-cincuenta mil (43)

וְאַרְבַּע מֵאוֹת: אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
y-cuatro . cientos Éstos los-contados que contó Moisés (44)

וְאֶהְרֹן וְנֹשִׁיָּאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר אִישׁ אֶחָד לְבֵית־
y-Aarón y-dirigentes-de Israel dos cada hombre uno de-casa-de

אֲבֹתָיו הָיוּ : וַיְהִיו כָּל־ פְּקוּדֵי
padres-de-él . eran (45) Y-eran todos contados-de

בְּנֵי־ יִשְׂרָאֵל לְבֵית־ אֲבֹתָם מִבֶּן עָשָׂרִים שָׁנָה וְיָמָּה
hijos-de Israel de-casa-de sus-padres de-hijo-de veinte año y-más

כָּל־ יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל : וַיְהִיו כָּל־ הַפְּקָדִים
todo saliente ejército . en-Israel Y-fueron (46) todos los-contados

שֵׁשׁ־ מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשָׁת אֲלָפִים וַחֲמִשָּׁה מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים :
seis cientos mil y-tres mil y-cinco cientos y-cincuenta .

וְהַלְוִיִּם לַמִּטָּה אֲבֹתָם לֹא הִתְּפָקְדוּ
Y-los-levitas por-tribu-de sus-padres no fueron-contados (47)

בְּתוֹכָם : וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־ מֹשֶׁה לֵּאמֹר : אֵת־ מִטָּה
entre-ellos (48) Y-habló a Moisés . Ciento (49) ** tribu-de

לֵוִי לֹא תִּפְקֹד וְאֵת־ רֹאשָׁם לֹא תִּשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי
no Leví contarás y-** su-censo no tomarás entre hijos-de

יִשְׂרָאֵל : וְאַתָּה הַפְּקֹד אֶת־ הַלְוִיִּם עַל־ מִשְׁכַּן הָעֵדֻת
Israel . Y-tú (50) nombra ** los-levitas en tabernáculo-de el-testimonio

וְעַל כָּל־ בְּלִיָּוָה וְעַל כָּל־ אֲשֶׁר־ לֵוִי הֵמָּה
y-en todo sus-utensilios y-en todo lo-que para-él ellos

יִשָּׂאוּ אֶת־ הַמִּשְׁכָּן וְאֵת־ כָּל־ בְּלִיָּוָה וְהֵם
llevarán ** el-tabernáculo y-** todo sus-utensilios y-ellos

וְיִשְׁרְטוּהוּ וְסָבִיב לְמִשְׁכַּן יִחְנִי :
lo-cuidarán y-alrededor de-el-tabernáculo . acamparán

וּבִזְמַן הַמִּשְׁכָּן יִזְרְדוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם
Y-cuando-se-traslade (51) el-tabernáculo desmontarán a-él los-levitas

וּבְחִנְתָּ הַמִּשְׁכָּן יָקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם
y-cuando-acampar el-tabernáculo levantarán a-él los-levitas

וְהָיָה הַקָּרֵב יוּמָת: וְחָנוּ בְּנֵי
y-el-extraño el-que-se-acerca . morirá Y-acamparán hijos-de

יִשְׂרָאֵל אִישׁ עַל-מַחֲנֵהוּ וְאִישׁ עַל-דָּגְלוֹ לְצַבְאוֹתָם:
su-campamento en cada Israel su-bandera . por-sus-divisiones

וְהַלְוִיִּם יָחֲנוּ סָבִיב לַמִּשְׁכָּן (52)
Y-los-levitas acamparán alrededor del-tabernáculo

הָעֵדוּת וְלֹא-יִהְיֶה קֶזֶף עַל-עֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הָעֵדוּת
y-no será ira sobre comunidad-de hijos-de Israel el-testimonio

וְשָׁמְרוּ הַלְוִיִּם אֶת-מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכָּן הָעֵדוּת:
y-guardarán los-levitas ** cuidado-de tabernáculo-de el-testimonio

וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צֻוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה
E-hicieron hijos-de Israel lo-que como-todo Yahweh a Moisés mandó

כֵּן עָשׂוּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר: אִישׁ
hicieron así Y-habló a Yahweh a Moisés y-a Aarón diciendo (2) Hombre Cap. 2

עַל- דָּגְלוֹ בְּאֶתֶּל לְבֵית אֲבֹתָם יָחֲנוּ
junto-a su-bandera con-enseñas de-casa-de sus-padres acamparán

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֵּי סָבִיב לְאֶהֱל- מוֹעֵד יָחֲנוּ:
Israel hijos-de a-distancia alrededor de-tienda-de reunión . acamparán

וּמַחֲנִים קִדְמָה מִזְרְחָה דָּגְלָה מַחֲנֵה יְהוּדָה (3)
Y-los-acampantes al-este al-levante bandera-de campamento-de Judá

לְצַבְאוֹתָם וְנָשִׂיא לְבָנֵי יְהוּדָה נַחֲשׁוֹן בֶּן- עַמִּינָדָב:
por-sus-divisiones y-jefe de-hijos-de Judá Naasón hijo-de Aminadab

וּצְבָאוֹ וּפְקָדֵיהֶם אַרְבָּעָה וּשְׁבַעִים אֶלֶף (4)
Y-su-división y-contados-de-ellos cuatro y-sesenta mil

יִשָּׁשְׁכָר מִטָּה עָלָיו וְהַחֲנִים מֵאוֹת: יָשֵׁשׁ
 Isacar tribu-de junto-a-él Y-los-acampantes (5) . cientos y-seis

וְצִבְאוֹן יִשָּׁשְׁכָר נְתַנְאֵל לְבָנָיו וְנִשְׂאִי
 Y-su-división (6) . Zuar hijo-de Natanael Isacar de-hijos-de y-jefe

מִטָּה וּפְקָדָיו אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: מִטָּה
 Tribu-de (7) . cientos y-cuatro mil y-cincuenta cuatro y-contados-de-él

זְבוּלוֹן וְנִשְׂאִי לְבָנָיו זְבוּלוֹן אֱלִיאָב בֶּן-חֵלּוֹן
 . Helón hijo-de Eliab Zabulón de-hijos-de y-jefe Zabulón

וְצִבְאוֹן וּפְקָדָיו שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
 mil y-cincuenta siete y-contados-de-él Y-su-división (8)

וָאַרְבַּע מֵאוֹת: כָּל-הַפְּקָדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה
 Judá del-campamento-de los-contados Todos (9) . cientos y-cuatro

מֵאֵת אֶלֶף וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ-אֶלֶף וָאַרְבַּע
 y-cuatro miles y-seis-de mil y-ochenta mil cien-de

מֵאוֹת לְצִבְאוֹתָם רִאשֹׁנָה יִסְעוּ: בְּנֵל
 Bandera-de (10) . marcharán primero por-divisiones-de-ellos cientos

מַחֲנֵה רֹאשֹׁן תִּימָנָה לְצִבְאוֹתָם וְנִשְׂאִי לְבָנָיו רֹאשֹׁן
 Rubén de-hijos-de y-jefe por-divisiones-de-ellos al-sur Rubén campamento-de

אֵלִיזָר בֶּן-שְׂדֵיאוֹר: וְצִבְאוֹן וּפְקָדָיו שֵׁשׁ
 seis y-contados-de-él Y-su-división (11) . Sedeur hijo-de Elizur

וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמִשׁ מֵאוֹת: וְהַחֲנִים עָלָיו
 junto-a-él Y-acampantes (12) . cientos y-cinco mil y-cuarenta

מִטָּה שִׁמְעוֹן וְנִשְׂאִי לְבָנָיו שִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן-צִירִי-שָׁדַי
 . Sadaí Zuri hijo-de Selumiel Simeón de-hijos-de y-jefe , Simeón tribu-de

וְצִבְאוֹן וּפְקָדֵיהֶם תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
 mil y-cincuenta nueve y-contados-de-ellos Y-división-de-él (13)

וְשָׁלֹשׁ	מֵאוֹת:	וּמִטֵּה	גַּד	וְנָשִׂיא	לְבִנֵּי	גַּד
y-tres	. cientos	Y-tribu-de	Gad	y-jefe	de-hijos-de	Gad
אֵלִיָּסָף	בֶּן־רְעוּאֵל:	וְצִבְאוֹ	וּפְקֻדֵיהֶם	חֲמִשָּׁה		
Eliasaf	. Reuel hijo-de	Y-división-de-el	(15)	cinco y-contados-de-ellos		
וְאַרְבָּעִים	אַלְף	וְשֵׁשׁ	מֵאוֹת	וְחֲמִשִּׁים:	כָּל־	הַפְּקֻדִים
y-cuarenta	mil	y-seis	cientos	y-cincuenta	(16)	los-contados Todos
לְמַחֲנֵה	רֹאשׁוֹ	מֵאָה	אַלְף	וְאַחַד	וְחֲמִשִּׁים	אַלְף
Rubén del-campamento-de	cien	mil	y-cinco	y-uno	mil	y-cuatro
מֵאוֹת	וְחֲמִשִּׁים	לְצִבְאוֹתָם	וּשְׁנַיִם	יִסְעוּ:		
cientos	y-cincuenta	por-divisiones-de-ellos	y-segundos	. marcharán		
וְנִסְעָה	אָהֶל־	מוֹעֵד	מַחֲנֵה	הַלֵּוִיִּם	בֵּתוּדָה	
Luego-marchará	tienda-de	reunión	campamento-de	los-levitas	entre	(17)
הַמַּחֲנֵה כַּאֲשֶׁר	יִחְנוּ	כֵּן	יִסְעוּ	אִישׁ עַל־	יָדוֹ	
como ; los-campamentos	acampan	así	marcharán	en cada-uno	su-mano	
לְדֹגְלֵיהֶם:	הַגָּל	מַחֲנֵה	אֶפְרַיִם	לְצִבְאוֹתָם		
. junto-a-sus-banderas	Bandera-de	campamento-de	Efraín	por-divisiones-de-ellos	(18)	
יָמָה	וְנָשִׂיא	לְבִנֵּי	אֶפְרַיִם	אֱלִישָׁמַע	בֶּן־	עֲמִיהוּד:
, al-oeste	y-jefe-de	hijos-de	Efraín	Elisama	hijo-de	. Amihud
וְצִבְאוֹ	וּפְקֻדֵיהֶם	אַרְבָּעִים	אַלְף	וְחֲמִשָּׁה		
Y-división-de-él	y-contados-de-ellos	cuarenta	mil	y-cinco	(19)	
מֵאוֹת:	וְעָלִיו	מִטֵּה	מְנַשֶּׁה	וְנָשִׂיא	לְבִנֵּי	
. cientos	Y-junto-a-él	tribu-de	Manasés	y-jefe	de-hijos-de	(20)
מְנַשֶּׁה	בֶּן־	פְּדָסוּר:	וְצִבְאוֹ			
Manasés	hijo-de	. Pedasur	Y-división-de-él	(21)		
וּפְקֻדֵיהֶם	שְׁנַיִם	וְשָׁלֹשִׁים	אַלְף	וּמֵאָתַיִם:		
y-contados-de-ellos	dos	y-treinta	mil	. y-doscientos		

וּמִטָּה בְּנִימִן וְנָשִׂיא לִבְנֵי בִנְיָמִן אֲבִירֹן בֶּן־
 Y-tribu-de Benjamín y-jefe de-hijos-de Abidán hijo-de (22)

וְגֵדֵעֹנִי: וַצָּבָאֻ וּפְקָדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים
 Gedeoni . Y-su-división y-contados-de-ellos cinco y-treinta (23)

אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: כָּל־הַפְּקָדִים לַמַּחֲנֶה
 mil y-cuatro cientos Todos los-contados del-campamento-de (24)

אֶפְרַיִם מֵאָה אֶלֶף וּשְׁמֹנֶת־אֲלָפִים וּמֵאָה
 Efraín cien mil y-ocho-de miles y-cien

לְצָבָאֲתָם וּשְׁלֹשִׁים יִסְעוּ: הָנֹל מַחֲנֶה
 por-divisiones-de-ellos y-terceros . marcharán Bandera-de campamento-de (25)

דָּן צָפֹנָה לְצָבָאֲתָם וְנָשִׂיא לִבְנֵי דָן אַחִיעֶזֶר
 Dan al-norte por-divisiones-de-ellos y-jefe de-hijos-de Ahiezer

בֶּן־עַמִּישַׁדָּי: וַצָּבָאֻ וּפְקָדֵיהֶם שְׁנַיִם
 Amisadai . Y-división-de-él y-contados-de-ellos dos (26)

וּשְׁשִׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע מֵאוֹת: וְהַחֲנִינִים
 y-sesenta mil y-siete . cientos Y-los-acampantes (27)

עָלִיו מִטָּה אָשֶׁר וְנָשִׂיא לִבְנֵי אָשֶׁר פִּנְעִיאל בֶּן־עֹכְרָן:
 junta-a-él tribu-de Aser y-jefe de-hijos-de Aser hijo-de Pagiél Ocrán

וַצָּבָאֻ וּפְקָדֵיהֶם אֶחָד וָאַרְבָּעִים אֶלֶף
 Y-división-de-él y-contados-de-ellos uno y-cuarenta mil (28)

וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וּמִטָּה נִפְתָּלִי וְנָשִׂיא לִבְנֵי
 y-cinco cientos Y-tribu-de Neftalí y-jefe de-hijos-de

נִפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: וַצָּבָאֻ וּפְקָדֵיהֶם
 Neftalí Ahira hijo-de Enán . Y-división-de-él y-contados-de-ellos (30)

שְׁלֹשָׁה וּחֲמִשִּׁים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: כָּל־הַפְּקָדִים
 tres y-cincuenta mil y-cuatro cientos Todos los-contados (31)

לַמַּחֲנֶה דָן מֵאֵת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֵׁשׁ
y-seis mil y-cincuenta y-siete mil cien Dan del-campamento-de

מֵאוֹת לְאַחֲרָנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם: אֵלֶּה
Éstos (32) . junto-a-sus-banderas marcharán al-final cientos

פְּקוּדֵי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל-פְּקוּדֵי
contados-de todos sus-padres de-casa-de Israel hijos-de contados-de

הַמַּחֲנֵה לְצִבְאוֹתָם שֵׁשׁ-מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
mil y-treinta mil cientos seis por-sus-divisiones los-campamentos

וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: וְהַלְוִיִּם לֹא הִתְּפַקְדּוּ
fueron-contados no Y-los-levitas (33) . y-cincuenta cientos y-cinco

בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיַּעֲשׂוּ
E-hicieron (34) . Moisés a Yahweh mandó como Israel hijos-de entre

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה כֵּן-תָּנוּ
acamparon así Moisés a Yahweh mandó lo-que como-todo Israel hijos-de

לְדִגְלֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אִישׁ וְנֶסְעוּ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַל-
con con-sus-familias cada-uno marcharon y-así junto-a-sus-banderas

בֵּית אֲבֹתָיו: וְאַלֶּה תוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם
en-día y-Moisés Aarón generaciones-de Y-éstas (1) . padres-de-él casa-de

דִּבֶּר יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה בְּתֹר סִינַי: וְאַלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-
hijos-de nombres-de Y-éstos (2) . Sináí en-monte-de Moisés a Yahweh habló

אַהֲרֹן הַבְּכוֹר | נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר: אֵלֶּה שְׁמוֹת
nombres-de Éstos (3) . e-Itamae Eleazar y-Abiú , Nadab el-primogénito Aarón

בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר-מָלָא יָדָם
mano-de-ellos ordenó que los-ungidos los-sacerdotes Aarón hijos-de

לְבָקֵן: וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיתוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהִקְרֹבָם
en-ofrecer-de-ellos Yahweh ante y-Abiú Nadab Y-murió (4) . para-ser-sacerdote

אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבָּר סִינִי וּבָנִים לֹא-הָיוּ
 eran no e-hijos Sinái en-el-desierto Yahweh ante extraño fuego

לָהֶם וַיִּכְתֹּן אֶלְעָזָר וְאַיִתָמָר עַל-פָּנָיו אַהֲרֹן
 , para-ellos y-fue-sacerdote Eleazar e-Itamar en presencia-de Aarón

אֲבִיהֶם: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: הִקְרַב אֶת-
 su-padre (5) Y-habló a Yahweh מֹשֶׁה לֵאמֹר: (6) Trae **

מִשֵּׁבֶט לֵוִי וְהִעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשָׂרָיו
 Leví tribu-de y-presenta a-él ante Aarón el-sacerdote , y-ayuden

אֹתוֹ: וְשָׁמְרוּ אֶת-מִשְׁמֶרְתּוֹ וְאֶת-מִשְׁמֶרְתָּה כָּל-
 a-él (7) Y-realicen ** deber-de-él deber-de y-** toda

הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת-עֲבֹת הַמִּשְׁכָּן:
 la-comunidad ante tienda-de , reunión para-hacer ** עֲבֹת הַמִּשְׁכָּן el-tabernáculo

וְשָׁמְרוּ אֶת-כָּל-כְּלֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת-
 Y-guarden (8) ** todos utensilios-de tienda-de reunión y-**

מִשְׁמֶרְתָּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת-עֲבֹת הַמִּשְׁכָּן וְנָתַתָּה
 deber-de hijos-de Israel para-hacer ** עֲבֹת הַמִּשְׁכָּן Y-darás (9) . el-tabernáculo

אֶת-הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וְלִבְנָיו נָתַתָּה נָתַתָּה
 ** los-levitas a-Aarón y-a-sus-hijos dados dados

הֵמָּה לֵוִי מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֶת-אַהֲרֹן וְאֶת-בָּנָיו תִּפְקֹד
 ellos a-él de hijos-de Israel Y-** (10) Aarón y-** sus-hijos nombrarás

וְשָׁמְרוּ אֶת-קִדְוָתָם וְהִנָּךְ הִקְרַב
 y-guardarán ** sacerdocio-de-ellos וְהִנָּךְ y-el-extraño el-que-se-acerque

יָמָת: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאַנִּי הֵנָּה לִקְחֹתִי
 morirá (11) Y-habló a Yahweh מֹשֶׁה לֵאמֹר: (12) tomé , mira , y-yo

אֶת-הַלְוִיִּם מֵתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל-בְּכוֹר
 ** los-levitas de-entre hijos-de Israel תַּחַת כָּל-בְּכוֹר en-lugar-de primogénito todo

פֶּטֶר רָחֵם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהֵיוּ לִי הַלְוִיִּם: פִּי
 Pues (13) . los-levitas para-mí y-son , Israel de-hijos-de vientre abridor-de

לִי כָל-בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּלִי כָל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ
 en-tierra-de primogénito todo mi-golpear en-día primogénito todo para-mí

מִצְרַיִם הַקְדַּשְׁתִּי לִי כָל-בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל מֵאָדָם עַד-בְּהֵמָה
 animal o de-hombre en-Israel primogénito todo para-mí separé Egipto

לִי יִהְיוּ אֲנִי וְיִהְיוּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְבָּר
 en-desierto-de Moisés a Yahweh Y-habló (14) . Yahweh yo serán para-mí

סִינֵי לֵאמֹר: פֶּקֶד אֶת-בְּנֵי לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם
 padres-de-ellos por-casa-de Leví hijos-de ** Cuenta (15) . diciendo Sinái

לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל-זָכָר מִבֶּן-חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה תִּפְקְדָם:
 . los-contarás y-más mes de-hijo-de varón todo por-familias-de-ellos

וַיִּפְקֹד אַתֶּם מֹשֶׁה עַל-פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוֶּה:
 . fue-ordenado como Yahweh palabra-de según Moisés a-ellos Y-contó (16)

וַיְהִי-וְאֵלֶּה בְּנֵי-לֵוִי בְּשֵׁמֹתָם גִּרְשֹׁן וְקֹהַת
 y-Coat Gersón por-sus-nombres Leví hijos-de éstos Y-fueron (17)

וּמֶרָרִי: וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי-גִרְשֹׁן לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנֵי
 Libni : por-sus-familias Gersón hijos-de nombres-de Y-éstos (18) . y-Merari

וּשְׁמֵעִי: וּבְנֵי קֹהַת לְמִשְׁפְּחֹתָם עֲמֶרָם וַיִּזְחָר חֲבֵרֹן
 Hebrón , e-Izhar Amram : por-sus-familias Coat E-hijos-de (19) . y-Simeí

וְעִזִּיאֵל: וּבְנֵי מֶרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה
 éstos y-Musi Mahli : por-sus-familias Merari E-hijos-de (20) . y-Uziel

הֵם מִשְׁפְּחַת הַלְוִי לְבֵית אֲבֹתָם: לְגִרְשֹׁן
 A-Gersón (21) . sus-padres por-casa-de los-levitas familias-de ellos

מִשְׁפְּחַת הַלְבִּי וּמִשְׁפְּחַת הַשְּׁמֵעִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחַת
 familias-de ellos éstos ; el-simeíta y-familia-de el-libnita familia-de

הַגֵּרְשִׁי: פְּקֻדֵיהֶם בְּמִסְפָּר כָּל-זָכָר מִבֶּן-
el-gersonita . (22) Contados-de-ellos por-cuenta-de varón de-hijo-de

חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וּחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
mes , y-más contados-de-ellos siete miles y-cinco cientos

מִשְׁפָּחֹת הַגֵּרְשִׁי אַחֲרָי מִשְׁכָּן יִחְגּוּ יָמָה:
Familias-de el-gersonita detrás-de el-tabernáculo acamparon . al-oeste (23)

וְנָשִׂיא בֵּית-אָב לְגֵרְשִׁי אֱלִיָּסָף בֶּן-לָאֵל:
Y-jefe-de casa-de padre de-el-gersonita Eliasaf hijo-de Lael . (24)

וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי-גֵרְשֹׁן בְּאֹהֶל מוֹעֵד מִשְׁכָּן
Y-cuidado-de hijos-de Gersón en-tienda-de reunión el-tabernáculo (25)

וְהָאֹהֶל מִכְסָּהוּ וּמִסֹּד וּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
y-la-tienda su-cubierta y-velo-de entrada-de tienda-de reunión .

וְקֹלָעֵי הַחֲצֵר וְהַחֲצֵר וְאֶת-מִסְדֵּי פֶתַח הַחֲצֵר
Y-cortinas-de el-atrío el-atrío velo-de entrada-de el-atrío (26)

אֲשֶׁר עַל-מִשְׁכָּן וְעַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מִיתְרָיו לְכָל
en que el-tabernáculo y-en el-tabernáculo alrededor y-** sus-cuerdas para-todo

עֲבָדָתוֹ: וְלִקְחֹת מִשְׁפַּחַת הָעֹמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הִיזְהָרִי
su-servicio Y-a-Coat familia-de el-amramita y-familia-de el-izharita (27)

וּמִשְׁפַּחַת הַחֲבֹרֹנִי וּמִשְׁפַּחַת הָעֲזִיזֵלִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפַּחֹת
y-familia-de el-hebronita y-familia-de el-azielita éstos ellos familias-de

הַקֹּהֲתִי: בְּמִסְפָּר כָּל-זָכָר מִבֶּן-חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה
el-coatita . (28) Por-número-de todo varón de-hijo-de y-más mes

שְׁמֹנֶת אֲלָפִים וּשֵׁשׁ מֵאוֹת שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת
ocho mil y-seis cientos cuidadores-de vigilancia-de

הַקֹּדֶשׁ: מִשְׁפַּחַת בְּנֵי-קֹהֶת יִחְגּוּ עַל גִּבֻּד
el-santuario . (29) Familias-de hijos-de Coat acamparon junto-a lado-de

הַמִּשְׁכָּן תִּימָנָה: וְנִשְׂאָ בֵּית- אָב לְמִשְׁפַּחַת
el-tabernáculo . al-sur Y-jefe-de casa-de padre de-familias-de

הַקֹּהֲנִי אֵלִיָּזָפָן בֶּן- עֻזִּיאל: וּמִשְׁמֶרֶתָם הָאָרֶן
el-coatita Elizafán hijo-de . Uziel Y-cuidado-de-ellos el-arca

וְהַשְׁלֵחַן וְהַמְנֹרָה וְהַמִּזְבֵּחַת וְכֵלֵי הַקֹּדֶשׁ
y-la-mesa y-el-candelabro y-los-altares y-utensilios-de el-santuario

אֲשֶׁר יִשְׂרָחוּ בָּהֶם וְהַמֶּסֶךְ וְכֹל עֲבָדָתוֹ:
que ministran con-ellos y-el-velo y-todo . su-servicio

וְנִשְׂאָ נִשְׂאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן- אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
Y-jefe-de jefes-de el-levita Eleazar hijo-de Aarón el-sacerdote

פֹּקֶדֶת שְׁמֵרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ:
responsable-de cuidadores-de vigilancia-de . el-santuario

לְמֶרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחֲלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם
A-Merari familia-de el-mahlita y-familia-de , el-musita éstos ellos

מִשְׁפַּחַת מֶרָרִי: וּפְקָדֵיהֶם בְּמִסְפָּר כָּל- זָכָר
familias-de . merarita Y-contados-de-ellos por-cuenta-de todo varón

מִבֶּן- חֹדֶשׁ וּמַעֲלָה שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמֵאָתָיִם: וְנִשְׂאָ
de-hijo-de mes , y-más seis miles . y-doscientos Y-jefe-de

בֵּית- אָבִי לְמִשְׁפַּחַת מֶרָרִי צֻרִיאל בֶּן- אֲבִיהֶיךָ עַל יָדָךְ
casa-de padre de-familias-de merarita Zuriel hijo-de Abihail en lado-de

הַמִּשְׁכָּן יָחִו צָפֹנָה: וּפִקֶּדֶת מִשְׁמֶרֶת
el-tabernáculo acamparon . al-norte Y-responsable-de cuidado-de

בְּנֵי מֶרָרִי קְרָשִׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיתֵי וְעִמָּוִי
Merari hijos-de Merari el-tabernáculo y-sus-barras y-sus-postes

וְאֵדָנִי וְכָל- כֵּלָיו וְכֹל עֲבָדָתוֹ:
y-sus-bases y-todos sus-utensilios y-todo . su-servicio

וַיִּתְּחֵם	וְאֲדָנֵיהֶם	סָבִיב	הַחֲצֵר	וַעֲמֻדֵי	(37)	
y-sus-estacas	, y-sus-bases	alrededor	el-atrio	Y-postes-de		
הַמִּשְׁכָּן	לִפְנֵי	וְהַחֲנִים	(38)		וּמִיתְּרֵיהֶם:	
el-tabernáculo	ante	Y-los-acampantes			. y-sus-cuerdas	
וְאַהֲרֹן	מֹשֶׁה	מִזְרָחָה	מוֹעֵד	אֹהֶל-	לִפְנֵי	בְּקֶדְמָה
y-Aarón	Moisés	hacia-oriente	reunión	tienda-de	ante	al-este
לְמִשְׁמֶרֶת	הַמִּקְדָּשׁ	מִשְׁמֶרֶת	שָׁמַרִים	וּבְנֵי		
.en-lugar-de	el-santuario	cuidado-de	responsables	y-sus-hijos		
כָּל-	יָמוּת:	הַקָּרֵב	וְהָזָר	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	
Todos	(39)	. morirá	el-que-se-acerque	y-el-extraño	; Israel	hijos-de
פִּי	עַל-	וְאַהֲרֹן	מֹשֶׁה	פָּקַד	אֲשֶׁר	הַלְוִיִּם
palabra-de	por	y-Aarón	Moisés	contó	que	los-levitas
				הַלְוִיִּם	פָּקֻדֵי	כֻּסְּדוֹ
				los-levitas	contados-de	
יְהוָה	לְמִשְׁפַּחְתָּם	כָּל-	זָכָר	מִבֶּן-	חֹדֶשׁ	וּמֵעַלָּה שְׁנַיִם
Yahweh	, por-sus-familias	todo	varón	de-hijo-de	mes	y-más
וְעֶשְׂרִים	אַלְף:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל-	מֹשֶׁה	פָּקַד
y-veinte	. mil	Y-dijo	Yahweh	a	Moisés	: cuenta
						כָּל-
						todo
בְּכֹר	זָכָר	לְבִנֵּי	יִשְׂרָאֵל	מִבֶּן-	חֹדֶשׁ	וּמֵעַלָּה
primogénito	varón	de-hijos-de	Israel	de-hijo-de	mes	y-arriba
						y-haz
						**
מִסְפָּר	שְׁמֵחָם:	וְלִקְחָהּ	אֶת-	הַלְוִיִּם	לִי	אֲנִי
lista-de	. sus-nombres	Y-toma	**	los-levitas	para-mí	yo
						Yahweh
תַּחַת	כָּל-	בְּכֹר	בְּבִנֵּי	יִשְׂרָאֵל	וְאֵת	בְּהֵמַת
en-lugar-de	todo	primogénito	de-hijos-de	Israel	y-*	ganado-de
						los-levitas
תַּחַת	כָּל-	בְּכֹר	בְּבֵהֶמָּה	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל:	וַיִּפְקֹד
en-lugar-de	todo	primogénito	de-ganado-de	hijos-de	. Israel	Y-contó
						(42)
מֹשֶׁה	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	אֵתוֹ	כָּל-	בְּכֹר
Moisés	como	mandó	Yahweh	a-él	**	primogénito
						Israel
						de-hijos-de

וְיָהִי	כֹּל־	בְּכוֹר	זָכָר	בְּמִסְפָּר	שְׁמוֹת	מִבְּנֵי־
Y-fue (43)	todo	primogénito	varón	por-lista-de	nombres	de-hijo-de
חֵדֶשׁ וּמַעֲלָה	לְפָקְדֵיהֶם	שָׁנִים וְעֶשְׂרִים	אַלְף	שְׁלֹשָׁה	וּשְׁבַעִים	
y-más mes	por-contados-de-ellos	dos y-veinte	mil	tres	y-setenta	
וּמֵאֲתָיִים:	וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל־מֹשֶׁה	לֵאמֹר:	קַח אֶת־	
y-doscientos .	Y-habló (44)	Yahweh	a Moisés	diciendo	Toma (45)	**
הַלְוִיִּם	תַּחַת	כֹּל־	בְּכוֹר	בְּבָנֵי	יִשְׂרָאֵל	וְאֶת־בְּהֵמַת
los-levitas	en-lugar-de	todo	primogénito	de-hijos-de	Israel	y-** ganado-de
הַלְוִיִּם	תַּחַת	בְּהֵמַתָּם	וְהָיוּ־	לִי	הַלְוִיִּם	אֲנִי
los-levitas	en-lugar-de	ganado-de-ellos	y-sean	para-mí	los-levitas	yo
יְהוָה:	וְאֵת	פְּדוּיֵי	הַשְּׁלֹשָׁה	וְהַשְּׁבַעִים	וְהַמֵּאֲתָיִים	
Yahweh . (46)	Y-**	rescates-de	los-tres	y-los-setenta	y-los-doscientos	
הָעֲדָרִים	עַל־	הַלְוִיִּם	מִבְּכוֹר	בָּנֵי	יִשְׂרָאֵל:	
los-excedentes	de	los-levitas	de-primogénito-de	hijos-de	Israel .	
וְלָקַחְתָּ	חֲמִשָּׁה	חֲמִשָּׁה	שָׁקִלִים	לְגִלְגָּלֶת	בְּשָׁקֶל	
Y-toma (47)	cinco-de	cinco-de	siclos	, por-cada-uno	del-siclo-de	
תִּקְדָּשׁ	תִּקַּח	עֶשְׂרִים	גֵּרָה	הַשָּׁקֶל:	וְנִתְּתָה	
el-santuario	; toma	veinte	gera	. el-siclo	Y-da (48)	
הַכֶּסֶף	לְאַהֲרֹן	וּלְבָנָיו	פְּדוּיֵי	הָעֲדָרִים		
el-dinero	a-Aarón	, y-a-hijos-de-él	rescates-de	los-excedentes		
בָּהֶם:	וַיִּקַּח	מֹשֶׁה	אֶת	כֶּסֶף	הַפְּדוּיֹם	מֵאֵת
. por-ellos	Y-tomó (49)	Moisés	**	dinero-de	la-redención	de
הָעֲדָרִים	עַל	פְּדוּיֵי	הַלְוִיִּם:	מֵאֵת	בְּכוֹר	
los-excedentes	por	rescates-de	. los-levitas	De (50)	primogénito-de	
בָּנֵי יִשְׂרָאֵל	לָקַח	אֶת־	הַכֶּסֶף	חֲמִשָּׁה וְשֵׁשִׁים	וּשְׁלֹשׁ	מֵאֹת
Israel hijos-de	tomó	**	el-dinero	y-sesenta	y-tres	cientos

וְאֵלֶּיךָ בַשָּׁקָל הַקֶּדֶשׁ: וַיֹּחֵן מֹשֶׁה אֶת-כֶּסֶף
y-mil por-siclo-de el-santuario . (51) Y-dio Moisés ** dinero-de

הַפְּדִיִּים לְאַהֲרֹן וְלִבָּנָיו עַל-פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר
los-rescates a-Aarón y-a-hijos-de-él según palabra-de Yahweh como

צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
mandó a Yahweh . (1) Moisés a Yahweh Y-habló Yehovah אל-משה ואֵלֶּיךָ
y-a Moisés a Yahweh

Cap. 4

אֶחָד לְאָמָר: וְנָשָׂא אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי קֹהֵת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי
Aarón . diciendo (2) Haz ** censo-de hijos-de Coat entre hijos-de Leví

לְמִשְׁפַּחֲתָם לְבֵית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
por-familias-de-ellos de-casa-de padres-de-ellos . (3) De-hijo-de מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
año treinta

וְיַעֲלֶה וְעַד בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל-בָּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה
y-hasta y-más año cincuenta hijo-de y-hasta y-más כָּל-בָּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה
trabajo para-hacer a-el-servicio viniente todo

בְּאֶהָל מוֹעֵד: זֹאת עֲבַדְתָּ בָנֵי-קֹהֵת בְּאֶהָל מוֹעֵד
en-tienda-de reunión . (4) Esto obra-de hijos-de Coat קֹהֵת בְּאֶהָל מוֹעֵד
reunión en-tienda-de

קֹדֶשׁ הַקִּדְשִׁים: וַיָּבֵא אַהֲרֹן וּבָנָיו
santo-de los-santos . (5) Y-entrará Aarón e-hijos-de-él

בְּנוֹסֶעַ הַמַּחֲנֶה וְהוֹרְדוּ אֶת פֶּלֶאֶת הַמִּסָּךְ
al-trasladar el-campamento y-desmontarán ** אֶת פֶּלֶאֶת הַמִּסָּךְ
la-tienda velo-de

וְכִסּוּ-קֹהֵת אֶת אֲרֹן הָעֵדוּת: וַיִּנְחֲנוּ
y-cubrirán con-ella ** arca-de el-testimonio . (6) וַיִּנְחֲנוּ
Y-pondrán

עָלָיו כְּסוּי עוֹר תַּחֲשׁ וּפָרָשׁוֹ בָּנָד-כָּלִיל
sobre-él cubierta-de piel-de tejón y-extenderán בָּנָד-כָּלִיל
todo paño-de

הַכֶּלֶת מִלְּמַעְלָה וְשָׁמָּה יִפְרְשׁוּ: וְעַל מֶסֶחַ
por-encima azul y-pondrán . (7) וְעַל מֶסֶחַ
mesa-de Y-sobre

הַפָּנִים יִפְרְשׁוּ בָּנָד תַּכְלִית וַיִּנְחֲנוּ עָלָיו אֶת-
la-proposición extenderán paño-de azul תַּכְלִית וַיִּנְחֲנוּ
y-pondrán en-él ** אֶת-

הַקְעָרֹת	וְאֶת־	הַכֹּפֶת	וְאֶת־	הַמִּנְקִיֹּת	וְאֶת	קְשֹׁת	הַנִּסְדָּךְ
los-platos	y-**	las-cucharas	y-**	las-tazas	y-**	jarras-de	la-libación
וְלֶחֶם	הַתְּמִיד	עָלָיו	יִהְיֶה:	וּפָרָשָׁו			
y-pan-de	la-continuación	sobre-él	. estará	(8)	Y-extenderán		
עֲלֵיהֶם	בָּגֵד	תּוֹלַעַת	שָׁרִי	וְכִסּוּ	אֵלָיו	בְּמִכְסָּהּ	
sobre-ellos	pañó-de	carmesí-de	escarlata	y-cubrirán	a-él	con-cubierta-de	
עֹר	תֵּיגֵן	וְשָׂמוּ	אֶת־	בְּרִיּוֹ:			
piel-de	tejón	y-colocarán	**	. sus-varas			
וְלָקְחוּ	בָּגֵד	תְּכֵלֶת	וְכִסּוּ	אֶת־	מִנְרָת		
Y-tomarán	pañó-de	azul	y-cubrirán	**	candelabro-de		(9)
הַמְּאוֹר	וְאֶת־	נֵרֹתֶיהָ	וְאֶת־	מִלְּקָחֶיהָ	וְאֶת־	מִחֲבֵדֶיהָ	
la-luz	y-**	sus-lámparas	y-**	sus-despabiladeras	y-**	sus-bandejas	y-**
כָּל־	כָּלִי	שֶׁמֶן	אֲשֶׁר	יִשְׁרְתוּ	לָהּ	בָּהֶם:	
todos	utensilios-de	su-aceite	que	sirven	a-ella	con-ellos	
וְנָתְנוּ	אֵתָּהּ	וְאֶת־	כָּל־	כָּלֶיהָ	אֶל־	מִכְסָּהּ	עֹר
Y-envolverán	y-**	a-ella	todos	sus-utensilios	en	cubierta-de	piel-de
תֵּיגֵן	וְנָתְנוּ	עַל־	הַמּוֹש:	וְעַל־	מִזְבֵּחַ		
tejón	y-pondrán	sobre	. las-parihuelas	Y-sobre	altar-de		(11)
הַזָּהָב	יִפְרָשׁוּ	בָּגֵד	תְּכֵלֶת	וְכִסּוּ	אֵלָיו	בְּמִכְסָּהּ	
el-oro	extenderán	pañó-de	azul	y-cubrirán	a-él	con-cubierta-de	
עֹר	תֵּיגֵן	וְשָׂמוּ	אֶת־	בְּרִיּוֹ:			
piel-de	tejón	y-pondrán	**	. sus-varas			
וְלָקְחוּ	אֶת־	כָּל־	כָּלִי	הַשֵּׁרֶת	אֲשֶׁר	יִשְׁרְתוּ	
Y-tomarán	**	todos	utensilios-de	el-servicio	que	sirven	(12)
בָּם	בְּקֹדֶשׁ	וְנָתְנוּ	אֶל־	בָּגֵד	תְּכֵלֶת		
con-ellos	en-el-santuario	y-envolverán	en	pañó-de	azul		

וְכִסּוּ אוֹתָם בְּמִכְסָּה עוֹר תֵּיגֶשׁ וְנָתַנּוּ עָלָיָהּ
y-cubrirán a-ellos con-cubierta-de piel-de , tejón y-pondrán sobre

הַמִּזְבֵּחַ: הַמִּזְבֵּחַ אֶת - וְדִשְׁנוּ
el-altar ** Y-limpiarán-la-ceniza (13) . parihuelas

וּפָרְשׁוּ עָלָיו בְּגָד - אֲרוֹמָן וְנִתְּנוּ
y-esparcirán sobre-él paño-de . púrpura Y-colocarán (14)

עָלָיו אֶת-כָּל-כָּלֵיו אֲשֶׁר יִשְׁרְתּוּ עָלָיו בָּהֶם אֶת-
sobre-él ** todos sus-utensilios que sirven en-él : con-ellos **

הַמִּחְתָּה אֶת-הַמִּזְקָּלֹת וְאֶת-הַיָּעִים וְאֶת-הַמִּזְבְּחֹת
las-paletas ** los-garfios y-** los-braseros y-** los-tazones

כָּל-כָּלֵי הַמִּזְבֵּחַ וּפָרְשׁוּ עָלָיו כְּסִי עוֹר
; el-altar instrumentos-de todos y-echarán sobre-él cubierta-de piel-de

תֵּיגֶשׁ וְשָׂמוּ בְדֵיו: וְכִלָּה אַהֲרֹן
tejón y-pondrán sus-varas (15) Cuando-acabe Aarón

וּבְנָיו לְבֹשֶׁת אֶת-הַקֹּדֶשׁ וְאֶת-כָּל-כָּלֵי הַקֹּדֶשׁ
y-sus-hijos de-cubrir ** el-santuario y-** todos sus-utensilios los-santos

בְּנִסְעַת הַמִּחֲנֶה וְאַחֲרָיו כֵּן יָבֹאוּ בְנֵי-קָהָל לְשֵׂאת
al-mover el-campamento y-después así vendrán hijos-de Coat para-llevar

וְלֹא-יָגִעוּ אֶל-הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֵלֶּה מִשָּׂא בְנֵי-
y-no tocarán ** lo-santo ; o-morirán éstas cargas-de hijos-de

קָהָל בְּאֵהָל מוֹעֵד: וּפְקָדֹת אֶלְעָזָר בֶּן-אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
Coat en-tienda-de . reunión (16) Y-cargo-de Eleazar hijo-de Aarón el-sacerdote

שָׁמֶן הַמֵּאֹר וְקִטְרֶת הַסִּמִּים וּמִנְחַת
aceite-de la-luz e-incienso-de los-aromas y-ofrenda-vegetal-de

הַתְּמִיד וְשָׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדָּת כָּל-הַמִּשְׁכָּן
la-regular y-aceite-de ; la-unción cargo-de todo el-tabernáculo

וְכָל-אֲשֶׁר-בּוֹ	בְּקֹדֶשׁ	וּבְכֵלָיו:	וַיְדַבֵּר
lo-que y-todo	del-santuario	y-de-sus-utensilios	Y-habló
(17)			
יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר:	אֶל-תְּכַלִּיתוּ	אֶת-שִׁבְטֵי	
Yahweh a Moisés y-a Aarón	No (18)	cortaréis	tribu-de **
	diciendo		
מִשְׁפַּחַת הַקֹּהֲנִים	מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם:	תָּאֵת עֲשׂוּ	לָהֶם
familias-de el-coatita	de-entre los-levitas	Y-esto	a-ellos
(19)			
וַיָּחִיו וְלֹא יָמָתוּ	בְּנוֹשָׁתָם	אֶת -	קֹדֶשׁ
y-vivirán y-no morirán	en-su-acercarse	**	santo-de
הַקִּדְשִׁים אַהֲרֹן וּבָנָיו	יָבֹאוּ וְשָׁמְרוּ	אוֹתָם	
los-santos ; Aarón y-sus-hijos	vendrán y-pondrán	a-ellos	
אִישׁ אִישׁ עַל-עֲבֹדָתוֹ	וְאֶל- מִשְׁאָו:	וְלֹא יָבֹאוּ	
en cada hombre su-trabajo y-a	su-carga	entrarán Y-no	(20)
לְרֹאוֹת קִבְּלֶעַ אֶת-הַקֹּדֶשׁ	וּמָתוּ:		
a-mirar ni-por-un-momento	** lo-santo	o-morirán	
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:	נָשָׂא אֶת-רֹאשׁ בְּנֵי		
Y-habló Moisés a Yahweh	Toma (22)	censo-de ** hijos-de	(21)
	diciendo		
גֵּרְשֹׁן וְגַם-הֵם לְבֵית אֲבֹתָם	לְמִשְׁפַּחָתָם:	מִבֶּן	
ellos también Gersón	por-sus-familias sus-padres	De-hijo-de	(23)
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְיִמְעֹלָה עַד בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה	תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל-		
año treinta y-más hasta hijo-de	contarás a-ellos	todo ;	
הַבָּא לְעֲבֹדָה צִבְיָא לְעֹבֵד עֲבָדָה	בְּאֵהָל מוֹעֵד:	זֹאת	
el-que-viene a-servir servicio a-trabajar	en-tienda-de trabajo	Esto (24)	
עֲבֹדָת מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֹׁנִי	לְעֹבֵד וּלְמִשְׁאָ:	וְנִשְׂאוּ	
el-gersonita familias-de trabajo-de	y-para-carga para-trabajar	Y-llevarán	(25)
אֶת-רִיעֵת הַמִּשְׁכָּן	וְאֶת-אֹהֶל מוֹעֵד	מִכְסֵּהוּ	וּמִכְסֵּה
cortinas-de el-tabernáculo	y-** tienda-de	su-cubierta	y-cubierta-de
**			

הַתַּעֲשֹׂה אֲשֶׁר- עָלָיו מִלְמַעְלָה וְאֶת- מִסְדָּה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד :
 . reunión tienda-de puerta-de cortina-de y-** encima sobre-él que el-tejón

וְאֶת קַלְעִי הַחֲצָר וְאֶת- מִסְדָּה | פֶּתַח | שַׁעַר
 entrada-de puerta-de cortina-de y-** el-atrio cortinas-de Y-** (26)

הַחֲצָר אֲשֶׁר עַל- הַמִּשְׁכָּן וְעַל- הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב
 el-atrio en que el-tabernáculo y-en alrededor el-altar

וְאֶת מִיתְרֵיהֶם וְאֶת- כָּל- כְּלִי עֲבֹדָתָם וְאֶת כָּל- אֲשֶׁר
 lo-que todo y-** ; sus-trabajos utensilios-de todos y-** sus-cuerdas y-**

יַעֲשֶׂה לָהֶם וְעָבְדוּ: אֶהְיֶה אֶהְיֶה
 Aarón palabra-de Según (27) . así-obrarán con-ellos se-hace

וּבָנָיו וְהָיָה כָּל- עֲבֹדָתוֹ בָּנֵי הַגֶּרְשֹׁנִי
 e-hijos-de-él se-hará todo servicio-de hijos-de el-gersonita

לְכָל- מַשְׁאֵם עֲבֹדָתָם וְלְכָל עֲבֹדָתָם
 obra-de-ellos y-por-toda trabajo-de-ellos por-todo

וּפְקֻדָּתָם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל- מַשְׁאֵם:
 y-asignarás a-ellos en-custodia ** toda su-carga

זֶאת עֲבֹדַת מִשְׁפַּחַת בְּנֵי הַגֶּרְשֹׁנִי בְּאֹהֶל מוֹעֵד
 Éste (28) servicio-de familias-de hijos-de el-gersoní en-tienda-de reunión

וּמִשְׁמֶרֶתָם בִּיד אִיתָמָר בֶּן- אֶהְרֹן הַכֹּהֵן:
 y-tarea-de-ellos por-mano-de Itamar hijo-de Aarón el-sacerdote

בְּנֵי מֵרָרִי לְמִשְׁפַּחַתָּם לְבֵית- אֲבֹתָם תִּסְקָד
 Hijos-de (29) , Merari por-sus-familias por-casa-de sus-padres contarás

אֲתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְכַמֶּעֱלָה וְעַד בֶּן- חֲמִשִּׁים שָׁנָה
 ellos (30) De-hijo-de treinta y-más y-hasta hijo-de cincuenta año

תִּסְקָדָם כָּל- הַבֹּא לְעֹבֵד לְצִבָּא אֶת- עֲבֹדָתוֹ
 los-contarás todo el-que-viene al-servicio a-trabajar ** trabajo-de

אָהַל מוֹעֵד:	חַאֵל מִשְׁמֶרֶת	מִשְׁאָם	לְכָל-	עֲבָדְתֶּם
tienda-de	deber-de Y-esto	su-carga	en-todo	su-trabajo
(31)				
בְּאֹהֶל מוֹעֵד	קַרְשֵׁי	הַמִּשְׁכָּן	וּבְרִיתֵיו	
en-tienda-de	tablas-de	el-tabernáculo	y-sus-barras	
וְעַמֻּדָיו	וְאֲדָגָיו:	וְעַמֻּדָיו	הַחֲצֵר	סָבִיב
y-sus-postes	y-sus-bases	Y-postes-de	el-atrio	alrededor
(32)				
וְאֲדָנֵיהֶם	וַיִּתְּנֵם	וַיִּתְּנֵיהֶם	לְכָל-	
y-sus-bases	y-sus-estacas	y-sus-cuerdas	para-todo	
כְּלֵיהֶם	וּלְכָל	עֲבָדְתֶּם	וּבְשֵׁמֹת	תִּפְקְדוּ אֹת-
sus-utensilios	y-para-todo	, su-servicio	y-por-nombres	consignarás **
כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת	מִשְׁאָם:	זֹאת	עֲבָדְתָּ	מִשְׁפָּחַת בְּנֵי
utensilios-de	deber-de	Éste	deber-de	hijos-de familias-de
(33)	su-cargo			
מֶרְרִי	לְכָל-	עֲבָדְתֶּם	בְּאֹהֶל מוֹעֵד	בְּיָד אִיתָמָר
Merari	para-todo	su-trabajo	en-tienda-de	por-mano-de
בֶּן אֶהֱרֹן	חִכְּהֹן:	וַיִּפְקֹד	מֹשֶׁה	וְאֶהֱרֹן
hijo-de	el-sacerdote	Y-contó	Moisés	y-Aarón
(34)				
הָעֵדָה	אֹת-	בְּנֵי	הַקֹּהֲלִי	וּלְבֵית
la-comunidad	**	hijos-de	el-coatita	y-por-casa-de
אֲבֹתָם:	מִבֶּן	שְׁלֹשִׁים שָׁנָה	וְיָמָה	וְעַד
sus-padres	De-hijo-de	treinta	año	y-hasta
(35)				
שָׁנָה כָּל-	הַבָּא	לְעֵבָדָא	בְּאֹהֶל מוֹעֵד:	
año	el-que-viene	al-servicio	en-tienda-de	reunión
וַיְהִיו	פְּקָדֵיהֶם	לְמִשְׁפָּחָתָם	אֲלֵפִים	שִׁבְעֵ
Y-fueron	cuentas-de-ellos	por-familias-de-ellos	dos-mil	siete
(36)				
מֵאֹת	וְחִמְשִׁים:	אֵלֶּה	פְּקוּדֵי	מִשְׁפָּחַת
cientos	y-cincuenta	Éstos	contados-de	familias-de
(37)				

כָּל־	הַעֲבֹד	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד	אֲשֶׁר	כִּסֵּד	מֹשֶׁה	וְאַהֲרֹן
todo	el-que-sirve	en-tienda-de	, reunión	que	contó	Moisés	y-Aarón
עַל־	פִּי	יְהוָה	בְּיַד־	מֹשֶׁה:	וּפְקֻדֵי	בָנָי	גֶרְשֹׁן
orden-de	por	Yahweh	por-mano-de	Moisés	Y-cuentas-de	hijos-de	Gersón
לְמִשְׁפְּחוֹתָם	וּלְבֵית	אֲבֹתָם:	מִבֶּן	שְׁלֹשִׁים	מִבֶּן	שְׁלֹשִׁים	לְעֹבְדָה
por-sus-familias	y-por-casa-de	, padres-de-ellos	(39)	De-hijo-de	treinta	treinta	treinta
שָׁנָה	וְלַעֲלָה	וְעַד	בֶּן־	חֲמִשִּׁים	שָׁנָה	כָּל־	הַבָּא
y-más	año	y-hasta	hijo-de	año	cincuenta	todo	al-servicio
לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד:	וַיְהִיוּ	פְּקֻדֵיהֶם	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד:
en-trabajo	en-tienda-de	, reunión	(40)	Y-fueron	contados-de-ellos	en-trabajo	en-trabajo
לְמִשְׁפְּחוֹתָם	לְבֵית	אֲבֹתָם	אֲלֵפִים	וְשֵׁשׁ	מֵאוֹת	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל
por-sus-familias	por-casa-de	sus-padres	dos-mil	y-seis	cientos	por-sus-familias	por-sus-familias
וְשֵׁשִׁים:	אֵלֶּה	פְּקֻדֵי	מִשְׁפְּחוֹת	בָּנָי	גֶרְשֹׁן	כָּל־	לְעֹבְדָה
(41)	Éstos	contados-de	familias-de	hijos-de	Gersón	todo	al-servicio
הַעֲבֹד	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד	אֲשֶׁר	כִּסֵּד	מֹשֶׁה	וְאַהֲרֹן	עַל־
el-que-sirve	en-tienda-de	reunión	que	contó	Moisés	y-Aarón	por
פִּי	יְהוָה:	וּפְקֻדֵי	מִשְׁפְּחוֹת	בָּנָי	מֵרָרִי	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל
orden-de	Yahweh	Y-cuentas-de	familias-de	hijos-de	Merari	por-sus-familias	por-sus-familias
לְמִשְׁפְּחוֹתָם	לְבֵית	אֲבֹתָם:	מִבֶּן	שְׁלֹשִׁים	שָׁנָה	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל
por-sus-familias	por-casa-de	, sus-padres	(43)	De-hijo-de	treinta	año	año
וְלַעֲלָה	וְעַד	בֶּן־	חֲמִשִּׁים	שָׁנָה	כָּל־	הַבָּא	לְעֹבְדָה
y-más	y-hasta	hijo-de	año	cincuenta	todo	al-servicio	al-servicio
לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד:	וַיְהִיוּ	פְּקֻדֵיהֶם	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל	מוֹעֵד:
para-servir	en-tienda-de	, reunión	(44)	Y-fueron	contados-de-ellos	para-servir	para-servir
לְמִשְׁפְּחוֹתָם	שְׁלֹשָׁת	אֲלָפִים	וּמֵאוֹתֵים:	אֵלֶּה	פְּקֻדֵי	לְעֹבְדָה	בַּאֲהֶל
por-sus-familias	tres	miles	, y-dos-mil	Éstos	contados-de	por-sus-familias	por-sus-familias

מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מֵרָרִי אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל-פִּי יְהוָה
Yahweh orden-de por y-Aarón Moisés contó que Merari hijos-de familias-de

בְּיַד- מֹשֶׁה: כָּל-הַפְּקָדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה
Moisés contó que los-contados Todos (46) . Moisés por-mano-de

וְאַהֲרֹן וְנָשָׂאֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-הַלֵּוִיִּם לְמִשְׁפַּחֹתָם
por-sus-familias , los-levitas ** Israel y-jefes-de y-Aarón

וְלִבֵּית אֲבֹתָם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְעַד
y-por-casa-de sus-padres (47) De-hijo-de De-hijo-de treinta y-hasta y-más año

בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל-הַבָּא לַעֲבֹד עֲבֹדַת עֲבָדָה וְעַבְדָּה
año cincuenta hijo-de el-que-viene todo a-servir obra-de עבדה y-trabajo-de

מִשָּׂא בִּאְהֶל מוֹעֵד: וַיְהִי פְקָדֵיהֶם שְׁמֹנֶה
carga en-tienda-de reunión . Y-fueron (48) sus-contados ocho

אֲלֵפִים וַחֲמִשָּׁה מֵאוֹת וּשְׁמֹנִים: עַל-פִּי יְהוָה
mil y-cinco cientos . y-ochenta Por (49) orden-de Yahweh

פָּקַד אוֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה אִישׁ אִישׁ עַל-עֲבֹדָתוֹ וְעַל-מִשָּׂאוֹ
contó por-mano-de a-ellos Moisés en cada hombre su-trabajo y-en su-carga

וּפְקָדָיו אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת- מֹשֶׁה:
y-sus-contados que mandó Yahweh a Moisés .

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צֹו אֶת- בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Y-habló (1) a Moisés . diciendo (2) Manda a Israel hijos-de

וַיִּשְׁלְחוּ מִן-הַמַּחֲנֶה כָּל-צָרוּעַ וְכָל-יֹב
y-expulsen de el-campamento todo leproso y-todo el-que-tiene-flujo

וְכָל-טָמֵא לְנֶפֶשׁ: מִזָּכָר עַד-נִקְבָּה וְשִׁלְחוּ אֶל-
y-todo de-alma (3) . De-varón y hembra expulsaréis a

מִחוּץ לַמַּחֲנֶה תִּשְׁלְחוּם וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת-מַחֲנֶה
fuera-de el-campamento los-expulsaréis ; y-no contaminaréis ** el-campamento

אֲשֶׁר אֲנִי שָׁכֵן בְּתוֹכָם: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 yo que habito entre-ellos (4) así hijos-de Israel

וַיִּשְׁלְחוּ אוֹתָם אֶל-מַחֲוִיץ לַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל-
 y-expulsaron a a-ellos fuera-de el-campamento como el-campamento habló a Yahweh

מֹשֶׁה בֶּן-עָשִׂי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
 hicieron así Moisés Israel hijos-de Y-habló (5) . diciendo Moisés a Yahweh

דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אִשָּׁה כִּי יַעֲשׂוּ מִכֹּל-
 Habla (6) a hijos-de Israel o mujer que hagan de-cualquier

חַטָּאת הָאָדָם לְמַעַל מַעַל בִּיהוָה
 pecados-de el-hombre prevaricar contra-Yahweh

וְאִשְׁמָה וְנִגְפָשׁ הַנֶּפֶשׁ: וְהִתְנַחֲדוּ אֶת-
 y-es-culpable la-persona la-aquella (7) Y-confesarán ** אֶת-

חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ וְהָשִׁיב אֶת-אֲשָׁמוֹ
 sus-pecados que hicieron y-restituirá ** su-daño

בְּרֹאשׁוֹ וּמִשְׁתָּו וְיָסַף עָלָיו וְנָתַן לְאִשָּׁר
 en-su-cabeza y-su-quinto añadirá , sobre-él y-dará a-quien

אֲשֶׁם לוֹ: וְאִם-אֵין לָאִישׁ נֹדֵד
 dañó a-él (8) Y-si no-hay para-el-hombre para-el-hombre

לְהָשִׁיב הָאֲשָׁם אֵלָיו הָאֲשָׁם הַמּוּשָׁב לִיהוָה
 para-restituir el-daño a-él el-daño el-restituido a-Yahweh

לִפְתֹּן מִלֵּבָד וְאֵיל הַכִּפָּרִים אֲשֶׁר יְכַפֵּר-בּוֹ
 a , el-sacerdote además-de camero-de las-expiaciones que expía con-él

עָלָיו: וְכָל-תְּרוּמָה לְכֹל-קֹדְשֵׁי בְנֵי-
 por-él (9) Y-toda ofrenda de-todas cosas-santas-de hijos-de

יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-יִקְרִיבוּ לִפְתֹּן לוֹ יִהְיֶה: וְאִישׁ אֶת-
 que Israel traen a-el-sacerdote para-él (10) . será Y-hombre ** אֶת-

גִּדְשִׁיו לֹא יִהְיוּ אִישׁ אִשֶּׁר-יִתֵּן לַכֹּהֵן לְפָנָיו
sus-cosas-santas para-él a-el-sacerdote da que hombre , serán para-él

וְהָיָה: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי
será (11) Y-habló a Yahweh Moisés a Habla (12) . diciendo hijos-de

יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִשׁ כִּי-תִשְׁטָה אִשְׁתּוֹ
Israel y-di a-ellos que cada hombre , se-desvíe su-mujer

וּמַעַלָּה בּוֹ מַעַל: וְשָׁכַב אִישׁ אִתָּהּ
y-es-infiel a-él . infidelidad (13) Y-yace hombre contra-ella

שְׂכִבְתָּ-וְזָרַע וְנִעְלָם מֵעֵינָיו אִשְׁתּוֹ
emisión-de semen y-se-oculta de-ojos-de su-marido

וְנִסְתָּרָה וְהָיָה נִטְמָאָה וְעֵד וְאֵין כָּה
y-no-es-descubierta y-ella , es-impura y-testigo no-hay contra-ella

וְהָיָה לֹא נִתְפָּשָׁה: וְעָבַר עָלָיו רִיחַ-קְנָאָה
no y-ella . fue-sorprendida (14) Y-viene sobre-él espíritu-de celos

וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהָיָה נִטְמָאָה אוֹ-עָבַר עָלָיו
y-sospecha de su-mujer y-ella , es-impura viene o sobre-él

רִיחַ-קְנָאָה וְקָנָא אֶת-אִשְׁתּוֹ וְהָיָה לֹא נִטְמָאָה:
celos espíritu-de y-sospecha a su-mujer y-ella no , es-impura

וְהָבִיא הָאִישׁ אֶת-אִשְׁתּוֹ אֶל-הַכֹּהֵן וְהָבִיא
Entonces-llevará (15) a el-hombre a su-mujer el-sacerdote y-llevará

אֶת-קָרְבָּנָהּ עָלֶיהָ עֲשִׂירֵת הָאֵיפָה קֶמַח שְׁעָרִים לֹא-
ofrenda-de-ella ** , por-ella décima-de el-efa harina-de no , cebadas

יֵצֵק עָלָיו שָׁמֶן וְלֹא-יִתֵּן עָלָיו לְבָנָה כִּי-מִנְחַת
echará sobre-él y-no aceite pondrá sobre-él incienso por ofrenda-de

קְנָאָתָה הִוא מִנְחַת זָכְרוֹן מְזַכֶּרֶת עוֹן:
celos él ofrenda-de recuerdo que-hace-recordar culpa .

וְהִקְרִיב אֵתָהּ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה: וְהִעֲמִידָהּ אֵתָהּ הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה: . Yahweh ante y-la-presentará el-sacerdote a-ella Y-llevará (16)

וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיֵּם קִדְשִׁים בְּכֵלִי-תָרֹשׁ וּמֶן-יֶלֶקֶח הַכֹּהֵן מִיֵּם קִדְשִׁים בְּכֵלִי-תָרֹשׁ y-de barro en-vaso-de santas agua el-sacerdote Y-tomará (17)

הָעֹפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקֶרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן הָעֹפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקֶרְקַע הַמִּשְׁכָּן el-sacerdote tomará el-tabernáculo en-suelo-de hay que el-polvo

וְיָתֵן אֵל-הַמַּיִם: וְהִעֲמִידָהּ אֵת-הַכֹּהֵן וְיָתֵן אֵל-הַמַּיִם: Y-presentará (18) . el-agua en y-pondrá

הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְיִפְרָע־אֶת-רֹאשׁ הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וְיִפְרָע־אֶת-רֹאשׁ la-mujer cabeza-de ** y-descubrirá Yahweh ante la-mujer

וְיָתֵן עַל-כַּפֵּיהָ אֶת-מִנְחַת הַזְּכוֹרֹן מִנְחַת עַל-כַּפֵּיהָ אֶת-מִנְחַת הַזְּכוֹרֹן ofrenda-de el-recuerdo ofrenda-de ** sus-manos en y-pondrá

קִנְאָתָהּ הִוא וּבִגְדֵי הַכֹּהֵן יִהְיוּ מִי-הַמָּרִים קִנְאָתָהּ הִוא וּבִגְדֵי הַכֹּהֵן יִהְיוּ מִי-הַמָּרִים las-amargas aguas-de estarán el-sacerdote y-en-mano-de , ella celos

הַמְּאָרְרִים: וְהִשְׁבִּיעַ אֵתָהּ הַכֹּהֵן הַמְּאָרְרִים: Y-conjurará (19) . las-que-traen-maldición a-ella el-sacerdote

וְאָמַר אֵל-הָאִשָּׁה אִם-לֹא שָׁכַב אִישׁ אִתָּךְ וְאִם-לֹא וְאָמַר אֵל-הָאִשָּׁה אִם-לֹא שָׁכַב אִישׁ אִתָּךְ no y-si con-tigo hombre yació no si la-mujer a y-dirá

שָׁטִיתָ שְׂמָאָה תַּחַת אִישְׁךָ הִנָּקִי מִמֶּנִּי שָׁטִיתָ שְׂמָאָה תַּחַת אִישְׁךָ הִנָּקִי מִמֶּנִּי de-aguas-de queda-sin-daño tu-marido bajo impura desviaste

הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה: וְאִתָּהּ כִּי הַמָּרִים הַמְּאָרְרִים הָאֵלֶּה: las-que-traen-maldición las-estas . las-amargas si Pero-tú (20)

שָׁטִיתָ תַּחַת אִישְׁךָ וְכִי נִשְׂמָמַת וַיִּתֵּן שָׁטִיתָ תַּחַת אִישְׁךָ וְכִי נִשְׂמָמַת וַיִּתֵּן y-dio te-envileciste y-si tu-marido bajo te-desviaste

אִישׁ בֶּן-אֵת-שְׂכָבְתּוֹ מִבְּלַעַדְךָ אִישְׁךָ: אִישׁ בֶּן-אֵת-שְׂכָבְתּוֹ מִבְּלַעַדְךָ אִישְׁךָ: . tu marido aparte-de su-emisión ** a-ti hombre

וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת- הָאִשָּׁה בְּשִׁבְעַת
Y-conjurará (21) el-sacerdote la-mujer a en-maldición-de

הָאֵלָהּ וְאָמַר הַכֹּהֵן לָאִשָּׁה יְהוָה יְהוָה אֹתָהּ
el-juramento y-dirá el-sacerdote a-la-mujer haga a-ti Yahweh

לָאֵלָהּ וּלְשִׁבְעָה בְּתוֹךְ עַמּוּךְ בָּחַח יְהוָה אֶת-
según-maldición y-según-denuncia entre tu-pueblo al-causar ** Yahweh

וְרָכְךָ נִפְלֵת וְאֶת- בִּטְנְךָ צָרָה : וְיָבֹאוּ
tu-muslo decadente y-** tu-vientre , hinchado (22) Y-entren

הַמֵּיִם הַמְּאָרְרִים הָאֵלָהּ בְּמַעֲרֹךְ לְצָבֹת
las-aguas las-amargas las-éstas en-tu-cuerpo para-hinchar

בֶּטֶן וְלִנְפֹל יֶרֶךְ וְאָמַרְהָ הָאִשָּׁה אָמֵן | אָמֵן :
vientre y-debilitar , muslo y-dirá : la-mujer amén amén

וְכָתַב אֶת- הָאֵלֹת הָאֵלָהּ הַכֹּהֵן בְּסֵפֶר
Y-escribirá (23) ** las-maldiciones las-éstas el-sacerdote en-el-libro

וַיְמַחְהָ אֶל- מִי הַמְּרִים : וְהִשְׁקָהּ
y-mojará en aguas-de las-amargas (24) Y-beberá

אֶת- הָאִשָּׁה אֶת- מִי הַמְּרִים הַמְּאָרְרִים
** la-mujer ** aguas-de las-amargas , las-que-traen-maldición

וְיָבֹאוּ בָּהֶן הַמֵּיִם הַמְּאָרְרִים לַמְּרִים :
y-entrarán en-ellas las-aguas las-que-traen-maldición como-amargas

וְלָקַח הַכֹּהֵן מִיַּד הָאִשָּׁה אֶת- מִנְחַת
Y-tomará (25) el-sacerdote de-mano-de la-mujer ** ofrenda-de

הַקְּנָאֹת וַיַּנְיֶף אֶת- הַמִּנְחָה לִפְנֵי יְהוָה וַהֲקִירָב
, los-celos y-mecerá ** la-ofrenda ante Yahweh y-llevará

אֵתָהּ אֶל- הַמִּזְבֵּחַ : וְקָמַץ הַכֹּהֵן מִן- הַמִּנְחָה
a-ella a el-altar (26) Y-tomará-un-puñado de el-sacerdote la-ofrenda

וְאַתֶּר מִזְבֵּחַה וְהִקְטִיר אֶזְכָּרָתָהּ אֶת־
y-después en-el-altar y-quemará memorial-de-ella **

וְהִשְׁקָה אֶת־ הָאִשָּׁה אֶת־ יִשְׁקָה
Y-la-hará-beber (27) . el-agua ** la-mujer ** beberá

וְהָיָה אִם־ נִטְמָאָהּ אֶת־ הָמַיִם
y-fue-infiel se-envileció si y-será el-agua **

הַמַּיִם בָּהּ וְכָאוּ בְּאִשְׁוֹהָ מַעַל
las-aguas en-ella y-entrarán con-su-marido infidelidad

בְּטֶנְהָ וְצִבְתָּהּ לְמַיִם מִקְאָרִים
su-vientre y-se-hinchará como-amargas las-que-traen-maldición

לְאֵלָהּ הָאִשָּׁה וְהָיָה יָרֵכָה וְנִפְלָה
por-maldición la-mujer y-será , su-muslo y-se-debilitará

הָאִשָּׁה נִטְמָאָהּ לֹא־ וְאִם־ עַמּוּדָה בְּקֶרֶב
la-mujer se-envileció no Y-si (28) . su-pueblo en-medio-de

זֹאת זָרַע־ וְזִרְעָהּ וְנִקְתָּהּ הִוא וְיִהְיֶה
Esta (29) . descendencia y-tendrá entonces-será-libre , ella y-limpia

אִשְׁוֹהָ תַּחַת אִשָּׁה תִּשְׁטָהּ אֲשֶׁר מִקְנָאֵת תֹּרֶת
su-marido bajo mujer se-desvía cuando los-celos ley-de

קִנְאָה רִיחַ עָלָיו תֵּעָבֵר אֲשֶׁר אִישׁ וְנִטְמָאָהּ
celos espíritu-de sobre-él viene cuando hombre U (30) . y-se-envilece

לִפְנֵי הָאִשָּׁה אֶת־ וְהִעֲמִיד אֶת־ אִשְׁתּוֹ אֶת־ וְקִנְאָה
ante la-mujer ** y-se-presentará , su-mujer de y-tiene-celos

הַזֹּאת הַתֹּרָה כָּל־ אֵת לָהּ וְעָשָׂה יִהְיֶה
. la-ésta la-ley toda ** el-sacerdote en-ella y-cumplirá Yahweh

הַזֹּאת וְהָאִשָּׁה מִעֲגֹן הָאִישׁ וְנָקָה
la-ésta pero-la-mujer , de-maldad el-hombre Y-será-libre (31)

חָשָׂא אֶת-עֲוֹנָהּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
llevará ** su-maldad (1) . Y-habló Yahweh a Moisés diciendo

דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְםָּ אֲלֵהֶם אִישׁ אִשָּׁה כִּי יִפְלֹא
Habla (2) a hijos-de Israel y-di : a-ellos o hombre si quiere

לְהִירָ לְהִירָ נָזִיר לְהִירָ: מִנֵּין
hacer-voto voto-de nazareo para-estar-separado para-Yahweh (3) De-vino

וְשָׂכַר יִירָ חֲמִין חֲמִין וְחֲמִין
y-bebida-fermentada se-abstendrá vinagre-de vino y-vinagre-de

שָׂכַר לֹא יִשְׁתָּה וְכָל-מִשְׁכַּת עֲנָבִים לֹא
bebida-fermentada no , beberá y-cualquier licor-de uvas no

יִשְׁתָּה וְעֲנָבִים לְחִים וִיבָשִׁים לֹא יֹאכֵל: כָּל
beberá y-uvras frescas o-secas no comerá (4) Todos

יָמֵי נִזְרוֹ מִכָּל-אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִנְּפֶן
días-de su-nazareato de-todo lo-que se-hace de-viña-de

תֵּינִין מִחֲרָצִים וְעַד-זֶה לֹא יֹאכֵל: כָּל-יָמֵי נִזְרוֹ
el-vino desde-semillas y-hasta no piel , comerá (5) Todos días-de voto-de

נִזְרוֹ חֶסֶר לֹא-יַעֲבֹר עַל-רֹאשׁוֹ עַד-מִלֵּאת
su-nazareato no navaja pasará sobre su-cabeza hasta cumplirse

הַיָּמִים אֲשֶׁר-יִירָ לִיהְוֶה קֹדֶשׁ יִהְיֶה נִגְדָּל פָּרַע
los-días que está-separado para-Yahweh santo , será crecer mata-de

שָׁעַר רֹאשׁוֹ: כָּל-יָמֵי חֲדָרָו לִיהְוֶה עַל-
cabello-de su-cabeza (6) Todos días-de su-separarse para-Yahweh junto-a

גִּפְשׁ מֵת לֹא יָבֵא: לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
cuerpo muerto no , estará (7) Por-su-padre o-por-su-madre

לְאִחֵיו וּלְאִחָתוֹ לֹא-יִטְמָא לָהֶם
por-su-hermano no o-por-su-hermana se-contaminará por-ellos

בַּמָּוֶת כִּי נִגְרַף עַל-רֹאשׁוֹ: כָּל יָמָיו
días-de Todos (8) . su-cabeza en su-Dios separación-de pues , en-su-muerte

נִזְרָה קָדֵשׁ הוּא לִיתְהָה: וְכִי-יָמוּת מָת
muerto muere Y-si (9) . a-Yahweh él santo su-separación

עִלָּיו בְּפֶתַע וְטָמָא רֹאשׁ נִזְרָה
su-dedicación cabeza-de y-se-contamina súbitamente de-pronto junto-a-él

וְגָלַת רֹאשׁוֹ בְּיוֹם שְׁהֻרָתוֹ בַּיּוֹם
en-el-día su-purificación en-día-de su-cabeza entonces-se-afeitará

הַשְּׁבִיעִי יִגְלַחְנוּ: וּבְיוֹם הַשְּׁמִינִי יָבֹא
el-séptimo se-afeitará (10) Y-en-el-día el-octavo traerá

שְׁתֵּי תֹרִים אֹו שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֶל-הַפֶּלֶן אֶל-פֶּתַח
dos o tórtolas hijos-de dos paloma a el-sacerdote a puerta-de

אֶהָל מוֹעֵד: וְעָשָׂה הַפֶּלֶן אֶתְּךָ לְחֻטָּאת
tienda-de reunión . (11) Y-ofrecerá el-sacerdote por-ofrenda-del-pecado una

וְאַתָּה לַעֲלֹה וּכְפַר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל-
y-una por-holocausto y-expiará por-él porque pecó por

הַנֶּפֶשׁ וְקָדֵשׁ אֶת-רֹאשׁוֹ בַּיּוֹם הַהוּא:
el-cuerpo y-santificará ** su-cabeza en-el-día el-aquel .

וְהִזִּיר לִיהוָה אֶת-יָמָיו נִזְרָה
Y-dedicará (12) a-Yahweh ** días-de su-nazareato

וְהָבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן-שָׁנָה לְאֵשָׁם וְהַיּוֹמִים
y-traerá cordero hijo-de año-de-él como-ofrenda-de-culpa y-los-días

הָרִאשִׁימִם יִפְּלוּ כִּי טָמָא נִזְרָה:
los-primeros se-anulan pues se-contaminó su-nazareato .

וְזֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בַּיּוֹם מְלֹאֵת יָמָיו
Y-ésta (13) ley-de el-nazareo en-día-de cumplirse días-de

מוֹעֵד : reunión	אֶהָל tienda-de	פֶּתַח puerta-de	אֶל- a	אֵלָיו a-él	יָבִיא traerá	נִזְרוֹ su-separación
בֶּן- hijo-de	כֹּדֶשׁ cordero	לַיהוָה a-Yahweh	קָרְבָּנוֹ su-ofrenda	אֶת- **	וְהִקְרִיב Y-ofrecerá	(14)
אֶחָד una	וּכְדֹשָׁה y-cordera	לְעֹלָה para-holocausto	אֶחָד uno	תָּמִים perfecto	שָׁנָיו su-año	
אֶחָד uno	וְאֵיל- y-carnero	לְחֵטְאָה para-ofrenda-del-pecado	תָּמִימָה perfecta	שָׁנָתָהּ su-año	בֵּת- hija-de	
מִצֹּת ázimos .	וְסֵל Y-cesta-de	(15)	לְשִׁלָּמִים : . para-ofrenda-de-paces	תָּמִים perfecto		
וּדְקִיּוֹ y-hojaldres-de	בְּשֶׁמֶן con-el-aceite	בְּלוֹלָת mezcladas	חֶלֶל tortas-de	סֶלַח harina-fina		
וּמִנְחָתָם y-sus-ofrendas-vegetales	בְּשֶׁמֶן con-el-aceite	מִשְׁתִּים untados	מִצֹּת ázimos			
לִפְנֵי ante	חֹזֶה el-sacerdote	וְהִקְרִיב Y-presentará	(16)	וְנִסְכֵּיהֶם : . y-sus-libaciones		
עֹלָתוֹ : . su-holocausto	וְאֶת- y-**	חֵטְאָתוֹ su-ofrenda-de-pecado	אֶת- **	וְעָשָׂה y-hará	יְהוָה Yahweh	
עַל con	לַיהוָה a-Yahweh	שְׁלָמִים paces	זֶבַח ofrenda-de	וְעָשָׂה sacrificará	וְאֶת- הָאֵיל el-carnero Y-**	(17)
אֶת- **	חֹזֶה el-sacerdote	וְעָשָׂה y-ofrecerá	הַמִּצֹּת los-ázimos	סֶל cesta-de		
וְנִלַּח Y-se-afeitará	(18)	וְנִסְכוֹ : . su-libación	וְאֶת- y-**	מִנְחָתוֹ su-ofrenda-vegetal		
נִזְרוֹ su-dedicación	רֹאשׁ cabeza-de	אֶת- **	מוֹעֵד reunión	אֶהָל tienda-de	פֶּתַח puerta-de	הַנָּזִיר el-nazareo

וְלָקַח אֶת־שֵׁער־רֹאשׁ נִזְרוֹ וְנָסַן עַל־
y-tomará **cabello-de cabeza-de su-dedicación en y-pondrá

הָאֵשׁ אֲשֶׁר־תַּחַת זֶבַח הַשְּׁלָמִים:
el-fuego que bajo sacrificio-de ofrenda-de-las-paces

וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּזְעַם בְּשֻׁלְהִי מִן־הָאֵיל¹⁹
Y-tomará **el-sacerdote la-espaldilla de hervida el-carnero

וַחֲמִיל מִצֶּה אֶחָת מִן־הַסֵּל וַיִּקְרֶקֶץ מִצֶּה אֶחָד
y-torta-de ázimo de uno la-cesta y-hojaldre-de ázimo uno

וְנָסַן עַל־כַּפָּי הַנָּזִיר אַחֵר הַתְּנִיפָה אֶת־
y-pondrá en manos-de el-nazareo tras su-afeitar **

נִזְרוֹ: וַיִּמְעֶרֶף אוֹתָם הַכֹּהֵן וְהַתְּנִיפָה
su-dedicada (cabeza) . Y-mecerá a-ellos el-sacerdote ofrenda-mecida

לִפְנֵי יְהוָה קָדֵשׁ הוּא לִפְנֵי עַל־חֹזֶה הַתְּנִיפָה
ante Yahweh él santo para-el-sacerdote con pecho-de la-ofrenda-mecida

וְעַל שֹׁק הַתְּרוּמָה וְאַחֵר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר וַיֵּין:
y-con muslo-de la-presentación y-después beberá el-nazareo vino .

זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר אֲשֶׁר יִדָּו קָרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־
ley-de Esto el-nazareo que hace-voto ofrenda-de-él a-Yahweh con

נִזְרוֹ מִלְּקָד אֲשֶׁר־תַּשְׁעִי יָדוֹ כַּפִּי
su-dedicación además-de lo-que le-permite su-mano , según

נָדָרוֹ אֲשֶׁר יִדָּו בֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נִזְרוֹ:
su-voto que hizo-voto así hará como ley-de su-nazareato .

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֵל־
Y-habló a Yahweh a Moisés . diciendo (23) Habla a Aarón y-a

בְּנֵי לֵאמֹר כֹּה תִבְרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמַר לָהֶם:
sus-hijos así : diciendo bendeciréis a hijos-de Israel decir, a-ellos .

יָאֵר Haga-resplandecer (25)	וְשָׁמְרָךְ: . y-te-guarde	יְהוָה Yahweh	יְבָרְכֶךָ Te-bendiga (24)
וָשָׁא Vuelva (26)	וְיִחַנְךָ: . y-tenga-gracia-contigo	אֵלֶיךָ hacia-ti	פָּנָיו su-rostro יְהוָה Yahweh
שָׁלוֹם: . paz	לָהּ en-ti	וְנָשָׂם y-ponga	אֵלֶיךָ hacia-ti
		פָּנָיו su-rostro	יְהוָה Yahweh
וְשָׁמְרוּ Y-pondrán (27)	אֶת-שְׁמִי mi-nombre **	עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי Israel hijos-de sobre y-yo	אֲבָרְכֶם: les-bendeciré
וַיְהִי Y-fue (1)	בַּיּוֹם en-día	כָּלֹת terminar	מֹשֶׁה Moisés
		לְהָקִים levantar	אֶת-הַמִּשְׁכָּן el-tabernáculo **
וַיִּמְשַׁח y-ungió	אֹתוֹ a-él	וַיְקַדֵּשׁ y-consagró	וְאֶת-כָּלִיו sus-utensilios y-**
וַיִּמְשַׁח el-altar	וְאֶת-כָּל- y-**	וַיִּקְדֹּשׁ y-consagró	וַיִּמְשַׁח y-los-ungió
אֲחֵם: . a-ellos (2)	וַיִּקְרִיבוּ E-hicieron-ofrenda	נְשֵׂאֵי jefes-de	יִשְׂרָאֵל Israel
		רָאשֵׁי cabezas-de	בֵּית casa-de
אֲבֹתָם sus-padres	הֵם ellos	נְשֵׂאֵי jefes-de	הַמִּטָּה las-tribus
		הֵם ellos	הַעֲמָדִים los-encargados
הַפָּקָדִים: . los-contados (3)	וַיָּבִיאוּ Y-trajeron	אֶת-קָרְבָּנָם sus-ofrendas **	לִפְנֵי יְהוָה seis-de Yahweh
עֲגֻלֹת carros	וּשְׁנֵי y-dos	עֶשֶׂר בָּקָר עֲגֻלָּה carro buey diez	שְׁנֵי dos-de
		וּשְׁנֵי y-buey	הַנְּשֹׂאִים los-jefes
לְאֶחָד de-cada-uno	וַיִּקְרִיבוּ y-presentaron	אֲחֵם a-ellos	לִפְנֵי ante
		הַמִּשְׁכָּן: el-tabernáculo (4)	וַיֹּאמֶר Y-dijo
יְהוָה Moisés a Yahweh	אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: . diciendo (5)	קַח Toma	מֵאֲחֵם de-ellos
		וְהָיוּ y-serán	לַעֲבֹד אֶת-עֲבֹדָת obra-de ** para-hacer

אֶהָל מוֹעֵד וְנִתְּתָה אוֹתָם אֶל- הַלְוִיִּם אִישׁ כִּפִּי
según-necesidad-de cada-uno los-levitas a a-ellos y-darás reunión tienda-de

עֲבָדָתוֹ: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת- הָעֶגְלָה וְאֶת-הַבָּקָר וַיִּתֵּן אוֹתָם
ellos y-entregó, el-buey y-** los-carros ** Moisés Y-tomó (6) . su-trabajo

אֶל- הַלְוִיִּם: אֵת | שְׁנֵי הָעֶגְלָה וְאֵת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן
dio el-buey cuatro-de y-** los-carros dos-de ** (7) . los-levitas a

לְבָנֵי גֵרְשׁוֹן כִּפִּי עֲבָדָתָם: וְאֵת | אַרְבַּע הָעֶגְלָה
los-carros cuatro-de Y-** (8) . trabajo-de-ellos según Gersón a-hijos-de

וְאֵת שְׁמֹנֶת הַבָּקָר נָתַן לְבָנֵי מֵרָרִי כִפִּי עֲבָדָתָם
trabajo-de-ellos según , Merari a-hijos-de dio el-buey ocho-de y-**

בִּיר' אִי־חִמָּר בֶּן- אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן: וְלְבָנֵי קֹהַת
Coat Y-a-hijos-de (9) . el-sacerdote Aarón hijo-de Itamar por-mano-de

לֹא נָתַן כִּי- עֲבָדָת הַקֹּדֶשׁ עָלֵהֶם בִּבְתָרָה
en-el-hombro sobre-ellos el-santuario trabajo-de pues dio no

יִשְׂאוּ: וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
el-altar dedicación-de ** los-jefes Y-trajeron (10) . llevan

בַּיּוֹם הַמִּשְׁחָ אֹתוֹ וַיִּקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֵת קָרְבָּנָם
sus-ofrendas ** los-jefes y-trajeron , a-él ungir en-día

לִפְנֵי הַמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם
cada-día uno jefe : Moisés a Yahweh Y-dijo (11) . el-altar ante

נְשִׂיא אֶחָד לַיּוֹם וַיִּקְרִיבוּ אֵת קָרְבָּנָם
su-ofrenda ** traerán cada-día uno jefe

לְחֻנֻּכַּת הַמִּזְבֵּחַ: וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם
en-el-día el-que-ofreció Y-fue (12) . el-altar para-la-dedicación-de

הָרִאשׁוֹן אֵת קָרְבָּנָהּ נַחֲשׁוֹן בֶּן- עֲמִינָדָב לְמִטְּהַ וַיְהוּדָה:
Judá de-la-tribu-de Aminadab hijo-de Naasón , su-ofrenda ** el-primero

וְקָרְבָנוֹ קַעֲרֹת-כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
Y-su-ofrenda (13) plata bandeja-de y-cien treinta : una de-su-peso

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ
jarro uno plata setenta siclo por-siclo-de el-santuario

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לַמִּנְחָה:
dos-ellos llenos flor-de-harina mezclada con-el-aceite por-ofrenda-vegetal

כֹּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד בֶּן-בָּקָר אֵיל
Cuchara (14) una diez oro llena incienso . (15) uno Toro vacada hijo-de camero

אֶחָד כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לַעֲלֹה: שְׁעִיר-עִזִּים
uno cordero hijo-de su-año para-holocausto . (16) Macho-cabrio-de cabras

אֶחָד לַחֲטָאתָה: וְלַבָּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
uno para-ofrenda-de-pecado . (17) Y-para-sacrificio-de las-paces buey

שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְוִיָּדִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׂים בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זָהָב קָרְבָּן
cameros dos cinco machos-cabrios cinco machos-cabrios cinco años hijos-de corderos ofrenda-de esto , cinco año

נָחֲשׁוֹן בֶּן-עַמִּינָדָב: בְּיוֹם הַשְּׁנִי הַקָּרִיב נָתַנְאֵל
Naasón hijo-de Aminadab . (18) En-el-día el-segundo trajo Natanael

בֶּן-צִוְעָר וְשִׂיא יִשְׁשַׁכָּר: הַקָּרֵב אֶת-קָרְבָּנוֹ קַעֲרֹת-
hijo-de Zuar jefe-de Isacar . (19) Trajo ** su-ofrenda bandeja-de

כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
plata , una treinta y-cien de-su-peso jarro uno plata

שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת
setenta siclo por-siclo-de el-santuario ellos-dos llenos harina-fina

בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן לַמִּנְחָה: כֹּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
mezclada con-el-aceite por-ofrenda-vegetal . (20) Cuchara (20) uno diez oro lleno

קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד בֶּן-בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ
incienso . (21) Toro vacada hijo-de uno camero uno cordero hijo-de uno año su-año

לַעֲלֹה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת: . para-ofrenda-del-pecado uno cabras Macho-cabrió-de (22) . por-holocausto

וּלְנֹחַח וְהַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה . Y-para-sacrificio-de (23) ofrenda-de-paces dos buey cinco carneros

עֲתֻדִּים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵן נָטָנָל בֶּן־ . hijos-de corderos cinco machos-cabrios esto , cinco año Natanael ofrenda-de

צִוְעָר: בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂא לְבָנִי זָבֻלֹן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: . Zuar (24) En-el-día el-tercero jefe de-hijos-de Eliab Helón hijo-de

קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלָשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ . Su-ofrenda (25) bandeja-de plata una treinta y-cien de-su-peso

מִזְבֵּק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ . jarro uno plata setenta siclo siclo de-el-santuario

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לַמִּנְחָה: . ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite para-ofrenda-vegetal

כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהב מְלֵאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל . Cucharada (27) oro diez una Cucharada (27) incienso llena oro Toro (27) vacada hijo-de

אֶחָד כְּבֶשֶׂת־אֶחָד בֶּן־שָׁנָה לַעֲלֹה: שְׂעִיר־עִזִּים . para-holocausto (28) su-año hijo-de uno cordero uno cabras Macho-cabrió-de

אֶחָד לַחֲטָאת: וּלְנֹחַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר . Y-para-sacrificio-de (29) las-paces buey para-ofrenda-del-pecado uno

שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתֻדִּים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵן . ofrenda-de esto cinco año hijos-de corderos cinco machos-cabrios cinco carneros dos

אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: בְּיוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂא לְבָנִי רֹאשֹׁן . Elón hijo-de Eliab (30) En-el-día el-cuarto jefe de-hijos-de Rubén

אֱלִיצֹר בֶּן־שִׁדְיָאֹר: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלָשִׁים . Sedeur hijo-de Elisur (31) Su-ofrenda bandeja-de plata una treinta

וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אַחֵר כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
 y-cien de-su-peso jarra una plata setenta siclo
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בְּלוּלָה
 por-siclo-de el-santuario ellos-dos llenos harina-fina mezclada

בַּשָּׂמֶן לַמִּנְחָה: כֶּף אֶתֶת עֲשָׂה זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת
 con-el-aceite por-ofrenda-vegetal (32) . Cuchara una diez oro llena incienso

פֶּר אֶחָד בֶּן-בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן-שְׁנָתוֹ
 (33) . Toro uno hijo-de vacuno cordero uno hijo-de su-año

לְעֹלָה: שְׂעִיר-עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאֵת:
 para-holocausto (34) . Macho-cabrio-de cabras uno para-ofrenda-del-pecado

וּלְנֹכַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
 Y-para-sacrificio-de (35) . las-paces buey dos cameros cinco

עֲתִדִּים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֱלִיָּזָר בֶּן-
 hijos-de corderos cinco machos-cabrios esto , cinco año hijo-de Elisur ofrenda-de

שִׂדְיָאֹר: בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי וְשִׂיא לְבָנִי שִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן-
 Sedeur (36) . En-el-día el-quinto jefe de-hijos-de Simeón Selumiel hijo-de

צוּרִישָׁדַי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרֹת-כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
 . Zurisadai (37) . Su-ofrenda bandeja-de plata una treinta y-cien

מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אַחֵר כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל
 de-su-peso jarra una plata setenta siclo por-siclo-de

הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בַּשָּׂמֶן
 el-santuario ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite

לַמִּנְחָה: כֶּף אֶתֶת עֲשָׂה זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד
 para-ofrenda-vegetal (38) . Cuchara una diez oro llena incienso (39) . Toro uno

בֶּן-בָּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן-שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
 hijo-de vacuno cordero uno hijo-de su-año para-holocausto

שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת וּלְזֶבַח
 Macho-cabrío-de (40) uno cabras para-ofrenda-del-pecado (41) Y-para-sacrificio-de

הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֹתָדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־
 las-paces dos buey cinco carneros cinco machos-cabríos hijos-de corderos

שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן שְׁלִמִיאל בֶּן־צִוְרִישַׁדַּי בְּיוֹם
 esto , cinco año ofrenda-de Selumiel hijo-de Zurisadai En-el-día (42)

הַשֵּׁשִׁי נָשִׂיא לְבָנָי דָּן אֶלִּיסָף בֶּן־דְּעִוָּאל קָרְבָּנוֹ
 el-sexto jefe de-hijos-de Dan Elisaf hijo-de Deuel Su-ofrenda (43)

קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
 plata bandeja-de una treinta y-cien de-su-peso jarra uno

כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
 setenta plata por-siclo-de el-santuario ellos-dos llenos

סֶלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַמִּנְחָה כֶּף אַחַת עֶשְׂרֵה
 harina-fina mezclada con-el-aceite Cuchara (44) diez una

זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: פָּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל אֶחָד כְּבֶשֶׂת־אֶחָד בֶּן־
 llena oro (45) incienso hijo-de uno Toro vacuno hijo-de uno camero uno cordero

שְׁנָתוֹ לַעֲלֹה: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת:
 su-año (46) para-holocausto Macho-cabrío-de cabras uno para-ofrenda-de-pecado

וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
 Y-para-sacrificio-de (47) las-paces dos buey cinco carneros

עֹתָדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֶלִּיסָף בֶּן־
 hijos-de corderos cinco machos-cabríos año esto , cinco ofrenda-de Elisaf hijo-de

דְּעִוָּאל: בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבָנָי אֶפְרַיִם אֶלִּישַׁמֶּע בֶּן־
 Deuel (48) En-el-día el-séptimo jefe de-hijos-de Elisama hijo-de

עֲמִיהוּד: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
 (49) . Amihud Su-ofrenda bandeja-de plata una treinta y-cien

מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְלָהּ בְּשִׁקְלֵהּ
 , de-su-peso jarra una plata setenta siclo por-siclo-de

הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
 el-santuario ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite

לְמִנְחָה: כֹּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד
 para-ofrenda-vegetal (50) Cuchara diez unos oro llena incienso (51) Toro uno

בֶּן־בֶּקֶר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ-אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
 hijo-de uno camero vacuno cordero su-año para-holocausto

שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְלִזְבַּח
 Macho-cabrio-de (52) uno cabras Y-para-sacrificio-de (53) para-sacrificio-del-pecado

הַשְּׁלָמִים בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֹתָרִים חֲמֵשֶׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־
 las-paces cinco machos-cabrios cinco cameros dos buey hijos-de corderos

שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֵלִישָׁמֶע בֶּן־עַמִּיהוּד: בְּיֹום
 esto , cinco año ofrenda-de Elisama hijo-de Amihud En-el-día (54)

הַשְּׁמִינִי נָשִׂיא לְבִנֵּי מְנַשֶּׁה נְמַלְיָאֵל בֶּן־פְּדָה צֹר:
 el-octavo jefe de-hijos-de Manasés Gamaliel hijo-de Sur Peda

קָרְבָּנוֹ קַעֲרֹת־כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
 Su-ofrenda (55) bandeja-de plata una treinta y-cien de-su-peso

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְלָהּ בְּשִׁקְלֵהּ הַקֹּדֶשׁ
 jarra uno plata setenta siclo por-siclo-de el-santuario

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה *
 ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite para-ofrenda-vegetal

כֹּף אֶחָת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קִטְרֶת: פֶּר אֶחָד בֶּן־בֶּקֶר אֵיל
 (56) Cuchara diez una oro llena incienso (57) Toro uno hijo-de camero vacuno

אֶתֶר כֶּבֶשׂ-אֶתֶר בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׂעִיר עִזִּים
 hijo-de uno cordero uno su-año para-holocausto Macho-cabrio-de (58) cabras

אֶחָד לַחֲטָאתָה: וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
uno . para-ofrenda-del-pecado (59) Y-para-sacrificio-de las-paces buey

שְׁנֵי אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְרִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבָּן
dos cameros cinco machos-cabrios cinco años cinco machos-cabrios cinco años ofrenda-de esto , cinco año hijos-de corderos cinco machos-cabrios cinco cameros

וְגַמְלִיאֵל בֶּן-פֶּדָה צֹר: בְּיוֹם הַתְּשִׁיעִי וְנָשִׂא לְבָנִי
Gamaliel hijo-de Peda . Sur (60) En-el-día el-noveno jefe de-hijos-de

בְּנֵימִן אַבִּידֹן בֶּן-גִּדְעֹנִי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת-כֶּסֶף אַחַת
Benjamín Abidán , Gedeoni (61) Su-ofrenda de-hijos-de una plata bandeja-de

שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ אֶחָד מִזְרָק מִשְׁקָלָהּ שִׁבְעִים שִׁקְלָהּ
treinta y-cien de-su-peso jarra una plata setenta siclo

בַּשִּׁקְלָהּ הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם סֵלֶת בְּלוּלָה
por-siclo-de , el-santuario ellos-dos llenos harina-fina mezclada

בַּשָּׁמֶן לַמִּנְחָה: כֹּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהבָה מִלֵּאָה קִטְרֶת:
con-el-aceite . para-ofrenda-vegetal (62) Cucharada una diez oro llena incienso

פֶּר אֶחָד בֶּן-בָּקָר אֵיל אֶחָד כִּבֶּשׂ אֶחָד בֶּן-שָׁנָה
Toro (63) uno vacuno camero uno cordero uno año hijo-de su-año

לְעֹלָה: שְׂעִיר-עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאתָה:
para-holocausto (64) Macho-de-cabrio cabras uno para-ofrenda-del-pecado

וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנֵי אֵילִם חֲמִשָּׁה
Y-para-sacrificio-de (65) las-paces dos buey cinco cameros

עֶתְרִים חֲמִשָּׁה כִּבְשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבָּן אַבִּידֹן בֶּן-
corderos cinco machos-cabrios cinco años cinco machos-cabrios cinco años ofrenda-de esto , cinco año hijos-de

גִּדְעֹנִי: בְּיוֹם הָעֲשִׂירִי וְנָשִׂא לְבָנִי בֶן-אַחִיעֶזֶר בֶּן-
Gedeoni (66) En-el-día el-décimo jefe de-hijos-de , Dan hijo-de Ahiezer

עֲמִישַׁדַּי: קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת-כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה
Amisadai (67) Su-ofrenda plata una treinta y-cien

מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְלָה בְּשִׁקְלֵי
de-su-peso jarra una plata setenta siclo por-siclo-de

הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן
el-santuario ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite

לְמִנְחָה: כֹּף אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת י' פֶּרֶא אֶחָד
para-ofrenda-vegetal (68) . para Cuchara diez oro llena incienso uno Toro (69)

בֶּן־ בֶּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־ אֶחָד בֶּן־ שְׁנָתוֹ לְעֹלָה:
hijo-de vacuno camero uno cordero su-año para-holocausto

שְׁעִיר־ עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: וְלִזְבַּח
Macho-cabrió-de (70) cabras uno para-ofrenda-del-pecado (71) Y-para-sacrificio

הַשְּׁלָמִים בֶּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְרִים חֲמִשָּׁה כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־
las-paces buey dos cameros cinco machos-cabrios cinco machos-cabrios hijos-de

אֶתְּחָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־ עֲמִישַׁדַּי: בְּיוֹם עֲשֵׁתִי עֶשֶׂר
esto , cinco año ofrenda hijo-de Ahiezer En-día (72) . Amisadai diez uno

יּוֹם וְזֵאָ לְבִנֵּי אֲשֶׁר פָּגַעִיאל בֶּן־ עֹכְרָן: קָרְבָּנוֹ
jefe día de-hijos-de , Aser Pagiel hijo-de Ocrán (73) Su-ofrenda

קִעְרַת־ כֶּסֶף אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
plata bandeja-de una treinta y-cien de-su-peso jarra una

כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְלָה בְּשִׁקְלֵי מְלֵאִים שְׁנֵיהֶם הַקֹּדֶשׁ
plata setenta siclo por-siclo-de el-santuario ellos-dos llenos-de

סֶלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה: כֹּף אֶחָת עֶשְׂרֵה
harina-fina mezclada con-el-aceite para-ofrenda-vegetal (74) diez una Cuchara

זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת: פֶּרֶא אֶחָד בֶּן־ בֶּקָר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־ אֶחָד בֶּן־
incienso llena oro (75) . para-holocausto hijo-de vacuno camero uno cordero

שְׁנָתוֹ לְעֹלָה: שְׁעִיר־ עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת:
su-año para-holocausto (76) Macho-cabrió-de cabras uno para-ofrenda-de-pecado

וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה
 Y-para-sacrificio-de (77) las-pace dos buey cinco cameros

עֲתִידִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־
 hijos-de corderos cinco machos-cabríos año esto , cinco ofrenda-de Pagiel hijo-de

עֶכְרָן: בְּיוֹם שְׁנַיִם עָשָׂר יוֹם נָשִׂיא לְבִנְיָנָה נִפְתָּלִי אֲחִירָע בֶּן־עֵינָן:
 En-día (78) . Ocrán jefe día diez dos de-hijos-de Ahira , Neftali Enán hijo-de

קָרְבֵּנוֹ קֶשֶׁת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ
 Su-ofrenda (79) bandeja-de , plata una treinta y-cien de-su-peso

מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שִׁקְלָהּ בַּשִּׁקְלָהּ הַקָּדָשׁ
 jarra una plata setenta siclo por-siclo-de el-santuario

שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֶלֶת בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה:
 ellos-dos llenos harina-fina mezclada con-el-aceite para-ofrenda-vegetal

כָּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קֶשֶׁת־כֶּסֶף פֶּרֶ אֶחָד בֶּן־בָּקָר אֵיל
 Cuchara (80) oro diez una llena (81) . incienso Toro uno hijo-de vacuno carnero

אֶחָד כְּבֶשֶׁת־אֶחָד בֶּן־שָׁנָה לְעֹלָה: שְׁעִיר־עִזִּים
 uno cordero uno hijo-de su-año para-holocausto (82) . Macho-cabrío-de cabras

אֶחָד לְחֵטְאָת: וּלְזִבַּח הַשְּׁלָמִים בָּקָר
 uno para-ofrenda-del-pecado (83) . Y-para-sacrificio-de las-pace buey

שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֲתִידִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן
 cinco cameros dos machos-cabríos cinco corderos año esto , cinco ofrenda-de

אֲחִירָע בֶּן־עֵינָן: זֹאת הַנִּזְבָּח הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם
 Ahira (84) . Esto ofrenda-dedicatoria-de el-altar en-día

הַמִּשְׁחָה אֵלָיו מֵאֵת נָשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲדֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עָשָׂר
 ser-ungido de **-el jefes-de , Israel bandejas-de plata dos diez

מִזְרָקֵי־כֶסֶף שְׁנַיִם עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עָשָׂר: שְׁלֹשִׁים
 jarras-de plata diez dos oro cucharas-de dos diez (85) . Treinta

וּמֵאָה	הַקַּעֲדָה	הָאֶחָת	כֶּסֶף	וְשִׁבְעִים	הַמִּזְבֵּק
y-cien	la-bandeja	la-una	plata	y-setenta	la-jarra
הָאֶחָד	כָּל	כֶּסֶף	הַכֵּלִים	אֲלָפִים	וְאַרְבַּע־
, la-una	toda	plata-de	las-vasijas	dos-mil	y-cuatro
בְּשֶׁקֶל	הַקֹּדֶשׁ:	כַּפּוֹת	זָהָב שְׁתֵּים-עָשָׂרָה מְלֵאֹת	קִטְרֹת	
por-siclo-de	el-santuario (86)	Cucharas-de	oro	incienso	llenas-de
עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכֶּף	בְּשֶׁקֶל	הַקֹּדֶשׁ	כָּל-	זָהָב	הַכַּפּוֹת
diez diez	por-siclo-de	el-santuario	todo	oro-de	las-cucharas
עֲשָׂרִים	וּמֵאָה:	כָּל-	הַבָּקָר	לְעֹלָה	שְׁנַיִם עָשָׂר
veinte	y-cien	Todo (87)	el-vacuno	para-el-holocausto	diez dos
פָּרִים אֵילִם שְׁנַיִם-עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי-	שְׁנָה שְׁנַיִם עָשָׂר	וּמוֹנֹחֹתָם			
diez dos cameros toros	hijos-de corderos diez dos	y-sus-ofrendas-vegetales	año	diez dos	
וְשִׁעִירֵי	עֲצִים שְׁנַיִם עָשָׂר	לְחַטָּאת:	וְכָל	בָּקָר	
y-machos-cabrios-de	diez dos cabras	para-ofrenda-del-pecado	Y-todo (88)	ganado-de	
נֶבֶח	הַשְּׁלָמִים	עֲשָׂרִים	וְאַרְבַּעַה	פָּרִים אֵילִם שְׁשִׁים	
sacrificio-de	las-paces	veinte	y-cuatro	sesenta cameros , toros	
עֹתָדִים	שְׁשִׁים כְּבָשִׂים	בְּנֵי-	שְׁנָה	שְׁשִׁים זָאֵת	חֲנֻכָּה
machos-cabrios	sesenta corderos	hijos-de	año	éstos , sesenta	ofrenda-dedicatoria-de
הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרָי	הַמִּזְשָׁח	אֹתוֹ:	וּבָא	מֹשֶׁה אֶל-	אֹהֶל
el-altar	ser-ungido	el- (89)	Y-al-entrar	a Moisés	tienda-de
מוֹעֵד	לְדַבֵּר	אֹתוֹ	וַיִּשְׁמַע	אֶת-	הַקוֹל
reunión	para-hablar	con-él	entonces-oía	**	la-voz
מֵעַל	הַכַּפֹּרֶת	אֲשֶׁר עַל-	אָרֹן	הָעֵדֻת	מִבֵּין
de-sobre	el-propiciatorio	que	arca-de	el-testimonio	de-entre
שְׁנֵי	הַקֶּרֶבִּים	וַיְדַבֵּר	אֵלָיו:	וַיְדַבֵּר	יְהוָה אֶל-
dos	, los-querubines	y-hablaba	con-él	Y-habló	a Yahweh

מֹשֶׁה לֵאמֹר: דִּבֶּר אֶל-אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהִעָלְתָּךְ אֶת-
 ** cuando-tu-preparar : a-él y-di Aarón a Habla (2) . diciendo Moisés

הַנִּלֹּת אֶל-מוֹל' פָּנָי הַמְנוּלָה יֵאָרוּ שִׁבְעַת הַנְּרוֹת:
 . lámparas siete alumbrarán el-candelabro frente-de hacia a las-lámparas

וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהֱיֹן אֶל-מוֹל' פָּנָי הַמְנוּלָה הֶעֱלָה גִרְתֶּיהָ
 sus-lámparas preparó el-candelabro frente-de hacia a , Aarón así E-hizo (3)

בְּאֶשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְנוּלָה
 el-candelabro hechura-de Y-esta (4) . Moisés a Yahweh mandó como

מִקְשָׁה זָהָב עַד- יִרְקָה עַד- מִקְשָׁה תֹּוא
 ella labrada su-flor hasta su-base desde oro labrada

כַּמֻּדָּאָה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה בֵּן עֹשֶׂה אֶת-הַמְנוּלָה:
 . el-candelabro ** hizo así Moisés a Yahweh mostró que como-modelo

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר: קַח אֶת-הַלֵּוִיִּם מֵעֵתָּה
 de-entre los-levitas ** Toma (6) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (5)

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁהֲרַם אֲחֵם: וְכֹדֶד תַּעֲשֶׂה לָהֶם
 a-ellos haz Y-así (7) . a-ellos y-purifica , Israel hijos-de

לְשִׁהֲרָם תִּזְהַר עֲלֵיהֶם מִן חֲטָאֹת וְהִעֲבִירוּ
 y-aféitense purificación agua-de sobre-ellos rocía , para-purificar-los

חֶעֱרַ עַל- כָּל- בָּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם
 sus-vestidos y-laven su-cuerpo todo por navaja

וְהִטְהָרוּ: וְלָקְחוּ פֶּתֶר בֶּן- דָּקָר
 vacuno hijo-de toro Y-tomarán (8) . y-se-purificarán

וּמִנְחָתוֹ סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וּפֶתֶר
 y-su-ofrenda-vegetal harina-fina mezclada , con-el-aceite y-toro

שְׁנֵי בָּן דָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת: וְהִקְרַבְתָּ אֶת-
 ** Y-trae (9) . para-ofrenda-del-pecado toma vacuno hijo-de segundo

הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וַהֲקִהֲלֹתָ אֹתָם כָּל־
los-levitas ante tienda-de reunión y-congrega ** toda

עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַהֲקִרְבֹתָ אֹת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה
comunidad-de hijos-de Israel (10) Y-trae ** ante los-levitas Yahweh

וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם:
y-pondrán hijos-de Israel ** sus-manos sobre los-levitas .

וַהֲנִיף אַהֲרֹן אֹת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה
Y-presentará ** Aarón los-levitas ofrenda-mecida ante Yahweh (11)

מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לְעֹבְדֵי אֹת־עֲבֹדָתוֹ יְהוָה:
de hijos-de Israel , y-serán para-servir ** servicio-de Yahweh .

וְהַלְוִיִּם וְסָמְכוּ אֹת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הַפָּרִים
Y-los-levitas pondrán ** sus-manos sobre cabeza-de los-toros

וְעָשָׂה אֹת־הָאֹהֶל חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה
y-ofrece ** la-una ofrenda-del-pecado y-** el-uno holocausto a-Yahweh

לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם: וְהִשְׁמַדְתָּ אֹת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי
para-expiar por los-levitas (13) Y-haz-comparecer ** ante los-levitas

אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בְנָיו וַהֲנִיפָתָה אֹתָם תְּנוּפָה
Aarón y-ante sus-hijos y-presenta ofrenda-mecida a-ellos

לַיהוָה: וַהֲבִדִּלְתָּ אֹת־הַלְוִיִּם מֵהָעָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
a-Yahweh (14) Y-apartarás ** los-levitas de-entre hijos-de Israel

וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: וְאַחֲרֵי־כֵן יֵכָאוּ
y-serán para-mí los-levitas (15) Y-después-de esto vendrán

הַלְוִיִּם לְעֹבְדֵי אֹת־אֹהֶל מוֹעֵד וְשִׁהַרְתָּ אֹתָם
los-levitas a-servir ** tienda-de reunión , y-purificarás a-ellos y-ofrecerás

אֹתָם תְּנוּפָה: כִּי נָתַנִּים וְנָתַנִּים הֵמָּה לִי
a-ellos ofrenda-mecida (16) Pues entregados נָתַנִּים entregados para-mí ellos

מֵתוֹדַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת פְּטִירַת כָּל-רִחֵם בְּכוֹר
 de-entre hijos-de Israel en-lugar-de primero-de todo primogénito-de vientre

כָּל־מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקַחְתִּי אֹתָם לִי: כִּי לִי כָל-בְּכוֹר
 de-hijos-de Israel de-todo primogénito para-mí para-mí a-ellos tomé Pues (17)

בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָדָם וּבְבִהֵמָה בְּיוֹם הִפְתִּי
 de-hijos-de Israel de-el-hombre y-de-el-animal en-día mi-golpear

כָּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי: וְאָקַח
 todo primogénito en-tierra-de Egipto separé a-ellos para-mí (18) Y-tomé

אֶת-הַלְוִיִּם תַּחַת כָּל-בְּכוֹר בְּבָנֵי יִשְׂרָאֵל:
 los-levitas en-lugar-de todo primogénito de-hijos-de Israel **

וְאֶתְּנָה אֶת-הַלְוִיִּם נְתָנִים לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
 Y-di (19) los-levitas entregados a-Aarón y-a-sus-hijos

מֵתוֹדַי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת-עֲבֹדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאֹהֶל
 de-entre hijos-de Israel para-servir ** servicio-de hijos-de Israel en-tienda-de

מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִהְיֶה בְּבָנֵי
 reunión y-para-expiar por hijos-de Israel y-no será en-hijos-de

יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגִשָּׁת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-הַקֹּדֶשׁ: וַיַּעַשׂ
 plaga Israel al-acercarse hijos-de Israel a el-santuario E-hizo (20)

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְכָל-עֵבֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לַלְוִיִּם
 Moisés y-Aarón y-toda comunidad-de hijos-de Israel con-los-levitas

כָּל אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה לַלְוִיִּם כֵּן עָשׂוּ
 lo-que como-todo Yahweh a Moisés para-los-levitas así hicieron

לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְתַחַטְּאוּ הַלְוִיִּם
 a-ellos hijos-de Israel . Y-se-purificaron los-levitas (21)

וַיַּכְבְּסוּ בְּגָדֵיהֶם וַיִּנָּחַץ אֶהֱרֹן אֹתָם וְהַנִּיֹּחָה
 y-lavaron sus-vestidos y-presentó Aarón a-ellos ofrenda-mecida

לפני יהוה ויכפר עליהם אהרן לטהרם: ואחר-י
Y-después (22) . para-purificar-los Aarón por-ellos y-expió Yahweh ante

כן באו הלויים לעבד את-עבדתם באהל מועד לפני
ante reunión en-tienda-de su-servicio ** a-servir los-levitas fueron esto

אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה את-משה על-
con Moisés ** Yahweh mandó como sus-hijos y-ante Aarón

הלויים כן עשו להם: וידבר יהוה אל-משה לאמר:
así los-levitas hicieron a-ellos (23) . Y-habló Yahweh a Moisés diciendo

זאת אשר ללויים מבן חמש ועשרים שנה ומעלה
lo-que Esto (24) : para-los-levitas de-hijo-de cinco y-veinte año y-más

יבוא לזבא זבא מצבא
vendrá a-ministrar ministerio en-servicio-de tienda-de reunión

ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה
Y-de-hijo-de (25) Y-de-hijo-de cincuenta año se-retirará de-ministerio-de el-servicio

ולא יעבד עוד: וישלח את-אחיו
y-no servirá . más (26) Ayudará ** sus-hermanos

באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד ככה תעשה
en-tienda-de reunión para-guardar guardia para-guardar no pero-servicio así , servirá harás

ללויים במשמרתם: וידבר יהוה אל-
a-los-levitas en-deberes-de-ellos (1) Y-habló a Yahweh

משה במדבר-סיני בשנה השנית לצאתם מארץ
Moisés en-desierto-de Sinaí en-año el-segundo salir-de-ellos de-tierra-de

מצרים בחודש הראשון לאמר: ויעשו בני-
Egipto en-el-mes el-primero . diciendo hijos-de Y-harán (2)

ישראל את-הפסח במועדו: בארבעה עשר-יום בחודש
Israel ** la-Pascua . en-su-tiempo En-cuatro día diez en-el-mes

הָיָה בֵּין הַעֲרֻבִים תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ בְּמוֹעֶדוֹ כָּכָל-
el-éste entre los-crepúsculos haréis ***-él según-todas , en-su-tiempo

חֻקֵּיהֶם וְיִקְבְּל- מִשְׁפָּטָיו תַּעֲשׂוּ אֹתוֹ יְקַבְּל-
sus-leyes y-según-todas haréis ***-él

וַיֹּדֶבֶר מֹשֶׁה אֶל- בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂת הַפֶּסַח:
Y-dijo a Moisés hijos-de Israel para-hacer la-Pascua (4)

וַיַּעֲשׂוּ אֶת- הַפֶּסַח בְּרֵאשִׁוֹן בָּאָרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
E-hicieron ** la-Pascua en-el-primero en-cuatro diez día (5)

לַחֹדֶשׁ בֵּין הַעֲרֻבִים בְּמִדְבַּר סִינַי כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה
de-el-mes entre los-crepúsculos en-desierto-de Sinaí lo-que como-todo mandó

וַיְהִי אֶת- מֹשֶׁה בֵּן עָשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי אַנְשִׁים אֲשֶׁר
así Moisés a Yahweh hicieron hijos-de Israel . Y-fue (6) que hombres

הָיוּ טְמֵאִים לִנְפֶשׁ אָדָם וְלֹא- יָכְלוּ לַעֲשׂת-
estaban inmundos por-cadáver-de hombre y-no podían hacer

הַפֶּסַח בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אַהֲרֹן
la-Pascua en-el-día , el-aquel y-vinieron ante Moisés y-ante Aarón

בַּיּוֹם הַהוּא: וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הַהֵלֵךְ אֵלָיו אֲנִי
en-el-día . el-aquel (7) Y-dijeron los-hombres los-éstos nosotros : a-él

טְמֵאִים לִנְפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרֵב אֶת- קֶרְבֵּן
inmundos por-cadáver-de hombre por-qué? , sin ofrecer ** ofrenda-de

וַיְהִי בְּמִעְדּוֹ בֵּתוּךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה
Yahweh en-su-tiempo entre hijos-de Israel . Y-dijo (8) a-ellos Moisés

עֲמִדוּ וְאַשְׁמְעָה מַה- יֵצֵה לָכֵם: וַיֹּדֶבֶר
esperad y-oiré qué manda Yahweh sobre-vosotros (9) Y-habló

וַיְהִי אֶל- מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל- בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי-
Habla (10) . diciendo Moisés a Yahweh hijos-de a Israel diciendo

וְיָהוּדָה שָׁמָּה | לְנֶפֶשׁ אוֹ | בְּדֶרֶךְ רַחֲקָה | לָכֶם אוֹ
o para-vosotros lejos en-camino o por-cadáver inmundo esté

לְדֹרֹתֵיכֶם וַעֲשֵׂה פֶסַח | לַיהוָה:
para-vuestros-descendientes y-hará Pascua . a-Yahweh

בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בָּאָרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הַעֲרֵבִים
En-el-mes (11) el-segundo en-cuatro diez entre los-crepúsculos

וַעֲשֵׂה יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ עַל-מִצּוֹת וּמֵרִירִים
haréis , él con ázimos y-hierbas-amargas

יֹאכְלֵהוּ: לֹא-יִשְׁאַרְרוּ מִמֶּנּוּ עַד-בֹּקֶר וְעֹצֶם
lo-comerán . (12) No dejarán de-él hasta mañana y-hueso

לֹא יִשְׁבְּרוּ בּוֹ כָּכָל-חֻקַּת הַפֶּסַח
no romperán en-él según-toda regla-de la-Pascua

וַעֲשׂוּ אִתּוֹ: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר-הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא-יִעֲשׂוּ
harán . él (13) Y-el-hombre que él limpio y-en-camino no

הָיָה וְחָדְלָה לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
está y-deja-de hacer la-Pascua entonces-será-cortada la-persona

הָהוּא מֵעַמּוּהָ כִּי קָרְבָן קָדֵשׁ לַיהוָה לֹא הִקְרִיב
la-aquella de-su-pueblo pues ofrenda-de Yahweh no presentó

בְּמַעְלָו הִטָּאוּ יִשָּׂא הָאִישׁ הָהוּא: וְכִי-
en-su-tiempo su-pecado llevará el-hombre el-aquel . (14) Y-si

יָגוּר אִתְּכֶם נֹר וַעֲשֵׂה פֶסַח | לַיהוָה:
habita con-vosotros extrañío y-hace Pascua a-Yahweh

כַּחֲקַת הַפֶּסַח וְכַמִּשְׁפָּטוֹ בֵּן יַעֲשֵׂה חֻקָּה
como-regla-de la-Pascua y-como-su-norma así , hará regla

אֶחָת יִהְיֶה לָכֶם וְלֹגֵר וְלֹאֲזֻכָּה הָאָרֶץ:
una será para-vosotros para-extrañío y-para-nativo-de . la-tierra

וביום' הקים את-המשכן כסה הענן את-
 Y-en-día (15) levantar ** el-tabernáculo cubrió la-nube **

המשכן לאהל העדת ובערב יהיה על-
 el-tabernáculo sobre-tienda-de la-reunión y-desde-la-tarde estaba sobre

המשכן כמראה-אש עד-בקר: בן יהיה תמיד
 el-tabernáculo como-apariencia-de fuego hasta mañana (16) . Así era continuamente

הענן יכסנו ומראה-אש לילה: ולפי
 la-nube , lo-cubría y-apariencia-de fuego . noche (17) Y-cuando

העלת הענן מעל האהל ואחריו כן יסעו
 alzarse la-nube de-sobre la-tienda entonces así marchaban

בני ישראל ובמקום אשר ישכן שם הענן שם
 hijos-de Israel y-en-lugar que paraba allí la-nube allí

יחגו בני ישראל: על-פי יהוה יסעו בנ
 hijos-de Israel . Por (18) . Yehweh orden-de Yehweh marchaban hijos-de

ישראל ועל-פי יהוה יחגו כל-ימי אשר ישכן
 y-por Israel orden-de Yehweh acampaban todos días-de que estaba

הענן על-המשכן יחגו: ובהאריך הענן
 la-nube el-tabernáculo . acampaban (19) Y-en-detener-se Yehweh

על-המשכן ימים רבים ושקרו בני ישראל את-משמרת
 el-tabernáculo sobre muchos días entonces-obedecían hijos-de Israel ** orden-de

יהוה ולא יסעו: ויש אשר יהיה הענן ימים
 Yehweh y-no marchaban (20) . Y-era cuando estaba días la-nube

מספר על-המשכן על-פי יהוה יחגו ועל-
 sobre pocos el-tabernáculo por , Yehweh acampaban Yehweh y-por

פי יהוה יסעו: ויש אשר יהיה הענן
 orden-de Yehweh marchaban (21) . Y-era cuando estaba la-nube

בִּבְקָר	הַעֲנֵן	וַיִּשְׁלַח	בֶּקָר	עַד-	מֵעַרְב
por-la-mañana	la-nube	y-se-alzaba	mañana	hasta	desde-tarde
הַעֲנֵן	וַיִּנְעֻלָּה	וְלַיְלָה	יּוֹמָם	אוֹ	וְנִסְעוּ
la-nube	cúando-se-alzaba	o-de-noche	de-día	o	entonces-marchaban
בְּהֶאֱרִיךְ	אִם-יָמִים	אִם-חֳדָשׁ	יָמִים	אִם-	וְנִסְעוּ:
mientras	días o	mes o	dos-días	O (22)	. entonces-marchaban
בְּנֵי-	יָחִנוּ	עָלָיו	לְשָׁכָן	הַמִּשְׁכָּן	עַל-
hijos-de	acampaban	sobre-él	quedaba	el-tabernáculo	sobre
עַל-	יִסְעוּ:	וַיְהַעֲלֵתוּ	יִסְעוּ	וְלֹא	יִשְׂרָאֵל
Por (23)	. marchaban	y-cuando-su-alzarse	marchaban	y-no	Israel
אֶת-	יִסְעוּ	יְהוָה	פִּי	וְעַל-	יָחִנוּ
** ,	marchaban	Yahweh	orden-de	y-por	acampaban
יְהוָה	יָחִנוּ	יְהוָה	עַל-	שָׁמְרוּ	וְהָיָה
Yahweh	Yahweh	orden-de	por	obedecían	mandato-de
מֹשֶׁה:	בִּיד-	יְהוָה	פִּי	עַל-	וְהָיָה
Moisés	por-mano-de	Yahweh	orden-de	por	obedecían
שְׁתֵּי	לָהּ	עָשָׂה	אֶל- מֹשֶׁה	יְהוָה	וַיְדַבֵּר
dos	para-ti	Haz (2)	. diciendo Moisés a	Yahweh	Y-habló (1)
לָהּ	וְהָיוּ	אֵתָם	תַּעֲשֶׂה	מַקְשָׁה	כֶּסֶף
para-ti	y-serán	, ellas	harás	a-martillo	plata
הַמִּשְׁכָּנוֹת:	אֶת-	וּלְמַסָּע	הָעֵדָה	לְמַקְרָא	
. los-campamentos de		y-para-marcha	la-comunidad	para-convocatoria-de	
כָּל-	אֵלָיו	וְנִצְרָו	בָּהֶן	וְתִקְעוּ	
toda	ante-ti	entonces-se-congregarán	con-ellas	Cuando-toquen . (3)	
יִתְקַעוּ	בְּאַחַת	וְאִם-	מוֹעֵד:	אֶת-	הָעֵדָה
, tocan	con-una	Y-si (4)	. reunión	tienda-de * puerta-de	a la-comunidad
יִשְׂרָאֵל:	אֶלְפֵי	רֹאשׁ	הַנְּשִׂאִים	אֵלָיו	וְנִצְרָו
. Israel	miles-de	cabezas-de	los-jefes	ante-ti	entonces-se-congregarán

וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הָאֵלֶּים
 toquéis alarma entonces-marcharán los-campamentos los-acampados (5)

בְּקֶדְמָה: וּתְקַעְתֶּם תְּרוּעָה שְׁנִית וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת
 al-este Cuando-toquéis (6) segunda alarma entonces-marcharán los-campamentos

הָאֵלֶּים תִּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקַעוּ לְמַסְעֵיהֶם:
 los-acampados , al-sur alarma tocarán para-sus-marchas

וּבִהְקֵיל אֶת-הַקָּהָל וְלֹא תִרְעוּ: יִתְקַעוּ הַקָּהָל
 Y-para-reunir (7) ** la-asamblea tocaréis pero-no daréis-alarma תִּרְעוּ:

וּבְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בְּחִצְצֹרוֹת
 E-hijos-de Aarón los-sacerdotes tocarán con-las-trompetas (8)

וְהָיוּ לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם:
 y-serán para-vosotros por-ordenanza por-vuestras-generaciones

וְכִי-תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאֶרֶץְכֶּם עַל-הָעֵרֵב
 Y-cuando trabéis batalla en-vuestra-tierra contra el-enemigo (9)

הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וְהִרְעַתֶּם בְּחִצְצֹרוֹת
 el-opresor de-vosotros entonces-tocaréis con-las-trompetas

וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנִשְׁעַתֶּם
 y-seréis-recordados ante Yahweh vuestro-Dios y-seréis-salvados

מֵאֵיבֵיכֶם: וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם
 de-vuestros-enemigos (10) Y-en-día-de vuestra-alegría y-en-vuestras-fiestas

וּבִרְאשֵׁי חֳדָשֵׁיכֶם וּתְקַעְתֶּם בְּחִצְצֹרֹת עַל
 y-a-primeros-de vuestros-meses entonces-tocaréis con-las-trompetas sobre

עַלְתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם
 vuestros-holocaustos y-sobre sacrificios-de vuestras-paces

וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 y-serán para-vosotros para-recuerdo ante vuestro-Dios Yahweh yo vuestro-Dios

וַיְהִי בַשָּׁנָה הַשֵּׁנִית בְּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בֶעֱשָׂרִים
Y-fue (11) en-el-año el-segundo en-el-mes el-segundo en-veinte

בְּחֹדֶשׁ נִעְלָה הָעֶנָן מֵעַל מִשְׁכַּן הָעֵדוּת:
en-el-mes se-alzó la-nube de-sobre el-tabernáculo-de el-testimonio

וַיִּסְעוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבָּר
Y-marcharon (12) hijos-de Israel para-sus-viajes de-desierto-de

סִינַי וַיִּשְׁכֵּן הָעֶנָן בְּמִדְבָּר פָּאָרָן:
, Sinaí y-se-detuvo la-nube en-desierto-de Parán (13) Y-marcharon

בְּרֵאשִׁיטָה עַל-פִּי יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה וַיִּמָּרְחֶה
por por-la-primera-vez orden-de Yahweh por-mano-de Moisés (14) Y-marchó

דָּגוּל מַחֲנֶה בְנֵי-יְהוּדָה בְּרֵאשִׁיטָה לְצַבָּאתָם וְעַל-
bandera-de campamento-de hijos-de Judá la-primera por-sus-divisiones y-sobre

צָבָא נַחֲשׁוֹן בֶּן-עֲמִינָדָב: וְעַל-צָבָא מִטֵּה
su-division Naasón hijo-de Aminadab (15) Y-sobre división-de tribu-de

בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר נַתָּנָאֵל בֶּן-צוּר: וְעַל-צָבָא מִטֵּה
Isacar hijos-de Natanael hijo-de Zuar (16) Y-sobre división-de tribu-de

בְּנֵי זַבּוּלֹן אֱלִיאֵב בֶּן-חֶלּוֹן: וְהוֹרֵר הַמִּשְׁכָּן
Zabulón hijos-de Eliab hijo-de Elón (17) Y-fue-desmontado el-tabernáculo

וַיִּסְעוּ בְנֵי-גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מֶרָרִי נֹשְׂאֵי
y-marcharon hijos-de Gersón e-hijos-de Merari portadores-de

הַמִּשְׁכָּן: וְנָסַע דָּגוּל מַחֲנֶה רֹאשׁוֹן
, el-tabernáculo Y-marchó (18) bandera-de campamento-de Rubén

לְצַבָּאתָם וְעַל-צָבָא: אֱלִישׁוּר בֶּן-שְׂדִיאוּר:
, por-sus-divisiones y-sobre su-division Elisur hijo-de Sediur

וְעַל-צָבָא מִטֵּה בְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן-צוּרִי
Y-sobre (19) division-de tribu-de hijos-de Simeón Selumiel hijo-de Zuri

שָׂדֵי:	וְעַל-	צָבָא	מִטָּה	בְּנֵי-	גָד	אֱלִיסָף	בֶּן-
. Sadai	(20) Y-sobre	división-de	tribu-de	hijos-de	Gad	Eliasaf	hijo-de
דְּעוּאֵל:	וְנָסְעוּ	הַקֹּהֲלִים	נִשְׂאֵי	הַמִּקְדָּשׁ			
. Deuel	(21) Y-marcharon	los-coatitas	portadores-de	el-santuario			
וַהֲקִימוּ	אֶת-	הַמִּשְׁכָּן	עַד-	בָּאֵם:	וְנָסַע		
y-levantaron	**	el-tabernáculo	antes-de	. Llegar-de-ellos	(22) Y-marchó		
הָגֹל	מִחֲנֶה	בְּנֵי-	אֶפְרַיִם	לְצִבְאוֹתָם	וְעַל-		
bandera-de	campamento-de	hijos-de	Efraín	por-sus-divisiones	Y-sobre		
צָבָאוֹ	אֱלִישָׁמַע	בֶּן-	עַמִּיהוּד:	וְעַל-	צָבָא	מִטָּה	
su-division	Elisama	hijo-de	. Amihud	(23) Y-sobre	división-de	tribu-de	
בְּנֵי	מָנַשֶׁה	וְגַמְלִיאֵל	בֶּן-	פֶּדָאסוּר:	וְעַל-	צָבָא	מִטָּה
hijos-de	Manasés	Gamaliel	hijo-de	. Pedasur	(24) Y-sobre	división-de	tribu-de
בְּנֵי	בִנְיָמִן	אֲבִידָן	בֶּן-	גִּדְעוֹנִי:	וְנָסְעַ	הָגֹל	
hijos-de	Benjamín	Abidán	hijo-de	. Gedeoni	(25) Y-marchó	bandera-de	
מִחֲנֶה	בְּנֵי-	דָן	מֵאֲסָרָה	לְכָל-	הַמַּחֲנֵה	לְצִבְאוֹתָם	
Dan	hijos-de	campamento-de	retaguardia	de-todos	los-campamentos	por-sus-divisiones	
וְעַל-	צָבָאוֹ	אֲחִיעֶזֶר	בֶּן-	עַמִּי	שָׂדֵי:	וְעַל-	
y-sobre	su-division	Ahiezer	hijo-de	Ami	. Sadai	(26) Y-sobre	
צָבָא	מִטָּה	בְּנֵי	אֲשֶׁר	פַּגִּיֵּל	עֹכְרָן:	וְעַל-	
división-de	tribu-de	hijos-de	Aser	Pagiel	. Ocrán	(27) Y-sobre	
צָבָא	מִטָּה	בְּנֵי	נִפְתָּלִי	אֲחִירָע	בֶּן-	עֵינָן:	
división-de	tribu-de	hijos-de	Neftalí	Ahira	hijo-de	. Enán	
בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל	לְצִבְאוֹתָם	וַיִּסְעוּ:	וַיֹּאמֶר	מֹשֶׁה		
hijos-de	Israel	por-divisiones-de-ellos	. y-marcharon	(29) Y-dijo	Moisés		
לְחָבֵב	בֶּן-	רְעוּאֵל	הַמַּדְיָנִי	חָתָן	מֹשֶׁה	נֹסְעִים	
a-Hobab	hijo-de	Reuel	el-madianita	suegro-de	: Moisés	marchando	

אֲנַחְנוּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֵתָּן לָכֶם לָכֶּה אִתָּנוּ
con-nosotros ven , a-vosotros daré él : Yahweh dijo que el-lugar a nosotros

וְהַטַּבְנוּ לָךְ כִּי-יִהְיֶה דִבָּר-טוֹב עַל-יִשְׂרָאֵל:
. Israel a bien habló Yahweh pues a-ti y-haremos-bien

וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֶיךָ כִּי אִם-אֶל-אַרְצִי וְאֶל-
y-a mi-tierra a que sino iré no : a-él Y-dijo (30)

מוֹלֶדְתִּי אֵלֶיךָ: וַיֹּאמֶר אֵל-נָא תַעֲזֹב אִתָּנוּ כִּי עַל-כֵּן
así por pues a-nosotros dejes , por-favor , no : Y-dijo (31) . iré mi-parentela

יָדַעְתָּ תַּחֲנֹנִי בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָנוּ לְעֵינָיִם:
. por-ojos para-nosotros y-serás en-el-desierto acampar-nos sabes

וְהָיָה כִּי-תֵלֶךְ עִמָּנוּ וְהָיָה | תֵּטִיב תְּהִיָּא
el-aquel el-bien y-será con-nosotros vienes si Y-será (32)

אֲשֶׁר יֵיטִיב יִהְיֶה עִמָּנוּ וְהַטַּבְנוּ לָךְ: וַיִּסְעוּ
Y-marcharon (33) . a-ti así-haremos-bien a-nosotros Yahweh hará-bien que

מִמָּוֶה יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשָׁת יָמִים וָאַרְזֹן בְּרִית-
pacto-de y-arca-de días tres camino-de Yahweh el-monte-de

יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשָׁת יָמִים לְתוֹר לָהֶם מִנִּיחָה:
. reposo para-ellos para-hallar días tres camino-de ante-ellos yendo Yahweh

וַעֲנָן יִתֶּנָּה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנִסְעֵם מִן-הַמַּחֲנֶה:
. el-campamento de en-marchar-de-ellos de-día sobre-ellos Yahweh Y-nube-de (34)

וְהָיָה בְּנֹסֵעַ הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה! יְהוָה
Yahweh levanta! : Moisés y-dijo el-arca al-marchar Y-fue (35)

וַיָּגִסוּ
y-huyan

אִי־בָיִד
tus-enemigos

וַיִּפְּצוּ
y-esparce

מִשְׂנֵאִיךָ מִפְּנֵיךָ: וּבִנְחָה יֹאמֶר שׁוּבָה
vuelve! : decía Y-al-parar-se (36) . de-tu-presencia tus-odiadores

יְהוָה רַבְבוֹת אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעָם
Yahweh muchedumbres-de . Israel Y-fue (1) el-pueblo

כַּמִּתְאַנְנִים רָע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמָע יְהוָה
como-quejándose mal a-oídos-de , Yahweh Yahweh y-escuchó

וַיִּתְּחַר אָפוֹ וַתִּבְעַר-בָּם אֵשׁ יְהוָה
y-se-despertó su-ira y-ardió en-ellos Yahweh fuego-de

וַתֹּאכַל וַתִּחַרְבֵּן בְּקֶצֶה תַּחֲנֹנָה וַיִּצְעַק הָעָם אֶל-
y-consumió en-extremo-de . el-campamento Y-clamó (2) a el-pueblo

מֹשֶׁה וַיִּתְּפַל מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ
Moisés y-oró a Moisés Yahweh y-se-extinguió . el-fuego

וַיִּקְרָא שֵׁם-הַמָּקוֹם הַהוּא תִּבְעָרָה כִּי-בָעָרָה בָּם
Y-llamó (3) nombre-de el-lugar el-aquel porque ardió entre-ellos

אֵשׁ יְהוָה: וְהִאֲסַפְסֵף אֲשֶׁר בִּקְרָבוֹ הִתְאַוּוּ תִּאֲוָה
Yahweh fuego-de . (4) Y-la-chusma que entre-ellos desearon deseo

וַיֵּשְׁבוּ וַיִּבְכוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ כִּי
y-volvieron y-lloraron también hijos-de Israel : y-dijeron ojalá

וַאֲכַלְנוּ בָּשָׂר: זָכְרֵנוּ אֶת-הַדָּגָה אֲשֶׁר-נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חִנָּם
Recordamos (5) . came comiéramos ** el-pescado que en-Egipto comimos gratis

אֶת הַקֶּשְׂאִים וְאֶת הָאֲבִטָּחִים וְאֶת-הַחֲצִיר וְאֶת-הַבָּצָלִים וְאֶת-הַשּׁוּמִים:
** los-pepinos y-** los-melones y-** los-puerros y-** las-cebollas y-** los-ajos

וַעֲתָה נִפְשָׁנוּ וַיִּבְשָׁה אֵין כֹּל בְּלִתִּי אֶל-הַמָּן
Y-ahora nuestra-alma se-seca no-hay nada excepto a el-maná (6)

עֵינֵינוּ: וְתִמָּן כּוֹרֵעַ-גֹּד הוּא וְעִינִי
nuestros-ojos (7) Y-el-maná como-semilla-de , él culantro y-su-aspecto

כַּעֲיִן הַבְּדֹלֶחַ: שְׂמִי הָעָם וַלְקָטֹי
como-aspecto-de (8) . la-resina Se-esparcía el-pueblo y-recogían

וּבְשָׁלוֹ y-cocinaban	בְּמֹרְתָהּ en-el-mortero	דָּכוּ machacaban	אוֹ o	בְּרִיחֵיהֶם en-los-molinos	וַיִּמְלִיחוּ y-molían
כְּטַעַם como-sabor-de	טַעַמוֹ su-sabor	וְהָיָה y-era	עֲגֹת tortas	אִתּוֹ con-él	וַיַּעֲשׂוּ y-hacían
לֵשֶׁר por-la-noche	עַל-הַמַּחֲנֶה el-campamento	הַטֶּל sobre el-rocío	וּבְכֹרֶת Y-cuando-caía	הַשֶּׁמֶן: (9) . el-aceite	לְשֶׁר preparado-de
הָעָם el-pueblo	אֶת- a	מֹשֶׁה Moisés	וַיִּשְׁמַע Y-oyó	עִלָּיו: (10) . con-él	הַמָּן el-maná
וַיִּחַר- y-ardió	אֶחָלוֹ , su-tienda	לְפֶתַח a-puerta-de	אִישׁ cada	לְמִשְׁפַּחְתּוֹ por-sus-familias	בֹּכָה llorando
וַיֹּאמֶר Y-dijo	רָע: (11) . mal	מֹשֶׁה Moisés	וּבְעֵינָיו y-en-ojos-de	מְאֹד , mucho	יְהוָה Yahweh
וְלָמָּה לֹא- no y-por-qué	לְעַבְדְּךָ a-tu-siervo	הֲרַעַתְּ hiciste-mal	לָמָּה por-qué ?	יְהוָה Yahweh	אֶל- a
הִנֵּה el-éste	הָעָם el-pueblo	כָּל- todo	מִשָּׂא carga-de	לָשׁוֹם אֶת- ** para-poner	בְּעֵינֶיךָ en-tus-ojos
הָיָה lo-engendré	אִם-אֲנֹכִי yo o el-éste	הָעָם el-pueblo	כָּל- todo	אֶת **	הָרִיתִי concebí
יִשָּׂא lleva	כַּאֲשֶׁר como	בְּחִיקָךְ en-tu-seno	שָׂאתָ lléva-lo	אֵלַי : a-mí	תֹּאמַר dices
לְאֲבֹתָיו: a-padres-de-él	נִשְׁבַּעְתָּ prometiste	עַל הָאֲדָמָה que la-tierra	אֶת- a	הַיֵּנֶק al-que-mama	הָאִמָּן ** la-que-crecía
יִבְכּוּ lloran	כִּי- pues	הִנֵּה , el-éste	הָעָם el-pueblo	לְכָל- a-todo	לָתֵת para-dar
עָלַי solo	לֵאמֹר yo	לֹא-אוּכָל puedo	וְנֹאכְלָה: (14) . y-comeremos	בָּשָׂר came	לָנוּ a-nosotros
				דָּבַר da	לֵאמֹר a-mí

לָשֹׂאת אֶת-כָּל-הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד מְכֻנִּי: וְאִם-כִּכָּה |
así Y-si (15) . para-mí pesado pues el-éste el-pueblo todo ** llevar

אֶת-עֹשָׂה לִי הֲרֹגִי נָא הֲרֹגִי אִם-מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ
en-tus-ojos gracia hallé si matar ahora mata-me a-mí haciendo tú

וְאַל-אַרְאֶה בְּרַעְיָי: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אֲסַפְּהָ-
trae : Moisés a Yahweh Y-dijo (16) . a-mi-mal vea y-no

לִי שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל* אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי-הֵם זִקְנֵי
ancianos-de ellos que sepas que Israel de-ancianos-de hombre setenta a-mí

הָעָם וְשִׁטְרֵי וְלִקְחָתָּ אִתָּם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד
reunión tienda-de a a-ellos y-toma y-dirigentes-de-él el-pueblo

וְהִתְנַצְּבוּ שָׁם עִמָּךְ: וְיֵרֵדְתִּי וְדַבַּרְתִּי
y-hablaré Y-descenderé (17) . con-tigo allí y-aguarden

עִמָּךְ שָׁם וְאֶצְלָתִי מִן-הָרוּחַ אֲשֶׁר עִלֶּיךָ וְשָׁמַתִּי
y-pondré con-tigo que el-espíritu de y-tomaré allí con-tigo

עָלֵיהֶם וְנִשְׂאוּ אִתָּךְ בְּמִשָּׁא הָעָם וְלֹא-
y-no el-pueblo en-carga-de con-tigo y-llevarán sobre-ellos

תִּשָּׂא אִתָּה לְבַדְּךָ: וְאַל-הָעָם תִּדְרָס
dirás el-pueblo Y-a (18) . por-ti-mismo tú llevarás

הַתְּקַדְּשׁוּ לְמָחָר וְאֲכַלְתֶּם בָּשָׂר כִּי בָכִיתֶם בְּאָזְנִי
a-oídos-de llorasteis pues carne y-comeréis para-mañana santificaos

וַיֹּחַז לֵאמֹר מִי יֹאכְלֵנוּ בָּשָׂר כִּי טוֹב לָנוּ בְּמִצְרַיִם וְתֵן
y-dará , en-Egipto para-nosotros bien pues carne comiéramos ojalá : diciendo Yahweh

יְהוָה לָכֵם בָּשָׂר וְאֲכַלְתֶּם: לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן וְלֹא
y-no comeréis uno día No (19) . y-comeréis carne a-vosotros Yahweh

יּוֹמִים וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרֵה יָמִים וְלֹא עֶשְׂרִים יּוֹם: עַד |
Hasta (20) . día veinte y-no días diez y-no días cinco y-no , dos-días

חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר-יֵצֵא מֵאַפְקֹכְם וְהָיָה לָכֶם
para-vosotros y-será de-vuestras-narices salga que hasta días mes-de

לִזְמַן לֹאֲכֹל יֵעָן כִּי-מִאֲסַתֶּם אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם
entre-vosotros que Yahweh ** rechazasteis así porque para-aborrecimiento

וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי לֵאמֹר לָמָּה זֶה יֵצְאוּנוּ מִמִּצְרַיִם: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (21) . de-Egipto salimos esto por-qué : diciendo ante-él y-llorasteis

מֹשֶׁה שֵׁשׁ-מֵאוֹת אֶלֶף רִגְלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנִי בְּקִרְבּוֹ
entre-él yo que el-pueblo de-a-pie mil cientos seis Moisés

וְאַתָּה אָמַרְתָּ בְּשֵׁר אֲתֵן לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים:
. días mes-de y-comerán a-ellos daré came dices y-tú

הֲצִאֵן וּבָקָר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם
para-ellos sería-bastante ? para-ellos se-degollara y-ganado Si-rebaño (22)

אִם אֶת-כָּל-דָּגַי הַיָּם יִאָּסְףָ לָהֶם וּמִצָּא
sería-bastante ? para-ellos se-cogieran el-mar peces-de todo ** si

לָהֶם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה הִנֵּה יְהוָה תִּקְצֹר
es-corta Yahweh acaso-mano-de : Moisés a Yahweh Y-dijo (23) . para-ellos

עַתָּה תֵּרָאָה הִיָּקֵרָה דְּבַרִי אִם-לֹא: וַיֵּצֵא
Y-salió (24) . no o mi-palabra si-se-te-cumple verás ahora

מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל-הָעָם אֵת דְּבַרֵי יְהוָה וַיֹּאַסֶּף שִׁבְעִים
setenta y-reunió Yahweh palabras-de ** el-pueblo a y-habló Moisés

אִישׁ מִזִּקְנָיו הָעָם וַיַּעֲמֵד אֲתָם סְבִיבֹת הָאֹהֶל:
la-tienda alrededor-de a-ellos y-emplazó el-pueblo de-ancianos-de hombre

וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעָנָן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל
y-tomó con-él y-habló en-la-nube Yahweh Y-descendió (25)

מִן-הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיָּסֶן עַל-שִׁבְעִים אִישׁ הַזִּקְנִים וַיְהִי
y-fue , los-ancianos hombre setenta en y-puso en-él que el-espíritu de

כָּנְחוּ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְּנָבוּ וְלֹא יָסְפוּ
a-reposar sobre-ellos el-espíritu y-no y-profetizaron cesaron

וַיִּשְׁאַרְיוּ שְׁנֵי אָנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד
Y-quedaron (26) dos hombres en-el-campamento nombre-de el-el-uno Eldad

וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מִדָּד וַתֵּנַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהֵמָּה
y-nombre-de el-dos Medad y-reposó en-ellos , el-espíritu y-ellos

בַּקֶּחָבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֲהֻלָּה וַיִּתְּנָבוּ
de-los-inscritos pero-no fueron a-la-tienda y-profetizaron

בַּמַּחֲנֶה: וַיֵּרֶץ הַנָּעַר וַיְגִיד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר
en-el-campamento (27) . Y-corrió el-muchacho y-avisó a-Moisés : y-dijo

אֶלְדָּד וּמִדָּד מִתְּנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה: וַיֵּן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-
Eldad y-Medad profetizando en-el-campamento (28) . Y-dijo Josué hijo-de

נֹון מִשְׁכָּת מֹשֶׁה מִבְּחֻרֵיו וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה
Nun ayudante-de Moisés desde-su-juventud : y-dijo señor-mío Moisés

כָּלֵאֵם: וַיֹּאמֶר לֹא מֹשֶׁה הַמִּקְנָא אֶתָּה לִי וַמִּי
detén-los (29) . Y-dijo a-él Moisés : acaso-celoso tú , de-mí ojalá

יִטֹּן כָּל-עַם יְהוָה וְנִבְיָאִים כִּי-יִתֵּן יְהוָה אֶת-
diera todo pueblo-de Yahweh profetas si diera Yahweh **

רוּחוֹ עֲלֵיהֶם: וַיָּאָסֶף מֹשֶׁה אֶל-הַמַּחֲנֶה הוּא
su-espíritu sobre-ellos (30) . Y-regresó Moisés a el , el-campamento הוא

חֲקֹנֵי יִשְׂרָאֵל: וְרוּחַ נִסְעָה מֵאֵת יְהוָה וַיָּגֵז
y-ancianos-de Israel (31) . Y-viento salió de Yahweh y-trajo

שְׁלִיחַ מִן-הַיָּם וַיֵּטֶשׁ עַל-הַמַּחֲנֶה כְּבָרֶךְ יוֹם כֹּה
de codornices el-mar y-trajo sobre el-campamento כְּבָרֶךְ יוֹם כֹּה aquí día como-camino-de

וּכְבָּרֶךְ יוֹם כֹּה סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאֻמָּתִים
y-como-camino-de allí día סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה וּכְאֻמָּתִים y-como-dos-codos

עַל-פָּנָי הָאָרֶץ : וַיָּקָם הָעָם כָּל-יְהוֹם
sobre faz-de . la-tierra Y-se-levantó (32) el-pueblo todo el-día

הָהוּא וְכָל-הַלַּיְלָה וְכָל יוֹם הַמָּחָרַת וַיִּאָּסְפוּ
el-aquel y-toda la-noche y-todo día-de el-siguiente y-recogieron

אֶת-הַשִּׁלּוֹ הַמִּמַּעֲיִט אָסַף עֶשְׂרֵה חֲמֵרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם
la-codorniz ** el-que-menos recogió diez , los-homers y-esparcieron a-ellas

שְׁטוֹחַ סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה : הַבָּשָׂר עוֹרָנָה בֵּין שְׁנֵיהֶם
esparcir alrededor-de el-campamento (33) . La-came aún-él entre sus-dientes

טָרָם יָבִיחַ וְאִי יִהְיֶה בָּעָם
antes , fuese-consumida e-ira-de Yahweh contra-el-pueblo

וַיִּגַּךְ יְהוָה בָּעָם מַכָּה רַבָּה מְאֹד : וַיִּקְרָא
y-golpeó Yahweh contra-el-pueblo (34) . mucho fuerte plaga Y-llamó

אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם הָהוּא קִבְרוֹת הַתַּאֲוָה כִּי-שָׁם קָבְרוּ אֶת-
** nombre-de el-lugar el-aquel Kibrot Ha-Taava pues allí enterraron **

הָעָם הַמִּתְאָהִיִּם : מִקִּבְרוֹת הַתַּאֲוָה נִסְעוּ
el-pueblo . los-codiciosos (35) De-Kibrot Ha-Taava marcharon

הָעָם חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ בְּחֲצֵרוֹת : וַתְּדַבֵּר מִרְיָם
el-pueblo Hazerot y-estuvieron . en-Hazerot (1) Y-habló Miriam

וַאֲהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל-אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח
y-Aarón contra-Moisés por causas-de la-mujer la-cusita que tomó

כִּי-אִשָּׁה כֻּשִׁית לָקַח : וַיֹּאמְרוּ הֲנֵק אֶדְ-בְּמֹשֶׁה
mujer pues cusita tomó . Y-dijeron (2) : Y-dijeron (2) cierto acaso-sólo por-Moisés

דָּבָר יְהוָה הֲלֹא גַם-בָּנוּ דָּבָר וַיִּשְׁמַע יְהוָה :
habló , Yahweh acaso-no , Yahweh por-nosotros también hablé y-oyó

וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל-פָּנָי
Y-el-hombre (3) humilde Moisés , mucho de-todo el-hombre que faz-de sobre

הָאֶדְמָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה פְּתָאם אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-מִרְיָם
 Miriam y-a Aarón y-a Moisés a en-seguida Yahweh Y-dijo (4) . la-tierra

צֵאוּ שְׁלֹשְׁתֵּיכֶם אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלֹשְׁתָּם:
 . ellos-tres y-salieron , reunión tienda-de a vosotros-tres salid

וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן וַיֵּצֵא רַעַמְתָּהּ
 puerta-de y-se-colocó nube en-columna-de Yahweh Y-descendió (5)

הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם
 y-salieron y-Miriam Aarón y-llamó-a , la-tienda

שְׁנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר שְׁמַעוּ-נָא דְבָרֵי אִם-יְהִי
 sea cuando , mis-palabras ahora escuchad Y-dijo (6) . ellos-dos

וְנִבְיֵאֲכֶם יְהוָה בְּמַרְאֶה אֵלָיו אֲתוֹדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר-
 hablaré en-el-sueño me-revelaré a-él en-la-visión Yahweh profeta-vuestro-de

בּוֹ: לֹא-כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל-בֵּיתִי וַאֲמַן
 fiel mi-casa en-toda Moisés mi-siervo así No (7) . con-él

הוּא: פָּה אֶל-פָּה אֲדַבֵּר-בּוֹ וּבְמַרְאֶה וְלֹא בְּחִילֹת
 en-figuras y-no y-claramente con-él hablo cara a Cara (8) . él

וַיִּתְּנָהּ יְהוָה וַיִּבְּשׁ וַיִּמְדּוּעַ לֹא יִרְאֻתָם לְדַבֵּר
 hablar temisteis no ¿ y-por-qué , contempla Yahweh y-aspecto-de

בְּעַבְדִּי בְּמֹשֶׁה: וַיִּחַר אַף יְהוָה
 Yahweh ira-de Y-se-encendió (9) . contra-Moisés contra-mi-siervo

כֹּם וַיִּלְךָ: וַהֲעֵנָן וְסָר מֵעַל הָאֹהֶל
 la-tienda de-sobre partió Y-la-nube (10) . y-se-fue contra-ellos

וַהֲנֶה מִרְיָם מַצְרַעַת כַּשָּׁלֵג וַיִּפֹּן אַהֲרֹן אֶל-
 hacia Aarón y-se-volvió como-la-nieve leprosa Miriam y-he-aquí

מִרְיָם וַהֲנֶה מַצְרַעַת: וַיֹּאמֶר אַהֲרֹן אֶל-מֹשֶׁה בִּי
 Por-favor : Moisés a Aarón Y-dijo (11) . leprosa y-he-aquí Miriam

אֲדֹנִי אֶל-נָא תִשֶׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נִשְׁלַחְנוּ וְאֲשֶׁר
y-que fuimos-necios que , pecado sobre-nosotros pongas ahora no señor-mío

חָטָאנוּ : אֶל-נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצֵאתוֹ
pecamos (12) . No sea-ella ahora como-el-aborto que en-su-salir

מִרְחֶם אִמִּי וַיֹּאכַל חֲצִי בִשְׂרִי :
del-ventre-de su-madre entonces-es-devorada mitad-de su-came

וַיִּצְעַק מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה לֵאמֹר אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ :
Y-clamó (13) a Moisés a Yahweh ; diciendo Dios ; ahora sana por-favor a-ella

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאָבִיהּ יִרָק יִרָק :
(14) Y-dijo a Yahweh : Moisés si-su-padre escupiera escupir

בְּפָנֶיהָ הֲלֹא חָבֵל שְׁבַעַת יָמִים תְּחַלֵּם
¿ acaso-no , en-su-cara estaría-en-desgracia siete días sea-confinada

שְׁבַעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחֵר תֵּחָסְפֵי :
siete días fuera , de-el-campamento y-después sea-devuelta

וַתִּסָּגֵר מִרְיָם מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים
(15) Y-fue-confinada Miriam fuera , de-el-campamento siete días

וְהָעָם לֹא נָסַע עַד-הָאָסֶף מִרְיָם : וְאַחֵר
y-el-pueblo no se-movió hasta-que fue-devuelta Miriam : (16) . Y-después

וַיִּסְעוּ הָעָם מִחֲצֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר פָּאָרָן :
partieron el-pueblo de-Hazerot y-acamparon en-desierto-de Parán

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר : שְׁלַח-לָהּ אַנְשִׁים
(1) Cap. 13 Y-habló a Moisés ; diciendo (2) . Envía para-ti hombres

וַיִּתְּרוּ אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר-אָנִי נָתַן לְבִנְיֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ
y-exploren ** tierra-de Canaán que dando yo a-hijos-de Israel hombre

אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמִטָּה אָבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כָּל נָשִׂא בָהֶם :
uno hombre uno de-tribu-de sus-padres lo-enviarás cada jefe de-ellos

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמֶּדְבָּר עַל-פִּי יְהוָה
Yahweh orden-de por Parán de-desierto-de Moisés a-ellos Y-envió (3)

כָּל־אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי-יִשְׂרָאֵל הָקֵמָה: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם
: sus-nombres Y-éstos (4) . ellos Israel hijos-de dirigentes-de hombres todos-ellos

לְמִטָּה רְאוּבֵן שָׁמוּעַ בֶּן-זָכֹור: לְמִטָּה שִׁמְעוֹן שַׁפָּט
Safat Simeón De-tribu-de (5) . Zacur hijo-de Samúa Rubén de-tribu-de

בֶּן-חֹרִי: לְמִטָּה יְהוּדָה קָלֵב בֶּן-יִפְנֶה: לְמִטָּה
De-tribu-de (7) . Jefone hijo-de Caleb Judá De-tribu-de (6) . Horí hijo-de

יִשָּׁשְׁכָר יִגָּאל בֶּן-יוֹסֵף: לְמִטָּה אֶפְרַיִם הוֹשֵׁעַ בֶּן-נּוּן:
Nun hijo-de Oseas Efraín De-tribu-de (8) . José hijo-de Igal Isacar

לְמִטָּה בִּנְיָמִן פִּלְטִי בֶן-רַפּוּא: לְמִטָּה זְבוּלֹן
Zabulón De-tribu-de (10) . Rafú hijo-de Palti Benjamín De-tribu-de (9)

גַּדִּיאֵל בֶּן-סוּדִי: לְמִטָּה יוֹסֵף לְמִטָּה מְנַשֶּׁה גָדִי
Gadi Manasés de-tribu-de José De-tribu-de (11) . Sodi hijo-de Gadiel

בֶּן-סוּסִי: לְמִטָּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן-גַּמְלִי: לְמִטָּה
De-tribu-de (13) . Gemali hijo-de Amiel Dan De-tribu-de (12) . Susi hijo-de

אֲשֶׁר סֵטוּר בֶּן-מִיכָאֵל: לְמִטָּה נַפְתָּלִי נַחֲבִי בֶן-וַפְסִי:
Vapsi hijo-de Nahbi Neftalí De-tribu-de (14) . Micael hijo-de Setur Aser

לְמִטָּה גָד גֵּד נַאֲוָאל בֶּן-מָקִי: אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-
que los-hombres nombres-de Éstos (16) . Maqui hijo-de Geuel Gad De-tribu-de (15)

שָׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת-הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בֶּן-
hijo-de a-Oseas Moisés y-llamó , la-tierra ** a-explorar Moisés envió

נֵון יְהוֹשֻׁעַ: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן
Canaán tierra-de ** a-explorar Moisés a-ellos Y-envió (17) . Josué Nun

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עָלֵה זֶה בְּנֵגֶב וְעָלִיתָם אֶת-
** y-subid por-el-Neguev ahí subid : a-ellos y-dijo

הָהָרִ: וַיֹּרְאוּתָם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִיא וְאֵת־הָעָם
 el-pueblo y-** ella qué la-tierra ** Y-mirad (18) . la-montaña

הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הִחֲזִיק הוּא הַרְפָּה הַמַּעֲט הוּא אִם־רַב: וַמָּה
 Y-cómo (19) . o-mucho él si-poco , o-débil él si-fuerte en-ella el-que-mora

הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הַטּוֹבָה הִיא אִם־רָעָה וַמָּה הָעָרִים אֲשֶׁר־
 que las-ciudades y-cómo mala o ella buena ? , en-ella mora él donde : la-tierra

הוּא יֹשֵׁב בָּהֶנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם בְּמִבְצָרִים: וַמָּה
 Y-cómo (20) . con-fortificaciones o como-campamentos , en-ellas morando él

הָאָרֶץ הַשְּׂמֵנָה הִיא אִם־רְוָה הַיֵּשׁ־בָּהּ עֵץ אִם־אֵין וְהַחֲחֻקִּים
 y-esforzaos , no-hay o árbol en-ella hay ? ; estéril o ella fértil ? , la-tierra

וַלִּקְחָתָם מִפְּרֵי הָאָרֶץ וְהַיָּמִים יָמֵי בְּפֹרִי
 primeras días-de pues-los-días , la-tierra de-fruto-de y-tomad

עֲנָבִים: וַיַּעֲלוּ וַיִּתְּרוּ אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבָּר־
 desde-desierto-de la-tierra ** y-exploraron Y-subieron (21) . uvas

זֵין עַד־רְחֹב לֵבָא חָמַת: וַיַּעֲלוּ בְּנֵגֵב
 por-el-Neguev Y-subieron (22) . Hamat Lebo Rehob hasta Zin

וַיֵּבֶא עַד־חֶבְרוֹן וְשָׁם אַחִימָן שִׁשַׁי וְתַלְמַי וְלִידֵי
 descendientes-de y-Talmai Sesai Ahimán y-allí Hebrón hasta y-vino

הַעֲנָק וְחֶבְרוֹן שִׁבְעַ שָׁנִים וּבְנוּתָהּ לִפְנֵי צֶעַן מִצְרַיִם:
 . Egipto Zoán-de antes-que construida años siete y-Hebrón , el-Anak

וַיָּבֹאוּ עַד־גִּחַל אֲשָׁכָל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם זְמֹרָה
 rama de-allí y-cortaron Escol valle-de hasta Y-llegaron (23)

וְאֲשָׁכָל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשְׂאוּהוּ בְּמֹוט בֵּשְׁנַיִם וּמֵן־
 y-de entre-dos en-el-palo y-lo-llevaron uno uvas y-racimo-de

הָרְמָנִים וּמֵן־הַתְּאֵנִים: לְמָקוֹם הַזֶּה קָרָא
 llamó el-aquel A-el-lugar (24) . los-higos y-de las-granadas

נחל אֶשְׁכּוֹל עַל אֲדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר-כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי
hijos-de de-allí cortaron que el-racimo causa-de por Escol valle-de

יִשְׂרָאֵל: וַיָּשִׁבוּ מִתּוֹר הָאֶרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם:
. Israel Y-volvieron (25) de-explorar la-tierra al-fin-de cuarenta día

וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן וְאֶל-
Y-anduvieron (26) a y-regresaron Moisés y-a Aarón y-a

כָּל-עַדְת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-מִדְבַּר פָּאָרָן קִדְשָׁה
toda comunidad-de hijos-de Israel a desierto-de Parán en-Cades

וַיִּשְׁיבוּ אוֹתָם דְּבַר וְאֵת-כָּל-הָעֵדָה וַיֵּרְאוּם אֶת-
y-dieron a-ellos razón y-** toda , la-comunidad y-les-mostraron **

פְּרִי הָאֶרֶץ: וַיִּסְפְּרוּ-לֹא וַיֹּאמְרוּ בָּאֵנוּ אֶל-
fruto-de la-tierra (27) Y-explicaron a-él : y-dijeron fuimos a

הָאֶרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּנוּ וְנֹם זֶבֶת חֶלֶב וּדְבַשׁ הִיא וְהָ-
la-tierra donde nos-enviaste y-cierto fluyendo leche y-miel ella y-aquí

פְּרִיָּה: אֲפֹס כִּי-עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּאֶרֶץ
su-fruto (28) Pero también fuerte el-pueblo el-habitante en-la-tierra

וְהָעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם-יְלָדֵי
y-las-ciudades fortificadas grandes mucho y-también y-los descendientes-de

הָעָם רָאִינוּ שָׁם: עַמְלֵק יוֹשֵׁב בָּאֶרֶץ נֶגֶב וְתַחֲתִי
el-Anak vimos (29) . allí Amalek habitando en-tierra-de el-Negueb y-el-hitita

וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בְּהָר , en-el-monte y-el-amorita y-el-jebusita y-el-cananita

יֹשֵׁב עַל-הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן: וַיַּהֲסֵם קָלֵב
habitando el-mar junto-a y-junto-a orilla-de el-Jordán (30) . E-hizo-callar Caleb

אֶת-הָעָם אֶל-מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עֲלָה נַעֲלֶה
** el-pueblo ante , Moisés : y-dijo subir subiremos

וַיִּרְשָׁנוּ אֹתָהּ כִּי-יָכוֹל נוּכָל לָהּ: וְהָאָנָשִׁים אָשֶׁר-
 y-poseeremos a-ella poder podemos con-ella (31) . Y-los-hombres que
 עָלוּ עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכָל לַעֲלוֹת אֶל-הָעָם כִּי-
 subieron con-él dijeron no podemos subir contra el-pueblo pues
 חֲזָק הוּא מִמֶּנּוּ: וַיּוֹצִיאוּ דַבַּת הָאֲרֶץ אֲשֶׁר-
 él más-fuerte (32) . Y-esparcieron mal-informe-de la-tierra que
 תָּרוּ אֹתָהּ אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאֲרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ
 exploraron a-ella entre hijos-de Israel : diciendo la-tierra que pasamos
 בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ אֲרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הוּא וְכָל-
 por-ella a-explorar a-ella tierra devorando sus-habitantes ella y-todo
 הָעָם אָשֶׁר-רָאִינוּ בְּתוֹכָהּ אָנָּשׁ מְדוֹת: וְשָׁם רָאִינוּ אֶת-
 el-pueblo que vimos en-ella hombres altos (33) . Y-allí vimos **
 הַנְּפִלִים בְּנֵי עֲנָק מִן-הַנְּפִלִים וְהֵי
 los-nefilim hijos-de Anak מן-los-nefilim וְהֵי y-parecíamos
 בְּעֵינֵינוּ בְּתַנָּיִם וַכֵּן הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם:
 en-nuestros-ojos como-langostas y-así éramos a-sus-ojos:
 וַתִּשָּׂא כָל-הָעֵדָה וַיִּהְיוּ אֶת-קוֹלָם
 Y-se-alzó (1) Cap. 14 toda la-comunidad y-dieron ** אֶת-קוֹלָם
 וַיִּבְכוּ הָעָם בַּלַּיְלָה הַהוּא: וַיִּלְלֻ
 y-lloraron el-pueblo por-la-noche la-aquella (2) . וַיִּלְלֻ
 עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם
 contra Moisés y-contra Aarón todos hijos-de Israel , וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם
 כָּל-הָעֵדָה לֹא-מוֹתָנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אוֹ בְּמִדְבָּר
 toda : la-comunidad ojalá muriéramos en-tierra-de Egipto o בְּמִדְבָּר
 הַזֶּה לֹא-מָתָנוּ: וְלָמָּה יָהוָה מְבִיא אֹתָנוּ אֶל-הָאֲרֶץ הַזֹּאת
 el-éste ¿Y-por-qué (3) . muriéramos ojalá Yahweh trayendo a a-nosotros la-ésta la-tierra a

לִנְפֹל בְּחֶרֶב וְנִשְׁנִי וְנִטְפְּנוּ יִהְיוּ לְבִזָּה
 por-presa serán y-nuestros-niños nuestras-mujeres por-la-espada para-caer

הֲלֹא טוֹב לָנוּ שׁוּב מִצְרֵימָה: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו
 su-hermano a cada-uno Y-dijeron (4) . a-Egipto volver para-nosotros bueno ¿acaso-no

נִתְּנָה רֹאשׁ וְנָשׁוּבָה מִצְרֵימָה: וַיִּפֹּל מֹשֶׁה
 Y-regresemos dirigente elijamos
 Moisés Y-cayó (5) . a-Egipto

וַאֲמָרְן עַל-פְּנֵיהֶם לִפְנֵי כָל-קִהְלָה עֵדָת
 comunidad-de asamblea-de toda delante-de sus-rostros sobre y-Aarón

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נֹחַן וְכַלֵּב בֶּן-יֵפֹנֶה מִן-
 de Jefone hijo-de y-Caleb Nun hijo-de Y-Josué (6) . Israel hijos-de

חֲתָרִים אֶת-הָאָרֶץ קָרְעוּ בְּגֵדֵיהֶם: וַיֹּאמְרוּ
 Y-dijeron (7) . sus-vestiduras rasgaron la-tierra ** los-exploradores-de

אֶל-כָּל-עֵדָת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ
 pasamos que la-tierra : diciendo Israel hijos-de comunidad-de toda a

כֹּה לְתוֹר אֱלֹהֵי טוֹבָה הָאָרֶץ מְאֹד מְאֹד: אִם-חֲפָצָה
 se-agrada Si (8) . muy muy la-tierra buena a-ella para-explorar por-ella

בְּנוֹ יִתְּנָה וְהִבִּיא אֶתְנוּ אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת וְנִתְּנָה
 y-la-dará la-aquella la-tierra a a-nosotros entonces-llevará Yahweh con-nosotros

לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר-הִיא זָבֶת חֶלֶב וְדִבְשׁ: אֲנִי בִיתְּחָל אֶל-
 no contra-Yahweh Sólo (9) . y-miel leche fluye ella que tierra a-nosotros

תִּמְרְדוּ וְאַתֶּם אֶל-תִּירְאוּ אֶת-עַם הָאָרֶץ כִּי לֶחֱמֵנוּ הֵם
 , ellos nuestro-pan pues la-tierra pueblo-de ** temáis no y-vosotros os-rebeléis

סָר צִלָּם מֵעֲלֵיהֶם וַיִּהְיֶה אִתָּנוּ אֶל-
 no con-nosotros pero-Yahweh de-sobre-ellos su-amparo apartado

תִּירְאֵם: וַיֹּאמְרוּ כָל-הַעֵדָה לָרֶגֶם אֹתָם
 a-ellos para-apedrear la-comunidad toda Y-dijeron (10) . les-temáis

בָּאֲבָנִים וּכְבוֹד יְהוָה נִרְאָה בְּאֶהָל מוֹעֵד אֶל-
 , con-las-piedras pero-gloria-de Yahweh apareció en-tienda-de a reunión

כָּל- בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל- מֹשֶׁה עַד- אָנָּה
 hijos-de todos . Israel (11) Y-dijo a Yahweh hasta : Moisés cuando

וַיֹּאצֵּנִי הָעָם הַזֶּה וְעַד- אָנָּה לֹא-
 me-despreciará el-pueblo el-éste y-hasta no cuando

וַיֵּצֵאוּ אֹתָם בְּכָל- הָאֲתֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ:
 crearán en-mí con-todas las-señales que hice . entre-él

וְאֶעֱשֶׂה וְאֶהָרֵג וְאֶרְשָׁנוּ בַּדָּבָר אֲכַנֶּה
 y-haré y-le-destruiré con-la-plaga Le-heriré (12)

אֶתְּךָ לְגוֹי- גָּדוֹל וְעַצוֹם מִמֶּנּוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
 a-ti por-nación grande y-más-fuerte que-él (13) Y-dijo a Moisés

יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרַיִם כִּי- הֵעֲלִיתָ בְּכַחְךָ
 : Yahweh entonces-oirán egipcios que hiciste-subir por-tu-poder

אֶת- הָעָם הַזֶּה מִקִּרְבּוֹ: וַיֹּאמְרוּ אֶל-
 ** el-pueblo el-éste . de-entre-él (14) Y-dirán a

יֹשֵׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ כִּי- אַתָּה יְהוָה בְּקִרְבִּי
 morador-de la-tierra la-ésta oyeron que tú Yahweh en-medio-de

הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר-עֵין בְּעֵין נִרְאָה | אַתָּה יְהוָה וְעַתָּה
 el-pueblo el-éste que ojo con-ojo era-visto tú Yahweh y-tu-nube

עֹמֵד עַל־הֶם וּבַעֲמֹד עָנָן אַתָּה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם
 estando sobre-ellos y-en-columna-de nube tú marchando ante-ellos de-día

וּבַעֲמֹד אֵשׁ לַיְלָה: וְהִמַּתָּ אֶת- הָעָם הַזֶּה כְּאִישׁ
 (15) . de-noche fuego y-en-columna-de Si-matas ** el-pueblo el-éste como-hombre

אֶחָד וְאֶמְרוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר- שָׁמְעוּ אֶת- שְׁמִיעָךְ לֵאמֹר:
 uno entonces-dirán las-naciones que oyeron ** tu-fama . diciendo

מִבְּלֹאִי וְכָלֹת יְהוָה לִהְבִּיא אֶת-הָעָם הַזֶּה אֶל-
 Porque-no (16) pudiendo Yahweh meter ** el-pueblo en el-éste

הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נִשְׁבַּע לָהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בְּמִדְבָּר:
 la-tierra que prometió , a-ellos entonces-los-mató en-el-desierto

וַעֲתָה יִגְדַּל-נָא כֹחַ אֲדֹנִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמְרֵי:
 Y-ahora (17) engrandezca por-favor fuerza-de como mi-señor hablaste . diciendo

יְהוָה אֶרְדֹּף אַפִּים וְרַב-חֶסֶד נִשְׂא עֵוָן וּפְשָׁע:
 (18) iras y-grande-de misericordia perdonador-de pecado y-rebelión Yahweh lento-de

וַנִּקֶּה לֹא וַנִּקֶּה יִנָּקֶה פָּקֹד עֲוֹן אָבוֹת
 pero-dejar-impune no dejará-impune castigando pecado-de padres

עַל-בָּנִים עַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רְבָעִים: סַלַח-נָא לַעֲוֹן
 sobre hijos hasta terceros y-hasta cuartos . (19) Perdonas ahora a-pecado-de

הָעָם הַזֶּה כִּנְדַלְתָּ כַּנִּדְלָה וְכַאֲשֶׁר נִשְׁחָתָה
 el-pueblo el-éste como-grandeza-de tu-misericordia y-como perdonaste

לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד-הַנֶּה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 a-el-pueblo desde-Egipto y-hasta . aquí (20) Y-dijo Yahweh

סַלַחְתִּי כִּדְבָרְךָ: וְאֵילָם חַי-אֲנִי וַיִּמְלֵא קְבוּרֹתֶיךָ
 perdoné (21) Y-ciertamente yo vivo y-llena gloria-de

יְהוָה אֶת-כָּל-הָאָרֶץ: כִּי כָל-הָאֲנָשִׁים הָרְאִים אֶת-
 Yahweh toda (22) . la-tierra Cierto todos los-hombres los-que-vieron **

כְּבֹדִי וְאֶת-אֶתְנִי אֲשֶׁר-עָשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבְמִדְבָּר:
 mi-gloria y-** que hice en-Egipto en-el-desierto

וַיִּנָּסוּ אֹתִי זֶה עֹשֶׁר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: אִם-
 y-probaron a-mí ya diez veces y-no oyeron . a-mi-voz (23) No

יֵרְאוּ אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאֲבֹתָם וְכָל-
 verán ** que prometí a-sus-padres y-todos

וְעַבְדִּי	יֵרְאוּהָ:	לֹא	מִנְאֲצִי				
Pero-mi-siervo	(24) . la-verán	no	mis-despreciadores				
אֲחֵרֵי	וַיִּמְלֹא	עִמּוֹ	אֲחֵרֵת	רוּחַ	הַיְהוָה	עַקֵּב	כָּלֵב
tras-mí	y-está-completamente	con-él	otro	espíritu	hay	porque	Caleb
וְתִרְגּוֹ	שָׁמָּה	כָּאֵל	אֲשֶׁר-	הָאֲרֶץ	אֶל-	וְהִבֵּאתִיו	
y-su-descendencia	allí	fue	que	la-tierra	a	entonces-le-meteré	
יֹשֵׁב	וְהַקְנַעֲנִי	וְהַעֲמַלְקִי				יִורְשָׁנָה:	
habitando	y-el-cananita	Y-el-amalecita	(25)			. la-heredará	
דֶּרֶךְ	הַמִּדְבָּר	לָכֶם	וּסְעוּ	פָּנּוּ	מָחָר	בְּעֵמֶק	
camino-de	el-desierto	para-vosotros	y-partid	regresad	mañana	; en-el-valle	
עַד-	אֶחָד	וְאֶל-	אֶחָד	יְהוָה	וַיִּדְבֹר	סוּף:	יָם-
Hasta (27) . diciendo	Aarón	y-a	Moisés	a	Yahweh	Y-habló (26) . Junco	Mar-de
מְלִינִים	הֵמָּה	אֲשֶׁר	הַזֹּאת	הָרָעָה	לְעֵרָה	מָחִי	
murmurando	ellos	que	la-ésta	la-mala	para-la-comunidad	cuándo	
מְלִינִים	הֵמָּה	אֲשֶׁר	יִשְׂרָאֵל	בָּנֵי	תִּלְלוֹת	אֶת-	עָלִי
murmuran	ellos	que	Israel	hijos-de	quejas-de	**	contra-mí
לֹא	יְהוָה	אִם-	אֶמַר	אֲלֵהֶם	שְׁמָעֵתִי:	עָלִי	
así	que	Yahweh	palabra-de , yo vivo	: a-ellos	Di (28) . escuché	contra-mí	
בַּמִּדְבָּר	לָכֶם:	אֶעֱשֶׂה	כֵּן	בְּאָזְנִי	דִּבַּרְתֶּם	כְּאֲשֶׁר	
En-el-desierto	(29) . a-vosotros	haré	así	en-mis-oidos	hablasteis	como	
פְּקָדֵיכֶם	וְכָל-	פְּגִירֵיכֶם	יִפְּלוּ	הִנֵּה			
vuestros-contados	y-todos	vuestros-cuerpos	caerán	el-éste			
הִלִּיתֶם	וּמַעַלָּה	שָׁנָה	עֶשְׂרִים	מִבֶּן	מִסְפָּרְכֶם	לְכָל-	
murmurasteis	que	y-más	año	veinte	de-hijo-de	vuestro-número	de-todo
וְשִׂאתִי אֶת-	הָאֲרֶץ	אֶל-	תָּבֹאוּ	אִם-	אֲתֶם	עָלִי:	
** alcé	que	la-tierra	a	entraréis	vosotros	No (30) . contra-mí	

יָדִי	לְשֹׁבוֹן	אַתֶּם בָּהּ	בִּי	אִם־	כָּלֵב	בֶּן־	יִפְנֶה
mi-mano	para-habitar	vosotros , en-ella	sólo	excepto	Caleb	hijo-de	Jefone
וַיהוֹשֻׁעַ	בֶּן־	נֹון:	וְשִׁפְכֶם	אֲשֶׁר	אָמַרְתֶּם	לְבֹו	
y-Josué	hijo-de	Nun .	(31) Y-vuestro-niño	que	dijisteis	para-presa	
יִהְיֶה	וַהֲבִיאֲתִי	אֲלֵהֶם	וַיֵּדְעוּ	אֶת־	הָאָרֶץ	אֲשֶׁר	
, será	** -haré-entrar	a-ellos	y-conocerán	**	la-tierra	que	
מֵאַסְתֶּם	בָּהּ:	וּפְגִרֵיכֶם	אַתֶּם	יִפְּלוּ			
rechazasteis	. contra-ella	(32) Y-vuestros-cuerpos	, vosotros	caerán			
בְּמִדְבָּר	הַזֶּה:	וּבְנֵיכֶם	יִהְיוּ	רָעִים			
en-el-desierto	. el-éste	(33) Y-vuestros-hijos	serán	pastores			
בְּמִדְבָּר	אַרְבָּעִים שָׁנָה	וְנִשְׁאָו	אֶת־	זְנוּתֵיכֶם			
en-el-desierto	año cuarenta	y-sufrirán	**	vuestras-infidelidades			
עַד־	תֵּם	פְּגִרֵיכֶם	בְּמִדְבָּר:	בְּמִסְפָּר	הַיָּמִים		
hasta	consumirse	vuestros-cuerpos	en-el-desierto	Por-número-de	los-días		
אֲשֶׁר־	תִּרְתָּם	אֶת־הָאָרֶץ	אַרְבָּעִים יוֹם יוֹם	לְשָׁנָה	יוֹם	לְשָׁנָה	
que	explotareis	** la-tierra	día día cuarenta	por-el-año	día	por-el-año	
תִּשְׁאָו	אֶת־	עֲוֹנוֹתֵיכֶם	אַרְבָּעִים שָׁנָה	וַיֵּדְעֻם	אֶת־		
sufriréis	**	vuestros-pecados	año cuarenta	y-conoceréis	**		
תְּנוּאַתִּי	אֲנִי יִהְיֶה דְּבַרְתִּי	אִם־	לֹא	זֹאת	אֲעֲשֶׂה	לְכָל־	
mi-castigo	(35) Yahweh yo	que	cierto	esto	haré	a-toda	
הָעֵדָה	הָרָעָה	הַזֹּאת	הַנּוֹעֲדִים	עָלַי	בְּמִדְבָּר		
la-comunidad	la-mala	la-ésta	la-confabulada	contra-mí	en-el-desierto		
הֵנָּה	יִתְמוּ	וְשָׁם	יָמָתוּ:	וְהָאֲנָשִׁים	אֲשֶׁר־		
el-éste	serán-consumidos	y-aquí	. morirán	que	Y-los-hombres	(36)	
שְׁלַח	מֹשֶׁה	לְתוֹר	אֶת־הָאָרֶץ	וַיָּשְׁבוּ	וַיִּמְלִנוּ		
envió	Moisés	a-explorar	** la-tierra	y-volvieron	y-murmuraron		

עָלָיו אֶת־כָּל־הַעֲדָה לְהוֹצִיא רָבָה עַל־הָאָרֶץ :
 . la-tierra contra mal-informe divulgando la-comunidad toda ** contra-él

וַיָּמָתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצִאֵי רַב־תּוֹרָה הָאָרֶץ רָעָה
 , malo la-tierra informe-de divulgantes-de los-hombres Y-murieron (37)

בַּמִּגֶּפֶה לִפְנֵי יְהוָה : וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון וְכָלֵב בֶּן־יִהוֹנָדָב
 hijo-de y-Caleb Nun hijo-de Y-Josué (38) . Yahweh ante por-la-plaga

יָפְנוּ חַיֵּי מֶן־הָאֲנָשִׁים הָהֵם קָהֳלָיִם לְתוֹר אֶת־
 ** a-explorar los-que-fueron los-aquellos los-hombres de vivieron Jefone

הָאָרֶץ : וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־
 todos a las-éstas las-palabras ** Moisés Y-habló (39) . la-tierra

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאֲדָבוּ הָעָם מְאֹד : וַיִּשְׁקָמוּ
 Y-se-levantaron (40) . mucho el-pueblo y-se-dolieron ; Israel hijos-de

בַּבֹּקֶר וַיַּעֲלֵוּ אֶל־רֹאשׁ־הָהָר לֵאמֹר הֲנֵנוּ
 henos-aquí : diciendo la-montaña cima-de a y-subieron por-la-mañana

וְעַלֵּינוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חָטָאנוּ :
 . pecamos pues Yahweh dijo que el-lugar a ahora-subiremos

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָּמָּה זֶה אַתֶּם עֹבְדִים אֶת־פִּי יְהוָה
 Yahweh orden-de ** desobedientes vosotros así por-qué : Moisés Y-dijo (41)

וְהוּא לֹא תִצְלַח : אֶל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה
 Yahweh no-está pues subáis No (42) . irá-bien no y-esto

בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִגָּנוּפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם : כִּי
 Pues (43) . vuestros-enemigos ante seáis-derrotados y-no , entre-vosotros

הַעֲמַלְקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וַיִּפְלְחוּ
 y-caeréis ante-vosotros allí y-el-cananita el-amalecita

בַּחֶרֶב כִּי־עַל־כֵּן שָׁבַתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה
 estará y-no Yahweh de-tras os-volvisteis eso por pues a-espada

הָהָר	לְעֹלֹת אֶל-רָאשׁ	וַיִּעָבְרוּ	יְהוָה עִמָּכֶם:
la-montaña	cima-de a para-subir	Y-se-obstinaron	(44) . con-vosotros Yahweh
מִקֶּרֶב	וּמֹשֶׁה לֹא-מָשָׁה	יְהוָה	בְּרִית-וְאָרְוָן
de-dentro-de	se-movieron no y-Moisés	Yahweh	pacto-de pero-arca-de
וְהַקְנַעֲנִי	הָעַמְלָקִי	וַיַּגֵּד	הַמַּחֲנֶה:
y-el-cananita	el-amalecita	Y-descendió	(45) . el-campamento
וַיַּכּוּם	הַהוּא	בְּהָר	הַיֹּשֵׁב
y-les-atacaron	, el-aquel	en-la-montaña	el-que-mora
יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:	וַיְדַבֵּר	עַד-הַחֲרָמָה:	וַיַּכּוּם
. diciendo Moisés a Yahweh	Y-habló	(1) . la-Horma hasta	y-les-derrotaron
אֶל-אֶרֶץ	אֵלֵיהֶם כִּי תָבֹאוּ	יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ	דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
tierra-de a entréis cuando : a-ellos	y-di	Israel hijos-de a Habla	(2)
אֵשָׁה	וְעִשְׂתֶּם	לָכֶם:	מִוֹשְׁבֵיכֶם
ofrenda-encendida	Y-presentéis	(3) . a-vosotros dando yo que	vuestra-morada
בִּנְדָבָה	אוּ לְפָלֹא נָדָר אוּ	אֵדָבָה	עֹלָה
ofrenda-voluntaria	o voto para-cumplir sacrificio o	holocausto	a-Yahweh
מִן-הַבָּקָר	לִיהוָה	וַיִּתֵּן	לְעֹשׂוֹת
el-vacuno de a-Yahweh	grato olor	para-ofrecer	en-vuestras-fiestas o
קָרְבָנוֹ	הַמִּקְרִיב	וְהִקְרִיב	מִן-הַצֹּאֵן:
su-ofrenda	el-oferente	Entonces-presentará	(4) . el-rebaño de o
הַחֵין	בְּרַבְעִית	בְּלֹוֹל	עֶשְׂרִין
el-hin	con-cuarto-de	mezclado	décimo
הַחֵין	רַבְעִית	לְנִסְחָ	מִנְחָה
con	harás	el-hin cuarto-de	para-la-libación
עַל-	הָעֵשָׂה	וַיִּזֵּן	שָׁמֶן:
con	harás	el-hin cuarto-de	para-la-libación
אֵל	הָאֶחָד:	לְכֶבֶשׂ	לְזֶבַח
O	(6) . el-uno	con-el-cordero	con-el-sacrificio
			o el-holocausto

לֹאִילִי	תַּעֲשֶׂה	מִנְחָה	סֶלֶת	שְׁנֵי עָשָׂרִים	בְּלוֹיָה
con-el-carnero	harás	ofrenda-vegetal	harina-fina	dos	mezclada
בִּשְׁמֶן	שְׁלִישִׁית	הֵהִיךְ:	וַיִּין	לְנֶסֶךְ	שְׁלִישִׁית
con-el-aceite	tercio-de	. el-hin	(7)	para-la-libación	tercio-de
הֵהִיךְ	תִּקְרִיב	רִיחֹ-נִיחֹחַ	לִיהוָה:	וְכִי-	חַעֲשֶׂה
, el-hin	ofrecerás	olor	(8)	Y-cuando	hijo-de
בֶּקֶר	עֹלָה	אוֹ-	זֶבַח	לְפָלֵא-	נָדָר
vacuno	holocausto	o	sacrificio	para-cumplir	ofrenda-de-paces
לִיהוָה:	וְהִקְרִיב	עַל-	בֶּן-	הַבֶּקֶר	מִנְחָה
. a-Yahweh	(9)	Y-ofrecerás	con	hijo-de	harina-fina
שְׁלֹשָׁה עָשָׂרִים	בְּלוֹיָה	בִּשְׁמֶן	חֲצִי	הֵהִיךְ:	וַיִּין
décimos	mezclado	con-el-aceite	medio-de	. el-hin	(10)
לְנֶסֶךְ	חֲצִי	הֵהִיךְ	אֵשָׁה	רִיחֹ-	נִיחֹחַ
para-la-libación	medio-de	el-hin	ofrenda-encendida-de	olor	grato
לִיהוָה:	כִּכָּה	יַעֲשֶׂה	לְשׂוֹר־	הָאֶחָד	אוֹ
. a-Yahweh	(11)	se-hará	para-el-buey	el-uno	para-carnero
הָאֶחָד	אוֹ-	לֵשָׁה	בְּכִבְשִׁים	אוֹ	בְּעֵזִים:
o	el-uno	para-cría	de-los-corderos	o	de-las-cabras
אֲשֶׁר	תַּעֲשִׂי	כִּכָּה	תַּעֲשִׂי	לְאֶחָד	בְּמִסְפָּר
que	, hagas	así	harás	para-uno	Según-número
הָאֶזְרָח	יַעֲשֶׂה-	כִּכָּה	אֶת-	אֵלֶּה לְהִקְרִיב	אֵשָׁה
el-nativo	hará	así	**	esto	ofrenda-encendida
נִיחֹחַ	לִיהוָה:	וְכִי-	יִגוֹר־	אִתְּכֶם	גֵּר אוֹ
grato	. a-Yahweh	(14)	Y-cuando	con-vosotros	o extranjero
בְּתוֹכְכֶם	לְדִנְתֵיכֶם	וַעֲשֶׂה	אֵשָׁה	רִיחֹ-	נִיחֹחַ
entre-vosotros	por-vuestras-generaciones	y-hace	ofrenda-encendida	olor	

נִיחָח לִיהוָה כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵן יַעֲשֶׂה׃ חֻקֵּי הַחֻקִּים
grato a-Yahweh conforme así hará (15) La-comunidad regla

אֶתְּ לָכֶם וְלִנְכָר הִנֵּה חֻקֵּי עוֹלָם
una para-vosotros y-para-extranjero , el-que-habita regla perpetua

לְדֹרֹתֵיכֶם כְּכֶם כִּנְכָר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה׃
por-vuestras-generaciones como-vosotros así-el-extranjero será ante . Yahweh

תּוֹרַת אֶחָד וּמִשְׁפָּט יִהְיֶה לָכֶם וְלִנְכָר
una Ley (16) y-mandamiento uno y-para-el-extranjero para-vosotros será

חֹק הִנֵּה אִתְּכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ דִּבֶּר
el-que-habita con-vosotros . Y-habló (17) a Yahweh Hasta (18) . diciendo Moisés

אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתָם אֲלֵהֶם בְּבֹאֲכֶם אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר
a hijos-de Israel y-di a-ellos en-vuestro-entrar a la-tierra que

אֲנִי מֵבִיא אִתְּכֶם שָׁמָּה׃ וְהָיָה בְּאֲכֹלְכֶם מִלֶּחֶם
yo a-vosotros llevando yo . allí (19) Y-será en-vuestro-comer de-pan-de

הָאָרֶץ תְּרִימוּ תְּרִימוּ תְּרִימוּ לִיהוָה׃ רִאשִׁית עֲרֹסְתְּכֶם
la-tierra presentaréis porción a-Yahweh (20) Primero-de vuestro-amasado

חֻלָּה תְּרִימוּ תְּרִימוּ כְּתִרֹמַת כֵּן תְּרִימוּ אִתָּהּ׃
torta presentaréis ofrenda como-ofrenda-de así ella presentaréis .

מִרְאשִׁית עֲרֹסְתֵיכֶם תִּתְּנוּ לִיהוָה תְּרִימוּ
De-primicias-de vuestro-amasado daréis a-Yahweh ofrenda (21)

לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וְכִי תִשְׁנוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ
por-vuestras-generaciones . Y-si (22) errareis y-no hiciereis

אֵת כָּל-הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר-דִּבֶּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה׃ אֵת כָּל-
** todos los-mandamientos que los-éstos los-mandamientos Moisés a Yahweh (23) . **

אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן-הַיּוֹם אֲשֶׁר
lo-que mandó a-vosotros Yahweh por-mano-de Moisés desde el-día que

וְהָיָה אִם	לְדֹרֹתֵיכֶם:	וְהָלָאָה	יְהוָה	צִוָּה
si Y-será (24)	por-vuestras-generaciones	y-en-adelante	Yahweh	mandó
וְעָשׂוּ	לְשֹׁגְגָה	וַעֲשֶׂתָהּ	הַעֲדָהּ	מֵעֵינַי
entonces-ofrecerán	por-error	se-hace	la-comunidad	de-ojos-de
לְרִיחַ	לְעֹלָה	בְּקָרֹא אֶחָד	בֶּן־	פָּרֹה
como-olor	por-holocausto	uno vacuno	hijo-de	toro
וְנִסְכּוֹ	וּמִנְחָתוֹ	לִיהוָה	נִיחָח	
y-su-libación	y-su-ofrenda-vegetal	a-Yahweh	grato	
לְחַטָּאת:	אֶחָד	עֲצִים	וְשֶׁעִיר־	כְּמִשְׁפֶּט
por-ofrenda-del-pecado	uno	cabras	y-macho-cabrío-de	como-el-mandamiento
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	עֲדָת	כָּל־	הַכֹּהֵן עַל־	וְכִפֵּר
Israel hijos-de	comunidad-de	toda	por el-sacerdote	Y-expiará (25)
הִבִּיאוּ	וְהֵם	הִוא	שֹׁגְגָה	לָהֶם
trajeron	y-ellos	ella	error	pues , a-ellos
לִפְנֵי	וּחַטָּאתָם	לִיהוָה	אֲשֶׁה	קָרְבָּנִם
ante	y-su-ofrenda-del-pecado	a-Yahweh	ofrenda-encendida	su-ofrenda **
עֲדָת	לְכָל־	וְנִסְלַח	שֹׁגְגָתָם:	יְהוָה עַל־
comunidad-de	a-toda	Y-será-perdonado	(26)	su-yerro por Yahweh
לְכָל־	כִּי	בֵּתוֹכֶם	הַנֶּר	וְלִגֵּר
por-todo	pues	entre-ellos	el-que-vive	y-al-extranjero
תִּחְטָא	אֶחָת	נֶפֶשׁ	וְאִם־	בְּשֹׁגְגָה:
peca	una	persona	Y-si (27)	en-yerro
שָׁנָתָהּ	בִּת־	עֵז	וְהִקְרִיבָהּ	בְּשֹׁגְגָה
su-año	hija-de	cabra	entonces-traerá	por-yerro
הַנֶּפֶשׁ	עַל־	הַכֹּהֵן	וְכִפֵּר	לְחַטָּאת:
la-persona	por	el-sacerdote	Y-expiará (28)	para-ofrenda-del-pecado

לְכַפֵּר	יְהוָה	לִפְנֵי	בְשָׁגָה	בַּחֲטָאָה	הַשְׁגָּגָה
para-expiar	Yahweh	ante	por-yerro	por-pecar	la-que-erró
יִשְׂרָאֵל	בְּבָנָי	הָאֲזֻכָּה	לֹא:	וְתִסְלַח	עָלָיו
Israel	de-hijos-de	El-nativo	(29) . a-él	y-será-perdonado	por-él
לָכֶם	יְהִי	תֹרֶה אֶחָד	בְּתוֹכֶם	הַנֶּחַי	וְלִגְרִי
para-ellos	será	una ley	entre-ellos	el-que-vive	y-para-el-extranjero
וְעָשָׂה	אֲשֶׁר-	וְהִנֵּפֶשׁ	בְּשָׁגָה:	לַעֲשֹׂה	
obrar	que	Y-la-persona	(30) . por-yerro	para-el-que-hace	
יְהוָה הוּא	אֶת-	הַגֵּר	וּמִן	הָאֲזֻכָּה	מִן-
él Yahweh	**	el-extranjero	o-de	el-nativo	de
עַמּוּהָ:	מִקְרֵב	הַהוּא	הַנֶּפֶשׁ	וְנִכְרְתָהּ	מִגֵּדָה
. su-pueblo	de-entre	la-aquella	la-persona	y-será-cortada	blasfema
הִפָּרַ	מִצְוָתוֹ	וְאֵת-	בָּזָה	יְהוָה	דִּבְרֵי-
rompió	su-mandamiento	y-**	despreció	Yahweh	palabra-de
פִּי (31)					
הַכֶּרְתָּהּ	עֲוֹנָהּ	הַהוּא	הַנֶּפֶשׁ	תִּכָּרֶת	הַכֶּרְתָּהּ
. en-ella	su-culpa	la-aquella	la-persona	será-cortada	ser-cortada
וַיְהִי	וַיִּמְצְאוּ	בַּמִּדְבָּר	יִשְׂרָאֵל	בָּנָי-	וַיְהִי
Y-estaban	y-hallaron	en-el-desierto	Israel	hijos-de	(32)
מִקְשָׁשׁ	וַיִּקְרִיבוּ	הַשָּׁבֶת:	בַּיּוֹם	עֵצִים	מִקְשָׁשׁ
recogiendo	Y-llevaron	(33) . el-sábado	en-día-de	maderas	
הַמִּצְעִים	וְאֶל- אַהֲרֹן	וְאֶל- מֹשֶׁה	עֵצִים אֶל- מֹשֶׁה	מִקְשָׁשׁ	אֶת-
los-que-hallaron	y-a Aarón	y-a Moisés	a maderas	recogiendo	a-él
הָעֵדָה:	כִּי לֹא	בְּמִשְׁמֶרֶת	אֶת-	וַיִּנְחֻהוּ	וַיִּנְחֻהוּ
. la-comunidad	no	en-la-custodia	a-él	Y-guardaron	(34)
מָה-	יַעֲשֶׂה	לֹא:	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל- מֹשֶׁה
qué	se-haría	(35) . a-él	Y-dijo	Yahweh	Moisés a
					morir

יִמּוּת הָאִישׁ רָגוּם אֹתוֹ בָּאֲבָנִים כָּל-הָעֵדָה
morirá el-hombre , apedrear a-él toda la-comunidad

מִחוּץ לַמַּחֲנֶה: וַיֵּצִיאוּ אֹתוֹ כָּל-הָעֵדָה אֶל-מִחוּץ
fuera-de a la-comunidad toda a-él Y-sacaron (36) . el-campamento fuera-de

לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בָּאֲבָנִים וַיָּמָת כַּאֲשֶׁר
el-campamento y-apedraron a-él con-las-piedras y-murió como

צִוָּה יְהוָה אֶת-מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
mandó a Yahweh . Moisés a Yahweh Y-dijo (37) . diciendo Moisés a Yahweh

דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרָתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם
Habla (38) a hijos-de Israel y-di , a-ellos y-hagan para-ellos

צִיצֵת עַל-כִּנְפֵי בְּגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם
borla en puntas-de sus-vestidos por-sus-generaciones

וְנָתַנוּ עַל-צִיצֵת הַכֶּדֶן פֶּתִיל תְּקֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם
y-pondrán borla-de en la-punta cordón-de azul Y-será (39) . para-vosotros

לְצִיצֵת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וַיִּזְכְּרֶתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹת
por-borla y-veréis a-él y-recordaréis ** אֶת-כָּל-מִצְוֹת
mandamientos-de todos

יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא-תֵהָרֹוּ אַחֲרַי לִבְבָּכֶם וְאַחֲרַי
Yahweh y-obedeceréis a-ellos y-no iréis tras vuestro-corazón y-tras

עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר-אֹתָם זָכִים אַחֲרֵיהֶם: לִמְנוֹן תִּזְכְּרוּ
que vuestros-ojos vosotros que tras-ellos Para-que (40) . recordéis

וַעֲשִׂיתֶם אֶת-כָּל-מִצְוֹתֵי הַיְיָתָם קְדָשִׁים
y-obedezcáis ** todos , mis-mandamientos y-seáis santos

לְאַלְהֵיהֶם: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ
para-vuestro-Dios Yahweh Yo (41) . de-tierra-de a-vosotros saqué que vuestro-Dios

מִצְרַיִם לֵהָיוֹת לָכֶם לְאַלְהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וַיִּקַּח
Y-se-rebeló (1) . vuestro-Dios Yahweh yo por-Dios para-vosotros para-ser Egipto

כָּרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֹחַ לֵוִי וְאַבִּירָם וְדָטָן
 hijos-de y-Abiram y-Datán , Leví hijo-de Coat hijo-de Izhar hijo-de Coré

אֵלִיאָב וְאֹן בֶּן פֶּלֶט בְּנֵי רְאוּבֵן וַיִּקְמוּ לִפְנֵי
 frente-a Y-se-levantaron (2) . Rubén hijos-de Pelet hijo-de y-On Eliab

מֹשֶׁה וְאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאָתָּים נְשֵׂאֵי
 jefes-de y-doscientos cincuenta Israel de-hijos-de y-hombres Moisés

עֵדָה קִרְאֵי מוֹעֵד אֲנָשִׁים שָׁם וַיִּקְהֻלוּ
 Y-se-reunieron (3) . renombre hombres-de consejo designados-de comunidad

עַל- מֹשֶׁה וְעַל- אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב- לָכֵם כִּי
 pues de-vosotros basta : a-ellos y-dijeron Aarón y-contrá Moisés contra

כָּל- הָעֵדָה כָּל־ם קְדוֹשִׁים וּבְתוֹכָם יִהְיֶה וּמַדּוּעַ
 y-por-qué ? , Yahweh y-con-ellos santos todos-ellos la-comunidad toda

תִּתְּנָשְׂאוּ עַל- קֹחַל יִהְיֶה וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
 Moisés Y-oyó (4) . Yahweh comunidad-de sobre os-ponéis

וַיִּפֹּל עַל- פָּנָיו וַיְדַבֵּר אֶל- כָּרַח וְאֶל- כָּל-
 todo y-a Coré a Y-habló (5) . su-rostrc sobre os-ponéis

עֲדָתוֹ לֵאמֹר לְמָחָר יִלְכֶּה אֶת-אֲשֶׁר- לוֹ וְאֵת-
 y-** de-él quién ** Yahweh mostrará mañana : diciendo su-seguidor

הַקֹּדֶשׁ וְהִקְרִיב אֵלָיו וְאֵת אֲשֶׁר יִבְחַר- בּוֹ
 y-hará-acercar , a-él quien y-** para-él elija el-santo

יִקְרִיב אֵלָיו זֹאת עֲשׂוּ קַחְדוּ לָכֶם מִחִתּוֹת קָרַח
 Coré incensarios para-vosotros tomad, haced Esto (6) . a-él hará-acercar

וְכָל- עֲדָתוֹ יִתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶן קִטְרֶת
 incienso en-ellas y-poned fuego en-ellas Y-poned (7) . su-seguidor y-todo

לִפְנֵי יְהוָה מָחָר וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר- יִבְחַר יִהְיֶה הוּא
 él Yahweh elija que el-hombre y-será mañana Yahweh ante

הַקָּדוֹשׁ רַב־לָכֶם בְּנֵי לֵוִי: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־קָרַח שְׁמֹעוּ
oíd : Coré a Moisés Y-dijo (8) . Leví hijos-de para-vosotros baste , el-santo

נָא בְנֵי לֵוִי: הַמַּעֲט מִכֶּם כִּי־הִבְדִּיל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶתְכֶם
a-vosotros Israel Dios-de apartó que para-vosotros Es-poco (9) . Leví hijos-de ahora

מַעֲבֶה יִשְׂרָאֵל לְהִקְרִיב אֶתְכֶם אֵלָיו לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
obra-de ** para-hacer , a-el a-vosotros para-acercar Israel de-comunidad-de

מִשְׁכָּן יְהוָה וּלְעֹמֵד לִפְנֵי הָעֵדָה לְשִׁרְתָּם:
para-ministrar-les la-comunidad ante y-permanecer Yahweh tabernáculo-de

וַיִּקְרַב אֹתָם וְאֶת־כָּל־אֶחָיוּ בְנֵי־לֵוִי לְךָ אֶתָּה
con-tigo Leví hijos-de tus-hermanos todos y-a a-ti E-hizo-acercar (10)

וּבִקְשָׁתֶם נִם־כַּהֲנָה: לָכֵן אֶתָּה וְכָל־עֲבָדֶיךָ
seguidor-de-ti y-todo tú Por-tanto (11) . sacerdocio también pero-buscáis

הַנֹּעֲדִים עַל־יְהוָה וְאֶהְיֶה מִה־הוּא כִּי תִלְוֵנוּ
murmuréis que él quién pues-Aarón , Yahweh contra los-confabulados

עָלֵינוּ: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לִקְרֹא לְדָתָן וְלָאֲבִירָם
y-a-Abiram a-Datán a-llamar Moisés Y-envió (12) . contra-el

בְּנֵי אֵלִיאֵב וַיֹּאמְרוּ לֹא נֵעֲלֶה: הַמַּעֲט כִּי הֵעֲלִיתָנוּ
nos-hiciste-subir que ¿Es-poco (13) . iremos no y-dijeron ; Eliab hijos-de

מֵאֶרֶץ זֶבֶת חֵלֶב וְדָבָשׁ לְהַמִּיתָנוּ בַּמִּדְבָּר כִּי־
que , en-el-desierto para-matar-nos y-miel leche fluyendo-de de-tierra

תִּשְׁתָּבֵר עָלֵינוּ נִם־הַשְׁתָּבֵר: אֲףִי לֹא אֶל־אֶרֶץ זֶבֶת
fluyendo tierra a no Además (14) . con-autoridad también sobre-nosotros señorees

חֵלֶב וְדָבָשׁ הִבֵּאתָנוּ וְתָסֵן לָנוּ נַחֲלָת שָׂדֵה
campo heredad-de a-nosotros ni-disté nos-trajiste y-miel leche

וְכָרָם הָעֵינִי הָאֲנָשִׁים הֵהֶם תִּנָּקֵר לֹא נֵעֲלֶה:
los-ellos los-hombres ¿ acaso-ojos-de , o-viña , sacarás , no vendremos

וַיַּחַר	לְמֹשֶׁה	מְאֹד	וַיֹּאמֶר	אֶל-יְהוָה	אֶל-	תִּקְּץ
Y-se-enojó	** -Moisés	mucho	y-dijo	a Yahweh	no	acceptes
(15)						
אֶל-	מִנְחָתָם	לֹא	חֲמוֹר	אֶחָד	מֵהֶם	וְשֹׂאֲתִי וְלֹא
a	, su-ofrenda	no	asno	uno	de-ellos	hice-mal y-no cogí
אֶחָד	מֵהֶם:	וַיֹּאמֶר	מֹשֶׁה	אֶל-כָּרַח	אֶתָּה	וְכָל-
uno	de-ellos	Y-dijo	Moisés	a	Coré	y-todo
(16)						
הָיוּ	לִפְנֵי	יְהוָה	אֶתָּה	וְהֵם	וְאַהֲרֹן	מָחָר:
estad	ante	, Yahweh	tú	y-ellos	y-Aarón	mañana
(17)						
מִחֲתָתוֹ	וַיִּתְּנָם	עַל־הֵם	קִשְׁרֹת	וְהִקְרַבְתָּם	לִפְנֵי	יְהוָה
su-incensario	y-pondrás	sobre-ellos	incienso	y-acercaos	ante	Yahweh
אִישׁ	מִחֲתָתוֹ	חֲמִשִּׁים	וּמֵאֲתָיִם	מִחֲתָת	וְאַתָּה	וְאַהֲרֹן
cada-uno	su-incensario	cincuenta	y-doscientos	incensarios	y-tú	y-Aarón
מִחֲתָתוֹ:	וַיִּקְחוּ	אִישׁ	מִחֲתָתוֹ	וַיִּתְּנוּ	עַל־הֵם	אֵשׁ
su-incensario	Y-tomó	cada-uno	su-incensario	y-pusieron	en-ellos	fuego
(18)						
וַיִּשְׁימוּ	עַל־הֵם	קִשְׁרֹת	וַיַּעֲמֻדוּ	בִּתְּחִלָּה	אֶת־הַ	מוֹעֵד
y-pusieron	en-ellos	incienso	y-se-pusieron	entrada-de	tienda-de	reunión
וּמֹשֶׁה	וְאַהֲרֹן:	וַיִּקְהֵל	עַל־הֵם	קִרְחַ	אֶת-כָּל-	
con-Moisés	y-Aarón	Y-congregó	frente-a-ellos	Coré	todo	**
(19)						
הַעֲרָה	אֶל-	פֶּתַח	אֶת־הַ	מוֹעֵד	וַיֵּרָא	כְּבוֹד-
el-grupo	a	puerta-de	tienda-de	, reunión	y-apareció	gloria-de
יְהוָה	אֶל-כָּל-	הָעֵדָה:	וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל-מֹשֶׁה	וְאֶל-
a Yahweh	toda	la-comunidad	Y-habló	a Yahweh	Moisés	y-a
(20)						
אֶהְדָּלִי	לֵאמֹר:	מִתּוֹךְ	הָעֵדָה	הַזֹּאת		
Apartaos	, diciendo	de-entre	el-grupo	el-éste		
(21)						
וְאֹכְלָהּ	אֵתם	כָּרְנֵעַ:	וַיִּפְּלוּ	עַל-	פְּנֵיהֶם	
y-consumiré	a-ellos	inmediatamente	Y-cayeron	sobre	sus-rostros	
(22)						

וַיֹּאמְרוּ אֵל אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל-בָּשָׂר הָאִישׁ אֶחָד יִחָטָא
 pecó uno el-hombre came de-toda los-espíritus Dios-de Dios : y-dijeron

וְעַל כָּל-הָעֵדָה תִּקְצֹף: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 Yahweh Y-habló (23) . te-enojas el-grupo todo y-contrá

אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל-הָעֵדָה לֵאמֹר הִעֲלוּ מִסָּבִיב
 de-alrededor apartaos : diciendo el-grupo a Habla (24) . diciendo Moisés a

לְמִשְׁכַּן-קָרַח דָּתָן וְאַבִּירָם: וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ
 y-fue Moisés Y-se-levantó (25) . y-Abiram Datán Coré de-tienda-de

אֶל-דָּתָן וְאַבִּירָם וַיֵּלְכוּ אַחֲרָיו זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
 . Israel ancianos-de tras-él y-fueron , y-Abiram Datán a

וַיְדַבֵּר אֶל-הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ נָא מֵעַל אֹהֲלֵי
 tiendas-de de-junto-a ahora retroceded : diciendo el-grupo a Y-habló (26)

הָאֲנָשִׁים הָרָשָׁעִים הָאֵלֶּה וְאֵל-תִּגְעֻוּ בְּכָל-אֲשֶׁר לָהֶם
 de-ellos que en-nada toquéis y-no los-éstos los-impíos los-hombres

כֹּן-תִּפְסֹוּ בְּכָל-חַטֹּאתֵהֶם: וַיַּעֲלֹו
 Y-se-apartaron (27) . sus-pecados por-todos perezcáis para-que-no

מֵעַל מִשְׁכַּן-קָרַח דָּתָן וְאַבִּירָם מִסָּבִיב וְדָתָן וְאַבִּירָם
 y-Abiram y-Datán , de-alrededor y-Abiram Datán Coré tienda-de de-junto-a

וַיֵּצְאוּ נֹצְבִים פֶּתַח אֹהֲלֵיהֶם וּנְשֵׁיהֶם
 con-sus-mujeres tienda-de-ellos entrada-de parados salieron

וּבְנֵיהֶם וַיִּגְדָּלוּ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בְּזֹאת
 por-esto : Moisés Y-dijo (28) . y-sus-niños e-hijos-de-ellos

תִּדְעוּן כִּי-יְהוָה שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל-הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה
 las-éstas las-obras todas ** para-hacer me-envió Yahweh que conoceréis

כִּי-לֹא מִלִּבִּי: אִם-כַּמּוֹת כָּל-הָאָדָם יָמָתוּן אֵלֶּה
 éstos mueren el-hombre todo como-morir Si (29) . de-mi-corazón no que

וּפִקְדָּתָהּ	כָּל־	הָאָדָם	יִפְקֹד	עַל־הֵם	לֹא	יְהוָה
y-suceso-de	todo	el-hombre	sucede	a-ellos	no	Yahweh
שְׁלָחֵנִי:	וְאִם־	בְּרִיאָה	יִבְרָא	יְהוָה	וּפִצְּתָהּ	
. me-envió	Y-si (30)	novedad	realiza	Yahweh	y-abre	
הָאֲדָמָה אֶת־	פִּיהָ	וּבָלְעָהּ	אֲחֵם וְאֶת־	כָּל־	אֲשֶׁר לָהֶם	
** la-tierra	su-boca	y-se-traga	y-** a-ellos	todo	lo-que	de-ellos
וַיִּרְדּוּ	חַיִּים	שְׂאֵלָה	וַיִּדְעֻקֻּם	כִּי	נִאֲצְּיוּ	
y-descienden	vivos	al-Seol	entonces-conoceréis	que	aborrecieron	
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת־ יְהוָה:	וַיְהִי	כִּבְלָתוֹ	לְדַבֵּר אֶת־			
los-éstos los-hombres	. Yahweh a	Y-sucedió (31)	de-hablar	al-terminar-él	**	
כָּל־	הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה	וַתִּבָּקַעַ	הָאֲדָמָה	אֲשֶׁר	תַּחְתֵּיהֶם:
todas	las-palabras	las-éstas	se-partió	el-terreno	que	debajo-de-ellos
וַתִּפְתַּח	הָאָרֶץ אֶת־	פִּיהָ	וַתִּבְלַעַ	אֲחֵם וְאֶת־		
Y-abrió (32)	** la-tierra	su-boca	y-tragó	y-a a-ellos		
בְּתֵיהֶם	וְאֶת־	כָּל־	הָאָדָם	אֲשֶׁר	לְקָרַח	וְאֶת־ כָּל־
sus-casas	y-**	todo	el-hombre	que	con-Coré	toda y-**
הַבְּכוּשׁ:	וַיִּרְדּוּ	הֵם	וְכָל־	אֲשֶׁר	לָהֶם	
. la-posesión	Y-descendieron (33)	ellos	y-todo	lo-que	de-ellos	
חַיִּים	שְׂאֵלָה	וַתִּסָּם	עַל־הֵם	הָאָרֶץ	וַיֵּאבְדּוּ	
vivos	al-Seol	y-se-cerró	sobre-ellos	la-tierra	y-desaparecieron	
מִתּוֹךְ	הַקֶּהֱל:	וְכָל־	יִשְׂרָאֵל	אֲשֶׁר	סְבִיבֹתֵיהֶם	
de-entre	. la-congregación	Y-todo (34)	que	Israel	alrededor-de-ellos	
נָסוּ	לְקִלְמָם	כִּי	אָמְרוּ	פֶּן־	תִּבְלַעֲנֵנוּ	
huyeron	al-grito-de-ellos	pues	: dijeron	quizá	nos-tragará	
הָאָרֶץ:	וְאֵשׁ	יִצְאָה	מֵאֶת־	יְהוָה	וַתֹּאכַל־	אֶת־
. la-tierra	Y-fuego (35)	salió	de	Yahweh	y-consumió	**

הַחֲמִשִּׁים וּמֵאתַיִם אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקֶּטֶרֶת׃
 los-cincuenta y-doscientos hombre oferentes-de

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ אָמַר אֶל-אֶלְעָזָר בֶּן-
 Y-habló Yahweh a Moisés diciendo (37) Di a Eleazar hijo-de

אֶהְרֹן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל אֶת-הַמִּחֲתָת מִבֵּין הַשְּׂרָפָה
 Aarón el-sacerdote y-tome los-incensarios de-entre el-rescoldo

וְאֵת-הָאֵשׁ זָרָה-תִּלְאָה כִּי קִדְּשׁוּ׃ אֵת מִחֲתָתֹת
 y-el-fuego esparga pues son-santos incensarios-de (38)

הַחֲטָאִים הָאֵלֶּה בְּנַפְשָׁם וְעָשׂוּ אֵת
 los-pecadores los-éstos contra-sus-vidas y-harán a-ellos

רַקְעֵי פָחִים צָפוּי לְמִזְבֵּחַ כִּי-הִקְרִיבוּ לִפְנֵי-
 batidas planchas forrado para-el-altar pues los-ofrecieron ante

יְהוָה וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּתְּנוּ לְאֹת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל׃
 Yahweh y-son-santificados y-sean por-señal para-hijos-de Israel

וַיִּקַּח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת מִחֲתָתֹת הַנְּחֹשֶׁת
 Y-tomó Eleazar el-sacerdote los-incensarios-de a-el-bronce (39)

אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשְּׂרָפִים וַיִּקְדְּשׁוּ וַיִּתְּנוּ לְאֹת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל
 que ofrecieron los-quemados y-los-batieron forrado

לְמִזְבֵּחַ׃ זָכְרוֹן לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא-
 para-el-altar (40) Recuerdo para-hijos-de Israel para que

יִקְרָב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִנֶּרֶע אֶהְרֹן הוּא לְהִקְטִיר
 se-acercara hombre que extraño no de-descendencia-de Aarón para-quemar él

קֶטֶרֶת לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא-יִתְּנָה כְּקֶרֶת
 incienso ante Yahweh y-no fuera como-Coré

וּכְעֵדָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד-מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
 y-como-su-séquito como habló Yahweh por-mano-de Moisés a-él

וַיִּלְנוּ כָּל-עַדָּת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִמָּחָרָת
Y-murmuraron (41) toda comunidad-de hijos-de Israel día-siguiente

עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הַמִּתֵּם אֶת-עַם יְהוָה:
Moisés contra Aarón y-contratasteis vosotros : diciendo pueblo-de Yahweh

וַיְהִי בִהְיוֹתָם הָעֵדָה עַל-מֹשֶׁה וְעַל-אַהֲרֹן
Y-fue (42) al-congregarse la-comunidad contra Moisés y-contraa Aarón

וַיָּפְנוּ אֶל-אַהֲלֵ מוֹעֵד וַהֲנֵה כֶסֶהוּ הָעֶנָן
y-se-volvieron hacia tienda-de testimonio y-he-aquí lo-cubría la-nube

וַיֵּרָא קְבוֹד יְהוָה: וַיֵּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵל-
y-apareció gloria-de Yahweh (43) Y-fue Moisés y-Aarón a

פָּנָי אַהֲלֵ מוֹעֵד: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר:
reunión tienda-de frente-de Y-habló (44) a Yahweh Moisés diciendo

הֲרָמוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלְהָ אֶתָּם
Apartaos (45) de-entre la-comunidad esta-éla y-consumiré a-ella

כְּרֹנֶע וַיִּפְּלוּ עַל-פְּנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן
de-inmediato y-cayeron , sobre sus-rostros (46) Y-dijo Moisés a Aarón

קַח אֶת-הַמִּתְחָה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים
toma ** el-incensario y-pon en-ella fuego de-sobre el-altar y-pon

קִטְרֶת וְהוֹלִיךְ מִהֲרָה אֶל-הָעֵדָה וּכְפַר עֲלֵיהֶם כִּי-יָצָא
y-ve incienso a rápido la-comunidad y-expía por-ellos pues salió

הַקֶּזֶף מִלִּפְנֵי יְהוָה הִתְלַח הַנֶּגֶף: וַיֹּמַח אַהֲרֹן
la-ira de-delante-de Yahweh empezó la-plaga (47) Y-tomó Aarón

כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיָּרֵץ אֶל-תּוֹדֵי הַקָּהָל וַהֲנֵה
como habló Moisés y-corrió a medio-de la-asamblea y-he-aquí

הִתְלַח הַנֶּגֶף בְּעַם וַיִּתֵּן אֶת-הַקִּטְרֶת
comenzó la-plaga , entre-el-pueblo y-ofreció ** את- el-incienso

וַיִּכְסֹּף	עַל-	הָעָם:	וַיִּשָּׁמַד	בֵּין	הַמֵּתִים
y-expió	por	. el-pueblo	(48)	entre	los-muertos
וּבֵין	הַחַיִּים	וַתִּעַצֹּר	הַמִּנְפָּה:	וַיְהִיו	
y-entre	los-vivos	y-se-detuvo	. la-plaga	(49)	Y-fueron
הַמֵּתִים	בַּמִּנְפָּה	אַרְבָּעָה עָשָׂר	אַלֶּף	וּשְׁבַע	מֵאוֹת
los-muertos	en-la-plaga	diez cuatro	mil	y-siete	cientos
מִלְכָּד	הַמֵּתִים	עַל- דִּבְרֵי-	קָרַח:	וַיָּשָׁב	
además-de	los-muertos	por	. Coré	(50)	Y-volvió
אֶל- אַהֲרֹן	אֶל- מֹשֶׁה	פֶּתַח	אֶהָל	וְהַמִּנְפָּה	וַנִּצְרָה:
a Aarón	a Moisés	entrada-de	puerta-de	reunión	. había-párado
וַיְדַבֵּר	יְהוָה	אֶל- מֹשֶׁה	לְאֹמֹר:	יִשְׂרָאֵל	
Y-habló	a Yahweh	Moisés	(2)	Israel hijos-de a Habla	
וְגַח	מֵאֲחֵם	מִטָּה	מִטָּה	לְבֵית	אָב
y-toma	de-ellos	vara	vara	de-casa-de	padre
וְשִׂיָּאֲהֵם	לְבֵית	אֲבֹתָם	שְׁנַיִם	עָשָׂר	מִפְּנוֹת
sus-jefes	por-casa-de	sus-padres	dos	diez	varas ,
שְׁמוֹ	תִּקְרָא	עַל- מִסָּהוּ:	וְאֵת שְׁם	אֶהָרֹן	תִּקְרָא
su-nombre	en	su-vara	(3)	. su-vara	escribe
עַל- מִטָּה	לְוִי	בִּי	מִטָּה	אֶחָד	לְרֹאשׁ
en	Leví	pues	vara	una	para-cabeza-de
וְהִנֵּחֵם	בְּאֶהָל	מוֹעֵד	לִפְנֵי	הָעֵדוּת	אֲשֶׁר
Y-los-pondrás	en-tienda-de	reunión	ante	el-testimonio	donde
אֲנִיעַד	לָכֶם	שָׁמָּה:	וְהָיָה	הָאִישׁ	אֲשֶׁר
me-encuentro	allí	con-vosotros	(5)	Y-será	que
מִיָּה	יִפְרָח	וְהִשְׁכַּתִּי	מֵעָלַי	אֶת-	תִּלְפֹּנוֹת
su-vara	rebotará	y-quitaré	de-sobre-mí	**	murmuraciones-de

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מְלִינִם עֲלֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה
Moisés Y-habló (6) . contra-vosotros murmurando ellos que Israel hijos-de

אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל-נְשֵׁי־אֲבֹתָם מִטָּה
vara sus-jefes todos a-él y-dieron Israel hijos-de a

לְנָשִׂיא אֶחָד מִטָּה לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר
diez dos sus-padres de-casa-de uno por-jefe vara uno por-jefe

מִטּוֹת וּמִטָּה אֶהְיֶה בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם: וַיִּנָּח
Y-colocó (7) . sus-varas entre Aarón y-vara-de , varas

מֹשֶׁה אֶת-הַמִּטּוֹת לִפְנֵי יְהוָה בְּאֵהֶל הָעֵדֻת: וַיְהִי
Y-fue (8) . el-testimonio en-tienda-de Yahweh ante las-varas ** Moisés

מִמָּחֳרָת וַיָּבֵא מֹשֶׁה אֶל-אֵהֶל הָעֵדֻת וַיְהִי
y-he-aquí el-testimonio en-tienda-de a Moisés y-entró al-día-siguiente

פָּרַח מִטָּה-אֶהְיֶה לְבֵית לֵוִי וַיִּצָּא פָּרַח
rebrote y-sacó , Leví de-casa-de Aarón vara-de rebrotó

וַיִּצָּא צִיץ וַיִּנְמַל שְׂקָרִים: וַיִּסַּח
Y-sacó (9) . almendras y-produjo flor y-floreció

מֹשֶׁה אֶת-כָּל-הַמִּטּוֹת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de todos a Yahweh de-delante-de las-varas todas ** Moisés

וַיִּמְרֹאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִמִּטָּהוּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
Yahweh Y-dijo (10) . su-vara cada-uno y-tomaron y-miraron

אֶל-מֹשֶׁה הֲשִׁב אֶת-מִטָּה אֶהְיֶה לִפְנֵי הָעֵדֻת לְמַשְׁמֶרֶת
para-guardar el-testimonio delante-de Aarón vara-de ** devuelve : Moisés a

לְאוֹת לְבָנָיו מִרִי וּתְכַל וּתְלוּתָם
sus-murmuraciones y-hará-cesar , rebelión a-hijos-de por-señal

מֵעַל וְלֹא יָמָתוּ: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר
como Moisés E-hizo (11) . morirán y-no de-contra-mí

צִוָּהּ יְהוָה אֹתוֹ כֵּן עָשָׂה: וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 Israel hijos-de Y-dijeron (12) . hizo así a-él Yahweh mandó

אֶל- מֹשֶׁה לֵּאמֹר הֵן נָמוּת מִלְּפָנֶיךָ אֲבִירֵינוּ כָּלֵנוּ אֲבִירֵינוּ:
 . estamos-perdidos todos-nosotros estamos-perdidos moriremos mira : diciendo Moisés a

כָּל הַקָּרֵב | הַקָּרֵב אֶל- מִשְׁכַּן יְהוָה יָמוּת
 morirá Yahweh tabernáculo-de a el-cercano el-cercano Todo (13)

הֲאֵם תָּמוּתוּ לְכֻלָּם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל- אַהֲרֹן אַתָּה
 tú : Aarón a Yahweh Y-dijo (1) . morir todos-nosotros ¿ acaso Cap. 18

וּבְנֵיךָ וּבֵית- אָבִיךָ אִתָּךְ תִּשָּׂאוּ אֶת-
 ** llevaréis con-tigo tu-padre y-casa-de y-tus-hijos

עֲלֶיךָ אֶת- הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה יְבִנֶּיךָ אִתָּךְ
 con-tigo y-tus-hijos y-tú el-santuario responsabilidad-de

תִּשָּׂאוּ אֶת- עֲלֵיךָ כְּהֻנַּתְכֶם: וְגַם אֶת-
 ** Y-también (2) . vuestro-sacerdocio responsabilidad-de ** llevaréis

אֶחָדָם מִשֵּׁחַ לֵוִי שָׁבֹט אָבִיךָ הַקָּרֵב אִתָּךְ
 con-tigo trae tu-padre tribu-de Leví tribu-de tus-hermanos

וַיֵּלְכוּ עִלֶּיךָ וְאַתָּה יְבִנֶּיךָ
 y-a-tus-hijos a-ti y-te-ayuden con-tigo y-se-junten

אִתָּךְ לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדוּת: וְשָׁמְרוּ
 Y-guardarán (3) . el-testimonio tienda-de delante-de con-tigo

מִשְׁמֶרֶתְךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל- הָאֹהֶל אִתָּךְ אֶל- כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ
 el-santuario utensilios-de a sólo , la-tienda toda y-deber-de tu-deber

וְאֵל- הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרְבוּ וְגַם- הֵם גַּם- יָמוּתוּ וְלֹא- יִקְרְבוּ
 vosotros como ellos tanto morirán y-no se-acercarán no el-altar y-a

וַיֵּלְכוּ עִלֶּיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת-מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל
 tienda-de cuidado-de y-se-encargarán con-tigo Y-se-juntarán (4)

מועד לכל עבדת האהל וְזָר לא יִקְרַב אליכם:
 . a-vosotros se-acercará no y-extraño la-tienda trabajo-de para-todo reunión

וּשְׁמֵרְתֶּם אֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֶת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ
 el-altar cuidado-de y-** el-santuario cuidado-de ** Y-seréis-responsables (5)

וְלֹא יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאֲנִי הִנֵּה לְקַחְתִּי
 tomé he-aquí Y-yo (6) . Israel hijos-de sobre ira otra-vez será y-no

אֶת־אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ יִשְׂרָאֵל לָכֶם מִתְּנָה
 don para-vosotros , Israel hijos-de de-entre los-levitas vuestros-hermanos **

נְתִנֵּם לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד: וְאַתָּה
 Y-tú (7) . reunión tienda-de obra-de ** para-hacer a-Yahweh dedicados

וּבְנֵיךָ אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֹנָתִי לְכָל־
 con-toda vuestro-sacerdocio ** cumpliréis con-tigo y-tus-hijos

דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וּלְמִבֵּית וּלְפָרֶכֶת וְעַבְדָתָם עֲבֹדַת
 servicio-de , y-serviréis de-la-cortina y-de-dentro el-altar cosa-de

מִתְּנָה אֲתֹן אֶת־כְּהֹנָתָם וְהֵזַר הַקֶּרֶב יוֹמָתִי:
 . morirá el-que-se-acerque y-el-extraño vuestro-sacerdocio a doy don

וַיֹּדֶבֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וְאֲנִי הִנֵּה נִתְּנִי לָךְ אֶת־מִשְׁמֶרֶת
 cuidado-de ** a-ti doy he-aquí y-yo : Aarón a Yahweh Y-dijo (8)

תְּרוֹמֹתַי לְכָל־קֹדֶשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לָךְ
 para-ti Israel hijos-de cosas-santas-de de-todas mis-ofrendas

נְתַתִּים לַמִּשְׁחָה וּלְבְנֵיךָ לְחֹק־עוֹלָם: זֶה
 Esto (9) . perpetuo por-estatuto y-para-tus-hijos para-porción las-doy

יִהְיֶה לָךְ מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים מִן־הָאֵשׁ כָּל־
 todo , el-fuego de las-cosas-santas de-lo-santo-de para-ti será

קָרְבָנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־
 y-de-toda ofrenda-vegetal-de-ellos de-toda don-de-ellos

וַיֵּשְׁבוּ	אֲשֶׁר	אֲשָׁמָם	וְלֹכֵל-	חַטָּאתָם	
traigan	que	ofrenda-de-culpa-de-ellos	y-de-toda	ofrenda-del-pecado-de-ellos	
וְלִבְנֵי:	הוּא	לָךְ	קִדְשִׁים	קִדֵּשׁ	לִי
y-para-tus-hijos	él	para-ti	santos	santo-de	para-mí
יֹאכֵל	זָכָר	כָּל-	וְאֹכְלָנוּ	הַקִּדְשִׁים	בְּקִדֵּשׁ
comerá	varón	todo	, lo-comerás	los-santos	Como-santo-de (10)
מִתְּנָם	תְּרוּמַת	לָךְ	זֶה-	לָךְ:	יִהְיֶה-
su-don	separada-de	para-ti	Y-esto (11)	para-ti	será
נִתְּנִים	לָךְ	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי	תְּנוּפֶחַ	לֹכֵל-
les-doy	para-ti	Israel	hijos-de	ofrenda-mecida-de	de-toda
עוֹלָם	לְחֶק-	אִתְּךָ	וְלִבְנֵיךָ	וְלִבְנֵיךָ	
perpetuo	por-estatuto	con-tigo	y-a-tus-hijas	y-a-tus-hijos	
חֶלֶב	כָּל	אֹתוֹ:	יֹאכֵל	בְּבֵיתְךָ	טָהוֹר
escogido-de	Todo (12)	a-él	comerá	en-tu-casa	limpio
אֲשֶׁר-	רֵאשִׁיתָם	וְדָגָן	תֵּירוֹשׁ	חֶלֶב	וְכָל-
que	sus-primicias	y-grano	mosto	escogido-de	y-todo
אֲשֶׁר	כָּל-	בְּבוֹרֵי	נִתְּנִים:	לָךְ	לַיהוָה
lo-que	todo	Primicias-de	(13)	las-doy	a-Yahweh
כָּל-	יִהְיֶה	לָךְ	לַיהוָה	יָבִיאוּ	אֲשֶׁר-
todo	, será	para-ti	a-Yahweh	traen	que
בִּישְׂרָאֵל	חֹרֵם	כָּל-	יֹאכְלָנוּ:	בְּבֵיתְךָ	טָהוֹר
en-Israel	consagrado	Todo	(14)	lo-comerá	limpio
בְּשֵׁר אֲשֶׁר-	לֹכֵל-	רֶחֶם	פֶּטֶר	כָּל-	יִהְיֶה:
que	carne	de-toda	vientre	primero-de	Todo (15)
אֲךָ	לָךְ	יִהְיֶה-	וּבְבֶהֱמָה	בְּאָדָם	לַיהוָה
pero	para-ti	será	y-también-animal	sea-hombre	a-Yahweh

פָּדָה תִּפְדֶּה אֶת בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר הַבְּהֵמָה
redimirás redimir el-hombre primogénito-de y-** el-animál primogénito-de

הַטֹּמֵאָה תִּפְדֶּהּ: וּפְדוּיוֹ מִבֶּן-
el-impuro redimirás (16) Y-su-rescate cuando-hijo-de

חֹדֶשׁ תִּפְדֶּה בְּעֶרְכָּהּ כֶּסֶף חֲמִשָּׁת שִׁקְלִים בְּשִׁקְל
mes redimirás a-tu-precio plata cinco siclos por-siclo-de

הַקֹּדֶשׁ עֲשִׂימָהּ הִוא: אֵךְ בְּכוֹר- שׁוֹר אֹךְ בְּכוֹר כֶּשֶׁב
el-santuario gera veinte (17) . él Pero o vaca primogénito-de oveja primogénito-de

אֹךְ בְּכוֹר עֵז לֹא תִפְדֶּה כֹּדֶשׁ הֵם אֶת- דָּמָם
o cabra primogénito-de no redimirás ellos santo ** sangre-de-ellos

תִּזְרֹק עַל- הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת- חֶלְבָם תִּקְטִיר אֵשָׁה לְרִיחַ
rociarás sobre el-altar y-** su-grasa quemarás ofrenda-encendida por-aroma

נִיחָח לִיהוָה: וּבְשָׂרָם יִהְיֶה לָּךְ כַּחַז
grato a-Yahweh (18) Y-carne-de-ellos será para-ti como-el-pecho

הַתְּנוּפָה וּכְשׁוֹק הַיָּמִין לָּךְ יִהְיֶה: כָּל
la-ofrenda-mecida y-como-muslo el-derecho para-ti . será Toda (19)

תְּרוּמַת הַקֹּדָשִׁים אֲשֶׁר יִרְמֹו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
ofrenda-de las-cosas-santas que presentán hijos-de Israel

לִיהוָה נָתַתִּי לָּךְ וּלְבָנֶיךָ וּלְבָנֹתֶיךָ אִתְּךָ
a-Yahweh daré a-ti y-a-tus-hijos y-a-tus-hijas con-tigo

לְחֶק- עוֹלָם בְּרִיתִי קָלַח עוֹלָם הוּא לִפְנֵי יְהוָה לָּךְ
por-estatuto , perpetuo pacto-de sal él ante Yahweh para-ti

וּלְזַרְעֶךָ אִתְּךָ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל- אַהֲרֹן
y-para-tu-descendencia con-tigo (20) Y-dijo Yahweh a Aaron

בְּאַרְצָם לֹא תִנָּחַל וְחֶלֶק לֹא יִהְיֶה לָּךְ
en-tierra-de-ellos no heredarás y-parte no para-ti

בְּחֻכָּם אֲנִי חֶלְקָךְ וְנִחְלַתְךָ בֵּתוּךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
 . Israel hijos-de entre y-tu-herencia tu-parte yo , entre-ellos

וְלִבְנֵי לֵוִי הִנֵּה נָתַתִּי כָּל-מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל לְנִחְלָה
 , por-herencia en-Israel diezmo todo doy he-aquí Leví Y-a-hijos-de (21)

חֶלֶף עֲבַדְתָּם אֲשֶׁר-הֵם עֹבְדִים אֶת-עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד:
 . reunión tienda-de trabajo-de ** trabajando ellos que su-trabajo por

וְלֹא-יִקְרְבוּ עוֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד
 reunión tienda-de a Israel hijos-de nunca se-acercarán Y-no

לִשְׂאת חֲטָא לָמוּת: וְעָבַד הַלֵּוִי הוּא אֶת-עֲבֹדַת אֹהֶל
 tienda-de trabajo-de ** él el-levita Y-hará (23) . para-morir pecado para-llevar

מוֹעֵד וְהֵם יִשְׁאוּ עֲוֹנָם חֻקַּת עוֹלָם
 perpetuo estatuto culpa-de-ellos llevarán y-ellos reunión

לְדֹרֹתֵיכֶם וּבֵתוּךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ
 recibirán no Israel hijos-de pero-entre por-vuestras-generaciones

נִחְלָה: כִּי אֶת-מַעֲשֵׂר בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָרִימוּ
 presentan que Israel hijos-de diezmo-de ** Pues (24) . herencia

לְיִהוָה תְּרוּמָה נָתַתִּי לָלוִיִּם לְנִחְלָה עַל-כֵּן אָמַרְתִּי
 dije eso por , por-herencia a-los-levitas doy ofrenda a-Yahweh

לָהֶם בְּתוּךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִנְחֲלוּ נִחְלָה:
 herencia heredaréis no Israel hijos-de entre : a-ellos

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וְאֶל-הַלֵּוִיִּם תְּדַבֵּר
 hablarás los-levitas Y-a (26) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (25)

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי-תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַמַּעֲשֵׂר אֲשֶׁר
 que diezmo ** Israel hijos-de de toméis Cuando : a-ellos y-dirás

נָתַתִּי לָכֶם מֵאֵתָם בְּנִחְלַתְכֶם וְהִרְמַתֶּם מִמֶּנּוּ
 de-él entonces-presentaréis , por-vuestra-herencia de-ellos a-vosotros doy

תְּרוּמַת יְהוָה מַעֲשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר: וְנִחְשַׁב לָכֶם
 a-vosotros Y-será-contado (27) . el-diezmo de diezmo Yahweh ofrenda-de

תְּרוּמַתְכֶם כִּדְגֹן מִן־הַגֶּרֶן וְכַמְלֹאָה
 y-como-producto la-era de como-el-grano , vuestra-ofrenda

מִן־הַיָּקָב: כֵּן תִּרְיִמוּ גַם־אַתֶּם תְּרוּמַת יְהוָה
 Yahweh ofrenda-de vosotros también presentaréis Así (28) . el-lagar de

מִכָּל־מַעֲשֵׂרְחֵיכֶם אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנָתַתֶּם
 y-daréis , Israel hijos-de de tomáis que vuestros-diezmos de-todos

מִמֶּנּוּ אֶת־תְּרוּמַת יְהוָה לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן: מִכָּל־
 De-todos (29) . el-sacerdote a-Aarón Yahweh ofrenda-de ** de-él

מִתְּנִיתֶיכֶם מִתְּרִימוּ אֶת־כָּל־תְּרוּמַת יְהוָה מִכָּל־
 de-todo Yahweh ofrenda-de toda ** presentaréis vuestros-dones

חֲלָבֹו אֶת־מִקְדָּשׁוֹ מִמֶּנּוּ: וְאַמַּרְתָּ אֲלֵהֶם
 a-ellos Y-dirás (30) . de-él lo-santo ** mejor-de-él

בְּהִרְיַמְכֶם חֲלָבֹו אֶת־מִמֶּנּוּ וְנִחְשַׁב
 entonces-será-contado de-él lo-mejor-de-él ** en-vuestro-presentar

לְלוֹוִים כַּתְּבוּאָת גֶּרֶן וְכַתְּבוּאָת יָקָב:
 . lagar y-como-producto-de era como-producto-de a-los-levitas

וְאֵכְלֹתֶם אֹתוֹ בְּכָל־מְקוֹם אַתֶּם וּבֵיתְכֶם כִּי־שָׂכָר
 remuneración pues y-vuestra-casa vosotros , lugar en-cualquier a-él Y-comeréis (31)

הוּא לָכֶם תִּלְךָ עֲבֹדְתְכֶם בָּאֵהֶל מוֹעֵד: וְלֹא־תִשָּׂאוּ
 llevaréis Y-no (32) . reunión en-tienda-de vuestro-trabajo paga-de por-vuestra él

עָלָיו חֲטָא בְּהִרְיַמְכֶם אֶת־חֲלָבֹו מִמֶּנּוּ וְאֶת־
 y-** de-él lo-mejor-de-él ** en-vuestro-presentar culpa por-él

קֹדֶשׁ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תַחֲקִלּוּ וְלֹא תָמוּתוּ:
 . moriréis y-no contaminaréis no Israel hijos-de cosas-santas-de

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר: זֹאת
 Y-habló (1) a Yahweh Moisés y-a Aarón diciendo (2) Esta

חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר דְּבַר אֶל-בְּנֵי
 ordenanza-de que la-ley Yahweh mandó hijos-de a habla : diciendo

יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ
 Israel y-traigan a-ti vaca roja perfecta que no-haya en-ella

מִיֹּם אֲשֶׁר לֹא-עָלָה עָלֶיהָ עֹל: וַנִּתֵּן אֹתָהּ אֶל-אַלְעָזָר
 defecto que no tuviera yugo sobre-ella Y-daréis (3) Eleazar a **-ella

הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל-מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׁחַט
 , el-sacerdote y-sacará a **-ella fuera-de a el-campamento y-sacrificará

אֹתָהּ לִפְנֵי: וְלָקַח אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
 a-ella delante-de-él (4) Y-tomará Eleazar el-sacerdote

מִדָּמָה בְּאֶצְבָּעוֹ וְהִזָּה וְאֶל-נֹכַח פָּנָיו
 de-su-sangre en-su-dedo y-rociará hacia frente cara-de

אֹהֶל-מוֹעֵד מִדָּמָה שִׁבְעַת פַּעֲמִים: וְשָׂרַף אֶת-
 tienda-de reunión de-su-sangre . veces siete Y-quemará (5) **

הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת עֲבֹה וְאֶת-בְּשָׂרָהּ וְאֶת-
 la-vaca ante-ojos-de-él ** su-piel su-came y-** y-

דָּמָה עַל-פָּרָשָׁה יִשְׂרָף: וְלָקַח הַכֹּהֵן
 su-sangre con su-estiercol quemará (6) Y-tomará el-sacerdote

עֵץ אֲרָז וְאִזּוֹב וְשָׁנִי תוֹלַעַת וְהִשְׁלִיךְ אֶל-תּוֹךְ
 cedro leña-de e-hisopo y-lana-de escarlata y-echará medio-de a

שִׂרְפַת הַפָּרָה: וְכִבֶּם בְּגָדָיו הַכֹּהֵן
 hoguera-de . la-vaca Y-lavará (7) sus-vestidos el-sacerdote

וְרָחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֵר יָבוֹא אֶל-
 y-se-lavará su-came en-el-agua y-después entrará en

הָעֶרֶב:	עַד-	הַכֹּהֵן	וְשָׂמָא	הַמִּחֲנֶה
. la-tarde	hasta	el-sacerdote	y-será-inmundo	el-campamento
בַּמַּיִם	בְּגָדָיו	יִכְבֹּס	אֹתָהּ	וְהַשְׂרִף
en-el-agua	sus-vestidos	lavará	de-ella	Y-el-quemador (8)
עַד-	וְשָׂמָא	בַּמַּיִם	בְּשָׂרוֹ	וְרָחַץ
hasta	y-será-inmundo	en-el-agua	su-came	y-se-lavará
הַפָּרָה	אֶפֶר	אֵת	אִישׁ טָהוֹר	וְאָסְףָּ
la-vaca	ceniza-de	**	limpio hombre	Y-recogerá (9)
וְהָיְתָה	טָהוֹר	בְּמָקוֹם	לַמִּחֲנֶה	מִחוּץ
y-será	limpio	en-lugar	de-el-campamento	fuera
נִדָּה	לְמִי	לְמַשְׁמֶרֶת	יִשְׂרָאֵל	בְּנֵי-
purificación	para-aguas-de	para-guardar	Israel	hijos-de
אֶת- אֶפֶר	הָאֶסְףָּ	יִכְבֹּס	הָיְתָה	הַטָּהָה
ceniza-de **	el-recogedor	Y-lavará	(10)	. ella limpieza-de-pecado
הָעֶרֶב	עַד-	וְשָׂמָא	בְּגָדָיו	אֶת-
la-tarde	hasta	y-será-inmundo	sus-vestidos	**
בֵּתוֹכָם	הַנֶּגֶד	וְלִגֵּר	יִשְׂרָאֵל	לְבָנֵי
entre-ellos	el-que-habita	y-para-el-extranjero	Israel	para-hijos-de
לְכָל-	בְּמֵת	הַנֹּגֵעַ	עוֹלָם:	לְחֻקָּה
de-cualquier	en-cuerpo-muerto	El-que-toque	(11)	. perpetua
יִתְחַטֵּא-	הוא	שִׁבְעַת יָמִים:	וְשָׂמָא	נֶפֶשׁ אָדָם
purificará	Él (12)	. días siete	entonces-será-inmundo	hombre cuerpo-de
יִטְהַר	הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם	הַשְּׁלִישִׁי	בַּיּוֹם
será-limpio	el-séptimo	y-en-el-día	el-tercer	en-el-agua
הַשְּׁבִיעִי	וּבַיּוֹם	הַשְּׁלִישִׁי	בַּיּוֹם	יִתְחַטֵּא
el-séptimo	entonces-en-el-día	el-tercero	en-el-día	se-purifica
				no
				y-si

לֹא יִטְהַר: כֹּל-הַנִּלְעָה בָּמֶת בְּנֶפֶשׁ
no . será-limpio Todo (13) el-que-toque en-cuerpo-de en-cadáver

הָאָדָם אֲשֶׁר-יָמוּת וְלֹא יִתְחַטֵּא אֶת-מִשְׁכַּן יְהוָה
el-hombre que murió y-no , se-purifica ** tabernáculo-de Yahweh

טָמְאָה וְנִקְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מֵי
contamina y-será-cortada la-persona la-aquella de-Israel pues aguas-de

נִדְּהָ לֹא-זָרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טְמֵאתוֹ
limpieza no roció sobre-él inmundo , será aún su-inmundicia

בּוֹ: זֹאת הַתּוֹלָה אָדָם כִּי-יָמוּת בָּאֵהָל כֹּל-הַבָּא
(14) . en-él Esta la-ley hombre cuando muere en-tienda todo el-que-entra

אֶל-הָאֵהָל וְכֹל-אֲשֶׁר בָּאֵהָל יִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים:
a la-tienda y-todo el-que en-la-tienda será-inmundo . días siete

וְכֹל-כֵּלֵי פְתוּחַ אֲשֶׁר אֵין צָמִיד פְּתִיל
(15) Y-toda vasija que abierta no-hay tapa ajustada

עָלָיו טָמֵא הוּא: וְכֹל אֲשֶׁר-יָנַע עַל-פָּנָי הַשָּׂדֶה
en-él inmundo . él Y-todo el-que en toque en faz-de el-campo

בְּחִלְלֹ-הָרֶב' אוֹ בָמֶת אוֹ-בַעֲצָם אָדָם אוֹ בַּקֶּבֶר
en-el-muerto-de o espada o en-cadáver o en-hueso-de hombre o en-sepulcro

יִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים: וְלִקְחוּ לְטָמֵא
será-inmundo . días (17) Y-tomarán para-el-inmundo

מֵעֶפֶר שָׂרֶפֶת קִחְטָאת וְנָתַן עָלָיו
de-ceniza-de quemada-de la-ofrenda-de-pecado y-echará en-él

מֵיִם חַיִּים אֶל-כֵּלֵי: וְלָקַח אֲזוֹב וַיִּמְצָא
aguas vivas en vasija (18) Y-tomará hisopo y-mojará

בְּמֵיִם אִישׁ טָהוֹר עַל-הָאֵהָל וְעַל-כָּל-וְהִזָּה
en-las-aguas hombre limpio y-rocíará en la-tienda y-en todos

וְעַל- y-sobre	שָׁם allí	הָיוּ estaban	אֲשֶׁר que	הַנְּפֹשֹׁת las-personas	וְעַל- y-sobre	הַכֵּלִים los-utensilios
אוֹ o	בַּמָּת en-el-cadáver	אוֹ o	בַּחֵלֶל en-el-muerto	אוֹ o	בְּעֵצָם en-el-hueso	תִּנְזַע el-que-toca
הַטָּמֵא el-inmundo	עַל- sobre	הַטָּהוֹר el-limpio	וְהִזָּה Y-rociará	(19)	בַּקֶּבֶר: en-el-sepulcro	
וְהִטָּאֵו y-se-purificará	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo	וּבַיּוֹם y-en-el-día	הַשְּׁלִישִׁי el-tercero	בַּיּוֹם en-el-día		
וְרָחַץ y-se-lavará	בְּגָדָיו sus-vestidos	וְכִבֶּס y-lavará	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo	בַּיּוֹם en-el-día		
אֲשֶׁר- que	וְאִישׁ Y-hombre	בְּעָרָב: (20)	וְשָׁהָר y-será-limpio	בַּמַּיִם con-el-agua		
הַנֶּפֶשׁ la-persona	וְנִכְרְתָהּ entonces-será-cortada	וְתִטְהַר se-purifica	וְלֹא y-no	יִטְמָא es-inmundo		
טָמֵא contaminó	יְהוָה Yahweh	מִקִּדְשׁ tabernáculo-de	כִּי ** pues	הַקֵּהָל la-congregación	מִתּוֹךְ de-entre	הַהִוא la-aquella
וְהִיתָה Y-es	(21)	טָמֵא הוּא: . él inmundo	עָלָיו sobre-él	זָרַק roció	לֹא- no	נִקְהָה limpieza
מֵי- aguas-de	וּמִזָּה y-el-que-rociá	עוֹלָם , perpetuo	לְתָקָה por-estatuto	לָהֶם para-ellos		
בְּמֵי- en-aguas-de	וְהִנֵּזָּה y-el-que-toque	בְּגָדָיו sus-vestidos	וְכִבֶּס lavará	הַנִּקְהָה la-limpieza		
אֲשֶׁר- lo-que	וְכֹל Y-todo	(22)	הָעָרָב: . la-tarde	עַד- hasta	יִטְמָא será-inmundo	הַנִּקְהָה la-limpieza
וְהַנֶּפֶשׁ y-la-persona	יִטְמָא será-inmundo	הַטָּמֵא el-inmundo	בּוֹ en-él	יִנָּזַע toque		

וַיָּבֹאוּ Y-llegaron	(1)	הָעֶרֶב: . la-tarde	עַד- hasta	הַתְּמָא será-inmundo	הַנִּנְעָה la-que-toque
בְּחֶדֶשׁ הָרִאשׁוֹן el-primero	עַן- Zin	מִדְבַּר- desierto-de	הָעֵדָה la-comunidad	כָּל- toda	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל Israel hijos-de
מִרְיָם Miriam	שָׁם allí	וַתָּמָת y-murió	בְּקָדֶשׁ en-Cades	הָעָם el-pueblo	וַיֵּשֶׁב y-se-quedó
לָעֵדָה para-la-comunidad	מֵי agua	הָיָה había	וְלֹא- Y-no	(2)	שָׁם: . allí
וַיִּרָב Y-se-enfadó	(3)	אֶהְרֹן: . Aarón	וְעַל- y-contra	מֹשֶׁה Moisés	עַל- contra
בְּנֹעַ cuando-morir	נִנְעָנוּ hubiéramos-muerto	וְלֹא ojalá :	וַיֹּאמְרוּ y-dijeron	מֹשֶׁה Moisés	עִם- con
יְהוָה Yahweh	אֶת-קָהָל asamblea-de	וַיֹּאמֶר trajiste	וְלָמָּה: Y-por-qué	(4)	יְהוָה Yahweh
אֶל-הַמִּדְבָּר a	הַזֶּה el-éste	לָמוֹת שָׁם a-morir	וְעַתָּה y-nuestro-ganado	(5)	וְעַתָּה Y-por-qué?
הָעֵדָה el-éste	הָרָע el-malo	הַמָּקוֹם el-lugar	אֶל- a	וְעַתָּה a-nosotros	וְעַתָּה de-Egipto
אֵין no-hay	וּמֵי y-agua	וְרִמּוֹן o-granada	וְנֶפֶן o-viña	וְזֶרַע o-higo	מָקוֹם semilla
אֶל- a	הַקָּהָל la-asamblea	מִפְּנֵי de-delante-de	וְאֶהְרֹן y-Aarón	מֹשֶׁה Moisés	וַיֵּבֶא Y-fue
וַיֵּרָא y-apareció	פְּנֵיהֶם sus-rostros	עַל- sobre	וַיִּפְּלוּ y-cayeron	מִזֵּדֶר reunión	אֶת־ tienda-de
קַח Toma	(8)	וַיֹּאמֶר: diciendo	מֹשֶׁה Moisés	אֶל- a	יְהוָה Yahweh
וַיְדַבֵּר Y-habló	(7)	וַיֹּאמֶר: diciendo	מֹשֶׁה Moisés	אֶל- a	יְהוָה Yahweh

אָחִיךָ וְאַהֲרֹן אַתָּה הָעֵדָה אַתָּה וְהִקְמַל אַתָּה הַמַּטֶּה
tu-hermano y-Aarón tú la-comunidad ** y-reúne la-vara **

וְיָתֵן לְעֵינֵיהֶם הַסֵּלַע אֶל- וּדְבַרְתֶּם
y-dará a-ojos-de-ellos la-roca a y-habla

הַסֵּלַע מִן- מַיִם לָהֶם וְהוֹצֵאתָ מִיָּמִי
la-roca de agua para-ellos y-harás-salir sus-aguas

וַיִּקַּח בְּעֵינָם: וְאַתָּה הָעֵדָה אַתָּה וְהַשְׁקִיתָ
Y-tomó (9) . ganado-de-ellos y-a la-comunidad a y-harás-beber

צִוְּהוּ: כַּאֲשֶׁר יְהוָה מִלִּפְנֵי אַתָּה הַמַּטֶּה מֹשֶׁה
le-mandó como Yahweh de-delante-de la-vara ** Moisés

וַיִּקְהָלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אַתָּה הַקְהָל אֶל- פָּנָי הַסֵּלַע
la-roca frente-de en la-congregación ** y-Aarón Moisés Y-reunieron (10)

וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמָעוּ- נָא הַמַּיִם הַמֵּן- הַסֵּלַע הַזֶּה
la-ésta la-roca acaso-de ? : los-rebeldes ahora escuchad : a-ellos y-dijo

נֹצִיא לָכֶם מַיִם: וַיִּרֶם מֹשֶׁה אֶת- יָדוֹ
su-mano ** Moisés Y-alzó (11) . agua para-vosotros sacaremos

וַיִּגַּךְ אַתָּה הַסֵּלַע בַּמַּטֶּה פַּעַם- מִיָּצְאוֹ מַיִם
la-roca ** la-roca con-su-vara dos-veces y-salieron aguas

רַבִּים וַתִּשָּׂה הָעֵדָה וּבְעֵינָם: וַיֹּאמֶר
Y-dijo (12) . y-ganado-de-ellos la-comunidad y-bebió muchas

יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל- אַהֲרֹן יַעַן לֹא- הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישָׁנִי
para-santificarme en-mí confiasteis no porque : Aarón y-a Moisés a Yahweh

לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תֵּבִיאוּ אַתָּה הַקְהָל
la-congregación ** haréis-entrar no por-tanto , Israel hijos-de a-ojos-de

הַזֶּה אֶל- הָאָרֶץ אֲשֶׁר- נָתַתִּי לָהֶם: הַמָּה מִי מֵרִיבָה
Meriba aguas-de Estas (13) . a-ellos di que la-tierra a la-ésta

וַיִּקְדָּשׁ אֲשֶׁר-רָבוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יְהוָה
y-se-santificó , Yahweh con Israel hijos-de contendieron donde

כֹּהם: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מְלָאכִים מִקְדָּשׁ אֶל-מֶלֶךְ אֶדוֹם
Edom rey-de a de-Cades mensajeros Moisés Y-envió (14) . en-ellos

כֹּה אָמַר אֶחָיו יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדָעָה אֵת כָּל-הַחֲלָאָה אֲשֶׁר
que el-sufrimiento todo ** sabes tú : Israel tu-hermano dice esto

מִצָּאֲחוֹנוּ: וַיֵּרְדּוּ אֲבוֹתֵינוּ מִצְרֵימָה וַנֵּשֶׁב
y-habítamos a-Egipto nuestros-padres Pues-descendieron (15) . nos-sobrevino

בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיַּקְטִירוּ לָנוּ מִצְרַיִם וְלֹאֲבוֹתֵינוּ:
. y-a-nuestros-padres egipcios a-nosotros y-maltrataron muchos días en-Egipto

וַנִּצְעַק אֶל-יְהוָה וַיִּשְׁמַע וַיִּשְׁלַח מַלְאָךְ
ángel y-envió nuestra-voz y-escuchó Yahweh a Y-clamamos (16)

וַיֵּצֵאנוּ מִצְרַיִם וְהִנֵּה אֲנִחנוּ בְּקֶדֶשׁ עִיר קְרֵב
. cerca-de ciudad en-Cades nosotros y-he-aquí de-Egipto y-nos-hizo-salir

נָבוֹלָךְ: נַעֲבְרָה-נָא בְּאַרְצְךָ לֹא נַעֲבֹר
pasaremos no por-tu-tierra ahora Déjanos-pasar (17) . tu-territorio

בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם וְלֹא נִשְׁתָּה מִן בְּאֵר
por-campo o-por-viñedo y-no beberemos de-aguas pozo

דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ וְלֹא נֵהָל וְיָמִין וּשְׂמֹאל עַד אֲשֶׁר-
que hasta o-izquierda derecha giraremos no : andaremos el-rey camino-de

נַעֲבֹר נָבוֹלָךְ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֶדוֹם לֹא
no : Edom a-él Y-dijo (18) . tu-territorio atravesemos

תַּעֲבֹר בִּי פֶן-בְּחֶרֶב אֵצֶא לְקִרְאָתְךָ:
. a-atacar-te saldré con-la-espada o , por-mí pasarás

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִסְלָה נַעֲלֶה
iremos por-el-camino-principal : Israel hijos-de a-él Y-dijeron (19)

וְנָתַתִּי	וּמִקְנִי	אֲנִי	נִשְׁתָּהוּ	מִימְנוֹךְ	וְאִם-
entonces-daré	y-mi-ganado	yo	bebemos	tus-aguas	y-si
אֶעֱבְרָה:	בְּרוּלִי	דָּבָר	אֵין	רַק	מְכָרָם
. pasaré	por-mi-pie	más	nada	sólo	, precio-de-ellas
אֶדוֹם	וַיֵּצֵא	חַשְׁבָּר	לֹא	וַיֹּאמֶר	(20)
Edom	y-salió	, pasarás	no	: Y-dijo	
וַיִּמָּאֵן	חֲזָקָה:	וַיִּבֶר	קָדָר	בָּעַם	לִקְרֹאתָו
Y-rechazó	(21) . fuerte	y-con-mano	dura	con-gente	a-enfrentarse-le
יִשְׂרָאֵל	וַיֵּשֶׁב	בְּנִבְלֹו	אֶת-יִשְׂרָאֵל עָבַר	נָתַן	אֶדוֹם
Israel	y-se-volvió	, por-su-territorio	pasar Israel a	dejar	Edom
בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	וַיָּבֹאוּ	מִקְדָּשׁ	וַיִּסְעוּ	מַעֲלָיו:	(22) . de-junto-a-él
Israel hijos-de	y-llegaron	de-Cades	Y-marcharon		
מֹשֶׁה	וַיֹּאמֶר	הָהָר:	הָר	הָעֵדָה	כָּל-
Moisés	a Yahweh	Y-dijo (23) . el-monte	Hor	la-comunidad	toda
אָמַר:	אֶרֶץ	נָבִיל	עַל-	הָהָר	בְּהָר
. diciendo	Edom	tierra-de	frontera-de	junto-a , el-monte	en-Hor
אֶל-	יָבֹא	לֹא	כִּי	עַמּוּי	אֶחָד
en	entrará	no	pues	su-pueblo	a Aarón
יִאָסֵף	אֶחָד	אֶל-	עַמּוּי	אֶחָד	יִאָסֵף
Será-reunido	(24)				
אֶת-	מְרִיבָה	עַל	יִשְׂרָאֵל	לְבָנֵי	אֲשֶׁר
** os-rebelasteis	cuanto	por	Israel	a-hijos-de	di
בְּנוֹ	וְאֶת-אֶלְעָזָר	וְאֶת-אֶחָד	וְאֶת-אֶחָד	וְאֶת-אֶחָד	וְאֶת-אֶחָד
su-hijo	Eleazar y-** Aarón	** Toma	(25) . Meribá	en-aguas-de	mi-mandamiento
וְקָעַל	אֶתְּ	הָר	הָהָר:	וְקָעַל	וְקָעַל

וַיָּמָת וְשָׁם: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
y-morirá . allí E-hizo (27) Moisés como Yahweh mandó

וַיַּעֲלֹוּ אֶל-הָרְ הָהָר לְעֵינֵי כָל-הָעָמָה:
y-subieron a Hor el-monte a-ojos-de toda la-comunidad

וַיִּקְשָׁט מֹשֶׁה אֶת-אַהֲרֹן אֶת-בְּגָדָיו וַיִּלְבָּשׁ אֹתָם
Y-quitó (28) Moisés a Aarón sus-vestidos con-ellos y-vistió

אֶת-אֶלְעָזָר בְּנוֹ וַיָּמָת אַהֲרֹן שָׁם בְּרָאשׁ הָהָר
Eleazar a su-hijo y-murió Aarón allí en-cima-de el-monte

וַיֵּרָד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר מִן-הָהָר: וַיֵּרְאוּ
y-descendió Moisés y-Eleazar de el-monte (29) Y-vieron

כָּל-הָעָמָה כִּי גָנַע אַהֲרֹן וַיִּקְבּוּ אֶת-אַהֲרֹן שְׁלֹשִׁים
toda la-comunidad que falleció Aarón por e-hicieron-duelo treinta Aarón

יּוֹם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל: וַיִּשְׁמָע יְהוָה הַכְּנַעֲנִי מִלֶּךְ-עָרָד
toda día Cap. 21 Israel casa-de Y-oyó (1) el-cananita rey-de Arad

וַיָּשָׁב הַנֶּגֶב בִּי בָא יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם
que el-Neguev habitante-de Israel viene camino-de el-Atarim entonces-atacó

בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבּוּ מִמֶּנּוּ וַיִּדָּר יִשְׂרָאֵל גִּדָּר
contra-Israel y-capturó de-él (2) E-hizo-voto Israel voto

לֵיהוָה וַיֹּאמֶר אִם-נָתַן תִּתֵּן אֶת-הָעָם הַזֶּה
a-Yahweh si : y-dijo entregar entregas a el-pueblo el-éste

בְּיָדִי וַחֲרַמְתִּי אֶת-עָרֵיהֶם: וַיִּשְׁמָע
en-mi-mano entonces-destruiré ** (3) Y-oyó ciudades-de-ellos

וַיְהִי בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּסֵּן אֶת-הַכְּנַעֲנִי וַיַּחֲרֵם
Yahweh a-voz-de Israel y-entregó el-cananita ** y-destruyó

אֹתָהֶם וְאֶת-עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם-הַמָּקוֹם חֶרְמָה:
y-a a-ellos ciudades-de-ellos y-llamó nombre-de el-lugar . Horma

וַיִּסְעוּ מִהֹר הָהָרִי יַם-סוּף לְסָבֵב
Y-marcharon de-Hor el-monte camino-de ים-סוף para-rodear לְסָבֵב (4)

אֶת-אֶרֶץ אֱדוֹם וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ הָעָם בְּדֶרֶךְ:
tierra-de **, Edom y-se-impacientó ánimo-de el-pueblo en-el-camino בְּדֶרֶךְ:

וַיְדַבֵּר הָעָם בְּאֱלֹהִים וּבַמֹּשֶׁה לָמָּה הֵעָלִיתָנוּ
Y-habló el-pueblo contra-Dios y-contra-Moisés por-qué ? : לָמָּה הֵעָלִיתָנוּ (5)

מִמִּצְרַיִם לָמוֹת בְּמִדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם וְאֵין מַיִם
de-Egipto para-morir en-el-desierto pues no-hay pan y-no-hay מַיִם

וַתִּפְשְׁנוּ קִצָּה בְּלֶחֶם הַקֶּלֶקֶל: וַיִּשְׁלַח
y-nuestra-alma está-hastiada por-el-pan . el-miserable Y-envió (6)

יְהוָה בָּעָם אֶת הַנָּחָשִׁים הַשָּׂרְפִים וַיִּנְשְׁכוּ אֶת-
Yahweh entre-el-pueblo ** las-serpientes las-venenosas a y-mordieron אֶת-

הָעָם וַיָּמָוֶת עַם-רַב מִיִּשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא הָעָם אֶל-
el-pueblo y-murió pueblo mucho de-Israel Y-vino (7) אֶל-הָעָם

מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חַטָּאתֵנוּ כִּי-דִבַּרְנוּ בִּיהוָה וּבָךְ
Moisés : y-dijeron pecamos pues hablamos contra-Yahweh וּבָךְ y-contra-ti

הַתַּפְלִל' אֶל-יְהוָה וַיִּסָּר מֵעֲלֵינוּ אֶת-הַנָּחָשׁ וַיִּתְּפֹלֵל
Yahweh a ora de-nosotros ** la-serpiente y-oró וַיִּתְּפֹלֵל

מֹשֶׁה בָּעַר הָעָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה עֲשֵׂה לָךְ שֵׁרֶף
por Moisés (8) . el-pueblo Y-dijo serpiente-ardiente para-ti haz : מֹשֶׁה עֲשֵׂה לָךְ שֵׁרֶף

וְשִׁים אֹתוֹ עַל-גֹּס וְהָיָה כָּל-הַנִּשְׁחָץ וְרָאָה
y-pon a-él en , palo y-será todo el-mordido cuando-vea וְרָאָה

אֹתוֹ וְחָי: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נָחָשׁ בְּרָזֶל וַיִּשְׁמְדוּ
a-él . y-vivirá (9) E-hizo Moisés serpiente-de bronce וַיִּשְׁמְדוּ y-lo-puso

עַל-הַגֹּס וְהָיָה אִם-נֹשָׁץ הַנָּחָשׁ אֶת-אִישׁ וְהִבִּיט אֶל-
en , el-palo y-será si muerde la-serpiente alguien ** וְהִבִּיט אֶל- a y-mira

נָחָשׁ הַנְּחָשֶׁת וַחֲיִי: וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
 serpiente-de bronce y-vivió Y-partieron hijos-de Israel (10)

וַיַּחֲנוּ בְּאוֹבֹת: וַיִּסְעוּ מֵאוֹבֹת וַיַּחֲנוּ
 y-acamparon en-Obot Y-partieron de-Obot (11)

בְּעֵי הַעֲבָרִים בְּמִדְבָּר אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ:
 Abarim en-Ije en-el-desierto que frente-de Moab hacia-nacimiento-de el-sol (12)

מִשָּׁם זֶרֶד: וַיַּחֲנוּ נִסְעוּ בְּנַחֲל וַיַּחֲנוּ
 De-allí Zered y-acamparon en-valle-de partieron (13)

מִשָּׁם נִסְעוּ וַיַּחֲנוּ מַעֲבַר אֲרֻנוֹן אֲשֶׁר
 De-allí partieron y-acamparon junto-a Amón que (14)

בְּמִדְבָּר הַיָּצֵא מִנִּבּוֹל הָאֲמֹרִי כִּי אֲרֻנוֹן
 en-el-desierto el-que-sale del-territorio-de , el-amorita pues Amón (15)

נִבּוֹל מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֲמֹרִי: עַל-כֵּן יֵאמָר
 Moab límite-de Moab entre Moab y-entre el-amorita Por eso se-dice (16)

בְּסֵפֶר מִלְחָמָת יְהוָה אֶת-וְהֵב בְּסוּפָה וְאֶת-הַנְּחָלִים אֲרֻנוֹן:
 en-libro-de batallas-de A : Yahweh Vaheb en-Sufa y-a los-arroyos-de Amón (17)

וְאֲשֶׁר הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשִׁבְתָּ עַר וַיִּשְׁעֵן
 Y-pendiente-de los-arroyos que lleva al-lugar-de , Ar y-descansa (18)

לְנִבּוֹל מוֹאָב: וּמִשָּׁם בְּאֶרֶה תּוֹא הַבָּאָר אֲשֶׁר אָמַר
 al-límite-de Moab Y-de-allí a-Beer , este el-pozo donde dijo (19)

יְהוָה לְמֹשֶׁה אָסַף אֶת-הָעָם וְאֶתְּנָה לָהֶם מִים:
 Yahweh a-Moisés reúne ** el-pueblo y-daré a-ellos agua (20)

אֵז יָשַׁר יִשְׂרָאֵל אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת עָלֶי בְּאֵר עֵנוֹ:
 cantó Entonces Israel ** la-canción la-ésta Sube pozo cantad (21)

לָהּ: בְּאֵר תְּפָרוּהָ שָׂרִים כְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם
 a-ella (22) Pozo la-excavaron jefes cavarón nobles-de el-pueblo

בְּמַחֲקָה	בְּמִשְׁעָנָתָם	וּבְמִדְבָּרָם	כִּי־תֵנָּה:
con-cetro	, con-báculos-de-ellos	y-del-desierto	a-Matana
וּבְמַחֲטָה	נַחֲלִיאֵל	וּבְנַחֲלִיאֵל	בְּמוֹת:
(19) Y-de-Matana	Nahaliel ,	y-de-Nahaliel	Bamot . (20)
וְהָאֵל	אֲשֶׁר	בְּשָׂדָה	מוֹאָב
el-valle	que	en-campo-de	cima-de , Moab
וְהָיָה	וְיִשְׁלַח:	יִשְׂרָאֵל מְלָאכִים	אַל-
faz-de	(21) el-erial	Israel Y-envió	rey-de Sehón a mensajeros
הָאֱמֹרִית	לֵאמֹר:	בְּאַרְצָךְ	לֹא
el-amorita	. diciendo (22)	Pasaré	iremos no
בְּשָׂדָה	וּבְכֶרֶם	לֹא	נִשְׁתָּה
en-campo	o-en-viña	no	beberemos
הַמֶּלֶךְ	גִּלְדָּה	עַד	אֲשֶׁר-
el-rey	iremos	hasta	pasemos que
וְנָתַן	סִיחוֹן	אֶת-	יִשְׂרָאֵל עָבַר
concedió	Sehón a	Israel	por-su-territorio
סִיחוֹן אֶת-	כָּל-	עַמּוֹ	וַיֵּצֵא
Sehón **	todo	su-pueblo	y-salió
הַמִּדְבָּרָה	וַיָּבֹא	יַהֲזָה	וַיִּלְחֶם
hasta-el-desierto	y-vino	a-Jahaza	y-luchó
וַיִּבְהוּ	יִשְׂרָאֵל	לְפִי-	חֶרֶב
(24) Y-le-hirió	Israel	a-filo-de	espada
אֶרְצוֹ	מֵאַרְנוֹן	עַד-	בְּנֵי
su-tierra	desde-Amón	hasta	hijos-de
גְּבוּל	בְּנֵי	עַמּוֹן:	יִשְׂרָאֵל אֶת
frontera-de	hijos-de	. Amón	Israel
וַיִּקַּח	וַיִּשְׁלַח:	יִשְׂרָאֵל	כָּל-
(25) Y-tomó	. Amón	Israel	las-ciudades todas **

הָאֵלֶּה	וַיָּשֶׁב	יִשְׂרָאֵל	בְּכָל־	עָרֵי	הָאֱמֹרִי	בְּחֶשְׁבֹּן
, las-ésta	y-se-estableció	Israel	en-todas	ciudades-de	el-amorita	en-Hesbón
וּבְכָל־	בְּנִתְיָהּ:	כִּי	חֶשְׁבֹּן	עִיר	סִיחֹן	מֶלֶךְ
y-en-todas	. sus-aldeas	(26)	Hesbón	ciudad-de	Sehón	rey-de
הָאֱמֹרִי	הָיָא	וְהָיָא	נִלְחַם	בְּמֶלֶךְ	מֹואָב	הָרֵאשֹׁן
el-amorita	, ella	y-él	luchó	contra-rey-de	Moab	el-anterior
אֶת־כָּל־	אֶרְצוֹ	מִיָּדוֹ	עַד־	אֲרֹנֹן:	עַל־	בֶּן
toda **	su-tierra	de-su-mano	hasta	. Amón	(27)	Por
יֹאמְרוּ	הַמְשָׁלִים	בָּאוּ	חֶשְׁבֹּן	תִּבְנֶנָּה		
dicen	: los-proverbistas	Venid	, Hesbón	sea-edificada		
וְתִכְוֶנֶן	עִיר	סִיחֹן:	כִּי־אֵשׁ	יֵצֵא	מִחֶשְׁבֹּן	
y-sea-restaurada	ciudad-de	Sehón	(28)	Pues	fuego	de-Hesbón
לְהִכָּה	מִקְרִינָה	סִיחֹן	אָכְלָהּ	עַר	מֹואָב	בְּעָלֶי
llama	de-ciudad-de	Sehón	devoró	Ar-de	Moab	señores-de
אֲרֹנֹן:	אֵי־	לָךְ	מֹואָב	אֲבָדָהּ	עַם־	בְּמֹושׁ
. Amón	(29)	Ay	de-ti	Moab	pueblo-de	entregó
בָּנֵיו	פְּלִיטִים	וּבְנֵיהֶם	בְּשָׁבִית	לְמֶלֶךְ	אֱמֹרִי	
sus-hijos	fugitivos	y-sus-hijas	como-la-cautiva	a-rey-de	amorita	
סִיחֹן:	וַיִּנָּקֶם	אָבָד	חֶשְׁבֹּן	עַד־	דִּיבֹן	
. Sehón	(30)	Pero-les-vencimos	destruido	hasta	Dibón	
וְנָשִׁים	עַד־	נָפַח	אֲשֶׁר	עַד־מִידְבָּא:	וַיָּשֶׁב	
y-les-demolimos	hasta	Nofa	que	Medeba	(31)	Y-se-asentó
יִשְׂרָאֵל	בְּאֶרֶץ	הָאֱמֹרִי:	וַיִּשְׁלַח	מֹשֶׁה	לְרַגֵּל	אֶת־יַעֲזֹר
Israel	en-tierra-de	el-amorita	(32)	Moisés	a-espiar	Jazer **
וַיִּלְכְּדוּ	בְּנִתְיָהּ	וַיִּיָּרֶשׁ	אֶת־	הָאֱמֹרִי	אֲשֶׁר־	
y-capturaron	sus-aldeas	y-expulsó	a	el-amorita	que	

שָׁם : וַיִּפְּנוּ וַיַּעֲלוּ דֶרֶךְ הַבָּשָׁן
allí . Y-volvieron y-subieron camino-de el-Basán (33)

וַיֵּצֵא עוֹל מֶלֶךְ-הַבָּשָׁן לִקְרֹאתָם הוּא וְכָל-
y-salió Og rey-de el-Basán a-encontrar-les él y-todo

עָמּוֹ לְמִלְחָמָה אֲדָרְעִי : וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה אֵל-
su-pueblo para-la-batalla-de Edrei . Y-dijo (34) Yahweh a Moisés no

תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נִתְּנִי אֹתוֹ וְאֶת-כָּל-עָמּוֹ וְאֶת-
temas a-él pues en-tu-mano entregué y-a a-él todo y-a su-pueblo

אֶרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לוֹ כְּאֲשֶׁר עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי-
, su-tierra y-harás a-él como hiciste a-Sehón rey-de el-amorita

אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבֹּן : וַיָּכּוּ אֹתוֹ וְאֶת-בָּנָיו וְאֶת-כָּל-
habita que en-Hesbón (35) E-hirieron y-a a-él sus-hijos y-a todo

עָמּוֹ עַד-בְּלֹתִי הַשָּׂאִיר-לוֹ שְׂרִיד וַיִּירָשׁוּ אֶת-
su-pueblo hasta que-no para-él superviviente y-heredaron **

אֶרְצוֹ : וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנּוּ
su-tierra (1) Y-parcieron hijos-de Israel y-acamparon

בְּעֶרְבֹת מוֹאָב מַעְבַּר לַיַּרְדֵּן יִרְחוֹ : וַיֵּרָא בָלָק בֶּן-
en-llanos-de Moab junto-a el-Jordán-de Jerico . Y-vio (2) Balac hijo-de

צִפּוֹר אֶת כָּל-אֲשֶׁר-עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאֱמֹרִי : וַיִּנֹּר
, Zipor ** lo-que todo Israel hizo a-el-amorita (3) Y-tuvo-miedo

מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם מָאֵד כִּי רַב-הוּא וַיִּצְּקֵן מוֹאָב
a-causa-de Moab muy el-pueblo pues mucho , él y-se-angustió Moab

מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל-זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה
a-causa-de Israel hijos-de (4) Y-dijo Moab a ancianos-de Madián ahora

יִלְחָקוּ הַקָּהָל אֶת-כָּל-סְבִיבֹתֵינוּ כְּלַחֵד הַשּׁוֹר
lamerán la-comunidad ** todos como-lame nuestros-alrededores el-buey

אֵת גֵּרְק הַשָּׂדֶה וּבִלְקָן בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בְּעֵת
 en-el-tiempo de-Moab rey Zipor hijo-de y-Balac , el-campo hierba-de **

הַהוּא: וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר פְּתוּרָה אֲשֶׁר
 .que en-Petor Beor hijo-de Balaam a mensajeros Y-envió (5) . el-aquel

עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לִקְרֹא־לּוֹ לֵאמֹר הִנֵּה
 he-aquí : diciendo a-él para-llamar su-pueblo hijos-de tierra-de el-río junto-a

עַם יִצְאָ מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כֶּסֶה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא
 y-él la-tierra faz-de ** cubre he-aquí de-Egipto salió pueblo

יֹשֵׁב מִמִּלִּי: וַעֲתָה לְכֵה־נָא אָרְחָה לִּי אֶת־הָעָם
 el-pueblo ** para-mí maldice por-favor ven Y-ahora (6) . junto-a-mí se-asienta

הַזֶּה כִּי־עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אִוִּלִּי אוּכַל' נִכְה־
 derrotar podré quizá , que-yo él más-poderoso pues el-éste

בּוֹ וְאֶנְרִשְׁנוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי יִדְעֵתִי אֵת אֲשֶׁר־
 a-quien ** sé pues la-tierra de y-expulsar-lo contra-él

תְּבַרְךָ תְּבַרְךָ מְבֹרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר וְיֹאָר: וַיִּלְכוּ
 Y-fueron (7) . maldecido maldigas y-a-quien bendecido bendigas

זָקֵנִי מוֹאָב וְזָקֵנִי מִדִּין וְקִסְמִים בְּיָדָם
 en-mano-de-ellos y-dádivas-de-adivinación Madián y-ancianos-de Moab ancianos-de

וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַדְּבָרוּ אֵלָיו דְּבָרֵי בִלְקָן: וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (8) . Balac palabras-de a-él y-hablaron Balaam a y-llegaron

אֲלֵיהֶם לֵינוּ פֹה הַלַּיְלָה וְהִשְׁבֵּתִי אֶתְכֶם דְּבַר בְּאֶשׁ
 según palabra a-vosotros y-traeré esta-noche aquí pernoctad : a-ellos

יְדַבֵּר וְהָיָה אֵלַי וַיִּשְׁבּוּ שְׂרֵי־מוֹאָב עִם־בִּלְעָם:
 . Balaam con Moab jefes-de y-se-quedaron , a-mí Yahweh hable

וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ:
 . con-tigo los-éstos los-hombres quién? : y-dijo Balaam a Dios Y-vino (9)

וַיֹּאמֶר בַּלֵּעַם אֶל־הָאֱלֹהִים בָּלֶק בֶּן־זִפּוֹר מֶלֶךְ מוֹאָב שְׁלַח
envió Moab rey-de Zipor hijo-de Balac : el-Dios a Balaam Y-dijo (10)

אֵלַי: הִנֵּה הָעָם הַיָּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְקֹס אֶת־
** y-cubre de-Egipto el-saliente el-pueblo He-aquí (11) . a-mí

עֵין הָאָרֶץ עַתָּה לָכֵה קִבְּהָ לִּי אֲתוּ אֵיכָל
pueda quizá a-él para-mí maldice ven ahora , la-tierra faz-de

לְהִלָּחֵם בּוֹ וַיִּגְשָׁתוּ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־
a Dios Y-dijo (12) . y-le-expulsaré contra-él luchar

בַּלֵּעַם לֹא חִלָּד עִמָּהֶם לֹא תֵאָר אֶת־הָעָם כִּי בֵרִידוֹ
bendito pues el-pueblo ** maldigas no , con-ellos vayas no Balaam

הוּא: וַיָּקָם בַּלֵּעַם בַּבֹּקֶר וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרֵי בָלָק
Balac jefes-de a y-dijo por-la-mañana Balaam Y-se-levantó (13) . él

לָבוֹ אֶל־אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן יְהוָה לְתַתִּי לְסִלָּד עִמָּכֶם:
. con-vosotros ir dejar-me Yahweh no-quiere pues vuestra-tierra a id

וַיָּקִימוּ שָׂרֵי מוֹאָב וַיָּבֹאוּ אֶל־בָּלָק וַיֹּאמְרוּ
: y-dijeron Balac a y-fueron Moab jefes-de Y-se-levantaron (14)

מֵאֵן בַּלֵּעַם הָלָךְ עִמָּנוּ: וַיִּסָּף עוֹד בָּלָק שְׁלַח
enviar Balac aún Y-volvió (15) . con-nosotros venir Balaam no-quiso

שְׂרִים רַבִּים וְנֹכְדִים מֵאֲלֵה:
. más-que-éstos y-honorables muchos jefes

וַיָּבֹאוּ אֶל־בַּלֵּעַם וַיֹּאמְרוּ לוֹ כֹּה אָמַר בָּלָק בֶּן־
hijo-de Balac dijo así : a-él y-dijeron Balaam a Y-vinieron (16)

צִפּוֹר אֶל־נָא תִמְנַע מִדָּלֹד אֵלַי: כִּי כְבֹד
honrar Pues (17) . a-mí de-venir dejes por-favor no Zipor

אֲכַבְדֶּךָ מְאֹד וְכָל אֲשֶׁר־תֹּאמַר אֵלַי אֲעָשֶׂה וְלָכֵה
así-ven , haré a-mí digas lo-que y-todo mucho te-honraré

נָא קַבֵּה-לִי אֵת הָעָם הַזֶּה: וַיַּעַן בָּלָעָם
Balaam Y-contestó (18) . el-éste el-pueblo ** para-mí maldice ahora

וַיֹּאמֶר אֵל-עַבְדִּי בָלָק אִם-יִתֵּן לִי בָלָק מָלֵא
lleno-de Balac para-mí diera si : Balac siervos-de a y-dijo

בֵּיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוֹכֵל לְעַבְרֵי אֶת-פִּי יְהוָה
Yahweh mandato-de ** traspasar podría no y-oro plata su-casa

אֵלָּהִי לַעֲשׂוֹת קִטְנָה אוֹ גְדוֹלָה: וְעַתָּה שְׁבוּ נָא בְּזֶה גַם-אַתֶּם
vosotros también aquí ahora quedad Y-ahora (19) . grande o pequeño para-hacer mi-Dios

הַלַּיְלָה וְאֶתְרָעָה מָה-יִסְתָּ יְהוָה דִּבֵּר עִמִּי:
. a-mí decir Yahweh añadirá qué y-averiguaré esta-noche

וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל-בָּלָעָם לַיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ אִם-לִקְרֹא
para-llamar Pues : a-él y-dijo por-la-noche Balaam a Dios Y-vino (20)

לָךְ בָּאוּ הָאֲנָשִׁים קוֹם לָךְ אִתָּם וְאָדָּךְ אֶת-הַדִּבָּר אֲשֶׁר-
que la-cosa ** y-sólo con-ellos ve levanta los-hombres vinieron a-ti

אֲדַבֵּר אֵלָיְךָ אַתָּה תַעֲשֶׂה: וַיָּקָם בָּלָעָם בַּבֹּקֶר
por-la-mañana Balaam Y-se-levantó (21) . harás ello a-ti hablo

וַיַּתְכַּשׁ אֶת-אַתָּנּוֹ עִם-שָׂרֵי מוֹאָב:
. Moab jefes-de con y-fue su-asna ** y-enalbardó

וַיִּמְרַר אֵף אֱלֹהִים כִּי-הוֹלֵךְ הוּא וַיִּתְנַצֵּב מַלְאָךְ יְהוָה
Yahweh ángel-de y-se-puso , él yendo porque Dios ira-de Y-se-encendió (22)

בַּדֶּרֶךְ לְשֹׁנָן לֹו וְהוּא רֹכֵב עַל-אַתָּנּוֹ וּשְׁנֵי
y-dos-de su-asna en cabalgante y-él de-él por-adversario en-el-camino

נִעְרִיו עִמּוֹ: וַתֵּרָא הָאֲתָנּוֹ אֶת-מַלְאָךְ יְהוָה
Yahweh ángel-de ** el-asna Cuando-vio (23) . con-él sus-criados

נִצָּב בַּדֶּרֶךְ וַתִּרְבֵּן שְׁלוֹפָה בְּיָדוֹ
en-su-mano desenvainada y-su-espada en-el-camino plantado

בַּשָּׂדֶה וּסְלָף הַדֶּרֶךְ מִן־הָאֲתוֹן וְתָמָּה
por-el-campo y-anduvo el-camino de el-asna entonces-se-apartó

וַיֵּעַמַּד בְּלִעָם אֶת־הָאֲתוֹן לַהֲפֹתָהּ הַדֶּרֶךְ׃
Y-se-puso (24) . el-camino para-hacerla-volver-a el-asna a Balaam y-azotó

מִלְאָךְ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל נָגַד חֲבֵרֵימִים מִזֶּה וְנָגַד
y-pared aquí pared las-viñas en-sendero-de Yahweh ángel-de

מִזֶּה׃ וְתָרָא הָאֲתוֹן אֶת־מִלְאָךְ יְהוָה
Yahweh ángel-de ** el-asna Y-vio (25) . allí

וַתִּלְחֹץ וַתִּלְחֹץ אֶל־הַקִּיר וַתִּלְחֹץ אֶת־רֶגֶל בְּלִעָם אֶל־
contra Balaam pie-de ** y-apretó el-muro contra y-se-apretó

הַקִּיר וַיִּסָּר לַהֲפֹתָהּ׃ וַיִּסָּר מִלְאָךְ־יְהוָה
Yahweh ángel-de Y-volvió (26) . a-azotar-la y-volvió , el-muro

עָבַר וַיֵּעַמַּד בְּמָקוֹם צָר אֵשֶׁר אֵין דֶּרֶךְ לַנִּמּוֹת יְמִין
derecha para-girar camino no-hay donde estrecho en-lugar y-se-puso , mover

וַשָּׂמְאוֹל׃ וַתָּרָא הָאֲתוֹן אֶת־מִלְאָךְ יְהוָה וַתִּרְבֵּץ
y-se-echó Yahweh ángel-de a el-asna Y-vio (27) . o-izquierda

תַּחַת בְּלִעָם וַיִּחַר־אֵף בְּלִעָם וַיִּזְתֶּה אֶת־הָאֲתוֹן
el-asna a y-azotó Balaam ira-de y-se-encendió Balaam bajo

בְּמִקְלָ׃ וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאֲתוֹן
el-asna boca-de ** Yahweh Y-abrió (28) . con-la-vara

וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם מָה־עָשִׂיתִי לָךְ כִּי הִבִּיתִנִי זֶה שֶׁלֹּשׁ רָגְלִים׃
. veces tres así me-azotas que a-ti hice qué ? : a-Balaam y-dijo

וַיֹּאמֶר בְּלִעָם לָאֲתוֹן כִּי הִתְעַלְלָתָּ בִּי לֵאמֹר
si , de-mí te-burlaste porque : a-el-asna Balaam Y-dijo (29)

יֵשׁ־חֶרֶב בְּיָדִי כֵּן עַתָּה הִרְגִיתִּיךָ׃
Y-dijo (30) . te-mataría ahora así en-mi-mano espada hubiera

הָאֲתֹנִן אֶל-בָּלְעָם הֲלוֹא אֲנִי אֲתֹנִן אֲשֶׁר-רִכַּבְתָּ עָלַי
 en-mí cabalgas que tu-asna yo acaso-no ? : Balaam a el-asna

מֵעוֹדָךְ עַד-הַיּוֹם הִנֵּה תִהְיֶה כְּהִסְכֵּן הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת לָךְ
 a-ti a-hacer acostumbré acostumbrar? el-éste el-día hasta desde-que-de-ti

כֹּה וַיֹּאמֶר לֹא: וַיִּגַּל יְהוָה אֶת-עֵינָיו בְּלִעְמֹן וַיֵּרָא
 y-vio Balaam ojos-de ** Yahweh Y-abrió (31) . no : y-dijo ; así

אֶת-מַלְאָךְ יְהוָה נָצַב בְּדֶרֶךְ וַתִּרְבֵּוּ שְׁלָפָה
 desenvainada y-su-espada en-el-camino plantado Yahweh ángel-de **

בְּיָדוֹ וַיִּקְדַּ וַיִּשְׁתַּחוּ לְאִשִּׁיו: וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (32) . sobre-su-faz y-se-postró y-se-inclinó , en-su-mano

אֵלָיו מַלְאָךְ יְהוָה עַל-מָה הַכִּיתָ אֶת-אֲתֹנִן וְהָ שְׁלוֹשׁ רָגְלִים
 veces tres así tu-asna ** azotas qué por : Yahweh ángel-de a-él

הִנֵּה אֲנִי יֵצְאָתִי לְשָׁטֵן כִּי-יָבֹט הַדֶּרֶךְ לְנֹדִי:
 . ante-mí el-camino perverso pues por-adversario salí yo he-aquí

וַתִּרְאֵנִי וַתִּפְּרָדֵנִי מֵאֲתֹנִן וַתִּפְּרָדֵנִי מֵאֲתֹנִן
 veces tres éste de-ante-mí y-se-apartó el-asna Y-me-vio (33)

אִילָּי וַתִּפְּרָדֵנִי מִפְּנֵי כִי עַתָּה נִסְתָּה אֲתָךְ הַרְגָתִי
 mataría a-ti cierto ahora entonces de-mí se-apartara si-no

וַאֲתָךְ הַחַיִּיתִי: וַיֹּאמֶר בְּלָעָם אֶל-מַלְאָךְ יְהוָה
 Yahweh ángel-de a Balaam Y-dijo (34) . dejara-viva y-a-ella

הַשְׂאִתִּי כִי לֹא יָדַעְתִּי כִי אֲתָךְ נָצַב לְקִרְאָתִי בְּדֶרֶךְ
 ; en-el-camino para-oponerte-a-mí te-pusiste tú que sabía no pues pequé

וַעַתָּה אִם-כֵּעַ בְּעֵינַי אָשׁוּבָה לִי: וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (35) . para-mí regresaré en-tus-ojos mal si y-ahora

מַלְאָךְ יְהוָה אֶל-בָּלְעָם לֵךְ עִם-הָאֲנָשִׁים וְאַפְסָ אֶת-הַדֶּבֶר אֲשֶׁר-
 que la-palabra ** pero-sólo los-hombres con ve : Balaam a Yahweh ángel-de

אֲדַבֵּר אֵלָיְךָ אֹתוֹ תִּדְבָּר וְיֵלֶךְ בָּלָעַם עִם־שְׁנֵי בָלָק׃
 . Balac jefes-de con Balaam y-fue , hablarás ello a-ti hablaré

וַיִּשְׁמַע בָּלָק כִּי בָא בָלָעַם וַיֵּצֵא לִקְרֹאתוֹ׃
 a-su-encuentro y-salió Balaam venía que Balac Y-oyó (36)

אֶל־עִיר מוֹאָב אֲשֶׁר־עַל־גְּבוּל אֲרֹנָן אֲשֶׁר בְּקֶצֶה הַנִּגְבּוּל׃
 . el-territorio al-borde-de que Amón límite-de en que Moab ciudad-de a

וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בָּלָעַם הֲלֹא שְׁלַח שְׁלַחְתִּי אֵלָיְךָ לִקְרֹא־לָךְ׃
 a-ti para-llamar a-ti envié enviar acaso-no ? : Balaam a Balac Y-dijo (37)

לָמָּה לֹא־הִלַּכְתָּ אֵלַי הֲאִמְנָם לֹא אוּכַל כְּבָדְךָ׃ וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (38) . honrar-te puedo no realmente ? a-mí viniste no por-qué

בָּלָעַם אֶל־בָּלָק הִנֵּה־בֹאֲתִי אֵלָיְךָ עַתָּה הֲיֹכֹל אוּכַל דְּבָר׃
 hablar puedo poder , ahora a-ti vine he-aquí : Balac a Balaam

מִמְּיֻמָּה תִּדְבָּר אֲשֶׁר יִשְׂים אֱלֹהִים בְּפִי אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃
 . hablaré ello en-mi-boca Dios ponga que la-palabra cualquier-cosa

וַיֵּלֶךְ בָּלָעַם עִם־בָּלָק וַיָּבֹאוּ קִרְיַת חֲצוֹת׃
 . Huzot Kiriath y-llegaron Balac con Balaam Y-fue (39)

וַיִּזְבַּח בָּלָק בָּקָר וַצֹּאן וַיִּשְׁלַח לְבָלָעַם׃
 a-Balaam y-envió y-ovejas vacuno Balac Y-sacrificó (40)

וּלְשָׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְהִי בִּבְקָר וַיִּקַּח
 que-tomó por-la-mañana Y-sucedió (41) . con-él que y-a-los-jefes

בָּלָק אֶת־בָּלָעַם וַיַּעֲלֵהוּ בָמֹת בָּעֵל וַיָּרָא מִשָּׁם׃
 desde-allí y-vio Baal Bamot y-le-subió-a Balaam a Balac

קָמָה הָעָם׃ וַיֹּאמֶר בָּלָעַם אֶל־בָּלָק בְּנֵה־לִּי בָּנָה׃
 aquí para-mí edifica : Balac a Balaam Y-dijo (1) . el-pueblo parte-de Cap. 23

שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַהֲבֵן לִי בָּנָה שִׁבְעָה פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים׃
 . cameros y-siete toros siete aquí para-mí y-prepara altares siete

וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר בַּלְעָם וַיַּעַל בָּלָק וּבַלְעָם
y-Balaam Balac y-ofreció Balaam habló como Balac E-hizo (2)

בָּרַךְ וְאָיִל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיֹּאמֶר בַּלְעָם לְבָלָק הִתְנַחֵב עִלַּי
junto quédate : a-Balac Balaam Y-dijo (3) . en-el-altar y-camero toro

עַל־תֹּדֶן עַל־לֶכֶת וְאֵלַי יָקֻמָּה יְהוָה לִקְרָאתִי
a-encontrar-me Yahweh vendrá quizá , e-iré tu-holocausto

וַיִּדְבֶּר מֶה־יִּרְאֵנִי וְהִתְנַחֵמְתִּי לָךְ וַיְהִי־אֵלַי
y-fue-a , a-ti entonces-diré me-muestre lo-que y-palabra-de

שָׁפִי: וַיִּקַּר אֱלֹהִים אֶל־בַּלְעָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַתָּה שֶׁבַע־
siete ** : a-él y-dijo Balaam con Dios Y-se-encontró (4) . monte-descubierto

הַמִּזְבְּחֹת עָלֵי־בָרֶךְ וְאָעַל בָּרַךְ וְאָיִל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיִּשֶׂם
Y-puso (5) . en-el-altar y-camero toro y-ofrecí preparé altares

יְהוָה דִּבֶּר בְּפִי בַלְעָם וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה
y-esto Balac a regresa : y-dijo Balaam en-boca-de palabra Yahweh

תִּדְבֹר: וַיָּשָׁב אֵלָיו וְהִנֵּה נֹצֵב עִלַּי וַיַּעַל
su-holocausto junto-a estaba y-he-aquí a-él Y-regresó (6) . habla

הוּא וְכָל־שָׂרֵי מוֹאָב: וַיִּשָּׂא מִשְׁלֹו וַיֹּאמֶר
: y-dijo su-oráculo Y-pronunció (7) . Moab jefes-de y-todos él

מִן־אֲרָם וְנִחְמִי בָלָק מֶלֶךְ־מוֹאָב מִהַרְרֵי־קָדִם לָכֶה
ven oriente de-montes-de Moab rey-de Balac me-trajo Aram de

אָדָה־לִּי יַעֲקֹב וּלְכֶה זַעֲמָה יִשְׂרָאֵל: מָה אֶקַּב לָא
no maldeciré Cómo (8) . Israel execra-a y-ven Jacob para-mí maldice

קָבָה אֵל וּמָה אֲנַעֲמָה לָא זַעֲמָה יְהוָה: כִּי־
Pues (9) . Yahweh execró no execraré y-cómo Dios maldijo

מִרְאֵשׁ צִרִים אֲרָאֵנִי וּמִקְבְּעוֹת אֲשִׁירְנִי הֵן־עַם
pueblo , mira , le-contemplo y-desde-colinas le-veo peñas desde-cumbre-de

מְנַה	מִי	יִתְחַשֵּׁב :	לֹא	וּבְנֵי־	יִשְׁכֵּן	לְדָבָר יִשְׁכֵּן
contará	Quién ? (10)	. se-considera	no	y-de-las-naciones	habita	solitario
נַפְשִׁי	תָּמוּת	יִשְׂרָאֵל	רְבַע	אֶת־	וּמִסְפָּר	יַעֲקֹב
mi-alma	muera	, Israel	cuarta-parte-de **	y-número-de	Jacob	polvo-de
וַיֹּאמֶר		כְּמֹהוּ :	אֲחֵרִיתִי	וַתְּהִי	יִשְׁרָיִם	מָוֶת
Y-dijo	(11)	. como-de-él	mi-fin	y-sea	rectos	muerte-de
לְקַחְתִּיךָ	אִיבֵי	לָקַב	לִי	עָשִׂיתָ	מָה	בָּלַק אֶל־בָּלָעַם
te-traje	mis-enemigos	a-maldecir	, a-mí	hiciste	qué :	Balaam a Balac
וְהִנֵּה	בְּרַכְתָּ	בְּרַךְ :	וַיַּעַן	וַיֹּאמֶר	הֲלֹא אֵת	
y-he-aquí	bendeciste	. bendecir	Y-respondió (12)	: y-dijo	** acaso-no ?	
אֲשֶׁר יִשִּׁים	יְהוָה	בִּפִּי	אֵתוֹ	אֲשַׁמֵּר	לְדָבָר :	וַיֹּאמֶר
Yahweh	ponga	en-mi-boca	ello	debo	. hablar	Y-dijo (13)
אֵלָיו בָּלַק	לָךְ־	וְאֵנִי	אֶל־מְקוֹם	אַחֵר	אֲשֶׁר	תֵּרְאֶנּוּ
: Balac	ven	a	con-migo	ahora	donde	le-verás
מִשָּׁם	אֶפְסֹ	קִצְצֹהוּ	תֵּרְאֶה	וְכָל־	לֹא	תֵּרְאֶה
de-allí	sólo	parte-de-él	verás	pero-todo-él	no	verás
וְקִבְּנוּ	לִי	מִשָּׁם :	וַיִּקְחֵהוּ	שָׂדֵה	צִפִּים	אֶל־
y-maldice-le	para-mí	. desde-allí	Y-le-llevó (14)	campo-de	en Zofim	
רֹאשׁ הַפִּסְגָּה	וַיִּבֶן	שִׁבְעָה	מִזְבְּחֹת	וַיַּעֲלֶה	בָּר	וְאֵיל
el-Pisga	y-edificó	siete	altares	y-ofreció	toro	y-camero
בַּמִּזְבֵּחַ :	וַיֹּאמֶר	אֶל־	בָּלַק	הַתֵּינִיב	כָּה	עַל־תֶּךָ
. en-el-altar	Y-dijo (15)	a	Balac	queda	aquí	tu-holocasto
וְאֵנִי אֶמְצָא כָּה :	וַיִּמָּקֵר	יְהוָה	אֶל־	בָּלָעַם	וַיִּשֶׂם	דָּבָר
y-yo	. allí	Y-salió-al-encuentro (16)	Balaam	de Yahweh	y-puso	palabra
בִּפְּמוֹ	וַיֹּאמֶר	שׁוּב	אֶל־בָּלַק	וְכָה	תְּדַבֵּר :	וַיָּבֹא
, en-su-boca	y-dijo	a	Balac	y-esto	. hablarás	Y-fue (17)

אֵלָיו וְהֵנוּ נִצָּב עַל-עֹלָחוּ וְשָׂרִי מוֹאֵב
a-él y-he-aquí-él estaba junto-a su-holocausto y-jefes-de Moab

אֵתָּו וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק מַה-דִּבֶּר יְהוָה: וַיִּשָּׂא
, con-él y-dijo a-él Balac qué ? : Yahweh Y-pronunció (18)

מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר בָּלָק וְשָׁמַע הֵאָזִינָה עָרִי בְנוֹ
su-oráculo : y-dijo Balac levanta oye a-mí su-hijo-de

עֲפָר: לֹא אִישׁ אֶל' חִכָּלָב וּבֶן-אָדָם וַיִּתְּנֶנָּם
Zipor . (19) No Dios hombre para-que-mienta ni-hijo-de para-que-cambie-de-mente

הֵוָּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדַבֵּר וְלֹא יִקְיַמְנָה:
? acaso-él dijo y-no hará y-habla y-no . la-cumplirá

הֵנָּה בָּרַךְ לְקַחְתִּי וַיְבָרֶךְ וְלֹא אֲשִׁיבָנָה:
He-aquí (20) bendecir tomé (orden) y-bendijo y-no puedo-cambiar-la

לֹא-הָבִיט אֲנִי בַּיַּעֲקֹב וְלֹא-רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל
No (21) ve iniquidad en-Jacob y-no contempla en-Israel miseria

יְהוָה אֱלֹהָיו עָמֹו וַתְּרוֹעַת מְלֶכֶךְ בּוֹ: אֵל מוֹצִיאֵם
y-Yahweh su-Dios con-él y-júbilo-de rey en-él . (22) Dios el-que-les-saca

מִמִּצְרַיִם כְּתוּעַפֹּת רָאָם לוֹ: כִּי לֹא-נָחַשׁ בַּיַּעֲקֹב
de-Egipto como-fuerzas-de búfalo para-él . (23) Pues no sortilegio contra-Jacob

וְלֹא-קָסָם בְּיִשְׂרָאֵל כָּעַתָּה וַיֹּאמֶר לַיַּעֲקֹב
y-no adivinación contra-Israel como-ahora se-dirá de-Jacob

וְלִי־שָׂרָאֵל מַה-שָּׁעַל אֵל: הֵן עַם בָּלְבֵיא יָקוּם
: y-de-Israel qué Dios . (24) Mira pueblo como-leona se-levanta

וְכֹאֲרִי יִתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד-יֹאכַל שָׂרֵךְ וְדָם-
y-como-león , se-erguirá no hasta-que descansa devora presa y-sangre-de

חֲלָלִים יִשְׁתָּה: וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל-בַּלָּעַם גַּם-קָב לֹא
bebe . (25) Y-dijo Balac a Balaam ya-que no maldecir

תִּקְבְּנוּ וְגַם-בִּרְךָ לֹא תִבְרַכְנוּ: וַיַּעַן בַּלָּעַם
 Balaam Y-respondió (26) . le-bendigas no bendecir tampoco le-maldices

וַיֹּאמֶר אֶל-בָּלָק הֲלֹא דִבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כָּל-אֲשֶׁר-יִדְבָּר יִהְיֶה
 Yahweh dijere lo-que todo diciendo a-ti hablé No ? : Balac a y-dijo

אֲתוֹ אֵעָשֶׂה: וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל-בַּלָּעַם לֵכֶה-נָּא אֲקַחְךָ אֶל-
 a te-llevaré ahora ven : Balaam a Balac Y-dijo (27) . haré ello

מָקוֹם אֲחֵר אוֹלֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וּקְבַחְתוּ
 y-le-maldecirás el-Dios en-ojos-de agradará quizá , otro lugar

לִי מִשָּׁם: וַיִּקַּח בָּלָק אֶת-בַּלָּעַם רֹאשׁ הַפְּעֹר
 el-Peor cima-de Balaam a Balac Y-tomó (28) . desde-allí para-mí

הַנִּשְׁקָה עַל-פָּנָי הַיְשִׁימֹן: וַיֹּאמֶר בַּלָּעַם אֶל-
 a Balaam Y-dijo (29) . el-erial faz-de hacia el-que-mira

בָּלָק בָּנֶה-לִּי שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהִכֵּן לִי בִזָּה שִׁבְעָה
 siete aquí para-mí y-prepara altares siete aquí para-mí edifica : Balac

פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים: וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בַּלָּעַם
 Balaam dijo como Balac E-hizo (30) . cameros y-siete toros

וַיַּעַל פָּר וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ: וַיִּגְרָא בַּלָּעַם כִּי
 que Balaam Cuando-vio (1) . en-el-altar y-camero toro y-ofreció Cap. 24

טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לִבְרַךְ אֶת-יִשְׂרָאֵל וְלֹא-הָלַךְ כִּפְעָם-
 como-vez fue entonces-no Israel a bendecir Yahweh a-ojos-de bueno

כִּפְעָם לִקְרֹאת נְחָשִׁים וַיָּשָׁת אֶל-הַמִּדְבָּר פָּנָיו:
 . su-rostro el-desierto hacia sino-que-volvió sortilegios a-buscar sobre-vez

וַיֵּשֶׁא בַּלָּעַם אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת-יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן
 acampado Israel a y-vio sus-ojos ** Balaam Y-alzó (2)

לְשִׁבְטָיו וְהָיָה עָלָיו רוּחַ אֱלֹהִים: וַיִּשָּׂא
 Y-pronunció (3) Dios espíritu-de sobre-él y-fue por-sus-tribus

משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם
su-oráculo-de Beor su-hijo Balaam oráculo-de : y-dijo su-oráculo

הנבר שתם העין: נאם שמע אמרי-אל
Dios palabras-de el-que-oye Oráculo-de (4) . el-ojo clara-visión-de el-varón

אשר מחזה שדי יחזה נפל ונקלי עינים: מה-
Cuán (5) . ojos y-abierto-de postrado ve Omnipotente visión-de que

טבו אהליך יעקב משכנותיך ישראל: פנהלים
Como-valles (6) . Israel tus-habitaciones Jacob tus-tiendas hermosas

נשיו כננת עלי נהר כאהלים נטע יהוה
Yahweh planta como-áloes río junto-a como-huertos extendidos

כאנדים עלי-מים: גל-Fluirá (7) . מים מכליו
de-sus-cubos agua Fluirá (7) . agua junto-a como-cedros

תרעו בקמים רבים ורם מאג
que-Agag y-será-mayor , muchas en-aguas y-su-simiente

מלכו וחנשא מלכותו: אל מוציא
que-le-saca Dios (8) . su-reino y-será-exaltado su-rey

ממצרים כחזעפת ראם לו יאכל גוים צרו
sus-enemigas naciones devora para-él búfalo como-fuerzas-de de-Egipto

ועצמותיהם יגרים וחציו ימחץ:
y-huesos-de-ellos romperá y-flechas-de-él . atravesará

כרע שקב כארי וקלביא מי יקימנו
le-levantará quién ? y-como-leona como-león se-echa Se-agazapa (9)

מברכך ברוך ואררך ארור:
el-que-te-bendiga bendito y-el-que-te-maldiga . maldito

ויחר-אף בקלן אל-בלעם ויספק את
** y-batió : Balaam contra Balac ira-de Y-se-encendió (10)

כַּפְּרוֹ וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל-בִּלְעָם לֵקֵב אֹיְבֵי

sus-palmas y-dijo Balac a Balaam para-maldecir mis-enemigos

וְעַתָּה זֶה בְּרָךְ בְּרַכְתָּ וְהִנֵּה קָרָאתִיךָ
Y-ahora (11) . veces tres este bendecir bendeciste y-he-aquí te-llamé

וְהֵנָּה אֶחָדָךְ כִּבְדֹּךְ אֶמְרֵתִי מִקוֹמִךְ אֶל- בָּרַח-לֶךְ
y-he-aquí te-honraría honrar dije ; tu-lugar a ve ,marcha

בָּלַע אֶל-בָּלָק הָלֹא	וַיֹּאמֶר	מִקְבֹּד :	יְהוָה	וַיִּמְנַעַךְ
acaso-no ? : Balac a Balaam	Y-dijo	(12) . de-recompensa	Yahweh	te-privó

וְנָם אֶל- מַלְאֲכֵיךָ אֲשֶׁר- שְׁלַחְתָּ אֵלַי דְּבַרְתִּי לֵאמֹר: אִם- יִהְיֶה

לֵעָבֵר אוֹכֵל לֹא וְזָהָב כֶּסֶף בֵּיתוֹ מְלֵא בָּלַק אֲמִי

traspasar podría no y-oro plata su-casa llena-de Balac a-mí

אֶת-פִּי יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלִּבִּי אֲשֶׁר-יִדְבָּר יְהוָה
 Yahweh hable lo-que de-mi-corazón mala o buena para-hacer Yahweh orden-de **

אֶתְּךָ לְעַמִּי הַיּוֹדֵף וְעַתָּה אֲדַבֵּר אֵלָיו
te-avisaré ven , a-mi-pueblo voy he-aquí Y-ahora (14) . hablaré ello

אֶשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמּוּדָא בְּאַחֲרִית הַיָּמִים:

lo-que hará el-pueblo el-éste a-tu-pueblo en-porvenir-de los-días

וַיִּשְׁאָל מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר וְאֵם בְּלָעָם בְּנִי
su-oráculo Y-pronunció : y-dijo dicho-de Balaam su-hijo (15)

נָאֵם	דִּיכְוִין:	שָׁחַם	מַזְכֵּר	וּנְאָם	בְּעוֹר
Dicho-de	(16)	el-ojo	clara-visión-de	el-varón	y-dicho-de
					Beor

שמע'	אמרי-	אל	יודע	בעת	עליון	מחזה
oidor	palabras-de	Dios	y-conocedor	ciencia-de	, Altísimo	visión-de

שד' יחזק' נפל וקל' עינים: אראני ולא
vio Todopoderoso postrado y-abierto-de .ojos Le-veré (17) pero-no

וְעַתָּה	אֲשׁוּרֵנּוּ	וְלֹא	קָרוֹב	דִּרְדֹּךְ	כּוֹכֵב	מִיַּעֲקֹב	וְקָם
ahora	le-contemplaré	pero-no	, cerca	saldrá	estrella	de-Jacob	y-se-levantará
שָׁבֵט	מִיִּשְׂרָאֵל	וּמַחֲנֵן	פִּאֲתֵי	מוֹאָב	וְנִקְרָר	כָּל-	
cetro	de-Israel	y-aplastará	sienes-de	Moab	y-cráneo-de	todos	
בְּנֵי-	שֵׁת:	וְתִהְיֶה	אֲדוֹם	יִרְשָׁה	וְתִהְיֶה	יִרְשָׁה	
hijos-de	. Set (18)	Y-será	Edom	conquistada	y-será	conquistada	
שְׂעִיר	אִיְבּוֹ	וְיִשְׂרָאֵל	עָשָׂה	חֵיל:	וְיִדְרֹךְ		
Seir	su-enemigo	pero-Israel	se-hace	. fuerte (19)	Y-dominará		
מִיַּעֲקֹב	וְהָאֵבִיר	שָׂרִיד	מִעִיר:	וַיֵּרָא	אֶת-עַמְלֵק		
de-Jacob	y-destruirá	superviviente	. de-ciudad (20)	Y-vio	a Amalec		
וַיִּשָּׂא	מִשְׁלוֹ	וַיֹּאמֶר	רִאשִׁית	גּוֹיִם	עַמְלֵק		
y-pronunció	su-oráculo	: y-dijo	primera-de	naciones	Amalec		
וְאַחֲרֵיתוֹ	עַד	אֲבָד:	וַיֵּרָא	אֶת-	חֲקִינִי	וַיִּשָּׂא	
pero-su-final	hasta	. arruinado (21)	Y-vio	a	el-ceneo	y-pronunció	
מִשְׁלוֹ	וַיֹּאמֶר	אִיתָן	מִוִּשְׁבֶּךָ	וְעִים	בְּסֹלֶעַ		
su-oráculo	: y-dijo	segura	tu-morada	y-puesto	en-la-peña		
קִנְיָד:	כִּי אִם-	יְהִיָּה	לְבַעַר	כִּין עַד-מָה	אֲשׁוּר		
. tu-nido (22)	Pues **	será	destruir	cuando **	Asiria		
וְהַשְׁבֶּךָ:	וַיִּשָּׂא	מִשְׁלוֹ	וַיֹּאמֶר	אֹי	מִי		
. te-haga-cautivo (23)	Y-pronunció	su-oráculo	: y-dijo	¡ah!	quién?		
יְהִיָּה	מִשְׁכּוֹ	אֵל:	וְצִיִּם	מִנֶּד	קִתִּים		
vivirá	cuando-lo-haga	. Dios (24)	Y-naves	de-costa-de	Quitim		
וְעָנִי	אֲשׁוּר	וְעָנִי-	עֵבֶר	וְנָם-	הוּא עָדִי		
y-someterán	Asiria	y-someterán	Eber	pero-también **	él		
אֲבָד:	וַיָּקָם	בָּלָעָם	וַיֵּלֶךְ	וַיָּשָׁב			
. arruinado (25)	Y-se-levantó	Balaam	y-fue	y-regresó			

וַיֵּשֶׁב	לְמִקְוָם	וְגַם-	בַּלַּק	הָהָר	לְדַרְכּוֹ:	וַיֵּשֶׁב
Y-permaneció	a-su-lugar	y-también	Balac	fue	por-su-camino	(1)
אֶל-	יִשְׂרָאֵל	בְּשִׁטִּים	וַיַּחֵל	הָעָם	לְזִנוּת	אֶל-
con	Israel	en-el-Sitim	y-comenzó	el-pueblo	a-formicar	
אֱלֹהֵיהֶן	בָּנוֹת	מוֹאָב:	וַתִּקְרְאוּ	לָעָם	לְזִבְחֵי	אֱלֹהֵיהֶן
sus-dioses	hijas-de	Moab	E-invitaron	a-el-pueblo	a-sacrificios-de	
וַיִּצְמַד	וַיֹּאכַל	הָעָם	וַיִּשְׁתַּחֲוֶי	לְאֱלֹהֵיהֶן:	וַיִּצְמַד	
Y-se-unió	y-comió	el-pueblo	y-se-inclinó	a-sus-dioses	(3)	
בְּיִשְׂרָאֵל:	יִשְׂרָאֵל	לְבָעַל	פְּעֹר	וַיִּחַר-	אָרַר	יְהוָה
contra-Israel	Israel	a-Baal	Peor	y-se-encendió	ira-de	Yahweh
הָעָם	וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל- מֹשֶׁה	קַח	אֶת-	כָּל-
el-pueblo	Y-dijo	Yahweh	a	Moisés	a	todos
וְהִזְקַע	אוֹתָם	לִיחַה	נֹגֵד	הַשָּׁמֶשׁ	וַיֵּשֶׁב	סִרְוֹן
y-mata	a-ellos	ante-Yahweh	a	el-sol	y-se-apartará	furor-de
אֶף-	יְהוָה	מִיִּשְׂרָאֵל:	וַיֹּאמֶר	מֹשֶׁה	אֶל-	שֹׁפְטֵי
ira-de	Yahweh	de-Israel	Y-dijo	Moisés	a	jueces-de
הָרָגוּ אִישׁ	אֶנְשֵׁי	הַנִּצְמָדִים	לְבָעַל	פְּעֹר:	וְהֵנָּה	אִישׁ
a-cada	hombre-de-él	los-unidos	a-Baal	Peor	Y-he-aquí	hombre
מִבְּנֵי	יִשְׂרָאֵל	בָּא	וַיִּקְרַב	אֶל-	אֲחֵיו	אֶת-
de-hijos-de	Israel	viniendo	y-trajo	a	sus-hermanos	**
הַמִּדְיָנִית	לְעֵינַי	מֹשֶׁה	וּלְעֵינַי	כָּל-		
la-madianita	a-ojos-de	Moisés	y-a-ojos-de	toda		
עָרַת	בְּנֵי- יִשְׂרָאֵל	וְהָמָּה	בָּכִים	פָּתַח	אֹהֶל	
comunidad-de	hijos-de	Israel	mientras-ellos	lloraban	entrada-de	tienda-de
מוֹעֵד:	וַיֵּרָא	פִּינְחָס	בֶּן- אֶלְעָזָר	בֶּן- אַהֲרֹן	הַכֹּהֵן	
reunión	Cuando-vio	Fineas	hijo-de	hijo-de	Aarón	el-sacerdote
(7)						

וַיָּקָם	מִתּוֹךְ	הָעֵדָה	וַיִּקַּח	לְמַח	בְּיָדוֹ:
entonces-se-levantó	de-entre	la-comunidad	y-tomó	lanza	. en-su-mano
וַיָּבֹא	אַחֵר	אִישׁ-יִשְׂרָאֵל	אֶל-הַקָּדָה	וַיַּדְקֵר	
Y-fue (8)	tras	Israel hombre-de	la-tienda a	y-atravesó	
אֶת-שְׁנֵיהֶם	אֶת	אִישׁ יִשְׂרָאֵל	וְאֶת-הָאִשָּׁה	אֶל-	קִבְּתָהּ
a ellos-dos	a	Israel hombre-de	y-a la-mujer	en	su-cuerpo
וַתַּעֲצֹר	הַמִּנְפָּה	מֵעַל	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	וַיְהִי	
y-cesó	la-plaga	de-sobre	Israel hijos-de	(9)	Y-fueron
הַמֵּוֹתִים	בַּמִּנְפָּה	אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים	אַלְפֵי:	וַיִּדְבֵּר	יְהוָה
los-muertos	por-la-plaga	y-veinte cuatro	. mil	Y-habló (10)	Yahweh
אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:	פִּינְחָס	בֶּן-אֶלְעָזָר	בֶּן-אַהֲרֹן	הַכֹּהֵן	
. diciendo Moisés a	(11)	hijo-de Fineas	hijo-de Aarón	el-sacerdote	
הָשִׁיב אֶת-	חֲמֹרִי	מֵעַל	בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	בְּקִנְאוֹ	
** apartó	mi-furor	de-sobre	Israel hijos-de	en-su-ser-celoso	
אֶת-קִנְאוֹתֵי	בֵּתוֹכֶם	וְלֹא-כִלִּיתִי	אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל	בְּקִנְאוֹתֵי:	
mi-celo con	, entre-ellos	y-no consumí	Israel hijos-de a	. en-mi-celo	
לָבֹן	אֶמֶר הִנְנִי	נָתַן	לּוֹ	אֶת-בְּרִיתִי	שְׁלוֹם:
Por-tanto (12)	di	dando	a-él	** mi-pacto-de	. paz
וְהָיְתָה	לּוֹ	וְלִזְרְעוֹ	אַחֲרָיו	בְּרִית	
Y-será (13)	para-él	y-para-su-descendencia	tras-él	pacto-de	
פְּהֶנֶת	עוֹלָם	תַּחַת אֲשֶׁר	קָנָא	לְאֱלֹהֵיוֹ	וַיִּכְפֹּר
sacerdocio	perpetuo	** porque	fue-celoso	por-su-Dios	y-expió
עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:	וְשֵׁם	אִישׁ יִשְׂרָאֵל	הַמָּוֶה	אֲשֶׁר	
Israel hijos-de por	(14)	Israel hombre-de	el-muerto	que	
הָקָה	אֶת-	הַמִּדְיָנִית	זִמְרִי	בֶּן-סָלוּא	בֵּית-
fue-muerto	con	la-madianita	Zimri	jefe-de Salu	casa-de

הַמָּתָה הָאִשָּׁה וְשֵׁם לְשִׁמְעוֹן: אָב
la-muerta la-mujer Y-nombre-de (15) . de-el-Simeón padre

הַמְדִּיָּנִית קֹזְבִי בַת- צֹר רֹאשׁ אֲמוֹת בֵּית- אָב
la-madianita Cozbi hija-de Zur jefe-de tribus casa-de padre

בְּמִדְיָן הוּא: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צָרוֹר אֶת-
a Hostigar (17) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (16) . él en-Madián

הַמְדִּיָּנִים וַהֲכִיתֶם אוֹתָם: כִּי צֹרְרִים הֵם לָכֶם
los-madianitas y-destruid a-ellos (18) . Pues enemigos ellos para-vosotros

בְּנִכְלִיתָם אֲשֶׁר- נִכְּלוּ לָכֶם עַל- דְּבַר- פְּעוֹר וְעַל-
en-sus-engaños que engañaron a-vosotros sobre asunto-de Peor y-sobre

דָּבָר קֹזְבִי בַת- נָשִׂיא מִדִּיָּן אֲחֹתָם הַמָּתָה
asunto-de Cozbi hija-de jefe-de Madián hermana-de-ellos la-muerta

בְּיוֹם- הַמִּנְפָּה עַל- דְּבַר- פְּעוֹר: וַיְהִי אַחֲרֵי הַמִּנְפָּה
en-día-de la-plaga por asunto-de Peor (1) . Y-fue después-de la-plaga Cap. 26

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר בֶּן- אַהֲרֹן הַכֹּהֵן
y-dijo a Yahweh Moisés y-a Eleazar hijo-de Aarón el-sacerdote

לֵאמֹר: שָׂאוּ אֶת- רֹאשׁוֹ כָּל- עֵדָת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל
diciendo Toma (2) ** censo-de toda comunidad-de hijos-de Israel

מִן עֲשָׂרִים שָׁנָה וְעַד לְבֵית אֲבֹתָם כָּל- יָצֵא
de-hijo-de veinte año y-más por-casa-de sus-padres todo saliente

צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן אִתָּם
en-Israel ejército (3) Y-habló Moisés y-Eleazar el-sacerdote con-ellos

בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל- יַרְדֵּן וַיְחֹזֵ לֵאמֹר: מִן עֲשָׂרִים שָׁנָה
en-llanos-de Moab junto Jordán-de Jericó diciendo (4) De-hijo-de veinte año

וְעַד לְכָאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת- מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
y-más como mandó a Yahweh a Moisés e-hijos-de Israel

הַיִּצְאִים מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: רֵאשִׁית בְּכוֹר יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
hijos-de Israel primogénito-de Rubén (5) . Egipto de-tierra-de los-que-salieron

רֵאשִׁית בְּנוֹת עֲנוּךְ מִשְׁפַּחַת הַתְּנֹכִי לְפָלוּא מִשְׁפַּחַת הַפְּלֹאִי:
Rubén Enoc familia-de los-enoquitas de-Falú familia-de los-faluitas

לְחֶזְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶזְרוֹנִי לְכַרְמִי מִשְׁפַּחַת הַכַּרְמִי:
De-Hezrón familia-de los-hezronitas de-Carmi familia-de los-carmitas

אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הָרֵאשִׁית וַיְהִיו פָּקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה
Estas (7) familias-de ,los-rubenitas y-fueron y-יהוה tres contados-de-ellos

וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁבַע מֵאוֹת וְשָׁלֹשִׁים: וּבְנֵי פָלוּא
y-cuarenta mil y-siete cientos y-treinta E-hijos-de Falú (8)

אֵלִיאָב: וּבְנֵי אֵלִיאָב נִמוּאֵל וְדָתָן וְאַבִּירָם הוּא- דָּתָן
Eliab (9) E-hijos-de Eliab Nemuel y-Datán y-Abiram él Datán

וְאַבִּירָם קְרָאִי הָעֵדָה אֲשֶׁר הָצִו עַל- מֹשֶׁה
y-Abiram oficiales-de la-comunidad que se-rebalaron contra Moisés

וְעַל- אַהֲרֹן בַּעֲדַת- קָרֵחַ בַּהֲצֹטֵם עַל- יְהוָה:
y-contrá Aarón con-el-grupo-de Coré en-rebelarse-de-ellos contra Yahweh

וַתִּפְתָּח הָאָרֶץ אֶת- פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת-
Y-abrió (10) la-tierra ** su-boca y-tragó y-a a-ellos

קָרֵחַ בְּמוֹת הָעֵדָה בֹּאֵכִל הָאֵשׁ אֵת חֲמִשִּׁים
Coré al-morir el-grupo de-devorar el-fuego ** cincuenta

וּמֵאֲתַיִם וְאִישׁ וַיְהִיו לָגֶם: וּבְנֵי- קָרֵחַ לֹא-
y-doscientos hombre y-fueron de-avisó E-hijos-de Coré (11) no

מָתוּ: בְּנֵי שִׁמְעוֹן לְמִשְׁפַּחַת־ לְנִמוּאֵל מִשְׁפַּחַת-
murieron (12) Hijos-de Simeón por-sus-familias de-Nemuel familia-de

הַנִּמְוִאֵלִי לְיָמִין מִשְׁפַּחַת הַיָּמִינִי לְיָאִין מִשְׁפַּחַת-
el-nemuelita de-Jamín familia-de el-jaminita de-Jaquín familia-de

הַיָּכִינִי : לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזֶּרַחִי לְשָׁאוּל מִשְׁפַּחַת
 . el-jaquinita (13) De-Zera familia-de el-zeraíta familia-de

הַשָּׂאוּלִי : אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעֹנִי שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים מִלְּךָ
 . el-saulita (14) Éstas familias-de el-simonita dos y-veinte mil

וּמֵאֲתָיִם : בְּנֵי גָד לְמִשְׁפַּחֹתָם לְצִפּוֹן מִשְׁפַּחַת
 . doscientas (15) Hijos-de Gad por-sus-familias por-Zefón familia-de

הַצִּפּוֹנִי הַחֲגִי מִשְׁפַּחַת הַחֲגִי לְשׁוּנִי מִשְׁפַּחַת
 el-zefonita por-Hagui familia-de , el-haguita por-Suni familia-de

הַשׁוּנִי : לְאֹזְנִי מִשְׁפַּחַת הָאֹזְנִי לְעֵרִי מִשְׁפַּחַת הָעֵרִי
 . el-sunita (16) Por-Ozni familia-de , el-oznita por-Eri familia-de el-erita

לְאַרְזֹד לְאֹרֹד מִשְׁפַּחַת הָאֲרֹדִי לְאַרְאֵלִי מִשְׁפַּחַת הָאֲרֵאֲלִי
 Por-Arod familia-de , el-arodita por-Areli familia-de el-arelita

אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת בְּנֵי-גָד לְפָרְדִּיהֶם אַרְבָּעִים מִלְּךָ
 (18) Éstas familias-de hijos-de Gad por-sus-familias cuarenta mil

וְחֶמֶשׁ מֵאוֹת : בְּנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן עַר וְאוֹנָן
 . cientos (19) Hijos-de Judá Er , y-Onán Er y-murió y-Onán

בְּאֶרֶץ כְּנָעַן : וַיְהִי Y-fueron בְּנֵי-יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחֹתָם
 . Canaán (20) en-tierra-de Judá hijos-de por-sus-familias

לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלָאִי לְפָרֶץ מִשְׁפַּחַת הַפָּרֶצִי
 por-Sela familia-de el-selaíta por-Fares familia-de el-faresita

לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזֶּרַחִי : וַיְהִי בְנֵי-פָרֶץ Y-fueron
 . el-zeraíta (21) por-Zera familia-de hijos-de Fares

לְחֶזְרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֶזְרֹנִי לְחָמוּל מִשְׁפַּחַת הַחַמּוּלִי
 por-Hezrón familia-de el-hezronita por-Hamul familia-de el-hamulita

אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה לְפָרְדִּיהֶם שֵׁשׁ וְשֶׁבַע מִלְּךָ
 (22) Judá familias-de Éstas por-contados-de-ellos seis y-setenta mil

וּחֲמִשָּׁה	מֵאוֹת :	בְּנֵי	יִשְׁשַׁכָּר	לְמִשְׁפַּחְתָּם	חוֹלֵעַ מִשְׁפַּחַת
y-cinco	. cientos	Hijos-de (23)	Isacar	por-sus-familias	familia-de Tola
הַחוֹלֵאִי	לְפֻּהּ	מִשְׁפַּחַת	הַפּוּזִי :	לְיָשׁוּב	מִשְׁפַּחַת
, el-tolaíta	por-Fúa	familia-de	. el-fuita	Por-Jasub	familia-de
הַיָּשׁוּבִי	לְשִׁמְרֹן	מִשְׁפַּחַת	הַשִּׁמְרֹנִי :	אֵלֶּה	מִשְׁפַּחַת
, el-jasubita	por-Simrón	familia-de	. el-simronita	Éstas	familias-de
יִשְׁשַׁכָּר	לְפָקְדֵיהֶם	אַרְבַּעַת וְשֵׁשִׁים	אַלְף	וּשְׁלֹשׁ	מֵאוֹת :
Isacar	por-contados-de-ellos	cuatro y-sesenta	mil	y-tres	. cientos
בְּנֵי זָבֻלוֹן	לְמִשְׁפַּחְתָּם	לְסֶרֶד	מִשְׁפַּחַת	הַסֶּרֶדִי	
Hijos-de (26)	, por-sus-familias	por-Sered	familia-de	el-seredita	
לְאֵלֹן	מִשְׁפַּחַת	הָאֵלֹנִי	לְיַחֲלָאֵל	מִשְׁפַּחַת	הַיַּחֲלָאֵלִי :
de-Elón	familia-de	el-elonita	por-Jahleel	familia-de	. el-jahleelita
אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת	הַזָּבֻלוֹנִי	לְפָקְדֵיהֶם	שֵׁשִׁים	אַלְף	
familias-de Éstas (27)	el-zabulonita	por-contados-de-ellos	sesenta	mil	
וּחֲמִשָּׁה מֵאוֹת :	בְּנֵי יוֹסֵף	לְמִשְׁפַּחְתָּם	מְנַשֶּׁה	וְאַפְרַיִם :	
y-cinco . cientos	Hijos-de (28)	José	Manasés	y-Efraín	
בְּנֵי מְנַשֶּׁה	לְמַקִּיר	מִשְׁפַּחַת	הַמַּקִּירִי	וּמַקִּיר	
Hijos-de (29)	por-Maquir	familia-de	, el-maquirita	y-Maquir	
הוֹלִיד אֶת-גִּלְעָד	לְגִלְעָד	מִשְׁפַּחַת	הַגִּלְעָדִי :	אֵלֶּה	
a engendró	Galaad	familia-de	. el-galaadita	Éstos (30)	
בְּנֵי גִלְעָד אֵילֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאֵיזֶזֶרִי	לְהֶלֶק	מִשְׁפַּחַת	הַחֶלְקִי :		
hijos-de Jezer : Galaad	el-jerezita	familia-de	por-Helec	el-helequita	
וְאַשְׁרֵיָּאֵל	מִשְׁפַּחַת	הָאֲשֵׁרֵאֵלִי	וְשִׁקֵּם	מִשְׁפַּחַת	הַשִּׁקֵּמִי :
(31)	Y-Asriel	familia-de	el-asrielita	y-Siquem	. el-siquemita
וְשִׁמִּידָע	מִשְׁפַּחַת	הַשִּׁמִּידָעִי	וְהֶפֶר	מִשְׁפַּחַת	הַהֶפֶרִי :
Y-Semida (32)	familia-de	el-semidita	y-Hefer	familia-de	. el-heferita

וּצְלֹפְחָד	בֶּן־	חֶפֶר לֹא־	הָיוּ	לוֹ	בָּנִים כִּי אִם־	בָּנוֹת
Y-Zelofehad (33)	hijo-de	Hefer no	eran	para-él	sólo sino hijos	hijas
וְשֵׁם	בָּנוֹת	צְלֹפְחָד	מַחְלָה	וְנוֹעָה	חֲגֹלָה	מִלְכָּה וְתִרְצָה:
y-nombre-de	hijas-de	Zelofehad	Maala	y-Noa	Hogla	Milca y-Tirsa
אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת	מִנְשֵׁה	וּפְקֻדֵיהֶם	שְׁנַיִם וְחֲמִשִּׁים	אֶלֶף		
familias-de	Manasés	y-contados-de-ellos	dos	mil	y-cincuenta	
וְשִׁבְעָה	מֵאוֹת:	אֵלֶּה	בְּנֵי־	אֶפְרַיִם	לְמִשְׁפַּחְתָּם	
y-siete	cientos	Éstos	hijos-de	Efraín	por-sus-familias	
לְשׁוּתֵלַח	מִשְׁפַּחַת	הַשְּׁתֻלִּית	לְבֶקֶר	מִשְׁפַּחַת	הַבִּקְרִית	
por-Sutela	familia-de	el-sutelita	por-Bequer	familia-de	el-bequerita	
לְתָחַן	מִשְׁפַּחַת	הַתַּחֲנִית	וְאֵלֶּה	בְּנֵי	שׁוּתֵלַח	
por-Tahán	familia-de	el-tahanita	Éstos	hijos-de	Sutela	
לְעֵרָן	מִשְׁפַּחַת	הָעֵרָנִית	אֵלֶּה	מִשְׁפַּחַת	בְּנֵי־	אֶפְרַיִם
por-Erán	familia-de	el-eranita	Éstas	familias-de	hijos-de	Efraín
לְפְקֻדֵיהֶם	שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים	אֶלֶף	וְחֲמִשָּׁה	מֵאוֹת	אֵלֶּה	
por-contados-de-ellos	dos	mil	y-treinta	cientos	éstos	
בְּנֵי־	יֹסֵף	לְמִשְׁפַּחְתָּם:	בְּנֵי	בִּנְיָמִן	לְמִשְׁפַּחְתָּם	
hijos-de	José	por-sus-familias	Hijos-de	Benjamín	por-sus-familias	
לְבֵלָע	מִשְׁפַּחַת	הַבִּלְעִית	לְאַשְׁבֵּל	מִשְׁפַּחַת	הָאַשְׁבֵּלִית	
por-Bela	familia-de	el-belaíta	por-Asbel	familia-de	el-asbelita	
לְאַחִירָם	מִשְׁפַּחַת	הָאַחִירָמִית	לְסוּפָם	מִשְׁפַּחַת		
por-Ahiram	familia-de	el-ahiramita	Por-Sufam	familia-de		
הַסּוּפָמִית	לְחוּפָם	מִשְׁפַּחַת	הַחוּפָמִית	וַיְהִיו		
el-sufamita	por-Hufam	familia-de	el-hufamita	Y-fueron		
בְּנֵי־	בֵּלָע	אַרְדִּי	וְנַעֲמָן	מִשְׁפַּחַת	הָאַרְדִּית	לְנַעֲמָן
hijos-de	Bela	Ared	y-Naamán	familia-de	el-aredita	por-Naamán

וּפְקָדֵיהֶם	לְמִשְׁפַּחְתָּם	בִּנְיָמִן	בְּנֵי־	אֵלֶּה	הַנֶּעֱמִי:
y-contados-de-ellos	por-sus-familias	Benjamín	hijos-de	Éstos	(41) . el-naamita
דָּן	בְּנֵי־	אֵלֶּה	מֵאוֹת:	וְשֵׁשׁ	אֶלֶף
Dan	hijos-de	Éstos	(42) . cientos	y-seis	mil
דָּן	מִשְׁפַּחַת	הַשֻּׁחַמִּי	לְשׁוֹחָם	לְמִשְׁפַּחְתָּם	
Dan	familias-de	estas ; el-suhamita	familia-de	por-Suham	por-sus-familias
לְפָקְדֵיהֶם	הַשֻּׁחַמִּי	כָּל־	מִשְׁפַּחַת	לְמִשְׁפַּחְתָּם:	
por-contados-de-ellos	el-suhamita	familias-de	Todas	(43) . por-sus-familias	
לְמִשְׁפַּחְתָּם	אֲשֶׁר	בְּנֵי	מֵאוֹת:	וְאַרְבַּע	אֶלֶף
por-sus-familias	Aser	Hijos-de	(44) . cientos	y-cuatro	mil
הִי־שׁוּי	מִשְׁפַּחַת	לְיִשׁוּי	הִי־מִנָּה	מִשְׁפַּחַת	לְיִמְנָה
el-Isuí	familia-de	por-Isuí	el-imnaíta	familia-de	por-Imna
לְהֶבֶר	בְּרִיעָה	לְבָנֵי	מִשְׁפַּחַת	הַבְּרִיעִי:	לְבְּרִיעָה
por-Heber	Bería	Por-hijos-de	(45) . el-beriíta	familia-de	por-Bería
וְשֵׁם	מִשְׁפַּחַת	הַמַּלְקִיעִלִי:	לְמַלְקִיעַל	הַחֶבְרִית	מִשְׁפַּחַת
Y-nombre	(46) . el-malquelita	familia-de	por-Malquiel	el-heberita	familia-de
לְפָקְדֵיהֶם	אֲשֶׁר	בְּנֵי־	מִשְׁפַּחַת	אֵלֶּה	שָׁרָח:
por-contados-de-ellos	Aser	hijos-de	familias-de	Éstas	(47) . Sera
נֶפְתָּלִי	בְּנֵי־	מֵאוֹת:	וְאַרְבַּע	אֶלֶף	שְׁלֹשָׁה
Neftalí	Hijos-de	(48) . cientos	y-cuatro	mil	y-cincuenta
מִשְׁפַּחַת	לְגֻנִי	תִּי־צֶאֱלִי	מִשְׁפַּחַת	לְיַחֲצֶאֱל	לְמִשְׁפַּחְתָּם
familia-de	por-Guní	el-jahzeelita	familia-de	por-Jahzeel	por-sus-familias
מִשְׁפַּחַת	לְשִׁלֵּם	תִּי־צֶרֶת	מִשְׁפַּחַת	לְיֶזֶר	הַגֻּנִי:
familia-de	por-Silem	el-jerezita	familia-de	Por-Jezer	(49) . el-gunita
לְמִשְׁפַּחְתָּם	נֶפְתָּלִי	מִשְׁפַּחַת	אֵלֶּה	הַשִּׁלְמִי:	
por-sus-familias	Neftalí	familias-de	Éstas	(50) . el-silemita	

וּפְקָדֵיהֶם חֲמֵשָׁה וָאַרְבָּעִים אֶלֶף וָאַרְבַּע מֵאוֹת: אֵלֶּה
 y-contados-de-ellos y-cuarenta cinco mil y-cuatro cientos (51) Estos

פְּקֻדֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ-מֵאוֹת אֶלֶף וָאַלֶּף שֶׁבַע
 hijos-de contados-de seis Israel mil y-mil y-mil siete

מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: לְאַלֶּה
 y-treinta cientos Y-habló a Yahweh Moisés diciendo A-éstos (53)

תְּחַלֵּק הָאָרֶץ בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת: בְּנִחְלָה
 se-repartirá la-tierra en-herencia por-número-de nombres

וְלַמַּעֲט וְלַרֹב תִּרְבֶּה נִחְלָתוֹ
 y-a-el-pequeño su-herencia harás-más-grande A-los-más (54)

תִּמְעִיט נִחְלָתוֹ אִישׁ לְפִי פְקָדָיו
 disminuirás su-herencia cada-uno según sus-contados

יָסוּבִי נִחְלָתוֹ: אֶחָד-בְּגוּלָל יִחַלֵּק
 recibirá su-herencia Sólo por-suerte se-repartirá

אֶת-הָאָרֶץ לְשְׁמוֹת מִטּוֹת-אֲבֹתָם יִנְחִלוּ:
 la-tierra por-nombres-de tribus-de sus-padres heredarán **

עַל-פִּי תִּבְרָר הַגּוּלָל תְּחַלֵּק בֵּין
 Por (56) decisión-de la-suerte se-repartirá su-herencia entre

רַב לַמַּעֲט: וְאַלֶּה פְּקֻדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפַּחְתָּם
 y-pequeño grande Y-éstos (57) contados-de el-levita por-sus-familias

לְגֶרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת תְּנִינְשֵׁי לְקֹהֶת מִשְׁפַּחַת הַקּוֹתִי
 por-Gershón familia-de el-gersonita por-Coat familia-de el-coatita

לְמֶרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמֶּרָרִי: אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת לֵוִי מִשְׁפַּחַת
 por-Merari familia-de el-merarita Estas familias-de Leví familia-de

הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחֲלִי מִשְׁפַּחַת הַמוֹשִׁי
 el-libnita familia-de el-hebronita familia-de el-mahalita familia-de el-musita

משפחת הקרתי וקחת חולד את-עמרם : ושם
Y-nombre-de (59) . Amram a engendró y-Coré , del-coreita familia-de

אשת עמרם יוכבד בת-לוי אשר ילדה אתה ללך במצרים
en-Egipto para-Leví ella dio-a-luz que Leví hija-de Jocabed Amram mujer-de

ותלד לעמרם את-אחרון ואת-משה ואת מרים אחתם :
. hermana-de-ellos Miriam y-** Moisés y-** Aarón ** a-Amram y-nació

ויולד לאחרון את-נדב ואת-אביהוא את-אלעזר ואת-יתמר :
. Itamar y-** Eleazar ** Abiú y-** Nadab ** a-Aarón Y-nació (60)

וימת נדב ואביהוא בתקריבם אש-זרה
extraño fuego por-su-ofrecer y-Abiú Nadab Y-murió (61)

לפני יהוה : ויהיו פקדיהם שלשה ועשרים אלף
mil y-veinte tres contados-de-ellos Y-fueron (62) . Yahweh ante

כל-זכר מבן-חדש ומעלה כ"ו לא התפקדו בתוך
entre fueron-contados no pues o-más mes de-hijo-de varón todo

בני ישראל כ"ו לא נתן להם נחלה בתוך בני ישראל :
. Israel hijos-de entre herencia a-ellos dio no pues Israel hijos-de

אלה פקודי משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את-
a contaron que el-sacerdote y-Eleazar Moisés contados-de Estos (63)

בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו : ובאלה
Y-entre-éstos (64) . Jericó Jordán-de junto-a Moab en-llanos-de Israel hijos-de

לא-תיה איש מפקודי משה ואחרון הכהן אשר
que el-sacerdote y-Aarón Moisés de-contados-de nadie estaba no

פקדו את-בני ישראל במדבר סיני : כי אמר יהוה
Yahweh dijo Pues (65) . Sinaí en-desierto-de Israel hijos-de ** contaron

להם מות ומתו במדבר ולא-נותר מהם
de-ellos quedó y-no en-el-desierto morirán morir : a-ellos

אִישׁ בִּי אִם־כָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון
 .Nun hijo-de y-Josué Jefone hijo-de Caleb sólo excepto nadie

וַתִּקְרְבוּנָהּ בָּנוֹת צֶלְפַּחַד בֶּן־חֶפֶר בֶּן־גִּלְעָד
 Galaad hijo-de Hefer hijo-de Zelafehad hijas-de Y-se-acercaron (1)

בֶּן־מָקִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפַּחַת מְנַשֶּׁה בֶּן־יוֹסֵף וְאֵלֶּה
 y-éstos , José hijo-de Manasés de-familias-de Manasés hijo-de Maquir hijo-de

שְׁמוֹת בָּנוֹתָיו מַחֲלָה נֹעָה וְחִגְלָה וּמִלְכָּה וְתִרְצָחָה
 . y-Tirsa y-Milca y-Hogla Noa Maala : sus-hijas nombres-de

וַתַּעֲמִדְנָהּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְלִפְנֵי אֱלֶעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנָי
 y-ante el-sacerdote Eleazar y-ante Moisés ante Y-se-presentaron (2)

הַנְּשִׂאִים וְכָל־הָעֵדָה הָעֹמֶדֶת אֹהֶל־מוֹעֵד לֵאמֹר:
 . diciendo reunión tienda-de puerta-de la-comunidad y-toda los-jefes

אָבִינוּ מֵת בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
 el-grupo entre estaba no y-él en-el-desierto murió Nuestro-padre (3)

הַנּוֹעָדִים עַל־יְהוָה בְּעֵדַת־קֹרֵחַ כִּי־בַחֲטָאוֹ
 por-su-pecado pues Coré en-el-grupo-de Yahweh contra los-reunidos

מֵת וּבָנָיו לֹא־הָיוּ לוֹ: לָמָּה יִנָּרֵעַ שֵׁם־
 nombre-de desaparecerá Por-qué ? (4) . para-él estaban no e-hijos murió

אָבִינוּ מֵתוֹךְ מִשְׁפַּחָתוֹ כִּי אֵין לוֹ בֶּן הִנֵּה־לָנוּ
 a-nosotras da , hijo para-él no-hay pues su-familia de-entre nuestro-padre

אֲחֵזָה בְּתוֹךְ אֲמִי אָבִינוּ: וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־
 ** Moisés Y-trajo (5) . nuestro-padre hermanos-de entre propiedad

מִשְׁפָּטָן לִפְנֵי יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: כֵּן
 Bien (7) . diciendo Moisés a Yahweh Y-dijo (6) . Yahweh ante su-caso

בָּנוֹת צֶלְפַּחַד דְּבַרְתָּ וְגַם תִּתֵּן לָהֶם אֲחֵזָה
 propiedad-de a-ellas darás dar , hablando Zelafehad hijas-de

נחלה	בין	אחי	אביהם	ותעברת	את	נחלת
herencia	entre	hermanos-de	, padre-de-ellas	y-entregarás	**	herencia-de
אביהן	להן :	ואל-	בני ישראל	תרבה	לאמר	איש כי-
padre-de-ellas	. a-ellas (8)	Y-a	Israel	hablarás	si	hombre : diciendo
ימות	ובן	אין	לו	ותעברתם	את	נחלתו
muere	e-hijo	no-hay	para-él	entonces-entregarás	**	su-herencia
לבתו :	ואם-	אין	לו	בת	ונתתם	את-
. a-su-hija (9)	Y-si	no-hay	para-él	hija	entonces-darás	**
נחלתו	לאחיו :	ואם-	אין	לו	אחים	
su-herencia	. a-sus-hermanos (10)	Y-si	no-hay	para-él	hermanos	
ונתתם	את-	נחלתו	לאחי	אביו :	ואם-	
entonces-darás	**	su-herencia	a-hermanos-de	. su-padre (11)	Y-si	
אין	אחים	לאביו	ונתתם	את-	נחלתו	
no-hay	hermanos	de-su-padre	entonces-darás	**	su-herencia	
לשארו	הקרב	אליו	משפחתו	ירש	אתה	
a-su-pariente	el-cercano	a-él	de-su-familia	y-poseerá	a-ella	
ותיה	לבני ישראל	לתת	משפט כאשר	צוה		
y-será	Israel para-hijos-de	estatuto-de	derecho	como	mandó	
יהנה את- משה :	ויאמר	יהנה אל- משה	עלה אל-	תה		
. Moisés a Yahweh (12)	Y-dijo	a Yahweh	: Moisés a	monte		
העבריים	הנה	וראה	את-	הארץ	אשר נסתי	לבני ישראל :
el-Abarim	el-éste	y-mira	**	la-tierra	que	. Israel -a-hijos-de
וראיתיה	אתה	ונאספת	אל-	עמיך	נמ- אתה	
a-ella Y-cuando-veas (13)		serás-reunido	a	tu-pueblo	tú también	
כאשר	נאסף	אמלן	אחיד :	כאשר	מריכם	
como	fue-reunido	Aarón	. tu-hermano (14)	Como	desobedecisteis	

לְהַקְדִּישָׁנִי	הָעֵלָה	בְּמִרְיָבָה	בְּמִדְבַּר-צִין	מִי
para-santificarme	la-comunidad	en-rencilla-de	Zin en-desierto-de	mi-orden
קָדֵשׁ	מִרְיָבָה	מֵי-	לְעֵינֵיהֶם	בְּמִים
Cades-de	Meriba	aguas-de	estas ; ante-ojos-de-ellos	en-las-aguas
יִקְרָא	מֹשֶׁה אֶל-יְהוָה לֵאמֹר:	וַיְדַבֵּר	צִין:	מִדְבַּר-צִין:
Nombre	(16) . diciendo Yahweh a Moisés	Y-habló	(15) . Zin desierto-de	
אֲשֶׁר-	יְהוָה אֱלֹהֵי הָרוּחֹת לְכָל-בָּשָׂר אִישׁ עַל-הָעֵדָה:	וַיֹּאמֶר	לְפָנֵיהֶם	וַיֵּצֵא
Que (17) . la-comunidad	sobre hombre , came de-toda los-espíritus	Dios-de Yahweh	y-que ante-ellos	salga
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
y-que	ante-ellos	entre	y-que	ante-ellos
תִּהְיֶה	וְלֹא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
será	y-no	les-haga-entrar	y-que	les-haga-salir
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
Y-dijo	(18) . pastor	para-ellos no-hay que	como-ovejas	Yahweh comunidad-de
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
en-él espíritu	que hombre Nun hijo-de Josué a	para-ti toma : Moisés a	Yahweh	
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
Eleazar	ante a-él	Y-pondrás (19) . sobre-él	tu-mano	** y-pondrás
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
a-él	y-darás-el-cargo	la-comunidad	toda	y-ante el-sacerdote
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
para-que	a-él	de-tu-autoridad	Y-darás (20) .	a-ojos-de-ellos
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
Eleazar	Y-ante (21) .	Israel	hijos-de	comunidad-de
וַיֹּאמֶר	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא	וַיֵּצֵא
el-urim	por-juicio-de	a-él	y-consultará	estará-en-pie el-sacerdote

לפני יהוה על- פיו יצאו ועל- פיו su-orden por saldrán su-orden por , Yahweh ante
 ויבאו הוא וכל- בני ישראל אתו וכל- y-toda con-él Israel hijos-de y-todos él entrarán
 העדה: ויעש משה כאשר צוה יהוה אתו (22) la-comunidad E-hizo Moisés como mandó Yahweh a-él
 ויקח את יהושע ויעמידהו לפני אלעזר הכהן ולפני y-tomó Josué a y-le-puso Eleazar el-sacerdote el-sacerdote
 כל- העדה: ויסמוך את ידיו עליו (23) la-comunidad toda Y-puso ** את sus-manos sobre-él
 ויצוהו כאשר דבר יהוה ביד- משה: y-le-dio-el-cargo como habló Yahweh ביד- por-mano-de Moisés משה:
 וידבר יהוה אל- משה לאמר: וצו את בני ישראל (1) Cap. 28 Y-habló a Yahweh Moisés diciendo Manda (2) a Israel hijos-de
 ואמר: אלהם את- קרבני לחמי לאשי para-mi-ofrenda-encendida y-di a-ellos ** את- קרבני לחמי לאשי
 ריח נוחלי תשמרו להקריב לי במועדו: olor-de mi-agrado guardaréis para-ofrecer a-mí en-su-tiempo
 ואמר: להם זה האשה אשר תקריבו (3) Y-dirás a-ellos ésta la-ofrenda-encendida que presentaréis
 ליהוה כבשים בני- שנה שנים תמימים חמשה עשר ביום para-el-día a-Yahweh corderos hijos-de año perfectos dos שנים ליום
 עלה תמיד: את- הכבש אחד תעשה בכקר ואח y-continuo holocausto ** (4) את- הכבש אחד תעשה בכקר ואח
 הכבש השני תעשה בין הערבים: וישירית העפה el-cordero el-segundo ofrecerás entre las-tardes Y-décima-de (5) העפה el-efa וישירית Y-décima-de

סֵלַח לַמִּנְחָה בָּלוּלָה בָּשֶׂמֶן כֹּהִית רְבִיעֵת הַהִין:
 . el-hin cuarto-de machacado con-aceite mezclada para-ofrenda-vegetal harina-fina

עֹלֹת תָּמִיד הָעֹשֶׂה בְּהָר סִינַי
 , continuo Holocausto-de (6)

לְבִית נִיחָה אֵשָׁה לִיהוָה: וְנִסְכּוֹ
 para-olor grato ofrenda-encendida . a-Yahweh Y-su-libación (7)

רְבִיעֵת הַהִין לֶכְבֶּשׂ הָאֶחָד בְּקֹדֶשׁ הַסֵּף
 cuarto-de el-hin con-el-cordero , el-uno derrama en-el-santuario

גִּסְדֹּךְ שָׂכָר לִיהוָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
 libación vino-fermentado para-Yahweh (8) . Y-** el-cordero el-segundo

תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְבִים כַּמִּנְחָת הַבֶּקָּר
 ofrecerás entre , las-tardes como-ofrenda-vegetal-de la-mañana

וְכַנְסֶכּוֹ תַעֲשֶׂה וְנִסְכּוֹ אֵשָׁה רִיחַ נִיחָה
 y-como-su-libación ofrecerás ofrenda-encendida olor grato

לִיהוָה: וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי-כֹדֶשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה תְּמִימִם
 Y-en-día-de (9) . a-Yahweh el-sábado dos corderos año hijos-de perfectos

וּשְׁנֵי עֶשְׂרִים סֵלַח מִנְחָה בָּלוּלָה בָּשֶׂמֶן
 y-dos décimas harina-fina ofrenda-vegetal mezclada con-el-aceite

וְנִסְכּוֹ: עֹלֹת שַׁבָּת בָּשֶׂכֶתוֹ
 . y-su-libación Holocausto-de (10) sábado , en-su-sábado

עַל-עֹלֹת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: וּבִרְאשֵׁי
 con holocausto-de el-continuo y-su-libación (11) . Y-en-principios-de

חֳדָשִׁים תִּקְרִיבוּ עֹלָה לִיהוָה פָּרוֹם בְּנֵי-בָקָר
 vuestros-meses presentaréis holocausto a-Yahweh toros hijos-de vacuno

שְׁנֵים וְאֶחָד אֶחָד בָּשֶׂשִׁים בְּנֵי-שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:
 dos y-camero uno corderos año hijos-de siete perfectos .

בִּשְׁמֶן בְּלוּלָה מִנְחָה סֶלֶת עֶשְׂרִים וְשָׁלֹשָׁה
mezclada ofrenda-vegetal harina-fina décimas Y-tres (12)
con-el-aceite

לֶפָר הָאֶחָד וּשְׁנַיִם עֶשְׂרִים סֶלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
con-el-toro , el-uno y-dos décimas ofrenda-vegetal mezclada

בִּשְׁמֶן לְאֵיל הָאֶחָד : וְעֶשְׂרֵן עֶשְׂרוֹן סֶלֶת מִנְחָה
con-el-camero . el-uno (13) Y-décima harina-fina ofrenda-vegetal

בְּלוּלָה בִּשְׁמֶן לֶכֶבֶשׁ הָאֶחָד עֹלָה רִיחַ
mezclada con-el-aceite con-el-cordero el-uno holocausto olor

נִיחֹן אֵשָׁה לִיהוָה : וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי
grato ofrenda-encendida . a-Yahweh (14) Y-sus-libaciones medio-de

הַחֵין יְהִיָּה לֶפָר וְשְׁלִישֶׁת הַחֵין לְאֵיל
el-hin será para-el-toro y-tercio-de el-hin para-el-camero

וּרְבִיעֶת הַחֵין לֶכֶבֶשׁ יֵין זֶאֵחַ עֹלָה חֹדֶשׁ
y-cuarto-de el-hin para-el-cordero , vino esto holocausto-de mes

בְּחֹדֶשׁוֹ לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה : וְשָׁעִיר עֲגִים אֶחָד
en-su-mes para-meses-de . el-año (15) Y-macho-cabrió-de uno cabras

לְחַטָּאת לִיהוָה עַל- עֹלָה הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה
para-ofrenda-del-pecado a-Yahweh además-de holocausto continuo se-hará

וְנִסְכּוֹ : וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם
con-su-libación (16) Y-en-el-mes el-primero en-cuatro día diez

לְחֹדֶשׁ פֶּסַח לִיהוָה : וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם
de-el-mes Pascua . a-Yahweh (17) Y-en-cinco día diez

הַזֶּה חֵג שִׁבְעַת יָמִים מִצֹּת יֵאָכֵל :
el-éste fiesta siete días panes-ázimos . se-comerá

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל- מְלֶאכֶת עֲבָדָה לֹא
En-el-día (18) convocación el-primero , santo toda obra-de no servicio

תַּעֲשִׂי: וְהִקְרַבְתָּם אִשָּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים
 . haréis (19) Y-presentaréis ofrenda-encendida holocausto a-Yahweh toros

בָּיִר בָּקָר שְׁנָיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה קֳדָשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
 hijos-de vacuno dos y-carnero uno y-siete corderos hijos-de año

תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם: וּלְהִנְחֹתָם
 perfectos serán para-vosotros (20) Y-ofrenda-vegetal-de-ellos

סֶלֶת בָּלוּלָה בַּשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לִפְרֹשׁ וּשְׁנֵי עָשָׂר
 mezcla harina-fina con-aceite tres veinte con-el-toro y-dos décimas

לְאַיִל תַּעֲשִׂי: עֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן תַּעֲשֶׂה לְקָדָשׁ הָאֶחָד
 con-el-carnero . haréis (21) Décima décima harás con-el-cordero el-uno

לְשִׁבְעַת הַקֳּדָשִׁים: וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם:
 . los-corderos con-siete-de Y-macho-cabrió-de (22) ofrenda-de-pecado para-expiar uno por-vosotros

מִלְבָּד מֵעַלְתָּ הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעֹלֹת
 Además-de (23) holocausto-de que la-mañana para-holocausto

הַתָּמִיד תַּעֲשִׂי אֶת־אֵלֶּה: כָּאֵלֶּה תַּעֲשִׂי לַיּוֹם
 el-regular haréis ** estos (24) Como-éstos haréis por-el-día

שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשָּׁה רִיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה עַל־
 comida-de días siete ofrenda-encendida olor grato a-Yahweh con

עֹלֹת הַתָּמִיד יַעֲשֶׂה וְנוֹסְקוּ:
 holocausto el-continuo se-hará . y-su-libación

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קָדֹשׁ יִהְיֶה לָכֶם קָל־
 Y-en-el-día (25) el-séptimo convocatoria santo será toda para-vosotros

מִלֵּאכָתָּ עֲבָדָה לֹא תַעֲשִׂי: וּבַיּוֹם יְהִי חֲפִצֵּי
 obra-de servicio no haréis (26) Y-en-día-de las-primicias

בְּהִקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשִׁבְעַת־יָמֵיכֶם
 en-vuestro-presentar ofrenda-vegetal nueva a-Yahweh en-vuestras-fiestas-de-las-semanas

מִקְרָא- קָדֵשׁ יִהְיֶה לָּכֶם כָּל- מַלְאכַת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
 . haréis no servicio obra-de toda para-vosotros será santo convocatoria

וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לְבִיחַ גִּילְחָה לִיהוָה פָּרִים
 toros a-Yahweh grato para-olor-de holocausto Y-presentaréis (27)

בְּנֵי- בָקָר שְׁנָיִם אֵיל אֶחָד שִׁבְעָה כִּבְשִׂים בְּנֵי שָׁנָה
 . año hijos-de corderos siete uno camero dos vacuno hijos-de

וּמִנְחָתָם סֵלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עָשָׂרִים
 décimas tres con-el-aceite mezclada harina-fina Y-ofrenda-vegetal-de-ellos (28)

לֶפָר הָאֶחָד שְׁנֵי עָשָׂרִים לְאֵיל הָאֶחָד: עֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן
 décima Décima (29) . el-uno con-el-camero décimas dos el-uno con-el-toro

לִכְבֶּשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׂים: שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד
 uno cabras Macho-cabrió-de (30) . los-corderos con-siete-de el-uno con-el-cordero

לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: מִלְכָּד עֹלָה הַתָּמִיד
 el-continuo holocausto-de Además-de (31) . por-vosotros para-expiar

וּמִנְחָתוֹ תַעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם
 para-vosotros serán perfectos , haréis y-su-ofrenda-vegetal

וְנִסְכֵּיהֶם: וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּאֶחָד
 en-uno el-séptimo Y-en-el-mes (1) . y-sus-libaciones Cap. 29

לְחֹדֶשׁ מִקְרָא- קָדֵשׁ יִהְיֶה לָּכֶם כָּל- מַלְאכַת עֲבָדָה
 servicio obra-de toda para-vosotros será santo convocatoria de-el-mes

לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: וְעֲשִׂיתֶם
 Y-haréis (2) . para-vosotros será sonar-trompetas día-de ; haréis no

עֹלָה לְבִיחַ גִּילְחָה פָּר בֶּן- בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד
 uno camero uno vacuno hijo-de toro a-Yahweh grato olor holocausto

כִּבְשִׂים בְּנֵי- שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם
 Y-ofrendas-vegetales-de-ellos (3) . perfectos siete año hijos-de corderos

סֶלַח בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִינִים לָפָר שְׁנֵי עֶשְׂרִינִים
décimas dos con-el-toro décimas tres con-el-aceite mezclada harina-fina

לְאִילִ: וְעֶשְׂרֹן אֶחָד לַכֹּזֵשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכֹּבְשִׁים:
. los-corderos con-siete-de el-uno con-el-cordero una Y-décima (4) . con-el-camero

וּשְׁעִיר- עֲזִים אֶחָד חֲטָאת לַכֹּפֵר עֲלֵיכֶם: מִקְלָבֹּר
Además-de (6) . por-vosotros para-expiar ofrenda-de-pecado uno cabras Y-macho-cabrió-de (5)

עֹלֹת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלֹת
y-holocausto-de y-su-ofrenda-vegetal el-mcs holocausto-de

הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֶּיהָ
y-su-ofrenda-vegetal y-sus-libaciones el-continuo

כַּמִּשְׁפָּטָם לְרִיחַ נִיחָח אֲשָׁה לִיהוָה:
. a-Yahweh ofrenda-encendida grato para-olor según-ley-de-ellos

וּבַעֲשׂוֹרֹ לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא- קֹדֶשׁ
Y-en-diez (7) de-el-mes el-séptimo el-éste convocatoria santo

יִהְיֶה לָכֶם וְעֲנִיתֶם אֶת- נַפְשֵׁיכֶם כָּל-מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ:
. haréis no obra toda , vuestras-almas ** y-afligiréis para-vosotros será

וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לִיהוָה נִיחָח פָּרֹה בֶּן-
Y-presentaréis (8) holocausto a-Yahweh olor grato toro hijo-de

בָּקָר אֶחָד אֵיל אֶחָד כֹּבְשִׁים בְּנֵי- שְׁנָה שְׁבַעֲהָ תָּמִידִים יִהְיוּ
serán perfectos siete año hijos-de corderos uno camero uno vacuno

לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֶלַח בְּלוּלָה בַּשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה
tres con-el-aceite mezclada harina-fina Y-ofrenda-vegetal-de-ellos (9) . para-vosotros

עֶשְׂרִינִים לָפָר שְׁנֵי עֶשְׂרִינִים לְאִילִ הָאֶחָד: עֶשְׂרֹן עֶשְׂרֹן
décima Décima (10) . el-uno con-el-camero décimas dos con-el-toro décimas

לַכֹּזֵשׁ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכֹּבְשִׁים: שְׁעִיר- עֲזִים אֶחָד
uno cabras Macho-cabrió-de (11) . los-corderos para-siete-de el-uno con-el-cordero

תִּטָּאת	מִלְכָּד	חַטָּאת	הַכִּפָּרִים	וְעֹלֹת
ofrenda-de-pecado	además-de	ofrenda-de-pecado-de	las-expiaciones	y-holocausto-de
הַתָּמִיד	וּמִנְחָתָהּ	וְנִסְכֵיהֶם :		
el-continuo	y-ofrenda-vegetal-de-ella	y-libaciones-de-ellos		
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם	לַחֹדֶשׁ	הַשְּׁבִיעִי	מִקְרָא	לְרֹשׁ
Y-en-cinco (12)	para-el-mes	el-séptimo	convocatoria	santo
יִהְיֶה לָכֶם	כָּל- מִלֵּאכָת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ	וְתִעֲלֶתֶם	תֵּן	
para-vosotros será	obra-de toda	y-celebraréis	fiesta	
לִיהוָה	שִׁבְעַת יָמִים :	וְהִקְרַבְתֶּם	עֹלָה	אֵשָׁה
a-Yahweh	siete días . (13)	Y-presentaréis	holocausto	ofrenda-encendida
רִיחַ	נִיחֹחַ	לִיהוָה	פָּרִים	בְּנֵי-
olor	grato	a-Yahweh	toros	hijos-de
כִּבְשִׂים	בְּנֵי-	שָׁנָה	אַרְבָּעָה עָשָׂר	תְּמִימִם
corderos	hijos-de	año	cuatro	perfectos
וּמִנְחָתָם	סֶלֶת	בְּלוּלָה	בַּשֶּׁמֶן	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר
Y-ofrendas-vegetales-de-ellos (14)	harina-fina	mezclada	con-el-aceite	décimas
לְפָר	הָאֶחָד	לְשֹׁלֶשָׁה עָשָׂר פָּרִים	שְׁנֵי	עָשָׂרִים
con-el-toro	el-uno	para-tres	décimas	con-el-carnero
הָאֶחָד	לְשֵׁנִי	הָאֵילִם :	וְעֶשְׂרֹן	עֶשְׂרֹן
el-uno	para-dos	los-cameros . (15)	décima	con-el-cordero
לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כִּבְשִׂים :	וְשְׂעִיר-	עֲזִים אֶחָד	חַטָּאת	מִלְכָּד
corderos diez con-cuatro	Y-macho-cabrió-de (16)	cabras	ofrenda-de-el-pecado	además-de
עֹלֹת	הַתָּמִיד	מִנְחָתָהּ	וְנִסְכָּהּ :	
holocausto	el-continuo	ofrenda-vegetal-de-ella	y-libación-de-ella	
וּבַיּוֹם	הַשֵּׁנִי	פָּרִים	בְּנֵי-	בֶּקֶר שְׁנַיִם עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם
Y-en-el-día (17)	el-dos	toros	hijos-de	dos cameros diez dos vacuno

וּמִנְחָתָם וְהַמִּיָּמָם: שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 Y-ofrenda-vegetal-de-ellos (18) . perfectos diez cuatro año hijos-de corderos

וְלִבְבָשִׁים וְלֵאֵילִם לָפָרִים וְנִסְכֵּיהֶם
 y-con-los-corderos con-los-cameros con-los-toros y-libaciones-de-ellos

בְּמִסְפָּרָם בְּמִשְׁפָּט: וְשַׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת
 expiación-de-pecado uno cabras Y-macho-cabrió-de (19) . según-la-ley por-número-de-ellos

וּמִנְחָתָהּ וְהַתָּמִיד עֹלֹת מִלְבָּד
 y-ofrenda-vegetal-de-ella el-continuo holocausto además-de

וְנִסְכֵּיהֶם: וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עֶשְׂתִּי־עָשָׂר
 diez uno toros el-tercero Y-en-el-día (20) . y-libaciones-de-ellos

אֵילִם שְׁנָיִם בְּבָשִׁים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעָה עָשָׂר וְהַמִּיָּמָם:
 . perfectos diez cuatro año hijos-de corderos dos cameros

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לָפָרִים
 Y-ofrendas-vegetales-de-ellos (21) con-los-toros y-libaciones-de-ellos

וְלֵאֵילִם וְלִבְבָשִׁים בְּמִסְפָּרָם בְּמִשְׁפָּט:
 . según-la-ley con-los-corderos con-los-cameros por-número-de-ellos

וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְבָּד עֹלֹת
 Y-macho-cabrió-de (22) ofrenda-de-pecado uno además-de holocausto

וְהַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
 y-ofrenda-vegetal-de-ella y-libación-de-ella el-continuo

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֶשְׂרֵה אֵילִם שְׁנָיִם בְּבָשִׁים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 Y-en-el-día (23) año hijos-de corderos dos cameros diez toros el-cuarto

אַרְבָּעָה עָשָׂר וְהַמִּיָּמָם: מִנְחָתָם
 Ofrendas-vegetales-de-ellos (24) . perfectos diez cuatro

וְנִסְכֵּיהֶם וְלֵאֵילִם לָפָרִים וְלִבְבָשִׁים
 y-libaciones-de-ellos con-los-toros con-los-cameros y-con-los-corderos

בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּט: וְשֶׁעִיר- עֲדִים אֶחָד חֲטָאת
 por-número-de-ellos según-la-ley Y-macho-cabrió-de (25) ofrenda-de-pecado uno cabras

מִקְלֵב' מֵעֹלֹת הַתְּמִיד מִנְחָתָהּ
 además-de holocausto el-continuo ofrenda-vegetal-de-ella

וְנִסְכָּהּ: וּבָיִים הַחֲמִישִׁי פָּרִים תְּשַׁעָה אֵילִם
 y-libación-de-ella Y-en-el-día el-quinto toros nueve cameros (26)

שְׁנַיִם כֹּבְשִׁים בְּנֵי- שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:
 dos corderos hijos-de año diez perfectos

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים
 Y-ofrenda-vegetal-de-ellos y-libación-de-ellos con-los-toros (27)

לְאֵילִם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּט:
 con-los-cameros y-con-los-corderos por-número-de-ellos según-la-ley

וְשֶׁעִיר חֲטָאת אֶחָד מִקְלֵב' מֵעֹלֹת הַתְּמִיד
 Y-macho-cabrió (28) ofrenda-de-pecado אחד además-de holocausto el-continuo

וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבָיִים
 y-ofrenda-vegetal-de-ella y-libación-de-ella Y-en-el-día (29)

הַשְּׁשִׁי פָּרִים שְׁמֹנֶה אֵילִם שְׁנַיִם כֹּבְשִׁים בְּנֵי- שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר
 el-sexto toros ocho cameros dos corderos hijos-de año diez cuatro

תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
 perfectos Y-ofrenda-vegetal-de-ellos y-libación-de-ellos (30)

לְפָרִים לְאֵילִם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּט:
 con-los-toros con-los-cameros y-con-los-corderos por-número-de-ellos según-la-ley

וְשֶׁעִיר חֲטָאת אֶחָד מִקְלֵב' מֵעֹלֹת הַתְּמִיד
 Y-macho-cabrió (31) ofrenda-de-pecado אחד además-de holocausto el-continuo

מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבָיִים הַשְּׁבִיעִי
 ofrenda-vegetal-de-ella y-libación-de-ella Y-en-el-día (32) el-séptimo

תמימים: שנים שבעה אילים שנים קבשים בגי' שנה ארבעה עשר
 . perfectos diez cuatro año hijos-de corderos dos cameros siete toros

לפרים ומנחתם ונסביתם
 con-los-toros y-libación-de-ellos Y-ofrenda-vegetal-de-ellos (33)

לאלים ולקבשים בקמספרם בקמספטם
 . según-ley-de-ellos por-número-de-ellos y-con-los-corderos con-los-cameros

ושעיר חטאת אחד מלבד עלת הולך
 el-continuo holocausto-de además-de uno ofrenda-de-pecado Y-macho-cabrio-de (34)

מנחתה ונסבה: השמיני ביום
 ofrenda-vegetal-de-ella . y-libación-de-ella En-el-día el-octavo (35)

עצרת ותהיה לכם כל-מלאכת עבדה לא תעשו:
 asamblea será para-vosotros toda obra-de servicio no haréis

והקרביתם עלה אשה ריח גרתי
 Y-presentaréis holocausto ofrenda-encendida olor grato (36)

ליהוה פר אחד איל אחד קבשים בגי' שנה שבעה תמימים:
 a-Yahweh uno camero uno toro corderos siete año hijos-de perfectos

מנחתם ונסביתם לפר
 Ofrenda-vegetal-de-ellos y-libación-de-ellos con-el-toro (37)

לאלים ולקבשים בקמספרם בשפטם: ושעיר
 con-el-camero y-con-los-corderos por-número-de-ellos según-la-ley Y-macho-cabrio (38)

חטאת אחד מלבד עלת הולך
 ofrenda-por-pecado además-de holocausto-de el-continuo

ומנחתה ונסבה: אלה תעשו
 y-ofrenda-vegetal-de-ella . y-libación-de-ella Estos haréis (39)

ליהוה במועדיכם לבר מנדריכם
 para-Yahweh en-vuestras-fiestas además-de de-vuestros-votos

לעֲלֹתֵיכֶם
con-vuestros-holocauostos

וְנִדְבַתֵּיכֶם
y-vuestras-ofrendas-voluntarias

וּלְנִסְכֵּיכֶם
y-con-libaciones-de-vosotros

וּלְמִנְחֹתֵיכֶם
y-con-ofrendas-vegetales-de-vosotros

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בָּנָיו
Y-dijo (1) . y-con-vuestras-ofrendas-de-paces

יִשְׂרָאֵל כָּכָל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־
mandó lo-que como-todo Israel . Moisés a Yahweh a Moisés Y-habló (2)

רְאֵשֵׁי הַמִּשְׁפָּטֹת לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה
las-tribus a-hijos-de Israel esto : diciendo Israel a-hijos-de jefes-de mandó

יְהוָה : אִישׁ כִּי־יָדָר נָדָר לַיהוָה אֹד־הַשְּׁבַע שְׁבַעַל לְאִסָּר
que Hombre (3) . Yahweh voto hace-voto o a-Yahweh para-obligar juramento jurar

אִסָּר עַל־נַפְשׁוֹ לֹא יִחַל דְּבָרוֹ כָּכָל־
sobre promesa sí-mismo no quebrantará su-palabra de-todo

הַיָּצֵא מִפִּיּוֹ וַיַּעֲשֶׂה : וְאִשָּׁה כִּי־תָדָר תִּדָּר
lo-que-sale de-su-boca . hará Y-mujer que hace-voto

נָדָר לַיהוָה וְאִסָּרָהּ אִסָּר בֵּיתָהּ אָבִיהָ בְּנֵי־נְרִיָּה :
a-Yahweh voto y-obliga promesa en-casa-de su-padre en-sus-juventudes

וְשָׁמַע אָבִיהָ אֶת־נְדָרָהּ וְאִסָּרָהּ אֲשֶׁר
Y-oyere (5) su-padre ** voto-de-ella o-promesa-de-ella que

אִסָּרָהּ עַל־נַפְשָׁהּ וְהִחָרִישׁ לָהּ אָבִיהָ
obligó sobre sí-misma y-callare padre-de-ella a-ella

וְקָמּוּ כָל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־
entonces-permanecerán todos sus-votos y-toda promesa que

אִסָּרָהּ עַל־נַפְשָׁהּ : וְקָמּוּ וְאִם־הָיָא
obligó sobre sí-misma . permanecerá Y-si (6) prohíbe

וְאֶסְרֶיהָ	וְנִדְרֶיהָ	כָּל־	שָׁמְעוּ	בַּיּוֹם	אֵתָּהּ	אָבִיהָ
y-sus-promesas	sus-votos	todos	su-oír	en-día	a-ella	su-padre
וַיְהִי־הָ	יָקוּם	לֹא	נִפְשָׁהּ	עַל־	אָסְרָהּ	אֲשֶׁר־
y-Yahweh	, permanecerá	no	sí-misma	sobre	obligó	que
הָיָה	וְאִם־	אֵתָּהּ	אָבִיהָ	הִנֵּיא	כִּי־	לָהּ
ser	Y-si (7)	. a-ella	su-padre	prohibió	porque	a-ella
שָׁפְתֶיהָ	מִבְטָא	אוֹ	עָלֶיהָ	וְנִדְרֶיהָ	לְאִישׁ	תְּהִיָּהּ
labios-de-ella	promesa-precipitada-de	o	en-ella	y-votos-de-ella	de-hombre	ella-es
בַּיּוֹם	אִישָׁהּ	וְשָׁמַעַ	נִפְשָׁהּ	עַל־	אָסְרָהּ	אֲשֶׁר
en-día	hombre-de-ella	Y-oyere	(8)	. sí-misma	sobre	obligó
וְנִדְרֶיהָ	וְקָמוּ	לָהּ	וְהִחֲרִישׁ	שָׁמְעוּ		
voto-de-ella	entonces-permanecerá	a-ella	y-calla	su-oír		
יָקָמוּ	נִפְשָׁהּ	עַל־	אָסְרָהּ	אֲשֶׁר־	וְאֶסְרֶיהָ	
. permanecerán	sí-misma	sobre	obligó	que	y-obligación-de-ella	
וְהִפָּר	אִתָּהּ	יִנָּא	אִישָׁהּ	שָׁמַעַ	בַּיּוֹם	וְאִם־
entonces-anula	a-ella	prohibe	hombre-de-ella	oír	en-día	Y-si (9)
אָסְרָהּ	אֲשֶׁר	שָׁפְתֶיהָ	מִבְטָא	אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת	וְנִדְרָהּ	אֵת־
obligó	que	sus-labios	promesa-precipitada-de	o-**	sobre-ella	que
וְנִדְרָהּ	וְנִדְרָהּ	לָהּ	יִסְלַח־	וַיְהִי־הָ	נִפְשָׁהּ	עַל־
viuda	Y-voto-de	(10)	. a-ella	liberará	y-Yahweh	, sí-misma
יָקוּם	נִפְשָׁהּ	עַל־	אָסְרָהּ	אֲשֶׁר־	כָּל־	וְנִדְרֶיהָ
permanecerá	sí-misma	sobre	obliga	que	todo	o-divorciada
אָסְרָהּ	אָסְרָהּ	אוֹ	נִדְרָהּ	אִישָׁהּ	בֵּית־	וְאִם־
promesa	obliga	o	hace-voto	su-hombre	casa-de	Y-si (11)
וְהִחֲרִישׁ	אִישָׁהּ	וְשָׁמַעַ	בְּשִׁבְעָהּ	נִפְשָׁהּ	עַל־	
y-calla	su-hombre	Y-oye	(12)	. con-juramento	sí-misma	sobre

וְכָל-	נְדָרֶיהָ	כָּל-	וְקָמוּ	אֵתָהּ	הִנֵּיא	לֹא	לָהּ
y-toda	sus-votos	todos	entonces-permanecerán	a-ella	prohíbe	no	a-ella
וְאִם-	יָקוּם:	נִפְשָׁהּ	עַל-	אִסְרָהּ	אֲשֶׁר-	אִסֵּר	
Pero-si (13)	. permanecerá	sí-misma	sobre	obligó	que	promesa	
כָּל-	שָׁמְעוּ	בַּיּוֹם	אִישׁוֹ	אֵתָם	יָבֵר	הִפָּרֵ	
toda	su-oír	en-día	su-hombre	a-ellos	anula	anular	
לֹא	נִפְשָׁהּ	וְלֹאִסֵּר	לְנְדָרֶיהָ	שִׁפְתֶיהָ	מִזֵּא		
no	sí-misma	o-sea-promesa-de	sean-sus-votos	labios-de-ella	como-salida-de		
יִסְלַח-	וַיְהִינָה	הִפָּרֵם	אִישׁוֹ	יָקוּם			
liberará .	y-Yahweh	los-anuló	su-hombre	; permanecerá			
לָהּ:	כָּל- נְדָר וְכָל- שְׁבַעַת אִסֵּר לְעֵנֹת נִפְשָׁהּ	הִפָּרֵם	אִישׁוֹ	יָקוּם			
hombre-de-ella ; alma	para-afligir	promesa	juramento-de	y-todo voto	Todo	(14)	a-ella
וְאִם-	יִפְרְנוּ:	וְאִישׁוֹ	יִקְרִינוּ				
Y-si (15)	. lo-anulará	u-hombre-de-ella	lo-confirmará				
יּוֹם-	אֶל-	מִיּוֹם	אִישׁוֹ	לָהּ	יִחַרְשׁ	הִחַרְשׁ	
día	a	de-día	hombre-de-ella	a-ella	calla	callar	
אֲשֶׁר	אִסְרָהּ	כָּל-	אוֹ אֵת-	נְדָרֶיהָ	אֵת- כָּל-	וְהַקִּים	
que	sus-promesas	todas	** o	sus-votos	todos **	entonces-confirma	
שָׁמְעוּ:	בַּיּוֹם	לָהּ	הִחַרְשׁ	כִּי-	אֵתָם	הִקִּים	עָלֶיהָ
. su-oír	en-día	a-ella	calla	pues	a-ellos	confirma	, sobre-ella
וְנִשָּׂא	שָׁמְעוּ	אֵתָם	אֲחֵרִי	יָבֵר	הִפָּרֵ	וְאִם-	
entonces-llevará	su-oír	después-de	a-ellos	anula	anular	Y-si (16)	
אֵת- עֲוֹנָהּ:	יְהוָה	צִוָּהּ	אֲשֶׁר	חֻמִּים	אֵלֶיהָ	אֵת- מֹשֶׁה	
** su-culpa	(17)	Éstas	que las-ordenanzas	que	mandó	Moisés a Yahweh	
בֵּין	אִישׁ	לְאִשְׁתּוֹ	בֵּין- אָב	לְבָתוֹ	בְּנֵעֲרֶיהָ		
entre	hombre	para-su-mujer	entre	padre	para-su-hija	en-sus-juventudes	

בית אביה: וידבר יהוה אל- משה לאמר: casa-de su-padre (1) . Y-habló Yahweh a Moisés diciendo .

נקם נקמת בני ישראל מאת המדינים אחר Haz-venganza (2) . venganza-de hijos-de Israel contra los-madianitas , después .

תאסף אל- עמך: וידבר משה אל- העם תאסף a serás-reunido (3) . tu-pueblo a Moisés Y-habló el-pueblo .

לאמר החלצו מאתכם אנשים לצבא יהיו על- מדין : diciendo armaos de-vosotros hombres para-la-guerra y-vayan contra Madián .

לתת נקמת- יהוה במדין: אלף למטה para-dar venganza-de Yahweh contra-Madián (4) . Mil de-la-tribu .

אלף למטה לכל מפות ישראל תשלחו לצבא: mil de-la-tribu de-todas tribus-de Israel enviaréis a-la-guerra .

וימסרו מאלפי ישראל אלף למטה Y-se-armaron (5) . de-miles-de Israel mil de-la-tribu .

שנים-עשר אלף חלוצי צבא: וישלח משה אתם אלף שנים-עשר mil diez dos en-pie-de guerra (6) . Y-envió Moisés a-ellos .

אלף למטה אלף למטה אלעזר בן- אלהים ואת- פינחס ואת- אלהים אלעזר mil de-la-tribu a-la-guerra , a-ellos y-a Finees hijo-de Eleazar .

הכהן לצבא וכלי הקדש וצצרות el-sacerdote para-la-guerra y-utensilios-de el-santuario y-trompetas-de .

התרועה בקדו: ויצבאו על- מדין כאשר la-señal . en-su-mano (7) . Y-lucharon contra Madián como .

צוה יהוה את- משה וימרוגו כל- זכר: ואת- מלכי צוה a Yahweh , Moisés y-mataron (8) . Y-a rey-de .

מדין הרגו על- חלליהם את-אני ואת-לקם ואת-צור ואת-חור Hur y-a Zur y-a Requiem y-a Evi a víctimas-de-ellos entre mataron Madián .

וְאֶת־רֹבַע חֲמִשָּׁת מַלְכֵי מַדְיָן וְאֶת בָּלָעַם בֶּן־בְּעוֹר הָרָגוּ
 mataron Beor hijo-de Balaam y-a Madián reyes-de cinco Reba y-a
 בַּחֶרֶב: וַיִּשְׁבּוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נָשֵׁי מַדְיָן
 Madián mujeres-de a Israel hijos-de Y-capturaron (9) . con-la-espada
 וְאֶת־טַפָּם וְאֶת כָּל־בְּהֶמְתָּם וְאֶת כָּל־מִקְנֵהֶם וְאֶת־
 y-** su-rebaño todo y-a su-ganado todo y-a sus-niños y-a
 כָּל־חֵילָם בָּזְזוּ: וְאֶת כָּל־עָרֵיהֶם
 sus-ciudades todas Y-** (10) . arrebataron sus-bienes todos
 בְּמוֹשְׁבֵיהֶם וְאֶת כָּל־טִירָתָם שָׂרְפוּ בָאֵשׁ:
 . con-el-fuego quemaron sus-acampadas todas y-** en-sus-asentamientos
 וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־הַשְּׁלָל וְאֶת כָּל־הַמִּלְקָח בָּאָדָם
 de-el-hombre el-botín todo y-** el-despojo todo ** Y-tomaron (11)
 וּבִבְהֶמְתָּהּ: וַיָּבִיאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
 'el-sacerdote Eleazar y-a Moisés a Y-llevaron (12) . y-de-el-animalel
 וְאֶל־עֵדֻת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשָּׁבִי וְאֶת־הַמִּלְקָח וְאֶת־
 y-** el-despojo y-** el-cautivo ** Israel hijos-de comunidad-de y-a
 הַשְּׁלָל אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־עֵרְבַת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן וַיִּרְחוּ:
 . Jericó Jordán-de junto-a que Moab llanuras-de a el-campamento a el-botín
 וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְכָל־נְשֵׁי־אֵלִי
 jefes-de y-todos el-sacerdote y-Eleazar Moisés Y-salieron (13)
 הָעֵדָה לִקְרֹאתָם אֶל־מַחֲוִיז לַמַּחֲנֶה: וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה
 Moisés Y-se-enojó (14) . de-el-campamento fuera a a-encontrarles la-comunidad
 עַל פְּקֻדֵי הַחֵיָל שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְשָׂרֵי
 y-comandantes-de los-miles comandantes-de el-ejército oficiales-de contra
 הַמָּאוֹת הַבָּאִים מִצִּבְּרָא הַמִּלְחָמָה: וַיֹּאמֶר
 Y-dijo (15) . la batalla de-guerra-de los-que-volvieron los-cientos

אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה קָחֵיהֶם כָּל־ נָקְבָה: הֵן הָיָה לְבָנֵי
para-hijos-de fueron ellas He-aquí (16) . hembra toda ¿Cómo-dejasteis-vivir : Moisés a-ellos

יִשְׂרָאֵל בְּדָבָר בָּלְעָם לְמַסֵּר־ מֵעַל בִּיהֲנָה עַל־ דְּבַר־ פְּעֹר
Peor asunto-de por con-Yahweh de para-apartarse Balaam por-palabra-de Israel

וַתְּהִי הַמִּגָּפָה בַּעֲבַת יְהוָה: וַעֲתָה הֲרָגוּ כָל־
todo matad Y-ahora (17) Yahweh en-comunidad-de la-plaga e-hirió

זָכָר בֶּטֶף וְכָל־ אִשָּׁה יָרַעַת אִישׁ לְמַשְׁקַב זָכָר הָרָגוּ:
. matad varón para-yacer-con hombre conociendo mujer y-toda entre-el-niño varón

וְכָל־ הַטָּף בְּנֹשִׁים אֲשֶׁר לֹא־ יָדְעוּ מַשְׁקַב זָכָר
varón yacer-con conocen no que entre-las-niñas la-criatura Y-toda (18)

הַחַיִּי לָכֶם: וְאַתֶּם חָנּוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שִׁבְעַת יָמִים
días siete de-el-campamento fuera quedad Y-vosotros (19) . para-vosotros salvad

כָּל־ הָרָג מַטָּר וְכָל־ נָגַע בְּחֵלֶל
muerto que-ha-tocado y-todo persona matador todo

תְּתַחַטְּאוּ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אַתֶּם
vosotros el-séptimo y-en-el-día el-tercero en-el-día os-purificaréis

וּשְׁבִיכֶם: וְכָל־ בִּגְדוֹ וְכָל־ פְּלִי־ עוֹר
cuero utensilio-de y-todo vestido Y-todo (20) . y-vuestros-cautivos

וְכָל־ מַעֲשֵׂה עֹרִים וְכָל־ פְּלִי־ עֵץ תְּתַחַטְּאוּ:
. purificaréis madera utensilio-de y-todo piel-de-cabras objeto-de y-todo

וַיֹּאמֶר אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־ אַנְשֵׁי הַצֵּבָא הַבָּאִים
los-que-iban el-ejército hombres-de a el-sacerdote Eleazar Y-dijo (21)

לְמַלְחָמָה זֹאת תִּקַּח הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־ צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
. Moisés a Yahweh mandó que la-ley ordenanza-de esto , a-la-batalla

אֵךְ אֶת־ הַזָּהָב וְאֶת־ הַכֶּסֶף אֶת־ הַנְּחֹשֶׁת אֶת־ הַבַּרְזֵל אֶת־ הַבְּדִיל
el-estaño ** el-hierro ** el-bronce ** la-plata y-** el-oro ** Ciertamente (22)

בָּאֵשׁ en-el-fuego	יִבֹּא resiste	אֲשֶׁר- que	דָּבָר cosa	כָּל- Toda (23)	וְאֵת-הַעֲפָרִית: . el-plomo y-**
בְּמֵי con-aguas-de	אֵף también	וְשָׁחַר , y-será-limpio	בָּאֵשׁ por-el-fuego	תַּעֲבִירוּ pasaréis	
יִבֹּא resiste	לֹא- no	אֲשֶׁר que	וְכָל y-todo	יִתְהַפֵּא será-purificado	נִגְדָה limpieza
וְכַבֵּסְתֶּם Y-lavaréis	(24)	בְּמֵי־ . por-el-agua	תַּעֲבִירוּ pasaréis	בָּאֵשׁ en-el-fuego	
וְאַחֲרָי y-después	וְשִׁחַרְתֶּם y-seréis-limpios	הַשְּׁבִיעִי el-séptimo	בַּיּוֹם en-el-día	בְּגָדֵיכֶם vuestros-vestidos	
יֹאמַר: . diciendo Moisés a	יְהוָה Yahweh	וַיֹּאמֶר Y-dijo (25)	אֶל-הַמַּחֲנֶה: el-campamento en	תָּבֹאוּ entraréis	
וּבְבִהֶמָּה y-de-la-bestia	בָּאָדָם de-el-hombre	הַשְּׁבִי el-cautivo	רֹאשׁ מִלְּקוֹחַ botín-de cantidad-de	שָׂא ** Y-repartirás (27)	
הָעֵדָה: . la-comunidad	אֲבוֹת padres-de	וְרֹאשֵׁי y-jefes-de	הַכֹּהֵן el-sacerdote	וְאַלְעָזָר y-Eleazar	אַתָּה tú
הַמִּלְחָמָה la-batalla	לְחָשִׁים luchadores-de	בֵּין entre	אֶת-הַמִּלְקוֹחַ el-botín **	וְחִצֵּיתָ Y-repartirás (27)	
הָעֵדָה: . la-comunidad	כָּל- toda	וּבֵין y-entre	לְצָבָא a-la-guerra	הַיִּצָּאִים los-que-salieron	
הַיִּצָּאִים los-que-salieron	הַמִּלְחָמָה la-batalla	אֲנָשֵׁי hombres-de	מֵאֵת de	לַיהוָה a-Yahweh	מָכֶס tributo
הָאָדָם el-hombre	מִן- de	הַמֵּאוֹת los-cientos	מִחֲמֵשׁ de-cinco	נֶפֶשׁ cosa	אֶחָד una
הַצֹּאן: . las-ovejas	וּמִן- y-de	הַחֲמֹרִים los-asnos	וּמִן- y-de	הַבָּקָר el-vacuno	וּמִן- y-de

מִמִּצִּיתָם תִּקְחוּ וְנָתַתָּה לְאֵלְעָזָר הַכֹּהֵן חֵרוּמָתָה
 tomarás y-darás a-Elazar el-sacerdote parte-de (29)

יְהוָה: וּמִמִּצֹּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקַּח אֶחָד | אֶחָד
 Y-de-mitad-de (30) . Yahweh Israel hijos-de uno tomado

מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים
 de los-cincuenta de el-hombre de el-vacuno de los-asnos

וּמִן־הַצֹּאן מְכֹל־הַבְּהֵמָה וְנָתַתָּה אֹתָם לְלֵוִים
 y-de las-ovejas de-toda la-bestia y-darás ellos a-los-levitas

שְׁמֹרְתֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה
 guardadores-de cuidado-de tabernáculo-de . Yahweh (31) E-hizo Moisés

וְאֵלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיְהִי
 y-Elazar el-sacerdote como mandó Yahweh a Moisés . Moisés (32) Y-fue

הַמִּלְקֹחַ גֵּתָר הַבֹּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם הַצֹּבָא צֹאן
 el-despojo resto-de el-botín que tomaron pueblo-de el-ejército ovejas

שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְחֲמִשָּׁת אֲלָפִים: וּבָקָר
 mil cientos seis y-setenta mil y-cincuenta mil Y-vacuno (33)

שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אֶלֶף: וְחֲמֹרִים אֶחָד וְשִׁשִּׁים אֶלֶף:
 dos y-setenta mil . mil Y-asnos (34) uno y-sesenta mil

וַיָּגֶשׁ אָדָם מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ מִשְׁכַּב זָכָר
 Y-persona (35) de humana que las-mujeres no conoció yacer-con varón

כָּל־זָכָשׁ שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף: וַתְּהִי הַמִּתְּצָה חֶלֶק
 toda persona dos y-treinta mil . mil Y-fue (36) parte la-mitad

הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפָּר הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת
 los-que-salieron en-la-guerra número-de las-ovejas tres cientos

אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְחֲמִשָּׁת אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ מֵאוֹת:
 mil y-treinta mil y-siete mil y-cinco . cientos

וְהָיָה הַתְּרוּמָה לַיהוָה מִן־הַצֹּאן שֵׁשׁ מֵאוֹת חֲמִשׁ
Y-fue (37) el-tributo a-Yahweh de las-ovejas seis cientos cinco

וְשִׁבְעִים: וְהַבָּקָר שֵׁשָׁה וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף וּמִכְסָם
(38) Y-el-vacuno . y-setenta seis treinta mil y-tributo-de-ellos

לַיהוָה שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים: וְחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְחֲמִשׁ
(39) . y-setenta dos para-Yahweh Y-asnos treinta mil y-cinco

מֵאוֹת וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד וְשָׁשִׁים: וְנַפִּישׁ אָדָם
humana Y-persona (40) . y-sesenta uno a-Yahweh y-tributo-de-ellos cientos

שֵׁשָׁה עָשָׂר אֶלֶף וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וְשָׁלֹשִׁים נַפִּישׁ:
. persona y-treinta dos a-Yahweh y-tributo-de-ellos mil diez seis

וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מָכֶסֶׁ תְּרוּמַת יְהוָה לְאַלְעָזָר הַכֹּהֵן
Y-dio (41) Moisés ** tributo-de parte-de Yahweh a-Eleazar el-sacerdote

כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וּמִמִּחְצֵית וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de Y-de-mitad-de (42) . Moisés a Yahweh mandó como

אֲשֶׁר חָצָה מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצִּבָּאִים: וְהָיָה
Y-fue (43) . los-guerreros los-hombres de Moisés apartó que

מִמִּחְצַת הָעֵדָה מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֶלֶף וְשָׁלֹשִׁים
y-treinta mil cientos tres las-ovejas de la-comunidad mitad-de

אֶלֶף שִׁבְעָה אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: וּבָקָר שֵׁשָׁה
seis Y-vacuno (44) cientos y-cinco mil y-tributo-de-ellos

וְשָׁלֹשִׁים אֶלֶף: וְחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת:
cientos y-cinco mil treinta Y-asnos (45) . mil y-treinta

וְנַפִּישׁ אָדָם שֵׁשָׁה עָשָׂר אֶלֶף: וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמִּחְצַת
de-mitad-de Moisés Y-tomó (47) . mil diez seis humana Y-persona (46)

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַתּוֹמָדוּ מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם
el-hombre de los-cincuenta de uno el-tomado ** Israel hijos-de

שָׁמְרֵי	לְלֵוִיִּם	אֵלֵיהֶם	וַיִּתֵּן	הַבְּהֵמָה	וַיֹּמַר
guardadores-de	a-los-levitas	ellos	y-dio	la-bestia	y-de
מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכָּן	יְהוָה	כַּאֲשֶׁר	יְהוָה	מִשְׁכָּן	מִשְׁמֶרֶת
cuidado-de	Yahweh	como	Yahweh	tabernáculo-de	
יִקְרְבוּ	אֶל-מֹשֶׁה	הַפְּקָדִים	אֲשֶׁר	לְאַלְפֵי	
Y-dijeron	Moisés a	los-oficiales	que	de-miles-de	(48)
הַצָּבָא	שָׁרֵי	הָאַלְפִים	וְשָׂרֵי	הַמֵּאוֹת:	
el-ejército	comandantes-de	los-miles	y-comandantes-de	los-cientos	
וַיֹּאמְרוּ	אֶל-מֹשֶׁה	עֲבָדָיו	נִשְׁאוּ	אֶת-רֹאשׁ	אֲנָשִׁי
Y-dijeron	Moisés a	tus-siervos	contaron	hombres-de	cabecera-de **
הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר	בִּידֵינוּ	וְלֹא-	נִפְקַד	מִמֶּנּוּ	אִישׁ:
que la-batalla	en-nuestras-manos	y-no	falta	de-él	hombre
וַנִּקְרַב	אֶת-קָרְבָּן	יְהוָה	אִישׁ אֲשֶׁר	מָצָא	כְּלִי-
Y-ofrecimos	ofrenda-de **	Yahweh	lo-que cada-uno	halló	utensilio-de
זָהָב אֶצְעָדָה	וְצִמִּיד	טַבַּעַת	עֲנִיל	וְכוֹמֶז	לְכַפֵּר עַל-
alhaja oro	y-brazalet	anillo	pendiente	y-collar	por para-expiar
נִפְשֵׁינוּ	לִפְנֵי	יְהוָה:	וַיִּקַּח	מֹשֶׁה	וְאַלְעָזָר
ante nosotros-mismos	Yahweh	(51)	Y-tomó	Moisés	el-sacerdote y-Eleazar
אֶת-הַזָּהָב	מֵאֵתָם	כָּל	כְּלִי מַעֲשֶׂה:	וְהָיָה	כָּל-
el-oro **	de-con-ellos	todo	obra adorno-de	Y-fue	todo
זָהָב הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר	הָרִימוּ	לַיהוָה	שֵׁשׁ עָשָׂר	אַלְף	שִׁבְעֵ-
oro-de	presentaron	a-Yahweh	diez seis	mil	siete
מֵאוֹת	וּמֵשִׁים	שִׁקְל	מֵאֵת	שָׂרֵי	הָאַלְפִים
cientos	y-cincuenta	siclos	de	jefes-de	los-miles
שָׂרֵי	הַמֵּאוֹת:	אֲנָשִׁי	הַצָּבָא	בְּזָוּוּ	אִישׁ לְוִי:
jefes-de	los-cientos	Hombres-de	el-ejército	despojaron	para-sí cada-uno

מֵאֵת הַזֶּהָב אֶת־ הַכֹּהֵן וְאֶלְעָזָר מֹשֶׁה יִקַּח
de el-oro ** el-sacerdote y-Eleazar Moisés Y-tomó (54)

שָׂרֵי הָאֲלָפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־
jefes-de los-miles y-los-cientos y-llevaron a a-él

אָהֶל מוֹעֵד זִכְרוֹן לְבָנֵי־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי יְהוָה: וּמִקְנֶהָ
reunión memorial para-hijos-de ante Yahweh ante Y-ganado (1) Cap. 32

רַב הָיָה לְבָנָיו רָאוּבֵן וּלְבָנֵי־ גָּד עֲצוּמָה מְאֹד וַיָּרְאוּ
era mucho para-hijos-de Rubén y-para-hijos-de Gad y-vieron , mucha cantidad

אֶת־אֶרֶץ יַעֲזֹר וְאֶת־אֶרֶץ גַּלְעָד וְהֵנָּה הַמָּקוֹם הַמָּקוֹם מִקְנֶהָ:
tierra-de y-** Jazer tierra-de ** Galaad y-he-aquí el-lugar lugar-de ganado

וַיָּבִיאוּ בָנֵי־ גָּד וּבָנֵי רָאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה
Y-vinieron (2) hijos-de Gad e-hijos-de Rubén a Moisés

וְאֶל־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשֵׂאֵי הָעֵדָה לֵאמֹר: עֲטֹרוֹת
y-a el-sacerdote Eleazar y-a jefes-de la-comunidad diciendo (3) Atarot

וְדִבּוֹן וַיַּעֲזֹר וְנִמְרָה וְהֶשְׁבֹּן וְאֶלְעָלֵה וּשְׁבָם וְנֶבֹז
y-Dibón y-Jazer y-Nimra y-Hesbón y-Eleale y-Sebam y-Nebo

וַיַּעֲבֹד: הָאֶרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לִפְנֵי עַמֹּת יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ
y-Beón (4) La-tierra que sometió Yahweh ante comunidad-de Israel tierra-de

מִקְנֶהָ הִוא וּלְעַבְדֶּיהָ מִקְנֶהָ: וַיֹּאמְרוּ אִם־מִצָּאנוּ
ganado ella y-para-tus-siervos ganado (5) Y-dijeron si hallamos

חֵן בְּעֵינֶיהָ יָמֵן אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְעַבְדֶּיהָ
gracia en-tus-ojos sea-dada ** la-tierra la-ésta a-tus-siervos

לְאַחֲזָהָ אֶל־ תַּעֲבֲדֵנוּ אֶת־ תִּירְדָּן: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
no , por-posesión nos-hagas-pasar ** el-Jordán (6) Y-dijo Moisés

לְבָנֵי־ גָּד וּלְבָנֵי רָאוּבֵן תִּאָּחִיכֶם יִבְאוּ
a hijos-de Gad y a hijos-de Rubén , acaso vuestros hermanos irán

לְמַלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ בָּהּ: וְלָמָּה תִּנּוּאוּ אֶת-לֵב
 a-la-batalla y-vosotros quedaréis . aquí Y-por-qué (7) desanimáis ** corazón-de

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מַעֲבָרְ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַן לָהֶם יְהוָה:
 Israel hijos-de de-pasar a la-tierra que dio a-ellos . Yahweh

כֹּה עָשׂוּ אֲבוֹתֵיכֶם בְּשִׁלְחִי אֹתָם מִקֶּדֶשׁ בָּרְנֶה
 Así (8) hicieron vuestros-padres en-mi-enviar a-ellos de-Cades Bamea

לִרְאוֹת אֶת-הָאָרֶץ: וַיַּעֲלוּ עַד-נַחַל אֲשַׁכּוֹל
 para-mirar ** la-tierra . (9) Y-subieron hasta valle-de Escol

וַיֵּרְאוּ אֶת-הָאָרֶץ וַיִּנּוּאוּ אֶת-לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 y-miraron ** la-tierra y-desanimaron a-los hijos-de Israel

לִבְלִיתִי-בָא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-נָתַן לָהֶם יְהוָה: וַיִּחַר-
 ir para-no a la-tierra que dio a-ellos . Yahweh (10) Y-se-encendió

אֵף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר: אִם-
 ira-de Yahweh en-el-día el-aquel y-juró diciendo (11) No

יֵרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֲלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
 verán los-que-subieron los-hombres de-Egipto de-hijo-de veinte año

וְלַמַּעֲלָה אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב כִּי
 y-más ** la-tierra que prometí a-Abraham a-Isaac y-a-Jacob pues

לֹא-מָלְאוּ אֲחֵרַי: בִּלְחִי קָלֵב בֶּן-יִפְנֹה
 no fueron-íntegros . tras-mí (12) Sólo Caleb hijo-de Jefone

חֲקִנְיָ וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן כִּי מָלְאוּ אֲחֵרַי יְהוָה:
 el-cenecita y-Josué hijo-de Nun pues fueron-íntegros tras Yahweh

וַיִּחַר- אֵף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיַּגִּד יְהוָה
 (13) Y-ardió ira-de Yahweh contra-Israel y-les-hizo-errar

בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד-חָם כָּל-דֹּדֵר הָעֹשָׂה
 por-el-desierto hasta año cuarenta terminar toda la-generación la-que-hizo

הָרַע	בְּעֵינַי	יְהוָה:	וַהֲנֵה	קִמַּמְתֶּם	וַתַּחַת	אֲבֹתֵיכֶם
el-mal	a-ojos-de	Yahweh	(14) Y-he-aquí	estáis	en-lugar-de	vuestros-padres
תַּרְבוֹת	אֲנָשִׁים	חַטָּאִים	לְסָפוֹת	עוֹד	עַל	חֲרוֹן
prole-de	hombres	para-añadir	más	a	furor-de	Yahweh
יִשְׂרָאֵל:	כִּי	תִשְׁוּבוּ	מֵאַחֲרָיו	וְיִסָּף	עוֹד	
. Israel	(15) Si	os-volveís	de-tras-él	repetirá	otra-vez	
לְהַנְיָחוֹ	בְּמִדְבָּר	וְשִׁחַתְתֶּם	לְכָל-	הָעָם	תִּהְיֶה:	
su-abandonar	en-el-desierto	y-destruiréis	a-todo	el-pueblo	. el-éste	
וַיָּנֻשׁוּ	אֵלָיו	וַיֹּאמְרוּ	וְגֵרְתָּ	צֹאן	וּבִנְנָה	
(16) Y-vinieron	a-él	: y-dijeron	majadas-de	ovejas	edificaremos	
לְמִקְנֵנוּ	כֹּה	וְעָרִים	לְטַפְּנוּ:	וְאֲנֹחֲנוּ	נַחֲלֵץ	
aquí para-nuestro-rebaño	y-ciudades	para-nuestros-niños	(17) Y-nosotros	nos-armaremos		
חָשִׁים	לִפְנֵי	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל	עַד	אֲשֶׁר	אִם-
preparados	delante-de	hijos-de	Israel	hasta	que	cuando
אֶל-	מְקוֹמָם	וַיָּשֶׁב	טַפְּנוּ	בְּעָרֵי	הַמִּבְצָר	
a	, lugar-de-ellos	pero-morarán	nuestros-niños	en-ciudades-de	la-fortificación	
מִפְּנֵי	יֹשְׁבֵי	הָאָרֶץ:	לֹא	נָשׁוּב	אֶל-	
de-presencia-de	moradores-de	. la-tierra	(18) No	a volveremos		
בֵּיתֵנוּ	עַד	הַתְּנַחֲלִי	בְּנֵי	יִשְׂרָאֵל	אִישׁ	נִחְלָתוֹ:
hasta-que	posea	hijos-de	Israel	cada-uno	su-posesión	(19) Pues
לֹא	נִנְחֵל	אִתָּם	מֵעֵבֶר	לִיְרֵדָן	וְהִלָּאָה	כִּי
no	poseeremos	con-ellos	en-lado	de-el-Jordán	y-más-allá	pues
נִחְלָתֵנוּ	אֵלֵינוּ	מֵעֵבֶר	תִּירְדָן	מִזְרָחָה:	וַיֹּאמֶר	
nuestra-posesión	a-nosotros	de-lado-de	el-Jordán	. de-oriente	(20) Y-dijo	
אֲלֵיהֶם	מֹשֶׁה	אִם-	תַּעֲשׂוּן	אֶת-	תִּדְבָּר	הֲזֵה
a-ellos	: Moisés	si	hacéis	**	la-cosa	si
					os-armáis	

לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה: וְעָבַר לָכֶם כָּל־
ante Yahweh para-la-batalla Y-pasará (21) de-vosotros todo

חֲלוּץ אֶת־ תִּירְדָן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁ אֶת־
armado ** el-Jordán ante Yahweh hasta expulsar-le a

אֹיְבָיו מִפְּנֵיו: וְנִקְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי
enemigos-de-él de-delante-de-él Y-sea-sometida (22) la-tierra ante

יְהוָה וְאַתֶּם תָּשׁוּבּוּ וְהִיִּיתֶם נְקִיִּים מִיְּהוָה
Yahweh y-después regresaréis y-seréis de-Yahweh

וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה הָאָרֶץ תְּהֵאֵת לָכֶם לְאֻחֲזָה
y-de-Israel y-será la-tierra la-ésta para-vosotros por-posesión

לִפְנֵי יְהוָה: וְאִם־ לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה חֲסָאֲתֶם לִיְהוָה
ante Yahweh (23) . Y-si no hacéis así he-aquí pecasteis contra-Yahweh

וְדָעוּ חַטָּאתְכֶם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֲתֶכֶם: בְּנִי לָכֶם
y-cierto que vuestro-pecado hallará a-vosotros Edificad (24) para-vosotros

עָרִים לְטַפְּכֶם וְגִדְלֹת לְצִנְאֲכֶם וְהִיצֵא
ciudades para-vuestros-niños y-majadas para-vuestros-rebaños y-lo-que-sale

מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
de-vuestra-boca . haced (25) Y-dijo hijos-de Gad e-hijos-de Rubén

אֶל־ מֹשֶׁה לֵּאמֹר עֲבַדְיָךְ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אָנֹכִי מִצַּחֲהָ:
a Moisés : diciendo tus-siervos יַעֲשׂוּ harán como mi-señor . ordenando

טַפְּנוּ נְשֵׁינוּ מִקְנֵנוּ וְכָל־ בְּהֵמָתֵנוּ יִהְיוּ
Nuestro-niño (26) nuestras-mujeres nuestro-rebaño y-todo nuestro-ganado estarán

שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד: וְעֲבַדְיָךְ יַעֲבֹדוּ
aquí en-ciudades-de . la-Galaad (27) Y-tus-siervos pasarán

כָּל־ חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה כַּאֲשֶׁר
todo armado-de guerra ante Yahweh para-la-batalla como

אֲדֹנִי דִבֶּר׃ וַיֹּצֵן לָהֶם מֹשֶׁה אֶת אֵלְעָזָר הַכֹּהֵן
el-sacerdote Eleazar a Moisés sobre-ellos Y-ordenó (28) . dice mi-señor

וְאֵת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוּן וְאֶת-רָאשֵׁי אָבוֹת הַמִּשְׁטוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
. Israel de-hijos-de las-tribus padres-de cabeza-de y-a Nun hijo-de Josué y-a

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם-יַעֲבְרוּ בְנֵי-גָד וּבְנֵי-
e-hijos-de Gad hijos-de pasan si a-ellos Moisés Y-dijo (29)

רֹאבוֹן׃ אֲתֻכֶּם אֶת-הַיַּרְדֵּן כָּל-חֲלוּץ לְמִלְחָמָה
para-la-batalla armado todo el-Jordán ** con-vosotros Rubén

לִפְנֵי יְהוָה וְנִקְדָּשָׁה הָאֶרֶץ לִפְנֵיכֶם וְיָתֻתָם לָהֶם
a-ellos entonces-daréis , ante-vosotros la-tierra y-se-someta , Yahweh ante

אֶת-אֶרֶץ הַגִּלְעָד לְאֻחֲזָה׃ וְאִם-לֹא יַעֲבְרוּ
pasan no Y-si (30) . por-posesión la-Galaad tierra-de **

חֲלוּצִים אֲתֻכֶּם וְנֹאחֲזוּ בְּחֻכְכֶּם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
. Canaán en-tierra-de con-vosotros entonces-poseerán con-vosotros armados

וַיַּעֲזְבוּ בְנֵי-גָד וּבְנֵי רֹאבוֹן לֵאמֹר אֵל אֲשֶׁר
lo-que ** : diciendo Rubén e-hijos-de Gad hijos-de Y-respondieron (31)

דִּבֶּר יְהוָה אֶל-עַבְדֵּיךָ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ נַחֲנוּ נַעֲבֹד
pasaremos Nosotros (32) . haremos así tus-siervos a Yahweh habló

חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ כְּנָעַן וְאִתְּנָה
propiedad-de pero-para-nosotros Canaán tierra-de Yahweh ante armados

נִחְלָתָנוּ מֵעַבְדְּ לִיְרֵדָן׃ וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה
Moisés a-ellos Y-dio (33) . de-el-Jordán en-este-lado nuestra-herencia

לְבְנֵי-גָד וּלְבְנֵי רֹאבוֹן וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בֶּן-
hijo-de Manasés tribu-de y-a-mitad-de Rubén . y-a-hijos-de Gad a-hijos-de

יֹסֵף אֶת-מַמְלַכְתּוֹ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי וְאֶת-מַמְלַכְתּוֹ עֹג מֶלֶךְ
rey-de Og reino-de y-** el-amorita rey-de Sihón reino-de ** José

הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ בְּנִבְלֹת עָרֵי הָאָרֶץ
 , el-Basán la-tierra con-sus-ciudades en-territorios ciudades-de la-tierra

סָבִיב: וַיְבִנוּ בְּנֵי-גָד לָד אֶת-דִּיבּוֹן וְאֶת-עֶשְׂלָח וְאֶת-עֲרֹעֵר:
 alrededor (34) Y-edificaron hijos-de Gad ** Dibón y-** Atarot y-** Aroer

וְאֶת-עֶשְׂלָח שׁוֹפָן וְאֶת-יַעְזֵר וַיִּנְבְּהָה: וְאֶת-בֵּית נִמְרָה וְאֶת-
 (35) Y-** Atarot Sofán y-** Jazer y-Jogheba . (36) Y-** Bet Nimra y-**

בֵּית הָרֶן עָרֵי מִבְצָר וַיְגַדְלֵת צֹאן: וּבְנֵי רְאוּבֵן
 Bet Arán ciudades-de fortificación y-majadas-de ovejas . (37) E-hijos-de Rubén

בְּנוּ אֶת-חֶשְׁבּוֹן וְאֶת-אֶלְעָלָא וְאֶת קִרְיַתַּיִם: וְאֶת-נֶבּוֹ וְאֶת-
 edificaron ** Hesbón y-** Eleale y-** Quiriataim . (38) Y-** Nebo y-**

בְּעַל מְעֹן מוֹסֶכֶת שֵׁם וְאֶת-שִׁבְמָה וַיִּקְרְאוּ בְּשֵׁמֹת אֶת-
 Baal Meón cambiadas-de nombre y-** Sibma y-llamaron por-nombres **

שְׁמוֹת הָעָרִים אֲשֶׁר בְּנוּ: וַיִּלְכּוּ בְּנֵי מַקִּיר
 nombres-de las-ciudades que edificaron . (39) Y-fueron hijos-de Maquir

בֶּן- מְנַשֶּׁה וַלְעָדָה וַיִּלְכְּדוּהָ וַיֹּרְשׁ אֶת-
 hijo-de Manasés a-Galaad y-la-capturaron y-expulsó **

הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר- בָּהּ: וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת- הַגִּלְעָד לְמַקִּיר
 el-amorita que en-ella . (40) Y-dio Moisés ** la-Galaad a-Maquir

בֶּן- מְנַשֶּׁה וַיִּשָּׁב בָּהּ: וַיֵּאֵר בֶּן- מְנַשֶּׁה הָלָךְ
 hijo-de Manasés y-moró . (41) Y-Jair hijo-de Manasés fue

וַיִּלְכְּדוּ אֶת- חֹתֵיתֵם וַיִּקְרָא אֶתְהֶן חֵית יֵאֵר:
 y-capturó ** sus-aldeas y-llamó a-ellas Havot . Jair

וַיִּנָּבֵחַ הָלָךְ וַיִּלְכְּדוּ אֶת- קֵנַת וְאֶת- בְּנֵיתֶיהָ
 Y-Noba (42) fue y-capturó ** Kenat y-** sus-aldeas

וַיִּקְרָא לָהּ נֹבָה בְּשֵׁמוֹ: אֵלֶּה מִסְעֵי
 y-llamó a-ella Noba . (1) por-su-nombre Estos viajes-de Cap. 33

בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִצְרַיִם לְצִבְאוֹתָם	que Israel hijos-de	יֵצְאוּ	salieron	מִצְרַיִם	Egipto	לְצִבְאוֹתָם	por-sus-divisiones
בִּידֵי־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:	por-sus-etapas	מֹשֶׁה	Moisés	וְאַהֲרֹן:	y-Aarón	בִּידֵי־	por-sus-etapas
לְמַסְעֵיהֶם	en-viajes-de-ellos	עַל־	por	פִּי	orden-de	יְהוָה	Yahweh
לְמוֹצָאוֹתָם:	por-sus-etapas	וַיִּסְעוּ	Y-partieron	מִרַעֲמֶסֶס	de-Ramesés	בְּחֶרֶשׁ	en-el-mes
בְּחֶמֶשׁ עָשָׂר יוֹם	diez en-el-cinco	לְחֶרֶשׁ	para-el-mes	הָרִאשׁוֹן	el-primerio	הַפְּסֻחַ	la-Pascua
יֵצְאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָדֵי	salieron	בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל	Israel	רָחֵה לְעֵינֵי כָּל־	alzada con-mano	לְעֵינֵי כָּל־	todos a-ojos-de
מִצְרַיִם:	egipcios	וּמִצְרַיִם	Y-egipcios	אֶת אֲשֶׁר יִהְיֶה	los-que a	הַכָּה	hirió
בָּהֶם	entre-ellos	כָּל־	todo	בְּכוֹר	primogénito	עָשָׂה	hizo
שְׁפָטִים:	juicios	וַיִּסְעוּ	Y-partieron	בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל	Israel	מִרַעֲמֶסֶס	de-Ramesés
בְּסֻכּוֹת:	en-Sucot	וַיִּסְעוּ	Y-partieron	מִסֻּכּוֹת	de-Sucot	וַיַּחֲנוּ	y-acamparon
בְּקֶצֶה הַמִּדְבָּר:	el-desierto en-borde-de	וַיִּסְעוּ	Y-partieron	מֵאֵתָם	de-Etam	וַיֵּשְׁבּוּ	y-volvieron
פִּי תַחֲלִית אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי	Ha-Hirot	אֲשֶׁר עַל־	este-de	בְּעַל זַפּוֹן	Baal Zefón	לְפָנֵי מִגְדּוֹל:	ante Migdol
וַיִּסְעוּ	Y-partieron	מִפְּנֵי	de-delante-de	תַּחֲלִית	Ha-Hirot	וַיַּעֲבְרוּ	y-pasaron

במדבר en-desierto-de	ימים días	שלוש tres	דרך camino-de	וילכו y-marcharon	המדברה a-el-desierto	
ויבאו y-fueron	ממרה de-Mara	ויסעו Y-partieron	(9)	במרה: . en-Mara	ויחניו y-acamparon	אתם Etam
תמרים palmeras	ושבעים y-setenta	מנים aguas	עין fuentes-de	שנים עשר diez	ובאילם y-en-Elim	אילמה a-Elim
על-ים mar junto	ויחניו y-acamparon	מאילם de-Elim	ויסעו Y-partieron	(10)	שם: . allí	ויחניו y-acamparon
במדבר en-desierto	ויחניו y-acamparon	סוף Junco	מים de-Mar	ויסעו Y-partieron	(11)	סוף: . Junco
בדפקה: . en-Dofca	ויחניו y-acamparon	סין Sin	מדבר de-desierto-de	ויסעו Y-partieron	(12)	סין: . Sin
ויסעו Y-partieron	(14)	באלוש: . en-Alús	ויחניו y-acamparon	מדפקה de-Dofca	ויסעו Y-partieron	(13)
מים agua	שם allí	היה era	ולא y-no	ברפידם en-Refidim	ויחניו y-acamparon	מאלוש de-Alús
ויחניו y-acamparon	מרפידם de-Refidim	ויסעו Y-partieron	(15)	לשתות: . para-beber	לעם para-el-pueblo	
ויחניו y-acamparon	סיני Sinaí	מדבר de-desierto-de	ויסעו Y-partieron	(16)	סיני: . Sinaí	במדבר en-desierto-de
ויחניו y-acamparon	התאווה Ha-taava	מקבולת de-Kibrot	ויסעו Y-partieron	(17)	התאווה . Ha-taava	בקבולת en-Kibrot
ברתמה: . en-Ritma	ויחניו y-acamparon	מחצלת de-Hazerot	ויסעו Y-partieron	(18)	מחצלת: . en-Hazerot	
פרץ: . Peres	ברמן en-Rimón	ויחניו y-acamparon	מרתמה de-Ritma	ויסעו Y-partieron	(19)	

בִּלְבָנָה: וַיִּחַנוּ מִרְמֹן וַיִּסְעוּ
 . en-Libna y-acamparon Peres de-Rimón Y-partieron (20)

וַיִּסְעוּ בְּרִסָּה: וַיִּחַנוּ מִלְבָּנָה וַיִּסְעוּ
 Y-partieron (22) . en-Risa y-acamparon de-Libna Y-partieron (21)

מִקְּהֶלְתָּה וַיִּסְעוּ בְּקְהֶלְתָּה: וַיִּחַנוּ מִרְסָה
 de-Ceelata Y-partieron (23) . en-Ceelata y-acamparon de-Risa

שֵׁפֶר מֹנֶה- וַיִּסְעוּ שֵׁפֶר: בְּהֶרֶם וַיִּחַנוּ
 Sefer de-monte-de Y-partieron (24) . Sefer en-monte y-acamparon

וַיִּחַנוּ מִחֶרְדָּה וַיִּסְעוּ בְּחֶרְדָּה: וַיִּחַנוּ
 y-acamparon de-Harada Y-partieron (25) . en-Harada y-acamparon

בְּתַחַת: וַיִּחַנוּ מִמַּקְהֶלֶת וַיִּסְעוּ בְּמַקְהֶלֶת:
 . en-Tahat y-acamparon de-Macelot Y-partieron (26) . en-Macelot

וַיִּסְעוּ בְּתַרְחַ: וַיִּחַנוּ מִתַּחַת וַיִּסְעוּ
 Y-partieron (28) . en-Taraj y-acamparon de-Tahat Y-partieron (27)

מִמִּיתְקָה וַיִּסְעוּ בְּמִיתְקָה: וַיִּחַנוּ מִתַּרְח וַיִּסְעוּ
 de-Mitca Y-partieron (29) . en-Mitca y-acamparon de-Taraj

וַיִּחַנוּ בְּחַשְׁמוֹנָה: וַיִּסְעוּ מִחַשְׁמוֹנָה וַיִּחַנוּ
 y-acamparon de-Hasmona Y-partieron (30) . en-Hasmona y-acamparon

בְּמֹסֶרֹת: וַיִּסְעוּ מִמֹּסֶרֹת וַיִּחַנוּ בְּבִנֵּי-יַעֲקֹן:
 . en-Moserot Y-partieron (31) de-Moserot y-acamparon en-Bene Jaacán

וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי-יַעֲקֹן וַיִּחַנוּ בְּחֶרֶם הַגִּדְגָּד:
 Y-partieron (32) de-Bene Jaacán y-acamparon en-monte el-Gidgad

וַיִּסְעוּ מִתֹּרֶם הַגִּדְגָּד וַיִּחַנוּ בְּיֹטְבָתָה:
 Y-partieron (33) de-monte el-Gidgad y-acamparon en-Jotbata

וַיִּסְעוּ מִיֹּטְבָתָה וַיִּחַנוּ בְּעֶבְרֹנָה: וַיִּסְעוּ
 Y-partieron (34) de-Jotbata y-acamparon en-Abrona

מַעֲבְרֵינָהּ וַיִּסְעוּ גֵבֶר : בְּעֶזְיֹן וַיִּחַנּוּ
de Ezión Y-partieron (36) . Geber en-Ezión y-acamparon de-Abrona

גֵבֶר וַיִּחַנּוּ בְּמִדְבַּר-צֵן הוּא קָדֵשׁ : וַיִּסְעוּ
Y-partieron (37) . Cades que Sin en-desierto-de y-acamparon Geber

מִקָּדֵשׁ וַיִּחַנּוּ בְּהֹר בְּקֶדֶה אֶרֶץ אֱדוֹם :
. Edom tierra-de al-borde-de el-monte en-Hor y-acamparon de-Cades

וַיַּעַל אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אֶל-הָהָר הַהוּא עַל-פִּי יְהוָה
Yahweh orden-de por el-monte Hor a el-sacerdote Aarón Y-subió (38)

וַיָּמָת שָׁם בַּשָּׁנָה הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
de-tierra-de Israel hijos-de de-salir el-cuarenta en-año-de allí y-murió

מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בָּאֶחָד לַחֹדֶשׁ : וְאַהֲרֹן בֶּן
hijo-de Y-Aarón (39) . de-el-mes en-uno el-quinto en-el-mes Egipto

שְׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמֵאָת שָׁנָה בְּמָוֶתוֹ בְּהֹר הַהוּא :
. el-monte en-Hor en-su-morir año y-cien y-veinte tres

וַיִּשְׁמַע וַיֹּיֶם הַקְּנַעֲנִי מֶלֶךְ אֶרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב בְּנִגֵּב
en-el-Neguev morando y-él Arad rey-de el-cananita Y-oyó (40)

בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בָּבָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיִּסְעוּ מִהֹר
de-Hor Y-partieron (41) . Israel hijos-de que-venir Canaán en-tierra-de

הַהָר בְּצַלְמֹנָה : וַיִּסְעוּ בְּצַלְמֹנָה וַיִּחַנּוּ
de-Zalmona Y-partieron (42) . en-Zalmona y-acamparon el-monte

וַיִּחַנּוּ בְּפֻנוֹן : וַיִּסְעוּ מִפֻּנוֹן וַיִּחַנּוּ
y-acamparon de-Punón Y-partieron (43) . en-Punón y-acamparon

בְּאֹבֹת : וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיִּחַנּוּ בְּעֵי הָעֲבָרִים
Ha-abarim en-Ije y-acamparon de-Obot Y-partieron (44) . en-Obot

בְּגִבּוֹל מוֹאָב : וַיִּסְעוּ מֵעֵימִים וַיִּחַנּוּ בְּדִיבּוֹן גָּד :
. Gad en-Dibón y-acamparon de-Iyim Y-partieron (45) . Moab en-límite-de

וַיִּסְעוּ מִדִּבְרֵי-חַמָּה: דִּבְלַת־חַמָּה: יִצְחָקוּ בַעַל־חַמָּה גָד מִדִּבְרֵי-חַמָּה וַיִּסְעוּ
 . Diblataim en-Almón y-acamparon Gad de-Dibón Y-partieron (46)

וַיִּסְעוּ מִבְּהָרֵי דִבְלַת־חַמָּה מִבְּהָרֵי בַעַל־חַמָּה וַיִּסְעוּ
 en-montes-de y-acamparon Diblataim de-Almón Y-partieron (47)

הָעֲבָרִים לִפְנֵי נָבוֹ: וַיִּסְעוּ מִבְּהָרֵי הָעֲבָרִים
 el-Abarim de-montes-de Y-partieron (48) . Nebo delante-de el-Abarim

וַיִּצְחָקוּ מִבְּעֵרְבַת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן יִרְחֹו: יִצְחָקוּ
 Y-acamparon (49) . Jericó Jordán-de junto-a Moab en-llanos-de y-acamparon

עַל-תִּירְדֵּן מִבֵּית הַיִּשְׁמֹת עַד אֲבֵל הַשִּׁטִּים בְּעֵרְבַת
 en-llanuras-de el-Sitim Abel hasta el-Jesimot de-Bet el-Jordán junto-a

מוֹאָב: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּעֵרְבַת מוֹאָב עַל-יַרְדֵּן
 Jordán-de junto Moab en-llanuras-de Moisés a Yahweh Y-habló (50) . Moab

יִרְחֹו לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם
 vosotros cuando : a-ellos y-di Israel hijos-de a Habla (51) . diciendo Jericó

עֲבָרִים אֶת-תִּירְדֵּן אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן: וְהוֹרֵשְׁתֶּם אֶת-
 ** Entonces-expulsaréis (52) . Canaán tierra-de a el-Jordán ** paséis

כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאֲבִדְתֶּם אֶת כָּל-
 toda ** y-destruiréis de-delante-de-vosotros la-tierra morador-de todo

מִשְׁכֵּיתָם וְאֵת כָּל-צִלְמֵי מִסְכֹּתָם תִּאֲבְדוּ וְאֵת
 y-** destruiréis sus-fundiciones ídolos-de todos y-** sus-esculturas

כָּל-בָּמֹתָם תִּשְׁמִידוּ: וְהוֹרֵשְׁתֶּם אֶת-הָאָרֶץ
 la-tierra ** Y-poseeréis (53) . destruiréis sus-lugares-altos todos

וְיִשְׁבֹּתֶם-בָּהּ כִּי לָכֵם נָתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ לְרֵשֶׁת אַחֶיהָ:
 . a-ella para-poseer la-tierra ** di para-vosotros pues en-ella y-moraréis

וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֶת-הָאָרֶץ בְּגוֹזָל לְמִשְׁפַּחְתֵּיכֶם לְרֹב
 a-el-grande por-vuestras-familias por-suerte la-tierra ** Y-distribuiréis (54)

תִּרְבּוּ אֶת-נַחֲלֹהוּ וְלִמְעַט תִּמְעִיט אֶת-
 ** haréis-pequeño y-a-el-pequeño su-herencia ** haréis-grande

נַחֲלֹהוּ אֶל־אִשֶּׁר-יֵצֵא לּוֹ שָׁמָּה הַנּוֹרָל לּוֹ יִהְיֶה
 será para-él la-suerte allí para-él caiga quien a su-herencia

לְמִטּוֹת אֲבֹתֵיכֶם תַּחֲנִנְתֶּם-לָהֶם: וְאִם-לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת-
 ** expulsáis no Y-si (55) . distribuiréis vuestros-padres por-tribus-de

יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ
 dejéis-que dar quienes entonces-sucederá-que de-delante-de-vosotros la-tierra moradores-de

מֵהֶם לְשָׂכִים בְּעֵינֵיכֶם וְלְצִוִּינִים בְּצַדֵּיכֶם
 en-vuestros-costados y-por-espinos en-vuestros-ojos por-aguijones de-ellos

וְצָבְרוּ אִתְּכֶם עַל-הָאָרֶץ אֲתֶם אֲשֶׁר אִתְּכֶם יֹשְׁבִים בָּהּ:
 . en-ella moraréis vosotros que la-tierra en a-vosotros y-afligirán

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר דִּמְיִיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֲעָשֶׂה לָכֶם:
 . a-vosotros haré a-ellos hacer pensé como Y-será (56)

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צֹו אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 Israel hijos-de a Manda (2) . diciendo Moisés a Yahweh Y-habló (1) Cap. 34

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי-אַתֶּם בָּאִים אֶל-הָאָרֶץ כְּנָעַן זֹאת הָאָרֶץ
 la-tierra ésta , Canaán la-tierra-de a entréis vosotros cuando : a-ellos y-di

אֲשֶׁר תִּפֹּל לָכֶם בְּנַחֲלָה אֶרֶץ כְּנָעַן לְנִגְבְּלֶיהָ:
 . por-sus-límites Canaán tierra-de en-herencia para-vosotros caerá que

וְהָיָה לָכֶם פָּאֵת-גִּבּוֹר מִמִּדְבַּר-צֶן עַל-יַבֵּי
 frontera-de por Sin de-desierto-de sur lado-de para-vosotros Y-será (3)

אֲדוֹם וְהָיָה לָכֶם גְּבוּל מִקְצֵה יַם-הַמֶּלַח קְדֻמָּה:
 . al-este el-Salado Mar extremo-de sur límite-de para-vosotros y-será Edom

וְתִסֵּב לָכֶם הַגְּבוּל מִנֶּגֶב לַמַּעֲלָה עַקְרָבִים
 el-límite-de para-vosotros Y-bordeará (4)

[illegible]

תִּירְדְּנָה	וְהָיוּ	תוֹצְאֵתָיו	יָם	הַמֶּלַח	זֹאת	תִּהְיֶה
por-el-Jordán	y-serán	sus-extremos	Mar	, el-Salado	ésta	será
לָכֶם הָאָרֶץ	לְגִבְלֶיהָ	סָבִיב :	וַיֹּצֵן	מֹשֶׁה		
la-tierra para-vosotros	con-sus-límites	. alrededor	Y-mandó (13)	Moisés		
אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֹאת	הָאָרֶץ אֲשֶׁר	תִּתְּנֶנָּהּ	אֵתְּהָ	בְּנוֹלָל		
hijos-de a	ésta : diciendo Israel	que la-tierra	por-suerte	a-ella		
אֲשֶׁר צִוָּה	יְהוָה	לָתֵת	לְהַשְׁעֵת	הַמִּשְׁטֹחַ	וּמִצֵּי	הַמִּשְׁטָח :
ordenó que	Yahweh	para-dar	a-nueve-de	las-tribus	y-media-de	la-tribu
כִּי	לָקְחוּ	מִשָּׁה	בְּנֵי	הָרֹאשִׁיבִּי	לְבֵית	
Pues (14)	recibieron	tribu-de	hijos-de	el-rubenita	por-casa-de	
אֲבֹתָם	וּמִמֶּנָּה	בְּנֵי-	הַגָּדִי	לְבֵית	אֲבֹתָם	
sus-padres	y-tribu-de	hijos-de	el-gadita	por-casa-de	sus-padres	
וּמִצֵּי	מִשָּׁה	קִנְשָׁה	לָקְחוּ	נִחְלָתָם :	שְׁנֵי	
y-mitad-de	tribu-de	Manasés	recibieron	. su-herencia	Dos (15)	
הַמִּשְׁטֹחַ	וּמִצֵּי	הַמִּשְׁטָח	לָקְחוּ	נִחְלָתָם	מֵעֵבֶר	
las-tribus	y-mitad-de	la-tribu	recibieron	herencia-de-ellos	del-lado-de	
לִירְבֹן	יֵרֵחוֹ	קִדְמָה	מִזְרָחָה :	וַיְדַבֵּר	יְהוָה אֵל-	
de-Jordán-de	Jericó	al-este	. hacia-levante	Y-habló (16)	a Yahweh	
מֹשֶׁה לֵּאמֹר :	אֵלֶּה	שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-	יִנְחֲלוּ	לָכֶם אֵת-		
. diciendo Moisés	Éstos (17)	que los-hombres nombres-de	repartirán	** para-vosotros		
הָאָרֶץ אֲלֵעֶזֶר	הַכֹּהֵן	וַיְהוֹשֻׁעַ	בֶּן-	נֹון :	וְנִשְׂא	אֶחָד וְנִשְׂא
la-tierra	el-sacerdote Eleazar	y-Josué	hijo-de	Nun	Y-jefe (18)	jefe uno
אֶחָד מִמִּשְׁטֵה	תִּקְחוּ	לְנַחֵל	אֶת-הָאָרֶץ :	וְאֵלֶּה	שְׁמוֹת	
jefe	de-tribu	** para-repartir	la-tierra	Y-éstos (19)	nombres-de	
הָאֲנָשִׁים	לְמִטָּה	יְהוּדָה	בֶּן-	יִפְנֶה :	וְלִמְטָה	
de-tribu-de : los-hombres	Judá	Caleb	hijo-de	Jefone	Y-de-tribu-de (20)	

בְּנֵי שִׁמְעוֹן שְׂמוּאֵל בֶּן-עַמִּיהוּד: לַמַּטֵּה בְנֵימִן אֶלִיָּד
Simeón hijo-de Samuel Amihud De-tribu-de (21) Elidad Benjamín

בֶּן כִּסְלוֹן: וְלַמַּטֵּה בְנֵי-דָן וְשִׂיא בְּקִי בֶן-יֹגְלִי:
Quislón hijo-de Y-de-tribu-de (22) Dan hijos-de Buqui jefe Jogli hijo-de

לִבְנֵי יוֹסֵף לַמַּטֵּה בְנֵי-מְנַשֶּׁה וְשִׂיא חַנּוּיָּאל
De-hijos-de José de-tribu-de Manasés hijos-de Haniel jefe

בֶּן-אֶפְדֹּ: וְלַמַּטֵּה בְנֵי-אֶפְרַיִם וְשִׂיא קִמּוֹאֵל בֶּן-
Efod hijo-de Y-de-tribu-de (24) Efraim hijos-de Quemuel jefe

שִׁפְטָן: וְלַמַּטֵּה בְנֵי-זַבּוּלֹן וְשִׂיא אֶלִיָּצָפָן בֶּן-
Siftán Y-de-tribu-de (25) Zabulón hijos-de Elizafán jefe

פַּרְגָּז: וְלַמַּטֵּה בְנֵי-יִשָּׁשְׁכָר וְשִׂיא פַלְטִיָּאל בֶּן-עֶזֶן:
Pamac Y-de-tribu-de (26) Isacar hijos-de Paltiel jefe Azán hijo-de

וְלַמַּטֵּה בְנֵי-אָסֵר וְשִׂיא אַחִיהוּד בֶּן-שְׁלֹמִי:
Y-de-tribu-de (27) Aser hijos-de Ahiud jefe Selomí hijo-de

וְלַמַּטֵּה בְנֵי-נֶפְתָּלִי וְשִׂיא פֶדֶאֵל בֶּן-עַמִּיהוּד:
Y-de-tribu-de (28) Neftalí hijos-de Pedael jefe Amiud hijo-de

אֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לְנַחֵל אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ
que Estos (29) ordenó Yahweh para-repartir hijos-de Israel en-tierra

כְּנָעַן: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב עַל-יַרְדֵּן
Canaán Cap. 35 Y-habló (1) a Yahweh Moab en-llanuras-de Moisés a Jordán-de junto-a

יָרְחוֹ לֵאמֹר: צִוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתָנוּ לָלֵוִים
Jericó diciendo (2) a Manda hijos-de Israel y-den a-los-lévitas

מִנְחָלָת אֲדֹתָם עָרִים לְשִׁכְתָּ וּמִגְרָשׁ לָעָרִים
de-herencia-de posesión-de-ellos ciudades para-morar y-pasto por-las-ciudades

סְבִיבֹתֵיהֶם תָּתִינוּ לָלֵוִים: וְהָיוּ הָעָרִים
sus-alrededores den (3) a-los-levitas Y-serán las-ciudades

לָהֶם לְעִבְתָּ וּמִנְרָשֵׁיהֶם יִהְיוּ לְבַהֲמֹתָם
para-ellos para-morar y-pastos-de-ellos serán para-animal-de-ellos

וְלִרְבֵּשׁוֹ וְלֹכֵל תִּתֶּנָּם: וּמִנְרָשֵׁי
y-para-rebaño-de-ellos y-para-todo ganado-de-ellos Y-pastos-de (4)

הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלֵוִיִּם מִמִּיר הָעִיר וְחוּצָה
que las-ciudades deis a-los-levitas desde-muro-de la-ciudad y-afuera

אֶלָּה אָמָה סָבִיב: וּמִדֹּתָם מִחוּץ לָעִיר אֶת-פֶּאת-
mil codo alrededor (5) Y-mediréis afuera de-la-ciudad lado-de **

בְּדָמָה אֶלְפִים בְּאֶמָּה וְאֶת-פֶּאת-נֹגֵב אֶלְפִים בְּאֶמָּה
al-este dos-mil por-el-codo y-** lado-de sur dos-mil por-el-codo

וְאֶת-פֶּאת-יָם | אֶלְפִים בְּאֶמָּה וְאֶת פֶּאת צָפוֹן אֶלְפִים
oeste lado-de y-** por-el-codo y-** lado-de norte dos-mil dos-mil

בְּאֶמָּה וְהָעִיר בְּתוֹךְ זֶה יִהְיֶה לָהֶם מִנְרָשֵׁי
por-el-codo y-la-ciudad en-el-centro esto será para-ellos pastos-de

הָעָרִים: וְאֶת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלֵוִיִּם אֶת שֵׁשׁ-עָרֵי
Y-** (6) . las-ciudades daréis que las-ciudades a-los-levitas ** ciudades-de seis

הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לָגֹם שָׁמָּה הַרְצֵחַ וְעֲלֵיהֶם
que el-refugio daréis para-huir allí el-homicida y-a-ellos

תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: כָּל-הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לְלֵוִיִּם
ciudad y-dos cuarenta daréis Todas (7) . ciudad y-dos cuarenta daréis a-los-levitas

אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֲחֶהֱן וְאֶת מִנְרָשֵׁיהֶן: וְהָעָרִים אֲשֶׁר
ciudad y-ocho cuarenta con-ellas también sus-pastos (8) Y-las-ciudades que

תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרֹב תִּרְבוּ
daréis de-posesión-de hijos-de Israel de el-mucho daréis-mucho

וּמֵאֵת הַמְּעַט תִּמְעִיטוּ אִישׁ כַּפִּי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר
y-de el-poco daréis-poco cada-uno כַּפִּי נִחְלָתוֹ su-herencia que

וְנָחֳלוּ	יָתֵן	מֵעָרָיו	לְלוֹוִיִּם:	וַיְדַבֵּר	
heredaron	dará	de-ciudades-de-él	para-los-levitas	Y-habló	(9)
יְהוָה אֵל-מֹשֶׁה לֵּאמֹר:	דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	וְאָמַרְתָּ	אֲלֵהֶם		
a Yahweh	Habla	hijos-de a	ellos	di	(10)
כִּי אַתֶּם עֹבְרִים	אֶחָד תִּירְדֶּן	אֶרֶצָה	כְּנָעַן:	וְהִקְרִיתֶם	
paséis	el-Jordán	a-tierra-de	Entonces-señalaréis		(11)
לָכֵם עָרִים עָרֵי מִקְלָט	וְהָיְינָה	לָכֵם	וְגַם	שָׁמָּה	
ciudades-de ciudades para-vosotros	serán	para-vosotros	y-huirá	allí	
רָצֹחַ	מִכַּה־נָּפֶשׁ	בְּשִׁגָּגָה:	וְהָיוּ	לָכֵם	
homicida	heridor-de persona	por-accidente	Y-serán	para-vosotros	(12)
הָעָרִים	לְמִקְלָט	מִנְאֵל	וְלֹא	יָמוּת	הָרָצֹחַ
ciudades	para-refugio	del-vengador	y-no	morirá	el-homicida
עַד-	עָמְדוּ	לִפְנֵי	הָעֵדָה	לְמִשְׁפָּט:	וְהָעָרִים
hasta	su-presentar	ante	la-comunidad	para-el-juicio	Y-las-ciudades (13)
אֲשֶׁר תִּתְּנוּ	שֵׁשׁ-עָרֵי	מִקְלָט	וְהָיְינָה	לָכֵם:	אֵת שְׁלֹשׁ
daréis	seis ciudades-de	refugio	serán	para-vosotros	tres-de ** (14)
הָעָרִים	תִּתְּנוּ	מֵעַבֵּר	לִירְדֹן	וְאֵת שְׁלֹשׁ	הָעָרִים
las-ciudades	daréis	de-lado	de-el-Jordán	y-**	tres
בְּאֶרֶץ	כְּנָעַן	עָרֵי	מִקְלָט	וְהָיְינָה:	לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל
en-tierra-de	Canaán	ciudades-de	refugio	serán	Para-hijos-de (15)
וְלֹגֵר	וְלַחוֹשֵׁב	בְּתוֹכָם	וְהָיְינָה	שֵׁשׁ	הָעָרִים
y-para-el-extranjero	y-para-el-morador	entre-vosotros	serán	seis	las-ciudades
הָאֵלֶּה	לְמִקְלָט	לָנוּס	שָׁמָּה	כָּל-	מִכַּה־נָּפֶשׁ
las-éstas	para-refugio	para-huir	allí	todo	homicida-de persona
בְּשִׁגָּגָה:	וְאִם-	בְּכֵלִי	בְּרִזָּה	הִקְדֹּחַ	וְיָמָת
por-accidente	Y-si (16)	con-utensilio-de	hierro	hiere-a-él	y-muere

וְאִם Y-si	(17)	הַרְצֵחַ: . el-homicida	וּמָת morirá	מָוֶת morir	הוא él	רָצֵחַ homicida
וּמָת y-muere		הִכְהוּ le-hiere	בָּהּ con-ella	יָמוּת puede-matar	יָד־אֲשֶׁר- que mano	בְּאֶבֶן con-piedra-de
בְּכֵלִי con-utensilio-de	O (18)	הַרְצֵחַ: . el-homicida	וּמָת morirá	מָוֶת morir	הוא él	רָצֵחַ homicida
וּמָת y-muere		הִכְהוּ le-hiere	בּוֹ con-él	יָמוּת puede-matar	יָד־אֲשֶׁר- que mano	עֵץ- madera-de
נָאֵל Vengador-de	(19)	הַרְצֵחַ: . el-homicida	וּמָת morirá	מָוֶת morir	הוא él	רָצֵחַ homicida
בּוֹ con-él		בְּפָנָיו- en-su-encontrar	הַרְצֵחַ el-homicida	אֶת- a	יָמִית matará	הָדָם él la-sangre
הִשְׁלִיךְ arroja	אוֹ- o	יְהִדְּפֵנּוּ le-empuja	בְּשָׁמָיָה con-malicia	וְאִם- Y-si	(20)	יְמִיתֵנּוּ: . le-matará él
הִכְהוּ le-hiere		בְּאִיֶּבֶה por-odio	אוֹ O (21)	וּמָת: . y-muere	בְּצִדָּה con-intención	עָלָיו contra-él
רָצֵחַ homicida		הַמַּכֶּה el-que-hiere	וּמָת morirá	מָוֶת- morir	וּמָת y-muere	בִּידּוֹ con-su-puño
הַרְצֵחַ el-homicida		אֶת- a	יָמִית matará	הָדָם la-sangre	נָאֵל vengador-de	הוא él
אִיְבָה hostilidad	בְּלֹא- sin	בְּפִתְעָה con-accidente	וְאִם- Y-si (22)	בּוֹ: . con-él	בְּפָנָיו- en-su-encontrar	
אוֹ O (23)	צִדָּה: . intención	בְּלֹא sin	כֵּלִי objeto	כָּל- cualquier	עָלָיו contra-él	הִשְׁלִיךְ arroja
אוֹ y-deja-caer	וְרָאוּ ver	בְּלֹא por-no	בָּהּ con-ella	יָמוּת podría-matar	אֲשֶׁר- que	אֶבֶן piedra
						con-cualquier

מבקש ולא לו אינב והוא לא- וקמת עליו
buscando y-no para-él enemigo no y-él y-muere sobre-él

המכה בין העדה ושפטו רעתו:
el-que-mata entre la-asamblea Y-juzgarán (24) . su-mal

האלה: המושפטים על הדם נאל ויבין
los-éstos los-mandamientos por la-sangre vengador-de y-entre

מנל קלגח את- העדה והצילו
de-mano-de el-homicida a la-comunidad Y-protgerá (25)

נאל הדם והשיבו אתו העדה אל- עיר
ciudad-de a la-comunidad a-él y-harán-ir la-sangre vengador-de

מקלטו אשר- נס שמה וישב ביה עד- מות
muerte-de hasta en-ella y-morará , allí huyó que su-refugio

הכהן תנול אשר- משה אתו בשמן הקדש: ואם-
'Y-si (26) . el-santo con-aceite-de a-él ungió que el-sumo sacerdote

יצא יצא הרגח את- גבול עיר מקלטו
su-refugio ciudad-de límite-de a el-homicida sale salir

אשר ינוס שמה: ומצא אתו נאל הדם
la-sangre vengador-de a-él Y-hallare (27) . allí huyó que

מחוץ לקבול עיר מקלטו ורגח נאל
vengador-de entonces-matará , su-refugio ciudad-de límite-de fuera-de

הדם את- הרגח אין לו דם: כי בעיר
en-ciudad-de Pues (28) . sangre para-él no-hay , el-homicida ** la-sangre

מקלטו ישוב עד- מות הכהן והנול ואחרי
y-después-de el-sumo el-sacerdote muerte-de hasta morará su-refugio

מות הכהן והנול ישוב אל- ארץ
tierra-de a el-homicida volverá el-sumo el-sacerdote muerte-de

אֲחֻזָּתוֹ: וְהָיוּ אֵלֶיהָ לָכֶם לְחֻקָּה מִשְׁפָּט
 su-poseción Y-serán (29) . derecho por-ordenanza-de para-vosotros éstos

לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: כָּל-מַכֵּה
 , por-vuestras-generaciones en-todas vuestras-moradas Todo matador-de (30)

נָפֶשׁ לְפִי עֵדִים יִרְצֶחַ אֶת-הַרָצָח וְעֵד
 persona por-boca-de testigos a matará el-homicida pero-testigo

אֶחָד לֹא-יִעֲנֶה בְּנֶפֶשׁ לְמוֹת: וְלֹא-תִקְחוּ כֹפֶר
 no uno testificará contra-persona para-morir Y-no (31) . rescate tomaréis

לְנֶפֶשׁ רָצָח אֲשֶׁר-הוּא רָשָׁע לְמוֹת כִּי-מוֹת יוֹמָת:
 homicida por-vida-de él que condenado a-morir morir pues . morirá

וְלֹא-תִקְחוּ כֹפֶר לָנוּס אֶל-עִיר מִקְלָטוֹ לָשׁוּב
 tomaréis Y-no (32) . rescate para-huir a ciudad-de su-refugio para-volver

לְשִׁכְתָּהּ בָּאָרֶץ עַד-מוֹת הַכֹּהֵן: וְלֹא-תִחַנְפוּ אֶת-
 a-morar en-la-tierra hasta muerte-de el-sacerdote Y-no (33) . ** contaminaréis

הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יִחַנֶּף אֶת-הָאָרֶץ
 la-tierra que vosotros en-ella pues la-sangre él contamina ** la-tierra

וְלֹא-יִכָּפֹר לָדָם אֲשֶׁר שָׁפַךְ-בָּהּ
 y-a-la-tierra no será-expiada para-la-sangre que fue-derramada en-ella

כִּי-אִם בְּדָם שָׁפְכוּ: וְלֹא תִטְמֵא אֶת-הָאָרֶץ
 sólo excepto por-sangre-de su-derramador Y-no (34) . ** contaminéis la-tierra

אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָהּ כִּי אֲנִי יְהוָה
 moráis vosotros que en-ella yo que habitando en-ella yo Yahweh

שֹׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאָבוֹת
 que-habito entre hijos-de Israel . (1) Y-se-llegaron cabezas-de los-padres

לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי-גִלְעָד בֶּן-מָכִיר בֶּן-מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי
 de-familia-de Galaad hijo-de Maquir hijo-de Manasés de-familias-de hijos-de

יֹסֵף וְהַדְּבָרוֹ לִפְנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי הַנְּשָׂאִים רֹאשֵׁי אָבוֹת
padres cabezas-de los-jefes y-ante Moisés ante y-dijeron José

לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמְרוּ אֶת-אֲדֹנִי צִוָּה יְהוָה
Yahweh mandó señor-mío **: Y-dijeron (2) . Israel de-hijos-de

לָתֵת אֶת-הָאָרֶץ בְּנַחְלָה בְּנִזְלָל לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲדֹנִי
y-mi-señor , Israel a-hijos-de por-suerte por-herencia la-tierra **: a-dar

צִוָּה בֵּיתָהּ לָתֵת אֶת-נַחֲלָתָהּ אֶחָיו צֶלְפָּחָד אֶחָיו
nuestro-hermano Zelofehad herencia-de **: para-dar por-Yahweh fue-mandado

לְבָנָיו: וְהֵיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי שְׁבָטֵי בְנֵי-
hijos-de tribus-de de-hijos-de para-uno Si-son (3) . a-sus-hijas

יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְנִגְרָה וְנִחֲלָה מִנַּחֲלָתָה
de-herencia-de su-herencia entonces-será-quitada por-mujeres Israel

אֲבֹתָיו וְנוֹסָף עַל נַחֲלָתָהּ הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר
que la-tribu herencia-de a y-será-añadida nuestros-padres

תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִנְחָלָהּ וּמִנְחָלָהּ יִנָּקֶה:
serán para-ellos y-de-porción-de y-de-quitado .

וְאִם-יִהְיֶה הַיָּבֵל לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסְפָה
entonces-será-añadida Israel para-hijos-de el-jubileo es Y-si (4)

נִחֲלָתָהּ עַל נַחֲלָתָהּ הַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
su-herencia a herencia-de la-tribu que la-tribu serán para-ellos

וּמִנַּחֲלָתָהּ מִשְׁפָּחָה אֲבֹתָיו יִנָּקֶה
y-de-herencia-de tribu-de nuestros-padres será-quitado

נִחֲלָתָהּ: וַיֹּצֵו מֹשֶׁה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל-פִּי
boca-de por Israel hijos-de a Moisés Y-ordenó (5) . su-herencia

יְהוָה לֵאמֹר כֵּן מִשְׁפָּחָה בְּנֵי-יֹסֵף דְּבָרִים: זֶה הַדְּבָר
la-cosa Esto (6) . hablando José hijos-de tribu-de bien : diciendo Yahweh

אֲשֶׁר־צִוָּה	יְהוָה	לְבָנוֹת	צִלְפֹּחַד לֵאמֹר	לְטוֹב	
que	mandó	Yahweh	a-hijas-de	Zelofehad	: diciendo según-lo-bueno
בְּעֵינֵיהֶם	תִּהְיֶינָה	לְנָשִׁים	אֵף	לְמִשְׁפַּחַת	מִטֵּה
en-ojos-de-ellos	serán	por-mujeres	siempre-que	en-familia-de	tribu-de
אֲבֵיהֶם	תִּהְיֶינָה	לְנָשִׁים:	וְלֹא־	תִּסָּב	נַחֲלָה
sus-padres	sean	por-mujeres (7)	Y-no	pasará	herencia
לְבָנֵי	יִשְׂרָאֵל מִמִּטֵּה	אֶל־מִטֵּה כִּי אִישׁ	בְּנַחֲלָת	מִטֵּה	
de-hijos-de	Israel	a de-tribu	tribu	a-herencia-de	tribu-de
אֲבֹתָיו	יִדְבְּקוּ	בָנֵי	יִשְׂרָאֵל:	וְכָל־	בֵּת
sus-padres	conservarán	hijos-de	Israel (8)	Y-toda	hija
יִרְשֶׁת	נַחֲלָה	מִמִּטּוֹת	בָּנֵי	יִשְׂרָאֵל לְאַחֵד	מִמִּשְׁפַּחַת
adquiriendo	herencia	en-tribus-de	hijos-de	Israel	de-familia-de
אֲבִיהֶּ	תִּהְיֶה	לְאִשָּׁה	לְמַעַן	יִירָשׁוּ	בָּנֵי יִשְׂרָאֵל
su-padre	será	por-mujer	para-que	posean	Israel
אִישׁ	נַחֲלָת	אֲבֹתָיו:	וְלֹא־	תִּסָּב	נַחֲלָה
cada-uno	herencia-de	su-padre (9)	Y-no	pasará	herencia
מִמִּטֵּה	לְמִטֵּה	אַחֶרָ	כִּי־	אִישׁ	בְּנִיחֻלּוֹ
de-tribu	a-tribu	, otra	pues	cada-uno	a-su-herencia
מִטּוֹת	בָּנֵי יִשְׂרָאֵל:	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה	אֶת־מֹשֶׁה כֵּן
tribus-de	Israel	Como (10)	mandó	Yahweh	así Moisés a
עָשׂוּ	בָנוֹת	צִלְפֹּחַד:	וַתִּהְיֶינָה	מִחֻלָּה	תִּרְצָה
hicieron	hijas-de	Zelofehad (11)	Y-fueron	Maala	Tirsa
וַחֲנֻלָּה	וּמִלְכָּה	וְנֹעָה	בָנוֹת	צִלְפֹּחַד	לְבָנֵי
y-Hogla	y-Milca	y-Noa	hijas-de	Zelofehad	para-hijos-de
רִדְיָהוּן	לְנָשִׁים:	מִמִּשְׁפַּחַת	בָּנֵי־	מְנַשֶּׁה	בֶּן־
sus-tíos	por-mujeres (12)	En-familias-de	hijos-de	Manasés	José

מִטָּה	עַל-	וְהִלָּחֹן	וַהֲהִי	לְנָשִׁים	הָיִו
tribu-de	en	herencia-de-ellas	y-fue	por-mujeres	fueron
אֲשֶׁר	וְהַמִּשְׁפָּטִים	הַמִּצְוֹת	אֵלֶּה	אָבִיהֶן:	מִשְׁפַּחַת
que	y-los-estatutos	los-mandamientos	Éstos	(13) . su-padre	familia-de
מֹאָב	בְּעֵרְבַת	יִשְׂרָאֵל	אֶל- בְּנֵי	מֹשֶׁה	בִּיד-
Moab	en-llanuras-de	Israel	hijos-de a	Moisés	por-mano-de
					יַהְוֶה
					Yahweh
					מָדָה
					mandó
				יֵרִיחוֹ:	עַל
				. Jericó	Jordán-de junto-a

DEUTERONOMIO

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר
al-este-de Israel todo a Moisés habló que las-palabras Éstas (1)

הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בְּעַרְבָה מִלִּי סוּף בֵּין פָּאָרָן וּבֵין
y-entre Parán entre Suf frente-a en-el-Arabá en-el-desierto , el-Jordán

תָּפֵל וְלָבָן וְחֲזֵרוֹת וְדִי זָהָב: אֶחָד עָשָׂר יוֹם מִחֹרֵב
desde-Horeb día diez Uno (2) . Zahab y-Di y-Hazerot y-Labán Tofel

דֶּרֶךְ הַר-שֵׁעִיר עַד קָדֵשׁ בָּרְנֶזֶ: וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי-
en-uno año en-cuadragésimo Y-fue (3) . Barnea Cades hasta Seir monte camino-de

עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Israel hijos-de a Moisés habló , de-el-mes en-uno mes diez

כָּכָל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֵלֵיהֶם: אַחֲרֵי הִכְתּוּ אֹת
** su-derrotar Después-de (4) . a-ellos a-él Yahweh mandó lo-que como-todo

סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחִשְׁבּוֹן וְאֵת עֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
el-Basán rey-de Og y-** en-Hebón habitando que el-amorita rey-de Sihón

אֲשֶׁר-יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתֹּרֶת בְּאֶדְרַעִי: בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב
Moab en-tierra-de el-Jordán Al-este-de (5) . en-Edrei en-Astarot habitando que

הוֹאִיל מֹשֶׁה בְּאֵר אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר: וַיְהִי אֵלֵינוּ
nuestro-Dios Yahweh (6) . diciendo la-ésta la-ley ** explicó Moisés comenzó

דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב-לָכֶם שָׁבַת בְּהָר הַזֶּה:
el-éste en-el-monte quedar para-vosotros basta : diciendo en-Horeb a-nosotros habló

פָּנִי וְסִעִי לָכֶם וּבֵאוּ הָרָם וּבְאֵר הָאֱמֹרִי
el-amoreo monte-de e-id para-vosotros y-partid Desacampad (7)

וְאֶל-כָּל-שְׁכֵנָיו בְּעַרְבָה בְּהָר וּבְשָׁפְלָה
y-en-el-llano en-el-monte en-el-Arabá sus-vecinos todo y-a

וּבְנָנִב וּבְתוֹף תִּים אֶרֶץ הַקְּנָעִי וְהַלְבָּנוֹן
y-el-Líbano el-cananita tierra-de el-mar y-en-costa-de y-en-el-Neguev

עד-	הנהר	הנהל	נהר-	פרת:	ראה נתתי	לפניכם
hasta	el-río	el-grande	río-de	Éufrates	Mirad (8)	ante-vosotros entregué
את-הארץ	באו	ורשו	את-	הארץ אשר	ושבע	יהוה
la-tierra	entrad	y-poseed	**	la-tierra	juró	Yahweh
לאבותיכם	לאברהם	ליצחק	ולייעקב	לתת	להם	
a-vuestros-padres	a-Abraham	a-Isaac	y-a-Jacob	para-dar	a-ellos	
ולזרעם	אחריהם:	ואמר	אלכם	בעת		
y-a-descendencia-de-ellos	. tras-ellos	Y-dije	a-vosotros	en-el-tiempo		
ההוא לאמר לא-אוכל לבדי	שאת אתכם:	יהוה	אלהיכם			
el-aquel	no : diciendo	puedo solo	a-vosotros llevar	Yahweh (10)	vuestro-Dios	
הרבקה	אתכם והנכם	היום	ככוכבי השמים	לרב:		
acrecentó	, a-vosotros y-ved-vosotros	hoy	como-estrellas-de	los-cielos en-multitud		
יהוה	אלתי	אבותכם	יסף	עליכם דכם	אלף	
Dios-de	Yahweh (11)	vuestros-padres	aumente	a-vosotros como-vosotros	mil	
פעמים	רבבד	אתכם פאשר	דבר	לכם:	איכה	אשא
veces	y-bendiga a-vosotros	como	dijo	a-vosotros	¿Cómo (12)	llevaré
לבדי	שרחכם	ומשאכם	ורידכם:	הבי		
solo	vuestro-problema	y-vuestra-carga	y-vuestra-disputa	(13)	Elegid	
לכם	אנשים חכמים	ונבנים	ירדעים			
para-vosotros	sabios	y-entendidos	y-conocedores			
לשבטיכם	ואשיכם	בראשיכם:	ונתעני			
de-vuestras-tribus	y-les-pondré	por-vuestras-cabezas	Y-contestasteis (14)			
אתי ותאמרו טוב	הדבר אשר	דברת לעשות:	ואלך את			
y-dijisteis a-mí	la-cosa que	para-hacer	Y-tomé (15)	**		
ראשי	שבטיכם	אנשים חכמים	ירדעים	ואתן		
jefes-de	vuestras-tribus	sabios	y-conocedores	y-puse		

אתם ראשים עליכם שרי אלפים שרי
a-ellos jefe sobre-vosotros comandantes-de comandantes-de cientos

ושרי חמשים ושרי עשרת ושרי
y-comandantes-de cincuenta dieces y-comandantes-de y-oficiales

לשבטיכם : ואצלה אחד עשיתכם בעת ההוא
de-vuestras-tribus (16) Y-ordené a vuestros-jueces en-el-tiempo el-aquel

לאמר שמע בין אחיכם ושבטתם לצדק בין איש
oír : diciendo entre vuestros-hermanos y-juzgad justicia entre hombre

ובין אחיו ובין גרו : לא תבדילו
y-entre su-hermano y-entre su-extranjero No (17) discriminéis

פנים במושפט כקטן כגדל תשמעון לא תנורו
personas en-el-juicio como-el-pequeño así-el-grande oiréis no temeréis

מפני איש כי המשפט לאלהים הוא והדבר אשר יקשה
de-faz-de hombre pues el-juicio para-Dios , él y-el-asunto , que difícil

מכם תקרבון אלי ושמעתיו : ואצלה אתכם בעת
traed para-vosotros a-mí . y-lo-oiré (18) Y-dije a-vosotros en-el-tiempo

ההוא את כל הדברים אשר תעשון : ונסע
el-aquel ** todas las-cosas que hariais (19) Y-partimos

מחרב ואלה ואלה את כל המדבר הגדול והטורא
de-Horeb y-recorrimos ** todo el-desierto el-grande y-el-terrible

הוא אשר ראיתם דרך תר האמורי באשר צנה
el-aquel que visteis camino-de תר monte-de como באשר mandó

יהנה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע : ואמר אלכם
a-nosotros nuestro-Dios Yahweh a y-llegamos Cades a . Bamea (20) Y-dije a-vosotros

באתם עד תר האמורי אשר יהנה אלהינו נתן
a llegasteis monte-de el-amorita que אשר יהנה אלהינו נתן

לָנוּ: רְאֵה נָא וַיְהִי אֱלֹהֶינוּ לִפְנֵי אֶת-הָאָרֶץ עַל־
sube , la-tierra ** ante-ti tu-Dios Yahweh dio Mirad (21) . a-nosotros

וְשָׁכַן בְּאֶשְׁרֵי דְבָר וַיְהִי אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ לֵךְ אֶל-תִּירָא
temas no , a-ti tus-padres Dios-de Yahweh habló como posee

וְאֶל-תַּחַת: וַתִּקְרְבוּ אֵלַי כָּלְכֶם וַתֹּאמְרוּ
y-dijisteis todos-vosotros a-mí Y-vinisteis (22) . desmayes y-no

נִשְׁלַחְהָ אֲנָשִׁים לִפְנֵינוּ וַיַּחֲפְרוּ לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ
la-tierra ** para-nosotros que-reconozcan ante-nosotros hombres enviemos

וַיֵּשְׁבוּ אֲתָנוּ דְבָר אֶת-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נֵעֲלֶה-בָּהּ וְאֵת
y-** por-ella subiremos que el-camino ** palabra a-nosotros y-traigan

הַעֲרִים אֲשֶׁר נָבֵא אֵלֵיהֶן: וַיִּיטֵב בְּעֵינַי
en-mis-ojos Y-fue-bueno (23) . a-ellas iremos que las-ciudades

הַדְּבָר וְאֶחָד מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אָנָּשִׁים אִישׁ אֶחָד לְשִׁבְתּוֹ:
de-la-tribu uno hombre hombres diez dos de-vosotros y-tomé , la-cosa

וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הַהָרָה וַיָּבֹאוּ עַד-
hasta y-llegaros a-el-monte y-subieron Y-partieron (24)

נַחַל אֲשַׁל וַיִּרְגְּלוּ אֵתָהּ: וַיִּקְחוּ בְיָדָם
en-mano-de-ellos Y-tomaron (25) . a-ella y-exploraron Escol valle-de

מִפְרֵי הָאָרֶץ וַיִּזְרְזוּ אֵלֵינוּ וַיֵּשְׁבוּ אֲתָנוּ דְבָר
palabra a-nosotros y-dieron para-nosotros y-bajaron la-tierra de-fruto-de

וַתֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהִי אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ: וְלֹא
Y-no (26) . a-nosotros dio nuestro-Dios Yahweh que la-tierra buena y-dijeron

אֲבִיתָם לַעֲלֹת וַתִּמְרוּ אֶת-פִּי וַיְהִי אֱלֹהֵיכֶם:
vuestro-Dios Yahweh boca-de a y-fuisteis-rebeldes subir quisisteis

וַתִּרְגְּזוּ בְּאֵהֲלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשָׂנְאָתָּהּ וַיְהִי אֲתָנוּ
a-nosotros Yahweh por-aborrecimiento-de : y-dijisteis en-vuestras-tiendas Y-murmurasteis (27)

הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לָתֵת אֵתנוּ בְּיָד הָאֱמֹרִית
el-amorita en-mano-de a-nosotros para-entregar Egipto de-tierra-de nos-hizo-salir
לְהַשְׁמִידָנוּ : אָנָּה | אֲנַחְנוּ עָלֵים אֶחָיוּ הִמְסוּ אֶת-
** debilitaron nuestros-hermanos , iremos nosotros ¿ Dónde (28) . para-destruir-nos
לִבִּנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וְרַם מִמֶּנּוּ עָרִים גְּדֹלֹת
grandes ciudades que-nosotros y-alto más-grande pueblo : diciendo nuestro-corazón
וּבְצִוֹת בַּשָּׁמַיִם וְנֹם- בְּנֵי עֲנָקִים רָאִינוּ שָׁם : וְאָמַר
Y-dije (29) . allí vimos anaceos hijos-de y-también en-los-cielos y-muros
אֲלֵכֶם לֹא- תַעֲרִצוּן וְלֹא- תִירָאוּן מֵהֶם : יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
vuestro-Dios Yahweh (30) . de-ellos temáis y-no os-asustéis no a-vosotros
הַחֲלָד לִפְנֵיכֶם הוּא יִלָּחֶם לָכֵם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אֶתְכֶם
por-vosotros hizo lo-que como-todo por-vosotros batallará él delante-de-vosotros el-que-va
בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם : וּבְמִדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ . אֲשֶׁר
cómo has-visto que Y-en-el-desierto (31) . ante-vuestros-ojos en-Egipto
וְשִׁאֵף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר יִשְׂאֵל אִישׁ אֶת- בְּנוֹ
su-hijo a hombre trae como tu-Dios Yahweh te-ha-traído
בְּכָל- הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם עַד- בְּאֶחָם עַד-הַמָּקוֹם הַזֶּה :
. el-éste el-lugar a vuestro-llegar hasta anduvisteis que el-camino en-todo
וּבְדִבְרֵי הַזֶּה אֵינְכֶם מֵאֲמִינִים בִּיהוָה
en-Yahweh confiados vosotros-no la-ésta Y-a-pesar-de-la-cosa (32)
אֱלֹהֵיכֶם : הַחֲלָד לִפְנֵיכֶם בְּדִרְדֹּךְ לְתוֹר לָכֵם
para-vosotros para-buscar en-el-camino delante-de-vosotros El-que-va (33) . vuestro-Dios
מִקּוֹם לַחֲנוּתְכֶם בָּאֵשׁ לַיְלָה לְרִאֲתְכֶם בְּדִרְדֹּךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ
andaríais que en-el-camino para-mostraros noche en-el-fuego para-vuestro-acampar lugar
בָּהּ וּבַעֲנָן יוֹמָם : וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת- קוֹל
voz-de ** Yahweh Y-oyó (34) de-día y-en-la-nube en-ella

דְּבַרְיֵכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: אִם־יֵרָאֶה אִישׁ
vuestras-palabras y-se-enojó y-juró No (35) . diciendo hombre verá

בְּאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
los-éstos de-los-hombres la-generación la-mala la-esta la-tierra ** la-buena

אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָתֶת לְאֲבֹתֵיכֶם: וַיִּלְחִי בֶן־כָּלֵב
que juré dar a-vuestros-padres (36) . Reservando-me Caleb hijo-de

יִפְנֶה יֵהוָה הוּא יֵרָאֶה וְלֹא־אֶתֶּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
Jefone él la-verá y-a-él daré ** que la-tierra

בְּדֶרֶךְ־מִלָּא אֲחֶרֶץ יֵעַן אֲשֶׁר וּלְבָנָיו בָּהּ
pisó en-ella y-a-sus-hijos pues que tras completo

יִהְיֶה: נִם־בִּי הִתְאַנֵּף יִהְיֶה בּוֹלָלְכֶם לֵאמֹר נִם־
Yahweh (37) . También con-migo Yahweh se-enojó a-causa-de-vosotros también : diciendo

אֶתְּהָ לֹא־תָבֹא שָׁם: יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון הָעֹמֵד לִפְנֶיךָ
tú no entrarás allí . (38) . Josué hijo-de Nun el-que-ayuda ante-ti

הוּא יֵבֵא שָׁמָּה אֲנִי חַיָּק כִּי־הוּא יִנְחִלָהּ
él entrará allí , a-él anima pues él hará-heredar

אֶת־יִשְׂרָאֵל: וְשַׁפְּכֶם אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם לְבִנִּי יִהְיֶה
a Israel . (39) . Y-vuestro-niño que dijisteis como-cautivo será

יִבְאוּ יְבִינְכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וְרָע הָמָּה יִכְאוּ
y-vuestros-hijos que no conocían el-día bueno y-malo ellos entrarán

שָׁמָּה וְלָתֶם אֶתְלֹנֶה וְהֵם יִירָשׁוּהָ:
allí y-para-ellos la-daré y-ellos la-poseerán .

וְאַתֶּם פָּנִי לָכֶם וְסִעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף:
Pero-vosotros (40) . volveos a-vosotros y-partid a-el-desierto camino-de Mar-de Junco .

וַתַּעֲמְדוּ וַתִּשְׁתַּחֲוֶי אֵלַי חַטָּאנוּ לַיהוָה אֲנִחנוּ
Y-contestasteis (41) . y-dijisteis a-mí pecamos contra-Yahweh nosotros

נַעֲלֶה וְנִלְחָמֶנּוּ כָּכָל אֲשֶׁר-צִוָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
subiremos y-lucharemos que como-todo y-os-mandó Yahweh nuestro-Dios

וְנִתְחַנְּנוּ אִישׁ אֶת-קַלְי מִלְחָמָתוֹ וְנִתְחַנְּנוּ לָעֵלָּה
y-os-pusisteis cada-uno y-os-preparasteis su-guerra armas-de para-subir

הִתְרַחֵם הָיָאמַר וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אָמַר לָהֶם לֹא
a-el-monte (42) Y-dijo Yahweh : a-mí di no a-ellos

חֲשַׁלּוּ וְלֹא-חִלְחַמּוּ כִּי אֵינּוּ בְּקֶרְבָּכֶם וְלֹא תִנָּבְּוּ
subáis y-no luchéis yo-no ; entre-vosotros seáis-derrotados

לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם וְאָדַבְרָ אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
ante vuestros-enemigos (43) Y-hablé a-vosotros y-no escuchasteis

וְתִמְרְוּ אֶת-פִּי יְהוָה וְתִזְדָּרוּ וְתַעֲלֹוּ
y-os-rebelasteis orden-de Yahweh y-fuisteis-arrogantes y-subisteis

הִתְרַחֵם וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב
a-el-monte (44) Y-salió el-amorita el-morador

בְּתֵרֵהוּא לִקְרֹאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה
en-el-monte el-aquel para-enfrentar-os y-persiguieron hacen como a-vosotros

הַדְּבָרִים וַיִּבְּתוּ אַחֲכֶם בְּשֵׁעִיר עַד-חֶרְמָה וַתִּשָּׁבּוּ
las-abejas y-derrotaron a-vosotros desde-Seir hasta Homa (45) Y-volvisteis

וְתִבְּכוּ לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא-שָׁמַע יְהוָה בְּקִלְכֶם וְלֹא
y-llorasteis ante Yahweh y-no oyó Yahweh a-vuestra-voz

הָאָזְנוּ אֲלֵיכֶם וְתִשָּׁבּוּ בְּקֶדֶשׁ יָמִים רַבִּים כַּאֲשֶׁר פִּינָמִים
prestó-oído (46) Y-quedasteis que como-los-días muchos días en-Cades

יִשְׁבַּחֶם וְנָפְן וְנִסַּע הַמִּדְבָּרָה הַרְדָּ
habéis-estado (1) Y-regresamos y-partimos camino-de a-el-desierto

יַם-סוּף כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֵלַי וְנָסַב אֶת-הָרִ
Mar-de Junco como habló Yahweh , a-mí y-rodeamos monte-de **

שְׁעִיר יָמִים רַבִּים: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: רַב-לָכֶם
 para-vosotros Basta (3) . diciendo a-mí Yahweh Y-dijo (2) . muchos días Seir

סָב אֶת-הַתֵּר הַזֶּה פָּנּוּ לָכֶם צָפוֹנָה: וְאֶת-הָעָם
 el-pueblo Y-** (4) . al-norte para-vosotros volved ; el-éste el-monte ** rodear

צֵן לֵאמֹר אַתֶּם עֹבְרִים בְּגִבּוֹל' אֲחֵיכֶם בְּנֵי-
 hijos-de vuestros-hermanos por-territorio-de pasando vosotros diciendo manda

עֲשֹׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׁעִיר וַיִּירָאוּ מֵכֶם וַנִּשְׁמְרָתֶם
 pero-guardaos , de-vosotros y-temerán en-Seir los-que-moran Esaú

מְאֹד: אֲלֹ-תִתְּנוּן כָּם כִּי לֹא-אֶתֶּן לָכֶם
 a-vosotros daré no pues contra-ellos peleéis No (5) . mucho

מֵאֶרְצָם עָר מִדְּבָרָה בֶּרֶךְ-גִּנְלָה כִּי-יְרֵשָׁה לְעֲשֹׂו גִּתִּי
 di a-Esaú posesión pues pie planta-de paso-de ni de-tierra-de-ellos

אֶת-הַר שֵׁעִיר: אֲכַל תִּשְׁבְּרוּ מֵאֲתָם בַּכֶּסֶף
 con-la-plata de-ellos compraréis Alimento (6) . Seir monte-de **

וְאֲכַלְתֶּם וּגְם-מַיִם תִּקְּרוּ מֵאֲתָם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִּיתֶם:
 . y-beberéis con-la-plata de-ellos compraréis agua y-también ; y-comeréis

כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדְךָ
 tu-mano obra-de en-toda te-bendijo tu-Dios Yahweh Pues (7)

יָדַע לְכַתִּיךָ אֶת-הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל הַזֶּה וְנָח אַרְבָּעִים שָׁנָה
 año cuarenta éste , el-éste el-grande el-desierto ** tu-viaje conoció

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסְרָתָ דָּבָר: וַנַּעֲבֹר מֵאֵת
 por Y-pasamos (8) . cosa te-faltó no con-tigo tu-Dios Yahweh

אֲחֵינוּ בְּנֵי-עֲשֹׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׁעִיר מִדְּרָךְ הָעֲרָבָה
 el-Arabá de-camino-de en-Seir los-que-moran Esaú hijos-de nuestros-hermanos

מֵאֵילַת וּמֵעִזִּיֹן גִּבֵּר וּנְפֹן וַנַּעֲבֹר דֶּרֶךְ מִדְּבָר
 desierto-de camino-de y-marchamos y-volvimos Geber y-de-Ezión de-Elat

מוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אֶל-תֹּצֵר אֶת-מוֹאָב וְאַל-תִּתְּנָהּ
 provoques y-no Moab ** molestes no : a-mí Yahweh Y-dijo (9) . Moab

כִּם מִלְחָמָה כִּי לֹא-אֶמֶן לָךְ מֵאֲרָצוֹ יְרֵשָׁה כִּי
 pues posesión de-su-tierra a-ti daré no pues batalla con-ellos

לְבָנָי-לוֹט וְנָתַתִּי אֹתָהּ עַר יְרֵשָׁה׃ הָאֲמִיּוֹת לִפְנֵי יֵשְׁבוּ
 habitaron antes Los-emitas (10) . posesión Ar ** di Lot a-hijos-de

כִּהֵּן עַם גָּדוֹל וְרַב נָרָם כַּעֲנֻקִּים׃ רִפְאִיתָ
 Refaítas (11) . como-los-anaquitas y-alto y-numeroso 'grande pueblo , en-ella

יִחְשְׁבוּ אֲךָ-הֵם כַּעֲנֻקִּים וְהַמֹּאבִּיּוֹת יִקְרְאוּ
 llamaban y-los-moabitas como-los-anaquitas ellos también eran-considerados

לָהֶם אֲמִיּוֹת׃ וּבִשְׁעֵיר יֵשְׁבוּ הַחֲרִיטִּים לִפְנֵי וּבְנֵי
 e-hijos-de antes los-horitas moraban Y-en-Seir (12) . emitas a-ellos

עֲשָׂו יִירְשׁוּם וַיִּשְׁמְדוּם מִפְּנֵיהֶם
 de-delante-de-ellos y-les-destruyeron les-echaron Esaú

וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ
 en-tierra-de Israel hizo como en-lugar-de-ellos y-se-establecieron

יִרְשָׁתוֹ אֲשֶׁר-נָתַן יְהוָה לָהֶם׃ עַתָּה קָמוּ וְעָבְרוּ
 y-cruzad levantaos Ahora (13) . a-ellos Yahweh dio que su-posesión

לָכֶם אֶת-גִּחַל זֶרֶד וְנִצְגָר יֵרָד׃ אֶת-גִּחַל זֶרֶד
 . Zered valle-de ** y-cruzamos Zered valle-de ** para-vosotros

וְהַיָּמִים אֲשֶׁר-הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ בְּרִנֵּעַ עַד אֲשֶׁר-עָבַרְנוּ אֶת-
 ** pasamos que hasta Beerea de-Cades anduvimos que Y-los-días (14)

גִּחַל זֶרֶד שְׁלֹשִׁים וְשִׁמְנֵה שָׁנָה עַד-אִם כָּל-הַדּוֹר
 la-generación toda perecer hasta año y-ocho treinta Zered valle-de

אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם׃
 . a-ellos Yahweh juró como el-campamento de-entre la-guerra hombres-de

וְגַם יָד-יְהוָה הָיְתָה כֹּם לְהָמָם מִקֵּרֵב	Y-también (15)	estaba	contra-ellos	para-destruir-los	de-entre
הַמִּחֲנֶה עַד הָמָם: וַיְהִי כַאֲשֶׁר-אָמְרוּ כָל-	hasta el-campamento	acabar-los	(16)	Y-sucedió	que
אֲנָשֵׁי הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֵּרֵב הָעָם: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי	hombres-de la-guerra	de-entre de-morir	el-pueblo	(17)	Y-habló
לֵאמֹר: אֵתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת-נָבִיל מוֹאָב אֶת-עַר: וְקִרְבָּתָּ	(18) . diciendo	Tú	pasando hoy	**	Ar a Moab límite-de
מִיֹּל בְּנֵי עַמּוֹן אֶל-הָעָרָם וְאֶל-תַּחֲנֹךְ כֹּם כִּי לֹא-	a	hijos-de Amón	no	les-molestes	y-no
אֶתָּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי-עַמּוֹן לָהּ וּרְשָׁהּ כִּי לְבִנָּי לוֹט	di	de-tierra-de	hijos-de Amón	a-ti	posesión
וְתַתִּיחָהּ וּרְשָׁהּ: אֶרֶץ רֶפְאִים תִּחְשַׁב אֵי-הָא	la-di	posesión	(20)	Tierra-de	refaítas
רֶפְאִים יָשְׁבוּ-בָהּ לְפָנִים וְהָעַמּוֹנִים יִקְרְאוּ לָהֶם	refaítas	moraban	en-ella	antes	pero-los-amonitas
זִמְזוּמִים: עַם גָּדוֹל וְרַב וְרַם כְּעֻזָּקִים	zomzomitas	(21)	Pueblo	grande	y-numeroso
וַיִּשְׁמִיחֵם יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֻׁם	y-los-destruyó	Yahweh	de-delante-de-ellos	y-los-echaron	
וַיִּשְׁכְּבוּ תַּחְתָּם: כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְבִנָּי עֲשׂוֹ	y-moraron	en-lugar-de-ellos	(22)	Como	hizo
הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׁעִיר אֲשֶׁר הָשְׁמִיד אֶת-הַחֲרִי מִפְּנֵיהֶם	los-habitantes	en-Seir	que	destruyó	**
וַיִּירָשֻׁם וַיִּשְׁכְּבוּ תַּחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:	y-les-echaron	y-habitaron	en-lugar-de-ellos	hasta	el-día

וְהָעָוִים הַיֹּשְׁבִים בְּחָצְרִים עַד- עֲגָה כַּפְתֹּרִים
Y-los-avitas (23) los-que-habitan en-pueblos hasta , Gaza caftoritas

הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּרוֹ הַשְׁמִידִם וַיֵּשְׁבוּ
los-que-salen de-Caftor les-destruyeron y-habitaron

סְחָתָם: קוֹמוּ סָעוּ וְעָבְרוּ אֶת- גִּחַל אֶרְנָן רֹאֵה
(24) . en-lugar-de-ellos Levantad salid y-pasad ** valle-de , Arnón mira

נָתַתִּי בְּיָדְךָ אֶת- סִיחֹן מֶלֶךְ- הַשְּׁבֹן הָאֻמֹּרִית וְאֶת- אֶרְצוֹ
di en-tu-mano ** Sehón rey-de Hesbón el-amorita y-a su-tierra

הִתְלַ רָשׁ וְהִתְחַר בּוֹ מִלְחָמָה: הַיּוֹם הַזֶּה אֶחָל'
empieza posee y-lucha contra-él (25) . batalla El-día el-éste empezaré

תֵּת פָּחַדְךָ וְיִרְאַתְךָ עַל- פָּנָי הָעַמִּים תַּחַת כָּל-
a-poner tu-terror y-tu-temor sobre faces-de los-pueblos bajo todos

הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שְׁמַעְךָ וְרָגְזוּ
los-cielos que oirán tu-fama y-temblarán

וְחָלּוּ מִפְּנֵיךָ: וְאֶשְׁלַח מַלְאָכִים
y-se-angustiarán . de-tu-presencia (26) Y-envié mensajeros

מִמֶּדְבָּר קַדְמוֹת אֶל- סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבֹן דְּבָרֵי שְׁלוֹם לֵאמֹר:
desde-desierto-de Cademot a Sehón rey-de , Hesbón palabras-de paz . diciendo

אֵעֲבֹרָה בְּאֶרְצְךָ בְּהַרְךָ בְּהַרְךָ אֵלַי
(27) Pasaré por-tu-tierra en-el-camino en-el-camino , iré

לֹא אֶסּוּר יָמִין וּשְׂמָאוֹל: אֲכַל בַּכֶּסֶף תִּשְׁבְּרֵנִי
no giraré o-izquierda derecha (28) . Alimento por-la-plata me-venderás

וְאֶלְתִּי וַיֵּמִים בַּכֶּסֶף תִּתֶּן- לִי וּשְׁתִּיתִי רַק
 , y-comeré y-agua por-la-plata darás a-mí , y-beberé sólo

אֵעֲבֹרָה בְּרוּגְלִי: כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִי בְּנֵי עִשָׂו
pasaré (29) . por-mi-pie Como hicieron a-mí hijos-de Esau

הַיִּשְׁבִּים בְּשֵׁעִיר וְהַמֹּאבִּים יִשְׁכְּבוּ
que hasta en-Ar los-que-moran y-los-moabitas en-Seir los-que-moran

אֵעָבֵר אֶת-הַיַּרְדֵּן אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ:
. a-nosotros da nuestro-Dios Yahweh que la-tierra a el-Jordán ** pase

וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבֹּן הָעֲבָרִי בּוֹ כִּי-
pues , por-él dejar-nos-pasar Hesbón rey-de Sehón quiso Y-no (30)

הַקָּשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת-רוּחוֹ וַאֲמַץ
e-hizo-obstinado su-espíritu ** tu-Dios Yahweh endureció

אֶת-לִבּוֹ לִמְעַן תִּתֶּנּוּ בְּיָדְךָ כִּי־זֶה:
. el-éste como-el-día en-tu-mano dar-le para su-corazón **

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רְאֵה קָהְלָתִי תַתּוּ לִפְנֶיךָ אֶת-סִיחֹן
Sehón a ante-ti a-dar empecé mira : a-mí Yahweh Y-dijo (31)

וְאֶת-אֶרְצוֹ תִּתֵּן לְרֶשֶׁת אֶת-אֶרְצוֹ:
Y-salió (32) . su-tierra ** para-poseer conquista empieza su-tierra y-a

סִיחֹן לִקְרָאֲנוּ הוּא וְכָל-עַמּוֹ לְמַלְחָמָה יַהֲזִיחַ:
. en-Jahaza para-la-batalla su-pueblo y-todo él a-encontrar-nos Sehón

וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִפְנֵינוּ וְנָתַן אֹתוֹ וְאֶת-
y-a a-él y-derrotamos ante-nosotros nuestro-Dios Yahweh Y-le-entregó (33)

בָּנוּ וְאֶת-כָּל-עַמּוֹ: וְנִלְכְּדָה אֶת-כָּל-עָרָיו
sus-ciudades todas ** Y-tomamos (34) . su-pueblo todo y-a sus-hijos

בְּעֵת הַהוּא וַנַּחֲרֵם אֶת-כָּל-עִיר מָתָם וְהַנָּשִׁים
y-mujeres hombres ciudad toda ** y-destruimos el-aquel en-el-tiempo

וְהַטַּף לֹא הִשְׁאֲרָנוּ שָׂרִיד: בָּק הַבְּהֵמָה בָּנוּ לָנוּ
para-nosotros llevamos el-ganado Sólo (35) . superviviente dejamos no , y-el-niño

וּשְׁלָל הָעָרִים אֲשֶׁר לָכְדָנוּ: מִעֲרֵעֵר אֲשֶׁר עַל-שִׁפְתֹּ-
ribera-de en que De-Aroer (36) . capturamos que las-ciudades y-botín-de

נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד הנגלעד לא היתה
estaba no el-Galaad y-hasta en-el-valle que y-la-ciudad Amón valle-de

קרית אשר שבה ממנו את-הכל נתן יתה אלהינו
nuestro-Dios Yahweh dio el-todo. **, ante-nosotros fortalecida que pueblo

לפנינו : רק אל-ארץ בני-עמון לא קדבת כל-יד
mano-de toda , llegaste no Amón hijos-de tierra-de a Sólo (37) . ante-nosotros

נחל יבק וערי הקר וכל אשר צנה יתה
Yahweh mandó lo-que y-todo el-monte y-ciudades-de Jaboc valle-de

אלהינו : ונפן ונעל דרך הבשן ויצא
y-salió el-Basán camino-de y-subimos Y-volvimos (1) . nuestro-Dios

Cap. 3

עוג מלך-הבשן לקראתנו הוא וכל-עמו למלחמה
para-la-batalla-de su-pueblo y-todo él a-encontrar-nos el-Basán rey-de Og

אדרי : ויאמר יתה אלי אל-תירא אלו כי בדרך
en-tu-mano pues a-él temas no a-mí Yahweh Y-dijo (2) . Edrei

נתתי . אתו ואת-כל-עמו ואת-ארצו ועשית לו
a-él y-harás su-tierra y-a su-pueblo todo y-a a-él entregué

כאשר עשית לסיוח מלך האמורי אשר יושב בחשבון :
en-Hesbón mora que el-amorita rey-de a-Sehón hiciste como

ויסר יתה אלהינו בנינו גם את-עוג מלך-
rey-de Og a también en-nuestra-mano nuestro-Dios Yahweh Y-entregó (3)

הבשן ואת-כל-עמו ונכה עד-בלתי השאיר-
quedó nada hasta y-le-derrotamos su-pueblo todo y-a el-Basán

לו שריד : ונקבר את-כל-ערי בעת ההוא
el-aquel en-el-tiempo sus-ciudades todas **, Y-tomamos (4) . superviviente para-él

לא היתה קרית אשר לא-לקחנו מאתם ששים עיר כל-תבל
región-de toda ciudad sesenta de-ellos tomáramos no que aldea estaba no

אֲרָצָה מִמְּלֶכֶת עֹג בְּבָשָׁן: כָּל-אֵלֶּה עָרִים בְּצֻרֹת
Argob reino-de Og . en-el-Basán (5) Todas ciudades estas fortificadas

חֹמֶה גְּבוּהָהּ דְּלָתִים וּבָרִיחַ לְבָר מַעְרֵי הַפָּרָז הַרְבֵּה מְאֹד:
muralla alta puertas además y-barra de-ciudades-de el-aldeano muy mucha

וַנַּחֲרֵם אוֹתָם כְּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ לְסִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבֹּן הַחֶרֶם
(6) Y-destruimos a-ellos como hicimos rey-de a-Sehón para-destruir Hesbón

כָּל-עִיר מֵתָם הַנָּשִׁים וְהַטָּף: וְכָל-הַבְּהֵמָה
toda ciudad hombres y-mujeres y-el-niño . Pero-todo (7) el-ganado

וְשָׁלַל הָעָרִים בְּזָנוּנוּ לָנוּ: וַנֶּחֱחַץ בְּעֵת
y-despojo-de las-ciudades llevamos para-nosotros (8) Y-tomamos en-el-tiempo

הַהוּא אֶת-הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי מְלָכֵי הָאֱמֹרִית אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
el-aquel ** la-tierra de-mano-de dos-de reyes-de el-amorita que al-este-de

תִּירְבֹּן מִגֶּחַל אֲרֹן עַד-קַר מֶתֶן חֶרְמוֹן: צִידוֹנִים
el-Jordán de-torrente-de Amón hasta monte-de Ermón . Sidonios (9)

יִקְרְאוּ לְחֶרְמוֹן שִׁרְיֹן וְהָאֱמֹרִית יִקְרְאוּ לוֹ שֶׁנִּיר: כָּל
llaman a-Hermón y-el-amorita llaman a-él . Todas (10) Senir

עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל-הַגִּלְעָד וְכָל-הַבָּשָׁן עַד-
ciudades-de la-llanura y-todo el-Galaad y-todo hasta

סֻלְכָה וְאֶדְרֵי עָרֵי מִמְּלֶכֶת עֹג בְּבָשָׁן: כִּי רַק-עֹג
Salca y-Edrei ciudades-de reino-de Og . en-Basán (11) Og sólo Pues

מֶלֶךְ הַבָּשָׁן נִשְׁאַר מִנְּתֵר הַרְפָּאִים הִנֵּה עָרְשׁוֹ
rey-de el-Basán quedó de-resto-de los-refaítas he-aquí su-cama

עָרֶשׁ בְּרָזֶל הָיָה לָהּ בְּרֶבֶת בְּנֵי עַמּוֹן תִּשְׁעַת אַמּוֹת אָרְכָּהּ
ella , acaso-no , hierro cama-de en-Rabá-de hijos-de Amón , nueve codos su-longitud

וְאֶרְבַּע אַמּוֹת רָחְבָּהּ בְּאַמְתֹּ-אִישׁ: וְאֶת-הָאָרֶץ הָזֹאת
y-cuatro codos su-anchura por-antebrazo-de hombre . Y-** (12) la-ésta la-tierra

וַיִּשְׁנוּ	בַּעַת	הַהוּא	מֵעֵרֶר	אֲשֶׁר-עַל-	גִּחַל	אֲרֹנָן	וְחִצֵּי
tomamos	en-el-tiempo	el-aquel	de-Aroer	que	torrente-de	Amón	y-mitad-de
הָר-	הַגִּלְעָד	וְעָרָיו	נְתַתִּי	לְרֻבֵּנִי			
monte-de	el-Galaad	y-sus-ciudades	di	el-rubenita			
וּלְגָדִי:	וְהָר	הַגִּלְעָד	וְכָל-	הַבָּשָׁן	מִמְלַכֶּת		
y-a-el-gadita	Y-resto-de (13)	el-Galaad	y-todo	el-Basán	reino-de		
עוֹג	נְתַתִּי	לְחִצֵּי	שִׁבְט	הַמְנַשֶּׁה	כָּל	תְּחֵל	הָאֲרֹגֹב
Og	di	a-mitad-de	tribu-de	, el-Manasés	toda	región-de	el-Argob
לְכָל-	הַבָּשָׁן	הַהוּא	יִקְרָא	אֲרֶץ	רְפָאִים:	יָאִיר	
en-todo	el-Basán	el-aquel	era-llamado	tierra-de	. refaítas	Jair (14)	
בֶּן-	מְנַשֶּׁה	לָקַח אֶת-	כָּל-	תְּחֵל	אֲרֹגֹב	עַד-	גְּבוּל
hijo-de	Manasés	tomó **	toda	región-de	Argob	hasta	límite-de
הַגִּשּׁוּרִי	וְהַמַּעַקְתִּי	וַיִּקְרָא	אֲלֵם	עַל-	שְׁמוֹ	אֶת-	
el-gerusita	y-el-maacatita	y-llamó	a-ellos	por	nombre-de-él **		
הַבָּשָׁן	חֲנוֹת יָאִיר	עַד הַיּוֹם	הַזֶּה:	וּלְמַקִּיר	נְתַתִּי אֶת-		
el-Basán	Havot	hasta	el-día	el-éste	Y-a-Maquir	di **	
הַגִּלְעָד:	וְלְרֻבֵּנִי	וְלְגָדִי	נְתַתִּי	מִן-	הַגִּלְעָד		
el-Galaad	Y-a-el-rubenita	y-a-el-gadita	di	de	el-Galaad		
וְעַד-	גִּחַל	אֲרֹנָן	תּוֹךְ	הַנָּחַל	וְגֵבֶל	וְעַד יָבֹק	הַנָּחַל
y-hasta	torrente-de	Amón	medio-de	el-torrente	y-límite	y-hasta	Jaboc
גְּבוּל	בְּנֵי	עַמּוֹן:	וְהָעֲרָבָה	וְהַיַּרְדֵּן	וְגֵבֶל		
límite-de	hijos-de	. Amón	Y-el-Arabá	y-el-Jordán	y-límite		
מִכְנֶרֶת	וְעַד	יָם	הָעֲרָבָה	יָם	הַמֶּלַח	תַּחַת	אֲשֶׁרֶת
desde-Cineret	y-hasta	mar-de	el-Arabá	mar-de	la-Sal	bajo	laderas-de
הַפִּסְגָּה	מִזְרָחָה:	וְאָנֹכִי	אֲתָכֶם	בַּעַת	הַהוּא	לֵאמֹר	
el-Pisga	. al-este	Y-mandé	a-vosotros	en-el-tiempo	el-aquel	diciedo	

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ
 para-poseer-la la-ésta la-tierra ** a-vosotros dio vuestro-Dios Yahweh

חִלּוּצִים תַּעֲבִירֻם לִפְנֵי הַעֲבָרִי וּבְנֵי-יִשְׂרָאֵל כָּל-
 todos Israel hijos-de vuestros-hermanos delante-de pasaréis armados

בְּנֵי-חֵיל: רֵק וְשִׁבְכֶם וּמִקְנֵכֶם
 y-vuestro-ganado y-vuestros-niños vuestras-mujeres Sólo (19) . fuerte hijos-de

יָדַעְתִּי כִּי-מִקְנֶה רַב לָכֶם יִשְׁבּוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר נָתַתִּי
 di que en-vuestras-ciudades quedarán , para-vosotros mucho ganado que conozco

לָכֶם: עַד אֲשֶׁר-יָנַח יְהוָה | לְאֲחֵיכֶם כָּכֶם
 como-vosotros a-vuestros-hermanos Yahweh haga-descansar que Hasta (20) . a-vosotros

וַיִּרְשׁוּ גַם-הֵם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן
 da vuestro-Dios Yahweh que la-tierra ** ellos también y-tomen

לָהֶם בְּעֶבֶר תִּירְהֶן וְשִׁבְתֶּם אִישׁ לִרְשָׁתוֹ
 a-su-posesión cada-uno y-volveréis el-Jordán en-otro-lado-de a-ellos

אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם: וְאַתֹּם-יְהוֹשֻׁעַ צִוִּיתִי בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר
 diciendo el-aquel en-el-tiempo mandé Josué Y-** (21) . a-vosotros di que

עֵינֶיךָ הִרְאֵת אֵת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְשִׁנֵּי
 a-dos-de vuestro-Dios Yahweh hizo lo-que todo ** los-que-ven tus-ojos

הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה כֵּן-יַעֲשֶׂה יְהוָה לְכָל-הַמְּמַלְכוֹת אֲשֶׁר אַתָּה
 tú que los-reinos a-todos Yahweh hará así los-éstos los-reyes

עֹבֵר שָׁמָּה: לֹא תִירָאוּם בִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא
 él vuestro-Dios Yahweh pues les-temáis No (22) . allí yendo

הַנִּלָּחֶם לָכֶם: וְאַתְחִנֶּן אֶל-יְהוָה בְּעֵת הַהוּא
 el-aquel en-el-tiempo Yahweh a Y-oré (23) . por-vosotros el-que-lucha

לֵאמֹר: אֲדַנִּי יְהוָה אַתָּה תַחֲלֹת לְהַרְאוֹת אֶת-עַבְדְּךָ אֶת-
 ** tu-siervo a a-mostrar empezaste tú Yahweh Señor (24) . diciendo

וְגָדְלִי וְאֶחָד יָדָהּ הַחֹזֶקֶה אֲשֶׁר מִי-אֵל בְּשָׁמַיִם
tu-grandeza y-** tu-mano que , la-fuerte Dios en-los-cielos

וּבְאֶרֶץ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה כַּמַּעֲשִׂיָּהּ וְכַבֹּיֹרְתָהּ :
y-en-la-tierra que haga como-tus-hechos y-como-tus-proezas

אֲעֵבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶחָד-הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
Déjame-pasar (25) por-favor y-veré la-tierra ** la-buena al-otro-lado-de que

מִיַּרְדֵּן הַהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָּנוֹן :
el-Jordán el-monte el-bueno el-éste y-el-Líbano

וַיַּעֲבֹר יְהוָה בִּי לִמְעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלַי
Y-se-enojó (26) Yahweh con-migo a-causa-de-vosotros a-mí escuchó y-no

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב-לִי אֶל-תּוֹסֵף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד
y-dijo Yahweh a-mí basta no para-ti hablar más a-mí

בְּדָבָר הַזֶּה : עֲלֶה | רָאשׁ הַפִּסְגָּה וְשֹׂא עֵינֶיךָ
de-la-cosa . la-ésta (27) Sube cima-de el-Pisga y-alza tus-ojos

יָמֶה וְצָפֹנָה וְסִימֹנָה וּמִזְרָחָה וְרָאָה בְּעֵינֶיךָ
al-oeste y-al-norte y-al-sur y-mira y-vea con-tus-ojos

כִּי-לֹא תַעֲבֹר אֶת-מִיַּרְדֵּן הַזֶּה : וְצֹו אֶת-
no pues pasarás ** el-Jordán . el-éste (28) Y-manda a

יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקִיָּהוּ וְאֶמְצָהוּ כִּי-הוּא יַעֲבֹר לִפְנֵי
Josué y-anima-lo y-fortalece-lo él pues pasará delante-de

הָעָם הַזֶּה וְהוּא הַזֶּה וְהָיָה הַנָּתִיל אֹתָם אֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר
el-pueblo el-éste y-él hará-heredar a-ellos ** la-tierra que

תֵּרְאָה : וְנָשַׁב בְּנֵיָא מוֹל בֵּית פְּעוֹר : וְעַתָּה
verás (29) Y-permanecimos en-el-valle cerca-de Bet Peor (1) Y-ahora

Cap. 4

יִשְׂרָאֵל שָׁמַע אֶל-הַחֻקִּים וְאֶל-הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם
Israel escucha a los-estatutos y-a los-decretos que enseño yo a-vosotros

לַעֲשׂוֹת לַמַּעַן תַּחֲיוּ וּבִאתֶם יְרֻשָּׁתָם אֶת-הָאָרֶץ
la-tierra ** y-poseáis y-entréis viváis para-que para-hacer

אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיכֶם נָתַן לָכֶם: לֹא תֹסֵפוּ עַל-הַדְּבָר
la-palabra a añadiréis No (2) . a-vosotros dando vuestros-padres Dios-de Yahweh que

אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אִתְּכֶם וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לְשָׁמֹר אֶת-מִצְוֹת
mandamientos-de ** para-guardar de-él disminuiréis y-no a-vosotros mando yo que

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אִתְּכֶם: עֵינֵיכֶם הִרְאֵת אֶת
** los-que-ven Vuestros-ojos (3) . a-vosotros ordeno yo que vuestro-Dios Yahweh

אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעֹר כִּי כָל-הָאִישׁ אֲשֶׁר הָלַךְ אַחֲרָיו
tras anduvo que el-hombre todo que , Peor con-Baal Yahweh hizo lo-que

בַּעַל-פְּעֹר הִשְׁמִידוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִקֶּרְבָּנוּ: וְאַתֶּם
Y-vosotros (4) . de-en-medio-de-ti tu-Dios Yahweh le-destruyó Peor Baal

הַדְּבָרִים בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כָּלְכֶם הַיּוֹם:
. hoy todos-vosotros vivos vuestro-Dios a-Yahweh los-que-os-aferrasteis

רֵאה | לִמְדָתִי אִתְּכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים כְּאֲשֶׁר צִוִּי יְהוָה
Yahweh me-mandó como y-decretos estatutos a-vosotros he-enseñado Mirad (5)

אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה
allí entráis vosotros que la-tierra en así para-hacer mi-Dios

לְרִשְׁתָּהּ: וּשְׁמַרְתֶּם וְשָׁמַרְתֶּם יְהוָה (6) . para-poseer-la
vuestra-sabiduría ello pues y-haréis Y-guardaréis

וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת
** oirán que los-pueblos a-ojos-de y-vuestra-inteligencia

כָּל-הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֵמְרוּ רַק עַם-חָכָם
sabio pueblo ciertamente : y-dirán los-éstos los-estatutos todos

וְנִבְּנוּ תְּנִי תִגְדֹּל הִנֵּה: בִּי מִי-נִי נָדוּל
grande nación qué ? Pues (7) . el-éste el-grande la-nación y-entendido

אֲשֶׁר-לוֹ אֱלֹהִים קְרִבִּים אֵלָיו כִּיהְיָה אֱלֹהֵינוּ בְּכֹל-קְרָאנוּ
nuestro-rogar en-todo nuestro-Dios como-Yahweh a-él cercanos dioses para-él que

אֵלָיו: וּמִי גָדוֹל אֲשֶׁר-לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים
, justos y-decretos estatutos para-él que grande nación Y-qué ? (8) . a-él

כָּכָל' חֲתוּרָה חֲזָאֵת אֲשֶׁר אֲנֹכִי נָתַן לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם: רַק
Sólo (9) . hoy ante-vosotros doy yo que la-ésta la-lei como-toda

הַשֹּׁמֵר לָהּ וְשֹׁמֵר נִפְשָׁהּ מֵאֵד פֶּן-תִּשְׁכַּח אֶת-
** olvides para-que-no mucho a-ti-mismo y-guarda para-ti vigila

הַדְּבָרִים אֲשֶׁר-רָאוּ עֵינֶיהָ וּפָן-יִסּוּרוּ מִלִּבָּהּ
de-tu-corazón se-aparten y-para-que-no tus-ojos vieron que las-cosas

כָּל יְמֵי חַיֵּיהָ וְהוֹדַעְתֶּם לְבָנֶיהָ וּלְבָנֵי
y-a-los-hijos-de a-tus-hijos y-las-enseñes tu-vida días-de todos

בְּנֵיהָ: יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ לְפָנַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב
en-Horeb tu-Dios Yahweh ante estuviste que Día (10) . tus-hijos

בְּאֵמַר יְהוָה אֵלַי הִקְהֵל-לִי אֶת-הָעָם וְאֲשַׁמְעֵם
y-les-haré-oír el-pueblo ** para-mí reúne : a-mí Yahweh al-decir

אֶת-דִּבְרֵי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן לִירְאָה אֹתִי כָל-הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם
ellos que los-días todos a-mí a-temer aprenderán que mis-palabras **

חַיִּים עַל-הָאָדָמָה וְאֶת-בְּנֵיהֶם וְלִמְדוּן: וְתִקְרְבוּן
Y-os-acerasteis (11) . enseñarán sus-hijos y-a la-tierra en viviendo

וְתִעַמְדוּן תַּחַת הַהָר וְהָרָה בָּעֵר בְּאֵשׁ
con-el-fuego ardiendo y-la-montaña la-montaña al-pie-de y-quedasteis

עַד-לֵב הַשָּׁמַיִם חֹשֶׁךְ עָגוּן וְעֶרְפֵּל: וַיְדַבֵּר יְהוָה
Yahweh Y-habló (12) . y-oscuridad nube negro los-cielos corazón hasta

אֵלֵיכֶם מִתּוֹךְ הָאֵשׁ קוֹל דְּבָרִים אֲתֶם שְׁמַעִם וְתִמְוִנָה אֵינֶיכֶם
vosotros-no pero-figura oyendo vosotros palabras voz-de el-fuego desde a-vosotros

רֹאִים זִילְתִּי קוֹל: וַיֹּדַע לָכֵם אֶת-בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר
que su-pacto ** a-vosotros Y-declaró (13) . voz solamente viendo

צִוָּה אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים וַיִּכְתֹּבֵם עַל-
en y-las-escribió las-palabras diez para-hacer a-vosotros mandó

שְׁנֵי לְתוֹת אֲבָנִים: וְאֵלֵי צִוָּה יְהוָה בְּעֵת הַהוּא
el-aquel en-el-tiempo Yahweh mandó Y-a-mí (14) . piedra tablas-de dos

לְלַמֵּד אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לַעֲשׂוֹתָם אֲלֵהֶם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם
vosotros que en-la-tierra a-ellos para-hacer-vosotros y-decretos estatutos a-vosotros enseñar

עָבַרְתֶּם שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד
mucho Y-guardaréis (15) . para-poseer-la allí pasáis

לֹנִפְשִׁיכֶם כִּי לֹא רִאִיתֶם כָּל-תְּמוּנָה בַּיּוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם
a-vosotros Yahweh habló en-día figura ninguna visteis no pues , a-vosotros-mismos

בְּחֹרֵב מִתּוֹךְ הָאֵשׁ: פֶּן-תִּשְׁחָלוּן וַעֲשִׂיתֶם לָכֵם
para-vosotros y-hagáis os-corrompáis Para-que-no (16) . el-fuego desde en-Horeb

כָּסַל תְּמוּנָת כָּל-כָּסַל תְּבֻנֹת זָכָר אִוּ נִקְבָּה: תְּבֻנֹת כָּל-בְּהֵמָה
animal todo Figura-de (17) . hembra o varón imagen-de forma alguna figura-de ídolo

אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ תְּבֻנֹת כָּל-צִפּוֹר כָּנָף אֲשֶׁר תִּעוֹף בַּשָּׁמַיִם:
en-los-cielos vuela que ala ave-de toda figura-de la-tierra que

תְּבֻנֹת כָּל-רֶמֶשׂ בָּאֲדָמָה תְּבֻנֹת כָּל-דָּגָה אֲשֶׁר-
que pez todo figura-de en-la-tierra moviente todo Figura-de (18)

בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ: וּפֶן-תִּשָּׂא עֵינֶיךָ
tus-ojos alces Y-así-no (19) . de-la-tierra bajo en-el-agua

הַשָּׁמַיִמָּה וְרִאִיתָ אֶת-הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת-הַיָּרֵחַ וְאֶת-הַכּוֹכָבִים כָּל-
todo las-estrellas y-** la-luna y-** el-sol ** y-veas a-los-cielos

צָבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדְחָתָה וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם
a-ellos y-te-inclines y-seas-arrastrado los-cielos ejército-de

וַעֲבַדְתֶּם אֱשֶׁר חָלַק יְהוָה אִתְּךָ לְכָל
y-les-sirvas que distribuyó Yahweh a-ellos tu-Dios por-todos

הַעַמִּים תַּחַת כָּל-הַשָּׁמַיִם: וְאַתְּכֶם לָקַח יְהוָה וַיֹּצֵא
bajo los-pueblos todos los-cielos (20) . Y-a-vosotros tomó Yahweh y-sacó

אֶתְכֶם מִכּוּר הַבְּרֹזֶל מִמִּצְרַיִם לְהוֹיֹת לוֹ לַעֲם נַחְלָה
de-homo-de a-vosotros el-hierro de-Egipto para-ser para-El herencia por-pueblo-de

בַּיּוֹם הַהוּא: וַיִּהְיֶה הַתְּאֵנָה-כִּי עַל-רַבְרִיכֶם
el-éste como-el-día (21) . Y-Yahweh se-enojó con-migo causa-de-vosotros

וַיִּשְׁבַּע לְבַלְתִּי עֲבָרִי אֶת-יַרְדֵּן וּלְבַלְתִּי-בָא אֶל-הָאָרֶץ
y-juró no pasar-me ** el-Jordán y-no entrar a la-tierra

הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחְלָה: כִּי אֲנִי
la-buena que Yahweh tu-Dios da a-ti yo Así (22) . herencia

מֵחַ בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֵינִי עֹבֵר אֶת-יַרְדֵּן וְאַתֶּם עֹבְרִים
en-la-tierra muero yo-no la-ésta en-la-tierra paso ** el-Jordán y-vosotros pasáis

וַיִּרְשָׁתֶם אֶת-הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת: הַשְׁמְרוּ לָכֶם
y-poseeréis ** la-tierra la-buena la-ésta Guardad a-vosotros

פֶּן-תִּשְׁכַּחוּ אֶת-בְּרִית יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם
que-no olvidéis ** pacto-de Yahweh vuestro-Dios que cortó con-vosotros

וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוֹנֹת כֵּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
y-hagáis para-vosotros ídolo figura-de algo que te-prohibió Yahweh

אֱלֹהֶיךָ: כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קָנָא: כִּי
tu-Dios Yahweh Pues (24) . tu-Dios (25) . celoso Dios , él devorador fuego

תּוֹלִיד בָּנִים וּבָנִי בָנִים וְנוֹשְׁתֶּם בָּנִים
engendréis hijos e-hijos-de hijos en-la-tierra y-envejezcáis

וְהִשְׁחָתֶם וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוֹנֹת כֵּל וַעֲשִׂיתֶם הָרָע
y-os-corrompéis y-hacéis ídolo figura-de algo y-hacéis lo-malo

בְּעֵינַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ: הָעִידוּלִי בָכֶם
 tu-Dios Yahweh en-ojos-de contra-vosotros Pongo-por-testigo (26) . para-enojar-le

הַיּוֹם אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ כִּי-אֶכְדָּר תִּהְיוּ מִהֵרָא
 hoy ** los-cielos y-** la-tierra que perecer pronto pereceréis

מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-נְיָרְבֹן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ
 de-sobre la-tierra que pasáis vosotros el-Jordán allí para-poseer-la

לֹא-תִסְמְרִינָּה יָמִים עָלֶיהָ כִּי תִשְׁמָד הַשָּׂמָד תִּשְׁמָדוּן:
 no permaneceréis pues sobre-ella días destruir el-samad destruiréis

וְהִפֵּיץ יְהוָה אֶתְכֶם בְּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם
 Y-esparcirá a-vosotros entre-los-pueblos y-quedaréis (27)

מִתִּי מִסְפָּר בְּנֵי־אֲשֶׁר יְהוָה אֶתְכֶם שָׁמָּה:
 pocos-de entre-las-naciones que llevará allí a-vosotros Yahweh

וְעַבַּדְתֶּם-שֵׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר
 Y-serviréis (28) allí hecho-de dioses mano-de hombre y-piedra madera

לֹא-יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּ וְלֹא יֵאָכְלוּ וְלֹא יִרְחוּן:
 no ven y-no oyen y-no comen y-no huelen

וּבְקִשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִצֵּאתָ כִּי
 Pero-si-buscaís (29) desde-allí Yahweh tu-Dios si , entonces-hallaréis

תִּדְרֹשְׁנֻהוּ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ:
 le-buscaís con-todo tu-corazón y-con-toda tu-alma

בְּעֵר לָךְ וּמִצֵּאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים
 Cuando-la-angustia (30) para-ti y-te-alcancen todas las-cosas

הָאֵלָּה בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים וְשָׁבְתָּ עַד-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 las-estas , en-postremos los-días y-volvieres a Yahweh tu-Dios

וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלֹ: כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה
 y-oyerés (31) . a-su-voz Dios misericordioso Yahweh tu-Dios

יִשְׁכַּח	וְלֹא	וְשִׁחִיתִיךָ	וְלֹא	וַיִּרְפֶּךָ	לֹא
olvidará	y-no	te-destruirá	y-no	te-abandonará	no
אֵת-כִּי שֶׁאֵל-	לָהֶם :	וְשָׁבַע	אֲשֶׁר	אֲבֹתֶיךָ	בְּרִית
pregunta Pues (32)	. a-ellos	juró	que	tus-padres	pacto-de **
הַיּוֹם	לְמוֹן-	לִפְנֵיךָ	הָיוּ	אֲשֶׁר-	רָאשִׁים
el-día	desde	antes-de-ti	fueron	que	anteriores
הַשָּׁמַיִם	וְלִמְקָצָה	הָאֲרֶץ	אֱלֹהִים	אֶדָם עַל-	בָּרָא
los-cielos	si-desde-extremo-de	la-tierra	sobre	hombre	Dios 'creó
הִנֵּה	הַגְּדוֹל	כְּדָבָר	הַנִּהְיָה	הַשָּׁמַיִם	קֵצָה
la-ésta	la-grande	como-la-cosa	si-ha-sucedido	, los-cielos	fin-de
אִי	הַנִּשְׁמָע	כְּמָהוּ :	הַשָּׁמָע	עִם	קוֹל אֱלֹהִים
	si-se-ha-oído	como-él	Ha-oído (33)	voz-de	Dios
מִדְּבַר	מִתּוֹךְ-	הָאֵשׁ	כְּאֲשֶׁר-	שָׁמַעְתָּ	אִתָּהּ
hablando	de-entre	el-fuego	como	oíste	tú
הַנִּסָּה	אֱלֹהִים לְבֹא	לְקַחַת	לּוֹ	גּוֹי	מִקֶּרֶב
intentó	Dios	a-tomar	para-él	nación	de-entre
בְּאֵלֶּה	וּבְמוֹפְתִים	וּבְמִלְחָמָה	וּבְיָד	חֲזָקָה	וּבְזְרוֹעַ
con-señales	y-con-milagros	y-con-batalla	y-con-mano	poderosa	y-con-brazo
נִשְׁתָּדָה	וּבְמוֹרָאִים	גְּדֻלִּים	כָּכָל	אֲשֶׁר-	עָשָׂה
extendido	y-con-portentos	, grandes	lo-que	hizo	
לָכֵם	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	בְּמִצְרַיִם	לְעֵינֶיךָ :	אִתָּהּ
por-vosotros	Yahweh	vuestro-Dios	en-Egipto	ante-tus-ojos	A-ti (35)
לְדַעַת	כִּי	יְהוָה	הוא	הָאֱלֹהִים	אֵין
para-saber	que	Yahweh	él	el-Dios	no-hay
הַשָּׁמַיִם	הַשָּׁמִיעַךְ	אֵת-	קוֹל	לִיִּסְרֶנָּה	וְעַל-
los-cielos	te-hizo-oír	**	su-voz	para-corriger-te	y-en

שָׁמַעְתָּ	וּדְבָרָיו	הַגָּדוֹלָה	אֵשׁוֹ	אֶת־	הִרְאָהָ	הָאָרֶץ
oíste	y-sus-palabras	el-grande	su-fuego	**	te-mostró	la-tierra
אֲבֹתֶיךָ	אֶת־	אָהַב	כִּי	וְתַחַת	הָאֵשׁ:	מִתּוֹךְ
tus-padres	a	amó	que	Y-porque (37)	el-fuego	de-en-medio-de
וַיִּצְאָהָ	אַחֲרָיו	בְּזִרְעוֹ	וַיִּבְחַר			
y-te-sacó	después-de-él	en-su-descendencia	y-eligió			
לְהוֹרִישׁ	מִמִּצְרַיִם:	הַגָּדוֹל	בְּכֹחוֹ	בְּפָנָיו		
Para-echar	(38) de-Egipto	el-grande	por-su-poder	por-su-presencia		
לְקַבֵּלָהּ	מִפְּנֵיהֶם	מִמֶּנִּי	וְעֲצָמִים	גְּדוֹלִים	וְנָחִים	
para-meter-te	de-delante-de-ti	que-tú	y-más-fuertes	grandes	naciones	
הֵנָּה:	כִּי־	נַחֲלָה	אֶרְצָם	אֶת־	לָךְ	לְתֶת־
el-éste	como-el-día	herencia	tierra-de-ellos	**	a-ti	para-dar
וְהוּא הוּא	כִּי	לְבָבְךָ	וְהִשְׁבַּחְתָּ	הַיּוֹם	וְדָעַתָּ	(39)
él Yahweh	que	tu-corazón	en y-considera	hoy	Y-reconoce	
עוֹד:	אֵין	מִתַּחַת	וְעַל־	מִמַּעַל	בַּשָּׁמַיִם	הָאֱלֹהִים
otro	no-hay	, abajo	la-tierra	y-en	de-arriba	en-los-cielos el-Dios
מִצְוָתְךָ	אֲשֶׁר	אֲנִי מְצַוְךָ	וְאֶת־	תִּקְוִי	אֶת־	וְשִׁמְרָתָּ
te-mando	yo	que	sus-mandamientos	y-**	sus-estatutos	** Y-guarda (40)
אַחֲרָיָה	וּלְבָנֶיךָ	לָךְ	יֵיטֵב	אֲשֶׁר	הַיּוֹם	
después-de-ti	y-a-tus-hijos	a-ti	vaya-bien	que	hoy	
נָתַן	אֱלֹהֶיךָ	יָמִים	עַל־הָאָרֶץ	וְאֶת־	תִּפְרֹחֶיךָ	וְלִמְעַן
da	tu-Dios	Yahweh	que la-tierra	en días	prolongues	y-para-que
בְּעֵבֶר	שְׁלֹשׁ עָרִים	מֹשֶׁה	יִבְדִּיל	אֵז	הַיָּמִים:	לָךְ
al-este-de	ciudades tres	Moisés	apartó	Entonces (41)	los-días	todos a-ti
יִרְצָח	אֲשֶׁר	רוֹצֵחַ	שָׁמָּה	לָנֶם	מִזְרַחָה	הַיִּרְדֵּן
matara	que	homicida	allí	Para-huir (42)	sol	hacia-salida-de el-Jordán

אֶת־רֵעֵהוּ בְּכֹל־יָדָע וְהוּא לֹא־שָׂנָא לִי
para-él malicioso no y-él conocimiento sin su-prójimo a

מִתְחִיל שְׁלֹשִׁים וְנָס אֶל־אַחַת מִן־הָעָרִים הָאֵלֶּה
las-éstas las-ciudades de una a y-huya , previamente de-antes

וְחַי: אֶת־בְּעֶזֶר בְּמִדְבָּר בְּאֶרֶץ הַמִּישֹׁר
la-llanura en-tierra-de en-el-desierto Beser ** (43) . y-viva

לְרֵאוּבֵנִי וְאֶת־רָאֵמֹת בְּנֵי־גָלָד לְגָדִי וְאֶת־גֹּלָן
Golán y-** para-el-gadita en-el-Galaad Ramot y-** para-el-rubenita

בְּבָשָׁן לְמֹנָשִׁי: וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׂם מֹשֶׁה
Moisés puso que la-ley Y-ésta (44) . para-el-manasita en-el-Basán

לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל: אֵלֶּה הָעֵדוּת וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַחֲקִים
y-los-decretos y-los-estatutos los-testimonios Éstos (45) . Israel hijos-de ante

אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם
de-Egipto en-venir-de-ellos Israel hijos-de a Moisés habló que

בְּעֶזֶר הַיַּרְדֵּן בְּנֵי־מֹל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן
Sehón en-tierra-de Peor Bet cerca-de en-el-valle el-Jordán Al-este-de (46)

מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי
e-hijos-de Moisés derrotó que en-Hesbón habitando que el-amorita rey-de

יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם: וַיָּרְשׁוּ אֶת־אֶרְצוֹ וְאֶת־
y- de-Egipto en-venir-de-ellos Israel y- su-tierra ** Y-poseyeron (47)

אֶרֶץ עֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן שְׁנֵי מְלָכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר
al-este-de que el-amorita reyes-de dos el-Basán rey-de Og tierra-de

הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שֶׁמֶשׁ: מִעֲרֹעַר אֲשֶׁר עַל־שִׁפְתֵי גִחֹל אֲרֹנוֹן וְעַד־
y-hasta Amón arroyo-de ribera-de en que De-Aroer (48) . sol salida-de el-Jordán

הַר שִׁירְיֹן הוּא חֶרְמוֹן: וְכָל־הָעֲרָבָה עֲבַר הַיַּרְדֵּן
el-Jordán este-de el-Arabá Y-todo (49) . Hermón él Siryón monte-de

מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אֲשֶׁרֶת הַפִּסְגָּה :
 a-oriente y-hasta mar-de el-Arabá bajo laderas-de el-Pisga .

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע
 Y-llamó (1) Moisés a todo Israel y-dijo oye : a-ellos

יִשְׂרָאֵל אֶת-הַחֻקִּים וְאֶת-הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲנִי בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם
 Israel los-estatutos ** y-que los-decretos yo hablando hoy en-vuestros-oidos

וְלִמְדַתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם אֹתָם לַעֲשֹׂתָם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 y-aprended ellos y-guardaos para-hacer-los (2) Yahweh nuestro-Dios

כִּכְרַת עָמָנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב : לֹא אֶת-אֲבוֹתֵינוּ כִּכְרַת יְהוָה
 con-nosotros cortó en-Horeb . No (3) con nuestros-padres cortó Yahweh

אֶת-הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אֲנִי וְאַנְתָּה אֵלֶּה פֹּה הַיּוֹם כָּלֵנוּ
 el-pacto ** sino , el-éste con-nosotros aquí éstos nosotros hoy todos-nosotros

חַיִּים : פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם בְּהַר מִתְּוֶה
 vivos . (4) Caras con-caras Yahweh habló con-vosotros desde en-el-monte

הָאֵשׁ : אֲנִי עֹמֵד בֵּין יְהוָה וּבֵינֵיכֶם בְּעֵת הַהוּא
 el-fuego . (5) Yo estando entre Yahweh y-entre-vosotros en-el-tiempo el-aquel

לְהִגִּיד לָכֶם אֶת-דְּבַר יְהוָה כִּי יֵרָאֶתֶם מִפְּנֵי
 a-vosotros para-declarar ** palabra-de Yahweh pues temíais de-presencia-de

הָאֵשׁ וְלֹא-עָלִיתֶם בְּהַר לֵאמֹר : אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 el-fuego y-no subisteis para-decir ; a-la-montaña (6) Yo Yahweh tu-Dios

אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּיַת עַבְדִּים : לֹא
 que te-saqué de-tierra-de Egipto de-casa-de servidumbre . (7) No

יְהוָה-לִּי אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל-פָּנָי : לֹא-תַעֲשֶׂה
 será para-ti otros dioses ante mis-faces (8) No harás

לִּי פֶסֶל כָּל-תְּמוּנַת אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
 para-ti cualquier ídolo que imagen en-los-cielos de-arriba o-que en-la-tierra

מִתַּחַת וְאֶשֶׁר | בְּמַיִם | מִתַּחַת לָאָרֶץ : לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה
de-abajo o-que en-las-aguas de-bajo de-la-tierra No (9) te-inclinarás

לָהֶם וְלֹא תַעֲבֹדֵם כִּי אֲנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵל קָנָא
a-ellos y-no les-servirás pues yo Yahweh tu-Dios celoso Dios

פֶּקֶד עוֹן אֲבוֹת עַל-בָּנִים וְעַל-שְׁלֹשִׁים וְעַל-רִבְעִים
castigando pecado-de hijos en padres y-en tercetos y-en cuartos

לְשׂוֹנְאֵי : וַעֲשֵׂה חֶסֶד לְאַלְפִים לֹא־הֶבֱרִי
a-los-que-me-aborrecen (10) Y-haciendo misericordia a-miles a-los-que-me-aman

וְלִשְׁמֹרְי וּמִצְוֹתָיו : לֹא תִשָּׂא אֶת-שֵׁם
y-a-los-que-guardan mis-mandamientos No (11) tomarás nombre-de **

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׂוֹא כִּי לֹא יִנָּקֵה יְהוָה אֵת
Yahweh tu-Dios en-vano no pues Yahweh tendrá-por-inocente **

אֲשֶׁר-יֵשָׂא אֶת-שְׁמוֹ לְשׂוֹא : שְׁמוֹר אֶת-יוֹם
quien tome ** su-nombre en-vano (12) Guardar día-de **

הַשֵּׁבֶת לְקֹדֶשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צִוָּה לִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
el-reposo para-santificar-lo como te-mandó Yahweh tu-Dios

שֵׁשַׁת יָמִים תַּעֲבֹד מַלְאכְתְּךָ : כָּל-תּוֹבָה
Seis (13) días trabajarás y-harás toda tu-obra

וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּ לְיְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה
Y-día (14) el-séptimo reposo para-Yahweh tu-Dios no harás

כָּל-מַלְאכָה אֲתָהּ וּבְנוֹךְ וּבִתּוֹ וְעַבְדְּךָ
ninguna obra tú ni-tu-hijo ni-tu-hija ni-tu-siervo

וְאִמְתְּךָ וְשׁוֹרְךָ וְחֲמֹרְךָ וְכָל-בְּהֵמָתְךָ
ni-tu-sierva ni-tu-buey ni-tu-asno ni-ninguna bestia-tuya

וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לְמַעַן יִנָּח עַבְדְּךָ
que ni-tu-forastero dentro-de-tus-puertas para-que descanse tu-siervo

וַאֲמַתְּךָ	כַּמֹּדֶךָ :	תִּזְכְּרֶנָּה	כִּי-עַבְדְּ הָיִיתָ
y-tu-sierva	. como-tú	Y-recuerda (15)	fuiste siervo que
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם	וַיִּצְאֲךָ	יְהוָה אֱלֹהֶיךָ	מִשָּׁם בְּיָד
Egipto en-tierra-de	y-te-sacó	tu-Dios Yahweh	con-mano de-allí
חֲזָקָה	וּבְזֶרֶעַ	נִמְלִיחַ	עַל-כֵּן
fuerte	y-brazo	extendido	por eso
אֱלֹהֶיךָ	לַעֲשׂוֹת אֶת-יוֹם	הַשָּׁבֶת :	כִּבְדָּה אֶת-אָבִיךָ
tu-Dios	** para-hacer	día-de el-reposo (16)	tu-padre a Honra
וְאֶת-אִמֶּךָ	כַּאֲשֶׁר	צִוָּה	יְהוָה
y-a tu-madre	como	te-mandó	para-que tu-Dios
יִאֲרִיכּוּ	יָמֶיךָ	וְלִמְעַן	לֵךְ עַל הָאֲדָמָה
se-alarguen	tus-días	y-para-que	la-tierra en a-ti
אֲשֶׁר-יְהוָה	נָתַן לָךְ :	לֹא תִרְצָח :	וְלֹא
Yahweh que	tu-Dios	a-ti da (17)	No matarás (18) Y-no
תִּנְאָף :	וְלֹא	תִּגְנוֹב :	וְלֹא-חַטָּא
. cometerás-adulterio (19)	Y-no	. robarás	darás Y-no (20)
בְּרַעְיָךְ	עַד שְׁוֹא :	וְלֹא	תִּחְמַד אִשָּׁת
contra-tu-prójimo	testimonio . falso	Y-no (21)	mujer-de codiciarás
רַעְיָךְ	וְלֹא	תִּתְאַוֶּה	בֵּית רַעְיָךְ
tu-prójimo	y-no	desearás	tu-prójimo casa-de
וְעַבְדְּךָ	וְאִמֶּךָ	וְחִמְלֶךָ	וְחִמְלֶךָ
ni-su-siervo	ni-su-sierva	ni-su-asno	ni-su-buey
וְכָל-אֲשֶׁר	לְרַעְיָךְ :	חֲדָבָרִים	הָאֵלֶּה
que ni-nada	de-tu-prójimo	** (22)	las-estas las-palabras
דִּבֶּר	יְהוָה	אֶל-כָּל-קְהִלְכֶם	בְּהָר מִתּוֹךְ
habló	Yahweh	toda a	desde en-el-monte vuestra-congregación

הָאֵשׁ הַנֶּגֶן וְהַעֲרָפֶל וּקוֹל גָּדוֹל וְלֹא יָסַר
; añadió y-no grande voz y-la-oscuridad la-nube el-fuego

וַיִּכְתֹּבם עַל-שְׁנֵי לְחֹת אֲבָנִים וַיִּתֵּנָם אֵלַי
y-las-escribió en dos tablas-de piedras a-mí

וַיְהִי כַשְׁמַעְכֶּם אֶת-הַקוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ
Y-fue (23) cuando-vuestro-oír la-voz ** de-en-medio-de la-oscuridad

וַתֵּקֶר וַתֵּרָא בָּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל-רֹאשֵׁי
y-la-montaña ardiendo con-el-fuego y-vinisteis todos a-mí cabezas-de

שְׁבִיטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: וַתֹּאמְרוּ הֵן הִרְאֵנוּ יְהוָה
y-vuestros-ancianos vuestras-tribus (24) he-aquí nos-mostró Yahweh

אֱלֹהֵינוּ אֶת-כְּבוֹדוֹ וְאֶת-גְּדֻלּוֹ וְאֶת-קוֹל שְׁמֵעֵנוּ
nuestro-Dios ** su-gloria y-** su-grandeza y-** escuchamos su-voz

מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַיּוֹם הַזֶּה רָאִינוּ כִּי-יְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם
el-hombre con Dios habla que vimos el-ése el-día ; el-fuego de-en-medio-de

וְחַי: וַעֲתָה לָמָּה נָמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ
y-vive (25) Y-ahora por-qué ? pues moriremos nos-consumirá el-fuego

הַגְּדֹלָה הַזֹּאת אִם-יִסָּפִים | אֲנַחְנוּ לְשִׁמַּע אֶת-קוֹל יְהוָה
la-grande si , la-ésta continuando nosotros oír nosotros Yahweh voz-de **

אֱלֹהֵינוּ עוֹד וְנָמֻת: כִּי מִי כָל-בָּשָׂר אֲשֶׁר שָׁמַע
nuestro-Dios aún entonces-moriremos (26) . Pues * toda quién oyó que came

קוֹל אֱלֹהִים חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ כָּמוֹנִי וַיְחִי: קָרֵב
Acércate (27) . y-viva como-nosotros el-fuego desde hablando viviente Dios voz-de

אֶתְּהוּ וְשָׁמַע אֶת כָּל-אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת | הַדְּבַר
tú y-escucha ** lo-que todo dice Yahweh nuestro-Dios y-tú habla

אֲלֵינוּ אֶת כָּל-אֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ וְשָׁמַעֵנוּ
a-nosotros ** a-ti nuestro-Dios Yahweh hable lo-que todo y-escucharemos

וְעָשִׂינוּ: וְיִשְׁמַע יְהוָה אֶת-קוֹל דְּבָרֶיכֶם
 y-haremos (28) Y-oyó Yahweh ** voz-de vuestras-palabras

בְּדַבְּרֵיכֶם אֵלַי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שְׁמַעְתִּי אֶת-קוֹל
 en-vuestro-hablar , a-mí y-dijo Yahweh of **: voz-de

דִּבְרֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלַיךְ הִיטִיבוּ כָּל-אֲשֶׁר
 palabras-de el-pueblo el-éste que hablaron ; a-ti fueron-bien lo-que todo

דִּבְרוּ: מִי-יָתֵן וְתִהְיֶה לָּבָבָם זֶה
 dijeron (29) Quién diera que-fuera corazón-de-ellos éste

לָהֶם לִירְאָה אֹתִי וְלִשְׁמֹר אֶת-כָּל-מִצְוֹתֵי כָּל-הַיָּמִים
 para-ellos para-temer a-mí y-para-guardar todos mis-mandamientos todos los-días

לִמְעַן יֵיטֵב לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם לְעַלְמָם:
 para-que vaya-bien a-ellos y-a-sus-hijos y-a-siempre

לֵךְ אָמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאַהֲלֵיכֶם: וְאַתָּה פֹּה
 (30) di a-ellos volved a-vosotros a-vuestras-tiendas Y-tú (31) aquí

עֹמֵד עִמָּדִי וְאִדְּבַרְהָ אֵלַיךְ אֶת כָּל-הַמִּצְוָה וְהִצַּקְתִּים
 con-migo quedando y-diré a-ti ** todo el-mandamiento y-los-decretos

וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר תִּלְמְּדֵם וְעָשִׂי בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר
 y-las-leyes que les-enseñarás y-harán que en-la-tierra

אֲנִי נָתַן לָהֶם לְרִשְׁתָּהּ: וְשִׁמְרֵתֶם לַעֲשׂוֹת כְּאֲשֶׁר
 doy yo a-ellos para-poseer-la (32) Y-obedeceréis como para-hacer

צִוָּה וַיְהִי אֱלֹהֵיכֶם אֶחָד לֹא תִסְרוּ יָמִין וּשְׂמָאל: בְּכָל-
 Yahweh mandó a-vosotros vuestro-Dios o-izquierda derecha volváis no En-todo (33)

הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶחָד חֲלָכּוּ לָמַעַן תַּחֲיוּ
 que el-camino Yahweh mandó a-vosotros vuestro-Dios andad para-que , viváis

וְטוֹב לָכֶם וְתִאֲרַכְתֶּם יָמִים בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר תִּירָשׁוּ:
 y-sea-bueno para-vosotros y-alarguéis días que en-la-tierra poseeréis

תָּאֵת הַמִּצְוָה הַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 Yahweh mandó que y-las-leyes los-decretos el-mandamiento Y-éste (1)

אֲלֹהֵיכֶם לְלַמֵּד אֹתְכֶם לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
 cruzáis vosotros que en-la-tierra para-hacer a-vosotros para-enseñar vuestro-Dios

שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: לְמַעַן אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 tu-Dios Yahweh a temas Para-que (2) . para-poseer-la allí

לְשֹׁמֵר אֶת-כָּל-חֻקֹּתָיו וּמִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה
 te-mando yo que y-sus-mandamientos sus-decretos todos ** para-guardar

אִתָּהּ וּבְנֶךָ וּבְנֵי-בְנֶךָ כָּל-יְמֵי חַיֶּיךָ
 tu-vida días-de todos tu-hijo e-hijo-de y-tu-hijo tú

וּלְמַעַן יִזְכָּרוּ יְמֵיךָ: יִזְכָּרוּ יְמֵיךָ וְשָׁמַעְתָּ יִשְׂרָאֵל
 Israel Y-escucha (3) . tus-días sean-alargados y-para-que

וּשְׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת אֲשֶׁר יִיטֵב לָךְ וְאֲשֶׁר
 y-que para-ti sea-bueno que para-hacer y-guarda

תִּרְבִּין מְאֹד כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֶיךָ
 tus-padres Dios-de Yahweh habló como mucho te-multipliques

לָךְ אֶרֶץ זָבַח חֵלֶב וְדָבַשׁ: שָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 nuestro-Dios Yahweh Israel Oye (4) . y-miel leche fluyendo-de tierra-de a-ti

יְהוָה אֶחָד: וְאָהַבְתָּ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-
 con-todo tu-Dios Yahweh a Y-amarás (5) . uno Yahweh

לִבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל-מְאֹדֶךָ
 . tu-fuerza y-con-toda tu-alma y-con-toda tu-corazón

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם עָלֶיךָ
 sobre hoy te-mando yo que las-éstas las-palabras Y-estarán (6)

לִבְּךָ: וְשִׁנְתָּם לְבִנְיָךְ וְדִבַּרְתָּ
 y-las-inculcarás (7) . tu-corazón a-tus-hijos y-hablarás

בְּדֶרֶךְ	וּבִלְכֻתָּךְ	בְּבֵיתְךָ	בְּשֹׁכֶבְךָ	בָּם
en-el-camino	y-en-tu-andar	en-tu-casa	en-tu-estar	de-ellas
לְאוֹת	וּקְשָׁרְתָם	וּבְקוּמְךָ:	וּבְשֹׁכֶבְךָ	
por-señal	Y-las-atarás	(8) . y-en-tu-levantarte	y-en-tu-acostarte	
עֵינֶיךָ:	בֵּין	לְטַפֹּת	וְהָיוּ	יָדְךָ
. tus-ojos	entre	como-bandas	y-estarán	tu-mano
וּבְשַׁעֲרֶיךָ:	בֵּיתְךָ	מְזוֹזוֹת	עַל-	וּכְתַבְתָּם
. y-en-tus-puertas	tu-casa	postes-de	sobre	Y-las-escribirás
				(9)
וְהָיָה	כִּי	יָבִיאתָ	יְהוָה	וְהָיָה
que	la-tierra	a	tu-Dios	Yahweh
			te-introduzca	cuando
				Y-será
				(10)
וְשָׁכַעַתְךָ	לְאֲבֹתֶיךָ	לְאַבְרָהָם	לְיִצְחָק	וּלְיַעֲקֹב
a-ti	para-dar	y-a-Jacob	a-Isaac	a-Abraham
				a-tus-padres
				juró
עָרִים	גְּדֹלֹת	וְטֹבֹת	אֲשֶׁר	לֹא-בָנִיתָ:
llenas	Y-casas	(11) . edificaste	no	que
			y-buenas	grandes
				ciudades
כָּל-	טוֹב	אֲשֶׁר	לֹא-מָלֵאתָ	וּבְרַת
excavaste	no	que	excavados	y-pozos
			llenaste	no
			que	bien
				todo
קָרְמִים	זֵיתִים	אֲשֶׁר	לֹא-נָטַעְתָּ	וְאֵכֶלְתָּ
. y-te-sacies	y-comas	plantaste	no	que
			y-olivares	viñas
הָעָמֶר	לָךְ	פֶּן	תִּשְׁכַּח	אֶת-יְהוָה
te-sacó	que	Yahweh	a	olvides
			que-no	a-ti
				Cuida
				(12)
מֵאֶרֶץ	מִצְרַיִם	מִבֵּית	עֲבָדִים:	אֶת-יְהוָה
tu-Dios	Yahweh	A	(13) . siervos	de-casa-de
				Egipto
				de-tierra-de
תִּירָא	וְאֵתוֹ	תַּעֲבֹד	וּבְשִׁמּוֹ	תִּשְׁבַּע:
No	(14) . jurarás	y-por-su-nombre	servirás	y-a-él
				temerás
תִּלְכוּן	אַחֲרֵי	אֱלֹהִים	אַחֲרֵי	מֵאֲלֹהֵי
. alrededor-de-vosotros	que	los-pueblos	de-dioses-de	otros
				dioses
				tras
				andaréis

כִּי אֵל קִנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקֶרְבְּךָ פֶּן יִחַרְה־אִף
ira-de arda para-que-no en-medio-de-ti tu-Dios Yahweh celoso Dios Pues (15)

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּךְ וְהִשְׁמִידְךָ מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ
la-tierra faz-de de-sobre y-te-destruya contra-ti tu-Dios Yahweh

לֹא תִנְסֻוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כַּאֲשֶׁר נִסִּיתֶם בְּמִסָּה:
en-el-Masah tentasteis como vuestro-Dios Yahweh a tentaréis No (16)

שְׁמֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֵדוּתִי
y-sus-testimonios vuestro-Dios Yahweh mandamientos-de ** guardaréis Guardar (17)

וְחֻקֵּי אֲשֶׁר צִוָּךְ : וְעֲשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטֹּיֵב
y-bueno lo-recto Y-harás (18) te-mandó que y-sus-decretos

בְּעֵינֵי יְהוָה לִמְעַן יֵיטֵב לָךְ וְכֵן אֵת
y-entres a-ti vaya-bien para-que Yahweh en-ojos-de

וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם:
a-tus-padres Yahweh juró que la-buena la-tierra ** y-poseas

לְהִדָּף אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפְּנֵיךָ כַּאֲשֶׁר
como de-delante-de-ti tus-enemigos todos a Para-arrojar (19)

דִּבֶּר יְהוָה : כִּי־יִשְׁאַלְךָ בִּנְךָ מָחָר לֵאמֹר מָה
habló Yahweh (20) Cuando te-pregunte tu-hijo mañana ¿ qué : diciendo

הָעֵדוּת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
los-testimonios y-los-decretos y-las-leyes que mandó Yahweh

אֲלֹהֵינוּ אַתְּכֶם : וְאָמַרְתָּ לְבִנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפָרָעָה
Y-dirás (21) a-vosotros nuestro-Dios a-Faraón fuimos siervos a-tu-hijo

בְּמִצְרַיִם וַיֹּצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה : וַיִּתֵּן
Y-dio (22) fuerte con-mano de-Egipto Yahweh y-nos-sacó en-Egipto

יְהוָה אוֹתוֹת וּמִלָּגוֹת גְּדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם בְּפָרָעָה
Yahweh señales y-milagros grandes y-terribles en-Faraón en-Egipto

ובכל-	ביתו	לעינינו:	ואתנו	הוציא
y-en-toda	su-casa	a-nuestros-ojos	Y-a-nosotros	sacó
(23)				
משם	למען	הביא	אתנו לתת לנו את-	הארץ אשר נשבע
de-allí	para	a-nosotros	para-dar a-nosotros	introducir
				que la-tierra
לאתינו:	ויצגנו	יהוה	לעשות את-	כל-
a-nuestros-padres	Y-nos-mandó	Yahweh	hacer	todos
(24)				**
החקים	האלה ליראה את-	יהוה	אלתינו לטוב לנו כל-	
los-decretos	para-temer	los-éstos	Yahweh a	todos para-nosotros para-bien nuestro-Dios
הימים	לחיתנו	כדלים	הזה:	וצדקה
los-días	para-damos-vida	como-el-día	el-éste	Y-justicia
				(25)
תהיה-	לנו כי-	נשמר	לעשות את-	כל- המצנה הזאת
será	si para-nosotros	guardamos	para-hacer	el-éste el-mandamiento todo
				**
לפני	יהוה	אלתנו כאשר	צגנו:	כי יביאך
ante	Yahweh	como nuestro-Dios	nos-mandó	te-introduzca
Cap. 7				Cuando (1)
יהוה	אלהיך אל-	הארץ אשר-אתה בא-	שמה	לרשתה
Yahweh	tu-Dios	la-tierra a	que	para-poseer-la
				allí entras
ונשל	גוים רבים	מפניך	תחת	ותגרש
y-expulse	naciones	de-delante-de-ti	el-hitita	el-girgasita
והאמרי	והקנעני	והפרזי	ותחיו	
el-amorita	el-cananita	el-fericita	el-hivita	
והיבוסית	שבעה	גוים רבים	ועצומים	ממך:
el-jebusita	siete	naciones	mayores	que-tú
ותתם	יהוה	אלהיך לפניך	והביטם	
Y-las-entregue	Yahweh	tu-Dios	delante-de-ti	y-las-derrotes
(2)				
תהרסם	תסריסם	אחם לא-	תהרסם	להם ברית ולא
destruir	destruirás	no	harás	con-ellos
				y-no pacto

וַיִּקְדֶּחַ מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד פַּרְעֹה מֶלֶךְ-מִצְרָיִם :
y-te-redimió de-casa-de siervos de-mano-de rey-de Faraón . Egipto

וַיִּדְעֵהָ כִּי-יְהוָה אֱלֹהֶיהָ הוּא הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן
Y-conoce (9) que Yahweh tu-Dios el-Dios el-Dios él

שָׁמַר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד לְאֹהֲבָיו וְלִשְׁמֹרֵי
que-guarda el-pacto y-la-misericordia a-los-que-le-aman y-a-los-que-guardan

מִצְוָתוֹ לְאֵלֶיךָ דָּוָר : וּמִשְׁלָם לְשֹׂאֲיוֹ
sus-mandamientos a-mil generaciones . Y-que-paga (10) el-que-le-aborrece

אֵל-פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יֵאָחֵז לְשֹׂאֵי אֵל-
a sus-faces no , para-destruir-lo será-lento a a-los-que-le-aborrecen

פָּנָיו יִשְׁלֹם-לוֹ : וְשֹׁמְרָתָּ אֶת-הַמִּצְוָה
sus-faces pagará . a-él (11) Y-guarda ** el-mandamiento

וְאֵת-הַדִּקְרוֹת וְאֵת-הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם :
los-decretos y-** y- las-leyes que yo te-mando hoy . para-hacer-las

וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמָעוֹן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וְשֹׁמְרָתֶם
Y-será (12) si escucháis ** las-estas las-leyes y-guardáis

וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת-
y-hacéis **-ellas entonces-guardará Yahweh tu-Dios para-ti **

הַבְּרִית וְאֶת-הַחֲסֵד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאֲבֹתֶיךָ :
el-pacto y-** que juró a-tus-padres

וְאָהֲבָךָ וּבִרְכָּךָ וְהִרְבִּיךָ
Y-te-amará (13) y-te-bendecirá y-te-multiplicará

וּבִרְכָּךָ פְּרִי-בִטְנְךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ דָּגְנְךָ
y-bendecirá fruto-de tu-vientre y-fruto-de tu-tierra tu-grano

וְחִירְשְׁתָּ וְיִצְהַרְךָ שֹׁנֵר-אֵלֶיךָ וְעִשְׂתָּרֶת
y-tu-mosto y-tu-aceite temeros-de tus-manadas y-corderos-de

צאנך על האדמה אשר- נשבע לאבתך לתת לך:
 . a-ti para-dar a-tus-padres juró que la-tierra en tu-rebaño

ברוך תהנה מכל- העמים לא- יהנה
 será no los-pueblos más-que-todos serás Bendito (14)

בה עקר ועקרה ובהתקנה:
 . ni-en-tu-ganado ni-mujer-estéril hombre-estéril con-tigo

והסיר יהנה ממך כל- חלי וכל-
 y-todas enfermedad toda de-ti Yahweh Y-quitará (15)

מך מחרים הרעים אשר ידעת לא ישים
 las-pondrá no conociste que las-malas Egipto plagas-de

לך ונתנם בכל- שנאך ואכלת
 Y-destruirás (16) . los-que-te-aborrezcan en-todos sino-que-las-pondrá en-ti

את- כל- העמים אשר יהנה אלתיך נתן לך לא- תחס
 perdonará no , a-ti entrega tu-Dios Yahweh que los-pueblos todos a

עינך עליהם ולא תעבד את- אלתיהם כי- מוקש הוא לך:
 . a-ti eso trampa pues sus-dioses a servirás y-no , a-ellos tu-ojo

כי תאמר בלבבך רבים הנהם האלה
 las-éstas las-naciones más-numerosas en-tu-corazón dijeres Si (17)

ממני איך אוכל להורישם: לא תירא מהם
 de-ellos temas No (18) , expulsar-las podré ¿ cómo , que-yo

זכר תזכר את אשר- עשה יהנה אלתיך לפרעה
 a-Faraón tu-Dios Yahweh hizo que lo recordarás recordar

ולכל- מצרים: המסות הגדלות אשר- ראו
 vieron que las-grandes Y-las-pruebas (19) . Egipto y-a-todo

עיניך והאיתות והמפיתים ותיד החזקה והזרע
 y-el-brazo la-fuerte y-la-mano y-las-maravillas y-las-señales tus-ojos

כֵּן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	הוֹצֵאֲךָ	אֲשֶׁר	הַנִּמְלִיחַ
así	, tu-Dios	Yahweh	te-sacó	que	el-extendido
יִרָא	אַתָּה	אֲשֶׁר	הַעַמִּים	לְכָל-	אֱלֹהֶיךָ
temiendo	tú	que	los-pueblos	a-todos	tu-Dios
יְהוָה	יִשְׁלַח	הַצִּרְעָה	אֶת-	וְנָם	מִפְּנֵיהֶם:
Yahweh	enviará	la-avispa	**	Y-también	(20) . de-su-presencia
וְהִנְסִתֶּם	הַנִּשְׁאָרִים	אֲבָד-	עַד-	בָּם	אֱלֹהֶיךָ
y-los-que-se-escondan	los-que-queden	perecer	hasta	, contra-ellos	tu-Dios
יְהוָה	כִּי-	מִפְּנֵיהֶם	תִּשְׁרֹץ	לֹא	מִפְּנֵיךָ:
Yahweh	pues	de-su-presencia	te-asustes	No	(21) . de-tu-presencia
וְנִשְׁלַחְתִּי	וְנִרְאָה:	גָּדוֹל	אֵל	בְּקִרְבְּךָ	אֱלֹהֶיךָ
Y-echará	(22) . y-temible	grande	Dios	en-medio-de-ti	tu-Dios
מְעַט מְעַט	מִפְּנֵיךָ	הָאֵל	הַנָּחִים	אֶת-	אֱלֹהֶיךָ
poco poco	de-tu-presencia	las-aquellas	las-naciones	**	tu-Dios
עָלֶיךָ	תִּרְבֶּה	פָּר-	מְהֵרָה	פְּלִתָם	לֹא תִיכֹל
a-tu-alrededor	se-multiplique	para-que-no	rápido	eliminar-las	podrás no
לִפְנֵיךָ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	וְיִתְּנָם	הַשָּׂדֶה:	תֵּיטַת
ante-ti	tu-Dios	Yahweh	Y-las-entregaré	(23) . el-campo	animal-de
הַשְּׂמָדָם:	עַד	גְּדֹלָה	מְהוּמָה	וְהִמָּם	
. destruir-los	hasta	grande	confusión	y-los-confundirá	
וְהִמָּדָה	בְּיָדְךָ	מְלָכֵיהֶם	וְתָן		
y-borrarás	en-tu-mano	sus-reyes	Y-entregaré	(24)	
אִישׁ	יִתְנַבֵּב	לֹא-	הַשָּׁמַיִם	מִתַּחַת	שֵׁמֶם
hombre	permanecerá	y-no	, los-cielos	de-bajo	nombre-de-ellos
אֱלֹהֵיהֶם	פְּסִילֵי	אֲתָם:	הַשְּׂמָדָה	עַד	בְּפָנֶיךָ
sus-dioses	Imágenes-de	(25) . a-ellos	tu-destruir	cuando	contra-tu-presencia

תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ לֹא- תַחַמְלֵי כֶסֶף וְזָהָב עֲלֵיהֶם וּלְקַחְתָּ לָךְ
para-ti ni-tomarás sobre-ellos u-oro plata codiciarás no , en-el-fuego quemarás

וְשׁוֹן תִּנְקֹשׁ בּוֹ כִּי חוֹעֵבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא:
él tu-Dios Yahweh abominación-de pues en-ello tropiezas para-que-no

וְלֹא- תִבְיֵא חוֹעֵבָה אֶל- בֵּיתְךָ וְהָיִיתָ
y-seas tu-casa en abominación meterás Y-no (26)

תִּרְמֵם כְּמֵהוּ שְׂקִיז | תִּשְׁקָעוּ וְסָעַב | תִּחַעֲבֹנוּ
abominarás y-completamente lo-aborrecerás totalmente , como-él anatema

כִּי- תִרְמֵם הוּא: כָּל- הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה הַיּוֹם
hoy te-mando yo que el-mandamiento Todo (1) . él anatema pues Cap. 8

תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת לַמַּעַן תַּחְיִין וְרִבִּיתְכֶם
y-os-multipliquéis viváis para-que para-hacer guardaréis

וּבִאֲחֶם יִרְשֶׁתֶם אֶת- הָאָרֶץ אֲשֶׁר- נִשְׁבַּע יְהוָה
Yahweh juró que la-tierra ** y-poseáis y-entréis

לְאַבְתִּיכֶם: תִּזְכַּרְתָּ אֶת- כָּל- הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר- חָלִיפְךָ
te-trajo que el-camino todo ** Y-recordarás (2) . a-vuestros-padres

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּמִדְבָּר לַמַּעַן עֲנִיתִי
humillar-te para por-el-desierto año cuarenta éste tu-Dios Yahweh

לְנִסְתָּךְ לָדַעַת אֶת- אֲשֶׁר בְּלִבְךָ הַחֲשֹׁמֶר מִצְוֹתוֹ אִם- לֹא:
. no o sus-mandamientos si-guardarías en-tu-corazón lo-que ** para-conocer para-probarte

הִעֲנִיתִי וַיִּרְעֲבֶךָ וַיִּאֲכַלְתָּ אֶת- הַמָּן
el-maná ** y-te-dio-a-comer y-te-hizo-pasar-hambre Y-te-humilló (3)

אֲשֶׁר לֹא- יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לַמַּעַן הוֹדַעְךָ
hacer-te-saber para tus-padres conocieron y-no conocías no que

כִּי לֹא עַל- הַלֶּחֶם לִבְדּוֹ יְהִי הָאָדָם כִּי עַל- כָּל- מִזְגָּא
saliendo todo por sino el-hombre vivirá sólo el-pan por no que

פִּי־	יְהוָה	יִתֶּנָּה	הָאָדָם:	שְׂמָלְתְּךָ	לֹא	בָלְתָהּ
boca-de	Yahweh	vivirá	. el-hombre	Tu-vestido	no	se-gastó
(4)						
מֵעַלֶיךָ	וְנָלְךָ	לֹא	בַּחֲקָה	זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה:	וְיָדָעְתָּ	
sobre-ti	y-tu-pie	no	se-hinchó	año cuarenta éste	Y-conoce	
(5)						
עִם־	לִבְבָךָ	כִּי	כַּאֲשֶׁר	יִסֵּר	אִישׁ אֶחָד־	בְּנֵי יְהוָה
con	tu-corazón	que	como	corrige	a hombre	Yahweh su-hijo
אֱלֹהֶיךָ	מִיִּסְרֶךָ:	וְשָׁמַרְתָּ	אֶחָד־	מִצְוֹת	יְהוָה	
tu-Dios	. te-corrige	Y-guardarás	**	mandamientos-de	Yahweh	
(6)						
אֱלֹהֶיךָ	לָלֶכֶת	בְּדַרְכָּיו	וְלִירָאָה אֹתוֹ:	כִּי	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios	para-andar	en-sus-caminos	y-para-temer	Pues	Yahweh	tu-Dios
(7)						
מְבִיאָךְ	אֶל־	אֶרֶץ	טוֹבָה אֶרֶץ	גִּחְלִי	לִים	עֲנֹת וְחַלְמַת
te-introduce	en	tierra	tierra-de , buena	arroyos-de	agua	y-manantiales de-fuentes
יִצְאִים	בִּבְקָעָה	וּבְהָרָ:	אֶרֶץ	חֲטָה	וּשְׂעִרָה	
que-fluyen	por-el-valle	. y-por-la-mañana	Tierra-de	trigo	y-cebada	
(8)						
וּגְפֹן	וְתֵאנָה	וּרְמֹן	אֶרֶץ־	זֵית	שֶׁמֶן	וּדְבָשׁ:
y-viña	e-higuera	, y-granada	tierra-de	oliva-de	aceite	Tierra (9) . y-miel
אֲשֶׁר	לֹא	בְּמִסְכָּנָה	תֹּאכַל־	בָּהּ	לֶחֶם	לֹא־
que	no	en-escasez	comerás	en-ella	pan	no
בָּהּ	אֶרֶץ	אֲשֶׁר	אֲבָנֶיהָ	בְּרָזָל	וּמַהֲרֵיהָ	תִּחְצֹב
tierra , en-ella	que	sus-piedras	hierro	y-de-sus-montes	extraerás	. cobre
וְאָכַלְתָּ	וְשָׂבַעְתָּ	וּבִרְכַּתָּ	אֶת־	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	
Y-comerás	y-te-saciarás	y-bendecirás	a	Yahweh	tu-Dios	
(10)						
עַל־	הָאֶרֶץ	הַטּוֹבָה	אֲשֶׁר	גִּמַּל־	לָךְ:	הַשָּׁמַר
en	la-tierra	la-buena	que	dio	. a-ti	Cuida (11)
תִּשְׁכַּח	אֶת־	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	לְבַלְתִּי	שָׁמַר	מִצְוֹתָיו
olvides	a	Yahweh	, tu-Dios	para-no	guardar	sus-mandamientos

וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֵּיהֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מַצְוֶה הַיּוֹם: פֶּן
y-sus-leyes y-sus-decretos que yo te-doy hoy . (12) No-sea-que

וְאָכַל וְשָׂבַעַת וּבָתִּים טוֹבִים תִּבְנֶה
comas y-te-sacies y-casas buenas edificques

וַיִּשְׁבֶּתָּ: וּבָקָרְךָ וּצְאֲנֶךָ יִרְבּוּ
y-te-aposentes (13) Y-tu-ganado aumenten

וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה לָּךְ וְכָל אֲשֶׁר לָּךְ יִרְבֶּה:
y-plata y-oro se-multiplique , para-ti que y-todo aumente

וְרָם לִבְּךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת-יְהוָה
Y-se-enaltezca (14) tu-corazón y-olvides Yahweh a

אֱלֹהֶיךָ הַמוֹצִיאֲךָ מִמִּצְרָיִם מִצְרַיִם מִבַּיִת עֲבָדִים:
tu-Dios el-que-te-sacó Egipto de-tierra-de de-casa-de . siervos

הַמוֹלִיכֶךָ בַּמִּדְבָּר | הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא
El-que-te-hizo-marchar (15) por-el-desierto el-grande y-el-terrible

נֹחַשׁ | שֶׁרֶף וְעַקְלָב וְצִמְאֻן אֲשֶׁר אֵין מַיִם הַמוֹצִיא
venenosa serpiente y-escorpión y-sequedal que no-hay , agua el-que-sacó

לָּךְ מַיִם מַצּוֹר הַחֲלָמִישׁ: הַמֵּאֲכִלְךָ מָן
agua para-ti de-roca-de . el-pedernal (16) El-que-te-alimentó maná

בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא-יָדָעוּ אֲבֹתֶיךָ לִמְעַן עֲנִיָּה
en-el-desierto que no conocieron tus-padres para afligir-te

וּלְמַעַן נִסִּיתָ לְהִיטֵבָהּ בְּאַחֲרִיתָהּ:
y-para probar-te para-hacer-te-bien

וְאָמַרְתָּ בְּלִבְּךָ בְּכֹחַ וְעֶצֶם יָדִי
Y-digas (17) en-tu-corazón mi-fuerza y-poder-de mi-mano

עָשָׂה לִי אֶת-הַתָּהִל הַזֶּה: תִּזְכְּרָה אֶת-יְהוָה
hizo para-mí ** la-riqueza la-ésta . (18) Y-recuerda Yahweh a

אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנּוֹתֵן לָךְ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת כִּיל לִמְעַן
tu-Dios que su-pacto a-ti fuerza para-hacer riqueza para

הַקִּים אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לְאֲבֹתֶיךָ כִּי־זֶה
confirmar ** tu-Dios a-tus-padres juró como-el-día

תִּהְיֶה אִם־שָׁכַחְתְּ יִהְיֶה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
el-éste (19) Y-será si olvidar a Yahweh tu-Dios

וְהָלַכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעָבַדְתָּם וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
y-andas tras dioses otros y-te-inclinas

לָהֶם הִעֲדָתִי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבָד תֵּאבְדוּן
a-ellos testifico contra-vosotros que perecer pereceréis

כַּגֹּיִם אֲשֶׁר יְהוָה מַאֲבִיד מִפְּנֵיהֶם כֵּן תֵּאבְדוּן
Como-las-naciones (20) Yahweh que destruyendo así de-delante-de-vosotros pereceréis

עַקֵּב לֹא תִשְׁמָעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ
no pues obedecisteis a-voz-de Yahweh vuestro-Dios (1) Escucha tú Israel

Cap. 9

עָבַר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבָא לְרַשָּׁתָּהּ גֹּיִם גְּדֹלִים
cruzando hoy ** el-Jordán para-entrar a-desposeer naciones mayores

וַעֲמֻקִּים מִמֶּנִּי עָרִים גְּדֹלֹת וּבָצֻרֹת בְּשָׁמַיִם
y-más-fuertes que-tú ciudades grandes y-murallas hasta-el-cielo

עַם־גָּדוֹל וָרֵם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה
Pueblo (2) fuerte y-alto hijos-de anaquitas que tú conoces y-tú

שָׁמַעְתָּ כִּי יִתְנַצֵּב לִפְנֵי בְנֵי עֲנָק יְדַעְתָּ
oíste ¿quién resistirá ante hijos-de Anac (3) Y-entiende

הַיּוֹם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא־הַעֲבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ
hoy que Yahweh tu-Dios Él el-que-pasa fuego delante-de-ti

אֲכָלָהּ הוּא יִשְׁמִיבָם וְהוּא יִכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ
devorador Él les-destruirá y-Él les-someterá delante-de-ti

כַּאֲשֶׁר	מְהֵרָה	וְהִאֲבִדְתֶּם	וְהוֹרַשְׁתֶּם
como	rápidamente	y-los-aniquilarás	y-los-echarás
וַיֹּדֶבֶק	וַיִּהְיֶה	לָךְ:	וַיִּהְיֶה
al-expulsar	en-tu-corazón	digas No (4)	a-ti Yahweh
וַיִּהְיֶה	וַיִּהְיֶה	וַיִּהְיֶה	וַיִּהְיֶה
por-mi-justicia	: diciendo	de-delante-de-ti	a-ellos tu-Dios Yahweh
וַיִּבְרַשֵּׁת	הִנֵּה	אֶת-הָאָרֶץ	וַיִּהְיֶה
pues-por-maldad-de	, la-ésta	la-tierra **	a-poseer Yahweh
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
No (5)	de-delante-de-ti	las-arroja	Yahweh
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
entrando	tú	tu-corazón	o-por-rectitud-de
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
las-ésta	las-naciones	por-maldad-de	pues tierra-de-ellos **
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
confirmar	y-para	de-delante-de-ti	las-arroja
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
a-Isaac	a-Abraham	a-tus-padres	Yahweh
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
Yahweh	por-tu-justicia	no	que Y-entiende (6)
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
pues	para-poseer-la	la-ésta	la-buena
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
irritaste	cómo **	olvides	no
וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת	וַיִּבְרַשֵּׁת
saliste	que	el-día	desde

מַעֲרִיץ מִצְרַיִם עַד-בְּאֵמֶס עַד-הַמָּקוֹם הַזֶּה מִקְרִים
 rebeldes de-tierra-de hasta tu-llegar hasta Egipto el-lugar hasta el-éste rebeldes

הָיִיתֶם עִם-יְהוָה: וּבְחֹרֵב הִקְצַפְתֶּם אֶת-יְהוָה
 fuisteis con Yahweh (8) Y-en-Horeb irristásteis a Yahweh

וַיִּתְאַנֶּף יְהוָה בְּכֶם לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם: בַּעֲלֹתִי
 y-se-enojó Yahweh con-vosotros para-destruir a-vosotros (9) En-mi-subir

הַהָרָה לָקַחְתָּ לִּי לִחְתּוֹת הָאֲבָנִים לִיחְתּוֹת הַבְּרִית
 a-el-monte para-recibir las-piedras tablas-de las-piedras el-pacto

אֲשֶׁר-כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וְאֲשַׁב בְּהָרַי אַרְבָּעִים יוֹם
 cortó que Yahweh con-vosotros y-permanecí en-el-monte día cuarenta

וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לָחֵם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי: וַיֹּאמֶר
 y-cuarenta noche y-cuarenta comí no y-agua no (10) Y-dio

יְהוָה אֵלַי אֶת-שְׁנֵי לִיחְתּוֹת הָאֲבָנִים כְּתוּבִים
 Yahweh a-mí ** dos tablas-de las-piedras escritas

בְּאֶצְבָּע אֱלֹהִים וְעַלֵיהֶם כָּכָל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
 por-dedo-de Dios y-sobre-ellas todas las-palabras que habló

יְהוָה עִמָּכֶם בְּהָרַי מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בַּיּוֹם הַהוּא:
 Yahweh con-vosotros en-el-monte en-medio-de el-fuego en-día-de בַּיּוֹם la-asamblea

וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה נָטַן יְהוָה אֵלַי
 Y-fue (11) al-fin-de día cuarenta y-cuarenta noche dio a-mí Yahweh

אֶת-שְׁנֵי לִיחְתּוֹת הָאֲבָנִים לִיחְתּוֹת הַבְּרִית: וַיֹּאמֶר
 ** dos tablas-de las-piedras tablas-de el-pacto (12) Y-dijo

יְהוָה אֵלַי קוּם רָד מִהֵרָ מִזֶּה בִּי שִׁתָּה
 Yahweh a-mí : levanta : rápido de-aquí pues se-corrompió

עִמָּךְ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם מִן-הַדֶּרֶךְ
 tu-pueblo que sacaste de-Egipto se-apartaron מִן-הַדֶּרֶךְ el-camino

אֲשֶׁר צִוִּיתָם עָשׂוּ לָהֶם מַסְכָּה: וַיֹּאמֶר יְהוָה
Yahweh Y-dijo (13) . imagen-de-fundición para-ellos hicieron , les-mandé que

אֵלַי לֵאמֹר רְאִיתִי אֶת-הָעָם הִנֵּה וְהִנֵּה עִם-קָשָׁה-עֲרָף
cerviz duro-de pueblo y-he-aquí el-éste el-pueblo ** veo : diciendo a-mí

הוּא: הֲרָף מִמֶּנִּי וְאֶשְׁמִידֵם וְאֶמְחָה אֶת-
** y-borraré y-los-destruiré de-mí Quita (14) . él

שְׁלֹמֹם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתָיִךְ לְנֹי-עָצוּם
más-fuerte por-nación a-ti y-haré los-cielos de-bajo nombre-de-ellos

וְרַב מִמֶּנּוּ: וְאָפֹן וְאֶרְדֹּף מִן-הַהָר
el-monte de y-descendí Y-volví (15) . que-él y-mayor

וְהִקְרֵה בָּעֵר בָּאֵשׁ וְשְׁנֵי לַחַת הַבְּרִית
el-pacto tablas-de y-dos con-fuego ardiendo y-el-monte

עַל שְׁתֵּי יָדַי: וְאֶרְאֶה וְהִנֵּה חֲטֵאתֶם לַיהוָה
contra-Yahweh pecasteis y-he-aquí Y-miré (16) . mis-manos dos en

אֱלֹהֵיכֶם עָשִׂיתֶם לָכֶם עֵגֹל מַסְכָּה סִרְתֶּם מְלֹךְ מִן-
de rápido os-volvisteis , imagen-fundida becerro para-vosotros hicisteis , vuestro-Dios

הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם: וְאֶחָפֵשׁ בְּשָׁנִי הִלָּחַת
las-tablas dos Y-tomé (17) . a-vosotros Yahweh mandó que el-camino

וְאֶשְׁלַכְם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי וְאֶשְׁבְּרֶם לְעֵינֵיכֶם:
ante-vuestros-ojos y-las-rompí mis-manos dos de y-las-arrojé

וְאֶתְנַפְּלִי לִפְנֵי יְהוָה כְּרַאשֹׁנָה אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה
noche y-cuarenta día cuarenta como-antes Yahweh ante Y-me-postraré (18)

לֶחֶם לֹא אֲכָלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי עַל-כֵּל חַטֹּאתֵיכֶם אֲשֶׁר
que vuestro-pecado todo por bebí no y-agua comí no pan

חֲטֵאתֶם לַעֲשׂוֹת הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ: כִּי
Pues (19) . para-enojar-le Yahweh en-ojos-de el-mal para-hacer pecasteis

יְהוָה קָצַף אֲשֶׁר וְתַחֲמָה הָאֵף מִפְּנֵי יִגְדִּי
Yahweh se-enojó pues y-la-cólera la-ira de-presencia-de temí

בַּפֶּעַם גַּם אֵלַי יְהוָה וַיִּשְׁמַע לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם עִלֵּיכֶם
en-la-vez también a-mí Yahweh pero-escuchó , a-vosotros para-destruir con-vosotros

הִקְוָא: וּבְאַחֲרָיו הִתְאַנָּף יְהוָה מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ
para-destruir-le mucho Yahweh se-enojó Y-con-Aarón (20) la-ésta

וְאַתְּפִלָּל גַּם- בְּעַד אַחֲרָיו בָּעֵת הַהִוא: וְאֵת-
Y-** (21) el-aquel en-el-tiempo Aarón por también y-oré

חַטֹּאתֵיכֶם אֲשֶׁר- עָשִׂיתֶם אֶת- הָעֵגֶל לְקַחְתִּי וְאֶשְׁרַף אֹתוֹ
a-él y-quemé tomé el-becerro ** hicisteis que vuestro-objeto-pecaminoso

בָּאֵשׁ וְאַלֹת אֹתוֹ שָׁחֹן הָיָב עַד אֲשֶׁר- דָּק
fino que hasta estar-bien moler a-él y-desmenucé en-el-fuego

לְעָפָר וְאֶשְׁרַף אֶת- עָפְרוֹ אֶל- הָאֵרֶץ הַיָּבֵה מִן-
de el-que-baja el-arroyo a su-polvo ** y-arrojé como-polvo

הַהָר: וּבִתְבַעְרָה וּבְמִסָּה וּבִקְבֻרַת הַתְּאֵנָה
Ha-Taava y-en-Kibrot y-en-Masah Y-en-Tabera (22) el-monte

מְקַצְפִּים הָיִיתֶם אֶת- יְהוָה: וּבְשִׁלַּח יְהוָה אֶתְכֶם
a-vosotros Yahweh Y-cuando-envió (23) . Yahweh ** fuisteis enojantes

מִקָּדֶשׁ בְּרִנָּה לֵאמֹר עָלוּ וּרְשׁוּ אֶת- הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
di que la-tierra ** y-poseed subid diciendo Bamea desde-Cades

לָכֶם וְתִמְרוּ אֶת- פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הִאֲמַנְתֶּם
confiasteis y-no vuestro-Dios Yahweh mandamiento ** y-os-rebelasteis , a-vosotros

לִי וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי: מִמָּרִים הָיִיתֶם
fuisteis Rebeldes (24) . a-su-voz obedecisteis y-no en-él

עִם- יְהוָה מִיּוֹם יָדַעְתִּי אֶתְכֶם: וְאַתְּנָסֶל לִפְנֵי יְהוָה אֵת
** Yahweh ante Y-me-postré (25) . a-vosotros conocí desde-día Yahweh contra

אַרְבָּעִים יָמִים וְאַחַד אַרְבָּעִים הַלֵּילָה אֲשֶׁר הִתְנַפְּלֹתִי כִּי-אָמַר יְהוָה
 Yahweh dijo pues , me-postré que la-noche cuarenta y-** el-día cuarenta

לְהַשְׁמִיד אֹתְכֶם: וְאַחֲפָלֵל אֶל-יְהוָה וְאָמַר אֲדַעַי יְהוָה אֵל-
 no Yahweh Señor-mío : y-dije Yahweh a Y-oré (26) . a-vosotros para-destruir

תַּשְׁתֵּת עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ אֲשֶׁר פְּדִיתָ
 destruyas tu-pueblo y-tu-heredad que redimiste

בְּגֹדְךָ אֲשֶׁר-הוּצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד כֹּזֶבָה: זָכֹר
 Recuerda (27) . fuerte con-mano de-Egipto sacaste que por-tu-grandeza

לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיַּעֲקֹב אֵל-תִּפְּן אֵל-
 a tus-siervos a-Abraham a-Isaac a-Jacob a no, mires a

קִשְׁי קָשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֵל-רָשָׁעוֹ וְאֵל-
 terquedad-de el-pueblo el-éste y-a su-maldad y-a

חַטָּאתוֹ: פֶּן-יֹאמְרוּ הָאֲרֶץ אֲשֶׁר הוּצֵאתָנוּ
 su-pecado No-sea-que (28) . digan la-tierra que nos-sacaste

מִשָּׁם מִבְּלִי יָכַלַת יְהוָה לְהַבְיִיאֵם אֵל-הָאֲרֶץ אֲשֶׁר-
 de-allí porque-no pudo Yahweh meter-los a la-tierra que

דִּבֶּר לָהֶם וַיִּמְשָׁנֵנֵם אֹתָם הוּצֵיָאָם
 habló , a-ellos y-por-su-aborrecer a-ellos los-sacó

לְהַמָּתָם בְּמִדְבָּר: וְהֵם עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ
 para-matar-los en-el-desierto (29) . Y-ellos tu-pueblo y-tu-heredad

אֲשֶׁר הוּצֵאתָ בְּכֹחַךְ הַגָּדֹל וּבְזְרֹעֶךָ
 que sacaste por-tu-poder el-grande y-por-tu-brazo

הַנִּשְׁמִיטָה: בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי
 el-extendido (1) . En-el-tiempo el-aquel dijo Yahweh a-mí Cap. 10

פָּסַל-לִי שְׁנֵי לוחֹת אֲבָנִים כְּבָאֲשֵׁרִים וַעֲלָה
 labra para-ti dos tablas-de piedras como-las-primeras y-sube

וְאַתְּכַתֵּב	עֵץ:	לָךְ	אֲרוֹן	וַעֲשֵׂה	הַהָרָה	אֵלַי
Y-escribiré	(2) . madera	arca-de	para-ti	y-haz	a-la-montaña	a-mí
עַל-	הַלְחָת	אֲשֶׁר	הָיָה	עַל-	הַלְחָת	הָרֵאשִׁימִים
en	las-tablas	que las-palabras	estaban	en	las-tablas	las-primeras
אֲשֶׁר	שָׁבַרְתָּ	וְשָׁמַתָּם	בְּאֲרוֹן:	וַאֲעֵשׂ	אֲרוֹן	
que	rompiste	y-las-pones	. en-el-arca	E-hice	arca-de	
עֲצֵי	שָׁטִימִים	וְאֶפְסָל	שְׁנֵי-	לְחָת	אֲבָנִים	כְּרֵאשִׁימִים
maderas-de	acacias	y-labré	dos	tablas-de	piedras	como-las-primeras
וַאֲעֵל	הָהָרָה	וְשָׁנָה	הַלְחָת	בְּיָדִי:		
y-subí	a-el-monte	y-dos	las-tablas	. en-mi-mano		
וַיִּכְתֹּב	עַל-	הַלְחָת	כַּמְּכַתֵּב	הָרֵאשֹׁן	אֶת עֲשָׂרָה	
Y-escribió	en	las-tablas	como-la-escritura	la-primera	diez-de	(4)
הַדְּבָרִים	אֲשֶׁר	דִּבֶּר	יְהוָה	אֵלֵינוּ	בְּהָרַ	מִתּוֹךְ
las-palabras	que	habló	Yahweh	a-vosotros	en-el-monte	desde
הָאֵשׁ	בַּיּוֹם	הַקֹּהֵל	וַיִּהְיֶה	אֵלַי:	וָאֶפֶן	
el-fuego	en-día-de	, la-asamblea	y-las-dio	. a-mí	Y-volví	(5)
וָאֵרַד	מִן-	הָהָר	וָאֲשַׁם	אֶת-	הַלְחָת	בְּאֲרוֹן
y-descendí	de	el-monte	y-puse	**	las-tablas	en-el-arca
אֲשֶׁר עָשִׂיתִי	וַיְהִי	שָׁם כַּאֲשֶׁר	צִוֵּי	יְהוָה:	וּבְנֵי	
, hice	y-están	como allí	me-mandó	. Yahweh	E-hijos-de	(6)
יִשְׂרָאֵל	נִסְעוּ	מִבְּאֵרֹת	בְּנֵי-	יַעֲקֹב	מוֹסֵרָה	שָׁם
Israel	marcharon	de-pozos-de	hijos-de	Jaacán	, a-Mosera	allí
אֶחָדָן	וַיִּקְבֹּר	שָׁם	וַיִּכְתֵּן	אֶלְעָזָר	בְּנוֹ	
Aarón	y-fue-sepultado	allí	y-fue-sacerdote	Eleazar	su-hijo	
תַּחֲתָיו:	מִשָּׁם	נִסְעוּ	הַגִּדְגָּדָה	וּמִן-		
. en-su-lugar	De-allí	marcharon	a-Gudgoda	y-de		(7)

הַנְּגִידָה	וַיִּשְׁבְּתָהּ	אֶרֶץ	נְחָלֵי	מַיִם :	בְּעֵת	הָהוּא
el-Gudgoda	a-Jotbata	tierra-de	corrientes-de	(8) . agua	En-el-tiempo	el-aquel
הִבְדִּיל	יְהוָה	אֶת־	שִׁבְט	הַלְוִי	לְשֵׂאת	אֶת־
separó	Yahweh	**	tribu-de	el-Leví	para-llevar	arca-de
יְהוָה	לְעֹמֹד	לִפְנֵי	יְהוָה	לְשִׁרְתּוֹ	וּלְבָרְךָ	בְּשִׁמּוֹ
Yahweh	para-estar	ante	Yahweh	para-servir-le	y-para-bendecir	en-su-nombre
עַד הַיּוֹם	הַזֶּה:	עַל־	כֵּן	לֹא־	הִנֵּה	לְלֶכֶת
el-día	hasta	Por	(9) . el-éste	es	ni-herencia	porción
עִם־	אֲחֵיו	יְהוָה	הוּא	נִחְלָתוֹ	כַּאֲשֶׁר	דִּבֶּר
con	, sus-hermanos	Yahweh	él	su-herencia	Yahweh	habló
אֱלֹהֶיךָ	לּוֹ:	וְאֲנִי	עָמַדְתִּי	בְּהָר	כַּיּוֹמִים	
tu-Dios	. a-él	(10)	Y-yo	en-el-monte	como-los-días	
הָרִאשִׁימִים	אַרְבָּעִים	יּוֹם	וְאַרְבָּעִים	לַיְלָה	וַיִּשְׁמַע	יְהוָה
los-primeros	cuarenta	día	y-cuarenta	noche	y-oyó	también a-mí
בְּפַעַם	הָהוּא	לֹא־	אָבָה	יְהוָה	הַשְׁחִיתֶךָ :	וַיֹּאמֶר
en-la-vez	no	, la-aquella	quiso	Yahweh	(11) . destruir-te	Y-dijo
יְהוָה	אֵלַי	קוּם	לָךְ	לְמַסַּע	לִפְנֵי	הָעָם
Yahweh	: a-mí	ve	para-marchar	ante	el-pueblo	y-entrarán
וַיִּרְשׁוּ	אֶת־	הָאֶרֶץ	אֲשֶׁר־	נִשְׁבַּעְתִּי	לְאֲבֹתָם	לָתֵת
y-posearán	**	la-tierra	que	juré	a-sus-padres	para-dar
לָהֶם:	וַעֲתָה	יִשְׂרָאֵל	כֹּה	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	שָׂאֵל
. a-ellos	(12) .	Israel	Y-ahora	Yahweh	tu-Dios	de-ti
אִם־	לִיִּירָאָה	אֶת־	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	לָלֶכֶת	בְּכָל־
**	temer	a	Yahweh	tu-Dios	en-todos	andar
אֵלָיו	וּלְעַבְדּוֹ	אֶת־	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	בְּכָל־	לְבָרְךָ
a-él	y-servir	a	Yahweh	tu-Dios	con-todo	tu-corazón

וּבְכָל-
y-con-todo
וּבְשֵׁךְ: (13) . tu-ser
לְשָׁמֹר
Guardar
אֶת-
**
מִצְוֹת
mandamientos-de
יְהוָה
Yahweh
וְאֶת-
y-**

חֻקֵּיהֶוּ
sus-estatutos
אֲשֶׁר
que
אֲנִי
yo
מֵצֻוָּה
te-mando
הַיּוֹם
hoy
לְטוֹב
para-bien
לְךָ:
para-ti
הֵן
He-aquí (14)

לִיהוָה
de-Yahweh
אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios
הַשָּׁמַיִם
los-cielos
וּשְׁמֵי
y-cielos-de
הַשָּׁמַיִם
los-cielos
הָאָרֶץ
la-tierra
וְכָל-
y-todo

אֲשֶׁר-
lo-que
בָּהּ:
en-ella
בְּךָ
Sólo (15)
בְּאֲבוֹתֶיךָ
en-tus-padres
חֶשֶׁק
se-agradó
יְהוָה
Yahweh
לְאַהֲבָה
para-amar
אֹתָם
a-ellos

וַיִּבְחַר
y-eligió
בְּזֶרְעוֹ
a-su-descendencia
אֲחֵרֵיהֶם
tras-ellos
בָּכֶם
a-vosotros
מִכָּל-
de-todos
הָעַמִּים
los-pueblos

כִּי־
como-el-día
הַזֶּה:
el-éste
וּמִלֵּתָם
Y-circuncidaréis (16)
אֶת
**
עֲרַלְתָּ
prepucio-de
לְבַבְכֶּם
vuestro-corazón

וְעַרְפְּכֶם
y-vuestra-cerviz
לֹא
no
תִקְשְׁוּ
endurezcáis
עוֹד:
más
כִּי
Pues (17)
יְהוָה
Yahweh
אֱלֹהֵיכֶם
él
הוּא
vuestro-Dios

אֱלֹהֵי
Dios-de
הָאֱלֹהִים
los-dioses
וְאֲדֹנֵי
y-Señor-de
הָאֲדֹנִים
los-señores
הָאֵל
el-Dios
הַגָּדֹל
el-grande
הַנּוֹבֵר
el-poderoso

וַתִּהְיוּ
y-el-terrible
אֲשֶׁר
que
לֹא-
no
יִשָּׂא
levanta
פָּנִים
rostros
וְלֹא
y-no
יִקַּח
toma
שְׂחָד:
cohecho

עֲשֶׂה
Que-hace (18)
מִשְׁפָּט
justicia
יְתוֹם
huérfano
וְאַלְמָנָה
y-viuda
וְאָהַב
y-ama
יָרָה
para-dar
לְחֵם
a-él
לְזָרָה
extranjero

לֶחֶם
pan
וְשִׂמְלָה:
y-vestido
וְאֲהַבְתֶּם
Y-amaréis (19)
אֶת-
a
הַזָּרָה
el-extranjero
כִּי-
pues
גֵּרִים
extranjeros
הֵיִיתֶם
fuiстеis

בְּאֶרֶץ
Egipto
מִצְרַיִם:
en-tierra-de
אֶת-
A
יְהוָה
Yahweh
אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios
תִּירָא
temerás
אֵת
a-él
תַּעֲבֹד
servirás

וְכִי
y-de-él
תִּדְבֹּק
te-asirás
וּבְשֵׁמוֹ
y-por-su-nombre
תִּשָּׁבַע:
jurarás (21)
הוּא
Él

הַגְדֹּלָתָּךְ	אִתְּךָ	עָשָׂה	אֱלֹהֶיךָ	וְהוּא	תְּהַלֵּלְךָ
grandezas	** con-tigo	hizo	que tu-Dios	y-él	tu-alabanza
וְאַתָּה	הַמְרִאֲתָה	הָאֵלֶּה	אֲשֶׁר	רָאוּ	עֵינֶיךָ :
y-**	las-maravillas	las-éstas	que	vieron	tus-ojos (22)
נָפֶשׁ	יָרְדוּ	אֲבֹתֶיךָ	מִצְרָיִם	וְעַתָּה	שָׁמַךְ
persona	descendieron	tus-padres	de-Egipto	y-ahora	te-ha-hecho
אֱלֹהֶיךָ	כְּכֹכְבֵי	הַשָּׁמַיִם	לְרַב :	וְאַהֲבָתְךָ	אֵת
tu-Dios	como-estrellas-de	los-cielos	por-multitud	Y-amarás	a Yahweh (1)
אֱלֹהֶיךָ	וְשָׁמַרְתָּ	מִשְׁמֶרְתּוֹ	וְחֻקֵּי	וּמִשְׁפָּטָיו	
tu-Dios	y-guardarás	su-ordenanza	y-decretos	y-sus-leyes	
וּמִצְוֹתָיו	כָּל-	הַיָּמִים :	יָדַעְתָּם	הַיּוֹם	כִּי לֹא
y-sus-mandamientos	los-días	todos (2)	Y-entended	hoy	no que
אֵת	בְּנֵיכֶם	אֲשֶׁר לֹא-	יָדְעוּ	וְאֲשֶׁר לֹא-	רָאוּ אֶת-
a	vuestros-hijos	no que	conocieron	y-que	** vieron
מוֹסֵר	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	אֶת-	גְּדֻלּוֹ	אֶת-
castigo-de	Yahweh	vuestro-Dios	**	su-grandeza	** su-mano
חֲרָעוּ	הַנְּטוּיָה :	וְאֶת-	אֶתְחִיל	וְאַתָּה	מַעֲשָׂיו
y-su-brazo	el-extendido (3)	Y-**	sus-señales	y-**	sus-obras
אֲשֶׁר	עָשָׂה	בְּתוֹךְ	מִצְרַיִם	לְפָרְעָה	מֶלֶךְ-
que	hizo	en-medio-de	Egipto	a-Faraón	rey-de
אֶרֶצוֹ :	וְאֲשֶׁר	עָשָׂה	לְחִיל	מִצְרַיִם	לְסוּסָיו
su-tierra (4)	Y-lo-que	hizo	a-ejército-de	Egipto	a-sus-caballos
וְלִרְכָּבוֹ	אֲשֶׁר	הֵצִיף	אֶת-	מֵי	יָם-
y-a-su-carro	que	hizo-precipitar	**	aguas-de	Mar-de
פְּוִיחֵם	בִּרְדָּפָם	אֲחֵרֵיכֶם	וַיַּאַבְדֵם	יְהוָה	עַד-
sus-rostros	en-su-perseguir	tras-vosotros	y-los-destruyó	Yahweh	hasta

הַיּוֹם הַזֶּה: וְאַשֶׁר עָשָׂה לָכֶם בְּמִדְבָּר עַד-בָּאֲכֶם
hijos-de hoy: y-a-Abiram a-Datán hizo Y-lo-que (5) el-éste el-día

עַד-הַמָּקוֹם הַזֶּה: וְאַשֶׁר עָשָׂה לְדָתָן וְלֹאֲבִירָם בְּנֵי
hijos-de y-a-Abiram a-Datán hizo Y-lo-que (6) el-éste el-lugar a

אֵלִיאֵב בֶּן-רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאֲרֶץ אֹת-פִּיהָ
su-boca ** la-tierra abrió cuando Reuel hijo-de Eliab

וַתִּבְלַעַם וְאֶת-בְּתִיקָם וְאֶת-אֶהְלִיָּהּ וְאֶת-כָּל-
toda y-** sus-tiendas y-** sus-casas y-** y-los-tragó

הַיְּקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל-יִשְׂרָאֵל: כִּי
Pero (7) . Israel todo en-medio-de bajo-sus-pies que la-cosa

עֵינֵיכֶם הִרְאֵת אֹת-כָּל-מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה:
hizo que la-grande Yahweh obra-de toda ** los-que-ven vuestros-ojos

וּשְׁמַרְתֶּם אֹת-כָּל-הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לְמַעַן
para-que hoy te-mando yo que el-mandamiento todo ** Y-guardad (8)

תַּחֲזִקוּ וּבִאתֶם וְיִרְשֶׁתֶם אֹת-הָאֲרֶץ אֲשֶׁר
que la-tierra ** y-poseáis y-entréis seáis-fuertes

אַתֶּם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְלִמְעַן תִּפְאֲרִיכּוּ
se-prolonguen Y-para-que (9) . para-poseer-la allí cruzáis vosotros

יָמִים עַל-הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לָתֶת לָהֶם
a-ellos para-dar a-vuestros-padres Yahweh juró que la-tierra sobre días

וּלְזֶרַעַם אֶרֶץ זָבַת חֵלֶב וְדִבְשׁ: כִּי הָאֲרֶץ
la-tierra Pues (10) . y-miel leche fluyendo tierra , y-a-su-descendencia

אֲשֶׁר אַתָּה בָּא-שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִוא
ella Egipto como-tierra-de no para-tomar-la a-ella entras tú que

אֲשֶׁר יִצְאֶתֶם מִשָּׁם אֲשֶׁר תִּזְרַע אֹת-זֶרַעַךְ וְהִשְׁקִיתָ
y-regabas tu-simiente ** sembrabas que de-allí salisteis que

בְּרִגְלֶיךָ	כְּגֹן	הֵיָרֶק:	וְהָאָרֶץ	אֲשֶׁר אַתֶּם
por-tu-pie	como-huerto-de	la-hortaliza	(11) Pero-la-tierra	vosotros que
עֲבְרִים	שָׁמָּה	לְרִשְׁתָּהּ	אֶרֶץ	הָרִים
cruzáis	allí	para-poseer-la	tierra-de	y-valles montañas
לְמָטָר	הַשָּׁמַיִם	תִּשְׁתֶּה	מַיִם:	אֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
de-lluvia-de	los-cielos	bebe	(12) . aguas	tu-Dios Yahweh que Tierra
וְרָשׁ אֵתָּה	תָּמִיד	עֵינֶי	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ
, a-ella cuida	siempre	ojos-de	Yahweh	de-principio-de en-ella tu-Dios
הַשָּׁנָה	וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה:	וְהָיָה	אִם- שָׁמַע	תִּשְׁמָעוּ אֵל-
el-año	y-hasta fin-de . año	(13) Y-será	si	a obedecéis obedecer
מִצְוֹתַי	אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם	לְאַהֲבָה אֶת- יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	
mandamientos	yo que	hoy a-vosotros mando	Yahweh a para-amar	vuestro-Dios
וּלְעַבְדּוֹ	בְּכֹל-	לְבַבְכֶם	וּבְכֹל-	נַפְשְׁכֶם:
y-para-servir-le	de-todo	vuestro-corazón	y-de-todo	. vuestro-ser
וְנִתְּנִי	מָטָר-	אֶרְצְכֶם	בְּעֵתוֹ	יִזְרָה
(14) Entonces-enviaré	lluvia-de	vuestra-tierra	en-su-tiempo	temprana
וּמִלְקֹשׁ	וְאִסַּפְתָּ	דָּגָן	וְתִירֹשָׁךְ	
y-tardía	y-recogerás	tu-grano	y-tu-mosto	
וַיִּצְהַרְךָ:	וְנִתְּנִי	עֵשֶׂב	בְּשָׂדְךָ	לְבַהֲמֹתֶיךָ
. y-tu-aceite	(15) Y-daré	hierba	en-tu-campo	para-tu-ganado
וְאָכַלְתָּ	וְשָׂבַעְתָּ:	הַשֹּׁמְרוֹ	לָכֶם	פֶּן
y-comerás	. y-te-saciarás	(16) Guardaos	que-no a-vosotros	
יִפְתָּה	לְבַבְכֶם	וּסְרֹתֶם	וְעַבְדֹתֶם	אֱלֹהִים
se-engañe	vuestro-corazón	y-os-volváis	y-sirváis	dioses
אֲחֵרִים	וְהִשְׁתַּמְדִּיתֶם	לָהֶם:	וְתָרָה	אֶת- יְהוָה
otros	y-os-inclinéis	. a-ellos	(17) Y-arderá	ira-de Yahweh

בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה מָטָר
 contra-vosotros y-cerrará ** los-cielos y-no habrá lluvia

וְתָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן יְבוּלָהּ אֶת- ** יִפְרֹתֶם
 y-la-tierra no dará su-fruto ** y-pereceréis

מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וְשִׁמְתֶם
 de-sobre pronto la-tierra la-buena que Yahweh da a-vosotros (18) . Y-pondréis

אֶת-דִּבְרֵי אֱלֹהֵי עַל-לִבְבְּכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וְקִשְׁרֹתֶם אֹתָם
 ** mis-palabras sobre éstas y-sobre vuestro-corazón y-vuestros-almas y-ataréis **-ellas

לְאוֹת עַל-יָדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹשֵׁפֶת בֵּין עֵינֵיכֶם:
 sobre por-señal vuestra-mano y-estarán como-tiaras entre vuestros-ojos .

וְלִמְדֶתֶם אֹתָם אֶת-בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
 Y-enseñarás (19) a ellas vuestros-hijos para-hablar de-ellas ב-שבתך
 en-tu-asentarte

בְּבֵיתְךָ וּבִלְכֻתְךָ וּבְשֹׁכְבְּךָ
 en-tu-casa y-en-tu-andar y-en-tu-acostarte en-el-camino

וּבְקוּמְךָ: וְכָתַבְתָּם עַל-מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ
 y-en-tu-levantarte (20) Y-las-escribirás sobre dinteles-de tu-casa

וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי
 y-en-tus-puertas (21) Para-que se-multipliquen vuestros-días y-días-de

בְּנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר
 en vuestros-hijos que la-tierra juró Yahweh a-vuestros-padres para-dar

לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ: כִּי אִם-שָׁמֹר
 , a-ellos como-días-de los-cielos sobre la-tierra . Pues (22) si guardar

תִּשְׁמְרוּן אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֹתְכֶם לַעֲשׂוֹתָהּ
 ** guardáis todo el-éste el-mandamiento yo que para-hacer-lo a-vosotros mando

לְאַהֲבָהָ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת בְּכָל-דְּרָכָיו וּלְדַבְּקָהּ
 para-amar Yahweh a vuestro-Dios en-todos sus-caminos y-aferrarse

בו: והוריש יתנה את כל הנגים האלה
 a-él . (23) Entonces-echará Yahweh las-estas las-naciones todas

מלפניכם קרשיתם גוים גדלים ועצמים
 de-ante-vosotros y-desposeeréis naciones más-grandes más-poderosas

מכם: כל המקום אשר תדריך כף רגלכם בו
 que-vosotros . (24) Todo el-lugar que pise planta-de en-él vuestro-pie

לכם יהיה מן המדבר ותלבנו מן הנהר
 será para-vosotros desde el-desierto hasta-el-Líbano desde el-río

פרת ועד הים האחרון יהיה גבולכם: לא
 Éufrates hasta el-mar el-occidental será vuestro-territorio . (25) No

יתנצב איש בפניכם פחדכם ומוראכם
 se-sostendrá hombre , en-presencia-vuestra miedo-de-vosotros y-temor-de-vosotros

יתן יהנה אלהיכם על פני כל הארץ אשר תדרכו
 dará Yahweh sobre vuestro-Dios faz-de toda la-tierra que pisaréis

כה כאשר דבר לכם: ראה אנכי נתן לפניכם היום
 como en-ella habló a-vosotros . (26) He-aquí yo pongo ante-vosotros hoy

ברכה וקללה: את הברכה אשר תשמעו אל מצות יהנה
 y-maldición bendición . (27) ** la-bendición si escucháis a escucháis Yahweh mandamientos-de

אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום: והקללה אם לא תשמעו
 que vuestro-Dios hoy a-vosotros mando yo Y-la-maldición (28) . escucháis no si

אל מצות יהנה אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי
 a Yahweh mandamientos-de vuestro-Dios y-os-apartáis yo que el-camino

מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם
 , hoy a-vosotros mando conocéis no que otros dioses tras para-andar

ותהי כי יביאך יהנה אלהיך אל הארץ אשר
 Y-será (29) cuando Yahweh te-introduzca a tu-Dios a que la-tierra

אתה בא-שמה לרשתה ונתתה את-הברכה על-
tú entras allí , para-tomar-la entonces-pondrás sobre la-bendición **

תר גרזים ואת-הקללה על-תר עיבל: הלא-המה בעבר
monte Gerizim y-** monte sobre la-maldición Ebal . (30) más-allá ellos ¿

הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הפנוני
el-Jordán tras puesta-de camino-de el-sol en-tierra-de el-canita

הישב בערבה מול הגלגל אצל אלונים מרה:
el-que-habita en-el-Arabá frente-a el-Gilgal junto-a encinar-de Mamre .

כי אתם עברים את-הירדן לבא לרשת את-הארץ
Pues (31) pasáis vosotros ** el-Jordán para-ir a-poseer la-tierra **

אשר-יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה וישיבתם-
que Yahweh vuestro-Dios da a-vosotros y-tomaréis y-habitaréis a-ella

בה: ושמרתם לעשות את כל-החקים ואת-המשפטים
en-ella (32) Y-cuidaréis ** para-hacer todos los-decretos y-** los-estatutos

אשר אנכי נתן לפניכם היום: אלה החקים והמשפטים
yo que doy ante-vosotros hoy . (1) Éstos los-decretos los-estatutos y-los-estatutos

Cap. 12

אשר תשמרון לעשות בארץ אשר נתן יהוה אלהי
que guardaréis para-hacer en-la-tierra que dio Yahweh Dios-de

אבותיך לך לרשתה כל-הימים אשר אתם חיים על-
tus-padres a-ti para-poseer-la todos los-días que vivos vosotros sobre

האדמה: אבדו ותאבדון את-כל-המקלות אשר עבדו
la-tierra (2) Destruir destruiréis ** todos los-lugares que adoran

שם הגוים אשר אתם ירשים אתם את-אלהיהם על-
allí las-naciones que vosotros desposeéis ** a-ellas en sus-dioses

ההרים הגמים ועל-הגבעות וחת כל-עץ
los-montes los-altos y-en los-collados y-bajo todo árbol

רענן: ונתצתם את מזבחותם ושברתם את
 frondoso (3) Y-derribaréis ** sus-altares y-quebraréis **

מזבחותם ואשריהם חשך פון באש
 sus-estatuas y-sus-imágenes-de-Asera y-quemaréis en-el-fuego

ופסילי אלהיהם תגדעון ואברתם את שמם
 e-ídolos-de sus-dioses cortaréis y-raeréis ** su-nombre

מן המקום הווא: לא תעשון כן ליהוה אלהיכם
 el-lugar de el-aquel No (4) haréis a-Yahweh así . vuestro-Dios

כי אם אל-המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם מקל-
 Sino (5) que el-lugar a que escogiere Yahweh vuestro-Dios de-todas

שבטיכם לשום את שמו שם לשבנו תדרשו
 vuestras-tribus para-poner ** su-nombre allí buscaréis para-su-habitar

ובאת שמה: ותבאתם שמה עלחכם
 e-irás . allí Y-traeréis (6) allí vuestros-holocaustos

ותביתכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם
 y-vuestros-sacrificios y-** y-vuestros-diezmos y-** ofrenda-de vuestra-mano

ונדריכם ונדבותיכם ובכרת
 y-vuestros-votos y-vuestras-ofrendas-voluntarias y-primogénitos-de

בקרכם וצאנכם: ואכלתם שם לפני יהוה אלהיכם
 vuestro-ganado y-vuestro-rebaño (7) Y-comeréis allí ante Yahweh vuestro-Dios

ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר
 y-os-alegraréis en-toda obra-de vuestra-mano vosotros y-vuestras-familias que

ברכה יהוה אלהיך: לא תעשון ככל אשר אנחנו עשים
 te-bendijo Yahweh tu-Dios (8) No haréis como-todo nosotros que

פה היום איש כל תישא בעיניו: כי לא
 aquí hoy cualquiera lo-que-parece en-sus-ojos (9) Pues no

בִּאתֶם עַד-עֵתָה אֶל-הַמְנוּחָה וְאֶל-הַנְּחִלָּה אֲשֶׁר-יְהוָה
Yahweh que la-herencia y-a el-descanso a ahora hasta llegasteis

אֶל־הֵיךְ נָתַן לָךְ : וַעֲבַרְתֶּם אֶת-נִיְרֹדָן
el-Jordán ** Y-cruzaréis (10) . a-ti da tu-Dios

וַיִּשְׁבְּתֶם בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִנְחִיל אֲתֶם
a-vosotros hace-heredar vuestro-Dios Yahweh que en-la-tierra y-habitaréis

וְהָיָה לָכֶם מִכָּל-אֹיְבֵיכֶם מִסְבִּיב
de-aldedor vuestros-enemigos de-todos a-vosotros y-dará-descanso

וַיִּשְׁבְּתֶם כִּשְׁח : וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר
escogerá . que el-lugar Y-será (11) . seguro y-habitaréis

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לִשְׂכֵן שְׁמוֹ שָׁמָּה תָבִיאוּ
llevaréis allá , allí su-nombre para-poner en-él vuestro-Dios Yahweh

אֵת כָּל-אֲשֶׁר אֲנִי מַצְוֶה אֲתֶם עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם
y-vuestros-sacrificios vuestros-holocaustos a-vosotros mando yo lo-que todo **

מִעֲשֵׂרְתֵיכֶם וּתְרֻמָּת יָדְכֶם וְכָל מִבְּתֵר נִדְרֵיכֶם
vuestras-posesiones selecto-de y-todo vuestra-mano y-ofrenda-de vuestros-diezmos

אֲשֶׁר תִּדְרֹו לַיהוָה : וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
a-Yahweh prometisteis (12) . que Y-os-alegraréis ante vuestro-Dios Yahweh

אֲתֶם וּבְנֵיכֶם וּבָנֹתֵיכֶם יַעֲבֹדֵיכֶם
y-vuestras-hijas y-vuestros-hijos y-vuestros-siervos vosotros

וְאִמְהֹתֵיכֶם וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ
y-el-levita y-vuestras-siervas para-él no-hay pues en-vuestras-puertas que

חֶלֶק וְנַחֲלָה אֲתֶם : הִשָּׁמֵר לָךְ כֹּהֵן תִּשְׁלַח
sacrifiques para-que-no a-ti Cuida (13) . con-vosotros' o-herencia porción

עֲלִיתִיךָ בְּכָל-מָקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה : כִּי אִם-בְּמָקוֹם
en-el-lugar que Sino (14) . veas que lugar en-cualquier tu-holocausto

אֲשֶׁר- יבחר יהוה באחד שבטריך שם תעלה
que escoja Yahweh en-una-de tus-tribus allí ofrecerás

עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוה :
tu-holocausto y-allí harás yo lo-que todo . te-mando

רק בקל- אות נפשך תזבח ואתלת
(15) Sólo en-cualquier tu-persona necesidad-de y-comerás sacrificarás y-comerás

בשר כבדכת יהנה אלהיך אשר נסוך לה בקל-
carne Yahweh como-bendición-de tu-Dios que da a-ti en-todas

שעריך חטמא ותטהור יאכלנו כצרי
tus-puertas el-inmundo y-el-limpio lo-comerá como-la-gacela

וכאיל : רק הדם לא תאכלו על- הארץ תשפכו
(16) Sólo . o-como-el-ciervo no la-sangre en comeréis la-tierra la-derramaréis

במים : לא תוכל לאכל בשעריך מעשר
(17) . como-el-agua No podéis comer dentro-de-tus-puertas diezmo-de

דגנו ותירשן ויצהרך ובכרת
tu-grano y-tu-mosto y-tu-aceite o-primogénitos-de

בקרך וצאגך וכל- נדריך אשר תולד
tu-ganado y-tu-rebaño o-cualquiera-de tus-dones que ofreciste

תבתיך ותרומת ידך : כי אם- לפני
(18) . tu-mano u-ofrenda-de o-tus-ofrendas-voluntarias ante que Sino

יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר יהוה
Yahweh tu-Dios comeréis en-el-lugar que eligiere Yahweh

אלהיך בו אלה ובנות ובתך ועבדך
tu-Dios tú en-él y-tu-hijo y-tu-hija y-tu-siervo

ואמנת ותלני אשר בשעריך ושמחת
y-tu-sierva y-el-levita que dentro-de-tus-puertas y-te-alegrarás

לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַשְׁלַח יָדְךָ : הַשְׁמֵר
 ante Yahweh tu-Dios en-toda obra-de tu-mano (19) Cuida

לְךָ שָׁן תִּצְוֶה אֶת-הַלֵּל כָּל-יְמֵיךָ עַל-אֲדֹמָתְךָ :
 a-ti que-no desampares a todos el-levita tus-días en tu-tierra

כִּי-יִרְחֵב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת-נְבוּלָתְךָ כַּאֲשֶׁר
 Cuando (20) ensanche Yahweh tu-Dios ** como tu-territorio

דִּבַּר-לְךָ וְאָמַרְתָּ לְךָ אֲכַלָּה בָּשָׂר כִּי-תִאֲנֶה נַפְשְׁךָ
 habló a-ti y-digas comeré carne pues desea tu-alma

לֶאֱכֹל בָּשָׂר בְּכֹל-אֹנֶה נַפְשְׁךָ תֹאכַל בָּשָׂר : כִּי-יִרְחָק
 comer came en-toda necesidad-de tu-alma comerás carne Si (21) está-lejos

מִמָּוֶה הַמִּקּוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ
 de-ti el-lugar que eligiere Yahweh tu-Dios para-poner su-nombre

שָׁם תִּזְבַּחַת מִבְּקָרְךָ וּמִצִּאֲנָהּ אֲשֶׁר
 allí entonces-sacrificarás de-tu-ganado y-de-tu-rebaño que

וְנָתַן יְהוָה לְךָ כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ וְאָכַלְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ
 dio Yahweh a-ti como te-mandé y-comerás dentro-de-tus-puertas

בְּכֹל-אֹנֶה נַפְשְׁךָ : אֵךְ כַּאֲשֶׁר יֹאכַל אֶת-הַצִּבִּי
 en-toda necesidad-de tu-alma (22) Sólo como se-come ** la-gacela

וְאֶת-הָאֵילַן כֵּן תֹאכַלְנָה הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יִחְדּוּ יֹאכַלְנָה :
 y-** el-ciervo así lo-comerás el-inmundo y-el-limpio ambos lo-comerá

בֶּן חֶזֶק לִבְלֹתִי אֲכַל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְלֹא-
 Sólo (23) asegura para-no comer la-sangre pues la-sangre él la-vida y-no

תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם-הַבָּשָׂר : לֹא תֹאכַלְנָה עַל-הָאָרֶץ
 comerás la-vida con la-came (24) No lo-comerás en la-tierra

תִּשְׁפְּכֶנָּה בְּמַיִם : לֹא תֹאכַלְנָה לְמַעַן יֵיטֵב
 la-derramaréis como-agua (25) No la-comeréis para-que vaya-bien

לֶךְ	וּלְבָנֶיךָ	אֲחֵרֶיךָ	כִּי־	תַעֲשֶׂה	תִּשָּׁר
a-ti	y-a-tus-hijos	después-de-ti	cuando	hicieres	lo-recto
בְּעֵינַי	יְהוָה :	בַּק	קִדְשֵׁיךָ	אֲשֶׁר־	יְהִי לְךָ
en-ojos-de	. Yahweh	(26) Sólo	tus-cosas-santas	que	son para-ti
וְנִדְרֶיךָ	תִּשָּׂא	וְכַאתָּ	אֶל־	הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־	יִבְחַר
y-tus-ofrendas-votivas	tomarás	a y-vendrás	el-lugar	que	escogiere
יְהוָה :	וַעֲשִׂיתָ	עֲלֵתֶיךָ	הַבָּשָׂר	וְתֵלֵם	
. Yahweh	(27) Y-harás	tus-holocaustos	la-carne	y-la-sangre	
עַל־	מִזְבֵּחַ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	וְדָמֶךָ	יִשְׁפֹּךְ
sobre	altar-de	Yahweh	tu-Dios	y-sangre-de	será-derramada
עַל־	מִזְבֵּחַ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	וְתֵבְשָׁר	תֹּאכַל :
sobre	altar-de	Yahweh	tu-Dios	y-la-carne	comerás (28) .
וְשִׁמְעָה	אֵת כָּל־	הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה	אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ	לִמְעַן
y-escucha	** todas	las-palabras	las-éstas	que	te-mando yo para-que
יֵיטֵב	לְךָ	וּלְבָנֶיךָ	אֲחֵרֶיךָ	עַד־	עוֹלָם כִּי־
vaya-bien	a-ti	y-a-tus-hijos	después-de-ti	hasta	si siempre
תַּעֲשֶׂה	הַטּוֹב	וְתִשָּׁר	בְּעֵינַי	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ :
haces	lo-bueno	y-lo-recto	a-ojos-de	Yahweh	tu-Dios (29) .
וְקָרִיתָ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	אֶת־	הַגּוֹיִם	אֲשֶׁר אִתָּהּ
cortare	Yahweh	tu-Dios	**	las-naciones	tú que
שָׁמָּה	לְרֶשֶׁת	אֹתָם	מִפְּנֵיךָ	וְרִשְׁתָּ	אֵתָם
allí	para-poseer	a-ellas	de-delante-de-ti	y-heredes	a-ellas
וְשָׁכַתָּ	בְּאַרְצָם :	הַשָּׂמֶר	לְךָ	פֶּן־	תִּקְנָשׁ
y-habites	. en-su-tierra	Guarda	a-ti	para-que-no	tropieces
אֲחֵרֵיהֶם	אֲחֵרֵי	הַשָּׂמֶר	מִפְּנֵיךָ	וּפֶן־	תִּדְרֹשׁ
, tras-ellos	después-que	sean-destruidas	delante-de-ti	y-que-no	inquieras

לֹא־לֵהִיָּהֶם לֹא־מֹר אֵיכָה יִעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־
a las-estas las-naciones sirvieron Como : diciendo a-sus-dioses

אֵלֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה כֵן וְגַם־אֲנִי : לֹא־ חֲשֵׁשׁ כֵּן
así harás No (31) . yo también así haré sus-dioses

לִיהִנֶּה אֱלֹהֶיךָ כִּי־כָל־ הַעֲוֹנוֹת יִהְיֶה אֲשֶׁר שָׂא עָשׂוּ
hicieron detesta que Yahweh abominación toda pues tu-Dios a-Yahweh

לֹא־לֵהִיָּהֶם כִּי גַם־ אֶת־ בְּנֵיהֶם וְאֶת־ בְּנֵיהֶם יִשְׂרָפוּ
quemaban sus-hijas y-** sus-hijos ** también pues a-sus-dioses

בָּאֵשׁ לֹא־לֵהִיָּהֶם : אֶת־כָּל־ הַדְּבָר אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה
mando yo que la-palabra toda ** (32) . a-sus-dioses en-el-fuego

אֲתֹכֶם אֲתוֹ חֲשַׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־ חֲסָף עָלָיו וְלֹא־ חֲגָרַע
quitarás y-no a-él añadirás no para-hacer cuidaréis él-** a-vosotros

מִמֶּנּוּ : כִּי־ יָקוּם בֵּין־ךָ נָבִיא אוֹ הַחֹלֵם חֶלֶם חֲלוֹם
sueño soñador-de o profeta entre-ti se-levante Cuando (1) . de-él Cap. 13

וַתֵּן אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֶת : וְבֵא הָאוֹת
la-señal Y-viniere (2) . prodigio o señal a-ti y-dé

וְהַמּוֹפֶת אֲשֶׁר־ דִּבֶּר אֵלֶיךָ לֵאמֹר גִּלְגָּה אַחֲרֵי־אֱלֹהִים אֲחֵרִים
otros dioses tras vayamos : diciendo a-ti habló que o-el-prodigio

אֲשֶׁר לֹא־ יָדַעְתֶּם וְנִעֲבַדְתֶּם : לֹא־ חֲשַׁמְעֵה אֶל־
a escucharás No (3) . y-sirvamos-les conocisteis no que

דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ אֶל־ חֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי
pues , el-aquel el-sueño soñador-de a o el-aquel el-profeta palabras-de

מִנֹּסָה יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם אֲתֹכֶם לְדַעַת הַיֹּשֶׁבֶם אֲהַבִּים אֶת־ יִהְיֶה
Yahweh a amantes si-vosotros para-saber a-vosotros vuestro-Dios Yahweh probando

אֱלֹהֵיכֶם כָּל־ לִבְבְּכֶם וּבְכָל־ נַפְשְׁכֶם : אַחֲרֵי
Tras (4) . vuestra-alma y-con-toda vuestro-corazón con-todo vuestro-Dios

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תַּלְכוּ וְאִתּוֹ תִירְאוּ וְאֶת-מִצְוֹתָיו
 vuestro-Dios Yahweh andaréis y-a-él temeréis y-** sus-mandamientos

תִּשְׁמְרוּ וְתִשְׁמְרוּ וְאִתּוֹ תִשְׁמְעוּ וְתַעֲבְדוּ
 guardaréis y-a-él escucharéis y-a-su-voz serviréis

וְכֹל תִּדְבְּקוּן: וְהַנָּבִיא הַהוּא אוֹ חֹלֵם
 y-a-él os-aferraréis Y-el-profeta (5) o el-aquel soñador-de

הַחֲלוֹם יוֹמָת כִּי דִבֶּר-סָרָה עַל-יְהוָה
 el-sueño morirá porque habló rebelión contra Yahweh

אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם מִצְרַיִם וְהַנִּדְרָךְ
 vuestro-Dios el-que-sacó a-vosotros de-tierra-de Egipto y-el-que-te-redimió

מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדְרִיחַ מִן-הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה
 de-casa-de , siervos para-desviar-te de el-camino que te-mandó

יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לֵלֶכֶת בָּהּ וּבִעֲרָתָהּ הָרַע מִקֶּרְבְּךָ:
 tu-Dios Yahweh , en-él para-andar y-quitarás el-mal de-en-medio-de-ti

כִּי יִסְתִּיחַ אֶתְּיָךְ בֶּן-אִמְךָ אוֹ-בֶן-בְּנֶךָ אוֹ-יִסְתִּיחַ
 Si (6) te-incita tu-hermano hijo-de tu-madre o tu-hijo o

בִּתְּךָ אוֹ אִשְׁתְּךָ אוֹ אִשְׁתְּךָ אֲשֶׁר כַּנְפִּשְׁךָ
 tu-hija o mujer-de o tu-amigo que como-tu-alma

בְּסֵתֶר לֵאמֹר גִּלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא
 en-el-secreto andemos : diciendo y-sirvamos otros dioses no que

יָדַעְתָּ אַתָּה וְאֲבֹתֶיךָ: מֵאֲלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיכֶם
 tú conociste . ni-tus-padres De-dioses-de (7) que los-pueblos alrededor-de-vosotros

הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ הַרְחֻקִּים מִמֶּנּוּ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד
 los-cercanos o a-ti los-lejanos de-ti del-fin-de la-tierra y-hasta

קָצֵה הָאָרֶץ: לֹא תִאֲבָה לוֹ וְלֹא תִשְׁמָע לְאֵל
 la-tierra fin-de (8) . No cederás y-no a-él escucharás a-él y-no

תָּחֹס	עֵינָיְךָ	עָלָיו	וְלֹא־	תַּחֲמַל	וְלֹא־	תַּכְסֶּה
se-apiadará	tu-ojo	de-él	y-no	perdonarás	y-no	cubrirás
עָלָיו:	כִּי הָרַג	תַּהַרְגֵנּוּ	יָדְךָ	תֹּהֲנֶה־	כּוֹ	
sobre-él (9)	matar Sino-que	, lo-matarás	tu-mano	estará	contra-él	
כְּרֵאשׁוֹנָה	לְהַמִּיתוֹ	וְיָד	כָּל־	הָעָם	בְּאַחֲרָנָה:	
como-el-primero	para-matar-le	y-mano-de	todo	el-pueblo	. como-el-siguiente	
וּסְקַלְתוֹ	בְּאֲבָנִים	וּמָת	כִּי	בִקֵּשׁ	לְהַדְרִיקוֹ	
(10)	Y-le-apedrearás	con-las-piedras	, y-morirá	pues	desviar-te	
מֵעַל	יַהֲוֶה	אֱלֹהֶיךָ	הַמּוֹצִיאֲךָ	מֵאֶרֶץ	מִצְרַיִם	
de-con	Yahweh	tu-Dios	el-que-te-sacó	de-tierra-de	Egipto	
מִבֵּית	עֲבָדִים:	וְכָל־	יִשְׂרָאֵל	יִשְׁמְעוּ		
de-casa-de	. siervos	(11)	Y-todo	oirán		
וְיִרְאוּן	וְלֹא־	יִסְפּוּ	לַעֲשׂוֹת	כַּדָּבָר	הָרַע	
y-temerán	y-no	vuelvan	a-hacer	como-la-cosa	la-mala	
הִנֵּה	בְּקִרְבְּךָ:	כִּי־תִשְׁמָע	בְּאַחַת	עָרֶיךָ	אֲשֶׁר	יַהֲוֶה
la-ésta	. en-medio-de-ti	(12)	de-una-de	tus-ciudades	que	Yahweh
אֱלֹהֶיךָ	נָתַן	לָךְ	לְשִׁכַּת שָׁם	לְאָמְרָ:	יִצְאוּ אַנְשִׁים	בְּנֵי־
tu-Dios	da	a-ti	allí para-habitar	. diciendo	Salieron (13)	hijos-de
בְּלִיעַל	מִקְרָבְךָ	וַיִּדְּחוּ	אֶת־	יֹשְׁבֵי	עִירָם	
iniquidad	de-en-medio-de-ti	y-desviaron	a	habitantes-de	sus-ciudades	
לְאָמְרָ	וְלָכָה	וְנַעֲבֹדָהּ	אֱלֹהִים	אַחֲרֵים	אֲשֶׁר לֹא־	יָדַעְתָּם:
diciendo	vayamos	y-sirvamos	dioses	otros	que	. conocéis
וּדְרִשְׁתָּ	וְחִקְרְתָּ	וְשִׁאלְתָּ	הֵיטֵב	וְהִנֵּה אֱמֶת		
(14)	E-inquirirás	e-investigarás	y-preguntarás	, bien	y-si	verdad
נָכוֹן	הַדָּבָר	נַעֲשֵׂתָהּ	הַתּוֹעֵבָה	הַזֹּאת	בְּקִרְבְּךָ:	
probada	la-cosa	fue-hecha	la-abominación	la-ésta	. en-medio-de-ti	

הִכָּה תִּכָּה אֶת-יֹשְׁבֵי הָעִיר הַהוּא לִפִּי-
Herir (15) a herirás a moradores-de la-ciudad la-aquella a-filo-de

תִּרְבֶּה הַחֶלֶם אֶתְּךָ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּהּ וְאֶת-בְּהֶמְתָּהּ לִפִּי-חֶרֶב :
destruye , espada a-ella y-a a-ella que todo y-a en-ella su-ganado a-filo-de espada

וְאֶת-כָּל-שָׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל-תּוֹךְ רוֹחֶבָהּ
Y-** (16) todo su-botín juntarás en medio-de su-plaza

וְשָׂרַפְתָּ בְּאֵשׁ אֶת-הָעִיר וְאֶת-כָּל-שָׁלָלָהּ
y-quemarás con-el-fuego ** la-ciudad y-** todo su-botín

כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהָיְתָה עוֹלָם לֹא
ofrenda-total a-Yahweh tu-Dios y-será ruina תָּלַ עוֹלָם לֹא

תִּבְנֶה עוֹד : וְלֹא-יִדְבֵּק בְּיָדְךָ מְאוּמָה
será-edificada . más (17) Y-no se-hallará en-tu-mano בִּידְךָ מְאוּמָה

מִן הַחֶרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מִחֲרוֹן אָפוֹ
de el-anatema para-que se-vuelva Yahweh de-ardor-de su-ira

וְהָיָה לְךָ רַחֲמִים וְרַחֲמֶיךָ
y-dé a-ti misericordias וְרַחֲמֶיךָ y-se-compadezca-de-ti

וְהִרְבֵּךְ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם : כִּי תִשְׁמַע
y-te-multiplique como juró a-tus-padres (18) Cuando escuches

בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמַר אֶת-כָּל-מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר-אָנֹכִי
a-voz-de Yahweh tu-Dios ** para-guardar todos sus-mandamientos yo que

מִצְוָה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : בְּנִים
te-mando , hoy para-hacer lo-recto a-ojos-de Yahweh tu-Dios (1) Hijos

אִתְּםָ לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְּגְדּוּ וְלֹא תִשְׂמִי קִרְתָּהּ בֵּין
de-Yahweh vosotros no , vuestro-Dios os-sajaréis y-no os-raparéis calvo entre

עֵינֵיכֶם לָמָת : כִּי עִם קְדוֹשׁ אִתָּהּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
vuestros-ojos (2) . por-muerto Pues a-Yahweh tú santo pueblo

יִבְרָךְ בָּתָר יְהוָה לַהֲיוֹת לֹא לְעַם סֵגֻלָּה מִכָּל־
y-a-ti eligió Yahweh para-ser para-él por-pueblo-de tesoro de-todos

הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־ פָּנָי הָאֲדָמָה: לֹא תֹאכַל כָּל־ תוֹעֵבָה:
los-pueblos que sobre faz-de la-tierra No comerás ninguna abominación

זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹאכְלוּ שֹׁר שֶׁה כֶּשֶׂבִּים וְשֶׁה עֲזִים:
Éstos animales que comeréis buey cordero-de ovejas y-cabra-de cabras

אֵיל וַצְבִּי וְחִמּוֹר וְאִקְוֹ וְדִישָׁן וְתָאֵל
Ciervo y-gacela y-corzo y-cabra-montés e-íbice y-antlope

וְזֶמֶר: וְכָל־ בְּהֵמָה מִפְּרֶסֶת פִּרְסָה וְשִׁסְעַת
y-carnero-montés Y-todo animal partida pezuña hendidura

שְׁסַע' שְׁתֵּי פִּרְסוֹת מֵעֵלָה גִּרָה בַּבְּהֵמָה אֵתָה תֹאכְלוּ:
dos hendida , pezuñas rumiante-de rumia , entre-el-animal a-ésta comeréis

אֵךְ אֶת־ זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעַל־ הַגִּירָה
Pero ** esto no comeréis de-los-rumiantes-de la-rumia

וּמִמְּפִרְסֵי הַפִּרְסָה הַשְּׂסוּעָה אֶת־ תִּנְמָל וְאֶת־
y-de-los-que-partida la-pezuña la-hendida ** el-camello y-**

הָאֲרֻנָּבָת וְאֶת־ הַשֶּׁפֶן כִּי־ מֵעֵלָה גִּרָה הֵמָּה וּפִרְסָה לֹא הַפִּרְסוֹ
el-conejo y-** la-liebre pues rumiante-de rumia ellos pero-pezuña no hendidas

טְמֵאִים הֵם לָכֶם: וְאֶת־ הַחֲזִיר כִּי־מִפְּרִים פִּרְסָה הוּא וְלֹא
ellos inmundos para-vosotros Y-** el-cerdo pues hendida pezuña pero-no él

גִּרָה טְמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ וּבְנִלְתָם
rumia inundo , para-vosotros de-su-carne no comeréis y-en-su-cadáver

לֹא תִּנְעוּ: אֶת־ זֶה תֹאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בַּמַּיִם כָּל־ אֲשֶׁר־
no tocaréis ** esto comeréis de-todo lo-que en-el-agua lo-que todo

לֹא סִנְפִּיר וְקִשְׁקֶשֶׁת תֹאכְלוּ: וְכָל־ אֲשֶׁר אֵין־לּוֹ סִנְפִּיר וְקִשְׁקֶשֶׁת
a-él aleta y-escama comeréis Y-todo lo-que para-él no para-él aleta y-escama

לֹא תֹאכְלוּ טָמֵא הוּא לָכֶם: כָּל-צִפּוֹר מְהֵרָה תֹאכְלוּ:
no comeréis , para-vosotros él inmundo , comeréis (11) . Toda ave limpia

וְזֶה אֲשֶׁר לֹא-תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַבֵּיתִי
Y-esto (12) . lo-que no comeréis : de-ellos el-águila y-el-buitre

וְהַעֲזִינָה: וְהָרָאָה וְאֶת-הַמֵּלָא וְהַדֵּיָה
y-el-azor (13) . Y-el-gallinazo y-** el-milano y-el-halcón

לְמִינָהּ: וְאֵת כָּל-עֹרֵב לְמִינֵי: וְאֵת בֵּת
según-su-especie (14) . según-su-especie cuervo todo Y-** (15) . hija-de Y-**

הַיֵּשָׁה וְאֶת-הַלֶּחֶזֶק וְאֶת-הַשֶּׁחַף וְאֶת-הַנֶּזֶץ לְמִינֵהוּ:
y-** avestruz la-lechuza y-** la-gaviota y-** el-gavilán según-su-especie

אֶת-הַבּוֹס וְאֶת-הַיִּשּׁוּף וְהַתְּשֻׁמָּה: וְהַקָּאֵת
** (16) . el-búho y-** el-ibis y-el-calamón (17) . Y-el-pelicano

וְאֶת-הָרַחֲמָה וְאֶת-הַשְּׂלִי: וְהַסּוֹמֹרְמוּךְ וְהַצִּגְיֹפָה
y-** el-pandión y-** el-somormujo (18) . Y-la-cigüeña y-la-garza

לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפָת וְהַעֲטָלָף: וְכָל-שָׂרֵץ הָעוֹף
según-su-especie , y-la-abubilla y-el-murciélago Y-todo (19) . insecto-de el-ala

טָמֵא הוּא לָכֶם לֹא יֹאכְלוּ: כָּל-עוֹף טָהוֹר
no , para-vosotros él inmundo , comeréis (20) . Toda ave limpia

תֹאכְלוּ: לֹא תֹאכְלוּ כָל-נֶבֶלָה לִנְגֵר אֲשֶׁר-
comeréis No (21) . comeréis que para-el-extranjero animal-muerto ningún

בִּשְׁעָרָיִךְ תִּתְּנָהּ וְאָכְלָהּ אִם מָכַר לְנֹכְרִי
en-tus-puertas la-darás y-la-comerá o vender al-forastero

כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תִבְשָׁל גִּדִּי בַחֲלֵב
a-Yahweh tú santo pueblo pues tu-Dios no cocerás cabrito en-la-leche-de

אִמּוֹ: עֲשֶׂה דִּעְשָׁר אֵת כָּל-תְּבוּאָת
(22) . su-madre diezmarás ** todo producto-de

וְרֵעֶךָ הַיָּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה : וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי
 tu-grano el-que-produce el-campo año año (23) Y-comerás ante

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר- יִבְחַר לָשֶׁבֶן שְׁמוֹ
 Yahweh tu-Dios en-el-lugar que elija para-poner su-nombre

שֶׁם מַעֲשֵׂר דִּגְנוֹךְ תִּירֹשְׁתְּ וַיִּצְהַרְךָ
 allí diezmo-de tu-grano tu-mosto y-tu-aceite

וּבְכֹרֶת בְּקָרְךָ וּצְאֵגְךָ לִמְנוֹ תִּלְמַד
 y-primogénitos-de tu-ganado y-tu-rebaño para-que aprendas

לִירֵאָהָ אֶת- יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל- הַיָּמִים : וְכִי- יִרְבֶּה
 a a-temer tu-Dios Yahweh todos los-días Pero-si (24) está-lejos

מִמָּוֶה הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תִּיכַל שְׂאֵתוֹ כִּי- יִרְחַק מִמָּוֶה
 de-ti el-camino y no puedes llevar-lo pues está-distante de-ti

הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוֹם שְׁמוֹ שָׁם
 el-lugar que el-Dios Yahweh elegirá para-poner su-nombre allí

כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְתַחֲתֶהּ בַּכֶּסֶף
 y te-bendijere Yahweh tu-Dios (25) Entonces-cambiarás por-la-plata

וְצִרְתָּ הַכֶּסֶף בְּגִדְךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל- הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
 y-tomarás la-plata en-tu-mano e-irás a el-lugar que

יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ : וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף
 eligiere Yahweh tu-Dios para-él (26) Y-darás la-plata

בְּכֹלִי אֲשֶׁר- תֵּאָוֶה נַפְשְׁךָ בִּבְקָר וּבְצֹאֵן
 por-algo que guste tu-alma en-el-ganado o-en-el-rebaño

וּבַיִין וּבַשָּׂכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלָה
 o-del-vino o-de-la-bebida-fermentada o-de-algo que te-pida

נַפְשְׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמְחָתָה אַתָּה
 tu-alma y-comerás allí ante Yahweh tu-Dios y-te-alegrarás tú

וּבֵיתָהּ : וְהֵלֵךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעְרֶיהָ לֹא
 . y-tu-casa Y-el-levita (27) que en-tus-puertas no

תַּעֲזֹבֵנִי כִּי אֵין לוֹ חֶלֶק וְנָחֳלָה עִמָּךְ :
 le-desampararás pues no-hay para-él porción o-herencia con-tigo

מִקְצֵהָ | שְׁלֹשׁ שָׁנִים הוֹצִיא אֶת-כָּל-מַעֲשֶׂרְךָ תְּבוּאָתְךָ
 Al-fin-de (28) años tres sacarás todo ** tu-producto diezmo-de

בְּשָׁנָה הַהוּא וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעְרֵיהֶם : וּבָא
 en-el-año el-aquel y-guardarás en-tus-ciudades Y-vendrá (29)

הֵלֵךְ כִּי אֵין לוֹ חֶלֶק וְנָחֳלָה עִמָּךְ וְהֵגֵר
 el-levita que no-hay para-él porción ni-herencia con-tigo y-el-extranjero

וְתִיתָם וְהֵאֱלָמָנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיהָ וְאָכְלוּ
 y-el-huérfano y-la-viuda que en-tus-puertas y-comerán

וְשָׂבִעוּ וְלִמְעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 , y-se-saciarán para-que te-bendiga Yahweh tu-Dios

בְּכָל-מַעֲשֶׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה : מִקֵּץ שִׁבְעֵי-שָׁנִים
 obra-de en-toda que tu-mano que , hagas Al-fin-de (1) años siete Cap. 15

תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה : וְהָיָה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה שָׁמוּט
 harás . remisión Y-ésta (2) manera-de la-remisión : cancelar

כָּל-בֹּעֵל מַעֲשֶׂה יָדוֹ אֲשֶׁר יִשָּׂה בְּרֵעֵהוּ לֹא-
 todo dueño-de préstamo-de su-mano que prestó , a-su-prójimo no

יִשֹּׁא אֶת-רֵעֵהוּ וְאֶת-אָחִיו כִּי-קָרָא
 demandará a su-prójimo o-a su-hermano pues proclamó

שְׁמִטָּה לַיהוָה : אֶת-הַנֹּכְרִי תִשֹּׂא
 remisión para-Yahweh (3) A el-forastero demandarás

וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לָּהּ אֶת-אָחִיהָ תִשְׁמַט
 y-lo-que debe a-ti ** tu-hermano remitirá tu-mano : יָדְךָ

אָפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה-בָּךְ אֲבִיזֹן כִּי-בִבְךָ
Pues (4) . así no será con-tigo , pobre pues bendecir

יִבְרַכְךָ יְהוָה בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ לְךָ
Yahweh te-bendecirá en-la-tierra que Yahweh tu-Dios da a-ti

נִחְלָה לְרִשְׁתָּהּ: רַק אִם-שָׁמַעַתְּ תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה
(5) . para-poseer-la herencia Sólo si escuchar escuchas a-voz-de Yahweh

אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמֶר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
tu-Dios para-guardar para-hacer ** todo el-mandamiento que el-éste

אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם: כִּי-יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בִּרְכָּךְ כַּאֲשֶׁר
(6) . hoy te-mando yo Yahweh Pues כִּי-יִהְיֶה tu-Dios te-bendecirá como בִּרְכָּךְ כַּאֲשֶׁר

דָּבַר-לְךָ וְהַעֲבַטְתָּ נָעִים רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִעָבֵט
habló a-ti y-prestarás y-tú muchas naciones no tomarás-prestado

וּמִשְׁלָתָּ בְּנֵי-רַבִּים וּבָךְ לֹא יִמְשְׁלוּ: כִּי-
y-dominarás en-naciones muchas y-en-ti no יִמְשְׁלוּ: כִּי- Cuando (7) . dominarán

יִהְיֶה בָּךְ אֲבִיזֹן מֵאַחַד אֶחָיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
haya con-tigo pobre de-uno-de tus-hermanos dentro-de-una-de tus-puertas

בְּאֶרֶצְךָ אֲשֶׁר-יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ לֹא תִאֲמַץ אֶת-
en-tu-tierra que Yahweh tu-Dios da a-ti no תִאֲמַץ אֶת- ** endurezcas

לִבְּךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת-יָדְךָ מֵאֶחָיךָ
tu-corazón y-no aprietes ** אֶת-יָדְךָ מֵאֶחָיךָ hacia-tu-hermano

הָאֲבִיזֹן: כִּי-פָתַח תִּפְתָּח אֶת-יָדְךָ לּוֹ וְהַעֲבַט
(8) . el-pobre Sino כִּי-פָתַח תִּפְתָּח אֶת-יָדְךָ לּוֹ y-prestar , a-él

תַּעֲבִיטְנִי מִחֲסָרִי אֲשֶׁר יִחְסַר לּוֹ: הַשְׁמַר
le-prestarás según su-necesidad que יִחְסַר לּוֹ: הַשְׁמַר Guarda (9) . para-él

לְךָ פֶּן-יִהְיֶה דְּבַר עִם-לִבְּךָ בְּלִיעַל לֵאמֹר קִרְבָּה
que-no a-ti haya con intención tu-corazón בְּלִיעַל לֵאמֹר קִרְבָּה : está-cerca

עֵינְךָ	וְרַעָה	הַשְׁמִיטָהּ	שָׁנָה	הַשְּׁבִיעִי	שָׁנָה
tu-ojo	y-es-malo	la-reinisión	año-de	el-séptimo	año-de
וְקָרָא	לֹא	תָתִין	וְלֹא	הַנֶּחְיִין	בְּאָחִיךָ
entonces-clamará	, a-él	das	y-no	el-necesitado	contra-tu-hermano
תָּתִין	נָתַן	חַטָּא :	בָּךְ	וְהָיָה	אֶל-יְהוָה
darás	Dar	(10) . culpa	en-ti	y-estará	Yahweh a contra-ti
כִּי	לֹא	בְּתַתִּיךָ	לְבָרְכָךְ	יִרְעֶה	וְלֹא
pues	a-él	en-tu-dar	tu-corazón	será-mezquino	y-no a-él
בְּכָל-	אֵלֶיךָ	יְהוָה	וְבָרְכָךְ	הַזֶּה	הַדָּבָר
en-toda	tu-Dios	Yahweh	te-bendecirá	la-ésta	la-cosa
בְּכָל-	יְהוָה	כִּי לֹא-	יְהוָה :	מַשְׁלַח	וּבְכָל
en-toda	Yahweh	no	(11) . tu-mano	actividad-de	y-en-toda
תִּפְתָּח	לֵאמֹר	מִצְוֶיךָ	אֲנִי	עַל-כֵּן	מִקְרֵב
abrirás	abrir	: diciendo	te-ordeno	yo eso por	, la-tierra en pobre
וְלֹאֲבִינְךָ	לְעָנִיךָ	לְאָחִיךָ	יָדְךָ	אֶת-	
y-a-tu-necesitado	a-tu-pobre	a-tu-hermano	tu-mano	**	
אִם	הֶעֱבְרִי	אָחִיךָ	לְךָ	יִמָּכַר	כִּי-:
o	el-hebreo	tu-hermano	a-ti	se-vende	Si (12) . en-tu-tierra
הַשְּׁבִיעִי	וּבְשָׁנָה	שָׁנִים	שֵׁשׁ	וְעַבְדְּךָ	הֶעֱבְרִיָּה
el-séptimo	entonces-en-el-año	años	seis	y-te-sirviere	la-hebrea
חֲפֵשִׁי	חֲפֵשִׁי	וְכִי-	מֵעַמְּךָ :	חֲפֵשִׁי	חֲפֵשִׁי
libre	le-envíes	Y-cuando	(13) . de-con-tigo	libre	le-enviarás
חֲפֵשִׁי	חֲפֵשִׁי	רִיקִים :	חֲפֵשִׁי	לֹא	מֵעַמְּךָ
abastecerás	Abastecer	(14) . de-vacío	le-enviarás	no	de-con-tigo
וּמִיָּבֶקֶךָ	וּמִיָּבֶקֶךָ	וּמִיָּבֶקֶךָ	וּמִיָּבֶקֶךָ	וּמִיָּבֶקֶךָ	וּמִיָּבֶקֶךָ
y-de-tu-lagar	y-de-tu-lagar	y-de-tu-lagar	y-de-tu-lagar	y-de-tu-lagar	y-de-tu-lagar

וְזָכַרְתָּ	תִּסְמָן לֹא:	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	בִּרְבִּיךָ	אֲשֶׁר
Y-recuerda	(15) . a-él da	tu-Dios	Yahweh	te-bendijo	como
אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	וַיִּפְדֶּךָ	מִמִּצְרַיִם	בְּאֶרֶץ	כִּי עֲבַדְתָּ
tu-Dios	Yahweh	y-te-redimió	Egipto	en-tierra-de	fuiste siervo que
וְהָיָה	הַיּוֹם:	הַזֶּה	הַדְּבָרָה	אֶת-	עַל-כֵּן אֲנִי מְצַוְךָ
Y-será	(16) . hoy la-ésta	la-palabra	**	te-mando yo	eso por
וְאֵת-	אֶהְבֶּךָ	כִּי	מֵעִמָּךְ	אֵצֶק	כִּי-יֹאמַר אֵלֶיךָ
y-a	te-ama	pues	de-con-tigo	saldré	no a-ti dice si
אֶת-הַמִּרְצָע	וְלָקַחְתָּ	עִמָּךְ:	לֹא	כִּי-טוֹב	בֵּיתְךָ
la-lesna **	Y-tomarás	(17) . con-tigo	para-él	bueno pues	tu-casa
לָךְ	וְהָיָה	וּבִדְלַח	בְּאָזְנוֹ	וְנִתְּתָהּ	
para-ti	y-será	y-contr-la-puerta	en-su-oreja	y-horadarás	
לֹא-	תַעֲשֶׂה כֵּן:	לְאִמָּתְךָ	וְאֵף	עוֹלָם	עֲבַד
No	(18) . así harás	para-tu-sierva	y-también	, siempre	siervo
כִּי	מֵעִמָּךְ	אֶתְּ חָפְשִׁי	בְּשִׁלְחָךְ	בְּעֵינֶיךָ	יִקָּשֶׁה
pues	de-con-tigo	libre a-él	en-tu-despedir	a-tus-ojos	será-duro
וּבִרְבִּיךָ	שָׁנִים	שֵׁשׁ	עֲבָדָךְ	שֹׁכֵר	מִשְׁנֶה
y-te-bendecirá	años	seis	te-sirvió	jomalero	jomal-de por-mitad
אֲשֶׁר	הַבְּכוֹר	כָּל-	אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:	בְּכָל	יְהוָה
que	el-primogénito	Todo	(19) . hicieres que	en-todo	tu-Dios Yahweh
תִּקְדִּישׁ	תִּזְכָּר	וּבְצֹאֲנֶיךָ	בִּדְקָרְךָ	יֻלֵּד	
santificarás	el-macho	y-de-tus-ovejas	de-tu-ganado	nacido	
וְלֹא	שׁוֹרְךָ	בִּדְבָרָה	תַּעֲבֹד	לֹא	לִיהוָה
y-no	tu-buey	con-primogénito-de	trabajarás	no	tu-Dios para-Yahweh
תֹּאכְלֶנָּה	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	לִפְנֵי	בְּכוֹר	תִּנֵּן
los-comerás	tu-Dios	Yahweh	Ante	(20) . tus-ovejas primogénito-de	trasquilarás

שָׁנָה בְּשָׁנָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְתָּר יְהוָה אִתָּהּ וּבֵיתָהּ:
año por-año en-el-lugar que elegirá Yahweh tú ; y-tu-casa

וְכִי-יְהִי בּוֹ מִדֶּם פֶּסַח אִו עִוָּר כֹּל מִדֶּם רָע לֹא
(21) Y-si en-el hubiere defecto cojera defecto cualquier ceguera o no malo

תִּזְבְּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ: בְּשַׁעֲרֶיךָ הֵאֱכָלְנוּ
lo-sacrificarás a-Yahweh . tu-Dios (22) Dentro-de-tus-puertas lo-comerás

הַטָּמֵא וְהַטְהוֹר יִהְיוּ כִצְדִי וְכַאֲלִיל: רַק אֶת-
el-inmundo y-el-limpio , igual como-la-gacela y-come-el-ciervo (23) ** Sóló

דָּמּוֹ לֹא תֹאכַל עַל-הָאָרֶץ תִּשְׁפֹּךְנִי כַּמֵּי־
su-sangre no , comerás sobre la-tierra la-derramarás como-el-agua

שְׁמוֹר אֶת-חֹדֶשׁ הָאָבִיב וַעֲשֵׂיתָ פֶסַח לַיהוָה
Guarda (1) Cap. 16 ** mes-de el-Abib y-harás pascua a-Yahweh

אֲלֵתֶיךָ כִּי בַחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios pues en-mes-de el-Abib te-sacó Yahweh tu-Dios

מִמִּצְרַיִם לַיְלָה: וְזָבַחַתָּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֹאן
de-Egipto . de-noche (2) Y-sacrificarás pascua a-Yahweh tu-Dios oveja

וּבָקָר בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְתָּר יְהוָה לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ
y-vaca en-el-lugar que escogiere Yahweh para-hacer-habitar su-nombre

שָׁם: לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל-עָלָיו
(3) . allí No comerás con-el leudado siete días comerás con-el

מִצּוֹת לֶחֶם עֵנִי כִּי בַחֲפוּזִין יֵצֵאתָ מֵאֶרֶץ
ácimos pan-de , aflicción pues con-prisa saliste de-tierra-de

מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת-יוֹם צֵאתְךָ מִצְרַיִם מִצְרַיִם
para-que , Egipto recuerdos ** día-de tu-salida de-tierra-de Egipto

כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וְלֹא-יֵרָאָה לְךָ שְׂאֵר
todos días-de . tu-vida (4) Y-no se-verá con-tigo leudado

בְּכֹל־וּבְלֹחַ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־יֵלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר
que la-carne de quedará y-no días siete tu-territorio en-todo

תִּזְבַּח בְּעֶרְבַּי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לִבְקָרָה: לֹא
No (5) . para-la-mañana el-primero en-el-día por-la-tarde sacrificarés

תֹּכֵל תִּזְבַּח אֶת־הַפֶּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה
Yahweh que tus-ciudades en-cualquiera-de la-pascua ** sacrificar podrás

אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
escogiere que el-lugar a que Sino (6) . a-ti da tu-Dios

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכּוֹן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת־
** sacrificarás allí su-nombre para-hacer-habitar tu-Dios Yahweh

הַפֶּסַח בְּעֶרְבַּי כְּבֹוא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד צֹאתָךְ
tu-salida tiempo-de el-sol según-se-pone en-la-tarde la-pascua

מִמִּצְרַיִם: וּבִשְׁלֹחַ וְאָכַלְתָּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
eligiere que en-el-lugar y-comerás Y-asarás (7) . de-Egipto

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִיתָ בְּבֹקֶר וְהָלַכְתָּ
e-irás por-la-mañana y-regresarás , en-él tu-Dios Yahweh

לֹאֲהַלִּיךְ: שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצֹּת וּבַיּוֹם
y-en-el-día ácidos comerás días Seis (8) . a-tus-tiendas

הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרַת לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה: שִׁבְעָה שָׁבָעַת
semanas Siete (9) . obra harás no , tu-Dios a-Yahweh fiesta-solemne el-séptimo

תִּסְפֹּר־לָךְ מִהֵתֵל חֹרֶמֶשׁ בְּקִמָּה תֵּחֵל
empezarás en-la-mies la-hoz desde-comienzo para-ti contarás

לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבָעוֹת: וַעֲשִׂיתָ חַג שִׁבְעוֹת לִיהוָה
a-Yahweh semanas fiesta-solemne-de Y-harás (10) . semanas siete a-contar

אֱלֹהֶיךָ מִסָּת נָדְבַח יָדְךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן
darás que tu-mano ofrenda-votiva-de de-abundancia-de tu-Dios

כָּאֲשֶׁר יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְשִׂמְחָתָּ לִפְנֵי יְהוָה
 segun . tu-Dios Yahweh te-bendijere (11)

וְאֵתָּה אֱלֹהֶיךָ וְיִבְנֶתָּ וְעַבְדְּךָ וְיִבְתְּלָהּ
 tú y-tu-Dios y-tu-hijo y-tu-siervo y-tu-hija

וְהַלֵּוִי וְאֲמָתְךָ וְהַנָּכְרִי בְּשַׁעְרֶיךָ אֲשֶׁר
 y-el-levita y-tu-sierva y-el-levita y-el-extranjero dentro-de-tus-puertas que

וְהַאֲלֻמָּנָה וְהַיְתִיּוֹם אֲשֶׁר בְּמָקוֹם בְּקֶרְבְּךָ
 y-la-viuda y-el-huérfano que en-el-lugar en-medio-de-ti

יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁכֹּן שְׁמוֹ שָׁם :
 eligiere tu-Dios Yahweh para-hacer-habitar su-nombre . allí

וְיִזְכְּרָתָּ כִּי-עַבְדָּ הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשָׁמַרְתָּ
 Y-recuerda que siervo fuiste , en-Egipto y-guardarás (12)

וְעָשִׂיתָ אֶת-חֻקֵּי הָאֱלֹהִים : חֹנִי הַטַּבָּחִים
 y-harás ** los-estatutos . los-éstos Fiesta-de los-tabernáculos (13)

וְלָךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאֶסְפָּךְ מִנְחָתָךְ
 para-ti siete días en-tu-recoger de-tu-era celebrarás

וּמִיָּקָרְךָ : וְשִׂמְחָתָּ בְּחַגֶּךָ אֵתָּה
 . y-de-tu-lagar (14) Y-te-alegrarás en-tu-fiesta tú

וְיִבְנֶתָּ וְיִבְתְּלָהּ וְעַבְדְּךָ וְאֲמָתְךָ
 y-tu-hijo y-tu-hija y-tu-siervo y-tu-sierva

וְהַלֵּוִי וְהַנָּכְרִי וְהַאֲלֻמָּנָה אֲשֶׁר
 y-el-levita y-el-extranjero y-el-huérfano y-la-viuda que

בְּשַׁעְרֶיךָ : שִׁבְעַת יָמִים חָתֵל לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ
 . dentro-de-tus-puertas (15) Siete días harás-fiesta a-Yahweh tu-Dios

בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר יְהוָה כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה
 en-el-lugar que eligiere , Yahweh pues te-bendecirá Yahweh

יָדֶיךָ מַעֲשֵׂה וּבְכָל תְּבוּאָתְךָ בְּכָל אֱלֹהֶיךָ
tus-manos obra-de y-en-toda tu-cosecha en-toda tu-Dios

וְהָיִיתָ אִתּוֹ שְׂמֵחַ: שְׁלֹשׁ בְּשָׁנָה יִרְאֶה
y-estarás con alegre Tres en-el-año se-presentará

כָּל- זְכוּרָךְ אֶת- פָּנָיו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר
todo tu-varón ** delante-de Yahweh tu-Dios en-el-lugar que

יִבְחָר בְּתֵנּוּ הַמִּצֹּת וּבְתֵנּוּ הַשָּׁבָעוֹת
elegirá en-fiesta-de los-ácimos y-en-fiesta-de las-semanas

וּבְתֵנּוּ הַסִּבֹּת וְלֹא יִרְאֶה אֶת- פָּנָיו יְהוָה
y-en-fiesta-de los-tabernáculos y-no se-presentará ** delante-de Yahweh

רִיקָם: אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהוָה
, vacío Cada-uno según-ofrenda-de , su-mano según-bendición-de Yahweh

אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר גִּתָּךְ לָךְ: שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים
tu-Dios que dio . a-ti Jueces y-oficiales

תַּתֵּן- לָךְ בְּכָל- שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
darás para-ti en-todas tus-ciudades que Yahweh tu-Dios da

לָךְ לְשִׁבְטֶיךָ וְשֹׁפְטֵי אֶת- הָעָם מִשְׁפַּט- צָדִיק:
a-ti para-tus-tribus y-juzgarán a el-pueblo de-juicio . justo

לֹא- תִטֶּה מִשְׁפַּט לֹא תִכִּיר פָּנִים וְלֹא- תִקַּח שֹׁחַד
No torcerás juicio no faces considerarás y-no tomarás soborno

כִּי הַשֹּׁחַד יַעֲוֶה עֵינָיו חֲכָמִים נִסְלָף דִּבְרֵי צְדִיקִים:
el-soborno pues ciega ojos-de sabios y-pervierte palabras-de justos

צָדִיק צָדִיק תִּרְדֹּף לַמַּעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת-
Justicia Justicia seguirás para-que vivas y-poseas **

הָאָרֶץ אֲשֶׁר- יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ: לֹא- תִטַּע לָךְ
que la-tierra Yahweh tu-Dios da . a-ti No plantarás para-ti

אֲשֶׁרָה כָּל- עֵץ אֲצִל מִזְבֵּחַ יְהוָה אֲלֶהֱיָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה-
hagas que tu-Dios Yahweh altar-de junto-a madera cualquier imagen-de-Asera

לָךְ: וְלֹא- חֲקִים לָךְ מִצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂאָה יְהוָה
Yahweh aborrece lo-cual estatua para-ti erigirás Y-no (22) . para-ti

אֲלֶהֱיָ: לֹא- תִזְבַּח לַיהוָה אֲלֶהֱיָ שׂוֹר וְשֶׂה אֲשֶׁר
que u-oveja buey tu-Dios a-Yahweh sacrificarás No (1) . tu-Dios Cap. 17

יְהוָה בּוֹ מִום כָּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֵבֶת יְהוָה אֲלֶהֱיָ הוּא:
. eso tu-Dios Yahweh abominación-de pues mala cosa alguno defecto en-él haya

כִּי יִמָּצֵא בְּקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר- יְהוָה
Yahweh que tus-ciudades en-una-de en-medio-de-ti se-hallare Si (2)

אֲלֶהֱיָ נָתַן לָךְ אִישׁ אוֹ- אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת- הָרָע בְּעֵינָי
en-ojos-de lo-malo ** haga que mujer o hombre a-ti da tu-Dios

יְהוָה אֲלֶהֱיָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ: וַיִּלָּךְ יַעֲבֹד
y-sirve Y-va (3) . su-pacto para-violar tu-Dios Yahweh

אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל-
a-cualquier o a-la-luna o o-al-sol a-ellos y-se-inclina otros dioses

צָבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא- צִוִּיתִי: וְהִגֵּד- לָךְ
a-ti Y-fuere-dicho (4) . mandé no que los-cielos multitud-de

וַיִּשְׁמָעַת וַדַּשְׁתָּ הַיָּסָב וְהִנֵּה אָמֵן
cierto y-he-aquí haciendo-bien e-indagares y-escuchares

וְכֹן הַדָּבָר נַעֲשֶׂה הַתּוֹעֵבָה תִּזְאֵת בְּיִשְׂרָאֵל:
. en-Israel la-ésta la-abominación fue-hecha la-cosa probado

וְהוֹצֵאת אֶת- הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת- הָאִשָּׁה הַהוּא אֲשֶׁר
que la-aquella la-mujer ** o el-aquel el-hombre ** Entonces-sacarás (5)

עָשׂוּ אֶת- הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל- שְׁעָרֶיךָ אֶת- הָאִישׁ אוֹ אֶת-
** o el-hombre ** tus-puertas a la-ésta la-mala la-cosa ** hicieron

הָאִשָּׁה	וּסְקַלְתָּם	בְּאֲבָנִים	וְמָתוּ : עַל-	פִּי
la-mujer	y-los-apedrearás	con-piedras	Por (6) . y-morirán	boca-de
שְׁנַיִם עֲדִים	אוֹ שְׁלֹשָׁה עֲדִים	יֹמֶת	הַמֵּת	לֹא יֹמֶת
testigos dos	testigos tres o	morirá	, el-muerto	morirá no
עַל-	פִּי	עַד	אַחֵד :	יָד
por	boca-de	testigo	(7) . uno	Mano-de
בְּרֵאשִׁיטָה	לְהַמִּיתוֹ	וְיָד	כָּל-	הָעָם
en-la-primera	para-matar-le	y-mano-de	todo	el-pueblo
וּבְעֵרְתָּ	הָרַע	מִקֶּרְבָּךְ :	כִּי	יִפְלֵא
y-quitarás	el-mal	de-en-medio-de-ti	(8)	Si
דָּבָר לְמִשְׁפָּט	בֵּין-	דָּם	לָדָם	בֵּין- דִּין
asunto para-el-juicio	entre	sangre	para-sangre	pleito entre
וּבֵין	נֹעַ	לְנֹעַ	דִּבְרֵי	רִיבֹת
y-entre	herida	a-herida	casos-de	juicios
וְעָלִיתָ	אֶל- הַמָּקוֹם	אֲשֶׁר	יִבְחַר	יְהוָה
y-subirás	a el-lugar	que	elegirá	tu-Dios Yahweh
וּבָאתָ	אֶל- הַכֹּהֲנִים	הַלְוִיִּם	וְאֶל-	הַשֹּׁפֵט
E-irás (9)	a los-sacerdotes	los-levitas	y-a	el-juez
בְּיָמִים	הֵהֱם	וְדִרְשָׁתָּ	וְתִגִּידוּ	לָךְ
en-los-días	los-aquellos	y-preguntarás	y-contestarán	a-ti
הַמִּשְׁפָּט :	וְעָשִׂיתָ	עַל-	פִּי	הַדָּבָר
. el-juicio	(10)	de	acuerdo-con	la-sentencia
יִגִּידוּ	לָךְ	מִן- הַמָּקוֹם	הַהוּא	אֲשֶׁר
declaren	a-ti	de el-lugar	el-aquel	que
וְשִׁמַּרְתָּ	לַעֲשׂוֹת כְּכֹל	אֲשֶׁר	יֹרְדוּ :	עַל-
y-cuidarás	de-hacer	lo-que	te-indiquen	(11)

הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יִזְרְחוּ וְעַל-הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר-יֹאמְרוּ לָהּ
 que la-ley te-enseñen y-por el-juicio que la-ley a-ti digan
 תַּעֲשֶׂה לָּא חֲסוֹר מִן-הַדָּבָר אֲשֶׁר-יִגְדּוּ לָהּ יְמִין וּשְׂמָאל:
 , harás no de te-apartarás la-sentencia que declaren a-ti o-izquierda derecha
 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה בְּזִוְיוֹן לְבִלְתִּי שָׁמַע אֶל-הַכֹּהֵן
 Y-el-hombre (12) que actúe con-soberbia sin a obedecer el-sacerdote
 הַעֹמֵד לְעֶרְתָּ שָׁם אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם אֶל-הַשֹּׁפֵט
 el-que-está para-ministrar a allí Yahweh tu-Dios a o el-juez
 וּמָתָה הָאִישׁ הַהוּא וּבִעֲרָתָה הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל:
 entonces-morirá el-hombre el-aquel y-quitarás el-mal de-Israel
 וְכָל-הָעָם יִשְׁמְעוּ הָעָם לְעֶרְתָּ שָׁם אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אִם אֶל-הַשֹּׁפֵט
 Y-todo (13) el-pueblo oirá y-temerá y-no
 וְיִזְרְחוּ עוֹד: כִּי-תִבָּא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
 se-ensorbebeerán (14) . más Cuando a entre la-tierra que Yahweh
 אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ יִרְשָׁתָהּ וְשָׁבְתָהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ
 tu-Dios da a-ti y-la-poseas y-habites , en-ella y-digas
 אֲשִׁימָה עָלַי מֶלֶךְ כָּכָל-הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתַי:
 pondré sobre-mí rey como-todas las-naciones que a-mi-alrededor
 שׁוּם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 Poner (15) pondrás sobre-ti rey que elija Yahweh tu-Dios
 בּוֹ מִקְרֵב אֲחִיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תֻכַּל
 , para-él de-entre tus-hermanos pondrás sobre-ti rey no puedes
 לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא-אֲחִיךָ הוּא: רַק לֹא-
 poner sobre-ti hombre que extranjero no el tu-hermano (16) . Sólo no
 יִרְבֶּה-לּוֹ סוּסִים וְלֹא-יָשִׁב אֶת-הָעָם
 aumentará para-él y-no caballos hará-volver el-pueblo **

מְצֻלֵימָה לַמַּעַן הַרְבֵּית סוֹס יְהוָה אָמַר לָכֶם לֹא
no : a-vosotros dijo pues-Yahweh , caballo aumentar para-que a-Egipto

חֲסִפִּין לָשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד : וְלֹא
Y-no (17) , más el-éste por-el-camino para-volver repitáis

יִרְבֶּה-לֹא וְנָשִׁים וְלֹא יָסוּר לִבּוֹ וְכֶסֶף
y-plata , a-su-corazón se-desvíe y-no mujeres para-él aumentará

וְהָיָה וְהָיָה-לֹא יִרְבֶּה-לֹא מְאֹד : וְהָיָה
Y-será (18) , mucho para-él aumentará no y-oro

כְּשִׁבְתּוֹ עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לּוֹ אֶת-
** para-él entonces-escribirá su-reino trono-de sobre cuando-su-entrar

מִשְׁנֵה חֻמְרָה הַזֹּאת עַל-סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם :
los-levitas los-sacerdotes de-delante-de libro en la-ésta la-ley copia-de

וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקִרָּא בּוֹ כָּל-יְמֵי
días-de todos en-él y-leerá con-él Y-estará (19)

חַיֵּיו לַמַּעַן יִלְמַד אֶת-יִרְאָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהָיו
su-Dios Yahweh a a-temer aprenda para-que su-vida

לְשָׁמֵר אֶת-כָּל-דִּבְרֵי חֻמְרָה הַזֹּאת וְאֶת-הַחֻקִּים הָאֵלֶּה
los-éstos los-estatutos y-** la-ésta la-ley palabras-de todas ** para-guardar

לַעֲשֵׂתָם : לְבַלְתִּי רוּם-לִבּוֹ מֵאֲחֵיו וּלְבַלְתִּי
y-para-que-no sobre-sus-hermanos su-corazón se-levante Para-que-no (20) . para-hacerlos

סוּר מִן-הַמַּצְנֵה יָמִין וּשְׂמֹאל לַמַּעַן יִאָּרֶךְ יָמִים עַל-
sobre días prolongue para-que o-izquierda derecha el-mandamiento de se-aparte

מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בִּקְרֵב יִשְׂרָאֵל : לֹא-יִהְיֶה
será No (1) . Israel en-medio-de y-sus-hijos él su-reino

לְכֹהֲנִים הַלְוִיִּם כָּל-שִׁבְט לֵוִי חֶלֶק וְנַחֲלָה
ni-heredad porción Leví tribu-de toda los-levitas para-los-sacerdotes

עם-ישראל אשר יהוה ונחלתו יאכלו:
 con Israel ofrendas-de-fuego-de Yahweh y-su-heredad . comerán

ונחלה לא-יהיה-לו בקרב אחיו יהוה
 Y-heredad (2) no será para-él en-medio-de su-hermano Yahweh

הוא נחלתו כאשר דבר-לו: זה יהיה משפט
 él su-heredad como habló a-él (3) Y-éste derecho-de será יהיה

הכהנים מאת העם מאת זבחי תזבח אם-
 de los-sacerdotes de el-pueblo de los-que-sacrifican con el-sacrificio

שור אם-שה ונסן לפנן הולע ותלתנים
 con buey , cordero y-dará a-el-sacerdote la-espaldilla y-las-quijadas ותלתנים

והקבה: ראשית דגנה תירשת ויצהרה
 y-el-intestino (4) Primicias-de tu-grano tu-mosto y-tu-aceite ויצהרה

וראשית גן צאנה תסן-לו: כי בו בחר
 y-primicias-de lana-de tus-ovejas darás a-él (5) Pues a-él eligió בחר

יהוה אלהיך מקל-שבטיך לעמר לשבת בשם-
 Yahweh tu-Dios de-todas tus-tribus para-estar para-ministrar en-nombre-de בשם-

יהוה הוא ובניו כל-הימים: וכי-יבא הלוי
 él Yahweh y-sus-hijos todos los-días (6) Y-cuando saliere el-levita ויבא

מאחד שעריך מקל-ישראל אשר-הוא גר שם ויבא
 de-una-de tus-puertas de-todo Israel que él habitando allí y-viniere ויבא

בכל-אנת נפשו אל-המקום אשר-יבחר יהוה:
 con-todo deseo-de su-alma a el-lugar que eligió Yahweh . יהוה

ושלח בשם יהוה אלתי ככל-
 Entonces-ministrará en-nombre-de Yahweh su-Dios como-todos ככל-

אחיו תלויים העמדים שם לפני יהוה:
 sus-hermanos los-levitas los-que-están allí ante Yahweh . יהוה

תִּלְקַח פְּחֻלָּה יֹאכְלוּ לְבַר מִמֶּכְרֵי עַל-
 Porción (8) como-porción comerán a-pesar-de sus-ingresos de

הָאָבוֹת: כִּי אַתָּה בָּא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 los-padres (9) . Cuando tú entres a la-tierra que Yahweh tu-Dios

נָתַן לָךְ לֹא-תִלְמַד לַעֲשׂוֹת כְּתוֹעֲבוֹת הַגּוֹיִם
 da a-ti no aprenderás a-hacer abominaciones-de las-naciones

הֵם: לֹא-יִמָּצֵא בָּךְ מַעֲבִיר בְּנוֹ-
 las-aquellas (10) . No se-hallará en-ti el-que-ofrezca su-hijo

וּבִתּוֹ בָּאֵשׁ קָסָם קָסָמִים מַעֲוֵן
 o-su-hija en-el-fuego adivinador-de adivinación brujo

וּמְנַשֵּׁף וּמְכַשֵּׁף: וְחָכֵר וְתָכַר
 ni-sortilego . ni-hechicero (11) Ni-echador-de encanto

וְשֹׁאֵל אוֹב וְיִדְעָנִי וְיִדְרֹשׁ אֶל-הַמֵּתִים: כִּי-
 ni-inquiridor médium ni-mago o-consultador a (12) . los-muertos Pues

תוֹעֵבַת יְהוָה כָּל-עֹשֶׂה אֵלֶּה וּבִגְלָל תְּחוֹעֲבוֹת
 detestable-de Yahweh todo hacedor , éstas y-por-causa-de las-abominaciones

הָאֵלֶּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם מִפְּנֵיךָ: תָּמִים
 las-éstas Yahweh tu-Dios expulsa a-ellas de-delante-de-ti (13) . Perfecto

תְּהִיָּה עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 serás con Yahweh tu-Dios (14) . Pues las-naciones las-éstas que

אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל-מַעֲבָרִים וְאֶל-קָסָמִים
 tú desposeses a a-ellas brujos y-a adivinos

יִשְׁמְעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן גָּבַן לָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: נָבִיא
 ; oyen y-tú no así permitió a-ti Yahweh tu-Dios (15) . Profeta

מִקֶּרְבְּךָ מֵאֲחֵיךָ כָּמוֹנִי יָקִים לָךְ יְהוָה
 de-entre-ti de-tus-hermanos como-yo levantará para-ti Yahweh

מַעַם	שָׁאַלְתָּ	כָּל־אֲשֶׁר	תִּשְׁמָעוּן :	אֱלֹהֶיךָ	אֵלֶיךָ	
de-con	pediste	lo-que	Como-todo	(16) . oiréis	a-él	; tu-Dios
אָמַר	לֹא	הִקְהֵל	לֵאמֹר	בַּיּוֹם	בְּחֹרֵב	אֱלֹהֶיךָ
siga	no	: diciendo	la-asamblea	en-día-de	en-Horeb	tu-Dios
יְהוָה	לִשְׁמֹעַ	אֶת־קוֹלִי	יְהוָה	אֱלֹהֵי	וְאֶת־הָאֵשׁ	הַגָּדֹלָה
no	el-éste	el-grande	el-fuego	y-*	mi-Dios	Yahweh
הַיְטִיבוּ	אֲרָאָה	עוֹד	וְלֹא	אָמְרוּ :	וַיֹּאמֶר	יְהוָה
son-buenas	a-mí	Yahweh	Y-dijo	(17) . muera	y-no	más
וְהָיָה	וְעַתָּה	נִבִּיא	אֲקִים	לָהֶם	מִקְרֵב	אֲחֵיהֶם
sus-hermanos	de-entre	para-ellos	levantaré	Profeta	(18) . dicen	lo-que
כַּמּוֹד	וְנָתַתִּי	דְּבָרִי	בְּפִי	וְדִבַּרְתָּ	אֲלֵיהֶם	
a-ellos	y-hablará	en-su-boca	mis-palabras	y-daré	como-tú	
אֶת־כָּל־אֲשֶׁר	אֶצְוֶנוּ :	וְהָיָה	הָאִישׁ	אֲשֶׁר	לֹא־יִשְׁמַע	
lo-que	todo	**	(19) . le-mando	Y-será	el-hombre	que
אֶל־	דְּבָרִי	אֲשֶׁר	יְדַבֵּר	בְּשִׁמִּי	אֲנֹכִי	אֲדַרֵּשׁ
a	mis-palabras	que	hablará	en-mi-nombre	yo	pediré-cuentas
מִמֶּנּוּ :	אֵךְ	הַנְּבִיא	אֲשֶׁר	יִזְדַּר	לְדַבֵּר	דְּבָרִי
(20) . de-con-él	Pero	el-profeta	que	presumiere	hablar	palabra
אֶת־אֲשֶׁר	לֹא־	צִוִּיתִיו	לְדַבֵּר	וְאֲשֶׁר	יְדַבֵּר	בְּשֵׁם
no	lo-que	**	le-mandé	para-hablar	o-que	dioses
אֲחֵרִים	וְכֵן	הַנְּבִיא	הַהוּא :	וְכִי	תֹאמַר	
, otros	entonces-morirá	el-profeta	. el-aquel	Y-si	(21)	dijeres
בְּלִבְכֶּךָ	אֵיכָה	נָתַע	אֶת־הַדְּבָרִי	אֲשֶׁר	לֹא־	דְּבָרִי
: en-tu-corazón	¿ cómo	conoceremos	**	la-palabra	que	no
יְהוָה :	אֲשֶׁר	יְדַבֵּר	הַנְּבִיא	בְּשֵׁם	יְהוָה	וְלֹא־
(22) . Yahweh	Cuando	hablare	el-profeta	en-nombre-de	Yahweh	y-no

יִהְיֶה הַדָּבָר וְלֹא יִבּוֹא הוּא הַדָּבָר אֲשֶׁר לֹא-
fuere la-cosa y-no ocurriera aquella no que

דָּבָר יִהְיֶה בְּזָדוֹן דָּבָר הַנָּבִיא לֹא תִגֹּר
le-habló Yahweh en-presunción le-habló temas no el-profeta

מִמֶּנּוּ : כִּי- יִכְרִית יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ אֶת- הַגּוֹיִם אֲשֶׁר יִהְיֶה
de-él . (1) Cuando destruya Yahweh tu-Dios ** las-naciones que Yahweh

אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ אֶת- אֶרֶץ יִרְשָׁתָם
tu-Dios da a-ti ** tierra-de-ellos y-las-expulses

וַיִּשְׁכַּת בְּעָרֵיהֶם וַיִּשְׁכַּת שְׁלֹשׁ עָרִים
y-te-establezcas en-sus-ciudades . y-en-sus-casas Tres (2) ciudades

תִּבְדִּיל לָךְ בְּתוֹךְ אֶרֶץ אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נָתַן
apartarás para-ti en-medio-de tu-tierra que Yahweh tu-Dios da

לָךְ לְרִשְׁתָּהּ : תִּבְנוּ לָךְ הַדֶּרֶךְ וְשַׁלַּשְׁתָּ
a-ti para-poseer-la (3) . Arreglarás para-ti el-camino y-dividirás-en-tres

אֶת- גְּבוּל אֶרֶץ אֲשֶׁר יִתֵּן לָךְ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
** límite-de tu-tierra que te-dará-en-heredad Yahweh tu-Dios

וְהָיָה לְנוֹס שָׁמָּה כָּל- רֹצֵחַ : תִּהְיֶה דָּבָר
y-será para-huir allí todo homicida . Y-éste (4) asunto-de

הַרֹצֵחַ אֲשֶׁר- יָנוּס שָׁמָּה וְחָיָה אֲשֶׁר יַכֶּה אֶת-
el-homicida que huye allí : y-vivirá a hiriere quien

רֵעֵהוּ בְּבִלְי- יָעַת וְהוּא לֹא- שָׂנָא לּוֹ מִתְּמָל
su-prójimo sin intención y-él no odiando a-él de-ayer

שֶׁלֶשֶׁם : וְאֲשֶׁר יָבֹא אֶת- רֵעֵהוּ בִיעֵר לַחֲטָב עֵצִים
antes . (5) Y-quien con su-prójimo en-el-bosque a-cortar maderas

וְנִדְּחָה יָדוֹ בְּנִדּוֹן לַכֶּתֶת הָעֵץ וְנִשְׁלַח
y-voltea su-mano con-el-hacha para-cortar la-madera y-se-suelta

הַבְּרִזָּל מִן־הַעֵץ וַיִּמָּא אֹת־רַעְיוֹ וְנָתַתָּ הוּא
 el , y-muere su-prójimo a y-golpea el-mango de la-hoja

וְיָנוּס אֶל־אַחַת הַעָרִים הָאֵלֶּה וְחַיִּי: קִין
 No-sea-que (6) , y-vivirá las-éstas las-ciudades una-de a huirá

יִרְדֶּה יְרֵדָה נָאֵל הַדָּם אַחֲרַי הַרְצֵחַ כִּי־
 pues el-homicida tras la-sangre vengador-de persiga

יָחַם לִבּוֹ וְהִשְׁיִנּוּ כִי־יִרְבֶּה
 se-alarga pues y-le-alcance en-su-corazón enfurecido

הַדֶּרֶךְ וְהִכְרִיחַ גִּשְׁשׁ וְלוֹ אֵין מוֹשֵׁפֶט־מָוֶת
 muerte juicio-de no-hay aunque-a-él mortalmente y-le-hiere el-camino

כִּי לֹא שָׂנֵא הוּא לּוֹ מִתְמוּל שְׁלֹשׁוֹם: עַל־כֵּן אֲנִכִּי מִצֻּוָּה
 te-mando yo tanto Por (7) . antes de-ayer a-él él odiando no pues

לֵאמֹר שְׁלֹשׁ עָרִים תִּבְדִּיל לָךְ: וְאִם־יִרְחִיב יְהוָה
 Yahweh ensanchar Y-si (8) . para-ti separarás ciudades tres : diciendo

אֱלֹהֶיךָ אֶת־וְגָלְתָּ כְּאִשֶּׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתִּיךָ וְגַם
 y-da a-tus-padres juró como tu-término ** tu-Dios

לָךְ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֶת לְאַבְתִּיךָ:
 . a-tus-padres dar dijo que la-tierra toda ** a-ti

כִּי־חֲשַׁמְרִי אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹתָהּ אֲשֶׁר
 que para-hacer-lo los-éstos los-mandamientos todos ** guardarás Porque (9)

אֲנִכִּי מִצֻּוָּה הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְלַכֵּת
 y-para-andar tu-Dios Yahweh a para-amar hoy te-mando yo

בְּדַרְכָּיו כָּל־הַיָּמִים וְהִסַּפְתָּ לָךְ עוֹר שְׁלֹשׁ עָרִים עַל
 a ciudades tres aún para-ti entonces-añadirás , los-días todos en-sus-caminos

הַשֵּׁשׁ הָאֵלֶּה: וְלֹא יִשְׁפֹךְ דָּם וְנִי בְּקֶרֶב
 en-medio-de inocente sangre se-derramará Y-no (10) . las-éstas las-tres

וְהָיָה	נִסְלָה	לְךָ	נָתַן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	אֲשֶׁר	אֶרֶץ
y-sea	herencia	a-ti	da	tu-Dios	Yahweh	que	tu-tierra
וְאָרַב	לְרֵעֻהוּ	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא	וְכִי-יְהִי אִישׁ שֹׂנֵא
y-espera	de-su-prójimo	aborrecedor	hombre	hubiere	Y-si (11)	sangres	sobre-ti
וּמָת	נָפֵשׁ	וְהִכְהוּ	עָלָיו	וְקָם	לֹא		
y-muere	mortalmente	y-le-hiere	contra-él	y-se-levanta	a-él		
וְשָׁלְחוּ		הָאֵל :	הָעָרִים	אֶחָת	אֶל-	וְלֹא	
Entonces-enviarán	(12)	. las-éstas	las-ciudades	una-de	a	y-huye	
וְנָתַנּוּ	מִשָּׁם	אֵתוֹ	וְלָקְחוּ	עִירוֹ	זָקֵנִי		
y-entregarán	de-allí	a-él	y-tomarán	su-ciudad	ancianos-de		
לֹא	וּמָת :	הַדָּם	נֹאֵל	בְּיָד	אֹתוֹ		
No (13)	. y-morirá	la-sangre	vengador-de	en-mano-de	a-él		
הַנָּקִי	דָּם-	וּבִעֲרָתָם	עָלָיו	עֵינָיו	תַּחֲסֹם		
el-inocente	sangre-de	y-limpiarás	a-él	tu-ojo	compadecerá		
גְּבוּל	תַּחֲסִיג	לֹא	לְךָ :	וְטוֹב	מִיִּשְׂרָאֵל		
límite-de	moverás	No (14)	. para-ti	y-será-bien	de-Israel		
אֲשֶׁר	בְּנַחֲלָהָ	רֵאשִׁימָם	וְבָלּוּ	אֲשֶׁר	רֵעֵךְ		
que	en-tu-heredad	, antecesores	fijaron	que	tu-vecino		
לְרִשְׁתָּהּ :	לְךָ	נָתַן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	אֲשֶׁר	בְּאֶרֶץ	תִּנָּחֵל
. para-poseer-la	a-ti	da	tu-Dios	Yahweh	que	en-la-tierra	recibes
וּלְכָל-	עוֹן	לְכָל-	בְּאִישׁ	אֶחָד	עֵד	יָקוּם	לֹא
o-de-toda	crimen	de-todo	contra-hombre	uno	testigo	se-levantará	No (15)
שְׁנֵי	פִּי	עַל-	וַיְחַטָּא	אֲשֶׁר	חַטָּא	בְּכָל-	חַטָּאת
dos	boca-de	por	ofendió	que	ofensa	en-toda	ofensa
כִּי-	דָבָר :	יָקוּם	עֵדִים	שְׁלֹשָׁה-	פִּי	אֶל-עַל-	עֵדִים
Si (16)	. asunto	se-establecerá	testigos	tres	boca-de	por o	testigos

יָקוּם עֵד-חָמָס בְּאִישׁ לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה:
se-levantare testigo falso contra-alguno para-acusar contra-él crimen

וְעָמְדוּ שְׁנֵי-הָאָדָמִים אֲשֶׁר-לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי
Entonces-se-presentarán (17) dos los-hombres que los-hombres ante la-disputa para-ellos

יָהוָה לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בְּיָמֵינוּ
Yahweh ante los-sacerdotes y-los-jueces los-jueces que estuvieron en-los-días

וְדָרְשׁוּ הֵמָּה: וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטִב
E-inquirirán (18) los-aquellos bien los-jueces

וְהָיָה עֵד-שֶׁקֶר הָעֵד שֶׁקֶר עָגָה בְּאָחִיו:
testimonio-de y-si mentira el-testigo mentira testifica contra-su-hermano

וְעָשִׂיתֶם לוֹ כְּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו
Entonces-haréis (19) a-él como intentó hacer a-su-hermano

וּבְעֵרָתָהּ הָרַע מִקֶּרְבְּךָ: וְהַשְׂאָרִים
y-quitarás el-mal de-en-medio-de-ti (20) Y-los-que-queden

יִשְׁמְעוּ וְיִירָאוּ וְלֹא יִסְפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד
oirán y-temerán y-no repetirán más hacer

כְּדָבָר הָרַע הַזֶּה בְּקֶרְבְּךָ: וְלֹא תַחֲוֶם עֵינְךָ
la-mala como-la-cosa la-ésa en-medio-de-ti (21) Y-no compadecerá tu-ojo

נַפֶּשׁ בְּנֶפֶשׁ עֵין בְּעֵין עֵין בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרֶגֶל:
por-vida vida por-vida vida por-ojo ojo por-diente diente por-mano mano por-mano pie por-pie

כִּי-תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עָלֶיךָ אֲדִיבֶיךָ וְרָאִיתָ סוֹס
Cuando (1) Cap. 20 salgas a-la-batalla contra tus-enemigos y-veas caballo

וְרָכַב עָם רַב מִמֶּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי-יָהוָה
y-carro pueblo mayor que-tú no temas pues de-ellos Yahweh

אֲלֵהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעֲלָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְהָיָה
tu-Dios con-tigo el-que-te-trajo de-tierra-de Egipto (2) Y-será

יִקְחֶנָּה:	אֲחֵר	וְאִישׁ	בַּמִּלְחָמָה	יָמוּת	פֶּן
. la-tome	otro	y-hombre	en-la-batalla	muera	no-sea-que
וְאָמְרוּ	לְדַבֵּר אֶל־הָעָם	הַשָּׂרִים	וְיִסְפוּ		
: y-dirán	el-pueblo a hablar	los-oficiales	Y-añadirán	(8)	
וְיָשָׁב	יָלַד	הַלֵּבָב	וְנָדָה	הַנִּירָא	מִי־הָאִישׁ
y-vuelva	vaya	, el-corazón	o-débil-de	el-miedoso	el-hombre ¿quién
אֶחָיו	לִבָּב	אֶחָ־	וְיָמַס	וְלֹא	לְבֵיתוֹ
sus-hermanos	corazón-de	**	turbe	y-no	a-su-casa
לְדַבֵּר	הַשָּׂרִים	כְּכֹלֵת	וְהָיָה		כְּלִדְבּוֹ:
de-hablar	los-oficiales	cuando-acaben	Y-será	(9)	. como-su-corazón
הָעָם:	צִבְאוֹת בְּרֹאשׁ	שָׂרֵי	וְיִקְדּוּ	אֶל־הָעָם	
. el-pueblo en-cabeza-de	ejércitos	capitanes-de	entonces-nombrarán	el-pueblo a	
אֵלֶיהָ	וְקָרָאתָ	עָלֶיהָ	לְהִלָּחֵם	עִיר	תִּקְרַב אֶל־עִיר
a-ella	entonces-ofrecerás	contra-ella	para-luchar	ciudad a	te-acerques Cuando (10)
לָךְ	וּפָתַחְתָּ	תַּעֲנֶה	אִם־שָׁלוֹם	וְהָיָה	לְשָׁלוֹם:
a-ti	y-abre	te-responde	paz si	Y-será	(11) . para-paz
לָךְ	יִהְיוּ	כֵּה	הַנִּמְצָא־	הָעָם	כָּל־וְהָיָה
para-ti	serán	en-ella	el-hallado	el-pueblo	todo entonces-será
תְּשַׁלֵּם	לֹא	וְאִם־	וְעָבְדֶיךָ:	לָמָס	
hace-paz	no	Y-si	. y-te-servirá	sometido	
עָלֶיהָ:	וְצַרְפָּה	מִלְחָמָה	עִמָּךְ	וְעִשְׂתָּהּ	עִמָּךְ
. contra-ella	entonces-pondrás-sitio	batalla	con-tigo	y-entabla	con-tigo
וְהִכִּיתָ	בְּיָדְךָ	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	וְנָתַנָּה	
entonces-herirás	en-tu-mano	tu-Dios	Yahweh	Cuando-la-entregue	(13)
וְהַטָּף	הַנָּשִׁים	בֶּן	חֶרֶב:	לְפִי־	אֶת־כָּל־זְכוּרָה
y-el-niño	las-mujeres	Sólo (14)	. espada	a-filo-de	su-varón todo a

וְהִבֵּהֶמָּה	וְכָל־	אֲשֶׁר	יִהְיֶה	בְּעִיר	כָּל־	שְׁלָלָהּ
y-el-ganado	y-todo	lo-que	haya	en-la-ciudad	todo	su-botín
תִּבְּזוּ	לָךְ	וְאֵכֶלָהָ	אֶת־	שְׁלָל	אֲנִיָּיִךְ	
tomarás	para-ti	y-comerás	**	botín-de	tus-enemigos	
אֲשֶׁר	נָתַן	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	לָךְ:	כֵּן	תַּעֲשֶׂה
que	dio	Yahweh	tu-Dios	. a-ti	Así (15)	a-todas
הָעָרִים	הַרְחֹקֹת	מִמֶּךָ	מְאֹד	אֲשֶׁר	לֹא־	הַנָּוִיִּם־
las-ciudades	las-lejanas	de-ti	mucho	que	no	de-ciudades-de las-naciones
הָאֵלֶּה	קִנָּה:	רַק	מִעָרֵי	הָעַמִּים	הָאֵלֶּה	אֲשֶׁר
las-estas	. cerca (16)	Pero	de-ciudades-de	los-pueblos	que	Yahweh
אֱלֹהֶיךָ	נָתַן	לָךְ	נִחְלָה	לֹא	תַּחְיָה	כָּל־
tu-Dios	da	a-ti	herencia	no	dejarás-con-vida	ninguna
נִשְׁמָחָה:	כִּי־	הַחֲבֵם	תַּחְרִימֶם	הַחִיטָּי		
. criatura (17)	Pero	destruir	los-destruirás :	el-hitita		
וְהָאֻמֹּרִי	הַקְּנֻזִּי	וְהַפְּרִזִּי	הַחִיטִּי	וְהַיְבוּסִי		
y-el-amorita	el-cananita	y-el-fericita	el-hivita	y-el-jebusita		
כְּאֲשֶׁר	צִוָּךְ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ:	לְמַעַן	אֲשֶׁר	לֹא־
como	te-mandó	Yahweh	. tu-Dios	Para (18)	que	enseñen
אֲתֹכֶם	לַעֲשׂוֹת	כְּכֹל־	הַזֹּעֲבֹתָם	אֲשֶׁר	עָשׂוּ	
a-vosotros	a-hacer	como-todas	sus-abominaciones	que	hacen	
לֹא־לֵהֱיוֹתָם	וּמִטְּאֵתָם	לִיהוָה	אֱלֹהֵיכֶם:	כִּי־	תִּצְוֶי	
a-sus-dioses	y-pequéis	contra-Yahweh	. vuestro-Dios	(19)	Cuando	sities
אֶל־עִיר	יָמִים רַבִּים	לְהִלָּחֵם	עָלֶיהָ	לְתַפְּסָהּ	לֹא־	תִּשְׁחִית
ciudad a	muchos días	para-luchar	contra-ella	para-tomar-la	no	destruirás **
עֵצָה	לְנַחֵחַ	עָלָיו	נִרְזָן	בִּי	מִמֶּנִּי	תֹאכַל
su-árbol	para-meter	en-él	hacha	pues	de-él	comerás
					no	y-a-él

תִּכְרֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לָבֹא מִפְּנֵיָהּ בְּמִצּוֹר:
 . en-el-sitio de-ante-ti para-ir el-campo árbol-de el-hombre pues cortarás

וְלֹא עֵץ אֲשֶׁר-תֵּדַע כִּי-לֹא עֵץ מֵאֲכָלִי הוּא אִתּוֹ תִּשְׁחִית
 usarás a-él él comer árbol-de no que conoces que árbol Pero (20)

וְכָרְתָּ וּבְנִיתָ מִצּוֹר עַל-הָעִיר אֲשֶׁר-הוּא עָלֶיהָ
 hace ella que la-ciudad contra baluarte y-construirás y-cortarás

עַמּוּק מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ: כִּי יִמָּצֵא חָלָל בְּאֶדְמָה
 en-la-tierra muerto se-halla Si (1) . derribar-la hasta batalla contra-ti

Cap. 21

אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ נָפֵל בְּשָׂדֶה לֹא
 no en-el-campo caído para-poseer-la a-ti da tu-Dios Yahweh que

נֹדַע מִי הִכָּהוּ: וַיָּצְאוּ זִמְנִיָּה
 tus-ancianos Entonces-saldrán (2) . le-mató quién sabiendo

וְשִׁפְטֵיךָ וּמִדְּרוּ אֶל-הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת
 alreedor-de que las-ciudades a y-medirán y-tus-jueces

הַחָלָל: וְהָיָה הָעִיר הַקְּרִיבָה אֶל-הַחָלָל וּלְקַחֲוּ
 y-tomarán el-muerto a la-cercana la-ciudad Y-será (3) . el-muerto

זִמְנֵי הָעִיר הַהוּא עֹגֶלֶת בְּקָר אֲשֶׁר לֹא-עֶבֶד בָּהּ
 con-ella se-trabajó no que vaca becerra-de la-aquella la-ciudad ancianos-de

אֲשֶׁר לֹא-מִשְׁכָּה בְּעֹל: וְהוֹדְרוּ זִמְנֵי הָעִיר
 la-ciudad ancianos-de Y-llevarán (4) . yugo ha-llevado no que

הַהוּא אֶת-הָעֹגֶלֶת אֶל-גִּחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא-יַעֲבֹד
 se-trabaja no que barranquera valle a la-becerra ** la-aquella

בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְעָרְפוּ שָׁם אֶת-הָעֹגֶלֶת
 la-becerra a allí y-desnucarán , sembrado y-no en-él

בְּגִחַל: וְנָשׂוּ הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי
 en-el-valle Y-se-acercarán (5) . en-el-valle

בָּם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרְכָךָ בְּשֵׁם
 en-nombre-de y-para-bendecir para-servir-le tu-Dios Yahweh eligió a-ellos

יְהוָה וְעַל-פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל-רִיב וְכָל-נִגְעָה
 . ofensa y-toda disputa toda será boca-de-ellos y-por Yahweh

וְכָל זָקֵנֵי הָעִיר הַהוּא הַקְּרִיבִים אֶל-הַחֵלֶל
 el-muerto a la-cercana la-aquella la-ciudad los-ancianos-de Y-todos

יִרְחֲצוּ אֶת-יְדֵיהֶם עַל-הַבֶּצֶרֶת הַעֲרוּפָה
 la-desnucada la-becerra sobre sus-manos ** lavarán

בְּנַחֲלָה: וְעָנִי וְאֶמְרֵי יְדֵינוּ לֹא
 no nuestras-manos : y-dirán Y-declararán (7) . en-el-valle

שָׁפְכוּ אֶת-הַדָּם הַזֶּה הִנֵּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ: כִּפֹּר
 Perdona (8) . vieron no y-nuestros-ojos la-esta la-sangre ** derramaron

לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-פָּדִיתָ יְהוָה וְאֶל-תִּתֵּן דָּם
 . sangre atribuyas y-no Yahweh redimiste que Israel a-tu-pueblo

וְלִי בְּקֶרֶב עַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכְפַּר לָהֶם
 a-ellos y-será-perdonada ; Israel tu-pueblo contra inocente

הַדָּם: וְאַתָּה תִּבְעֵר הַדָּם הַזֶּה הַנָּקִי מִקֶּרְבֶּךָ
 de-en-medio-de-ti la-inocente la-sangre limpiarás Y-tú (9) . la-sangre

כִּי-תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה: כִּי-תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל-
 contra a-la-batalla salgas Cuando (10) . Yahweh a-ojos-de lo-recto hicieres cuan-
 do

אֵיבֶיךָ וּנְתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ
 en-tu-mano tu-Dios Yahweh y-lo-entrega tus-enemigos

וְשָׁבִיתָ שְׁבִי: וְרֵאִיתָ בְּשָׁבִיָּה אִשָּׁה
 . sus-cautivos (11) . entre-las-cautivas mujer y-cautivares

וְיָפְתָה תָּאָר וְהִשְׁקַתָּ בָּהּ
 para-ti y-tomas por-ella y-eres-atraído forma hermosa-de

וְנָחָה y-rapará	בֵּיתָהּ , tu-casa	תּוֹךְ dentro-de	אֶל- a	וְהִבֵּאתָהּ Y-la-metrás	(12)	לְאִשָּׁה: . por-mujer
וְהִסִּירָהּ Y-se-quitará	(13)	אֶת-צִפְרָנֶיהָ: . sus-uñas **	וְעָשְׂתָהּ y-arreglará	רֹאשָׁהּ su-cabeza	**	אֶת- **
בְּבֵיתָהּ en-tu-casa	וְהִשְׁכַּחְתָּהּ y-habitará	מֵעָלֶיהָ de-sobre-ella	שְׁבִיָּהּ su-cautiverio	שִׁמְלָתָהּ vestido-de	**	אֶת- **
וְאַחֵר y-después	יָמִים días	גֵּרָח mes-de	אִמָּהּ su-madre	וְאֶת- y-a	אָבִיהָ su-padre	אֶת- a
וְיָבְכָתָהּ y-llorará	לָהּ . por-mujer para-ti	וְהָיְתָה y-será	וְיַבְעִלְתָּהּ y-la-desposarás	אֵלֶיהָ a-ella	תָּבוֹא irás	כֵּן **
וְשִׁלַּחְתָּהּ entonces-la-despedirás	כֵּן en-ella	תִּפְצָתָהּ te-agradas	אִם-לֹא no si	וְהָיָה Y-será	(14)	
לֹא- no	בְּכֶסֶף , por-el-dinero	תִּמְכְּרָנָהּ la-venderás	לֹא- no	וּמָכַר en-absoluto	לְנַפְשָׁהּ por-su-deseo	
חִיָּהּ hubiere	כִּי- Si	עֲנִיתָהּ: (15)	כָּה la-humillaste	כָּה cuanto	תַּחַת por	תַּחַת a-ella
וְהָיְתָה tratarás-como-esclava	וְהָיְתָה y-la-otra	וְהָיְתָה la-amada	וְהָיְתָה la-una	וְהָיְתָה mujeres	וְהָיְתָה dos	וְהָיְתָה para-hombre
וְהָיְתָה y-fuere	וְהָיְתָה y-la-aborrecida	וְהָיְתָה la-amada	וְהָיְתָה hijos	וְהָיְתָה para-él	וְהָיְתָה y-dieren-a-luz	
וְהָיְתָה le-hace-heredar	וְהָיְתָה en-día	וְהָיְתָה Y-será	(16)	וְהָיְתָה para-la-aborrecida	וְהָיְתָה el-primogénito	וְהָיְתָה el-hijo
וְהָיְתָה a	וְהָיְתָה hacer-primogénito	וְהָיְתָה podrá	וְהָיְתָה no	וְהָיְתָה de-él	וְהָיְתָה es	וְהָיְתָה lo-que
וְהָיְתָה el-primogénito	וְהָיְתָה la-aborrecida	וְהָיְתָה hijo-de	וְהָיְתָה preferencia-a	וְהָיְתָה con	וְהָיְתָה la-amada	וְהָיְתָה hijo-de

יָכִיר	הַשְׁנוּאָה	בֶּן־	הַבְּכֹרֶת	כִּי אֶחָד־	כִּי
reconocerá	la-aborrecida	hijo-de	el-primogénito	** Pero (17)	
לָתֶת לוֹ	כִּי שְׁנַיִם	בְּכָל אֲשֶׁר־	יִמָּצֵא	לֹא כִּי־הוּא	רֵאשִׁית
a-él dando	boca	de-todo	se-hallare	principio- él pues de-él	de
אֵנוּ	לֹא מִשְׁפָּט	הַבְּכֹרֶת:	כִּי־יִהְיֶה	לְאִישׁ בֶּן־	
su-vigor	derecho-de para-él	la-primogenitura	Si (18)	hijo para-hombre fuere	
סוֹבֵר	וּמֹדֶה	אֵינּוּ	שֹׁמֵעַ	בְּקוֹל	אָבִיו
contumaz	y-rebelde	que-no	escucha	a-voz-de	su-padre
וּבְקוֹל	אִמּוֹ	וְיִסְרוּ	אֵלָיו	וְלֹא	יִשְׁמַע
ni-a-voz-de	su-madre	y-castigan	a-él	y-no	escucha
אֲלֵיהֶם:	וְתִפְשׁוּ	בּוֹ	אָבִיו	וְאִמּוֹ	
. a-ellos	Entonces-tomarán	a-él	su-padre	y-su-madre	
וְהוֹצִיאוּ	אֹתוֹ אֶל־	זָקֵן	עִירוֹ	וְאֶל־	שַׁעַר
y-llevarán	a a-él	ancianos-de a	su-ciudad	y-a	puerta-de
וְאָמְרוּ	אֶל־	זָקֵן	עִירוֹ	בְּנֵינוּ	זֶה
Y-dirán (20)	a	ancianos-de	su-ciudad	hijo-nuestro :	este
וּמֹדֶה	אֵינּוּ	שֹׁמֵעַ	בְּקוֹלָנוּ	זוֹלָל	
y-rebelde	él-no	obediente	a-nuestra-voz	glotón	
וְסָבָא:	וְרָנְמָהוּ	כָּל־	אֲנָשִׁי	עִירוֹ	
. y-borracho	Y-le-apedrearán (21)	todos	hombres-de	su-ciudad	
בָּאֲבָנִים	וּמָוֶת	וּבְעֵרָתָ	הָרַע	מִקְרָבָךְ	וְכָל־
con-las-piedras	y-morirá	y-quitarás	el-mal	de-en-medio-de-ti	y-todo
יִשְׂרָאֵל	יִשְׁמְעוּ	וְיִרְאוּ:	וְכִי־	יִהְיֶה	בְּאִישׁ
Israel	oirán	. y-temerán	Y-si (22)	es	en-hombre
חַטָּא	מִשְׁפָּט־	מוֹת־	וְהוּמָת	וְחָלִית	אֹתוֹ עַל־
pecado-de	juicio-de	muerte	y-es-ejecutado	y-cuelgas	árbol en a-él

לא- תלין נבלתו על- העץ כי- קבור תקברנו
 No (23) dejaréis-de-noche en su-cuerpo el-árbol enterrar sino enterraréis

בנים יהוא כי- קללת אלהים תליי ולא תטמא את-
 en-el-día el-aquel pues maldito-de Dios colgado y-no contaminarás **

אדמתך אשר יהנה אלתיך נתן לך נחלה: לא-
 tu-tierra que Yahweh tu-Dios da a-ti herencia (1) No Cap. 22

תראה את- שור אחיך או את- שיו נדחים
 verás ** buey-de tu-hermano o ** su-oveja perdidos

והתעלמם מהם השב תשיבם לאחיד:
 y-te-inhibirás ; de-ellos devolver los-devolverás a-tu-hermano .

ואם- לא קרוב אחיד ולא ידעתו
 Y-si (2) no cerca tu-hermano a-ti y-no le-conoces

ואספתו אל- תוך ביתך והנה עמך עד
 entonces-lo-meterás a dentro-de tu-casa y-estará con-tigo hasta

דרש אחיך אותו והשבתו לו: וכן
 buscar tu-hermano a-él y-lo-devolverás a-él . (3) Y-así

תעשה לחמורו וכן תעשה לשקלתו וכן תעשה
 harás a-su-asno y-así harás con-su-vestido y-así harás

לכל- אבדת אחיך אשר- תאבד מקו וקצאתה
 a-toda pérdida-de tu-hermano que se-pierda de-él ; y-la-encuentres

לא תוכל להתעלם: לא- תראה את- חמור או
 No (4) . inhibir podrás no No verás ** asno-de tu-hermano o

שורו נפלים בדרך והתעלמם מהם
 su-buey caídos en-el-camino y-te-inhibirás ; de-ellos levantar

תקים עמו: לא- יהנה קלי- נבל על- אשה ולא
 levantarás con-el (5) . No estará ropa-de varón sobre mujer y-no

יִלְבֹּשׁ גָּבֵר שְׂמֹלֶת אִשָּׁה כִּי תוֹעֵבָה יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios Yahweh abominación-de pues mujer ropa-de varón vestirá

כָּל-עֹשֶׂה אֵלֶּה: כִּי יִקְרָא קוֹן-צִפּוֹר | לְפָנֶיךָ בְּדֶרֶךְ
en-el-camino ante-ti ave nido-de se-halla Si (6) . estos el-que-hace todo

בְּכָל-עֵץ | אֹךְ עַל-הָאָרֶץ אֲפֹרֹתִים אֹךְ בִּיציִים וְהָאֵם רֹבֶצֶת
echada y-la-madre huevos o pollos la-tierra en o árbol en-algún

עַל-הָאֲפֹרֹתִים אֹךְ עַל-הַבִּיציִים לֹא-תִקַּח הָאֵם עַל-הַבְּנוִים:
. los-hijos con la-madre tomarás no los-huevos sobre o los-pollos sobre

שְׁלַח שְׁלַח אֶת-הָאֵם וְאֶת-הַבְּנוִים תִּקַּח
tomarás los-hijos y **, la-madre ** enviarás Enviar (7)

לָךְ לְמַעַן יֵשֵׁב לָךְ וְהִאֲרַכְתָּ יָמִים: כִּי
Cuando (8) . días y-prolongues a-ti vaya-bien para-que para-ti

תִּבְנֶה בַּיִת חָדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגִנְךָ וְלֹא-תָשִׂים
pondrás y-no para-tu-terrado pretil entonces-harás nueva casa edifiques

דָּמִים בְּבֵיתְךָ כִּי-יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ: לֹא-
No (9) . desde-él el-que-cae cae si en-tu-casa sangres

תִּזְרַע פְּרִמָּה כְּלָאִים פֶּן-תִּקְדָּשׁ תִּמְלֹאָה הָאֲרֶץ אֲשֶׁר
que la-semilla cosecha-de contaminas para- , dos-clases tu-viña sembrarás
que-no

תִּזְרַע וּתְבוֹאָת הַכֶּרֶם: לֹא-תִחַרְשׁ בְּשׂוֹר-
con-buey ararás No (10) . la-viña y-cosecha-de sembraste

וּבִדְמָר יִתְּרוּ: לֹא תִלְבַּשׁ שְׁעִטָּנוֹ צֹמֵר וּנְפִשְׁתִּים
y-linos lana tejido-de vestirás No (11) . juntos y-con-asno

יִתְּרוּ: גְּדִלִים תַּעֲשֶׂה-לָּךְ עַל-אַרְבַּע כּוֹפּוֹת כְּסוּתָהּ אֲשֶׁר
que tu-manto esquinas-de cuatro en para-ti harás Flecos (12) . juntos

תִּכְסֶּה-בָּהּ: כִּי-יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וְבָא אֵלֶיהָ
a-ella y-entra mujer hombre toma Si (13) . con-ella te-cubres

וַיִּשְׁנֹאֶהָ: וְשָׁם לָהּ עָלִילָת דְּבָרִים
y-la-aborrece (14) y-atribuye a-ella escandalosas cosas

וְהוֹצִיָא עָלֶיהָ שֵׁם רָע וְאָמַר אֶת-הָאִשָּׁה הַזֹּאת לָקַחְתִּי
y-da a-ella nombre malo : y-dice ** la-mujer la-esta tomé

וְאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא-מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים:
y-me-acerqué a-ella y-no encontré en-ella signos-de-virginidad

וְלָקַח אָבִי הַנְּעֹרָה וְאָמַר
Entonces-tomará padre-de la-muchacha y-su-madre

וְהוֹצִיָאוּ אֶת-בְּתוּלִי הַנְּעֹרָה אֶל-זִקְנֵי הָעִיר
y-sacarán ** signos-de-virginidad-de la-muchacha a la-ciudad ancianos-de

הַשַּׁעֲרָה: וְאָמַר אָבִי הַנְּעֹרָה אֶל-הַזִּקְנִים אֶת-
a-la-puerta (16) Y-dirá padre-de la-muchacha a los-ancianos **

בְּתִי נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׁנֹאֶהָ:
mi-hija di a-el-hombre el-este por-mujer y-la-aborrece

וְהָגֵד-הוּא שֵׁם עָלִילָת דְּבָרִים לֹא-מָצָאתִי
Y-he-aquí (17) él pone faltas palabras no : diciendo hallé

לְבִתִּי בְּתוּלִים וְאָלָהּ בְּתוּלִי-
a-tu-hija , signos-de-virginidad pero-estos signos-de-virginidad-de

בְּתִי וַיִּפְרְשׁוּ הַשְׂמֹלֶה לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר:
; mi-hija y-extenderán la-vestidura ante ancianos-de la-ciudad

וְלָקַחוּ זִקְנֵי הָעִיר-הַהוּא אֶת-הָאִישׁ
Y-tomarán ancianos-de la-ciudad la-aquella a el-hombre (18)

וַיִּסְרוּ אֹתוֹ: וַעֲנֹשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף
y-castigarán . a-él (19) Y-multarán a-él cien-de plata

וְתָנוּ לְאָבִי הַנְּעֹרָה כִּי הוֹצִיָא שֵׁם לְעַל בְּתוּלָת
y-darán a-el-padre-de la-joven pues esparció nombre malo sobre virgen-de

יִשְׂרָאֵל וְלֹא-תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא-יִכָּל לְשַׁלְּחָהּ כָּל-יִשְׂרָאֵל וְלֹא-תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא-יִכָּל לְשַׁלְּחָהּ כָּל-
Israel y-a-él será no , por-mujer podrá despidir-la todos

יָמָיו: וְאִם-אָמֵת הִיא הַדָּבָר הַזֶּה לֹא-נִמְצְאוּ יָמָיו: וְאִם-אָמֵת הִיא הַדָּבָר הַזֶּה לֹא-נִמְצְאוּ
sus-días (20) Y-si verdad fuere la-cosa esta no , se-hallaron

בְּתוּלִים לְנִעֲמָה: וְהוֹצִיאוּ אֶת-הַנֶּעֱמָה אֶל-בְּתוּלִים לְנִעֲמָה: וְהוֹצִיאוּ אֶת-הַנֶּעֱמָה אֶל-
signos-de- virginidad a-la-muchacha (21) Y-sacarán a la-muchacha **

פָּתַח בֵּית-אָבִיהָ וְסָקְלוּהָ אָנָּשִׁים עִירָהּ פָּתַח בֵּית-אָבִיהָ וְסָקְלוּהָ אָנָּשִׁים עִירָהּ
puerta-de casa-de su-padre y-la-apedrearán hombres-de su-ciudad

בְּאֲבָנִים וּמָתָה כִּי-עָשָׂתָה נָבִילָה בְּיִשְׂרָאֵל לְזוֹת בְּאֲבָנִים וּמָתָה כִּי-עָשָׂתָה נָבִילָה בְּיִשְׂרָאֵל לְזוֹת
con-las-piedras , y-morirá hizo pues vileza en-Israel fornicando

בֵּית אָבִיהָ וּבָעֵרְתָּ הָרַע מִקֶּרְבָּהּ: כִּי-בֵּית אָבִיהָ וּבָעֵרְתָּ הָרַע מִקֶּרְבָּהּ: כִּי-
casa-de su-padre y-quitarás el-mal de-en-medio-de-ti (22) Si

וְנִמְצָא אִישׁ שֹׁכֵב עִם-אִשָּׁה בְּעֵלְתָּ בָּעַל וּמָתוּ וְנִמְצָא אִישׁ שֹׁכֵב עִם-אִשָּׁה בְּעֵלְתָּ בָּעַל וּמָתוּ
se-hallare hombre yaciente con mujer casada-con señor entonces-morirán

גַּם-שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם-הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה גַּם-שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם-הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה
también ellos-dos el-hombre el-yaciente con la-mujer y-la-mujer

וּבָעֵרְתָּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: כִּי-יְהִי נַעֲמָה בְּתוּלָה מְאֻשָּׁה וּבָעֵרְתָּ הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל: כִּי-יְהִי נַעֲמָה בְּתוּלָה מְאֻשָּׁה
y-quitarás el-mal de-Israel (23) Si hubiere mucha virgen prometida

לְאִישׁ וּמִצָּאָה אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב עִמָּה: לְאִישׁ וּמִצָּאָה אִישׁ בָּעִיר וְשָׁכַב עִמָּה:
a-hombre y-la-hallare hombre en-la-ciudad y-yaciere con-ella

וְהוֹצִיאוּם אֶת-שְׁנֵיהֶם אֶל-שַׁעַר הָעִיר הַהוּא וְהוֹצִיאוּם אֶת-שְׁנֵיהֶם אֶל-שַׁעַר הָעִיר הַהוּא
Entonces-serán-sacados (24) ** ellos-dos a puerta-de la-ciudad la-aquella

וְסָקְלוּם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ אֶת-הַנֶּעֱמָה עַל-וְסָקְלוּם אֹתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ אֶת-הַנֶּעֱמָה עַל-
y-apedrearéis a-ellos con-las-piedras , y-morirán la-joven por **

דָּבָר אֲשֶׁר לֹא-צָעָקָה בָּעִיר וְאֵת-הָאִישׁ עַל-דָּבָר אֲשֶׁר-דָּבָר אֲשֶׁר לֹא-צָעָקָה בָּעִיר וְאֵת-הָאִישׁ עַל-
que no que razón en-la-ciudad hombre y ** por razón que

ענה את-אשת רעהו ובערתה הרע מקרבך:
 . de-en-medio-de-ti el-mal y-quitarás su-prójimo mujer-de a humilló

ואם- בשדה ימצא האיש את-הנוער המאורשה
 la-prometida la-muchacha a el-hombre halló en-el-campo Y-si (25)

והחזיק- בה האיש ושכב עמה וימות
 entonces-morirá con-ella y-yaciere el-hombre a-ella y-forzare

האיש אשר- שכב עמה לבדו: ולנוער לא- תעשה דבר
 nada harás no Pero-a-la-joven (26) . sólo con-ella yació que el-hombre

אין לנוער תטא מות כי פאשר יקים איש על- רעהו
 su-vecino contra hombre se-levanta como pues muerte pecado-de a-la-joven no-hay

ורצחו ופש כן תדבר תה: כי בשדה
 en-el-campo Pues (27) . el-este el-asunto así vida y-le-mata

מצאה מצקה הנוער המאורשה ואין מושע
 salvador y-no-hubo la-prometida la-joven gritó la-halló

לה: כי- ימצא איש נער בתולה אשר לא- ארשה
 prometida no que virgen joven hombre hallare Cuando (28) . para-ella

ותפשה ושכב עמה ונמצאו:
 . y-fueren-descubiertos con-ella y-yaciere y-la-tomare

ונתן האיש השכב עמה לאבי הנוער
 la-joven a-el-padre-de con-ella que-yació el-hombre Entonces-dará (29)

חמשים כסף ולו- תהנה לאשה תחת אשר ענה לא-
 no la-humilló cuanto por por-mujer será y-para-él plata cincuenta

ויכל שקה כל- ימיו: לא יקח איש את-
 ** nadie tomará No (30) . sus-días todos despedir-la puede

אשת אביו ולא יגלה כגף אביו: לא
 No (1) . su-padre lecho-de profanará y-no su-padre mujer-de Cap. 23

יָבֵא	פָּצוּעַ-	דָּבָא	וּכְרוֹת	שִׁפְכָה	בְּקָהֶל
entrará	machacado-de	aplastado	ni-cortado-de	pene	en-congregación-de
יְהוָה:	לֹא-	יָבֵא	מִמֶּנּוּ	בְּקָהֶל	יְהוָה גַּם
. Yahweh	No (2)	entrará	bastardo	en-congregación-de	tampoco Yahweh
דֹּר	עֲשִׂירִי לֹא-	יָבֵא	לּוֹ	בְּקָהֶל	יְהוָה: לֹא-
generación	décima no	entrará	a-él	en-congregación	No (3) . Yahweh
יָבֵא	עֲמוֹנִי	וּמֹאבִי	בְּקָהֶל	יְהוָה גַּם	דֹּר עֲשִׂירִי
entrará	amonita	ni-moabita	en-congregación-de	tampoco Yahweh	décima generación
לֹא- יָבֵא	לָהֶם	בְּקָהֶל	יְהוָה עַד-עוֹלָם:	עַל- דְּבַר אֲשֶׁר	
no	entrará	a-ellos	Yahweh en-congregación	Por (4) . siempre hasta	que asunto
לֹא- קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם	וּבְמֵיִם	בְּנֶדֶךְ	בְּצֵאתְכֶם		
no	recibieron	a-vosotros	con-el-pan	y-con-el-agua	en-vuestra-salida en-el-camino
מִמִּצְרַיִם	וְאֲשֶׁר שָׂכַר	עָלֶיךָ	אֶת-בָּלָעַם	בֶּן-בְּעוֹר	מִפֶּטֶר
de-Egipto	y-porque	alquilaron	contra-ti	Balaam a	de-Petor Beor hijo-de
אֲנִי נִהְרִים לְקַלְלֶךָ:	וְלֹא-	אָכָה	יְהוָה	אֲלֵהֶיךָ	לִשְׁמָע
Aram-de	Y-no (5)	quiso	Yahweh	tu-Dios	escuchar
אֶל-בָּלָעַם	וַיִּפְּדֶה	יְהוָה	אֲלֵהֶיךָ	לָךְ	אֶת-הַקְּלָלָה לְבִרְכָּה
a	Balaam	y-convirtió	tu-Dios	Yahweh	en-bendición la-maldición ** para-ti
כִּי	אֶהְבֶּךָ	יְהוָה	אֲלֵהֶיךָ:	לֹא- תִרְדָּשׁ	שְׁלָמִים
pues	te-amaba	Yahweh	tu-Dios	No (6)	su-paz procurarás
וְשִׁבְתֶּם	כָּל-	יָמֶיךָ	לְעוֹלָם:	לֹא- תִתְעַב	אֲדָמִי כִי
ni-su-bienestar	todos	tus-días	para-siempre	No (7)	pues edomita odiarás
אֲחִיךָ	הוא לֹא- תִתְעַב	מִצְרִי	כִּי- גֵר	הָיִיתָ	בְּאֶרֶץ:
tu-hermano	, el	egipcio	pues	fuiste extranjero	en-su-tierra
בָּנִים	אֲשֶׁר-	יֻלְּדוּ	לָהֶם	דֹּר	שְׁלִישִׁי
Hijos (8)	que	nacieron	a-ellos	generación	entrará

לָהֶם בִּקְהָל יְהוָה: כִּי-תֵצֵא מִחֵמָה עַל-
a-ellos en-congregación-de . Yahweh (9) Cuando salgas contra campaña

אֹיְבֶיךָ וְלִשְׁמֶרְתָּ מִכָּל דָּבָר רָע: כִּי-
tus-enemigos entonces-te-guardarás de-toda cosa Si (10) . mala

יְהִי בְךָ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא-יְהִי טָהוֹר מִקֶּרֶה לַיְלָה וְצֵא
entre-ti hubiere que hombre no limpio fuere de-impureza nocturna entonces-saldrá

אֶל-מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לֹא יָבֹא אֶל-תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה:
a no de-el-campamento entrará a el-campamento dentro-de

וְהָיָה לִפְנוֹת-עָרֵב יִרְתֵּן בַּמַּיִם
Y-será al-caer atardecer se-lavará con-el-agua (11)

וְכִבֵּא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא אֶל-תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה: וְהָיָה
el-sol y-cuando-se-ponga entrará a el-campamento dentro-de Y-sitio (12)

תִּהְיֶה לְךָ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְיָצֵאתָ שָׁמָּה חוּץ:
habrá para-ti fuera de-el-campamento y-saldrás allí fuera

וְיָתֵר וְהָיָה לְךָ עַל-אֵגְרוֹךְ וְהָיָה
Y-utensilio (13) será en para-ti tu-herramienta y-será

בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ וְחָפַרְתָּ כָּה וְשָׁבַת
afuera que-excavarás con-ella y-regresarás en-tu-sentarte

וְכִסִּיתָ אֶת-צִאֲתָיו: כִּי יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְחִלָּה
y-cubrirás ** tu-deposición . Yahweh (14) Pues andará tu-Dios

בְּקֶרֶב מִחֲנֶה לְהַצִּילְךָ וּלְתֵת אֹיְבֶיךָ
en-medio-de tu-campamento para-librar-te y-entregar tus-enemigos

לְפָנֶיךָ וְהָיָה מִסְגֵּר וְלֹא-יֵרָאָה בְּךָ
delante-de-ti y-será tus-campamentos santo y-no se-verá en-ti

עֲרֹגַת דָּבָר וְשָׁב מֵאֲחֵרֶיךָ: לֹא-תִסְגֵּר
cosa inmunda-de y-se-vuelva de-en-pos-de-ti No (15) entregará

עֲבַד אֶל-אֲדֹנָיו אֲשֶׁר-יִהְיֶה לְאֹדֹנָיו
 . su-señor de-con a-ti se-huyere que su-señor a siervo

עִמָּךְ יָשֵׁב בְּקֶרֶבְךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-יִבְחַר
 elija que en-el-lugar en-medio-de-ti morará Con-tigo (16)

בְּאַחַד שַׁעְרֶיךָ בְּטוֹב לוֹ לֹא תִּזְנֶנּוּ: לֹא-
 No (17) . le-oprimirás no ; para-él en-lo-bueno tus-puertas en-una-de

תִּהְיֶה קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא-
 y-no Israel de-hijas-de ramera haya

יִהְיֶה קְדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לֹא תִבְיֵא
 traigas . No (18) . Israel de-hijos-de hombre-prostituido haya

אֲתֹנֶן וּזְוָה וּמִתִּיר כָּלֵב בֵּית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 tu-Dios Yahweh casa-de perro o-precio-de prostituta paga-de

לְכָל-גֵּר כִּי תִזְעֶבֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְגַם-שְׂעִימָם:
 . ellos-dos también tu-Dios Yahweh abominación-de pues voto para-todo

לֹא-תִשְׁדֹּךְ לְאֹחִיךָ נִשְׁדָּךְ כֶּסֶף נִשְׁדָּךְ
 interés-de plata interés-de a-tu-hermano exigirás-interés No (19)

אֲכָל נֶשֶׁךְ כָּל-דָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁדֹּךְ: לְנֹכְרִי
 A-el-extranjero (20) . se-exige-interés que cosa cualquier interés-de alimento

תִּשְׁדֹּךְ וּלְאֹחִיךָ לֹא תִשְׁדֹּךְ לְמַעַן
 para-que exigirás-interés no y-a-tu-hermano exigirás-interés

יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַשְׁלַח יָדְךָ עַל-
 en tu-mano obra-de en-toda tu-Dios Yahweh te-bendiga

הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה בָּא-שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: כִּי-תִדָּר גֵּר
 voto haces (voto) Si (21) . para-poseer-la allí . entrando tú que la-tierra

לִיהְוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תִדְמֶה דָּרִישׁ
 demandar pues a-pagar-le demores no tu-Dios a-Yahweh

יִדְרֹשְׁנִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מֵעַמְּךָ
 en-ti y-será de-con-tigo tu-Dios Yahweh lo-demandará

חַטָּא: וְכִי תִחְדָּל לְנָדָר לֹא-יְהוָה בְּךָ חַטָּא:
 . pecado en-ti será no de-prometer te-abstienes Pero-si (22) . pecado

מוֹצֵא מִשְׁפְּתֶיךָ תִּשְׁמָר וְעָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ
 hiciste-voto como y-harás guardarás tus-labios Salido-de (23)

לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ נִדְּבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ: כִּי
 Si (24) . con-tu-boca hablaste que voluntaria tu-Dios a-Yahweh

תִּבְאֵ בְּכֶרֶם רֵעֶךָ וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים
 uvas entonces-puedes-comer tu-prójimo en-viña-de entrases

כַּנִּפְשֶׁךָ כַּנִּפְשֶׁךָ שְׁבַעְךָ וְאֵל-כִּלְחָךְ לֹא תִתֵּן: כִּי
 Cuando (25) . pondrás no tu-cesta pero-en tu-necesidad según-tu-deseo

תִּבְאֵ בְּקִמְתָּ רֵעֶךָ וְקִטַּפְתָּ מִלֵּילָתָּ
 espigas entonces-podrás-arrancar tu-prójimo en-la-mies-de entrases

בִּימָךְ וְתִרְמַשׁ לֹא תִנִּיף עַל קִמְתָּ רֵעֶךָ:
 . tu-prójimo mies-de en meterás no pero-hoz con-tu-mano

כִּי-יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם-לֹא תִמְצָא
 halla-ella no si y-sucede y-se-casa-con-ella mujer hombre tomare Cuando (1)

Cap. 24

תֵּן בְּעֵינָיו כִּי-מִצָּא בָּהּ עֲרֻנָּה דָּבָר
 cosa inmundicia-de en-ella halla pues en-ojos-de-él gracia

וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתָהּ וְתָן מִבֵּיתָהּ
 en-su-mano y-entregare divorcio carta-de para-ella y-escribiere

וְשָׁלְחָהּ מִבֵּיתָהּ: וְהִצָּאָה מִבֵּיתָהּ:
 de-casa-de-él Y-ella-marchare (2) . de-su-casa y-la-despidiere

וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ-אַחֵר: וְהָיָה וְהָיָה
 el-hombre Y-la-aborrece (3) . otro para-hombre y-es y-ella-va

וַיִּתֵּן	כְּרִיתָתָהּ	סֵפֶר	לָהּ	וְכָתַב	הָאֲחֵרֹן
y-entrega	divorcio	carta-de	para-ella	y-escribe	el-segundo
הָאִישׁ	יָמוּת	כִּי	אוֹ	מִבֵּיתוֹ	וְשָׁלְחָהּ
el-hombre	muriere	si	o	de-casa-de-él	y-la-despide
בְּיָדָהּ					en-mano-de-ella
וְיָכַל	לֹא-	לְאִשָּׁה:	לּוֹ	לָקָחָהּ	הָאֲחֵרֹן
podrá	No	(4) . por-mujer	para-él	la-tomó	que el-segundo
לְהִיָּת	לְקַחְתָּהּ	לְשׁוֹב	שָׁלְחָהּ	אֲשֶׁר-	הָרִאשׁוֹן
para-ser	a-tomar-la	para-volver	la-despidió	que	el-primero
יְהוָה	תּוֹעֵבָה	הוּא	לִפְנֵי	אֲשֶׁר	הָיְתָה
Yahweh	ante	esa	abominación	pues	fue-envilecida
וְלֹא	תִּחְטֵא	אֶת-הָאָרֶץ	אֲשֶׁר	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ
a-ti	da	tu-Dios	Yahweh	que	la-tierra
וְיָכַל	לֹא-	בַּמִּלְחָמָה	יֵצֵא	וְיָכַח	אִישׁ אִשָּׁה
y-no	a-la-guerra	saldrá	no	nueva	mujer hombre
וְיָכַח	אִישׁ אִשָּׁה	תֹּמֵךְ	לֹא	יָקַח	אִישׁ אִשָּׁה
Cuando	(5)	herencia			
וְיִעָבֵר	עָלָיו	לְכָל-	דָּבָר	וְנָקִי	יְהוָה
se-cargará	sobre-él	ninguna	; cosa	libre	estará
וְשִׂמַּח	אֶת-	אִשְׁתּוֹ	אֲשֶׁר-	לָקָח:	לֹא-
y-alegrará	a	su-mujer	que	tomó	No
וְיָכַל	רַחֲמִים	וְרָכַב	כִּי-	נַפֶּשׁ	הוּא
tomarás-en-prenda	dos-piedras-de-molino	ni-la-superior	pues	vida	esa
כִּי-	יִמָּצֵא	אִישׁ	גֹּנֵב	נַפֶּשׁ	מֵאֲחִיו
Si	(7)	se-hallare	alguien	robador-de	de-sus-hermanos
וְהִתְעַמָּר-	בּוֹ	וּמָכְרוֹ	וּמָת	הַגֹּנֵב	
y-obra-violentemente	con-él	o-la-vende	entonces-morirá	el-ladrón	
וְיָצֵאתָ	הָרַע	מִקֶּרְבְּךָ:	הַשֹּׁמֵר	בְּנִגְע-	הוּא
y-quitarás	el-mal	de-en-medio-de-ti	Guárdate	en-plaga-de	el-aquel

הַצִּבְעֶתָ לְשָׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר-יֹרֶוּ אֹתְכֶם
la-lepra para-guardar mucho y-para-hacer lo-que según -todo enseñarán a-vosotros

הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶם תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת:
los-sacerdotes los-levitas como les-mandé guardaréis para-hacer

זְכוֹר אֵת אֲשֶׁר-עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בְּדֶרֶךְ
Recuerda (9) lo que hizo Yahweh tu-Dios a-Miriam en-el-camino

בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם: כִּי-תִשָּׂה בְּרֵעֶךָ
en-vuestra-salida . de-Egipto Cuando (10) prestes a-tu-prójimo

מִשְׁאֵת מֵאֻמָּה לֹא-תִבָּא אֵל-בֵּיתוֹ לֵעֲכֹשׁ עֲבֹטוֹ:
cualquiera prenda no irás a su-casa para-tomar su-garantía . su-garantía

בַּחוּץ תִּשְׁמָר וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אֶתָּה נֹשֶׂה בּוֹ יוֹצִיא
Afuera (11) quedarás y-el-hombre que tú a-él prestas sacará

אֵלֶיךָ אֶת-הַעֲבֹט הַחוּצָה: וְאִם-אִישׁ עֲנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב
la-garantía ** a-ti . a-el-exterior te-acostarás no él pobre hombre Y-si (12)

בְּעֲבֹטוֹ: הָשִׁב הָשִׁב לּוֹ אֶת-הַעֲבֹט כְּבֹא
con-su-garantía (13) Devolver devolverás a-él la-garantía ** al-ponerse

הַשָּׁמֶשׁ וְשָׁכַב בְּשִׁלְמָתוֹ וַיְבָרְכֶךָ וּלְךָ
el-sol y-duerma en-su-ropa ; y-te-bendiga y-para-ti

תִּהְיֶה צְדָקָה לְפָנָי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: לֹא-תַעֲשֶׂק
será justicia ante Yahweh tu-Dios No (14) oprimirás

שָׂכִיר עֲנִי וְאֲבִיזֹן מֵאֲחִיךָ אוֹ מִגֵּרָךְ אֲשֶׁר
jornalero pobre y-necesitado de-tus-hermanos o que de-tu-extranjero

בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעֶרֶיךָ: בְּיוֹמוֹ תִּתֶּן שָׂכָרוֹ וְלֹא-
en-tu-tierra . en-tus-puertas En-su-día darás su-jornal y-no

תִּבּוֹא עָלָיו הַשָּׁמֶשׁ כִּי עֲנִי הוּא וְאֵלָיו הוּא נֹשֵׂא אֶת-נַפְשׁוֹ
se-pondrá el-sol sobre-él pues el pobre y-con-él él sustenta ** su-vida

וְלֹא-יִקְרָא עָלֶיךָ אֶל-יְהוָה וְהָיָה בְּךָ חֲטָאָה: לֹא-
No (16) . pecado en-ti y-sea Yahweh a contra-ti clamará y-no

יּוֹמָתוֹ אָבוֹת עַל-בָּנִים וּבָנִים לֹא-יּוֹמָתוּ עַל-
por morirán no e-hijos hijos por padres morirán

אָבוֹת אִישׁ בְּחַטָּאוֹ יּוֹמָתוֹ: לֹא תִשָּׂה מִשְׁפָּט
por-su-pecado cada-uno ; padres No (17) . morirán derecho torcerás

גֵּר יִתּוֹם וְלֹא תַחבֵּל בְּגֵר אֶלְמָנָה: חֲבֵרְתָּ
y-no huérfano extranjero túnica-de tomarás-en-garantía viuda Y-recordarás (18)

כִּי עָבַד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם
en-Egipto fuiste siervo que y-te-rescató Yahweh tu-Dios de-allí

עַל-כֵּן אֲנִי מִצְוֶה לַעֲשׂוֹת אֶת-הַדָּבָר הַזֶּה: כִּי תִקְצַר
yo eso por te-mando la-cosa ** hacer Cuando (19) . la-esta siegues

קְצִירְךָ קְצִירְךָ בְּשָׂדֶךָ וְשִׁכַּחְתָּ עֹמֶר בְּשָׂדֶה לֹא
tu-mies en-tu-campo y-olvides gavilla no en-el-campo

תָּשׁוּב לְקַחְתָּהּ לְגֵר לִיתָם וְלֹאֲלֵמָנָה
, a-coger-la volverás para-el-extranjero para-el-huérfano para-la-viuda

יְהִי לְפָנָיו וּבִרְכָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל מַעֲשֶׂה
para-que , será te-bendiga Yahweh tu-Dios obra-de en-toda

יָדֶיךָ: כִּי תַחבֹּט וַיִּתֶּךָ לֹא תִקְאָר אַחֲרָיִךְ
sacudas Cuando (20) . tu-mano no recogerás tras-ti

לְגֵר לִיתָם וְלֹאֲלֵמָנָה יְהִי: כִּי תִבְצֹר
para-el-extranjero para-el-huérfano para-la-vida para-el-huérfano Cuando (21) . será vendimies

בְּרִמְזָה לֹא תַעֲזֹל אַחֲרָיִךְ לְגֵר לִיתָם
rebuscarás no tu-viña , tras-ti para-el-extranjero para-el-huérfano

וְלֹאֲלֵמָנָה יְהִי: וַיִּזְכֹּרְתָּ כִּי עָבַד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ
para-la-viuda . será (22) . Y-recuerda siervo que fuiste en-tierra-de

מִצְוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה: כִּי־
 te-mando hacer la-cosa ** Cuando (1) . la-esta yo eso por Egipto

יִהְיֶה רִיב בֵּין אָנָשִׁים וְנִשְׁאוֹ אֶל־הַמִּשְׁפָּט
 haya pleito entre hombres entonces-acudirán a el-tribunal

וְשִׁפְטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת־הַצְדִּיק
 y-absolverán a el-justo y-los-juzgarán

וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הַרָשָׁע: אִם־כֵּן וְהָיָה
 y-condenarán a el-culpable (2) . si Y-será mercediere

הַכּוֹת הַרָשָׁע וְהִפִּילֹהוּ הַשֹּׁפֵט
 azotar el-culpable entonces-le-hará-poner-en-el-suelo el-juez

וְהִזְכִּירוֹ לִפְנֵי קִרְיָהּ רֵשָׁעוֹ בְּמִסְפָּר:
 y-le-azotará ante-él según-merezca su-delito en-numero

אַרְבָּעִים יִכְנוּ לֹא יִסִּיף פֶּן־יִסִּיף
 Cuarenta (3) le-azotará no , dará-más si da-más

לְהַפְתּוֹ עַל־אֵלֶּה מְכָה רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיקָה
 azotar-le por estos azotes mucho entonces-se-envilecerá tu-hermano

לְעֵינָיו: לֹא־תַחֲסֹם שׂוֹר בְּדִישׁוֹ: כִּי־יֹשְׁבוּ
 (4) . ante-tus-ojos No pondrás-bozal buey cuando-lo-trilla Si (5) . Si habitan

אֲחִים יַחְדָּו וְיָמָת אֶתֶּךָ מֵהֶם וְיָבֵן אִידֹן לֹא־לֹא
 juntos hermanos y-muere uno de-ellos e-hijo no-hay no para-él

תִּהְיֶה אִשָּׁת־הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר
 será mujer-de el-muerto la-de-fuera para-hombre extraño

יָבִמָּה יָבֵא עָלֶיהָ וְלָקַחְתָּ לָּהּ
 su-cuñado entrará a-ella y-la-tomará para-él

לְאִשָּׁה: וְיָבִמָּה: וְהָיָה הַבְּכוֹר
 por-mujer . y-la-emparentará (6) . Y-será el-primogénito

אֲשֶׁר תִּלְדַּה יָקוֹם עַל-שֵׁם אָחִיו הַמֵּת וְלֹא-
que dé-a-luz llevará por nombre-de su-hermano , el-muerto y-no

יִמְחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל: וְאִם-לֹא יִחַפֵּץ הָאִישׁ
se-borrará su-nombre . de-Israel no Y-si (7) quiere el-hombre

לִקְחָהּ אֶת-יְבֻמָּתוֹ וְשָׁלְחָהּ יְבֻמָּתוֹ
a tomar , su-cuñada entonces-irá su-cuñada

הַשְּׁעָרָה אֶל-הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאִין
a-la-puerta a los-ancianos : y-dirá No-quiere mi-cuñada

לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יְבָמִי
continuar para-su-hermano nombre , en-Israel no quiere . emparentar-me

וְקָרְאוּ לוֹ זְקֵנֵי-עִירוֹ וְדִבְּרוּ
Y-llamarán a-él ancianos-de su-ciudad y-hablarán (8)

אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא תִפְצְתִּי לִקְחָתָהּ: וְנָשָׂה
, a-él si-persiste : y-dice no quiero tomar-la (9) Entonces-se-acercará

יְבֻמָּתוֹ אֵלָיו לְעֵינַי הַזְּקֵנִים וְחִלְצָהּ
su-cuñada a-él a-los-ancianos a-ella-quitará

נַעֲלָיו מֵעַל רַגְלוֹ וְרָקָה בְּפָנָיו
sandalia-de-él de-sobre su-pie y-escupirá en-rostro-de-él

וְעָנְתָהּ וְאָמְרָה בָּדָה יַעֲשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא-
y-hablará : y-dirá así sea-hecho a-el-hombre no que

יִבְנֶה אֶת-בֵּית אָחִיו: וְקָרָא
edifique ** casa-de . su-hermano (10) Y-se-llamará

שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית חֲלוּץ הַנֶּעֱלָ: כִּי-יִנָּצוּ
en-Israel su-nombre casa-de se-quitó la-sandalia Si (11) se-pelean

אֲנָשִׁים יַחְדָּו אִישׁ וְאָחִיו וְקָרְבָה אִשָּׁתוֹ הָאֶחָד לְהַעֲרִיל
hombre juntos hombres y-su-hermano y-se-acerca mujer-de el-uno para-librar

וּשְׁלַחָהּ
y-ella-extiende

מִכְדּוֹ
su-atacante

מִיָּד
de-mano-de

אִישָׁהּ
su-hombre-a

אֶת-
a

וּנְצַתָּהּ
Entonces-cortarás

(12)

בְּמַבְשָׁיוֹ:
. en-sus-partes

וְהִחְזִיקָהּ
y-agarra

יָדָהּ
su-mano

לָהּ יִהְיֶה
para-ti será

לֹא-
No

(13)

עֵינָיוֹ:
. tu-ojo

תַּחֲסֹס
se-compadecerá

לֹא כַּפָּהּ
no , mano-de-ella

**

לָהּ יִהְיֶה
para-ti será

לֹא-
No

(14)

וְגֹדֶלָהּ וְקִטְנֶיהָ:
. y-pequeña grande

וְאָבֶן
y-piedra

אֶבֶן
piedra en-tu-bolsa

שְׁלֵמָהּ
exacta Piedra

(15)

וְגֹדֶלָהּ וְקִטְנֶיהָ:
. y-pequeña grande

וְאֵיפָהּ
y-efa

אֵיפָהּ
efa

בְּבֵיתָהּ
en-tu-casa

לָהּ יִהְיֶה-
para-ti será

וְאָדָם
y-justa

שְׁלֵמָהּ
exacta

אֵיפָהּ
efa

לָהּ יִהְיֶה-
para-ti será

וְאָדָם
y-justa

וְאָדָם
y-justa

וְאָדָם
y-justa

אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios

יְהוָה
Yahweh

עַל הָאָדָמָה
que la-tierra

אֲשֶׁר-
sobre

יָמֶיךָ
tus-días

יִאָּרְכוּ
se-alarguen

לְמַעַן
para-que

יִאָּרְכוּ
para-que

כָּל- עֲשֵׂה
esto el-que-hace

אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios

יְהוָה
Yahweh

תּוֹעֵבָה
abominación

כִּי
Pues

לָךְ:
(16)

נָתַן
. a-ti

דָּא
da

לָךְ עָמַלְךָ
Amalec a-ti

אֲשֶׁר- עָשָׂה
hizo

זָכוֹר
lo-que

אֶת
**

זָכוֹר
Recuerda

עוֹל:
(17)

עוֹל:
. injusticia

עוֹל:
el-que-hace

בְּדֶרֶךְ
en-el-camino

בְּדֶרֶךְ
te-encontró

אֲשֶׁר
Cuando

מִמִּצְרַיִם:
(18)

בְּצֵאתְכֶם
de-Egipto

בְּצֵאתְכֶם
en-vuestra-salida

בְּדֶרֶךְ
en-el-camino

בְּדֶרֶךְ
en-el-camino

וְאִסָּה עָנָה
cansado y-tú

אֲחֵרֶיךָ
tras-ti

הַנִּחְזָגִים
los-rezagados

כָּל-
todos

בְּךָ
de-ti

וַיִּנָּבֵר
y-separó

וַיִּנָּבֵר
y-separó

וַיִּנָּבֵר
y-separó

בְּהִנִּיחַ
al-dar-descanso

וְהָיָה
Y-será

(19)

אֱלֹהִים:
. Dios

וַיָּא
temió

וְלֹא
y-no

וַיִּגַּע
y-trabajado

וַיִּגַּע
y-trabajado

מִסָּבִיב
de-alrededor

אֵינֶיךָ
tus-enemigos

מִכָּל-
de-todos

לָךְ
a-ti

אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios

יְהוָה
Yahweh

יְהוָה
Yahweh

יְהוָה
Yahweh

בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ
para-poseer-la herencia a-ti da tu-Dios Yahweh que en-la-tierra

תִּמְחָה אֶת-זֵכְרֵי עַמְלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח:
borrarás ** recuerdo-de Amalec de-bajo no , los-cielos no-olvides

וְהָיָה כִּי-תָבוֹא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
Y-será (1) cuando a la-tierra que Yahweh tu-Dios

נָתַן לָךְ נַחֲלָה יִרְשָׁתָהּ וְשָׁבַתָּ בָּהּ:
da a-ti herencia y-la-poseas y-habites en-ella

וְלָקַחְתָּ מִבְּרִיאַת מְרִאשִׁיתוֹ כָּל-פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תִּבְרֵא
Y-cojas (2) de-primicia-de todo fruto-de la-tierra que sacares

מֵאֶרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ וְשַׁמַּתָּ
de-tu-tierra que Yahweh tu-Dios da a-ti entonces-pondrás

בַּטֵּנָא וְהִלַּכְתָּ אֶל-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
en-la-cesta a el-lugar que escogerá Yahweh tu-Dios

לִשְׁכֹּן שָׁמוּ שָׁם: וְבָאתָ אֶל-הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יְהוָה
para-hacer-habitar su-nombre allí . E-irás a el-sacerdote que esté (3)

בַּיָּמִים הֵהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לִיהוָה
en-los-días los-aquellos y-dirás : a-él declaro hoy ante-Jahweh

אֱלֹהֶיךָ כִּי-בָאתִי אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לֵאמֹנָנוּ
tu-Dios que entré a la-tierra que juró Yahweh a-nuestros-padres

לָתֵת לָנוּ: וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֵּנָא מִיָּדָךְ
a-nosotros para-dar (4) Y-tomará el-sacerdote el-cesto de-tu-mano

וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וְעִנִּיתָ
y-lo-pondrá delante-de altar-de Yahweh tu-Dios (5) Y-hablarás

וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי אֲבֵר אָבִי
y-dirás ante Yahweh tu-Dios : arameo errante mi-padre

וַיֵּרֶד	מִצְרַיִם	וַיֵּוָר	שָׁם	בְּמִתִּי	מְעַט	וַיְהִי-
y-descendió	a-Egipto	y-vivió	allí	con-gente	, poca	y-fue
שָׁם	לְנוֹי	גָּדוֹל	עָצוּם	וְרַב:	וַיַּרְעוּ	אֲתָנוּ
allí	por-nación	grande	poderoso	y-numeroso (6)	Y-maltrataron	a-nosotros
הַמִּצְרַיִם	וַיַּעֲזוּבוּ	וַיִּהְיוּ	עָלֵינוּ	עֲבֹרָה קָשָׁה:		
los-egipcios	y-nos-afligieron	y-pusieron	sobre-nosotros	pesada servidumbre		
וַנִּצְעַק	אֶל-	יְהוָה	אֱלֹהֵי	אֲבוֹתֵינוּ	וַיִּשְׁמַע	יְהוָה אֶת-
Y-clamamos (7)	a	Yahweh	Dios-de	nuestros-padres	y-oyó	** Yahweh
קִלְנוּ	וַיֵּרָא	אֶת-	עֲנִינוּ	וְאֶת- עֲמַלְנוּ	וְאֶת-	לְחַצְנוּ:
nuestra-voz	y-vio	**	nuestra-aflicción	y ** nuestro-trabajo	y **	y-nuestra-opresión
וַיִּצְאָנוּ	יְהוָה	מִמִּצְרַיִם	בְּיָד	חֲזָקָה	וּבְזֹרַע	
Y-nos-sacó (8)	Yahweh	de-Egipto	con-mano	fuerte	y-con-brazo	
נִמְיָה	וּבְמִרְאָה	גָּדוֹל	וּבְאֵאוֹת	וּבְמִפְתִּים:		
extendido	y-con-espanto	grande	y-con-señales	y-con-maravillas		
וַיִּבְאֵנוּ	אֶל- הַמָּקוֹם	הַזֶּה	וַיִּתֵּן-	לָנוּ	אֶת- הָאָרֶץ	
Y-nos-trajo (9)	a	el-lugar	el-este	y-dio	a-nosotros	** la-tierra
הָאֵלֶּה אֲרָץ	זָבַח	חֵלֶב	וּדְבָשׁ:	וַעֲתָה	הֵנָּה הַבְּאֵרֵי אֶת-	
	y-miel			Y-ahora (10)	traigo he-aquí	**
רֵאשִׁית פְּרִי	הָאֲדָמָה	אֲשֶׁר- נָתַתָּה	לִי	יְהוָה	וְהִנַּחְתָּ	
fruto-de primicias	la-tierra	que	a-mi	Yahweh	y-lo-colocarás	
לִפְנֵי יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ	לִפְנֵי	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ:	
Yahweh	tu-Dios	y-te-inclinarás	ante	Yahweh	tu-Dios	
וְשִׂמַּחְתָּ	בְּכָל-	הַטּוֹב אֲשֶׁר	נָתַן לְךָ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	
Y-te-alegrarás (11)	en-todo	que el-bien	a-ti	Yahweh	tu-Dios	
וּלְבֵיתְךָ	אִתָּךְ	וְהַלֵּוִי	וְהַגֵּר	אֲשֶׁר	בְּקִרְבְּךָ:	
y-a-tu-casa	tú	y-el-levita	y-el-extranjero	que	en-medio-de-ti	

תְּבוּאָתְךָ	מַעֲשֶׂר	כָּל-	אֶת-	לִעֲשׂוֹר	תִּכְלֶה	כִּי
tu-producción	diezmo-de	todo	**	de-diezmaz	acabes	Cuando (12)
לְלֵוִי	וְנָתַתָּה	תַּמְעֶשְׂרָה	שָׁנָה	הַשְּׁלִישִׁית	בַּשָּׁנָה	
a-el-levita	y-darás	; el-diezmo	año-de	el-tercero	en-el-año	
בִּשְׁעָרֶיךָ	וְאָכְלוּ	וְלֹאֲלִמְנָה	לִיתִּים	לְגֵר		
en-tus-puertas	y-comerán	y-a-la-viuda	a-el-huérfano	a-el-extranjero		
בְּעִרְתִּי	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	לִפְנֵי	וְאָמַרְתָּ	וְשָׂבְעוּ:	
saqué	: tu-Dios	Yahweh	ante	Y-dirás	(13)	y-se-saciarán
לְלֵוִי	וְנָתַתִּי	וְגַם	הַבַּיִת	מִן-	הַקֹּדֶשׁ	
a-el-levita	le-di	y-también	la-casa	de	lo-santo	
מִצֻּוְתְּךָ	כָּכָל-	וְלֹאֲלִמְנָה	לִיתִּים	וְלְגֵר		
tu-mandamiento	según-todo	y-a-la-viuda	a-el-huérfano	y-a-el-extranjero		
שָׁכַחְתִּי:	וְלֹא	מִמִּצְוֹתֶיךָ	לֹא-עָבַרְתִּי	צִוִּיתִנִּי	אֲשֶׁר	
. olvidé	y-no	de-tus-mandamientos	me-aparté no	me-ordenaste	que	
מִמֶּנּוּ	בְּעִרְתִּי	וְלֹא-	מִמֶּנּוּ	בְּאֵלַי	לֹא-אָכַלְתִּי	
de-ello	quité	y-no	de-ello	en-mi-luto	comí	No (14)
בְּקוֹלִי	שָׁמַעְתִּי	לְמַת	מִמֶּנּוּ	נָתַתִּי	וְלֹא-	בְּטִמְאָה
a-voz-de	obedecí ;	para-muerto	de-ello	di	y-no	en-inmundicia
הַשְׂקִיפָה	צִוִּיתִנִּי:	אֲשֶׁר	עָשִׂיתִי כָכָל	אֱלֹהֵי	יְהוָה	
Mira-abajo	(15)	. me-mandaste	que según-todo	hice , mi-Dios	Yahweh	
עַמֶּךָ	אֶת-	וּבֵרַךְ	הַשָּׁמַיִם	מִן-	קִדְשֶׁךָ	מִמְעוֹן
tu-pueblo	a	y-bendice	los-cielos	desde	tu-santidad	desde-morada-de
נִשְׁבַּעְתָּ	כַּאֲשֶׁר	לָנוּ	נָתַתָּה	אֲשֶׁר	הָאֲדָמָה	אֶת-יִשְׂרָאֵל וְאֵת
juraste	como	a-nosotros	diste	que	la-tierra	y-a Israel a
יְהוָה	הִזָּה	הַיּוֹם	וּדְבַשׁ:	חֵלֶב	זָבַת	אֶרֶץ
Yahweh	el-este	El-día	(16)	. y-miel	leche	que-fluye
					tierra	, a-nuestros-padres

אֱלֹהֶיךָ מִצְוֹת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאֵת־הַמִּשְׁפָּטִים
; las-leyes y ** los-estos los-decretos ** para-hacer te-manda tu-Dios

וּשְׁמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־ לִבְבְּךָ וּבְכָל־
y-con-todo tu-corazón con-todo ellos y-haz y-guarda

נִפְשֶׁךָ : אֶת־יְהוָה הָאֱמֻנָה הַיּוֹם לֵהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים
por-Dios para-ti para-ser , hoy has-confesado Yahweh A (17) . tu-alma

וּלְלַכְתָּ בְּדַרְכָּיו וּלְשָׁמֹר חֻקָּיו וּמִצְוֹתָיו
y-sus-mandamientos sus-decretos y-para-guardar en-sus-caminos y-para-andar

וּמִשְׁפָּטָיו וְלִשְׁמָע בְּקוֹלִי : הָאֱמִירָה גִּיהָה
te-ha-declarado , Y-Yahweh (18) . a-su-voz y-obedecer y-sus-leyes

הַיּוֹם לֵהְיוֹת לֹא־ לְעַם סִגְלָה כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְךָ
por-pueblo-de . para-él para-ser hoy

וּלְשָׁמֹר כָּל־ מִצְוֹתָיו : וּלְתַתֵּן עָלֶיךָ כָּל־
todas sobre alto Y-para-ponerte (19) . sus-mandamientos todos y-para-obedecer

הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה וּלְשֵׁם וּלְתִפְאָרֶת וּלְהִיתָּה
y-para-tu-ser y-para-gloria y-para-fama para-alabanza , hizo que las-naciones

עִם־קָדֹשׁ לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר דִּבַּר : וַיֹּצֵא
Y-mandó (1) . habló como tu-Dios a-Yahweh santo pueblo

Cap. 27

מֹשֶׁה וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לֵאמֹר שְׁמֹר אֶת־כָּל־
todo ** Guarda : diciendo el-pueblo a Israel y-ancianos-de Moisés

הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מִצְוֶה אִתְּכֶם הַיּוֹם : וְהָיָה בַּיּוֹם אֲשֶׁר
que en-el-día Y-será (2) . hoy a-vosotros mando yo que el-manda miento

תַּעֲבִירֶנּוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ
a-ti da tu-Dios Yahweh que la-tierra a el-Jordán ** pases

וְהִקְמַתָּ לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשָׂרַתָּ אֵת־בְּשִׁיד :
con-cal a-ellas y-revocarás grandes piedras para-ti que-levantarás

וְכָתַבְתָּ עָלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת
la-esta la-lei palabras-de todas ** sobre-ellas Y-escribirás (3)

בְּעָבְרָךְ לָמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios Yahweh que la-tierra a entres que cuando , en-tu-cruzar

נָתַן לְךָ אֶרֶץ זָבַח וְחֶלֶב יָדָשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
Yahweh habló como y-miel leche que-fluye tierra , a-ti da

אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לְךָ : וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־
** en-vuestro-cruzar Y-será (4) . a-ti tus-padres Dios-de

תִּירְדֶּךָ תְּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה אֲתֶכֶם הַיּוֹם
hoy a-vosotros mando yo que las-estas las-piedras ** levantaréis el-Jordán

בְּתֹר עֵיבַל וְשָׂדֶה אוֹתָם בְּשִׂיד : וּבְנִיתָ שָׁם מִזְבֵּחַ
altar allí Y-edificarás (5) . con-cal a-ellas y-revocarás Ebal en-monte

לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבֵּחַ אֲבָנִים לֹא־תִנֶּיף עֲלֵיהֶם בְּרֹזֶל : אֲבָנִים
Piedras (6) . con-el hierro sobre-ellas alzarás no , piedras altar-de , tu-Dios a-Yahweh

שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶנָּה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִעַלְתָּ עָלָיו
sobre-él y-ofrecerás tu-Dios Yahweh altar-de ** edificarás enteras

עֹלֹת לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְחִבַּחְתָּ שְׁלָמִים
ofrendas-de-paz Y-sacrificarás (7) . tu-Dios a-Yahweh holocaustos

וְאָכַלְתָּ שָׁם וְשִׂמְחָתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְכָתַבְתָּ
Y-escribirás (8) . tu-Dios Yahweh ante y-te-alegrarás ; allí y-comerás

עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאֵר הַיֵּטֵב :
bien claramente la-esta la-lei palabras-de todas ** las-piedras sobre

וְדִבֶּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
Y-habló (9) y-los-sacerdotes Moisés los-levitas a todo Israel

לֵאמֹר הִסְבַּח וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נָתַתָּ לָּם
por-pueblo has-venido-a-ser el-este el-día : Israel y-escucha calla : diciendo

לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 a-Yahweh tu-Dios Y-oirás a-voz-de Yahweh tu-Dios

וַעֲשֵׂה אֶת-מִצְוֹתָיו וְאֶת-חֻקָּיו אֲשֶׁר אֱבִיר מִצְוָה
 y-harás ** sus-mandamientos y ** te-mando yo que

הַיּוֹם : וַיֹּצֵן מֹשֶׁה אֶת-הָעָם בְּיוֹם הַהוּא לֵאמֹר
 hoy (11) Y-mandó a Moisés el-pueblo en-el-día diciendo el-aquel

אֵלֶּה יַעֲמָדוּ לְבָרֶכְךָ אֶת-הָעָם עַל-הַר גֵּרִיזִים
 Éstos (12) estarán a para-bendecir el-pueblo sobre monte-de Gerizim

בְּעֶבְרֶכֶם אֶת-הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן וְלֵוִי יְהוּדָה וְיִשָּׁשָׁכָר
 en-vuestro-cruzar ** el-Jordán Simeón y-Leví y-Judá e-Isacar

יִזְסֶף וּבִנְיָמִן : וְאֵלֶּה יַעֲמָדוּ עַל-הַקְלָלָה
 y-José y-Benjamín Y-éstos (13) la-maldición para

בְּהַר עֵיבָל רָאובֵן גָּד וְאָסֵר יוֹזְבֵלָן דָּן וְנֶפְתָּלִי :
 en-monte Ebal : Rubén Gad y-Aser y-Zabulón Dan y-Neftalí

וְעָנִי הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֵל-כָּל-אִישׁ
 Y-responderán los-levitas y-dirán a todo hombre-de

יִשְׂרָאֵל קוֹל גָּם : אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֵּכָה
 alta en-voz Israel (15) Maldito el-hombre que hiciera escultura o-función

תִּזְעַבְתָּ יְהוָה מַעֲשֶׂה יָדָיו תִּרְשָׁה וְשָׁם בְּסֹתֵר
 abominación-de Yahweh obra-de manos-de artífice y-pone en-el-lugar-oculto

וְעָנִי כָל-הָעָם וְאָמְרוּ אָמֵן :
 y-responderán todo el-pueblo y-dirán amén

אָרוּר מַקְלָה אָבִיו וְאָמֹר :
 Maldito el-que-deshonrare su-padre ; o-su-madre

וְאָמַר כָּל-הָעָם אָמֵן :
 y-dirá todo el-pueblo amén (17) Maldito

וְגֵבֹל רֵעֵהוּ וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן :
 límite-de su-vecino y-dirá todo el-pueblo . amén

אָרוֹר מִשְׁנֶה עֵוֶר בְּדֶרֶךְ וְאָמַר
 Maldito el-que-desviare ciego , en-el-camino y-dirá (18)

כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר מִפֶּה מִשְׁפָּט גֵּר-
 todo el-pueblo . amén Maldito el-que-pervitiere extranjero derecho-de (19)

יָחֹם וְאֶלְמָנָה וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר
 huérfano , o-viuda y-dirá todo el-pueblo . amén Maldito (20)

שָׁכַב עִם- אִשְׁתּוֹ אָבִיו כִּי גִלָּה קִנְיָן אָבִיו
 el-que-yace con esposa-de , su-padre porque descubre faldón-de ; su-padre

וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר שָׁכַב
 y-dirá todo el-pueblo . amén Maldito el-que-yace (21)

עִם- כָּל- בְּהֵמָה וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר
 con cualquier animal ; y-dirá todo el-pueblo . amén Maldito (22)

שָׁכַב עִם- אֲחִיתוֹ בַּת- אָבִיו אֹ בַת-
 el-que-yaciere con su-hermana hija-de su-padre o hija-de

אָמֵן וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר
 , su-madre y-dirá todo el-pueblo . amén Maldito (23)

שָׁכַב עִם- חֲתָנָתוֹ וְאָמַר כָּל- הָעָם
 el-que-yaciere con , su-suegra y-dirá todo el-pueblo

אָמֵן : אָרוֹר מָכָה רֵעֵהוּ בִּסְתֵרוֹ
 . amén Maldito el-que-hiriere su-prójimo en-lo-oculto (24)

וְאָמַר כָּל- הָעָם אָמֵן : אָרוֹר לִקְחַן
 y-dirá todo el-pueblo . amén Maldito el-que-tomare (25)

שֹׁחַד לְהַכּוֹת וְנָפֶשׁ בָּם וְנִי וְאָמַר כָּל- הָעָם
 soborno para-matar persona , sangre inocente y-dirá todo el-pueblo

אָמֵן: אָרוּר אֲשֶׁר לֹא-יָקִים אֶת-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה-הַזֹּאת
la-esta la-ley palabras-de ** mantenga no quien Maldito (26) . amén

לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל-הָעָם אָמֵן: וְהָיָה
Y-será (1) . amén el-pueblo todo y-dirá , ellas para-hacer

Cap. 28

אִם-שָׁמָעַתְּ תִשְׁמָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
para-seguir para-guardar tu-Dios Yahweh a-voz-de escuchas escuchar si

אֶת-כָּל-מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם וְהָיָה
entonces-te-pondrá , hoy te-mando yo que sus-mandamientos todos **

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עֲלִיזִין עַל כָּל-בְּלָדִים הָאֵרֶץ: וּבָאוּ
Y-vendrán (2) . la-tierra naciones-de todas sobre alto tu-Dios Yahweh

עָלֶיךָ כָּל-הַבְּרָכוֹת הָאֵלֶּה וְהִשְׁלִיךְ כִּי
si , y-te-acompañarán las-estas las-bendiciones todas sobre-ti

תִּשְׁמָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: בְּרֹוךְ אַתָּה בְּעִיר
en-la-ciudad tú Bendito (3) . tu-Dios Yahweh a-voz-de escuchas

וּבְרֹוךְ אַתָּה בִּשְׂדֶּה: בְּרֹוךְ פְּרִי-בִטְנֶךָ
tu-vientre fruto-de Bendito (4) . en-el-campo tú y-bendito

וּפְרִי אֲדָמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתְּךָ שֹׁמֵר אֶל-פִּיךָ
tu-manada temera-de , tu-ganado y-fruto-de tu-tierra y-fruto-de

וְעֶשְׂתָּרֹת צֹאֲנֶיךָ: בְּרֹוךְ טִנְאֶיךָ
tu-cesto Bendito (5) . tus-rebaños y-corderos-de

וּמִשְׁאֲרֵיךָ: בְּרֹוךְ אַתָּה בְּבֹאֲךָ
en-tu-entrada tú Bendito (6) . y-tu-artesa

וּבְרֹוךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ: יְתֵן יְהוָה אֶת-
** Yahweh Conceda (7) . en-tu-salir tú y-bendito

אִיְבֶיךָ הַקָּמִים עָלֶיךָ וְנָפְלִים לִפְנֵיךָ
; ante-ti derrotados contra-ti los-que-se-alzan tus-enemigos

יָנוּסוּ	דְּרָכִים	וּבְשִׁבְעָה	אֵלֶיךָ	יֵצְאוּ	אֶחָד	בְּדֶרֶךְ	
huirán	caminos	y-en-siete	a-ti	saldrán	uno	por-camino	
בְּאַסְמִיךָ	הַבְּרָכָה	אֶתְּךָ	אֵלֶיךָ	יֵצֵא		לְפָנֶיךָ:	
en-tus-graneros	la-bendición	**	a-ti	Yahweh	Enviará	(8)	. ante-ti
אֲשֶׁר-	בְּאֶרֶץ	וּבְרָכְךָ	יְהוָה	מִשְׁלַח	וּבְכֹל		
que	en-la-tierra	y-te-bendecirá	, tu-mano	que-pongas	y-en-todo		
לֹו	יְהוָה	יְקִימָךְ	לְךָ:	נָתַן	אֱלֹהֶיךָ	יְהוָה	
para-él	Yahweh	Te-confirmará	(9)	. a-ti	da	tu-Dios	Yahweh
יְהוָה	מִצְוֹת	אֶת-	כִּי תִשְׁמֹר	לְךָ	וְשָׁבַע-	לְעַם קָדוֹשׁ	כָּמוֹךָ
Yahweh	mandamientos-de	**	guardas si	a-ti	juró	como	santo por-pueblo
כָּל-	וְרָאוּ	בְּדֶרֶכָיו:	וְהָלַכְתָּ	אֱלֹהֶיךָ			
todos	Y-verán	(10)	. en-sus-caminos	y-andas	tu-Dios		
וְרָאוּ	עָלֶיךָ	וְקָרָא	יְהוָה	שֵׁם	כִּי	הָאָרֶץ	עַמֵּי
y-temerán	sobre-ti	es-invocado	Yahweh	nombre-de	que	la-tierra	pueblos-de
בְּפִרְיָ	לְשׂוֹכָהּ	יְהוָה	וְהוֹתִירָךְ				מִמֶּנּוּ:
en-fruto-de	para-prosperidad	Yahweh	Y-te-concederá	(11)			. de-ti
עַל	אֲדָמָתְךָ	וּבְפִרְיָ	בְּהִמָּתֶךָ	וּבְפִרְיָ	בְּטִנְיָהּ		
sobre	tu-tierra	y-en-fruto-de	tu-ganado	y-en-fruto-de	tu-vientre		
לְךָ:	לָתֶת	לְאַבְתֶּיךָ	יְהוָה	וְשָׁבַע	אֲשֶׁר	הָאֲדָמָה	
. a-ti	para-dar	a-tus-padres	Yahweh	juró	que	la-tierra	
אֶת-	הַטּוֹב	אוֹצְרוֹ	לְךָ	יְהוָה	יִפְתָּח		
**	el-bueno	su-tesoro	**	para-ti	Yahweh	Abrirá	(12)
אֶת	וּלְבָרְכְךָ	בְּעֵתוֹ	אֲרָצְךָ	מִמָּטָר-	לָתֶת	הַשָּׁמַיִם	
**	y-para-bendecir	en-su-tiempo	tu-tierra	lluvia-de	para-dar	los-cielos	
לֹא	וְאַתָּה	רַבִּים	וְהָלִיתָ	יְדֶךָ	מַעֲשֶׂה	כָּל-	
no	y-tú	muchas	y-prestarás-a	, tu-mano	obra-de	toda	

תִּלְנָהּ : וַתִּתְּנֶנָּה יְהוָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזֵנֶב
 . tomarás-prestado (13) Y-te-pondrá Yahweh por-cabeza y-no por-cola

וְהִיִּיתָ בְּךָ לְמַעַלָּה וְלֹא תִהְיֶה לְמַטָּה כִּי-תִשְׁמָע אֶל-
 y-estarás solo y-no arriba estarás , abajo si escuchas a

מִצְוֹתַי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לְשָׁמֹר
 Yahweh mandamientos-de tu-Dios que yo te-mando hoy para-guardar

וְלַעֲשׂוֹת : וְלֹא תִסּוֹר מִכֵּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוֶּה
 . y-para-hacer (14) Y-no te-desvíes de-ninguna-de las-palabras que yo mando

אַתֶּכֶם הַיּוֹם יָמִין וּשְׂמָאֵל לְלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעַבְדָּם :
 . para-servir-les otros dioses tras para-andar ni-izquierda derecha hoy a-vosotros

וְהָיָה אִם-לֹא תִשְׁמָע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 Y-será (15) si no escuchas a-voz-de Yahweh tu-Dios

לְשָׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר
 para-guardar para-hacer ** todos sus-mandamientos y-sus-estatutos que

אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם וְהָיוּ עָלֶיךָ כָּל-הַקְלָלוֹת הָאֵלֶּה
 , hoy te-mando yo entonces-vendrán sobre-ti todas las-maldiciones las-estas

וְהִשְׁגִּיחָךְ : אָרוּר אַתָּה בְּעִיר וְאָרוּר
 . y-te-alcanzarán (16) Maldito tú en-la-ciudad y-maldito

אַתָּה בַּשָּׂדֶה : אָרוּר טֶנֶאף אָתָּה וּמִשְׁאֲרֵתֶךָ :
 . en-el-campo tú Maldito tu-cesto y-tu-arteresa

אָרוּר פְּרִי-בִטְנֶךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ שֶׁנָּה
 Maldito fruto-de tu-vientre y-fruto-de tu-tierra , cría-de (18)

אֶלְפִיךָ וְעֹשֶׂתֶיךָ צֹאנֶיךָ : אָרוּר אַתָּה בָּבֶאֱךָ
 tus-vacas y-jóvenes-de tus-ovejas (19) Maldito tú en-tu-entrar

וְאָרוּר אַתָּה בְּצֵאתְךָ : וְשִׁלַּח יְהוָה בְּךָ אֶת-
 . en-tu-salir (20) Envió Yahweh contra-ti ** y-maldito tú

הַמֵּאָרָה אֶת- הַמְּהוּמָה וְאֶת- הַמּוֹעֵרֶת בְּכֹל- מִשְׁלַח יָדְךָ
tu -mano que-envíes en-todo reprensión y ** turbación ** la-maldición

אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עַד הַשְׁמֹדֶךָ וְעַד- אֲבִדְךָ מִמֶּנּוּ
rápido hacer-te-perecer y-hasta destruir-te hasta , hagas que

מִפְּנֵי רָע מַעֲלָלֶיךָ אֲשֶׁר עָזַבְתָּנִי: יִדְבֵּק יְהוָה
Yahweh Pegará (21) . me-abandonaste que tus-obras maldad-de a-causa-de

בְּךָ אֶת- הַדָּבָר עַד כִּלְתֹּךְ אֶתְּךָ מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר- אַתָּה
tú que la-tierra de-sobre a-ti su-consumir hasta , la-cosa ** en-ti

בָּא- שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: יִבְקֶה יְהוָה
Yahweh Herirá (22) . para-poseer-la allí entras

בְּשַׁחֲפָת וּבִקְרָחַת וּבִדְלֹקֶת
y-con-la-inflamación y-con-la-fiebre con-la-debilidad

וּבִחְרָר וּבִשְׂדֵפוֹן וּבִחֲרָב וּבִיִּבְרָקוֹן
y-con-el-ardor y-con-la-erupción y-con-la-espada y-con-milidui

וְיִרְדְּפוּךָ עַד אֲבִדְךָ: וְהָיוּ שָׁמַיִךְ
tus-cielos Y-serán (23) . tu-perecer hasta y-te-perseguirán

אֲשֶׁר עַל- רֹאשְׁךָ נְחֹשֶׁת וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר- תַּחְתֶּיךָ בְּרֹזָל:
que sobre tu-cabeza , bronce y-la-tierra que bajo-ti . hierro

יִתֵּן יְהוָה אֶת- מָטֶר אֲרָצְךָ אֶבֶן וְעָפָר מִן-
Yahweh Dará (24) lluvia-de ** tu-tierra polvo y-ceniza desde ,

הַשָּׁמַיִם יִבֶּר עָלֶיךָ עַד הַשְׁמֹדֶךָ: יִתְּנֶךָ
los-cielos descenderá hasta sobre-ti . tu-destrucción Te-entregará (25)

יְהוָה וְנִגְף לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ בְּדֶרֶךְ אֶחָד
Yahweh derrotado ante , tus-enemigos por-camino uno

תֵּצֵא אֵלָיו וּבְשִׁבְעָה דְרָכִים תִּנּוּס לִפְנֵי
saldrás a-él y-por-siete caminos huirás ante-él

וְהָיִיתָ Y-serás	לְזַעֲהָ por-horror	לְכָל a-todos	מַמְלָכוֹת reinos-de	הָאָרֶץ: . la-tierra
וְהָיִיתָ Y-será (26)	וּבִלְתֶּהָ tu-cadáver	לְמֵאֲכָל por-comida	לְכָל- a-toda	עוֹף ave-de
וּלְבִהֶמָּה y-a-bestia-de	הָאָרֶץ la-tierra	וְאֵין y-no-habrá	מַחְרִיד: . espantador	יִכְבֶּה Herirá (27)
יְהוָה Yahweh	בְּשָׁחִין con-úlceras-de	מִצְרַיִם Egipto	וּבַעֲפָלִים y-con-tumores	וּבִנְרֵב y-con-sarna
וּבַחֲרָם y-con-pícor	אֲשֶׁר que	לֹא- no	תֻּכַּל puedes	לְהַרְפֵּא: . ser-curado
יְהוָה Yahweh	בְּשִׁנְעוֹן con-locura	וּבַעֲוֹנוֹן , y-con-ceguera	וּבְתַמְהוֹן y-con-confusión-de	לִבָּב: . corazón
וְהָיִיתָ Y-serás (29)	מִמַּשָּׁשׁ palpando	בְּצַהֲרִים al-mediódía	כַּאֲשֶׁר como	יִמַּשֵּׁשׁ palpa
בְּאִפְלָה en-la-oscuridad	וְלֹא y-no	תִּצְלִיחַ prosperarás	אֶת- en	דְּרָכָיִךְ tus-caminos
עָשִׂיךָ oprimido	וְנָזִיל y-robado	כָּל- todos	הַיָּמִים los-días	וְאֵין y-no-habrá
אִשָּׁה Mujer (30)	תִּאֲרָשׁ desposarás	וְאִישׁ y-hombre	אֲחֵר otro	יִשְׁלָלְנָהּ , la-violará
תִּבְנֶה edificarás	וְלֹא- y-no	תֵּשֵׁב habitarás	בּוֹ , en-él	כֶּרֶם viña
תִּחַלְלֶנּוּ: . la-disfrutarás	שׁוֹרְךָ Tu-buey (31)	טָבֵחַ será-matado	לְעֵינֶיךָ ante-tus-ojos	וְלֹא y-no
וְלֹא y-no	תֹּאכְלֶה comerás	מִמֶּנּוּ , de-él	תִּמְרָךְ tu-asno	גְּזִיל será-arrebatado
			מִלְפָּנֶיךָ de-delante-de-ti	וְלֹא y-no

אֲשֶׁר-יְנַהֲנֶהּ יְהוָה שָׂמָּה: זָרַע רַב תִּזְרֹא
que te-conducirá Yahweh allí . mucha Simiente (38)

הַשָּׂדֶה וּמַעַט תִּאָּסֵף יִחְסַלְנוּ הָאֲרֵבָה:
el-campo y-poco cosecharás lo-devorará . la-langosta

כִּרְמִים וְהִטַּע וְעִבְדָּהּ וַיֵּין לֹא-תִשְׁתֶּה
Viñas (39) plantarás , y-cuidarás no y-vino beberás

וְלֹא תִאָּמַר כִּי תִאָּכְלֶנּוּ הַחֲלָעֹת: זֵיתִים
y-no recogerás pues la-devorará el-gusano . (40) Olivos

יְהִיו לָךְ בְּכָל-וּבְיֹלֶךְ וְשֹׁמֵן לֹא תִסְדֹּךְ כִּי
serán para-ti en-todo tu-país no y-aceite pues

יִשָּׁל וַיִּתֶּךָ: בָּנִים וּבָנוֹת תֹּלִיד וְלֹא-
se-caerá tu-aceituna (41) Hijos e-hijas y-no engendrarás

יְהִיו לָךְ כִּי יִלְכוּ בַּשָּׁבִי: כָּל-
serán para-ti pues marcharán en-la-cautividad . (42) Todo

עֵצָה וּפְרִי אֲדָמָתָךְ וַיֵּרֶשׁ הַצִּלְצָל:
árbol-tuyo y-fruto-de tu-tierra consumirá . la-langosta

הַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ יֵעָלֶה עָלֶיךָ מִנְּעָלָה מִנְּעָלָה
El-extranjero (43) que en-medio-de-ti se-levantará sobre-ti más-alto más-alto

וְאַתָּה תֵּרָד מִמָּוֶה מִמָּוֶה: הוּא יִלְוֶךְ וְאַתָּה לֹא
y-tú descenderás abajo abajo . (44) Él te-prestará no y-tú

תִּלְוֶנּוּ הוּא יְהִי לְרֹאשׁ וְאַתָּה תִּהְיֶה לְזָנָב:
le-prestarás él será por-cabeza y-tú serás por-cola .

וּבָאוּ עָלֶיךָ כָּל-הַקְּלָלוֹת הָאֵלֶּה
Y-vendrán (45) sobre-ti todas las-maldiciones las-estas

וַיִּרְדְּפוּךָ וַהֲשִׁיגוּךָ עַד הַשְׁמִדָּה
y-te-perseguirán y-te-alcanzarán hasta ; tu-destrucción

כִּי-לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
 sus-mandamientos para-guardar tu-Dios Yahweh a-voz-de escuchaste no pues

וְחֻקֵּיהֶם אֲשֶׁר צִוְּךָ: וְהָיוּ בָךְ לְאוֹת
 y-sus-estatutos . te-mandó que Y-serán (46) por-señal a-ti

וְלִמּוֹפֶת וְבוֹרֵעָה עַד-עוֹלָם: וְתַתָּה אֲשֶׁר לֹא-
 y-por-maravilla , y-a-tu-descendencia . siempre hasta no cuanto Por (47)

עֲבַדְתָּ אֶת-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵב
 serviste a Yahweh tu-Dios con-alegría y-con-agrado de-corazón

מְרֵב כָּל: וְעַבַּדְתָּ אֶת-אֹיְבֶיךָ אֲשֶׁר
 por-abundancia-de . todo Y-servirás (48) a tus-enemigos que

יִשְׁלַחְנִי יְהוָה בְּךָ בְּרָעָב וּבְצָמָה וּבְעִירָם
 lo-envía Yahweh contra-ti y-con-hambre y-con-desnudez y-con-sequía

וּבְחָסֶר כָּל וְתָתַן עָלַי בְּרִזָּל עַל-צוּאֲךָ עַד
 y-con-pobreza , total y-pondrá yugo-de sobre hierro hasta tu-cuello

הַשְׁמִידוּ אֶתְּךָ: יֵשֵׁא יְהוָה עָלֶיךָ נֹי מְרָחוֹק
 su-destruir . a-ti Yahweh sobre-ti nación de-lejos

מִקְצֵה הָאָרֶץ כְּאֲשֶׁר יִדְּאֶה הַנֶּשֶׁר נֹי אֲשֶׁר לֹא-
 de-fin-de la-tierra como se-lanza el-águila , nación no que

תִּשְׁמַע לְשׁוֹנוֹ: נֹי עֵז פָּנִים אֲשֶׁר לֹא-
 entiendes . su-lengua Nación fier-de rostro no que

יֵשֵׁא פָנִים לְזָקֵן וְנַעַר לֹא יִחַן: וְאָכַל
 respeta rostro , de-anciano y-joven no compadece (51) Y-comerá

פְּרִי בְהֵמָתְךָ וּפְרִי-אֲדָמָתְךָ עַד הַשְׁמִדְךָ אֲשֶׁר
 fruto-de tu-bestia y-fruto-de tu-tierra hasta destruyr-te que

לֹא-יִשְׁאִיר לָּהּ דָּגָן שֶׁנָּה שֶׁנָּה אֶלְפִּיךָ
 no dejará para-ti grano mosto ni-aceite tus-vacas

וְהִצִּירָהּ Y-sitiará	(52)	אֶתְּךָ: . a-ti	הָאֲבִידוֹ su-arruinar	עַד hasta	צֹאנֶיךָ tus-ovejas	וְעֹשֶׂהֶנָּה o-corderos-de	
תִּגְבְּהוּת las-altas	חֻמּוֹתֶיךָ tus-murallas	בָּרַח caer	עַד hasta	שְׁעָרֶיךָ tus-puertas	בְּכָל־ en-todas	לָךְ a-ti	
אֶרְצְךָ tu-tierra	בְּכָל־ en-toda	בֵּינָם en-ellos	בֹּטְחִים confiando	אַתָּה tú	אֲשֶׁר que	וְהִבְצִירָהּ y-fortificarás	
אֲשֶׁר que	אֶרְצְךָ tu-tierra	בְּכָל־ en-toda	שְׁעָרֶיךָ tus-cuidades	בְּכָל־ en-todas	לָךְ a-ti	וְהִצִּירָהּ y-sitiará	
בִּמְנוֹךְ tu-ventre	פְּרִי־ fruto-de	וְאֹכְלָתָּ Y-comerás	(53)	לָךְ: . a-ti	אֱלֹהֶיךָ tu-Dios	יְהוָה Yahweh	דִּתֵּן dio
יְהוָה Yahweh	לָךְ a-ti	גִּמְלוֹ dio	אֲשֶׁר que	וּבְנֵיךָ y-tus-hijas	בְּנֵיךָ tus-hijos	בִּשְׂרָר carne-de	
לָךְ a-ti	יִצְיִק angustiará	אֲשֶׁר que	וּבִמְצֹק y-en-apuro	בְּמִצּוֹר en-asedio	אֱלֹהֶיךָ tu-Dios		
מְאֹד mucho	וְהֵעֵג y-el-delicado	בְּךָ en-medio-de-ti	הַיָּמִן el-tiempo	הָאִישׁ El-hombre	(54)	אִיְבֹךָ: . tu-enemigo	
חֵיקוֹ su-seno	וּבְאִשָּׁתְּךָ y-contramujer-de	בְּאֶחָיו contra-su-hermano	עֵינָיו su-ojo	תִּלְעַ será-malo			
לְאַחַד a-uno	מִתַּת־ Para-no-dar	(55)	יֹדִיעֶיךָ: . ha-dejado	אֲשֶׁר que	בְּנֵי sus-hijos	וּבִיָּתְךָ y-resto-de	
הַשְׁאִיר־ es-dejado	מִבְּלִי porque-no	אֲשֶׁר יֹאכֵל comiere	בְּנֵי sus-hijos	מִבְּשָׂר de-carne-de	מֵהֶם de-ellos		
יִצְיִק angustiará	אֲשֶׁר que	וּבִמְצֹק y-en-apuro	בְּמִצּוֹר en-asedio	כֹּל ; nada	לֹא para-él		
הַרְבֵּה La-tierra	(56)	שְׁעָרֶיךָ: . tus-ciudades	בְּכָל־ en-todas	אִיְבֹךָ tu-enemigo	לָךְ a-ti		

רָגְלָהּ	כֶּף-	וְנִסְתֶּרְהָ	אֲשֶׁר לֹא-	וְהַעֲנִיָּה	בֵּין
su-pie	planta-de	se-atrevería	no que	y-la-delicada	en-medio-de-ti
הָרַע	וּמְרָדִי	מִדִּחְעָנָה	הָאָרֶץ	עַל-	הַנֶּגֶן
será-malo	, y-temura	por-delicadeza	la-tierra	sobre	apoyar
וּבִבְחָהּ:	וּבִבְנֶהּ	חֵיקָהּ	בְּאִישׁ	עֵינָהּ	
. y-contr-a-su-hija	y-contr-a-su-hijo	su-seno	contra-hombre-de	su-ojo	
רָגְלֶיהָ	מִבֵּין	הַיּוֹצֵאת	וּבִשְׁלִיָּתָהּ		(57)
sus-pies	de-entre	el-que-sale	Y-contr-a-su-recién-nacido		
כָּל	בְּחֶסֶר-	תֹּאכְלֵם	כִּי-	תִלָּד	אֲשֶׁר
todo	por-falta-de	los-comerá	pues	dé-a-luz	que
לָהּ	יִצִּיק	אֲשֶׁר	וּבְמִצּוֹק	בְּמִצּוֹר	בְּסִתָּר
a-ti	angustiará	que	y-en-apuro	en-asedio	en-secreto
לַעֲשׂוֹת אֵת-	תִּשְׁמָר	אִם-לֹא	בִּשְׁעָרֶיהָ:	אִיבָהּ	
** para-hacer	cuidas	no Si	(58) . dentro-de-tus-puertas	tu-enemigo	
הַזֶּה	בְּסֵפֶר	הַכְּתוּבִים	הַזֹּאת	הַתּוֹרָה	כָּל- דְּבָרֵי
el-este	en-el-libro	las-escritas	la-esta	la-ley	palabras-de todas
אֵת	הַזֶּה	וְהַנּוֹרָא	הַנּוֹכְבָּר	הַשֵּׁם	לִירְאָה אֵת-
a	el-este	y-el-temible	el-glorioso	el-nombre	** para-temer
וְאֵת	מִכְתָּוֶךְ	יְהוָה אֵת-	וְהַפְּלֵא	אֱלֹהֶיהָ:	יְהוָה
y **	tus-plagas	** Yahweh	Y-hará-extraordinarias	(59) . tu-Dios	Yahweh
וְנִצְמָנוֹת	גְּדוֹלוֹת	מִכּוֹת	זֶרַעָךְ	מִכּוֹת	
y-permanentes	grandes	plagas	tu-descendencia	plagas-de	
בֵּין	וְהָשִׁיב	וְנִצְמָנוֹת:	רָעִים	וְחֻלָּים	
contra-ti	Y-hará-venir	(60) . y-duraderas	malas	y-enfermedades	
וּדְבָרֵי	מִפְּנֵיהֶם	יִגְדֶּה	אֲשֶׁר	מִדְּנֵה	אֵת כָּל-
y-se-pegarán	ante-ellos	temiste	que	Egipto	males-de todos **

כָּדֹד : נָם כָּל- חָלִי וְכָל- מִכָּה אֲשֶׁר לֹא
no que plaga y-toda enfermedad toda También (61) . a-ti

כְּתוּב כִּסְפָּר הַתּוֹרָה הַזֹּאת יַעֲלֶם יְהוָה עָלֶיךָ
contra-ti Yahweh levantará , la-esta la-ley en-libro-de escrito

עַד הַשְׁמָדֶךָ : וְנִשְׁאַרְתֶּם בְּמִתִּי מְעַט תַּחַת אֲשֶׁר
que a-pesar-de poco por-gente-de Y-seréis-dejados (62) . destruir-te hasta

הָיִיתֶם כְּכּוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
a-voz-de escuchaste no pues , por-multitud los-cielos como-estrellas-de fuisteis

יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : וְהָיָה כַּאֲשֶׁר- שָׁשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם
por-vosotros Yahweh se-gozaba como Y-será (63) . tu-Dios Yahweh

לְהַיִּטֵּב אֶתְכֶם וְלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם בֵּן יֵשֵׁשׁ יְהוָה עֲלֵיכֶם
por-vosotros Yahweh se-gozará así a-vosotros y-para- a-vosotros para-hacer-bien
multiplicar

לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם תִּסְחַתֶּם מֵעַל הָאֲדָמָה
la-tierra de-sobre y-seréis-arrancados a-vosotros y-destruir a-vosotros para-
arruinar

אֲשֶׁר- אֵתָה כָּא- שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ : וְהִפְצִיץ
Y-te-esparcirá (64) . para-poseer-la allí entras tú que

יְהוָה בְּכָל- תַּעֲמִים מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד- קֶצֶה
fin-de y-hasta la-tierra desde-fin-de los-pueblos por-todos Yahweh

הָאָרֶץ וְעַבַּדְתָּ שָׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֵתָה
tú conoces no que otros dioses allí y-servirás la-tierra

וְאִבִּיתִךָ עֵץ וְאָבֵן : וּבְנָתִים הָהֵם לֹא
no aquellas Y-entre-las-naciones (65) . y-piedra madera , ni-tus-padres

תִּרְנִיעַ וְלֹא- יְהוָה מְנוּחַ לְכַף- רִגְלֶךָ
tu-pie para-planta-de descanso será y-no descansarás

וְנָתַן לְךָ יְהוָה שֵׁם לֵב רָפוּ וּכְלִיוֹן עֵינָיִם
ojos y-abatimiento-de tembloroso corazón allí a-ti Yahweh y-dará

תִּלְאִים	תִּלְיִד	וְהָיוּ	נַפְשׁ:	וְרָאֲבוֹן		
pendientes	tu-vidas	Y-serán	(66)	. alma	y-tristeza-de	
תֵּאֱמָר	וְלֹא	וַיּוֹמֶם	לַיְלָה	וַתִּסְתַּחֲתֶה	מִנֶּגֶד	לְךָ
estarás-seguro	y-no	y-de-día	de-noche	y-temerás	delante	para-ti
יִתֵּן	מִי-	תֹאמַר	בִּבְקָר	בְּתֵיִד:		
diera	quién	: dirás	Por-la-mañana	(67)	. por-tu-vida	
בֹּקֶר	יִתֵּן	מִי-	תֹאמַר	וּבִעֶרֶב	עֶרֶב	
mañana	diera	quién	: dirás	y-por-la-tarde	, tarde	
עֵינֶיךָ	וּמִמְרָאָה	תִּפְחָד	אֲשֶׁר	לְבָבְךָ	מִפְחָד	
tus-ojos	y-de-la-visión-de	tendrá-miedo	que	a-tu-corazón	de-miedo	
בְּאֵנִיֹת	מִצְרַיִם	יְהוָה	וַתִּשְׁבֹּרְךָ	תֵּרָאָה:	אֲשֶׁר	
en-naves	Egipto	Yahweh	Y-te-hará-volver	(68)	. verás	que
לְרֹאֲתָהּ	עוֹד	חֹסֶיף	לֹא	לְךָ	אֲשֶׁר אָמַרְתִּי	בְּדֶרֶךְ
a-ver-lo	más	volverás	no	: a-ti	dije	que
לְעֲבָדִים	לְאֵי־בֵי	שָׁם	וְהִתְמַכְרְתֶם			
por-esclavos	a-tus-enemigos	allí	y-os-venderéis			
הַבְּרִית	דְּבָרַי	אֵלֶּה	קִנְיָה:	וְאֵין	וְלִשְׁפָחוֹת	
el-pacto	palabras-de	Estas	(1)	. comprador	y-no-habrás	y-por-esclavas
בְּאֶרֶץ	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל	אֶת-	לַחֲרֹת	יְהוָה	צִוָּה	אֲשֶׁר-
en-tierra-de	Israel hijos-de	con	para-hacer	Moisés a	Yahweh	mandó
בְּחֹרֵב:	אִתָּם	כָּתָה	אֲשֶׁר-	הַבְּרִית	מִלְכָּד	מֹואָב
. en-Horeb	con-ellos	hizo	que	el-pacto	además-de	Moab
וַיִּקְרָא	מֹשֶׁה אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל	וַיֹּאמֶר	אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם			
Y-llamó	Israel todo	y-dijo	Israel	(2)		
אֶת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה	יְהוָה	לְעֵינֵיכֶם	בְּאֶרֶץ	מִצְרַיִם	לְפָרְעָה	
lo-que	Yahweh	ante-vuestros-ojos	en-tierra-de	Egipto	a-Faraón	**

וְלִכְלֹל-
y-a-todos
עֲבָדָיו
sus-siervos
וְלִכְלֹל-
y-a-toda
אַרְצוֹ:
su-tierra
(3)
הַמְּסוֹת
Las pruebas

הַגְּדֹלֹת
las-grandes
אֲשֶׁר
que
רָאוּ
vieron
עֵינֶיךָ
tus-ojos
הָאֵת
las-señales
וְהַמִּפְתִּים
y-las-maravillas

הַגְּדֹלִים
las-grandes
הֵם:
(4)
וְלֹא-
Y-no
נָחַן
dio
יְהוָה
Yahweh
לָכֶם
a-vosotros
לִבְּ
corazón
לְדַעַת
para-entender

וְעֵינִים לִרְאוֹת וְאֹזְנִים לִשְׁמָע עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
para-ver ni-ojos
ni-oídos
para-oír
hasta
el-día
el-este
(5)
וְאֵלֶיךָ אֲתָכֶם
a-vosotros Y-he-traído

אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא-
año cuarenta
por-el-desierto
no
;
שִׁלְמִיתְכֶם
vuestros-vestidos
מֵעַלֵיכֶם
de-sobre-vosotros
בָּלוּ
se-desgastaron

וַתַּעֲלֶךְ
y-tu-sandalia
לֹא-
no
בַּלְתָּה
se-desgastó
מֵעַל
de-sobre
רַגְלֶךָ:
(6)
לָחֶם לֹא אָכַלְתֶּם
comisteis no Pan

וַיֵּין
y-vino
וְשָׁכַר
y-bebida-fermentada
לֹא
no
שָׁתִיתֶם
bebisteis
לְמַעַן
para-que
תִּדְעוּ
conoceráis
כִּי אֲנִי
yo que

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
Yahweh
vuestro-Dios
(7)
וּתְבֹאוּ
Y-vinisteis
אֶל-הַמָּקוֹם
el-lugar
הַזֶּה
el-este
וַיֵּצֵא
y-salió

סִיחֹן מֶלֶךְ-חֶשְׁבֹן
rey-de Sehón
Hesbón
וְעוֹג מֶלֶךְ-
y-Gog
הַבָּשָׁן
el-Basán
לִקְרָאתֵנוּ
a-encontramos
לַמִּלְחָמָה
en-la-batalla

וַתִּבֶּקְעוּ
y-les-derrotamos
(8)
וַתִּקַּח
Y-tomamos
אֶת-
**
אַרְצָם
su-tierra
וַתִּתְּנֵהּ
y-la-dimos

לְנַחֲלָה
por-herencia
לְרֵאוּבֵנִי
a-el-rubenita
;
וּלְגָדִי
y-a-el-gadita
וְלַמִּצֵּי
y-a-mitad-de
שִׁבְט
tribu-de

הַמִּנְשִׁי:
el-manasita
(9)
וַשְׁמֶרְתֶּם
Ahora-guardad
אֶת-דְּבָרַי
palabras-de
הַבְּרִית
el-pacto
הָאֵת
las-estas

וַעֲשִׂיתֶם
y-haced
אֲתָם
a-ellas
לְמַעַן
para-que
תִּשְׁכִּילוּ
prosperéis
אֵת כָּל-אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ:
**
lo-que
hagáis
Voso- (10)
tros

וְנָצְבִים	הַיּוֹם	כָּלְכֶם	לִפְנֵי	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	רָאשֵׁיכֶם
estáis	hoy	todos-vosotros	ante	Yahweh	, vuestro-Dios	vuestros-jefes
שְׂבִיטֵיכֶם	זְקֵנֵיכֶם	וְשָׂרֵיכֶם	כָּל	אִישׁ יִשְׂרָאֵל:		
vuestros-dirigentes	vuestros-ancianos	y-vuestros-oficiales	todo	. Israel hombre-de		
טַפְּכֶם	נְשֵׁיכֶם	וְגֵרְךָ	אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ	מִחֻנֶּיךָ		
Vuestros niños	vuestras-mujeres	y-tu-extranjero	que	en-medio-de	tu-campamento	
מִחֻטֵּב	עֵצֶיךָ	עַד	שֶׁאֵב	מִיַּמֶּיךָ:		
desde-el-que-corta	tu-leña	hasta	el-que-saca	. tu-agua		
לְעִבְרְךָ	בְּבְרִית	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	וּבְאֵלֹתָיו		
Para-tu-entrar (12)	en-pacto-de	Yahweh	tu-Dios	y-en-su-juramento		
אֲשֶׁר יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	פָּרַת	עִמָּךְ	הַיּוֹם:	לְמַעַן	תְּקִים- אֹתָךְ
Yahweh que	tu-Dios	hace	con-tigo	. hoy	A-fin-de (13)	a-ti confirmar
הַיּוֹם	לֹא	לָעָם	וְהוּא	יִהְיֶה-	לְךָ	לְאֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר-
hoy	para-él	por-pueblo	y-él	será	para-ti	habló como por-Dios
לְךָ	וְכַאֲשֶׁר	נִשְׁבַּע	לְאֲבֹתֶיךָ	לְאַבְרָהָם	לְיִצְחָק	וּלְיַעֲקֹב:
a-ti	y-como	juró	a-tus-padres	a-Abraham	a-Isaac	. y-a-Jacob
וְלֹא	אִתְּכֶם	לְבַדְכֶם	אֲנִי	פָּרַת	אֶת-	הַבְּרִית
Y-no (14)	con-vosotros	vosotros-solos	yo	hago	**	el-pacto
וְאֶת-הָאֵלֶּה	הַזֵּאת:	כִּי	אֶת-	אֲשֶׁר	יֵשֵׁן	פֹּה
el-jura y **	el-este	Sino (15)	con	quien	está	con-nosotros aquí
עַמֶּךָ	הַיּוֹם	לִפְנֵי	יְהוָה	אֱלֹהֵינוּ	וְאֵת	אֲשֶׁר
en-pie	hoy	ante	Yahweh	nuestro-Dios	y-con	quien
עִמָּנוּ	הַיּוֹם:	כִּי- אַתֶּם	יִדְעֶתֶם	אֶת אֲשֶׁר-יִשְׁכְּנוּ	בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם	
. hoy con-nosotros	(16)	Pues	sabéis	vosotros	como	**
וְאֶת אֲשֶׁר- עָבְרָנוּ	כָּרָב	הַנָּזִים	אֲשֶׁר	עָבַרְתֶּם:		
pasamos	entre	las-naciones	que	. atravesasteis		

וַתֵּרְאוּ אֶת-שְׁקוּצֵיהֶם וְלִלְיֵיהֶם עֵץ
 Y-visteis (17) ** sus-(imágenes) abominables y ** sus-idolos madera

וְאִבֵּן בַּסֶּף וְהָב אֲשֶׁר עִמָּהֶם: פֶּן-יֵשׁ בְּכֶם אִישׁ
 plata y-piedra que y-oro que con-ellos No-sea-que (18) . hombre entre-vosotros haya

אִי-אִשָּׁה אִוּ מִשְׁפָּחָהּ אִוּ-שְׁבֵט אֲשֶׁר לִבּוֹ פָּנָה הַיּוֹם מֵעַם
 o familia o tribu o mujer o su-corazón se-aparte hoy de-con

יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ לְלֵבָת לַעֲבֹד אֶת-אֱלֹהֵי הַנָּחִים הַהֵם פֶּן-
 nuestro-Dios Yahweh para-ir a a-servir dioses-de las-aquellas las-naciones no-sea

יֵשׁ בְּכֶם שָׂרֵשׁ פֶּרֶה רֹאשׁ וְלַעֲנָה: וְהָיָה
 haya en-vosotros raíz que-produce hiel y-ajenjo (19) . Y-sea

בְּשִׁמְעוֹ אֶת-דִּבְרֵי הַמָּלָה הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ
 en-su-oír ** palabras-de la-maldición la-esta y-se-bendiga

בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלוֹם יִהְיֶה-לִּי כִּי בִשְׂרָרוּת
 en-su-corazón diciendo paz será para-mi aunque en-terquedad-de

לִבִּי אֶלֶף לִמְעַן סָפֹת הָרְוָה אֶת-הַצֵּמָאָה: לֹא-
 mi-corazón para-que , ando suprima lo-húmedo a lo-seco (20) . No

יֵאָבֵה יְהוָה סִלָּה לּוֹ כִּי אֲזַי יַעֲשֶׂן אַף-יְהוָה
 querrá Yahweh perdonar a-él pues entonces humeará ira-de Yahweh

וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הַזֶּה וְהָיָה וְהִבְדָּה בּוֹ כָּל-
 y-su-celo contra-el-hombre el-aquel y-cacerá en-él toda

הַמָּלָה הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַזֶּה וּמָחָה יְהוָה
 la-maldición la-escrita en-el-libro el-este y-borrará Yahweh

אֶת-שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם: וְהִבְדִּילוֹ יְהוָה
 ** su-nombre de-bajo los-cielos . Y-lo-apartará (21) Yahweh

לְרֵעָה מִכָּל שְׁבֵט יִשְׂרָאֵל כָּל-אֲלֹת תְּבָרִית
 para-mal de-todas tribus-de Israel segun-todas maldiciones-de el-pacto

וְאָמַר Y-dirá	(22)	הַזֶּה: . el-este	הַחֹרֶה la-ley	בְּסֵפֶר en-libro-de	הַכְּתוּבָה la-escrita
מֵאַחֲרֵיכֶם de-tras-vosotros	יָקוּמוּ se-levanten	אֲשֶׁר que	בְּנֵיכֶם vuestros-hijos	הָאַחֲרוֹן la-posterior	הַדּוֹר la-generación
אֶת- **	וְרָאוּ y-vean	רְחוֹקָה lejana	מֵאֲרֶץ de-tierra	יָבֹא venga	אֲשֶׁר que
יְהוָה Yahweh	חִלָּה infligirá	אֲשֶׁר- que	פְּתִילָאֵיהָ sus-enfermedades	וְאֶת- y **	הָאֶרֶץ la-tierra
מִפְּלוֹת plagas-de	תִּזְרַע será-sembrada	לֹא no	אֶרֶצָהּ , su-tierra	כָּל- toda	שָׂרֶפָה quemada
וְלֹא como-destrucción	תִּצְמַח hierba	כָּל- ninguna	בָּהּ en-ella	יֵצֵא brotará	וְלֹא- y-no
סֹדִים en-su-ira	וְעִמְרָה Yahweh	אֲשֶׁר destruyó	וּצְבוִיִּים que	אֲדָמָה y-Zeboim	יְעֹמְרָה Adma
וְיִבְחֲמוּ: Y-dirán	כָּל- las-naciones	הַגּוֹיִם todas	עַל- por	מָה qué	עָשָׂה hizo
יְהוָה Yahweh	כִּבְּהָ לָאֶרֶץ así	הָאֶרֶץ la-ira	חֲרִי ardor-de	הַגָּדוֹל la-grande	הַזֶּה: la-esta
וְיִבְחֲמוּ: Y-dirán	עַל por	אֲשֶׁר que	עָזְבוּ dejaron	אֶת- **	בְּרִית pacto-de
אֱלֹהֵי Dios-de	אֲבֹתָם sus-padres	אֲשֶׁר que	כָּרַת hizo	עִמָּם con-ellos	בְּהוֹצִיאָם en-su-sacar
מֵאֲרֶץ de-tierra-de	מִצְרַיִם: Egipto	וַיִּלְכוּ Y-fueron	וַיַּעֲבְדוּ y-sirvieron	אֱלֹהִים dioses	אֲחֵרִים otros
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ y-se-inclinaron	לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא- no	וְדָעוּ conocían	וְלֹא y-no	חֵלֶק dio-porción	לָהֶם: a-ellos

וַיִּחַר-
אֵף יְהוָה
בָּאָרֶץ
הַהוּא לְהָבִיא עָלֶיהָ
Y-se-encendió (27) Yahweh ira-de en-la-tierra sobre-ella para-traer , la-aquella

אֶת-
כָּל-
הַקְלָלָה
הַכְּתוּבָה
בְּסֵפֶר
הַזֶּה:
** toda la-maldición la-escrita en-el-libro . el-este

וַיִּחַשֵׁם
יְהוָה
מֵעַל
אֲדָמָתָם
בָּאֵף
וּבְחִמָּה
Y-les-desarraigó (28) Yahweh de-sobre la-tierra con-ira y-con-furor

וּבְקֶצֶף
גָּדוֹל
וַיִּשְׁלֹכֵם
אֶל-
אֶרֶץ
אֲחֵרָה
כִּי־
הַזֶּה:
y-con-indig nación grande y-los-arrojó a tierra otra como-el-día . el-este

הַנִּסְתָּרוֹת
לִיהוָה
אֱלֹהֵינוּ
וְהַנִּגְלָלָה
Las-cosas-ocultas (29) para-Yahweh nuestro-Dios y-las-cosas-reveladas

לָנוּ
וּלְבָנֵינוּ
עַד-
עוֹלָם
לַעֲשׂוֹת
אֶת-
כָּל-
דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה
para-
nosotros y-para-nuestros-hijos hasta siempre para-hacer todas ** la-ley palabras-de

הָאֵת:
וְהָיָה
כִּי-
יָבֹאוּ
עָלֶיךָ
כָּל-
הַדְּבָרִים
la-esta (1) Y-será cuando vengan sobre-ti todas las-cosas

Cap. 30

הָאֵלֶּה
הַבְּרָכָה
וְהַקְלָלָה
אֲשֶׁר
נָתַתִּי
לִפְנֶיךָ
וְהַשְׁבַּתִּי
אֶל-
las-estas , la-bendición y-la-maldición que he-puesto ante-ti en y-pones

לְדַבְּרָךָ
בְּכָל-
הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר
הִדִּימְתִּי
יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ
tu-corazón , tu-todas las-naciones que te-dispersa Yahweh tu-Dios

שָׁמָּה:
וּשְׁבַתָּ
עַד-
יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ
וּשְׁמַעְתָּ
בְּקוֹלִי
allí . (2) Y-te-vuelves a Yahweh tu-Dios y-escuchas a-su-voz

בְּכָל
אֲשֶׁר-
אָנֹכִי
מַצְוֶה
הַיּוֹם
אֵתָּה
וּבְנֶיךָ
בְּכָל-
según
lo-que
yo te-mando , hoy tū y-tus-hijos con-todo

לְדַבְּרָךָ
וּבְכָל-
נַפְשֶׁךָ:
וְשָׁב
יְהוָה
tu-corazón y-con-toda . tu-alma (3) Entonces-restaurará Yahweh

אֱלֹהֶיךָ
אֶת-
שְׁבוּתְךָ
וּרְמָמָה
tu-Dios ** tu-cautividad y-te-compadecerá

וְשָׁב	וּקְבַצְךָ	מִכָּל-	הַעַמִּים	אֲשֶׁר
y-restaurará	y-te-recogerá	de-todos	los-pueblos	donde
הִפִּיצְךָ	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	שָׁמָּה:	אִם-יִהְיֶה
te-esparció	Yahweh	tu-Dios	(4) . allí	Si fuere
בְּקֶצֶה	הַשָּׁמַיִם	מִשָּׁם	וּקְבַצְךָ	יְהוָה
en-fin-de	, los-cielos	de-allí	te-recogerá	Yahweh
וּמִשָּׁם	יִקְחָהּ:	(5)	וְהִבֵּיאָךְ	יְהוָה
y-de-allí	. te-tomará		Y-te-hará-regresar	Yahweh
אֱלֹהֶיךָ	אֶל-	הָאָרֶץ	אֲשֶׁר-	יְרָשׁוּךָ
tu-Dios	a	la-tierra	que	tus-padres .
יִרְשָׁתָהּ	וְהִיטִבְךָ	וְהִרְבֵּךְ		
y-la-poseerás	y-te-hará-bien	y-te-aumentará		
מֵאֲבֹתֶיךָ:	וְיָמַל	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	אֶת-
(6) . más-que-a-tus-padres	Y-circuncidará	Yahweh	tu-Dios	**
לִדְבָרְךָ	וְאֶת-לֵב	וְרָעָךְ	לְאַהֲבָהּ	אֶת-יְהוָה
tu-corazón	y ** corazón-de	tu-simiente	a para-amar	Yahweh
בְּכָל-	לִדְבָרְךָ	וּבְכָל-	נַפְשְׁךָ	לְמַעַן
con-todo	tu-corazón	y-con-toda	tu-alma	para
וְהָיָה	יְהוָה	אֱלֹהֶיךָ	אֶת	כָּל-הָאֲלֹת
Y-pondrá (7)	Yahweh	tu-Dios	**	sobre las-estas las-maldiciones todas
אֹיְבֶיךָ	וְעַל-	שֹׂנְאֶיךָ	אֲשֶׁר	רִדְפוּךָ:
tus-enemigos	y-sobre	tus-aborrecedores	que	. te-persiguen
וְאִתָּהּ	תָּשׁוּב	וְשִׁמְעָה	בְּקוֹל	יְהוָה
Y-tú (8)	volverás	y-escucharás	a-voz-de	Yahweh
וְעָשִׂיתְ	אֶת-כָּל-	מִצְוֹתָיו	אֲשֶׁר אֶבְרִי	מִצְוָה
y-harás	** todos	sus-mandamientos	que	yo te-mando
				hoy

והוֹתִירֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־ מַעֲשֶׂה
Y-te-hará-prosperar Yahweh tu-Dios en-toda obra-de (9)

יָדְךָ בְּפִרְיִי בִטְנִי וּבְפִרְיִי בְּהִמְתֵּךְ וּבְפִרְיִי
tu-tierra en-fruto-de tu-vientre y-en-fruto-de tu-ganado y-en-fruto-de

אֲדַמְתֶּךָ לְטוֹבָה כִּי־ יָשׁוּב יְהוָה לְשׁוֹשׁ עָלֶיךָ לְטוֹב
tu-tierra pues , para-bien Yahweh a-gozarse por-ti para-bien

כְּאֲשֶׁר־ שָׂשׂ עַל־ אֲבֹתֶיךָ: כִּי חֲשָׁמַע בְּקוֹל־ יְהוָה
como por se-gozó tus-padres Si (10) Yahweh a-voz-de escuchas

אֱלֹהֶיךָ לְשָׁמְרָם מִצְוֹתָיו לְשָׁמְרָם
tu-Dios para-guardar sus-mandamientos y-sus-estatutos el-escrito

בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּי תָשׁוּב אֶל־ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל־
en-libro-de la-ley la-esta si , a te-vuelves Yahweh tu-Dios con-todo

לִבְּךָ וּבְכֹל־ נַפְשְׁךָ: כִּי הַמְצָנָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
tu-corazón y-con-toda tu-alma (11) Pues el-mandamiento el-este que

אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לֹא־ נִפְלְאָה הוּא מִמָּקֶד וְלֹא רַחֲקָה
te-mando yo hoy no es-demasiado-difícil ella para-ti y-no para-ti

הוּא: לֹא בַשָּׁמַיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־ לָנוּ
No (12) . ella en-los-cielos para-decir ella para-nosotros subirá

הַשָּׁמַיִמָּה וְיִקְחֶהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ
a-los-cielos y-la-tomará para-nosotros y-nos-hará-oír a-ella

וְנַעֲשֶׂהָ: וְלֹא־ מֵעַבֵּר לִים הוּא לֵאמֹר מִי
y-la-haremos Y-no más-allá de-el-mar para-decir , ella

יַעֲבֹר־ לָנוּ אֶל־ עֵבֶר הַיָּם וְיִקְחֶהָ לָנוּ
para-nosotros a para-nosotros cruzará el-mar y-la-tomará

וְיִשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂהָ: כִּי קָרוֹב אֲלֶיךָ
y-nos-hará-oír a-ella . ya-la-haremos (14) Pues de-ti cerca

הַדְּבַר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ: רְאֵה נָתַתִּי
pongo , Mira (15) . para-hacer-lo y-en-tu-corazón en-tu-boca , mucho la-palabra

לִפְנֵיךָ הַיּוֹם אֶת-הַחַיִּים וְאֶת-הַטּוֹב וְאֶת-הַמָּוֶת וְאֶת-
y ** la-muerte y ** , el-bien y ** la-vida ** hoy ante-ti

הָרַע: אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה
Yahweh a para-amar hoy te-mando yo Porque (16) . el-mal

אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בְּדַרְכָּיו וּלְשָׂמֵר מִצְוֹתָיו
sus-mandamientos y-para-guardar en-sus-caminos para-andar tu-Dios

וְחִקְתִּיו וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְחַיִּיתָ וְרָבִיתָ
y-aumentarás y-vivirás y-sus-leyes y-sus-estatutos

וּבִרְכָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה בָּא-
entras tú que en-la-tierra tu-Dios Yahweh y-te-bendecirá

שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וְאִם-יִפְּנֶה לְבָבְךָ וְלֹא
y-no tu-corazón se-aparta Pero-si (17) . para-poseer-la allí

תִּשְׁמָע תִּדְחָף וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים
otros a-dioses y-te-inclinas y-eres-desviado escuchas

וְעִבַדְתָּם: הִנֵּה יְהוָה לָכֵן הַיּוֹם כִּי אֲבֹד
destruir que hoy a-vosotros Declaro (18) . y-les-sirves

תִּהְיוּ תִּהְיוּ לֹא-תִּהְיוּ יָמִים עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה
tú que la-tierra sobre días prolongaréis no , seréis-destruidos

עָבַר אֶת-הַיַּרְדֵּן לָבֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: הַעֲדִילִי
Llamo-testigos (19) . para-poseer-la allí para-entrar el-Jordán ** cruzas

בָּכֶם הַיּוֹם אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת
y-la-muerte la-vida la-tierra y ** los-cielos ** hoy contra-vosotros

נָתַתִּי לִפְנֵיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְלָלָה וּבְחֵרָה בְּחַיִּים
las-vidas ahora-escoge , y-la-maldición la-bendición , ante-ti pongo

למען תחיה אתה ותרעה : לאהבה את-יהוה
tu-Dios Yahweh ** Para-amar (20) . y-tu-descendencia tú vivas para-que

לשמע בקלך ולדבקה בו כי הוא תחיה
tu-vida él pues de-él y-aferrarse a-su-voz para-oír

וארך ימיו לשבת על-הארמה אשר נשבע יהוה
Yahweh juró que la-tierra en para-habitar tus-días y-prolongación-de

לאבתיו לאברהם ליצחק ולישכב לתת להם
a-ellos para-dar y-a-Jacob a-Isaac a-Abraham a-tus-padres

וגלך משה ודבר את-הדברים האלה אל-כל- (1) Cap. 31
todo a las-estas las-palabras ** y-habló Moisés Y-fue

ישראל : ויאמר אלם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום
, hoy yo año y-veinte cien hijo-de : a-ellos Y-dijo (2) . Israel

לא-אוכל עוד לצאת ולבוא ביהוה אמר אלי לא
no a-mi dijo y-Yahweh , y-entrar salir más puedo no

תעבר את-הירדן הנה : יהוה אלחיה הוא עבר
pasa él tu-Dios Yahweh (3) . el-este el-Jordán ** pasarás

לפניה הוא-ושמיר את-הגוים האלה מלפניה
de-delante-de-ti las-estas las-naciones ** destruirá él delante-de-ti

ירשתם יהושע הוא עבר לפניה כאשר דבר
habló como delante-de-ti pasará él Josué ; y-las-desposeerás

יהוה : ועשה יהוה להם כאשר עשה לסיחון ולעוג
y-a-Gog a-Schón hizo como a-ellos Yahweh Y-hará (4) . Yahweh

מלכי האמרי ולארצם אשר השמיד אתם
a-ellos destruyó que y-a-sus-tierra los-amoritas reyes-de

ויתגם יהוה לפניכם ועשיתם להם
a-ellos y-haréis ante-vosotros Yahweh Y-los-entregará (5)

כָּכֹל-תִּמְצְוֶה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֹתְכֶם : חֲזָקוּ וְאַמְצוּ
y-sed-valientes Sed-fuertes (6) . a-vosotros mandé que el-mandamiento según-todo

אֶל-תִּירְאוּ וְאֶל-תַּעֲרָצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios Yahweh pues de-delante-de-ellos os-asustéis y-no temáis no

הוּא הַחֵלֶק עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ :
el-que-va él no con-tigo te-dejará y-no te-abandonará

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֶיךָ כָּל-
Y-llamó Moisés a-Josué y-dijo a-él a-ojos-de todo (7)

יִשְׂרָאֵל חֲזָק וְאַמִּץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אִתְּךָ אֶת-הָעָם
sé-fuerte : Israel y-valiente pues tú entrarás con el-pueblo

הַזֶּה אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתְךָ לָתֶת
el-este a la-tierra que juró Yahweh ל-a-sus-padres para-dar

לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחִילָנָה אוֹתָם : יְהוָה הוּא
y-tú a-ellos la-harás-poseer a-ellos (8) Y-Yahweh él

הַחֵלֶק לִפְנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא
el-que-va el-delante-de-ti él estará , con-tigo no te-dejará y-no

יַעֲזֹבְךָ לֹא תִירָא וְלֹא תִחַס : וַיִּכְתֹּב
; te-abandonará no temas y-no te-asustes (9) Y-escribió

מֹשֶׁה אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתֵּן לְיְהוֹנָדָב בֶּן-לֵוִי
la-esta la-ley ** Moisés a y-la-dio los-sacerdotes a hijos-de Leví

הַנִּשְׂאִים אֶת-אָרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל-כָּל-זָקֵן
los-portadores-de ** arca-de pacto-de ; Yahweh y-a todos ancianos-de

יִשְׂרָאֵל : וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שִׁבְעֵי שָׁנִים
Israel . Y-mandó Moisés a-ellos Al-fin-de : diciendo años siete (10)

בְּמַעַד שָׁנָה הַשְּׁמִיטָה בְּחַג הַסִּבּוֹת :
en-tiempo-establecido año-de la-remisión en-fiesta-de los-tabernáculos

בְּכֹל-יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת אֶת-פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
tu-Dios Yahweh faz-de ** para-ver Israel todo Cuando-venga (11)

בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר תִּקְרָא אֶת-הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד
ante la-esta la-ley ** proclamarás ; elija que en-el-lugar

כָּל-יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנוֹתֵיהֶם: הִקְתַּל אֶת-הָעָם הָאֲנָשִׁים
los-hombres , el-pueblo ** Congrega (12) . a-óídos-de-ellos Israel todo

וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף וְהַזָּר וְהָאִשָּׁרָה בְּשַׁעְרֶיךָ לִמְעַן
para-que dentro-de-tus-puertas que y-tu-extranjero y-el-niño y-las-mujeres

יִשְׁמְעוּ וְלִמְעַן יִלְמְדוּ וְיִרְאוּ אֶת-יְהוָה
Yahweh a y-teman aprendan y-para-que oigan

אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
la-ley palabras-de todas ** para-hacer y-cuiden vuestro-Dios

הַזֹּאת: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ
oirán , conocen no que E-hijos-de-ellos (13) . las-éstas

וְלִמְדוּ לִירְאָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל-הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם
vosotros que los-días todos vuestro-Dios Yahweh a a-temer y-aprenderán

תֵּימָם עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
allí el-Jordán ** pasando vosotros que la-tierra en viviendo

לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בֵּן קָרְבִי
se-acercan he-aquí : Moisés a Yahweh Y-dijo (14) . para-poseer-la

יִמְיָךְ לָמוֹת קָבָא אֶת-יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְנַצֵּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד
reunión en-tienda-de y-presentaos Josué a llama : para-morir tus-días

וַאֲצִנְוֵהוּ וַיִּלָּךְ מֹשֶׁה יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְנַצֵּבוּ
y-se-presentaron y-Josué Moisés y-fue ; y-le-encargaré

בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וַיֵּרָא יְהוָה בְּעַמּוּד עָנָן
nube en-columna-de en-la-tienda Yahweh Y-se-apareció (15) . reunión en-tienda-de

וַיֹּאמֶר Y-dijo	(16)	הָאֵהָל : . la-tienda	פֶּתַח puerta-de	עַל- en	הַעֲנָן la-nube	עַמֻּד columna-de	וַיִּשְׁמָר y-se-mantuvo
וְקָם y-se-levantará		אֲבֹתָיִךְ tus-padres	עִם- con	שָׁכַב durmiendo	הֵנָּה he-aquí-tú	אֶל- מֹשֶׁה a Moisés	יְהוָה Yahweh
הָאָרֶץ la-tierra		גֵּר- extraño-de	אֱלֹהֵי dioses-de	אַחֲרַי tras	חָנָה y-se-prosituirá	הֵנָּה y-se-prosituirá	הָעָם y-se-prosituirá
וְהִפְרֹ y-quebrantará		וַעֲזַבְנִי y-me-abandonará	בְּקֶרְבִּי ; en-medio-de-él	שָׁמָּה allí	אֲשֶׁר entra	הוּא él	אֵת que
אִפִּי mi-ira		וַתִּהְיֶה Y-ardará	(17)	אִתּוֹ : . con-él	כָּרַחְתִּי hice	אֲשֶׁר que	בְּרִיתִי mi-pacto
וְהִסְתַּרְתִּי y-esconderé		וַעֲזַבְתִּים y-les-abandonaré		הַהוּא el-aquel	בַּיּוֹם- en-el-día	כּוֹ contra-él	
וּמִצָּאָהוּ y-le-sobrevendrán		לְאַחֵל para-destruir		וְהָיָה y-será	מֵהֶם de-ellos	פָּנִי mi-rostro	
הָיָה acaso-no		בַּיּוֹם en-el-día	וְאָמַר y-dirá	וְצָרוֹת ; y-adversidades	רַבּוֹת muchos	רָעוֹת males	
הָרָעוֹת los-males		מִצָּאֵי me-sobrevinieron	בְּקֶרְבִּי en-medio-de-mí	אֱלֹהֵי mi-Dios	אֵין no-está	כִּי- porque	עַל no
הַהוּא el-aquel		בַּיּוֹם en-el-día	פָּנִי mi-rostro	אֶסְתִּיר ocultaré	וְאֲנִכִּי ocultar	וְאֲנִכִּי Y-yo	(18)
הָאֵלֶּה : los-estos		וְאֲנִכִּי Y-yo	וְאֲנִכִּי Y-yo	וְאֲנִכִּי Y-yo	וְאֲנִכִּי Y-yo	וְאֲנִכִּי Y-yo	וְאֲנִכִּי Y-yo
עַל כָּל- toda		הָרָעָה la-maldad	אֲשֶׁר que	עָשָׂה hizo	כִּי pues	פָּנָה se-volvió	אֶל-אֱלֹהִים אֲחֵרִים : . otros dioses a
וַעֲתָה Y-ahora		כָּתְבוּ para-vosotros	לְכֶם escribir	אֶת-הַשִּׁירָה la-canción	הַזֹּאת la-esta	וְלִמְנָה y-enseña-la	אֶת-בְּנֵי- hijos-de
יִשְׂרָאֵל pon-la		שִׁמָּה Israel	בְּפִיהֶם en-boca-de-ellos	לְמַעַן para-que	תִּהְיֶה- sea	לִי para-mí	הַשִּׁירָה la-canción
הַזֹּאת la-esta		הַשִּׁירָה la-canción	לִי para-mí	תִּהְיֶה- sea	לְמַעַן para-que	בְּפִיהֶם en-boca-de-ellos	שִׁמָּה Israel

לְעֵד בְּבִנְיָ יִשְׂרָאֵל: כִּי-אֲבִיאֲנִי אֶל-הָאָדָמָה |
la-tierra a le-lleve Cuando (20) . Israel contra-hijos-de para-testimonio

אֲשֶׁר-נִשְׁבַּעְתִּי לְאָבִיוֹתַי זָבֵת חֶלֶב וּדְבַשׁ וְאָכַל
y-coma y-miel leche que-fluye a-su-padre juré que

וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וְאֲחֵרִים אֶל-אֱלֹהִים אֲחֵרִים
y-se-sacie y-se-engorde y-se-vuelva a dioses otros

וְעַבְדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהִפָּר אֶת-
y-les-sirvan y-me-rechacen y-rompa **

בְּרִיתִי: וְהָיָה כִּי-חֲמָצָאֲנָם אֹתוֹ רַעוֹת רַבּוֹת
Y-será (21) . mi-pacto cuando sobrevengan a-él muchos males

וְצָרוֹת וְעִנְיָתָהּ וְשִׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו
y-adversidades y-testificará la-canción la-ésta contra-él

לְעֵד כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זַרְעוֹ
no pues por-testigo se-olvidará de-boca-de su-descendencia

כִּי יִדְעֵתִי אֶת-יָצְרוֹ אֲשֶׁר הָיָה עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטָרָם אֲבִיאֲנִי
conozco pues ** plan que él hace , hoy antes-de introducir-le

אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת
que la-tierra a Y-escribió (22) . le-juré la-esta la-canción ** Moisés

בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְדָהּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּצִו
el-aquel en-el-día y-la-enseñó a hijos-de Israel . Israel (23) Y-mandó

אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נֹחַ וַיֹּאמֶר הִנֵּה עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטָרָם אֲבִיאֲנִי
Nun hijo-de Josué a y-dijo : esfuérzate y-sé-valiente וַיֹּאמֶר כִּי אֲהִי

תָּבִיא אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם
llevarás a hijos-de Israel a la-tierra que juré a-ellos

וְאֵנִכִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ: וַיְהִי כַּכֵּלֹת מֹשֶׁה לְכַתֵּב אֶת-
Y-fue (24) . con-tigo estaré y-yo ** de-escribir Moisés tras-acabar

וַיֹּצֵא	וְתָמָם:	עַד	סֵפֶר	עַל-	הַזֹּאת	הַחֹרֶה-	דִּבְרֵי
Entonces-mandó	(25)	terminar-las	hasta	, libro	en	la-ésta	la-ley palabras-de
מֹשֶׁה	אֶת-	הַלְוִיִּם	נֹשְׂאֵי	אֲרוֹן	בְּרִית-	יְהוָה	לֵאמֹר:
. diciendo	Yahweh	pacto-de	arca-de	portadores-de	los-levitas	a	Moisés
לָקַח	אֶת	סֵפֶר	הַחֹרֶה	הַזֶּה	וְשָׂמָם	אֵלָיו	מֵצֵד
(26)	Tomad	**	libro-de	la-ley	la-ésta	y-poned	junto-a a-él
אֲרוֹן	בְּרִית-	יְהוָה	אֱלֹהֵיכֶם	וְהָיָה	שָׁם	בְּךָ	כֹּן-
arca-de	pacto-de	Yahweh	vuestro-Dios	y-estará	allí	contra-ti	contra-ti
לְעֵד:	כִּי	אֲנִי	יֹדְעֵתִי	אֶת-	מִרְיָךְ	וְאֶת-	עֶרְפְּךָ
(27)	Pues	yo	conozco	**	tu-rebelión	y	tu-cerviz
הֵן	בְּעוֹדִנִּי	חַי	עִמָּכֶם	הַיּוֹם	מִמֶּכֶּם	הַיּוֹם	עִם-
si-aún-yo	he-aquí	vivo	con-vosotros	hoy	rebeldes	sois	contra
וְאֵן	כִּי-	אֲחֵרִי	מוֹתִי:	הַקְהִילוּ	אֵלַי	אֶת-	**
¿	entonces-cuando-más	tras	mi-muerte	Congregad	ante-mí		
כָּל-	וְזָקְנֵי	שְׁבִטֵיכֶם	וְשֹׁטְרֵיכֶם	וְאֶדְבָרָה	כָּם	בְּ-	
todos	ancianos-de	vuestras-tribus	y-vuestros-oficiales	y-hablaré	contra-ellos		
בְּאָזְנוֹתֵיכֶם	אֶת	הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה	וְאֶעֱדָה	בָּם	כֹּן-	
a-sus-oidos	**	las-palabras	las-ésta	y-testificaré	contra-ellos		
אֶת-	הַשָּׁמַיִם	וְאֶת-	הָאָרֶץ:	כִּי	יֹדְעֵתִי	אֲחֵרִי	מוֹתִי
**	los-cielos	y	la-tierra	Pues	conozco	tras	mi-muerte
הַשֹּׁמֵת	תִּשְׁחָתוּן	וּסְרָתָם	מִן	הַדֶּרֶךְ	אֲשֶׁר	כִּי-	
corromper	os-corromperéis	y-os-apartaréis	de	el-camino	que		
צִוִּיתִי	אֲתֶכֶם	וְקָרָאתִי	אֲתֶכֶם	הָרָעָה	בְּאַחֲרִית	הַיָּמִים	
mandé	, a-vosotros	y-caerá	sobre-vosotros	el-mal	en-posteridad-de	los-días	
כִּי-	תַעֲשׂוּ	אֶת-	הָרָע	בְּעֵינֵי	יְהוָה	לְהַכְעִיסוֹ	בְּמַעֲשָׂה
pues	haréis	**	el-mal	en-ojos-de	Yahweh	para-enojar-le	por-obra-de

יְדִיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה בְּאָזְנוֹי כָּל-קֹהֵל יִשְׂרָאֵל
Y-habló (30) . vuestras-manos Israel congregación-de toda a-oídos-de Moisés

אֶת-דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד הַמָּוֶת: הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם
palabras-de ** Cap. 32 la-canción la-esta hasta , su-fin (1) Prestad-oídos oh-cielos

וְאִדְבָּרָה וְחִשְׁמַע הָאָרֶץ אֲמַרְיִי פִי: יַעֲרֶף
y-hablaré , y-escuche la-tierra palabras-de mi-boca (2) Caiga

כַּמָּטָר לִקְחֵי תִזַּל כִּטָּל אֲמַרְתִּי
como-la-lluvia mi-enseñanza descienda como-el-rocío mi-palabra

כַּשֶּׁעֵינָם עַל־רֹשָׁא וְכַרְבִּיכִים עַל־עֵשֶׂב: כִּי שֵׁם
como-llovizna , hierba sobre y-como-aguaceros céspedes sobre (3) Pues nombre-de

יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גָדֹל לֵאלֹהֵינוּ: תָּמִיד תִּהְיֶה
Yahweh ; proclamaré alabado grandeza a-nuestro-Dios (4) La-roca perfecto ,

פְּעָלוֹ כִּי כָל-דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עוֹל
su-obra , todos sus-caminos justicia Dios fiel y-sin iniquidad

צָדִיק וְיָשָׁר הוּא: שָׁחַת לוֹ לֹא בָנָיו
justo y-recto a-él (5) Obró-mal para-él no sus-hijos

מוֹמָם דּוֹר עָקֹשׁ וּפְחֻלָּה: הֲ לַיהוָה תִּגְמְלוּ זֹאת
vergüenza-de-ellos generación torcida y-perversa (6) Así? a-Yahweh esto pagáis

עַם נָבֵל וְלֹא חָכָם הָלוֹא הוּא אָבִיךָ קָנָה הוּא
necio pueblo y-no , sabio él tu-padre te-creó él

עָשָׂה תִּכְנֶנֶה: זָכֹר יָמֹת עוֹלָם בִּינוּ שָׁנוֹת
te-hizo . y-te-formó (7) Recuerda años considera , antiguos tiempos

דּוֹר-דּוֹר שְׁאֵל אָבִיךָ וַיִּגְדֹּךָ
generación , y-generación pregunta-a tu-padre y-te-explicaré

זִקְנֵיךָ וַיֹּאמְרוּ לָךְ: בְּהִנָּחִל
tus-ancianos y-dirán a-ti (8) Cuando-hizo-heredar

גְּבֻלַּת	יָצַב	אָדָם	בְּנֵי	בְּהִפְרִידוֹ	גּוֹיִם	עֲלִיזוֹן
límites-de	fijó	Adán	hijos-de	cuando-repartió	naciones	Altísimo
עַמּוֹ	יְהוָה	חֶלֶק	כִּי	בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :	לְמִסְפָּר	עַמִּים
su-pueblo	Yahweh	porción-de	Pues (9)	. Israel hijos-de	por-número-de	pueblos
מִדְבָּר	בְּאֶרֶץ	יִמְצָאָהוּ		נַחֲלָתוֹ :	חֵבֶל	יַעֲקֹב
desierto	en-tierra-de	Le-halló	(10)	. su-heredad	parte-de	Jacob
יְבֻנָּהוּ		יִסְבְּבָהוּ	יִשְׁמֹן	יִלֵּל	וּבְתָחוּ	
le-sustenta		le-envuelve	, soledad	rugiente	y-en-yermo	
קְנוּ	יַעֲרֵר	כְּנָשָׁר	עֵינָיו :	כְּאִישׁוֹן	יִצְרָהוּ	
su-nidada	incita	Como-águila	(11)	. sus-ojos	como-niña-de	le-cuida
יִקְחָהוּ		כְּנָפָיו	יִפְרֹשׁ	יִרְתֵּף	גּוֹזְלָיו	עַל-
le toma		sus-alas	extiende	revolotea	sus-polluelos	sobre
וְאֵין	יִנְחֵנִי	בְּדָר	יְהוָה	אֲבָרָתוֹ :	עַל-	יִשְׁאָהוּ
y-no-hay	le-guía	sólo	Yahweh	(12)	. sus-plumas	sobre le-lleva
וַיֹּאכַל		עַל- בְּמֹתַי אֶרֶץ	יִרְפָּהוּ	אֵל גָּדָר :	עַמּוֹ	
y-comió	tierra	alturas-de	por	Le-hizo-cabalar	(13)	. extraño Dios con-él
מִחֲלָמִישׁ	וְשֶׁמֶן	מִשְׁלַע	דְּבַשׁ	וַיִּגְדָּהוּ	שָׂרִי	הַנוֹבֵחַת
de-dura	y-aceite	de-peña	miel-de	y-le-alimentó	; campo	frutos-de
וְאֵילִים	עֲרִים	עֵם- חֵלֶב	צֹאן	וְחֵלֶב	בָּקָר	חֲמֹאת
y-cameros	corderos	grasa-de	con	ovejas	y-leche-de	vacas Cuajada-de (14)
עֻבָּ	וְדָם-	חִטָּה	כִּלְיֹת	חֵלֶב	וְעַתּוּדִים	עִם-
uva	y-sangre-de	; trigo	espigas-de	mejor-de	con	y-machos-cabríos Basán hijos-de
שָׁמַנְתִּי	וַיִּבְשָׁט	יִשְׁרֹן	וַיִּשְׁמֵן	חֲמֹר :	וְשָׂתֵה	
te-llenaste	y-dio-coces	Jesurún	Y-engordó	(15)	. vino	bebiste
עָשָׂהוּ	אֱלֹהֵי	וַיַּטֵּשׁ	כְּשִׁית	עֲבִית		
le-hizo	Dios	y-abandonó-a	; te-hiciste-suave	te-hicieste-pesado		

יִקְנְאוּהוּ Le-encelan	(16)	יִשְׁעָתוּ: . su-salvación	צוּר roca-de	וַיִּנְכַּל y-rechazó
וַיִּזְבְּחוּ Sacrificaron	(17)	יִכְעִיסֶהוּ: . le-irritan	בְּתוֹעֵבֹת con-ídolos-abominables	בְּזָרִים con-dioses-extraños
מִקְרֵב de-cerca	חֲדָשִׁים nuevos	יָדְעוּם ; los-conocían	לֹא אֱלֹהִים no dioses	לֹא אֱלֹהִים no a-los-demonios
וַיִּלְדָּהּ te-engendró	צוּר Roca	(18)	אֲבֹתֵיכֶם: . vuestros-padres	שָׁעֲרוּם respetaron
וַיִּהְיֶה Yahweh	וַיֵּרָא Y-vio	(19)	מִחֲלֻלָּה: . de-tu-creación	וַתִּשְׁכַּח y-olvidaste
וַיִּבְנֶתִיו: . y-sus-hijas	בָּנָיו sus-hijos	מִכְעָס por-cólera-de	וַיִּנְכַּז y-rechazó	
מַה cuál	אֶרְאֶה veré	מֵהֶם de-ellos	פָּנִי mi-rostro	אֶסְתִּירָה esconderé
אֱמֵן fiel	לֹא no	בָּנִים hijos	הֵמָּה ellos	תְּהַפֹּכֶת perversa
וַיִּכְעֲסוּ me-irritaron	אֵל , Dios	בְּלֹא con-no	קִנְאוּתִי me-encelaron	הֵם Ellos
עַם pueblo	בְּלֹא por-no	אֶקְנִיאֵם los-moveré-a-celos	וְאֲנִי y-yo	בְּהַבְלִיתֵם ; con-sus-vanos-ídolos
קָדַתָּה se-encendió	אֵשׁ fuego	כִּי Porque	אֶכְעִיסֵם: (22)	וְנָל necia
אֶרֶץ tierra	וַתֹּאכַל y-devorará	תַּחְתִּית , abajo	עַד-שְׁאוֹל Seol hasta	וַתִּיָּקַד y-arde
הָרִים: . montañas	מוֹסְדֵי fundamentos-de	וַתִּלְהַט y-encenderá	רֵבֶלָה y-su-cosecha	

אֶסְפָּה	עַל־מֹו	רָעוֹת	חֲצִי	אֶכְלֶה-	בָּם:
Amontonaré (23)	sobre-ellos	, males	mis-flechas	emplearé	. en-ellos
מִזֵּי	רָעֵב	וּלְחָמִי	רָשָׁף	וּנְקַטֵּב	מֹרִירִי
Consumidos-de (24)	hambre	y-devorados-de	pestilencia	y-plaga	mortal
וְשֹׁן-	בַּהֲמוֹת	אֲשַׁלַּח-	בָּם	עִם-	חֲמַת
y-diente-de	bestias	enviaré	contra-ellos	con	veneno-de
עָפָר:	מִחוּץ	תִּשְׁכַּל-	חֶרֶב	וּמִחֲדָרִים	אִימָה
. polvo (25)	Por-fuera	hará-huérfanos	espada	y-en-cámaras	terror
נֶם-	בְּחוּר	נֶם-	יֻנֵּק	עִם-	אִישׁ
tanto	como	muchacho	infante	con	hombre-de
אֶפְסָיִתִּים	אֲשַׁבֵּיתָהּ	מֵאֲנוּשׁ	זְכָרָם:	לֹאִי	פֶּרֶו
los-esparciría	borraría	de-humanidad	memoria-de-ellos	Pero (27)	
בָּעֵס	אֹיֵב	אֹיֵב	פָּן	יִנְקְרוּ	צָרִימֹו
vituperio-de	enemigo	, temí	no-sea-que	mal-interpreten	su-adversario
פָּן- יֹאמְרוּ	יָדֵינוּ	לָמָּה	וְלֹא	יִהְיֶה	פָּעַל
no-sea-que	digan	nuestras-manos	prevalece	y-no	hizo
כִּי-	נִי	אֶבְרַח	עֲצוֹת	תִּמָּה	וְאֵין
Pues (28)	nación	privada-de	sentidos	y-no-hay ; ella	discernimiento
חֲקֵמוֹ	יִשְׁכִּילוּ	זֹאת	יָבִינוּ	לְאַחֲרֵיהֶם:	
fuesen-sabios	entenderían	, esto	discernirían	sobre-su-fin	
אֵיכָּה	יִרְדֹּף	אֶחָד	אֶלֶף	וּשְׁנַיִם	יִנְסוּ
¿Cómo (30)	perseguiré	uno	, mil	y-dos	harán-huir
רֶבֶעָה	אִם-לֹא	כִּי-	צוּרָם	מִכָּרָם	יִהְיֶה
, diez-mil	no	porque	su-roca	los-vendió	y-Yahweh
כִּי	לֹא	כְּצוּרֵנוּ	צוּרָם	וְאֵיבֵינוּ	פְּלִילִים:
Pues (31)	no	como-nuestra-roca	su-roca	su-nuestros-enemigos	admiten

עמרה ומשךמת ונפלים סדם מגפן כי-
Gomorra y-de-campos-de su-viña Sodoma de-viña-de Pues (32)

קמת ריש אשקלח מרלת קמו: קמח ענבי- עובמו
Veneno-de (33) . para-ellos amargos racimos veneno uvas-de su-uva

תנינים וראש פתנים אכנר: קלא- הוא יינם
esto ¿Acaso-no (34) . mortal áspides y-ponzoña-de su-vino serpientes

קמם עמרי חתם באוצרותי: לי נקם
venganza Para-mí (35) . en-mis-cofres ? sellado con-migo guardado

ושלם לשעת תמוט רגלם כי קרוב יום
día-de cerca pues pie-de-ellos resbalará a-tiempo , y-retribución

אידם וחס עתלת קמו: כי ידון יהוה
Yahweh juzgará Pues (36) . sobre-ellos ruinas y-se-apresura desastre-de-ellos

עמו ועל- עבדיו יתנחם כי יראה
vea cuando se-compadecerá sus-siervos y-de su-pueblo

כי- אגזלת יד ואפס עצור ועצוב:
ni-libre esclavo y-no-queda fuerza se-agota que

ואמר אי אלהימו צור חסיו בו: אצלו
Y-dirá (37) ¿dónde , sus-dioses roca se-refugiaron en-el ?

אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין
grasa-de Que (38) sus-sacrificios comían bebían vino-de

נסיכם יקומו ויעזרכם יהי עליכם
, sus-libaciones levántense y-os-ayuden sea para-vosotros

סתרה: ראוי עתה כי אני הוא ואין אלהים עמרי אני
yo ; con-migo dioses y-no-hay él yo yo que ahora Ved (39) . refugio

אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין
y-hago-morir y-hago-vivir yo-herí y-yo sanaré y-nadie

מִי־יָדִי	מִצִּיל :	כִּי־	אֲשָׁא	אֶל־	שָׁמַיִם	יָדִי
de-mi-mano	(40) . libra	Ciertamente	alzo	a	cielos	mi-mano
וְאֶמְרָתִי	חַי אֲנֹכִי לְעֹלָם :	אִם־	שְׁנוֹתַי	בְּרֶקַע	חֶרֶבִי	
: y-declaro	vivo	Cuando (41) . para-siempre yo	afilo	destello-de	mi-espada	
וְתֹאחֲזוּ	בְּמִשְׁפָּט	יָדִי	אֲשֵׁב	נָקָם		
y-empuñe	el-juicio	, mi-mano	tomaré	venganza		
לְצָרִי	וְלִמְשֹׁנָאִי	אֲשֵׁלֵם :	אֲשַׁכֵּיר			
de-mis-adversarios	y-a-mis-aborrecedores	. yo-retribuiré	Embragaré	(42)		
חֲצִי	מִדָּם	וְחֶרֶבִי	תֹאכַל	בָּשָׂר	מִדָּם	חָלָלִי
mis-flechas	, de-sangre	y-mi-espada	devorará	; carne	de-sangre-de	muestrados
וְשִׁבְהָהּ	מִרְאֵשׁ	פְּרָעוֹת	אֹיְבִים :	תִּהְיֶנּוּ	גוֹיִם	
y-cautivos	de-cabeza-de	caudillos	. enemigos	Alegra-os	naciones	
עַמּוֹ	כִּי דָם־	עַבְדָּיו	יִקְוֶם	וְנָקָם		
su-pueblo	pues	sus-siervos	, vengará	y-venganza		
יֵשֵׁב	לְצָרָיו	וְכָפַר	אֶרְצָתוֹ	עַמּוֹ :		
tomará	de-sus-adversarios	y-expiará-por	su-tierra	su-pueblo		
וַיְבֹא	מֹשֶׁה	וַיְדַבֵּר	אֶת־	דִּבְרֵי הַשִּׁירָה־	הַזֹּאת	
Y-fue (44)	Moisés	y-habló	**	palabras-de	la-canción	la-esta
בְּאָזְנוֹ	הָעָם הוּא	וְהוֹשָׁע	בֶּן־	נֹחַ :	וַיִּכַּל	מֹשֶׁה
a-oídos-de	; el-pueblo	y-Josué	hijo-de	. Nun	Y-acabó	Moisés
לְדַבֵּר אֶת־	כָּל־	הַדְּבָרִים	הָאֵלֶּה	אֶל־	כָּל־	יִשְׂרָאֵל :
de-hablar	**	las-palabras	las-éstas	todo	. Israel	Y-dijo (46)
אֲלֵהֶם	שִׁמּוֹ	לְבָבָם	לְכָל־	הַדְּבָרִים	אֲשֶׁר אֲנֹכִי	מַעֲדִיד
a-ellos	aplicad :	vuestro-corazón	a-todas	las-palabras	yo	testificando
בָּכֶם	הַיּוֹם	אֲשֶׁר	תִּצְוֶם	אֶת־	בְּנֵיכֶם	לְשֹׁמְרוֹ
a-vosotros	que , hoy	les-mandéis	a		vuestros-hijos	para-guardar

לַעֲשׂוֹת אֶת-כָּל-דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: כִּי לֹא-רָבַר בַּק הוּא
él vana palabra no Pues (47) . la-ésta la-ley palabras-de todas ** para-hacer

מִכֶּם כִּי-הוּא תַּיִיכֶם וּבְדִבְרֵי הַזֶּה תִּפְרָחוּ
prolongaréis la-ésta y-por-la-palabra ; vuestra-vida esto pues para-vosotros

יָמִים עַל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה
allí el-Jordán ** pasando vosotros que la-tierra sobre días

לְרִשְׁתָּהּ: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּעֵצָם הַיּוֹם הַזֶּה
el-este el-día en-mismo Moisés a Yahweh Y-habló (48) . para-poseer-la

לֵאמֹר: עֲלֶה אֶל-הָר הָעֹבְרִים הַזֶּה הָר-נֶבֹז אֲשֶׁר
que Nebo monte-de el-este los-Abraim monte-de a Sube (49) . diciendo

בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יַרְיָחוֹ וּרְאֵה אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן
Canaán tierra-de ** y-mira ; Jericó frente-de en que Moab en-tierra-de

אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֻחָהּ: וּמָת בְּהָר
en-el-monte Y-muere (50) . por-propiedad Israel a-hijos-de doy yo que

אֲשֶׁר אִתָּהּ עָלָה שָׁמָּה וַהֲאִסְףָּ אֶל-עַמִּיךָ כַּאֲשֶׁר-מָת
murió como ; tu-pueblo a y-reúnete allí subes tú que

אֶהְיֶה אִחִיךָ בְּהָר הָהָר וַיִּסְאֶף אֶל-עַמּוּ: אֲהֲרֹן
. su-pueblo a y-se-reunió , el-monte en-Hor tu-hermano Aarón

עַל אֲשֶׁר מַעֲלִיתֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ כִּי מֵעַלְתֶּם
Israel hijos-de en-medio-de contra-mí fuisteis-infieles que Por-cuanto (51)

בְּמִי-מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר-צֹן עַל אֲשֶׁר לֹא-קִדְשַׁתֶּם
santificasteis no cuanto por Sin desierto-de Cades Meriba-de en-aguas-de

אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי מִנֵּה מִתְּרָאֶה אֶת-
** verás de-lejos Por-tanto (52) . Israel hijos-de en-medio-de a-mí

הָאֶרֶץ וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא אֶל-הָאֶרֶץ אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן
doy yo que la-tierra a ; entrarás no y-allí la-tierra

לְבָנוּ יִשְׂרָאֵל: וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ
 varón-de Moisés bendijo que la-bendición Y-esta (1) . Israel a-hijos-de

הָאֱלֹהִים אֶחָד בְּנוֹ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 Yahweh : Y-dijo (2) . su-muerte antes-de Israel hijos-de a el-Dios

מִסִּינַי בָּא וְתָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מִהָר
 desde-monte-de brilló , para-ellos desde-Seir y-madrugó vino de-Sinaí

פָּאֵרֶן וְאֵתָה מֵרֶבֶת קָדֵשׁ מִיְמֵינִי אֵשׁתִּי
 ley-de-fuego de-su-diestra, el-santo con-diez-miles-de y-vino Parán

לָמוֹ: אֵף חָבֵב עַמִּים כָּל-קִדְשֵׁי בִיטְחִי
 en-tu-mano sus-santos todos , pueblos el-que-ama Ciertó (3) . para-ellos

וְהֵם תִּכְבּוּ לְרֹגְלֶךָ יֵשָׁא מִדְּבָרֶיךָ:
 .de-tus-instrucciones recibe , a-tu-pie se-inclinan y-ellos

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מִוְרָשָׁה קְהֵלַת יַעֲקֹב: וְהִי
 Y-fue (5) . Jacob asamblea-de herencia-de Moisés a-nosotros mandó Ley (4)

בִּישׁוּרֵן מֶלֶךְ בְּהִתְאָסֵּף רָאשֵׁי עַם יְחַד שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל:
 . Israel tribus-de con pueblo jefes-de al-reunirse , rey en-Jesurín

יְחִי רִאוּבֵן וְאֵל-יָמָת וְיִתִּי מִתּוֹ מִסְפָּר:
 . poca su-gente ni-sea muera y-no Rubén Viva (6)

וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר שְׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֵל-
 y-a Judá voz-de Yahweh escucha : y-dijo sobre-Judá Y-esto (7)

עִמּוֹ תְּבִיאֵנּוּ יָדָיו רָב לֹא וְעֶזֶר
 y-ayuda para-él defiende sus-manos ; lleva-le su-pueblo

מִצָּרֶיךָ תִּתְּנָה: וְלֵלֵנִי אָמַר תִּמְרִי
 tu-Tumim : dijo Y-para-Leví (8) . serás contra-sus-adversarios

וְאוּרִיָּה לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמָסָה
 en-Masa lo-probaste que tu-favor para-hombre-de y-tu-Urim

תִּרְיָבְהוּ	עַל־	מִי	מְרִיבָה:	הָאֵמֶר	לְאָבִיו
contendiste-con-él	en	aguas-de	. Meriba	El-que-dice (9)	a-su-padre
וְלֹאֲמוֹ	לֹא	רָאִיתִיו	וְאֵת־	אֶחָיו	הִכִּיר
y-a-su-madre	no	lo-he-visto	y-a	sus-hermanos	, reconoció
וְאֵת־	בָּנוּ	לֹא	יָדַע	כִּי	אִמְרָתְךָ
y-a	sus-hijos	no	, conoce	pero	tu-palabra
וּבְרִיתְךָ	יִנָּצְרוּ:	יִדְּרוּ	מִשְׁפָּטֶיךָ	לִיעֲקֹב	
y-tu-pacto	. cumplieron	(10)	tus-preceptos	a-Jacob	
וְתוֹרָתְךָ	לְיִשְׂרָאֵל	יַעֲמֻדוּ	קְטֹרֶת	בְּאֶפְרָיִם	וְקָלִיל
y-tu-ley	, a-Israel	ofrecen	incienso	delante-de-tu-faz	y-ofrenda
עַל־	מִזְבְּחֶךָ:	בָּרַךְ	יְהוָה	חֵילוֹ	וּפָעַל
en	. tu-altar	(11)	Yahweh Bendice	su-destreza	y-obra-de
תִּרְצָה	מִחֵץ	מִתְנִים	קִמְּנוּ	וּמִשְׂנְאָיו	
, acepta	rompe	lomos-de	sus-contrincantes	y-sus-aborrecedores	
מִן־	יָקוּמוּן	לְבִנְיָמִן	אָמַר	יְדִיד	יְהוָה
se-levanten	no	Para-Benjamín (12)	: dijo	amado-de	Yahweh
לְבִטָּח	עָלָיו	חֲפָף	עָלָיו	כָּל־	הַיּוֹם
con-seguridad	, en-él	el-que-protege	sobre-él	todo	el-día
בְּחִיטָּיו	שָׁבוּ:	וּלְיוֹסֵף	אָמַר	מְבֹרָכַת	יְהוָה
sus-hombros	. reposa	(13)	Y-para-José	bendita-de	Yahweh
אֶרֶצוֹ	מִמֶּנּוּ	שָׁמַיִם	מָשָׁל	וּמִחֲדָוּם	רַבָּצַת תַּחַת:
, su-tierra	con-tesoro-de	cielos	con rocío	y-de-profundidad	. abajo que-hay
וּמִמֶּנּוּ	תְּבוּאָת	שֶׁמֶשׁ	וּמִמֶּנּוּ	גִּרְשׁ	יְרֻחִים:
Y-lo-mejor-de (14)	producto-de	, sol	y-lo-mejor-de	fruto-de	. lunas
וּמִרְאֵשׁ	הַרְרֵי־	קָדָם	וּמִמֶּנּוּ	וּבְעוֹת	
Y-con-lo-más-fino-de (15)	montes-de	antiguo	y-con-tesoro-de	collados	

עוֹלָם:	וּמִקְנֶה	אֶרֶץ	וּמְלֵאָה	וּרְצוֹן		
. eternos	(16) Y-con-tesoro-de	tierra	y-su-plenitud	y-favor-de		
שְׁכֵנוֹ	סִנֵּה	תְּבוֹאָתָהּ	לְרֹאשׁ	יוֹסֵף	וּלְקִדְדָן	
el-que-mora	zarza-ardiente	caiga	en-cabeza-de	José	y-en-frente-de	
נָתַן	אֶחָיו:	בְּכוֹר	שׂוֹר	הַרְר	לֹא	
príncipe-de	(17) . sus-hermanos	Primogénito-de	su-toro	majestad	a-él	
וּקְרָנִי	רֹאשׁ	קְרָנָיו	בָּהֶם	עַמִּים	יִנְחָה	יַחֲדוֹ
y-cuernos-de	búfalo	sus-cuernos	con-ellos	pueblos	acomea	hasta
אֶפְסֵי-אֶרֶץ	וְהֵם	רֶבֶבוֹת	אֶפְרַיִם	וְהֵם	אֶלְפֵי	מְנַשֶּׁה:
tierra fines-de	y-ellos	diez-miles-de	Efraím	y-ellos	miles-de	. Manasés
וּלְזַבּוּלֹן	אָמַר	שִׂמְחָה	זְבוּלֹן	בְּצֵאתָהּ		
(18) Y-para-Zabulón	: dijo	alégrate	Zabulón	; en-tu-salida		
וְיִשְׁשַׁכָּר	בְּאֵתְלֵיהֶּ:	עַמִּים	הָר־	יִקְרָאֵם	שָׁם	
e-Isacar	(19) . en-tus-tiendas	Pueblos	monte	convocarás	allí	
וְזַבְחֵי	זִבְחֵי-	צֶדֶק	כִּי	שָׂפַע	יָמִים	
ofrecerán	sacrificios-de	justicia	pues	abundancia-de	mares	
יִלְקוּ	וּשְׁפֹתָי			מִקְנֵי	חֹל:	
disfrutarán	y-ocultos			tesoros-de	. arena	
וּלְגַד	אָמַר	בְּרוּךְ	מִרְחִיב	גַּד	שָׁכֵן	
(20) Y-para-Gad	: dijo	bendito	el-que-ensanchó	, Gad	como-león	echado
וּשְׁבֵר	זְרוֹעַ אֶף-קִדְדָן:	וַיִּבְרָא	רֵאשִׁית	לֹא	כִּי-	שָׁם
y-desgarra	(21) . cabeza o brazo	Y-eligió	primicia	, para-él	pues	allí
חֶלְקֵת	מַחְלָק	סִפּוֹן	חִתָּא	רֵאשֵׁי	עָם	
porción-de	jefe	, reservada	y-reunió	cabezas-de	pueblo	
צִדְקָת	יְהוָה	עָשָׂה	וּמִשְׁפָּטָיו	עִם-יִשְׂרָאֵל:		
justicia-de	Yahweh	hizo	y-sus-juicios	. Israel con		

וַלְדָּן אָמַר דָּן נִיר אַרְיֵה יִזְנֹק מִן הַבָּשָׂן :
 Y-a-Dan (22) dijo : Dan cachorro-de león salta desde el-Basán

וְלִנְפֹתָלִי אָמַר נִפְתָּלִי שָׂבַע רִצּוֹן וּמָלֵא
 Y-a-Neftalí (23) dijo Neftalí saciado-de favor y-lleno

בְּרִכַּת יְהוָה יָם וְדֶרֶס יֶרֶשָׁה : וְלָאָסֶר אָמַר
 Yahweh bendición-de mar y-mediodía hereda (24) dijo Y-a-Aser

בְּרוּךְ מְבָרְכִים אָסֶר יְהִי רִצּוֹן אֶחָיו
 bendito de-hijos-de Aser sea favorito-de sus-hermanos

וְטָבַל בַּשֶּׁמֶן רָגְלוֹ : בְּרָגֶל וְנִחֲשֶׁת מִנְעֲלָיו
 y-bañado en-el-aceite su-pie (25) Hierro y-bronce tus-cerros

וּבְיָמָיו דְּבִאָדָה : אֵין כָּאֵל יִשְׁרָן
 y-como-tus-días (26) . tu-fortaleza No-hay como-Dios-de Jesurún

רָכַב שָׁמַיִם בְּעֻזָּךְ וּבִגְאוּתָהּ שְׁחָקִים : מְעֻנָּה
 cielos cabalgando en-ayuda-de-ti y-en-su-majestad . nubes (27) Refugio

אֱלֹהֵי קָדֶם וּמִתַּחַת זְרֻעֹת עוֹלָם יִגְרֹשׁ
 Dios-de antaño y-debajo-de brazos-de eterno , expulsará y-expulsará

מִפְּנֵיךְ אוֹיֵב וְיֹאמַר הַשְׁמֵד : וְיִשְׁכֹּן
 de-delante-de-ti enemigo y-dirá : destruye (28) Y-morará

יִשְׂרָאֵל בְּטָח בְּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל-אַרְצוֹ דָּגָן וְחִירוֹשׁ אֶף-
 Israel seguro solo fuente-de en Jacob trigo tierra-de y-mosto también ,

שָׁמַיִם יִעֲרְפוּ טֹל : אֲשֶׁרֶךְ יִשְׂרָאֵל מִי כִמוֹד עַם
 sus-cielos rocío destilan (29) Dichoso-tú : Israel ¿quién como-tú pueblo

נִשְׁעָ בְיָהוָה מִגֹּן עֻזָּךְ וְאֲשֶׁר-חֶרֶב נִצְחוֹתָי
 salvado por-Yahweh escudo tu-ayuda y-cuya espada tu-triunfo

וְיִכְבְּשׁוּ אוֹיְבֶיךָ לְךָ וְאַתָּה עַל-
 y-se-acobardarán tus-enemigos ante-ti y-tú en

בְּמוֹתֵימוֹ תְּדַרְךְ: וַיַּעַל מֹשֶׁה
sus-lugares-altos . hollarás Y-subió Moisés

מִעֶרְבֹת מוֹאָב אֶל-תֵּר נָבוֹ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל-פָּנָי
de-llanos-de Moab a monte-de Nebo cima-de el-Pisga que por frente-de

יִרְחֹו וַיִּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֶת-הַגִּלְעָד עַד-דָּן:
Jericó y-le-mostró Yahweh ** toda la-tierra ** a el-Galaad . Dan

וְאֵת כָּל-נַפְתָּלִי וְאֶת-אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל-אֶרֶץ
Y ** Neftalí todo y ** Efraín tierra-de y ** y-Manasés tierra-de

יְהוּדָה עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן: וְאֶת-הַנֶּגֶב וְאֶת-הַכֶּכֶר בִּקְעַת
el-mar hasta Judá . el-Occidental Y ** el-Neguev y ** la-región y ** valle-de

יִרְחֹו עִיר הַתְּמָרִים עַד-צֹעַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו זֹאת
ciudad-de Jericó . Zoar hasta las-palmeras Y-dijo (4) Yahweh : a-él esta

הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר
que la-tierra juré a-Abraham a-Isaac y-a-Jacob diciendo

לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה תִּרְאִיתִיךָ בְּעֵינֶיךָ
para-tu-simiente ; la-daré te-dejo-ver con-tus-ojos

וְשָׁמָּה לֹא תַעֲבֹר: וְלָמָּת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד-
no pero-allí . cruzarás (5) Y-murió allí Moisés siervo-de

יְהוָה בָּאָרֶץ מוֹאָב עַל-פִּי יְהוָה: וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בְּנֵי
en-tierra-de Yahweh dicho-de por Moab en-el-valle a-él Y-sepultó (6)

בָּאָרֶץ מוֹאָב מִן הַבֵּית שֶׁעוֹר וְלֹא-יָדַע אִישׁ אֶת-קְבֻרָתוֹ עַד
en-tierra Moab Bet Peor y-no hasta su-sepulcro ** hombre sabe

הַיּוֹם הַזֶּה: וּמֹשֶׁה בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בָּמָוֶת
el-este . el-este Y-Moisés (7) hijo-de cien y-veinte año en-su-muerte

לֹא-קָדְחָה עֵינָיו וְלֹא-נֶס לָחָה:
era-débil no su-ojo y-no desaparecida . su-fortaleza

וַיִּבְכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־ מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם
 día treinta Moab en-llanos-de Moisés a Israel hijos-de Y-lloraron (8)

וַיִּתְּבוּ יָמָי בְּרִי אֶבֶל מֹשֶׁה: יְהוֹשֻׁעַ
 Y-Josué (9) . Moisés duelo-de llanto días-de y-cumplieron

בֶּן־ נֹון מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה כִּי־ סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־ יָדָיו
 sus-manos ** Moisés puso pues sabiduría espíritu-de fue-llenado Nun hijo-de

עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־ יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר
 como e-hicieron Israel hijos-de a-él y-escucharon sobre-él

צָנָה יְהוָה אֶת־ מֹשֶׁה: וְלֹא־ קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל
 en-Israel más profeta se-levantó Y-no (10) . Moisés a Yahweh mandó

כַּמֹּשֶׁה אֲשֶׁר יָדָעוּ יְהוָה פָּנִים אֶל־ פָּנִים: לְכָל־ הָאֵתוֹת
 las-señales Con-todas (11) . caras a caras Yahweh le-conoció que como-Moisés

וַהֲמוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלַחַו יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעָה
 a-Faraón Egipto en-tierra-de para-hacer Yahweh le-envió que y-las-maravillas

וְלְכָל־ עֲבָדָיו וְלְכָל־ אֶרְצוֹ
 . su-tierra y-a-toda sus-servidores y-a-todos

וְלְכָל־ הַיָּד הַחֲזָקָה וְלְכָל־ הַמֹּרָא
 el-espanto y-con-todo la-fuerte la-mano Y-con-toda (12)

הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינָיו כָּל־ יִשְׂרָאֵל:
 . Israel todo a-ojos-de Moisés hizo que el-grande

Durante muchos años, acceder directamente al texto original del Antiguo Testamento, a través de una vía más directa y literal de la que nos ofrecen las distintas versiones disponibles de la Biblia en español, era algo inaccesible a todos aquellos que no tuvieran conocimientos suficientes de hebreo y griego. Hoy, merced al presente texto interlineal publicado por CLIE, los estudiosos de la Biblia disponen de una herramienta excepcional para la hermenéutica, que les permite acercarse mucho más al sentido original del texto bíblico, aun sin tener conocimiento alguno de las lenguas originales; a saber, una traducción literal, palabra por palabra, del Antiguo Testamento, basada en el manuscrito *Leningrado B19A((L)*, que es, hoy por hoy, el más antiguo, el más genuino representante de la escuela masorética y que aparece publicado en la famosa *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, sucesora de la famosa *Biblia de Kittel*. Con la peculiaridad, además, de colocar la traducción de cada término en español exactamente debajo de cada palabra hebrea.

Se trata, en definitiva, de una herramienta única y de valor incalculable para todos aquellos que desean adentrarse en un análisis más exacto y profundo del texto bíblico.

editorial clie

- CLASIFIQUESE: 84 HERMENÉUTICA •
- ESTUDIO DEL HEBREO BÍBLICO •
- CTC 01-02-0084-01 • REF 220494 •

ISBN 84-7645-397-3

9 788476 453971